

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

8 oktober 2018

WETSONTWERP

**houdende diverse bepalingen inzake
burgerlijk recht en tot vereenvoudiging van
de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek
en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de
onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart
2013 tot hervorming van de regelingen inzake
onbekwaamheid en tot instelling van een
nieuwe beschermingsstatus die strookt met de
menselijke waardigheid**

INHOUD

	Blz.
Samenvatting	3
Memorie van toelichting	7
Voorontwerp	101
Impactanalyse	147
Advies van de Raad van State	163
Wetsontwerp	217
Coördinatie van de artikelen	270
Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit	578

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

8 octobre 2018

PROJET DE LOI

**portant dispositions diverses
en matière de droit civil
et portant simplification des
dispositions du Code civil
et du Code judiciaire en matière
d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013
réformant les régimes d'incapacité
et instaurant un nouveau statut de
protection conforme à la dignité humaine**

SOMMAIRE

	Pages
Résumé	3
Exposé des motifs	7
Avant-projet	101
Analyse d'impact	155
Avis du Conseil d'État	163
Projet de loi	217
Coordination des articles	431
Avis de l'Autorité de protection des données	594

De regering heeft dit wetsontwerp op 8 oktober 2018 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 8 octobre 2018.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 9 oktober 2018 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 9 octobre 2018.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GOI	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
 QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
 CRABV: Beknopt Verslag
 CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum
 COM: Commissievergadering
 MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
 QRVA: Questions et Réponses écrites
 CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
 CRABV: Compte Rendu Analytique
 CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)

PLEN: Séance plénière
 COM: Réunion de commission
 MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.dekamer.be
 e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.lachambre.be
 courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Dit ontwerp van wet heeft tot doel enkele reparaties aan te brengen aan het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek en, in uitvoering van het Regeerakkoord, sommige materies in het burgerlijk recht te vereenvoudigen en te informatiseren, het afstammingsrecht in het licht van de vele arresten van het Grondwettelijk Hof te repareren en maatregelen te treffen met het oog op een objectieve en transparante berekening van onderhoudsbijdragen ten aanzien van kinderen. Het omvat 9 titels.

Titel 2 van het ontwerp beoogt, in uitvoering van het regeerakkoord, de wetgeving inzake bewindvoering te vereenvoudigen en de procedure te informatiseren. Dit moet toestaan de werklust van magistraten en griffiers te verminderen, de uitvoering van de bewindvoering op een meer efficiënte manier in de geest van de wet uit te voeren en te voorzien in meer toegankelijke en soepelere procedures voor de rechtzoekenden.

In plaats van vier verschillende procedures, wordt er slechts één procedure ingeschreven maar waarbij de modaliteiten kunnen variëren in functie van de aard van het verzoek. Een onderverdeling wordt gemaakt tussen de louter administratieve procedures (bv. machtiging van de bewindvoerder) en de procedures met betrekking tot de juridische bekwaamheid van de beschermde persoon die uiteraard aan striktere vereisten dient te voldoen (onderzoek naar de situatie van de betrokken persoon alsook diens omgeving, verhoor van belanghebbenden, etc.).

Bovendien, wordt de procedure tot benoeming van de bewindvoerder vereenvoudigd. De vrederechter benoemt de bewindvoerder voortaan pas na de bevestiging van zijn aanvaarding, zoals reeds het geval is in het kader van de voogdij.

Het toepassingsgebied van de buitengerechtelijke bescherming wordt, enerzijds, verduidelijkt met vermelding dat de maatregel ook betrekking kan hebben op handelingen die vallen onder het beheer, anderzijds, verruimd naar handelingen die betrekking hebben op de persoon, op voorwaarde dat deze niet zijn ingeschreven in het kader van een bijzondere wet.

Het toepassingsgebied van de handelingen waarover de vrederechter zich ambtshalve moet uitspreken in het kader van een rechterlijke bescherming wordt herzien, om deze aan te passen aan de noden van de praktijk en overeenstemming te verzekeren tussen

RÉSUMÉ

Le présent projet de loi vise à apporter quelques réparations au Code civil et au Code judiciaire et, en exécution de l'accord de gouvernement, à simplifier et à informatiser certaines matières du droit civil, à réparer le droit de la filiation à la lumière des arrêts de la Cour constitutionnelle et à prendre des mesures en vue d'un calcul plus objectif et transparent des pensions alimentaires pour les enfants. Il comprend 9 titres.

Le titre 2 de ce projet de loi vise à simplifier la législation en matière d'administration et à informatiser la procédure, en exécution de l'accord de gouvernement. Cela doit permettre de diminuer la charge de travail des magistrats et des greffiers, d'exercer l'administration de manière plus efficace dans l'esprit de la loi et de rendre les procédures plus accessibles et plus souples pour les justiciables.

Ainsi, au lieu de quatre procédures différentes, seule une procédure est prescrite mais dont les modalités pourront varier en fonction du type de demande. Une subdivision est établie entre les procédures purement administratives (p. ex. autorisation de l'administrateur) et les procédures relatives à la capacité juridique de la personne protégée qui doivent évidemment satisfaire à des exigences plus strictes (enquête sur la situation de la personne auprès de l'entourage, audition des intéressés, etc.).

De même, la procédure de nomination d'un administrateur est simplifiée. Le juge de paix ne nomme désormais l'administrateur qu'après s'être assuré de son acceptation, comme c'est déjà le cas dans le cadre de la tutelle.

Le champ d'application de la protection extrajudiciaire est, d'une part, précisé en indiquant qu'il peut également concerner les actes relevant de la gestion et, d'autre part, élargi aux actes en matière de droits personnels pour autant qu'ils ne s'inscrivent pas dans le cadre d'une législation spéciale.

Le champ d'application des actes sur lesquels le juge de paix doit d'office se prononcer dans le cadre d'une protection judiciaire est revu et ce, pour se conformer aux besoins de la pratique et s'assurer d'une concordance entre mesures de protection

maatregelen van rechterlijke bescherming en machtingen van de vrederechter die eruit voortvloeien.

De verplichte evaluatie in de twee volgende jaren volgend op de organisatie van een rechterlijke beschermingsmaatregel wordt vervangen door een permanent evaluatiesysteem, telkens er reden om is. De bewindvoerder heeft nu de verplichting de vrederechter te informeren van fundamentele wijzigingen in de toestand van de betrokkene. De vrederechter onderzoekt vervolgens of dit aanleiding dient te geven tot een evaluatie.

Er wordt geen lijst met gezondheidstoestanden meer opgemaakt die kan leiden tot een algemene onbekwaamheid in termen van vermogensrechtelijke handelingen en het automatisch ontslag van een aantal plichten.

Er wordt een centraal register van bescherming van de personen ontwikkeld, opgericht door de FOD Justitie. Het register geldt als authentieke bron voor al de akten en gegevens die daarin worden geregistreerd. De toegang tot het register en de bewaartijd worden nauwkeurig bepaald. De Koning bepaalt de modaliteiten van de oprichting en de werking van het register. Alle mededelingen, notificaties en kennisgevingen in het kader van een bewindvoering kunnen op elektronische wijze gebeuren, door middel van het register.

Volgens het Regeerakkoord, dient het afstammingsrecht te worden gemoderniseerd gelet op rechtspraak van hogere rechtscolleges. Titel 3 van het ontwerp beoogt het afstammingsrecht te repareren in het licht van rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (de afschaffing van het absolute verbod tot vaststelling van een incestueuze afstammingsband, de aanpassing van het startpunt van de verjaringstermijn inzake afstammingsvorderingen, de controle van het belang van het kind, ...), zulks in het belang van de rechtzekerheid.

Titel 4 van het ontwerp beoogt een aanpassing van de naamwet in het licht van het arrest van 27 april 2017 (nr. 50/2017) van het Grondwettelijk Hof: een meerderjarige kan zijn naam laten akteren tijdens een procedure telkens wanneer een afstammingsband ten opzichte van een van de ouders wordt betwist en vervangen door een nieuwe afstammingsband ten opzichte van een nieuwe ouder.

Titel 5 van het ontwerp beoogt de behandeling van de vorderingen tot opheffing van een huwelijksverbod wegens bloed- of aanverwantschap over te hevelen naar de familierechtbank, die beter is geplaatst in

judiciaire et autorisations du juge de paix qui en découlent.

L'évaluation obligatoire dans les deux ans suivant l'organisation d'une mesure de protection judiciaire est remplacée par un système d'évaluation permanente, chaque fois qu'il y a lieu d'être. L'administrateur a désormais l'obligation d'informer le juge de paix des modifications fondamentales de la situation. Le juge de paix examine ensuite si cela doit donner lieu à une évaluation.

On ne dresse plus de liste des états de santé pouvant entraîner une incapacité générale en termes de droit patrimonial et le retrait de plein droit d'un certain nombre d'obligations.

Il est créé un registre central de la protection des personnes, mis en place par le SPF Justice. Le registre tient lieu de source authentique pour tous les actes et données qui y sont enregistrés. L'accès à ce registre et la durée de conservation sont réglés précisément. Le Roi détermine les modalités de mise en place et de fonctionnement du registre. Tous les dépôts, notifications et communications dans le cadre de l'administration pourront se faire par voie électronique, par le biais de ce registre.

Selon l'accord de gouvernement, le droit de la filiation doit être modernisé, compte tenu de la jurisprudence des juridictions supérieures. Ainsi, le titre 3 de ce projet de loi vise à réparer le droit de la filiation à la lumière de la jurisprudence de la Cour constitutionnelle (suppression de l'interdiction totale d'établir un lien de filiation incestueux, adaptation du point de départ du délai de prescription des actions en matière de filiation, contrôle de l'intérêt de l'enfant,...) et ce, dans l'intérêt de la sécurité juridique.

Le titre 4 du projet de loi vise à adapter le droit du nom à la lumière d'un arrêt de la Cour constitutionnelle du 27 avril 2017 (n° 50/2017): une personne majeure pourra faire acter son nom au cours d'une procédure où à la fois un lien de filiation à l'égard d'un des parents est contesté et est remplacé par un nouveau lien de filiation à l'égard d'un nouveau parent.

Le titre 5 du projet de loi vise le transfert de l'examen des demandes de levée d'une interdiction de contracter mariage pour cause de parenté ou d'alliance au tribunal de la famille, mieux placé dans ce domaine

deze materie aangezien het recht om te huwen een subjectief recht is (art. 12 EVRM) en deze instantie reeds beslist over de toegang tot het huwelijk in andere materies (bv. de opheffing van het verbod voor een minderjarige om een huwelijk aan te gaan, beroep tegen een weigering tot voltrekking van een huwelijk, etc.). Het betreft een rationalisering van de procedure tot de voltrekking van een huwelijk.

De Commissie voor onderhoudsbijdragen heeft op 16 juni 2017 haar eerste jaarverslag uitgebracht en doet daarin verschillende aanbevelingen. Titel 6 van het wetsontwerp heeft als doel de aanbevelingen van de Commissie in wetgeving om te zetten.

De voorgestelde wetswijzigingen beogen, in uitwerking van het Regeerakkoord, verduidelijkingen aan te brengen in de materie van de onderhoudsbijdragen met het oog op een meer objectieve en transparante berekening van de onderhoudsbijdragen voor kinderen.

Titel 7 van het ontwerp beoogt, overeenkomstig het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het schrappen van de term “beroep” in de akten van rechtspleging, gelet op het feit dat dit gegeven weinig betrouwbaar is.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer deelde mee dat het gegeven “beroep” onlangs uit het Rijksregister is gehaald wegens de onvolmaaktheid ervan. Er is immers geen enkele procedure ingevoerd om de bijwerking en de authenticiteit van die informatie te waarborgen. Dit gegeven heeft ook in de bevolkingsregisters dezelfde onvolkomenheden: het is hoofdzakelijk gebaseerd op de verklaring van de betrokken persoon. In navolging van dit advies wordt de vermelding van de term “beroep” in de akten van rechtspleging geschaft uit het gehele Gerechtelijk Wetboek.

Titel 8 betreft een wijziging naar een verwijzing inzake het beslagrecht in het licht van de nieuwe wetgeving. Het betreft een dringende rechtzetting van een nalatigheid, op vraag van de FOD Sociale Zekerheid.

Op 22 december 2016 werd de wet houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Deze wet trad op 1 januari 2017 in werking en verving het koninklijk besluit van 18 november 1996 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen. Ingevolge deze vervanging,

puisque le droit de se marier est un droit subjectif (art. 12 de la CEDH) et que cette instance statue déjà sur l'accès au mariage dans tous les autres cas (p. ex. levée de l'interdiction pour un mineur, recours contre le refus de célébration du mariage, etc.). Il s'agit d'une rationalisation de la procédure de célébration du mariage.

La Commission des contributions alimentaires a rendu son premier rapport annuel le 16 juin 2017 et y formule plusieurs recommandations. Le titre 6 de ce projet de loi a pour objectif de transposer ces recommandations en législation.

Les modifications législatives proposées visent, en exécution de l'accord de gouvernement, à apporter des éclaircissements dans le domaine des contributions alimentaires en vue d'un calcul plus objectif et transparent de la pension alimentaire pour les enfants.

Le titre 7 du projet de loi vise, conformément à un avis de la Commission de la protection de la vie privée, à supprimer le terme “profession” dans les actes de procédure, l'élément étant peu fiable.

La Commission de la protection de la vie privée a communiqué que la donnée “profession” a récemment été retirée du Registre national en raison de son défaut de qualité. En effet, aucune procédure visant à assurer l'actualisation et l'authenticité de cette information n'a été mise en place. Eu égard au manque de fiabilité de cette donnée, il y a lieu de supprimer l'exigence, parfois à peine de nullité, de la mention de la profession dans les actes de procédure. À la suite de cet avis, la mention de la profession dans les actes de procédure est supprimée partout dans le Code judiciaire.

Le titre 8 concerne simplement une adaptation d'un renvoi en matière de droit des saisies à la lumière de la nouvelle législation. Il s'agit de la rectification urgente d'une omission, à la demande du SPF Sécurité sociale.

Le 22 décembre 2016, la loi instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants a été publiée au Moniteur belge. Elle est entrée en vigueur le 1er janvier 2017 et a remplacé l'arrêté royal du 18 novembre 1996 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants. Conformément à ce remplacement, la référence à la prestation

dient de verwijzing naar de financiële uitkering voorzien in artikel 7 van het voornoemd koninklijk besluit in artikel 1410, § 2, 9°, van het Gerechtelijk Wetboek te worden aangepast.

Titel 9 heeft tot doel een lacune in de wet op te vullen inzake het vorderingsrecht met het oog op de bescherming van collectieve belangen, gebleken uit het arrest van 10 oktober 2013 (nr. N133/2013) van het Grondwettelijk Hof. Het Grondwettelijk Hof heeft in haar arrest vastgesteld dat het de wetgever toekomt te verduidelijken onder welke voorwaarden een vorderingsrecht kan worden toegekend aan de rechtspersonen die een vordering wensen in te stellen die overeenstemt met hun statutair doel en de bescherming beoogt van de fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale verdragen waarbij België partij is.

Een aansprakelijkheidsvordering werd ingesteld tegen de Belgische Staat teneinde een schadevergoeding te bekomen wegens het niet wegwerken van deze lacune.

De ontwerptekst onder artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek heeft tot doel daarop een antwoord te formuleren en herneemt integraal de voorwaarden van het vorderingsrecht ter verdediging van collectieve belangen zoals opgenomen in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. De bijzondere wetgeving werd bovendien aangepast aan het nieuwe recht met als doel andere ongrondwettelijkheden te voorkomen.

financière visée à l'article 7 de l'arrêté royal précité doit être adaptée à l'article 1410, § 2, 9°, du Code judiciaire.

Le titre 9 du projet de loi vise à combler une lacune relative au droit d'action en vue de protéger un intérêt collectif, apparue depuis l'arrêt de la Cour constitutionnelle du 10 octobre 2013 (n° N133/2013). La Cour constitutionnelle a constaté dans l'arrêt précité qu'il appartient au législateur de préciser sous quelles conditions un droit d'action peut être reconnu à des personnes morales souhaitant exercer une action correspondant à leur but statutaire et visant à la protection des libertés fondamentales telles qu'elles sont reconnues par la Constitution et par les traités internationaux auxquels la Belgique est partie.

Actuellement, une action en responsabilité a été introduite contre l'État belge en vue d'obtenir des dommages-intérêts pour ne pas avoir comblé cette lacune.

Le texte de l'article 17 du Code judiciaire, proposé dans le projet de loi, a pour but d'y apporter une réponse et reprend pour ce faire intégralement les conditions de l'action d'intérêt collectif développées dans la jurisprudence de la Cour constitutionnelle. La législation spéciale est en outre adaptée au nouveau droit commun afin de prévenir d'autres inconstitutionnalités.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING**TITEL 2**

Vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

Deze titel brengt verscheidene wijzigingen aan in de bepalingen die van toepassing zijn op de bestaande regelingen inzake rechterlijke en buitengerechtelijke bescherming bedoeld in boek I, titel XI, van het Burgerlijk Wetboek en deel IV, boek IV, hoofdstuk X, van het Gerechtelijk Wetboek. Deze hervorming beoogt een oplossing te bieden voor de eerste problemen waarmee bepaalde actoren in het veld te maken kregen na de inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid. Deze hervorming wijzigt de bestaande procedures, rekening houdend met de nieuwe uitdagingen die de praktijk aan het licht heeft gebracht. Het ontwerp van wet brengt ook een reeks technische wijzigingen aan.

Daarnaast is het de opzet van dit door de regering gedragen ontwerp om de verschillende procedures te informatiseren met het oog op meer toegankelijkheid en soepelheid voor de rechtzoekenden.

Op 1 september 2014 trad de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid in werking.

De afschaffing van het regime van de verkwisters is niet meer van toepassing. Het advies van de Raad van State wijst immers op bepaalde verschillen in behandeling die moeilijk verantwoord kunnen worden tussen enerzijds, personen die zich in staat van verkwisting bevinden en die wegens hun gezondheidstoestand beschermingsmaatregelen kunnen genieten en, anderzijds, verkwisters, voor wie hun gezondheidstoestand niet langer aangevoerd zal kunnen worden om aan hen een beschermingsregeling toe te kennen.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL**TITRE 2**

Simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

Ce titre apporte différentes modifications aux dispositions régissant les régimes existants de la protection judiciaire et de la protection extrajudiciaire visés au titre XI, du livre Ier du Code civil et au chapitre X, du livre IV, de la quatrième partie du Code judiciaire. Cette réforme vise à remédier aux premières difficultés rencontrées par certains acteurs de terrain à la suite de l'entrée en vigueur des nouvelles dispositions de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine. Cette réforme aménage les procédures existantes, compte tenu de nouveaux enjeux que la pratique a permis de révéler. Le projet de loi apportera également une série de modifications d'ordre technique.

A côté de cela, ce projet porté par le Gouvernement tend à informatiser les différentes procédures de manière à les rendre plus accessibles et plus souples pour les justiciables.

Le 1er septembre 2014, la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine est entrée en vigueur.

L'abrogation du régime des prodigues n'est plus d'actualité. En effet, l'avis du Conseil d'État relève certaines différences de traitement difficilement justifiables entre d'une part, les personnes qui se trouvent dans une situation de prodigalité et qui, en raison de leur état de santé, peuvent bénéficier des mesures de protection, et, d'autre part, les personnes prodigues pour lesquelles l'état de santé ne pourra plus être invoqué pour leur octroyer un régime de protection.

De wetgever was voornemens het beginsel van de autonomie van de persoon te waarborgen, op grond waarvan de persoon bekwaam is om handelingen te stellen zolang de verwezenlijking ervan niet onderworpen is aan bijzondere rechterlijke en buitengerechtelijke beschermingsmaatregelen.

Aangezien autonomie de regel blijft, moet een persoon op wie bepaalde beschermingsmaatregelen van toepassing zijn in de eerste plaats worden begeleid en ondersteund bij het beheer van zijn dagelijkse leven en niet systematisch onder de “voogdij” van een bewindvoerder worden geplaatst.

De minister van Justitie en de minister bevoegd voor gezinsbeleid moeten de bepalingen van voornoemde wet van 17 maart 2013 in beginsel evalueren volgt op het negende jaar na de inwerkingtreding ervan (1 september 2014). Dat evaluatieverslag zou zich hoofdzakelijk moeten toespitsen op de werking van de buitengerechtelijke bescherming, het bewind en de werklast van de vrederechters.

Niettegenstaande de sterke vooruitgang die deze wet betekende op het vlak van een menswaardige behandeling van kwetsbare personen, rees er na de inwerkingtreding vanuit de praktijk toch een aantal punten van kritiek (zie A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. Een rechtsvergelijkend onderzoek*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 325-349; P. SENAEVE, F. SWENNEN en G. VERSCHULDEN (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, die Keure, 536 p.).

Hoewel heel wat punten van kritiek kunnen opgevangen worden door de wet beter uit te voeren in het licht van de geest ervan (zie wetsvoorstel tot invoering van een globaal beschermingsstatuut voor meerderjarige wilsonbekwame personen, memorie van toelichting, *Parl.St.*, Kamer, gewone zitting 2010-11, nr. 53-1009/001, p. 7), zorgt de nieuwe wet ook voor overbodige werklast voor de vrederechters en is ze op sommige punten onnodig complex waardoor de drempel om het bewind op te nemen werd verhoogd. Een aantal bepalingen blijkt in de praktijk ook niet uitvoerbaar te zijn.

Op grond van die vaststellingen stelt de regering voor de bestaande regelingen te wijzigen. Deze hervorming past in het kader van de inachtneming van de volgende beginselen:

— De vereenvoudiging van de bestaande procedures: de doeltreffendheid moet centraal staan bij de organisatie van die procedures zoals blijkt uit beginsel 7.1 van Aanbeveling R(99) 4 van het Comité van Ministers

Il était dans l'intention du législateur de garantir le principe de l'autonomie de la personne, selon lequel elle est capable de poser des actes tant que leur accomplissement n'était pas conditionné par des mesures de protection judiciaire ou extrajudiciaire particulières.

Puisque l'autonomie reste la règle, une personne visée par certaines mesures de protection doit avant tout être accompagnée et soutenue dans la gestion de son quotidien, pas être placée systématiquement sous la “tutelle” d'un administrateur.

Une évaluation des dispositions de la loi du 17 mars 2013 précitée par le ministre de la Justice et le ministre qui a la politique de la famille dans ses attributions doit en principe avoir lieu dans la neuvième année qui suit son entrée en vigueur (1er septembre 2014). Ce rapport d'évaluation devrait s'intéresser tout particulièrement au fonctionnement de la protection extrajudiciaire, l'administration et la charge de travail des juges de paix.

Nonobstant le progrès majeur que représentait cette loi quant au traitement humain des personnes vulnérables, après son entrée en vigueur, la pratique a malgré tout fait apparaître certains points prêtant à la critique (voir A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. Een rechtsvergelijkend onderzoek*, Anvers, Intersentia, 2014, 325-349; P. SENAEVE, F. SWENNEN et G. VERSCHULDEN (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Bruges, die Keure, 536 p.).

Bien qu'une meilleure application de la loi suivant son esprit puisse faire taire de nombreuses critiques (voir proposition de loi instaurant un statut de protection global des personnes majeures incapables, exposé des motifs, *Doc.parl.*, Ch., sess. ord. 2010-11, n° 53-1009/001, p. 7), la nouvelle loi génère également une charge de travail superflue pour les justices de paix et est sur certains points inutilement complexe, entraînant un relèvement du seuil pour assurer l'administration. Dans la pratique, un certain nombre de dispositions ne sont pas non plus applicables.

Fort de ces constats, le Gouvernement propose une modification des régimes existants. Cette réforme s'inscrit dans le respect des principes suivants:

— La simplification des procédures existantes: l'efficacité doit être un élément clé dans l'organisation de ces procédures comme le rappelle le principe 7.1. de la Recommandation R(99) 4 du 23 février 1999 du Comité

van de Raad van Europa van 23 februari 1999 aan de lidstaten inzake de beginselen betreffende de rechtsbescherming van handelingsonbekwame meerderjarigen. Dit ontwerp van wet voorziet bijgevolg in een unieke *sui generis* procedure. Er moet worden benadrukt dat de procedure inzonderheid gebaseerd is op de procedure bij eenzijdig verzoekschrift, maar daarmee niet kan worden gelijkgesteld. Zij wijkt ervan af inzonderheid om rekening te houden met de wens van de regering om de procedures voor de vrederechten te informatiseren.

Deze unieke procedure wordt enigszins aangepast gelet op het specifieke karakter van het onderwerp van het verzoek.

De vereenvoudiging van de bestaande procedures moet gepaard gaan met een verhoogde zichtbaarheid. Om die reden werd het desbetreffende deel IV, boek IV, hoofdstuk X, van het Gerechtelijk Wetboek herzien, waarbij onderafdelingen voor de verschillende stappen van de procedure voor de vrederechten werden toegevoegd.

— De vermindering van de werklast: de inachtneming van dit aspect in het verloop van de verschillende procedures is een prioriteit van de regering. Een dergelijke vermindering zou immers tot een snellere en meer doeltreffende justitie moeten leiden (beleidsverklaring inzake Justitie, Gedr. St., Kamer, gewone zitting 2014-2015, n° 54-0020/18, blz. 6).

De griffies en de rechters stellen thans vast dat de goede werking van justitie verstoord wordt door verscheidene verplichtingen die gelden voor de rechterlijke beschermingsregelingen voor personen of goederen. Zo zijn er tal van controlemechanismen, die te zwaar worden bevonden en aldus een negatieve weerslag hebben op de doeltreffende bescherming van de betrokken personen.

Het ontwerp van wet herziert bepaalde verplichtingen, waarbij wordt gestreefd naar een afstemming op de toestand in het veld en een beperking tot de verplichtingen die een meerwaarde vormen voor de bescherming van de betrokken persoon.

— Een nieuw evenwicht tussen de betrokken belangen: de verlichting van de procedures zoals beoogd in dit ontwerp van wet mag geen weerslag hebben op de wettelijke beschermingsmechanismen voor die personen. Het ontwerp van wet brengt de betrokken belangen opnieuw in evenwicht om de bescherming zodoende doeltreffender te maken: zo moet de rechter

des Ministres aux États membres sur les principes concernant la protection des incapables majeurs. Par conséquent, ce projet de loi met en place une procédure unique *sui generis* inspirée notamment de celle applicable en cas de règlement collectif de dettes (Chapitre ^{1er} du Titre IV de la Cinquième partie du Code judiciaire). Elle s'en écartera notamment pour intégrer le souhait du Gouvernement d'informatiser les procédures devant les justices de paix.

Cette procédure unique fera l'objet de quelques aménagements en raison de la spécificité de l'objet de la demande.

La simplification des procédures existantes doit aller de pair avec une meilleure visibilité de celles-ci. C'est pourquoi la partie du chapitre X, du livre IV, de la quatrième partie du Code judiciaire qui lui est consacrée a été revue, en y introduisant des subdivisions consacrées aux différentes étapes de la procédure devant les justices de paix.

— La diminution de la charge de travail: la prise en compte de cet aspect dans le déroulement des différentes procédures constitue une des priorités du Gouvernement. En effet, une diminution de celle-ci devrait mener à une justice plus rapide et plus efficace (Exposé d'orientation politique en matière de justice, *Doc. parl.*, Ch., Sess. ord. 2014-2015, n° 54-0020/18, p. 6).

Actuellement, les greffes et les juges constatent que plusieurs obligations qui ponctuent les régimes de protection judiciaire de la personne ou des biens entravent le bon fonctionnement de la justice. A titre d'exemple, il existe de nombreux mécanismes de contrôle. Ceux-ci sont jugés trop lourds et affectent ainsi une protection efficace des personnes concernées.

Le projet de loi revoit un certain nombre d'obligations afin de le faire correspondre à la réalité de terrain et ne retenir que les obligations qui apportent une plus-value à la protection de la personne concernée.

— Un nouvel équilibre entre les intérêts en présence: l'allègement des procédures que le projet de loi envisage ne peut affecter les mécanismes légaux de protection de ces personnes. Le projet de loi rééquilibre les intérêts en présence de manière à rendre cette protection plus efficace: le juge doit par exemple se prononcer explicitement sur un plus grand nombre

in zijn beschikking expliciet uitspraak doen over een groter aantal onderwerpen, maar ook de permanente evaluatiemechanismen beperken.

De schrapping van bepaalde verplichtingen speelt ook in het voordeel van beschermde of te beschermen personen aangezien een overdaad aan verplichtingen het beheer van hun belangen kan verlammen of de aanpassing van bestaande maatregelen kan vertragen.

Aangezien de bescherming van de belangen van de persoon de eerste overweging vormt, worden bepaalde verplichtingen afgezwakt tot louter mogelijkheden waarop de rechter uitsluitend een beroep doet wanneer zij de kwaliteit van de bescherming verhogen.

De opstellers van het ontwerp van wet benadrukken dat de bescherming van de persoon en de goederen van de betrokkene de eerste overweging blijft. Indien het verzoek een plaatsing onder rechterlijke bescherming of een verzwaring van de bestaande maatregelen beoogt, moeten bepaalde procedurele waarborgen de rechter in staat stellen om het belang van de persoon correct te interpreteren. In die gevallen wordt het beginsel van de autonomie en de bekwaamheid van de persoon beperkt. De rechter moet alle wettelijke instrumenten krijgen om de maatregelen te beperken tot datgene dat strikt noodzakelijk is voor het beheer van de belangen (artikel 488/1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek).

Nieuwe maatregelen moeten tot slot bijdragen aan de doelstelling van de wetgever om de werklast van de rechtscollèges en griffies te verminderen.

De voorgestelde hervorming beoogt de procedure te informatiseren om de bijbehorende kosten beduidend te verlagen.

Daartoe is een centraal register van bescherming van de personen, hierna het “register”, opgericht.

Het register is een geïnformatiseerde gegevensbank voor het beheer, de follow-up en de integrale behandeling van de procedures met betrekking tot beschermde personen. Het is een verzameling van alle stukken en gegevens inzake een rechterlijke beschermingsprocedure en vormt het platform voor de uitwisselingen tussen de rechtbank en de betrokken actoren. In antwoord op de opmerking van de Gegevensbeschermingsautoriteit (punt 12): het centraal register staat niet gelijk met het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek. Het register integreert daarentegen wel in het bijzonder de verschillende stukken van dat dossier.

de sujets dans son ordonnance mais doit aussi limiter les mécanismes d'évaluation constants.

La suppression de certaines obligations joue aussi en faveur des personnes protégées ou à protéger car un excès d'obligations peut conduire à une paralysie de la gestion des intérêts de celles-ci ou retarde l'aménagement des mesures existantes.

Dans la mesure où la protection des intérêts de la personne constitue une considération primordiale, certaines obligations deviennent de simples facultés, que le juge n'utilisera que si celles-ci renforcent la qualité de sa protection.

Les auteurs du projet de loi insistent sur le fait que la protection de la personne et des biens de l'intéressé reste une considération primordiale. Ainsi, si la demande envisage une mise sous protection judiciaire ou une aggravation des mesures existantes, un certain nombre de garanties procédurales doivent permettre au juge d'interpréter correctement l'intérêt de la personne. Dans ces hypothèses, on restreint le principe de l'autonomie et la capacité de la personne. Il faut donner au juge tous les instruments légaux pour qu'il limite les mesures à ce qui est strictement nécessaire à la gestion de ses intérêts (article 488/1, alinéa 1er, du Code civil).

Enfin, de nouvelles mesures devraient contribuer à l'objectif du législateur de diminuer la charge de travail des juridictions et de leurs greffes.

La réforme proposée vise à informatiser la procédure afin de réduire considérablement les frais qui y sont liés.

A cet effet, un registre central de la protection des personnes, ci-après dénommé “registre”, est créé.

Le registre est la banque de données informatisée qui permettra la gestion, le suivi et le traitement des procédures relatives aux personnes protégées dans leur intégralité. Il rassemblera toutes les pièces et toutes les données relatives à une procédure de protection judiciaire et constituera la plateforme à travers laquelle s'effectueront les échanges entre le tribunal et les acteurs concernés. Pour répondre à la remarque de l'Autorité de protection des données (point 12), le registre central n'équivaut pas au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire. En revanche, le registre intègre notamment les différentes pièces de ce dossier.

De FOD Justitie zal instaan voor de inrichting en het operationeel beheer van het register.

De gegevens die zijn opgenomen in het register zijn toegankelijk, voor zover strikt dit noodzakelijk is voor het verloop van de procedure. De nadere regels voor de raadpleging van de gegevens die zijn opgenomen in het register zijn vastgelegd bij koninklijk besluit. Aangezien het om vertrouwelijke gegevens gaat, mogen zij niet worden bekendgemaakt aan derden en zijn alle waarborgen inzake de bescherming van persoonsgegevens van toepassing, inzonderheid de kennisgeving aan de betrokken persoon van de gegevens die hem betreffen en de mogelijkheid om de verbetering ervan te vragen.

De meer technische aspecten zoals het detail van de gegevens en de nadere regels voor de invoering en de werking van het register moeten worden vastgelegd bij koninklijk besluit, dat na advies van de beheerder en de Gegevensbeschermingsautoriteit zal worden genomen.

Het ontwerp vermeldt de gevallen waarin het register moet worden gebruikt.

Het oorspronkelijke verzoekschrift, dat ertoe strekt de te beschermen persoon onder rechterlijke bescherming te plaatsen, moet onmiddellijk worden opgenomen in het register. In de griffies worden computers ter beschikking gesteld voor de personen die thuis niet over passend materiaal beschikken.

Tijdens de procedure moeten bepaalde categorieën van personen verplicht gebruikmaken van het register. Het gaat om rechtsbeoefenaars (de hoven en rechtbanken, de griffies, het openbaar ministerie, de andere overheidsdiensten, de advocaten, de notarissen en de gerechtsdeurwaarders) en stichtingen. Het gaat ook om particulieren, op voorwaarde dat zij hebben ingestemd met dat gebruik en dat zij geldig zijn ingeschreven in het register.

In alle gevallen waarin het gebruik van het register verplicht is, moeten de kennisgevingen, mededelingen en neerleggingen geschieden via elektronische weg, zo niet kunnen zij als nietig en niet-bestaand worden beschouwd.

Behalve indien het ontwerp van wet in specifieke overgangsmaatregelen voorziet, is artikel 3 van het Gerechtelijk Wetboek toepasselijk op de procedurebepalingen of de bepalingen die de bevoegdheid bedoeld in dit ontwerp van wet, toekennen.

Le SPF Justice assurera la mise en place et la gestion opérationnelle du registre.

Les données qui figureront sur le registre seront accessibles, dans la stricte mesure du nécessaire au déroulement de la procédure. Les modalités de la consultation des données figurant dans le registre seront réglées par arrêté royal. S'agissant de données confidentielles, elles ne pourront pas être divulguées à des tiers et toutes les garanties relatives à la protection des données à caractère personnel s'appliqueront, notamment l'information de la personne concernée des données qui la concernent et la faculté d'en demander la rectification.

Les aspects plus techniques tels que le détail des données et les modalités de mise en place et de fonctionnement du registre devront faire l'objet d'un arrêté royal, qui sera pris après avis du gestionnaire et de l'Autorité de protection des données.

Le projet énonce les hypothèses dans lesquelles le registre doit être utilisé.

Tout d'abord, la requête initiale qui vise à faire placer la personne à protéger sous protection judiciaire, devra être directement chargée dans le registre. Des ordinateurs seront mis à disposition au sein des greffes pour les personnes qui ne disposeraient pas du matériel adéquat à la maison.

Au cours de la procédure, l'utilisation du registre sera obligatoire pour certaines catégories de personnes. Il s'agit des professionnels de la justice (les cours et tribunaux, les greffes, le ministère public, les autres services publics, les avocats, les notaires et les huissiers) et des fondations. Il s'agit également des particuliers, à condition qu'ils aient marqué leur accord sur cette utilisation et qu'ils soient valablement inscrits dans le registre.

Dans tous les cas où l'utilisation du registre sera obligatoire, les notifications, communications et dépôts devront avoir lieu par voie électronique, sous peine d'être considérés comme nuls et non avenue.

Sauf si le projet de loi prévoit des règles transitoires spécifiques, l'article 3 du Code judiciaire est applicable aux dispositions procédurales ou attributives de compétence du présent projet de loi.

TITEL 3

Wijziging van het afstammingsrecht

Deze titel voorziet in een aantal reparaties aan de afstammingswet, ten gevolge van een aantal arresten van het Grondwettelijk Hof.

TITEL 4

Wijzigingen van de artikelen 335 en 335ter van het Burgerlijk Wetboek teneinde een meerderjarig kind de mogelijkheid te bieden van zijn nieuwe naam akte te laten nemen als gevolg van de vaststelling van een nieuwe afstammingsband via gerechtelijke weg

Deze titel wijzigt de nadere regels voor de toekenning van de naam bij opeenvolgende vaststelling van afstammingsbanden ongeacht of de nieuwe afstammingsband die als voorwaarde geldt voor de toepassing ervan, wordt vastgesteld van vaderszijde, van moederszijde of van meemoederszijde.

Op deze manier wordt tegemoetgekomen aan het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 50/2017 van 27 april 2017 dat uitspraak deed op prejudiciële vraag.

I. — RELEVANTE WETTELIJKE BEPALINGEN

In artikel 335, §§ 3 en 4, van het burgerlijke wetboek is het volgende bepaald:

“§ 3. Indien de afstamming van vaderszijde komt vast te staan na de afstamming van moederszijde, blijft de naam van het kind onveranderd. Hetzelfde geldt indien de afstamming van moederszijde komt vast te staan na de afstamming van vaderszijde.

Evenwel kunnen de ouders samen, of kan een van hen indien de andere overleden is, in een door de ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte verklaren dat het kind ofwel de naam van de persoon ten aanzien van wie de afstamming als tweede komt vast te staan zal dragen, ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

Deze verklaring wordt afgelegd binnen een termijn van één jaar te rekenen van de dag van de erkenning of van de dag waarop een beslissing die de afstamming van vaderszijde of van moederszijde vaststelt in kracht van gewijsde is gegaan, en voor de meerderjarigheid of de ontvoogding van het kind. De termijn van één

TITRE 3

Modification du droit de la filiation

Le présent titre prévoit un certain nombre de réparations à la loi sur la filiation, à la suite d'un certain nombre d'arrêts de la Cour Constitutionnelle.

TITRE 4

Modifications des articles 335 et 335ter du Code civil en vue de permettre à un enfant majeur de faire acter son nouveau nom à la suite de l'établissement d'un nouveau lien de filiation par voie judiciaire

Ce titre modifie les modalités d'attribution du nom en cas d'établissement successif des liens de filiation peu importe que le nouveau lien de filiation qui conditionne leur application soit établi à l'égard d'un père, d'une mère ou d'une coparente.

Cette nouvelle modification est rendue nécessaire par l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 50/2017 du 27 avril 2017, rendu sur question préjudicielle.

I. — DISPOSITIONS LEGALES PERTINENTES

L'article 335, §§ 3 et 4 du Code civil prescrit que:

“§ 3. Si la filiation paternelle est établie après la filiation maternelle, aucune modification n'est apportée au nom de l'enfant. Il en va de même si la filiation maternelle est établie après la filiation paternelle.

Toutefois, les père et mère ensemble, ou l'un d'eux si l'autre est décédé peuvent déclarer, dans un acte dressé par l'officier de l'état civil, que l'enfant portera soit le nom de la personne à l'égard de laquelle la filiation est établie en second lieu, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par eux dans la limite d'un nom pour chacun d'eux.

Cette déclaration est faite dans un délai d'un an à dater de la reconnaissance ou du jour où une décision établissant la filiation paternelle ou maternelle est coulée en force de chose jugée et avant la majorité ou l'émancipation de l'enfant. Le délai d'un an prend cours le jour suivant la notification ou la signification

jaar begint te lopen op de dag die volgt op de in de artikelen 313, § 3, tweede lid, 319bis, tweede lid, of 322, tweede lid, bedoelde kennisgeving of betekening.

Bij wijziging van de afstamming van vaderszijde of van moederszijde tijdens de minderjarigheid van het kind als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 318, §§ 5 en 6, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die in voorkomend geval door de ouders is gekozen, met inachtneming van de in § 1 of artikel 335ter bedoelde regels.

Van de in het tweede lid bedoelde verklaring of van het beschikkend gedeelte van het in het vierde lid bedoelde vonnis wordt melding gemaakt op de kant van de akte van geboorte en van de andere akten betreffende het kind.

§ 4. Indien de afstamming van een kind wordt gewijzigd wanneer het de meerderjarige leeftijd heeft bereikt, wordt er zonder zijn instemming geen verandering aan zijn naam aangebracht.

Artikel 335ter, §§ 2 en 3, van het Burgerlijk Wetboek luidt als volgt:

“§ 2. Indien de afstamming van meemoederszijde komt vast te staan na de afstamming van moederszijde, blijft de naam van het kind onveranderd.

Evenwel kunnen de moeder en meemoeder samen, of kan een van hen indien de andere overleden is, in een door de ambtenaar van de burgerlijke stand opge maakte akte verklaren dat het kind ofwel de naam van de meemoeder zal dragen, ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

Deze verklaring wordt afgelegd binnen een termijn van één jaar te rekenen van de dag van de erkenning of van de dag waarop een beslissing die de afstamming van meemoederszijde vaststelt in kracht van gewijsde is gegaan, en voor de meerderjarigheid of de ontvoogding van het kind. De termijn van één jaar begint te lopen op de dag die volgt op de in de artikelen 325/6, tweede lid, en 325/8, tweede lid, bedoelde kennisgeving of betekening.

Bij wijziging van de afstamming van meemoederszijde of van moederszijde tijdens de minderjarigheid van het kind als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 325/3, §§ 4 en 5, 325/7, §§ 3 en 4, of 330, §§ 3 en 4,

visées aux articles 313, § 3, alinéa 2, 319bis, alinéa 2, ou 322, alinéa 2.

En cas de modification de la filiation paternelle ou maternelle durant la minorité de l'enfant en suite d'une action en contestation sur la base des articles 312, § 2, 318, §§ 5 et 6, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le nouveau nom de l'enfant, choisi, le cas échéant, par les parents selon les règles énoncées au § 1er ou à l'article 335ter, § 1er.

Mention de la déclaration visée à l'alinéa 2 ou du dispositif du jugement visé à l'alinéa 4 est faite en marge de l'acte de naissance et des autres actes concernant l'enfant.

§ 4. Si la filiation d'un enfant est modifiée alors que celui-ci a atteint l'âge de la majorité, aucune modification n'est apportée à son nom sans son accord.”.

L'article 335ter, §§ 2 et 3, du Code civil est libellé comme suit:

“§ 2. Si la filiation à l'égard de la coparente est établie après la filiation maternelle, aucune modification n'est apportée au nom de l'enfant.

Toutefois, la mère et la coparente ensemble, ou l'une d'elles si l'autre est décédée, peuvent déclarer, dans un acte dressé par l'officier de l'état civil, que l'enfant portera soit le nom de la coparente, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par elles dans la limite d'un nom pour chacune d'elles.

Cette déclaration est faite dans un délai d'un an à dater de la reconnaissance ou du jour où une décision établissant la filiation à l'égard de la coparente est coulée en force de chose jugée et avant la majorité ou l'émancipation de l'enfant. Le délai d'un an prend cours le jour suivant la notification ou la signification visées aux articles 325/6, alinéa 2, et 325/8, alinéa 2.

En cas de modification de la filiation à l'égard de la coparente ou de la filiation maternelle durant la minorité de l'enfant en suite d'une action en contestation de la filiation sur la base des articles 312, § 2, 325/3, §§ 4 et 5, 325/7, §§ 3 et 4, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le

neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die in voorkomend geval is gekozen door de ouders met inachtneming van de in paragraaf 1 of in artikel 335, § 1, vervatte regels.

Van de in het tweede lid bedoelde verklaring of van het beschikkend gedeelte van het in het vierde lid bedoelde vonnis wordt melding gemaakt op de kant van de akte van geboorte en van de andere akten betreffende het kind.

§ 3. Indien de afstamming van een kind wordt gewijzigd wanneer het de meerderjarige leeftijd heeft bereikt, wordt er zonder zijn instemming geen verandering aan zijn naam aangebracht.”

II. — LERINGEN UIT HET ARREST VAN HET GRONDWETTELIJK HOF

In zijn arrest beschouwt het Grondwettelijk Hof dat het feit dat een meerderjarige geen akte kan laten nemen van zijn nieuwe naam na met succes een vordering tot betwisting en een vordering tot vaststelling van de afstamming te hebben ingesteld, in strijd is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

De naam van een meerderjarige kan weliswaar worden gewijzigd na een administratieve procedure tot naamsverandering. Niettemin is het Hof van oordeel dat die procedure alles bij elkaar hypothetisch blijft (considerans B.10.2 van het arrest). Die naamsverandering kan slechts bij uitzondering worden toegestaan, moet op ernstige redenen steunen en mag de betrokkene of derden niet schaden (artikel 3, tweede lid, van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen). Het beroep op die administratieve procedure zou ertoe leiden dat die persoon twee keer van naam verandert om de naam te kunnen dragen die hij wenst (considerans B.10.2 van het arrest).

Hoewel in het arrest kritiek wordt geuit op het oude artikel 335, § 3, van het Burgerlijk Wetboek, voor de wijziging ervan bij de wet van 8 mei 2014 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde, is het waarschijnlijk dat het Hof ook de geldende regeling voor de toekenning van de naam ongeldig verklaart omdat de wetgever een meerderjarig kind niet toestaat een nieuwe naam te kiezen bij wijziging van afstamming van vaderszijde, van moederszijde of van meemoederszijde via gerechtelijke weg. Niettemin behoudt het kind het recht om in te stemmen met enige

nouveau nom de l'enfant, choisi, le cas échéant, par les parents selon les règles énoncées au paragraphe 1er ou à l'article 335, § 1er.

Mention de la déclaration visée à l'alinéa 2 ou du dispositif du jugement visé à l'alinéa 4 est faite en marge de l'acte de naissance et des autres actes concernant l'enfant.

§ 3. Si la filiation d'un enfant est modifiée alors que celui-ci a atteint l'âge de la majorité, aucune modification n'est apportée à son nom sans son accord.”

II. — LES ENSEIGNEMENTS DE L'ARRÊT DE LA COUR CONSTITUTIONNELLE

Dans son arrêt, la Cour constitutionnelle considère que l'impossibilité pour un majeur de faire acter un nouveau nom après avoir intenté avec succès une action en contestation et une action en établissement d'un lien de filiation était contraire au principe d'égalité et de non-discrimination.

Certes, le nom d'une personne majeure peut être modifié à la suite d'une procédure administrative de changement de nom. Cependant, la Cour estime que cette procédure reste, somme toute, hypothétique (considérant B.10.2 de l'arrêt). En effet, le changement de nom ne peut être accordé qu'à titre exceptionnel, ne peut être fondée que sur des motifs sérieux, ne doit pas être une source de confusion et ne peut nuire à l'intéressé ou à des tiers (article 3, alinéa 2, de la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms). Le recours à cette procédure administrative aboutirait à ce que la personne change deux fois de noms pour pouvoir porter le nom qu'il désire (considérant B.10.2 de l'arrêt).

Si l'arrêt critique l'article 335, § 3, ancien du Code civil, avant qu'il ne soit modifié par la loi du 8 mai 2014 modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté, il est probable que la Cour invalide le régime d'attribution du nom en vigueur car le législateur ne permet pas à l'enfant majeur de choisir un nouveau nom en cas de changement de filiation à l'égard du père, de la mère ou de la coparente par voie judiciaire. Il conserve toutefois le droit de consentir à toute modification du nom à la suite de la suppression de son second lien de filiation (article 335, § 4, du Code civil), ce qui lui permet de choisir de porter le nom du

verandering van zijn naam als gevolg van de schrapping van zijn tweede afstammingsband (artikel 335, § 4, van het Burgerlijk Wetboek), wat hem de mogelijkheid biedt om ervoor te kiezen de naam te dragen van de ouder van wiens zijde de afstammingsband wordt behouden of zijn oorspronkelijke naam te behouden.

Bij opeenvolgende vaststelling van de dubbele afstammingsband van vaders- en moederszijde, voorziet artikel 335, § 3, in de mogelijkheid voor de ouders van een minderjarig kind om van een andere naam akte te laten nemen dan de naam die hij draagt door de afstammingsband die als eerste werd vastgesteld. Van die naamsverandering wordt door de ambtenaar van de burgerlijke stand akte genomen via een gemeenschappelijke verklaring voor zover die wordt gedaan binnen een jaar na de vaststelling van de tweede afstammingsband.

Van de mogelijkheid om van de nieuwe naam akte te nemen in de gerechtelijke beslissing waarin de nieuwe afstammingsband wordt vastgesteld en de vorige wordt vervangen, rept het Hof niet. Het bekritiseert alleen de onmogelijkheid om die verklaring van naamkeuze af te leggen bij de gemeente. Het middel waarmee akte wordt genomen van de nieuwe naam heeft echter weinig belang, aangezien het in feite de onmogelijkheid om de naam te veranderen in geval van wijziging van de afstamming is, die door het Grondwettelijk Hof ter discussie wordt gesteld.

Er moet worden onderstreept dat het arrest van het Hof is uitgesproken in het kader van de vervanging van een bestaande afstammingsband door een andere, niet in het kader van de totstandkoming van een nieuwe afstammingsband van een meerderjarig kind die voorheen niet bestond. Die laatste mogelijkheid kwam aan bod in arrest nr. 65/94 van 14 juli 1994, waarvan de leringen volgens het Hof nog steeds actueel zijn: de naamsverandering kan slechts plaatsvinden door middel van een administratieve procedure tot naamsverandering die gegrond is op de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen (considerans B.7.4. van arrest nr. 50/2017 van 27 april 2017).

III. — BEOOGDE WIJZIGINGEN VAN DE ARTIKELEN 335 EN 335TER

De artikelen 335, § 3, vierde lid, en 335ter, § 2, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek bieden de ouders reeds de mogelijkheid om de nieuwe naam van hun minderjarige kind als gevolg van een wijziging van de afstammingsband via gerechtelijke weg, te laten optekenen.

parent à l'égard duquel le lien de filiation est maintenu ou de conserver son nom d'origine.

En cas d'établissement successif du double lien de filiation à l'égard du père et de la mère, l'article 335, § 3, prévoit la possibilité pour les parents d'un enfant mineur de faire acter un autre nom que celui qu'il tient du lien de filiation établi en premier lieu. Ce changement de nom est acté par l'officier de l'état civil via une déclaration conjointe, pour autant que cette dernière intervienne dans l'année de l'établissement du second lien de filiation.

La possibilité d'acter le nouveau nom dans la décision judiciaire qui établit le nouveau lien de filiation et remplace le précédent n'est pas évoquée par la Cour. Seule l'impossibilité d'effectuer cette déclaration de choix de nom auprès de la commune est critiquée par celle-ci. Cependant, le moyen pour acter le nouveau nom importe peu, c'est en réalité l'impossibilité de changer le nom en cas de changement de filiation qui est remis en cause par la Cour constitutionnelle.

Il convient de souligner que l'arrêt de la Cour intervient dans le cadre de la substitution d'un lien de filiation existant par un autre, non dans le cadre de la création d'un nouveau lien de filiation d'un enfant majeur par voie judiciaire qui n'existait pas précédemment. Cette dernière hypothèse a été évoquée dans un arrêt n° 65/94 du 14 juillet 1994 dont les enseignements restent d'actualité selon la Cour: le changement de nom ne pourra avoir lieu que par le biais de la procédure administrative de changement de nom fondée sur la loi du 15 mai 1987 sur les noms et prénoms. (considérant B.7.4. de l'arrêt n° 50/2017 du 27 avril 2017).

III. — MODIFICATIONS DES ARTICLES 335 ET 335TER ENVISAGEES

Les articles 335, § 3, alinéa 4, et 335ter, § 2, alinéa 4, du Code civil offrent déjà la possibilité aux parents de faire acter le nouveau nom de leur enfant mineur à la suite d'une modification du lien de filiation par voie judiciaire.

Bijgevolg lijkt het logisch om dat mechanisme voor de vaststelling van de naam via gerechtelijke weg uit te breiden naar de meerderjarige kinderen, eerder dan te voorzien in een verklaring van naamsverandering voor de ambtenaar van de burgerlijke stand, bijvoorbeeld zoals is bepaald in de artikelen 335, § 3, tweede lid, en 335ter, § 2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Gelet op het voorgaande beogen de auteurs van het ontwerp:

a) de meerderjarige kinderen de mogelijkheid te bieden een naam te kiezen;

b) maar alleen in het kader van de zogenaamde twee-in-een-procedures.

TITEL 5

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het voorleggen van de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek aan de familierechtbank

Deze titel heeft tot doel de behandeling van de vorderingen tot opheffing van een verbod een huwelijk aan te gaan wegens bloed- of aanverwantschap over te hevelen naar de familierechtbank

Het niet-bestaan van een band van bloed- of aanverwantschap tussen toekomstige echtgenoten is een van de voorwaarden van openbare orde die, om redenen van morele, ethische en sociale aard en met het oog op de overeenstemming met de orde der familie, zeer bijzondere aandacht heeft gekregen van de wetgever. Het perspectief van een huwelijk tussen personen die regelmatige betrekkingen onderhouden en soms onder hetzelfde dak wonen, zou tot ernstige ongeregeldeheden kunnen leiden (H. DE PAGE en A.-C. VAN GIJSEL, *Traité de droit civil belge*, Brussel, Bruylant, deel I, La personnalité juridique et les relations familiales, Brussel, Bruylant, 2015, blz. 360, nr. 351).

Ingevolge het arrest van het Arbitragehof (dat het Grondwettelijk Hof is geworden) van 18 oktober 2006 en de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in dit verband, heeft dit verbod geen absoluut karakter meer. *De facto* mag het verbod het recht van personen om te huwen niet in die mate beperken dat het afbreuk doet aan het wezen van dat recht, dat wordt gewaarborgd door artikel 12 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (zie

Ainsi, plutôt que de prévoir une déclaration de changement de nom devant l'officier de l'état civil, à l'exemple de ce qui est prévu dans les articles 335, § 3, alinéa 2, et 335ter, § 2, alinéa 2, du Code civil, il semble logique d'étendre ce mécanisme de constatation du nom par voie judiciaire aux enfants majeurs.

Vu ce qui précède, les auteurs du projet de loi envisagent:

a) de permettre aux enfants majeurs d'effectuer un choix de nom;

b) dans le cadre des seules procédures dites "2 en 1".

TITRE 5

Modifications du Code civil et du Code judiciaire en vue de soumettre les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil au tribunal de la famille

Ce titre a pour objet de transférer le traitement des demandes de levée d'une prohibition de contracter un mariage en raison de la parenté ou de l'alliance au tribunal de la famille.

L'absence d'un lien de parenté ou d'alliance entre les futurs époux est une des conditions d'ordre public qui, pour des raisons d'ordre moral, éthique et social, et de conformité à l'ordre des familles, a reçu une attention toute à fait particulière du législateur. En effet, la perspective d'un mariage de personnes entretenant des relations régulières, habitant parfois sous le même toit pourrait engendrer de graves désordres (H. DE PAGE et A.-C. VAN GIJSEL, *Traité de droit civil belge*, Bruxelles, Bruylant, t. I, La personnalité juridique et les relations familiales, Bruxelles, Bruylant, 2015, p. 360, n° 351).

A la suite de l'arrêt de la Cour d'arbitrage (devenue Cour Constitutionnelle) du 18 octobre 2006 et la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme dans ce domaine, le caractère absolu de cette prohibition n'existe plus. De fait, il ne faut pas qu'elle restreigne le droit des personnes à se marier à un point tel qu'elle porterait atteinte à la substance de ce droit garanti par l'article 12 de la Convention européenne des droits de l'homme (voy. notamment, C.E.D.H., *Rees c.*

inzonderheid, E.H.R.M., *Rees t. Verenigd Koninkrijk*, 17 oktober 1986; E.H.R.M., *B. en L. t. Verenigd Koninkrijk*, 13 september 2005).

Ingevolge de goedkeuring van de wet van 15 mei 2007 met betrekking tot het huwelijk tussen aanverwanten (B.S., 29 juni 2007, blz. 35863) en van de wet van 2 juni 2010 tot wijziging van het Burgelijk Wetboek wat de huwelijksbeletselen bij adoptie betreft (B.S., 21 juni 2010, blz. 38337) kan het huwelijksbeletsel tussen bloed- en aanverwanten thans worden opgeheven, maar enkel om gewichtige redenen (artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek). Die worden geval per geval beoordeeld.

Thans wordt de opheffing van het verbod verleend door de Koning.

Er was echter kritiek op dit onderzoek van de huwelijksvoorwaarden door een “administratieve” overheid. Het recht te huwen is een burgerlijk recht waarvan de litigieuze voorwaarden aan een rechtscollège zouden moeten worden voorgelegd en dat niet afhankelijk zouden mogen zijn van een koninklijke gunst (A.-C. VAN GIJSEL, “Quelle prohibition de l’inceste pour la société actuelle?” in *Droit des familles, genre et sexualité*, Louvain-la-Neuve, Anthemis, 2012, blz. 282-283). Dat beginsel is verankerd in artikel 144 van de grondwet, in artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en in artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten van 19 december 1966. Het gevolg daarvan is dat iedere rechtzoekende het recht heeft dat een rechtbank beslist over zijn rechten en verplichtingen van burgerrechtelijke aard. Dat recht is echter niet absoluut, maar de beperking mag niet leiden tot een aantasting van het wezen van het betrokken recht (E.H.R.M., *Philis t. Griekenland*, 27 augustus 1991) of tot een onredelijk proportionaliteitsverband tussen de gebruikte middelen en het nagestreefde doel (E.H.R.M., *Greek-Catholic Parish of Lupeni e.a. t. Roemenië*, 29 november 2016).

Het optreden van een rechtscollège in deze gelegenheid zou geen primeur zijn in de staten van de Europese Unie (dit is reeds het geval in Duitsland, Polen, Spanje en Italië).

Er moet ook een parallel worden gemaakt met de procedure voor de opheffing van het verbod voor een minderjarige om een huwelijk aan te gaan. Het is de taak van de familierechtbank om te beoordelen of er, in het licht van de elementen die haar zijn voorgelegd, een gewichtige reden bestaat op grond waarvan de rechter dat verbod zou kunnen opheffen.

Royaume-Uni, 17 octobre 1986; C.E.D.H., *B. et L. c. Royaume-Uni*, 13 septembre 2005).

A la suite de l’adoption de la loi du 15 mai 2007 en ce qui concerne le mariage entre alliés (*M.B.*, 29 juin 2007, p. 35863) et la loi du 2 juin 2010 modifiant le Code civil en ce qui concerne les empêchements à mariage en cas d’adoption (*M.B.*, 21 juin 2010, p. 38337), l’empêchement à mariage entre parents alliés proches peut désormais être levé mais uniquement pour des causes graves (articles 164 et 353-13 du Code civil). Cette appréciation relève du cas par cas.

A l’heure actuelle, la levée à cette prohibition est accordée par le Roi.

D’aucuns critiquaient cet examen des conditions du mariage par une autorité “administrative”. Le droit au mariage est un droit civil dont les conditions litigieuses devraient être soumises à une juridiction, non être fonction d’une faveur royale (A.-C. VAN GIJSEL, “Quelle prohibition de l’inceste pour la société actuelle?” in *Droit des familles, genre et sexualité*, Louvain-la-Neuve, Anthemis, 2012, pp. 282-283). Ce principe est consacré dans l’article 144 de la Constitution, l’article 6 de la Convention européenne des droits de l’homme et dans l’article 14 du Pacte international du 16 décembre 1966 relatif aux droits civils et politiques. Il en résulte que chaque justiciable possède un droit à ce qu’un tribunal connaisse de ses droits et obligations à caractère civil. Certes, ce droit n’est pas absolu mais la limitation ne peut pas conduire à ce que le droit en question soit atteint dans sa substance (C.E.D.H., *Philis c. Grèce*, 27 août 1991) ou à un rapport déraisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but poursuivi (C.E.D.H., *Paroisse Gréco-catholique Lupeni et autres c. Roumanie*, 29 novembre 2016).

L’intervention d’une juridiction dans ce domaine ne serait pas une première dans les États de l’Union européenne (tel est déjà le cas en Allemagne, en Pologne, en Espagne ou en Italie).

On ne peut pas s’empêcher d’établir aussi un parallèle avec la procédure de levée de l’interdiction pour un mineur de se marier. C’est au tribunal de la famille d’évaluer s’il existe, au regard des éléments qui lui sont soumis, une cause grave qui autoriserait le juge à lever cette interdiction.

Deze bevoegdheid moet derhalve, net als in het geval van de opheffing van het verbod op het huwelijk tussen minderjarigen, worden toegekend aan de familierechtbank. De familierechtbank is immers het rechtscollege dat gemachtigd is zich uit te spreken over alle vorderingen betreffende staat van personen (artikel 572*bis*, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek). Zo wordt het ontbreken of het bestaan van een te nauwe band van bloed- of aanverwantschap nu reeds beoordeeld door de familierechtbank in geval van een vordering tot nietigverklaring ingediend door de echtgenoten zelf, door allen die daarbij belang hebben of door het openbaar ministerie, wanneer zij betrekking heeft op de niet-naleving van de grondvoorwaarde inzake bloedverwantschap (artikel 184 van het Burgerlijk Wetboek).

De overheveling naar de familierechtbank zou de werklast van de rechtbanken redelijkerwijs niet mogen verzwaren. In 2010 werden immers vijf dossiers ingediend bij de minister van Justitie en in 2011 werden vier dossiers ingediend. In 2012 werd geen enkel dossier inzake huwelijksbeletsel ingediend. In 2013 en 2014 werden telkens drie dossiers ingediend. Tot slot werden in 2015 slechts twee dossiers ingediend, in 2016 werden zes dossiers ingediend en tot nu toe werd in 2017 nog geen enkel dossier ingediend.

Bovendien worden de territoriale bevoegdheden van de familierechtbank herzien aangezien dit specifieke geval niet aan bod komt in artikel 629*bis* van het Gerechtelijk Wetboek. Dat artikel beoogt *de facto* enkel het geval waarin de personen gehuwd zijn of geweest zijn; standaard bepaalt het artikel dat de rechter van het arrondissement waarin de verweerder zijn woonplaats heeft, bevoegd is (wat in casu niet relevant is aangezien er geen verweerder is).

Er wordt voorgesteld om de vordering – minstens ten dele – te onderwerpen aan de procedurele regels vermeld in artikel 145 van het Burgerlijk Wetboek: verschijning van de partijen en verplicht advies van het openbaar ministerie. Voor het overige zal de vordering worden onderworpen aan de regels van de procedure op eenzijdig verzoekschrift (artikelen 1026 tot 1034 van het Gerechtelijk Wetboek).

Het ontwerp van wet voert tot slot het beginsel in van de mededeelbaarheid van de vorderingen in verband met de opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek: het dossier zal aan het openbaar ministerie worden meegedeeld (artikel 764 van het Gerechtelijk Wetboek) met het oog op, enerzijds, het

Cette compétence doit dès lors être conférée, comme pour la levée de la prohibition du mariage entre mineurs, au tribunal de la famille. Effectivement, c'est la juridiction habilitée à se prononcer sur toutes les demandes qui concernent l'état des personnes (article 572*bis*, 1°, du Code judiciaire). C'est ainsi que l'absence ou l'existence d'un lien de parenté ou d'alliance trop proche est d'ores et déjà appréciée par le tribunal de la famille en cas d'action en nullité du mariage introduite par les époux, les intéressés ou par le ministère public lorsqu'elle porte sur le non-respect de la condition de fond liée à la parenté (article 184 du Code civil).

Ce transfert au profit du tribunal de la famille ne devrait pas raisonnablement alourdir la charge de travail des tribunaux. En effet, en 2010, 5 dossiers ont été introduits auprès du ministre de la Justice, en 2011, ils étaient 4. Il n'y a pas eu de dossier d'empêchement à mariage en 2012. Il y a eu 3 dossiers en 2013 et tout autant en 2014. Enfin, seuls 2 dossiers ont été introduits en 2015, 6 dossiers en 2016 et pour le moment, aucun dossier en 2017.

En outre, les compétences territoriales du tribunal de la famille sont revues car l'article 629*bis* du Code judiciaire n'envisage pas le cas d'espèce. De fait, l'article vise seulement l'hypothèse où les personnes sont mariées ou ont été mariées; à défaut, l'article retiendra la compétence du juge de l'arrondissement dans lequel le défendeur a son domicile (ce qui n'est pas pertinent dans le cas d'espèce puisqu'il n'y a pas de défendeur).

Il est proposé de soumettre la demande – du moins pour partie – aux modalités procédurales énoncées dans l'article 145 du Code civil: comparution des parties et avis obligatoire du ministère public. Pour le surplus, elle sera subordonnée aux règles de la procédure sur requête unilatérale (articles 1026 à 1034 du Code judiciaire).

Le projet de loi instaure enfin le principe de la communicabilité des demandes liées à la levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil: le dossier sera communiqué au ministère public (article 764 du Code judiciaire) en vue, d'une part, de recueillir un avis de sa part et, d'autre part, de collecter les informations que limitativement le

inwinnen van een advies van het openbaar ministerie en, anderzijds, het inwinnen van de inlichtingen die de rechter op beperkende wijze opsomt, met behulp van de vorderingsbevoegdheden van het openbaar ministerie (artikel 872 van het Gerechtelijk Wetboek).

TITEL 6

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de werking van de Commissie voor Onderhoudsbijdragen, de vaststelling en afrekening van de buitengewone kosten en de vermeldingen in overeenkomsten die onderhoudsbijdragen vaststellen

De Commissie voor onderhoudsbijdragen werd opgericht bij wet van 19 maart 2010 en een Koninklijk Besluit van 7 februari 2014 heeft de samenstelling en de werking ervan vastgesteld. In een Koninklijk Besluit van 10 augustus 2015 werden de leden van de Commissie benoemd waarna in januari 2016 de Commissie van start is gegaan met haar werkzaamheden.

De Commissie heeft op 16 juni 2017 haar eerste jaarverslag uitgebracht en doet daarin verschillende aanbevelingen.

Dit ontwerp van wet heeft als doel de aanbevelingen van de Commissie in wetgeving om te zetten.

De voorgestelde wetwijzigingen beogen verduidelijkingen aan te brengen in de materie van de onderhoudsbijdragen. Het jaarverslag 2016 van de Commissie voor onderhoudsbijdragen, opgericht door artikel 1322 van het Gerechtelijk Wetboek, beveelt enkele wetwijzigingen aan.

Deze voorliggende hervorming wil oplossingen bieden aan bepaalde problemen die practici op dit gebied ervaren. De nood aan oplossingen wordt gedeeld door bepaalde volksvertegenwoordigers die enkele wetsvoorstellen met dit doel hebben ingediend. In het bijzonder het wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de onderhoudsbijdragen betreft (*Parl. St. Kamer 2017-18, nr. 54K2904/001*) en het wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, wat de onderhoudskosten van kinderen betreft (*Parl. St. Kamer 2017-18, nr. 54K2905/001*) van de dames Lahaye-Battheu en Carina Van Cauter.

juge énumère, à l'aide des pouvoirs de réquisition de celui-là (article 872 du Code judiciaire).

TITRE 6

Modifications du Code civil et du Code judiciaire relative au fonctionnement de la Commission des contributions alimentaires, la détermination et le règlement des frais extraordinaires et les mentions dans les conventions qui fixent les contributions alimentaires

La Commission des contributions alimentaires a été établie par la loi du 19 mars 2010 et un Arrêté Royal du 7 février 2014 en a établi la composition et le fonctionnement. Dans un Arrêté Royal du 10 août 2015, les membres de la Commission ont été désignés, après quoi, en janvier 2016, la Commission a pu débiter ses travaux.

La Commission a rendu son premier rapport annuel en date du 16 juin 2017 et y fait différentes recommandations.

Ce projet de loi a pour but de transposer les recommandations de la Commission dans la législation.

Les modifications législatives envisagées ont pour finalité d'apporter plus de précisions dans la matière des contributions alimentaires. Le rapport annuel de l'année 2016 de la Commission des contributions alimentaires établie par l'article 1322 du Code judiciaire invite à certaines modifications législatives.

Cette présente réforme entend apporter des solutions à certaines problématiques rencontrées par les praticiens dans ce domaine. Ce besoin de solutions est partagé par certains parlementaires qui ont introduit certaines propositions de loi à cette fin. On pense particulièrement à la proposition de loi de Mesdames Lahaye-Battheu et Van Cauter modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne les contributions alimentaires (Doc. parl., Ch., sess. ord., 2017-2018, n° 54-2904/001) et à la proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne les frais d'entretien des enfants (Doc. parl., Ch., sess. ord., 2017-2018, n° 54-2905/001) de Mesdames Lahaye-Battheu et Van Cauter.

TITEL 7

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek om de vermelding van het beroep in de akten van rechtspleging te schrappen

Deze titel schrapt de vereiste vermelding van het beroep in de akten van rechtspleging, wegens de onbetrouwbaarheid van dat gegeven.

TITEL 8

Wijziging van artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek

Deze titel brengt een technische wijziging aan in artikel 1410, § 2, 9°, van het Gerechtelijk Wetboek.

TITEL 9

Wijzigingen van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek en van bijzondere wetten met als doel een gemeenrechtelijk regime van vordering ter verdediging van collectieve belangen op te richten

Deze Titel heeft tot doel de wijziging van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek en van bijzondere wetten om een gemeenrechtelijk regime van vordering ter verdediging van collectieve belangen op te richten met het oog om tegemoet te komen een arrest van het Grondwettelijk Hof nr 133/2013 van 10 oktober 2013. Volgens het Hof wordt een rechtspersoon die een gerechtelijke vordering instelt die overeenstemt met een van zijn statutaire doelen, om een einde te maken aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM, die onontvankelijk wordt verklaard omdat zij geen betrekking heeft op het bestaan van de rechtspersoon, de vermogensgoederen of de morele rechten ervan, gediscrimineerd ten opzichte van verenigingen die een beroep kunnen doen op de bijzondere wetgeving inzake kansengelijkheid en de bestrijding van xenofobie en racisme. Het Hof oordeelde als volgt: "Het komt echter aan de wetgever toe te preciseren onder welke voorwaarden een vorderingsrecht kan worden toegekend aan de rechtspersonen die een vordering wensen in te stellen die overeenstemt met hun statutair doel en de bescherming beoogt van de fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale Verdragen waarbij België partij is." (GwH, 10 oktober 2013, nr. 133/2013, § B.11).

TITRE 7

Modifications du Code judiciaire en vue de supprimer la mention de la profession dans les actes de procédure

Ce titre supprime l'exigence de la mention de la profession dans les actes de procédure, en raison du manque de fiabilité de cette donnée.

TITRE 8

Modification de l'article 1410 du Code judiciaire

Le présent titre apporte une modification technique à l'article 1410, § 2, 9°, du Code judiciaire.

TITRE 9

Modifications de l'article 17 du Code judiciaire et de lois particulières en vue de créer un régime de droit commun d'action d'intérêt collectif

Ce titre a pour objet la modification de l'article 17 du Code judiciaire et de lois particulières en vue de créer un régime de droit commun d'action d'intérêt collectif visant à répondre à un arrêt de la Cour constitutionnelle n° 133/2013 du 10 octobre 2013. Selon la Cour, une personne morale qui engage une action judiciaire qui correspond à un de ses buts statutaires afin de faire cesser des traitements inhumains et dégradants au sens de l'article 3 de la CEDH, qui est déclarée irrecevable parce qu'elle n'a pas trait à l'existence de la personne morale, à ses biens patrimoniaux ou à ses droits moraux, est discriminée par rapport aux associations qui peuvent faire appel à la législation spéciale en matière d'égalité des chances et de lutte contre la xénophobie et le racisme. La Cour a estimé que: "C'est toutefois au législateur qu'il appartient de préciser à quelles conditions un droit d'action peut être reconnu aux personnes morales souhaitant exercer une action correspondant à leur but statutaire et visant à la protection des libertés fondamentales telles qu'elles sont reconnues par la Constitution et par les traités internationaux auxquels la Belgique est partie." (CC, 10 octobre 2013, n°133/2013, § B.11).

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING**TITEL 1***Algemene bepaling***Artikel 1**

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

TITEL 2

Vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

HOOFDSTUK 1**Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek****Art. 2**

Het betreft een juridisch-technische wijziging in het licht van de hervorming van de procedurebepalingen.

Art. 3

Het betreft een juridisch-technische wijziging in het licht van de hervorming van de procedurebepalingen.

Art. 4

Het betreft een juridisch-technische wijziging in het licht van de hervorming van de procedurebepalingen.

Art. 5

Het betreft een juridisch-technische wijziging in het licht van de hervorming van de procedurebepalingen.

Art. 6

Het toepassingsgebied van de buitengerechtelijke bescherming wordt verruimd naar persoonsrechtelijke handelingen. Dit regime bestaat vandaag immers reeds. Een meerderjarige kan een "gewone" gemeenrechtelijke

COMMENTAIRE DES ARTICLES**TITRE 1ER***Disposition générale***Article 1er**

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

TITRE 2

Simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

CHAPITRE 1ER**Modifications du Code civil****Art. 2**

Il s'agit d'une modification d'ordre juridico-technique à la lumière de la réforme des dispositions procédurales.

Art. 3

Il s'agit d'une modification d'ordre juridico-technique à la lumière de la réforme des dispositions procédurales.

Art. 4

Il s'agit d'une modification d'ordre juridico-technique à la lumière de la réforme des dispositions procédurales.

Art. 5

Il s'agit d'une modification d'ordre juridico-technique à la lumière de la réforme des dispositions procédurales.

Art. 6

Le champ d'application de la protection extrajudiciaire est élargi aux actes en matière de droits personnels. En effet, ce régime existe déjà. En cas d'incapacité à exprimer sa volonté, un majeur peut accorder un mandat

lastgeving verlenen voor zijn persoonsrechtelijke vertegenwoordiging bij wilsonbekwaamheid (cf. art. 2003 BW: dergelijke lastgeving blijft voortduren bij wilsonbekwaamheid). Deze lastgeving biedt evenwel minder waarborgen als het regime van de buitengerechtelijke lastgeving. Dit onderscheid in behandeling is niet verantwoordbaar en wordt om die reden opgeheven. Dit biedt het bijkomende voordeel dat de meerderjarige via één volmacht in een volledige juridische bescherming kan voorzien en dat er geen problemen rijzen bij gemengde rechtshandelingen. De lastgevingen die door bijzondere wetten worden omkaderd (bv. art. 14, § 2, wet patiëntenrechten) blijven integraal behouden en hebben als *lex specialis* voorrang.

Voorts wordt verduidelijkt dat de buitengerechtelijke bescherming ook betrekking kan hebben op handelingen die vallen onder het beheer in de zin van artikel 494, g), BW.

Ter wille van de duidelijkheid en juridische zekerheid waarnaar wordt verwezen in het advies van de Raad van State verwijst het wetsontwerp nadrukkelijk naar het artikel 494 van het Burgerlijk Wetboek om een wettelijke definitie te geven aan het begrip “beheer” waarvan sprake in artikel 489 van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 7

Deze bepaling beoogt in artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek te verduidelijken dat de herroeping van de lastgeving ook verplicht moet geregistreerd worden. Nu is dit louter facultatief. Door de verplichte registratie ervan kan de rechter nagaan of de volmacht die een beweerde lasthebber voorlegt nog geldig is.

Ook de lasthebber moet in de toekomst zijn beslissing om de lastgeving op te zeggen verplicht laten registreren. Vanuit het register dient men dan onmiddellijk de griffie in te lichten. Deze verplichting is evenwel niet van toepassing als de lastgever een opvolger in zijn volmacht heeft aangeduid. Het volstaat dan dat de lasthebber deze opvolger op de hoogte brengt van zijn opzegging.

De lasthebber wordt ook verplicht om de vrederechter op de hoogte te brengen van de beëindiging van de lastgevingsovereenkomst en dit met het oog op het eventueel treffen van een rechterlijke beschermingsmaatregel indien dit noodzakelijk zou blijken.

De tekst van het oorspronkelijke wetsontwerp werd eveneens aangepast omwille van een technische opmerking die werd geformuleerd door de Raad van State.

“ordinaire” pour sa représentation en matière de droits personnels (cf. art. 2003 du Code civil: un tel mandat persiste en cas d’incapacité à exprimer sa volonté). Ce mandat offre toutefois moins de garanties que le régime du mandat extrajudiciaire. La différence de traitement ne se justifie pas, raison pour laquelle elle est supprimée. Cela a pour avantage supplémentaire que le majeur peut fournir une protection juridique complète via une seule procuration et qu’aucun problème ne survient dans le cadre d’actes juridiques mixtes. Les mandats qui s’inscrivent dans le cadre des lois spéciales (p. ex. art. 14, § 2, de la loi sur les droits des patients) sont intégralement maintenus et ont priorité en tant que *lex specialis*.

Il est en outre précisé que la protection extrajudiciaire peut également s’appliquer à des actes qui relèvent de la gestion au sens de l’article 494, g), du Code civil.

Par souci de clarté et de sécurité juridique évoqués dans l’avis du Conseil d’État, le projet de loi effectue un renvoi explicite à l’article 494 du Code civil pour donner une définition légale à la notion de “gestion” dont il est question dans l’article 489 du Code civil.

Art. 7

Cette disposition vise à préciser à l’article 490 du Code civil que la révocation du mandat doit aussi être obligatoirement enregistrée. Aujourd’hui, c’est purement facultatif. Au travers de son enregistrement obligatoire, le juge peut vérifier si la procuration présentée par un mandataire présumé est encore valable.

Dans l’avenir, le mandataire devra lui aussi faire obligatoirement enregistrer sa décision de renoncer au mandat. Le greffe doit alors être informé immédiatement via le registre. Cette obligation ne s’applique toutefois pas si le mandant a désigné un successeur dans sa procuration. Il suffit alors que le mandataire informe ce successeur de sa renonciation.

Le mandataire est également tenu d’informer le juge de paix de la fin du contrat de mandat et ce, en vue de prendre éventuellement une mesure de protection judiciaire si cela s’avère nécessaire.

Le texte du projet de loi initial a également été adapté en raison d’une remarque technique formulée par le Conseil d’État.

Art. 8

De wijzigingen onder 1° en 2°, betreffen louter juridisch-technische aanpassingen in het licht van de nieuwe procedurebepalingen ingevoegd door deze wet.

De wijziging onder 3° beoogt het tweede lid van artikel 490/1, § 3, van het Burgerlijk Wetboek op te heffen. Dit artikel bepaalt dat indien de lastgeving niet voldoet aan de wettelijke vereisten, de handelingen die de lasthebber heeft verricht nietig kunnen worden verklaard in geval van benadeling als hij wist of had moeten weten dat de lastgever op dat moment kennelijk wilsonbekwaam was of in een staat van verkwisting verkeerde. De rechter houdt daarbij rekening met de rechten van derden te goeder trouw. Dit artikel conflicteert echter met artikel 2003 BW, volgens welk de lastgeving eindigt bij wilsonbekwaamheid als ze niet voldoet aan de wettelijke vereisten. De mogelijkheid tot nietigverklaring is bijgevolg overbodig. Om zich op de gevolgen van de beëindiging te beroepen, is overigens helemaal niet vereist dat er sprake is van benadeling.

Uit de parlementaire voorbereidingen bij dit artikel blijkt dat het tot doel heeft om potentiële lasthebbers niet te ontmoedigen en om derden te goeder trouw te beschermen, aangezien het vaak niet eenvoudig is om de mentale toestand van de lastgever in te schatten. Vandaar dat men de nietigverklaring uit het artikel aan een aantal drempels wilde onderwerpen. Deze doelstellingen zijn zeer valabel, maar worden reeds bereikt door de beëindiging van de lastgeving: krachtens artikel 2009 van het Burgerlijk Wetboek (en het nieuwe art. 2005, tweede lid BW) zal de lastgever immers wel gebonden zijn jegens de derde indien die derde te goeder trouw was. Artikel 2008 van het Burgerlijk Wetboek beschermt op zijn beurt de lasthebber te goeder trouw, jegens wie de lastgever zijn interne verplichtingen wel moet nakomen. Ook vanuit dit perspectief valt dus moeilijk het nut van deze bepaling in te zien.

Zonder aanwijsbare reden heeft artikel 490/1, § 3, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek ook tot gevolg dat de lastgever zich niet kan verzetten tegen een handeling die zijn lasthebber te kwader trouw gedurende zijn wilsonbekwaamheid op grond van een louter gemeenrechtelijke volmacht heeft verricht zolang er geen sprake is van benadeling. Dit is in strijd met de duidelijke bewoordingen van artikel 2003 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 490/1, § 1, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek *a contrario*, die elke speelruimte ontnemen aan volmachten die niet aan de bijzondere vereisten voldoen.

Art. 8

Les modifications visées sous 1° et 2°, concernent des adaptations purement juridico-techniques à la lumière des nouvelles dispositions procédurales insérées par la présente loi.

La modification visée sous 3° tend à abroger l'alinéa 2 de l'article 490/1, § 3, du Code civil. Cet article précise que si le mandat ne satisfait pas aux exigences légales, les actes accomplis par le mandataire peuvent être annulés en cas de préjudice s'il savait ou aurait dû savoir que le mandant était à ce moment manifestement dans l'incapacité d'exprimer sa volonté ou se trouvait dans un état de prodigalité. Le juge tient en outre compte des droits de tiers de bonne foi. Cet article s'oppose toutefois à l'article 2003 du Code civil, selon lequel le mandat finit en cas d'incapacité à exprimer sa volonté ou de non-respect des exigences légales. La possibilité d'annulation est par conséquent superflue. Pour se prévaloir des effets de la fin du mandat, le préjudice n'est d'ailleurs nullement requis.

Il ressort des travaux parlementaires relatifs à cet article qu'il a pour but de ne pas décourager les mandataires potentiels et de protéger les tiers de bonne foi étant donné que souvent, il n'est pas simple d'évaluer l'état mental du mandant. D'où la volonté de soumettre l'annulation sur la base de l'article à un certain nombre de seuils. Ces objectifs sont très valables mais sont déjà atteints par la fin du mandat: en effet, en vertu de l'article 2009 du Code civil (et du nouvel art. 2005, alinéa 2, du même code), le mandant sera obligé envers le tiers si celui-ci était de bonne foi. L'article 2008 du Code civil protège à son tour le mandataire de bonne foi, envers qui le mandant doit toutefois respecter ses obligations internes. Dans cette perspective également, il est donc difficile d'évaluer l'utilité de cette disposition.

Sans raison apparente, l'article 490/1, § 3, alinéa 2, du Code civil a également pour effet de ne pas permettre au mandant de s'opposer à un acte accompli de mauvaise foi par son mandataire durant son incapacité à exprimer sa volonté sur la base d'une simple procuration de droit commun tant qu'il n'y a pas de préjudice. C'est en contradiction avec la formulation claire des articles 2003 et 490/1, § 1er, alinéa 1er, du Code civil *a contrario*, qui privent de toute marge de manœuvre les procurations qui ne satisfont pas aux exigences spécifiques.

Het oorspronkelijk wetsontwerp werd aangepast omwille van juridisch-technische opmerkingen geformuleerd door de Raad van State.

Art. 9

De wijziging onder a) beoogt de verplichting van de lasthebber tot overleg met de lastgever af te stemmen op de verplichting van de bewindvoerder. Luidens artikel 490/2, § 1, derde lid van het Burgerlijk Wetboek is de lasthebber verplicht om op regelmatige tijdstippen overleg te plegen met de lastgever. De bewindvoerder moet daarenboven de beschermde persoon zoveel mogelijk en in verhouding tot diens begripsvermogen bij de uitoefening van zijn opdracht betrekken (art. 499/1, § 3, tweede lid BW). Deze verplichting wordt nu ook uitgebreid tot de lasthebber. De buitengerechtelijke bescherming heeft immers tot doel om de autonomie van de beschermde persoon te verhogen. Bovendien is het mogelijk dat de lasthebber gedurende dit overleg vaststelt dat de lastgever nog (of opnieuw) in staat is om een bepaalde handeling zelf te stellen. De wet moedigt aan dat de lastgever in dat geval zelf optreedt, want hij wordt niet handelingsonbekwaam. Dezelfde redenering is toepasbaar op de rechterlijke bescherming gelet op de voorrang van het bijstandsregime. De lasthebber moet de kwetsbare meerderjarige proberen te begeleiden bij de uitoefening van een bepaalde rechtshandeling in plaats van deze meteen volledig van hem over te nemen.

De wijzigingen onder b), c) en e), zijn van juridisch-technische aard en passen artikel 490/2 van het Burgerlijk Wetboek aan in het licht van de nieuwe procedurebepalingen ingevoegd door deze wet.

In tegenstelling tot wat de opmerkingen van de Raad van State zouden doen vermoeden, zijn de lastgeving en de buitengerechtelijke maatregelen nauw met elkaar verbonden. De bijzondere of algemene lastgeving regelt de buitengerechtelijke bescherming van de lastgever (artikel 490, eerste lid, Burgerlijk Wetboek). Deze kan beginselen bevatten die de lasthebber zal moeten naleven tijdens zijn opdracht (artikel 490, derde lid, Burgerlijk Wetboek).

Aangezien de buitengerechtelijke bescherming inherent is aan de lastgeving en niet omgekeerd worden alle verwijzingen naar buitengerechtelijke maatregelen ingetrokken en vervangen door een verwijzing naar de lastgeving. We kunnen stellen dat dit reeds is voorzien in de huidige tekst van artikel 490/2 van het Burgerlijk Wetboek.

Le projet de loi initial a été adapté en raison de remarques juridico-techniques formulées par le Conseil d'État.

Art. 9

La modification visée sous a) vise à faire concorder l'obligation pour le mandataire de consulter le mandant avec l'obligation de l'administrateur. Aux termes de l'article 490/2, § 1er, alinéa 3, du Code civil, le mandataire doit se concerter à intervalles réguliers avec le mandant. L'administrateur doit en outre associer la personne protégée, dans toute la mesure du possible et compte tenu de sa capacité de compréhension, à l'exercice de sa mission (art. 499/1, § 3, alinéa 2, du Code civil). Cette obligation est à présent également prévue pour le mandataire. En effet, la protection extrajudiciaire a pour but d'accroître l'autonomie de la personne protégée. Par ailleurs, il est possible qu'au cours de cette concertation le mandataire constate que le mandant est encore (ou à nouveau) en mesure de poser lui-même un acte spécifique. En pareil cas, la loi incite le mandant à agir lui-même car il n'est pas incapable. Ce raisonnement est également applicable à la protection judiciaire compte tenu de la priorité accordée au régime d'assistance. Le mandataire doit essayer de guider le majeur vulnérable dans l'accomplissement d'un acte juridique spécifique au lieu d'immédiatement prendre totalement le relais.

Les modifications sous b), c) et e) sont de nature juridico-technique et adaptent l'article 490/2 du Code civil à la lumière des nouvelles dispositions procédurales insérées par la présente loi.

Contrairement à ce que laisserait croire les remarques du Conseil d'État, le mandat et les mesures extrajudiciaires sont étroitement liés. Le mandat général ou spécial organise la protection extrajudiciaire de la personne intéressée (article 490, alinéa 1er, du Code civil). Il peut ainsi contenir des principes que le mandataire devra respecter au cours de sa mission (article 490, alinéa 3, du Code civil).

Puisque le mandat est le siège de la protection extrajudiciaire et non l'inverse, toute référence aux mesures extrajudiciaires est dorénavant supprimée et est remplacée par une référence au mandat. On peut relever que c'est déjà ce que prévoit le texte actuel de l'article 490/2 du Code civil.

De vervanging van de verwijzing naar de kennisgeving door de verwijzing naar de registratie onder f) werd ingevoerd na een opmerking van de Raad van State. De intrekking of opheffing van de lastgeving moet vanaf nu immers geregistreerd worden in het Centraal Register dat wordt beheerd door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat, net zoals de bijzondere of algemene lastgeving die de buitengerechtelijke bescherming van de lastgever regelt (nieuw artikel 490, eerste lid, Burgerlijk Wetboek). Het is via deze procedure dat de beëindiging van de opdracht vanaf heden zal worden bekendgemaakt.

De wijziging onder d) beoogt de leesbaarheid van artikel 490/2, § 2, van het Burgerlijk Wetboek te verbeteren en te verduidelijken dat onder de “nadere regels tot uitvoering van de lastgeving” de bevoegdheden van de lasthebber worden bedoeld. Tegelijk wordt verduidelijkt dat in geval van niet-naleving van de uitvoeringsmodaliteiten van het mandaat of van de bevoegdheden van lasthebber dezelfde sancties als degene waarin is voorzien voor een rechterlijke beschermingsmaatregel van toepassing zijn.

Om redenen van samenhang wenst de Raad van State dat elke verwijzing naar een gerechtelijke procedure weggelaten wordt, zoals het geval is bij andere kwesties binnen het wetsontwerp. In dit geval kan echter niet worden ingegaan op deze suggestie. Het artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek is zeer bijzonder: deze vorm van overeenkomst is niet geregeld door de artikelen 730/1 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek. Mocht de verwijzing naar artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek worden geschrapt, bestaat het risico dat een verzoeningsprocedure wordt toegepast volgens het Gerechtelijk Wetboek, wat niet de wens is van de indieners van het wetsontwerp.

Art. 10

Het tweede lid van artikel 492 van het Burgerlijk Wetboek wordt verplaatst naar de procedurebepalingen in het Gerechtelijk Wetboek. Het verduidelijkt immers de procedure die moet gevolgd worden bij de organisatie van een rechterlijke beschermingsmaatregel en m.n. de verplichting om te onderzoeken of er een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel werd georganiseerd.

Art. 11

Oorspronkelijk beoogde het wetsontwerp de beoordeling door de vrederechter van de handelingsbekwaamheid op persoonsrechtelijk vlak te vereenvoudigen door alle handelingen van eenzelfde aard te bundelen onder

Le remplacement de la référence à la notification par celle à l'enregistrement dans le f) trouve son origine dans une remarque du Conseil d'État. De fait, la renonciation ou la révocation du mandat doit dorénavant être enregistrée dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge au même titre que le mandat spécial ou général qui organise la protection extrajudiciaire du mandant (nouvel article 490, alinéa 1er, du Code civil). C'est par cette formalité que la publicité de la fin du mandat sera assurée désormais.

La modification sous d) a pour but d'améliorer la lisibilité de l'article 490/2, § 2, du Code civil et de préciser que les “modalités d'exécution du mandat” visent les attributions du mandataire. Il est également précisé qu'en cas de non-respect des modalités d'exécution du mandat ou des attributions du mandataire, les mêmes sanctions que celles prévues pour une mesure de protection judiciaire sont d'application.

Par souci de cohérence, le Conseil d'État souhaiterait qu'on supprime toute allusion à la procédure judiciaire, comme le projet de loi le fait à d'autres occasions. On ne peut suivre cette suggestion dans le cas présent. L'article 1247 du Code judiciaire est tout à fait particulier: cette forme de conciliation n'est pas gouvernée par les articles 730/1 et suivants du Code judiciaire. Si la référence à l'article 1247 du Code judiciaire disparaissait, il y a un risque qu'on applique la procédure de conciliation prévue par le Code judiciaire, ce qui n'est pas le souhait des auteurs.

Art. 10

L'alinéa 2 de l'article 492 du Code civil est déplacé vers les dispositions procédurales dans le Code judiciaire. Il précise en effet la procédure à suivre dans le cadre de l'organisation d'une mesure de protection judiciaire et notamment l'obligation de vérifier si une mesure de protection extrajudiciaire a été organisée.

Art. 11

A la base le projet de loi cherchait à reformuler plus simplement l'évaluation du juge de paix de la capacité juridique concernant la personne en regroupant tous les actes de même nature sous un seul point. Cela ne

één punt. Dit belet niet dat de vrederechter steeds op een meer genuanceerde wijze de handelingen kan opsommen waarvoor de beschermde persoon handelingsbekwaam wordt.

De Raad van State is van mening dat de “vereenvoudigde” formulering van het nieuwe artikel 492/1, § 1, derde lid, 2°, van het Burgerlijk Wetboek niet volstaat om alle bijkomende punten die deze wet gelijktijdig betracht op te heffen te omvatten binnen deze nieuwe vereenvoudigde formulering.

De indieners van het wetsontwerp volgen het standpunt van de Raad van State.

De wijziging onder b) beoogt een vergetelheid recht te zetten. De vrederechter moet niet enkel oordelen over de handelingsbekwaamheid van de beschermde persoon m.b.t. het verlenen van de toestemming tot wegneming van organen, maar eveneens over het verzet daartegen (art. 10 wet orgaantransplantatie).

Ook de wijziging onder c) beoogt een vergetelheid recht te zetten m.b.t. het verzet tegen het wegnemen van lichaamsmateriaal. Tegelijk worden de correcte verwijzingen naar deze bijzondere wet ingevoegd.

De wijziging onder g) vult artikel 492/1, § 1, derde lid van het Burgerlijk Wetboek aan met een aantal bijkomende rechtshandelingen. Het betreft de ondertekening en authenticatie met behulp van de elektronische identiteitskaart die in het bijzonder werden omkaderd door de wet van 9 november 2015 en het afleggen van een aangifte van de overtuiging dat het geslacht vermeld in de akte van geboorte niet overeenstemt met de innerlijk beleefde genderidentiteit (art. 135/1 B.W.).

De wijzigingen bedoeld onder a) en e), hangen samen. Het betreft een verduidelijking. Aangezien de arts volgens de wet patiëntenrechten oordeelt of een persoon wilsbekwaam is om zijn patiëntenrechten uit te oefenen (art. 14, § 1, wet patiëntenrechten), komt het de vrederechter niet toe te oordelen over de handelingsbekwaamheid van de te beschermen persoon op dit punt. De vrederechter moet wel bepalen of, in voorkomend geval, de bewindvoerder over de persoon de beschermde persoon mag vertegenwoordigen (art. 14, § 2, wet patiëntenrechten). Dit wordt nu verduidelijkt in de wijziging onder e).

Volgens de Raad van State is het niet aangewezen dat de rechter zich uitspreekt over de bevoegdheid om de persoon te vertegenwoordigen bij het uitoefenen van zijn patiëntenrechten, hoewel de rechter, op grond van deze bepaling, wel een maatregel van

s'oppose pas à ce qu'un juge de paix puisse encore établir une liste plus nuancée des actes que la personne protégée est incapable d'accomplir.

Le Conseil d'État est d'avis que la formulation “simplifiée” du nouvel article 492/1, § 1er, alinéa 3, 2°, du Code civil ne suffit pas à intégrer l'ensemble des autres points que le projet de loi entend supprimer concomitamment en raison de cette nouvelle formulation simplifiée.

Les auteurs du projet de loi se rallient à l'opinion du Conseil d'État.

La modification sous b) vise à corriger une omission. Le juge de paix doit non seulement se prononcer sur la capacité juridique de la personne protégée de consentir à un prélèvement d'organes mais également de s'y opposer (art. 10 de la loi sur le prélèvement et la transplantation d'organes).

La modification sous c) rectifie elle aussi une omission concernant l'opposition au prélèvement de matériel corporel. Les renvois corrects à cette loi spéciale sont également insérés.

La modification sous d) complète l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, du Code civil par l'introduction d'un certain nombre d'actes juridiques supplémentaires. Il s'agit, de l'exercice de la signature et de l'authentification au moyen de la carte d'identité électronique, encadrés spécifiquement par la loi du 9 novembre 2015 et la déclaration d'avoir la conviction que le sexe mentionné dans l'acte de naissance ne correspond pas à l'identité de genre vécue intimement (art. 135/1 du Code civil).

Les modifications sous a) et e), sont liées. Il s'agit d'une précision. Puisque conformément à la loi relative aux droits des patients le médecin évalue si une personne est capable d'exprimer sa volonté pour exercer ses droits de patient (art. 14, § 1er, de la loi relative aux droits du patient), il n'appartient pas au juge de paix de se prononcer sur la capacité juridique de la personne à protéger sur ce point. Le juge de paix doit toutefois déterminer si, le cas échéant, l'administrateur de la personne peut représenter la personne protégée (art. 14, § 2, de la loi relative aux droits du patient). C'est à présent précisé dans la modification sous e).

Selon le Conseil d'État, il n'est pas indiqué que le juge se prononce sur la capacité de représenter la personne dans l'exercice des droits du patient alors que le juge peut, en vertu de cette disposition, prononcer non seulement une mesure de représentation mais

vertegenwoordiging of zelfs bijstand kan bevelen voor de persoon die niet meer bekwaam is om handelingen met betrekking tot zijn persoon en/of goederen te stellen.

De indieners wensen enkele verduidelijkingen aan deze kwestie toe te voegen. Er is geen sprake van om de bewindvoerder toe te laten om de patiëntenrechten van een te beschermen of beschermde persoon uit te oefenen. Deze taak komt toe aan de geneesheer. De tussenkomst van de vrederechter beperkt zich tot het aanwijzen van de persoon die in naam van de beschermde of te beschermen persoon de patiëntenrechten kan uitoefenen wanneer deze geen lasthebber heeft aangewezen of wanneer de aangewezen lasthebber niet tussenbeide komt. De bepaling werd op deze manier herzien.

Aangezien het afsluiten van een gewone woninghuurovereenkomst, handelshuurovereenkomst of pachtovereenkomst op zich reeds een ingrijpende rechtshandeling is, wordt de beperking tot contracten met een duur van meer dan negen jaar opgeheven in de bepaling onder f).

De lijst met vermogensrechtelijke handelingen waarover de vrederechter zich moet uitspreken wordt ten slotte aangevuld met twee gewichtige rechtshandelingen in het belang van de rechtszekerheid. Het betreft ten eerste de vraag of de beschermde persoon nog handelingsbekwaam is om de belastingaangifte in te dienen dan wel of dit behoort tot de opdracht van de bewindvoerder. In de praktijk bestaat hier soms discussie over. Ten tweede wordt de lijst aangevuld met het aangaan van periodieke schulden, aangezien deze schulden de beschermde persoon voor lange tijd verbinden. Het kan bijvoorbeeld gaan om het afsluiten van abonnementen met telecomoperatoren of leveranciers van nutsvoorzieningen of om alle vormen van aankoop op krediet.

De Raad van State wenst dat de periodieke schulden opgelijst worden die bedoeld worden in het nieuwe artikel 492/1, § 2, lid 3, 20°, van het Burgerlijk Wetboek. In feite is deze lijst vergelijkbaar met de periodieke schulden opgesomd in artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek (achterstand van eeuwigdurende lijfrentes, alles wat per jaar of per kortere termijnen verschuldigd is, ...).

De Raad van State wenst eveneens dat in het wetsvoorstel zou worden ingegaan op het al dan niet bestaan van een overgangsregeling inzake de handelingen die moeten worden verricht na de inwerkingtreding van de wet, waarover de rechter zich zou moeten uitspreken in zijn beschikking. Er hoeft niet te worden afgeweken van de beginselen zoals vastgelegd in artikel 3 van het Gerechtelijk Wetboek wat bevoegdheid betreft: de

aussi une mesure d'assistance de la personne qui n'est plus en état de gérer ses intérêts patrimoniaux ou extrapatrimoniaux.

Les auteurs voudraient apporter quelques précisions à ce sujet. Il n'est pas question d'autoriser l'administrateur à exercer les droits du patient d'une personne protégée ou à protéger. Cette tâche revient au médecin. L'intervention du juge de paix se limite à désigner la personne qui pourra exercer les droits du patient au nom de la personne protégée ou à protéger lorsque cette dernière n'a pas désigné de mandataire ou lorsque le mandataire désigné n'intervient pas. La disposition a été revue dans ce sens.

Étant donné que la conclusion d'un simple contrat de bail d'habitation, commercial ou à ferme constitue déjà en soi un acte juridique important, la limitation aux contrats d'une durée de plus de neuf ans est supprimée dans le f).

Enfin, la liste des actes patrimoniaux sur lesquels le juge de paix doit se prononcer est complétée par deux actes juridiques de poids dans l'intérêt de la sécurité juridique. Il s'agit d'abord de la question de savoir si la personne protégée est encore juridiquement capable d'introduire la déclaration fiscale ou si cela fait partie des attributions de l'administrateur. Dans la pratique, la question fait parfois débat. Ensuite, la liste est complétée par la contraction de dettes périodiques vu que ces dettes lient la personne protégée pour longtemps. À titre d'exemple, il peut s'agir de la conclusion d'abonnements avec des opérateurs télécom ou des fournisseurs de services collectifs ou de toutes formes d'achat à crédit.

Le Conseil d'État souhaiterait qu'on définisse les dettes périodiques visées au nouvel article 492/1, § 2, alinéa 3, 20°, du Code civil. En fait, le contenu de cette définition est semblable aux dettes périodiques énumérées dans l'article 2277 du Code civil (arrérages de rentes perpétuelles, tout ce qui est payable par année ou à termes périodiques plus courts,...).

Le Conseil d'État voudrait également que le projet de loi se prononce sur l'existence ou pas d'un régime transitoire vis-à-vis des actes à accomplir après l'entrée en vigueur de la loi sur lesquels le juge de paix devrait alors se prononcer d'office dans son ordonnance. Il n'y a pas lieu de déroger aux principes inscrits dans l'article 3 du Code judiciaire en matière de compétence: le juge de paix procédera à l'examen de la capacité d'une

vrede rechter zal, eens de procedure in gang is gezet, overgaan tot een onderzoek van de bekwaamheid van de persoon om de nieuwe handelingen uit te voeren die in dit wetsontwerp zijn bepaald en zal hierover een uitspraak moeten doen in zijn beschikking.

Art. 12

De wijziging onder 1° is van juridisch-technische aard en betreft een aanpassing in het licht van de nieuwe procedurebepalingen ingevoegd door deze wet.

De wijziging onder 2° vervangt het bestaande evaluatiesysteem door een meer performant systeem. Luidens artikel 492/4, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek moet de rechterlijke beschermingsmaatregel worden geëvalueerd uiterlijk twee jaar na het uitspreken van de beschikking bedoeld in artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek. Een eenmalige evaluatie is echter in sommige gevallen niet nodig en in andere gevallen onvoldoende. Het gevolg is dat deze evaluatie zorgt voor een ernstige verzwaring van de werklast voor de vrede rechter zonder dat deze noodzakelijkerwijze nut heeft.

Van de vrede rechter wordt verwacht dat hij de maatregel permanent evalueert. Hij kan ambtshalve, bv. naar aanleiding van een verzoek dat bij hem ahangig is, de maatregel herbekijken. Bovendien kan de beschermde persoon, elke belanghebbende en de procureur des Konings hem uitnodigen om de maatregel te evalueren wanneer er wijzigingen in de toestand van de beschermde persoon (bv. wat de gezondheidstoestand of de omkadering of begeleiding betreft) hebben voor gedaan.

Om de vrede rechter te ondersteunen bij deze permanente evaluatie, wordt de bewindvoerder in de toekomst verplicht om elke fundamentele wijziging in de omstandigheden van de beschermde persoon zowel m.b.t. zijn vermogen als zijn persoon mee te delen aan de vrede rechter. De vrede rechter onderzoekt vervolgens ambtshalve of zich een evaluatie van de beschermingsmaatregel opdringt.

Art. 13

Deze bepaling heft artikel 492/5 van het Burgerlijk Wetboek op. Bij de redactie van het Koninklijk Besluit houdende de lijst met gezondheidstoestanden werd vanuit de praktijk het nut van de bepaling in vraag gesteld. Op basis van de ervaring opgebouwd bij de toepassing van de nieuwe wetgeving, blijkt dat het geen probleem is om elke zaak op maat te beoordelen. Bovendien blijkt

personne à accomplir les nouveaux actes déterminés par le présent projet de loi si la procédure est en cours et devra se prononcer à ce sujet dans son ordonnance.

Art. 12

La modification visée sous 1° est de nature juridico-technique et porte sur une adaptation à la lumière des nouvelles règles de procédure insérées par la présente loi.

La modification visée sous 2° remplace le système d'évaluation existant par un système plus performant. Conformément à l'article 492/4, alinéa 2, du Code civil, la mesure de protection judiciaire doit être évaluée au plus tard deux ans après le prononcé de l'ordonnance visée à l'article 492/1 du Code civil. Toutefois, dans certains cas, une unique évaluation n'est pas nécessaire et dans d'autres cas elle est insuffisante. En conséquence, cette évaluation alourdit sérieusement la charge de travail du juge de paix sans que cela n'ait nécessairement d'utilité.

On attend du juge de paix qu'il évalue la mesure de manière permanente. Il peut réexaminer la mesure d'office, par exemple à la suite d'une demande dont il a été saisi. De plus, la personne protégée, tout intéressé et le procureur du roi peuvent l'inviter à évaluer la mesure si des changements se sont produits dans l'état de la personne protégée (p. ex. en termes d'état de santé, d'encadrement ou d'accompagnement).

Pour soutenir le juge dans son évaluation permanente des mesures, l'administrateur devra à l'avenir signaler au juge de paix toute modification fondamentale de la situation de la personne protégée, aussi bien au niveau de ses biens qu'au niveau de sa personne. Après quoi le juge détermine d'office si une évaluation de la mesure de protection s'impose.

Art. 13

Cette disposition abroge l'article 492/5 du Code civil. En rédigeant l'arrêté royal contenant la liste des états de santé, l'utilité de la disposition a été remise en question dans la pratique. Sur la base de l'expérience acquise dans le cadre de l'application de la nouvelle législation, il apparaît qu'évaluer chaque affaire sur mesure ne pose aucun problème. Il s'avère en outre très difficile

het zeer moeilijk om in absolute termen aan te geven dat een beoordeling *in concreto* niet meer nodig is in de gegeven omstandigheden. Deze beoordeling bleef in ieder geval bestaan voor de persoonsrechtelijke handelingen. Ten slotte rees ook de angst dat er teveel beslissingsmacht in handen van de arts zou gelegd worden.

Om die reden wordt met dit ontwerp eerder ingezet op een verbetering van de kwaliteit van de geneeskundige verklaringen zodat de vrederechter het maatwerk met de nodige zorgvuldigheid kan organiseren.

Voor het overige kan verwezen worden naar toelichting bij artikel 56.

Art. 14

Deze bepaling beoogt een juridisch-technische wijziging aan te brengen aan artikel 493, § 3, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedureregels die worden ingeschreven door deze wet.

Art. 15

Deze bepaling beoogt een juridisch-technische wijziging aan te brengen aan artikel 496, zesde lid.

Het zou beter passen om om het zesde lid van deze bepaling op te heffen, terwijl de Raad van State voorstelt om dit niet te vermelden. Het gaat hier immers om een procedurele bepaling die hernomen wordt in het nieuwe artikel 1242 van het Gerechtelijk Wetboek dat voorziet in de verplichting tot het nazien en het voorleggen van een eensluidend verklaard afschrift. Deze bepaling werd in die zin aangepast.

Art. 16

De lijst met personen die geen bewindvoerder kunnen worden, wordt uitgebreid met personen die de hoedanigheid hebben van persoonlijk assistent van de beschermde persoon volgens de nieuwe Vlaamse regelgeving, gelet op de evidente belangentegenstelling die er bestaat tussen beide functies. De persoonlijk assistent sluit immers een persoonlijk-assistentiecontract af met de bewindvoerder die optreedt in de plaats van de beschermde persoon.

Art. 17

Deze bepaling beoogt een juridisch-technische wijziging aan te brengen aan artikel 496/7, eerste lid van

d'indiquer en termes absolus qu'une appréciation n'est concrètement plus nécessaire dans les circonstances données. Cette appréciation a en tous les cas subsisté pour les actes en matière de droits personnels. Enfin, le fait de laisser un trop grand pouvoir de décision entre les mains du médecin a également suscité des craintes.

C'est la raison pour laquelle le présent projet mise plutôt sur une amélioration de la qualité des certificats médicaux permettant au juge de paix d'organiser le travail sur mesure avec l'attention nécessaire.

Il peut être renvoyé pour le surplus aux commentaires de l'article 56.

Art. 14

Cette disposition vise à apporter une modification juridico-technique à l'article 493, § 3, alinéa 1er, du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par la présente loi.

Art. 15

Cette disposition vise à apporter une modification juridico-technique à l'article 496, alinéa 6.

Il serait plus adéquat d'abroger l'alinéa 6 de cette disposition alors que le Conseil d'État suggère de l'omettre. En effet, il s'agit d'une disposition procédurale qui fait double emploi avec le nouvel article 1242 du Code judiciaire qui prévoit des obligations de vérification et de communication d'une copie certifiée conforme semblables. C'est en ce sens que la présente disposition a été modifiée.

Art. 16

La liste des personnes qui ne peuvent devenir administrateurs est étendue aux personnes qui ont la qualité d'assistant personnel de la personne protégée selon la nouvelle réglementation flamande, compte tenu des intérêts opposés évidents qui existent entre les deux fonctions. En effet, l'assistant personnel conclut un contrat d'assistant personnel avec l'administrateur qui agit à la place de la personne protégée.

Art. 17

Cette disposition vise à apporter une modification juridico-technique à l'article 496/7, alinéa 1er, du Code

het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedureregels die worden ingeschreven door deze wet.

Art. 18

In artikel 497/2 van het Burgerlijk Wetboek wordt verduidelijkt dat de aldaar aangehaalde handelingen niet vatbaar zijn voor bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder in zoverre de beschermde persoon voor het stellen van deze handelingen onbekwaam werd verklaard door de vrederechter.

De wijziging voorzien onder b) houdt verband met het feit dat artikel 497/2, 17°, van het Burgerlijk Wetboek geen rekening houdt met de realisaties van de wet van 25 juni 2017 tot hervorming van regelingen inzake transgenders wat de vermelding van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand betreft (BS, 16 februari 2018) enerzijds, noch met die van de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing (BS, 2 juli 2018) anderzijds. De eerste wet introduceerde en wijzigde de procedures voor de aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand. De tweede wet voorzag in een wijziging van de bestaande procedure om die aan te passen aan de modernisering van de burgerlijke stand. Artikel 497/2, 17°, van het Burgerlijk Wetboek werd in die zin aangepast.

De wijziging onder punt c) beoogt een vergetelheid hersteld in de oplijsting van de handelingen die niet het voorwerp kunnen uitmaken van vertegenwoordiging of bijstand. Zoals de Raad van State terecht opmerkt, houdt het geen rekening met de bepaling onder 27° zoals in artikel 497/2 van het Burgerlijk Wetboek opgenomen bij de wet van 31 juli 2017 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de erfenissen en de giften betreft en tot wijziging van diverse andere bepalingen ter zake. In deze zin werd de opsomming onder c) aangepast.

Art. 19

De wijziging onder 1° betreft een juridisch-technische aanpassing in het licht van de nieuwe procedureregels die worden ingeschreven door deze wet. De wijziging van de oorspronkelijke tekst onder 1° is het gevolg van een opmerking van de Raad van State. De mogelijkheid bestaat immers dat een beschermd persoon over meerdere bewindvoerders van goederen beschikt (artikel 496, § 2, van het Burgerlijk Wetboek) en dat er een geschil zou ontstaan tussen hen, ook al zou de

civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par la présente loi.

Art. 18

L'article 497/2 du Code civil précise que les actes qui y sont énoncés ne sont pas susceptibles de faire l'objet d'une assistance ou d'une représentation par l'administrateur dans la mesure où pour poser ces actes, la personne protégée a été déclarée incapable par le juge de paix.

La modification visée sous b) est liée au fait que l'article 497/2, 17°, du Code civil n'a pas intégré les acquis de la loi du 25 juin 2017 réformant des régimes relatifs aux personnes transgenres en ce qui concerne la mention d'une modification de l'enregistrement du sexe dans les actes de l'état civil (M.B., 16 février 2018), d'une part, et ceux de la loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir des formes alternatives de résolutions de conflit (M.B., 2 juillet 2018), d'autre part. La première loi a instauré et modifié des procédures de modification de l'enregistrement du sexe dans les actes de l'état civil. La seconde loi a adapté la procédure existante à la modernisation de l'état civil. C'est en ce sens que l'article 497/2, 17°, du Code civil a été modifié.

La modification sous c) vise à corriger un oubli dans le listing des actes qui ne peuvent pas faire l'objet d'une représentation ou d'une assistance. Comme le Conseil d'État le fait remarquer à juste titre, elle ne tient pas compte du 27° inséré dans l'article 497/2 du Code civil par la loi du 31 juillet 2017 modifiant le Code civil en ce qui concerne les successions et les libéralités et modifiant diverses autres dispositions en cette matière. C'est en ce sens que l'énumération utilisée dans le c) a été rectifiée.

Art. 19

La modification sous 1° porte sur une adaptation juridico-technique à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par la présente loi. La modification du texte initial du 1° est la conséquence d'une remarque du Conseil d'État. En effet, il se peut qu'une personne protégée ait plusieurs administrateurs de biens (article 496, § 2, du Code civil) et qu'un litige survienne entre ceux-ci quand bien même le juge de paix est censé avoir défini les compétences respectives de

vrede rechter hun respectieve bevoegdheden moeten hebben vastgelegd. Daartoe werd de bepaling gewijzigd.

De wijziging onder 2° breidt de bevoegdheid van de vrede rechter om te oordelen over geschillen tussen de bewindvoerders uit naar geschillen tussen de bewindvoerder en de beschermde persoon.

Dit ligt in de lijn van de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever om de vrede rechter bevoegd te maken om conflicten tussen alle actoren van het bewind op te lossen. Een gelijkaardige aanpassing wordt doorgevoerd voor geschillen waar de vertrouwenspersoon bij betrokken is (art. 501/3 BW).

Om redenen van samenhang wenst de Raad van State dat elke verwijzing naar een gerechtelijke procedure weggelaten wordt, zoals het geval is op andere plaatsen in het wetsontwerp. In dit geval kan deze suggestie niet gevolgd worden. Het artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek is zeer bijzonder: deze vorm van overeenkomst is niet geregeld door de artikelen 730/1 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek. Mocht de verwijzing naar artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek worden geschrapt, bestaat het risico dat een verzoeningsprocedure wordt toegepast volgens het Gerechtelijk Wetboek, wat niet de wens is van de indieners van het wetsontwerp.

Art. 20

Deze bepaling beoogt een juridisch-technische wijziging aan te brengen aan artikel 497/4 van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedureregels die worden ingeschreven door deze wet.

Art. 21

De verslaggeving in het kader van het bewind wordt vereenvoudigd en meer op elkaar afgestemd. Tegelijk wordt het onderzoek van de verslagen door de vrede rechter verduidelijkt en geüniformiseerd in een nieuw artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek. Het eerste lid van artikel 497/5 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat er slechts na goedkeuring van het jaarverslag een bezoldiging mag worden toegekend. Dit sluit de toekenning van provisies in de loop van het jaar in principe uit. Aangezien verduidelijkt wordt wat precies door de vrede rechter moet onderzocht worden inzake de verslaggeving wordt in voornoemd artikel een verwijzing naar het nieuwe artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek ingevoegd.

chacun de ceux-ci. C'est en ce sens que la disposition a été modifiée.

La modification sous 2° étend la compétence du juge de paix à statuer sur des litiges entre les administrateurs aux litiges entre l'administrateur et la personne protégée.

Cela s'inscrit dans la lignée de l'objectif initial du législateur de rendre le juge de paix compétent pour résoudre les conflits entre tous les acteurs de l'administration. Une adaptation similaire est apportée pour les litiges impliquant la personne de confiance (art. 501/3 du Code civil).

Par souci de cohérence, le Conseil d'État souhaiterait qu'on supprime toute allusion à la procédure judiciaire, comme le projet de loi le fait à d'autres occasions. On ne peut suivre cette suggestion dans le cas présent. L'article 1247 du Code judiciaire est tout à fait particulier: cette forme de conciliation n'est pas gouvernée par les articles 730/1 et suivants du Code judiciaire. Si la référence à l'article 1247 du Code judiciaire disparaissait, il y a un risque qu'on applique la procédure de conciliation prévue par le Code judiciaire, ce qui n'est pas le souhait des auteurs.

Art. 20

Cette disposition vise à apporter une modification juridico-technique à l'article 497/4 du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par la présente loi.

Art. 21

Le rapport dans le cadre de l'administration est simplifié et mieux harmonisé. De même, la vérification des rapports par le juge de paix est précisée et uniformisée dans un nouvel article 497/8 du Code civil. L'alinéa 1er de l'article 497/5 du Code civil prévoit qu'une rémunération ne peut être allouée qu'après approbation du rapport annuel. Cela exclut en principe l'octroi de provisions dans le courant de l'année. Étant donné qu'il est précisé ce que doit exactement vérifier le juge de paix dans le rapport, un renvoi au nouvel article 497/8 du Code civil est inséré dans l'article précité.

In het kader van de uitvoering van artikel 497/5 van het Burgerlijk Wetboek werd een Koninklijk Besluit voorbereid dat beoogt meer transparantie en uniformiteit te brengen bij de begroting van de kosten en erelonen van de bewindvoerder. Bij de opmaak van dit KB werden de betrokken actoren geconsulteerd. Uit dit overleg is gebleken dat in het belang van de transparantie, de eenvoud en de uniformiteit het nuttig kan zijn om ook de wijze te bepalen waarop de vergoeding van de kosten wordt begroot en te bepalen welke ambtsverrichtingen als buitengewoon kunnen beschouwd worden. Het derde en vierde lid van artikel 497/5 van het Burgerlijk Wetboek worden in die zin aangepast.

De oorspronkelijke tekst werd aangepast ten gevolge van een technische opmerking van de Raad van State.

Art. 22

Voor de samenhang wordt artikel 497/6 van het Burgerlijk Wetboek verplaatst naar de procedurele bepalingen in het Gerechtelijk Wetboek, meer bepaald worden de erin vervatte principes geïntegreerd in het nieuwe artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek. Dat artikel wordt de plaats waar alle maatregelen die de vrederechter kan nemen om de toestand van de beschermde of te beschermen persoon te kennen, worden opgenomen.

Art. 23

Deze bepaling heft het bestaande artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek dat voortbouwt op het bestaan van een lijst met gezondheidstoestanden bedoeld in artikel 492/5 van het Burgerlijk Wetboek op. Om de in artikel 13 aangehaalde redenen wordt artikel 492/5 van het Burgerlijk Wetboek opgeheven waardoor ook het nut van het huidige artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek komt te vervallen.

Het artikel wordt vervangen door een nieuwe bepaling die het toezicht van de vrederechter op de verslaggevingsverplichtingen verduidelijkt en dit in het belang van de rechtszekerheid en uniformiteit in de beoordeling. Het is voor de vrederechter onmogelijk om alle verslagen tot in detail te controleren zoals reeds werd opgemerkt door de Hoge Raad voor de Justitie in zijn advies van 21 april 2010 over de vergoedingen van voorlopige bewindvoerders (p. 8). In zijn advies van 17 december 2014 met betrekking tot de controle op het bewind over beschermde personen beveelt de Hoge Raad voor de Justitie aan dat de financiële controles worden uitgevoerd in drie fases (p. 7-8).

En exécution de l'article 497/5 du Code civil, un arrêté royal a été préparé qui vise à apporter davantage de transparence et d'uniformité dans l'évaluation des frais et honoraires de l'administrateur. Les acteurs concernés ont été consultés lors de la rédaction de cet arrêté royal. Cette concertation a montré que dans l'intérêt de la transparence, de la simplicité et de l'uniformité, il peut être utile de définir la manière dont est évaluée l'indemnité liée aux frais et de déterminer les prestations qui peuvent être considérées comme des devoirs exceptionnels. Les alinéas 3 et 4 de l'article 497/5 du Code civil sont adaptés en ce sens.

Le texte initial a été modifié par la suite en raison d'une remarque technique du Conseil d'État.

Art. 22

Par souci de cohérence, l'article 497/6 du Code civil est déplacé vers les dispositions procédurales dans le Code judiciaire, plus spécifiquement les principes qu'il contient, sont intégrés dans le nouvel article 1246 du Code judiciaire. Cet article devient le siège de toutes les mesures que le juge de paix peut prendre pour connaître la situation de la personne protégée ou à protéger.

Art. 23

Cette disposition abroge l'actuel article 497/8 du Code civil qui s'appuie sur l'existence d'une liste d'états de santé visée à l'article 492/5 du Code civil. Pour les raisons citées à l'article 13, l'article 492/5 du Code civil est abrogé, l'actuel article 497/8 du Code civil perdant de ce fait lui aussi toute utilité.

L'article est remplacé par une nouvelle disposition qui précise le contrôle du juge de paix sur les obligations de rapport et ce, dans l'intérêt de la sécurité juridique et de l'uniformité dans l'évaluation. Le juge de paix ne peut pas contrôler en détail tous les rapports, comme l'a déjà fait observer le Conseil supérieur de la Justice dans son avis du 21 avril 2010 concernant la rémunération des administrateurs provisoires (p. 8). Dans son avis du 17 décembre 2014 sur le contrôle de l'administration des personnes protégées, le Conseil supérieur de la Justice recommande que les contrôles financiers s'effectuent en trois phases (p. 7-8).

Op basis van deze adviezen werden een aantal elementen die de vrederechter minstens moet onderzoeken expliciet opgesomd in de wet. Het betreft in eerste instantie de naleving van de formele verplichtingen. Daarnaast beschikt de vrederechter over een inhoudelijk toezicht en moet hij nagaan of er ernstige aanwijzingen van tekortkomingen zijn of fraude in het beheer van de bewindvoerder.

Het spreekt voor zich dat de vrederechter ook buiten de verslaggeving een toezichtsrol vervult en moet ingrijpen van zodra hij vaststelt dat er sprake is van tekortkomingen in de uitoefening van de opdracht van bewindvoerder.

De vrederechter beschikt over een ruim pallet aan maatregelen om op gepaste en proportionele wijze te reageren ingeval hij tekortkomingen vaststelt. Zo kan hij in het kader van de verslaggeving opmerkingen formuleren waarmee de bewindvoerder rekening moet houden. In geval van ernstige aanwijzingen dat de rekening tekortkomingen bevat, kan hij een technisch adviseur aanstellen die een advies moet uitbrengen. De kosten van het onderzoek kunnen, in voorkomend geval, ten laste van de bewindvoerder worden gelegd. Daarnaast kan hij geen of een lagere bezoldiging toekennen aan de bewindvoerder. Hij kan de bewindvoerder vervangen of zijn mandaat aanpassen. De nieuwe bewindvoerder kan, voor zover nodig, ook een aansprakelijkheidsvordering instellen tegen de voormalige bewindvoerder.

Zoals gesteld door de Raad van State hangt de bezoldiging niet alleen af van het nazicht van het verslag, maar ook van de goedkeuring ervan (nieuw artikel 497/5, lid 1, van het Burgerlijk Wetboek). Het nazicht van deze verslagen wordt geregeld volgens het voorgestelde artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek. Als dit artikel daadwerkelijk bepaalt in hoeverre de vrederechter controle heeft over de verslagen die aan hem worden overhandigd, dan veronderstelt de uitoefening van deze controle niet de goedkeuring van deze verslagen, ook al is de bezoldiging verbonden aan deze goedkeuring. Het is om deze verduidelijking toe te voegen dat de oorspronkelijke bepaling werd aangepast.

Art. 24

De verslaggevingsverplichtingen worden aangepast aan de informatisering van de procedure inzake het bewind. Het verslag wordt niet meer “overgezonden” maar wel “ter kennis gebracht”. Het woord “schriftelijk”

Sur la base de ces avis, un certain nombre d'éléments que le juge de paix est appelé à examiner au moins ont été énumérés explicitement dans la loi. Il s'agit en premier lieu du respect des obligations formelles. En outre, le juge de paix peut exercer un contrôle du contenu et doit vérifier s'il y a des indices sérieux de manquements ou de fraude dans la gestion de l'administrateur.

Il est évident que le juge de paix exerce un pouvoir de contrôle qui dépasse l'examen de ces rapports et qu'il peut intervenir dès qu'il constate des manquements dans l'exercice des missions de l'administrateur.

Le juge de paix dispose d'un large éventail de mesures qui lui permettent d'agir de manière adaptée et proportionnée lorsqu'il constate des manquements. Ainsi, il peut formuler dans le rapport un certain nombre de remarques que l'administrateur devra prendre en considération. S'il existe des indices sérieux de manquements dans les comptes, le juge de paix peut désigner un expert technique chargé de donner un avis. Les frais d'examen peuvent, le cas échéant, être mis à charge de l'administrateur. Par ailleurs, il peut refuser d'allouer une rémunération ou allouer une rémunération inférieure. Il peut remplacer l'administrateur ou adapter son mandat. Le nouvel administrateur peut, autant que de besoin, intenter une action en responsabilité contre le précédent administrateur.

Comme l'indique le Conseil d'État, la rémunération est fonction non seulement de la vérification du rapport mais aussi de l'approbation de celui-ci (nouvel article 497/5, alinéa 1er, du Code civil). Le contrôle de ces rapports est organisé par l'article 497/8 du Code civil proposé. Si cet article détermine effectivement l'étendue du pouvoir de contrôle du juge de paix sur les rapports qui lui sont communiqués, l'exercice de ce contrôle ne suppose pas l'approbation desdits rapports à laquelle l'allocation d'une rémunération est pourtant conditionnée. C'est en vue d'apporter cette précision que la disposition initiale a été révisée.

Art. 24

Les obligations de rapport sont adaptées à l'informatisation de la procédure relative à l'administration. Le rapport n'est plus “transmis” mais “notifié”. Le mot “écrit”, qui avait été supprimé partout dans l'avant-projet,

dat overal in het voorontwerp geschrapt werd, wordt hersteld ingevolge het advies van de Raad van State: het woord “schriftelijk” kan immers slaan op een elektronisch document.

Voorts worden de verslaggevingsverplichtingen evenals het toezicht daarop door de vrederechter vereenvoudigd en meer uniform geregeld. De vrederechter onderzoekt of het verslag voldoet aan de eisen die gesteld worden in het nieuwe artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek en indien dit het geval is, keurt hij het verslag goed.

Art. 25

De verslaggevingsverplichtingen worden aangepast aan de informatisering van de procedure inzake het bewind. Om die reden wordt het verslag niet meer overhandigd maar wel “meegedeeld”.

De verslaggevingsverplichtingen evenals het toezicht daarop door de vrederechter worden vereenvoudigd en meer uniform geregeld. De vrederechter onderzoekt voortaan of het verslag voldoet aan de eisen die gesteld worden in het nieuwe artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek en indien dit het geval is, keurt hij het verslag goed. Het formalisme van de opstelling van een proces-verbaal met bijhorende werklust biedt in de praktijk geen meerwaarde in het licht van de doelstelling van het voorkomen van misbruiken.

Art. 26

Enerzijds beoogt deze bepaling een juridisch-technische wijziging aan te brengen aan artikel 499/6 van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedureregels die worden ingeschreven door deze wet.

Anderszijds worden de verslaggevingsverplichtingen aangepast aan de informatisering van de procedure inzake het bewind. Om die reden wordt het aanvangsverslag niet meer “bezorgd” of “overgezonden” maar wel “meegedeeld”.

Zoals opgemerkt in het advies van de Raad van State, is het raadzaam om de datum vast te leggen van de kennisgeving van de beschermingsmaatregel bevolen door de vrederechter, op basis waarvan wordt berekend wanneer het beginverslag moet worden afgeleverd. Kortom, de bewindvoerder moet, zodra hij op de hoogte is van de beslissing, dit verslag kunnen opstellen. Daarom is de gekozen begindatum deze die

est rétabli suite à l’avis du Conseil d’État: le mot “écrit” peut en effet viser un document électronique.

De plus, les obligations de rapport ainsi que le contrôle de celles-ci par le juge de paix sont simplifiées et réglées de manière plus uniforme. Le juge de paix examine si le rapport répond aux exigences posées dans le nouvel article 497/8 du Code civil et si c’est le cas, il l’approuve.

Art. 25

Les obligations de rapport sont adaptées à l’informatisation de la procédure relative à l’administration. Pour cette raison, le rapport n’est plus remis mais est “communiqué”.

Les obligations de rapport ainsi que le contrôle de celles-ci par le juge de paix sont simplifiés et réglés de manière plus uniforme. Le juge de paix examine dorénavant si le rapport répond aux exigences posées dans le nouvel article 497/8 du Code civil et si c’est le cas, il l’approuve. Le formalisme de la rédaction d’un procès-verbal avec la charge de travail y afférente n’offre dans la pratique aucune plus-value à la lumière de l’objectif de prévention des abus.

Art. 26

D’une part, cette disposition vise à apporter une modification juridico-technique à l’article 499/6 du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par la présente loi.

D’autre part, les obligations de rapport sont adaptées à l’informatisation de la procédure relative à l’administration. Pour cette raison, le rapport n’est plus “remis” ou “transmis” mais est “communiqué”.

Comme le relève l’avis du Conseil d’État, il convient de donner date certaine à la prise de connaissance de la mesure de protection ordonnée par le juge de paix, élément à l’origine de la computation du délai pour effectuer le rapport d’évaluation initial. Pour schématiser, il faut que l’administrateur soit en mesure d’effectuer ce rapport dès qu’il a connaissance de la décision. Partant, le point de départ du délai choisi est celui proposé par

wordt voorgesteld door de Raad van State: dit is de datum van de kennisgeving van de beschikking en niet de datum van de uitspraak van de beschikking. Deze bepaling werd in die zin gewijzigd.

Art. 27

Het vereiste van een voorafgaande machtiging voor de uitoefening van de patiëntenrechten in de plaats van de beschermde persoon wordt opgeheven omdat dit overbodig is (vgl. H. NYS en L. BODDEZ, "De meerderjarige beschermde personen bekeken vanuit gezondheidsrechtelijke invalshoek", *RW* 2013-14, (1083) 1086). In de wet patiëntenrechten is immers reeds een controlemechanisme opgenomen (art. 15, § 2, wet patiëntenrechten).

De opheffing van de onder a) bedoelde bepalingen wordt door de Raad van State bekritiseerd omdat verwarring zou kunnen ontstaan tussen het nazicht uitgeoefend door een geneesheer en het nazicht uitgeoefend door een vrederechter terwijl deze het verslag op een verschillende manier nazien.

Volgens de indieners van dit wetsontwerp is het nazicht uitgeoefend door de geneesheer de bepalende factor: hij is het best geplaatst voor nazicht van de uitoefening van de patiëntenrechten door een derde wanneer de patiënt zijn wil niet meer kan uitdrukken, zoals bepaald volgens de criteria in de wet van 22 augustus 2002 met betrekking tot de patiëntenrechten. Dit nazicht berust inderdaad hoofdzakelijk op medische criteria: meer bepaald op het eventuele levensgevaar van de patiënt of op een eventuele ernstige bedreiging van zijn gezondheid.

Het is goed om te vermelden dat volgens de voorgestelde tekst de tussenkomst van de vrederechter beperkt is tot de aanwijzing van een bewindvoerder die de patiëntenrechten uitoefent wanneer de patiënt niet meer in staat is om dit zelf te doen en in het geval hij zelf geen bewindvoerder heeft aangeduid door middel van een gedagtekend en ondertekend geschrift. Het is op deze manier dat artikel 14, § 2, van de voornoemde wet van 22 augustus 2002 werd aangepast door dit wetsontwerp.

De wijzigingen onder b) en c), betreffen louter juridisch-technische aanpassingen in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

le Conseil d'État: il s'agit de la date de notification de l'ordonnance et non plus celle du prononcé de l'ordonnance. C'est en ce sens que cette disposition a été modifiée.

Art. 27

Dans la modification sous a), la condition d'une autorisation préalable pour l'exercice des droits du patient à la place de la personne protégée est supprimée car elle est superflue (comp. H. NYS et L. BODDEZ, "De meerderjarige beschermde personen bekeken vanuit gezondheidsrechtelijke invalshoek", *RW* 2013-14, (1083) 1086). En effet, un mécanisme de contrôle existe déjà dans la loi relative aux droits du patient (art. 15, § 2, de la loi relative aux droits du patient).

L'abrogation des dispositions visées au a) est critiquée par le Conseil d'État en ce sens qu'on ne peut pas confondre le contrôle exercé par le praticien et le contrôle exercé par un juge de paix qui sont de nature différente.

Selon les auteurs du projet de loi, c'est le contrôle effectué par le praticien qui est déterminant: il est le mieux placé pour contrôler l'exercice par autrui des droits d'un patient qui n'est plus à même d'exprimer sa volonté au regard des critères retenus par la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient. En effet, ce contrôle repose surtout sur des critères médicaux: l'existence d'une menace pour la vie du patient, d'une part, ou de celle d'une menace grave pour sa santé, d'autre part.

Il est bon de rappeler que, selon le texte en projet, l'intervention du juge de paix se cantonne à la désignation d'un administrateur pour exercer les droits du patient lorsqu'il n'est plus apte à le faire et que celui-ci n'a pas désigné de mandataire par un écrit, daté et signé. C'est en ce sens que l'article 14, § 2, de la loi du 22 août 2002 précitée a été modifié par ce projet de loi.

Les modifications sous b) et c), portent sur des adaptations purement juridico-technique à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 28

Het betreffen louter juridisch-technische aanpassingen in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven en de informatisering van de bewindvoering, enerzijds en aan een opmerking van de Raad van State anderzijds.

Art. 29

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 499/11 van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Art. 30

De verslaggevingsverplichtingen worden vooreerst aangepast aan de informatisering van de procedure inzake het bewind. Om die reden wordt het verslag niet meer overhandigd maar wel “meegedeeld”.

De verslaggevingsverplichtingen evenals het toezicht daarop door de vrederechter worden voorts vereenvoudigd en meer uniform geregeld. De vrederechter onderzoekt voortaan of het verslag voldoet aan de eisen die gesteld worden in het nieuwe artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek en indien dit het geval is, keurt hij het verslag goed. Het formalisme van de opstelling van een proces-verbaal met bijhorende werklast biedt in de praktijk geen meerwaarde in het licht van de doelstelling van het voorkomen van misbruiken.

Om de controle van de rekeningen door de vrederechter te versterken, wordt bepaald dat er niet enkel een kopie van het laatste rekeninguittreksel, maar ook een kopie van het eerste rekeninguittreksel van de periode waarop het verslag betrekking heeft bij het verslag worden gevoegd.

De tekst houdt voortaan rekening met een nieuwe opmerking van de Raad van State. De terminologie in § 2, derde lid van deze bepaling, stemt inderdaad niet volledig overeen met de terminologie die voortaan zal worden gebruikt in het kader van de informatisering van de gerechtelijke beschermingsprocedures.

Art. 31

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 499/15 van het Burgerlijk Wetboek in het

Art. 28

Il s'agit d'adaptations d'ordre purement juridico-technique à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet et de l'informatisation de l'administration, d'une part, et à celle d'une remarque du Conseil d'État, d'autre part.

Art. 29

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 499/11 du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 30

Les obligations de rapport sont tout d'abord adaptées à l'informatisation de la procédure relative à l'administration. Pour cette raison, le rapport n'est plus remis mais est “communiqué”.

Les obligations de rapport ainsi que le contrôle de celles-ci par le juge de paix sont en outre simplifiés et réglés de manière plus uniforme. Le juge de paix examine dorénavant si le rapport répond aux exigences posées dans le nouvel article 497/8 du Code civil et si c'est le cas, il l'approuve. Le formalisme de la rédaction d'un procès-verbal avec la charge de travail y afférente n'offre dans la pratique aucune plus-value à la lumière de l'objectif de prévention des abus.

Afin de renforcer le contrôle du juge de paix sur les comptes, il est prévu que non seulement une copie du dernier extrait de compte mais également une copie du premier extrait de compte de la période sur laquelle porte le rapport sont jointes au rapport.

Le texte intègre dorénavant une nouvelle remarque du Conseil d'État. En effet, le vocabulaire utilisé dans le § 2, alinéa 3, de cette disposition n'est pas totalement en adéquation avec le vocabulaire qui sera dorénavant employé dans le cadre de l'informatisation des procédures relatives à la protection judiciaire.

Art. 31

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 499/15 du Code civil à la lumière

licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Art. 32

De verslaggevingsverplichtingen worden vooreerst aangepast aan de informatisering van de procedure inzake het bewind. Om die reden wordt het verslag niet meer overhandigd maar wel “meegedeeld”.

De verslaggevingsverplichtingen evenals het toezicht daarop door de vrederechter worden voorts vereenvoudigd en meer uniform geregeld. De vrederechter onderzoekt voortaan of het verslag voldoet aan de eisen die gesteld worden in het nieuwe artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek en indien dit het geval is, keurt hij het verslag goed. Het formalisme van de opstelling van een proces-verbaal met bijhorende werklust biedt in de praktijk geen meerwaarde in het licht van de doelstelling van het voorkomen van misbruiken.

De bijzonder omslachtige en tijdrovende procedure bij beëindiging van het bewind die geïnspireerd werd door de bepalingen van de voogdij wordt vervangen door de procedure zoals die bestond ten tijde van het voorlopige bewind (art. 488*bis*, c), § 3, BW). De nieuwe procedure is overbodig en biedt geen meerwaarde. Indien betrokkenen van oordeel zouden zijn dat het beheer niet correct is verlopen, kan er steeds een procedure van rekening en verantwoording overeenkomstig de artikelen 1358 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek worden opgestart.

Zoals de Raad van State het opmerkt hernemen lid 1 en 4 van het artikel 499/17 van het Burgerlijk Wetboek dezelfde bepalingen. Deze twee leden regelen inderdaad beide de kennisgeving van het eindverslag aan de betrokken personen. De indieners hebben dus het vierde lid van de oorspronkelijke tekst ingetrokken als reactie op deze kritiek.

Evenzo wordt de bepaling, op suggestie van de Raad van State, aangevuld met een lid om de bepalingen over de kwijting van de rekeningen opnieuw toe te passen in geval van betwisting van het verslag. Dit is reeds voorzien in de huidige tekst van het artikel 499/17, § 2, van het Burgerlijk Wetboek en er is geen reden om dit te wijzigen.

Art. 33

Artikel 499/18 van het Burgerlijk Wetboek was geïnspireerd door de bepalingen inzake de voogdij. Gelet op de wijziging die dit ontwerp aanbrengt in artikel 499/17 van

des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 32

Les obligations de rapport sont tout d'abord adaptées à l'informatisation de la procédure relative à l'administration. Pour cette raison, le rapport n'est plus remis mais est “communiqué”.

Les obligations de rapport ainsi que le contrôle de celles-ci par le juge de paix sont en outre simplifiés et réglés de manière plus uniforme. Le juge de paix examine dorénavant si le rapport répond aux exigences posées dans le nouvel article 497/8 du Code civil et si c'est le cas, il l'approuve. Le formalisme de la rédaction d'un procès-verbal avec la charge de travail y afférente n'offre dans la pratique aucune plus-value à la lumière de l'objectif de prévention des abus.

La procédure particulièrement compliquée et chronophage en cas de fin de l'administration, inspirée des dispositions de la tutelle, est remplacée par la procédure qui existait à l'époque de l'administration provisoire (art. 488*bis*, c), § 3, du Code civil). La procédure est superflue et n'apporte aucune plus-value. Si les intéressés estiment que la gestion ne s'est pas déroulée correctement, une procédure de calcul et de justification conformément aux articles 1358 et suivants du Code judiciaire peut toujours être lancée.

Comme le relève le Conseil d'État, les alinéas 1er et 4 projetés de l'article 499/17 du Code civil font double emploi. En effet, ces deux alinéas règlent tous deux la communication du rapport final aux personnes intéressées. Par conséquent, les auteurs ont abrogé l'alinéa 4 du texte initial pour parer à cette critique.

De même, à la lueur d'une suggestion du Conseil d'État, la disposition est complétée par un alinéa pour rendre à nouveau les dispositions sur la reddition des comptes applicables en cas de contestation du rapport. C'est déjà ce qui est prévu dans le texte actuel de l'article 499/17, § 2, du Code civil et il n'y a pas de raison de s'en écarter.

Art. 33

L'article 499/18 du Code civil s'est inspiré des dispositions relatives à la tutelle. Vu la modification apportée par le présent projet à l'article 499/17 du Code

het Burgerlijk Wetboek m.b.t. de goedkeuring van de eindrekening dringt zich ook een wijziging op van artikel 499/18 van het Burgerlijk Wetboek.

Opdat de gewezen beschermde persoon effectief het beheer door de voormalige bewindvoerder kan controleren, is vereist dat het eindverslag met de eindrekeningen wordt meegedeeld. Om die reden wordt verduidelijkt dat niet de goedkeuring, maar wel de mededeling van belang zijn voor het afsluiten van overeenkomsten tussen de vroegere bewindvoerder en de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd. Gelet op dezelfde ratio legis, nl. de mededeling van het eindverslag met de eindrekeningen te benaastigen, wordt daaraan toegevoegd dat de gewezen beschermde persoon ook geen beschikkingen om niet kan treffen ten gunste van de voormalige bewindvoerder zolang het verslag niet is meegedeeld. Het tweede lid van artikel 499/18 van het Burgerlijk Wetboek wordt in dezelfde zin aangepast.

In tegenstelling tot wat is voorzien in de oorspronkelijke tekst moet men ook de geldigheid van de overeenkomsten nazien bij de goedkeuring van het verslag, aangezien het wetsontwerp de artikelen 499/17 en 499/18 van het Burgerlijk Wetboek verbindt, dat het eerste artikel niet enkel de kennisgeving van het verslag regelt maar ook de goedkeuring door de vrederechter, en dat de geldigheid van de handelingen niet enkel kan afgeleid worden uit de kennisgeving van het verslag aangezien het mogelijk is dat het verslag de geldigheidsvoorschriften uit het artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek niet naleeft. De opmerking van de Raad van State hierover kan worden aanvaard.

Art. 34

In eerste instantie wordt de termijn van twee maanden na het overlijden van de beschermde persoon, waarbinnen de bewindvoerder zijn opdracht, na machtiging door de vrederechter, (beperkt) kan voortzetten, verlengd tot maximaal zes maanden. In de praktijk is een termijn van twee maanden tekort gebleken.

De bevoegdheden die de bewindvoerder in die periode mag uitoefenen, worden uitgebreid met de eventuele teruggave van een goed dat de persoon als hoofdverblijfplaats had gehuurd met inbegrip van het recht om te beschikken over de huurwaarborg. Ook deze uitbreiding komt tegemoet aan een vraag uit de praktijk.

Ten slotte wordt verduidelijkt dat de opdracht van de bewindvoerder in ieder geval eindigt op het tijdstip waarop de curator over de onbeheerde nalatenschap

civil concernant l'approbation du compte définitif, une modification de l'article 499/18 du Code civil s'impose également.

Pour que la personne anciennement protégée puisse effectivement contrôler la gestion de l'ancien administrateur, il faut que le rapport final soit communiqué avec les comptes définitifs. C'est pourquoi il est précisé que ce n'est pas l'approbation mais la communication qui est importante pour la conclusion de contrats entre l'ancien administrateur et la personne à l'égard de laquelle il a été mis fin à la mesure de protection judiciaire. En raison de la même ratio legis, à savoir veiller à la communication du rapport final accompagné des comptes définitifs, il est ajouté que la personne anciennement protégée ne peut pas non plus prendre d'ordonnances en faveur de l'ancien administrateur tant que le rapport n'a pas été communiqué. L'alinéa 2 de l'article 499/18 du Code civil est adapté dans le même sens.

Contrairement à ce qui est prévu dans le texte initial, puisque le projet de loi lie les articles 499/17 et 499/18 du Code civil, que le premier article organise non seulement la communication du rapport mais aussi l'approbation de celui-ci par le juge de paix, que la validité des actes ne peut être liée à la seule communication du rapport dès lors qu'il est possible que ce rapport ne respecte pas les conditions de validité prescrites par l'article 497/8 du Code civil, il faut également lier la validité des contrats à l'approbation du rapport. La remarque formulée en ce sens par le Conseil d'État peut être admise.

Art. 34

En premier lieu, le délai de deux mois suivant le décès de la personne protégée, dans lequel l'administrateur peut poursuivre (de manière limitée) sa mission, après avoir reçu l'autorisation du juge de paix, est porté à six mois maximum. Dans la pratique, un délai de deux mois s'est avéré trop court.

Les pouvoirs que l'administrateur peut exercer au cours de cette période sont étendus à la restitution éventuelle d'un bien que la personne avait loué comme résidence principale, y compris le droit de disposer de la garantie locative. Cette extension répond également à une demande qui trouve son origine dans la pratique.

Enfin, il est précisé que la mission de l'administrateur prend fin en tous les cas au moment où le curateur entame sa mission sur la succession vacante ou au

zijn opdracht aanvat of op het tijdstip waarop een erfgenaam zich aanmeldt. De bewindvoerder brengt de vrederechter daarvan op de hoogte.

De Raad van State is van mening dat de opdracht van de bewindvoerder niet kan worden beëindigd enkel omwille van het feit dat een erfgenaam zich heeft gemanifesteerd bij de bewindvoerder. De erfgenaam zou op zijn minst de erfenis eerst moeten aanvaarden.

De indieners stemmen niet in met deze opwerping van de Raad van State. Het gebruik van het woord "erfgenaam" wijst erop dat de persoon de erfenis daadwerkelijk heeft aanvaard. Terwijl een persoon die een erfenis niet aanvaardt, een "erfgerechtigde" blijft. Indien de persoon de erfenis nog zou moeten aanvaarden, dan zouden de indieners de term erfgerechtigde aangewend hebben in dit wetsontwerp, en niet de term erfgenaam.

Onder 2° wordt een verwijzing naar artikel 499/17 van het Burgerlijk Wetboek aangepast. Het betreft een juridisch-technische aanpassing gelet op de wijzigingen die dit ontwerp aanbrengt in voornoemde bepaling.

De tekst houdt voortaan rekening met een nieuwe opmerking van de Raad van State. De terminologie in § 2, vierde lid, van deze bepaling komt niet volledig overeen met de terminologie die voortaan zal worden gebruikt in het kader van de informatisering van de gerechtelijke beschermingsprocedures.

Art. 35

Luidens artikel 500/2 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt de vrederechter, in afwijking van artikel 499/14 van het Burgerlijk Wetboek, binnen een maand nadat het aanvangsverslag (art. 499/6 BW) bij het administratief dossier is gevoegd, na de ouders, de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon te hebben gehoord, het tijdstip waarop of de omstandigheden waarin en de wijze waarop de ouders verslag uitbrengen.

De tweede verschijning van de ouders, beschermde persoon en vertrouwenspersoon wordt in de praktijk door de vrederechter als een overbodige formaliteit beschouwd. Om die reden wordt in dit voorontwerp van wet voorgesteld om de vrederechter de bevoegdheid te geven om reeds in de aanstellingsbeslissing het tijdstip waarop of de omstandigheden waarin en de wijze waarop de ouders verslag uitbrengen te bepalen. Indien de vrederechter vaststelt dat er een strengere verslaggeving nodig is omwille van het vermogen of de inkomsten van het kind kan hij, na ambtshalve inschrijving, de verslaggeving nog steeds aanpassen, desnoods na de

moment où un héritier se manifeste. L'administrateur en informe le juge de paix.

Le Conseil d'État estime que la simple manifestation de l'héritier auprès de l'administrateur n'est pas un élément suffisant pour mettre fin à la mission de l'administrateur. Il faudrait à tout le moins que l'héritier accepte la succession.

Les auteurs ne se rallient pas à cette objection du Conseil d'État. Le recours au mot "héritier" donne à penser que celui-ci a effectivement accepté une succession. Tant qu'une personne n'a pas accepté une succession, elle reste "successible". Si la personne devait encore accepter la succession, c'est la qualité de successible que les auteurs auraient retenue dans le projet de loi, non celle d'héritier.

Dans le 2°, un renvoi à l'article 499/17 du Code civil est adapté. Il s'agit d'une adaptation juridico-technique au vu des modifications apportées à la disposition précitée par le présent projet.

Le texte intègre dorénavant une nouvelle remarque du Conseil d'État. Le vocabulaire utilisé dans le § 2, alinéa 4, de cette disposition n'est pas totalement en adéquation avec le vocabulaire qui sera dorénavant employé dans le cadre de l'informatisation des procédures relatives à la protection judiciaire.

Art. 35

Conformément à l'article 500/2 du Code civil, le juge de paix fixe, par dérogation à l'article 499/14 du Code civil, dans le mois qui suit le moment où le rapport initial (art. 499/6 du Code civil) a été versé au dossier administratif, après avoir entendu les parents, la personne protégée et sa personne de confiance, le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles les parents font rapport.

Dans la pratique, la deuxième comparution des parents, de la personne protégée et de la personne de confiance est considérée par les juges de paix comme une formalité superflue. C'est la raison pour laquelle il est proposé dans le présent projet de loi de rendre le juge de paix compétent pour fixer, dès la décision de désignation, le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles les parents font rapport. Si le juge de paix constate qu'un rapport plus strict est nécessaire en raison du patrimoine ou des revenus de l'enfant, il peut toujours adapter le rapport après inscription d'office, si nécessaire après

ouders, beschermde persoon en vertrouwenspersoon eerst te hebben gehoord.

Art. 36

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 500/3 van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Om redenen van consistentie wenst de Raad van State dat elke verwijzing naar een gerechtelijke procedure weggelaten wordt, zoals het geval is op ander plaatsen in het wetsontwerp. In dit geval kan deze suggestie niet gevolgd worden. Het artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek is zeer bijzonder: deze vorm van overeenkomst is niet geregeld door de artikelen 730/1 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek. Mocht de verwijzing naar artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek worden geschrapt bestaat het risico dat een verzoeningsprocedure wordt toegepast volgens het Gerechtelijk Wetboek, wat niet de wens is van de indieners van het wetsontwerp.

Art. 37

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 501 van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Art. 38

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 501/1 van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Art. 39

In artikel 501/3 van het Burgerlijk Wetboek wordt verduidelijkt dat de vrederechter ook bevoegd is om geschillen tussen de vertrouwenspersoon en de beschermde persoon of bewindvoerder op te lossen. Dit strookt met de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever om de vrederechter bevoegd te maken voor de oplossing van geschillen tussen alle actoren van het bewind (zie wetsvoorstel tot invoering van een globaal beschermingsstatuut voor meerderjarige wilsonbekwame personen, toelichting, pp. 70-71).

avoir entendu les parents, la personne protégée et la personne de confiance.

Art. 36

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 500/3 du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Par souci de cohérence, le Conseil d'État souhaiterait qu'on supprime toute allusion à la procédure judiciaire, comme le projet de loi le fait à d'autres occasions. On ne peut suivre cette suggestion dans le cas présent. L'article 1247 du Code judiciaire est tout à fait particulier: cette forme de conciliation n'est pas gouvernée par les articles 730/1 et suivants du Code judiciaire. Si la référence à l'article 1247 du Code judiciaire disparaissait, il y a un risque qu'on applique la procédure de conciliation prévue par le Code judiciaire, ce qui n'est pas le souhait des auteurs.

Art. 37

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 501 du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 38

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 501/1 du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 39

L'article 501/3 du Code civil précise que le juge de paix est également compétent pour résoudre les litiges entre la personne de confiance et la personne protégée ou l'administrateur. Cela correspond à l'objectif initial du législateur consistant à rendre le juge de paix compétent pour la résolution de litiges entre tous les acteurs de l'administration (voir proposition de loi instaurant un statut de protection global des personnes majeures incapables, commentaire, pp. 70-71).

De aanpassing van de oorspronkelijke tekst van het artikel kwam er ten gevolge van een opmerking van de Raad van State. De mogelijkheid bestaat immers dat een beschermd persoon over meerdere bewindvoerders over de goederen beschikt (artikel 496, § 2, van het Burgerlijk Wetboek) en dat er een geschil zou ontstaan tussen hen, ook al zou de vrederechter hun respectieve bevoegdheden moeten hebben vastgelegd. De bepaling werd in die zin gewijzigd.

Bovendien wenst de Raad van State, om redenen van consistentie, dat elke verwijzing naar een gerechtelijke procedure weggelaten wordt, zoals het geval is bij andere kwesties binnen het wetsontwerp. In dit geval kan deze suggestie niet gevolgd worden. Het artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek is zeer bijzonder: deze vorm van overeenkomst is niet geregeld door de artikelen 730/1 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek. Mocht de verwijzing naar artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek worden geschrapt bestaat het risico dat een verzoeningsprocedure wordt toegepast volgens het Gerechtelijk Wetboek, wat niet de wens is van de indieners van het wetsontwerp.

Art. 40

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 905 van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Art. 41

Artikel 908 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen om te verduidelijken dat de bewindvoerder en eenieder die een gerechtelijk mandaat uitoefent, geen voordeel van beschikkingen onder de levenden of bij testament van de beschermde persoon of de persoon ten aanzien van wie dit mandaat wordt uitgeoefend kunnen genieten wanneer deze werden vermaakt tijdens de rechterlijke bescherming of tijdens het uitgeoefende mandaat. Het is op dat ogenblik dat de beschermde persoon of de persoon ten aanzien van wie dit mandaat wordt uitgeoefend kwetsbaar is. Dit is vergelijkbaar met het verbod bedoeld voor beheerders en personeelsleden van rustoorden, rust- en verzorgingstehuizen en van om het even welke collectieve woonstructuur voor bejaarden. Ook dit verbod is beperkt tot de beschikkingen die de persoon deed *tijdens* het verblijf aldaar.

De uitzonderingen bepaald in artikel 909, derde lid 2° en 3°, van het Burgerlijk Wetboek blijven evenwel gelden. Er wordt eveneens een uitzondering ingevoegd voor de persoon die door de beschermde persoon in

La modification du texte initial de l'article est aussi la conséquence d'une remarque du Conseil d'État. En effet, il se peut qu'une personne protégée ait plusieurs administrateurs de biens (article 496, § 2, du Code civil) et qu'un litige survienne entre ceux-ci quand bien même le juge de paix est censé avoir défini les compétences respectives de chacun de ceux-ci. C'est en ce sens que la disposition a été modifiée.

En outre, par souci de cohérence, le Conseil d'État souhaiterait qu'on supprime toute allusion à la procédure judiciaire, comme le projet de loi le fait à d'autres occasions. On ne peut suivre cette suggestion dans le cas présent. L'article 1247 du Code judiciaire est tout à fait particulier: cette forme de conciliation n'est pas gouvernée par les articles 730/1 et suivants du Code judiciaire. Si la référence à l'article 1247 du Code judiciaire disparaissait, il y a un risque qu'on applique la procédure de conciliation prévue par le Code judiciaire, ce qui n'est pas le souhait des auteurs.

Art. 40

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 905 du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 41

L'article 908 du Code civil est remplacé afin de préciser que l'administrateur et toute personne exerçant un mandat judiciaire ne pourront pas profiter des dispositions entre vifs ou testamentaires que la personne protégée ou la personne à l'égard de laquelle ce mandat est exercé aurait pu faire en leur faveur *au cours* de la protection judiciaire ou *au cours* du mandat exercé. C'est à ce moment-là que la personne protégée ou la personne à l'égard de laquelle ce mandat est exercé est vulnérable. C'est comparable à l'interdiction visant les gestionnaires et membres du personnel de maisons de repos, de maisons de repos et de soins ainsi que de n'importe quelle structure d'hébergement collectif pour personnes âgées. Cette interdiction est également limitée aux ordonnances faites par la personne *au cours* de son séjour là-bas.

Les exceptions prévues à l'article 909, alinéa 3, 2° et 3°, du Code civil restent toutefois d'application. On introduit aussi une nouvelle exception vis-à-vis de la personne qui est désignée par la personne protégée

een wilsverklaring afgelegd overeenkomstig artikel 496, eerste lid op een ogenblik dat hij nog wilsbekwaam was, werd aangeduid tot bewindvoerder en wiens aanwijzing werd bekrachtigd door de vrederechter. Personen die worden aangeduid tot bewindvoerder op een ogenblik dat de beschermde persoon nog wilsbekwaam was, mogen niet ontmoedigd worden om het bewind op te nemen.

De Raad van State wenst dat de wetgever een rechtvaardiging uitwerkt voor het verschil in behandeling tussen bewindvoerders aangewezen via een voorkeursverklaring, die kunnen genieten van de beschikkingen onder de levenden of bij testament, en de bewindvoerders aangesteld krachtens een rechtsbeschermingsregeling, die hier niet van kunnen genieten.

De Raad van State bevestigt dat zolang een persoon niet onbekwaam verklaard is om een bepaalde handeling te verrichten, deze persoon het recht behoudt om die te stellen (artikel 492/1, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek). De persoon die nog steeds in staat is om zijn wil uit te drukken is vrij om een begunstigde van een gift of beschikking bij testament aan te duiden.

Wel is het mogelijk dat een persoon die nog niet onder gerechtelijke bescherming werd geplaatst zich in een kwetsbare toestand bevindt en dus makkelijk beïnvloedbaar is.

Daarom voorziet de wet dat een gift of testamentaire beschikking van een kwetsbaar persoon kan worden herroepen, in geval aan bepaalde voorwaarden voldaan is. De herroeping kan dus alleen plaatsvinden op basis van een beperkt aantal gronden die bij wet werden vastgelegd. De herroeping kan worden gevorderd wegens ondankbaarheid (artikelen 955, openingszin, en 1046, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek). Men verwijst naar ondankbaarheid met name indien een misdrijf werd gepleegd tegen de schenker of erflater (artikelen 955, 2°, en 1046, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek). Misbruik van de kwetsbare positie vormt een misdrijf gepleegd ten aanzien van deze personen, bedoeld in de artikelen 433*decies* en volgende van het Strafwetboek. Zoals we kunnen vaststellen, biedt de wet al enkele beschermingsmechanismen voor schenkers en erfelers die zich in een zwakke positie bevinden.

Art. 42

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 1100/2 van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

dans une déclaration visée à l'article 496, alinéa 1er, du Code civil, alors qu'elle était encore capable, et dont la désignation était confirmée par le juge de paix. On ne peut pas décourager les personnes qui sont désignées comme administrateur alors que la personne protégée était encore capable d'assumer cette administration.

Le Conseil d'État voudrait que le législateur étoffe la justification de la différence de traitement entre administrateurs désignés par une déclaration de préférence, qui pourront bénéficier des dispositions entre vifs ou testamentaires, et les administrateurs désignés dans le cadre d'un régime de protection judiciaire, qui ne pourront pas en bénéficier.

Comme le Conseil d'État l'affirme, tant qu'une personne n'est pas déclarée incapable de poser un acte particulier, elle est en droit de l'accomplir (article 492/1, § 1er, alinéa 2, et § 2, alinéa 2, du Code civil). Libre à la personne qui est encore capable d'exprimer sa volonté de prévoir qu'une personne bénéficiera d'une libéralité ou d'une disposition testamentaire.

Certes, une personne qui n'est pas encore placée sous protection judiciaire peut être déjà dans un certain état de fragilité qui la rend plus influençable.

Cependant, la loi prévoit que lorsqu'une personne fragilisée concède une libéralité ou une disposition successorale, celles-ci peuvent être révoquées moyennant le respect de certaines conditions. Ainsi, la révocation ne pourra avoir lieu que dans le cadre de certaines hypothèses limitativement énumérées par la loi. La révocation peut être liée à l'existence d'une cause d'ingratitude (articles 955, phrase liminaire, et 1046, alinéa 1er, du Code civil). Il y a cause d'ingratitude en cas notamment de délit commis contre le donateur ou le testateur (articles 955, 2°, et 1046, alinéa 1er, du Code civil). L'abus de faiblesse constitue un délit visé dans les articles 433*decies* et suivants du Code pénal, commis à l'égard de ces personnes. Comme on peut le constater, la loi offre déjà certains mécanismes de protection en faveur des donateurs et des testateurs qui se trouvent en état de faiblesse.

Art. 42

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 1100/2 du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 43

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 1397/1 van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Art. 44

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 1426, § 4, van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Art. 45

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 1475, § 2, van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Art. 46

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 1476, § 2, van het Burgerlijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Art. 47

Ingeval een lasthebber handelingsonbekwaam wordt verklaard, terwijl hij instaat voor de buitengerechtelijke bescherming van een kwetsbare meerderjarige eindigt de lastgeving (art. 2003 BW en art. 490/1, § 1, BW *a contrario*). Er is evenwel niets bepaald voor het geval een lasthebber van een louter gemeenrechtelijke lastgeving handelingsonbekwaam wordt. Artikel 2003 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt niet langer dat deze handelingsonbekwaamheid een einde maakt aan de lastgeving. Gelet op het *intuitu personae* karakter zou dit wel het geval moeten zijn. Dit wordt verduidelijkt in de tekst.

Een tweede verduidelijking die wordt aangebracht, is dat de gemeenrechtelijke lastgevingen en de voorzorgslastgevingen die niet voldoen aan de eisen van de buitengerechtelijke bescherming automatisch eindigen in geval van wilsonbekwaamheid van de lastgever. Van de automatische beëindiging van de gemeenrechtelijke lastgevingen kan uitdrukkelijk worden afgeweken wanneer dit werd bedongen in het kader van een lastgevingsovereenkomst waarbij meerdere

Art. 43

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 1397/1 du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 44

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 1426, § 4, du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 45

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 1475, § 2, du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 46

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 1476, § 2, du Code civil à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Art. 47

Si un mandataire est déclaré incapable alors qu'il assure la protection extrajudiciaire d'un majeur vulnérable, le mandat prend fin (art. 2003 du Code civil et art. 490/1, § 1er, du Code civil *a contrario*). Toutefois, rien n'est prévu dans l'hypothèse où un mandataire titulaire d'un mandat purement de droit commun devient incapable. L'article 2003 du Code civil ne précise plus que cette incapacité met fin au mandat. Compte tenu du caractère *intuitu personae*, cela devrait néanmoins être le cas. Le texte le précise.

Une deuxième précision apportée a trait au fait que les mandats de droit commun et les mandats de protection future qui ne répondent pas aux exigences de la protection extrajudiciaire prennent automatiquement fin en cas d'incapacité du mandant. Il peut être dérogé explicitement à la fin automatique des mandats de droit commun si cela a été stipulé dans le cadre d'un contrat de mandat selon lequel plusieurs mandants tendent vers un même intérêt ou si le mandat fait indissociablement

lastgevers eenzelfde belang nastreven of ingeval de lastgeving onlosmakelijk deel uitmaakt van een complexe overeenkomst die hoofdzakelijk andere rechtshandelingen tot voorwerp heeft. Een uitzondering moet in die situaties bedongen kunnen worden, gelet op de buitenproportionele gevolgen die de beëindiging van de lastgeving voor derden tot gevolg heeft in verhouding tot het nadeel van de betrokken lastgever.

Enkele voorbeelden zijn:

— De discretionaire vermogensbeheerscontracten die vanaf 1 september 2014 werden gesloten met meerdere cliënten (= mandaat in gemeenschappelijk belang) waarbij de wilsonbekwaamheid van één van de partijen tot gevolg zou hebben dat het gehele contract moet stopgezet worden;

— Een burgerlijk maatschap waarbij het mandaat dat wordt gegeven aan de statutaire zaakvoerder een mandaat is dat in het belang is van de lastgevers en lasthebbers, of nog deel uitmaakt van een complexe overeenkomst (nl. het vennootschapscontract);

— Een hypotheccair mandaat dat in essentie tot zekerheid strekt en deel uitmaakt van een complexe overeenkomst.

De indieners van het wetsontwerp hebben de oorspronkelijke tekst aangepast als reactie op een opmerking van de Raad van State die ervoor pleit om in afzonderlijke leden de regimes voor het beëindigen van de bewindvoering te onderscheiden naargelang het de lastgever of de lasthebber is die onbekwaam is om zijn wil uit te drukken, die aan de basis van de beëindiging ligt.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 48

Het betreft een louter juridisch-technische wijziging van artikel 594 van het Gerechtelijk Wetboek in het licht van de nieuwe procedurebepalingen die door dit ontwerp worden ingeschreven.

Op vraag van de Raad van State werd de verwijzing naar de artikelen van het Burgerlijk Wetboek, waarvan in het verzoek tot de maatregel sprake is, aangepast. Artikel 502 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt immers de bevoegdheden van de vrederechter om het bewind te beëindigen: dit eindigt ingeval de vrederechter beslist om de bewindvoerder te vervangen (artikel 502, § 2,

partie d'un contrat complexe qui a principalement pour objet d'autres actes juridiques. Dans ces situations, une exception doit pouvoir être stipulée compte tenu des conséquences hors de proportion de la fin du mandat pour les tiers au regard de l'inconvénient dans le chef du mandant concerné.

Quelques exemples:

— Les contrats discrétionnaires en matière de gestion patrimoniale conclus depuis le 1er septembre 2014 avec plusieurs clients (= mandat dans un intérêt commun) selon lesquels l'incapacité d'une seule des parties entraînerait l'obligation de mettre fin à l'ensemble du contrat;

— Une société civile dans laquelle le mandat confié à un gérant statutaire est un mandat qui est dans l'intérêt des mandants et des mandataires ou qui fait encore partie d'un contrat complexe (à savoir le contrat de société);

— Un mandat hypothécaire qui en l'essence vise la sûreté et fait partie d'un contrat complexe.

Les auteurs du projet de loi ont modifié le texte initial pour se conformer à une remarque du Conseil d'État qui préconise de distinguer les régimes de fin de mandat selon que c'est le mandant ou le mandataire, incapable d'exprimer sa volonté, qui en sont à l'origine, dans des alinéas distincts.

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 48

Il s'agit d'une modification d'ordre purement juridico-technique de l'article 594 du Code judiciaire à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

A la requête du Conseil d'État, la référence aux articles du Code civil sur base desquels la demande de mesure est fondée est modifiée. En effet, l'article 502 du Code civil énonce également des compétences d'attribution de la justice de paix: l'administration prend fin en cas de décision du juge de paix de remplacer l'administrateur (article 502, § 2, 5°, du Code civil) ou lorsque

5°, van het Burgerlijk Wetboek) of wanneer de rechter zowel de instelling van een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel als de opheffing van de rechterlijke beschermingsmaatregel beveelt (artikel 502, § 2, 6°, Burgerlijk Wetboek).

De indieners volgen evenzeer de suggestie van de Raad van State om deze bevoegdheden van de vrederechter uit te breiden tot de artikelen 488/1 en 489 van het Burgerlijk Wetboek. Het is bijvoorbeeld ook vanzelfsprekend dat artikel 488/1, lid 2, van het Burgerlijk Wetboek voorziet in een specifieke beschermingsregeling voor minderjarigen ouder dan 17 jaar. Indien men het toepassingsgebied van het artikel 594 van het Gerechtelijk Wetboek niet zou uitbreiden tot artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek zou men kunnen denken dat deze bepaalde regeling valt onder de bevoegdheden van de jeugdrechtbank of de familierechtbank, wat niet het geval is.

De indieners van het wetsontwerp volgen eveneens de tweede opmerking van de Raad van State met betrekking tot 2°, van de oorspronkelijke tekst. Artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek wordt opgeheven in het huidige wetsontwerp. Artikel 1251 van het Gerechtelijk Wetboek is dus inderdaad het laatste artikel waarin procedurele bepalingen betreffende rechtsbescherming zijn opgenomen. Het is om die reden dat dit punt werd aangepast.

Art. 49

De voorgestelde wijziging verbetert een fout: in principe heeft de mededeling van de dossiers op straffe van nietigheid geen betrekking op de aan de vrederechters voorbehouden materies (inleidende zin van artikel 764 van het Gerechtelijk Wetboek). Vandaar de opheffing van de verwijzing naar de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

Art. 50

Artikel 765 van het Gerechtelijk Wetboek regelt de procedure van het schriftelijk advies van de procureur des Konings die zeer zwaar en dwingend is en die geen groot succes blijkt te zijn in de praktijk.

Dat sluit toch niet elke tussenkomst van het openbaar ministerie uit in een gerechtelijke beschermingsprocedure. De vrederechter kan immers altijd inlichtingen inwinnen bij de procureur des Konings – en bij de bevoegde sociale dienst – teneinde zowel de familiale, morele en materiële toestand als de levensomstandigheden van de

le juge ordonne à la fois une mesure de protection extrajudiciaire et la levée de la mesure de protection judiciaire (article 502, § 2, 6°, du Code civil).

De même, les auteurs suivent la suggestion du Conseil d'État d'étendre les compétences d'attribution du juge de paix aux articles 488/1 et 489 du Code civil. C'est d'autant plus logique que par exemple, l'article 488/1, alinéa 2, du Code civil prévoit un régime de protection spécifique pour les mineurs de plus de dix-sept ans. Sans extension du champ d'application de l'article 594 du Code judiciaire à l'article 488/1 du Code civil, on pourrait croire que l'organisation de ce régime particulier reviendrait au tribunal de la jeunesse ou au tribunal de la famille, ce qui n'est pas le cas.

Les auteurs du projet de loi suivent également la seconde remarque du Conseil d'État à propos du point 2° du texte initial. En effet, l'article 1252 du Code judiciaire est abrogé par le présent projet de loi. C'est donc l'article 1251 du Code judiciaire qui est le dernier article à contenir des dispositions procédurales relatives à la protection judiciaire. C'est pour cette raison que ce point a été modifié.

Art. 49

La modification proposée corrige une erreur: en principe, la communication des dossiers à peine de nullité ne concerne pas les matières dévolues aux justices de paix (cfr. phrase liminaire de l'article 764 du Code judiciaire). D'où la suppression de la référence à la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux.

Art. 50

L'article 765 du Code judiciaire organise une procédure d'avis écrit du ministère public qui est fort lourde et contraignante et ne rencontre pas un grand succès dans la pratique.

Cela n'exclut pas pour autant toute intervention du ministère public dans une procédure de protection judiciaire. En effet, le juge de paix peut toujours recueillir des renseignements auprès du procureur du Roi – et du service social compétent – en vue de connaître la situation familiale, morale et matérielle ainsi que sur

betrokkene te kennen (nieuw artikel 1246, § 2, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek). Hij kan eveneens aan de basis liggen van het verzoek tot een rechterlijke beschermingsmaatregel (nieuw artikel 1238, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek).

Ingevolge het advies van de Raad van State kan het openbaar ministerie uitdrukkelijk geen advies meer geven over de op basis van artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek ingewonnen inlichtingen.

Art. 53

Dit artikel somt de omstandigheden op waarin de vrederechter uitspraak moet doen over een rechterlijke beschermingsmaatregel. Het weerspiegelt – gedeeltelijk – de inhoud van de huidige artikelen 1238 (verzoek ingediend door bepaalde aangewezen personen) en 1239 (geval waarin de rechter ambtshalve beschermingsmaatregelen neemt) van het Gerechtelijk Wetboek, er evenwel rekening mee houdend dat die verzoeken het onderwerp zijn van een procedure waarvan de regels eenvormig zijn gemaakt.

Dit artikel schrapt ook de ontvankelijkheidsvoorwaarde van het verzoek bedoeld in artikel 1238, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek: het verbod om een verzoek meer dan twee keer te herhalen wegens dezelfde redenen binnen een periode van tien jaar indien de vrederechter telkens heeft geweigerd. Het is mogelijk dat de omstandigheden nog veranderen nadat de rechter het tweede verzoek onontvankelijk heeft verklaard.

Het belang van de betrokken persoon moet voortaan bij een dergelijk verzoek. Enige bestraffing wegens ongepast gedrag van de verzoeker is dan ook uitgesloten.

Bovendien moet worden onderstreept dat, indien het verzoek verdragend of onrechtmatig is, de rechter de verzoeker steeds kan veroordelen tot een burgerlijke boete, zulks onverminderd de veroordeling tot een schadevergoeding (artikel 780*bis* van het Gerechtelijk Wetboek).

Op vraag van de Raad van State werd de verwijzing naar de artikelen van het Burgerlijk Wetboek, waarvan in het verzoek tot de maatregel sprake is, aangepast. Artikel 502 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt immers de bevoegdheden van de vrederechter om het bewind te beëindigen: dit eindigt ingeval de vrederechter beslist om de bewindvoerder te vervangen (artikel 502, § 2, 5°, van het Burgerlijk Wetboek) of wanneer de rechter

les conditions de vie de la personne concernée (nouvel article 1246, § 2, alinéa 2, du Code judiciaire). Il peut être également à l'origine de la demande de mesure de protection judiciaire (nouvel article 1238, § 1er, du Code judiciaire).

Suite à l'avis du Conseil d'État, il n'est plus question pour le ministère public de rendre explicitement un avis sur les renseignements collectés sur base de l'article 1246 du Code judiciaire.

Art. 53

Cet article énumère les circonstances dans lesquelles le juge paix est amené à statuer sur une mesure de protection judiciaire. Il reflète – pour partie – le contenu des articles 1238 (demande introduite par certaines personnes désignées) et 1239 actuels (cas où le juge prend des mesures de protection d'office) du Code judiciaire, en tenant compte toutefois du fait que ces demandes seront soumises à une procédure dont les règles ont été unifiées.

Cet article supprime également la condition de recevabilité de la demande prévue à l'article 1238, § 2, du Code judiciaire: l'interdiction de réitérer plus de deux fois une demande aux motifs identiques, à chaque fois refusée par un juge et ce, pendant une période de 10 ans. Il se peut que les circonstances changent encore après que le juge ait déclaré la deuxième demande irrecevable.

C'est l'intérêt de la personne concernée qui doit être privilégié dans ce genre de demande et celle-ci ne peut pas être sanctionnée à cause d'un comportement inadéquat du requérant.

De même, on peut encore rappeler que si la demande est dilatoire ou abusive, le juge est toujours en droit de condamner le requérant à une amende civile, sans préjudice de la condamnation à des dommages et intérêts (article 780*bis* du Code judiciaire).

A la requête du Conseil d'État, la référence aux articles du Code civil sur base desquels la demande de mesure est fondée est modifiée. En effet, l'article 502 du Code civil énonce également des compétences d'attribution de la justice de paix: l'administration prend fin en cas de décision du juge de paix de remplacer l'administrateur (article 502, § 2, 5°, du Code civil) ou lorsque le juge ordonne à la fois une mesure de protection

zowel de instelling van een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel als de opheffing van de rechterlijke beschermingsmaatregel beveelt (artikel 502, § 2, 6°, Burgerlijk Wetboek).

De indieners volgen evenzeer de suggestie van de Raad van State om deze bevoegdheden van de vrederechter uit te breiden tot de artikelen 488/1 en 489 van het Burgerlijk Wetboek. Het is bijvoorbeeld ook vanzelfsprekend dat artikel 488/1, lid 2, van het Burgerlijk Wetboek voorziet in een specifieke beschermingsregeling voor minderjarigen ouder dan 17 jaar. Indien men het toepassingsgebied van het artikel 594 van het Gerechtelijk Wetboek niet zou uitbreiden tot artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek zou men kunnen denken dat deze bepaalde regeling valt onder de bevoegdheden van de jeugdrechtbank of de familierechtbank, wat niet het geval is.

Op vraag van de Raad van State wordt verder vermeld dat het nieuwe artikel 1238, § 2, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek herneemt wat reeds was bepaald in artikel 1238, § 1, lid 3 van het huidige Gerechtelijk Wetboek, waarin wordt bepaald dat *“De vrederechter die gevat is overeenkomstig het eerste lid, kan uitspraak doen over alle maatregelen bedoeld in de artikelen 490/1, 490/2 en 492/1 van het Burgerlijk Wetboek.”* We beogen hier het geval waarbij een rechter, na de betrokken persoon of zijn familieleden te hebben gehoord of na het ontvangen van de gevraagde onderzoeksrapporten, van oordeel is dat het verzoekschrift waarvoor hij werd gevat onvolledig is en had moeten worden uitgebreid tot andere maatregelen voor het beheer van de goederen (bescherming van eigendom) en / of met betrekking tot de persoon (bescherming van de persoon) van de betrokken persoon.

Natuurlijk is het nemen van andere maatregelen dan die waarom een partij heeft verzocht wettelijk geregeld. Dit kan enkel toegepast worden als de rechter oordeelt dat het in het belang van de meerderjarige is, net omdat hij wegens zijn gezondheidstoestand niet bekwaam is om alleen handelingen met betrekking tot zijn persoon en/of goederen te stellen (artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek). De rechter moet erop toezien dat de aanvullende maatregel noodzakelijk en evenredig is, dit aangezien de autonomie van de persoon om zijn belangen te behartigen de regel is, en de plaatsing onder gerechtelijke bescherming de uitzondering (artikel 492/1, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek).

extrajudiciaire et la levée de la mesure de protection judiciaire (article 502, § 2, 6°, du Code civil).

De même, les auteurs suivent la suggestion du Conseil d'État d'étendre les compétences d'attribution du juge de paix aux articles 488/1 et 489 du Code civil. C'est d'autant plus logique que par exemple, l'article 488/1, alinéa 2, du Code civil prévoit un régime de protection spécifique pour les mineurs de plus de dix-sept ans. Sans extension du champ d'application de l'article 594 du Code judiciaire à l'article 488/1 du Code civil, on pourrait croire que l'organisation de ce régime particulier reviendrait au tribunal de la jeunesse ou au tribunal de la famille, ce qui n'est pas le cas.

A la demande du Conseil État, il est rappelé en outre que le nouvel article 1238, § 2, 4°, du Code judiciaire fait écho à ce qui était déjà prévu dans l'article 1238, § 1er, alinéa 3, du Code judiciaire actuel selon lequel *“[l]e juge qui est saisi conformément à l'alinéa 1er, peut statuer sur toutes les mesures visées dans les articles 490/1, 490/2 et 492/1 du Code civil.”* On envisage dans cette hypothèse le cas où un juge, après avoir entendu la personne intéressée ou ses proches ou après avoir obtenu le résultat des expertises réclamées, estime que la demande dont il est saisi est incomplète et aurait dû être étendue à d'autres mesures nécessaires à la gestion des intérêts patrimoniaux (protection des biens) et/ou extrapatrimoniaux (protection de la personne) de l'intéressé.

Bien entendu, la saisine d'office d'autres mesures que celles demandées par une partie est légalement encadrée. Elle ne pourra avoir lieu que si le juge estime qu'elle est dans l'intérêt de la personne majeure, précisément parce qu'elle se trouve dans un état de santé qui ne lui permet plus d'assumer seule la gestion de ses intérêts patrimoniaux et/ou extrapatrimoniaux (article 488/1 du Code civil). Le juge devra veiller à ce que la mesure complémentaire soit nécessaire et proportionnée et ce, parce que le principe de l'autonomie de la personne à gérer ses intérêts est le principe et la mise sous protection judiciaire est l'exception (article 492/1, § 1er, alinéa 2, et § 2, alinéa 2, du Code civil).

Art. 54

Dit artikel omschrijft de nadere regels voor de aanhangigmaking van de rechter. In tegenstelling tot de huidige situatie, zal er nog slechts één procedure zijn die gevolgd wordt ongeacht de vordering, doch waarvan de modaliteiten zullen kunnen variëren in functie van de soort vordering, naargelang deze al dan niet kan inwerken op de bekwaamheid van de beschermde of te beschermen persoon.

Op vraag van de Raad van State werd de verwijzing naar de artikelen van het Burgerlijk Wetboek, waarvan in het verzoek tot de maatregel sprake is, aangepast. Artikel 502 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt immers de bevoegdheden van de vrederechter om het bewind te beëindigen: dit eindigt ingeval de vrederechter beslist om de bewindvoerder te vervangen (artikel 502, § 2, 5°, van het Burgerlijk Wetboek) of wanneer de rechter zowel de instelling van een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel als de opheffing van de rechterlijke beschermingsmaatregel beveelt (artikel 502, § 2, 6°, Burgerlijk Wetboek).

De indieners volgen evenzeer de suggestie van de Raad van State om deze bevoegdheden van de vrederechter uit te breiden tot de artikelen 488/1 en 489 van het Burgerlijk Wetboek. Het is bijvoorbeeld ook vanzelfsprekend dat artikel 488/1, lid 2, van het Burgerlijk Wetboek voorziet in een specifieke beschermingsregeling voor minderjarigen ouder dan 17 jaar. Indien men het toepassingsgebied van het artikel 594 van het Gerechtelijk Wetboek niet zou uitbreiden tot artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek zou men kunnen denken dat deze bepaalde regeling valt onder de bevoegdheden van de jeugdrechtbank of de familierechtbank, wat niet het geval is.

In de praktijk zal elke vordering worden ingeleid bij verzoekschrift. De Koning zal evenveel modellen opstellen als er soorten vorderingen zijn. Bijvoorbeeld: een verzoekschrift om een gerechtelijke beschermingsmaatregel te vragen; een verzoekschrift om een bijzondere machtiging te verkrijgen; een verzoekschrift tot vervanging van de bewindvoerder; etc. Deze verzoekschriften zullen rechtsreeks neergelegd dienen te worden via het register, overeenkomstig het nieuwe artikel 1249/3 Ger.W.

Deze verzoekschriften zijn noch eenzijdig, noch op tegenspraak: het betreft verzoekschriften *sui generis* waarvan de modaliteiten integraal geregeld worden door de bepalingen van onderhavig hoofdstuk, in afwijking van de artikelen 1025 en volgende en 1034*bis* en volgende van het Gerechtelijk Wetboek. Op verzoek van de Raad van State wordt dit *sui generis* karakter expliciet in

Art. 54

Cet article est le siège des modalités de saisine du juge. Contrairement à ce qui existe actuellement, il n'y aura plus qu'une seule procédure, valable quelle que soit la demande, mais dont les modalités pourront varier en fonction du type de demande, selon qu'elle est susceptible d'affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger ou non.

A la requête du Conseil d'État, la référence aux articles du Code civil sur base desquels la demande de mesure est fondée est modifiée. En effet, l'article 502 du Code civil énonce également des compétences d'attribution de la justice de paix: l'administration prend fin en cas de décision du juge de paix de remplacer l'administrateur (article 502, § 2, 5°, du Code civil) ou lorsque le juge ordonne à la fois une mesure de protection extrajudiciaire et la levée de la mesure de protection judiciaire (article 502, § 2, 6°, du Code civil).

De même, les auteurs suivent la suggestion du Conseil d'État d'étendre les compétences d'attribution du juge de paix aux articles 488/1 et 489 du Code civil. C'est d'autant plus logique que par exemple, l'article 488/1, alinéa 2, du Code civil prévoit un régime de protection spécifique pour les mineurs de plus de dix-sept ans. Sans extension du champ d'application de l'article 594 du Code judiciaire à l'article 488/1 du Code civil, on pourrait croire que l'organisation de ce régime particulier reviendrait au tribunal de la jeunesse ou au tribunal de la famille, ce qui n'est pas le cas.

Pratiquement, toute demande sera introduite par requête. Le Roi établira autant de modèles qu'il existe de types de demandes. Par exemple: requête en vue de demander la mise sous protection judiciaire; requête en vue d'obtenir une autorisation particulière; requête en vue de changer d'administrateur; etc. Ces requêtes devront, conformément au nouvel article 1249/3 CJ, être introduites via le registre.

Ces requêtes ne sont ni des requêtes unilatérales, ni des requêtes contradictoires: il s'agit de requêtes *sui generis* dont les modalités sont intégralement régies par les dispositions du présent chapitre, par dérogation aux articles 1025 et s. et 1034*bis* et s. du Code judiciaire. A la demande du Conseil d'État, ce caractère *sui generis* est affirmé explicitement dans le texte légal

de wettekst benadrukt en wordt vermeld dat het gebruik van de procedurele bepalingen van de artikelen 1025 tot 1034*sexies* van dit Wetboek uitgesloten is.

De Raad van State stelt de vraag of het gebruik van de door de Koning opgestelde verzoekschriften, waarover sprake is in de tweede zin van het ontwerp, al dan niet een voorwaarde kan zijn voor de ontvankelijkheid van het verzoekschrift. Deze vraag is in de praktijk niet echt relevant. Krachtens artikel 1249/3 van het Gerechtelijk Wetboek moet het verzoek immers worden neergelegd via het Register. De enige manier om een verzoek te kunnen indienen zal echter via het justitieportaal zijn, daar zal een modelformulier verschijnen dat online zal moeten worden ingevuld. Het zal dus verplicht zijn deze modelformulieren te gebruiken.

Art. 55

Dit artikel somt de vermeldingen op die een verzoekschrift moet of kan bevatten.

Die vermeldingen zijn grotendeels gelijk aan die vermeld in het huidige artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek. Sommigen zijn verplicht, anderen zijn facultatief.

In tegenstelling tot waarin thans is voorzien, achten de opstellers van het ontwerp een gelijktijdige voorlegging van een attest van woonst bij het inleidend verzoekschrift evenwel niet langer noodzakelijk. De toegevoegde waarde was relatief laag. De bepaling had enig belang voor de rechter om diens bevoegdheid te bepalen indien de persoon geen gekende woonplaats had (cfr. artikel 628 van het Gerechtelijk Wetboek). Daarnaast stelde zij de griffier in staat om te weten aan welke burgemeester hij kennis moest geven van een uittreksel van de beslissing teneinde te worden aangetekend in het bevolkingsregister (cfr. het huidige artikel 1249/1 van het Gerechtelijk Wetboek).

Aangezien de mededelingen en kennisgevingen voortaan elektronisch mogelijk zijn, is het nuttig om in het verzoekschrift eveneens het e-mailadres van de verzoeker te vermelden indien hij wenst ingeschreven te zijn in het register, en van eventuele andere bij de procedure betrokken personen, op voorwaarde dat zij er een hebben.

Indien het verzoekschrift onvolledig is, stelt de rechter de verzoeker ervan in kennis dat hij de ontbrekende vermeldingen moet meedelen. Zo niet, zou de procedure als onontvankelijk kunnen worden beschouwd. Die kennisgeving van ontbrekende informatie is enkel nodig wanneer de rechter de informatie niet kan terugvinden

en excluant l'application des dispositions procédurales des articles 1025 à 1034*sexies* de ce Code.

Le Conseil d'État se demande si l'utilisation des modèles de requêtes établis par le Roi dont il est question à la deuxième phrase en projet, constitue ou non une condition de recevabilité de la requête. En réalité, cette question n'a pas vraiment d'incidence en pratique. En effet, en vertu de l'article 1249/3 du Code judiciaire en projet, la requête doit être déposée au moyen du registre. Or, la seule manière de déposer une requête consistera dans l'utilisation du portail de la justice sur lequel figurera un modèle de requête qu'il faudra nécessairement compléter online afin de pouvoir l'introduire. L'utilisation des modèles sera donc obligatoire.

Art. 55

Cet article énumère les mentions qui doivent ou peuvent figurer dans une requête.

Ces mentions sont en grande partie similaires à celles évoquées dans l'article 1240 actuel du Code judiciaire. Elles sont tantôt obligatoires, tantôt facultatives.

Toutefois, à l'inverse de ce qui est prévu actuellement, les auteurs du projet estiment que la présentation d'une attestation de domicile en même temps que la requête introductive d'instance n'est plus nécessaire. Sa valeur ajoutée était relativement faible. Elle présentait un certain intérêt pour le juge pour déterminer sa compétence lorsque la personne n'avait pas de résidence connue (cfr. article 628 du Code judiciaire). De même, cela permettait au greffier de connaître le bourgmestre auquel il devait notifier un extrait de la décision, afin d'être consigné dans le registre de la population (cfr. article 1249/1 actuel du Code judiciaire).

Dans la mesure où les communications et notifications peuvent désormais avoir lieu par voie électronique, il sera utile d'indiquer également dans la requête l'adresse de courrier électronique du requérant s'il souhaite être inscrit dans le registre et de toute autre personne concernée par la procédure, pour autant que ceux-ci en aient une.

Dans le cas où la requête est incomplète le juge notifiera au requérant qu'il doit lui communiquer les mentions manquantes. A défaut, la procédure pourrait être considérée comme irrecevable. Cette notification des renseignements manquants n'est nécessaire que si le juge ne peut pas les trouver dans le registre central

in het centraal register van bescherming van de personen, met daarin alle stukken en gegevens over de beschermde of de te beschermen persoon die tijdens de verschillende gerechtelijke procedures zijn verzameld (nieuw artikel 1253/2 van het Gerechtelijk Wetboek).

De indieners van het wetsvoorstel kunnen niet ingaan op de suggestie van de Raad van State om de rechter die het verzoek zal behandelen te vermelden. Deze informatie zal automatisch worden opgeladen wanneer het verzoek wordt ingevoerd in het centraal register van bescherming van personen, dit op basis van andere gegevens, zoals bijvoorbeeld de verblijfplaats van de beschermde persoon of de rechter die het dossier reeds kent.

De Raad van State stelt eveneens voor om de ondertekening van het verzoek te verplichten. Deze formaliteit zal echter niet meer nodig zijn aangezien het verzoek steeds via elektronische weg zal worden ingevoerd in het Register. Wel zal de gebruiker zich moeten aanmelden om een sessie te openen op het justitieportaal. Het openen van een sessie komt strikt genomen niet volledig overeen met het plaatsen van een handtekening.

Ter wille van de duidelijkheid werd § 1, 3°, van deze nieuwe beschikking opgesplitst in twee punten: de gegevens betreffende de beschermde of de te beschermen persoon (nieuw 3°) en de gegevens betreffende de familieleden (nieuw 4°). De indieners van het wetsvoorstel voegden de vermelding van het nationale registernummer van de beschermde of te beschermen persoon toe, omdat de bewindvoerder, zoals opgemerkt door de Raad van State, op deze manier toegang zal hebben tot een aantal sociale gegevens.

Evenzo wordt de oorspronkelijke § 2, 7°, van deze nieuwe bepaling gewijzigd om de gegevens van de lasthebber toe te voegen aan het verzoek omdat, zoals de Raad van State opmerkt, een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel aan de basis kan liggen van een rechterlijke beschermingsprocedure. Bovendien bestaat de mogelijkheid, zoals de Raad van State opmerkt, dat er nog geen vertrouwenspersoon of bewindvoerder werd aangeduid, om deze reden zullen aan dit punt de woorden 'in voorkomend geval' worden toegevoegd.

Art. 56

Dit artikel voorziet nog steeds in de voorlegging van een medische verklaring, maar preciseert de strekking ervan. Tenzij het verzoek gegrond is op artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek, kan een dergelijke verklaring worden gevraagd wanneer een nieuw verzoek wordt ingediend.

de la protection des personnes qui rassemble toutes les pièces et données collectées au cours des différentes procédures judiciaires concernant la personne protégée ou à protéger (nouvel article 1253/2 du Code judiciaire).

Les auteurs du projet de loi ne peuvent pas suivre la suggestion du Conseil d'État d'ajouter la mention du juge qui doit connaître de la requête. Cette information sera générée automatiquement au moment de l'introduction de la requête dans le registre central de la protection des personnes sur base d'autres données, par exemple la résidence de la personne protégée ou le juge qui connaît déjà du dossier.

Le Conseil d'État propose également d'exiger la signature de la requête. Néanmoins, cette formalité n'est plus nécessaire dans la mesure où la requête sera toujours introduite via le registre par voie électronique. Par contre, l'utilisateur devra s'identifier pour ouvrir une session sur le portail de la justice. L'ouverture d'une session ne constitue pas une signature à proprement parler.

Par souci de clarté, le § 1er, 3°, de cette nouvelle disposition a été scindé en deux points: les données relatives à la personne protégée ou à protéger (nouveau 3°) et les données relatives aux proches (nouveau 4°). Les auteurs du projet de loi ont ajouté la mention du registre national de la personne protégée ou à protéger parce que, comme le rappelle le Conseil d'État, la connaissance de ce numéro permettra à l'administrateur d'accéder à un certain nombre d'informations à caractère social.

De même, le § 2, 7°, initial de cette nouvelle disposition est modifié pour indiquer dans la requête les coordonnées du mandataire car, comme le relève le Conseil d'État, une mesure de protection extrajudiciaire peut être à l'origine d'une procédure de protection judiciaire. En outre, comme le rappelle le Conseil d'État, il est possible qu'on n'ait pas encore désigné de personne de confiance ou d'administrateur, raison pour laquelle, il sera inséré dans ce point les mots "le cas échéant".

Art. 56

Cet article prévoit toujours l'exigence de la production d'un certificat médical mais en précise la portée. Il est susceptible d'être demandé au moment de l'introduction d'une nouvelle demande à moins que la demande ne soit fondée sur l'article 488/2 du Code civil.

Er zijn inderdaad reeds een aantal uitzonderingen op die verplichting: de dringende noodzakelijkheid of de absolute onmogelijkheid om die verklaring bij het verzoek te voegen. Die uitzonderingen bestaan nog steeds en het is de taak van de vrederechter om na te gaan of de redenen gegrond zijn.

De Raad van State betreurt dat de wet niet langer een omschrijving bevat van de te volgen procedure wanneer geen omstandige geneeskundige verklaring voorgelegd wordt bij het verzoek, in geval van nood of absolute onmogelijkheid om een geneeskundige verklaring bij te voegen. De indieners opteren in dit geval voor de volgende oplossing die dicht aanleunt bij wat reeds bestaat: als er geen geneeskundige verklaring bij de aanvraag kan worden gevoegd zal de rechter aan een arts of psychiater opdracht geven om een advies te geven over de gezondheidstoestand van de persoon (nieuw artikel 1246, § 2, lid 1, van het Gerechtelijk Wetboek). Om nodeloze onderzoeken te vermijden moet het verzoek echter voldoende argumenten omvatten die aantonen dat de persoon onder rechterlijke bescherming moet worden geplaatst.

De Raad van State heeft het probleem aangekaart dat het kan zijn dat het absoluut omogelijk is om een verklaring op te stellen, indien de persoon weigert om zich te laten onderzoeken door een andere geneesheer dan de zijne. In dit geval kan de rechter een geneesheerdeskundige aanduiden die zich moet uitspreken over de gezondheidstoestand van de persoon. Als de persoon blijft weigeren om door een andere geneesheer te worden onderzocht, is het aan de rechter om te beslissen op basis van de argumenten die werden aangehaald in het verzoekschrift en alle nuttige inlichtingen die de rechter tijdens de procedure heeft verzameld. (Wetsontwerp tot het instellen van een globaal beschermingsstatuut voor meerderjarige wilsonbekwame personen, Memorie van toelichting, *Parl. Doc.*, Kamer, gewone zitting, 2010-2011, nr. 53-1009/001, blz. 68).

De Raad van State gaat niet akkoord met de interpretatie die de indieners geven aan het arrest van 11 juni 2015 van het Grondwettelijk Hof waarnaar in de oorspronkelijke memorie van toelichting wordt verwezen. Volgens deze laatste wordt de rechter via dit arrest niet verhinderd om voldoende medische informatie te verkrijgen over de gezondheidstoestand van de persoon alvorens een beslissing te nemen. Wat wordt bekritiseerd in het arrest, is de automatische niet-ontvankelijkheid van de procedure indien een dergelijk attest niet wordt voorgelegd. Deze niet-ontvankelijkheid blijkt nog minder zinvol wanneer men in acht neemt dat de rechter steeds de mogelijkheid heeft om nadere

Certes, il existait déjà un certain nombre d'exceptions à cette obligation: l'urgence ou l'impossibilité absolue de joindre à la demande ce certificat. Ces exceptions subsistent toujours et il appartient au juge de paix de vérifier que leurs motifs sont fondés.

Le Conseil d'État regrette que la loi ne précise plus la procédure à suivre lorsque la requête n'est pas accompagnée d'un certificat médical circonstancié en cas d'urgence avérée ou d'impossibilité absolue de joindre un certificat médical. La solution retenue par les auteurs pour pallier cette absence est proche de celle qui existe actuellement: si un certificat médical ne peut être joint à la requête, le juge chargera un médecin agréé ou un psychiatre de donner un avis sur l'état de santé de la personne (nouvel article 1246, § 2, alinéa 1er, du Code judiciaire). Pour éviter toutefois des examens intempestifs, la requête doit faire apparaître suffisamment d'éléments qui démontrent que la personne doit être placée sous mesure de protection judiciaire.

Il peut y avoir une impossibilité absolue d'établir ce certificat lorsque la personne refuse de se soumettre à un examen médical par un autre médecin que le sien en vue d'établir le certificat médical requis, difficulté soulevée par le Conseil d'État. Dans ce cas, le juge peut désigner un expert médical pour déterminer l'état de santé de la personne. Si la personne persiste dans son intention de ne pas se faire examiner par un autre médecin, il appartiendra au juge de se prononcer sur base des raisons sérieuses citées dans la requête et de tous les renseignements utiles que le juge aura collecté au cours de la procédure (Proposition de loi instaurant un statut de protection global des personnes majeures incapables, Exposé des motifs, *Doc. parl.*, Ch., sess. ord. 2010-2011, n° 53-1009/001, p. 68).

Le Conseil d'État ne partage pas l'interprétation que les auteurs donnent à l'arrêt de la Cour constitutionnelle du 11 juin 2015 évoqué dans l'exposé des motifs initial. Selon celui-ci, cet arrêt ne s'oppose pas à ce que le juge dispose d'informations médicales suffisantes sur l'état de santé de la personne avant de se prononcer. Ce qui est critiqué par l'arrêt est l'irrecevabilité automatique de la procédure à défaut de produire pareil certificat. Cette irrecevabilité a d'autant moins de sens que le juge conserve toujours la faculté d'obtenir des informations ultérieures sur l'état de santé de la personne, par exemple, par le biais d'une expertise médicale qu'il ordonnerait au cours de la procédure. Cette référence

inlichtingen te verkrijgen over de gezondheidstoestand van de persoon, bijvoorbeeld door middel van een medisch onderzoek dat hij kan bevelen tijdens de procedure. Deze verwijzing naar het arrest van het Grondwettelijk Hof werd dus weggelaten in de memorie van toelichting.

Zoals de Raad van State verder opmerkt bestaat de mogelijkheid dat de rechter nood heeft aan medische inlichtingen, zelfs wanneer de procedure niet strikt handelt over de bekwaamheid van een persoon, vooral wanneer hij zich uitspreekt over de wijziging van verblijfplaats van een persoon, om zich ervan te verzekeren dat de nieuwe verblijfplaats geschikt is om de persoon te beschermen.

De indieners scharen zich achter dit standpunt en beklemtonen het zelfs nog. In feite is een verzoek tot machtiging het gevolg van een rechterlijke beschermingsmaatregel om het beheer van de belangen van de persoon te verzekeren wanneer zijn gezondheidstoestand hem niet langer in staat stelt zelfstandig een handeling te verrichten. De gezondheidstoestand moet ook deel uit maken van de gegevens die de rechter in acht neemt wanneer hij al dan niet de toelating geeft aan een persoon om een handeling te verrichten. Zo zal de rechter bijvoorbeeld, op basis van een medische diagnose, kunnen beslissen of een toekomstige echtgenoot bekwaam is om toe te stemmen tot het huwelijk.

Een geneeskundige verklaring zal dus moeten gevoegd worden bij elk verzoek behalve bij verkwisters. Bij gebrek hieraan kan de rechter altijd een medische expertise bevelen op basis van het nieuwe artikel 1246, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek.

Het huidige artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek vereist dat de verklaring omstandig is en dat daartoe een formulier wordt opgesteld waarin de arts bepaalde elementen moet vermelden. Sommige daarvan worden verkeerd begrepen of zijn weinig bekend onder de professionals. Een gebrek aan kennis over de gevolgen van de vastgestelde gezondheidstoestand op het functioneren overeenkomstig de International Classification of Functioning, Disability and Health, die op 22 mei 2001 door de vierenvijftigste Wereldgezondheidsvergadering (WHA) werd aangenomen (huidige artikel 1241, derde lid, 5°, van het Gerechtelijk Wetboek) kan ertoe leiden dat het formulier onvolledig of slecht ingevuld is gelet op het gebrek aan informatie ter zake.

Op verzoek van de Raad van State en voor zover deze gegevens tot nu toe geen moeilijkheden opleverden, moet het model van verklaring ten minste de punten bevatten bedoeld in het huidige artikel 1241, lid 3, 1° tot 4° van het Gerechtelijk Wetboek. Het systematisch en

à cet arrêt de la Cour constitutionnelle est donc ôtée de l'exposé des motifs.

Comme le relève encore le Conseil d'État, il est possible que le juge doive bénéficier d'informations médicales même lorsque la procédure n'affecte pas à proprement parler la capacité de la personne, en particulier lorsqu'il doit se prononcer sur le changement de résidence de la personne, afin de s'assurer que la nouvelle résidence garantisse une protection efficace de celle-ci.

Les auteurs se rallient à cette position et même la confortent encore. De fait, une demande d'autorisation est la conséquence d'une mesure de protection judiciaire prise en vue d'assurer la gestion des intérêts de la personne lorsque son état de santé ne lui permet plus d'accomplir un acte en toute autonomie. L'état de santé doit être pris également en compte dans les paramètres que le juge devra apprécier lorsqu'il autorisera ou n'autorisera pas la personne à accomplir un acte. Ainsi, par exemple, sur base d'un diagnostic médical, le juge pourra déterminer si un futur époux est suffisamment en état de donner son consentement au mariage.

En conclusion, sauf le cas des prodiges, un certificat médical devra être joint à toute demande. A défaut de le produire, le juge pourra toujours ordonner une expertise médicale sur base du nouvel article 1246, § 2, du Code judiciaire.

L'article 1241 actuel du Code judiciaire requiert que ce certificat soit circonstancié et qu'à cette fin, il soit établi selon un formulaire dans lequel le médecin doit mentionner un certain nombre d'éléments dont certains sont mal compris par ou fort peu connus des professionnels. Ainsi, à défaut de connaître les conséquences de l'état de santé constaté sur le fonctionnement, selon la Classification internationale du fonctionnement, du handicap et de la santé, adoptée le 22 mai 2001 par la cinquante-quatrième Assemblée Mondiale de la Santé (article 1241, alinéa 3, 5°, actuel du Code judiciaire), le formulaire risque d'être incomplet ou, du moins, mal complété à défaut d'information sur le sujet.

A la demande du Conseil d'État et dans la mesure où ces mentions ne posaient aucune difficulté jusqu'à présent, le modèle de certificat devra contenir à tout le moins les informations visées dans l'article 1241, alinéa 3, 1° à 4°, actuel du Code judiciaire. L'indication

uitdrukkelijk vermelden van bepaalde gegevens betreffende de gezondheidstoestand van de persoon op het medisch attest heeft zelfs zijn voordelen. Zo weet de rechter reeds bij de opstart van de procedure dat hij zich zal moeten verplaatsen tot bij de beschermde of de te beschermen persoon, wanneer op het attest werd vermeld dat de persoon zich niet kan verplaatsen. Hij zal tijdens de procedure geen medisch onderzoek moeten bevelen om zich hiervan te vergewissen.

Een element van het formulier wordt problematisch bevonden: de vermelding dat de gezondheidstoestand van de persoon geacht wordt de bekwaamheid van de persoon ernstig en aanhoudend aan te tasten, die voorkomt op de bij koninklijk besluit opgestelde lijst. Deze beoordeling van de gezondheidstoestand blijft soms extreem moeilijk. Zieken ervaren niet allemaal dezelfde gevolgen van eenzelfde ziekte. Bovendien wordt hierbij verondersteld dat de geraadpleegde arts een goede kennis heeft van de ziektes die een weerslag hebben de bekwaamheid van een persoon, wat niet altijd evident is.

Daarom werden de vereisten van die omstandige geneeskundige verklaring en de gegevens van het in te vullen formulier herzien. Zelfs als de vermeldingen van het formulier worden gewijzigd, dan blijft het kader waarbinnen de verklaring moet worden overgemaakt hetzelfde: de verklaring beschrijft de gezondheidstoestand van de patiënt op basis van de actuele medische gegevens van zijn medisch dossier.

Gelet op de mogelijke weerslag van de verklaring op de autonomie van de persoon mag dit document enkel worden uitgereikt door een arts met specifieke kennis die de rechter duiding geeft. Daarom willen de opstellers van het ontwerp van wet op termijn een erkenning in het leven roepen voor de geneesheren die in dergelijke situaties zouden kunnen optreden. De procedure en de erkenningsvoorwaarden zullen worden vastgelegd bij koninklijk besluit.

De Raad van State heeft verschillende bedenkingen bij deze regeling. Nu spreekt het voor zich dat de huisarts als eerste wordt gecontacteerd in geval van een medisch probleem, en dat er een ware vertrouwensrelatie kan ontstaan tussen patiënt en huisarts. Desalniettemin zal hun diagnose belangrijke gevolgen hebben voor de autonomie van hun patiënt. Daarom zijn enkel specialisten of artsen, die een opleiding hebben gevolgd en dus geaccrediteerd werden voor deze kwesties, bevoegd om zich uit te spreken over de gezondheidstoestand van de betrokken persoon. Niets staat de huisartsen echter in de weg om deze opleiding te volgen.

expresse et systématique de certains éléments en rapport avec l'état de santé de la personne dans le certificat médical est même avantageuse. L'indication qu'une personne n'est pas en mesure de se déplacer permettra au juge de savoir dès l'entame de la procédure s'il doit se déplacer chez la personne protégée ou à protéger pour l'entendre. Il ne devra pas demander une expertise médicale en cours de procédure pour s'en assurer.

Un élément du formulaire est jugé problématique: la mention du fait que la personne se trouvait dans un état de santé réputé altérer gravement et de façon persistante la capacité de la personne et repris sur une liste déterminée par arrêté royal. Cette appréciation de l'état de santé reste parfois extrêmement difficile. Les malades ne ressentent pas de la même façon les effets d'une même maladie. En outre, cela suppose que le médecin consulté ait une bonne connaissance des maladies qui affectent la capacité d'une personne, ce qui n'est pas toujours évident.

C'est la raison pour laquelle les exigences de ce certificat médical circonscrit et les données du formulaire à remplir ont été revues. Même si les mentions du formulaire sont modifiées, le cadre dans lequel le certificat doit être présenté reste identique: il décrit l'état de santé du patient sur base des données médicales actualisées de son dossier médical.

Vu l'impact que peut avoir ce certificat sur l'autonomie de la personne, ce document ne peut être délivré que par un médecin qui a des connaissances spécifiques qui éclaireront le juge. C'est la raison pour laquelle les auteurs du projet de loi veulent créer à terme un agrément pour les médecins qui devront intervenir dans ce genre de situation. La procédure et les conditions d'agrément seront fixées par arrêté royal.

Le Conseil d'État émet plusieurs réserves par rapport à ce régime d'agrément. Certes, il est vrai que les médecins généralistes sont les premières personnes de contact en cas de problème médical, à l'égard desquels peut s'établir une réelle relation de confiance. Il n'en demeure pas moins que leur diagnostic aura des conséquences importantes sur l'autonomie de leurs patients, raison pour laquelle seuls des spécialistes ou du moins des médecins qui ont suivi une formation pour devenir médecin agréé au sens de cet article pourront se prononcer sur l'état de santé de la personne concernée. Rien n'empêche toutefois que cette formation soit suivie par des médecins généralistes.

De Raad van State meent dat deze vereiste van diagnose door een specialist of geaccrediteerd arts een te verregaande maatregel is. Overgaan tot veelvuldige opeenvolgende medische onderzoeken van de persoon, omdat de rechter nog steeds twijfels heeft over de oorspronkelijke diagnose van een niet-gespecialiseerd arts, is wat echter te verregaand zou zijn, vooral omdat de beschermde of te beschermen persoon zou moeten instaan voor de medische kosten die hieruit voortvloeien.

Ingeval de beschermde of te beschermen persoon geen arts kent die geaccrediteerd is voor deze kwesties kan zijn huisarts of een familielid deze informatie inwinnen.

Zelfs indien de arts erkend is, moet worden voorkomen dat hij inschikkelijk handelt, ten voordele van belangen die niet overeenstemmen met die van de beschermde of de te beschermen persoon. Daarom verbiedt het ontwerp van wet dat de medische verklaring wordt opgesteld door een lid van de familie of de omgeving van de betrokken persoon waarin thans reeds in voorzien is in artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 57

Dit artikel herneemt de inhoud van het huidige artikel 1242, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Het oorspronkelijke artikel werd lichtjes aangepast, niet ten gevolge van een commentaar van de Raad van State, maar omdat de gebruikte terminologie niet geschikt was. Vanaf nu zullen beoefenaars van juridische diensten elektronisch met elkaar communiceren via het centraal register van de bescherming van de personen. Er zal geen eensluidend verklaard afschrift van de overeenkomst, van de beëindiging van de opdracht of van de verklaring van aanstelling van een bewindvoerder of vertrouwenspersoon worden opgestuurd.

Overeenkomstig de artikelen 490 en 496 van het Burgerlijk Wetboek zal de registratie in een van de registers beheerd door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat worden uitgevoerd via de neerlegging van een eensluidend verklaard afschrift van de lastgeving, van de beëindiging van de opdracht of van de verklaring van aanstelling van een bewindvoerder of vertrouwenspersoon. Dit afschrift zal moeten worden doorgestuurd naar de griffie van het Vredegerecht via het centraal register van de bescherming van de personen.

Le Conseil d'État estime que le recours à un spécialiste ou un médecin agréé est une mesure disproportionnée. Procéder à plusieurs examens médicaux consécutifs de la personne parce que le juge a encore des doutes sur le diagnostic initial posé par un médecin non expert dans le certificat médical qu'il a établi, c'est cela qui est disproportionné, d'autant que les frais médicaux qui en résulteraient seraient à charge de la personne protégée ou à protéger.

Même si la personne protégée ou à protéger n'a pas connaissance d'un médecin agréé, rien n'empêche que son médecin généraliste ou un de ses proches puisse se renseigner à ce sujet.

Même si le médecin est agréé, il faut éviter aussi que celui-ci n'agisse complaisamment, au profit d'intérêts qui ne correspondent pas à ceux de la personne protégée ou à protéger. C'est la raison pour laquelle le projet de loi interdit que le certificat médical soit établi par un membre de la famille ou de l'entourage de la personne concernée, ce qui est déjà le cas maintenant dans l'article 1241 du Code judiciaire.

Art. 57

Cet article reprend le contenu de l'article 1242, alinéa 4, actuel du Code judiciaire.

L'article initial a été légèrement modifié, non pas pour intégrer un commentaire du Conseil d'État sur cette disposition mais parce que le vocabulaire utilisé est inadéquat. Dorénavant, les professionnels de la justice communiqueront entre eux par voie électronique par le biais du registre central de la protection des personnes. On n'enverra pas une copie conforme du mandat, de la fin du mandat ou de la déclaration relatives à la désignation de l'administrateur ou de la personne de confiance.

Selon les articles 490 et 496 du Code civil, l'enregistrement dans l'un des registres tenus par la Fédération royale du notariat belge s'effectuera par le dépôt d'une copie conforme du mandat, de la fin de ce mandat ou de la déclaration relative à la désignation de l'administrateur ou de la personne de confiance. C'est cette copie qui devra être communiquée au greffe de la justice de paix par le biais du registre central de la protection des personnes.

Art. 59

Dit artikel herneemt de inhoud van het huidige artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 60

Paragraaf 1 van het nieuwe artikel 1244 van het Gerechtelijk Wetboek is geïnspireerd op hetgeen reeds is bepaald in artikel 1028, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

De rechter kan de personen oproepen die hij aanwijst of die overeenkomstig de wet moeten worden opgeroepen om over alle informatie te beschikken die relevant is voor zijn beschikking of om het standpunt van de partijen dichter bij elkaar trachten te brengen (nieuwe artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek).

De rechter hoort ambtshalve de verzoeker die hem daarom vraagt. Volgens de Raad van State kan een professionele bewindvoerder zijn verzoek tot het bekomen van een machtiging voor een handeling namens de beschermde of de te beschermen persoon voldoende motiveren. Het vastleggen van een zittingsdatum zou dan tijdsverspilling zijn, het zou de werkdruk van vrederechters nog verhogen en de procedure vertragen.

De oproeping van de beschermde of de te beschermen personen is verplicht indien de beslissing van de rechter een mogelijke weerslag heeft op diens bekwaamheid (plaatsing onder rechterlijke bescherming, wijziging of opheffing van bestaande maatregelen, aanname van nieuwe maatregelen ten aanzien van die persoon, beëindiging van de beschermingsregeling). Deze verplichting is verantwoord gelet op de weerslag van de beslissing op de bekwaamheid om bepaalde handelingen te stellen en om bepaalde rechten uit te oefenen in de toekomst.

De oproeping van andere personen is niet verplicht. Hetzelfde geldt voor de oproeping van de verzoeker en de beschermde of de te beschermen persoon indien dit voorvalt in andere omstandigheden dan die bedoeld in lid 1 en 2.

Wanneer de oproeping facultatief is, zal de rechter oordelen over het nut, naargelang de situatie (verzoek om een bijzondere handeling te stellen, onenigheid tussen bepaalde actoren betrokken bij de beschermingsregeling van beschermde personen, ...).

De andere personen die de rechter eventueel kan horen, zijn de bewindvoerders, de vertrouwenspersoon

Art. 59

Cet article reprend le contenu de l'article 1247 actuel du Code judiciaire.

Art. 60

Le paragraphe 1er du nouvel article 1244 du Code judiciaire s'inspire de ce qui est déjà prévu dans l'article 1028, alinéa 1er, du Code judiciaire.

Afin de disposer de l'ensemble des informations pertinentes à l'adoption de son ordonnance ou de tenter un rapprochement du point de vue des parties (nouvel article 1247 du Code judiciaire), le juge peut convoquer les personnes qu'il désigne ou convoque celles que la loi lui impose de convoquer.

Le juge entendra seulement le requérant qui lui en fait la demande. En effet, selon le Conseil d'État, un administrateur professionnel requérant peut motiver suffisamment sa demande en vue de l'autoriser à accomplir un acte pour le compte de la personne protégée ou à protéger dans la requête. Une fixation d'une date d'audience serait alors une perte de temps, alourdirait encore la charge de travail des justices de paix et retarderait le cours de la procédure.

La convocation de la personne protégée ou à protéger est obligatoire dans le cas où la décision du juge est susceptible d'affecter sa capacité (mise sous protection judiciaire, modification ou suppression des mesures existantes, adoption de nouvelles mesures à son égard, fin du régime de protection). Cette obligation se justifie par le fait que la décision aura un impact sur sa capacité à poser certains actes et à exercer certains de ses droits dans le futur.

La convocation de toute autre personne est facultative. Il en va de même de la convocation du requérant et de la personne protégée ou à protéger dans les autres hypothèses que celles qui sont visées aux alinéas 1 et 2.

Lorsqu'elle est facultative, le juge en appréciera l'utilité en fonction de la situation rencontrée (demande d'autorisation à poser un acte particulier, opposition entre certains acteurs qui interviennent dans le régime de protection des personnes protégées,...).

Les autres personnes que le juge est susceptible d'entendre sont les administrateurs, la personne de

of de andere personen vermeld in artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek. Die andere personen zijn vermeld in het huidige artikel 1243, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

De indieners van het wetsontwerp verwijderden de lastgevers uit de niet-exhaustieve lijst van personen die kunnen worden opgeroepen door de vrederechter. Dit is logisch aangezien, zoals de Raad van State aangeeft, de lastgever de te beschermen persoon is. Deze persoon is al onderworpen aan een specifieke procedure van oproeping.

De Raad van State betreurt dat de naaste familieleden niet op systematische wijze worden opgeroepen door de rechter. Het is zeker enkel een optie, maar het blijft relevant om de familieleden te betrekken bij de procedure.

De rechter moet dus over alle nuttige inlichtingen beschikken om zijn beslissing te nemen. Wanneer het verzoek de bekwaamheid van de persoon zou kunnen aantasten, moet hij deze inlichtingen inwinnen bij elke naaste die hem informatie kan verschaffen. Hij zou dan onder andere kunnen beslissen om een familielid op te roepen voor een verhoor, zodat hij zich een idee kan vormen over de familiale, morele en materiële toestand en over de leefomstandigheden van die persoon (nieuw artikel 1246, § 3, lid 1, van het Gerechtelijk Wetboek). Het is aan de rechter om te beslissen over deze optie.

Het wetsontwerp wil de mogelijkheid tot verhoor evenwel uitbreiden naar andere personen. Het overzicht van personen bedoeld in het nieuwe artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek is slechts een voorbeeld. Er mag niet worden vergeten dat deze oproeping beoogt de rechter in staat te stellen om over relevante informatie te beschikken over de situatie van de betrokken persoon opdat hij het belang van de betrokken persoon zo gepast mogelijk beoordeelt. Bijgevolg heeft de rechter er soms belang bij om ook de leden van het professioneel of niet-professioneel sociaal netwerk van de betrokken persoon op te roepen. In de oproeping van enige persoon die hem inlichtingen kan verschaffen is reeds voorzien in het huidige artikel 1244, § 1, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Naar het voorbeeld van het bepaalde in de huidige artikelen 1243, § 1, vierde lid, 1246, § 2, vijfde lid, 1250, derde lid, en 1252, § 2, zevende lid, van het Gerechtelijk Wetboek, worden de opgeroepen personen partij in het geding tenzij zij zich ter zitting tegen deze status verzetten.

Om de rechten van de verdediging beter te kunnen respecteren, wenst de Raad van State dat de griffier de partijen inlicht over het feit dat de opgeroepen personen

confiance ou les autres personnes évoquées dans l'article 1240 du Code judiciaire. Ces autres personnes sont celles qui sont énumérées dans l'article 1243, § 1er, alinéa 1er, actuel du Code judiciaire.

Les auteurs du projet de loi ont retiré les mandants de la liste exemplative des personnes qui peuvent être convoquées par le juge de paix. Cela peut se comprendre car comme l'indique le Conseil d'État, le mandant est la personne à protéger. Cette personne est déjà visée par un régime de convocation spécifique.

Le Conseil d'État regrette que la famille proche ne soit plus systématiquement convoquée par le juge. Ce n'est plus certes qu'une faculté mais l'intervention de l'entourage dans la procédure reste bien réelle.

Ainsi, le juge doit disposer de tous les renseignements utiles pour rendre sa décision. Lorsque la demande est susceptible d'affecter la capacité de la personne, il devra les collecter auprès de tout proche qui sera apte à le renseigner. Il pourrait alors décider entre autres méthodes de convoquer le proche pour l'entendre afin qu'il se fasse une idée de la situation familiale, morale et matérielle de la personne ainsi que sur ses conditions de vie (nouvel article 1246, § 3, alinéa 1er, du Code judiciaire). Cette faculté est laissée à l'appréciation du juge.

Toutefois, le projet de loi souhaite étendre la faculté d'audition à d'autres personnes. Le relevé des personnes visées dans le nouvel article 1240 du Code judiciaire n'est qu'exemplatif. Il ne faut pas oublier que l'objectif de cette convocation est de permettre au juge de disposer de renseignements pertinents sur la situation de la personne concernée, de manière à ce qu'il apprécie l'intérêt de la personne concernée de la manière la plus appropriée. Par conséquent, le juge a parfois intérêt à convoquer également des membres du réseau social professionnel ou non professionnel de la personne concernée. La convocation de toute personne apte à le renseigner est déjà prévue par l'article 1244, § 1er, alinéa 3, actuel du Code judiciaire.

A l'exemple de ce qui est déjà prévu dans les articles 1243, § 1er, alinéa 4, 1246, § 2, alinéa 5, 1250, alinéa 3 et 1252, § 2, alinéa 7, actuels du Code judiciaire, les personnes convoquées deviennent parties à la cause sauf si elles refusent d'acquiescer ce statut à l'audience.

Dans un souci de mieux respecter les droits de la défense, le Conseil d'État souhaiterait que le greffier avise les parties du fait que les personnes convoquées

partij worden in het geding, tenzij zij zich hier tegen verzetten op de hoorzitting. Hiertoe werd het wetsontwerp aangepast.

Art. 61

De aangelegenheid van de bijstand van een advocaat en de invoering van een rechterlijke beschermingsregeling, de aanpassing of de beëindiging ervan, zijn gerelateerd.

In de toekomst kan de bijstand van een advocaat enkel worden overwogen indien het verzoek een weerslag heeft op de bekwaamheid van de persoon. De advocaat wordt aangewezen op het tijdstip dat de persoon partij wordt in het geding.

In de andere gevallen zal de stafhouder of het BJB hem geen advocaat aanwijzen, zelfs indien de persoon wordt opgeroepen omdat de rechter zulks nuttig acht en hij op dat tijdstip partij wordt in het geding.

Deze aanwijzing gebeurt niet meer automatisch. Zij moet worden gevraagd door de betrokken persoon zelf, de procureur des Konings of enige andere betrokken persoon (bewindvoerder, vertrouwenspersoon, enz.).

De Raad van State beschouwt het concept “de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon aantasten” als te onnauwkeurig en voor interpretatie vatbaar. De indieners van het wetsvoorstel stellen voor om het te koppelen aan de definitie van bekwaamheid gegeven in artikel 491, e), van het Burgerlijk Wetboek. De bekwaamheid aantasten zou dus een (positieve of negatieve) invloed op het zelfstandig uitoefenen van rechten en verplichtingen veronderstellen. Dit zou van toepassing zijn bij het instellen, wijzigen of opheffen van een beschermingsmaatregel met betrekking tot de persoon of de goederen van de betrokken persoon.

De Raad van State uit kritiek op de regeling die de tussenkomst van een ambtshalve advocaat beperkt tot de gevallen waarin het verzoek zijn bekwaamheid kan beïnvloeden en waarbij deze tussenkomst wordt gevraagd door de beschermde persoon, zijn bewindvoerder/een van zijn bewindvoerders of door zijn vertrouwenspersoon.

De facto, moet de persoon zich, volgens de oorspronkelijk tekst, kunnen laten vertegenwoordigen- wat geen verplichting is – wanneer de persoon wordt opgeroepen. Wanneer de persoon echter geen partij bij de zaak is, is

deviennent partie à la cause sauf si elles s’y opposent à l’audience. Le projet de loi a été amendé en ce sens.

Art. 61

La question de l’assistance d’un avocat est liée à celle de la mise en place d’un régime de protection judiciaire, de son aménagement ou de la fin de ce régime.

Dans le futur, l’assistance d’un avocat ne peut être envisagée que dans le cas où la demande affecte la capacité de la personne. La désignation de l’avocat intervient au moment où celle-ci devient partie à la cause.

Dans les autres cas, même si la personne est convoquée parce que le juge l’estime utile et qu’elle acquiert la qualité de partie à la cause à ce moment, elle ne sera pas pourvue d’un avocat désigné par le bâtonnier ou par le BAJ.

Cette désignation n’est pas non plus automatique. Elle doit être demandée par la personne concernée même, le procureur du Roi ou toute autre personne intéressée (administrateur, personne de confiance,...).

Le Conseil d’État estime que la notion “d’affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger” est trop imprécise et est sujette à interprétation. Les auteurs du projet de loi proposent alors de la lier avec la définition de capacité donnée dans l’article 491, e), du Code civil. Affecter la capacité supposerait alors un impact (positif ou négatif) sur l’exercice des droits et devoirs en toute autonomie. Il en serait ainsi en cas d’adoption, de modification ou de suppression d’une mesure de protection relative à la personne ou aux biens de l’intéressé.

De même, le Conseil d’État critique le régime qui limite l’intervention d’un avocat d’office aux seuls cas où la demande serait de nature à affecter sa capacité et où cette intervention serait demandée par la personne protégée, son administrateur/un de ses administrateurs ou par sa personne de confiance.

De fait, selon le texte initial la personne doit pouvoir se faire représenter- ce n’est pas une obligation – lorsque la personne est convoquée. Or, si la personne n’est pas partie à la cause, elle ignorera la possibilité qui lui

hij onkundig van de mogelijkheid die hem worden gegeven om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen, wat in tegenspraak zou zijn met de eerbiediging van de rechten van de verdediging.

Om aan deze kritiek tegemoet te komen en uit bezorgdheid om een leven conform de menselijke waardigheid te waarborgen, zal de vrederechter voortaan telkens wanneer de beschermde persoon of de te beschermen persoon verschijnt en los van de aard van het verzoek, de persoon moeten vragen of hij wenst dat een advocaat wordt aangesteld. Indien dit het geval is, wordt de zaak verdaagd naar een nabije datum. De vrederechter vraagt ook of de persoon zelf een advocaat zal aanstellen of hij wenst dat de griffier vraagt aan de stafhouder of het bureau voor juridische bijstand om van ambtswege een advocaat aan te wijzen.

De tenlasteneming van de advocatenkosten wordt door de rechter bepaald overeenkomstig artikel 1248 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 62

Dit artikel organiseert de regeling voor het horen van de beschermde of te beschermen persoon.

De modaliteiten van de hoorzittingen van de beschermde of te beschermen persoon of van zijn vertrouwenspersoon wanneer de eerste niet in staat is zijn standpunt te kennen te geven, zoals bedoeld in huidig artikel 1243, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, zijn niet veranderd.

Bijgevolg, zelfs indien de oorspronkelijke tekst hierover geen aanwijzing geeft, heeft het verhoor van de beschermde of te beschermen persoon plaats in de raadkamer, zoals nu het geval is. Zoals de Raad van State benadrukt, is dit wat feitelijk voorzien is in artikel 757, § 2, 9°, van het Gerechtelijk Wetboek, een bepaling die de indieners van het wetsontwerp niet willen wijzigen. De oorspronkelijke tekst werd in die zin verbeterd.

De enige nieuwigheid betreft de plaats waar de beschermde of te beschermen persoon zal kunnen worden gehoord. Dat verhoor kan plaatsvinden op elke plaats die de rechter gepast acht. Het verhoor moet niet noodzakelijkerwijs plaatsvinden tijdens een zitting van de rechtbank. Het verhoor kan plaatsvinden in het kantoor van de rechter, in de woonplaats van de betrokken persoon, enz.

Het verhoor moet hoe dan ook plaatsvinden op de plaats waar de persoon verblijft wanneer hij zich niet

est donnée de se faire accompagner par un avocat, ce qui serait contraire au respect des droits de la défense.

Pour répondre à cette critique et dans un souci de garantir une vie conforme à la dignité humaine, le juge de paix devra, chaque fois que la personne protégée ou la personne à protéger comparait et indépendamment de la nature de la demande, demander à la personne si elle souhaite qu'un avocat soit désigné. Si tel est le cas, l'affaire est remise à une date rapprochée. Le juge de paix demande également si la personne désignera elle-même un avocat ou si elle souhaite que le greffier demande au bâtonnier ou au bureau d'aide juridique de désigner un avocat commis d'office.

La prise en charge des frais d'avocat sera réglée par le juge conformément à l'article 1248 du Code judiciaire.

Art. 62

Cet article organise le régime de l'audition de la personne protégée ou à protéger.

Les modalités des auditions de la personne protégée ou à protéger ou de sa personne de confiance lorsque la première est dans l'incapacité d'exprimer son point de vue, visées à l'article 1243, § 2, du Code judiciaire actuel ne sont pas modifiées.

Ainsi, même si le texte initial ne donnait aucune indication à ce sujet, l'audition de la personne protégée ou à protéger a lieu comme aujourd'hui en chambre du conseil. Comme le Conseil d'État le souligne, c'est ce que prévoit en fait l'article 757, § 2, 9°, du Code judiciaire, disposition que les auteurs du projet de loi n'ont pas l'intention de modifier. Le texte initial a été corrigé en ce sens.

La seule nouveauté concerne le lieu où la personne protégée ou à protéger sera auditionnée. Ainsi, cette audition peut avoir lieu dans tout endroit que le juge estime approprié. L'audition ne doit pas forcément avoir lieu au cours d'une audience du tribunal. Elle pourrait avoir lieu dans le bureau du juge, dans la résidence de la personne concernée,....

Quoi qu'il en soit, cette audition devra avoir lieu dans le lieu où elle réside lorsqu'elle n'est plus en état de se

meer kan verplaatsen en wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op zijn bekwaamheid (nieuw artikel 1246, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek), ongeacht elk verzoek van de beschermde of te beschermen persoon.

Wanneer de beschermde persoon of de te beschermen persoon wilsonbekwaam is kan de vertrouwenspersoon verzoeken om afzonderlijk te worden gehoord. In dit geval zal het verhoor in de raadkamer plaatsvinden.

Na het verhoor wordt een proces-verbaal opgesteld waarin de rechter het relaas van de persoon optekent. In voorkomend geval moet de rechter ook vermelden dat de laatstgenoemde wilsonbekwaam is, met vermelding van de redenen die hij aanhaalt. Dat proces-verbaal wordt toegevoegd aan het administratief dossier (nieuwe artikel 1253, eerste lid, 7°, van het Gerechtelijk Wetboek).

Art. 63

Dit artikel omvat alle onderzoeksmaatregelen die de vrederechter kan bevelen om te weten in welke gezondheidstoestand en situatie de beschermde of de te beschermen persoon zich bevindt.

Bepaalde bijzondere maatregelen opgenomen in dit artikel zijn dwingend voor de rechter gelet op de weerslag van zijn beslissing op de bekwaamheid van de betrokken persoon (medisch advies, beroep op de bijstand van een sociale dienst om de situatie van de betrokken persoon te kennen) (nieuw artikel 1246, 3, eertse lid, van het Gerechtelijk Wetboek. In de andere gevallen zijn zij slechts mogelijkheden voor de rechter (nieuw artikel 1246, § 3, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek).

Zelfs indien een medische verklaring tezelfdertijd als het verzoek werd toegevoegd aan het dossier staat het de rechter nog steeds vrij om een medisch advies te vragen tijdens de procedure. Naar analogie met wat voorzien is in het nieuwe artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek en om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State hierover, zal dit advies enkel worden verstrekt door erkende artsen of psychiaters. Het is aan de Koning om de erkenningsprocedures en erkenningsvoorwaarden van deze artsen te bepalen.

Afhankelijk van de aard van de maatregelen, wint de rechter inlichtingen in of kan hij inlichtingen inwinnen over de situatie van de persoon bij zijn naasten of bij de personen die voor hem zorgen (huidig artikel 1244, § 2, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek).

déplacer et que la demande est susceptible d'affecter sa capacité (nouvel article 1246, § 4, du Code judiciaire), indépendamment de toute demande de la personne protégée ou à protéger.

Lorsque la personne protégée ou à protéger est incapable d'exprimer sa volonté, la personne de confiance peut demander à être entendue individuellement. Dans ce cas, l'audition aura lieu en chambre du conseil.

L'audition fait l'objet d'un procès-verbal dans lequel le juge relate les dires de la personne. Le cas échéant, celui-ci doit aussi préciser que cette dernière est dans l'incapacité de s'exprimer, pour les motifs qu'il y indique. Ce procès-verbal est versé au dossier administratif (nouvel article 1253, alinéa 1er, 7°, du Code judiciaire).

Art. 63

Cet article est le siège de l'ensemble des mesures d'investigation que le juge de paix peut ordonner afin de connaître l'état de santé et la situation dans lesquels la personne protégée ou à protéger se trouve.

Certaines mesures particulières, énumérées dans cet article, sont contraignantes pour le juge en raison de l'impact qu'aura sa décision sur la capacité de la personne concernée (avis médical, recours à l'assistance d'un service social pour connaître la situation de la personne concernée) (nouvel article 1246, § 3, alinéa 1er, du Code judiciaire). Dans les autres cas, ces mesures sont seulement des opportunités pour le juge (nouvel article 1246, § 3, alinéa 2, du Code judiciaire).

Même si un certificat médical a été joint au dossier en même temps que la demande, il est toujours loisible au juge de demander un avis médical au cours de la procédure. Par similitude avec ce qui est prévu dans le nouvel article 1241 du Code judiciaire et pour répondre à la remarque du Conseil d'État à ce sujet, cet avis sera donné par les seuls médecins agréés ou psychiatres. Il appartiendra au Roi de déterminer les procédures et les conditions d'agrément de ces médecins.

En fonction de la nature des mesures, le juge recueille ou peut recueillir des renseignements sur la situation de la personne auprès de ses proches ou auprès des personnes qui prennent soin d'elle (article 1244, § 2, alinéa 1er, actuel du Code judiciaire).

Eveneens, afhankelijk van het geval, verzoekt hij om de bijstand of kan hij om de bijstand van een sociale dienst verzoeken om de leefomstandigheden van de betrokken persoon te kennen.

Het is mogelijk dat de rechter zich moet begeven naar de plaats waar de beschermde of te beschermen persoon zich bevindt, meer bepaald om de persoon te horen.

Overeenkomstig de hervorming van de gerechtelijke kantons, is het mogelijk dat de voorzitter van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank de behandeling van het verzoek tot beschermingsmaatregelen toevertrouwen aan een andere rechter dan diegene bij de wie de zaak aanvankelijk werd ingeleid (nieuw artikel 68 van het Gerechtelijk Wetboek), wat van invloed zal zijn op het vermogen van de rechter om zich ter plaatse te begeven. Niettemin is het altijd nodig om de beschermde of te beschermen persoon de mogelijkheid te geven te verzoeken dat de vrederechter zich ter plekke begeeft (Wetsontwerp betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons en tot wijziging van de wet van 15 juni 1936 op het gebruik der talen in gerechtszaken, Memorie van toelichting, Parl.Doc., De Kamer, 2017-18, nr. 54-2695/ 001, blz. 16).

Aangezien de beschermde of de te beschermen persoon zich in bepaalde gevallen niet meer kan verplaatsen, zal in dit geval de rechter zich altijd naar hem begeven, inzonderheid om hem te horen wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op zijn bekwaamheid, ongeacht eventuele verzoeken daartoe.

Art. 64

Dit artikel voorziet in een verplichting voor de rechter om het standpunt van de partijen dicht bij elkaar trachten te brengen. Dankzij deze stap kan hij tot een consensuele en overlegde oplossing tussen de partijen komen.

Het gaat niet om een verzoening in de zin van de artikelen 730/1 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek of een bemiddeling voor een rechterlijke autoriteit georganiseerd conform de bepalingen van deel VII van het Gerechtelijk Wetboek. Deze poging om het standpunt van de partijen dicht bij elkaar te brengen, is informeel en beoogt enkel oplossingen aan te reiken die iedereen zou kunnen aanvaarden.

De même, selon le cas, il requiert ou peut requérir l'assistance d'un service social afin de connaître les conditions dans lesquelles la personne concernée vit.

Il est possible que le juge doive se déplacer jusqu'à l'endroit où la personne protégée ou à protéger, notamment pour l'entendre.

Conformément à la réforme des cantons judiciaires, il est possible que le président des juges de paix et des juges au tribunal de la police confie le traitement de la demande de mesures de protection à un autre juge que celui qui initialement aurait dû être saisi de la demande (nouvel article 68 du Code judiciaire), ce qui affectera la capacité du juge à se rendre sur place. Il n'empêche qu'il faut toujours donner la possibilité à la personne protégée ou à protéger de demander que le juge de paix se déplace tout de même (Projet de loi relatif à la réforme des cantons judiciaires et modifiant la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, Exposé des motifs, *Doc. parl.*, Ch., Sess. ord. 2017-2018, n° 54-2695/001, p. 16).

Etant donné que dans certains cas, la personne protégée ou à protéger n'est plus capable de se déplacer, le juge se rendra dans ce cas toujours chez elle lorsque la demande est susceptible d'affecter sa capacité, indépendamment de toute demande de sa part.

Art. 64

Cet article prévoit une obligation pour le juge de tenter un rapprochement du point de vue des parties. Cette démarche lui permettra d'aboutir à une solution consensuelle et concertée entre les parties.

Il ne s'agit pas d'une conciliation au sens des articles 730/1 et suivants du Code judiciaire ou d'une médiation devant une autorité judiciaire organisée par les dispositions de la septième partie du Code judiciaire. Cette tentative de rapprochement est informelle et ne recherche qu'à dégager des pistes de solution qui pourraient être acceptées par tous.

Bij deze poging zijn zowel de personen betrokken die reeds partij zijn bij de procedure als de personen die de rechter oproept en op dat tijdstip partij worden in het geding.

Art. 65

Net zoals thans het geval is (artikelen 496/5 van het Burgerlijk Wetboek en 1245 van het Gerechtelijk Wetboek), ziet dit artikel erop toe dat de bewindvoerder niet onder dwang wordt aangewezen.

Het enige verschil met het huidige artikel 1245 van het Gerechtelijk Wetboek is dat de rechter zich vergewist van de aanvaarding van de persoon alvorens zijn beschikking te wijzen, waarbij aldus wordt voorkomen dat de invoering van de beschermingsregeling wordt uitgesteld tot hij zijn opdracht aanvaardt en tot, bij weigering, een vervanger wordt gevonden die zijn opdracht aanvaardt.

Art. 66

Dit artikel biedt de vrederechter de mogelijkheid om af te wijken van de regels betreffende de kosten en uitgaven bedoeld in de artikelen 1017 tot 1022 van het Gerechtelijk Wetboek.

Strikt genomen is er, in de meeste gevallen, in die procedures inderdaad geen sprake van een in het ongelijk gestelde partij aangezien het enkel de bedoeling is de beschermingsmaatregelen te nemen overeenkomstig de persoonlijke en vermogensbelangen van de betrokkene.

Het is echter van belang dat de rechter de uitgaven inzonderheid ten laste kan leggen van de verzoeker die een vertragende of onrechtmatige procedure heeft ingesteld.

De indieners van het wetsontwerp volgen het advies van de Raad van State over de verwijzing naar artikelen 1017 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek in deze nieuwe bepaling.

Op dezelfde wijze, zoals de Raad van State terecht stelt, omdat artikel 1242 van het Gerechtelijk Wetboek niet langer de tenlasteneming van de kosten van de ambtshalve toegewezen advocaat regelt zoals dit heden het geval is, herbevestigt artikel 1248 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde principes die in dit artikel vervat zijn maar zonder het geheel van het huidige systeem over te nemen. Het wetsontwerp geeft hierover

Cette tentative concerne tant les personnes qui sont déjà parties à la procédure que les personnes que le juge convoque et deviennent à ce moment parties à la cause.

Art. 65

Cet article, comme actuellement (articles 496/5 du Code civil et 1245 du Code judiciaire), veille à ce que l'administrateur ne soit pas désigné sous la contrainte.

La seule différence par rapport à l'article 1245 actuel du Code judiciaire est que le juge s'assure de l'acceptation de la personne avant de rendre son ordonnance, évitant ainsi qu'on ne postpose la mise en place du régime de protection le temps qu'il accepte sa mission et en cas de refus qu'on trouve un remplaçant qui accepte sa mission.

Art. 66

Cet article permet au juge de paix de déroger aux règles relatives aux dépens et frais prévues aux articles 1017 à 1022 du Code judiciaire.

Effectivement, dans la plupart des situations, il n'y a pas à proprement parler de partie qui succombe dans ces procédures puisque ces dernières ont pour seul objet de prendre les mesures de protection conformes aux intérêts personnels et patrimoniaux de l'intéressé.

Cependant, il y a intérêt à ce que le juge puisse, notamment, mettre les dépens à charge du requérant qui aurait intenté une procédure dilatoire ou abusive.

Les auteurs du projet de loi suivent l'avis du Conseil d'État à propos de la référence aux articles 1017 et suivants du Code judiciaire dans cette nouvelle disposition.

De même, comme le rappelle le Conseil d'État, puisque l'article 1242 du Code judiciaire ne règle plus la mise à charge des dépens de l'avocat commis d'office comme c'est le cas aujourd'hui, l'article 1248 du Code judiciaire réaffirme certains principes contenus dans cet article mais sans pour autant faire sien l'ensemble du système actuel. Le projet de loi laisse plus de latitude au juge de paix à ce sujet. Tout sera fonction des

meer vrijheid aan de rechter. Alles hangt af van de omstandigheden van het voorliggende geval en van de mogelijkheid om volledig of gedeeltelijk kosteloos over tweedelijns juridischebijstand te beschikken.

Art. 67

De beschikkingen in het kader van een procedure bij eenzijdig verzoekschrift, waarop het ontwerp van wet is gebaseerd, worden in raadkamer gegeven (artikel 1029, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek).

In tegendeel behoudt dit artikel het beginsel van de bekendmaking van de beschikking, ook al krijgen de beschermde of de te beschermen persoon de mogelijkheid om gesloten deuren te vragen.

De rechter oordeelt dus over de bekendmaking van de beschikking. Hij is niet verplicht een gunstig gevolg te geven aan dit verzoek.

Omdat de uitspraak in de raadkamer het recht op eerbiediging van het privé, familie- en gezinsleven waarborgt, zoals bedoeld in artikel 8 van het Europees Verdrag inzake de rechten van de mens, dat dit principe op eenzijdig verzoek bevestigd wordt in de procedure (artikel 1029, lid 1, van het Gerechtelijk Wetboek) waarop deze procedure is gebaseerd en dat het verhoor van de beschermde persoon reeds plaatsvindt in de raadkamer om redenen van bescherming van het privéleven, volgen de indieners van het wetsontwerp het voorstel van de Raad van State: de beschikking zal in de raadkamer worden uitgevaardigd.

Op verzoek van de Raad van State en in de mate waarin deze aanwijzing aan de bewindvoerder toestaat om toegang te verkrijgen tot bepaalde informatie met een sociaal karakter moet de beschikking het rijksregisternummer vermelden naast de andere opgesomde vermeldingen van artikel 780 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 68

Dit artikel herneemt de inhoud van artikel 1029, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, waarvan de opstellers niet wilden afwijken.

De voorlopige tenuitvoerlegging van de beschikking blijft het uitgangspunt, maar de rechter kan anders hierover beslissen, inzonderheid omdat zulks zou indruisen tegen het belang van de beschermde of de te beschermen persoon.

circonstances de chaque cas d'espèce et de la possibilité de bénéficier de la gratuité complète ou partielle de l'aide juridique de seconde ligne.

Art. 67

Les ordonnances dans le cadre d'une procédure sur requête unilatérale (article 1029, alinéa 1er, du Code judiciaire), dont le projet de loi s'inspire, sont délivrées en chambre du conseil.

Cet article maintient par contre le principe de la publicité de l'ordonnance, même s'il reconnaît à la personne protégée ou à protéger la faculté de demander le huis-clos.

La publicité de l'ordonnance est donc soumise à l'appréciation du juge. Celui-ci n'est pas obligé de donner une suite favorable à cette requête.

Parce que le prononcé en chambre du conseil garantit le droit au respect de la vie privée et familiale visé dans l'article 8 de la Convention européenne des droits de l'homme, que ce principe est affirmé dans la procédure sur requête unilatérale (article 1029, alinéa 1er, du Code judiciaire) dont la présente procédure s'inspire et que l'audition de la personne protégée se déroule déjà en chambre du conseil pour des raisons de protection de la vie privée, les auteurs du projet de loi suivent la suggestion du Conseil d'État: l'ordonnance sera délivrée en chambre du conseil.

A la demande du Conseil d'État et dans la mesure où cette indication permettra à l'administrateur d'accéder à certaines informations à caractère social, l'ordonnance devra reprendre le numéro de registre national en plus des autres mentions énumérées dans l'article 780 du Code judiciaire.

Art. 68

Cet article reproduit le contenu de l'article 1029, alinéa 2, du Code judiciaire dont les auteurs ne souhaitent pas s'écarter.

L'exécution provisoire de l'ordonnance reste le principe mais le juge peut en décider autrement, notamment parce que cela serait contraire à l'intérêt de la personne protégée ou à protéger.

Aangezien bepaalde beslissingen van de vrederechter ertoe kunnen leiden dat men onbekwaam is om bepaalde handelingen te verrichten of de uitvoering ervan te moduleren, moet de beschermde persoon – meer dan enig andere persoon – in staat zijn zich te verdedigen ten aanzien van het verzoek dat de rechter moet behandelen. Om die reden kan de beschermde persoon, in geval van verstek, verzet doen tegen de beschikking van de vrederechter indien deze een weerslag heeft op zijn bekwaamheid.

Deze mogelijkheid bestaat niet voor de personen die werden opgeroepen door de rechter en die daardoor partij zijn geworden in het geding. Deze maatregelen hebben immers geen weerslag op hun bekwaamheid om bepaalde rechten uit te oefenen die hen werden toegekend. Het staat hen daarentegen steeds vrij om een beroep in te stellen tegen de door de vrederechter uitgesproken maatregelen bij de familierechtbank.

Zoals de Raad van State terecht stelt, werden de regels om verzet aan te tekenen gewijzigd door de wet van 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijk recht en van burgerlijke procedure alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie. Volgens de nieuwe versie van artikel 1047 van het Gerechtelijk Wetboek kan immers alleen tegen het vonnis dat in laatste instantie werd geveld verzet worden aangezekend. De bepaling werd in die zin aangepast.

Art. 69

Dit artikel herneemt gedeeltelijk de inhoud van artikel 1030 van het Gerechtelijk Wetboek, maar voorziet in de uitbreiding van de verplichte kennisgeving aan de bewindvoerders en de vertrouwenspersoon indien zij nog geen partij zijn in het geding. Deze kennisgeving draagt bij tot de verwezenlijking van de doelstelling van de wetgever, te weten dat de bewindvoerders over alle elementen moeten beschikken om de belangen van de beschermde persoon te verdedigen (artikel 497 van het Burgerlijk Wetboek). Deze kennisgeving is ook van belang voor de vertrouwenspersoon die de beschermde persoon moet ondersteunen (artikel 501 van het Burgerlijk Wetboek) en een brug vormen tussen de persoon en zijn bewindvoerders. Bijgevolg moet de vertrouwenspersoon over alle relevante informatie beschikken om de goede werking van het bewind te controleren (artikel 494, d), van het Burgerlijk Wetboek).

De Raad van State had het op prijs gesteld dat er rekening zou worden gehouden met de termijn voor kennisgeving van artikel 32 van de wet van 25 mei 2018 tot vermindering en herverdeling van de werklast binnen de

Puisque certaines décisions rendues par le juge de paix peuvent le rendre incapable d'accomplir certains actes ou en modaliser l'exécution, la personne protégée – plus que toute autre – doit être en mesure de faire valoir ses arguments vis-à-vis de la demande que le juge a traitée. C'est la raison pour laquelle, en cas de défaut de la personne protégée, elle pourra former opposition contre l'ordonnance du juge de paix lorsqu'elle affecte sa capacité.

Cette possibilité n'est pas offerte aux personnes qui ont été convoquées par le juge et qui, à cette occasion, deviennent partie à la cause. En effet, ces mesures n'affecteront pas leur capacité d'exercice de certains droits qui leur sont reconnus. En revanche, il leur est toujours loisible d'interjeter appel devant le tribunal de la famille contre les mesures prononcées par le juge de paix.

Comme le rappelle le Conseil d'État les règles pour former une opposition ont été modifiées par la loi du 6 juillet 2017 portant simplification, harmonisation, informatisation et modernisation des dispositions de droit civil et de procédure civile, ainsi que du notariat, et portant diverses mesures en matière de justice. En effet selon la nouvelle mouture de l'article 1047 du Code judiciaire, seul le jugement rendu en dernier ressort peut être frappé d'opposition. La disposition a été adaptée en ce sens.

Art. 69

Cet article reprend pour partie le contenu de l'article 1030 du Code judiciaire mais étend l'obligation de la notification aux administrateurs et à la personne de confiance si ceux-ci ne sont pas déjà parties à la cause. Cette notification participe à la réalisation de l'objectif du législateur selon lequel les administrateurs doivent disposer de tous les éléments pour défendre les intérêts de la personne protégée (article 497 du Code civil). Cette notification a aussi de l'intérêt pour la personne de confiance qui a pour mission de soutenir la personne protégée (article 501 du Code civil), d'être un intermédiaire entre la personne et ses administrateurs. La personne de confiance doit, à ce titre, disposer de toute information pertinente pour contrôler le bon fonctionnement de l'administration (article 494, d), du Code civil).

Le Conseil d'État aurait aimé qu'on prenne en compte le délai de notification de l'article 32 de la loi du 25 mai 2018 visant à réduire et redistribuer la charge de travail au sein de l'ordre judiciaire. Les auteurs du projet

rechterlijke orde. De indieners van het wetsontwerp zijn van mening dat dit niet noodzakelijk is. Zoals hierboven aangegeven is artikel 1249/2 gedeeltelijk gebaseerd op artikel 1030 van het Gerechtelijk Wetboek dat niet door de voormelde wet van 25 mei 2018 werd gewijzigd. Feitelijk behoudt het wetsontwerp de termijn voor kennisgeving die voorzien is in de huidige artikelen 1245, 1246, § 2, en 1252, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek voor de beschikkingen inzake wettelijke beschermingsmaatregelen en machtigingen om bepaalde handelingen te verrichten.

In afwijking van artikel 1051 van het Gerechtelijk Wetboek begint de beroepstermijn te lopen vanaf de kennisgeving van de beschikking.

Een niet-ondertekend afschrift van deze beschikking wordt niet alleen meegedeeld aan de advocaat – indien de partijen er een hebben, zoals thans het geval is in artikel 1030, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek – maar ook aan de beschermde persoon. Zelfs indien de persoon onder rechterlijke bescherming is geplaatst, moet hij op de hoogte zijn van de beslissingen die ten aanzien van hem zijn genomen teneinde, in de mate van het mogelijke, betrokken te zijn bij de uitoefening van de opdrachten van de bewindvoerder (artikelen 498/2, derde lid, en 499/1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek).

De Raad van State wenst dat er enkele aanvullende verduidelijkingen worden aangebracht aan de voorschriften van kennisgeving van het wetsontwerp.

Het spreekt voor zich dat de betrokken partijen en de bewindvoerder(s) die de belangen van de beschermde of te beschermen personen moeten waarnemen, in kennis worden gesteld van de beschikking. Dit wordt al deels voorzien in artikel 1245, lid 3, van het Gerechtelijk Wetboek.

Het huidige artikel 1245, lid 4, van het Gerechtelijk Wetboek voorziet eveneens de verzending van een niet-ondertekend afschrift naar de vertrouwenspersonen die toezicht uitoefenen op het beheer van een of alle bewindvoerders, naar de vertrouwenspersonen en de advocaten van de partijen. Het wetsontwerp wijkt niet af van wat hierover voorzien is.

Dit artikel biedt derden die een bijzonder belang verantwoorden eveneens de mogelijkheid om een uittreksel van de beschikking bevattende het beschikkende gedeelte te krijgen. Enkel het beschikkende gedeelte wordt meegedeeld; de motiveringen kunnen niet worden meegedeeld wegens redenen die verband houden met de inachtneming van de persoonlijke levenssfeer. Het gaat om een nieuwe mogelijkheid die de wetgever moet creëren omdat met name bepaalde bankinstellingen een

de loi estiment que cela n'est pas nécessaire. Comme cela a été indiqué ci-dessus, l'article 1249/2 s'inspire pour partie de l'article 1030 du Code judiciaire qui n'a pas été modifié par la loi du 25 mai 2018 précitée. En fait, le projet de loi maintient le délai de notification prévu par les articles 1245, 1246, § 2, et 1252, § 2, actuels du Code judiciaire pour les ordonnances relatives aux mesures de protection judiciaire et aux autorisations à accomplir certains actes.

Par dérogation à l'article 1051 du Code judiciaire, c'est à partir de la notification de l'ordonnance que le délai d'appel commencera à courir.

Une copie non signée de cette ordonnance est communiquée non seulement à l'avocat – si les parties en ont un, comme c'est le cas actuellement à l'article 1030, alinéa 1er, du Code judiciaire – mais aussi à la personne protégée. En effet, même si la personne est placée sous protection judiciaire, celle-ci doit être au courant des décisions qui sont prises à son égard de manière à être associée, dans la mesure du possible, à l'exercice des missions de l'administrateur (articles 498/2, alinéa 3, et 499/1, § 3, alinéa 2, du Code civil).

Le Conseil d'État souhaiterait qu'on apporte quelques éclaircissements supplémentaires sur le régime de notification privilégié par le projet de loi.

Il va de soi que les parties à la cause et le ou les administrateurs, qui sont amenés à gérer les intérêts des personnes protégées ou à protéger, se voient notifier l'ordonnance. C'est déjà ce que prévoit pour partie l'article 1245, alinéa 3, du Code judiciaire.

L'article 1245, alinéa 4, actuel du Code judiciaire prévoit également l'envoi d'une copie non signée aux personnes de confiance – qui exercent un contrôle sur la gestion du ou des administrateurs, aux personnes de confiance et aux avocats des parties. Le projet de loi ne s'écartera pas de ce qui est prévu à ce sujet.

Cet article permet également à des personnes tierces intéressés d'obtenir un extrait de l'ordonnance comprenant son dispositif. Seule la communication du dispositif importe et les motivations de la décision ne peuvent leur être communiquées et ce, pour des raisons qui touchent au respect de la vie privée. Il s'agit d'une nouvelle opportunité que le législateur doit créer parce que, notamment, certaines institutions bancaires refusent d'exécuter une ordonnance si elles n'ont pas

beschikking weigeren uit te voeren indien zij niet over een afschrift ervan beschikken met een overzicht van de maatregelen die de rechter heeft bevolen.

De indieners van het wetsontwerp sluiten zich aan bij de opmerking van de Raad van State volgens dewelke, overeenkomstig de eerbiediging van de rechten van de verdediging en van het transparantiebeginsel, de aanvang van de beroepstermijn aan de partijen moet worden meegedeeld. Het komt de griffie toe om dit te doen op het moment van de kennisgeving van de beschikking.

Art. 70

Deze bepaling voegt een onderafdeling 3 in betreffende de kennisgevingen, mededelingen en neerleggingen in het kader van een rechterlijke beschermingsprocedure.

Art. 71

De verzoekschriften, moeten rechtstreeks worden opgenomen in het centraal register van bescherming van de personen.

Voor elke soort vordering zal er een model van verzoekschrift beschikbaar zijn op de portaalsite van Justitie. De verzoeker moet het model invullen. In zijn verzoekschrift moet hij inzonderheid aangeven dat hij wenst opgenomen te worden in het register, met als gevolg dat hij verplicht is om het register te blijven gebruiken voor enige latere procedure. Bij gebrek aan die inschrijving gebeuren de latere kennisgevingen, mededelingen en neerleggingen ten aanzien van de verzoeker in papieren vorm, onverminderd de mogelijkheid dat de andere actoren bij de procedure (griffiers, advocaten, bewindvoerders, enz.) het register onderling gebruiken.

Het verzoekschrift kan worden toegevoegd aan het register vanaf een privécomputer met elektronische identiteitskaartlezer en internetverbinding. Bij gebrek daaraan kan de verzoeker zich wenden tot de griffie van het vrederecht waar computers ter beschikking staan van de rechtzoekenden om zijn verzoekschriften in te vullen, dat automatisch aan het register zal worden toegevoegd.

De verzoeker kan de bijlagen bij het verzoekschrift toevoegen aan het register (vooraf ingescand) of neerleggen ter griffie. In dat laatste geval moet de griffier de stukken omzetten in elektronisch formaat en zelf toevoegen aan het register (zie *infra*, nieuwe artikel 1249/6 van het Gerechtelijk Wetboek).

une copie de celle-ci, avec un relevé des mesures que le juge a ordonnées.

Les auteurs du projet de loi se rallient à la remarque du Conseil d'État selon laquelle, en vertu du respect des droits de la défense et du principe de transparence, le point de départ du délai d'appel devrait être communiqué aux parties. Il appartiendra au greffe de le faire au moment de la notification de l'ordonnance.

Art. 70

Cette disposition insère une sous-section 3 relative aux notifications, communications et dépôts effectués dans le cadre d'une procédure de protection judiciaire.

Art. 71

Les requêtes doivent être directement chargées dans le registre central de la protection des personnes.

Pour chaque type de demande, un modèle de requête sera disponible sur le portail de la justice et il suffira, pour le requérant, de le compléter. Il devra notamment indiquer, dans sa requête, s'il souhaite être inscrit dans le registre, ce qui aura pour effet de rendre obligatoire, à son égard, l'utilisation du registre pour toute procédure ultérieure. A défaut d'inscription, les notifications, communications et dépôts ultérieurs s'effectueront en format papier à l'égard du requérant, sans préjudice pour les autres intervenants à la procédure (greffiers, avocats, administrateurs, etc.) de faire usage du registre entre elles.

La requête pourra être chargée dans le registre à partir d'un ordinateur privé muni d'un lecteur de carte d'identité électronique et d'une connexion internet. A défaut, le requérant devra se rendre au greffe de la justice de paix où des ordinateurs seront mis à la disposition des justiciables afin de compléter leur requête qui sera automatiquement chargée dans le registre.

Les pièces en annexe à la requête pourront être chargées par le requérant dans le registre (et donc préalablement scannées) ou bien déposées au greffe. Dans ce dernier cas, le greffier devra convertir les pièces en format électronique et les charger lui-même dans le registre (voir *infra*, nouvel art. 1249/6 du Code judiciaire).

Art. 72

Het gebruik van het register is verplicht ten aanzien van bepaalde categorieën van personen.

Eerst en vooral worden de rechtsbeoefenaars en de openbare instellingen beoogd: het betrokken vredege-recht en de griffie, het openbaar ministerie, de andere openbare diensten, de advocaten, de notarissen en de gerechtsdeurwaarders.

Worden ook beoogd: de private stichtingen die zich uitsluitend bezighouden met de beschermde of de te beschermen persoon en de stichtingen van openbaar nut die, voor de te beschermen personen, beschikken over een statutair ingesteld comité belast met het op-nemen van bewindvoeringen, gevestigd in België en ingeschreven in het register voor de betrokken proce-dure. Die stichtingen worden geacht ingeschreven te zijn in het register na ontvangst van de nadere regels voor inschrijving. Die nadere regels zitten vervat in de kennisgevingen of mededelingen van de griffie ter at-tentie van de personen die nog niet zijn ingeschreven. Met andere woorden: bij de eerste kennisgeving van de griffie ter attentie van die stichtingen worden zij geacht ingeschreven te zijn in het register en zijn zij verplicht gebruik ervan te maken. Door de weergave van de tekst van het nieuwe artikel 1249/4 van het Gerechtelijk Wetboek in elke mededeling of kennisgeving van de griffie kunnen onaangename verrassingen worden voorkomen.

De restcategorie bestaat hoofdzakelijk uit particulie-ren, voor wie het gebruik van het register enkel verplicht is voor zover zij erin zijn ingeschreven (behalve wat de verzoekschriften betreft). Bij gebrek aan een inschrijving gebeuren de kennisgevingen of neerleggingen ten aan-zien van die particulieren in papieren vorm.

Ten aanzien van de personen die ter gelegenheid van een eerdere procedure, maar nog niet voor de betrokken procedure in het register zijn ingeschreven, is in vereen-voudigde nadere regels voor de inschrijving voorzien: de griffie doet de eerste mededeling of kennisgeving via het register en vraagt om de inschrijving binnen drie werkdagen te bevestigen. De bevestiging die binnen die termijn wordt gegeven, geldt als inschrijving in het register voor de betrokken procedure. Bij gebreke van bevestiging binnen de termijn, wordt de elektronische mededeling of kennisgeving als ongedaan beschouwd en gaat de griffie over tot de mededeling of kennisgeving in papieren vorm. Deze mededeling of kennisgeving omvat de nadere regels voor inschrijving in het register.

Art. 72

L'utilisation du registre sera obligatoire à l'égard de certaines catégories de personnes.

Sont visés, premièrement, les professionnels de la justice et les institutions publiques: la justice de paix concernée et son greffe, le ministère public, les autres services publics, les avocats, les notaires et les huissiers.

Sont également visées les fondations privées qui se consacrent exclusivement à la personne protégée ou à protéger et les fondations d'utilité publique qui disposent, pour les personnes à protéger, d'un comité, institué statutairement, chargé d'assumer des adminis-trations, établies en Belgique et qui sont inscrites dans le registre pour la procédure concernée. Ces fondations sont réputées inscrites dans le registre dès réception des modalités d'inscription. Ces modalités sont conte-nues dans les notifications ou communications émanant du greffe et destinées à des personnes qui ne sont pas encore inscrites. En d'autres termes, dès la première notification du greffe destinée à ces fondations, elles seront réputées inscrites dans le registre et devront l'utiliser obligatoirement. La reproduction du texte du nouvel article 1249/4 du Code judiciaire dans toute com-munication ou notification émanant du greffe permettra d'éviter les mauvaises surprises.

La catégorie résiduaire est essentiellement consti-tuée de particuliers, pour lesquels l'utilisation du registre n'est obligatoire que pour autant qu'ils s'y soient inscrits (sauf en ce qui concerne les requêtes). A défaut, les communications, notifications ou dépôt se dérouleront, à leur égard, en format papier.

Des modalités d'inscription simplifiées sont prévues à l'égard des personnes qui ont été inscrites dans le registre à l'occasion d'une procédure antérieure mais qui ne sont pas encore inscrites pour la procédure concernée: le greffe effectue la première communica-tion ou notification au moyen du registre en demandant confirmation de cette inscription dans les trois jours ouvrables. La confirmation intervenue dans ce délai vaut inscription dans le registre pour la procédure concernée. A défaut de confirmation dans le délai, la communication ou notification électronique est réputée non avenue et le greffe procède à la communication ou notification en format papier. Cette communication ou notification contiendra les modalités d'inscription au registre.

Indien het register werkingsproblemen vertoont, worden de mogelijke termijnen om een handeling te stellen, verlengd. Het systeem van artikel 52, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, wordt voorgesteld.

Indien de elektronische weg verplicht is, wordt enig ander type van kennisgeving, mededeling of neerlegging als onbestaand beschouwd.

Art. 73

Het nieuwe artikel 1249/5 van het Gerechtelijk Wetboek omvat de te volgen regels voor de kennisgeving door de griffie, wanneer die kennisgeving niet via de elektronische weg gebeurt.

De griffier geeft van de oproeping van de beschermde of de te beschermen persoon, de bewindvoerders of de vertrouwenspersoon kennis bij gerechtsbrief. Hetzelfde geldt voor bepaalde beslissingen die limitatief worden opgesomd. Alle andere kennisgevingen gebeuren bij gewone brief.

Op voorstel van de Raad van State wordt verduidelijkt dat de mededelingen die niet via elektronische weg gebeuren, uitgevoerd zullen worden overeenkomstig het gemeen recht.

Art. 74

Bepaalde documenten of stukken kunnen nog steeds in papieren vorm worden neergelegd ter of verzonden aan de griffie, inzonderheid wanneer zij afkomstig zijn van particulieren die niet zijn ingeschreven in het register. Aangezien het de bedoeling van het register is alle elementen van de procedure te verzamelen, moet ervoor worden gezorgd dat alle in papieren vorm overgezonden elementen erin zijn opgenomen. De griffier heeft dus de opdracht om alle in papieren vorm ontvangen documenten en stukken om te zetten in elektronisch formaat, conform te verklaren en toe te voegen aan het register. Deze verplichting geldt overigens uitsluitend voor de documenten en stukken die de griffier ontvangt na de inwerkingtreding van de wet.

De Gegevensbeschermingsautoriteit verzoekt om te voorzien in een geschikte procedure die het authentiek karakter waarborgt van de documenten. Daarom zal er technisch op worden toegezien dat het papieren document in een onwijzigbaar formaat zal worden omgezet en dat er een timestamp wordt voorzien bij de conversie. De indieners doen opmerken dat op zijn minst een conformiteitsverklaring moet worden opgesteld door de griffier op het moment van omzetting in elektronische vorm.

En cas de dysfonctionnement du registre, les délais éventuels pour poser un acte sont prolongés. Le système proposé est celui de l'article 52, al. 3, du Code judiciaire.

Enfin, lorsque l'utilisation de la voie électronique est obligatoire, tout autre type de notification, communication ou dépôt est considéré comme non avenu.

Art. 73

Le nouvel article 1249/5 du Code judiciaire reprend les règles à suivre en matière de notification par le greffe, lorsque cette notification n'a pas lieu par voie électronique.

La convocation adressée à la personne protégée ou à protéger, aux administrateurs ou à la personne de confiance est notifiée par le greffier par pli judiciaire. Il en va de même pour certaines décisions limitativement énumérées. Toutes les autres notifications s'effectuent par pli simple.

Sur suggestion du Conseil d'État, il est précisé que les communications qui n'auront pas lieu par voie électronique seront réalisées conformément au droit commun judiciaire.

Art. 74

Certains documents et pièces pourront encore être déposés ou envoyés au greffe en format papier, notamment lorsqu'ils émanent de particuliers qui ne sont pas inscrits dans le registre. Étant donné que le registre a vocation à rassembler tous les éléments de la procédure, il faut faire en sorte que les éléments transmis en format papier y figurent. Le greffier aura donc pour mission de convertir en format électronique, de déclarer conforme et de charger dans le registre les documents et pièces qui lui parviennent en format papier. Cette obligation ne vaut cependant que pour les documents et pièces qui parviennent au greffier après l'entrée en vigueur de la loi.

L'Autorité de protection des données recommande de prévoir une procédure adéquate en vue de garantir le caractère authentique des documents. C'est pourquoi il sera veillé à ce que, sur le plan technique, le document papier sera converti en un format non modifiable et il sera prévu un marquage temporel à la conversion. Les auteurs relèvent à tout le moins qu'une déclaration de conformité devrait être produite par le greffier au moment de la conversion sous format électronique.

Wanneer blijkt dat het opgeslagen document of het stuk afwijkt, bijvoorbeeld door een menselijke fout, zal het originele document of stuk voorrang hebben op de elektronische versie. Het zal bijgevolg mogelijk zijn om het geconverteerde document te corrigeren volgens een procedure vastgesteld door de Koning zoals de Gegevensbeschermingsautoriteit het wenst.

Art. 76 en 77

Die artikelen hernemen de inhoud van de huidige artikelen 1249 en 1249/1 van het Gerechtelijk Wetboek, met het enige verschil dat de aanvaarding van de aanwijzing door de bewindvoerder nu een vereiste is voor de procedure; het is de beschikking die de genomen beschermingsmaatregelen bevat die als uitgangspunt zal dienen voor de berekening van de termijn van 15 dagen waarbinnen de publicatie in het *Belgisch Staatsblad* moet plaatsvinden.

Op dezelfde wijze, aangezien artikel 1250, lid 1, van het Gerechtelijk Wetboek zowel betrekking heeft op de beslissingen die een beschermingsmaatregel bevelen, er een einde aan stellen of wijzigen en dat de termijn van 15 dagen om over te gaan tot de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* niet langer gekoppeld wordt aan de aanvaarding van de bewindvoerder, moet de termijn van 15 dagen slechts worden toegepast op de beslissingen die de rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen, zoals het oorspronkelijk ontwerp het heeft voorzien. Deze termijn kan eveneens, zoals voorgesteld door de Raad van State, worden toegepast op de beslissingen die een einde stellen aan deze maatregelen of ze wijzigen. Het wetsontwerp werd in die zin gewijzigd.

Art. 78

De voorgestelde opheffing is van technische aard en houdt verband met het gegeven dat er geen specifieke procedure meer bestaat voor conflicten tussen de verschillende actoren die meewerken aan de bescherming van een persoon.

Art. 79

De voorgestelde wijzigingen zijn tweeledig.

Aan de ene kant volgen zij uit de informatisering van de procedure voor het vredegerecht en uit de essentiële rol die het centraal register van bescherming van de personen zal spelen in de toekomst.

S'il apparaît que le document ou la pièce chargée divergent, par exemple en raison d'une erreur humaine, le document ou la pièce originaux primeront sur leur version électronique. Il sera alors possible de faire rectifier le document converti selon une procédure fixée par le Roi comme l'Autorité de protection des données le souhaite.

Art. 76 et 77

Ces articles reproduisent le contenu des articles 1249 et 1249/1 actuels du Code judiciaire, à la seule différence que l'acceptation de la mission de l'administrateur étant désormais préalable à la procédure, c'est l'ordonnance dans laquelle les mesures de protection sont adoptées qui servira de point de départ à la computation du délai de 15 jours dans lequel sa publication doit avoir lieu dans le *Moniteur belge*.

De même, puisque l'article 1250, alinéa 1er, du Code judiciaire vise à la fois les décisions ordonnant, mettant fin à ou modifiant une mesure de protection et que le délai de 15 jours pour procéder à la publication dans le *Moniteur belge* n'est plus fonction de l'acceptation de l'administrateur, le délai de 15 jours ne devrait pas être appliqué qu'aux seules décisions ordonnant la mesure de protection judiciaire comme le projet initial le prévoyait. Ce délai devrait également, comme le suggère le Conseil d'État, être appliqué aux décisions mettant fin à ou modifiant ces mesures. Le projet de loi a été amendé en ce sens.

Art. 78

L'abrogation proposée est d'ordre technique et liée au fait qu'il n'existe plus de procédure spécifique aux conflits entre les différents acteurs qui participent à la protection d'une personne.

Art. 79

Les modifications proposées sont de deux ordres:

D'une part, elles sont dues à l'informatisation de la procédure devant la justice de paix et au rôle essentiel que le registre central de la protection des personnes jouera dans le futur.

De stukken van het administratief dossier die na de inwerkingtreding van deze wet worden neergelegd, worden immers opgeladen in het centraal register van bescherming van de personen, waarin zij geraadpleegd kunnen worden. Aldus aangezien enkel de stukken die zijn neergelegd na de inwerkingtreding meegedeeld worden via het centraal register voor de bescherming van de personen moet een uitwisseling van het administratief dossier van griffie tot griffie worden gehandhaafd ten opzichte van de hangende procedures of voor de beëindigde procedures op datum van de inwerkingtreding. *De facto* is er geen enkele verplichting om voor die datum de voorafgaande documenten en stukken in het register op te nemen. Het advies van de Raad van State kan bijgevolg op dit punt niet gevolgd worden.

Aan de andere kant voorziet dit artikel in de toevoeging van de processen-verbaal van verhoor van de beschermde of de te beschermen personen bedoeld in artikel 1245, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek aan de stukken van het administratief dossier.

Art. 80

Deze eerste wijziging houdt verband met de informatisering van de procedure en de essentiële rol die het centraal register van bescherming van de personen zal spelen in de toekomst.

Voor het overige wordt verwezen naar de bespreking van artikel 79 van het wetsontwerp.

De tweede wijziging is van zuiver juridisch-technisch in het licht van de nieuwe procedureregels die door dit ontwerp zijn voorgeschreven.

In tegenstelling tot wat de Raad van State bevestigt, moet het recht op raadpleging van het dossier worden behouden ondanks de informatisering van het administratief dossier. Deze informatisering heeft enkel betrekking op de documenten en stukken die zijn neergelegd na de inwerkingtreding van deze wet die de griffier moet opnemen in het centraal register van de bescherming van de personen. De stukken die voor deze datum zijn neergelegd blijven kopijen en kunnen dus in dit kader nog bij de griffie worden geraadpleegd. Bovendien, zelfs met betrekking tot de geïnformatiseerde stukken zullen alle partijen geen toegang hebben tot alle stukken die zich in het register bevinden. Het recht op raadpleging dat voorzien is in artikel 1253/1 behoudt zijn volle betekenis.

De fait, les pièces du dossier administratif déposées après l'entrée en vigueur de la loi seront chargées par le greffier dans le registre central de la protection des personnes, où elles pourront être consultées. Ainsi puisque seules les pièces déposées après l'entrée en vigueur sont communiquées par le biais du registre central de la protection des personnes, une communication du dossier administratif de greffe à greffe doit être maintenue vis-à-vis des procédures pendantes ou pour les procédures terminées à la date de l'entrée en vigueur. De fait, il n'y a aucune obligation de charger les documents et pièces antérieurs dans le registre avant cette date. L'avis du Conseil d'État ne peut donc être suivi sur ce point.

D'autre part, cet article ajoute les procès-verbaux d'audition des personnes protégées ou à protéger visés dans le nouvel article 1245, § 2, du Code judiciaire aux pièces qui doivent figurer dans le dossier administratif.

Art. 80

La première modification est liée à l'informatisation de la procédure et au rôle essentiel que le registre central de la protection des personnes jouera dans le futur.

Pour le surplus, il est renvoyé aux commentaires de l'article 79 du projet de loi.

La deuxième modification est d'ordre purement juridico-technique à la lumière des nouvelles règles de procédure prescrites par le présent projet.

Contrairement à ce qu'affirme le Conseil d'État, le droit de consultation du dossier doit être préservé malgré l'informatisation du dossier administratif. Cette informatisation ne concernera que les documents et pièces déposés après l'entrée en vigueur de la présente loi que le greffier devra charger dans le registre central de la protection des personnes. Les pièces déposées avant cette date restent encore manuscrites et peuvent donc, à ce titre, être encore consultables auprès du greffe. En outre, même à l'égard des pièces informatisées, toutes les parties n'auront pas accès à toutes les pièces qui se trouvent dans le registre. Le droit à la consultation prévu à l'article 1253/1 garde tout son sens.

Art. 81

Binnen hoofdstuk X wordt een nieuwe afdeling gecreëerd, gewijd aan het centraal register van bescherming van de personen. Zij omvat de artikelen 1253/2 tot 1253/7 van het Gerechtelijk Wetboek.

De creatie ervan past binnen de informatisering van justitie en zal tot een aanzienlijke daling van de procedurekosten leiden.

Om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Gegevensbeschermingsautoriteit in zijn advies in punt 49, wordt gespecificeerd dat een effectbeoordeling van de voorgestelde nieuwe verwerkingen voor de bescherming van persoonsgegevens zal worden voltooid op hetzelfde moment als de uitvoeringsmaatregelen die onder dit wetsontwerp zijn aangenomen.

Art. 82

Het register is een geïnformatiseerde gegevensbank voor het beheer, de follow-up en de behandeling van de procedures met betrekking tot beschermde personen.

Het is een verzameling van alle stukken en gegevens met betrekking tot die procedures en vormt het platform voor de uitwisselingen tussen de verschillende actoren.

Het register geldt als authentieke bron voor alle gegevens en akten die erin zijn opgenomen.

Zoals benadrukt door de Gegevensbeschermingsautoriteit in punt 4 van zijn advies is de verwerking van gerechtelijke persoonsgegevens in principe verboden door artikel 10 van de Algemene Verordening gegevensbescherming (GDPR). Desalniettemin zijn uitzonderingen mogelijk:

— onder toezicht van de overheid of

— indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden.

Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

Artikel 10 van de wet van 30 juli 2018 die met name de Algemene verordening gegevensbescherming ten uitvoer legt bepaalt de aanvullende categorieën van personen die bevoegd zijn om gerechtelijke

Art. 81

Une nouvelle section est créée au sein du chapitre X, dédiée au registre central de la protection des personnes. Elle contient les articles 1253/2 à 1253/7 du Code judiciaire.

Sa création s'inscrit dans le cadre de l'informatisation de la justice et permettra de réduire considérablement les frais de procédure.

Afin de répondre au commentaire de l'Autorité de protection des données dans son avis au point 49, il est précisé qu'une analyse d'impact des nouveaux traitements envisagés sur la protection des données à caractère personnel sera finalisée en même temps que les mesures d'exécution adoptées dans le cadre de ce projet de loi.

Art. 82

Le registre est une banque de données informatisée qui permettra la gestion, le suivi et le traitement des procédures relatives aux personnes protégées.

Il rassemblera toutes les données et les pièces relatives à ces procédures et constituera la plateforme à travers laquelle s'effectueront les échanges entre les différents acteurs.

Le registre aura valeur de source authentique pour les données et les actes qui y figureront.

Comme le souligne l'Autorité de protection des données au point 4 de son avis, le traitement de données à caractère personnel judiciaire, est en principe interdit par l'article 10 du Règlement général de protection des données (RGPD). Toutefois, des exceptions sont possibles:

— sous le contrôle de l'autorité publique, ou

— si le traitement est autorisé par le droit de l'Union ou par le droit d'un État membre qui prévoit des garanties appropriées pour les droits et libertés des personnes concernées.

Tout registre complet des condamnations pénales ne peut être tenu que sous le contrôle de l'autorité publique.

L'article 10 de la loi du 30 juillet 2018 mettant notamment en œuvre le Règlement général sur la protection des données détermine les catégories supplémentaires de personnes autorisées à traiter des données

persoonsgegevens te verwerken. Het bepaalt ook de voorwaarden ervan- zoals het ter beschikking houden van een lijst van categorieën van personen die toegang hebben tot de gegevens met een beschrijving van hun functies- evenals een geheimhoudingsplicht. Deze voorwaarden worden vervuld door artikel 84 waarbij een artikel 1253/4 in het Gerechtelijk Wetboek wordt ingevoegd.

De Gegevensbeschermingsautoriteit stelt eveneens vragen over het statuut van de documenten en papieren stukken die werden neergelegd of meegedeeld aan de griffie voor de inwerkingtreding van deze wet. Zoals het nieuwe artikel 1249/6, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek het voorschrijft, worden deze documenten “geacht” deel uit te maken van het register zelf, zelfs al zijn ze niet opgenomen in het register voor de gegevensbescherming. De gegevens en “papieren” akten worden in feite geacht erin geregistreerd te zijn en dienen dus als authentieke bron (nieuw artikel 1253/2, lid 3, van het Gerechtelijk Wetboek).

De gegevens van het Register worden bepaald door verwijzing naar de procedures waarop ze betrekking hebben. Desalniettemin voorziet artikel 87 dat de opsomming van de gegevens het voorwerp kan uitmaken van een Koninklijk Besluit.

Art. 83

De inrichting en het operationeel beheer van het register zijn in handen van de Federale Overheidsdienst Justitie.

Art. 84

Artikel 1253/4, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt welke personen toegang hebben tot het register.

Het gaat om magistraten, griffiers (met inbegrip van het aan de griffie verbonden personeel) en bewindvoerders, in het kader van de verwezenlijking van hun wettelijke opdrachten, de beschermde of de te beschermen persoon of – na zijn overlijden – zijn erfgenamen, de vertrouwenspersoon en doorgaans alle partijen bij de procedure waarvan de behandeling wordt gewaarborgd door het register, hun advocaten, de notarissen, de gerechtsdeurwaarders en de beheerder.

Het tweede lid maakt het mogelijk om de toegang bij koninklijk besluit uit te breiden naar andere categorieën van personen of instellingen.

à caractère personnel judiciaire. Il en détermine également les conditions – telle que celle de tenir à disposition une liste des catégories de personne ayant accès aux données avec une description de leurs fonctions – ainsi qu’une obligation de confidentialité. Ces conditions sont remplies par l’article 84 insérant un article 1253/4 dans le Code judiciaire.

L’Autorité de protection de données s’interroge également sur le statut des documents et pièces papiers déposés ou communiqués au greffe avant l’entrée en vigueur de la présente loi. Comme le nouvel article 1249/6, § 2, du Code judiciaire le prescrit, ces documents sont “censés” faire partie du registre même s’ils ne sont pas chargés dans le registre de protection des données. Les données et actes “papiers” sont censés en fait y être enregistrés et valent dès lors comme source authentique (nouvel article 1253/2, alinéa 3, du Code judiciaire).

Les données du Register sont définies par référence aux procédures auxquelles elles se rapportent. Toutefois, l’article 87 prévoit que le détail des données pourra faire l’objet d’un arrêté royal.

Art. 83

La mise en place et la gestion opérationnelle du registre est confiée au Service public fédéral Justice.

Art. 84

L’article 1253/4, § 1er, du Code judiciaire énonce les personnes qui auront accès au registre.

Il s’agit des magistrats, greffiers (en ce compris le personnel attaché au greffe) et administrateurs, dans le cadre de l’accomplissement de leurs missions légales, la personne protégée ou à protéger ou, après le décès de celle-ci, ses héritiers, la personne de confiance et généralement toute partie à une procédure dont le traitement est assuré par le registre, leurs avocats, les notaires, les huissiers et le gestionnaire.

Le second alinéa permet d’étendre l’accès à d’autres catégories de personnes ou d’institutions par arrêté royal.

De Raad van State is van mening dat deze machtiging niet aanvaardbaar is, gelet op het beginsel van wettelijkheid en voorzienbaarheid dat ten grondslag ligt aan de bescherming van het recht op eerbiediging van het privéleven. Dit beginsel zou vereisen dat alle categorieën van personen die toegang kunnen hebben tot de verwerkte gegevens gedefinieerd moeten worden bij een wetgevende bepaling.

De Gegevensbeschermingsautoriteit is evenwel van mening dat dit wel bij koninklijk besluit kan, op voorwaarde dat het toekomstig koninklijk besluit, overeenkomstig artikel 36.4 van de AVG, aan haar wordt voorgelegd voor voorafgaand onderzoek. Hiermee kan zij beoordelen of de openstelling van deze toegang rechtmatig en verenigbaar is met het doeleinde van de verwerking van de betrokken gerechtelijke gegevens (punt 6 advies GBA). Het ontwerp werd in die zin aangepast.

Dergelijke machtiging werd bovendien ook al voorzien voor andere gegevensbanken, zoals vb. de Databank Akten Burgerlijke Stand (art. 80 van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd bij de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing).

De tweede paragraaf van hetzelfde artikel beoogt de mededeling van de gegevens opgenomen in het register aan derden te verbieden. Het verbod geldt voor enige persoon die, in welke hoedanigheid dan ook, meewerkt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van gegevens van het register of die kennis heeft van dergelijke gegevens.

Art. 85

Artikel 1253/5 van het Gerechtelijk Wetboek verduidelijkt de elementen die ter kennis worden gebracht van de beschermdde of de te beschermen persoon, van wie de gegevens zijn opgenomen in het register, in overeenstemming met de Algemene verordening gegevensbescherming.

Om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Gegevensbeschermingsautoriteit, in zijn punt 24, verdient het de voorkeur om algemene verwijzing te maken naar de artikelen 13 en 14 van de algemene verordening gegevensbescherming en dus niet te voorzien in een beperking van het recht op informatie.

Le Conseil d'État estime que cette habilitation n'est pas admissible, vu le principe de légalité et de prévisibilité qui sous-tend la protection du droit à la vie privée. Ce principe imposerait que l'ensemble des catégories de personnes pouvant avoir accès aux données traitées soient définies par une disposition de nature législative.

L'Autorité de protection de données estime pourtant que ceci est possible par arrêté royal, à condition que le futur arrêté royal, conformément à l'article 36.4 du RGDP, lui soit soumis pour examen préalable. Ainsi, il peut évaluer si l'ouverture de cet accès est licite et compatible avec la finalité de traitement des données judiciaires concernées (point 6 de l'avis de l'APD). Le projet est adapté dans ce sens.

En outre, ce genre d'habilitation existe déjà pour d'autres banques de données, comme p.e. la Banque de données des actes de l'état civil (art. 80 du Code civil, tel que modifié par la loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir des formes alternatives de résolution des litiges).

Le § 2 du même article vise à interdire la divulgation des données qui figurent dans le registre aux tiers. L'interdiction s'applique à quiconque participe, à quelque titre que ce soit, à la collecte, au traitement ou à la communication des données du registre ou a connaissance de telles données.

Art. 85

L'article 1253/5 du Code judiciaire précise les éléments qui seront portés à la connaissance de la personne protégée ou à protéger, dont les données figurent dans le registre, en conformité avec le Règlement général sur la protection des données.

Afin de répondre aux remarques de l'Autorité de protection des données, en son point 24, il est préféré faire référence de manière générale aux articles 13 et 14 du Règlement général sur la protection des données et ainsi ne pas prévoir de limitation au droit à l'information.

Art. 86

Artikel 1253/6 van het Gerechtelijk Wetboek betreft de bewaring van de gegevens.

De bewaringstermijn van de gegevens is strikt evenredig met de behoeften van de procedure. Die termijn is vastgelegd op vijf jaar na het einde van de procedure zodat de vrederechter die gegevens kan raadplegen indien een nieuwe verzoek binnen die termijn wordt ingediend.

Bij het verstrijken van die termijn worden de gegevens gewist, onverminderd de bepalingen van de Archiefwet van 24 juni 1955. Deze wijziging werd aangebracht om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State volgens dewelke de wet de systematische neerlegging van gegevens van het register bij de algemene Archieven van het Koninkrijk niet kan voorzien. Hierbij is de regel de verwijdering van de gegevens, en de uitzondering de overdracht naar de Archieven op grond van de doelstellingen van de wet inzake de archieven.

Art. 87

De gegevens van het register, de nadere regels voor de invoering en de werking van het register en de nadere regels voor de toegang tot en de inschrijving in het register worden bepaald bij koninklijk besluit, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Autoriteit voor gegevensbescherming, in punten 51 en 52 van zijn advies, wordt verduidelijkt dat het informatiesysteem een kwaliteitscontrole moet voorzien voor de personen die een raadpleging van het Register vragen en de mogelijkheid van een controle *a posteriori* van hun belang om het te raadplegen. Er wordt met name aan herinnerd in de commentaar van artikel 71 dat de persoon die toegang wenst tot de gegevensbank dit doet hetzij door middel van zijn elektronische identiteitskaart, hetzij door zich te wenden tot de griffie van het vrederecht. Deze procedure laat immers toe om een precontrole uit te voeren van de kwaliteit van de persoon die vraagt om het Register te raadplegen. Het spreekt voor zich dat een controle *a posteriori* altijd mogelijk moet zijn. De personen van wie de gegevens verwerkt worden, hebben toegang om na te gaan welke personen of categorieën van personen hun gegevens hebben geraadpleegd.

Art. 86

L'article 1253/6 du Code judiciaire est relatif à la conservation des données.

La durée de conservation des données sera strictement proportionnelle aux besoins de la procédure. Elle est fixée à cinq années après la fin de la procédure, pour permettre au juge de paix de consulter ces données en cas de nouvelle demande introduite dans ce délai.

À l'expiration de ce délai, les données sont effacées, sans préjudice des dispositions de la loi du 24 juin 1955 relative aux archives. Cette modification a été apportée afin de répondre à la remarque du Conseil d'État selon laquelle la loi ne peut prévoir le dépôt systématique des données du registre aux Archives générales du Royaume. La règle étant l'effacement des données, et l'exception la transmission aux Archives tenant aux finalités de la loi relative aux archives.

Art. 87

Les données du registre, les modalités de la mise en place et de fonctionnement du registre et les modalités d'accès et d'inscription au registre seront déterminées par arrêté royal, après avis de l'Autorité de protection des données.

Afin de répondre aux remarques de l'Autorité de protection des données, aux points 51 et 52 de son avis, il est précisé que le système informatique devra prévoir un contrôle de la qualité des personnes sollicitant une consultation du Registre ainsi que la possibilité d'un contrôle *a posteriori* de leur intérêt à le consulter. Il est rappelé notamment dans le commentaire de l'article 71 que la personne souhaitant accéder à la banque de données le fasse soit au moyen de sa carte d'identité électronique, soit en s'adressant au greffe des justices de paix. Cette procédure permet en effet d'effectuer un pré-contrôle de la qualité de la personne sollicitant une consultation du Registre. Bien évidemment, un contrôle *a posteriori* doit toujours être possible. Les personnes dont les données ont été traitées ont accès à ces données afin de contrôler quelles catégories de personnes ont consulté ses données.

HOOFDSTUK 3

**Wijziging van de wet van 22 augustus 2002
betreffende de rechten van de patiënt**

Art. 88

Overeenkomstig artikel 15, § 2, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt kan de vrederechter niet toestaan dat de beschermde of de te beschermen persoon aan een medische handeling wordt onderworpen, enkel de arts zelf kan hierover beslissen, rekening houdend met het belang van de patiënt en voor zover deze handeling geen bedreiging van diens leven of een ernstige aantasting van diens gezondheid vormt.

Bijgevolg is de verwijzing naar de voorafgaande toestemming van de vrederechter om een handeling te stellen zoals bedoeld in de wet van 22 augustus 2002 opgeheven in artikel 14, § 2, van deze wet.

In het kader van de rechterlijke bescherming is het echter de vrederechter die de bewindvoerder moet aanwijzen die de rechten van de patiënt kan uitoefenen – voor zover die geen persoon heeft aangewezen om die rechten uit te oefenen in zijn plaats (artikel 14, §§ 1 en 2, van voornoemde wet van 22 augustus 2002). Aan dit beginsel moet worden herinnerd in artikel 14, § 2, van voornoemde wet van 22 augustus 2002.

HOOFDSTUK 4

**Wijziging van de wet van 7 mei 1999 op
de kansspelen, de weddenschappen, de
kansspelinrichtingen en de bescherming van de
spelers**

Art. 89

Het betreft een juridisch-technische wijziging in het licht van de hervorming van de procedurebepalingen.

CHAPITRE 3

**Modification de la loi du 22 août 2002 relative aux
droits du patient**

Art. 88

Conformément à l'article 15, § 2, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, ce n'est pas le juge de paix qui peut autoriser l'accomplissement d'un acte médical sur la personne à protéger ou protégée, c'est le médecin même qui peut le faire, en tenant compte de l'intérêt du patient et dans la limite où cet acte ne constitue pas une menace pour sa vie ou une atteinte grave à sa santé.

Par conséquent, l'allusion à l'autorisation préalable du juge de paix à accomplir un acte visé par la loi du 22 août 2002 a été supprimée dans l'article 14, § 2, de cette loi.

En revanche, c'est bien au juge de paix de désigner, dans le cadre de la protection judiciaire, l'administrateur qui pourra exercer les droits du patient – pour autant que celui-ci n'a pas désigné de personne pour les exercer à sa place (article 14, §§ 1er et 2, de la loi du 22 août 2002 précitée). Ce principe devrait être rappelé dans l'article 14, § 2, de la loi du 22 août 2002 précitée.

CHAPITRE 4

**Modification de la loi du 7 mai 1999
sur les jeux de hasard, les paris, les
établissements de jeux de hasard
et la protection des joueurs**

Art. 89

Il s'agit d'une modification d'ordre juridico-technique à la lumière de la réforme des dispositions procédurales.

HOOFDSTUK 5

Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Art. 90

Deze wijziging wordt voorgesteld door de Raad van State en is verbonden met het feit dat de publicatie van de gerechtelijke beschermingsmaatregelen niet meer door artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek wordt georganiseerd maar door artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek.

HOOFDSTUK 6

Wijzigingen van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

Art. 91 en 92

Het doel van deze artikelen bestaat het aantal evaluaties te beperken van de beschermingsmaatregelen genomen onder een van de oude beschermingsregelingen voor onbekwamen (voorlopig bewind, verlengde minderjarigheid, enz.), wat de werklast van de vrederechters verhoogde.

Zij schrappen de evaluatie van de maatregelen genomen in het kader van een voorlopig bewind, een gerechtelijk raadsman, het verbod of een verlengde minderjarigheid, binnen twee jaar na de omzetting ervan in rechterlijke beschermingsmaatregelen.

In deze artikelen werd een parallel getrokken met de nadere regels voor de evaluatie van de beschermingsmaatregelen binnen twee jaar na de goedkeuring ervan (huidige artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek). Die nadere regels zijn niet meer up-to-date. Overeenkomstig artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd bij dit ontwerp, vindt deze evaluatie enkel plaats indien nieuwe omstandigheden een aanpassing van de maatregel rechtvaardigen.

CHAPITRE 5

Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques

Art. 90

Cette modification est suggérée par le Conseil d'État et est liée au fait que la publication des mesures de protection judiciaire est organisée non plus par l'article 1249 du Code judiciaire mais par l'article 1250 du Code judiciaire.

CHAPITRE 6

Modifications de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

Art. 91 et 92

L'objectif de ces articles est de limiter le nombre d'évaluations des mesures de protection prises sous un des anciens régimes de protection des incapables (administration provisoire, minorité prolongée,...), ce qui augmentait la charge de travail des juges de paix.

Ils suppriment l'évaluation des mesures prises dans le cadre d'une administration provisoire, d'un conseil judiciaire, de l'interdiction ou d'une minorité prolongée, dans les deux années de leur conversion en mesures de protection judiciaire.

Un parallèle était fait dans ces articles avec les modalités d'évaluation des mesures de protection dans les deux ans de leur adoption (article 492/4 actuel du Code civil). Ces modalités ne sont plus à l'ordre du jour. Selon l'article 492/4 du Code civil, tel que modifié par le présent projet, cette évaluation n'aura lieu qu'au cas où de nouvelles circonstances justifient une adaptation de la mesure.

Art. 93

Conform deze bepaling kunnen de verklaringen van datieve voogd (verklaring waarin de ouders of de overlevende ouder een voogd aanwijzen voor hun kind) die dateren van voor de inwerkingtreding van voornoemde wet van 17 maart 2013 worden gelijkgesteld met de verklaringen houdende keuze van een bewindvoerder bedoeld in de artikelen 496 en 496/1 van het Burgerlijk Wetboek. Hierdoor behoudt de verklaring van de ouders haar uitwerking ten aanzien van het onder verlengde minderjarigheid geplaatste kind zodra de regeling wordt omgezet in een rechterlijke beschermingsmaatregel.

HOOFDSTUK 7

Slotbepalingen

Art. 94

De verplichting tot registratie van alle verzorgingsvolmachten die betrekking hebben op persoonsrechtelijke handelingen zal gelden voor alle lastgevingen verleend na de inwerkingtreding van deze wet zoals dit ook het geval was bij de invoering van de buitengerechtelijke bescherming voor vermogensrechtelijke handelingen.

Art. 95

Deze overgangsbepaling is gebaseerd op een opmerking van de Raad van State die wil dat men het stelsel van de toepassing in de tijd bepaalt van de nieuwe evaluatiemodaliteiten van de maatregelen voorzien in het voorgestelde artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 12 van het wetsontwerp creëert een nieuw evaluatiesysteem dat niet meer periodiek en systematisch is. Deze regeling is permanent en sluit beter aan bij de situatie van de beschermde persoon. Het is voornamelijk op basis van de evolutie van de situatie van de beschermde persoon dat de bewindvoerders de vrederechter op de hoogte moeten stellen.

Deze regeling verbetert de situatie van de persoon die onder gerechtelijke bescherming geplaatst wordt en laat de rechter toe om efficiënter de voorafgaandelijk getroffen maatregelen aan te passen vanaf het moment dat de situatie verbetert of verslechtert.

Gezien het voorgaande zal het nieuwe evaluatiesysteem eveneens van toepassing zijn op de gerechtelijke beschermingsmaatregelen die minder dan twee jaar voor de inwerkingtreding van deze wet werden getroffen.

Art. 93

Cette disposition permet d'assimiler les déclarations de tutelle dative (déclaration dans laquelle les parents ou le parent survivant désignent un tuteur pour leur enfant) antérieures à l'entrée en vigueur de la loi du 17 mars 2013 précitée à des déclarations de choix d'administrateur visées aux articles 496 et 496/1 du Code civil. En le faisant, la déclaration des parents maintiendra ses effets à l'égard de leur enfant placé sous minorité prolongée, une fois que son régime sera converti en mesures de protection judiciaire.

CHAPITRE 7

Dispositions finales

Art. 94

L'obligation d'enregistrement de tous les mandats de protection future portant sur des actes en matière de droits personnels s'appliquera à tous les mandats accordés après l'entrée en vigueur de la présente loi, comme c'était également le cas dans le cadre de l'introduction de la protection extrajudiciaire pour les actes de droit patrimonial.

Art. 95

Cette disposition transitoire trouve son origine dans une remarque du Conseil d'État qui souhaite qu'on détermine le régime d'application dans le temps des nouvelles modalités d'évaluation des mesures prévues dans l'article 492/4 projeté du Code civil.

L'article 12 du projet de loi crée un nouveau régime d'évaluation qui n'est plus périodique et systématique. Ce régime est permanent et colle mieux à la situation de la personne protégée. Pour l'essentiel, il sera fonction de l'évolution de la situation de la personne protégée que les administrateurs devront signaler au juge de paix.

Ce régime améliore la situation de la personne placée sous protection judiciaire et permet au juge d'adapter plus efficacement les mesures qui ont été ordonnées antérieurement, dès que la situation s'améliore ou se détériore.

Vu ce qui précède, le nouveau régime d'évaluation sera également applicable aux mesures de protection judiciaires ordonnées moins de deux ans avant l'entrée en vigueur de la présente loi. Il est question

Er is sprake van een periode van twee jaar omdat de eerder getroffen maatregelen reeds het voorwerp van een evaluatie zijn geweest zoals thans wordt voorzien in artikel 492/4, lid 2, van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 96

Overeenkomstig dit artikel hebben de nieuwe regels van onverenigbaarheid enkel betrekking op de gevallen waarin een bewindvoerder wordt benoemd na de inwerkingtreding van de toekomstige wet.

Die regels kunnen niet worden toegepast op de stelsels van vertegenwoordiging of bijstand die dateren van voor deze wet, zo niet moet de rechter de huidige bewindvoerder vervangen indien er sprake is van een van die nieuwe uitsluitingsgronden, wat de werklast van de rechters, de huidige bewindvoerders en de bewindvoerders die hen zullen vervangen nog zou kunnen verhogen (opmaak en goedkeuring van een eindverslag en van een verslag van infunctietreding, overgave en goedkeuring van de definitieve rekeningen, enz.) en de opgebouwde relatie tussen de beschermde persoon en de bewindvoerder zou kunnen verstoren.

Het oorspronkelijke wetsontwerp werd herzien om rekening te houden met een technische opmerking van de Raad van State.

Het wetsontwerp werd eveneens aangepast vanwege een andere opmerking van de Raad van State. De gronden van onverenigbaarheid met de opdrachten van de buitengerechtelijke gemachtigde vertegenwoordigers zijn immers dezelfde als die voor de uitoefening van de functie van bewindvoerder bedoeld in artikel 496/6 van het Burgerlijk Wetboek (artikel 490/1, § 2, 1°, van het Burgerlijk Wetboek). Bijgevolg moeten de oorzaken van de onverenigbaarheid gelijk zijn voor de bewindvoerders die zijn aangewezen in het kader van een gerechtelijke beschermingsmaatregel en voor de buitengerechtelijke lasthebbers.

Art. 97

Deze overgangsbepaling volgt uit een opmerking van de Raad van State.

De nieuwe regeling beoogt om het toezicht op verslagen door de vrederechters te rationaliseren en te uniformiseren, en richt zich daarbij uitdrukkelijk op de elementen van het verslag die moeten worden onderzocht en goedgekeurd door de vrederechter.

d'une période de deux ans car les mesures ordonnées avant cette période ont déjà fait l'objet d'une évaluation comme le prévoit à l'heure actuelle l'article 492/4, alinéa 2, du Code civil.

Art. 96

Selon cet article, les nouvelles règles d'incompatibilité ne concerneront que les cas où un administrateur vient à être nommé après l'entrée en vigueur de la future loi.

Ces règles ne peuvent être appliquées aux régimes d'assistance ou de représentation antérieurs à cette loi sans quoi, le juge devrait remplacer l'administrateur actuel dans le cas où un de ces nouveaux motifs d'exclusions est rencontré, ce qui pourrait encore accroître la charge de travail des juges et des administrateurs actuels et ceux qui vont les remplacer (rédaction et approbation d'un rapport final et d'un rapport de prise de fonction, reddition et approbation des comptes définitifs,...) et risquerait de perturber la relation qui s'est établie entre la personne protégée et l'administrateur.

Le projet de loi initial a été revu pour tenir compte d'une remarque technique du Conseil d'État.

Le projet de loi a également été adapté en raison d'une autre remarque du Conseil d'État. En effet, les motifs d'incompatibilité avec les missions de mandataires extrajudiciaires sont les mêmes que ceux pour exercer la fonction d'administrateur visés à l'article 496/6 du Code civil (article 490/1, § 2, 1°, du Code civil). Par conséquent, les causes d'incompatibilité doivent être identiques pour les administrateurs désignés dans le cadre d'une mise sous protection judiciaire et pour les mandataires extrajudiciaires.

Art. 97

Cette disposition transitoire est la conséquence d'une remarque du Conseil d'État.

Le nouveau régime entend rationaliser et uniformiser le contrôle des rapports par les juges de paix, en ciblant explicitement les éléments du rapport qui devront être examinés et approuvés par le juge de paix.

Om die reden is de voorgestelde regeling van toepassing op de gerechtelijke beschermingsmaatregelen die dateren van voor de inwerkingtreding van deze wet.

De indieners van het wetsontwerp beklemtonen dat deze regeling niet van dien aard is om de controle van de vrederechters op het beheer van de patrimoniale en extrapatrimoniale belangen van de beschermde personen te beperken. De wet van 17 maart 2013 heeft de vrederechters op dit gebied een zekere vrijheid gegeven door hen aangepaste en proportionele middelen ter beschikking te stellen voor de gebreken die ze in dit beheer vaststellen. Er wordt verwezen naar de commentaren van artikel 23 voor het overige.

Art. 98

Dit artikel moet samen worden gelezen met de artikelen 57 en 63 van dit ontwerp. De overgangsregeling waarin ze voorziet heeft betrekking op de mogelijkheid voor een niet-erkende arts om enerzijds een medische verklaring op te stellen of anderzijds een advies uit te brengen over de gezondheidstoestand van de beschermde of de te beschermen persoon in de loop van de procedure.

Deze medische verklaring of het advies bedoeld in de artikelen 1241 en 1246 kunnen evenwel enkel afgeleverd worden door een arts die een bepaalde kennis in dit domein heeft. Het moet gaan om een behandelend arts die geschikt is om te oordelen of de graad van aantasting of onbekwaamheid het vermogen van de betrokkene om zijn belangen zelfstandig te beheren al dan niet onmogelijk maakt.

De Raad van State wil dat deze overgangsbepaling zijn gevolgen behoudt na de inwerkingtreding van de koninklijke besluiten die de procedures en voorwaarden vastleggen voor de erkenning van de artsen die omstandige medische attesten kunnen opstellen en adviezen verstrekken over de gezondheidstoestand van de beschermde of te beschermen persoon tijdens de procedure. Dit laat de artsen toe om deze erkenning tijdig aan te vragen. In deze optiek wordt de termijn vastgelegd op 5 jaar na de inwerkingtreding van de koninklijke besluiten.

Art. 99

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding van de verschillende bepalingen van dit ontwerp.

Met uitzondering van de bepalingen betreffende de informatisering van de procedures waarvan de

C'est la raison pour laquelle le régime proposé est applicable aux mesures de protection judiciaires antérieures à l'entrée en vigueur de la présente loi.

Les auteurs du projet de loi insistent sur le fait que ce régime n'est pas de nature à limiter le contrôle des juges de paix sur la gestion des intérêts patrimoniaux et extrapatrimoniaux des personnes protégées. La loi du 17 mars 2013 a donné aux juges de paix une certaine marge de manœuvre dans ce domaine en mettant à leur disposition des moyens adaptés et proportionnés aux manquements qu'ils détecteraient dans cette gestion. Il est renvoyé aux commentaires de l'article 23 pour le surplus.

Art. 98

Cet article est à combiner avec les articles 57 et 63 du présent projet de loi. Le régime transitoire qu'il organise concerne la possibilité pour un médecin non agréé d'établir un certificat médical, d'une part, ou de rendre un avis sur l'état de santé de la personne protégée ou à protéger au cours de la procédure, d'autre part.

Néanmoins, ce certificat médical ou l'avis visés aux articles 1241 et 1246 ne peut être délivré ou rendu que par un médecin qui dispose de certaines connaissances dans le domaine. Il doit s'agir d'un médecin traitant apte à évaluer si le degré d'altération ou l'insuffisance des facultés personnelles de la personne concernée rend impossible la gestion de ses intérêts, en toute autonomie.

Le Conseil d'État souhaite que cette disposition transitoire maintienne ses effets après l'entrée en vigueur des arrêtés royaux fixant les procédures et conditions d'agrément des médecins qui pourront établir des certificats médicaux circonstanciés et donner des avis sur l'état de santé de la personne protégée ou à protéger en cours de procédure. Cela permettrait aux médecins de solliciter cet agrément en temps utile. Dans cette optique, ce délai est fixé à 5 ans après l'entrée en vigueur des arrêtés royaux.

Art. 99

Cet article fixe la date d'entrée en vigueur des différentes dispositions du présent projet.

A l'exception des dispositions relatives à l'informatisation des procédures dont la mise en œuvre est fixée

implementatie is vastgelegd op uiterlijk 1 januari 2020, treden de andere bepalingen in werking op de eerste dag van de derde maand na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Het oorspronkelijke artikel werd gewijzigd om rekening te houden met een technische opmerking van de Raad van State. Evenzo, aangezien artikel 79, c), van het wetsontwerp eveneens betrekking heeft op de informatisering van de dossiers (uitwisseling van het administratief dossier van griffie tot griffie), zal de datum van inwerkingtreding van artikel 99, lid 1, van het wetsontwerp eveneens erop van toepassing zijn.

TITEL 3

Wijziging van het afstammingsrecht

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 100

Deze bepaling schrapt de woorden “tenzij het huwelijk waardoor het beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” in artikel 313, § 2, van het Burgerlijk Wetboek.

Deze wettelijke uitzonderingen op het verbod tot erkenning zijn immers betekenisloos geworden sinds de wet van 15 mei 2007 met betrekking tot het huwelijk tussen aanverwanten (G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Personen- en Familierecht*, p. 54, nr. 116).

Art. 101

Voor de wijziging onder 1°, zie de commentaar bij artikel 100.

De wijziging onder 2° heeft betrekking op de afschaffing van het absolute verbod tot vaststelling van een incestueuze afstammingsband in het kader van een gerechtelijk onderzoek naar moederschap.

Voor meer uitleg wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 104.

au plus tard au 1er janvier 2020, les autres dispositions entreront en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

L'article initial a été modifié pour tenir compte d'une remarque technique du Conseil d'État. De même, étant donné que l'article 79, c), du projet de loi concerne également l'informatisation des dossiers (communication du dossier administratif de greffe à greffe), la date d'entrée en vigueur de l'article 99, alinéa 1er, du projet de loi lui sera également applicable.

TITRE 3

Modification du droit de filiation

CHAPITRE 1ER

Modifications du Code civil

Art. 100

Cette disposition supprime les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” à l'article 313, § 2, du Code civil.

Ces exceptions prévues par la loi concernant l'interdiction de reconnaissance ne signifient en effet plus rien depuis l'entrée en vigueur de la loi du 15 mai 2007 relative au mariage entre alliés (Voir G. Verschelden, *Handboek Belgisch personen- en familierecht*, p. 54, n° 116).

Art. 101

Pour la modification visée sous 1°, voir le commentaire sur l'article 100.

La modification visée sous 2° porte sur la suppression de l'interdiction absolue de l'établissement d'un lien de filiation incestueuse dans le cadre d'une action en recherche judiciaire de maternité.

Pour de plus amples explications, il est renvoyé aux commentaires de l'article 104.

Art. 102

Dit artikel wijzigt artikel 318, § 2, tweede lid BW ingevolge het arrest van het Grondwettelijk Hof van 18 januari 2018 (arrest nr. 3/2018) waarin het Hof voor recht zegt dat artikel 318, § 2, tweede lid BW de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet schendt, in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 EVRM, in zoverre de daarin bepaalde vervalt termijn voor de bloedverwant in opgaande of neerdalende lijn van een echtgenoot die overleden is zonder zelf in rechte te zijn opgetreden terwijl de termijn om zulks te doen nog niet verstreken was, kan aanvangen vooraleer de bloedverwant kennis heeft kunnen nemen van het feit dat het kind geboren was of van het feit dat de overleden echtgenoot niet de vader van het kind was.

Voor de duidelijkheid worden de hypothesen van het overlijden van de echtgenoot na de geboorte van het kind en zijn overlijden vóór de geboorte van het kind in twee afzonderlijke zinnen geregeld.

Art. 103

Zie de commentaar bij artikel 100.

Art. 104

Deze wijziging houdt verband met het absolute verbod tot vaststelling van een incestueuze afstammingsband in het kader van een gerechtelijk onderzoek naar vaderschap. De huidige wet gaat er van uit dat de vaststelling van dergelijke afstammingsband steeds strijdig is met het belang van het kind.

Het Grondwettelijk Hof stelt echter in haar arrest van 9 augustus 2012 (arrest. nr. 103/2012) dat dergelijk absoluut verbod de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, in zoverre het de rechter bij wie een verzoek tot gerechtelijke vaststelling van het vaderschap is ingediend, verhindert dat verzoek in te willigen indien hij vaststelt dat de vaststelling van de afstamming overeenstemt met de belangen van het kind.

In navolging van de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof wordt bijgevolg het absolute verbod tot vaststelling van een incestueuze afstammingsband afgeschaft.

Er moet echter worden opgemerkt dat wat de erkenning betreft, het verbod tot vaststelling van een incestueuze afstammingsband blijft bestaan. Het komt niet

Art. 102

Cet article modifie l'article 318, § 2, alinéa 2, du Code civil, suite à l'arrêt de la Cour Constitutionnelle du 18 janvier 2018 (arrêt n° 3/2018) dans lequel la Cour dit pour droit que l'article 318, § 2, alinéa 2, du Code civil viole les articles 10, 11 et 22 de la Constitution, lus en combinaison avec les articles 8 et 14 de la Convention européenne des droits de l'homme, en ce que le délai de forclusion imparti par cette disposition à l'ascendant ou au descendant d'un mari décédé sans avoir agi mais étant encore dans le délai utile pour le faire, peut commencer à courir avant qu'il ait pu savoir que l'enfant était né ou que le mari décédé n'était pas le père de l'enfant.

Par souci de clarté, les situations du décès du mari après la naissance de l'enfant et son décès avant la naissance de l'enfant sont réglées dans deux phrases séparées.

Art. 103

Voir le commentaire sur l'article 100.

Art. 104

Cette modification concerne l'interdiction absolue de l'établissement d'un lien de filiation incestueuse dans le cadre d'une action en recherche judiciaire de paternité. L'actuelle loi part du principe que l'établissement d'un tel lien de filiation est toujours contraire à l'intérêt de l'enfant.

Dans son arrêt du 9 août 2012 (arrêt n° 103/2012), la Cour constitutionnelle affirme toutefois qu'une telle interdiction absolue viole les articles 10 et 11 de la Constitution, en ce qu'elle empêche le juge saisi d'une demande d'établissement judiciaire de la paternité de faire droit à cette demande s'il constate que l'établissement de la filiation correspond aux intérêts de l'enfant.

Dans le prolongement de la jurisprudence de la Cour constitutionnelle, l'interdiction absolue de l'établissement d'un lien de filiation incestueuse est, dès lors, supprimée.

Il convient toutefois d'observer qu'en ce qui concerne la reconnaissance, l'interdiction de l'établissement d'un lien de filiation incestueuse subsiste. Il n'appartient pas

toe aan een ambtenaar van de burgerlijke stand om het belang van het kind bij de vaststelling van een afstammingsband te beoordelen.

Om die reden kan *mutatis mutandis* aan de regeling met betrekking tot de frauduleuze erkenning, de persoon wiens erkenning geweigerd wordt op grond van het bestaan van een absoluut huwelijksbeletsel met de andere ouder, zijn afstamming laten vaststellen door een beroep te doen op de procedure van het onderzoek naar vaderschap.

De rechter zal in dat geval uitspraak doen over de te vestigen afstammingsband, rekening houdend met het belang van het kind. Hij zal de vordering tot vaststelling van de afstamming kunnen afwijzen indien deze strijdig wordt geacht met de belangen van het kind.

Bijgevolg zal er indien de incestueuze aard van de relatie waarbinnen het kind geboren is vaststaat, bij de vaststelling van de afstammingsband steeds een belangen afweging *in concreto* door de rechtbank kunnen plaatsvinden.

Eenzelfde wijziging wordt om dezelfde redenen doorgevoerd met betrekking tot het gerechtelijk onderzoek naar het moederschap (artikel 314, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek) en het meemoederschap (artikel 325/10 van het Burgerlijk Wetboek).

Art. 105

Zie de commentaar bij artikel 100.

Art. 106

Dit artikel wijzigt artikel 325/7, § 1, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vertrekpunt van de éénjarige vervaltermijn van de vordering tot betwisting van de meemoederlijke erkenning waarover de vrouw die het meemoederschap opeist, beschikt.

In navolging van eerdere arresten (arresten nrs. 54/2011 en 165/2013) stelt het Grondwettelijk Hof in haar arrest van 16 februari 2017 (arrest nr. 24/2017) dat het vertrekpunt van de éénjarige vervaltermijn waarover de vrouw die het meemoederschap opeist beschikt in artikel 325/7, § 1, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek niet langer in alle gevallen mag samenvallen met het tijdstip van de ontdekking van het meemoederschap ten aanzien van het kind. Dit is met name het geval indien er

à un officier de l'état civil de se prononcer sur l'intérêt de l'enfant dans le cadre de l'établissement d'un lien de filiation.

Pour cette raison, la personne dont la reconnaissance est refusée au motif de l'existence d'un empêchement absolu à mariage avec l'autre parent peut, par analogie avec la réglementation relative à la reconnaissance frauduleuse, faire établir sa filiation en recourant à la procédure de l'action en recherche de paternité.

En pareil cas, le juge se prononcera sur le lien de filiation à établir, en tenant compte de l'intérêt de l'enfant. Il pourra rejeter la demande de l'établissement de la filiation si celle-ci est jugée contraire aux intérêts de l'enfant.

Partant, si la nature incestueuse de la relation de laquelle est né l'enfant est établie, le tribunal pourra toujours procéder à une appréciation *in concreto* des intérêts de l'enfant lors de l'établissement du lien de filiation.

La même modification est apportée à l'action en recherche judiciaire de maternité (article 314, alinéa 2 du Code civil) et de la comaternité (article 325/10 du Code civil) pour des motifs identiques.

Art. 105

Voir le commentaire sur l'article 100.

Art. 106

Cet article modifie l'article 325/7, § 1er, alinéa 5, du Code civil en ce qui concerne le point de départ du délai de forclusion d'un an pour l'action en contestation de la reconnaissance de comaternité dont dispose la femme qui revendique la comaternité.

Dans le prolongement de précédents arrêts (arrêts n° 54/2011 et n° 165/2013), la Cour constitutionnelle affirme dans son arrêt du 16 février 2017 (arrêt n° 24/2017) que le point de départ du délai de forclusion d'un an dont dispose la femme qui revendique la comaternité dans l'article 325/7, § 1er, alinéa 5, du Code civil ne peut, dans tous les cas, plus correspondre au moment de la découverte de la comaternité à l'égard de l'enfant. C'est notamment le cas s'il est question

sprake is van een laattijdige erkenning door een derde partij waar de vrouw die het meemoederschap opeist geen kennis van had. In die gevallen was de éénjarige termijn vaak al vervallen nog voor men de erkenning kon betwisten of het verzet tegen een eigen erkenning kon aanvechten. Om die reden is in die gevallen het vertrekpunt van de éénjarige vervalt termijn niet langer de ontdekking de toestemming tot de verwekking, maar het ogenblik waarop men kennis heeft genomen van de betwiste erkenning.

Het zesde lid wordt in dezelfde zin aangepast.

Art. 107

Voor de wijziging onder 1°, zie de commentaar bij artikel 100.

De wijziging onder 2° heeft betrekking op de afschaffing van het absolute verbod tot vaststelling van een incestueuze afstammingsband in het kader van een gerechtelijk onderzoek naar meemoederschap.

Voor meer uitleg wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 104.

Art. 108

Dit artikel wijzigt artikel 329*bis*, § 2, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Een eerste wijziging heeft betrekking op de opheffing van het onderscheid dat gemaakt wordt bij de beoordeling van het belang van het kind tussen kinderen jonger dan één jaar en kinderen van één jaar of ouder.

Deze wijziging komt tegemoet aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof in haar arrest van 16 december 2016 (arrest nr. 144/2010) en bij uitbreiding het arrest van 3 mei 2012 (arrest. nr. 61/2012), die stellen dat de onmogelijkheid voor de rechter bij wie een vordering gericht op het vaststellen van een afstammingsband aanhangig is gemaakt, om controle uit te oefenen op het belang van het kind bij het vaststellen van die afstamming gedurende het eerste levensjaar van een kind, strijdig is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Om die reden wordt de scharniertermijn van één jaar geschrapt en moet bij de beoordeling van de vaststelling van de afstammingsband door de rechtbank altijd overgegaan worden tot een controle op het belang van het kind.

d'une reconnaissance tardive par une partie tierce dont la femme qui revendique la comaternité n'avait pas connaissance. En pareils cas, il était fréquent que le délai d'un an ait déjà expiré avant même qu'une personne ait pu contester la reconnaissance ou ait pu attaquer l'opposition formée contre cette reconnaissance. C'est pourquoi, dans ces cas, le point de départ du délai de forclusion d'un an n'est plus la découverte du consentement à la conception, mais bien le moment auquel on a pris connaissance de la reconnaissance contestée.

L'alinéa 6 est adapté en ce sens.

Art. 107

Pour la modification sous 1°, voir le commentaire sur l'article 100.

La modification sous 2° porte sur la suppression de l'interdiction absolue de l'établissement d'un lien de filiation incestueuse dans le cadre d'une action en recherche judiciaire de comaternité.

Pour de plus amples explications, il est renvoyé aux commentaires de l'article 104.

Art. 108

Cet article modifie l'article 329*bis*, § 2, alinéa 3, du Code civil.

Une première modification concerne la suppression de la distinction faite, lors de l'appréciation de l'intérêt de l'enfant, entre les enfants âgés de moins d'un an et les enfants âgés d'un an ou plus.

Cette modification répond à la jurisprudence de la Cour constitutionnelle qui, dans son arrêt du 16 décembre 2016 (arrêt n° 144/2010) et par extension dans l'arrêt du 3 mai 2012 (arrêt n° 61/2012), affirme que l'impossibilité pour le juge saisi d'une demande visant l'établissement d'un lien de filiation, d'exercer un contrôle portant sur l'intérêt de l'enfant dans le cadre de l'établissement de cette filiation avant le premier anniversaire de l'enfant, constitue une violation des articles 10 et 11 de la Constitution.

Pour cette raison, le délai charnière d'un an est supprimé et un contrôle portant sur l'intérêt de l'enfant doit toujours être exercé par le tribunal lors de l'appréciation de l'établissement du lien de filiation.

Een tweede wijziging houdt verband met het marginaal karakter van de toetsing van het belang van het kind.

Deze wijziging komt tegemoet aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof in haar arresten van 7 maart 2013 (arrest. nr. 30/2013) en 2 juli 2015 (arrest nrs. 101/2015 en 102/2015), die stelt dat de wetgeving ongrondwettelijk is in zoverre deze bij de beoordeling door de rechtbank van een vordering tot vaststelling van een afstammingsband slechts een marginale toetsing van het belang van het kind toestaat.

Om die reden wordt bijgevolg het woord “kennelijk” geschrapt, waardoor de rechter bij de beoordeling van een vordering tot vaststelling of nietigverklaring van een afstammingsband steeds een volwaardige toets aan het belang van het kind moet uitvoeren.

Artikel 329*bis*, § 3, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek dat een gelijkaardig onderscheid maakt en een marginale toetsing aan het belang van het kind inhoudt wordt in dezelfde zin gewijzigd.

Art. 109

Dit artikel wijzigt artikel 330, § 1, vierde en vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek, met betrekking tot het vertrekpunt van de éénjarige vervalttermijn van de vordering tot betwisting van de moederlijke of vaderlijke erkenning waarover de persoon die het vaderschap, moederschap of meemoederschap opeist, beschikt.

Naar aanleiding van de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof in de arresten van 6 april 2011 (arrest nr. 54/2011) en 5 december 2013 (arrest nr. 165/2013) mag het vertrekpunt van de éénjarige vervalttermijn waarover de persoon die het vaderschap of moederschap opeist beschikt in artikel 330, § 1, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek niet langer in alle gevallen samenvallen met het tijdstip van de ontdekking van het biologisch vaderschap of moederschap ten aanzien van het kind. Dit is met name het geval indien er sprake is van een laattijdige erkenning door een derde partij waar men geen kennis van had. In die gevallen was de éénjarige termijn vaak al vervallen nog voor men de erkenning kon betwisten of het verzet tegen een eigen erkenning kon aanvechten. Om die reden is in die gevallen het vertrekpunt van de éénjarige vervalttermijn niet langer de ontdekking van het vaderschap of moederschap, maar het ogenblik waarop men kennis heeft genomen van de betwiste erkenning.

Une deuxième modification a trait au caractère marginal du contrôle de l'intérêt de l'enfant.

Cette modification répond à la jurisprudence de la Cour constitutionnelle qui, dans ses arrêts des 7 mars 2013 (arrêt n° 30/2013) et 2 juillet 2015 (arrêt n° 101/2015 et 102/2015), constate l'inconstitutionnalité de la législation, en ce sens qu'elle n'autorise le tribunal qu'à opérer un contrôle marginal de l'intérêt de l'enfant lors de l'appréciation d'une demande d'établissement d'un lien de filiation.

C'est pourquoi le mot “manifestement” est supprimé, de sorte que le juge devra toujours opérer un contrôle à part entière de l'intérêt de l'enfant lors de l'appréciation d'une demande d'établissement ou d'annulation d'un lien de filiation.

L'article 329*bis*, § 3, alinéa 5, du Code civil, qui fait une distinction similaire et comporte un contrôle marginal de l'intérêt de l'enfant, est modifié en ce sens.

Art. 109

Cet article modifie l'article 330, § 1er, alinéas 4 et 5, du Code civil en ce qui concerne le point de départ du délai de forclusion d'un an pour l'action en contestation de la reconnaissance de maternité ou de paternité dont dispose la personne qui revendique la paternité, la maternité ou la comaternité.

À la suite de la jurisprudence des arrêts du 6 avril 2011 (arrêt n° 54/2011) et du 5 décembre 2013 (arrêt n° 165/2013) de la Cour constitutionnelle, le point de départ du délai de forclusion d'un an dont dispose la personne qui revendique la paternité ou la maternité dans l'article 330, § 1er, alinéa 4, du Code civil ne peut, dans tous les cas, plus correspondre au moment de la découverte de la paternité ou maternité biologiques à l'égard de l'enfant. C'est notamment le cas s'il est question d'une reconnaissance tardive par une partie tierce dont on n'avait pas connaissance. En pareils cas, il était fréquent que le délai d'un an ait déjà expiré avant même qu'une personne ait pu contester la reconnaissance ou ait pu attaquer l'opposition formée contre cette reconnaissance. C'est pourquoi, dans ces cas, le point de départ du délai de forclusion d'un an n'est plus la découverte de la paternité ou de la maternité, mais bien le moment auquel on a pris connaissance de la reconnaissance contestée.

Om in overeenstemming te zijn met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, wordt artikel 330, § 1, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek dat betrekking heeft op de éénjarige vervaltermijn van de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist ter betwisting van een vaderlijke of moederlijke erkenning in dezelfde zin gewijzigd.

Art. 110

Dit artikel wijzigt artikel 332*quinquies*, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Een eerste wijziging is gericht op de opheffing van het onderscheid tussen kinderen jonger dan één jaar en kinderen van één jaar of ouder. Deze wijziging komt tegemoet aan het arrest van het Grondwettelijk Hof van 3 mei 2012 (arrest nr. 61/2012).

De wijzigingen aangebracht door artikel 108 aan artikel 329*bis* van het Burgerlijk Wetboek op dit punt, hebben ook invloed op artikel 332*quinquies*, § 2, van het Burgerlijk Wetboek waar hetzelfde onderscheid wordt gemaakt.

De voorgestelde wijziging in artikel 332*quinquies*, § 2, van het Burgerlijk Wetboek heeft op zijn beurt een impact op de artikelen 314, eerste lid; 318, §§ 5-6; 322, eerste lid; 325/3, §§ 4-5; 325/7, §§ 3-4; 325/8, eerste lid en 330, §§ 3-4, die allen verwijzen naar de voorwaarden bepaald in artikel 332*quinquies* van het Burgerlijk Wetboek.

Een tweede wijziging houdt verband met het marginaal karakter van de toetsing van het belang van het kind en komt tegemoet aan het arrest van het Grondwettelijk Hof van 7 maart 2013 (arrest 30/2013).

Voor het overige kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 108.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan

Art. 111

Dit artikel wijzigt artikel 25, § 1, van de overgangsbepalingen van de afstammingswet van 1 juli 2006, met betrekking tot het vertrekpunt van de éénjarige

Afin de se conformer à la jurisprudence de la Cour constitutionnelle, l'article 330, § 1er, alinéa 5, du Code civil qui a trait au délai de forclusion d'un an dont dispose la femme qui revendique la comaternité de l'enfant pour contester une reconnaissance paternelle ou maternelle est modifié en ce sens.

Art. 110

Cet article modifie l'article 332*quinquies*, § 2, alinéa 1er, du Code civil.

Une première modification tend à supprimer la distinction faite entre les enfants âgés de moins d'un an et les enfants âgés d'un an ou plus. Cette modification répond à l'arrêt de la Cour constitutionnelle du 3 mai 2012 (arrêt n° 61/2012).

Les modifications apportées sur ce point par l'article 108 à l'article 329*bis* du Code civil ont également un impact sur l'article 332*quinquies*, § 2, du Code civil où la même distinction est faite.

La modification proposée de l'article 332*quinquies*, § 2, du Code civil influence à son tour les articles 314, alinéa 1er; 318, §§ 5-6; 322, alinéa 1er; 325/3, §§ 4-5; 325/7, §§ 3-4; 325/8, alinéa 1er, et 330, §§ 3-4, qui renvoient tous aux conditions précisées à l'article 332*quinquies* du Code civil.

Une deuxième modification concerne le caractère marginal du contrôle de l'intérêt de l'enfant et répond à l'arrêt de la Cour constitutionnelle du 7 mars 2013 (arrêt n° 30/2013).

Il peut être renvoyé pour le surplus aux commentaires de l'article 108.

CHAPITRE 2

Modifications de la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci

Art. 111

Cet article modifie l'article 25, § 1er, des dispositions transitoires de la loi sur la filiation du 1er juillet 2006, en ce qui concerne le point de départ du délai de forclusion

vervaltermijn van de vordering tot betwisting van de moederlijke of vaderlijke erkenning waarover de persoon die het vaderschap of moederschap opeist, beschikt.

Naar aanleiding van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 17 juli 2014 (arrest nr. 118/2014) en in lijn met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof in de arresten van 6 april 2011 (arrest nr. 54/2011) en 5 december 2013 (arrest nr. 165/2013) mag het vertrekpunt van de éénjarige vervaltermijn waarover de persoon die het vaderschap of moederschap opeist ten aanzien van een kind geboren vóór 1 juli 2007 beschikt, zoals vervat in de overgangsbepaling van artikel 25, § 1, van de wet van 1 juli 2006 niet langer in alle gevallen samenvallen met het tijdstip van de inwerkingtreding van die wet. Dit is met name het geval indien er sprake is van een laattijdige erkenning door een derde partij waar men geen kennis van had. In die gevallen was de éénjarige termijn vaak al vervallen nog voor men de erkenning kon betwisten of het verzet tot tegen de eigen erkenning kon aanvechten. Om die reden is in die gevallen het vertrekpunt van de éénjarige vervaltermijn niet langer de inwerkingtreding van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan, maar het ogenblik waarop men kennis heeft genomen van de betwiste erkenning.

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepalingen

Art. 112

Rekening houdend met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof wordt het vertrekpunt van de vervaltermijn vervat in artikel 318, § 2, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek door artikel 102 van deze wet aangepast. Het is evenwel mogelijk dat ook deze termijn reeds verstreken is doordat men reeds meer dan één jaar kennis heeft van de ontdekking van het feit dat de overleden echtgenoot niet de vader is van het kind. Om die reden kunnen zijn bloedverwanten in opgaande en in neerdalende lijn ten aanzien van een kind geboren na 1 juli 2007 en vóór de inwerkingtreding van deze wet, het vermoeden van vaderschap van de overleden echtgenoot ten aanzien van dat kind toch nog betwisten gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 113

De persoon die het vaderschap, moederschap of meemoederschap opeist ten aanzien van een kind

d'un an pour l'action en contestation de la reconnaissance de maternité ou de paternité dont dispose la personne qui revendique la paternité ou la maternité.

À la suite de l'arrêt du 17 juillet 2014 de la Cour constitutionnelle (arrêt n° 118/2014) et conformément à la jurisprudence des arrêts du 6 avril 2011 (arrêt n° 54/2011) et du 5 décembre 2013 (arrêt n° 165/2013) de la Cour constitutionnelle, le point de départ du délai de forclusion d'un an dont dispose la personne qui revendique la paternité ou la maternité d'un enfant né avant le 1er juillet 2007, comme le prévoit la disposition transitoire de l'article 25, § 1er, de la loi du 1er juillet 2006, ne peut, dans tous les cas, plus correspondre au moment de l'entrée en vigueur de cette loi. C'est notamment le cas s'il est question d'une reconnaissance tardive par une partie tierce dont on n'avait pas connaissance. En pareils cas, il était fréquent que le délai d'un an ait déjà expiré avant même qu'une personne ait pu contester la reconnaissance ou ait pu attaquer l'opposition formée contre cette reconnaissance. C'est pourquoi, dans ces cas, le point de départ du délai de forclusion d'un an n'est plus l'entrée en vigueur de la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci, mais bien le moment auquel on a pris connaissance de la reconnaissance contestée.

CHAPITRE 3

Dispositions transitoires

Art. 112

Compte tenu de la jurisprudence de la Cour constitutionnelle, le point de départ du délai de forclusion contenu à l'article 318, § 2, alinéa 2, du Code civil est adapté par l'article 102 de la présente loi. Il est toutefois possible que ce délai ait également expiré parce qu'on a connaissance de la découverte du fait que le mari décédé n'est pas le père de l'enfant depuis plus d'un an déjà. C'est pourquoi, ses ascendants et ses descendants qui revendiquent la paternité d'un enfant né après le 1er juillet 2007 et avant l'entrée en vigueur de la présente loi, peuvent tout de même encore contester la présomption de paternité à l'égard de cet enfant pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 113

La personne qui revendique la paternité, la maternité ou la comaternité d'un enfant né après le 1er juillet 2007

geboren na 1 juli 2007 en vóór de inwerkingtreding van deze wet, kan de erkenning ten aanzien van dat kind betwisten gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 114

Rekening houdend met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof werd het vertrekpunt van de vervaltermijn vervat in artikel 25, § 1, door artikel 111 van deze wet aangepast. Het is evenwel mogelijk dat ook deze termijn reeds verstreken is doordat men reeds meer dan één jaar kennis heeft van de erkenning. Om die reden kan de persoon die het vaderschap of moederschap opeist ten aanzien van een kind geboren vóór 1 juli 2007, de erkenning ten aanzien van dat kind toch nog betwisten gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet.

TITEL 4

Wijzigingen van de artikelen 335 en 335ter van het Burgerlijk Wetboek teneinde een meerderjarig kind de mogelijkheid te bieden van zijn nieuwe naam akte te laten nemen als gevolg van de vaststelling van een nieuwe afstammingsband via gerechtelijke weg

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 115

Dit artikel biedt een antwoordt op de kritiek van het Grondwettelijk Hof door de invoeging van de mogelijkheid voor een meerderjarig kind om een naam te laten vaststellen die is gekozen volgens een van de mogelijkheden die in artikel 335 of artikel 335ter van het Burgerlijk Wetboek worden erkend, ofwel de naam van de nieuwe vader, de naam van de moeder of hun twee namen, in de door het meerderjarige kind gekozen volgorde.

Deze regeling is gebaseerd op die van artikel 335, § 3, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek. Die mogelijkheden worden toegevoegd aan degene die worden vermeld in het huidige artikel 335, § 4, van het Burgerlijk Wetboek: de mogelijkheid voor het kind om te beslissen of het al dan niet de naam van zijn vroegere vader of zijn vroegere moeder, naargelang van het geval, zal behouden.

Aangezien de regeling die eigen is aan de toekenning van de naam aan een meerderjarig kind georganiseerd

et avant l'entrée en vigueur de la présente loi peut contester la reconnaissance de cet enfant pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 114

Compte tenu de la jurisprudence de la Cour constitutionnelle, le point de départ du délai de forclusion contenu à l'article 25, § 1er, a été adapté par l'article 111 de la présente loi. Il est toutefois possible que ce délai ait également expiré du fait que l'on a connaissance de la reconnaissance depuis plus d'un an déjà. C'est pourquoi la personne qui revendique la paternité ou la maternité d'un enfant né avant le 1er juillet 2007 peut tout de même encore contester la reconnaissance de cet enfant pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi.

TITRE 4

Modifications des articles 335 et 335ter du Code civil en vue de permettre à un enfant majeur de faire acter son nouveau nom à la suite de l'établissement d'un nouveau lien de filiation par voie judiciaire

CHAPITRE 1ER

Modifications du Code civil

Art. 115

Cet article veille à répondre à la critique de la Cour constitutionnelle. Il insère ainsi la possibilité pour un enfant majeur de faire constater un nom choisi selon une des possibilités reconnues par l'article 335 ou l'article 335ter du Code civil, soit le nom du nouveau père, le nom de la mère ou leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par l'enfant majeur.

Ce régime est calqué sur celui de l'article 335, § 3, alinéa 4, du Code civil. Ces possibilités viennent s'ajouter à celles qui figurent dans l'article 335, § 4, actuel du Code civil: possibilité pour l'enfant de décider qu'il conservera ou pas le nom de son ancien père ou de son ancienne mère, selon le cas.

Puisque le régime propre à l'attribution du nom d'un enfant majeur est organisé au § 4 de cet article, c'est

wordt in § 4 van dat artikel, wordt die nieuwe mogelijkheid ook in die paragraaf ingevoegd.

Die keuze is slechts mogelijk in het kader van de zogenaamde twee-in-een-vordering (betwisting en toekenning van een afstammingsband). Wie de vordering instelt, is van weinig belang. Die keuze is niet mogelijk als de vordering van de eiser alleen ertoe strekt een afstammingsband van een meerderjarig kind op te heffen.

Die naamkeuze kan slechts een voorrecht van het kind zijn aangezien dat recht alleen erkend is voor meerderjarige kinderen.

Zoals het Grondwettelijk Hof in andere arresten heeft onderstreept, is het inderdaad het recht om een naam te dragen dat een fundamenteel recht is, en niet het recht om een familienaam te geven (arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 2/2016, 14 januari 2016, considerans B.7.1). Het is in naam van de uitoefening van het ouderlijk gezag dat de ouders het recht hebben om dat recht uit te oefenen in plaats van het kind. Alleen het kind kan via gerechtelijke weg een naamsverandering aanvragen nadat het de meerderjarigheid heeft bereikt.

Net als wat bepaald is in artikel 335, § 3, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd bij artikel 42 van de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing, zal de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand de akte van geboorte wijzigen ingevolge het vonnis dat deze keuze van naam geakteerd heeft.

Art. 116

Dit artikel voorziet in een regeling die identiek is aan deze in artikel 335, § 4, maar in geval van meemoederschap.

Aangezien de nieuwe regeling gevolgen heeft voor de nadere regels voor de gerechtelijke naamkeuze door een meerderjarige in het algemeen, spreekt het voor zich dat die regeling zowel de situatie van de ouders als die van de meemoeders betreft, opdat er geen verschil in behandeling wordt gecreëerd dat het Grondwettelijk Hof als discriminerend zou kunnen kwalificeren.

Voor het overige wordt verwezen naar de opmerkingen bij artikel 115.

dans ce paragraphe que cette nouvelle possibilité sera insérée.

Ce choix qui s'ouvre n'est possible que dans le cadre de l'action dite "2 en 1" (contestation et attribution d'un lien de filiation). Peu importe le demandeur à l'origine de l'action. Ce choix n'est pas envisageable si l'action du demandeur aboutit seulement à supprimer un lien de filiation à l'égard de l'enfant majeur.

Ce choix du nom ne peut être qu'une prérogative de l'enfant puisque ce droit est reconnu aux seuls enfants majeurs.

Comme l'a rappelé la Cour constitutionnelle dans d'autres arrêts, c'est effectivement le droit de porter un nom qui est un droit fondamental, pas celui de donner un nom de famille (arrêt de la Cour constitutionnelle n° 2/2016, 14 janvier 2016, considérant B.7.1). C'est au nom de l'exercice de l'autorité parentale que les parents sont en droit d'exercer ce droit en lieu et place de l'enfant. L'enfant est le seul à pouvoir demander un changement de son nom par voie judiciaire après qu'il ait atteint la majorité.

A l'instar de ce qui est prévu à l'article 335, § 3, alinéa 4, du Code civil tel que modifié par l'article 42 de la loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir des formes alternatives de résolution des litiges (M.B., 2 juillet 2018), l'officier de l'état civil compétent modifiera l'acte de naissance à la suite du jugement qui a acté ce choix de nom.

Art. 116

Cet article établit un régime identique à celui de l'article 335, § 4, mais en cas de comaternité.

Puisque ce nouveau régime affecte de manière générale les modalités de choix de nom judiciaire par un majeur, il va de soi que ce régime concerne tant la situation des parents que celle des coparentes, sous peine d'instituer une différence de traitement qui pourrait être qualifiée de discriminatoire par la Cour constitutionnelle.

Il est renvoyé aux commentaires de l'article 115 pour le surplus.

HOOFDSTUK 2

Slotbepaling

Art. 117

De invoeging van deze overgangsbepaling is gebaseerd op een opmerking van de Raad van State die van mening is dat bij gebreke hieraan, het recht voor een meerderjarige om zijn nieuwe naam tijdens een “2 in 1”-procedure op te tekenen, beperkt zal worden tot de situaties die geschapen worden na de inwerkingtreding van de wet.

Dat is nochtans niet de wil van de indieners. Deze situatie die door het Grondwettelijk Hof als discriminerend wordt beschouwd dient zo snel mogelijk opgelost te worden, temeer daar het gaat over een materie die de staat van de persoon beïnvloedt en de openbare orde aangaat.

Daarom willen de indieners van het wetsontwerp de naamkeuze reeds mogelijk maken voor de “2 in 1”-procedures die worden ingesteld voor een familierechtbank of een familiekamer van het Hof van beroep voor de inwerkingtreding van deze wet.

TITEL 5

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het voorleggen van de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek aan de familierechtbank

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 118

Dit artikel vervangt het huidige artikel 164 van het Burgerlijk Wetboek teneinde de familierechtbank bevoegd te maken in deze aangelegenheid en teneinde bepaalde procedurele regels vast te leggen die in acht moeten worden genomen wanneer een vordering tot opheffing van een verbod een huwelijk aan te gaan wegens een band van bloed- of aanverwantschap wordt ingediend bij de familierechter.

CHAPITRE 2

Disposition finale

Art. 117

L'insertion de cette disposition transitoire trouve son origine dans une remarque du Conseil d'État qui estime qu'à défaut d'en prévoir une, le droit pour un majeur d'acter son nouveau nom au cours d'une procédure “2 en 1” sera limité aux situations nées après l'entrée en vigueur de la loi.

Tel n'est pourtant pas la volonté des auteurs. Il convient de solutionner cette situation jugée discriminatoire par la Cour constitutionnelle au plus vite, d'autant qu'il s'agit d'une matière qui affecte l'état de la personne et intéresse l'ordre public.

C'est pourquoi les auteurs du projet de loi souhaiteraient rendre déjà ce choix de nom possible aux procédures “2 en 1” introduites devant un tribunal de la famille ou une chambre de la famille de la Cour d'appel avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

TITRE 5

Modifications du Code civil et du Code judiciaire en vue de soumettre les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil au tribunal de la famille

CHAPITRE 1ER**Modifications du Code civil**

Art. 118

Cet article remplace l'actuel article 164 du Code civil afin de consacrer la compétence du tribunal de la famille dans ce domaine et afin de préciser certaines modalités procédurales à respecter lorsqu'une demande de levée d'une prohibition à contracter un mariage en raison du lien de parenté ou d'alliance est introduite auprès du juge de la famille.

Als principieel rechtscollege voor alle vorderingen betreffende de staat van personen (artikel 572*bis*, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek) zal de familierechtbank voortaan gemachtigd zijn om uitspraak te doen over dat soort vordering.

De vordering zal worden ingediend op eenzijdig verzoekschrift omdat er in principe geen tegenpartij is waarvan het recht op een debat op tegenspraak moet worden gewaarborgd. Omdat de procedure op eenzijdig verzoek is, kan er geen sprake zijn van partijen in deze bepaling. Ten gevolge waarvan, op voorstel van de Raad van State, de verwijzing naar de partijen in deze bepaling vervangen wordt door een verwijzing naar de toekomstige echtgenoten.

Onder voorbehoud van de procedurele regels vermeld in het tweede lid van het nieuwe artikel 164 van het Burgerlijk Wetboek, zullen de artikelen 1026 tot 1034 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing zijn op die vorderingen.

Zoals daarin reeds is voorzien voor de opheffing van het verbod voor een minderjarige om te huwen, zal de rechter slechts uitspraak kunnen doen na de verschijning van de toekomstige echtgenoten en na het advies van het openbaar ministerie ter zake te hebben verkregen.

Art. 119

De in dit artikel beoogde wijzigingen zijn van technische aard en hangen samen met het gegeven dat de opheffing van een verbod een huwelijk aan te gaan niet langer aan de beoordeling van de Koning zal worden onderworpen, maar aan die van de familierechtbank.

Art. 120

De voorgestelde wijziging van artikel 353-13 van het Burgerlijk Wetboek volgt de wijziging van artikel 164 van hetzelfde Wetboek. Waar dit laatste artikel de opheffing van een verbod een huwelijk aan te gaan betreft wanneer de toekomstige echtgenoten bloed- of aanverwanten zijn op basis van een "wettelijke" afstammingsband, betreft artikel 353-13 van het Burgerlijk Wetboek immers hetzelfde wanneer de verwantschap of aanverwantschap volgt uit een adoptieve afstammingsband.

De vraag tot opheffing van het verbod wordt aan dezelfde procedurevereisten onderworpen als deze van het nieuwe artikel 163 van het Burgerlijk Wetboek.

En tant que juridiction de principe de toutes les demandes en matière d'état des personnes (article 572*bis*, 1°, du Code judiciaire), le tribunal de la famille, sera dorénavant habilité à statuer sur ce genre de demande.

Cette dernière sera introduite sur requête unilatérale car il n'existe pas en principe de partie adverse dont il faudrait garantir le droit à un débat contradictoire. La procédure étant celle sur requête unilatérale, il ne peut être question de parties dans cette disposition. En conséquence de quoi, sur suggestion du Conseil d'État, l'allusion aux parties dans cette disposition est remplacée par une référence aux futurs conjoints.

Sous réserve des modalités procédurales énoncées à l'alinéa 2 du nouvel article 164 du Code civil, les articles 1026 à 1034 du Code judiciaire seront applicables à ces demandes.

Comme cela est déjà prévu pour la levée de l'interdiction pour un mineur de se marier, le juge ne pourra statuer qu'après la comparution des futurs époux et après avoir obtenu l'avis du ministère public sur la question.

Art. 119

Les modifications visées par cet article sont d'ordre technique, liées au fait que la levée d'une prohibition de contracter un mariage ne sera plus soumise à l'appréciation du Roi mais à celle du tribunal de la famille.

Art. 120

La modification proposée de l'article 353-13 du Code civil s'inscrit dans la continuité de la modification de l'article 164 du même Code. En effet, si ce dernier article vise les prohibitions de contracter un mariage lorsque les futurs époux sont parents ou alliés en raison d'un lien de filiation "légale" établi à l'égard d'une des futurs époux, l'article 353-13 du Code civil fait de même lorsque cette parenté ou cette alliance découle d'un lien de filiation adoptive.

La demande de levée de prohibition sera soumise aux mêmes modalités procédurales que celles du nouvel article 164 du Code civil.

Voor het overige wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 118.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 121

Dit artikel voegt in artikel 629*bis* van het Gerechtelijk Wetboek territoriale bevoegdheidsregels in voor de opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan wegens de bloedverwantschap van de toekomstige echtgenoten.

De huidige regels inzake de bevoegdheid *ratione loci* van artikel 629*bis* van het Gerechtelijk Wetboek volstaan niet om dat soort vordering te dekken. Die bepaling bevat wel specifieke regels met betrekking tot het huwelijk, maar die zijn enkel van toepassing op de vorderingen betreffende personen die gehuwd zijn of geweest zijn.

Evenzo zijn, bij toepassing van artikel 629*bis*, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek, de standaardregels inzake territoriale bevoegdheid die van de woonplaats van de verweerder. Er is echter geen verweerder in dit soort procedure.

Tot slot zeggen de regels niets over het geval waarin geen van de echtgenoten in België is gevestigd.

De logica komt overeen met deze van artikel 629*bis*, § 2/1, van het Gerechtelijk Wetboek. Men verkiest de woonplaats en bij gebreke hieraan de plaats waar de persoon is gevestigd. Het enige verschil houdt verband met het feit dat men verwijst naar de verblijfplaats in de zin van artikel 32, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek in de nieuwe § 2/2. In tegenstelling tot wat de Raad van State bevestigt, is het niet de gewone verblijfplaats die de kern vormt van de regels van de territoriale bevoegdheid. De gewone verblijfplaats is een begrip dat courant wordt gebruikt in de regels voor internationale bevoegdheid van de Verdragen van internationaal privaatrecht, wat niet het geval is in dit geval.

De relevante criteria zijn die van de woonplaats of, bij ontstentenis, van de verblijfplaats van de toekomstige echtgenoten. Als geen van de echtgenoten in België is gevestigd, is de familierechtbank van Brussel de bevoegde rechtbank.

Il est renvoyé aux commentaires de l'article 118 pour le surplus.

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 121

Cet article intègre au sein de l'article 629*bis* du Code judiciaire des règles de compétence territoriale propres à la levée de la prohibition à contracter un mariage en raison de la parenté des futurs époux.

En effet, les règles de compétence *ratione loci* actuelles de l'article 629*bis* du Code judiciaire ne suffisent pas à couvrir ce genre de demande. Certes, cette disposition envisage des règles propres au mariage mais elles ne s'appliquent qu'aux demandes qui concernent des personnes qui sont mariées ou qui étaient mariées.

De même, par application de l'article 629*bis*, § 4, du Code judiciaire, les règles de compétence territoriale par défaut sont celles du domicile du défendeur. Or, il n'y a pas de défendeur dans ce genre de procédure.

Enfin, elles n'envisagent pas le cas où aucun des époux n'est établi en Belgique.

La logique est conforme à celle de l'article 629*bis*, § 2/1, du Code judiciaire. On privilégie le domicile et à défaut le lieu où la personne est établie. La seule différence tient au fait qu'on se réfère à la résidence au sens de l'article 32, 4°, du Code judiciaire dans le nouveau § 2/2. Contrairement à ce que le Conseil d'État affirme, ce n'est pas la résidence habituelle qui est au centre des règles de compétence territoriale. La résidence habituelle est une notion qui est couramment utilisée dans les règles de compétence internationale des Conventions de droit international privé, ce qui n'est pas le cas dans le cas d'espèce.

Les critères pertinents sont ceux du domicile ou à défaut, de la résidence des futurs époux. Si aucun des époux n'est établi en Belgique, le tribunal compétent sera le tribunal de la famille de Bruxelles.

Art. 122

Dit artikel voegt een verplichting in om de vorderingen met betrekking tot de artikelen 164 en 353-13 van het Gerechtelijk Wetboek mee te delen aan het openbaar ministerie, op straffe van nietigheid.

Het advies van het openbaar ministerie moet in alle omstandigheden worden gevraagd omdat de voorwaarde in verband met de bloedverwantschap van de toekomstige echtgenoten van openbare orde is. Het advies van het openbaar ministerie is des te belangrijker omdat het in dat advies de rechter bepaalde inlichtingen kan verstrekken die het hem mogelijk kunnen maken om in alle objectiviteit een uitspraak te doen in de zaak.

Het is de taak van het openbaar ministerie om zijn advies in de meest geschikte vorm te verstrekken, volgens de voorwaarden waarin is voorzien in de artikelen 766 tot 767 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 123

Dit artikel breidt het toepassingsgebied van artikel 872 van het Gerechtelijk Wetboek uit opdat de familierechtbank in het kader van het onderzoek van de zaak kennis zou kunnen hebben van de inlichtingen die het openbaar ministerie eventueel heeft ingewonnen op grond van zijn vorderingsbevoegdheden (politieonderzoek, enz.). Daardoor kan de rechter beschikken over een geheel van elementen die hij bepaalt en die hem in staat zullen stellen de situatie *in concreto* correct te beoordelen.

Thans is artikel 872 van het Gerechtelijk Wetboek enkel van toepassing op de vorderingen die worden ingediend in het kader van de procedures die verband houden met de rechten en plichten die ontstaan uit de familiale betrekkingen bedoeld in hoofdstuk Xbis van boek IV van het vierde deel van het Gerechtelijk Wetboek. De procedure tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan wordt niet geregeld in dat hoofdstuk Xbis, zoals blijkt uit de artikelen 1253ter/2 tot 1253octies van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 122

Cet article insère une obligation de communication des demandes relatives aux articles 164 et 353-13 du Code judiciaire au ministère public, à peine de nullité.

L'avis du ministère public sera requis en toute circonstance en raison du caractère d'ordre public de la condition liée à la parenté des futurs époux. Son avis est d'autant plus important qu'il pourrait, dans cet avis, donner au juge certaines informations qui lui permettraient de statuer sur la cause en toute objectivité.

Il appartient au ministère public d'émettre son avis dans la forme la plus appropriée, selon les conditions prévues aux articles 766 et 767 du Code judiciaire.

Art. 123

Cet article étend le champ d'application de l'article 872 du Code judiciaire pour que le tribunal de la famille, dans le cadre de l'instruction de la cause, puisse avoir connaissance des informations que le ministère aurait collectées sur base de ses pouvoirs de réquisition (enquête de police,...). Grâce à cela, le juge pourrait disposer d'un ensemble d'éléments qu'il précise et qui lui permettront d'apprécier correctement la situation *in concreto*.

En effet, à l'heure actuelle, l'article 872 du Code judiciaire ne s'applique qu'aux demandes qui entrent dans le cadre des procédures qui touchent aux droits et devoirs qui naissent des relations familiales visées dans le chapitre X, du livre IV, de la quatrième partie du Code judiciaire. La procédure de levée de la prohibition à contracter un mariage n'est pas réglée par ce chapitre X comme semblent l'indiquer les articles 1253ter/2 à 1253octies de ce Code.

Artikel 872 van het Burgerlijk Wetboek werd in die zin gewijzigd.

Er moet worden opgemerkt dat de rechter steeds rekening zal kunnen houden met de relevante elementen die voorkomen in een eventueel familiedossier om zijn beslissing te nemen (artikel 1253*bis* van het Gerechtelijk Wetboek).

HOOFDSTUK 3

Slotbepaling

Art. 124

Deze bepaling voorziet in een overgangsmaatregel.

De wet is enkel van toepassing op de opheffingsdossiers ingediend na de inwerkingtreding van de wet.

De dossiers die op die datum reeds in behandeling zijn, blijven onderworpen aan de koninklijke gunst.

TITEL 6

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de werking van de Commissie voor Onderhoudsbijdragen, de vaststelling en afrekening van de buitengewone kosten en de vermeldingen in overeenkomsten die onderhoudsbijdragen vaststellen

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 125

Dit artikel voert de verplichting in voor de Koning om de buitengewone kosten vast te stellen alsook de wijze van tenuitvoerlegging en de opeisbaarheid ervan.

Een Koninklijk besluit is het meest aangewezen daar de lijst van buitengewone kosten aanzienlijk lang is (cf. het voorstel van de Commissie in haar jaarverslag 2016). Bovendien staat dit een snellere aanpassing van deze lijst toe, vb. in het geval dat de Commissie in de toekomst een wijziging zou aanbevelen.

De Commissie adviseert in haar jaarverslag 2016 een harmonisering en een definiëring van de buitengewone kosten aan.

C'est en ce sens que l'article 872 du Code judiciaire a été modifié.

Il y a lieu de rappeler que le juge pourra toujours tenir compte des éléments pertinents qui figurent dans un éventuel dossier familial pour prendre sa décision (article 1253*bis* du Code judiciaire).

CHAPITRE 3

Disposition finale

Art. 124

Cette disposition arrête une mesure de droit transitoire.

La loi ne s'appliquera qu'aux dossiers de levée introduits après l'entrée en vigueur de la loi.

Les dossiers qui sont déjà en cours de traitement à cette date restent soumis à la faveur royale.

TITRE 6

Modifications du Code civil et du Code judiciaire relatives au fonctionnement de la Commission des contributions alimentaires, la détermination et le règlement des frais extraordinaires et les mentions dans les conventions qui fixent les contributions alimentaires

CHAPITRE 1ER

Modifications du Code civil

Art. 125

Cet article introduit l'obligation pour le Roi de déterminer les frais extraordinaires, ainsi que leurs modalités d'exécution et d'exigibilité.

Un Arrêté royal est le plus indiqué car la liste des frais extraordinaires est conséquente (cf. la proposition de la Commission dans son rapport annuel 2016). De plus, cela permet une adaptation plus rapide de cette liste, p.e. dans l'hypothèse où la Commission recommanderait dans le futur une modification.

La Commission conseille dans son rapport de l'année 2016 de procéder à l'harmonisation et la définition des frais extraordinaires.

Volgens de Commissie moeten de buitengewone kosten beperkt worden tot bepaalde medische en paramedische kosten, bepaalde kosten verbonden aan de schoolse opleiding en bepaalde kosten verbonden aan de ontwikkeling van de persoonlijkheid en ontplooiing van het kind.

Het is nodig dat de Koning de wijze van tenuitvoerlegging en de opeisbaarheid van de buitengewone kosten aanvult.

Uit het verslag van de Commissie blijkt dat bepaalde buitengewone kosten het voorwerp moeten uitmaken van een voorafgaand overleg en een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord, behalve ingeval van overmacht.

De voorwaarde van een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord zal vervuld zijn wanneer de ouder aan wie de vraag tot akkoord werd gericht bij aangetekende zending of bij fax, nalaat hierop op dezelfde wijze te reageren.

Het begrip aangetekende zending houdt in de aangetekende zending met de post en de gekwalificeerde elektronische aangetekende zending (Art. 27 van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten).

Als de vraag tijdens de schoolvakanties van minstens één week of meer gevraagd is, wordt deze termijn tot 30 dagen verlengd.

De Raad van State heeft twijfels geuit bij de relevantie met betrekking tot het principe van de proportionaliteit verbonden met de eerbiediging van het recht op familie- en gezinsleven, van het door deze bepaling voorziene mechanisme dat erin bestaat om het bestaan te preciseren van een voorafgaand akkoord over de evaluatie van de buitengewone kosten enkel op basis van het stilzwijgen van de betrokken ouder gedurende acht dagen, zelfs indien deze termijn tot dertig dagen kan worden verlengd tijdens schoolvakanties van minstens een week of meer.

De indieners van het wetsontwerp delen de mening van de Raad van State niet. Er bestaan immers andere mechanismen in het Belgisch recht waarin de juridische gevolgen worden verbonden aan de afwezigheid van reactie van een van de partijen. Dit is het geval in het verbintenissenrecht, het handelsrecht (bijvoorbeeld in artikel 46, paragraaf 1, tweede lid van de faillissementswet) en in het erfrecht (bijvoorbeeld het nieuwe artikel 928, paragraaf 2 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 789 van het Burgerlijk Wetboek).

Om die reden wordt het voorziene mechanisme behouden.

Selon la Commission, les frais extraordinaires devraient être circonscrits à certains frais médicaux et paramédicaux, certains frais liés à la formation scolaire, et certains frais liés au développement de la personnalité et à l'épanouissement de l'enfant.

Il est nécessaire que le Roi complète les modalités d'exécution et d'exigibilité des frais extraordinaires.

Il ressort du rapport de la Commission que certains frais extraordinaires doivent faire l'objet d'une concertation préalable et d'un accord préalable exprès, sauf en cas de force majeure.

La condition d'un accord préalable exprès sera remplie lorsque le parent à qui la demande d'accord est adressée par envoi recommandé ou par fax s'abstient d'y répondre de la même manière dans les 8 jours.

La notion d'envoi recommandé comprend l'envoi recommandé postal et l'envoi recommandé électronique qualifié (Art. 27 de la loi du 26 janvier 2018 relative aux services postaux).

Lorsque la demande est formulée pendant des vacances scolaires d'au moins une semaine ou plus, le délai devra être porté à 30 jours.

Le Conseil d'État s'est interrogé sur la pertinence, au regard du principe de proportionnalité lié au respect du droit à la vie familiale, du mécanisme prévu par cette disposition qui consiste à préciser l'existence d'un accord préalable sur l'évaluation des frais extraordinaires par le seul effet du silence du parent concerné pendant huit jours, même si ce délai peut être prolongé à trente jours pendant les vacances scolaires d'au moins une semaine ou plus.

Les auteurs du projet de loi ne partagent pas l'opinion du Conseil d'État. En effet, d'autres mécanismes dans lesquels des conséquences juridiques sont attachées à l'absence de réaction d'une des parties, existent en droit belge. C'est le cas en droit des contrats, en droit commercial (par exemple à l'article 46, paragraphe 1er, deuxième alinéa de la loi sur les faillites) et en droit des successions (par exemple, le nouvel article 928, paragraphe 2 du code civil et l'article 789 du code civil).

Pour cette raison, le mécanisme prévu est conservé.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 126

Dit artikel maakt de huidige bepalingen van artikel 1321 van het Gerechtelijk Wetboek ook toepasselijk op alle overeenkomsten voorafgaandelijk aan een echtscheiding door onderlinge toestemming en aan alle akkoorden met betrekking tot onderhoudsbijdragen.

Deze wijziging is gerechtvaardigd door de noodzaak tot beperking van de geschillen in het kader van verzoeken tot herziening van het bedrag van de onderhoudsbijdrage(n).

De rechter is al te vaak geconfronteerd met een gebrek aan relevante gegevens die de ingeroepen nieuwe omstandigheden moeten kunnen objectiveren.

Het oorspronkelijke wetsontwerp wordt aangepast vanwege technische opmerkingen die door de Raad van State zijn geformuleerd.

Art. 127

Dit artikel wijzigt de frequentie waaraan de Commissie voor onderhoudsbijdragen haar aanbevelingen en advies voor de minister van Justitie opstelt.

Deze wijziging heeft tot doel om de Commissie voor onderhoudsbijdragen toe te laten de problematiek van de onderhoudsbijdragen ruimer te behandelen. Op die manier beschikt de Commissie over meer tijd om zijn advies uit te brengen en kan ze de vragen op een transversale en volledige wijze behandelen.

De Commissie zal haar verslag met de aanbevelingen en het advies pas ten laatste op 31 mei van het kalenderjaar aan de minister van Justitie moeten bezorgen. Het is immers onmogelijk gebleken om dergelijk verslag al af te ronden in de maand nadat de periode van de werkzaamheden waarop het betrekking heeft afgelopen is.

Daarnaast zal de Commissie haar verslag niet meer aan de minister bevoegd voor Gezinnen moeten richten, maar enkel aan de minister van Justitie. Niet elke regering bevat immers steeds een minister met de specifieke bevoegdheid voor Gezinnen.

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 126

Cet article vise à ce que les dispositions actuelles de l'article 1321 du Code judiciaire deviennent également applicables à toutes les conventions préalables au divorce par consentement mutuel de même qu'à tous les accords relatifs aux contributions alimentaires.

Cette modification se justifie par la nécessité de limiter les risques de contestations dans le cadre des demandes de révision du montant de la/des contribution(s) alimentaire(s).

Le juge se trouve souvent confronté à une absence d'éléments de référence pertinents permettant d'objectiver les circonstances nouvelles invoquées par les parties.

Le projet de loi initial est adapté en raison des remarques techniques formulées par le Conseil d'État.

Art. 127

Cet article modifie la fréquence à laquelle la Commission des contributions alimentaires établit des recommandations et rend un avis à l'attention du ministre de la Justice.

Cette modification a pour objectif de permettre à la Commission des contributions alimentaires de traiter de manière plus vaste les problématiques relatives aux contributions alimentaires. De cette manière, la Commission dispose de plus de temps pour émettre son avis et peut donc aborder les questions de manière transversale et complète.

La Commission devra présenter son rapport avec ses recommandations et l'avis au plus tard avant le 31 mai de l'année civile au ministre de la Justice. Il s'est, en effet, avéré impossible de présenter ce rapport dans le mois suivant la période des travaux auquel il se rapporte.

Par ailleurs, la Commission n'adressera plus son rapport au ministre compétent pour les Familles mais uniquement au ministre de la Justice. Tous les gouvernements ne disposent pas d'un ministre spécifiquement compétent pour les Familles.

De minister van Justitie zal het verslag enkel nog in de Kamer van Volksvertegenwoordigers moeten neerleggen. Zo wordt rekening gehouden met de herziening van artikel 74 van de Grondwet van 6 januari 2014.

TITEL 7

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek om de vermelding van het beroep in de akten van rechtspleging te schrappen

Art. 128 tot 132

In een aan de minister van Justitie gerichte nota d.d. 20 juli 2016, legt de Gegevensbeschermingsautoriteit uit dat het gegeven “beroep” onlangs uit het Rijksregister is gehaald wegens de onvolmaaktheid ervan. Er is immers geen enkele procedure ingevoerd om de bijwerking en de authenticiteit van die informatie te waarborgen. Dit gegeven heeft ook in de bevolkingsregisters dezelfde onvolkomenheden: het is hoofdzakelijk gebaseerd op de verklaring van de betrokken persoon.

Omdat dit gegeven weinig betrouwbaar is, verdient het aanbeveling de verplichte vermelding, soms op straffe van nietigheid, van het beroep in de akten van rechtspleging, te schrappen.

TITEL 8

Wijziging van artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 133

Op 22 december 2016 werd de wet houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen gepubliceerd. Deze trad op 1 januari 2017 in werking en verving het koninklijk besluit van 18 november 1996 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen (voorheen: tot invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in geval van faillissement, daarmee gelijkgestelde situaties of gedwongen stopzetting).

De nieuwe wet betekent echter geenszins een volledige inhoudelijke koerswijziging. Het overgrote deel van de bepalingen van het koninklijk besluit van 18 november 1996 werd gewoon overgenomen in deze nieuwe wet.

Ingevolge de vervanging van het koninklijk besluit van 18 november 1996 door de wet van 22 december 2016

Le ministre de la Justice devra déposer le rapport uniquement à la Chambre des représentants. De cette manière, il sera tenu compte de la révision de l'article 74 de la Constitution du 6 janvier 2014.

TITRE 7

Modifications du Code judiciaire en vue de supprimer la mention de la profession dans les actes de procédure

Art. 128 à 132

Dans une note du 20 juillet 2016 adressée au ministre de la Justice, l'Autorité de protection des données expose que la donnée “profession” a récemment été retirée du Registre national en raison de son défaut de qualité, aucune procédure visant à assurer l'actualisation et l'authenticité de cette information n'étant mise en place. La même donnée reprise aux Registres de la population présente les mêmes défauts: cette donnée repose essentiellement sur la déclaration de la personne concernée.

Eu égard au manque de fiabilité de cette donnée, il y a lieu de supprimer l'exigence, parfois à peine de nullité, de la mention de la profession dans les actes de procédure.

TITRE 8

Modification de l'article 1410 du Code judiciaire

Art. 133

La loi instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants a été publiée le 22 décembre 2016. Celle-ci est entrée en vigueur le 1er janvier 2017 et a remplacé l'arrêté royal du 18 novembre 1996 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants (avant: instaurant une assurance sociale en faveur des travailleurs indépendants en cas de faillite, de situations y assimilées ou de cessation forcée).

La nouvelle loi ne signifie nullement un changement d'orientation complet au niveau du contenu. La majorité des dispositions de l'arrêté royal du 18 novembre 1996 a simplement été repris dans cette nouvelle loi.

Suite au remplacement de l'arrêté royal du 18 novembre 1996 par la loi du 22 décembre 2016,

dient de verwijzing naar de financiële uitkering voorzien in artikel 7 van het voornoemd koninklijk besluit in artikel 1410, § 2, 9°, van het Gerechtelijk Wetboek te worden aangepast.

De financiële uitkering in het kader van het overbruggingsrecht wordt onder de oude benaming “sociale verzekering in geval van faillissement” in het Gerechtelijk Wetboek tegen beslag beschermd. In principe mag er zich dus geen probleem van onbeslagbaarheid stellen voor de financiële uitkering in het kader van het overbruggingsrecht, aangezien het overbruggingsrecht de (unieke) wettelijke rechtsopvolger is van de sociale verzekering in geval van faillissement. Maar de beide benamingen verschillen gevoelig van elkaar en ook de data van beide wetgevingen zijn anders (er werd immers, omwille van redenen van rechtszekerheid, leesbaarheid en duidelijkheid, uitdrukkelijk gekozen voor een volledig nieuwe wet met een nieuwe titel). Door een vergetelheid werd een wijziging van artikel 1410, § 2, 9°, van het Gerechtelijk Wetboek niet opgenomen in de nieuwe wet van 22 december 2016 die het koninklijk besluit van 18 november 1996 integraal vervangt en opheft. In het belang van de rechtszekerheid en de gelijke behandeling van elke sociaal verzekerde, is een terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 van de onbeslagbaarheid wenselijk. Het gelijkheidsbeginsel is een algemeen principe dat iedere burger (wettelijk) gelijke rechten en een gelijke behandeling in gelijke gevallen toekent. Dit mensenrecht is in de Belgische grondwet verankerd en wordt gewaarborgd door het Grondwettelijk Hof.

Art. 134

Dit artikel bepaalt dat artikel 133 uitwerking heeft vanaf 1 januari 2017, de datum van inwerkingtreding van de wet van 22 december 2016.

TITEL 9

Wijzigingen van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek en van bijzondere wetten met als doel een gemeenschappelijk regime van vordering ter verdediging van collectieve belangen op te richten

HOOFDSTUK 1

Wijziging van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 135

Het Hof van Cassatie oordeelt dat het eigen belang van een rechtspersoon alleen datgene omvat wat zijn

la référence à la prestation financière visée à l'article 7 de l'arrêté royal précité doit être modifiée dans l'article 1410, § 2, 9°, du Code judiciaire.

La prestation financière dans le cadre du droit passerelle bénéficie d'une protection contre la saisie sous l'ancienne dénomination “assurance sociale en cas de faillite” dans le Code judiciaire. Un problème d'insaisissabilité ne peut donc pas se poser en principe pour la prestation financière dans le cadre du droit passerelle, étant donné que le droit passerelle est le successeur juridique (unique) de l'assurance sociale en cas de faillite. Mais les deux dénominations sont sensiblement différentes, et les dates des deux législations ne sont par ailleurs pas les mêmes (pour des raisons de sécurité juridique, de lisibilité et de clarté, il a expressément été décidé d'instaurer une toute nouvelle loi avec un nouveau titre). En raison d'un oubli, une modification de l'article 1410, § 2, 9°, du Code judiciaire n'a pas été reprise dans la nouvelle loi du 22 décembre 2016 qui remplace intégralement et abroge l'arrêté royal du 18 novembre 1996. Pour des raisons de sécurité juridique et d'égalité de traitement de tout assuré social, un effet rétroactif de l'insaisissabilité au 1er janvier 2017 est souhaitable. Le principe d'égalité est un principe général qui octroie à chaque citoyen des droits (légalement) égaux et une égalité de traitement dans des cas identiques. Ce droit de l'homme est ancré dans la Constitution belge et est garanti par la Cour constitutionnelle.

Art. 134

Cet article détermine que l'article 133 produit ses effets le 1er janvier 2017, c'est-à-dire la date d'entrée en vigueur de la loi du 22 décembre 2016.

TITRE 9

Modifications de l'article 17 du Code judiciaire et de lois particulières en vue de créer un régime de droit commun d'action d'intérêt collectif

CHAPITRE 1ER

Modification de l'article 17 du Code judiciaire

Art. 135

La Cour de cassation estime que l'intérêt propre d'une personne morale ne comprend que ce qui

bestaan, zijn materiële goederen en morele rechten inzonderheid zijn vermogen, eer en goede naam raakt. Dat het enkele feit dat een rechtspersoon of een natuurlijke persoon een doel, ook al is het statutair, nastreeft, geen eigen belang doet ontstaan (Cass. 19 september 1996).

Het feit dat in het objectieve contentieux (Grondwettelijk Hof en Raad van State) de ontvankelijkheidsvoorwaarde van het “belang” anders wordt geïnterpreteerd dan in het subjectieve contentieux (Hof van Cassatie) is volgens het Grondwettelijk Hof geen schending van artikel 10 en 11 van de Grondwet (r.o. B.4. GwH 10 oktober 2013). Het Hof wijst op het onderscheid in contentieux: de beroepen voor het Grondwettelijk Hof of de Raad van State hebben tot doel de geldigheid van een wetstekrachte norm (objectief contentieux) te betwisten terwijl de beroepen bij de gerechten van het rechterlijke orde tot doel hebben een einde te maken aan de schending van een recht waarvan zij bewezen hebben houder te zijn (subjectief contentieux).

Het Grondwettelijk Hof wijst er niettemin op dat de rechtspersoon die een gerechtelijke vordering instelt die overeenstemt met een van zijn statutaire doelen, om een einde te maken aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM, die onontvankelijk wordt verklaard omdat zij geen betrekking heeft op het bestaan van de rechtspersoon, de vermogensgoederen of de morele rechten ervan, wordt gediscrimineerd ten opzichte van verenigingen die een beroep kunnen doen op de bijzondere wetgeving inzake kansengelijkheid en de bestrijding van xenofobie en racisme. Het Hof oordeelde als volgt: “*Het komt echter aan de wetgever toe te preciseren onder welke voorwaarden een vorderingsrecht kan worden toegekend aan de rechtspersonen die een vordering wensen in te stellen die overeenstemt met hun statutair doel en de bescherming beoogt van de fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale verdragen waarbij België partij is.*” (GwH, 10 oktober 2013, nr.°133/2013, § B.11).

De voorgestelde tekst beoogt tegemoet te komen aan dit arrest van het Grondwettelijk Hof en te preciseren onder welke voorwaarden een vorderingsrecht kan worden toegekend aan de rechtspersonen die een vordering wensen in te stellen die overeenstemt met hun statutair doel en de bescherming beoogt van de fundamentele vrijheden zoals zij erkend zijn in de Grondwet en in de internationale verdragen waarbij België partij is, zulks onverminderd eventuele gunstigere regelingen die voortkomen uit het internationale recht en die een rechtstreekse impact in België zouden hebben.

concerne son existence, ses biens matériels et ses droits moraux, en particulier son patrimoine, son honneur et sa réputation. Que le seul fait qu’une personne morale ou une personne physique poursuit un but, fût-il statutaire, n’entraîne pas la naissance d’un intérêt propre (Cass. 19 septembre 1996).

Selon la Cour constitutionnelle, le fait que dans le contentieux objectif (Cour constitutionnelle et Conseil d’État) la condition de recevabilité de l’ “intérêt” est interprétée différemment que dans le contentieux subjectif (Cour de cassation) ne constitue pas une violation des articles 10 et 11 de la Constitution (considérant B.4. C.C. 10 octobre 2013). La Cour souligne la distinction au niveau du contentieux: les recours devant la Cour constitutionnelle ou le Conseil d’État ont pour objet de contester la validité d’une norme législative (contentieux objectif) tandis que les recours devant les juridictions de l’ordre judiciaire ont pour objet de faire cesser la violation d’un droit dont elles prétendent être titulaires (contentieux subjectif).

Néanmoins, la Cour constitutionnelle souligne que la personne morale qui engage une action judiciaire qui correspond à un de ses buts statutaires afin de faire cesser des traitements inhumains et dégradants au sens de l’article 3 de la CEDH, qui est déclarée irrecevable parce qu’elle n’a pas trait à l’existence de la personne morale, à ses biens patrimoniaux ou à ses droits moraux, est discriminée par rapport aux associations qui peuvent faire appel à la législation spéciale en matière d’égalité des chances et de lutte contre la xénophobie et le racisme. La Cour a estimé que: “*C’est toutefois au législateur qu’il appartient de préciser à quelles conditions un droit d’action peut être reconnu aux personnes morales souhaitant exercer une action correspondant à leur but statutaire et visant à la protection des libertés fondamentales telles qu’elles sont reconnues par la Constitution et par les traités internationaux auxquels la Belgique est partie.*” (CC, 10 octobre 2013, n°133/2013, § B.11).

Le texte proposé vise à répondre à cet arrêt de la Cour constitutionnelle et à préciser les conditions dans lesquelles un droit d’action peut être reconnu aux personnes morales souhaitant exercer une action correspondant à leur but statutaire et visant à la protection des libertés fondamentales telles qu’elles sont reconnues par la Constitution et par les traités internationaux auxquels la Belgique est partie, et ce sans préjudice de régimes éventuels plus favorables découlant du droit international et qui auraient un effet direct en Belgique.

De vordering die openstaat voor rechtspersonen moet de bescherming beogen van de fundamentele rechten zoals zij zijn erkend in de Grondwet of in de internationale verdragen waarbij België partij is. Het opzet is de vorderingen ter verdediging van collectieve belangen hoofdzakelijk te beperken tot de zaken waarin die fundamentele rechten op het spel staan; daardoor zal tevens worden voorkomen dat er een al te aanzienlijke verveelvoudiging van de geschillen zou optreden, hetgeen te vrezen valt indien de vordering ter verdediging van collectieve belangen zou openstaan voor eender welk statutair doel.

De voorwaarden voor de vordering ter verdediging van collectieve belangen zijn rechtstreeks ontleend aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, dat stipuleert in punt B.3.3. van zijn arrest van 10 oktober 2013 (nr.133/2013): *“Het Grondwettelijk Hof heeft, zijnerzijds, als voorwaarde van ontvankelijkheid van een beroep tot vernietiging aanvaard dat de vereiste van een belang die is opgenomen in artikel 2, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, overeenkomstig artikel 142, derde lid, van de Grondwet, een vereniging of een groepering niet belet om in rechte op te treden voor de verdediging van een statutair doel of voor de verdediging van de belangen van haar leden; het vereist dat haar maatschappelijk doel van bijzondere aard is en, derhalve, onderscheiden van het algemeen belang, dat het collectief belang niet tot de individuele belangen van haar leden is beperkt, dat het maatschappelijk doel door de bestreden norm kan worden geraakt en dat niet blijkt dat het maatschappelijk doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.”*

De tweede voorwaarde geeft aan dat een rechtspersoon enkel kan optreden ter behartiging van een collectief belang en dus niet rechtstreeks noch onrechtstreeks ter behartiging van individuele belangen van alle of enkele leden. Er wordt daarmee een duidelijk onderscheid gecreëerd met de class action die een totaal andere finaliteit nastreeft.

De laatste voorwaarde houdt in dat het collectief belang werkelijk nagestreefd wordt door de eiser. Dat criterium zal door de rechter op concrete wijze moeten worden beoordeeld, naar analogie van hetgeen reeds gebeurt voor het Grondwettelijk Hof en de Raad van State. Het moet ervoor zorgen dat de eisende partij die een beroep doet op de rechtsvordering ter verdediging van collectieve belangen, zulks doet in het kader van haar werkelijke bedrijvigheid. Dat criterium krijgt de voorkeur boven het anciënniteitscriterium. Zoals de Raad van de State immers terecht heeft opgemerkt in zijn advies van 1 april 2010 (Doc. Kamer, 52-1939/002, § 19.3.3 *in fine*):

L'action qui est ouverte aux personnes morales doit viser à la protection des droits fondamentaux reconnus par la Constitution ou par les traités internationaux auxquels la Belgique est partie. L'idée est de limiter principalement les actions d'intérêt collectif aux affaires dans lesquelles ces droits fondamentaux sont en jeu, ce qui aura également pour effet d'éviter une multiplication trop importante des litiges qui serait à craindre si l'action d'intérêt collectif était ouverte à n'importe quel but statutaire.

Les conditions de l'action d'intérêt collectif sont directement inspirées de la jurisprudence de la Cour constitutionnelle qui stipule au point B.3.3. de son arrêt du 10 octobre 2013 (n°133/2013): *“La Cour constitutionnelle a quant à elle admis, comme condition de recevabilité d'un recours en annulation, que l'exigence d'un intérêt inscrite à l'article 2, 2°, de la loi spéciale du 6 janvier 1989, conformément à l'article 142, alinéa 3, de la Constitution, n'empêchait pas une association ou un groupement d'agir pour la défense d'un but statutaire ou pour la défense des intérêts de ses membres; elle exige que leur objet social soit d'une nature particulière et, dès lors, distinct de l'intérêt général, que l'intérêt collectif ne soit pas limité aux intérêts individuels de leurs membres, que la norme attaquée soit susceptible d'affecter l'objet social et qu'il n'apparaisse pas que cet objet social n'est pas ou n'est plus réellement poursuivi.”*

La deuxième condition établit qu'une personne morale ne peut intervenir qu'en vue de défendre un intérêt collectif et dès lors pas en vue de défendre, directement ou indirectement, des intérêts individuels de l'ensemble ou de quelques membres. Une distinction claire est ainsi opérée avec la class action qui vise une toute autre finalité.

La dernière condition est que l'intérêt collectif soit réellement poursuivi par le demandeur. C'est un critère que le juge devra apprécier de manière concrète, à l'instar de ce qui se passe déjà devant la Cour constitutionnelle et le Conseil d'État. Il vise à s'assurer que la partie demanderesse qui recourt à l'action d'intérêt collectif le fait dans le cadre de ses activités réelles. Ce critère concret est préféré à celui de l'ancienneté. En effet, comme l'a souligné à juste titre le Conseil d'État dans son avis du 1er avril 2010 (Doc. Ch., 52-1939/002, § 19.3.3 *in fine*):

“(…) het vereiste van de termijn van een jaar waarin de ontworpen tekst voorziet, strenger blijkt dan de huidige jurisprudentie van de afdeling Bestuursrechtspraak. Dat vereiste blijkt voor het overige niet in verhouding te staan tot het nagestreefde doel, doordat het tot gevolg kan hebben dat rechtsingang wordt geweigerd aan verenigingen die weliswaar naar aanleiding van welbepaalde projecten ontstaan zijn maar die niet louter “om opportuniteitsredenen” zijn opgericht teneinde bij de Raad van State tijdrovende procedures te voeren. In dit verband vraagt de afdeling Wetgeving zich trouwens af of de voorwaarde betreffende de “werkelijke bedrijvigheid” opgelegd bij het ontworpen artikel 19, tweede lid, 3°, op zich niet volstaat ter verhindering van de misbruiken die de voorwaarde van een jaar geacht wordt te voorkomen.”

Gelet op de ontwikkelingen in de rechtspraak van het Hof van Cassatie lijkt het beter om geen uitdrukkelijke wetsbepaling te voorzien voor milieuverenigingen die volgens het Verdrag van Aarhus steeds moeten kunnen genieten van een effectieve toegang. Volgens rechtspraak van het Hof van Cassatie kunnen inderdaad milieuverenigingen die voldoen aan de eisen van het Verdrag van Aarhus reeds genieten van een effectieve toegang tot de rechter.

Zo oordeelde het Hof in zijn arrest van 11 juni 2013 dat uit de artikelen 3.4, 9.3 en 2.4 van het Verdrag volgt dat België op zich de verplichting heeft opgenomen om verenigingen die de bevordering van de milieubescherming tot doel hebben, de toegang tot de rechter te verzekeren ingeval zij met de bepalingen van het nationale milieurecht strijdig handelen en nalaten van privépersonen en overheidsinstanties willen betwisten, voor zover zij daartoe voldoen aan de in het nationale recht neergelegde criteria. Die criteria mogen niet zodanig worden omschreven of uitgelegd dat zij de toegang van deze verenigingen in dergelijk geval onmogelijk maken. “De rechter vermag de in het nationale recht vastgelegde criteria uit te leggen in overeenstemming met de doelstellingen van artikel 9.3 Verdrag van Aarhus.”

Bovendien zouden de milieuverenigingen die niet voldoen aan de voorwaarden van het Verdrag van Aarhus in voorkomend geval een rechtsvordering ter verdediging van collectieve belangen kunnen instellen overeenkomstig het gemeen recht.

Ten slotte, hoewel de kwestie van het belang om op te treden door de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek wordt geregeld, is het evenwel wenselijk over te gaan tot wijziging van artikel 17 alleen, dat de kwestie van het belang vanuit een algemene invalshoek

“(…) l'exigence du délai d'un an prévue par le texte en projet s'avère plus sévère que la jurisprudence actuelle de la section du contentieux administratif. Elle apparaît du reste disproportionnée par rapport au but poursuivi, dès lors qu'elle peut avoir pour conséquence d'interdire l'accès au prétoire à des associations qui, bien que formées à l'occasion de projets déterminés, ne sont pas purement “d'opportunité” et n'ont pas été créées aux fins de former des recours dilatoires devant le Conseil d'État. À ce propos, la section de législation se demande d'ailleurs si la condition relative aux “activités réelles” imposées par l'article 19, alinéa 2, 3°, en projet, ne suffit pas à elle seule à faire obstacle aux abus auxquels la condition d'un an est censée obvier.”

Au vu des développements dans la jurisprudence de la Cour de cassation, il semble préférable de ne pas prévoir de disposition légale explicite pour les associations environnementales qui conformément à la Convention d'Aarhus doivent toujours pouvoir bénéficier d'un accès effectif. En effet, selon la jurisprudence de la Cour de cassation, les associations environnementales qui répondent aux exigences de la Convention d'Aarhus bénéficient déjà d'un accès effectif à la justice.

Ainsi, dans son arrêt du 11 juin 2013, la Cour a estimé qu'il résulte des articles 3.4, 9.3 et 2.4 de la Convention que la Belgique s'est engagée à garantir aux associations qui ont pour objectif la protection de l'environnement l'accès à la justice dans le cas où elles désirent contester les agissements contraires aux dispositions du droit de l'environnement national et les négligences de personnes privées et d'instances publiques, pour autant qu'elles satisfassent aux critères établis par le droit national. Ces critères ne peuvent être décrits ou interprétés en ce sens qu'en pareille occurrence, ces associations n'auraient pas accès à la justice. “Le juge peut interpréter les critères établis par le droit national conformément aux objectifs de l'article 9.3 de la Convention d'Aarhus.”

Pour le surplus, les associations de protection de l'environnement qui ne satisferaient pas aux conditions de la Convention d'Aarhus pourraient, le cas échéant, introduire une action d'intérêt collectif en vertu du droit commun.

Enfin, bien que la question de l'intérêt à agir soit régie par les articles 17 et 18 du Code judiciaire, il semble préférable de modifier uniquement l'article 17 qui aborde la question de l'intérêt de manière générale. En maintenant l'article 18 inchangé, les conditions prévues par

benadert. Door artikel 18 ongewijzigd te laten, zullen de voorwaarden onder die bepaling (een reeds verkregen en dadelijk belang) ook van toepassing zijn op de vorderingen ter verdediging van collectieve belangen.

Art. 136 tot 154

Technische wijzigingen met als doel bepaalde bijzondere wetten in overeenstemming te brengen met het nieuwe artikel 17, tweede lid, van het Gerechtelijke Wetboek.

De minister van Justitie,

Koen GEENS

cette disposition (intérêt né et actuel) s'appliqueront également aux actions d'intérêt collectif.

Art. 136 à 154

Modifications techniques en vue de mettre certaines lois particulières en concordance avec le nouvel article 17, alinéa 2, du Code judiciaire.

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en tot vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

TITEL 1*Algemene bepaling***Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

TITEL 2

Vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

HOOFDSTUK 1**Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek****Art. 2**

In artikel 145/1 van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het derde lid opgeheven.

Art. 3

In artikel 186 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, wordt het derde lid opgeheven.

Art. 4

In artikel 231 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, wordt het derde lid opgeheven.

Art. 5

In artikel 328, § 2, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt het derde lid opgeheven.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi portant dispositions diverses en matière de droit civil et portant simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

TITRE 1ER*Disposition générale***Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

TITRE 2

Simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

CHAPITRE 1ER**Modifications du Code civil****Art. 2**

Dans l'article 145/1 du Code civil, inséré par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 3

Dans l'article 186 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 4

Dans l'article 231 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 5

Dans l'article 328, § 2, du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 6

Artikel 488/2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt opgeheven.

Art. 7

In artikel 489 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “die betrekking hebben op de goederen” vervangen door de woorden “en beheer”.

Art. 8

In artikel 490 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “en de beëindiging van deze lastgeving krachtens het vijfde lid” toegevoegd na de woorden “tot doel heeft om voor hem een buitengerechtelijke bescherming te regelen”;

2° in het vijfde lid wordt de zin die begint met de woorden “De lasthebber en de meerderjarige of ontvoogde minderjarige lastgever” en eindigt met de woorden “de redenen voor deze beslissing.”, vervangen door de volgende zinnen:

“De lasthebber, de meerderjarige lastgever die wilsbekwaam is of de ontvoogde minderjarige voor wie geen beschermingsmaatregel werd getroffen als bedoeld in artikel 492/1, delen hun beslissing om de overeenkomst te beëindigen aan de in het tweede lid bedoelde griffier of notaris mee. De lasthebber deelt deze informatie mee aan de vrederechter.”

Art. 9

In artikel 490/1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, eerste lid, worden de woorden “en 488/2” opgeheven;

2° in § 2, eerste lid, wordt de zin “De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.” opgeheven;

3° in § 2, tweede lid, worden de woorden “of 488/2” opgeheven en worden de woorden “bij gerechtsbrief” opgeheven;

4° § 3 wordt opgeheven.

Art. 10

In artikel 490/2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Art. 6

L'article 488/2 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est abrogé.

Art. 7

Dans l'article 489 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, les mots “relatifs aux biens” sont remplacés par les mots “et de gestion”.

Art. 8

A l'article 490 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “et la fin de ce mandat en vertu de l'alinéa 5” sont insérés entre les mots “protection extrajudiciaire” et les mots “, est enregistré”;

2° dans l'alinéa 5, la phase commençant par les mots “Le mandataire et le mandant majeur” et finissant par les mots “les raisons de cette décision.” est remplacée par les phrases suivantes:

“Le mandataire, le mandant majeur capable d'exprimer sa volonté ou le mineur émancipé à l'égard duquel aucune mesure de protection visée à l'article 492/1 n'a été prise, communiquent au greffe ou au notaire visé à l'alinéa 2 leur décision de mettre fin au contrat. Le mandataire communique cette information au juge de paix.”

Art. 9

A l'article 490/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, alinéa 1er, les mots “aux articles 488/1 et 488/2” sont remplacés par les mots “à l'article 488/1”;

2° dans le § 2, alinéa 1er, la phrase “Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.” est abrogée;

3° dans le § 2, alinéa 2, les mots “aux articles 488/1 ou 488/2” sont remplacés par les mots “à l'article 488/1” et les mots “par pli judiciaire” sont abrogés;

4° le § 3 est abrogé.

Art. 10

A l'article 490/2, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

a) § 1, derde lid, wordt vervangen als volgt:

“De lasthebber betreft de lastgever zoveel mogelijk en in verhouding tot diens begripsvermogen bij de uitoefening van zijn opdracht. Hij pleegt bij de uitvoering van zijn opdracht op regelmatige tijdstippen overleg met de lastgever en, in voorkomend geval, de door de lastgever aangeduide personen.”;

b) in § 1, vierde lid, wordt de zin “De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure is van toepassing.” opgeheven;

c) in § 1, wordt het zesde lid, vervangen als volgt:

“Heeft de lastgever meerdere lasthebbers aangewezen, dan worden de geschillen tussen hen beslecht in het belang van de lastgever, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.”.

d) § 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. De vrederechter kan te allen tijde de buitengerechtelijke beschermingsmaatregelen van de bijzondere of algemene lastgeving bedoeld in artikel 490, geheel of gedeeltelijk beëindigen indien de wijze waarop de lasthebber de opdracht uitvoert, van die aard is dat de belangen van de lastgever in het gedrang komen. Hij kan die maatregelen geheel of gedeeltelijk vervangen door rechterlijke beschermingsmaatregelen die beter overeenstemmen met de belangen van de lastgever. Hij kan de tenuitvoerlegging van de buitengerechtelijke beschermingsmaatregelen of de uitoefening van de bevoegdheden van de lasthebber onderwerpen aan dezelfde vormvereisten als degene die van toepassing zijn op de rechterlijke beschermingsmaatregelen.

De vrederechter kan ofwel ambtshalve ofwel op verzoek van enige belanghebbende of van de procureur des Konings uitspraak doen over de uitvoeringsmodaliteiten van de buitengerechtelijke beschermingsmaatregelen of over de bevoegdheden van de lasthebber. In geval van niet-naleving van de uitvoeringsmodaliteiten van de buitengerechtelijke beschermingsmaatregelen of van de bevoegdheden van de lasthebber, gelden dezelfde sancties als degene waarin is voorzien voor een rechterlijke beschermingsmaatregel.”;

e) in § 3, wordt de bepaling onder 1° vervangen als volgt:

“1° ingeval niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bedoeld in artikel 488/1.”;

f) in § 3, 2° en 3°, worden de woorden “door de kennisgeving van de” telkens vervangen door de woorden “in geval van”.

Art. 11

In artikel 492 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) le § 1er, alinéa 3, est remplacé par ce qui suit:

“Le mandataire associe le mandant, dans toute la mesure du possible et compte tenu de son degré de compréhension, à l'exercice de sa mission. Dans l'accomplissement de sa mission, il se concerta à intervalles réguliers avec le mandant et, le cas échéant, avec les personnes désignées par le mandant.”;

b) dans le § 1er, alinéa 4, la phrase “La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.” est abrogée;

c) dans le § 1er, l'alinéa 6 est remplacé par ce qui suit:

“Si le mandant a désigné plusieurs mandataires, les différends entre ces derniers sont réglés dans l'intérêt du mandant après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l'article 1247 du Code judiciaire.”;

d) le § 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Le juge de paix peut, à tout moment, mettre fin, en tout ou partie, à la mesure de protection extrajudiciaire qui fait l'objet d'un mandat spécial ou général visé à l'article 490 si la manière d'exercer la mission du mandataire est de nature à mettre en péril les intérêts du mandant. Il peut remplacer, en tout ou en partie, cette mesure par une mesure de protection judiciaire qui serait plus conforme aux intérêts du mandant. Il peut soumettre l'exécution d'une mesure de protection extrajudiciaire ou l'exercice des attributions du mandataire aux mêmes formalités que celles qui s'appliquent à la mesure de protection judiciaire.

Le juge de paix, peut, soit d'office, soit à la demande de tout intéressé ainsi que du procureur du Roi, statuer sur les modalités d'exécution de la mesure de protection extrajudiciaire ou sur les attributions du mandataire. Les mêmes sanctions que celles prévues pour une mesure de protection judiciaire s'appliquent en cas de non-respect des modalités d'exécution d'une mesure de protection extrajudiciaire ou des attributions du mandataire.”;

e) dans le § 3, le 1° est remplacé par ce qui suit:

“1° lorsque les conditions prévues à l'article 488/1 ne sont plus rencontrées.”;

f) dans le § 3, 2° et 3°, les mots “suite à la notification de la” sont chaque fois remplacés par les mots “en cas de”.

Art. 11

Dans l'article 492 du même Code, remplacé par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° in het eerste lid worden de woorden “de artikelen 488/1 en 488/2” vervangen door de woorden “artikel 488/1”;

2° het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 12

In artikel 492/1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in § 1, derde lid, wordt de bepaling onder 2° t.e.m. 4° vervangen als volgt:

“2° alle handelingen die verband houden met de wijziging van de staat van de persoon van de beschermde persoon;

3° alle handelingen die verband houden met de uitoefening van de persoonlijkheidsrechten van de beschermde persoon zoals onder meer vervat in de wetten van 23 juni 1961, 13 juni 1986, 8 december 1992, 7 mei 2004, 26 maart 2003 en 19 december 2008;

4° de ondertekening of authenticatie met behulp van de elektronische identiteitskaart overeenkomstig artikel 6, § 7, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;”;

b) in § 1, derde lid, wordt de bepaling onder 5°, 6°, 7°, 8°, 10°, 11°, 12°, 13°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18° en 19° opgeheven;

c) in § 1 wordt tussen het derde lid en vierde lid een lid ingevoegd, luidende:

“De rechter spreekt zich in alle gevallen ook uit over de bevoegdheid van de bewindvoerder om de beschermde persoon te vertegenwoordigen bij de uitoefening van de rechten van de patiënt bedoeld in artikel 14, § 2, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt voor het geval hij zelf deze rechten niet kan uitoefenen volgens voornoemde wet.”;

d) in § 2, derde lid, 4°, worden de woorden “van meer dan negen jaar” opgeheven;

e) § 2, derde lid wordt aangevuld met de bepalingen onder 18° en 19°, luidende:

“18° de uitoefening van zijn rechten en plichten in fiscale en sociale zaken;

19° het aangaan van periodieke schulden.”;

Art. 13

In artikel 492/2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het derde lid opgeheven.

1° dans l’alinéa 1er, les mots “aux articles 488/1 et 488/2” sont remplacés par les mots “à l’article 488/1”.

2° l’alinéa 2 est abrogé.

Art. 12

A l’article 492/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le § 1er, alinéa 3, les 2° à 4°, sont remplacés par ce qui suit:

“2° d’accomplir tous les actes liés à la modification de l’état de la personne de la personne protégée;

3° d’accomplir tous les actes liés à l’exercice d’un des droits de la personnalité de la personne protégée visés notamment dans les lois du 23 juin 1961, du 13 juin 1986, du 8 décembre 1992, du 7 mai 2004, du 26 mars 2003 et du 19 décembre 2008;

4° de signer ou de s’authentifier au moyen de la carte d’identité électronique, conformément à l’article 6, § 7, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population, aux cartes d’identité, aux cartes d’étranger et aux documents de séjour et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques;”;

b) dans le § 1er, alinéa 3, les 5°, 6°, 7°, 8°, 10°, 11°, 12°, 13°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18° et 19° sont abrogés;

c) dans le § 1er, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre l’alinéa 3 et l’alinéa 4:

“Dans tous les cas, le juge se prononce également sur la compétence de l’administrateur de représenter la personne protégée dans l’exercice des droits du patient visé à l’article 14, § 2, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, si la personne n’est pas en mesure d’exercer elle-même ces droits selon la loi précitée.”;

d) dans le § 2, alinéa 3, 4°, les mots “de plus de neuf ans” sont abrogés;

e) le § 2, alinéa 3, est complété par les 18° et 19°, rédigés comme suit:

“18° d’exercer ses droits et obligations en matière fiscale et sociale;

19° de contracter des dettes périodiques.”.

Art. 13

Dans l’article 492/2 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, l’alinéa 3 est abrogé.

Art. 14

In artikel 492/4 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zin “Artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek en, ingeval het een verzoek tot beëindiging van de rechterlijke beschermingsmaatregel betreft, artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek, zijn van toepassing.” opgeheven;

2° het tweede lid wordt vervangen als volgt:

“De bewindvoerder brengt de vrederechter op de hoogte telkens er zich een fundamentele wijziging in de omstandigheden heeft voorgedaan. De vrederechter onderzoekt op basis van deze informatie ambtshalve of zich een evaluatie van de rechterlijke beschermingsmaatregel opdringt en handelt, in voorkomend geval, overeenkomstig het eerste lid.”.

Art. 15

Artikel 492/5 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt opgeheven.

Art. 16

In artikel 493, § 3, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 12 mei 2014, wordt de zin “De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure is van toepassing.” opgeheven.

Art. 17

In artikel 496, zesde lid, van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 12 mei 2014, wordt de tweede zin vervangen als volgt:

“Als dit het geval is, verzoekt hij de notaris of de griffier van het vredegerecht waar de akte tot aanwijzing van een bewindvoerder of van een vertrouwenspersoon werd verleden, een eensluidend verklaard afschrift mee te delen.”.

Art. 18

Artikel 496/6 van hetzelfde Wetboek, ingevoerd bij de wet van 17 maart 2013, wordt aangevuld met de bepaling onder 6° luidende:

“6° de personen die de hoedanigheid hebben van persoonlijk assistent en waarvan de tussenkomst geregeld werd door een persoonlijk-assistentiecontract overeenkomstig artikel 12 van het Besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap;”.

Art. 14

A l'article 492/4 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, la phrase “L'article 1246 du Code judiciaire et, s'il s'agit d'une demande de cessation de la mesure de protection judiciaire, l'article 1241 du Code judiciaire, sont d'application.” est abrogée;

2° l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“L'administrateur avertit le juge de paix de tout changement fondamental de la situation. Sur base de cette information, le juge détermine d'office si une évaluation de la mesure de protection s'impose et, le cas échéant, procède conformément à l'alinéa 1er.”.

Art. 15

L'article 492/5 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est abrogé.

Art. 16

Dans l'article 493, § 3, alinéa 1er, du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 12 mai 2014, la phrase “La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.” est abrogée.

Art. 17

Dans l'article 496, alinéa 6, du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 12 mai 2014, la deuxième phrase est remplacée par ce qui suit:

“Si c'est le cas, il demande au notaire ou au greffier de la justice de paix devant lequel l'acte de désignation d'un administrateur ou d'une personne de confiance a été passé, de lui en communiquer une copie certifiée conforme.”.

Art. 18

L'article 496/6 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est complété par un 6° rédigé comme suit:

“6° les personnes qui ont la qualité d'assistant personnel et dont l'intervention est régie par un contrat d'assistance personnelle visé à l'article 12 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 15 décembre 2000 établissant les conditions d'octroi d'un budget d'assistance personnelle aux personnes handicapées;”.

Art. 19

In artikel 496/7, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt de zin “De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure is van toepassing.” opgeheven.

Art. 20

In artikel 497/2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de inleidende zin worden de woorden “, in zoverre de beschermde persoon daarvoor handelingsonbekwaam werd verklaard” ingevoegd tussen de woorden “De volgende handelingen zijn” en de woorden “niet vatbaar voor”;

b) het artikel wordt aangevuld met een bepaling onder 27°, luidende:

“27° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van organen bedoeld in artikel 5 of 10 van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen.”

Art. 21

In artikel 497/3, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

“Geschillen tussen de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen worden beslecht in het belang van de beschermde persoon, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.”;

2° de paragraaf wordt aangevuld met een lid, luidend:

“De in het eerste lid bedoelde procedure is ook van toepassing op de geschillen tussen enerzijds de bewindvoerder over de persoon of de bewindvoerder over de goederen en anderzijds de beschermde persoon.”

Art. 22

In artikel 497/4 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 23

In artikel 497/5, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Art. 19

Dans l'article 496/7, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, la phrase “La procédure prévue par l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.” est abrogée.

Art. 20

Dans l'article 497/2 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 les modifications suivantes sont apportées:

a) dans la phrase liminaire, les mots “Les actes suivants” sont remplacés par les mots “Pour autant que la personne protégée ait été déclarée incapable, les actes suivants”;

b) l'article est complété par un 27° rédigé comme suit:

“27° le consentement à un prélèvement d'organe visé à l'article 5 ou 10 de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes.”

Art. 21

A l'article 497/3, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“Les litiges entre l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée, après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l'article 1247 du Code judiciaire.”;

2° le paragraphe est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Il en va de même pour les litiges entre l'administrateur de la personne ou l'administrateur des biens, d'une part, et la personne protégée, d'autre part.”

Art. 22

Dans l'article 497/4 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 2 est abrogé.

Art. 23

Dans l'article 497/5, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° in het eerste lid worden de woorden “de goedkeuring van het verslag bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/14 of 499/17” vervangen door de woorden “onderzoek van het verslag bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/14 of 499/17, overeenkomstig artikel 497/8 en de goedkeuring ervan”;

2° in het derde lid wordt de tweede zin aangevuld met de woorden “en de wijze bepalen waarop de vergoeding van deze kosten wordt begroot.”;

3° in het vierde lid wordt de derde zin aangevuld met de woorden “en kan bepalen welke ambtsverrichtingen als buitengewoon kunnen worden beschouwd”;

4° in het vierde lid wordt het woord “overlegging” vervangen door het woord “mededeling”.

Art. 24

Artikel 497/6 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt opgeheven.

Art. 25

Artikel 497/8 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 497/8. De vrederechter onderzoekt de verslagen bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 of 499/17 en gaat minstens na of:

1° het verslag en, indien nodig, de bij het verslag gevoegde documenten, zijn neergelegd;

2° het verslag ten minste de wettelijk vereiste elementen bevat;

3° het verslag in overeenstemming is met het door de Koning opgestelde model;

4° indien er meerdere bewindvoerders zijn, de wijze van opmaak van het verslag bedoeld in artikel 498/3, § 2, derde lid, correct werd nageleefd; en

5° er geen ernstige aanwijzingen zijn van tekortkomingen of fraude in het beheer van de bewindvoerder.”.

Art. 26

In artikel 498, van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 27

In artikel 498/3, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° dans l’alinéa 1er, les mots “approbation du rapport visé aux articles 498/3, 498/4, 499/14 ou 499/17” sont remplacés par les mots “vérification du rapport visé aux articles 498/3, 498/4, 499/14 ou 499/17, conformément à l’article 497/8 et approbation de celui-ci”;

2° dans l’alinéa 3, la deuxième phrase est complétée par les mots “et déterminer le mode de calcul de l’indemnité liée à ces frais.”;

3° dans l’alinéa 4, la troisième phrase est complétée par les mots “et déterminer les prestations qui peuvent être considérées comme des devoirs exceptionnels”;

4° dans l’alinéa 4, le mot “présentation” est remplacé par le mot “communication”.

Art. 24

L’article 497/6 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est abrogé.

Art. 25

L’article 497/8 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 497/8. Le juge de paix examine les rapports visés aux articles 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 ou 499/17 et vérifie au moins que:

1° le rapport et, au besoin, les documents joints au rapport, ont été déposés;

2° le rapport comprend au moins les éléments requis par la loi;

3° le rapport est conforme au modèle établi par le Roi;

4° s’il y a plusieurs administrateurs, le mode de rédaction du rapport visé à l’article 498/3, § 2, alinéa 3, a été respecté correctement; et

5° il n’existe pas des indices sérieux de manquements ou de fraude dans la gestion de l’administrateur.”.

Art. 26

Dans l’article 498 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, l’alinéa 2 est abrogé.

Art. 27

A l’article 498/3, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° in § 1, tweede lid, worden de woorden “brengt de bewindvoerder jaarlijks schriftelijk verslag uit” vervangen door de woorden “deelt de bewindvoerder jaarlijks een verslag mee”;

2° in § 1, derde lid, wordt het woord “schriftelijk” opgeheven;

3° in § 2, eerste lid, worden de woorden “brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit” vervangen door de woorden “deelt jaarlijks een verslag mee”;

4° in § 2, tweede en derde lid, wordt het woord “schriftelijk” telkens opgeheven;

5° in § 3, eerste lid, wordt de eerste zin vervangen door de zin “De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en indien dat het geval is, keurt hij het verslag goed” en worden de woorden “aan hem overgezonden” vervangen door de woorden “hem ter kennis gebracht”.

Art. 28

In artikel 498/4 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de eerste en de tweede zin vervangen als volgt: “De bewindvoerder deelt binnen een maand na de beëindiging van zijn opdracht, een eindverslag opgesteld overeenkomstig artikel 498/3, § 1, derde lid, en/of 498/3, § 2, tweede lid, mee aan de vrederechter, aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder. Het verslag wordt in laatstgenoemd geval eveneens meegedeeld aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon.”;

2° het tweede lid wordt vervangen als volgt:

“De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8. Naargelang van het resultaat keurt hij het verslag goed of weigert hij het. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de reden voor de weigering om met het verslag in te stemmen.”;

3° het derde lid wordt opgeheven;

4° in het vroegere vierde lid, dat het derde lid wordt, worden de woorden “en het proces-verbaal worden” vervangen door het woord “wordt”.

Art. 29

In artikel 499/6 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° dans le § 1er, alinéa 2, les mots “fait rapport par écrit” sont remplacés par les mots “communique un rapport”;

2° dans le § 1er, alinéa 3, le mot “écrit” est abrogé;

3° dans le § 2, alinéa 1er, les mots “fait annuellement rapport par écrit” sont remplacés par les mots “communique tous les ans un rapport”;

4° dans le § 2, alinéas 2 et 3, le mot “écrit” est chaque fois abrogé;

5° dans le § 3, alinéa 1er, les mots “marque son approbation au bas du rapport” sont remplacés par les mots “vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l’article 497/8 et dans l’affirmative, il approuve le rapport” et le mot “transmises” est remplacé par le mot “notifiées”.

Art. 28

A l’article 498/4 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1er, le mot “remet” est remplacé par le mot “communique” et le mot “remis” est remplacé par le mot “communiqué”;

2° l’alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Le juge de paix vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l’article 497/8. En fonction du résultat, il approuve le rapport ou le refuse. Le cas échéant, il est fait mention du motif de refus de consentir au rapport.”;

3° l’alinéa 3 est abrogé;

4° dans l’alinéa 4 ancien, devenant l’alinéa 3, les mots “Le rapport et le procès-verbal sont versés” sont remplacés par les mots “Le rapport est versé”.

Art. 29

A l’article 499/6 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° in het eerste lid worden de woorden “bezorgt uiterlijk zes weken na de aanvaarding van zijn aanwijzing een verslag over de leefsituatie van de beschermde persoon” vervangen door de woorden “deelt uiterlijk zes weken na zijn aanwijzing een verslag over de leefsituatie van de beschermde persoon mee”;

2° in het tweede lid worden de woorden “één maand na de aanvaarding van zijn aanwijzing” vervangen door de woorden “zes weken na zijn aanwijzing” en worden de woorden “zendt hij dit verslag over” vervangen door de woorden “deelt hij dit verslag mee”;

3° in het vijfde lid wordt het woord “schriftelijk” opgeheven.

Art. 30

In artikel 499/7 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in § 1 worden het eerste lid, 2°, het tweede en het derde lid opgeheven;

b) in § 3 worden de woorden “de bewindvoerder tevens machtigen” vervangen door de woorden “een bewindvoerder tevens machtigen” en worden de zinnen “Indien de zaak slechts door de bewindvoerder over de persoon of de bewindvoerder over de goederen bij hem aanhangig wordt gemaakt, wordt de andere gehoord of tenminste bij gerechts-brief opgeroepen. Door die oproeping wordt hij partij in het geding.” opgeheven;

c) in § 4 wordt de zin “De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.” opgeheven.

Art. 31

In artikel 499/10 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “bij artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek” worden vervangen door de woorden “bij artikelen 1238 tot 1249/6 van het Gerechtelijk Wetboek”;

2° het woord “schriftelijk” wordt opgeheven.

Art. 32

In artikel 499/11 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “overeenkomstig de in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure” opgeheven.

Art. 33

In artikel 499/14, van hetzelfde Wetboek worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° dans l’alinéa 1er, les mots “un mois après avoir accepté sa désignation” sont remplacés par les mots “six semaines après la décision dans laquelle une mesure de protection de la personne a été ordonnée” et les mots “fait rapport” sont remplacés par les mots “communique son rapport”;

2° dans l’alinéa 2, les mots “un mois après avoir accepté sa désignation” sont remplacés par les mots “six semaines après la décision dans laquelle une mesure de protection des biens a été ordonnée” et le mot “transmet” est remplacé par le mot “communique”;

3° dans l’alinéa 5, le mot “écrit” est abrogé.

Art. 30

A l’article 499/7, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le § 1er, l’alinéa 1er, 2°, et les alinéas 2 et 3 sont abrogés;

b) dans le § 3, les mots “autoriser l’administrateur” sont remplacés par les mots “autoriser un administrateur” et les phrases “S’il est seulement saisi par l’administrateur de la personne ou l’administrateur des biens, l’autre est entendu ou du moins convoqué par pli judiciaire. Cette convocation le rend partie à la cause.” sont abrogées;

c) dans le § 4, la phrase “Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d’application.” est abrogée.

Art. 31

A l’article 499/10 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “à l’article 1250 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “aux articles 1238 à 1249/6 du Code judiciaire”;

2° le mot “écrite” est abrogé.

Art. 32

Dans l’article 499/11 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les mots “conformément à la procédure prévue à l’article 1252 du Code judiciaire” sont abrogés.

Art. 33

A l’article 499/14 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° in § 1, tweede lid, worden de woorden “brengt de bewindvoerder jaarlijks schriftelijk verslag uit” vervangen door de woorden “deelt de bewindvoerder jaarlijks een verslag mee”;

2° in § 1, derde lid, wordt het woord “schriftelijk” opgeheven;

3° in § 1, vierde lid, wordt de eerste zin vervangen door de zin “De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en indien dat het geval is, keurt hij het verslag goed.” en worden de woorden “aan hem overgezonden” vervangen door de woorden “hem ter kennis gebracht”;

4° in § 2, eerste lid, worden de woorden “bezorgt jaarlijks een schriftelijk verslag” vervangen door de woorden “deelt jaarlijks een verslag mee”;

5° in § 2, tweede lid, wordt het woord “schriftelijk” opgeheven;

6° § 2, derde lid, wordt vervangen als volgt:

“Met het verslag wordt een kopie neergelegd van het eerste en laatste rekeninguittreksel van de periode waarop het verslag betrekking heeft ter staving van de erin vermelde saldi alsook, in voorkomend geval, de attesten van de financiële instelling betreffende de belegde kapitalen.”;

7° in § 2, vijfde lid, wordt de zin “De vrederechter keurt in een proces-verbaal het verslag goed.” vervangen door de zin “De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en indien dat het geval is, keurt hij het verslag goed.”;

8° § 3 worden de woorden “en het proces-verbaal worden” vervangen door het woord “wordt”;

9° in § 4 wordt het woord “schriftelijk” opgeheven.

Art. 34

In artikel 499/15 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt de zin “De procedure van artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.” opgeheven.

Art. 35

Artikel 499/17 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art 499/17. De bewindvoerder deelt binnen een maand na de beëindiging van zijn opdracht, een eindverslag opgesteld overeenkomstig artikel 499/14, § 1, derde lid en/of 499/14, § 2, tweede lid, mee aan de vrederechter, aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel

1° dans le § 1er, alinéa 2, les mots “fait, tous les ans, rapport par écrit” sont remplacés par les mots “communique tous les ans un rapport”;

2° dans le § 1er, alinéa 3, le mot “écrit” est abrogé;

3° dans le § 1er, alinéa 4, les mots “marque son approbation au bas du rapport” sont remplacés par les mots “vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l’article 497/8 et dans l’affirmative, il approuve le rapport” et le mot “transmises” est remplacé par le mot “notifiées”;

4° dans le § 2, alinéa 1er, les mots “remet annuellement un rapport écrit” sont remplacés par les mots “communique tous les ans un rapport”;

5° dans le § 2, alinéa 2, le mot “écrit” est abrogé;

6° le § 2, alinéa 3, est remplacé par ce qui suit:

“Une copie du premier et du dernier extraits de compte de la période concernée par le rapport, destinée à étayer les soldes qui y sont mentionnés ainsi que, le cas échéant, une attestation de l’organisme financier relative aux capitaux placés sont déposés en même temps que le rapport.”;

7° dans le § 2, alinéa 5, la phrase “Le juge de paix approuve le rapport dans un procès-verbal.” est remplacée par la phrase “Le juge de paix vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l’article 497/8 et dans l’affirmative, il approuve le rapport.”;

8° le § 3, les mots “Le rapport et le procès-verbal sont joints” sont remplacés par les mots “Le rapport est joint”;

9° dans le § 4, le mot “écrit” est abrogé.

Art. 34

Dans l’article 499/15 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, la phrase “La procédure prévue à l’article 1250 du Code judiciaire est d’application.” est abrogée.

Art. 35

L’article 499/17 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 499/17. L’administrateur communique dans le mois de la fin de sa mission un rapport final établi conformément à l’article 499/14, § 1er, alinéa 3 et/ou à l’article 499/14, § 2, alinéa 2, au juge de paix, à la personne à l’égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin ou au nouvel

is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder. Het verslag wordt in laatstgenoemd geval eveneens meegedeeld aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon.

De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en naargelang van het resultaat keurt hij het verslag goed of weigert hij het. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de reden voor de weigering om het verslag goed te keuren.

Het verslag wordt toegevoegd aan het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

De bewindvoerder deelt, naargelang van het geval, een kopie van het verslag aan de beschermde persoon, aan de persoon ten aanzien van wie de beschermingsmaatregel is beëindigd, aan de bewindvoerder over de persoon of aan de nieuwe bewindvoerder over de persoon, aan de bewindvoerder over de goederen of aan de nieuwe bewindvoerder over de goederen, of aan de vertrouwenspersoon mee.”.

Art. 36

Artikel 499/18 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Zolang het verslag bedoeld in artikel 499/17, eerste lid niet is meegedeeld overeenkomstig die bepaling, kunnen tussen de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd en zijn vroegere bewindvoerder over de goederen geen geldige overeenkomsten worden gesloten en blijft artikel 908 van toepassing.

De nieuwe bewindvoerder over de goederen of de vroeger beschermde persoon kan slechts opheffing van de zekerheidstelling die de bewindvoerder inzake zijn beheer heeft gegeven verlenen ten vroegste nadat het verslag bedoeld in artikel 499/17, eerste lid is meegedeeld overeenkomstig die bepaling.”.

Art. 37

In artikel 499/19, § 2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 en vervangen bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste en tweede lid worden vervangen als volgt:

“Indien de beschermde persoon tijdens de duur van het bewind overlijdt, kan de vrederechter, ambtshalve of op verzoek van de bewindvoerder, van de vertrouwenspersoon of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, in afwijking van § 1, de bewindvoerder over de goederen, bij afwezigheid van erfgenamen die zich bij deze bewindvoerder hebben aangemeld, machtigen om diens opdracht uit te oefenen tot uiterlijk zes maanden na dit overlijden.

administrateur. Dans le dernier cas, le rapport est également communiqué à la personne protégée et à sa personne de confiance.

Le juge de paix vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8 et en fonction du résultat, il approuve le rapport ou le refuse. Le cas échéant, il est fait mention du motif de refus d'approuver le rapport.

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

L'administrateur communique, selon le cas, une copie du rapport à la personne protégée, à la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection a pris fin, à l'administrateur de la personne ou au nouvel administrateur de la personne, à l'administrateur des biens ou au nouvel administrateur des biens, ou à la personne de confiance.”.

Art. 36

L'article 499/18 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Tant que le rapport visé à l'article 499/17, alinéa 1er, n'a pas été communiqué conformément à cette disposition, aucun contrat valable ne peut être conclu entre la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin et l'ancien administrateur de ses biens et l'article 908 reste d'application.

Le nouvel administrateur des biens ou la personne anciennement protégée ne peut donner la mainlevée de la garantie fournie par l'administrateur pour sûreté de sa gestion au plus tôt qu'après que le rapport visé à l'article 499/17, alinéa 1er, a été communiqué conformément à la présente disposition.”.

Art. 37

A l'article 499/19, § 2, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et remplacé par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les alinéas 1er et 2 sont remplacés par ce qui suit:

“En cas de décès de la personne protégée pendant la durée de l'administration, le juge de paix peut, par dérogation au § 1er, autoriser, d'office ou à la demande de l'administrateur, de la personne de confiance ou de toute personne intéressée ainsi que du procureur du Roi, l'administrateur des biens, en l'absence d'héritiers qui se seraient signalés auprès de cet administrateur, à poursuivre sa mission jusqu'à six mois au maximum après ce décès.

De bevoegdheden van de bewindvoerder zijn in dat geval beperkt tot de eventuele teruggave van een goed dat de persoon als hoofdverblijfplaats had gehuurd met inbegrip van het recht om te beschikken over de huurwaarborg en de betaling bij voorafneming op de tegoeden van de nalatenschap van de bezoldigingen en vergoedingen bedoeld in artikel 497/5, de begrafeniskosten en de andere bevoorrechte schuldvorderingen vermeld in de artikelen 19 en 20 van de hypotheekwet van 16 december 1851 evenals de rusthuiskosten voor zover deze dateren van voor het overlijden van de beschermde persoon.

De opdracht van de bewindvoerder eindigt in ieder geval op het tijdstip waarop de curator over de onbeheerde nalatenschap zijn opdracht aanvat of op het tijdstip waarop een erfgenaam zich aanmeldt. De bewindvoerder deelt deze informatie mee aan de vrederechter.”;

2° in het vroegere derde lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden “artikel 499/17, § 2,” vervangen door de woorden “artikel 499/17, eerste lid”.

Art. 38

In artikel 500/2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 worden de woorden “binnen een maand nadat het verslag bedoeld in artikel 499/6 bij het administratief dossier is gevoegd, na de ouders, de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon te hebben gehoord” vervangen door de woorden “in de beschikking die de ouders als bewindvoerders van de beschermde persoon aanstelt”.

Art. 39

In artikel 500/3 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, derde lid, worden de woorden “waarbij de voorkeur wordt gegeven aan de bemiddeling overeenkomstig de artikelen 1724 tot 1737 van het Gerechtelijk Wetboek en bij ontstentenis daarvan overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichterbij elkaar te brengen, overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek”;

2° in § 2, worden de woorden “overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek” opgeheven.

Art. 40

In artikel 501 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, wordt het vijfde lid opgeheven.

Dans ce cas, les compétences de l'administrateur se limitent à la restitution éventuelle d'un bien loué par la personne en tant que résidence principale, en ce compris le droit de disposer de la garantie locative, et au paiement par prélèvement sur les avoirs de la succession des rémunérations et des indemnités visées à l'article 497/5, des frais funéraires et des autres créances privilégiées mentionnées aux articles 19 et 20 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, ainsi que des frais de séjour en maison de repos, pour autant que ceux-ci soient antérieurs au décès de la personne protégée.

La mission de l'administrateur prend fin en tous les cas au moment où le curateur entame sa mission sur la succession vacante ou au moment où un héritier se manifeste. L'administrateur communique cette information au juge de paix.”;

2° dans l'alinéa 3 ancien, qui devient l'alinéa 4, les mots “l'article 499/17, § 2,” sont remplacés par les mots “l'article 499/17, alinéa 1er,”.

Art. 38

Dans l'article 500/2 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les mots “, dans le mois qui suit le moment où le rapport visé à l'article 499/6 a été versé au dossier administratif, après avoir entendu les parents, la personne protégée et sa personne de confiance” sont remplacés par les mots “dans l'ordonnance où les père et mère sont désignés comme administrateurs de la personne protégée”.

Art. 39

A l'article 500/3 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, alinéa 3, les mots “en privilégiant le recours à la médiation conformément aux articles 1737 du Code judiciaire et à défaut, conformément à la procédure prévue par l'article 1252 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties, conformément à l'article 1247 du Code judiciaire”;

2° dans le § 2, les mots “, conformément à la procédure prévue à l'article 1252 du Code judiciaire” sont abrogés.

Art. 40

Dans l'article 501 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 5 est abrogé.

Art. 41

In artikel 501/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 42

In titel XI, hoofdstuk II/1, afdeling 4, onderafdeling 5, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 501/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 501/3. De geschillen tussen de vertrouwenspersoon en de beschermde persoon of de bewindvoerder of tussen de vertrouwenspersonen worden geregeld door de vrederechter in het belang van de beschermde persoon, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen, overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.”.

Art. 43

In artikel 905 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, wordt het zesde lid opgeheven.

Art. 44

Artikel 908 van hetzelfde Wetboek, vervangen door de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“De in boek 1, titel XI, hoofdstuk II/1, bedoelde bewindvoerder en eenieder die een gerechtelijk mandaat uitoefent, kunnen geen voordeel genieten van beschikkingen onder de levenden of bij testament die de beschermde persoon of de persoon ten aanzien van wie dit mandaat wordt uitgeoefend tijdens de rechterlijke bescherming of dit mandaat te hunnen behoeve mocht hebben gemaakt. Deze bepaling is niet van toepassing op de personen genoemd in artikel 496, eerste lid en artikel 909, derde lid, 2° en 3°.”.

Art. 45

In artikel 1100/2, § 2, ingevoegd bij de wet van 31 juli 2017, wordt de zin “De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.” opgeheven.

Art. 46

In artikel 1397/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt opgeheven;

2° in het derde lid wordt de zin “De bij artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde rechtspleging is van toepassing” opgeheven.

Art. 41

Dans l'article 501/1, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 2 est abrogé.

Art. 42

Dans le titre XI, chapitre II/1, section 4, sous-section 5, du même Code, il est inséré un article 501/3, rédigé comme suit:

“Art. 501/3. Les litiges entre la personne de confiance et la personne protégée ou l'administrateur ou entre personnes de confiance sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l'article 1247 du Code judiciaire.”.

Art. 43

Dans l'article 905 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 6 est abrogé.

Art. 44

L'article 908 du même Code, remplacé par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“L'administrateur visé au livre 1, titre XI, chapitre II/1, et toute personne exerçant un mandat judiciaire ne pourront profiter des dispositions entre vifs ou testamentaires que la personne protégée ou la personne à l'égard de laquelle ce mandat est exercé aurait pu faire en leur faveur au cours de la protection judiciaire ou de ce mandat. Cette disposition n'est pas applicable aux personnes mentionnées à l'article 496, alinéa 1er, et à l'article 909, alinéa 3, 2° et 3°.”.

Art. 45

Dans l'article 1100/2, § 2, inséré par la loi du 31 juillet 2017, la phrase “Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.” est abrogée.

Art. 46

A l'article 1397/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 2 est abrogé;

2° dans l'alinéa 3, la phrase “La procédure prévue à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application” est abrogée.

Art. 47

In artikel 1426, § 4, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “Artikel 1249” vervangen door de woorden “Artikel 1250”.

Art. 48

In artikel 1475, § 2, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het vierde lid opgeheven.

Art. 49

In artikel 1476, § 2, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het negende lid opgeheven.

Art. 50

In artikel 2003, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 17 maart 2013 en van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “Wat de lastgevingen bedoeld in artikel 489 betreft” worden vervangen door de woorden “Wat betreft de algemene lastgevingen bedoeld in artikel 1987 of de lastgevingen bedoeld in artikel 489”

2° de woorden “of 488/2” worden opgeheven;

3° het lid wordt aangevuld met twee zinnen, luidende:

“Van het voorgaande kan worden afgeweken indien dit uitdrukkelijk werd bedongen in het kader van een lastgevingsovereenkomst waarbij meerdere lastgevers eenzelfde belang nastreven of ingeval de lastgeving onlosmakelijk deel uitmaakt van een complexe overeenkomst die hoofdzakelijk andere rechtshandelingen tot voorwerp heeft. De lastgeving eindigt in alle gevallen indien de lasthebber komt te verkeren in een staat bedoeld in artikel 488/1.”.

Art. 51

In artikel 2005, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 25 april 2014, worden de woorden “of 488/2” opgeheven.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 52

In artikel 594, 16°, van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het woord “501/2” vervangen door het woord “501/3”.

Art. 47

Dans l'article 1426, § 4, du même Code, modifié par la loi du 17 mars 2013, les mots “L'article 1249 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “L'article 1250 du Code judiciaire”.

Art. 48

Dans l'article 1475, § 2, du même Code, modifié par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 4 est abrogé.

Art. 49

Dans l'article 1476, § 2, du même Code, modifié par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 9 est abrogé.

Art. 50

Dans l'article 2003, alinéa 2, du même Code, modifié par les lois du 17 mars 2013 et du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “En ce qui concerne les mandats visés à l'article 489” sont remplacés par les mots “En ce qui concerne les mandats généraux visés à l'article 1987 ou les mandats visés à l'article 489”

2° les mots “ou 488/2” sont abrogés;

3° l'alinéa est complété par deux phrases rédigées comme suit:

“Il peut être dérogé à ce qui précède si cela est expressément stipulé dans le contrat de mandat dans lequel plusieurs mandants poursuivent un intérêt semblable ou dans le cas où le mandat fait partie indissociablement d'un contrat complexe qui concerne principalement d'autres actes juridiques. Dans tous les cas, le mandat prend fin si le mandataire se trouve dans l'état visé à l'article 488/1.”.

Art. 51

Dans l'article 2005, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 25 avril 2014, les mots “ou 488/2” sont abrogés.

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 52

Dans l'article 594, 16°, du Code judiciaire, remplacé par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par la loi du 17 mars 2013, le mot “501/2” est remplacé par le mot “501/3”.

Art. 53

In artikel 764, eerste lid, 2°, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 12 mei 2014, worden de woorden “, het beheer over de goederen van een persoon ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke” opgeheven.

Art. 54

Artikel 765 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 juli 2013 en gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, wordt opgeheven.

Art. 55

In deel IV, boek IV, hoofdstuk X, wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen als volgt:

“Afdeling 1. Procedure”.

Art. 56

In deel IV, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1, wordt voor artikel 1238 een onderafdeling 1 ingevoegd met als opschrift:

“Onderafdeling 1. Indiening van het verzoek”.

Art. 57

Artikel 1238 van hetzelfde Wetboek vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Artikel 1238. § 1. De beschermde of te beschermen persoon, elke belanghebbende of de procureur des Konings kan om een rechterlijke beschermingsmaatregel verzoeken op grond van de artikelen 490 tot 501/3 van het Burgerlijk Wetboek of de bepalingen van dit hoofdstuk.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 kan de vrederechter ambtshalve een beschermingsmaatregel nemen:

1° als bij hem een verzoek bedoeld in de artikelen 5, § 1, en 23 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, is neergelegd en als hem een omstandig verslag bedoeld in de artikelen 13, 14 en 25 van dezelfde wet wordt toegezonden;

2° als de internering van een persoon werd bevolen;

3° in de andere gevallen waarin uitdrukkelijk is voorzien in de wet, inzonderheid in de gevallen bedoeld in de artikelen 490/1, § 2, en 490/2, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek; of

Art. 53

Dans l'article 764, alinéa 1er, 2°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 12 mai 2014, les mots “, à l'administration des biens d'une personne qui fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux” sont abrogés.

Art. 54

L'article 765 du même Code, remplacé par la loi du 30 juillet 2013 et modifié par la loi du 8 mai 2014, est abrogé.

Art. 55

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, l'intitulé de la Section première est remplacé par ce qui suit:

“Section première. De la procédure”.

Art. 56

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section première, avant l'article 1238, il est inséré une sous-section première, intitulée:

“Sous-section première. De l'introduction de la demande”.

Art. 57

L'article 1238 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Article 1238. § 1er. La personne protégée ou à protéger, toute personne intéressée ou le procureur du Roi peuvent introduire une demande de mesure de protection fondée sur les articles 490 à 501/3 du Code civil ou les dispositions du présent chapitre.

§ 2. Par dérogation au paragraphe 1er, le juge de paix peut prendre une mesure de protection d'office:

1° si une demande visée aux articles 5, § 1er, et 23 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection des malades mentaux a été déposée ou si un rapport circonstancié visé aux articles 13, 14 et 25 de la même loi lui est transmis;

2° si l'internement d'une personne a été ordonnée;

3° dans les autres cas expressément prévus par la loi, notamment dans les cas prévus aux articles 490/1, § 2, et 490/2, § 2, alinéa 1er, du Code civil; ou

4° als hij gevat is overeenkomstig § 1 en zulks nuttig acht, voor zover partijen geen verzoek in die zin hebben neergelegd.

In het in het eerste lid, 1°, bedoelde geval wordt de beschermingsmaatregel bij afzonderlijke beschikking bevolen. Het openbaar ministerie deelt de bevoegde vrederechter onverwijld de beslissing tot internering mee.”.

Art. 58

Artikel 1239 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1239. Elk verzoek op grond van de artikelen 490 tot 501/3 van het Burgerlijk Wetboek wordt ingediend bij verzoekschrift gericht aan het bevoegde vrederecht. De Koning stelt de modellen van verzoekschriften op.”.

Art. 59

Artikel 1240 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1240. § 1. Het verzoek bevat de volgende vermeldingen:

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornamen, de verblijf- of woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn rijksregisternummer;

3° de naam, de voornaam, de verblijf- of woonplaats van de beschermde of de te beschermen persoon en, in voorkomend geval, van zijn vader en zijn moeder, zijn echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner, voor zover de beschermde of de te beschermen persoon met hen samenleeft, of van de persoon met wie de te beschermen persoon een feitelijk gezin vormt, of, in voorkomend geval, de benaming en maatschappelijke zetel van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon of een stichting van openbaar nut die voor de te beschermen persoon over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikt;

4° de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de beschermde of de te beschermen persoon;

5° het voorwerp en in het kort de gronden van het verzoek;

6° de keuze van registratie van de verzoeker in het centraal register van bescherming van de personen en zo ja, zijn elektronisch adres;

7° de inventaris van de bij het verzoek gevoegde genummerde stukken;

4° s'il a été saisi conformément au § 1er et s'il l'estime utile, lorsque les parties n'ont pas introduit de demande à cette fin.

Dans le cas visé à l'alinéa 1er, 1°, la mesure de protection est ordonnée par ordonnance distincte.

Le ministère public communique immédiatement la décision d'internement au juge de paix compétent.”.

Art. 58

L'article 1239 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1239. Toute demande fondée sur les articles 490 à 501/3 du Code civil ou sur les dispositions du présent chapitre est introduite par requête adressée à la justice de paix compétente. Le Roi établit les modèles de requêtes.”.

Art. 59

L'article 1240 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1240. § 1er. La demande contient les mentions suivantes:

1° l'indication des jour, mois et année;

2° les nom, prénoms, résidence ou domicile du requérant et, le cas échéant, son numéro de registre national;

3° les nom, prénom, résidence ou domicile de la personne protégée ou à protéger et, le cas échéant, de son père et de sa mère, de son conjoint, du cohabitant légal, pour autant que la personne protégée ou à protéger vive avec eux, ou de la personne avec laquelle elle vit maritalement ou, le cas échéant, la dénomination et le siège social de la fondation privée qui se consacre exclusivement à la personne protégée ou d'une fondation d'utilité publique qui, pour la personne à protéger, dispose d'un comité créé statutairement et chargé d'assurer les administrations;

4° le degré de parenté ou la nature des relations existant entre le requérant et la personne protégée ou à protéger;

5° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;

6° le choix du requérant de se faire inscrire dans le registre central de la protection des personnes et, dans l'affirmative, son adresse électronique;

7° l'inventaire des pièces numérotées qu'il joint à la demande;

§ 2. Het verzoek vermeldt bovendien en voor zover mogelijk de volgende vermeldingen:

1° de plaats en de datum van geboorte van de beschermde of de te beschermen persoon;

2° de aard en de samenstelling van de te beheren goederen;

3° de naam, de voornaam en de woonplaats van de meerderjarige familieleden in de dichtste graad, doch niet verder dan de tweede graad;

4° de naam, de voornaam en de woonplaats van de personen die zouden kunnen fungeren als vertrouwenspersoon;

5° de familiale, morele en materiële leefomstandigheden waarvan de kennis voor de vrederechter nuttig kan zijn bij de aanstelling van een bewindvoerder;

6° in geval van een verzoek tot plaatsing onder bescherming bedoeld in artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek, suggesties betreffende de keuze van de aan te stellen bewindvoerder, de aard en de omvang van diens bevoegdheden;

7° de naam, de voornamen en de verblijf- of woonplaats van de bewindvoerder, de bewindvoerders en de vertrouwenspersoon;

8° het elektronisch adres en het telefoonnummer waarop de betrokken personen kunnen worden bereikt;

§ 3. Als het verzoek onvolledig is, stelt de rechter de verzoeker ervan in kennis dat hij het verzoek binnen acht dagen dient aan te vullen, tenzij die vermeldingen reeds zijn opgenomen in het register bedoeld in artikel 1253/2.”

Art. 60

Artikel 1241 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 wordt vervangen als volgt:

“Art. 1241. Behoudens in bewezen spoedeisende gevallen of indien de toevoeging absoluut onmogelijk is wegens redenen die de verzoeker uiteenzet, wordt bij het verzoek een omstandige geneeskundige verklaring gevoegd, overeenkomstig het door de Koning opgestelde model, van ten hoogste vijftien dagen oud, afgeleverd door, een erkende arts of een psychiater, indien zulks een mogelijke weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon. Die verklaring beschrijft de gezondheidstoestand van voornoemde persoon op grond van de actuele medische gegevens van het patiëntendossier bedoeld in artikel 9 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt of een recent onderzoek van de persoon.

Deze geneeskundige verklaring mag niet worden opgesteld door een arts die een bloed- of aanverwant is van de beschermde of te beschermen persoon of van de verzoeker, of die op enigerlei wijze verbonden is aan de instelling waar de beschermde of te beschermen persoon zich bevindt.

§ 2. La demande contient en outre, dans la mesure du possible, les mentions suivantes:

1° le lieu et la date de naissance de la personne protégée ou à protéger;

2° la nature et la composition des biens à gérer;

3° les nom, prénom et domicile des membres de la famille majeurs du degré de parenté le plus proche, sans toutefois remonter plus loin que le second degré;

4° les nom, prénom et domicile des personnes qui pourraient faire office de personne de confiance;

5° les conditions de vie familiale, morale et matérielle dont la connaissance pourrait être utile au juge de paix pour la désignation d'un administrateur;

6° en cas de demande de placement sous protection visée à l'article 488/1 du Code civil, des suggestions concernant le choix de l'administrateur à désigner, la nature et l'étendue de ses pouvoirs;

7° les nom, prénoms ainsi que la résidence ou le domicile de l'administrateur, des administrateurs et de la personne de confiance;

8° l'adresse électronique et le numéro de téléphone où les personnes concernées peuvent être jointes;

§ 3. Si la demande est incomplète, le juge notifie au demandeur qu'il doit la compléter dans les huit jours, à moins que ces mentions ne figurent déjà dans le registre visé à l'article 1253/2.”

Art. 60

L'article 1241 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1241. Sauf urgence avérée ou impossibilité absolue de le joindre en raison de motifs que le requérant expose, un certificat médical circonstancié dont le modèle est établi par le Roi, de moins de quinze jours, délivré par un médecin agréé ou un psychiatre, est joint à la demande, lorsqu'elle est susceptible d'affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger. Il y décrit l'état de santé de celle-ci sur base des données médicales actualisées du dossier du patient visé à l'article 9 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient ou sur base d'un examen récent de la personne.

Ce certificat ne peut pas être établi par un médecin parent ou allié de la personne protégée ou à protéger ou du requérant, ou attaché à un titre quelconque à l'établissement dans lequel elle se trouve.

De Koning bepaalt de procedures en de voorwaarden voor de erkenning van de artsen bedoeld in het eerste lid.”.

Art. 61

Artikel 1242 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1242. De griffie van het vrederecht gaat na of in het centraal register, bijgehouden door de Koninklijke federatie van het Belgisch notariaat, een lastgevingsovereenkomst als bedoeld in artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek, een verklaring houdende keuze van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon of een beslissing om de overeenkomst te beëindigen, werd geregistreerd en vraagt, in voorkomend geval, de notaris of de griffier van het vrederecht waar de lastgevingsovereenkomst werd neergelegd of de akte tot aanwijzing van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon werd verleden, een eensluidend verklaard afschrift over te zenden.”.

Art. 62

In deel IV, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1, wordt een onderafdeling 2 voor artikel 1242 van hetzelfde Wetboek ingevoegd, met als opschrift:

“Onderafdeling 2. Verloop van de gerechtelijke procedure”.

Art. 63

Artikel 1243 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, vervangen als volgt:

“Art. 1243. In de gevallen waarin de wet de vrederechter toestaat ambtshalve de zaak aanhangig te maken, wordt een proces-verbaal opgesteld. Er wordt voorts gehandeld overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.”.

Art. 64

Artikel 1244 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1244. § 1. De rechter onderzoekt het verzoek.

§ 2. Te dien einde roept hij de verzoeker op.

Hij roept de beschermde of de te beschermen persoon op wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op zijn bekwaamheid, tenzij die persoon zich niet kan verplaatsen. Hij kan voornoemde persoon eveneens oproepen in de andere gevallen, indien hij het nuttig acht om die persoon te horen.

Hij kan bovendien de lastgever, de lasthebber, de bewindvoerder of bewindvoerders en de vertrouwenspersoon

Le Roi détermine les procédures et les conditions de l'agrément des médecins visé à l'alinéa 1er.”.

Art. 61

L'article 1242 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1242. Le greffe de la justice de paix vérifie si un contrat de mandat, visé à l'article 490 du Code civil, une déclaration contenant le choix de l'administrateur et d'une personne de confiance ou une décision de mettre fin au contrat ont été enregistrés dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge et demande, le cas échéant, au notaire ou au greffier de la justice de paix où le contrat de mandat a été déposé ou devant laquelle l'acte de désignation d'un administrateur et d'une personne de confiance a été passé, de lui renvoyer une copie certifiée conforme.”.

Art. 62

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section première, avant l'article 1242 du même Code, il est inséré une sous-section 2, intitulée:

“Sous-section 2. Du déroulement de la procédure judiciaire”.

Art. 63

L'article 1243 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1243. Dans les cas où la loi autorise la saisine d'office par le juge de paix, il est établi un procès-verbal. Pour le surplus, il est procédé conformément aux dispositions du présent chapitre.”.

Art. 64

L'article 1244 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1244. § 1er. Le juge vérifie la demande.

§ 2. Il convoque à cet effet le demandeur.

Il convoque la personne protégée ou à protéger lorsque la demande est susceptible d'affecter sa capacité, à moins qu'elle ne soit dans l'incapacité de se déplacer. Il peut également la convoquer dans les autres cas, s'il estime utile de l'entendre.

Il peut, en outre, convoquer le mandant, le mandataire, le ou les administrateurs, la personne de confiance et toute

oproepen, alsook eenieder die hij wenst te horen, inzonderheid de personen die zijn vermeld in artikel 1240.

De personen die worden opgeroepen, worden aldus partij in het geding, tenzij zij zich er ter zitting tegen verzetten.”

Art. 65

In hetzelfde wetboek wordt een artikel 1244/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 1244/1. Wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon kan de griffer, op het tijdstip dat voornoemde persoon partij wordt in het geding, de stafhouder of het bureau voor rechtsbijstand verzoeken om van ambtswege een advocaat aan te wijzen. Dit verzoek om bijstand geschiedt enkel op verzoek van de beschermde of de te beschermen persoon, van elke belanghebbende of van de procureur des Konings.”

Art. 66

Artikel 1245 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1245. § 1. De beschermde of de te beschermen persoon kan, tot op de dag van de zitting en, indien hij dit wenst, vergezeld van de vertrouwenspersoon, verzoeken om afzonderlijk door de vrederechter te worden gehoord, vóór de andere in het geding betrokken partijen.

De beschermde of de te beschermen persoon wordt op een geschikte plaats gehoord.

Indien de beschermde persoon of de te beschermen persoon wilsonbekwaam is en de vertrouwenspersoon uiterlijk op de dag van de zitting verzoekt om afzonderlijk in raadkamer te worden gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen, wiligt de vrederechter dat verzoek in, tenzij hij bij een met redenen omklede beschikking zijn weigering te kennen geeft.

§ 2. Van het verhoor wordt een proces-verbaal opgemaakt dat wordt neergelegd in het administratief dossier bedoeld in artikel 1253. Indien de rechter tijdens het gesprek met de beschermde of de te beschermen persoon van oordeel is dat voornoemde persoon wilsonbekwaam is, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal, met verduidelijking van de redenen hiervoor.”

Art. 67

Artikel 1246 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

autre personne qu'il estimera utile de convoquer, notamment celles qui sont mentionnées à l'article 1240.

Les personnes convoquées deviennent des parties à la cause sauf si elles s'y opposent à l'audience.”

Art. 65

Dans le même Code, il est inséré un article 1244/1, rédigé comme suit:

“Art. 1244/1. Lorsque la demande est susceptible d'affecter sa capacité, le greffier peut, au moment où la personne protégée ou à protéger devient partie à la cause, demander au bâtonnier ou au bureau d'aide juridique de commettre un avocat d'office. Cette demande d'assistance n'a lieu qu'à la demande de la personne protégée ou à protéger, de tout intéressé ou du procureur du Roi.”

Art. 66

L'article 1245, du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1245. § 1er. Jusqu'au jour de l'audience, la personne protégée ou à protéger, accompagnée, si elle le souhaite, de la personne de confiance, peut demander à être entendue individuellement par le juge de paix avant les autres parties à la cause.

La personne protégée ou à protéger est entendue dans un lieu approprié.

Si la personne protégée ou à protéger est incapable d'exprimer sa volonté et que la personne de confiance demande, au plus tard le jour de l'audience, à être entendue individuellement en chambre du conseil avant les autres parties à la cause, le juge y fait droit à moins de faire connaître son refus par ordonnance motivée.

§ 2. L'audition des personnes fait l'objet d'un procès-verbal qui est versé au dossier administratif visé à l'article 1253. Si le juge estime, au cours de l'entretien avec la personne protégée ou à protéger, qu'elle est incapable d'exprimer sa volonté, il l'indique dans le rapport en en précisant les motifs.”

Art. 67

L'article 1246 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1246. § 1. De vrederechter wint alle nuttige inlichtingen in.

§ 2. Wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon, kan hij een erkende arts of een forensisch psychiater aanwijzen die advies uitbrengt over de gezondheidstoestand van de betrokken persoon.

Hij wint eveneens nuttige inlichtingen in bij de procureur des Konings, via de bevoegde sociale dienst, over de familiale, morele en materiële toestand en over de leefomstandigheden van die persoon. Hij doet hetzelfde bij de omgeving van de beschermde of te beschermen persoon of bij enige andere persoon die hem inlichtingen kan verschaffen. De bloedverwanten tot de tweede graad van de beschermde of de te beschermen persoon, alsook de personen die belast zijn met zijn dagelijkse zorg of die hem begeleiden, worden als leden uit zijn omgeving beschouwd.

§ 3. In de andere gevallen kan facultatief gebruik worden gemaakt van de onderzoeks- en opsporingsmaatregelen bedoeld in paragraaf 2.

§ 4. Wanneer daartoe aanleiding bestaat of op verzoek van de beschermde of te beschermen persoon, mag de vrederechter zich begeven naar de verblijfplaats van de beschermde of de te beschermen persoon of naar de plaats waar hij zich bevindt, in voorkomend geval vergezeld door personen die hijzelf of de betrokken persoon aanwijst. Hij doet zulks ambtshalve wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon en indien laatstgenoemde zich niet kan verplaatsen. Hij stelt een proces-verbaal op van het bezoek.”

Art. 68

Artikel 1247 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1247. De rechter tracht het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen op verzoek van een van hen of zelfs ambtshalve, indien hij zulks mogelijk acht.”

Art. 69

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1247/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 1247/1. De rechter benoemt de bewindvoerder nadat zij zich verzekerd heeft van zijn aanvaarding.”

Art. 70

Artikel 1248 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1248. De rechter kan afwijken van de regels inzake de kosten en uitgaven bedoeld in de artikelen 1017 en volgende.”

“Art. 1246. § 1er. Le juge de paix s'entoure de tous les renseignements utiles.

§ 2. Lorsque la demande est susceptible d'affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger, il peut désigner un médecin agréé ou un psychiatre médico-légal qui donnera son avis sur l'état de santé de la personne concernée.

De même, il recueille des renseignements utiles auprès du procureur du Roi, à l'intervention du service social compétent, sur la situation familiale, morale et matérielle ainsi que sur ses conditions de vie. Il fait de même auprès de l'entourage de la personne protégée ou à protéger ou de toute personne apte à le renseigner. Les parents jusqu'au second degré de la personne protégée ou à protéger ainsi que les personnes qui se chargent de ses soins quotidiens ou qui l'accompagnent sont considérés comme membres de son entourage.

§ 3. Dans les autres cas, le recours aux mesures d'investigation et d'information visées au paragraphe 2 est facultatif.

§ 4. Lorsqu'il y a lieu ou à la demande de la personne protégée ou à protéger, le juge de paix peut se rendre à l'endroit où la personne protégée ou à protéger réside ou se trouve, entouré le cas échéant des personnes que celui-ci ou la personne concernée désigne. Il le fait d'office lorsque la demande est susceptible d'affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger et que celle-ci se trouve dans l'incapacité de se déplacer. Il est dressé procès-verbal de la visite.”

Art. 68

L'article 1247 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1247. Le juge tente de rapprocher le point de vue des parties à la demande de l'une d'elles ou même d'office, s'il l'estime possible.”

Art. 69

Dans le même Code, il est inséré un article 1247/1 rédigé comme suit:

“Art. 1247/1. Le juge désigne l'administrateur après s'être assuré de son acceptation.”

Art. 70

L'article 1248 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1248. Le juge peut déroger aux règles des frais et des dépens visées aux articles 1017 et suivants.”

Art. 71

Artikel 1249 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1249. Op verzoek van de beschermde of de te beschermen persoon wordt de beschikking gegeven in raadkamer.”.

Art. 72

Artikel 1249/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1249/1. De beschikkingen zijn uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande voorziening en zonder borgstelling, tenzij de rechter anders heeft beslist. In afwijking van artikel 1047, eerste lid, kan tegen deze beschikkingen geen verzet worden gedaan, behalve door de beschermde persoon wanneer de beschikking een weerslag op zijn bekwaamheid heeft.”.

Art. 73

Artikel 1249/2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, vervangen als volgt:

“Art. 1249/2. § 1. Binnen drie dagen na de uitspraak geeft de griffier kennis van de beschikking aan de partijen en, in voorkomend geval, de bewindvoerders en de vertrouwenspersoon. De termijn om beroep aan te tekenen loopt vanaf deze kennisgeving.

Een niet ondertekend afschrift wordt, in voorkomend geval, binnen dezelfde termijn aan de beschermde persoon en de advocaten van de partijen meegedeeld.

§ 2. Een uittreksel bevattende het beschikkende gedeelte kan worden meegedeeld aan enige andere persoon die een bijzonder belang verantwoordt in verband met de bescherming van de betrokken persoon.”.

Art. 74

In het vierde deel, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1, wordt een onderafdeling 3 ingevoegd, luidende:

“Onderafdeling 3. Kennisgevingen, mededelingen en neerleggingen”.

Art. 75

In hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 1249/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 1249/3. De in artikel 1239 bedoelde verzoekschriften worden neergelegd via het in artikel 1253/2 bedoelde register, hierna “register” genoemd.

Art. 71

L'article 1249 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1249. A la demande de la personne protégée ou à protéger, l'ordonnance peut être délivrée en chambre du conseil.”.

Art. 72

L'article 1249/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1249/1. Les ordonnances sont exécutoires par provision nonobstant tout recours et sans caution, à moins que le juge n'en ait décidé autrement. Par dérogation à l'article 1047, alinéa 1er, elles ne sont pas susceptibles d'opposition, sauf par la personne protégée lorsque l'ordonnance affecte sa capacité.”.

Art. 73

L'article 1249/2 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1249/2. § 1er. Dans les trois jours du prononcé, le greffier notifie les ordonnances aux parties et, le cas échéant, aux administrateurs ainsi qu'à la personne de confiance. Le délai pour interjeter appel court à partir de cette notification.

Une copie non signée est, le cas échéant, communiquée à la personne protégée et aux avocats des parties dans le même délai.

§ 2. Un extrait de l'ordonnance comprenant le dispositif peut être communiqué à toute autre personne qui justifie d'un intérêt particulier en lien avec la protection de la personne concernée.”.

Art. 74

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section 1re, il est inséré une sous-section 3, intitulée comme suit:

“Sous-section 3. Des notifications, communications et dépôts”.

Art. 75

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/3, rédigé comme suit:

“Art. 1249/3. Les requêtes visées à l'article 1239 sont déposées au moyen du registre visé à l'article 1253/2, ci-après dénommé “registre”.

De als bijlage bijgevoegde stukken bij de verzoekschriften worden neergelegd ter griffie of neergelegd via het register.”

Art. 76

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1249/4 ingevoegd, luidende:

“Art. 1249/4 § 1. Elke kennisgeving, elke mededeling of elke neerlegging ter griffie in het kader van het huidig hoofdstuk of van boek 1, titel XI, hoofdstukken II en II/1, van het Burgerlijk Wetboek gebeurt uitsluitend via het register tussen de volgende categorieën personen:

- 1° het vredege recht, met inbegrip van de griffie;
- 2° het openbaar ministerie;
- 3° de andere openbare diensten;
- 4° de advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders;

5° de private stichtingen die zich uitsluitend inzetten voor de te beschermen persoon en de stichtingen van openbaar nut die voor de te beschermen personen over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikken, gevestigd in België en die in het register zijn ingeschreven. Ze worden beschouwd als ingeschreven na ontvangst van de inschrijvingsvoorwaarden;

6° elk ander persoon, in zover hij ingeschreven is in het register voor de betrokken procedure.

Ten aanzien van de personen bedoeld in het eerste lid, 5° en 6°, die in het register zijn ingeschreven ter gelegenheid van een eerdere procedure, maar nog niet voor de betrokken procedure zijn ingeschreven, doet de griffie de eerste mededeling of kennisgeving door middel van het register, met de vraag om de inschrijving binnen drie werkdagen te bevestigen. De bevestiging die binnen die termijn wordt gegeven, geldt als inschrijving in het register voor de betrokken procedure. Bij gebreke van bevestiging binnen de termijn, wordt de elektronische mededeling of kennisgeving als ongedaan beschouwd en gaat de griffie over tot de mededeling of kennisgeving in papieren vorm.

§ 2. Ingeval een handeling niet kon worden verricht binnen de, zelfs op straffe van nietigheid of van verval voorgeschreven termijnen, wegens het disfunctioneren van het register, dient deze verricht te worden ten laatste op de eerste werkdag na de laatste dag van de termijn, hetzij op papier, hetzij op elektronische wijze ingeval het register opnieuw gebruikt kan worden.

§ 3. Elke kennisgeving, elke mededeling of elke neerlegging die heeft plaatsgegrepen met schending van de eerste en tweede paragraaf wordt beschouwd als onbestaande.

§ 4. De tekst van het huidige artikel wordt overgenomen in elke mededeling of kennisgeving uitgaande van de griffie. In

Les pièces jointes en annexe aux requêtes sont déposées au greffe ou déposées au moyen du registre.”

Art. 76

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/4, rédigé comme suit:

“Art. 1249/4. § 1er. Toute notification, toute communication ou tout dépôt au greffe dans le cadre du présent chapitre ou du livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1, du Code civil s'effectue exclusivement au moyen du registre entre les catégories de personnes suivantes:

- 1° la justice de paix, en ce compris le greffe;
- 2° le ministère public;
- 3° les autres services publics;
- 4° les avocats, notaires et huissiers de justice;

5° les fondations privées qui se consacrent exclusivement à la personne protégée ou à protéger et les fondations d'utilité publique qui disposent, pour les personnes à protéger, d'un comité institué statutairement chargé d'assumer des administrations, établies en Belgique et qui sont inscrites dans le registre pour la procédure concernée. Elles sont réputées inscrites dès réception des modalités d'inscription dans le registre;

6° toute autre personne, pour autant qu'elle soit inscrite dans le registre pour la procédure concernée.

A l'égard des personnes visées à l'alinéa 1er, 5° et 6°, qui ont été inscrites dans le registre à l'occasion d'une procédure antérieure mais qui ne sont pas encore inscrites pour la procédure concernée, le greffe effectue la première communication ou notification au moyen du registre en demandant confirmation de cette inscription dans les trois jours ouvrables. La confirmation intervenue dans ce délai vaut inscription dans le registre pour la procédure concernée. A défaut de confirmation dans le délai, la communication ou notification électronique est réputée non avenue et le greffe procède à la communication ou notification en format papier.

§ 2. Si un acte n'a pu être accompli dans les délais, même prescrits à peine de nullité ou de déchéance, en raison d'un dysfonctionnement du registre, celui-ci doit être accompli au plus tard le premier jour ouvrable suivant le dernier jour du délai, soit en format papier, soit par voie électronique, si le registre peut de nouveau être utilisé.

§ 3. Toute notification, toute communication ou tout dépôt intervenus en violation des paragraphes 1 et 2 est considéré comme non-avenue.

§ 4. Le texte du présent article est reproduit dans toute communication ou notification émanant du greffe. Lorsqu'elle

geval deze is bestemd voor een partij die niet is ingeschreven, bevat ze tevens de voorwaarden tot inschrijving in het register.”.

Art. 77

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1249/5 ingevoegd, luidende:

“Art. 1249/5 § 1. Wanneer de kennisgeving niet op elektronische wijze gebeurt en deze wijze niet is opgelegd overeenkomstig deze onderafdeling, geschiedt iedere kennisgeving in het kader van dit hoofdstuk of in het kader van boek I, titel XI, hoofdstukken II en II/1, van het Burgerlijk Wetboek overeenkomstig dit artikel.

§ 2. Alle oproepingen gericht aan de beschermde of de te beschermen persoon, de bewindvoerders of de vertrouwenspersoon worden bij gerechtsbrief ter kennis gebracht door de griffier.

§ 3. De volgende beslissingen worden bij gerechtsbrief ter kennis gebracht door de griffier:

1° de beslissingen met het oog op het mandaat, de uitvoering of de beëindiging ervan, op grond van de artikelen 490/1, §§ 2 en 3, en 490/2, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek;

2° de beslissingen betreffende de aanwijzing van een bewindvoerder, zijn vervanging, het einde van zijn mandaat of de wijziging van zijn opdrachten, op grond van de artikelen 490/1, § 1, vierde lid, 496/2, 496/3, eerste lid, 496/4, 496/7, 497/4 en 499/15 van het Burgerlijk Wetboek;

3° de beslissingen betreffende de homologatie van de aanstelling van een vertrouwenspersoon, zijn vervanging of het einde van zijn mandaat, op grond van de artikelen 501 en 501/1 van het Burgerlijk Wetboek; en

4° de beslissingen met het oog op de goedkeuring, de wijziging of de beëindiging van een rechterlijke beschermingsmaatregel op grond van de artikelen 490/1, § 2, derde lid, 490/2, § 2, eerste lid, 492/1, 492/4, 493, § 3, 499/4 en 498/1 van het Burgerlijk Wetboek.

§ 4. Alle andere kennisgevingen geschieden bij gewone brief.”.

Art. 78

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1249/6 ingevoegd, luidende:

“Art. 1249/6 De griffier converteert in elektronische vorm, verklaart gelijkvormig en laadt op in het register de documenten en stukken die hem worden meegedeeld of die worden neergelegd langs een andere weg dan het register, in geval dit is toegelaten ingevolge de huidige onderafdeling. De Koning kan de vorm bepalen waarin de verklaring moet worden gedaan.

est destinée à une partie qui n'est pas inscrite, elle contient en outre les modalités d'inscription dans le registre.”.

Art. 77

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/5, rédigé comme suit:

“Art. 1249/5. § 1er. Lorsqu'elle n'a pas lieu par voie électronique et que cette voie n'est pas imposée par la présente sous-section, toute notification dans le cadre du présent chapitre ou du livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1, du Code civil s'effectue conformément au présent article.

§ 2. Toutes les convocations adressées à la personne protégée ou à protéger, aux administrateurs ou à la personne de confiance sont notifiées par le greffier par pli judiciaire.

§ 3. Les décisions suivantes sont notifiées par le greffier par pli judiciaire:

1° les décisions visant le mandat, son exécution ou y mettant fin, fondées sur les articles 490/1, §§ 2 et 3, et 490/2, § 2, alinéa 1er, du Code civil;

2° les décisions relatives à la désignation d'un administrateur, à son remplacement, à la fin de son mandat ou relatives à la modification de ses missions, fondées sur les articles 490/2, § 1er, alinéa 4, 496/2, 496/3, alinéa 1er, 496/4, 496/7, 497/4 et 499/15 du Code civil;

3° les décisions relatives à l'homologation de la désignation d'une personne de confiance, à son remplacement ou à la fin de sa mission, fondées sur les articles 501 et 501/1 du Code civil; et

4° les décisions visant l'adoption, la modification ou la fin d'une mesure de protection judiciaire fondées sur les articles 490/1, § 2, alinéa 3, 490/2, § 2, alinéa 1er, 492/1, 492/4, 493, § 3, 499/4, et 498/1 du Code civil.

§ 4. Toutes les autres notifications s'effectuent par pli simple.”.

Art. 78

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/6, rédigé comme suit:

“Art. 1249/6. Le greffier convertit sous format électronique, déclare conforme et charge dans le registre les documents et pièces qui lui sont communiqués ou déposés par d'autres voies que le registre, lorsque ces voies sont autorisées en vertu de la présente sous-section. Le Roi peut déterminer la forme dans laquelle la déclaration doit être faite.

De documenten en stukken die op het ogenblik van inwerkingtreding van deze bepaling in papieren vorm ter griffie worden gehouden, worden geacht deel uit te maken van het register. Zij hoeven niet te worden opgeladen in het register en zijn raadpleegbaar ter griffie.”.

Art. 79

In deel IV, boek IV, hoofdstuk X van hetzelfde Wetboek, wordt het opschrift van afdeling II vervangen als volgt:

“Afdeling 2. Bekendmaking van beschermingsmaatregelen”.

Art. 80

Artikel 1250 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1250. Elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, beëindigd of gewijzigd, wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* door toedoen van de griffier.

De bekendmaking geschiedt binnen vijftien dagen na de beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen; de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten is, worden aansprakelijk gesteld ten aanzien van de betrokkenen indien vaststaat dat het verzuim of de vertraging te wijten is aan een collusie.”.

Art. 81

Artikel 1251 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 17 maart 2013, wordt hersteld in de volgende lezing:

“Art. 1251. Binnen de termijn van 15 dagen bedoeld in artikel 1250, tweede lid, brengt de griffier een uittreksel van de beslissing ter kennis van de burgemeester van de woonplaats van de beschermde persoon teneinde te worden aangetekend in het bevolkingsregister. De burgemeester levert een uittreksel uit het bevolkingsregister af, met vermelding van de naam, het adres en de staat van bekwaamheid van een persoon, alsook de identiteit van de bewindvoerder, de persoon zelf of enige derde die een belang aantoonst.”.

Art. 82

Artikel 1252 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt opgeheven.

Art. 83

In artikel 1253 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Les documents et pièces qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente disposition, sont tenus au greffe sous format papier sont censés faire partie du registre. Ils ne doivent pas être chargés dans le registre et peuvent être consultés au greffe.”.

Art. 79

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, du même Code l'intitulé de la section II est remplacé par ce qui suit:

“Section 2. De la publicité des mesures de protection”.

Art. 80

L'article 1250 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1250. Toute décision ordonnant une mesure de protection, y mettant fin ou la modifiant est, à la diligence du greffier, insérée par extrait au *Moniteur belge*.

La publication est faite dans les quinze jours de la décision dans laquelle une mesure de protection a été ordonnée; les fonctionnaires auxquels l'omission ou le retard serait imputable sont tenus pour responsables envers les intéressés, s'il est prouvé que l'omission ou le retard résulte d'une collusion.”.

Art. 81

L'article 1251 du même Code, abrogé par la loi du 17 mars 2013, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 1251. Dans le délai de quinze jours visé à l'article 1250, alinéa 2, un extrait de la décision est notifiée par les soins du greffier au bourgmestre du domicile de la personne protégée, afin d'être consignée dans le registre de la population. Le bourgmestre délivre un extrait du registre de la population mentionnant le nom, l'adresse et l'état de capacité d'une personne, ainsi que l'identité de l'administrateur, à la personne même ou à tout tiers justifiant d'un intérêt.”.

Art. 82

L'article 1252 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est abrogé.

Art. 83

A l'article 1253 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

a) in de inleidende zin van het eerste lid worden de woorden “Per beschermde persoon wordt op de griffie van het vrederecht een administratief dossier gehouden,” vervangen door de woorden “Onverminderd artikel 1249/6, tweede lid, houdt de griffier in het register bedoeld in artikel 1253/2, per beschermde persoon, een administratief dossier,”;

b) in het eerste lid wordt de bepaling onder 7° vervangen als volgt:

“7° het proces-verbaal van verhoor van de beschermde of de te beschermen persoon bedoeld in artikel 1245, § 2.”;

c) in het derde lid worden de woorden “op de griffie” opgeheven;

d) in het vierde lid worden de woorden “, zendt de griffier het administratief dossier na het verstrijken van de beroepstermijn over aan de nieuw bevoegde vrederechter overeenkomstig artikel 628, 3°” vervangen door “, deelt de griffier het administratief dossier mee aan de nieuw bevoegde vrederechter overeenkomstig artikel 628,3°”.

Art. 84

In artikel 1253/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, eerste lid, worden de woorden “op de griffie van het vrederecht” opgeheven;

2° in § 2, eerste lid, worden de woorden “overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 1250” opgeheven.

Art. 85

In het vierde deel, boek 4, hoofdstuk X van hetzelfde wetboek wordt, na artikel 1253/1 een afdeling 4 ingevoegd met als opschrift “Het centraal register van de bescherming van de personen”.

Art. 86

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 1253/2. Het centraal register van bescherming van de personen, hierna “register” genoemd, is de geïnformatiseerde gegevensbank voor het beheer, de opvolging en de behandeling van procedures betreffende de beschermde personen.

Het register verzamelt alle stukken en gegevens met betrekking tot de procedures beoogd in het huidige hoofdstuk alsook in boek I, titel XI, hoofdstukken II en II/1, van het Burgerlijk Wetboek. Deze stukken en gegevens worden hierna “gegevens van het register” genoemd.

a) dans la phrase liminaire de l’alinéa 1er, les mots “Pour chaque personne protégée est tenu au greffe de la justice de paix” sont remplacés par les mots “Sans préjudice de l’article 1249/6, alinéa 2, le greffier de la justice de paix tient, dans le registre visé à l’article 1253/2, pour chaque personne protégée,”;

b) dans l’alinéa 1er, le 7° est remplacé par ce qui suit:

“7° le procès-verbal d’audition de la personne protégée ou à protéger visé à l’article 1245, § 2.”;

c) à l’alinéa 3, les mots “au greffe” sont abrogés;

d) dans l’alinéa 4, les mots “le greffier transmet le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent, conformément à l’article 628, 3°, après l’expiration du délai de recours” sont remplacés par les mots “le greffier communique le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent conformément à l’article 628, 3°”.

Art. 84

Dans l’article 1253/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, alinéa 1er, les mots “au greffe de la justice de paix” sont abrogés;

2° dans le § 2, alinéa 1er, les mots “conformément à la procédure visée à l’article 1250” sont abrogés.

Art. 85

Dans la quatrième partie, livre 4, chapitre X du même Code, il est inséré après l’article 1253/1 une section 4 intitulée “Du registre central de la protection des personnes”.

Art. 86

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/2 rédigé comme suit:

“Art. 1253/2. Le registre central de la protection des personnes, ci-après dénommé “registre”, est la banque de données informatisée qui permet la gestion, le suivi et le traitement des procédures relatives aux personnes protégées.

Le registre rassemble toutes les pièces et toutes les données relatives aux procédures visées au présent chapitre ainsi qu’au livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1, du Code civil. Ces pièces et ces données sont dénommées, ci-après, “données du registre”.

Het register geldt als authentieke bron voor alle akten en gegevens die erin zijn opgenomen.”.

Art. 87

[In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 1253/3. § 1. De Federale Overheidsdienst Justitie, hierna “de beheerder” genoemd, staat in voor de inrichting en het beheer van het register. Hij staat in voor de controle op de werking en het gebruik ervan.

§ 2. De beheerder wordt met betrekking tot het register beschouwd als de verantwoordelijke voor de verwerking in de zin van artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 3. De beheerder stelt een aangestelde voor de gegevensbescherming aan.

Deze is meer bepaald belast met:

1° het verstrekken van deskundige adviezen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging van persoonsgegevens en informatie en inzake hun verwerking;

2° het informeren en adviseren van de beheerder die de persoonsgegevens behandelt over zijn verplichtingen krachtens deze wet en het algemeen kader van de bescherming van de gegevens en de persoonlijke levenssfeer;

3° het opstellen, het toepassen, het bijwerken en het controleren van een beleid inzake de beveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

4° het functioneren als contactpunt voor de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

5° de uitvoering van de andere opdrachten inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging die door de Koning worden bepaald, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bij het uitoefenen van zijn opdrachten handelt de aangestelde voor de gegevensbescherming volledig onafhankelijk en brengt rechtstreeks verslag uit aan de beheerder.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de nadere regels volgens dewelke de aangestelde voor de gegevensbescherming zijn opdrachten uitvoert.”.

Art. 88

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/4 ingevoegd luidende:

Le registre vaut comme source authentique pour tous les actes et données qui y sont enregistrés.”.

Art. 87

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/3 rédigé comme suit:

“Art. 1253/3. § 1er. Le Service public fédéral Justice, ci-après dénommé “le gestionnaire”, met en place et gère le fonctionnement du registre. Il assure le contrôle du fonctionnement et de l'utilisation du registre.

§ 2. En ce qui concerne le registre, le gestionnaire est considéré comme le responsable du traitement au sens de l'article 1er, § 4, de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

§ 3. Le gestionnaire désigne un préposé à la protection des données.

Celui-ci est plus particulièrement chargé:

1° de la remise d'avis qualifiés en matière de protection de la vie privée et de sécurisation des données à caractère personnel et des informations et de leur traitement;

2° d'informer et conseiller le gestionnaire traitant les données à caractère personnel de ses obligations en vertu de la présente loi et du cadre général de la protection des données et de la vie privée;

3° de l'établissement, de la mise en œuvre, de la mise à jour et du contrôle d'une politique de sécurisation et de protection de la vie privée;

4° d'être le point de contact pour la Commission de la protection de la vie privée;

5° de l'exécution des autres missions relatives à la protection de la vie privée et à la sécurisation qui sont déterminées par le Roi, après avis de la Commission de la protection de la vie privée.

Dans l'exercice de ses missions, le préposé à la protection des données agit en toute indépendance et rend compte directement au gestionnaire.

Le Roi détermine, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, les règles selon lesquelles le préposé à la protection des données exerce ses missions.”.

Art. 88

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/4 rédigé comme suit:

“Art. 1253/4. § 1. De magistraten van de rechterlijke orde bedoeld in artikel 58*bis*, de griffiers en bewindvoerders, in het kader van de vervulling van hun wettelijke opdrachten, alsook de beschermde persoon of, na zijn overlijden, zijn erfgenamen, de vertrouwenspersoon en, in het algemeen, elkeen die partij is in een procedure waarvan de behandeling door het register wordt verzekerd, hun advocaten, de notarissen, de gerechtsdeurwaarders en de beheerder hebben toegang tot de voor hen relevante gegevens van het register, volgens de nadere regels bepaald door de Koning, na het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, andere categorieën van personen de toestemming geven om die gegevens te raadplegen onder de voorwaarden die Hij bepaalt.

§ 2. Het is de beheerder verboden om de gegevens van het register te verstrekken aan andere dan de in paragraaf 1 bedoelde personen.

Hij die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van de gegevens van het register of kennis heeft van die gegevens, moet het vertrouwelijk karakter ervan in acht nemen.

Artikel 458 van het Strafwetboek is op hen van toepassing.”.

Art. 89

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/5 ingevoegd, luidende:

“Art. 1253/5. De beheerder stelt, op de door de Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalde wijze, de beschermde of te beschermen persoon in kennis van:

- 1° de gegevens van het register die hem betreffen;
- 2° de categorieën van personen die toegang hebben tot deze gegevens;
- 3° de bewaartermijn van deze gegevens;
- 4° de in artikel 1253/3, tweede lid, verantwoordelijke voor de verwerking;
- 5° de wijze waarop hij inzage kan verkrijgen van deze gegevens.”.

“Art. 1253/4. § 1er. Les magistrats de l’ordre judiciaire visés à l’article 58*bis*, les greffiers et les administrateurs, dans le cadre de l’accomplissement de leurs missions légales, ainsi que la personne protégée ou à protéger ou, après le décès de celle-ci, ses héritiers, la personne de confiance et généralement toute partie à une procédure dont le traitement est assuré par le registre, leurs avocats, les notaires, les huissiers et le gestionnaire peuvent accéder aux données du registre qui sont pertinentes pour eux, selon les modalités fixées par le Roi, après avis de la Commission pour la protection de la vie privée.

Le Roi peut, après avis de la Commission pour la protection de la vie privée, permettre à d’autres catégories de personnes de consulter ces données dans les conditions qu’il détermine.

§ 2. Le gestionnaire n’est pas autorisé à communiquer les données du registre à d’autres personnes que celles visées au paragraphe 1er.

Quiconque participe, à quelque titre que ce soit, à la collecte, au traitement ou à la communication des données du registre, ou a connaissance de telles données est tenu d’en respecter le caractère confidentiel.

L’article 458 du Code pénal leur est applicable.”.

Art. 89

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/5 rédigé comme suit:

“Art. 1253/5. Le gestionnaire informe la personne protégée ou à protéger, selon les modalités fixées par le Roi après avis de la Commission pour la protection de la vie privée:

- 1° des données du registre qui la concernent;
- 2° des catégories de personnes qui ont accès à ces données;
- 3° du délai de conservation de ces données;
- 4° du responsable du traitement visé à l’article 1253/3, alinéa 2;
- 5° de la manière dont elle peut obtenir accès à ces données.”.

Art. 90

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/6 ingevoegd luidende:

“Art. 1253/6. De gegevens van het register worden bewaard gedurende vijf jaar te rekenen vanaf het einde van de beschermingsmaatregelen.

Na afloop van deze termijn worden de gegevens naar het Rijksarchief overgebracht.”.

Art. 91

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/7 ingevoegd, luidende:

“Art. 1253/7. De Koning bepaalt, na het advies te hebben ingewonnen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de gegevens van en de nadere regels voor de inrichting en werking van het register, alsook de nadere regels voor de toegang tot en de inschrijving in het register.”.

HOOFDSTUK 3

Wijziging van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt

Art. 92

In artikel 14, § 2, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “na machtiging door de vrederechter overeenkomstig artikel 499/7, § 1” vervangen door de woorden “aangesteld door de vrederechter overeenkomstig artikel 492/1, § 1, vierde lid.”.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers

Art. 93

In artikel 54, § 4, van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 1., worden de woorden “artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “artikel 1239 van het Gerechtelijk Wetboek” en worden de woorden “artikelen 1239 en 1247 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “artikelen 1238, § 2, en 1243 van het Gerechtelijk Wetboek”;

2° in het tweede lid worden de woorden “artikel 1249” vervangen door de woorden “artikel 1250”.

Art. 90

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/6 rédigé comme suit:

“Art. 1253/6. Les données du registre sont conservées pendant les cinq années qui suivent la fin des mesures de protection.

À l’expiration de ce délai, les données sont déposées aux Archives générales du Royaume.”.

Art. 91

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/7 rédigé comme suit:

“Art. 1253/7. Le Roi détermine, après avoir recueilli l’avis de la Commission de la protection de la vie privée, les données du registre, les modalités de mise en place et de fonctionnement du registre ainsi que les modalités d’accès et d’inscription au registre.”.

CHAPITRE 3

Modification de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient

Art. 92

Dans l’article 14, § 2, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, remplacé par la loi du 17 mars 2013, les mots “après autorisation du juge de paix conformément à l’article 499/7, § 1er” sont remplacés par les mots “désigné par le juge de paix pour le faire, conformément à l’article 492/1, § 1er, alinéa 4.”.

CHAPITRE 4

Modification de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs

Art. 93

Dans l’article 54, § 4, de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1er, 1., les mots “à l’article 1240 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “à l’article 1239 du Code judiciaire” et les mots “aux articles 1239 et 1247 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “aux articles 1238, § 2, et 1243 du Code judiciaire”;

2° dans l’alinéa 2, les mots “article 1249” sont remplacés par les mots “article 1250”.

HOOFDSTUK 5

Wijzigingen van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

Art. 94

In artikel 228 van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regeling inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 95

In artikel 229 van dezelfde wet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 96

In artikel 230/1 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 25 april 2014, worden de woorden “artikel 488*bis*, B, § 2 en § 3” vervangen door de woorden “artikelen 392, eerste en tweede lid, en 488*bis*, B, §§ 2 en 3”.

Art. 97

Artikel 230/3 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2015, wordt opgeheven.

HOOFDSTUK 6

Slotbepalingen

Art. 98

Artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd door deze wet, is van toepassing op alle lastgevingen verleend na de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 99

De wijzigingen voorzien in artikel 19 zijn van toepassing op alle bewindvoerders aangesteld na de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 100

Tot zolang het Koninklijk Besluit bedoeld in artikel 1241, laatste lid van het Gerechtelijk Wetboek niet is getroffen, kunnen ook niet-erkende artsen de omstandige geneeskundige verklaring zoals bedoeld in artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek afleveren en aangewezen worden om een advies uit te brengen zoals bedoeld in artikel 1246, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek.

CHAPITRE 5

Modifications de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

Art. 94

Dans l'article 228 de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine, l'alinéa 2 est abrogé.

Art. 95

Dans l'article 229 de la même loi, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 96

Dans l'article 230/1 de la même loi, inséré par la loi du 25 avril 2014, les mots “à l'article 488*bis*, B, § 2 et § 3” sont remplacés par les mots “aux articles 392, alinéas 1er et 2, et 488*bis*, B, §§ 2 et 3”.

Art. 97

L'article 230/3 de la même loi, inséré par la loi du 10 août 2015, est abrogé.

CHAPITRE 6

Dispositions finales

Art. 98

L'article 490 du Code civil, tel que modifié par cette loi, est d'application aux mandats conclus après l'entrée en vigueur de cette loi.

Art. 99

Les modifications prévues à l'article 19 s'appliquent à tous les administrateurs désignés après l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 100

Tant que l'arrêté royal visé à l'article 1241, dernier alinéa du Code judiciaire, n'a pas été adopté, des médecins non agréés peuvent également délivrer un certificat médical circonstancié visé à l'article 1241 et être désignés pour donner un avis visé à l'article 1246, § 2, du Code judiciaire.

Art. 101

De artikelen 76, 77, 79 en 84, a), treden in werking op een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk op 1 januari 2020.

De andere bepalingen van deze wet treden in werking op de eerste dag van de derde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

TITEL 3

Wijzigingen van het afstammingsrecht

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 102

In artikel 313, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd door de wet van 1 juli 2006, worden de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” opgeheven.

Art. 103

Artikel 314, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd door de wet van 1 juli 2006, wordt gewijzigd als volgt:

1° de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” worden opgeheven;

2° het lid wordt aangevuld als volgt: “, tenzij de familierechtbank oordeelt dat de vaststelling van het moederschap niet strijdig is met het belang van het kind.”.

Art. 104

Artikel 318, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 1 juli 2006 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2006 en bij de wet van 5 mei 2014, wordt gewijzigd als volgt :

1° in het tweede lid worden de woorden “binnen een jaar na zijn overlijden of na de geboorte” vervangen door de woorden “binnen een jaar na zijn overlijden of na de ontdekking van de geboorte of binnen een jaar na hun ontdekking van het feit dat de overledene niet de vader van het kind is”;

2° het tweede lid wordt aangevuld met de volgende zin: “Indien de echtgenoot overleden is vóór de geboorte van het kind kan zijn vaderschap worden betwist door zijn bloedverwanten in de opgaande en in de neerdalende lijn binnen een jaar na de ontdekking van de geboorte of binnen een jaar na hun ontdekking van het feit dat de overledene niet de vader van het kind is.”.

Art. 101

Les articles 76, 77, 79 et 84, a), entrent en vigueur à une date à définir par le Roi et au plus tard le 1er janvier 2020.

Les autres dispositions de la présente loi entrent en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

TITRE 3

*Modifications du droit de la filiation*CHAPITRE 1ER**Modifications du Code civil**

Art. 102

A l'article 313, § 2, du Code civil, modifié par la loi du 1er juillet 2006, les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés.

Art. 103

L'article 314, alinéa 2, du même Code, modifié par la loi du 1er juillet 2006, est modifié comme suit:

1° les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété comme suit: “, à moins que le tribunal de la famille estime que l'établissement de la maternité n'est pas contraire à l'intérêt de l'enfant.”.

Art. 104

L'article 318, § 2, du même Code, remplacé par la loi du 1er juillet 2006 et modifié par la loi du 27 décembre 2006 et par la loi du 5 mai 2014, est modifié comme suit:

1° dans l'alinéa 2, les mots “dans l'année de son décès ou de la naissance” sont remplacés par les mots “dans l'année de son décès ou de la découverte de la naissance ou dans l'année de leur découverte du fait que le défunt n'est pas le père de l'enfant”;

2° l'alinéa 2 est complété par la phrase suivante: “Si le mari est décédé avant la naissance de l'enfant, sa paternité peut être contestée par ses ascendants ou ses descendants dans l'année de la découverte de la naissance ou dans l'année de leur découverte du fait que le défunt n'est pas le père de l'enfant.”.

Art. 105

In artikel 321 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd door de wet van 1 juli 2006, worden de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” opgeheven.

Art. 106

Artikel 325 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987 en gewijzigd bij de wet van 1 juli 2006, wordt gewijzigd als volgt:

1° de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” worden opgeheven;

2° het lid wordt aangevuld als volgt: “, tenzij de familie-rechtbank oordeelt dat de vaststelling van het vaderschap niet strijdig is met het belang van het kind.”.

Art. 107

In artikel 325/5 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd door de wet van 5 mei 2014, worden de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” opgeheven.

Art. 108

Artikel 325/7, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2014 en gewijzigd bij de wet van 18 december 2014, wordt gewijzigd als volgt:

1° het vijfde lid wordt aangevuld met de woorden “, of binnen een jaar nadat zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat zij de meemoeder van het kind is.”;

2° het zesde lid wordt aangevuld met de woorden “, of binnen een jaar nadat hij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat hij de vader van het kind is.”.

Art. 109

Artikel 325/10 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2014, wordt gewijzigd als volgt:

1° de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” worden opgeheven;

2° het enig lid wordt aangevuld als volgt: “, tenzij de familierechtbank oordeelt dat de vaststelling van het meemoederschap niet strijdig is met het belang van het kind.”.

Art. 105

A l'article 321 du même Code, modifié par la loi du 1er juillet 2006, les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés.

Art. 106

L'article 325 du même Code, remplacé par la loi du 31 mars 1987 et modifié par la loi du 1er juillet 2006, est modifié comme suit:

1° les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété comme suit: “, à moins que le tribunal de la famille estime que l'établissement de la paternité n'est pas contraire à l'intérêt de l'enfant.”.

Art. 107

A l'article 325/5 du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2014, les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés.

Art. 108

L'article 325/7, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2014 et modifié par la loi du 18 décembre 2014, est modifié comme suit:

1° l'alinéa 5 est complété par les mots “, ou dans l'année après qu'elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'elle est la coparente de l'enfant.”;

2° l'alinéa 6 est complété par les mots “, ou dans l'année après qu'il a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'il est le père de l'enfant.”.

Art. 109

L'article 325/10 du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2014, est modifié comme suit:

1° les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété comme suit: “, à moins que le tribunal de la famille estime que l'établissement de la comaternité n'est pas contraire à l'intérêt de l'enfant.”.

Art. 110

In artikel 329*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2006 en gewijzigd door de wetten van 17 maart 2013 en 30 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 2, derde lid worden de woorden “Als het verzoek een kind betreft dat op het tijdstip van de indiening van het verzoek een jaar of ouder is, kan de rechtbank bovendien” vervangen door de woorden “De rechtbank kan bovendien” en wordt het woord “kennelijk” opgeheven;

2° in § 3, vijfde lid worden de woorden “kennelijk” en “, als dat kind op het tijdstip waarop de vordering wordt ingediend één jaar of ouder is” opgeheven.

Art. 111

In artikel 330, § 1, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 6 juli 2006 en gewijzigd bij de wetten van 27 december 2006, 30 juli 2013 en 18 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het vierde lid worden de woorden “, of binnen een jaar nadat hij of zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat hij of zij de vader of de moeder van het kind is” ingevoegd tussen de woorden “de ontdekking van het feit dat hij of zij de vader of de moeder van het kind is” en de woorden “, die van het kind”;

2° het vijfde lid wordt aangevuld met de woorden “, of binnen een jaar nadat zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat zij de meemoeder van het kind is.”.

Art. 112

In artikel 332*quinqüies*, § 2, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2006 en gewijzigd door de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “ze betrekking heeft op een kind dat minstens één jaar ouder is op het ogenblik van de indiening ervan, en” en “kennelijk” opgeheven.

Art. 110

À l'article 329*bis* du même Code, inséré par la loi du 1er juillet 2006 et modifié par les lois des 17 mars 2013 et 30 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 2, alinéa 3, les mots “Lorsque la demande concerne un enfant âgé d'un an ou plus au moment de l'introduction de la demande, le tribunal peut en outre” sont remplacés par les mots “Le tribunal peut en outre” et le mot “manifestement” est abrogé;

2° dans le § 3, alinéa 5, les mots “manifestement” et “lorsque celui-ci est âgé d'un an ou plus au moment de l'introduction de la demande” sont abrogés.

Art. 111

À l'article 330, § 1er, du même Code, remplacé par la loi du 6 juillet 2006 et modifié par les lois des 27 décembre 2006, 30 juillet 2013 et 18 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 4, les mots “, ou dans l'année après qu'il ou elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'il ou elle est le père ou la mère de l'enfant” sont insérés entre les mots “la découverte qu'elle est le père ou la mère de l'enfant” et les mots “, celle de l'enfant”;

2° l'alinéa 5 est complété par les mots “, ou dans l'année après qu'il ou elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'elle est la coparente de l'enfant.”.

Art. 112

Dans l'article 332*quinqüies*, § 2, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 1er juillet 2006 et modifié par la loi du 17 mars 2013, les mots “elle concerne un enfant âgé d'au moins un an au moment de l'introduction de la demande, et si” et “manifestement” sont abrogés.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan

Art. 113

Artikel 25, § 1, van de overgangsbepalingen van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan, wordt aangevuld met de woorden “, of binnen een jaar nadat hij of zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze na de inwerkingtreding plaats vindt.”.

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepalingen

Art. 114

In afwijking van artikel 318, § 2, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd bij deze wet, kunnen de bloedverwanten in de opgaande en in de neerdalende lijn van de overleden echtgenoot diens vaderschap betwisten gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet, zelfs indien er meer dan een jaar verstreken zou zijn sedert de ontdekking van de geboorte of het feit dat hij niet de vader is van het kind.

Art. 115

In afwijking van de artikelen 325/7, § 1, vijfde lid en 330, § 1, vierde en vijfde lid van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd bij deze wet, kan de erkenning worden betwist door de persoon die het moederschap, vaderschap of meemoeschap opeist gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet, zelfs indien er meer dan een jaar verstreken zou zijn sedert de kennisneming van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat hij of zij de moeder, de vader of de meemoeder van het kind is.

Art. 116

De persoon die het moederschap of vaderschap van het kind opeist op grond van artikel 25, § 1, van de overgangsbepalingen van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan en wiens termijn in geval van een erkenning na de inwerkingtreding van de voormelde wet reeds verstreken is, kan deze erkenning betwisten gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet.

CHAPITRE 2

Modifications de la loi du 1 juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci

Art. 113

L'article 25, § 1er, des dispositions transitoires de la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci est complété par les mots “, ou dans l'année après qu'il ou elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après l'entrée en vigueur.”.

CHAPITRE 3

Dispositions transitoires

Art. 114

Par dérogation à l'article 318, § 2, alinéa 2, du Code civil, tel que modifié par la présente loi, les ascendants et les descendants du mari décédé peuvent contester sa paternité pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi, quand bien même il se serait écoulé plus d'un an depuis la découverte de la naissance ou du fait qu'il n'est pas le père de l'enfant.

Art. 115

Par dérogation aux articles 325/7, § 1er, alinéa 5, et 330, § 1er, alinéas 4 et 5, du Code civil, tels que modifiés par la présente loi, la reconnaissance peut être contestée par la personne qui revendique la maternité, la paternité ou la comaternité pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi, quand bien même il se serait écoulé plus d'un an depuis qu'elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'il ou elle est le père, la mère ou la coparente de l'enfant.

Art. 116

La personne qui revendique la maternité ou la paternité de l'enfant sur la base de l'article 25, § 1er, des dispositions transitoires de la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci, alors que, dans le cas d'une reconnaissance postérieure à l'entrée en vigueur de la loi précitée, le délai est déjà expiré, peut contester cette reconnaissance pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi.

TITEL 4

Wijzigingen van de artikelen 335 en 335ter van het Burgerlijk Wetboek teneinde een meerderjarig kind de mogelijkheid te bieden van zijn nieuwe naam akte te laten nemen als gevolg van de vaststelling van een nieuwe afstammingsband via gerechtelijke weg

Art. 117

Artikel 335, § 4, van het burgerlijke wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014, wordt aangevuld met twee leden, luidende:

“Bij vaststelling van een nieuwe afstammingsband van een meerderjarig kind van vaderszijde, van moederszijde of van meemoederszijde als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 318, §§ 5 en 6, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die laatstgenoemde in voorkomend geval heeft gekozen met inachtneming van de in § 1 of in artikel 335ter, § 1, vervatte regels.

Van het beschikkend gedeelte van het vonnis wordt melding gemaakt op de kant van de akte van geboorte en van de andere akten betreffende het kind.”

Art. 118

Artikel 335ter, § 3, van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2014 en gewijzigd bij de wet van 18 december 2016, wordt aangevuld met twee leden, luidende:

“Bij vaststelling van een nieuwe afstammingsband van een meerderjarig kind van vaderszijde, van moederszijde of van meemoederszijde als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 318/3, §§ 4 en 5, 325/7, §§ 3 en 6, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die laatstgenoemde in voorkomend geval heeft gekozen met inachtneming van de in § 1 of in artikel 335, § 1, vervatte regels.

Van het beschikkend gedeelte van het vonnis wordt melding gemaakt op de kant van de akte van geboorte en van de andere akten betreffende het kind.”

TITRE 4

Modifications des articles 335 et 335ter du Code civil en vue de permettre à un enfant majeur de faire acter son nouveau nom à la suite de l'établissement d'un nouveau lien de filiation par voie judiciaire

Art. 117

L'article 335, § 4, du Code civil, remplacé par la loi du 8 mai 2014, est complété par deux alinéas, rédigés comme suit:

“En cas d'établissement d'un nouveau lien de filiation d'un enfant majeur à l'égard du père, de la mère ou de la coparente, à la suite d'une action en contestation sur base des articles 312, § 2, 318, §§ 5 et 6, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le nouveau nom de l'enfant, choisi, le cas échéant, par ce dernier selon les règles énoncées au § 1er ou à l'article 335ter, § 1er.

Mention du dispositif du jugement est faite en marge de l'acte de naissance et des autres actes concernant l'enfant.”

Art. 118

L'article 335ter, § 3, du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2014 et remplacé par la loi du 18 décembre 2016, est complété par deux alinéas, rédigés comme suit:

“En cas d'établissement d'un nouveau lien de filiation d'un enfant majeur à l'égard du père, de la mère ou de la coparente, à la suite d'une action en contestation sur base des articles 312, § 2, 325/3, §§ 4 et 5, 325/7, §§ 3 et 4, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le nouveau nom de l'enfant choisi, le cas échéant, par ce dernier selon les règles énoncées au § 1er ou à l'article 335, § 1er.

Mention du dispositif du jugement est faite en marge de l'acte de naissance et des autres actes concernant l'enfant.”

TITEL 5

Verschillende wijzigingen aan het Burgerlijk Wetboek, het Gerechtelijk Wetboek en aan de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en de voornamen in het kader van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand

HOOFDSTUK 1

Wijziging van het Burgerlijk Wetboek

Art. 119

In artikel 62*bis* van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 mei 2007 en vervangen bij de wet van 25 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 6 worden de woorden “die betrekking hebben op de betrokkene en zijn afstammelingen in de eerste graad” vervangen door de woorden “van de betrokkene die zijn geslacht vermelden”;

2° in paragraaf 10, tweede lid, worden de woorden “kan de familierechtbank een nieuwe aanpassing van de registratie van het geslacht in de akte van geboorte toestaan” vervangen door de woorden “kan de betrokkene, overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 1385*duodecies*, §§ 1 en 3, van het Gerechtelijk Wetboek, de familierechtbank vragen een nieuwe aanpassing van de registratie van het geslacht in de akte van geboorte toe te staan”;

3° in paragraaf 11, tweede lid, worden de woorden “,bij verzoekschrift ondertekend door hemzelf of zijn advocaat,” ingevoegd tussen de woorden “kan de minderjarige” en de woorden “de familierechtbank verzoeken”.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 120

Het opschrift van hoofdstuk XXV, van Boek IV van het vierde deel van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt

“Hoofdstuk XXV – Vorderingen betreffende de aanpassing van de registratie van het geslacht van een persoon”.

Art. 121

In artikel 1385*duodecies* van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 mei 2007 en vervangen door de wet van 25 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen als volgt:

“§ 1. Bij de familierechtbank worden bij verzoekschrift ingesteld:

TITRE 5

Modifications diverses au Code civil, au Code judiciaire et à la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms dans le cadre d’une modification de l’enregistrement du sexe dans les actes de l’état civil

CHAPITRE 1ER**Modification du Code civil**

Art. 119

A l’article 62*bis* du Code civil, inséré par la loi du 10 mai 2007 et remplacé par la loi du 25 juin 2017, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 6, les mots “qui concernent l’intéressé et ses descendants du premier degré” sont remplacés par les mots “de l’intéressé qui mentionnent son sexe”;

2° dans le paragraphe 10, alinéa 2, les mots “le tribunal de la famille peut autoriser” sont remplacés par les mots “l’intéressé peut saisir le tribunal de la famille, selon les modalités procédurales de l’article 1385*duodecies*, §§ 1er et 3, du Code judiciaire afin d’autoriser”;

3° dans le paragraphe 11, alinéa 2, les mots “, par requête qu’il signe ou que son avocat signe,” sont insérés entre les mots “celui-ci peut” et les mots “demander au tribunal”.

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 120

L’intitulé du Chapitre XXV, du livre IV, de la quatrième partie du même Code est remplacé par ce qui suit:

“Chapitre XXV – Des demandes relatives à la modification de l’enregistrement de sexe d’une personne”.

Art. 121

A l’article 1385*duodecies* du Code judiciaire, inséré par la loi du 10 mai 2007 et remplacé par la loi du 25 juin 2017, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1er est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er. Sont introduits devant le tribunal de la famille par requête:

1° het verhaal van de betrokkene tegen een weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om de registratie van het geslacht aan te passen zoals bedoeld in artikel 62*bis*, § 8, van het Burgerlijk Wetboek;

2° het verzoek tot een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akte van geboorte zoals bedoeld in artikel 62*bis*, § 10, van het Burgerlijk Wetboek;”

2° in paragraaf 2 worden de woorden “bedoeld in § 1, 1°” ingevoegd tussen de woorden “Het verhaal” en de woorden “wordt ingesteld”.

Art. 122

In artikel 1385*quaterdecies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 mei 2007 en gewijzigd bij de wet van 25 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “de wijziging van het geslacht” vervangen door de woorden “de aanpassing van de registratie van het geslacht”;

2° in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden “zoals bedoeld in artikel 62*bis*, § 8, van het Burgerlijk Wetboek” ingevoegd tussen de woorden “van de registratie van het geslacht” en het woord “vaststelt”;

3° in paragraaf 3 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

“Indien het beschikkende gedeelte van het vonnis of arrest de aanpassing van de registratie van het geslacht zoals bedoeld in artikel 62*bis*, § 10, van het Burgerlijk Wetboek vaststelt, schrijft hij het beschikkende gedeelte van het vonnis of het arrest over in zijn registers en vermeldt hij de aanpassing van de registratie van het geslacht op de kant van de akte van aanpassing van de registratie van het geslacht.”;

4° in paragraaf 5 worden de woorden “de wijziging van het geslacht” vervangen door de woorden “de aanpassing van de registratie van het geslacht”;

5° in paragraaf 6 worden de woorden “houdende het nieuwe geslacht” vervangen door de woorden “van het vonnis of arrest betreffende de aanpassing van de registratie van het geslacht”.

HOOFDSTUK 3

Wijziging van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen

Art. 123

In artikel 2, derde lid, van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en de voornamen, ingevoegd bij de wet van 10 mei 2007 en vervangen bij de wet van 25 juni 2017,

1° le recours de l'intéressé contre un refus de l'officier de l'état civil de modifier l'enregistrement du sexe visé à l'article 62*bis*, § 8, du Code civil;

2° la demande d'une modification de l'enregistrement de sexe dans l'acte de naissance visée à l'article 62*bis*, § 10, du Code civil;”

2° dans le paragraphe 2, les mots “visé au § 1er, 1°,” sont insérés entre les mots “Le recours” et les mots “doit être introduit”.

Art. 122

A l'article 1385*quaterdecies* du même Code, inséré par la loi du 10 mai 2007 et modifié par la loi du 25 juin 2017, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, les mots “un changement de sexe” sont remplacés par les mots “une modification de l'enregistrement du sexe”;

2° dans le paragraphe 3, alinéa 1er, les mots “visée à l'article 62*bis*, § 8, du Code civil” sont insérés entre les mots “de l'enregistrement du sexe” et les mots “, l'officier de l'état civil”;

3° dans le paragraphe 3, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

“Si le dispositif du jugement ou de l'arrêt constate la modification de l'enregistrement du sexe visée à l'article 62*bis*, § 10, du Code civil, il transcrit le dispositif du jugement ou de l'arrêt sur ses registres et mentionne la modification de l'enregistrement du sexe en marge de l'acte de modification de l'enregistrement du sexe.”;

4° dans le paragraphe 5, les mots “un changement de sexe” sont remplacés par les mots “une modification de l'enregistrement du sexe”;

5° dans le paragraphe 6, les mots “constatant le nouveau sexe” sont remplacés par les mots “de la décision ou de l'arrêt relatif à la modification de l'enregistrement du sexe”.

CHAPITRE 3

Modification de la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms

Art. 123

Dans l'article 2, alinéa 3, de la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms, inséré par la loi du 10 mai 2007 et remplacé par la loi du 25 juin 2017, les mots “par requête qu'il

worden de woorden “bij verzoekschrift, ondertekend door hemzelf of zijn advocaat,” ingevoegd tussen de woorden “de familierechtbank” en “verzoeken”.

TITEL 6

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het voorleggen van de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek aan de familierechtbank

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 124

Artikel 164 van Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 13 februari 2003 en gewijzigd bij de wet van 13 februari 2005 en bij de wet van 15 mei 2007, wordt vervangen als volgt:

“Art. 164. De rechtbank kan, om gewichtige redenen, het in artikel 161 bedoelde verbod voor aanverwanten en het in artikel 163 bedoelde verbod opheffen.

De procedure wordt op eenzijdig verzoekschrift ingeleid door een van de toekomstige echtgenoten. De rechtbank doet uitspraak na de partijen te hebben opgeroepen en na het advies van de procureur des Konings ter zake te hebben gewonnen.”.

Art. 125

In de artikelen 313, § 2, 314, tweede lid, 321, 325, 325/5, 325/10, en 343, § 1, b) en b)/1 van hetzelfde wetboek worden de woorden “de Koning” telkens vervangen door de woorden “de familierechtbank”.

Art. 126

In artikel 353-13 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003 en gewijzigd bij de wet van 2 juni 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “de Koning” vervangen door de woorden “de familierechtbank”;

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De procedure wordt op eenzijdig verzoekschrift ingeleid door een van de toekomstige echtgenoten. De rechtbank doet uitspraak na de partijen te hebben opgeroepen en na het advies van de procureur des Konings ter zake te hebben gewonnen.”.

signe ou que son avocat signe” sont insérés entre les mots “le tribunal de la famille” et les mots “afin de l’autoriser”.

TITRE 6

Modifications du Code civil et du Code judiciaire en vue de soumettre les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil au tribunal de la famille

CHAPITRE 1ER

Modifications du Code civil

Art. 124

L’article 164 du Code civil, remplacé par la loi du 13 février 2003 et modifié par la loi du 13 février 2005 et par la loi du 15 mai 2007 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 164. Le tribunal peut, pour motifs graves, lever la prohibition prévue pour les alliés au sens de l’article 161 et la prohibition visée à l’article 163.

La procédure est introduite sur requête unilatérale par un des futurs conjoints. Le tribunal statue après avoir convoqué les parties et après avoir recueilli l’avis du procureur du Roi sur le sujet.”.

Art. 125

Dans les articles 313, § 2, 314, alinéa 2, 321, 325, 325/5, 325/10, et 343, § 1er, b) et b)/1, du même Code, les mots “le Roi” sont chaque fois remplacés par les mots “le tribunal de la famille”.

Art. 126

A l’article 353-13 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003 et modifié par la loi du 2 juin 2010, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 2, les mots “le Roi” sont remplacés par les mots “le tribunal de la famille”;

2° l’article est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“La procédure est introduite sur requête unilatérale par un des futurs conjoints. Le tribunal statue après avoir convoqué les parties et après avoir recueilli l’avis du procureur du Roi sur le sujet.”.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 127

In artikel 629*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 30 juli 2013, wordt een § 2/2 ingevoegd, luidende:

“§ 2/2. De vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek worden voor de familierechtbank van de woonplaats of, bij ontstentenis daarvan, van de verblijfplaats van een van de toekomstige echtgenoten gebracht.

Indien de toekomstige echtgenoten geen woonplaats of geen verblijfplaats hebben in België, is de familierechtbank van Brussel bevoegd om kennis te nemen van de vordering.”.

Art. 128

In artikel 764, eerste lid, van hetzelfde wetboek, vervangen bij de wet van 3 augustus 1992 en laatst gewijzigd bij de wet van 17 mei 2017, wordt de bepaling onder 1°/1 ingevoegd, luidende:

“1°/1 de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek;”.

Art. 129

In artikel 872, eerste lid, van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 30 juli 2013 en de wet van 8 mei 2014, worden de woorden “of in geval van vordering tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek” ingevoegd tussen de woorden “bedoelde aangelegenheden” en de woorden “kan de familierechtbank”.

HOOFDSTUK 3

Slotbepaling

Art. 130

Deze titel is van toepassing op de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan ingediend na de inwerkingtreding ervan.

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 127

Dans l'article 629*bis* du Code judiciaire, inséré par la loi du 30 juillet 2013, il est inséré un § 2/2, rédigé comme suit:

“§ 2/2. Les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil sont portées devant le tribunal de la famille du domicile ou à défaut, de la résidence d'un des futurs conjoints.

En l'absence de domicile ou de résidence des futurs conjoints en Belgique, le tribunal de la famille de Bruxelles est compétent pour connaître de la demande.”.

Art. 128

Dans l'article 764, alinéa 1er, du même Code, remplacé par la loi du 3 août 1992 et modifié en dernier lieu par la loi du 17 mai 2017, il est inséré un 1°/1, rédigé comme suit:

“1°/1 les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil;”.

Art. 129

Dans l'article 872, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 30 juillet 2013 et la loi du 8 mai 2014, les mots “ou en cas de demande de levée de la prohibition de contracter un mariage visée aux articles 164 et 353-13 du Code civil” sont insérés entre les mots “de la quatrième partie” et les mots “, le tribunal de la famille”.

CHAPITRE 3

Disposition finale

Art. 130

Le présent titre est applicable aux demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage qui sont introduites après son entrée en vigueur.

TITEL 7

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de werking van de Commissie voor Onderhoudsbijdragen, de vaststelling en afrekening van de buitengewone kosten en de vermeldingen in overeenkomsten die onderhoudsbijdragen vaststellen

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 131

Artikel 203*bis*, § 3, van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 31 maart 1987 en vervangen door de wet van 19 maart 2010 wordt aangevuld met drie leden, luidende:

“In de gevallen waarin buitengewone kosten het voorwerp moeten zijn van een voorafgaand overleg en een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord, behalve in geval van hoogdringendheid en overmacht, is aan de vereiste van een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord voldaan wanneer de ouder aan wie het verzoek tot akkoord wordt gericht bij aangetekende brief, faxbericht of op elektronische wijze, nalaat hierop op dezelfde wijze te reageren binnen de 8 dagen. Als het verzoek tijdens de schoolvakanties van minstens één week of meer geformuleerd is, wordt deze termijn tot 30 dagen verlengd.

Wordt een uitgave geweigerd, zal de betwisting door de meest gereede partij voorgelegd worden aan de bevoegde rechter.

De Koning stelt de buitengewone kosten vast en bepaalt de buitengewone kosten die het voorwerp moeten zijn van een voorafgaand overleg en een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord, behalve in geval van hoogdringendheid en overmacht, alsook de wijze van afrekening van deze kosten.”

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 132

In artikel 1321 van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 maart 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “Behoudens akkoord van de partijen over het bedrag van de onderhoudsbijdrage in het belang van het kind, vermeldt elke rechterlijke beslissing die de onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek volgende elementen:” vervangen door de woorden “Elke rechterlijke beslissing en elke overeenkomst die een onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek vermeldt volgende elementen:”.

TITRE 7

Modifications du Code civil et du Code judiciaire relatives au fonctionnement de la Commission des contributions alimentaires, la détermination et le règlement des frais extraordinaires et les mentions dans les conventions qui fixent les contributions alimentaires

CHAPITRE 1ER**Modifications du Code civil**

Art. 131

L'article 203*bis*, § 3, alinéa 3 du Code civil, inséré par la loi du 31 mars 1987 et remplacé par la loi du 19 mars 2010 est complété par trois alinéas rédigés comme suit:

“Dans les cas où les frais extraordinaires doivent faire l'objet d'une concertation préalable et d'un accord préalable exprès, sauf en cas d'urgence et de force majeure, la condition d'un accord préalable est remplie lorsque le parent à qui la demande d'accord est adressée par lettre recommandée, par fax ou par la voie électronique s'abstient d'y répondre de la même manière dans les 8 jours. Lorsque la demande est formulée pendant les vacances scolaires d'au moins une semaine ou plus, ce délai est porté à 30 jours.

En cas de refus de prise en charge d'une dépense, la contestation sera soumise au juge compétent, à la requête de la partie la plus diligente.

Le Roi détermine les frais extraordinaires et précise les frais extraordinaires qui doivent faire l'objet d'une concertation préalable et d'un accord préalable exprès, sauf en cas d'urgence et de force majeure, ainsi que le mode de règlement de ces frais.”

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 132

A l'article 1321 du Code judiciaire, inséré par la loi du 19 mars 2010, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er les mots “Sauf accord des parties quant au montant de la contribution alimentaire conforme à l'intérêt de l'enfant, toute décision judiciaire, fixant une contribution alimentaire en vertu de l'article 203, § 1er, du Code civil, indique les éléments suivants:” sont remplacés par les mots “Toute décision judiciaire et toute convention, fixant une contribution alimentaire en vertu de l'article 203, § 1er, du Code civil, indique les éléments suivants:”

2° in de bepaling onder § 1, 1°, worden de woorden “of door de partijen” ingevoegd tussen de woorden “de familierechtbank” en de woorden “in acht genomen”;

3° in paragraaf 2 worden de woorden “of de overeenkomst” ingevoegd tussen de woorden “De familierechtbank” en het woord “verduidelijkt”;

4° in de bepaling onder § 2, 2°, worden de woorden “bij een met bijzondere redenen omkleed vonnis” vervangen door de woorden “met een omstandige motivering”;

5° in paragraaf 3 worden de woorden “of de overeenkomst” ingevoegd tussen de woorden “Het vonnis” en het woord “vermeldt”.

Art. 133

Artikel 1322, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 maart 2010, wordt vervangen als volgt:

“Zij evalueert minstens elke twee jaar deze aanbevelingen en bezorgt een advies aan de minister van Justitie, vóór de 31ste mei van het jaar volgend op het voorbije tweede burgerlijke jaar. De minister van Justitie legt dit advies neer in de Kamer van volksvertegenwoordigers, aangevuld met zijn bemerkingen.”

TITEL 8

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de vermelding van het beroep in de akten van rechtspleging te schrappen

Art. 134

In artikelen 43, eerste lid, 2°, 949, 4°, 1026, 2°, 1034ter, 2°, 1057, eerste lid, 2°, 1158, 3°, 1173, 2° en 3°, 1183, 1°, 1226, § 2, eerste lid, 2°, 1311, eerste lid, 2°, 1337ter, § 1, 2°, 1340, eerste lid, 2°, 1343, § 3, derde lid, 2°, 1344bis, tweede lid, 2°, 1344octies, tweede lid, 2., 1557, tweede lid, 1564, vijfde lid, 1598, derde lid, en 1675/4, § 2, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, worden de woorden “, het beroep” telkens opgeheven.

Art. 135

In artikelen 816, eerste lid, 934, eerste lid, 941, eerste lid, 1253ter, eerste lid, 1371bis, eerste lid, 1390bis, tweede lid, 1°, 1432, tweede lid, 2°, en 1675/4, § 2, 6°, van hetzelfde Wetboek, wordt het woord “, beroep” telkens opgeheven.

Art. 136

In artikelen 961/2, vierde lid, 1316, tweede lid, en 1571 van hetzelfde Wetboek worden de woorden “, de woonplaats en het beroep” telkens vervangen door de woorden “en de woonplaats”.

2° au § 1er, 1°, les mots “ou par les parties” sont insérés entre le mot “juge” et les mots “en vertu”;

3° dans le § 2 les mots “ ou la convention” sont insérés entre le mot “famille” et le mot “précise”;

4° au § 2, 2°, les mots “dans un jugement spécialement motivé” sont remplacés par les mots “ par une motivation spéciale”.

5° dans le paragraphe 3 les mots “ou la convention” sont insérés entre les mots “jugement” et “mentionne”.

Art. 133

L'article 1322, § 1er, alinéa 2 du même Code, inséré par la loi du 19 mars 2010, est remplacé par ce qui suit:

“Tous les deux ans au moins, la commission évalue ces recommandations et adresse un avis à l'attention du ministre de la Justice, avant le 31 mai de la deuxième année civile écoulée. Le ministre de la Justice transmet cet avis à la Chambre des représentants, accompagné de ses commentaires.”

TITRE 8

Modifications du Code judiciaire en vue de supprimer la mention de la profession dans les actes de procédure

Art. 134

Dans les articles 43, alinéa 1er, 2°, 949, 4°, 1026, 2°, 1034ter, 2°, 1057, alinéa 1er, 2°, 1158, 3°, 1173, 2° en 3°, 1183, 1°, 1226, § 2, alinéa 1er, 2°, 1311, alinéa 1er, 2°, 1337ter, § 1er, 2°, 1340, alinéa 1er, 2°, 1343, § 3, alinéa 3, 2°, 1344bis, alinéa 2, 2°, 1344octies, alinéa 2, 2., 1557, alinéa 2, 1564, alinéa 5, 1598, alinéa 3, et 1675/4, § 2, 2°, du Code Judiciaire, le mot “, profession” est chaque fois abrogé.

Art. 135

Dans les articles 816, alinéa 1er, 934, alinéa 1er, 941, alinéa 1er, 1253ter, alinéa 1er, 1371bis, alinéa 1er, 1390bis, alinéa 2, 1°, 1432, alinéa 2, 2°, et 1675/4, § 2, 6°, du même Code, le mot “, profession” est chaque fois abrogé.

Art. 136

Dans les articles 961/2, alinéa 4, 1316, alinéa 2, et 1571 du même Code, les mots “, domicile et profession” sont chaque fois remplacés par les mots “et domicile”.

Art. 137

In artikel 1501, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden “, de voornaam en het beroep” vervangen door de woorden “en de voornaam”.

Art. 138

In artikel 1675/16bis, § 3, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 december 2005, worden de woorden “, zijn beroep” opgeheven.

TITEL 9

Wijziging van artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 139

In artikel 1410, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek wordt de bepaling onder 9° vervangen als volgt:

“9° de financiële uitkering voorzien in de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen.”.

Art. 140

Artikel 139 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2017.

TITEL 10

Wijzigingen van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek en van bijzondere wetten met als doel een gemeenschappelijk regime van vordering ter verdediging van collectieve belangen op te richten

HOOFDSTUK 1

Wijziging van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 141

Artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld met een lid, luidend:

“Niettemin is de vordering ontvankelijk van een rechtspersoon die de bescherming beoogt van de fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale verdragen waarbij België partij is, onder de volgende voorwaarden:

1° dat zijn maatschappelijk doel van bijzondere aard is, onderscheiden van het algemeen belang;

2° dat louter een collectief belang wordt nagestreefd;

Art. 137

A l'article 1501, alinéa 1er, du même Code, les mots “, prénom et profession” sont remplacés par les mots “et prénom”.

Art. 138

Dans l'article 1675/16bis, § 3, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 13 décembre 2005, les mots “, sa profession” sont abrogés.

TITRE 9

Modification de l'article 1410 du Code judiciaire

Art. 139

Dans l'article 1410, § 2, du Code judiciaire, le 9° est remplacé par ce qui suit:

“9° à la prestation financière visée dans la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants.”.

Art. 140

L'article 139 produit ses effets le 1er janvier 2017.

TITRE 10

Modifications de l'article 17 du Code judiciaire et de lois particulières en vue de créer un régime de droit commun d'action d'intérêt collectif

CHAPITRE 1ER**Modification de l'article 17 du Code judiciaire**

Art. 141

L'article 17 du Code judiciaire est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Toutefois, la demande d'une personne morale visant à protéger des libertés fondamentales reconnues dans la Constitution et dans les conventions internationales auxquelles la Belgique est partie, est recevable aux conditions suivantes:

1° que son objet social soit d'une nature particulière, distinct de l'intérêt général;

2° qui poursuit uniquement un intérêt collectif;

3° dat hij optreedt in rechte in het kader van zijn maatschappelijk doel, met het oog op de verdediging van een belang dat verband houdt met dat doel;

4° dat hij op duurzame en effectieve wijze zijn maatschappelijk doel nastreeft.”

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen met als doel bepaalde bijzondere wetten in overeenstemming te brengen met het nieuwe artikel 17, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 142

In artikel 32, 1°, van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme en xenofobie ingegeven daden worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “vereniging die op de dag van de feiten ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezit, en” worden vervangen door de woorden “rechtspersoon die”;

2° de bepaling wordt aangevuld met de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult”.

Art. 143

In artikel 1, eerste lid, van de wet van 12 januari 1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu worden de woorden “zoals omschreven in artikel 2” vervangen door de woorden “die de bescherming van het leefmilieu tot doel heeft en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult”.

Art. 144

Artikel 2 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 145

In artikel 9ter, tweede lid, van de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren, ingevoegd bij de wet van 11 april 1999, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

3° qu'elle agisse en justice dans le cadre de son objet social, en vue d'assurer la défense d'un intérêt en rapport avec cet objet;

4° qu'elle poursuive son objet social de manière durable et effective.”

CHAPITRE 2

Modifications en vue de mettre en concordance certaines lois particulières avec le nouvel article 17, alinéa 2, du Code judiciaire

Art. 142

A l'article 32, 1°, de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins trois ans à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° la disposition est complétée par les mots “et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 143

Dans l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 12 janvier 1993 concernant un droit d'action en matière de protection de l'environnement, les mots “telle que définie à l'article 2” sont remplacés par les mots “ayant dans son objet social la protection de l'environnement et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 144

L'article 2 de la même loi est abrogé.

Art. 145

A l'article 9ter, alinéa 2, de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial, inséré par la loi du 11 avril 1999, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 146

In artikel 4 van de wet van 23 maart 1995 tot bestraffing van het ontkennen, minimaliseren, rechtvaardigen of goedkeuren van de genocide die tijdens de tweede wereldoorlog door het Duitse nationaalsocialistische regime is gepleegd, gewijzigd bij de wet van 17 augustus 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “vereniging die op het ogenblik van de feiten ten minste vijf jaar rechtspersoonlijkheid geniet, en” worden vervangen door het woord “rechtspersoon”;

2° de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult” worden ingevoegd tussen de woorden “te verdedigen” en de woorden “, kunnen in rechte”.

Art. 147

In artikel 11, § 5, van de wet van 13 april 1995 houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de mensensmokkel, worden de woorden “door de Koning daartoe erkende verenigingen” vervangen door de woorden “rechtspersonen die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervullen”.

Art. 148

In artikel 32*duodecies*, eerste lid, 4°, van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, ingevoegd bij de wet van 11 juni 2002 en gewijzigd bij de wet van 28 maart 2014, worden de woorden “stichtingen en de verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld bij de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, met ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid op de dag waarop de vordering wordt ingesteld” vervangen door de woorden “rechtspersonen die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervullen”.

Art. 149

In artikel 7 van de wet van 24 november 1997 strekkende om het geweld tussen partners tegen te gaan, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “vereniging die op de datum van de feiten sinds ten minste vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezit en” vervangen door de woorden “rechtspersoon die

Art. 146

A l'article 4 de la loi du 23 mars 1995 tendant à réprimer la négation, la minimisation, la justification ou l'approbation du génocide commis par le régime national-socialiste allemand pendant la seconde guerre mondiale, modifié par la loi du 17 août 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° les mots “et qui remplit les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire” sont insérés entre les mots “des déportés” et les mots “, peuvent ester”.

Art. 147

Dans l'article 11, § 5, de la loi du 13 avril 1995 contenant des dispositions en vue de la répression de la traite et du trafic des êtres humains, les mots “associations agréées à cet effet par le Roi” sont remplacés par les mots “personnes morales qui remplissent les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 148

A l'article 32*duodecies*, alinéa 1er, 4°, de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail, inséré par la loi du 11 juin 2002 et modifié par la loi du 28 mars 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “fondations et les associations sans but lucratif, visés par la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations, dotés de la personnalité juridique depuis trois ans au moins au jour de l'intentement de l'action” sont remplacés par les mots “personnes morales qui remplissent les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”;

2° les mots “qu'ils” sont remplacés par les mots “qu'elles”.

Art. 149

A l'article 7 de la loi du 24 novembre 1997 visant à combattre la violence au sein du couple, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “association, jouissant de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans, à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° in hetzelfde lid worden de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult” ingevoegd tussen de woorden “hun gezin” en de woorden “, kan met instemming”;

3° in het tweede lid wordt het woord “vereniging” vervangen door het woord “rechtspersoon”.

Art. 150

In artikel 9, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

Art. 151

In artikel 127, § 1, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, ingevoegd bij de wet van 31 juli 2013, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

Art. 152

In artikel 10, tweede lid, van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

Art. 153

In artikel 30, 1°, van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

2° dans le même alinéa, les mots “et d’apporter de l’aide aux victimes de violence au sein du couple et à leur famille,” sont remplacés par les mots “d’apporter de l’aide aux victimes de violence au sein du couple et à leur famille et remplissant les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire,”;

3° dans le second alinéa, les mots “l’association” sont remplacés par les mots “la personne morale”.

Art. 150

A l’article 9, alinéa 2, de la loi du 2 août 2002 concernant la lutte contre le retard de paiement dans les transactions commerciales, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 151

A l’article 127, § 1er, alinéa 2, de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, inséré par la loi du 31 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 152

A l’article 10, alinéa 2, de la loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 153

A l’article 30, 1°, de la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination, les modifications suivantes sont apportées:

1° de woorden “vereniging die op de dag van de feiten ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezitten, en” worden vervangen door de woorden “rechtspersoon die”;

2° de bepaling wordt aangevuld met de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult”.

Art. 154

In artikel 35, 1°, van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “vereniging die op de dag van de feiten ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezit, en” worden vervangen door de woorden “rechtspersoon die”;

2° de bepaling wordt aangevuld met de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult”.

Art. 155

In artikel 3, § 2, van de dienstenwet van 26 maart 2010 betreffende bepaalde juridische aspecten bedoeld in artikel 77 van de Grondwet, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden,”.

Art. 156

In artikel 20, tweede lid, van de wet van 28 augustus 2011 betreffende de bescherming van de consumenten inzake overeenkomsten betreffende het gebruik van goederen in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden,”.

Art. 157

In artikel 43 van de wet van 26 november 2011 tot wijziging en aanvulling van het Strafwetboek teneinde het misbruik van de zwakke toestand van personen strafbaar te stellen, en de strafrechtelijke bescherming van kwetsbare personen tegen mishandeling uit te breiden, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° les mots “association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins trois ans à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° la disposition est complétée par les mots “et remplissant les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 154

A l’article 35, 1°, de la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins trois ans à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° la disposition est complétée par les mots “et remplissant les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 155

A l’article 3, § 2, de la loi du 26 mars 2010 sur les services concernant certains aspects juridiques visés à l’article 77 de la Constitution, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 156

A l’article 20, alinéa 2, de la loi du 28 août 2011 relative à la protection des consommateurs en matière de contrats d’utilisation de biens à temps partagé, de produits de vacances à long terme, de revente et d’échange, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 157

A l’article 43 de la loi du 26 novembre 2011 modifiant et complétant le Code pénal en vue d’incriminer l’abus de la situation de faiblesse des personnes et d’étendre la protection pénale des personnes vulnérables contre la maltraitance, les modifications suivantes sont apportées:

1° in het eerste lid worden de woorden “vereniging die op de datum van de feiten sinds minstens vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezit en” vervangen door de woorden “rechtspersoon die”;

2° in hetzelfde lid worden de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult,” ingevuld tussen de woorden “of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid,” en de woorden “kan, met instemming”;

3° het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 158

In artikel XI.336, § 2, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen in de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

Art. 159

In artikel XVII.7, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen in de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden,”.

Art. 160

In artikel XVII.30, tweede lid van hetzelfde Wetboek, worden de woorden “In afwijking van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden,”.

1° dans l’alinéa 1er, les mots “association, jouissant de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans à la date des faits et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° dans le même alinéa, les mots “et remplissant les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire” sont insérés entre les mots “déficience physique ou mentale” et les mots “, peut avec l’accord de la victime”;

3° l’alinéa 2 est abrogé.

Art. 158

A l’article XI.336, § 2, alinéa 2, du Code de droit économique, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 159

A l’article XVII.7, alinéa 2, du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 160

A l’article XVII.30, alinéa 2 du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° les mots “et à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire” sont insérés entre les mots “énoncées à l’article XVII. 27” et les mots “soient remplies”.

Regelgevingsimpactanalyse

RIA-AiR

- :: Vul het formulier bij voorkeur online in ria-air.fed.be
- :: Contacteer de helpdesk indien nodig ria-air@premier.fed.be
- :: Raadpleeg de handleiding, de FAQ, enz. www.veroeenvoudiging.be

Beschrijvende fiche

Auteur .a.

Bevoegd regeringslid	Minister van Justitie
Contactpersoon beleidscel (naam, e-mail, tel. nr.)	Tim Wuyts – Tim.Wuyts2@just.fgov.be – 02/542.80.65; Anneleen Huygens – Anneleen.huygens@just.fgov.be – 02/542.80.63; Karel Tobback – karel.tobback@just.fgov.be – 02/542.80.80
Overheidsdienst	FOD Justitie
Contactpersoon overheidsdienst (naam, e-mail, tel. nr.)	Benoit Cornelis – benoit.cornelis@just.fgov.be – 02/542.69.30; Biagio Zammitto – biagio.zammitto@just.fgov.be – 02/542.65.49; Kim Verbeemen – kim.verbeemen@just.fgov.be – 02/542.65.36; Chloé Falisse – chloe.falisse@just.fgov.be – 02/542.75.73

Ontwerp .b.

Titel van het ontwerp van regelgeving	Voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en tot vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid
Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.	1) De bepalingen van het voorontwerp van wet die de stelsels van de buitengerechtelijke of rechterlijke bescherming van personen of de gerechtelijke procedures in het kader van die stelsels wijzigen, zijn het gevolg van opmerkingen die door practici werden geformuleerd tijdens vergaderingen van verschillende werkgroepen rond de vereenvoudiging en de informatisering van de huidige procedures. Die bepalingen zijn van technische aard. Zij uniformeren de verschillende bestaande procedures (één gemeenschappelijke basis), beperken de bestaande procedurele formaliteiten (beperking van de controles op de evaluaties) of organiseren de informatisering van de procedures in het kader van deze aangelegenheid. 2) De wijzigingen van de wettelijke bepalingen inzake de afstamming corrigeren verschillende bepalingen van het Burgerlijk Wetboek wegens een aantal arresten van het Grondwettelijk Hof. Zij betreffen inzonderheid het startpunt van de verjaring van de vorderingen tot betwisting van het vermoeden van vaderschap en van de erkenning, de opheffing van het absolute verbod om een afstammingsband vast te stellen ten aanzien van een kind dat geboren is uit een incestueuze relatie en, in het kader van de erkenningen waarbij de toestemming ontbreekt, de schrapping van de scharniertermijn van een jaar tijdens welke de familierechtbank het belang van het kind kon toetsen. 3) De bepalingen betreffende de naam zijn het gevolg van arrest nr. 50/2017 van het Grondwettelijk Hof van 27 april 2015. Zij maken het voortaan voor een meerderjarige mogelijk – zoals dat reeds het geval is voor minderjarigen – om voor de familierechtbank van naam te veranderen in geval van gelijktijdige vorderingen tot betwisting van een van de bestaande

RIA-formulier - v2 - okt. 2014

afstammingsbanden en tot vaststelling van een nieuwe afstammingsband ten aanzien van een andere persoon (zogenaamde '2-in-1'-vorderingen). 4) De bepalingen betreffende de transgenders zijn van technische aard. 5) De bepalingen betreffende de huwelijksbeletselen hevelen de bevoegdheden van de minister van Justitie inzake opheffing van het verbod om te huwen over naar de familierechtbank. 6) Inzake onderhoudsbijdragen heeft dit voorontwerp van wet tot doel de aanbevelingen van de Commissie voor onderhoudsbijdragen om te zetten in de wetgeving die deze aangelegenheid regelt. De geplande wijzigingen hebben tot doel de wijzen waarop de onderhoudsbijdragen van de ouders worden vastgesteld nader te verduidelijken. 7) Het voorontwerp van wet schrapt de vereiste vermelding van het beroep in de akten van rechtspleging, wegens de onbetrouwbaarheid van dat gegeven. 8) Het voorontwerp brengt een technische wijziging aan in artikel 1410, § 2, 9°, van het Gerechtelijk Wetboek. 9) Het voorontwerp heeft ook tot doel de wijziging van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek en van bijzondere wetten om een gemeenrechtelijk regime van vordering ter verdediging van collectieve belangen op te richten met het oog om tegemoet te komen een arrest van het Grondwettelijk Hof nr 133/2013 van 10 oktober 2013.

Impactanalyses reeds uitgevoerd

☐ Ja
☒ Nee

Indien ja, gelieve een kopie bij te voegen of de referentie van het document te vermelden: --

Raadpleging over het ontwerp van regelgeving .c.

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen:

1) De bepalingen betreffende de vereenvoudiging en de informatisering van de procedures in het kader van de rechterlijke of buitengerechtelijke bescherming werden voorgelegd aan twee werkgroepen samengesteld uit pratici (advocaten, Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, magistraten, griffiers, enz.). 6) De Commissie voor onderhoudsbijdragen ligt aan de bron van de wijzigingsbepalingen betreffende de onderhoudsbijdragen.

Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren .d.

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en contactpersonen:

--

Datum van beëindiging van de impactanalyse .e.

02/03/2018

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

Een ontwerp van regelgeving zal meestal slechts impact hebben op enkele thema's.

Een niet-exhaustieve lijst van trefwoorden is gegeven om de inschatting van elk thema te vergemakkelijken.

Indien er een **positieve en/of negatieve impact** is, **leg deze uit** (gebruik indien nodig trefwoorden) en **vermeld** welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve effecten te verlichten/te compenseren.

Voor de thema's **3, 10, 11** en **21** worden meer gedetailleerde vragen gesteld.

Raadpleeg de [handleiding](#) of contacteer de helpdesk ria-air@premier.fed.be indien u vragen heeft.

Kansarmoedebestrijding .1.

Menswaardig minimuminkomen, toegang tot kwaliteitsvolle diensten, schuldenoverlast, risico op armoede of sociale uitsluiting (ook bij minderjarigen), ongeletterdheid, digitale kloof.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

↓ Leg uit.

☒ Geen impact

Gelijke Kansen en sociale cohesie .2.

Non-discriminatie, gelijke behandeling, toegang tot goederen en diensten, toegang tot informatie, tot onderwijs en tot opleiding, loonkloof, effectiviteit van burgerlijke, politieke en sociale rechten (in het bijzonder voor kwetsbare bevolkingsgroepen, kinderen, ouderen, personen met een handicap en minderheden).

☒ Positieve impact

☐ Negatieve impact

↓ Leg uit.

☒ Geen impact

Het voorontwerp van wet zal een impact hebben op de effectiviteit van burgerlijke, politieke en sociale rechten omdat rechtspersonen die de bescherming van de fundamentele vrijheden als statutair doel hebben een vordering ter verdediging van collectieve belangen zullen kunnen indienen.

Gelijkheid van vrouwen en mannen .3.

Toegang van vrouwen en mannen tot bestaansmiddelen: inkomen, werk, verantwoordelijkheden, gezondheid/zorg/welzijn, veiligheid, opleiding/kennis/vorming, mobiliteit, tijd, vrije tijd, etc.

Uitoefening door vrouwen en mannen van hun fundamentele rechten: burgerlijke, sociale en politieke rechten.

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

Indien geen enkele persoon betrokken is, leg uit waarom.

Het voorontwerp van wet zal een impact hebben op beschermde personen (artikel 491, a), van het Burgerlijk Wetboek), ouders, transgenders, toekomstige echtgenoten en geesteszieken.

↓ Indien er personen betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de eventuele verschillen in de respectieve situatie van vrouwen en mannen binnen de materie waarop het ontwerp van regelgeving betrekking heeft.

Het voorontwerp voert geen verschillende behandeling van vrouwen en mannen in.

↓ Indien er verschillen zijn, beantwoord dan vragen 3 en 4.

3. Beperken bepaalde van deze verschillen de toegang tot bestaansmiddelen of de uitoefening van fundamentele rechten van vrouwen of mannen (problematische verschillen)? [J/N] > Leg uit

--

4. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de gelijkheid van vrouwen en mannen, rekening houdend met de voorgaande antwoorden?

--

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 5.

5. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Gezondheid .4.

Toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg, efficiëntie van het zorgaanbod, levensverwachting in goede gezondheid, behandelingen van chronische ziekten (bloedvatenziekten, kankers, diabetes en chronische ademhalingsziekten), gezondheidsdeterminanten (sociaaleconomisch niveau, voeding, verontreiniging), levenskwaliteit.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

↓ Leg uit.

☒ Geen impact

--

Werkgelegenheid .5.

Toegang tot de arbeidsmarkt, kwaliteitsvolle banen, werkloosheid, zwartwerk, arbeids- en ontslagomstandigheden, loopbaan, arbeidstijd, welzijn op het werk, arbeidsongevallen, beroepsziekten, evenwicht privé- en beroepsleven, gepaste verloning, mogelijkheid tot beroepsopleiding, collectieve arbeidsverhoudingen.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

↓ Leg uit.

☒ Geen impact

--

Consumptie- en productiepatronen .6.

Prijsstabiliteit of -voorzienbaarheid, inlichting en bescherming van de consumenten, doeltreffend gebruik van hulpbronnen, evaluatie en integratie van (sociale- en milieu-) externaliteiten gedurende de hele levenscyclus van de producten en diensten, beheerpatronen van organisaties.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

↓ Leg uit.

☒ Geen impact

--

Economische ontwikkeling .7.

Oprichting van bedrijven, productie van goederen en diensten, arbeidsproductiviteit en productiviteit van hulpbronnen/grondstoffen, competitiviteitsfactoren, toegang tot de markt en tot het beroep, markttransparantie, toegang tot overheidsopdrachten, internationale handels- en financiële relaties, balans import/export, ondergrondse economie, bevoorradingszekerheid van zowel energiebronnen als minerale en organische hulpbronnen.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

↓ Leg uit.

☒ Geen impact

--

Investeringen .8.

Investeringen in fysiek (machines, voertuigen, infrastructuur), technologisch, intellectueel (software, onderzoek en ontwikkeling) en menselijk kapitaal, nettoinvesteringcijfer in procent van het bbp.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

↓ Leg uit.

☒ Geen impact

--

Onderzoek en ontwikkeling .9.

Mogelijkheden betreffende onderzoek en ontwikkeling, innovatie door de invoering en de verspreiding van nieuwe productiemethodes, nieuwe ondernemingspraktijken of nieuwe producten en diensten, onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven.

☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	↓ Leg uit.	☒ Geen impact

KMO .10.

Impact op de ontwikkeling van de kmo's.

- Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?
Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (< 50 werknemers), waaronder het % micro-ondernemingen (< 10 werknemers).
Indien geen enkele onderneming betrokken is, leg uit waarom.
--
- Indien er kmo's betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.
- Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.
N.B. De impact op de administratieve lasten moet bij thema 11 gedetailleerd worden.
--
- Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vragen 3 tot 5.
- Is deze impact verhoudingsgewijs zwaarder voor de kmo's dan voor de grote ondernemingen? [J/N] > Leg uit
--
- Staat deze impact in verhouding tot het beoogde doel? [J/N] > Leg uit
--
- Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?
--

Administratieve lasten .11.

Verlaging van de formaliteiten en administratieve verplichtingen die direct of indirect verbonden zijn met de uitvoering, de naleving en/of de instandhouding van een recht, een verbod of een verplichting.

↓ Indien burgers (zie thema 3) en/of ondernemingen (zie thema 10) betrokken zijn, beantwoord dan volgende vragen.

- Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.
Indien er geen enkele formaliteiten of verplichtingen zijn, leg uit waarom.

a. * ↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige* regelgeving, beantwoord dan vragen 2a tot 4a.	b. **. ↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving**, beantwoord dan vragen 2b tot 4b.
- Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen?

a. 1) In het kader van de procedure betreffende de beschermde personen, moeten tal van gegevens handmatig worden ingevuld op het inleidend verzoekschrift. Bij het inleidend verzoekschrift moet een getuigschrift van woonplaats worden gevoegd. 5) Wat de huwelijksbeletselen betreft, wordt het verzoek om het verbod op te heffen aan de Koning gericht, samen met een beschrijving van de gewichtige redenen die het verzoek verantwoorden. 7) Het beroep moet worden vermeld in de akten van rechtspleging. *	b. 1) In het kader van de procedure betreffende de beschermde personen zullen dankzij de informatisering van de procedure tal van gegevens automatisch worden ingevuld op het verzoekschrift. Bovendien is het niet langer nodig om een getuigschrift van woonplaats bij het verzoekschrift te voegen. 5) Wat de huwelijksbeletselen betreft, zullen de toekomstige echtgenoten hun verzoek op eenzijdig verzoekschrift aan de familierechtbank moeten richten. 7) Het beroep moet niet meer worden vermeld in de akten van rechtspleging.**

3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld?

a. --*

b. 5) Naar het voorbeeld van de andere verzoeken op eenzijdig verzoekschrift, moet het verzoekschrift tot opheffing van het verbod om te huwen wegens bloedverwantschap een aantal elementen bevatten ter identificatie van de personen en van het doel en de grond van het verzoek. Het verzoekschrift zal in tweevoud moeten worden ingediend. **

4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep?

a. --*

b. --**

5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Energie .12.

Energimix (koolstofarm, hernieuwbaar, fossiel), gebruik van biomassa (hout, biobrandstoffen), energie-efficiëntie, energieverbruik van de industrie, de dienstensector, de transportsector en de huishoudens, bevoorradingszekerheid, toegang tot energiediensten en -goederen.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact Leg uit. ☒ Geen impact

--

Mobiliteit .13.

Transportvolume (aantal afgelegde kilometers en aantal voertuigen), aanbod van gemeenschappelijk personenvervoer, aanbod van wegen, sporen en zee- en binnenvaart voor goederenvervoer, verdeling van de vervoerswijzen (modal shift), veiligheid, verkeersdichtheid.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact Leg uit. ☒ Geen impact

--

Voeding .14.

Toegang tot veilige voeding (kwaliteitscontrole), gezonde en voedzame voeding, verspilling, eerlijke handel.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact Leg uit. ☒ Geen impact

--

Klimaatverandering .15.

Uitstoot van broeikasgassen, aanpassingsvermogen aan de gevolgen van de klimaatverandering, veerkracht, energie overgang, hernieuwbare energiebronnen, rationeel energiegebruik, energie-efficiëntie, energieprestaties van gebouwen, winnen van koolstof.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact Leg uit. ☒ Geen impact

--

Natuurlijke hulpbronnen .16.

Efficiënt beheer van de hulpbronnen, recyclage, hergebruik, waterkwaliteit en -consumptie (oppervlakte- en grondwater, zeeën en oceanen), bodemkwaliteit en -gebruik (verontreiniging, organisch stofgehalte, erosie, drooglegging, overstromingen, verdichting, fragmentatie), ontbossing.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Buiten- en binnenlucht .17.

Luchtkwaliteit (met inbegrip van de binnenlucht), uitstoot van verontreinigende stoffen (chemische of biologische agentia: methaan, koolwaterstoffen, oplosmiddelen, SOX, NOX, NH3), fijn stof.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Biodiversiteit .18.

Graad van biodiversiteit, stand van de ecosystemen (herstelling, behoud, valorisatie, beschermde zones), verandering en fragmentatie van de habitatten, biotechnologieën, uitvindingsoctrooien in het domein van de biologie, gebruik van genetische hulpbronnen, diensten die de ecosystemen leveren (water- en luchtzuivering, enz.), gedomesticeerde of gecultiveerde soorten, invasieve uitheemse soorten, bedreigde soorten.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Hinder .19.

Geluids-, geur- of visuele hinder, trillingen, ioniserende, niet-ioniserende en elektromagnetische stralingen, lichtoverlast.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Overheid .20.

Democratische werking van de organen voor overleg en beraadslaging, dienstverlening aan gebruikers, klachten, beroep, protestbewegingen, wijze van uitvoering, overheidsinvesteringen.		

☒ Positieve impact	☐ Negatieve impact	↓ Leg uit.	☐ Geen impact
1) De hervorming van de procedures in het kader van de rechterlijke of buitengerechtelijke bescherming van personen die niet meer in staat zijn een aantal handelingen te verrichten, strekt ertoe de bestaande procedures te uniformeren, een aantal zware procedurele verplichtingen die ten laste vallen van de vrederechter af te schaffen en de bestaande procedures te informatiseren. Dat zou in zekere mate de werklast van de vrederechten moeten verlichten, de toegang tot de rechter vergemakkelijken en de regelgeving begrijpelijker maken. 3) De wijzigingen betreffende de naam van een meerderjarige na een verandering van afstamming zou de taak van de overheid moeten vereenvoudigen aangezien de nieuwe naam in geval van '2-in-1'-procedures zal kunnen worden vastgesteld in de beslissing van de familierechtbank en aangezien een administratieve procedure inzake naamsverandering niet langer nodig zal zijn om akte te laten nemen van de nieuwe naam. 5) De wijzigingen van de wettelijke bepalingen betreffende de huwelijksbeletsen beogen de overheveling van de bevoegdheid van de minister van Justitie om het huwelijksverbod op te heffen naar de familierechtbanken, die beter geplaatst zijn om dat soort verzoeken te onderzoeken. De werklast van die rechtscolleges wordt daardoor echter niet beïnvloed, aangezien die procedure zeer zelden wordt gebruikt. 9) Vorderingen ter verdediging van collectieve belangen tot becherming van fundamentele rechten zullen kunnen worden ingediend op algemene wijze.			

Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling .21.

Inachtneming van de onbedoelde neveneffecten van de Belgische beleidsmaatregelen op de belangen van de ontwikkelingslanden.

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van:

o voedselveiligheid	o inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie)
o gezondheid en toegang tot geneesmiddelen	o mobiliteit van personen
o waardig werk	o leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling)
o lokale en internationale handel	o vrede en veiligheid

Indien er geen enkel ontwikkelingsland betrokken is, leg uit waarom.

↓ Indien er een positieve en/of negatieve impact is, beantwoord dan vraag 2.
2. Verduidelijk de impact per regionale groepen of economische categorieën (eventueel landen oplijsten). Zie bijlage

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 3.
3. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

Analyse d'impact de la réglementation

RiA-AiR

- :: Remplissez de préférence le formulaire en ligne ria-air.fed.be
- :: Contactez le Helpdesk si nécessaire ria-air@premier.fed.be
- :: Consultez le manuel, les FAQ, etc. www.simplification.be

Fiche signalétique

Auteur .a.

Membre du Gouvernement compétent	Ministre de la Justice
Contact cellule stratégique (nom, email, tél.)	Tim Wuyts – Tim.Wuyts2@just.fgov.be – 02/542.80.65 ; Anneleen Huygens – Anneleen.huygens@just.fgov.be – 02/542.80.63 ; Karel Tobback – karel.tobback@just.fgov.be – 02/542.80.80
Administration compétente	SPF Justice
Contact administration (nom, email, tél.)	Benoit Cornelis – benoit.cornelis@just.fgov.be – 02/542.69.30 ; Biagio Zammitto – biagio.zammitto@just.fgov.be – 02/542.65.49 ; Kim Verbeemen – kim.verbeemen@just.fgov.be – 02/542.65.36 ; Chloé Falisse – chloe.falisse@just.fgov.be – 02/542.75.73

Projet .b.

Titre du projet de réglementation	Avant-projet de loi portant dispositions diverses en matière de droit civil et portant simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine
Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.	1) Les dispositions de l'avant-projet de loi qui modifient les régimes de protection extrajudiciaire ou judiciaire des personnes ou les procédures judiciaires relatives à ces régimes sont la conséquence de remarques formulées par des praticiens, relayées au cours de réunions de plusieurs groupes de travail sur la simplification et sur l'informatisation des procédures actuelles. Ces dispositions sont d'ordre technique, unifient les différentes procédures existantes (un tronc commun), limitent les formalités procédurales existantes (limitation des contrôles sur les évaluations) ou organisent l'informatisation des procédures afférentes à cette matière. 2) Les modifications des dispositions légales relatives à la filiation corrigent différentes dispositions du Code civil en raison d'un certain nombre d'arrêts de la Cour constitutionnelle. Elles concernent notamment le point de départ de la prescription des actions en contestation de la présomption de paternité et de la reconnaissance, la suppression de l'interdiction absolue d'établir un lien de filiation à l'égard d'un enfant né d'une relation incestueuse et, dans le cadre des reconnaissances dans lequel le consentement fait défaut, l'abrogation du délai charnière d'un an pendant lequel le tribunal de la famille pouvait contrôler l'intérêt de l'enfant. 3) Les dispositions relatives au nom sont la conséquence de l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 50/2017 du 27 avril 2017 et permettent désormais à une personne majeure – comme c'est déjà le cas pour les mineurs – de changer de nom devant le tribunal de la famille en cas d'actions simultanées en contestation d'un des liens de filiation existants et en établissement d'un nouveau lien de filiation à l'égard d'une autre personne (actions dites « 2 en 1 »). 4) Les dispositions relatives aux transgenres sont d'ordre technique. 5) Les dispositions

Formulaire AIR - v2 – oct. 2014

relatives aux empêchements à mariage organisent un transfert des compétences du ministre de la Justice en matière de levée de l'interdiction de se marier vers le tribunal de la famille. 6) En matière de contributions alimentaires, cet avant-projet de loi a pour but de transposer les recommandations de la Commission des contributions alimentaires dans la législation qui régit cette matière. Les modifications envisagées ont pour finalité d'apporter plus de précisions sur les manières d'évaluer les contributions alimentaires des parents. 7) L'avant-projet de loi supprime l'exigence de la mention de la profession dans les actes de procédure, en raison du manque de fiabilité de cette donnée. 8) L'avant-projet apporte une modification technique à l'article 1410, § 2, 9°, du Code judiciaire. 9) L'avant-projet a également pour objet la modification de l'article 17 du Code judiciaire et de lois particulières en vue de créer un régime de droit commun d'action d'intérêt collectif en vue de répondre à un arrêt de la Cour constitutionnelle n° 133/2013 du 10 octobre 2013.

Analyses d'impact déjà réalisées

☐ Oui☒ Non

Si oui, veuillez joindre une copie ou indiquer la référence du document : _ _

Consultations sur le projet de réglementation .c.

Consultations obligatoires, facultatives ou informelles :

1) Les dispositions relatives à la simplification et à l'informatisation des procédures relatives à la protection judiciaire ou extrajudiciaire ont été soumises à deux groupes de travail composés de praticiens (avocats, Conseil supérieur national des personnes handicapées, magistrats, greffiers,...). 6) La Commission des contributions alimentaires est à l'origine des dispositions modificatives relatives aux contributions alimentaires.

Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact .d.

Statistiques, documents de référence, organisations et personnes de référence :

_ _

Date de finalisation de l'analyse d'impact .e.

02/03/2018

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

Un projet de réglementation aura généralement des impacts sur un nombre limité de thèmes. Une liste non-exhaustive de mots-clés est présentée pour faciliter l'appréciation de chaque thème. S'il y a des **impacts positifs et / ou négatifs**, **expliquez-les** (sur base des mots-clés si nécessaire) et **indiquez** les mesures prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs. Pour les thèmes **3, 10, 11 et 21**, des questions plus approfondies sont posées. Consultez le [manuel](#) ou contactez le helpdesk ria-air@premier.fed.be pour toute question.

Lutte contre la pauvreté .1.

Revenu minimum conforme à la dignité humaine, accès à des services de qualité, surendettement, risque de pauvreté ou d'exclusion sociale (y compris chez les mineurs), illettrisme, fracture numérique.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif Expliquez. ☒ Pas d'impact

--

Égalité des chances et cohésion sociale .2.

Non-discrimination, égalité de traitement, accès aux biens et services, accès à l'information, à l'éducation et à la formation, écart de revenu, effectivité des droits civils, politiques et sociaux (en particulier pour les populations fragilisées, les enfants, les personnes âgées, les personnes handicapées et les minorités).

☒ Impact positif ☐ Impact négatif Expliquez. ☒ Pas d'impact

L'avant-projet de loi aura un impact sur l'effectivité des droits civils, politiques et sociaux vu que les personnes morales qui ont pour but statutaire la défense des libertés fondamentales pourront introduire des actions d'intérêt collectif.

Égalité entre les femmes et les hommes .3.

Accès des femmes et des hommes aux ressources : revenus, travail, responsabilités, santé/soins/bien-être, sécurité, éducation/savoir/formation, mobilité, temps, loisirs, etc.

Exercice des droits fondamentaux par les femmes et les hommes : droits civils, sociaux et politiques.

1. Quelles personnes sont directement et indirectement concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

Si aucune personne n'est concernée, expliquez pourquoi.

L'avant-projet de loi aura un impact sur les personnes protégées (article 491, a), du Code civil), les parents, les personnes transgenres, les futurs époux et les malades mentaux.

Si des personnes sont concernées, répondez à la question 2.

2. Identifiez les éventuelles différences entre la situation respective des femmes et des hommes dans la matière relative au projet de réglementation.

L'avant-projet de loi n'établit pas de différence de traitement entre hommes et femmes.

S'il existe des différences, répondez aux questions 3 et 4.

3. Certaines de ces différences limitent-elles l'accès aux ressources ou l'exercice des droits fondamentaux des femmes ou des hommes (différences problématiques) ? [O/N] > expliquez

--

4. Compte tenu des réponses aux questions précédentes, identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur l'égalité des femmes et les hommes ?

--

S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 5.

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les impacts négatifs ?

--

Santé .4.

Accès aux soins de santé de qualité, efficacité de l'offre de soins, espérance de vie en bonne santé, traitements des maladies chroniques (maladies cardiovasculaires, cancers, diabète et maladies respiratoires chroniques), déterminants de la santé (niveau socio-économique, alimentation, pollution), qualité de la vie.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

 Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Emploi .5.

Accès au marché de l'emploi, emplois de qualité, chômage, travail au noir, conditions de travail et de licenciement, carrière, temps de travail, bien-être au travail, accidents de travail, maladies professionnelles, équilibre vie privée - vie professionnelle, rémunération convenable, possibilités de formation professionnelle, relations collectives de travail.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

 Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Modes de consommation et production .6.

Stabilité/prévisibilité des prix, information et protection du consommateur, utilisation efficace des ressources, évaluation et intégration des externalités (environnementales et sociales) tout au long du cycle de vie des produits et services, modes de gestion des organisations.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

 Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Développement économique .7.

Création d'entreprises, production de biens et de services, productivité du travail et des ressources/matières premières, facteurs de compétitivité, accès au marché et à la profession, transparence du marché, accès aux marchés publics, relations commerciales et financières internationales, balance des importations/exportations, économie souterraine, sécurité d'approvisionnement des ressources énergétiques, minérales et organiques.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

 Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Investissements .8.

Investissements en capital physique (machines, véhicules, infrastructures), technologique, intellectuel (logiciel, recherche et développement) et humain, niveau d'investissement net en pourcentage du PIB.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

 Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Recherche et développement .9.

Opportunités de recherche et développement, innovation par l'introduction et la diffusion de nouveaux modes de production, de nouvelles pratiques d'entreprises ou de nouveaux produits et services, dépenses de recherche et de développement.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

 Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

PME .10.

Impact sur le développement des PME.

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées par le projet ?
 Détaillez le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME (< 50 travailleurs) dont le % de micro-entreprise (< 10 travailleurs).
 Si aucune entreprise n'est concernée, expliquez pourquoi.

--

Si des PME sont concernées, répondez à la question 2.

2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.
 N.B. les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11

--

S'il y a un impact négatif, répondez aux questions 3 à 5.

3. Ces impacts sont-ils proportionnellement plus lourds sur les PME que sur les grandes entreprises ? [O/N] > expliquez
-
4. Ces impacts sont-ils proportionnels à l'objectif poursuivi ? [O/N] > expliquez
-
5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les impacts négatifs ?
-

Charges administratives .11.

Réduction des formalités et des obligations administratives liées directement ou indirectement à l'exécution, au respect et/ou au maintien d'un droit, d'une interdiction ou d'une obligation.

Si des citoyens (cf. thème 3) et/ou des entreprises (cf. thème 10) sont concernés, répondez aux questions suivantes.

1. Identifiez, par groupe concerné, les formalités et les obligations nécessaires à l'application de la réglementation.
 S'il n'y a aucune formalité ou obligation, expliquez pourquoi.

a. *

b. **.

S'il y a des formalités et des obligations dans la réglementation actuelle*, répondez aux questions 2a à 4a.

S'il y a des formalités et des obligations dans la réglementation en projet**, répondez aux questions 2b à 4b.

2. Quels documents et informations chaque groupe concerné doit-il fournir ?
a. 1) En ce qui concerne la procédure relative aux personnes protégées, toute une série de données doivent être introduites manuellement dans la requête introductive d'instance. Un certificat de domicile doit être joint à celle-ci. 5) En ce qui concerne les empêchements à mariage, la demande de lever l'interdiction est adressée au Roi accompagnée d'un descriptif des motifs sérieux qui la justifient. 7) La profession doit être mentionnée dans les actes de procédure. *	b. 1) En ce qui concerne la procédure relative aux personnes protégées, de nombreuses informations seront remplies automatiquement dans la requête grâce à l'informatisation de la procédure. En outre, il n'est plus nécessaire de joindre un certificat de domicile à la requête. 5) En ce qui concerne les empêchements à mariage, les futurs époux devront adresser au tribunal de la famille leur demande sur requête unilatérale. 7) La profession ne doit plus être mentionnée dans les actes de procédure.**
3. Comment s'effectue la récolte des informations et des documents, par groupe concerné ?
a. --*	b. 5) A l'instar des autres demandes sur requête unilatérale, la requête de levée de l'interdiction de se marier en raison de sa parenté doit comprendre un certain nombre d'éléments d'identification des

Formulaire AIR - v2 – oct. 2014

personnes, de l'objet et la cause de la demande. Elle devra être déposée en double exemplaire. **

4. Quelles est la périodicité des formalités et des obligations, par groupe concerné ?

a. -- *

b. -- **

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs ?

--

Énergie .12.

Mix énergétique (bas carbone, renouvelable, fossile), utilisation de la biomasse (bois, biocarburants), efficacité énergétique, consommation d'énergie de l'industrie, des services, des transports et des ménages, sécurité d'approvisionnement, accès aux biens et services énergétiques.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

↓ Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Mobilité .13.

Volume de transport (nombre de kilomètres parcourus et nombre de véhicules), offre de transports collectifs, offre routière, ferroviaire, maritime et fluviale pour les transports de marchandises, répartitions des modes de transport (modal shift), sécurité, densité du trafic.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

↓ Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Alimentation .14.

Accès à une alimentation sûre (contrôle de qualité), alimentation saine et à haute valeur nutritionnelle, gaspillages, commerce équitable.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

↓ Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Changements climatiques .15.

Émissions de gaz à effet de serre, capacité d'adaptation aux effets des changements climatiques, résilience, transition énergétique, sources d'énergies renouvelables, utilisation rationnelle de l'énergie, efficacité énergétique, performance énergétique des bâtiments, piégeage du carbone.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

↓ Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Ressources naturelles .16.

Gestion efficace des ressources, recyclage, réutilisation, qualité et consommation de l'eau (eaux de surface et souterraines, mers et océans), qualité et utilisation du sol (pollution, teneur en matières organiques, érosion, assèchement, inondations, densification, fragmentation), déforestation.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

↓ Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Air intérieur et extérieur .17.

Formulaire AIR - v2 – oct. 2014

Qualité de l'air (y compris l'air intérieur), émissions de polluants (agents chimiques ou biologiques : méthane, hydrocarbures, solvants, SOx, NOx, NH3), particules fines.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	☒ Pas d'impact ↓ Expliquez.

Biodiversité .18.

Niveaux de la diversité biologique, état des écosystèmes (restauration, conservation, valorisation, zones protégées), altération et fragmentation des habitats, biotechnologies, brevets d'invention sur la matière biologique, utilisation des ressources génétiques, services rendus par les écosystèmes (purification de l'eau et de l'air, ...), espèces domestiquées ou cultivées, espèces exotiques envahissantes, espèces menacées.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	☒ Pas d'impact ↓ Expliquez.

Nuisances .19.

Nuisances sonores, visuelles ou olfactives, vibrations, rayonnements ionisants, non ionisants et électromagnétiques, nuisances lumineuses.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	☒ Pas d'impact ↓ Expliquez.

Autorités publiques .20.

Fonctionnement démocratique des organes de concertation et consultation, services publics aux usagers, plaintes, recours, contestations, mesures d'exécution, investissements publics.		
☒ Impact positif	☐ Impact négatif	↓ Expliquez.
1) La réforme des procédures relatives à la protection judiciaire ou extrajudiciaire des personnes qui ne sont plus en état d'accomplir un certain nombre d'actes cherche à unifier les procédures existantes, à supprimer un certain nombre d'obligations procédurales pesantes à charge du juge de paix et à informatiser les procédures existantes, ce qui devrait alléger dans une certaine mesure la charge de travail des justices de paix, faciliter l'accès à la justice et rendre la réglementation plus compréhensible. 3) Les modifications relatives au nom d'un majeur à la suite d'un changement de filiation devrait simplifier la tâche des autorités publiques puisque le nouveau nom pourra être constaté dans la décision du tribunal de la famille en cas de procédures « 2 en 1 » et qu'un changement de nom par voie administrative pour acter ce nouveau nom ne sera plus nécessaire. 5) Les modification des dispositions légales relatives aux empêchements à mariage organisent le transfert de la compétence du ministre de la Justice de lever l'interdiction de se marier vers les tribunaux de la famille, mieux à même d'instruire ce genre de demande, sans pour autant que cela n'affecte la charge de travail de ces juridictions puisque cette procédure est très peu utilisée. 9) Des actions d'intérêt collectif pourront être intentée pour la défense des droits fondamentaux de manière générale.		

Cohérence des politiques en faveur du développement .21.

Prise en considération des impacts involontaires des mesures politiques belges sur les intérêts des pays en développement.									
1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : <table border="0"> <tr> <td>○ sécurité alimentaire</td> <td>○ revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation)</td> </tr> <tr> <td>○ santé et accès aux médicaments</td> <td>○ mobilité des personnes</td> </tr> <tr> <td>○ travail décent</td> <td>○ environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre)</td> </tr> <tr> <td>○ commerce local et international</td> <td>○ paix et sécurité</td> </tr> </table> Expliquez si aucun pays en développement n'est concerné.		○ sécurité alimentaire	○ revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation)	○ santé et accès aux médicaments	○ mobilité des personnes	○ travail décent	○ environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre)	○ commerce local et international	○ paix et sécurité
○ sécurité alimentaire	○ revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation)								
○ santé et accès aux médicaments	○ mobilité des personnes								
○ travail décent	○ environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre)								
○ commerce local et international	○ paix et sécurité								
↓ S'il y a des impacts positifs et/ou négatifs, répondez à la question 2.									
2. Précisez les impacts par groupement régional ou économique (lister éventuellement les pays). Cf. manuel									

7 / 8

Formulaire AIR - v2 – oct. 2014

↓ S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 3.

3. Quelles mesures sont prises pour les alléger / compenser les impacts négatifs ?

--

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 63.444/2 VAN 2 JULI 2018

Op 3 mei 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 4 juli 2018^{*}, een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet “houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en tot vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid”.

Het voorontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 28 juni 2018 en op 2 juli 2018. De kamer was samengesteld uit Pierre Vandernoot, kamervoorzitter, Luc Detroux en Patrick Ronvaux, staatsraden, en Béatrice Drapier, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pauline Lagasse, auditeur. François Deguel, die als expert opgeroepen is op grond van artikel 82 van de wetten “op de Raad van State”, gecoördineerde op 12 januari 1973, heeft eveneens verslag uitgebracht.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jacques Jaumotte, voorzitter van de Raad van State.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 juli 2018.

^{*} Bij e-mail van 14 mei 2018.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten “op de Raad van State”, gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp,^{1†} de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

VOORAFGAANDE OPMERKINGEN

Voor zover verscheidene bepalingen van dit voorontwerp, in het bijzonder de artikelen 59 en 86 tot 91 ervan, betrekking hebben op het aanleggen van een register met persoonsgegevens of op de verwerking van zulke gegevens, dient de Gegevensbeschermingsautoriteit daarover geraadpleegd te worden krachtens artikel 36, lid 4, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van

¹ [†] Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 63.444/2 DU 2 JUILLET 2018

Le 3 mai 2018, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé jusqu'au 4 juillet 2018^{*}, sur un avant-projet de loi “portant dispositions diverses en matière de droit civil et portant simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine”.

L'avant-projet a été examiné par la deuxième chambre le 28 juin 2018 et le 2 juillet 2018. La chambre était composée de Pierre Vandernoot, président de chambre, Luc Detroux et Patrick Ronvaux, conseillers d'État, et Béatrice Drapier, greffier.

Le rapport a été présenté par Pauline Lagasse, auditeur. François Deguel, appelé en qualité d'expert sur la base de l'article 82 des lois “sur le Conseil d'État”, coordonnées le 12 janvier 1973, a également présenté un rapport.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Jacques Jaumotte, président du conseil d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 2 juillet 2018.

^{*} Par courriel du 14 mai 2018.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois “sur le Conseil d'État”, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet^{1†}, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations suivantes.

FORMALITÉS PRÉALABLES

En tant que plusieurs dispositions de l'avant-projet portent sur la création d'un registre de données personnelles ou sur le traitement de pareilles données, spécialement ses articles 59 et 86 à 91, la consultation de l'Autorité de protection des données est requise en vertu de l'article 36, paragraphe 4, du règlement (UE) n° 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 “relatif à la protection des personnes

¹ [†] S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité aux normes supérieures.

27 april 2016 “betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)” (hierna te noemen: “de AVG”)², welke bepaling rechtstreeks toepasselijk is. Die raadpleging is een “voorgeschreven vormvereiste” in de zin van artikel 84, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State’.

Sinds 25 mei 2018, de dag waarop de wet van 3 december 2017 “tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit” krachtens artikel 110 van die wet volledig in werking getreden is, is de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer opgevolgd door de Gegevensbeschermingsautoriteit (artikel 3, tweede lid, van die wet) en is het dan ook die Autoriteit die geraadpleegd moet worden.³

Indien het voorontwerp na die raadpleging inhoudelijke wijzigingen zou ondergaan op punten die losstaan van hetgeen uit dit advies volgt, zou de tekst nogmaals om advies aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State voorgelegd moeten worden.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Verscheidene bepalingen van het voorontwerp strekken ertoe artikelen van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen teneinde dat wetboek aan te passen aan de informatisering door het schrappen van elke verwijzing naar het begrip “schriftelijk” of door geen gebruik meer te maken van het werkwoord “overhandigen” (zie bijvoorbeeld de artikelen 27, 29, 31, 33, enz., van het voorontwerp).

Die aanpassingen zijn niet relevant. Het begrip schriftelijk is geenszins onverenigbaar met de informatisering van de procedure of van de documenten.

physiques à l’égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE (règlement général sur la protection des données)” (ci-après: “le RGPD”)², disposition revêtue d’un effet direct. Il s’agit d’une “formalité prescrite” au sens de l’article 84, § 3, des lois coordonnées “sur le Conseil d’État”.

Depuis le 25 mai 2018, date à laquelle, en vertu de son article 110, la loi du 3 décembre 2017 “portant création de l’Autorité de protection des données” est complètement entrée en vigueur, l’Autorité de protection des données a succédé à la Commission de la protection de la vie privée (article 3, alinéa 2, de cette loi) et c’est donc cette Autorité qui doit être consultée³.

Si, au terme de cette consultation, l’avant-projet devait être modifié sur le fond sur des points indépendants de ceux résultant du présent avis, il devrait à nouveau faire l’objet d’une demande d’avis auprès de la section de législation du Conseil d’État.

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

1. Plusieurs dispositions de l’avant-projet tendent à modifier des articles du Code civil afin d’adapter celui-ci à l’informatisation en supprimant toute référence à la notion d’“écrit” ou à l’utilisation du verbe “remettre” (voir par exemple les articles 27, 29, 31, 33, etc., de l’avant-projet).

Ces adaptations sont dépourvues de pertinence. La notion d’écrit n’est nullement incompatible avec l’informatisation de la procédure ou des documents.

² Deze verordening is van toepassing sinds 25 mei 2018 (artikel 99, lid 1, van de AVG).

³ Krachtens artikel 114, § 1, eerste en tweede lid, van de wet van 3 december 2017, zoals die bepaling vervangen is bij artikel 2 van de wet van 25 mei 2018 “tot wijziging van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit” worden, in afwachting van de dag waarop de leden van het directiecomité van de Gegevensbeschermingsautoriteit de in artikel 12, derde lid, van die wet bedoelde eed afgelegd zullen hebben, en de in artikel 44, § 2, eerste lid, van diezelfde wet bedoelde verklaring dat er geen belangenconflicten zijn, ondertekend zullen hebben, “de taken en bevoegdheden van de Gegevensbeschermingsautoriteit” uitgeoefend door “de leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer”.

² Ce règlement est applicable depuis le 25 mai 2018 (article 99, paragraphe 1, du RGPD).

³ En vertu de l’article 114, § 1er, alinéas 1er et 2, de la loi du 3 décembre 2017, tel que remplacé par l’article 2 de la loi du 25 mai 2018 “modifiant la loi du 3 décembre 2017 portant création de l’Autorité de protection des données”, en attendant la date à laquelle les membres du Comité de direction de l’autorité de protection des données auront prêté le serment visé à l’article 12, alinéa 3, de cette loi et signé la déclaration d’absence de conflits d’intérêts visée à l’article 44, § 2, alinéa 1er, de la même loi, “les membres de la Commission de la protection de la vie privée exercent les missions et les compétences de l’Autorité de protection des données”.

De afdeling Wetgeving verwijst bovendien naar de definities van het begrip “geschrift” die opgenomen worden in de boeken 5 en 8 van het ontworpen nieuw Burgerlijk Wetboek.⁴ Die definities impliceren niet noodzakelijk dat het geschrift op een papieren of een materiële drager gesteld wordt.

Overigens zou de bewindvoerder die voor de te beschermen persoon aangesteld is, kunnen weigeren om zich te laten registreren in het nieuwe register dat bij het ontwerp ingevoerd wordt, zodat de documenten niet langs elektronische weg verzonden zouden worden. Het is beter om de term “geschrift” in de wet te gebruiken om te voorkomen dat de bewindvoerder zou vragen om mondeling verslag uit te brengen bij de vrederechter, waardoor de vrederechten overbelast zouden worden.

Deze moeilijkheden vormen een treffende illustratie van de meer algemene moeilijkheden die rijzen doordat de onderscheiden hervormingen van het Burgerlijk Wetboek die aan de gang zijn parallel gevoerd worden, terwijl er niet steeds voor afgestemd gezorgd wordt dat ze onderling op elkaar worden afgestemd.

Op dit punt wordt inzonderheid verwezen naar algemene opmerking 3 die gemaakt is in advies 63.445/2, dat op 27 juni 2018 gegeven is over het voorontwerp van wet “houdende invoering van Boek 8 “Bewijs” in het nieuw Burgerlijk Wetboek”.

Onder dat voorbehoud wordt dit advies gegeven.

Hoe dan ook zou de steller van dit voorontwerp zich moeten afvragen of het opportuun is om de wijzigingen waarin dit voorontwerp voorziet nu reeds op te nemen in het nieuw Burgerlijk Wetboek dat men aan het samenstellen is en of niet voorkomen dient te worden dat twee wetgevingen die inhoudelijk over hetzelfde onderwerp handelen en die zelfs een identieke inhoud kunnen hebben wat verscheidene van die aspecten betreft, elkaar op korte termijn zouden opvolgen.

2. Bij het voorontwerp worden in verscheidene bepalingen van het Burgerlijk Wetboek wijzigingen aangebracht teneinde de verwijzingen naar het Gerechtelijk Wetboek te schrappen. In bepaalde gevallen wordt van de verwijzingen naar dat wetboek die in de ontworpen bepaling in kwestie vervat zijn evenwel een deel gehandhaafd.

Zo bijvoorbeeld wordt

— in paragraaf 2, derde lid, van artikel 490/1 van het Burgerlijk Wetboek, zoals dat artikel gewijzigd wordt bij

⁴ Zie artikel 5.34, § 2, van het ontwerp van Burgerlijk Wetboek in het voorontwerp van wet “tot invoering van een Burgerlijk Wetboek en tot invoering van Boek 5 “Verbintenissen” in dat Wetboek”, waarover de Raad van State op 23 mei 2018 advies 63.268/2 uitgebracht heeft, en het ontworpen artikel 8.1, 1°, van het Burgerlijk Wetboek in het voorontwerp van wet “houdende invoering van Boek 8 “Bewijs” in het nieuw Burgerlijk Wetboek”, waarover de Raad van State op 27 juni 2018 advies 63.445/2 uitgebracht heeft.

La section de législation renvoie d'ailleurs aux définitions de la notion d'“écrit” qui sont introduites dans les livres 5 et 8 du nouveau Code civil en projet⁴. Celles-ci n'impliquent pas nécessairement l'existence d'un support papier ou matériel.

Du reste, l'administrateur désigné pourrait refuser de s'inscrire dans le nouveau registre créé par le projet, de telle sorte que les documents ne passeront pas par la voie informatique. Il est préférable que le terme “écrit” soit présent dans la loi pour éviter que l'administrateur ne demande à pouvoir rendre un rapport oral au juge de paix, ce qui surchargerait les justices de paix.

Ces difficultés illustrent de manière particulière celles, plus générales, qui résultent de ce que les différentes réformes en cours du Code civil sont menées parallèlement, sans toujours faire l'objet d'une coordination suffisante.

Il est notamment renvoyé sur ce point à l'observation générale n° 3 formulée dans l'avis n° 63.445/2 donné le 27 juin 2018 sur l'avant-projet de loi “portant insertion du Livre 8 “La preuve” dans le nouveau Code civil”.

C'est sous cette réserve que le présent avis est donné.

En tout état de cause, l'auteur de l'avant-projet devrait s'interroger sur l'opportunité d'intégrer dès à présent les modifications envisagées par le présent avant-projet au sein du nouveau Code civil en cours de formation, et ce de manière à éviter que se succèdent à bref délai deux législations ayant le même objet sur le fond, pouvant même avoir un contenu identique sur plusieurs de ces aspects.

2. L'avant-projet modifie plusieurs dispositions du Code civil afin de supprimer les références au Code judiciaire. Cependant, dans certains cas, l'avant-projet laisse subsister une partie des références à ce dernier Code qui sont faites par la disposition en projet.

Par exemple,

— à l'article 490/1 du Code civil, tel que modifié par l'article 9 de l'avant-projet, le paragraphe 2, alinéa 3, maintient la

⁴ Voir l'article 5.34, § 2, du projet de Code civil dans l'avant-projet de loi “portant création d'un Code civil et y insérant un Livre 5 “Les obligations”, qui a fait l'objet de l'avis n° 63.268/2 du Conseil d'État, donné le 23 mai 2018, et l'article 8.1, 1°, en projet du code civil dans l'avant-projet de loi “portant insertion du Livre 8 “La preuve” dans le nouveau Code civil” qui a fait l'objet de l'avis n° 63.445/2 du Conseil d'État, donné le 27 juin 2018.

artikel 9 van het voorontwerp, de verwijzing naar “deel IV, boek IV, hoofdstuk X, afdeling I van het Gerechtelijk Wetboek” behouden;

— in artikel 499/10, zoals dat artikel gewijzigd wordt bij artikel 31, 1°, van het voorontwerp, een verwijzing naar de “artikelen 1238 tot 1249/6 van het Gerechtelijk Wetboek” ingevoegd, dat wil zeggen naar datzelfde deel IV, boek IV, hoofdstuk X, van het Gerechtelijk Wetboek;

— in de artikelen 490/2, § 1, zesde lid, 497/3, § 1, eerste lid, 500/3, § 1, derde lid, en 501/3 van het Burgerlijk Wetboek, zoals die bepalingen gewijzigd of ingevoegd worden bij de artikelen 10, 21, 39 en 42 van het voorontwerp, verwezen naar artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.

Dat lijkt niet logisch in het licht van de gedragslijn die de steller van het voorontwerp zichzelf opgelegd heeft. Hij dient dan ook na te gaan of er wel gegronde redenen bestaan om die verwijzingen te behouden.

3. De steller van het voorontwerp dient ervoor te zorgen dat dit voorontwerp afgestemd is op de wet van 18 juni 2018 “houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing”⁵ (hierna te noemen: “de wet van 18 juni 2018”), waarbij onder andere een Databank Akten Burgerlijke Stand (DABS) opgericht wordt.

De afdeling Wetgeving wenst de steller van het voorontwerp meer in het bijzonder te wijzen op de artikelen 117, 118 en 122 van dit voorontwerp, waarbij wijzigingen aangebracht worden in respectievelijk de artikelen 335, 335ter en 1385quaterdecies van het Burgerlijk Wetboek teneinde te bepalen dat het *dictum* van een vonnis of arrest “overgeschreven” dient te worden of dat daarvan “melding gemaakt” moet worden “op de kant” van de akte.

Gelet op de DABS, die bij de wet van 18 juni 2018 opgericht is, is dat niet meer relevant. Er behoort immers niet langer gesproken te worden van de “vermelding op de kant” of van de “overschrijving” van de akte van de burgerlijke stand (zie inzonderheid het nieuwe artikel 31 van het Burgerlijk Wetboek).

Overigens worden de artikelen 335⁶ en 335ter⁷ van het Burgerlijk Wetboek in die zin gewijzigd bij de artikelen 42 en 43 van de wet van 18 juni 2018. Zo ook wordt bij artikel 84 van

référence à “la quatrième partie, livre IV, Chapitre X, Section Ire du Code judiciaire”;

— à l'article 499/10, tel que modifié par l'article 31, 1°, de l'avant-projet, une référence aux “articles 1238 à 1249/6 du Code judiciaire” est insérée, c'est-à-dire à la même section première de la quatrième partie, livre IV, chapitre X, du Code judiciaire;

— aux articles 490/2, § 1er, alinéa 6, 497/3, § 1er, alinéa 1er, 500/3, § 1er, alinéa 3, et 501/3 du Code civil, tels que modifiés ou insérés par les articles 10, 21, 39 et 42 de l'avant-projet, il est fait référence à l'article 1247 du Code judiciaire.

Cela ne paraît pas cohérent avec la ligne de conduite que l'auteur de l'avant-projet s'est fixée, celui-ci vérifiera qu'un tel maintien est bien justifié.

3. Il appartient à l'auteur de l'avant-projet de veiller à la cohérence de celui-ci avec la loi du 18 juin 2018 “portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir des formes alternatives de résolution des litiges”⁵ (ci-après: “la loi du 18 juin 2018”), qui met notamment en place une banque de données d'actes de l'état civil (BAEC).

La section de législation attire plus particulièrement l'attention de l'auteur de l'avant-projet sur les articles 117, 118 et 122 de l'avant-projet, qui modifient respectivement les articles 335, 335ter et 1385quaterdecies du Code civil afin de prévoir la “transcription” du dispositif d'un jugement ou d'un arrêt, ou l'inscription d'une “mention marginale”.

Compte tenu de la BAEC mise en place par la loi du 18 juin 2018, cela n'est plus pertinent. En effet, il ne convient plus de parler de “mention marginale” ou de “transcription” de l'acte de l'état civil (voir notamment le nouvel article 31 du Code civil).

Les articles 42 et 43 de la loi du 18 juin 2018 modifient du reste les articles 335⁶ et 335ter⁷ du Code civil en ce sens. De même, l'article 84 de la loi du 18 juin 2018 remplace

⁵ B.S., 2 juli 2018.

⁶ Art. 42: “In artikel 335, § 3, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014 en gewijzigd bij de wet van 18 december 2014, wordt het vijfde lid vervangen als volgt: “De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand wijzigt de akte van geboorte van het kind ten gevolge van de in het tweede lid bedoelde verklaring of het in het vierde lid bedoelde vonnis.””.

⁷ Art. 43: “In artikel 335ter, § 2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2014, wordt het vijfde lid vervangen als volgt: “De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand wijzigt de akte van geboorte van het kind.””.

⁵ M.B., 2 juillet 2018.

⁶ Art. 42: “Dans l'article 335, § 3, du même Code, remplacé par la loi du 8 mai 2014 et modifié par la loi du 18 décembre 2014, l'alinéa 5 est remplacé par ce qui suit: “L'officier de l'état civil compétent modifie l'acte de naissance de l'enfant suite à la déclaration visée à l'alinéa 2 ou au jugement visé à l'alinéa 4””.

⁷ Art. 43: “Dans l'article 335ter, § 2, du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2014, l'alinéa 5 est remplacé par ce qui suit: “L'officier de l'état civil compétent modifie l'acte de naissance de l'enfant””.

de wet van 18 juni 2018 artikel 1385*quaterdecies*⁸ van het Burgerlijk Wetboek vervangen door een nieuwe versie van dat artikel waarin rekening gehouden wordt met de oprichting van de DABS.

Het dispositief moet dan ook in het licht van deze opmerking herzien worden.

4. In het algemeen herinnert de afdeling Wetgeving eraan dat het niet raadzaam is een bestaand artikel te vernummeren, teneinde met het oog op de rechtszekerheid eenieder in staat te stellen een beter zicht te krijgen op de evolutie van de tekst door de tijd.⁹

Wanneer de steller van het voorontwerp een bestaande bepaling van het Gerechtelijk Wetboek door een andere bepaling vervangt en de voormelde bestaande bepaling van het Gerechtelijk Wetboek verplaatst naar een ander artikel van hetzelfde Wetboek, waarvan de inhoud in dat geval impliciet opgeheven wordt (zie bijvoorbeeld de artikelen 63 en 68 van het voorontwerp, waarbij het huidige artikel 1247 van het

l'article 1385*quaterdecies*⁸ du Code civil par une nouvelle version de celui-ci tenant compte de la création de la BAEC.

Le dispositif sera dès lors revu au regard de cette observation.

4. De manière générale, la section de législation rappelle qu'il est déconseillé de procéder à une renumérotation d'un article existant, et ce afin de permettre, dans un objectif de sécurité juridique, à tout un chacun d'avoir une meilleure vision de l'évolution du texte dans le temps⁹.

Lorsque l'auteur de l'avant-projet remplace une disposition existante du Code judiciaire par une autre et déplace ladite disposition existante au sein d'un autre article du Code, dont le contenu est alors implicitement abrogé (voir par exemple les articles 63 et 68 de l'avant-projet, qui déplacent l'actuel article 1247 du Code judiciaire pour en faire l'article 1243 en projet du même Code), cela aboutit à une renumérotation

⁸ Art. 84: "Artikel 1385*quaterdecies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 mei 2007 en gewijzigd bij de wet van 25 juni 2017, wordt vervangen als volgt:

'Art. 1385*quaterdecies* § 1. Elk exploit van betekening van een vonnis of arrest betreffende de aanpassing van de registratie van het geslacht van een persoon, wordt onmiddellijk in afschrift meegedeeld aan de griffier.

§ 2. Na het verstrijken van de termijn van hoger beroep of van de voorziening in cassatie of, in voorkomend geval, na de uitspraak van het arrest waarbij de voorziening wordt afgewezen, stuurt de griffier onmiddellijk de gegevens nodig voor de opmaak van de akte van aanpassing van de registratie van het geslacht via de DABS aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats van aangifte, of stelt deze in kennis van een negatieve beslissing. De griffier brengt de partijen hiervan in kennis.

De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt onmiddellijk de akte van aanpassing van de registratie van het geslacht op indien het beschikkende gedeelte van het vonnis of arrest de aanpassing van de registratie van het geslacht na verhaal zoals bedoeld in artikel 135/1, § 7, van het Burgerlijk Wetboek vaststelt, en verbindt deze met de akten van de burgerlijke stand van de betrokkene die zijn geslacht vermelden.

§ 3. In geval een vonnis of arrest in kracht van gewijsde treedt dat een aanpassing van de registratie van het geslacht nietig verklaart of de nieuwe aanpassing van de registratie van het geslacht vaststelt, stuurt de griffier onmiddellijk de gegevens nodig voor de opmaak van de akte van nietigverklaring of de akte van nieuwe aanpassing van de registratie van het geslacht, met de vermelding van de dag van het in kracht van gewijsde treden ervan, via de DABS naar de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand.

De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt onmiddellijk de akte op en verbindt deze met de akten van de burgerlijke stand van de betrokkene die zijn geslacht vermelden.

§ 4. Het vonnis of arrest betreffende de aanpassing of nieuwe aanpassing van de registratie van het geslacht van een persoon heeft zijn gevolgen vanaf de opmaak van de akte van aanpassing van de registratie van het geslacht."

⁹ *Beginnelen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, www.raadvst-consetat.be, tab "Wetgevingstechniek", aanbeveling 125.

⁸ Art. 84: "L'article 1385*quaterdecies*, inséré par la loi du 10 mai 2007 et modifié par la loi du 25 juin 2017, du même Code est remplacé par ce qui suit:

'Art. 1385*quaterdecies* § 1er. Tout exploit de signification d'un jugement ou arrêt relatif à une modification d'enregistrement du sexe d'une personne est immédiatement communiqué, en copie, au greffier.

§ 2. À l'expiration du délai d'appel ou de pourvoi en cassation ou, le cas échéant, après le prononcé de l'arrêt rejetant le pourvoi, le greffier transmet immédiatement les données nécessaires à la rédaction de l'acte de modification de l'enregistrement du sexe à l'officier de l'état civil du lieu de la déclaration via la BAEC ou l'informe de la décision de refus.

Le greffier en avertit les parties.

L'officier de l'état civil établit immédiatement l'acte de modification de l'enregistrement du sexe si le dispositif du jugement ou de l'arrêt établit la modification de l'enregistrement du sexe après le recours visé à l'article 135/1, § 7, du Code civil, et associe cet acte à tous les actes de l'état civil de l'intéressé qui mentionnent son sexe.

§ 3. Lorsqu'une décision ou un arrêt passés en force de chose jugée annule une modification de l'enregistrement du sexe ou établit la nouvelle modification de l'enregistrement du sexe, le greffier transmet immédiatement les données nécessaires à l'établissement de l'acte d'annulation ou de l'acte de la nouvelle modification de l'enregistrement du sexe à l'officier de l'état civil compétent via la BAEC, en mentionnant le jour où la décision judiciaire a acquis force de chose jugée.

L'officier de l'état civil établit immédiatement l'acte et l'associe aux actes de l'état civil de l'intéressé qui mentionnent son sexe.

§ 4. Le jugement ou l'arrêt relatif à une modification ou à une nouvelle modification d'enregistrement du sexe d'une personne produit ses effets à partir de l'établissement de l'acte de modification de l'enregistrement de l'acte de modification de l'enregistrement du sexe."

⁹ *Principes de technique législative – Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, www.raadvst-consetat.be, onglet "Technique législative", recommandation n° 125.

Gerechtelijk Wetboek verplaatst wordt en daarvan het ontworpen artikel 1243 van hetzelfde Wetboek gemaakt wordt), leidt dat tot een impliciete vernummering van die bepaling van het Gerechtelijk Wetboek, wat af te raden is.

Zo vormt slotopmerking 2 een illustratie van deze verkeerde methode.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikelen 2 tot 5 en 43, 48 en 49

Bij de artikelen 2, 3, 4, 5, 43, 48 en 49 worden wijzigingen aangebracht in de volgende artikelen van het Burgerlijk Wetboek:

— artikel 145/1, waarbij een bijzondere regeling vastgesteld wordt om een persoon die krachtens het huidige artikel 492/1, § 1, derde lid, 2°, onbekwaam verklaard is om een huwelijk aan te gaan, te machtigen om dat toch te doen;

— artikel 186, waarbij een bijzondere regeling vastgesteld wordt om een persoon die krachtens het huidige artikel 492/1, § 1, derde lid, 3°, onbekwaam verklaard is om de nietigverklaring van zijn huwelijk te vorderen, te machtigen om dat toch te doen;

— artikel 231, waarbij een bijzondere regeling vastgesteld wordt om een persoon die krachtens het huidige artikel 492/1, § 1, onbekwaam verklaard is om de echtscheiding te vorderen, te machtigen om dat toch te doen;

— artikel 328, § 2, waarbij een bijzondere regeling vastgesteld wordt om een persoon die op grond van het huidige artikel 492/1, § 1, derde lid, 7°, onbekwaam verklaard is om een kind te erkennen, te machtigen om dat toch te doen;

— artikel 905, waarbij een bijzondere regeling vastgesteld wordt om een persoon die op grond van het huidige artikel 492/1 onbekwaam verklaard is om te beschikken, hetzij bij schenking onder de levenden hetzij bij testament, te machtigen om dat toch te doen;

— artikel 1475, § 2, waarbij een bijzondere regeling vastgesteld wordt om een persoon die krachtens het huidige artikel 492/1, § 1, derde lid, 10°, onbekwaam verklaard is om een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen, te machtigen om dat toch te doen;

— artikel 1476, § 3, waarbij een bijzondere regeling vastgesteld wordt om een persoon die krachtens het huidige artikel 492/1, § 1, derde lid, 10°, onbekwaam verklaard is om een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen, te machtigen om die wettelijke samenwoning te beëindigen.

In die zeven bepalingen van het Burgerlijk Wetboek wordt verwezen naar artikel 492/1, dat bij het voorontwerp gewijzigd wordt.

implicite de cette disposition du Code judiciaire, qui est déconseillée.

L'observation finale n° 2 illustre par exemple cette erreur de méthode.

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES

Articles 2 à 5 et 43, 48 et 49

Les articles 2, 3, 4, 5, 43, 48 et 49 prévoient des modifications aux articles suivants du Code civil:

— l'article 145/1, qui fixe un régime particulier d'autorisation lorsqu'une personne a été déclarée incapable de se marier en vertu de l'actuel article 492/1, § 1er, alinéa 3, 2°;

— l'article 186, qui fixe un régime particulier d'autorisation lorsqu'une personne a été déclarée incapable de demander l'annulation de son mariage en vertu de l'actuel article 492/1, § 1er, alinéa 3, 3°;

— l'article 231, qui fixe un régime particulier d'autorisation lorsqu'une personne a été déclarée incapable de demander le divorce en vertu de l'actuel article 492/1, § 1er;

— l'article 328, § 2, qui fixe un régime particulier d'autorisation lorsqu'une personne a été déclarée incapable de reconnaître un enfant en vertu de l'actuel article 492/1, § 1er, alinéa 3, 7°;

— l'article 905, qui fixe un régime particulier d'autorisation lorsqu'une personne a été déclarée incapable de disposer, soit par donation entre vifs, soit par testament, en vertu de l'article 492/1;

— l'article 1475, § 2, qui fixe un régime particulier d'autorisation lorsqu'une personne a été déclarée incapable de faire une déclaration de cohabitation légale, en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 10°;

— l'article 1476, § 3, qui fixe un régime particulier d'autorisation lorsqu'une personne a été déclarée incapable de faire une déclaration de cohabitation légale en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 10°, et que cette personne souhaite y mettre fin.

Ces sept dispositions du Code civil font référence à l'article 492/1, qui est modifié par l'avant-projet.

In de bespreking van de voormelde artikelen wordt gewag gemaakt van “een juridisch-technische wijziging in het licht van de hervorming van de procedurebepalingen”.

De bedoeling van elk ontworpen artikel bestaat immers in het schrappen van de verwijzing naar de huidige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek die gewijzigd worden en, meer in het algemeen, in het schrappen van alle verwijzingen naar bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

Daarbij komt dat in die bepalingen van het Burgerlijk Wetboek verwezen wordt naar artikel 492/1, § 1, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek, welke bepaling gewijzigd wordt bij artikel 12 van het voorontwerp. Dit voorontwerp strekt er dan ook terecht toe de voormelde bepalingen van het Burgerlijk Wetboek aldus aan te passen dat met die wijziging rekening gehouden wordt.

Bijgevolg en onder voorbehoud van opmerking 1.3 die bij artikel 12 van het voorontwerp gemaakt wordt, dient artikel 3 aldus aangevuld te worden dat ook de in artikel 186, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek vervatte verwijzing naar artikel 492/1, § 1, derde lid, gewijzigd wordt.

Hetzelfde geldt voor de artikelen 5, 48 en 49, die aldus aangevuld dienen te worden dat daarbij ook de artikelen 328, § 2, eerste lid, 1475, § 2, tweede lid, en 1476, § 2, zevende lid, van het Burgerlijk Wetboek gewijzigd worden.

Artikel 6

1. Artikel 6 van het voorontwerp strekt tot opheffing van artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek, naar luid waarvan een persoon “die zich in staat van verkwisting bevindt” onder bescherming geplaatst kan worden.

Volgens de bespreking van artikel 6 is die opheffing ingegeven door de vaststelling dat dit statuut nog zelden toegepast wordt, aangezien voor zulke personen in het merendeel van de gevallen in bescherming voorzien kan worden wegens hun gezondheidstoestand. Voorts moet, voor de gevallen waar de nood aan bescherming niet volgt uit een gezondheidstoestand, maar uit de noodzaak om de samenleving en derden te beschermen tegen manifest onredelijk gedrag waarvan zij het slachtoffer zijn, een specifieke regeling uitgewerkt worden.

2. Met de wet van 17 maart 2013 “tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid” is een einde gemaakt aan een controverse die in het kader van het voormalig “voorlopig bewind” bestond: is de staat van verkwisting een gezondheidstoestand die grond kan opleveren voor een beschermingsmaatregel? Terwijl bepaalde gerechten die mening toegedaan waren, waren niet alle gerechten het daarmee eens. In de bespreking van dit artikel zelf wordt te kennen gegeven dat wanneer er sprake is van een staat van verkwisting “de nood tot bescherming *bijna* altijd voortvloeit uit de gezondheidstoestand” (eigen cursivering).

Les commentaires desdits articles évoquent une modification d'ordre juridico-technique à la lumière de la réforme des dispositions procédurales.

L'objectif de chaque article en projet est en effet d'abroger la référence faite aux dispositions actuelles du Code judiciaire qui sont modifiées et, plus largement, de supprimer toute référence aux dispositions du Code judiciaire.

Par ailleurs, ces dispositions du Code civil font référence à l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, du Code civil, disposition qui est modifiée par l'article 12 de l'avant-projet. Celui-ci tend dès lors à juste titre à modifier les dispositions du Code civil précitées afin de prendre en compte cette modification.

Par conséquent, et sous réserve de l'observation n° 1.3 formulée sous l'article 12 de l'avant-projet, il convient de compléter l'article 3 de manière à modifier également la référence que fait l'article 186, alinéa 1er, du Code civil à l'article 492/1, § 1er, alinéa 3.

Il en va de même pour les articles 5, 48 et 49, qui doivent être complétés de manière à modifier également les articles 328, § 2, alinéa 1er, 1475, § 2, alinéa 2, et 1476, § 2, alinéa 7, du Code civil.

Article 6

1. L'article 6 de l'avant-projet abroge l'article 488/2 du Code civil, qui dispose qu'une personne peut être placée sous protection lorsqu'elle est dans un état de prodigalité.

Selon le commentaire de l'article 6, cette abrogation est justifiée par le fait que le statut est rarement appliqué puisque, dans la majorité des cas, la protection de la personne est possible en raison de son état de santé. En outre, dans les cas où le besoin de protection ne découle pas de l'état de santé mais de la nécessité de protéger la société et des tiers contre un comportement manifestement déraisonnable dont ils sont victimes, il convient d'élaborer une réglementation spécifique.

2. La loi du 17 mars 2013 “réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine” résolvait une controverse qui existait dans le cadre de l'ancienne administration provisoire: l'état de prodigalité est-il un état de santé pouvant justifier une mesure de protection? Si certaines juridictions l'admettaient, toutes n'étaient pas d'accord. Le commentaire de l'article relève lui-même qu'en cas de prodigalité, “le besoin de protection découle *pratiquement* toujours de l'état de santé” (italiques ajoutées).

De opheffing van het huidige artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek zal een stap terug betekenen en zal de oude controverse opnieuw doen opduiken.

Doordat de verwijzing naar de staat van verkwisting vermeld in het huidige artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek bij het voorontwerp opgeheven wordt, herleeft immers het juridisch vacuüm dat bij de wet van 17 maart 2013 gevuld was. Met het oog op de rechtszekerheid en op het recht een menswaardig leven te leiden, dient voor verkwisters een mechanisme van bijstand of vertegenwoordiging behouden te worden los van een gezondheidsprobleem in de zin van artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek. De loutere vermelding, in de bespreking van artikel 6, dat in dat verband een specifieke regeling uitgewerkt dient te worden, volstaat niet. Die specifieke regeling dient tegelijk met de opheffing van artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek uitgewerkt te worden.

Doordat in het dispositief geen dergelijke specifieke regeling uitgewerkt wordt, geeft het dispositief aanleiding tot een discriminatie tussen, enerzijds, personen die zich in staat van verkwisting bevinden en die wegens hun gezondheids-toestand beschermingsmaatregelen kunnen genieten en, anderzijds, verkwisters, voor wie hun gezondheidstoestand niet langer aangevoerd zal kunnen worden om aan hen een beschermingsregeling toe te kennen.

De daaruit voortvloeiende stap terug in wetgevend opzicht is in strijd met het standstillbeginsel, dat verbonden is aan het recht een menswaardig leven te leiden, welk recht verankerd is in artikel 23 van de Grondwet.

Wanneer een persoon een beschermingsmaatregel geniet wegens de staat van verkwisting waarin hij zich bevindt, is het vandaag de dag zo dat daarbij bepaalde specifieke regels gelden (bijvoorbeeld: de bewindvoerder heeft louter tot taak bijstand te verlenen en alleen met betrekking tot de goederen). Die specifieke regels zijn niet steeds nodig, aangezien de rechter nog altijd over de mogelijkheid beschikt om de beschermingsregeling te moduleren. Los daarvan hoeft de afschaffing van die specifieke regels (ten gevolge van het voorontwerp) er niet noodzakelijk toe te leiden dat de staat van verkwisting gewoon afgeschaft wordt.

3. Dat artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek opgeheven wordt, doet des te meer problemen rijzen daar het voorontwerp niet voorziet in enige overgangsmaatregel ten behoeve van de personen die thans bescherming genieten wegens de staat van verkwisting waarin ze zich bevinden: heeft die beschermingsmaatregel nog steeds uitwerking of moet aan de uitwerking ervan een einde komen, aangezien die persoon zich in staat van verkwisting bevindt, maar hij geen problemen heeft met zijn gezondheidstoestand in de zin van artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek?

4. Deze tekst moet in het licht van deze opmerkingen grondig herzien of aangevuld worden.

La suppression de l'article 488/2 actuel du Code civil marquera un retour en arrière et fera ressurgir l'ancienne controverse.

En effet, en supprimant la référence à l'état de prodigalité visé à l'article 488/2 actuel du Code civil, l'avant-projet crée un vide juridique, que la loi du 17 mars 2013 avait comblé. La sécurité juridique et le droit de mener une vie conforme à la dignité humaine exigent le maintien d'un mécanisme d'assistance ou de représentation pour les personnes prodigues indépendamment d'un problème de santé au sens de l'article 488/1 du Code civil. La seule évocation, dans le commentaire de l'article, du fait qu'une réglementation spécifique devra être élaborée ne suffit pas. Celle-ci doit être élaborée concomitamment à la suppression de l'article 488/2 du Code civil.

À défaut d'élaborer pareille réglementation spécifique, le dispositif crée une discrimination entre, d'une part, les personnes qui se trouvent dans une situation de prodigalité et qui, en raison de leur état de santé, peuvent bénéficier des mesures de protection, et, d'autre part, les personnes prodigues pour lesquelles l'état de santé ne pourra plus être invoqué pour leur octroyer un régime de protection.

Le recul législatif qui en résulte est contraire au principe de *standstill*, lié au droit de mener une vie conforme à la dignité humaine inscrit à l'article 23 de la Constitution.

Il est vrai qu'à l'heure actuelle, lorsqu'une personne bénéficie d'une mesure de protection en raison de son état de prodigalité, certaines règles spécifiques existent (exemple: une mission uniquement d'assistance de l'administrateur, limitée aux biens). Ces règles spécifiques ne sont pas toujours nécessaires, le juge conservant la possibilité de moduler le régime de protection. Cela étant, la suppression de ces règles spécifiques (réalisée par l'avant-projet) ne doit pas nécessairement entraîner la suppression pure et simple de l'état de prodigalité.

3. L'abrogation de l'article 488/2 du Code civil est d'autant plus problématique que l'avant-projet ne prévoit aucune mesure transitoire pour les personnes actuellement protégées en raison de leur état de prodigalité: la mesure de protection continue-t-elle de produire ses effets ou la mesure de protection doit-elle cesser puisque la personne est dans un état de prodigalité et non dans un état de santé au sens de l'article 488/1 du Code civil?

4. Le texte sera fondamentalement revu ou complété au regard de ces observations.

Artikel 7

1. Volgens het ontworpen artikel 489 van het Burgerlijk Wetboek zijn de bepalingen van deze afdeling (namelijk de bepalingen van afdeling 2, “Buitengerechtelijke bescherming”) uitsluitend van toepassing op daden van vertegenwoordiging en beheer.

2. De ontworpen bepaling heeft een tweeledig doel.

Het eerste doel bestaat erin de buitengerechtelijke bescherming niet langer te beperken tot de vermogensrechtelijke handelingen door in het huidige artikel 489 van het Burgerlijk Wetboek de woorden “die betrekking hebben op de goederen” te schrappen, zodat de buitengerechtelijke bescherming ook betrekking zal hebben op persoonsgerichte handelingen.

Het tweede doel bestaat erin de buitengerechtelijke bescherming uit te breiden tot daden van beheer.

Thans wordt het begrip “beheer” gedefinieerd in artikel 494, g), van het Burgerlijk Wetboek. Die bepaling maakt evenwel deel uit van hoofdstuk II/1, dat alleen betrekking heeft op de rechterlijke bescherming.

Er dient dan ook uitdrukkelijk naar die definitie in dat artikel 494, g), van het Burgerlijk Wetboek verwezen te worden om die definitie ook voor de buitengerechtelijke bescherming te laten gelden.

3. Ter wille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zou het beter zijn om in artikel 489 van het Burgerlijk Wetboek de woorden “op daden van vertegenwoordiging die betrekking hebben op de goederen” te vervangen door de woorden “op daden van vertegenwoordiging die betrekking hebben op de goederen en de personen, en op daden van beheer in de zin van artikel 494, g)”.

Artikel 8

De bepaling onder 1° dient als volgt gesteld te worden:

“1° in het eerste lid worden de woorden “, wordt geregistreerd” vervangen door de woorden “, en de beëindiging van deze lastgeving krachtens het vijfde lid worden geregistreerd.”

Artikel 9

De gemachtigde van de minister is het ermee eens dat bij artikel 9, 4°, van het voorontwerp alleen het tweede lid van artikel 490/1, § 3, van het Burgerlijk Wetboek opgeheven dient te worden en niet de volledige paragraaf 3 van dat artikel 490/1.

Dit dispositief moet in die zin herzien worden.

Article 7

1. L'article 489 en projet du Code civil prévoit que les dispositions de la présente section (soit les dispositions de la section 2, “De la protection extrajudiciaire”) s'appliquent exclusivement aux actes de représentation et de gestion.

2. L'objectif de la disposition en projet est double.

Le premier consiste à ne plus limiter la protection extrajudiciaire aux actes patrimoniaux, en abrogeant les termes “relatifs aux biens” dans l'article 489 actuel du Code civil, de telle sorte que la protection extrajudiciaire sera étendue aux actes personnels.

Le second objectif consiste à étendre la protection extrajudiciaire aux actes de gestion.

La notion de “gestion” est actuellement définie à l'article 494, g), du Code civil. Cette disposition fait cependant partie du chapitre II/1, qui concerne exclusivement la protection judiciaire.

Il convient dès lors de renvoyer expressément à la définition de cet article 494, g), du Code civil afin de rendre celle-ci applicable à la protection extrajudiciaire.

3. Dans un souci de clarté et de sécurité juridique, il serait préférable, dans l'article 489 du Code civil, de remplacer les mots “aux actes de représentation relatifs aux biens” par les mots “aux actes de représentation relatifs aux biens et aux personnes et aux actes de gestion, au sens de l'article 494, g)”.

Article 8

Le 1° doit être rédigé comme suit:

“1° dans l'alinéa 1er, les mots “est enregistré” sont remplacés par les mots “et la fin de ce mandat en vertu de l'alinéa 5 sont enregistrés”.

Article 9

De l'accord du délégué du ministre, l'article 9, 4°, de l'avant-projet doit uniquement supprimer l'alinéa 2 de l'article 490/1, § 3, du Code civil et non l'ensemble du paragraphe 3 de cet article 490/1.

Le dispositif sera revu en ce sens.

Artikel 10

1. Artikel 10 van het voorontwerp strekt onder andere tot de vervanging van paragraaf 2 van artikel 490/2 van het Burgerlijk Wetboek.

In de bespreking van dit artikel wordt erop gewezen dat deze wijziging ertoe strekt de leesbaarheid van artikel 490/2, § 2, van het Burgerlijk Wetboek te verbeteren en te verduidelijken dat met de “nadere regels tot uitvoering van de lastgeving” de bevoegdheden van de lasthebber bedoeld worden. Tegelijk wordt verduidelijkt dat in geval van niet-naleving van de uitvoeringsmodaliteiten van de buitengerechtelijke beschermingsmaatregelen of van de bevoegdheden van lasthebber dezelfde sancties van toepassing zijn als die welke voor een rechterlijke beschermingsmaatregel gelden.

De nieuwe bewoordingen zijn evenwel een bron van rechtsonzekerheid.

Zo kan de vrederechter volgens het huidige artikel 490/2, § 2, van het Burgerlijk Wetboek een einde maken aan de lastgeving, terwijl in het ontworpen artikel 490/2, § 2, alleen bepaald wordt dat de vrederechter de buitengerechtelijke beschermingsmaatregel(en) kan beëindigen.

Er dient evenwel een onderscheid gemaakt te worden tussen een einde maken aan de lastgeving en het beëindigen van de buitengerechtelijke beschermingsmaatregel. De lastgevingsovereenkomst is in de eerste plaats een contract dat tussen de partijen gesloten is. Indien de buitengerechtelijke beschermingsmaatregel beëindigd wordt en bijvoorbeeld vervangen wordt door een rechterlijke beschermingsmaatregel, zou de lastgevingsovereenkomst kunnen blijven bestaan, naast de nieuwe rechterlijke beschermingsmaatregel. Er zullen praktische problemen rijzen indien een persoon verklaart de lasthebber te zijn van een beschermd persoon, terwijl een andere zijn bewindvoerder zou blijken te zijn.

Louter met artikel 2003 van het Burgerlijk Wetboek (dat, bij artikel 50 van het voorontwerp, eveneens gewijzigd wordt) kan die rechtsonzekerheid niet worden weggenomen. Volgens die ontworpen bepaling eindigt de lastgeving, wat betreft de algemene lastgevingen bedoeld in artikel 1987 of de lastgevingen bedoeld in artikel 489, ingeval de lastgever komt te verkeren in een staat bedoeld in artikel 488/1 en de lastgeving niet voldoet aan de eisen bepaald in de artikelen 490 en 490/1, § 1.

De eisen bepaald in artikel 490 zijn vormvereisten (schriftelijke overeenkomst, registratie, enz.).

De eisen gesteld in artikel 490/1 hebben betrekking op de uitvoering van een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel.

De kans bestaat evenwel dat een lastgevingsovereenkomst voldoet aan alle eisen gesteld in de artikelen 490 en 490/1 van het Burgerlijk Wetboek, maar uitgevoerd wordt op een wijze waarbij aan de belangen van de lastgever voorbijgegaan wordt.

Het zou bijgevolg beter zijn te bepalen dat de vrederechter ook aan de lastgeving een einde kan maken, bovenop de

Article 10

1. L'article 10 de l'avant-projet tend notamment au remplacement du paragraphe 2 de l'article 490/2 du Code civil.

Le commentaire de l'article précise que la modification a pour but d'améliorer la lisibilité de l'article 490/2, § 2, du Code civil et de préciser que “les modalités d'exécution du mandat” concernent les attributions du mandataire. Il est également précisé qu'en cas de non-respect des modalités d'exécution des mesures de protection extrajudiciaire ou des attributions du mandataire, les mêmes sanctions que celles prévues pour une mesure de protection judiciaire sont d'application.

La nouvelle formulation est toutefois source d'insécurité juridique.

L'actuel article 490/2, § 2, du Code civil précise par exemple que le juge de paix peut mettre fin au mandat, alors que la même disposition en projet se contente d'énoncer que le juge de paix peut mettre fin à la mesure de protection extrajudiciaire.

Toutefois, la fin du mandat est à distinguer de la fin de la mesure de protection extrajudiciaire. Le contrat de mandat est avant tout un contrat conclu par les parties. Si la mesure de protection extrajudiciaire prend fin, par exemple pour être remplacé par une mesure de protection judiciaire, le contrat de mandat pourrait subsister et coexister avec la nouvelle mesure de protection judiciaire. Des difficultés pratiques vont naître si une personne se déclare mandataire d'une personne protégée, tandis qu'une autre se verrait être son administrateur.

L'article 2003 du Code civil (également soumis à modification par l'article 50 de l'avant-projet) ne suffit pas pour mettre un terme à l'insécurité juridique. Cette disposition en projet précise qu'en ce qui concerne les mandats généraux visés à l'article 1987 ou les mandats visés à l'article 489, le mandat finit lorsque le mandant se retrouve dans l'état visé à l'article 488/1 et que le mandat ne répond pas aux exigences prévues aux articles 490 et 490/1, § 1er.

Les exigences de l'article 490 sont des exigences de forme (contrat écrit, enregistrement, etc.).

Les exigences de l'article 490/1 concernent la mise en œuvre de la mesure de protection extrajudiciaire.

Il se pourrait toutefois qu'un contrat de mandat respecte toutes les exigences des articles 490 et 490/1 du Code civil mais que son exécution ne respecte pas les intérêts du mandant.

Il serait dès lors préférable qu'il soit indiqué que le juge de paix puisse également mettre fin au mandat, outre la

mogelijkheid waarover hij beschikt om de buitengerechtelijke beschermingsmaatregel te beëindigen.

2. In het ontworpen artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek komt voortaan het geval ter sprake dat de beslissing om de lastgevingsovereenkomst te beëindigen geregistreerd wordt in het register dat bijgehouden wordt door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat.

In het huidige artikel 490/2, § 3, 2° en 3°, van het Burgerlijk Wetboek is sprake van de “kennisgeving”, hetzij van de opzegging van de lastgeving door de lasthebber, hetzij van de herroeping van de lastgeving door de lastgever.

Voortaan zullen de beslissing waarbij in onderlinge overeenstemming een einde gemaakt wordt aan de lastgeving, die waarbij de lastgeving opgezegd wordt en die waarbij ze herroepen wordt, geregistreerd moeten worden.

Volgens artikel 10 van het voorontwerp vervallen de woorden “door de kennisgeving van de” doordat ze vervangen worden door de woorden “in geval van”. Het zou beter zijn de bewoordingen van artikel 490/2, § 3, 2° en 3°, aldus te wijzigen dat daarin naar die “registratie” verwezen wordt overeenkomstig het ontworpen artikel 490, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 12

1.1. Het ontworpen artikel 492/1, § 1er, van het Burgerlijk Wetboek stelt de lijst vast van de persoonsgerichte handelingen waarvoor de rechter verplicht is uitspraak te doen over de vraag of de beschermde persoon op het moment dat deze onder rechterlijke bescherming wordt geplaatst al dan niet bekwaam is om ze te stellen. In paragraaf 1, derde lid, worden de bepalingen onder 2°, 3° en 4° gewijzigd, terwijl de bepalingen onder 5° tot 8°, en onder 10° tot 19°, opgeheven worden.

Die lijst zal er als volgt uitzien wat de bekwaamheid van de beschermde persoon betreft met betrekking tot:

“1° de keuze van zijn verblijfplaats [ongewijzigd];

2° alle handelingen die verband houden met de wijziging van de staat van de persoon van de beschermde persoon;

3° alle handelingen die verband houden met de uitoefening van de persoonlijkheidsrechten van de beschermde persoon zoals onder meer vervat in de wetten van 23 juni 1961, 13 juni 1986, 8 december 1992, 7 mei 2004, 26 maart 2003 en 19 december 2008;

4° de ondertekening of authenticatie met behulp van de elektronische identiteitskaart overeenkomstig artikel 6, § 7, van de wet van 19 juli 1991 “betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen”;

(...)

possibilité qu’il a de mettre fin à la mesure de protection extrajudiciaire.

2. L’article 490 en projet du Code civil prévoit l’hypothèse de l’enregistrement, dans le registre tenu par la Fédération royale du notariat belge, de la décision de mettre fin au contrat de mandat.

L’article 490/2, § 3, 2° et 3°, actuel du Code civil vise la “notification” soit de la renonciation du mandataire au mandat, soit de la révocation du mandat par le mandant.

Désormais, la décision de mettre fin de commun accord au mandat, celle d’y renoncer ou celle de le révoquer devra être enregistrée.

L’article 10 de l’avant-projet prévoit la suppression des termes “suite à la notification de la” et leur remplacement par les termes “en cas de”. Une modification des termes de l’article 490/2, § 3, 2° et 3°, est préférable pour faire référence à cet “enregistrement” conformément à l’article 490, alinéa 5, en projet du Code civil.

Article 12

1.1. L’article 492/1, § 1er, en projet du Code civil établit la liste des actes personnels pour lesquels le juge a l’obligation de statuer quant à la capacité ou non de la personne protégée au moment de sa mise sous protection judiciaire. Au paragraphe 1er, alinéa 3, les 2°, 3° et 4° sont modifiés, tandis que les 5° à 8°, et les 10° à 19°, sont abrogés.

La liste sera la suivante, s’agissant pour la personne protégée de la capacité:

“1° de choisir sa résidence [inchangé];

2° d’accomplir tous les actes liés à la modification de l’état de la personne de la personne protégée;

3° d’accomplir tous les actes liés à l’exercice d’un des droits de la personnalité de la personne protégée visés notamment dans les lois du 23 juin 1961, du 13 juin 1986, du 8 décembre 1992, du 7 mai 2004, du 26 mars 2003 et du 19 décembre 2008;

4° de signer ou de s’authentifier au moyen de la carte d’identité électronique, conformément à l’article 6, § 7, de la loi du 19 juillet 1991 “relative aux registres de la population, aux cartes d’identité, aux cartes d’étranger et aux documents de séjour et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques”;

[...]

9° de uitoefening van het ouderlijk gezag over de persoon van de minderjarige, bedoeld in boek I, titel IX en van de ouderlijke prerogatieven [ongewijzigd];

(...)

20° de uitoefening van activiteiten van wapenhandelaar, tussenpersoon, wapenverzamelaar of van andere personen bedoeld in hoofdstuk IV van de wet van 8 juni 2006 “houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens”.

Deze nieuwe bewoordingen geven aanleiding tot verscheidene opmerkingen.

1.2. Dat in de bepaling onder 3° alleen verwezen wordt naar de datum van de wetten, is niet in overeenstemming met de goede praktijken inzake wetgevingstechniek en het is beter om het volledige opschrift van elke wet te vermelden (zoals trouwens het geval is in de bepaling onder 4°, of nog in de huidige bepalingen onder 12°, 13°, 16°, 17°, 18°, 19° en 20° van het artikel 492/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek.

1.3. Ten slotte en vooral zijn de nieuwe bewoordingen van de bepaling onder 2° een bron van rechtsonzekerheid en betekenen ze een grote stap terug ten opzichte van de huidige wetgeving.

In de bespreking van dit artikel wordt vermeld dat de wijziging ertoe strekt “de beoordeling door de vrederechter van de handelingsbekwaamheid op persoonsrechtelijk vlak te vereenvoudigen door alle handelingen van eenzelfde aard te bundelen onder één punt. Dit belet niet dat de vrederechter steeds op een meer genuanceerde wijze de handelingen kan opsommen waarvoor de beschermde persoon handelingsonbekwaam wordt”.

Het louter vermelden van de “handelingen die verband houden met de wijziging van de staat van de persoon van de beschermde persoon” volstaat niet om te verwijzen naar alle handelingen die thans vermeld worden in artikel 492/1, § 1, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek. Vandaag de dag worden daarin onder meer de volgende handelingen vermeld:

“(…)

2° het geven van de toestemming tot huwen bedoeld in artikel 75 en 146;

3° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot nietigverklaring van het huwelijk, bedoeld in de artikelen 180, 184 en 192;

4° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk, bedoeld in artikel 229;

5° het indienen van een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming bedoeld in artikel 230;

6° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot scheiding van tafel en bed bedoeld in artikel 311bis;

9° d'exercer l'autorité parentale visée aux livre Ier, titre IX, sur la personne du mineur et les prérogatives parentales [inchangé];

[...]

20° d'exercer des activités d'armurier, d'intermédiaire, de collectionneur d'armes ou des autres personnes visées au chapitre IV de la loi du 8 juin 2006 “régulant des activités économiques et individuelles avec des armes”.

Cette nouvelle formulation appelle différentes remarques.

1.2. La seule référence aux dates des lois dans le 3° n'est pas conforme aux bonnes pratiques légistiques et il est préférable de mentionner l'intitulé complet de chaque loi (comme c'est d'ailleurs le cas au 4°, ou encore dans les actuels 12°, 13°, 16°, 17°, 18°, 19° et 20° de l'article 492/1, § 1er, du Code civil).

1.3. Enfin, et surtout, la nouvelle formulation du 2° est source d'insécurité juridique et marque un net recul par rapport à la législation actuelle.

Le commentaire de l'article indique que la modification cherche “à reformuler plus simplement l'évaluation par le juge de paix de la capacité juridique de la personne concernée en regroupant tous les actes de même nature sous un seul point. Cela ne s'oppose pas à ce qu'un juge de paix puisse encore établir une liste plus nuancée des actes que la personne protégée est incapable d'accomplir”.

La simple référence aux “actes liés à la modification de l'état de la personne de la personne protégée” ne suffit pas pour viser l'ensemble des actes actuellement visés dans l'article 492/1, § 1er, alinéa 3 du Code civil. Les actes suivants sont notamment visés à l'heure actuelle:

“[...]

2° de consentir au mariage, comme prévu aux articles 75 et 146;

3° d'intenter une action en annulation du mariage visée aux articles 180, 184 et 192 et de se défendre contre une telle action;

4° d'introduire une demande de divorce pour désunion irrémédiable, visée à l'article 229, et de se défendre contre une telle demande;

5° d'introduire une demande de divorce par consentement mutuel, visée à l'article 230;

6° d'introduire une demande de séparation de corps, visée à l'article 311bis et de se défendre contre une telle demande;

7° het erkennen van een kind overeenkomstig artikel 328;

8° het voeren van gedingen als eiser of als verweerder betreffende zijn afstamming bedoeld in boek I, titel VII;

(...)

10° de aflegging van een verklaring van wettelijke samenwoning bedoeld in artikel 1476, § 1, alsook de beëindiging van de wettelijke samenwoning, bedoeld in artikel 1476, § 2;

11° in voorkomend geval, het afleggen van een verklaring tot verkrijging van de Belgische nationaliteit, bedoeld in hoofdstuk III van het Wetboek van de Belgische nationaliteit van 28 juni 1984;

12° de uitoefening van de rechten bedoeld in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens;

13° de uitoefening van het recht bedoeld in de wet van 23 juni 1961 betreffende het recht tot antwoord;

14° het richten van een verzoek tot naams- of voornaamswijziging, bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen;

15° de uitoefening van de rechten van de patiënt, bedoeld in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt;

16° het verlenen van de toestemming om een experiment op de menselijke persoon uit te voeren overeenkomstig artikel 6 van de wet van 7 mei 2004 inzake experimenten op de menselijke persoon;

17° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van organen zoals bedoeld in artikel 5 of artikel 10 van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen;

18° de uitoefening van het recht op weigering om een autopsie uit te voeren op zijn kind van minder dan achttien maanden, bedoeld in artikel 3 van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden;

19° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van lichaamsmateriaal bij levenden als bedoeld in artikel 10 van de wet van 19 december 2008 inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek;

20° de uitoefening van activiteiten van wapenhandelaar, tussenpersoon, wapenverzamelaar of van andere personen bedoeld in hoofdstuk IV van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens."

7° de reconnaître un enfant conformément à l'article 328;

8° d'exercer, soit en demandant, soit en défendant, des actions relatives à sa filiation visée au livre Ier, titre VII;

[...]

10° de faire une déclaration de cohabitation légale visée à l'article 1476, § 1er, et d'y mettre fin conformément à l'article 1476, § 2;

11° le cas échéant, de faire une déclaration en vue d'acquiescer la nationalité belge, visée au chapitre III du Code de la nationalité belge du 28 juin 1984;

12° d'exercer les droits visés par la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel;

13° d'exercer le droit visé par la loi du 23 juin 1961 relative au droit de réponse;

14° d'adresser une demande de changement de nom ou de prénom, prévue à l'article 2 de la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms;

15° d'exercer les droits du patient prévus par la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient;

16° de consentir à une expérimentation sur la personne humaine conformément à l'article 6 de la loi du 7 mai 2004 relative aux expérimentations sur la personne humaine;

17° de consentir à un prélèvement d'organes, visé à l'article 5 ou 10 de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes;

18° d'exercer le droit de refuser la réalisation d'une autopsie sur son enfant de moins de dix-huit mois, conformément à l'article 3 de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné et médicalement inexpliqué d'un enfant de moins de dix-huit mois;

19° de consentir à un prélèvement de matériel corporel sur des personnes vivantes, visé à l'article 10 de la loi du 19 décembre 2008 relative à l'obtention et à l'utilisation de matériel corporel humain destiné à des applications médicales humaines ou à des fins de recherche scientifique;

20° d'exercer des activités d'armurier, d'intermédiaire, de collectionneur d'armes ou des autres personnes visées au chapitre IV de la loi du 8 juin 2006 réglant des activités économiques et individuelles avec des armes".

Terwijl de huidige bepalingen onder 12°, 13°, 16°, 17°, 18° en 19° vallen onder de ontworpen bepaling onder 3°,¹⁰ vallen de bepalingen onder 11° (nationaliteit) en 14°, (verandering van naam of voornaam) daar niet onder, maar kunnen ze beschouwd worden als handelingen waarbij de staat van de persoon van de beschermde persoon gewijzigd wordt.

Zo ook kunnen het huwelijk, de nietigverklaring van het huwelijk, de echtscheiding en de scheiding van tafel en bed (respectievelijk de bepalingen onder 2°, 3°, 4° en 5°, en 6°) beschouwd worden als handelingen tot wijziging van de staat van de persoon.

Het feit dat de beschermde persoon een kind erkent (bepaling onder 7°) is daarentegen geen handeling waarbij de staat van de persoon van de erkenner van het kind gewijzigd wordt.

Het afleggen van een verklaring van wettelijke samenwoning en de beëindiging van de wettelijke samenwoning (bepaling onder 10°) zijn evenmin handelingen waarbij de staat van de persoon van de beschermde persoon gewijzigd wordt.

In deze ontworpen bepaling wordt dus niet naar alle thans bedoelde handelingen verwezen.

Als de bedoeling van de steller van het voorontwerp er werkelijk in bestaat om, zoals in de bespreking van artikel 12 van het voorontwerp te kennen gegeven wordt, het huidig recht alleen “te vereenvoudigen” zonder het te wijzigen, is het niet raadzaam de bepaling onder 2° op die wijze te stellen, te meer daar het, met het oog op de bevattelijkheid van de maatregelen voor degenen ten aanzien van wie ze getroffen worden, beter is om vast te houden aan een uitdrukkelijke en gedetailleerde lijst van maatregelen.

Die bedoeling om het huidige recht niet te wijzigen, wordt blijkbaar bevestigd doordat de beginselen vervat in de artikelen 328, 1475, § 2, en 1476, § 2, van het Burgerlijk Wetboek niet ter discussie staan.

Voorts is het niet geoorloofd om op te algemene wijze naar handelingen te verwijzen, ter voorkoming van de rechtsonzekerheid en de controverses die daaruit voortvloeien.

Aangezien het niet de bedoeling van de steller van het voorontwerp is om de lijst van de betrokken handelingen te wijzigen, is het beter de vorm van die lijst niet te wijzigen.

¹⁰ Die ontworpen bepaling onder 3° bevat nog een verwijzing naar de wet van 8 december 1992 “tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens”, terwijl die wet vervangen en dus materieel opheffen is bij de AVG, die rechtstreeks toepasselijk is, en terwijl het naar Belgisch recht formeel de bedoeling is dat ze vervangen wordt door de wet van 3 december 2017 “tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit” en door de wet die zou moeten voortspruiten uit het wetsontwerp “betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens” (*Parl. St.* Kamer, 2017-18, nr. 54-3126/1), aangezien artikel 275, eerste lid, van dat ontwerp ertoe strekt de wet van 8 december 1992 op te heffen (zie eveneens artikel 109 van de wet van 3 december 2017). Tevens wordt verwezen naar de opmerkingen die *infra* gemaakt worden bij de artikelen 86 tot 91 van het voorontwerp.

Si les actuels 12°, 13°, 16°, 17°, 18° et 19° sont repris dans le 3° en projet ¹⁰, les 11° (nationalité) et 14°, (changement de nom ou de prénom) ne sont pas repris, mais peuvent être considérés comme des actes modifiant l'état de la personne de la personne protégée.

De même, peuvent être considérés comme modifiant l'état de la personne le mariage (2°), l'annulation du mariage (3°), le divorce (4° et 5°) ou la séparation de corps (6°).

Par contre, le fait, pour la personne protégée, de reconnaître un enfant (7°) n'est pas un acte qui modifie l'état de l'auteur de la reconnaissance.

De même, le fait de faire une déclaration de cohabitation légale ou d'y mettre fin (10°) n'est pas un acte qui modifie l'état de la personne de la personne protégée.

Tous les actes actuels ne sont donc pas visés dans la disposition en projet.

Si l'intention de l'auteur de l'avant-projet est réellement, comme indiqué dans le commentaire de l'article 12 de l'avant-projet, d'uniquement “reformuler plus simplement” sans modifier le droit actuel, la formulation du 2° est déconseillée, et ce d'autant plus que, dans un souci de compréhension des mesures prises dans le chef des intéressés, il est préférable de maintenir une liste explicite et détaillée de celles-ci.

Cette intention de ne pas modifier le droit actuel semble confirmée puisque les principes repris dans les articles 328, 1475, § 2, et 1476, § 2, du Code civil ne sont pas remis en cause.

Par ailleurs, une référence à des actes trop larges est à proscrire pour éviter les insécurités juridiques et les controverses qui en découleront.

Puisque l'objectif de l'auteur de l'avant-projet n'est pas de modifier la liste des actes concernés, il est préférable de ne pas la modifier en la forme.

¹⁰ Ce 3° en projet contient encore une référence à la loi du 8 décembre 1992 “relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel”, alors que cette loi est remplacée, et donc abrogée matériellement, par le RGPD, qui a un effet direct, et qu'en droit belge elle est formellement appelée à être remplacée par la loi du 3 décembre 2017 “portant création de l'Autorité de protection des données” et par la loi faisant l'objet du projet de loi “relatif à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel” (*Doc. parl.*, Chambre, 2017-2018, n° 54-3126/1), l'article 275, alinéa 1er, de ce projet tendant à abroger la loi du 8 décembre 1992 (voir aussi l'article 109 de la loi du 3 décembre 2017). Il est également renvoyé aux observations formulées sur les articles 86 à 91 de l'avant-projet.

De handelingen in kwestie zullen trouwens altijd verboden zijn indien de persoon daartoe onbekwaam verklaard is, aangezien de artikelen 328, 1475 en 1476 van het Burgerlijk Wetboek nog steeds in een regeling van voorafgaande machtiging voorzien. Voor de bewindvoerder is in het kader van dat soort handelingen geen rol weggelegd (artikel 497/2 van het Burgerlijk Wetboek).

2. Artikel 12 van het voorontwerp strekt ertoe een nieuw lid inzake de rechten van de patiënt in te voegen, teneinde te bepalen dat de vrederechter zich ook uitspreekt over de bevoegdheid van de bewindvoerder om de beschermde persoon te “vertegenwoordigen” bij de uitoefening van de rechten van de patiënt bedoeld in artikel 14, § 2, van de wet van 22 augustus 2002 “betreffende de rechten van de patiënt”, voor het geval dat hij zelf deze rechten volgens voornoemde wet niet kan uitoefenen.

De term “vertegenwoordigen” is evenwel ongeschikt, aangezien artikel 492/1 deel uitmaakt van de algemene bepalingen betreffende “De onbekwaamheid” die zowel gelden wanneer de bewindvoerder de opdracht heeft om de persoon bij te staan als wanneer hij de opdracht heeft hem te vertegenwoordigen.

3.1. Bij artikel 12 van het voorontwerp worden ook in de lijst met vermogensrechtelijke handelingen waarover de vrederechter zich moet uitspreken, wijzigingen aangebracht waarbij de onbekwaamheid van de beschermde persoon “verzwaard wordt” doordat aan hem verboden wordt een huurovereenkomst af te sluiten (zoals reeds het geval was bij een maatregel inzake voorlopig bewind), en aan welke lijst twee nieuwe handelingen toegevoegd worden.

3.2. In de eerste plaats wordt bij het voorontwerp aan artikel 492/1, § 2, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek een bepaling onder 18° toegevoegd.

Bij de wet van 31 juli 2017 “tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de erfenissen en de giften betreft en tot wijziging van diverse andere bepalingen ter zake” is in datzelfde artikel reeds een bepaling onder 18° ingevoegd om te verwijzen naar de bekwaamheid of onbekwaamheid van de beschermde persoon om een door de wet toegelaten erfovereenkomst aan te gaan.

3.3. Vervolgens zal de vrederechter volgens het voorontwerp krachtens artikel 492/1, § 1, derde lid, 19°, voortaan moeten bepalen of de beschermde persoon al dan niet “periodieke schulden” mag aangaan.

In de bespreking van artikel 12 wordt erop gewezen dat deze schulden de beschermde persoon voor lange tijd verbinden. Het kan bijvoorbeeld gaan om het afsluiten van abonnementen met telecomoperatoren of leveranciers van nutsvoorzieningen of om alle vormen van aankoop op krediet.

Ter wille van de rechtszekerheid zou dat begrip “periodieke schuld” in het dispositief gedefinieerd moeten worden en zou daarbij uitdrukkelijk bepaald moeten worden dat de “lening” waarvan reeds sprake is in artikel 492/1, § 2, derde lid, 2°, van het Burgerlijk Wetboek, niet onder dat begrip valt.

Les actes en cause seront d’ailleurs toujours interdits si la personne en a été déclarée incapable car les articles 328, 1475 et 1476 du Code civil prévoient toujours un mécanisme d’autorisation préalable. L’administrateur ne peut pas intervenir pour ce type d’acte (article 497/2 du Code civil).

2. L’article 12 de l’avant-projet tend à l’insertion d’un nouvel alinéa pour les droits du patient afin de prévoir que le juge de paix se prononce également sur la compétence de l’administrateur de “représenter” la personne protégée dans l’exercice des droits du patient visé à l’article 14, § 2, de la loi du 22 août 2002 “relative aux droits du patient” si la personne n’est pas en mesure d’exercer elle-même ces droits selon la loi précitée.

Le terme “représenter” n’est toutefois pas opportun puisque l’article 492/1 se trouve dans les dispositions générales “De l’incapacité”, qui s’appliquent aussi bien lorsque l’administrateur a une mission d’assistance que lorsqu’il a une mission de représentation.

3.1. L’article 12 de l’avant-projet modifie également la liste des actes patrimoniaux pour lesquels le juge de paix a l’obligation de se prononcer, en “aggravant” l’incapacité de la personne protégée en lui interdisant de conclure un contrat de bail (comme c’était déjà le cas en cas de mesure d’administration provisoire) et en ajoutant deux nouveaux actes.

3.2. L’avant-projet ajoute d’abord un 18° à l’article 492/1, § 2, alinéa 3, du Code civil.

La loi du 31 juillet 2017 “modifiant le Code civil en ce qui concerne les successions et les libéralités et modifiant diverses autres dispositions en cette matière” insère déjà un 18° à cette même disposition pour viser la capacité ou non de la personne protégée de conclure un pacte successoral autorisé par la loi.

3.3. Ensuite, en vertu de l’article 492/1, § 1er, alinéa 3, 19°, sur la base de l’avant-projet, le juge de paix devra désormais déterminer si la personne protégée peut ou non contracter des “dettes périodiques”.

Le commentaire de l’article 12 précise que ces dettes lient la personne protégée pour longtemps. À titre d’exemple, il peut s’agir de la conclusion d’abonnements avec des opérateurs télécom ou des fournisseurs de services collectifs ou de toutes formes d’achat à crédit.

Dans un souci de sécurité juridique, il conviendrait de définir cette notion de “dette périodique” au sein du dispositif tout en précisant expressément que celle-ci ne recouvre par la notion d’emprunt déjà visée par l’article 492/1, § 2, alinéa 3, 2°, du Code civil.

Artikel 17

De regel betreffende de mededeling van het eensluidend afschrift van de verklaring van voorkeur, waarin het ontworpen artikel 496, zesde lid, tweede zin, van het Burgerlijk Wetboek voorziet, overlapt met het ontworpen artikel 1242 van het Gerechtelijk Wetboek (zoals dat artikel gewijzigd wordt bij artikel 61 van het voorontwerp) naar luid waarvan de griffie onder meer nagaat of in het centraal register, bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat, een verklaring houdende keuze van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon geregistreerd is en, in voorkomend geval, aan de notaris of de griffier van het vrederecht waar de akte tot aanwijzing van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon verleden is, vraagt om haar een eensluidend verklaard afschrift over te zenden.

Artikel 17 moet bijgevolg weggelaten worden.

Artikel 20

Bij het voorontwerp wordt in artikel 497/2 van het Burgerlijk Wetboek een bepaling onder 27° ingevoegd.

In datzelfde artikel is bij de wet van 31 juli 2017 evenwel reeds een bepaling onder 27° ingevoegd om te verwijzen naar het aangaan van een erfovereenkomst.

Het dispositief moet dienovereenkomstig herzien worden.

Artikel 21

Artikel 497/3, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek wordt aldus herschreven dat bepaald wordt dat geschillen tussen de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen beslecht worden in het belang van de beschermde persoon, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek. Deze procedure is ook van toepassing op de geschillen tussen enerzijds de bewindvoerder over de persoon of de bewindvoerder over de goederen en anderzijds de beschermde persoon.

In de bespreking van dit artikel wordt te kennen gegeven dat de bedoeling van deze bepaling erin bestaat de vrederechter bevoegd te maken om conflicten tussen alle actoren van het bewind op te lossen.

In de wet wordt echter niet verwezen naar de eventuele conflicten tussen de eventuele bewindvoerders over de goederen (luidens artikel 496/4, § 2, van het Burgerlijk Wetboek kan de vrederechter in het belang van de te beschermen persoon verscheidene bewindvoerders over de goederen aanstellen en verduidelijkt hij in voorkomend geval de bevoegdheden van de onderscheiden bewindvoerders en de wijze waarop zij deze bevoegdheden uitoefenen”).

Volgens de parlementaire voorbereiding van de wet van 17 maart 2013 kan een dergelijk conflict niet rijzen, aangezien de vrederechter moet verduidelijken wat de bevoegdheden

Article 17

La règle relative à la communication de la copie conforme de la déclaration de préférence, prévue par l'article 496, alinéa 6, deuxième phrase, en projet du Code civil, fait double emploi avec l'article 1242 en projet du Code judiciaire (tel que modifié par l'article 61 de l'avant-projet), qui dispose que le greffe vérifie, notamment, si une déclaration contenant le choix de l'administrateur et d'une personne de confiance a été enregistrée dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge et demande, le cas échéant, au notaire ou au greffier de la justice de paix devant laquelle l'acte de désignation d'un administrateur et d'une personne de confiance a été passé, de lui en "renvoyer" une copie certifiée conforme.

L'article 17 sera donc omis.

Article 20

L'avant-projet ajoute un 27° à l'article 497/2 du Code civil.

La loi du 31 juillet 2017 insère déjà un 27° à cette même disposition pour viser la conclusion d'un pacte successoral.

Le dispositif sera revu en conséquence.

Article 21

L'article 497/3, § 1er, alinéa 1er, du Code civil est réécrit afin de préciser que les litiges entre l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée, après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l'article 1247 du Code judiciaire. Il en va de même pour les litiges entre l'administrateur de la personne ou l'administrateur des biens, d'une part, et la personne protégée, d'autre part.

Le commentaire de l'article indique que l'objectif de la disposition est de rendre le juge de paix compétent pour résoudre les conflits entre tous les acteurs de l'administration.

Toutefois, les éventuels conflits entre les éventuels administrateurs des biens (l'article 496/4, § 2, du Code civil permet au juge de paix de désigner plusieurs administrateurs des biens dans l'intérêt de la personne protégée et, le cas échéant, le juge de paix précise les compétences des différents administrateurs et la manière dont ils exercent ces compétences) ne sont pas visés légalement.

Selon les travaux préparatoires de la loi du 17 mars 2013, un tel conflit n'est pas possible puisque le juge de paix doit préciser les compétences des différents administrateurs

van de onderscheiden bewindvoerders zijn en op welke wijze zij deze bevoegdheden uitoefenen. Een groot deel van de rechtsleer is echter van mening dat de procedure van artikel 497/3 toegepast kan worden in geval van conflicten tussen bewindvoerders over de goederen, aangezien conflicten altijd mogelijk blijven, ook al heeft de vrederechter bij het aanwijzen van die bewindvoerders verduidelijkingen verschaft.¹¹

Ter wille van de rechtszekerheid dient wettelijk bepaald te worden dat de geschillen tussen bewindvoerders – ongeacht hun opdrachten – in het belang van de beschermde persoon opgelost worden.

Aldus zal het doel dat de steller van het voorontwerp zich gesteld heeft – bevoegdheid van de vrederechter om de conflicten tussen *alle* actoren van de bewindvoering op te lossen – bereikt worden.

Artikelen 23 en 25

1. Volgens het ontworpen artikel 497/5, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek kan de vrederechter na onderzoek van het verslag bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/14 of 499/17, overeenkomstig artikel 497/8 en de goedkeuring ervan, de bewindvoerder bij een met bijzondere redenen omklede beslissing een bezoldiging toekennen waarvan het bedrag niet hoger mag zijn dan drie procent van de inkomsten van de beschermde persoon.

Het vermelde artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek wordt bij artikel 25 van het voorontwerp vervangen. Luidens die bepaling onderzoekt de vrederechter de verslagen bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/14 of 499/17 en gaat hij minstens een aantal gegevens na die in dat artikel opgesomd worden.

Artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek voorziet echter niet in een goedkeuring door de vrederechter.

Die goedkeuring door de vrederechter wordt geregeld bij de bepalingen die specifiek betrekking hebben op elk verslag, te weten de artikelen 498/3, § 3, 498/4, tweede lid, 499/14, § 1, vierde lid, en § 2, vijfde lid, en 499/17, § 1, vierde lid, en § 2, vijfde lid.

Indien de bewindvoerder, overeenkomstig artikel 497/5, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, pas bezoldigd kan worden wanneer de vrederechter het verslag onderzocht heeft, bepaalde zaken nagegaan is en het verslag goedgekeurd heeft, zou die goedkeuring van de vrederechter in artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek nader bepaald moeten worden.

¹¹ Y.-H. Leleu, *Droit des personnes et des familles*, 3e éd., Brussel, Larcier, 2016, 263, nr. 200-3; K. Rotthier, *De nieuwe wet tot hervorming van het statuut van onbekwamen: Een overzicht vanuit vogelperspectief*, Not. Fisc. M., 2013, 194; D. Scheers en T. Wuytsuys, *De vrederechter en het bewind. Procedure na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 46.

et la manière dont ils exercent ces compétences. De nombreux auteurs estiment toutefois que la procédure de l'article 497/3 peut trouver à s'appliquer en cas de conflits entre les administrateurs des biens puisque, malgré les précisions apportées par le juge de paix lorsqu'il désigne lesdits administrateurs, des conflits sont toujours possibles ¹¹.

Par souci de sécurité juridique, il convient de préciser légalement que les litiges entre les administrateurs – peu importe leurs missions – sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée.

De cette manière, le souhait exprimé de l'auteur de l'avant-projet – compétence du juge de paix pour résoudre les conflits entre *tous* les acteurs de l'administration – sera atteint.

Articles 23 et 25

1. L'article 497/5, alinéa 1er, en projet du Code civil dispose que, par décision spécialement motivée, le juge de paix peut allouer à l'administrateur, après vérification du rapport visé aux articles 498/3, 498/4, 499/14 ou 499/17, conformément à l'article 497/8 et approbation de celui-ci, une rémunération dont le montant ne peut pas dépasser trois pour cent des revenus de la personne protégée.

L'article 497/8 du Code civil mentionné est remplacé par l'article 25 de l'avant-projet. Cette disposition précise que le juge de paix examine les rapports visés aux articles 498/3, 498/4, 499/14 ou 499/17 et vérifie au moins certains éléments énumérés dans cet article.

L'article 497/8 du Code civil ne prévoit toutefois pas d'approbation de la part du juge de paix.

Ce sont les dispositions spécifiques à chaque rapport qui prévoient cette approbation par le juge de paix, à savoir les articles 498/3, § 3, 498/4, alinéa 2, 499/14, § 1er, alinéa 4, et § 2, alinéa 5, et 499/17, § 1er, alinéa 4, et § 2, alinéa 5.

Si, conformément à l'article 497/5, alinéa 1er, du Code civil, la rémunération de l'administrateur n'est possible qu'après examen, vérification et approbation du rapport par le juge de paix, l'article 497/8 du Code civil devrait préciser cette approbation du juge de paix.

¹¹ Y.-H. Leleu, *Droit des personnes et des familles*, 3e éd., Bruxelles, Larcier, 2016, p. 263, n° 200-3; K. Rotthier, "De nieuwe wet tot hervorming van het statuut van onbekwamen: Een overzicht vanuit vogelperspectief", *Not. Fisc. M.*, 2013, p. 194; D. Scheers et T. Wuytsuys, *De vrederechter en het bewind. Procedure na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, p. 46.

Dat nieuwe artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek geeft trouwens een overzicht van de bevoegdheden waarover de vrederechter beschikt ten aanzien van de verslagen die uitgebracht worden.

2. In de bespreking van artikel 23 wordt eerst verwezen naar het nieuwe artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek en vervolgens naar het nieuwe artikel 497/9 van datzelfde wetboek.

Er bestaat echter geen nieuw artikel 497/9 van het Burgerlijk Wetboek. De verwijzing naar die bepaling moet bijgevolg verbeterd worden.

Artikel 29

Bij het ontworpen artikel 499/6 van het Burgerlijk Wetboek wordt niet alleen de termijn verlengd waarbinnen de bewindvoerder die een vertegenwoordigingsopdracht uitvoert, zijn eerste verslag moet uitbrengen (die termijn wordt van één maand op zes weken gebracht), maar wordt ook bepaald dat die termijn op een andere dag ingaat.

Die dag is niet langer de datum waarop de bewindvoerder zijn opdracht aanvaard heeft (vaste datum voor hem), maar is voortaan de datum van de beslissing waarbij een maatregel ter bescherming van de persoon bevolen is.

Het is niet raadzaam om louter naar het nemen van een beslissing te verwijzen om een termijn te laten ingaan. De termijn gaat dan immers in terwijl de bewindvoerder nog niet van de beslissing op de hoogte gebracht is.

In het ontworpen artikel 1249/2, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek wordt overigens bepaald dat de griffier binnen drie dagen na de uitspraak van de beschikking daarvan kennis geeft aan de partijen en, in voorkomend geval, aan de bewindvoerders en aan de vertrouwenspersoon. Gelet op de kennisgevingstermijn op zich, kan de bewindvoerder dus pas meer dan drie dagen na de uitspraak van de beslissing daarvan in kennis gesteld worden, hoewel een voor hem geldende termijn reeds ingegaan is.

Het zou opportuun zijn te bepalen dat de dag waarop de termijn van zes weken ingaat niet gewoon de dag is waarop de beslissing uitgesproken is, maar wel die waarop van de beslissing kennis gegeven is. Daardoor zou de bewindvoerder volledig op de hoogte kunnen zijn van de beslissing, terwijl ook zekerheid zou bestaan omtrent de datum waarop die termijn ingaat.

Het eerste en het tweede lid van het ontworpen artikel 499/6 moeten bijgevolg in het licht van deze opmerkingen herzien worden.

Artikel 30

Artikel 499/7, § 1, eerste lid, 1° en 3°, van het Burgerlijk Wetboek voorziet in een regeling waarbij de bewindvoerder over de persoon vanwege de vrederechter een voorafgaande

Cet article 497/8 nouveau du Code civil synthétise d'ailleurs les pouvoirs du juge de paix à l'égard des rapports qui sont rendus.

2. Dans le commentaire de l'article 23, il est fait référence, dans un premier temps, à l'article 497/8 nouveau du Code civil et, ensuite, à l'article 497/9 nouveau du même Code.

Il n'existe cependant pas d'article 497/9 nouveau du Code civil. La référence à cette disposition sera donc corrigée.

Article 29

L'article 499/6 en projet du Code civil allonge non seulement le délai endéans lequel l'administrateur qui exerce une mission de représentation doit rendre son premier rapport (d'un mois, le délai passe à six semaines) mais modifie également le point de départ de ce délai.

Le point de départ ne sera plus la date de l'acceptation de sa mission par l'administrateur (date certaine pour lui) mais sera désormais celle de la décision dans laquelle une mesure de protection de la personne a été ordonnée.

Se référer au seul prononcé d'une décision pour faire courir un délai n'est pas opportun. Le délai commence en effet à courir alors que l'administrateur n'est pas encore informé de la décision.

L'article 1249/2, § 1er, en projet du Code judiciaire dispose d'ailleurs que, dans les trois jours du prononcé, le greffier notifie les ordonnances aux parties et, le cas échéant, aux administrateurs, ainsi qu'à la personne de confiance. Compte tenu du délai de la notification en tant que telle, l'administrateur peut donc être informé plus de trois jours après le prononcé de la décision, alors pourtant qu'un délai qui s'impose à lui a d'ores et déjà débuté.

Au lieu du simple prononcé de la décision, il serait opportun que le point de départ du délai de six semaines soit la notification de la décision: cela permettra à l'administrateur d'avoir une connaissance complète de la décision, tout en donnant une date certaine au début de ce délai.

Par conséquent, les alinéas 1er et 2 de l'article 499/6 en projet seront revus au regard de ces observations.

Article 30

L'article 499/7, § 1er, alinéa 1er, 1° et 3°, du Code civil prévoit un mécanisme d'autorisation préalable du juge de paix que l'administrateur de la personne doit obtenir pour accomplir

machtiging dient te verkrijgen om in naam en voor rekening van de beschermde persoon twee handelingen te kunnen stellen, namelijk om de verblijfplaats van de beschermde persoon te wijzigen, of om de beschermde persoon in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij rechtsplegingen en handelingen. Die regels worden gehandhaafd bij artikel 30 van het voorontwerp.

Krachtens artikel 499/7, § 1, 2°, van het Burgerlijk Wetboek is thans eveneens een voorafgaande machtiging vereist om de rechten bedoeld in de wet van 22 augustus 2002 overeenkomstig artikel 14, § 2, van voornoemde wet te kunnen uitoefenen. Uit artikel 30, a), van het voorontwerp blijkt dat die machtiging niet langer nodig zal zijn.

Om die wijziging te verklaren, wordt in de bespreking van dit artikel uiteengezet dat in de wet van 22 augustus 2002 “betreffende de rechten van de patiënt” reeds een controlemechanisme opgenomen is (artikel 15, § 2, van die wet).

De controle bedoeld in artikel 15, § 2, van de wet van 22 augustus 2002 wordt nochtans door de beroepsbeoefenaar uitgeoefend, terwijl de controle waarin het huidige artikel 499/7, § 1, 2°, van het Burgerlijk Wetboek voorziet, door de vrederechter uitgeoefend wordt.

Aangezien de aard en de omvang van deze controles niet identiek zijn, moet de steller van het voorontwerp in het licht van de doelstelling van de bescherming van personen een betere verantwoording kunnen geven voor het wegvallen van de controle door de vrederechter.

Artikel 33

Bij het ontworpen artikel 499/14 van het Burgerlijk Wetboek wordt het huidige artikel 499/14 aangepast, wat het verslag betreft dat de bewindvoerder, over de persoon of over de goederen, die een vertegenwoordigingsopdracht uitvoert, jaarlijks moet uitbrengen, in het licht van de doelstellingen die door de steller van het voorontwerp nagestreefd worden.

Volgens het derde lid van het ontworpen artikel 499/14, § 2, van het Burgerlijk Wetboek wordt samen met het verslag een kopie “neergelegd” van het eerste en laatste rekeninguittreksel van de periode waarop het verslag betrekking heeft ter staving van de erin vermelde saldi, alsook, in voorkomend geval, de attesten van de financiële instelling betreffende de belegde kapitalen.

Aangezien dat verslag “meegedeeld” wordt, kan dezelfde term gebruikt worden voor de bankdocumenten die samen met het verslag overgezonden moeten worden.

Artikel 35

1. Bij het ontworpen artikel 499/17 van het Burgerlijk Wetboek wordt het huidige artikel 499/17 aangepast, wat het eindverslag betreft dat de bewindvoerder, over de persoon

deux actes, au nom et pour compte de la personne protégée, soit pour changer la résidence de la personne protégée, soit pour représenter la personne protégée en justice en demandant dans les procédures et actes. Ces règles sont maintenues par l'article 30 de l'avant-projet.

Actuellement, en vertu de l'article 499/7, § 1er, 2°, du Code civil, une autorisation préalable est également nécessaire pour exercer les droits prévus par la loi du 22 août 2002, conformément à l'article 14, § 2, de ladite loi. Il résulte de l'article 30, a), de l'avant-projet que cette autorisation ne sera plus nécessaire.

Le commentaire de l'article expose, pour expliquer cette modification, qu'un mécanisme de contrôle existe déjà dans la loi du 22 août 2002 “relative aux droits du patient” (article 15, § 2, de cette loi).

Néanmoins, le contrôle de l'article 15, § 2, de la loi du 22 août 2002 est un contrôle exercé par le praticien, tandis que le contrôle prévu à l'actuel article 499/7, § 1er, 2°, du Code civil est un contrôle exercé par le juge de paix.

La nature et l'étendue de ces contrôles n'étant pas identiques, l'auteur de l'avant-projet doit être en mesure de mieux justifier la suppression du contrôle par le juge de paix au regard de l'objectif de la protection des personnes.

Article 33

L'article 499/14 en projet du Code civil adapte l'actuel article 499/14, quant au rapport annuel que doit rendre l'administrateur, de la personne ou des biens, qui exerce une mission de représentation, en fonction des objectifs poursuivis par l'auteur de l'avant-projet.

L'alinéa 3 de l'article 499/14, § 2, en projet du Code civil prévoit qu'une copie du premier et du dernier extrait de compte de la période concernée par le rapport, destinés à étayer les soldes qui y sont mentionnés, ainsi que, le cas échéant, une attestation de l'organisme financier relative aux capitaux placés sont “déposés” en même temps que le rapport.

Ledit rapport étant “communiqué”, le même terme peut être utilisé pour les documents bancaires à produire avec le rapport.

Article 35

1. L'article 499/17 en projet du Code civil adapte l'actuel article 499/17, quant au rapport final que doit rendre l'administrateur, de la personne ou des biens, qui exerce une mission

of over de goederen, die een vertegenwoordigingsopdracht uitvoert, moet uitbrengen, in het licht van de doelstellingen die door de wetgever nagestreefd worden.

Volgens het eerste lid moet het verslag meegedeeld worden aan de vrederechter, aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel beëindigd is of aan de nieuwe bewindvoerder. In laatstgenoemd geval wordt het verslag eveneens meegedeeld aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon.

Het vierde lid, zijnerzijds, voorziet in een mededeling, naargelang van het geval, van een kopie van het verslag aan de beschermde persoon, aan de persoon ten aanzien van wie de beschermingsmaatregel beëindigd is, aan de bewindvoerder over de persoon of aan de nieuwe bewindvoerder over de persoon, aan de bewindvoerder over de goederen of aan de nieuwe bewindvoerder over de goederen, of aan de vertrouwenspersoon.

Die twee leden overlappen elkaar, aangezien ze betrekking hebben op dezelfde personen.

Het ontworpen eerste lid voorziet echter in een mededeling van het verslag, terwijl het ontworpen vierde lid voorziet in een mededeling van een kopie van het verslag.

Bijgevolg dient een van beide leden geschrapt te worden, waarbij ervoor gezorgd dient te worden dat de versie die het meest geschikt lijkt, behouden blijft.

2. Bovendien wordt in het ontworpen artikel 499/17 van het Burgerlijk Wetboek, anders dan in het huidige artikel 499/17 of dan in het nieuwe vierde lid van artikel 499/19, § 2, niet langer bepaald dat dit artikel geldt onverminderd de toepassing van de artikelen 1358 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek, die betrekking hebben op het doen van rekening en verantwoording.

De verwijzingen naar de artikelen 1358 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek lijken des te noodzakelijker daar, in tegenstelling tot de tekst van het huidige artikel 499/17 van het Burgerlijk Wetboek, de betrokken partijen niet langer opgeroepen worden om voor de vrederechter te verschijnen met het oog op de goedkeuring van het verslag.

Artikel 36

In het ontworpen artikel 499/18 van het Burgerlijk Wetboek wordt bepaald dat zolang het verslag bedoeld in artikel 499/17, eerste lid, niet meegedeeld is overeenkomstig die bepaling, geen geldige overeenkomsten gesloten kunnen worden tussen de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel beëindigd is en zijn vroegere bewindvoerder over de goederen en dat artikel 908 van toepassing blijft. Bovendien kan de nieuwe bewindvoerder over de goederen of de vroeger beschermde persoon op zijn vroegst opheffing verlenen van de zekerheidstelling die de bewindvoerder inzake zijn beheer gegeven heeft, nadat het verslag bedoeld in artikel 499/17, eerste lid, meegedeeld is overeenkomstig dat artikel 499/18.

de représentation, en fonction des objectifs poursuivis par le législateur.

L'alinéa 1er prévoit une communication du rapport au juge de paix, à la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin ou au nouvel administrateur. Dans le dernier cas, le rapport est également communiqué à la personne protégée et à sa personne de confiance.

L'alinéa 4 prévoit pour sa part une communication, selon le cas, d'une copie du rapport à la personne protégée, à la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection a pris fin, à l'administrateur de la personne ou au nouvel administrateur de la personne, à l'administrateur des biens ou au nouvel administrateur des biens, ou à la personne de confiance.

Il y a double emploi entre les deux alinéas, puisque les personnes sont les mêmes.

Toutefois, l'alinéa 1er en projet prévoit une communication du rapport, tandis que l'alinéa 4 en projet prévoit une communication d'une copie du rapport.

Il convient dès lors de supprimer l'un des deux alinéas en veillant à conserver la version qui paraît la plus idoine.

2. Par ailleurs, l'article 499/17 en projet du Code civil ne prévoit plus, contrairement à l'article 499/17 actuel ou à l'article 499/19, § 2, nouvel alinéa 4, que cette disposition s'applique sans préjudice de l'application des articles 1358 et suivants du Code judiciaire relatifs à la reddition des comptes.

Les renvois aux articles 1358 et suivants du Code judiciaire paraissent d'autant plus s'imposer que, contrairement au texte actuel de l'article 499/17 du Code civil, les parties intéressées ne sont plus convoquées devant le juge de paix en vue de l'approbation du rapport.

Article 36

L'article 499/18 en projet du Code civil dispose que, tant que le rapport visé à l'article 499/17, alinéa 1er, n'a pas été communiqué conformément à cette disposition, aucun contrat valable ne peut être conclu entre la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin et l'ancien administrateur de ses biens, et que l'article 908 reste d'application. En outre, le nouvel administrateur des biens ou la personne anciennement protégée ne peut donner la mainlevée de la garantie fournie par l'administrateur pour sûreté de sa gestion au plus tôt qu'après la communication du rapport visé à l'article 499/17, alinéa 1er, conformément à cet article 499/18.

In de bespreking van dit artikel wordt verduidelijkt dat niet de goedkeuring, maar wel de mededeling van belang is voor het afsluiten van overeenkomsten tussen de vroegere bewindvoerder en de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel beëindigd is.

Aldus geeft de steller van het voorontwerp te kennen gegeven dat de goedkeuring door de vrederechter van geen nut zou zijn.

Het principe van de goedkeuring door de rechter blijft evenwel behouden, ook al wordt de controle door de rechter een formele controle (zie het ontworpen artikel 497/8 van het Burgerlijk Wetboek).

Het is dan ook beter om te wachten tot de controle plaatsgevonden heeft alvorens overeenkomsten te sluiten, maar vooral alvorens opheffing te verlenen van de eventuele zekerheidstellingen.

Artikel 37

Het ontworpen artikel 499/19 heeft betrekking op het geval dat de rechterlijke beschermingsmaatregel beëindigd wordt, in het bijzonder wegens het overlijden van de beschermde persoon terwijl die maatregel nog geldt. De opdracht van de bewindvoerder over de goederen kan verlengd worden voor zes maanden (wat een verlenging is ten opzichte van het huidige recht), maar die opdracht wordt beperkt tot het stellen van bepaalde handelingen. Bovendien wordt bepaald dat de opdracht van de bewindvoerder in ieder geval eindigt op het tijdstip waarop de curator over de onbeheerde nalatenschap zijn opdracht aanvat of op het tijdstip waarop een erfgenaam zich aanmeldt. De bewindvoerder deelt deze informatie mee aan de vrederechter.

Overeenkomstig de nieuwe regels die ingevoerd worden, zou in het derde lid (dat het vierde lid wordt) van paragraaf 2 van artikel 499/19 van het Burgerlijk Wetboek bepaald moeten worden dat de bewindvoerder zijn definitief verslag en zijn definitief rekening “aan de griffie meedeelt”, en niet meer “ter griffie neerlegt” binnen de termijn bedoeld in het eerste lid.

Voorts lijkt het loutere feit dat een erfgenaam zich bij de bewindvoerder aanmeldt, niet te volstaan om aan de opdracht van deze laatste een eind te maken. Opdat de erfgenaam op geldige wijze handelingen kan stellen, moet hij de nalatenschap zuiver of onder voorrecht van boedelbeschrijving aanvaarden. Indien de erfgenaam die zich aanmeldt, de nalatenschap achteraf verwerpt, zouden de schuldeisers die bij artikel 499/19 van het Burgerlijk Wetboek beschermd worden, geblokkeerd worden. Indien de ontworpen bepalingen toegepast zouden worden, zou voor de bewindvoerder in dat kader geen rol meer weggelegd zijn.

Het dispositief dient derhalve in het licht van die opmerking herzien te worden.

Le commentaire de l'article précise que ce n'est pas l'approbation mais la communication qui est importante pour la conclusion de contrats entre l'ancien administrateur et la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin.

Ce faisant, l'auteur de l'avant-projet laisse sous-entendre que l'approbation par le juge de paix n'aurait pas d'utilité.

Le principe de l'approbation par le juge est cependant maintenu, même si le contrôle du juge devient un contrôle formel (voir l'article 497/8 en projet du Code civil).

Il est dès lors préférable d'attendre que le contrôle soit opéré avant que des contrats soient conclus, mais que surtout les garanties éventuelles soient levées.

Article 37

L'article 499/19 en projet vise l'hypothèse de la fin de la mesure de protection judiciaire, en particulier en cas de décès de la personne protégée en cours de mesure. L'administrateur des biens peut voir sa mission prolongée pour une durée de six mois (il s'agit d'un allongement par rapport au droit actuel), sa mission étant toutefois limitée à l'accomplissement de certains actes. En outre, il est prévu que la mission de l'administrateur prend fin en tous les cas au moment où le curateur entame sa mission sur la succession vacante ou au moment où un héritier se manifeste. L'administrateur communique cette information au juge de paix.

Conformément aux nouvelles règles mises en place, l'alinéa 3, qui devient l'alinéa 4, du paragraphe 2 de l'article 499/19 du Code civil devrait prévoir que l'administrateur “communique” et non plus “dépose”, au cours de la période visée à l'alinéa 1er, son rapport et son compte définitifs au greffe.

Par ailleurs, la simple manifestation d'un héritier auprès de l'administrateur ne paraît pas suffisante pour mettre un terme à sa mission. Pour que l'héritier puisse valablement accomplir des actes, il lui est nécessaire d'accepter, purement et simplement, ou sous bénéfice d'inventaire, une succession. Si l'héritier qui se manifeste, refuse par après la succession, les créanciers, qui sont protégés par l'article 499/19 du Code civil, se verraient bloqués. Si l'on devait appliquer les dispositions en projet, l'administrateur ne pourrait plus intervenir.

Il convient dès lors de revoir le dispositif au regard de cette observation.

Artikel 42

Het is de bedoeling van de steller van het voorontwerp om de vrederechter bevoegd te maken voor de oplossing van geschillen tussen alle actoren van het bewind. Maar er wordt nog steeds niet voorzien in een wettelijke regeling in geval van een conflict tussen de bewindvoerders over de goederen, terwijl het nochtans zo is dat, indien verscheidene vertrouwenspersonen aangesteld worden, de bevoegdheden van de verscheidene vertrouwenspersonen door de vrederechter gepreciseerd worden, alsook de wijze waarop zij hun bevoegdheid uitoefenen (artikel 501, tiende lid, van het Burgerlijk Wetboek). Ondanks die preciseringen zijn conflicten dus mogelijk, aangezien nu voorzien wordt in een procedure om ze op te lossen.

De rechter moet de bevoegdheden van de onderscheiden bewindvoerders en de wijze waarop ze die bevoegdheden uitoefenen echter ook preciseren wanneer hij verscheidene bewindvoerders over de goederen aanstelt (artikel 496/4, § 2, van het Burgerlijk Wetboek). Conflicten zijn evenzeer mogelijk zodat ook voorzien zou moeten worden in een wettelijke regeling in geval van geschillen tussen de bewindvoerders over de goederen.

Artikel 44

Het ontworpen artikel 908 van het Burgerlijk Wetboek stelt dat de bewindvoerder die in het kader van een rechterlijke beschermingsmaatregel optreedt en eenieder die een gerechtelijk mandaat uitoefent geen voordeel zullen kunnen genieten van de beschikkingen onder de levenden of bij testament die de beschermde persoon of de persoon ten aanzien van wie dat mandaat uitgeoefend wordt tijdens de rechterlijke bescherming of dat mandaat te hunnen behoeve gemaakt zou kunnen hebben. Er wordt eveneens bepaald dat die regel niet van toepassing is op de personen genoemd in artikel 496, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek en in artikel 909, derde lid, 2° en 3°, van hetzelfde wetboek (uitzondering reeds opgenomen in het huidige artikel 908).

In de bespreking van het artikel staat dat het de bedoeling is te verwijzen naar de beschikkingen onder de levenden of bij testament die de persoon gemaakt zou kunnen hebben tijdens de rechterlijke bescherming of tijdens het mandaat. Het is op dat ogenblik dat de beschermde persoon of de persoon ten aanzien van wie dat mandaat uitgeoefend wordt kwetsbaar is.

De formulering van artikel 908 is ontleend aan die van het tweede lid van artikel 909 van het Burgerlijk Wetboek.

Het ontworpen artikel voegt er evenwel aan toe dat de in artikel 496, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde bewindvoerders niet van dat voordeel uitgesloten zullen worden, dit wil zeggen de bewindvoerders die op basis van een door de beschermde persoon afgelegde verklaring van voorkeur aangesteld zouden zijn op een ogenblik dat hij rechtsgeldig zijn wil te kennen gaf.

Article 42

L'objectif de l'auteur de l'avant-projet est de rendre le juge de paix compétent pour la résolution de litiges entre tous les acteurs de l'administration. Mais l'hypothèse du conflit entre les administrateurs des biens n'est toujours pas visée légalement alors pourtant que, si plusieurs personnes de confiance sont désignées, le juge de paix précise les compétences des différentes personnes de confiance ainsi que les modalités d'exercice de leur compétence (article 501, alinéa 10, du Code civil). Malgré ces précisions, des conflits sont donc possibles puisqu'une procédure pour les résoudre est désormais prévue.

Or, le juge doit également préciser les compétences des différents administrateurs et la manière dont ils exercent ces compétences lorsqu'il désigne plusieurs administrateurs des biens (article 496/4, § 2, du Code civil). Des conflits sont tout autant possibles de sorte que l'hypothèse des litiges entre les administrateurs des biens devrait aussi être visée légalement.

Article 44

L'article 908 en projet du Code civil signale que l'administrateur qui intervient dans le cadre d'une mesure de protection judiciaire et toute personne qui exerce un mandat judiciaire ne pourront profiter des dispositions entre vifs ou testamentaires que la personne protégée ou la personne à l'égard de laquelle ce mandat est exercé aurait pu faire en leur faveur au cours de la protection judiciaire ou de ce mandat. Il est en outre précisé que cette règle n'est pas applicable aux personnes mentionnées à l'article 496, alinéa 1er, du Code civil et à l'article 909, alinéa 3, 2° et 3°, du même Code (exception déjà présente dans l'article 908 actuel).

Le commentaire de l'article précise que l'objectif est de viser les dispositions entre vifs ou testamentaires que la personne aurait pu faire au cours de la protection judiciaire ou au cours du mandat. C'est à ce moment-là que la personne protégée ou à l'égard de laquelle ce mandat est exercé est vulnérable.

La formulation de l'article 908 est reprise de celle de l'alinéa 2 de l'article 909 du Code civil.

L'article en projet ajoute toutefois que ne seront pas concernés par cette exclusion les administrateurs visés par l'article 496, alinéa 1er, du Code civil, soit les administrateurs qui auraient été désignés sur la base d'une déclaration de préférence réalisée par la personne protégée, à une époque où elle exprimait valablement sa volonté.

De uitsluiting wordt dus ruimer vergeleken bij het huidige recht, dat enkel betrekking heeft op de personen genoemd in artikel 909, derde lid, 2° en 3°, van het Burgerlijk Wetboek, dit wil zeggen in de volgende gevallen:

“2° de algemene beschikkingen ten voordele van bloedverwanten tot en met de vierde graad, mits de overledene geen erfgenamen in de rechte lijn achterlaat; tenzij degene ten voordele van wie de beschikking gemaakt is, zelf tot die erfgenamen behoort;

3° de beschikkingen ten voordele van de echtgenoot, de wettelijk samenwonende of de persoon met wie de beschikker een feitelijk gezin vormt”.

Met het ontworpen artikel wordt de uitzondering uitgebreid, aangezien de in artikel 496, eerste lid, bedoelde bewindvoerders “om het even wie” en zelfs professionele bewindvoerders kunnen zijn. Soms “plant” een persoon immers zijn toekomstige onbekwaamheid door de wens uit te drukken dat door een “professional” opgetreden zou worden, ten nadele van naaste familieleden, om familiale conflicten zoveel mogelijk te vermijden. Die in voorkomend geval professionele bewindvoerders zouden voortaan voordeel kunnen genieten van beschikkingen onder de levenden of bij testament die bijvoorbeeld opgesteld zouden worden door de persoon die later een beschermde persoon zou worden.

In dat geval worden de verklaring van voorkeur en de beschikking onder de levenden of bij testament weliswaar opgesteld op een ogenblik dat de persoon op juridisch vlak handelingsbekwaam is. Maar niets sluit een eventuele “feitelijke onbekwaamheid” uit en niets staat eraan in de weg dat eventueel druk uitgeoefend wordt door een eventuele toekomstige bewindvoerder.

De bepaling moet in het licht van die opmerking herzien worden en daarbij dient erop toegezien te worden dat er redenen opgegeven worden voor het verschil in behandeling dat aldus ontstaat tussen de professionele lasthebbers naargelang deze laatsten al dan niet op basis van een verklaring van voorkeur aangesteld worden.

Artikel 50

1. Het ontworpen artikel 2003, tweede lid, eerste zin, van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat, wat de algemene lastgevingen bedoeld in artikel 1987 of de lastgevingen bedoeld in artikel 489 betreft, de lastgeving eindigt wanneer de lastgever in de in artikel 488/1 bedoelde staat komt te verkeren en de lastgeving niet voldoet aan de vereisten bepaald in de artikelen 490 en 490/1, § 1.

Het ontworpen artikel 2003, tweede lid, strekt er bovendien toe het huidige lid met twee zinnen aldus aan te vullen dat (1°) in de nieuwe zin van dat lid bepaald wordt dat afgeweken kan worden van het voorgaande (namelijk wat de algemene lastgevingen of de lastgevingen bedoeld in artikel 489 betreft, eindigt de lastgeving wanneer de lastgever in de in artikel 488/1 bedoelde staat verkeert en de lastgeving niet voldoet aan de vereisten bepaald in de artikelen 490 en 490/1,

L'exclusion est donc élargie par rapport au droit actuel, qui ne vise que les personnes mentionnées à l'article 909, alinéa 3, 2° et 3°, du Code civil, soit les hypothèses suivantes:

“2° les dispositions universelles, dans le cas de parenté jusqu'au quatrième degré inclusivement, pourvu toutefois que le décédé n'ait pas d'héritiers en ligne directe; à moins que celui au profit de qui la disposition a été faite, ne soit lui-même du nombre de ces héritiers;

3° les dispositions en faveur du conjoint, du cohabitant légal ou de la personne vivant maritalement avec le disposant”.

Avec l'article en projet, l'exception est élargie puisque les administrateurs visés dans l'article 496, alinéa 1er, peuvent être “n'importe qui”, et même des administrateurs professionnels. Il arrive en effet qu'une personne “planifie” sa future incapacité en souhaitant que ce soit un professionnel qui intervienne, au détriment de proches familiaux, pour éviter autant que possible des conflits familiaux. Ces administrateurs, professionnels le cas échéant, pourraient désormais bénéficier de dispositions entre vifs ou testamentaires qui seraient par exemple réalisées par la personne qui deviendrait par après protégée.

Dans cette hypothèse, la déclaration de préférence et la disposition entre vifs ou testamentaire sont, il est vrai, rédigées à une époque où la personne est capable, au niveau juridique. Mais rien n'exclut une éventuelle “incapacité factuelle” et une pression éventuelle exercée par un futur administrateur éventuel.

La disposition sera réexaminée à la lumière de cette observation en veillant à justifier la différence de traitement instaurée pour les mandataires professionnels selon que ceux-ci sont désignés ou non sur la base d'une déclaration de préférence.

Article 50

1. L'article 2003, alinéa 2, première phrase, en projet du Code civil dispose que le mandat finit, en ce qui concerne les mandats généraux visés à l'article 1987 ou les mandats visés à l'article 489, lorsque le mandant se retrouve dans l'état visé à l'article 488/1 et que le mandat ne répond pas aux exigences prévues aux articles 490 et 490/1, § 1er.

L'article 2003, alinéa 2, en projet tend en outre à compléter de deux phrases l'alinéa actuel pour prévoir, (1°) dans la nouvelle phrase de cet alinéa, qu'il peut être dérogé à ce qui précède (à savoir la fin du mandat pour les mandats généraux ou les mandats de l'article 489 lorsque le mandant est dans un état visé à l'article 488/1 et que le mandat ne respecte pas les exigences des articles 490 et 490/1, § 1er) si cela est expressément stipulé dans le contrat de mandat dans

§ 1) indien dat uitdrukkelijk bedongen wordt in de lastgevingsovereenkomst waarbij meerdere lastgevers eenzelfde belang nastreven of ingeval de lastgeving onlosmakelijk deel uitmaakt van een complexe overeenkomst die hoofdzakelijk andere rechtshandelingen tot voorwerp heeft, en dat (2°) in de nieuwe derde zin van dat lid bepaald wordt dat de lastgeving in alle gevallen eindigt indien de lasthebber in de staat verkeert bedoeld in artikel 488/1.

2. In de bespreking van artikel 50 staat het volgende:

“Ingeval een lasthebber handelingsonbekwaam wordt verklaard, terwijl hij instaat voor de buitengerechtelijke bescherming van een kwetsbare meerderjarige dan eindigt de lastgeving (art. 2003 BW en art. 490/1, § 1 BW *a contrario*). Er is evenwel niets bepaald voor het geval een lasthebber van een louter gemeenrechtelijke lastgeving handelingsonbekwaam wordt. Artikel 2003 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt niet langer dat deze handelingsonbekwaamheid een einde maakt aan de lastgeving. Gelet op het *intuitu personae* karakter zou dit wel het geval moeten zijn. Dit wordt verduidelijkt in de tekst.”

Dat wordt verduidelijkt helemaal op het einde van het ontworpen tweede lid van artikel 2003, in de nieuwe derde zin van dat lid. Zodoende zal het tweede lid van artikel 2003 op twee verschillende gevallen betrekking hebben: in eerste instantie op de onbekwaamheid van de lastgever en vervolgens in tweede instantie op de onbekwaamheid van de lasthebber.

Met het oog op de duidelijkheid en een betere leesbaarheid van de tekst is het raadzaam om de nieuwe derde zin van het tweede lid in een afzonderlijk lid op te nemen.

3. In zoverre de Franse tekst van de bespreking van artikel 50 gewag maakt van de onbekwaamheid van de “lasthebber” wat het geval betreft waarnaar in de nieuwe tweede zin van het tweede lid verwezen wordt, moet hij in overeenstemming gebracht worden met de Nederlandse tekst van die bespreking waarin terecht verwezen wordt naar het geval waarin de “lastgever” onbekwaam is.

Dat bevestigt dat het om elke discussie te voorkomen van belang is dat in twee verschillende leden enerzijds naar de onbekwaamheid van de lastgever en anderzijds naar de onbekwaamheid van de lasthebber verwezen wordt.

Artikel 52

1. Artikel 594, 16°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de vrederechter op verzoekschrift uitspraak doet over elk verzoek dat tot hem gericht is met toepassing van de artikelen 490 tot 501/2 van het Burgerlijk Wetboek.

Die bepaling wordt aangepast, aangezien thans een nieuw artikel 501/3 van het Burgerlijk Wetboek ingevoegd wordt (artikel 42 van het voorontwerp).

Er dient evenwel opgemerkt te worden – en dat stond reeds verkeerdelijk vermeld in de huidige wet – dat de laatste bepaling van het hoofdstuk van het Burgerlijk Wetboek

lequel plusieurs mandants poursuivent un intérêt semblable ou dans le cas où le mandat fait partie indissociablement d'un contrat complexe qui concerne principalement d'autres actes juridiques et, (2°) dans la nouvelle troisième phrase de cet alinéa, que, dans tous les cas, le mandat prend fin si le mandataire se trouve dans l'état visé à l'article 488/1.

2. Le commentaire de l'article 50 précise ce qui suit:

“Si un mandataire est déclaré incapable alors qu'il assure la protection extrajudiciaire d'un majeur vulnérable, le mandat prend fin (article 2003 du Code civil et 490/1, § 1er, du Code civil *a contrario*). Toutefois, rien n'est prévu dans l'hypothèse où un mandataire titulaire d'un mandat purement de droit commun devient incapable. L'article 2003 du Code civil ne précise plus que cette incapacité met fin au mandat. Compte tenu du caractère *intuitu personae*, cela devrait néanmoins être le cas. Le texte le précise”.

Cette précision figure à la toute fin de l'alinéa 2 en projet de l'article 2003, dans sa nouvelle troisième phrase. Ce faisant, l'alinéa 2 de l'article 2003 visera deux hypothèses différentes: l'incapacité du mandant, dans un premier temps, et ensuite, dans un second temps, l'incapacité du mandataire.

Pour plus de clarté et de lisibilité du texte, il est conseillé de placer la nouvelle troisième phrase de l'alinéa 2 dans un alinéa distinct.

3. La version française du commentaire de l'article 50, en tant qu'elle évoque l'incapacité du “mandataire” pour ce qui concerne l'hypothèse visée par la nouvelle deuxième phrase de l'alinéa 2, doit être alignée sur la version néerlandaise de ce commentaire qui, à bon escient, se réfère à l'hypothèse de l'incapacité du mandant (“lastgever”).

Ceci confirme l'importance, pour éviter toute discussion, de viser dans deux alinéas différents, d'une part, l'incapacité du mandant et, d'autre part, l'incapacité du mandataire.

Article 52

1. L'article 594, 16°, du Code judiciaire précise que le juge de paix, saisi par voie de requête, statue sur toute demande qui lui est adressée en application des articles 490 à 501/2 du Code civil.

Cette disposition est adaptée puisque désormais un nouvel article 501/3 du Code civil est inséré (article 42 de l'avant-projet).

Il convient toutefois de relever – et c'était déjà une erreur dans le cadre de la loi actuelle – que la dernière disposition du Code civil du chapitre consacré aux personnes protégées

betreffende de beschermde personen artikel 502 van het Burgerlijk Wetboek is, welk artikel betrekking heeft op de beëindiging van het bewind en het einde van de opdracht van de bewindvoerder. In artikel 502, § 2, 5° en 6°, van het Burgerlijk Wetboek wordt trouwens verwezen naar door de vrederechter genomen beslissingen.

Het zou beter zijn dat in artikel 594, 16°, van het Gerechtelijk Wetboek dus ook naar dat artikel 502 van het Burgerlijk Wetboek verwezen wordt.

2. Bovendien rijst de vraag waarom in de huidige niet-gewijzigde tekst naar artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek verwezen wordt, terwijl de artikelen 488/1 en 489 van het Burgerlijk Wetboek eveneens betrekking hebben op de beschermde personen.

Ter wille van de rechtszekerheid zou het beter zijn dat naar alle relevante bepalingen verwezen wordt.

3. In het niet-gewijzigde artikel 594, 16°/1, van het Gerechtelijk Wetboek wordt verwezen naar “de vorderingen om maatregelen tot gerechtelijke bescherming, als bedoeld in de artikelen 1238 tot 1252” van het Gerechtelijk Wetboek.

Dat artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek wordt opgeheven bij artikel 82 van het voorontwerp.

Ten slotte volgt uit artikel 55 van het voorontwerp dat het opschrift van boek 4, hoofdstuk X, afdeling 1, van deel IV van het Gerechtelijk Wetboek niet langer “Rechterlijke bescherming” luidt.

Artikel 594, 16°/1, van het Gerechtelijk Wetboek zou dus ook herzien moeten worden.

Artikel 54

Bij artikel 54 wordt artikel 765 van het Gerechtelijk Wetboek opgeheven. Op grond van dat laatste artikel kan de vrederechter, wanneer hij uitspraak doet over vorderingen met betrekking tot minderjarigen of beschermde personen, zelfs ambtshalve, na onderzoek van de zaak, het schriftelijk advies van het openbaar ministerie eisen. De procedure wordt in die bepaling beschreven.

In de bespreking van artikel 54 staat dat die procedure van het schriftelijk advies zeer zwaar en dwingend is en geen groot succes blijkt te zijn in de praktijk.

In de bespreking staat voorts dat dat toch niet elke tussenkomst van het openbaar ministerie uitsluit in een gerechtelijke beschermingsprocedure. De vrederechter kan immers altijd inlichtingen inwinnen bij de procureur des Konings – en bij de bevoegde sociale dienst - teneinde zowel de familiale, morele en materiële toestand als de levensomstandigheden van de beschermde persoon te kennen (ontworpen artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek) en in dat opzicht een schriftelijk advies van het openbaar ministerie vragen over die aspecten.

est l'article 502 du Code civil, qui vise la fin de l'administration et la fin de la mission de l'administrateur. Les 5° et 6°, de l'article 502, § 2, du Code civil visent d'ailleurs des décisions prises par le juge de paix.

Il serait préférable que l'article 594, 16°, du Code judiciaire vise donc également cet article 502 du Code civil.

2. En outre, la question se pose de savoir pourquoi, dans le texte actuel non modifié, viser l'article 490 du Code civil, alors que les articles 488/1 et 489 du Code civil concernent également les personnes protégées.

Il serait préférable, par sécurité juridique, que l'ensemble des dispositions pertinentes soient visées.

3. L'article 594, 16°/1, du Code judiciaire, non modifié, vise “les demandes de mesures de protection judiciaire visées aux articles 1238 à 1252” du Code judiciaire.

Cet article 1252 du Code judiciaire est abrogé par l'article 82 de l'avant-projet.

Enfin, il résulte de l'article 55 de l'avant-projet que l'intitulé de la section 1, du chapitre X, du livre 4, de la quatrième partie du Code judiciaire n'est plus “De la protection judiciaire”.

L'article 594, 16°/1, du Code judiciaire devrait donc être également revu.

Article 54

L'article 54 abroge l'article 765 du Code judiciaire. Cette disposition permet au juge de paix, lorsqu'il statue sur des demandes relatives aux mineurs ou aux personnes protégées, de requérir, même d'office, après instruction de la cause, l'avis écrit du ministère public. La procédure est décrite dans cette disposition.

Le commentaire de l'article 54 précise que cette procédure d'avis écrit est fort lourde et contraignante et ne rencontre pas un grand succès dans la pratique.

Le commentaire poursuit que cela n'exclut pas pour autant toute intervention du ministère public dans une procédure de protection judiciaire. En effet, le juge de paix peut toujours recueillir des renseignements auprès du procureur du Roi – et du service social compétent – en vue de connaître la situation familiale, morale et matérielle, ainsi que les conditions de vie de la personne protégée (article 1246 en projet du Code judiciaire) et, à ce titre, demander un avis écrit du ministère public sur ces points.

Die bepaling en de bespreking ervan geven aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Enerzijds wordt in het ontworpen artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek niet vermeld dat het openbaar ministerie zijn advies kan geven over de gevraagde inlichtingen.

Anderzijds is het advies waarvan sprake is in het huidige artikel 765 van het Gerechtelijk Wetboek iets anders dan een advies over het inwinnen van inlichtingen teneinde de familiale, morele en materiële toestand te kennen, alsook over de levensomstandigheden van de beschermde persoon. Het advies waarvan sprake is in artikel 765 van het Gerechtelijk Wetboek is een algemeen advies over de aan de vrederechter voorgestelde toestand. Dat advies kan al dan niet betrekking hebben op de wenselijkheid om tot een maatregel te besluiten.

Ook al valt de opheffing van artikel 765 van het Gerechtelijk Wetboek in de praktijk te begrijpen, is de bespreking van het artikel verkeerd gesteld, aangezien het huidige artikel 765 van het Gerechtelijk Wetboek en het ontworpen artikel 1246 van hetzelfde wetboek niet hetzelfde toepassingsgebied hebben.

Artikel 57

1. Het ontworpen artikel 1238 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet in een nieuw geval van ambtshalve aanhangigmaking bij de vrederechter: dat waarin “hij gevat is overeenkomstig paragraaf 1” (verzoek van de beschermde of te beschermen persoon, van elke belanghebbende of van de procureur des Konings) en waarin de genoemde rechter dat “nuttig acht, voor zover de partijen geen verzoek in die zin neergelegd hebben.”

2. Gevraagd naar het nut van die bepaling heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“Il fait écho à ce qui est déjà prévu dans l'article 1238, § 1er, alinéa 3, du Code judiciaire selon lequel “[l]e juge qui est saisi conformément à l'alinéa 1er, peut statuer sur toutes les mesures visées dans les articles 490/1, 490/2 et 492/1 du Code civil”. On envisage en fait l'hypothèse où, par exemple, après avoir entendu la personne intéressée ou ses proches ou obtenu le résultat des expertises réclamées, le juge constate que la demande introduite par les parties est incomplète et aurait dû prévoir d'autres mesures nécessaires à la gestion des intérêts patrimoniaux (protection des biens) ou extrapatrimoniaux (protection de la personne) de l'intéressé.

Bien entendu, la saisine d'office d'autres mesures que celles demandées par une partie est légalement encadrée. Elle ne pourra avoir lieu que si le juge estime qu'elle est dans l'intérêt de la personne majeure, précisément parce qu'[elle] se trouve dans un état de santé qui ne lui permet plus d'assumer seul[e] la gestion de ses intérêts patrimoniaux ou extrapatrimoniaux (article 488/1 du Code civil). Il devra veiller à ce que la mesure complémentaire soit nécessaire et proportionnée et ce, parce que le principe de l'autonomie de la personne à gérer ses intérêts est le principe et la mise sous protection judiciaire est l'exception (article 492/1, § 1er, alinéa 2, et § 2, alinéa 2, du Code civil).”

Cette disposition et son commentaire appellent les observations suivantes.

D'une part, l'article 1246 en projet du Code judiciaire ne précise pas que le ministère public peut donner son avis sur les renseignements demandés.

D'autre part, l'avis de l'article 765 actuel du Code judiciaire est différent d'un avis sur des renseignements en vue de connaître la situation familiale, morale et matérielle, ainsi que sur les conditions de vie de la personne protégée. L'avis de l'article 765 du Code judiciaire est un avis général sur la situation présentée devant le juge de paix. Cet avis peut ou non porter sur l'opportunité même du prononcé d'une mesure.

Même si la suppression de l'article 765 du Code judiciaire peut se comprendre en pratique, le commentaire de l'article est erroné puisque le champ d'application de l'article 765 actuel du Code judiciaire et de l'article 1246 en projet du même Code n'est pas identique.

Article 57

1. L'article 1238 en projet du Code judiciaire prévoit une nouvelle hypothèse de saisine d'office du juge de paix: celle où il a été saisi conformément au paragraphe 1er (demande de la personne protégée ou à protéger, de toute personne intéressée ou du procureur du Roi) et où ledit juge l'estime utile, lorsque les parties n'ont pas introduit de demande à cette fin.

2. Interrogé sur l'utilité de cette disposition, le délégué a précisé ce qui suit:

“Il fait écho à ce qui est déjà prévu dans l'article 1238, § 1er, alinéa 3, du Code judiciaire selon lequel “[l]e juge qui est saisi conformément à l'alinéa 1er, peut statuer sur toutes les mesures visées dans les articles 490/1, 490/2 et 492/1 du Code civil”. On envisage en fait l'hypothèse où, par exemple, après avoir entendu la personne intéressée ou ses proches ou obtenu le résultat des expertises réclamées, le juge constate que la demande introduite par les parties est incomplète et aurait dû prévoir d'autres mesures nécessaires à la gestion des intérêts patrimoniaux (protection des biens) ou extrapatrimoniaux (protection de la personne) de l'intéressé.

Bien entendu, la saisine d'office d'autres mesures que celles demandées par une partie est légalement encadrée. Elle ne pourra avoir lieu que si le juge estime qu'elle est dans l'intérêt de la personne majeure, précisément parce qu'[elle] se trouve dans un état de santé qui ne lui permet plus d'assumer seul[e] la gestion de ses intérêts patrimoniaux ou extrapatrimoniaux (article 488/1 du Code civil). Il devra veiller à ce que la mesure complémentaire soit nécessaire et proportionnée et ce, parce que le principe de l'autonomie de la personne à gérer ses intérêts est le principe et la mise sous protection judiciaire est l'exception (article 492/1, § 1er, alinéa 2, et § 2, alinéa 2, du Code civil).”

Ter wille van de duidelijkheid zou die toelichting in de parlementaire voorbereiding opgenomen moeten worden.

3. Er dient opgemerkt te worden dat de laatste bepaling van het hoofdstuk van het Burgerlijk Wetboek betreffende de beschermde personen artikel 502 van het Burgerlijk Wetboek is, welk artikel betrekking heeft op de beëindiging van het bewind en het einde van de opdracht van de bewindvoerder. In artikel 502, § 2, 5° en 6°, van het Burgerlijk Wetboek wordt trouwens verwezen naar door de vrederechter genomen beslissingen.

Het zou beter zijn dat in artikel 1238 van het Gerechtelijk Wetboek dus ook naar dat artikel 502 van het Burgerlijk Wetboek verwezen wordt.

Bovendien rijst de vraag waarom naar artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek verwezen wordt, terwijl de artikelen 488/1 en 489 van het Burgerlijk Wetboek eveneens betrekking hebben op de beschermde personen.

Ter wille van de rechtszekerheid zou het beter zijn dat naar alle relevante bepalingen verwezen wordt.

Artikel 58

1. Het ontworpen artikel 1239 van het Gerechtelijk Wetboek strekt tot uniformisering van de procedure door te bepalen dat elk verzoek op grond van de artikelen 490 tot 501/3 van het Burgerlijk Wetboek of op grond van de bepalingen van onderhavig hoofdstuk ingediend wordt bij verzoekschrift gericht aan het bevoegde vredegerecht. De Koning stelt de modellen van verzoekschriften op.

2. In de bespreking van artikel 58 staat het volgende:

“Deze verzoekschriften zijn noch eenzijdig, noch op tegenspraak: het betreft verzoekschriften *sui generis* waarvan de modaliteiten integraal geregeld worden door de bepalingen van onderhavig hoofdstuk, in afwijking van de artikelen 1025 en volgende en 1034*bis* en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.”

Daaruit valt op te maken dat de bijzonderheden van de procedure (geen tegenpartij in de algemene betekenis van het woord) de steller van het voorontwerp ertoe aanzetten om in een verzoekschrift *ad hoc* te voorzien.

Om elke discussie te voorkomen zou in het dispositief vermeld moeten worden dat dat verzoekschrift niet valt onder de regeling van de artikelen 1025 en volgende, noch onder die van de artikelen 1034*bis* en volgende, maar wel onder de regeling van artikel 1240.

Voorts dient op zijn minst in de bespreking van het artikel gepreciseerd te worden of het gebruik van de door de Koning opgestelde modellen van verzoekschriften, waarvan in de tweede ontworpen zin sprake is, al dan niet een vereiste is voor de ontvankelijkheid van het verzoekschrift.

Cette explication devrait être reproduite au sein des travaux préparatoires, dans un souci de clarté.

3. Il convient de relever que la dernière disposition du chapitre du Code civil consacré aux personnes protégées est l'article 502 du Code civil, qui vise la fin de l'administration et la fin de la mission de l'administrateur. Les 5° et 6°, de l'article 502, § 2, du Code civil, visent d'ailleurs des décisions prises par le juge de paix.

Il serait préférable que l'article 1238 du Code judiciaire vise donc également cet article 502 du Code civil.

En outre, la question se pose de savoir pourquoi viser l'article 490 du Code civil, alors que les articles 488/1 et 489 du Code civil concernent également les personnes protégées.

Il serait préférable, par sécurité juridique, que l'ensemble des dispositions pertinentes soient visées.

Article 58

1. L'article 1239 en projet du Code judiciaire tend à l'uniformisation de la procédure en indiquant que toute demande fondée sur les articles 490 à 501/3 du Code civil ou sur les dispositions du présent chapitre est introduite par requête adressée à la justice de paix compétente. Le Roi établit les modèles de requête.

2. Le commentaire de l'article 58 précise que

“[c]es requêtes ne sont ni des requêtes unilatérales, ni des requêtes contradictoires: il s'agit de requêtes *sui generis* dont les modalités sont intégralement régies par les dispositions du présent chapitre, par dérogation aux articles 1025 et suivants et 1034*bis* et suivants du Code judiciaire”.

On comprend que les particularités de la procédure (inexistence d'un adversaire au sens commun du terme) incitent l'auteur de l'avant-projet à prévoir une requête *ad hoc*.

Pour éviter toute discussion, il conviendrait d'insérer dans le dispositif que cette requête n'est soumise ni au régime des articles 1025 et suivants ni à celui des articles 1034*bis* et suivants mais bien à celui de l'article 1240.

Il convient en outre de préciser, à tout le moins dans le commentaire de l'article, si l'utilisation des modèles de requêtes établies par le Roi dont il est question à la deuxième phrase en projet, constitue ou non une condition de recevabilité de la requête.

3. Zoals hiervoor reeds opgemerkt is, dient erop gewezen te worden dat de laatste bepaling van het hoofdstuk van het Burgerlijk Wetboek betreffende de beschermde personen artikel 502 van het Burgerlijk Wetboek is, welk artikel betrekking heeft op de beëindiging van het bewind en het einde van de opdracht van de bewindvoerder. In artikel 502, § 2, 5° en 6°, van het Burgerlijk Wetboek wordt trouwens verwezen naar door de vrederechter genomen beslissingen.

Het zou beter zijn dat in het ontworpen artikel 1239 van het Gerechtelijk Wetboek dus ook naar dat artikel 502 van het Burgerlijk Wetboek verwezen wordt.

Bovendien rijst de vraag waarom naar artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek verwezen wordt, terwijl de artikelen 488/1 en 489 van het Burgerlijk Wetboek eveneens betrekking hebben op de beschermde personen.

Ter wille van de rechtszekerheid zou het beter zijn dat naar alle relevante bepalingen verwezen wordt.

Artikel 59

1. In het ontworpen artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek zijn de vermeldingen opgenomen die het in artikel 1239 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde verzoekschrift moet bevatten. Een aantal ervan zullen verplichte vermeldingen zijn (§ 1), andere zullen “voor zover mogelijk” vermeld moeten worden (§ 2), en het zal mogelijk zijn om het verzoekschrift aan te vullen (§ 3).

De ontworpen bepaling neemt het huidige artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek over, maar vult het aan en verduidelijkt het wat de inhoud van het verzoekschrift betreft, aangezien niet meer verwezen zal worden naar de bepalingen van het in de artikelen 1026 tot 1034 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde eenzijdig verzoekschrift.

2. In artikel 1240, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek zijn de vermeldingen opgenomen die verplicht in het verzoekschrift vermeld moeten worden.

Het gaat om de vermeldingen in het huidige artikel 1026, 1° tot 3°, van het Gerechtelijk Wetboek en die welke in het huidige artikel 1240, derde lid, 1° en 2°, van het Gerechtelijk Wetboek opgenomen zijn.

De vermeldingen in artikel 1026, 4°, (de aanwijzing van de rechter die van het verzoekschrift kennis moet nemen) en 5°, (de ondertekening van het verzoekschrift) van het Gerechtelijk Wetboek worden niet in het huidige ontwerp overgenomen, terwijl dergelijke vermeldingen nochtans deel uitmaken van “het gemeen gerechtelijk recht”. Ze zouden dan ook tot de verplichte vermeldingen moeten behoren.

Overeenkomstig het huidige artikel 1240, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek zou evenwel bepaald kunnen worden dat het verzoekschrift door de verzoeker of door diens advocaat ondertekend kan worden.

3. Comme il a déjà été signalé, il convient de relever que la dernière disposition du chapitre du Code civil consacré aux personnes protégées est l'article 502 du Code civil, qui vise la fin de l'administration et la fin de la mission de l'administrateur. Les 5° et 6°, de l'article 502, § 2, du Code civil visent d'ailleurs des décisions prises par le juge de paix.

Il serait préférable que l'article 1239 en projet du Code judiciaire vise donc également cet article 502 du Code civil.

En outre, la question se pose de savoir pourquoi viser l'article 490 du Code civil, alors que les articles 488/1 et 489 du Code civil concernent également les personnes protégées.

Il serait préférable, par sécurité juridique, que l'ensemble des dispositions pertinentes soient visées.

Article 59

1. L'article 1240 en projet du Code judiciaire reprend les mentions que la requête dont il est question à l'article 1239 du Code judiciaire doit contenir. Certaines mentions seront obligatoires (§ 1er), d'autres seront indiquées “dans la mesure du possible” (§ 2), et il sera possible de compléter la requête (§ 3).

La disposition en projet reprend l'actuel article 1240 du Code judiciaire, mais le complète et le précise quant au contenu de la requête puisqu'il ne sera plus fait référence aux dispositions de la requête unilatérale visée aux articles 1026 à 1034 du Code judiciaire.

2. L'article 1240, § 1er, du Code judiciaire reprend les mentions qui doivent obligatoirement figurer dans la requête.

Cela reprend les mentions de l'article 1026, 1° à 3°, actuel du Code judiciaire, et les mentions de l'article 1240, alinéa 3, 1° et 2°, actuel du Code judiciaire.

Les mentions de l'article 1026, 4°, (la désignation du juge qui doit connaître de la requête) et 5°, (la signature de la requête), du Code judiciaire ne sont pas reprises dans le projet actuel, alors pourtant que de telles mentions font partie “du droit commun judiciaire”. Elles devraient dès lors figurer parmi les mentions obligatoires.

Conformément à l'actuel article 1240, alinéa 2, du Code judiciaire, il pourrait toutefois être prévu que la requête peut être signée par le demandeur ou son avocat.

3. Voorts wordt in het ontworpen artikel 1240, § 1, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaald dat de verzoeker zijn rijksregisternummer moet vermelden.

Het is niet duidelijk waarom dat nummer vermeld moet worden.

Voor de beschermde of te beschermen persoon hoeft dat nummer daarentegen niet vermeld te worden. Het gaat nochtans om een voor de bewindvoerder zeer nuttige vermelding, in zoverre dat rijksregisternummer toegang verleent tot bepaalde sociale gegevens (contact met de ziekenfondsen, de openbare besturen, de debiteurs van de inkomsten, enz.). Het voorontwerp zou aldus aangevuld kunnen worden dat daarin van de vrederechter, die het rijksregisternummer kan verkrijgen, geëist wordt dat hij het nummer vermeldt in zijn beslissing.

4. Het ontworpen artikel 1240, § 2, van het Burgerlijk Wetboek geeft aan welke vermeldingen in de mate van het mogelijke in het verzoekschrift opgenomen moeten worden.

Het gaat om de vermeldingen in het huidige artikel 1240, vijfde lid, 1° tot 5°, en zevende lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Er is evenwel sprake van twee nieuwe vermeldingen: (1°) de naam, de voornamen en de verblijf- of woonplaats van de bewindvoerder, de bewindvoerders en de vertrouwenspersoon, evenals (2°) het elektronisch adres en het telefoonnummer waarop de betrokken personen bereikt kunnen worden.

Aangezien er niet noodzakelijk een bewindvoerder of een vertrouwenspersoon is, moet het ontworpen artikel 1240, § 2, 7°, van het Gerechtelijk Wetboek beginnen met de woorden “in voorkomend geval”.

Voorts zou in die bepaling onder 7° eveneens melding moeten worden gemaakt van de lasthebber, aangezien met de op grond van die bepaling ingediende verzoeken eveneens de in het kader van een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel ingediende verzoeken bedoeld worden.

5. Wat de gebezigde terminologie betreft, zou in de ontworpen bepaling beter de term “verzoekschrift” gebruikt worden in plaats van de term “verzoek”.

Artikel 60

1. Krachtens het ontworpen artikel 1241, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek zal voortaan enkel “een erkende arts of een psychiater” de geneeskundige verklaring kunnen opstellen die voorgeschreven is door die bepaling. De Koning moet de procedures en voorwaarden bepalen voor de erkenning van de artsen bedoeld in het eerste lid.

Dat ervoor gekozen wordt om voor te schrijven dat een beroep gedaan moet worden op een erkende arts of op een psychiater doet vragen rijzen ten aanzien van het evenredigheidsbeginsel dat voortvloeit uit het recht op eerbiediging

3. En outre, l'article 1240, § 1er, 2°, en projet du Code judiciaire précise que le demandeur doit mentionner son numéro de registre national.

On n'aperçoit pas la finalité justifiant cette mention.

En revanche, une telle mention n'est pas prévue pour la personne protégée ou à protéger. Il s'agit pourtant d'une mention très utile pour l'administrateur, en ce que ce numéro de registre national permet d'accéder à certaines informations sociales (contact avec les mutualités, les administrations publiques, les débiteurs de revenus, etc.). L'avant-projet pourrait être complété en exigeant du juge de paix, qui peut obtenir le numéro de registre national, qu'il le mentionne dans sa décision.

4. L'article 1240, § 2, en projet du Code civil indique les mentions à faire figurer dans la mesure du possible dans la requête.

Cela reprend les mentions de l'actuel article 1240, alinéa 5, 1° à 5°, et alinéa 7, du Code judiciaire.

Deux nouvelles mentions font toutefois leur apparition: (1°) les nom, prénoms ainsi que la résidence ou le domicile de l'administrateur, des administrateurs et de la personne de confiance, ainsi que (2°) l'adresse électronique et le numéro de téléphone où les personnes concernées peuvent être jointes.

Comme il n'y a pas nécessairement un administrateur ou une personne de confiance, le 7° de l'article 1240, § 2, en projet du Code judiciaire doit débiter par les termes “le cas échéant”.

En outre, le mandataire devrait également être visé par ce 7° puisque les demandes formées sur la base de cette disposition visent également les demandes formulées dans le cadre d'une mesure de protection extrajudiciaire.

5. D'un point de vue terminologique, au lieu d'évoquer la “demande”, la disposition en projet gagnerait à faire état de la “requête”.

Article 60

1. Désormais, en vertu de l'article 1241, alinéa 1er, en projet du Code judiciaire, seul “un médecin agréé ou un psychiatre” pourra rédiger le certificat médical requis par cette disposition. Le Roi est chargé de déterminer les procédures et les conditions de l'agrément des médecins visé à l'alinéa 1er.

Le choix d'imposer de devoir faire appel à un médecin agréé ou à un psychiatre pose question au regard du principe de proportionnalité déduit du droit au respect de la vie privée. L'on peut en effet se demander si une telle exigence

van het privéleven. Men kan zich immers afvragen of een dergelijk vereiste uiteindelijk geen hinderpaal zal vormen om te besluiten tot een beschermingsmaatregel.

De te beschermen personen zijn per definitie personen die zich in een zwakke toestand bevinden. Het is dan ook van belang dat ze uit zichzelf om de nodige bijstand kunnen vragen zonder dat de ingevoerde regeling hen ontmoedigt. *In casu* zou het beoogde erkenningsmechanisme echter tot gevolg kunnen hebben dat geen rol meer weggelegd is voor de huisarts, die op medisch vlak nochtans doorgaans de eerste contactpersoon van een patiënt is. Wat zou er gebeuren indien de te beschermen of beschermde persoon geen erkende arts kent of niet door een psychiater behandeld wordt (het zijn niet enkel de personen die door een psychiater behandeld worden die beschermd moeten worden)? Wat zou er gebeuren indien geen enkele voor de betrokkenen bereikbare arts die erkenning aanvraagt? Wat zou er gebeuren indien de te beschermen persoon zich niet wenst te laten “onderzoeken” door een hem onbekende persoon omdat zijn vertrouwde arts niet erkend is?

Uit dat oogpunt lijkt de door het ontworpen artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek voorgeschreven beperking strijdig met het streven naar bescherming dat de wetgever voor ogen heeft.

In dat opzicht weegt de overweging geformuleerd in de bespreking van artikel 60 van het voorontwerp dat “[g]elet op de mogelijke weerslag van de verklaring op de autonomie van de persoon (...) dit document enkel [mag] worden uitgereikt door een arts met specifieke kennis die de rechter duiding geeft”, wat het evenredigheidsbeginsel betreft, niet op tegen de zware kritieken die zo-even geuit zijn, des te minder daar het de vrederechter steeds vrij staat een beroep te doen op een arts, in voorkomend geval op een specialist, indien hij twijfels zou hebben bij de relevantie van de geneeskundige verklaring die hem bezorgd is tot staving van het verzoek.

2. Voortaan zal de geneeskundige verklaring slechts vereist zijn wanneer het verzoek een weerslag kan hebben op de bekwaamheid van de beschermde of te beschermen persoon.

“Een weerslag hebben op de bekwaamheid van de beschermde of te beschermen persoon” is een concept dat voor interpretatie vatbaar is.

In de bespreking van het artikel staat dat de verklaring in beginsel niet vereist is wanneer het verzoek geen weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of te beschermen persoon. In die bespreking staat voorts dat door de steller van het voorontwerp “vooral gedacht [wordt] aan de verzoeken tot machtiging om bepaalde handelingen te stellen”.

In de bespreking van het artikel wordt verwezen naar arrest 87/2015 van het Grondwettelijk Hof van 11 juni 2015. Volgens de in de bespreking gegeven interpretatie van dat arrest zou het Hof gepreciseerd hebben dat de plaatsing onder bewind verband houdt met medische redenen die worden beschreven in een medische verklaring en die in aanmerking worden genomen bij de beslissing om een persoon onder een beschermingsregeling te plaatsen. De voorlegging van

ne constituera pas *in fine* un obstacle au prononcé d’une mesure de protection.

Les personnes à protéger sont, par définition, des personnes se trouvant dans une situation de faiblesse. Il importe dès lors que celles-ci puissent solliciter d’elles-mêmes l’aide requise sans que le système mis en place ne les décourage. Or, en l’espèce, le mécanisme d’agrément envisagé pourrait avoir pour conséquence d’écarter l’intervention des médecins généralistes, qui sont pourtant habituellement les premières personnes de contact d’un patient en matière médicale. Que se passerait-il si la personne à protéger ou protégée ne connaît pas de médecin agréé ou n’est pas suivie par un psychiatre (il n’y a pas que les personnes suivies par un psychiatre qui doivent être protégées)? Que se passerait-il si aucun médecin accessible aux intéressés ne sollicite cet agrément? Que se passerait-il si la personne à protéger ne souhaite pas se faire “examiner” par une personne qu’elle ne connaît pas car son médecin habituel n’est pas agréé?

Sous cet angle, la limitation imposée par l’article 1241 en projet du Code judiciaire semble contraire à l’objectif de protection de la loi.

À cet égard, la considération émise par le commentaire de l’article 60 de l’avant-projet selon laquelle, “[v]u l’impact que peut avoir ce certificat sur l’autonomie de la personne, ce document ne peut être délivré que par un médecin qui a des connaissances spécifiques qui éclaireront le juge”, ne compense pas, au titre du principe de proportionnalité, les importantes critiques qui viennent d’être exposées, et ce d’autant moins qu’il sera toujours loisible au juge de paix de faire appel à un médecin, le cas échéant spécialiste, s’il devait avoir des doutes quant à la pertinence du certificat médical qui lui est remis à l’appui de la demande.

2. Désormais, le certificat médical ne sera nécessaire que lorsque la demande est susceptible d’affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger.

La notion d’“affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger” est sujette à interprétation.

Le commentaire de l’article indique que le certificat n’est pas requis, en principe, lorsque la demande n’affecte pas la capacité même de la personne protégée ou à protéger. L’auteur de l’avant-projet, toujours selon ce commentaire, “pense tout particulièrement aux demandes d’autorisation d’accomplir certains actes”.

Le commentaire de l’article fait référence à un arrêt de la Cour constitutionnelle du 11 juin 2015, n° 87/2015. Selon l’interprétation qu’en donne le commentaire, la Cour aurait précisé que la mise sous administration est liée à des motifs médicaux qu’un certificat médical va décrire et qui seront pris en considération dans la décision de placer une personne sous régime de protection. En revanche, la production de ce certificat ne contribue pas à améliorer la protection de la

die verklaring draagt echter niet bij tot de verbetering van de bescherming van de persoon in geval van een verzoek tot machtiging. Om die reden kan een dergelijke verklaring in dat geval niet worden vereist.

Men dient zich evenwel bewust te zijn van de werkelijke draagwijdte van dat arrest waarin de wetgever enkel verweten wordt op straffe van niet-ontvankelijkheid voor te schrijven dat een verklaring voorgelegd moet worden. Volgens het Hof moet het niet-voorleggen van een geneeskundige verklaring *in casu* (verzoek tot machtiging van een onder voorlopige bewindvoering geplaatste persoon om beschikkingen onder de levenden of bij testament te kunnen opstellen) niet automatisch tot de niet-ontvankelijkheid van het verzoek leiden. Het Grondwettelijk Hof heeft daarentegen geen kritiek op het feit als zodanig dat een geneeskundige verklaring voorgelegd kan worden. Het Hof erkent dat de rechter in een dergelijk geval over medische gegevens, maar niet noodzakelijk over de geneeskundige verklaring moet beschikken: die gegevens kunnen later naar aanleiding van een medische expertise meegedeeld worden. De bedoeling van de geneeskundige verklaring bestaat in het geven van informatie, niet in het bemoeilijken van de mogelijkheid om een gift te doen.

Zelfs in geval van een verzoek tot machtiging erkent het Grondwettelijk Hof aldus dat de vrederechter moet kunnen beschikken over medische gegevens, die in de geneeskundige verklaring opgenomen zijn.

Hoewel de plaatsing onder rechterlijke bescherming, de wijziging of schrapping van de maatregel, de aanneming van nieuwe maatregelen, enz. een weerslag kunnen hebben op de bekwaamheid van de persoon (zie de bespreking van artikel 64 waarin voorbeelden gegeven worden van situaties waarin er een weerslag is op de bekwaamheid van de persoon), zijn er andere verzoeken die geen weerslag hebben op de bekwaamheid, maar waarvoor het wenselijk is dat de rechter over bepaalde medische gegevens beschikt.

Bijvoorbeeld de verandering van verblijfplaats: dat verzoek om machtiging vanwege de bewindvoerder van de persoon heeft geen weerslag op de bekwaamheid van de persoon, maar de rechter zou kunnen oordelen dat medische gegevens meegedeeld moeten worden, inzonderheid wanneer het erom gaat de beschermde persoon in een rusthuis of in een rust- en verzorgingstehuis op te nemen.

3. In tegenstelling tot het huidige artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt welke gegevens de geneeskundige verklaring minstens moet vermelden, bevat het ontworpen artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek geen enkele minimale vermelding meer, tenzij de beschrijving van “de gezondheidstoestand van de beschermde of te beschermen persoon op grond van de actuele medische gegevens van het patiëntendossier bedoeld in artikel 9 van de wet van 22 augustus 2002 of op grond van een recent onderzoek van de persoon.”

Dat is een overname van het huidige artikel 1241, tweede lid, en derde lid, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek.

personne en cas de demande d'autorisation. C'est la raison pour laquelle il ne pourrait être exigé dans ce cas.

Il faut toutefois être attentif à la véritable portée de cet arrêt, qui reproche uniquement au législateur d'imposer sous peine d'irrecevabilité la production d'un certificat. Pour la Cour, dans la situation soumise (demande d'autorisation d'une personne placée sous administration provisoire de pouvoir rédiger des dispositions entre vifs ou testamentaires), le défaut de dépôt d'un certificat médical ne doit pas entraîner automatiquement l'irrecevabilité de la demande. En revanche, la Cour constitutionnelle ne reproche pas en tant que tel le fait qu'un certificat puisse être déposé. Elle admet que, dans une telle hypothèse, le juge doit avoir en sa possession des éléments médicaux mais pas nécessairement le certificat médical: ces éléments peuvent être communiqués par après, avec une expertise médicale. L'objectif du certificat médical est de donner des informations et non de rendre plus difficile la possibilité de réaliser une libéralité.

Ainsi, même en cas de demande d'autorisation, la Cour constitutionnelle admet que le juge de paix doit pouvoir disposer d'éléments médicaux, qui se trouvent dans le certificat médical.

Si la capacité de la personne peut être affectée lorsqu'il est question de mise sous protection, d'une modification ou d'une suppression de la mesure, de l'adoption de nouvelles mesures, etc. (voir le commentaire de l'article 64, qui donne des exemples de situations où la capacité de la personne est affectée), il y a d'autres demandes qui n'affectent pas la capacité, mais pour lesquelles il est opportun que le juge détienne certaines informations médicales.

Par exemple, le changement de résidence: cette demande d'autorisation de la part de l'administrateur de la personne ne modifie pas la capacité de la personne mais le juge pourrait estimer que des informations médicales doivent être communiquées, notamment lorsqu'il s'agit de placer la personne protégée en maison de repos ou en maison de repos et de soins.

3. Contrairement à l'actuel article 1241 du Code judiciaire, qui fixe le contenu minimum du certificat médical, l'article 1241 en projet du Code judiciaire ne comporte plus aucune mention minimale, si ce n'est la description de l'état de santé de la personne protégée ou à protéger sur la base des données médicales actualisées du dossier du patient visé à l'article 9 de la loi du 22 août 2002 ou sur la base d'un examen récent de la personne.

Cela reprend l'article 1241, alinéa 2, et alinéa 3, 2°, actuel, du Code judiciaire.

In de bespreking van het artikel staat dat het huidige artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek vereist dat voor de geneeskundige verklaring “een formulier wordt opgesteld waarin de arts een aantal elementen moet vermelden. Sommige daarvan worden verkeerd begrepen of zijn weinig bekend onder de professionals”. In de bespreking worden de vermeldingen aangehaald die opgenomen zijn in artikel 1241, derde lid, 5° en 6°, van het Gerechtelijk Wetboek.

Het is juist dat de vermelding in de bepaling onder 6° nutteloos geworden is gelet op de opheffing van artikel 492/5 van het Burgerlijk Wetboek.

De vermelding in de bepaling onder 5° is weinig bekend in de medische wereld. Dat is trouwens de reden die de wetgever ertoe gebracht heeft in artikel 230/3 van de wet van 17 maart 2013 een overgangsbepaling op te nemen.

De andere vermeldingen opgenomen in het huidige artikel 1241, derde lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek doen echter geen problemen rijzen. Het gaat om de volgende vermeldingen:

“Dit standaardformulier vermeldt minstens:

1° of de te beschermen persoon zich kan verplaatsen en, zo ja, indien zulks gelet op zijn toestand aangewezen is;

2° de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon [opgenomen in het ontworpen artikel 1241, eerste lid, tweede zin, van het Gerechtelijk Wetboek];

3° de weerslag van deze gezondheidstoestand op het behoorlijk waarnemen van zijn belangen van vermogensrechtelijke of andere aard. Wat betreft de belangen van vermogensrechtelijke aard, wordt inzonderheid vermeld of de te beschermen persoon nog bij machte is kennis te nemen van de rekenschap van het beheer;

4° de zorgverlening die een dergelijke gezondheidstoestand normaal met zich meebrengt.”

Hoewel het schrappen van de vermeldingen in de bepalingen onder 5° en 6°, raadzaam (of voor de bepaling onder 6° zelfs noodzakelijk) kan lijken, lijkt het schrappen van alle minimale vermeldingen in de wet niet noodzakelijk evenredig met het nagestreefte doel, aangezien niet alle vermeldingen problemen doen rijzen. In de wet zou een “minimumdrempel” gehandhaafd kunnen worden, aangezien de Koning, zoals thans het geval is, ermee belast wordt op basis van die “minimumdrempel” een model op te stellen.

4. In het ontworpen artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek gaat het nog steeds om de situatie van spoedeisendheid – die gerechtvaardigd moet zijn (zie het huidige artikel 1241, eerste en vijfde lid, van het Gerechtelijk Wetboek) – en om de situatie waarin het absoluut onmogelijk is om een verklaring toe te voegen om redenen die de verzoeker uiteenzet (zie het huidige artikel 1241, zesde lid, van het Gerechtelijk Wetboek).

Le commentaire de l'article indique que l'actuel article 1241 du Code judiciaire impose que le certificat médical soit établi selon un formulaire dans lequel le médecin doit mentionner un certain nombre d'éléments, dont certains sont mal compris par les professionnels ou fort peu connus d'eux. Le commentaire cite les mentions de l'article 1241, alinéa 3, 5° et 6°, du Code judiciaire.

Il est exact que la mention du 6° n'a plus d'utilité compte tenu de l'abrogation de l'article 492/5 du Code civil.

La mention du 5° est fort peu connue du monde médical, raison qui a d'ailleurs conduit le législateur à introduire une disposition transitoire dans la loi du 17 mars 2013 à l'article 230/3.

Toutefois, les autres mentions de l'article 1241, alinéa 3, 1° à 4°, actuel, du Code judiciaire ne posent pas de difficulté. Il s'agit des mentions suivantes:

“Ce formulaire type précise au moins:

1° si la personne à protéger peut se déplacer, et, dans l'affirmative, s'il est indiqué qu'elle se déplace, compte tenu de son état;

2° l'état de santé de la personne à protéger [repris dans l'article 1241, alinéa 1er, seconde phrase, en projet du Code judiciaire];

3° l'incidence de cet état de santé sur la bonne gestion de ses intérêts de nature patrimoniale ou autre. En ce qui concerne les intérêts de nature patrimoniale, il est mentionné, en particulier, si la personne à protéger est encore à même de prendre connaissance du compte rendu de la gestion;

4° les soins qu'implique normalement un tel état de santé”.

Si la suppression des mentions 5° et 6°, peut paraître opportune (ou même nécessaire pour le 6°), la suppression de toutes mentions minimales dans la loi ne paraît pas nécessairement proportionnée à l'objectif poursuivi puisque toutes les mentions ne posent pas de difficulté. Un “seuil” minimum pourrait être maintenu dans la loi, le Roi étant, comme actuellement, chargé d'établir un modèle sur la base de ce “seuil” minimum.

4. L'article 1241 en projet du Code judiciaire vise toujours la situation de l'urgence – qui doit être avérée (voir l'article 1241, alinéas 1er et 5, actuel du Code judiciaire) –, ainsi que celle de l'impossibilité absolue de joindre un certificat en raison de motifs que le requérant expose (voir l'article 1241, alinéa 6, actuel, du Code judiciaire).

In het huidige artikel 1241, vijfde lid, van het Gerechtelijk Wetboek staat evenwel: “als het motief van dringendheid gerechtvaardigd is, (...) stelt de vrederechter een geneesheer-deskundige aan die (...) advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon.”

Evenzo preciseert het huidige artikel 1241, zesde lid, van het Gerechtelijk Wetboek dat de verzoeker niet alleen uitdrukkelijk moet aangeven waarom hij in de absolute onmogelijkheid verkeert om een geneeskundige verklaring toe te voegen, maar ook moet motiveren waarom een rechterlijke beschermingsmaatregel hem aangewezen lijkt. De vrederechter die bij een uitdrukkelijk met redenen omklede beschikking oordeelt dat aan het vereiste van de absolute onmogelijkheid is voldaan en dat in het verzoekschrift voldoende ernstige redenen worden opgegeven die een beschermingsmaatregel kunnen rechtvaardigen, stelt een geneesheer-deskundige aan die advies uitbrengt over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon.

Die preciseringen zijn niet meer opgenomen in het ontworpen artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek waarin bijgevolg niet aangegeven wordt wat het vervolg van de procedure is in geval van gerechtvaardigde spoedeisendheid of absolute onmogelijkheid om een geneeskundige verklaring toe te voegen.

Het ontworpen artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek zou in dat opzicht aangevuld moeten worden, tenzij de steller van het voorontwerp daarover nadere uitleg geeft in de bespreking van het artikel.

Artikel 61

Het ontworpen artikel 1242 van het Gerechtelijk Wetboek is onhandig geredigeerd in zoverre daarin bepaald wordt dat de akte “overgezonden” zal worden.

De term “overzenden” heeft immers weinig zin, aangezien de akte nog niet toegezonden is aan de griffier van het vrederecht waarbij een verzoek tot plaatsing onder bescherming ingediend is.

Artikel 64

1. Het ontworpen artikel 1244 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de rechter het verzoek onderzoekt (cf. artikel 1208, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek) en welke personen opgeroepen kunnen of moeten worden.

2. Luidens paragraaf 2, eerste lid, van het ontworpen artikel 1244 wordt de verzoeker altijd opgeroepen.

Een oproeping, en dus een verschijning, is evenwel niet altijd nuttig, bijvoorbeeld wanneer het erom gaat de bewindvoerder te machtigen een bepaalde handeling te stellen.

De professionele bewindvoerder motiveert in het algemeen zijn verzoek op afdoende wijze, zodat het vaststellen van een zitting niet noodzakelijk is (en bovendien het vervolg vertraagt).

Toutefois, l'article 1241, alinéa 5, actuel du Code judiciaire indique que, si le motif d'urgence est avéré, le juge de paix désigne un expert médical qui doit émettre un avis sur l'état de santé de la personne à protéger.

De même, l'article 1241, alinéa 6, actuel du Code judiciaire précise que le requérant, outre qu'il doit donner expressément les raisons de l'impossibilité absolue de joindre un certificat médical, justifie pourquoi une mesure de protection judiciaire lui semble indiquée. Le juge de paix qui estime, par une ordonnance expressément motivée, que la condition de l'impossibilité absolue est remplie et que la requête contient suffisamment de raisons sérieuses pouvant justifier une mesure de protection, désigne un expert médical qui émet un avis sur l'état de santé de la personne à protéger.

Ces précisions ne figurent plus dans l'article 1241 en projet du Code judiciaire, qui n'indique dès lors pas la suite de la procédure en cas d'urgence avérée ou d'impossibilité absolue de joindre un certificat médical.

L'article 1241 en projet du Code judiciaire devrait être complété à cet égard sauf à ce que l'auteur de l'avant-projet s'en explique dans le commentaire de l'article.

Article 61

La formulation de l'article 1242 en projet du Code judiciaire, en ce qu'elle prévoit que l'acte sera “renvoyé”, est maladroite.

Le terme “renvoyer” a en effet peu de sens puisque l'acte n'a pas encore été envoyé au greffier de la justice de paix saisie d'une demande de mise sous protection.

Article 64

1. L'article 1244 en projet du Code judiciaire indique que le juge vérifie la demande (cf. article 1208, alinéa 1er, du Code judiciaire) et précise les personnes qui doivent ou peuvent être convoquées.

2. Selon le paragraphe 2, alinéa 1er, de l'article 1244 en projet, le demandeur est toujours convoqué.

Une convocation et donc une comparution n'est cependant pas toujours utile, par exemple lorsqu'il s'agit d'autoriser l'administrateur à accomplir un acte.

L'administrateur professionnel motive généralement sa demande de manière suffisante, de sorte que la fixation d'une audience n'est pas nécessaire (et retarde d'ailleurs la suite).

Een zitting bij elk verzoek lijkt derhalve niet echt gerechtvaardigd, des te meer daar het de bedoeling is van de steller van het voorontwerp om de werklast van de vrederechten te verlichten.

3. Luidens het tweede lid van dezelfde ontworpen paragraaf 2 roept de vrederechter de beschermde of de te beschermen persoon op wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op zijn bekwaamheid, tenzij die persoon zich niet kan verplaatsen. Hij kan voornoemde persoon eveneens oproepen in de andere gevallen indien hij het nuttig acht om die persoon te horen.

De steller van het voorontwerp specificeert hier dat de vrederechter weet moet hebben van het feit of de beschermde of de te beschermen persoon zich al dan niet kan verplaatsen. Dat veronderstelt dus dat daarvan in de geneeskundige verklaring gewag wordt gemaakt.

Zoals aangegeven in opmerking 3 bij artikel 60 van het voorontwerp is het vereiste in verband met die vermelding niet langer opgenomen in het ontworpen artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek.

Het ontworpen artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek zou dan ook aldus aangepast moeten worden dat het tegemoetkomt aan het ontworpen artikel 1244 van hetzelfde Wetboek.

4. Luidens de ontworpen paragraaf 2, derde lid, kan de rechter de lastgever, de lasthebber, de bewindvoerder of bewindvoerders en de vertrouwenspersoon oproepen, alsook eenieder die hij wenst te horen, inzonderheid de personen die zijn vermeld in artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek.

De “lastgever” van wie sprake is in het ontworpen artikel 1244, § 2, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek is in principe een beschermde of te beschermen persoon in het kader van een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel, wat betekent dat die al beoogd wordt in het ontworpen artikel 1244, § 2, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek en dus verplicht opgeroepen wordt wanneer de maatregel een weerslag heeft op zijn bekwaamheid.

Momenteel bepaalt artikel 1243 van het Gerechtelijk Wetboek dat te beschermen persoon en desgevallend, zijn vader en zijn moeder, zijn echtgenoot, zijn wettelijke samenwonende en zijn meerderjarige kinderen, voor zover de te beschermen persoon met hen samenleeft, of de persoon met wie de te beschermen persoon een feitelijk gezin vormt opgeroepen worden. Bovendien kunnen de andere familieleden persoonlijk op de zitting verschijnen, kunnen ze vragen gehoord te worden en kunnen ze hun opmerkingen ook schriftelijk tot op de dag van de zitting aan de vrederechter meedelen (de griffier stelt de in het verzoekschrift vermelde familieleden in kennis van de indiening van dat verzoekschrift, alsook van de plaats en het tijdstip waarop de te beschermen persoon zal worden gehoord).

Voortaan zullen die personen, met uitzondering van de beschermde of te beschermen persoon, niet langer verplicht

Une audience à chaque requête paraît dès lors peu justifiée, d'autant que l'objectif de l'auteur de l'avant-projet est d'alléger la charge de travail des justices de paix.

3. Selon l'alinéa 2 du même paragraphe 2 en projet, le juge de paix convoque la personne protégée ou à protéger lorsque la demande est susceptible d'affecter sa capacité, à moins qu'elle ne soit dans l'incapacité de se déplacer. Il peut également la convoquer dans les autres cas s'il estime utile de l'entendre.

L'auteur de l'avant-projet précise ici que le juge de paix doit avoir l'indication du fait que la personne protégée ou à protéger peut ou non se déplacer. Cela suppose donc que le certificat médical renseigne cet élément.

Comme il a été indiqué dans l'observation n° 3 formulée sur l'article 60 de l'avant-projet, l'exigence de cette mention ne figure plus dans l'article 1241 en projet du Code judiciaire.

L'article 1241 en projet du Code judiciaire devrait dès lors être adapté afin de satisfaire à l'article 1244 en projet du même Code.

4. Aux termes du paragraphe 2, alinéa 3, en projet, le juge peut en outre convoquer le mandant, le mandataire, le ou les administrateurs, la personne de confiance et toute autre personne qu'il estimera utile de convoquer, notamment celles qui sont mentionnées à l'article 1240 du Code judiciaire.

Le “mandant” dont il est question à l'article 1244, § 2, alinéa 3, en projet, du Code judiciaire, est en principe une personne protégée ou à protéger dans le cadre d'une mesure de protection extrajudiciaire, de sorte qu'il est déjà visé par l'article 1244, § 2, alinéa 2, en projet, du Code judiciaire et est obligatoirement convoqué si la mesure affecte sa capacité.

Actuellement, l'article 1243 du Code judiciaire impose la convocation de la personne à protéger et, le cas échéant, de son père et de sa mère, de son conjoint, de son cohabitant légal, de ses enfants majeurs, pour autant que la personne à protéger vive avec eux, ou de la personne vivant maritalement avec la personne à protéger. En outre, les autres membres de la famille peuvent comparaître en personne à l'audience, demander à être entendus ou communiquer leurs observations au juge de paix, par écrit, jusqu'au jour de l'audience (le greffier informe les membres de la famille mentionnés dans la requête de l'introduction de celle-ci ainsi que du lieu et du moment où la personne à protéger sera entendue).

Désormais, et mise à part la personne protégée ou à protéger, ces personnes ne seront plus obligatoirement

opgeroepen worden en dus ook niet gehoord worden door de vrederechter die uitspraak moet doen.

Die personen zijn evenwel soms het beste geplaatst om de magistraat die uitspraak moet doen, in te lichten over de levenssituatie van de te beschermen persoon.

In het licht van het beginsel van gelijkheid en non-discriminatie zouden die personen eveneens opgeroepen moeten worden wanneer het verzoek “een mogelijke weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon”.¹²

Op die wijze zal de magistraat correct geïnformeerd zijn met betrekking tot de belangen en tot de persoonlijke levenssfeer van de betrokken persoon.

5. Het ontworpen artikel 1244, § 2, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de personen die worden opgeroepen, aldus partij in het geding worden, tenzij zij zich er ter zitting tegen verzetten.

Dat is een weergave van de strekking van de huidige artikelen 1243, § 1, vierde lid, 1246, § 2, vijfde lid, 1250, derde lid, en 1252, § 2, zesde lid, van het Gerechtelijk Wetboek. In de huidige bepalingen wordt evenwel vermeld dat de griffier de partijen daarvan in kennis stelt (in de gerechtsbrief).

Teneinde de naleving van de rechten van verdediging van elke partij zo goed mogelijk te waarborgen, zou die verduidelijking overgenomen moeten worden in het ontworpen artikel 1244, § 2, vierde lid.

6. Tot slot wordt in de Franse tekst van het ontworpen artikel 1244 van het Gerechtelijk Wetboek de term “demandeur” gebruikt terwijl in de Franse tekst van de voorgaande bepalingen de term “requérant” wordt gebruikt. Het dispositief moet herzien worden in dat verband.

Artikel 65

1. Het ontworpen artikel 1244/1 van het Gerechtelijk Wetboek heeft dezelfde strekking als het huidige artikel 1242, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek. Wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon kan de griffier, op het tijdstip dat voornoemde persoon partij wordt in het geding, de stafhouder of het bureau voor rechtsbijstand verzoeken om van ambtswege een advocaat aan te wijzen. Dit verzoek om bijstand geschiedt enkel op verzoek van de beschermde of de te beschermen persoon, van elke belanghebbende of van de procureur des Konings.

2. Verwezen wordt naar opmerking 3 bij artikel 60 in verband met het begrip “verzoek dat een mogelijke weerslag heeft op zijn bekwaamheid”.

3. De ontworpen bepaling bevat bovendien een ongerijmdheid.

¹² In verband met dat begrip wordt verwezen naar opmerking 2 bij artikel 60 van het voorontwerp.

convoquées et donc entendues par le juge de paix qui est amené à statuer.

Ces personnes sont toutefois parfois les mieux à même de renseigner le magistrat appelé à statuer sur le vécu de la personne à protéger.

Au regard du principe d'égalité et de non-discrimination, ces personnes devraient également être convoquées lorsque la demande est susceptible “d'affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger”¹².

De cette manière, le magistrat sera correctement informé quant aux intérêts et à la vie privée de la personne concernée.

5. L'article 1244, § 2, alinéa 4, en projet du Code judiciaire indique que les personnes convoquées deviennent des parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience.

Cela reprend le principe des articles 1243, § 1er, alinéa 4, 1246, § 2, alinéa 5, 1250, alinéa 3, et 1252, § 2, alinéa 6, actuels, du Code judiciaire. Toutefois, les dispositions actuelles indiquent que le greffier en avise les parties (dans le pli judiciaire).

Afin de garantir au mieux le respect des droits de la défense de chaque partie, il conviendrait de reproduire cette précision au sein de l'article 1244, § 2, alinéa 4, en projet.

6. Enfin, le texte français de l'article 1244 en projet du Code judiciaire utilise le terme “demandeur” alors que les précédentes dispositions utilisent le terme “requérant”. Le dispositif sera revu à cet égard.

Article 65

1. L'article 1244/1 en projet du Code judiciaire reprend le principe de l'article 1242, alinéa 1er, actuel, du Code judiciaire. Lorsque la demande est susceptible d'affecter la capacité de cette personne, le greffier peut, au moment où la personne protégée ou à protéger devient partie à la cause, demander au bâtonnier ou au bureau d'aide juridique de commettre un avocat d'office. Cette demande d'assistance n'a lieu qu'à la demande de la personne protégée ou à protéger, de tout intéressé ou du procureur du Roi.

2. Il est renvoyé à l'observation n° 3 formulée sous l'article 60 quant à la notion de “demande susceptible d'affecter sa capacité”.

3. Par ailleurs, la disposition en projet comporte une incohérence.

¹² Sur cette notion, il est renvoyé à l'observation n° 2 formulée sous l'article 60 de l'avant-projet.

Het verzoek om een advocaat van ambtswege aan te wijzen, moet uitgaan van de beschermde of te beschermen persoon. De griffier moet vervolgens om de aanwijzing van die advocaat verzoeken “op het tijdstip dat [de beschermde of te beschermen persoon] partij wordt in het geding”.

Luidens het ontworpen artikel 1244, § 2, derde lid, worden de opgeroepen personen door die oproeping partij in het geding.

Wanneer de beschermde of te beschermen persoon evenwel niet de verzoekende partij is, kan het zijn dat hij kennis krijgt van het bestaan van het verzoekschrift middels de oproeping.

Vóór die oproeping wordt hij niet in kennis gesteld van de procedure, zodat hij de griffier niet kan verzoeken om van ambtswege een advocaat aan te wijzen.

4. Bij de ontworpen bepaling wordt bovendien voorzien in de mogelijkheid om voor de beschermde of te beschermen persoon van ambtswege een advocaat aan te wijzen wanneer het verzoek een weerslag kan hebben op diens bekwaamheid.

Het ontworpen artikel 1244, § 2, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt nochtans dat, zelfs wanneer het verzoek geen weerslag kan hebben op zijn bekwaamheid, de beschermde of te beschermen persoon opgeroepen kan worden. Waarom zou die in dat geval opgeroepen wordt, geen recht hebben op de bijstand van een advocaat?

Ter naleving van de rechten van verdediging van de beschermde of te beschermen persoon en van zijn recht op een menswaardig leven, zou hij telkens wanneer hij opgeroepen wordt, bijgestaan moeten worden door een van ambtswege aangewezen advocaat en niet uitsluitend wanneer het verzoek een weerslag kan hebben op zijn bekwaamheid.

Het dispositief moet dienovereenkomstig herzien worden.

Artikel 66

Het ontworpen artikel 1245, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek is een weergave van het huidige artikel 1243, § 2, van het Wetboek in verband met het horen van de beschermde of te beschermen persoon. De beschermde of de te beschermen persoon kan, tot op de dag van de zitting en, indien hij dat wenst, vergezeld van de vertrouwenspersoon, verzoeken om afzonderlijk door de vrederechter te worden gehoord, vóór de andere in het geding betrokken partijen. De beschermde of de te beschermen persoon wordt op een geschikte plaats gehoord. Indien de beschermde persoon of de te beschermen persoon wilsonbekwaam is en de vertrouwenspersoon uiterlijk op de dag van de zitting verzoekt om afzonderlijk in raadkamer te worden gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen, wiligt de vrederechter dat verzoek in, tenzij hij bij een met redenen omklede beschikking zijn weigering te kennen geeft.

In het eerste lid van het ontworpen artikel wordt evenwel niet gespecificeerd, in tegenstelling tot in het huidige

La demande de se voir commettre un avocat d'office doit émaner de la personne protégée ou à protéger. Le greffier doit alors demander la désignation de cet avocat “au moment où la personne protégée ou à protéger devient partie à la cause”.

Selon l'article 1244, § 2, alinéa 3, en projet, les personnes convoquées deviennent parties à la cause par cette convocation.

Toutefois, lorsque la personne protégée ou à protéger n'est pas la partie requérante, il se peut qu'elle apprenne l'existence de la requête par la convocation.

Avant cette convocation, elle n'est pas informée de la procédure, de sorte qu'elle ne peut pas demander au greffier qu'il sollicite la désignation d'un avocat commis d'office.

4. La disposition en projet prévoit par ailleurs la possibilité de faire désigner un avocat d'office au profit de la personne protégée ou à protéger lorsque la demande est susceptible d'affecter sa capacité.

L'article 1244, § 2, alinéa 2, alinéa 1er, en projet du Code judiciaire indique néanmoins que, même lorsque la demande n'est pas susceptible d'affecter sa capacité, la personne protégée ou à protéger peut être convoquée. Pourquoi, dans cette hypothèse de convocation, la personne protégée ou à protéger n'aurait-elle pas droit à l'assistance d'un avocat?

Dans le respect des droits de la défense de la personne protégée ou à protéger et du droit de celle-ci de mener une vie conforme à la dignité humaine, l'assistance d'un avocat commis d'office ne devrait pas être limitée aux seules demandes susceptibles d'affecter sa capacité mais devrait avoir lieu à chaque fois que la personne est convoquée.

Le dispositif sera revu en conséquence.

Article 66

L'article 1245, § 1er, en projet du Code judiciaire reprend l'article 1243, § 2, actuel du Code, concernant l'audition de la personne protégée ou à protéger. Jusqu'au jour de l'audience, la personne protégée ou à protéger, accompagnée, si elle le souhaite, de la personne de confiance, peut demander à être entendue individuellement par le juge de paix avant les autres parties à la cause. La personne protégée ou à protéger est entendue dans un lieu approprié. Si la personne protégée ou à protéger est incapable d'exprimer sa volonté et que la personne de confiance demande, au plus tard le jour de l'audience, à être entendue individuellement en chambre du conseil avant les autres parties à la cause, le juge de paix y fait droit à moins de faire connaître son refus par ordonnance motivée.

L'alinéa 1er de l'article en projet ne précise toutefois pas, à la différence de l'actuel article 1243, § 2, du Code judiciaire,

artikel 1243, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, dat het horen van de beschermde of te beschermen persoon plaatsvindt in raadkamer, terwijl in het derde lid van de ontworpen bepaling nochtans wordt gepreciseerd dat het horen van de vertrouwenspersoon wel plaatsheeft in raadkamer.

Het horen in raadkamer van de beschermde of te beschermen persoon garandeert dat er geen druk kan worden uitgeoefend door eventueel op de zitting aanwezige derden. Het horen in raadkamer kan ook meer “intimiteit” bieden, wat de persoon kan geruststellen om zijn situatie uit te leggen aan de rechter.

Om het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de beschermde of te beschermen persoon te waarborgen, moet het horen van die persoon gebeuren in raadkamer, zoals dat momenteel het geval is.

Bovendien zou het beginsel van gelijkheid en non-discriminatie geschonden worden als de beschermde of de te beschermen persoon niet gehoord wordt in raadkamer en de vertrouwenspersoon wel.

Tot slot staan in artikel 757, § 2, eerste lid, 9°, van het Gerechtelijk Wetboek, dat niet gewijzigd wordt bij het voorontwerp, als onderdeel van de opgesomde gerechtelijke procedures die moeten plaatsvinden in raadkamer, zowel in eerste aanleg als in hoger beroep, wat inzonderheid “de pleidooien [en] de verslagen” betreft, de gerechtelijke procedures inzake de beschermingsmaatregelen bedoeld in deel IV, boek IV, hoofdstuk X, van het Gerechtelijk Wetboek. Artikel 757, § 2, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt zelfs dat de rechter evenwel in elke stand van het geding, naargelang de omstandigheden, de openbaarheid van de debatten kan bevelen, hetzij ambtshalve, hetzij op vraag van het openbaar ministerie of van een partij in het geding, behalve wat de in het eerste lid, 9°, bedoelde procedures betreft.

Artikel 67

1. In het ontworpen artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek worden de bevoegdheden van de vrederechter samengevat en wordt de strekking overgenomen van de huidige artikelen 1244 van het Gerechtelijk Wetboek en 497/6 van het Burgerlijk Wetboek.

2. De formulering van het ontworpen artikel 1246, § 2, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek is evenwel stringenter dan de huidige formulering, die zegt dat de rechter zich tot de procureur des Konings “kan” richten (huidig artikel 497/6, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek).

In de bespreking van artikel 67 staat eveneens dat de rechter om de bijstand van een sociale dienst kan verzoeken.

In dezelfde bespreking wordt evenwel vermeld dat de maatregelen dwingend zijn wanneer de beslissing een weerslag zal hebben op de bekwaamheid van de betrokken persoon.

que l’audition de la personne protégée ou à protéger a lieu en chambre du conseil, alors pourtant que l’alinéa 3 de la disposition en projet précise que l’audition de la personne de confiance a cette fois lieu en chambre du conseil.

L’audition en chambre du conseil de la personne protégée ou à protéger garantit une absence de pression de la part d’éventuels tiers présents lors de l’audience. L’audition en chambre du conseil permet également une plus grande “intimité”, ce qui peut rassurer la personne qui pourra expliquer la situation au juge.

Pour garantir le droit au respect de la vie privée de la personne protégée ou à protéger, l’audition de cette dernière doit se réaliser en chambre du conseil, comme c’est le cas actuellement.

En outre, le principe d’égalité et de non-discrimination ne serait pas respecté si la personne protégée ou à protéger n’est pas entendue en chambre du conseil, alors que la personne de confiance l’est.

Enfin, à l’article 757, § 2, alinéa 1er, du Code judiciaire, non modifié par l’avant-projet, parmi les procédures judiciaires qui y sont énumérées comme devant se dérouler en chambre du conseil, tant en première instance qu’en degré d’appel, en ce qui concerne notamment “les plaidoyers [et] rapports”, figurent, au 9°, les procédures judiciaires relatives aux mesures de protection visées à la quatrième partie, livre IV, chapitre X, du Code judiciaire. L’article 757, § 2, alinéa 2, du Code judiciaire précise même que le juge peut, en tout état de cause, en fonction des circonstances, ordonner la publicité des débats soit d’office, soit à la demande du ministère public ou d’une partie à la cause, sauf en ce qui concerne les procédures visées à l’alinéa 1er, 9°.

Article 67

1. L’article 1246 en projet du Code judiciaire synthétise les pouvoirs du juge de paix et reprend les principes des actuels articles 1244 du Code judiciaire et 497/6 du Code civil.

2. La formulation de l’article 1246, § 2, alinéa 2, en projet du Code judiciaire est toutefois plus contraignante que la formulation actuelle, qui précise que le juge “peut” s’adresser au procureur du Roi (article 497/6, alinéa 2, actuel du Code civil).

Le commentaire de l’article 67 indique également que le juge peut requérir l’assistance d’un service social.

Le même commentaire indique néanmoins que les mesures sont contraignantes lorsque la décision aura un impact sur la capacité de la personne concernée.

Het ontworpen artikel 1246, § 3, doet eveneens veronderstellen dat, in het kader van paragraaf 2, de maatregelen dwingend zijn.

De steller van het voorontwerp moet zijn bedoeling duidelijker maken: is de tussenkomst verplicht (zie de tekst van het ontworpen artikel 1246, § 2, tweede lid) of facultatief (zie het huidige artikel 497/6, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek)?

3. De aandacht van de steller van het voorontwerp wordt gevestigd op het feit dat in het ontworpen artikel 1246, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek een “forensisch” psychiater wordt bedoeld, terwijl die precisering niet voorkomt in het ontworpen artikel 1241.

Verwezen wordt eveneens naar opmerking 1 bij artikel 60.

4. Luidens het ontworpen artikel 1246, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek kan of moet de vrederechter zich begeven naar de verblijfplaats van de beschermde of de te beschermen persoon of naar de plaats waar hij zich bevindt.

Aangezien de rechter de mogelijkheid dan wel de verplichting heeft om zich te begeven naar de plaats waar de beschermde of de te beschermen persoon zich bevindt, dient erin te worden voorzien dat, zoals dat momenteel het geval is, in de geneeskundige verklaring opgegeven wordt of de persoon zich kan verplaatsen of niet. Verwezen wordt op dat punt naar opmerking 3 bij artikel 60 en naar opmerking 3 bij artikel 64.

Artikel 70

Het ontworpen artikel 1248 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de rechter kan afwijken van de regels inzake de kosten en uitgaven bedoeld in de artikelen 1017 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

In de bespreking van het artikel staat dat zulks gerechtvaardigd is omdat er “strikt genomen (...) geen sprake [is] van een in het ongelijk gestelde partij”.

Er zou dan ook niet in voorzien mogen worden dat de rechter “kan afwijken” van de regels inzake de kosten en uitgaven. In plaats daarvan zou beslist moeten worden dat de artikelen 1017 en volgende niet van toepassing zijn aangezien er geen in het ongelijk gestelde partij is. Aangezien het huidige artikel 1242 van het Gerechtelijk Wetboek, dat de tenlasteneming van de kosten regelt, wordt opgeheven door de vervanging ervan bij een andere bepaling (artikel 61 van het voorontwerp), moet bovendien die regel inzake de tenlasteneming van de kosten en uitgaven in het ontworpen artikel 1248 opgenomen worden.

Het voorontwerp moet aangevuld worden in die zin. Men zou zich in dat verband kunnen baseren op de huidige tekst van artikel 1242 van het Gerechtelijk Wetboek.

De bespreking van het artikel moet in ieder geval aangepast worden.

L'article 1246, § 3, en projet laisse également à penser que, dans le cadre du paragraphe 2, les mesures sont contraignantes.

L'intention de l'auteur de l'avant-projet devra donc être précisée: l'intervention est-elle obligatoire (voir le texte de l'article 1246, § 2, alinéa 2, en projet) ou bien facultative (voir l'article 497/6, alinéa 2, actuel du Code civil)?

3. L'attention de l'auteur de l'avant-projet est attirée sur le fait que le psychiatre visé à l'article 1246, § 2, en projet, du Code judiciaire est “médico-légal”, alors que cette précision ne figure pas dans l'article 1241 en projet.

Il est également renvoyé à l'observation n° 1 formulée sous l'article 60.

4. Selon l'article 1246, § 4, en projet du Code judiciaire, le juge de paix peut ou doit se rendre à l'endroit où la personne protégée ou à protéger réside ou se trouve.

Puisque le juge a soit la possibilité soit l'obligation de se rendre à l'endroit où la personne protégée ou à protéger se trouve, il convient de prévoir que le certificat médical, comme c'est le cas actuellement, doit préciser si la personne peut ou non se déplacer. Il est renvoyé sur ce point à l'observation n° 3 formulée sous l'article 60 et à l'observation n° 3 formulée sous l'article 64.

Article 70

L'article 1248 en projet du Code judiciaire prévoit que le juge peut déroger aux règles des frais et dépens visés aux articles 1017 et suivants du Code judiciaire.

Le commentaire de l'article expose que cela se justifie parce qu'“il n'y a pas à proprement parler de partie qui succombe”.

Il faudrait dès lors non pas permettre au juge de “déroger” aux règles des frais et dépens, mais décider que les articles 1017 et suivants ne s'appliquent pas dès lors qu'il n'y a pas de partie succombante. En outre, dès lors que l'article 1242 actuel du Code judiciaire, qui règle la mise à charge des dépens, est abrogé par l'effet de son remplacement par une autre disposition (article 61 de l'avant-projet), l'article 1248 en projet doit énoncer cette règle de prise en charge des frais et des dépens.

L'avant-projet sera complété en ce sens. Il pourrait à cet égard s'inspirer du texte actuel de l'article 1242 du Code judiciaire.

Le commentaire de l'article sera en tout état de cause adapté.

Artikel 71

Het ontworpen artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat op verzoek van de beschermde of de te beschermen persoon de beschikking gegeven wordt in raadkamer.

Momenteel worden de beschikkingen van rechtswege gegeven in raadkamer (artikel 1029 van het Gerechtelijk Wetboek, dat van overeenkomstige toepassing is).

Teneinde het recht op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de persoon zoveel mogelijk te garanderen, zouden de beschikkingen, zoals dat momenteel het geval is, altijd in raadkamer uitgesproken moeten worden.

Artikel 72

Het ontworpen artikel 1249/1 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de beschikkingen uitvoerbaar zijn bij voorraad, niettegenstaande voorziening en zonder borgstelling, tenzij de rechter anders heeft beslist. In afwijking van artikel 1047, eerste lid, kan tegen deze beschikkingen geen verzet worden gedaan, behalve door de beschermde persoon wanneer de beschikking een weerslag op zijn bekwaamheid heeft.

Het doel is om het verzet te beperken tot de beschermde persoon wanneer de beslissing een weerslag heeft op diens bekwaamheid. *A contrario* kan de beschermde persoon, wanneer de beslissing geen weerslag heeft op zijn bekwaamheid, geen verzet doen. Hij behoudt de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan (zoals de andere partijen).

De formulering is niet adequaat sinds artikel 1047, eerste lid, gewijzigd is bij de wet van 6 juli 2017 “houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke [sic] recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie”. Thans kan alleen tegen een in laatste aanleg gewezen vonnis verzet worden gedaan.

De beschikkingen inzake de bescherming van meerderjarige personen die gewezen worden door de vrederechter, worden echter nooit gewezen in laatste aanleg, aangezien hoger beroep mogelijk is. Zodoende is er geen “afwijking van artikel 1047, eerste lid”.

In werkelijkheid, en om de wens van de steller van het voorontwerp in acht te nemen, moet uit de formulering naar voren komen dat, in afwijking van artikel 1047, eerste lid, tegen de bij verstek gewezen beschikking die een weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon, altijd verzet kan worden gedaan, maar uitsluitend door de beschermde of de te beschermen persoon.

Artikel 73

1. Het ontworpen artikel 1249/2 van het Gerechtelijk Wetboek regelt de kennisgeving van de beslissing.

Article 71

L'article 1249 en projet du Code judiciaire dispose qu'à la demande de la personne protégée ou à protéger, l'ordonnance peut être délivrée en chambre du conseil.

Actuellement, les ordonnances sont de plein droit délivrées en chambre du conseil (article 1029 du Code judiciaire applicable par analogie).

Afin de garantir autant que possible le droit au respect de la vie privée de la personne, les ordonnances devraient toujours être prononcées en chambre du conseil, comme actuellement.

Article 72

L'article 1249/1 en projet du Code judiciaire précise que les ordonnances sont exécutoires par provision nonobstant tout recours et sans caution, à moins que le juge n'en ait décidé autrement. Par dérogation à l'article 1047, alinéa 1er, de telles ordonnances ne sont pas susceptibles d'opposition, sauf par la personne protégée lorsque l'ordonnance affecte sa capacité.

L'objectif est de limiter l'opposition à la personne protégée lorsque la décision affecte sa capacité. *A contrario*, lorsque la décision n'affecte pas sa capacité, la personne protégée ne peut pas faire opposition. Elle conserve la possibilité de faire appel (comme les autres parties).

La formulation n'est pas adéquate depuis que l'article 1047, alinéa 1er, a été modifié par la loi du 6 juillet 2017 “portant simplification, harmonisation, informatisation et modernisation des dispositions de droit civil et de procédure civile, ainsi que du notariat, et portant diverses mesures en matière de justice”. Désormais, seul le jugement rendu en dernier ressort peut être frappé d'opposition.

Or, les ordonnances rendues par le juge de paix en matière de protection des personnes majeures ne sont jamais rendues en dernier ressort puisqu'un appel est possible. Ainsi, il n'y a pas de “dérogation à l'article 1047, alinéa 1er”.

En réalité, et pour respecter le souhait de l'auteur de l'avant-projet, la formulation doit indiquer que, par dérogation à l'article 1047, alinéa 1er, l'ordonnance rendue par défaut qui affecte la capacité de la personne protégée ou à protéger est toujours susceptible d'opposition mais uniquement par la personne protégée ou à protéger.

Article 73

1. L'article 1249/2 en projet du Code judiciaire prévoit la notification de la décision.

Het neemt de strekking over van de artikelen 1030 en 1245, derde en vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

2. Bepaald wordt dat de beslissing ter kennis wordt gebracht van de bewindvoerders en van de vertrouwenspersoon.

Het is echter mogelijk dat meerdere vertrouwenspersonen aangewezen zijn, net zoals het mogelijk is om meerdere bewindvoerders aan te wijzen.

Aangezien er uitgegaan wordt van meerdere bewindvoerders, zou er ook sprake moeten zijn van meerdere vertrouwenspersonen.

3. De bewindvoerders en de vertrouwenspersoon worden in kennis gesteld van de beschikkingen, zelfs wanneer ze geen partij zijn in het geding.

Vervolgens wordt bepaald dat de termijn om beroep aan te tekenen loopt vanaf deze kennisgeving.

Betekent dit dat de bewindvoerders en de vertrouwenspersoon, hoewel ze geen partij zijn in het geding, toch beroep zouden kunnen instellen tegen de beslissing?

Zou er overigens niet eerder moeten worden bepaald dat het de termijn is om de rechtsmiddelen aan te wenden (met inbegrip van het verzet) die loopt vanaf die kennisgeving?

De steller van het voorontwerp moet zijn bedoeling verduidelijken.

4. De vraag rijst waarom de kennisgeving moet gebeuren binnen de drie dagen, terwijl bij artikel 32 van de wet van 25 mei 2018 “tot vermindering en herverdeling van de werklast binnen de rechterlijke orde” artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek aldus gewijzigd is dat daarin voorzien wordt in een kennisgeving, bij gewone brief, aan elke partij, of, in voorkomend geval, aan hun advocaten, een niet ondertekend afschrift van de beslissing binnen vijf dagen na de uitspraak van de beslissing.

5. Het ontworpen artikel 1249/2, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt thans dat de termijn om beroep in te stellen loopt vanaf deze kennisgeving (zie evenwel opmerking 3).

Ter naleving van de rechten van de verdediging en om het transparantiebeginsel in acht te nemen, zou door de griffie in de kennisgeving melding gemaakt moeten worden van die precisering (naar analogie met het feit dat door de oproeping de opgeroepen personen partij worden in het geding, wat vermeld zou moeten worden door de griffie).

6. Ten slotte ontvangt de vertrouwenspersoon, momenteel, een niet ondertekend afschrift van de beslissing terwijl, luidens het ontworpen artikel, de vertrouwenspersoon de beschikking ontvangt.

Omgekeerd ontvangt de beschermde persoon, luidens het ontworpen artikel, een niet ondertekend afschrift van de beslissing.

Il reprend les principes des articles 1030 et 1245, alinéas 3 et 4, du Code judiciaire.

2. Il est prévu que la décision est notifiée aux administrateurs et à la personne de confiance.

Il est toutefois possible que plusieurs personnes de confiance soient désignées, tout comme il est possible de désigner plusieurs administrateurs.

Puisque la pluralité d'administrateurs est visée, il devrait en être de même de la pluralité des personnes de confiance.

3. Les administrateurs et la personne de confiance se voient notifier les ordonnances, même s'ils n'étaient pas parties à la procédure.

Il est ensuite prévu que le délai pour interjeter appel court à partir de cette notification.

Cela signifie-t-il que les administrateurs et la personne de confiance, bien que n'étant pas parties à la cause, pourraient tout de même faire appel de la décision?

Par ailleurs, ne devrait-il pas plutôt être prévu que c'est le délai pour exercer les voies de recours (en ce compris donc l'opposition) qui court à partir de cette notification?

L'intention de l'auteur de l'avant-projet devra être précisée.

4. La question se pose de savoir pourquoi la notification doit intervenir dans les trois jours alors que l'article 32 de la loi du 25 mai 2018 “visant à réduire et redistribuer la charge de travail au sein de l'ordre judiciaire” a modifié l'article 792 du Code judiciaire pour prévoir une notification, sous simple lettre, à chacune des parties ou, le cas échéant, à leurs avocats, d'une copie non signée de la décision dans les cinq jours de la prononciation de la décision.

5. L'article 1249/2, § 1er, alinéa 1er, en projet du Code judiciaire précise désormais que le délai pour interjeter appel court à partir de cette notification (voir toutefois l'observation n° 3).

Dans le respect des droits de la défense et du principe de transparence, la notification faite par le greffe devrait mentionner cette précision (par analogie au fait que la convocation rend les personnes convoquées parties à la cause, ce qui devrait être mentionné par le greffe).

6. Enfin, actuellement, la personne de confiance reçoit une copie non signée de la décision, alors que, selon l'article en projet, la personne de confiance reçoit l'ordonnance.

À l'inverse, selon l'article en projet, la personne protégée reçoit une copie non signée de la décision.

De steller van het voorontwerp moet dat verschil in behandeling kunnen rechtvaardigen, anders moet het dispositief herzien worden.

Artikel 75

Het ontworpen artikel 1249/3 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de in artikel 1239 bedoelde verzoekschriften neergelegd worden via het in artikel 1253/2 bedoelde register. De als bijlage bijgevoegde stukken bij de verzoekschriften worden neergelegd ter griffie of neergelegd via het register.

Zo zou het verplicht gebruik van het pas gecreëerde geïnformatiseerd register om de verzoekschriften in te dienen, een te groot obstakel kunnen vormen dat de toegang tot de rechter zou kunnen belemmeren.

De steller van het voorontwerp is er zich van bewust dat de automatische veralgemening van het register niet geschikt is voor alle situaties.

Zo is het gebruik van het register niet verplicht voor wie geen juridisch beroep beoefent. Er is voorzien in een oproepings- en kennisgevingsprocedure op papier (ontworpen artikel 1249/5 van het Gerechtelijk Wetboek).

Zo zullen ook de bijlagen nog altijd ingediend kunnen worden bij de griffie van het vredegerecht. In voorkomend geval zal de griffie de documenten en stukken die worden meegedeeld of die worden neergelegd langs een andere weg dan het register, moeten converteren (ontworpen artikel 1249/6 van het Gerechtelijk Wetboek).

Om de toegang tot de rechter te waarborgen, verdient het voorkeur om niet alleen voor de stukken en documenten maar ook voor de verzoekschriften te voorzien in hetzelfde conversiemechanisme door de griffie.

Hoewel de informatisering van justitie wenselijk is en aangemoedigd wordt, mag echter niet uit het oog worden verloren dat, in het kader van een beschermingsmaatregel van kwetsbare personen, de (menselijke, financiële en psychologische) capaciteiten en middelen van de betrokken personen soms beperkt zijn. Ze hebben niet altijd toegang tot die informatisering en beschikken niet altijd over de vereiste kennis en competenties om met een computer overweg te kunnen.

Dat geldt eveneens voor de bewindvoerders die aangevoerd zullen worden. Er wordt voorrang gegeven aan de naaste omgeving van de beschermde persoon. De eventueel aangewezen familiale bewindvoerder zal niet noodzakelijkerwijs over de vereiste competenties beschikken om een verzoekschrift via het register in te dienen, zelfs al is hij volledig handelingsbekwaam. In dat verband zou de familiale bewindvoerder kunnen weigeren zich in te schrijven in het register. In dat geval zal hij zijn verslagen moeten indienen op papier. Waarom zou de bewindvoerder een verzoekschrift verplicht via het recent gecreëerde register moeten indienen, terwijl hij zijn verslagen mag indienen op papier?

L'auteur de l'avant-projet doit être en mesure de justifier cette différence de traitement. À défaut, le dispositif sera revu.

Article 75

L'article 1249/3 en projet du Code judiciaire indique que les requêtes visées à l'article 1239 sont déposées au moyen du registre visé à l'article 1253/2. Les pièces jointes en annexe aux requêtes sont déposées au greffe ou déposées au moyen du registre.

L'utilisation obligatoire du registre informatisé nouvellement créé pour déposer des requêtes pourrait constituer une contrainte trop importante susceptible d'affecter l'accès au juge.

L'auteur de l'avant-projet est conscient de ce que la généralisation automatique du registre n'est pas opportune pour toutes les situations.

Ainsi, l'utilisation du registre, pour les non-professionnels de la justice, n'est pas obligatoire. Une procédure de convocation et de notification par papier est prévue (article 1249/5 en projet du Code judiciaire).

De même, les pièces jointes pourront encore être déposées au greffe de la justice de paix. Le cas échéant, le greffe devra alors convertir les documents et pièces qui lui sont communiqués ou déposés par d'autres voies que le registre (article 1249/6 en projet du Code judiciaire).

Pour garantir l'accès au juge, il est préférable que le même mécanisme de conversion par le greffe soit également prévu pour les requêtes et non uniquement pour les pièces et documents.

Il ne faut par ailleurs pas oublier que, si l'informatisation de la justice est souhaitée et encouragée, dans le cadre d'une mesure de protection des personnes vulnérables, les capacités et les moyens (humains, financiers et psychologiques) des personnes concernées sont parfois limités. Elles n'ont pas toujours accès à cette informatisation et n'ont pas toujours les connaissances et les compétences requises pour appréhender le fonctionnement d'un ordinateur.

Cela vaut également pour les administrateurs qui seront désignés. La priorité est laissée aux proches de la personne protégée. L'administrateur familial éventuellement désigné, même s'il dispose de sa pleine capacité juridique, n'aura pas nécessairement les compétences requises pour déposer une requête via le registre. À cet égard, l'administrateur familial pourrait refuser de s'inscrire dans le registre. Dans cette hypothèse, il devra ainsi rendre ses rapports par voie papier. Pourquoi, alors qu'il peut déposer ses rapports sous format papier, l'administrateur devrait-il obligatoirement déposer une requête via le registre nouvellement créé?

Gelet op het evenredigheidsbeginsel moet de bijzondere beschermingsdoelstelling, die inherent is aan het voorontwerp, voorrang hebben op de wens om het rechtswezen te informatiseren, zodat voorzien moet worden in een alternatief voor het gebruik van het register voor het indienen van het verzoekschrift, net als voor andere situaties.

Artikel 77

Bij het ontworpen artikel 1249/5 van het Gerechtelijk Wetboek worden de regels inzake kennisgeving vastgelegd wanneer die niet op elektronische wijze gebeurt en deze wijze niet is opgelegd overeenkomstig de regels van het Gerechtelijk Wetboek.

In de bespreking wordt vermeld dat dit artikel de te volgen regels voor de kennisgeving door de griffie omvat, wanneer die kennisgeving niet via de elektronische weg gebeurt.

Zoals reeds opgemerkt is met betrekking tot artikel 75, zullen particulieren nochtans niet verplicht zijn om het register te gebruiken.

Dat zal met name het geval zijn indien de familiale bewindvoerder zich niet zou willen inschrijven in het register.

In het ontworpen artikel 1249/5 van het Gerechtelijk Wetboek zouden de op de particulieren toepasselijke regels vastgelegd moeten worden, bijvoorbeeld wanneer ze de verschillende in te dienen verslagen moeten "mededelen" (volgens de nieuwe, door de steller van het voorontwerp gehanteerde formulering). Hoe zal die mededeling tot stand komen? Zal het gemeen gerechtelijk recht van toepassing zijn? Zal de mededeling kunnen geschieden middels verplichte indiening bij de griffie, per gewone post, bij aangetekende brief of per e-mail? Zou de mededeling misschien zelfs mondeling kunnen geschieden, aangezien het de bedoeling is van de steller van het voorontwerp om de term "schriftelijk" te weren uit alle bepalingen met betrekking tot de in te dienen verslagen?

De steller van de tekst is zich bewust van die mogelijkheid, aangezien in de bespreking van artikel 78 vermeld wordt dat bepaalde documenten of stukken nog steeds in papieren vorm kunnen worden neergelegd ter of verzonden aan de griffie, inzonderheid wanneer zij afkomstig zijn van particulieren die niet zijn ingeschreven in het register.

Ter wille van de rechtszekerheid moet de tekst met betrekking tot die kwesties verduidelijkt worden.

Wellicht zou het volstaan om, in paragraaf 4, het woord "kennisgevingen" te vervangen door het woord "mededelingen".

Artikel 80

Het ontworpen artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek is een weergave van het huidige artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek inzake de bekendmaking van de beslissing in het

Compte tenu du principe de proportionnalité, l'objectif particulier de protection inhérent à l'avant-projet doit l'emporter sur le souhait d'informatisation de la justice, de sorte qu'une alternative à l'utilisation du registre pour le dépôt de la requête doit être prévue, comme pour d'autres situations.

Article 77

L'article 1249/5 en projet du Code judiciaire fixe les règles de notification lorsqu'elle n'a pas lieu par voie électronique et que cette voie n'est pas imposée par les règles du Code judiciaire.

Le commentaire précise que cet article reprend les règles à suivre en matière de notification par le greffe lorsque cette notification n'a pas lieu par voie électronique.

Néanmoins, et comme il a été précisé dans l'observation formulée sous l'article 75, les particuliers ne devront pas obligatoirement utiliser le registre.

Ce sera notamment le cas de l'administrateur familial qui refuserait d'être inscrit dans le registre.

L'article 1249/5 en projet du Code judiciaire devrait fixer les règles applicables aux particuliers, par exemple lorsqu'ils doivent "communiquer" (selon la nouvelle formulation voulue par l'auteur de l'avant-projet) les différents rapports à rendre. Comment cette communication se réalisera-t-elle? Le droit commun judiciaire sera-t-il applicable? La communication pourra-t-elle avoir lieu par dépôt obligatoire au greffe, ou par envoi par courrier simple, par courrier recommandé ou encore par courrier électronique? La communication pourrait-elle même être réalisée de manière orale puisque l'intention de l'auteur de l'avant-projet est de supprimer le terme "écrit" présent dans chaque disposition consacrée aux rapports à rendre?

L'auteur du texte est conscient de cette hypothèse puisque les commentaires de l'article 78 indiquent que certains documents et pièces pourront encore être déposés ou envoyés au greffe en format papier, notamment lorsqu'ils émanent de particuliers qui ne sont pas inscrits dans le registre.

Dans un souci de sécurité juridique, des précisions sur ces questions doivent être apportées dans le texte.

Il suffirait sans doute, au paragraphe 4, de remplacer le mot "notifications" par le mot "communications".

Article 80

L'article 1250 en projet du Code judiciaire reprend l'actuel article 1249 du Code judiciaire concernant la publication de la décision au *Moniteur belge*: toute décision ordonnant une

Belgisch Staatsblad: elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, beëindigd of gewijzigd, wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* door toedoen van de griffier.

In het tweede lid van de ontworpen bepaling wordt de termijn vastgesteld: de bekendmaking geschiedt binnen vijftien dagen na de beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen; de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten is, worden aansprakelijk gesteld ten aanzien van de betrokkenen indien vaststaat dat het verzuim of de vertraging te wijten is aan een collusie.

Dat is conform het huidig recht, behalve wat de aanvang van de termijn van 15 dagen betreft, die niet langer de datum van de aanvaarding door de bewindvoerder is.

De verwijzing naar “de beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen” is niet adequaat, aangezien de bekendmaking eveneens de beslissingen betreft die een einde maken aan de beschermingsmaatregel. In dat geval wordt geen beschermingsmaatregel bevolen.

Het dispositief moet herzien worden in het licht van die opmerking.

Artikel 83

1. Artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangepast teneinde rekening te houden met de informatisering van de procedure. Voortaan zal het administratief dossier niet langer op papier bijgehouden worden op de griffie van het vredegericht, maar wel in het centraal register van de bescherming van de personen.

2. Aangezien het register “centraal” is, waarom wordt dan in het vierde lid van het ontworpen artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bepaald dat de griffier het administratief dossier meedeelt aan de nieuw bevoegde vrederechter overeenkomstig artikel 628, 3°? Is die mededeling in dit geval wel noodzakelijk, aangezien het register “centraal” is?

3. De opheffing van de woorden “op de griffie” bij artikel 83, c), van het voorontwerp bevestigt dat het administratief dossier niet meer op papier aanwezig zal zijn op de griffie. Hoe kan de griffie in dat geval een dossier meedelen aan de nieuwe griffie?

Die opmerking hangt af van de concrete uitwerking van het centraal register, die zal gebeuren krachtens een nog niet vastgesteld koninklijk besluit.

4. Moeten, ter wille van de rechtszekerheid, de woorden “op de griffie” in het derde lid van artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek ten slotte niet vervangen worden door de woorden “in het register”, in plaats van deze op te heffen?

mesure de protection, y mettant fin ou à la modifiant est, à la diligence du greffier, insérée par extrait au *Moniteur belge*.

L’alinéa 2 de la disposition en projet fixe le délai: la publication est faite dans les quinze jours de la décision dans laquelle une mesure de protection a été ordonnée; les fonctionnaires auxquels l’omission ou le retard serait imputable sont tenus pour responsables envers les intéressés s’il est prouvé que le retard ou l’omission résulte d’une collusion.

Cela est conforme au droit actuel, si ce n’est que le point de départ du délai de quinze jours n’est plus la date de l’acceptation par l’administrateur.

La référence faite à “la décision dans laquelle une mesure de protection a été ordonnée” n’est pas adéquate puisque la publication concerne également des décisions qui mettent un terme à la mesure de protection. Dans cette hypothèse, il n’y a pas de mesure de protection qui est ordonnée.

Le dispositif sera revu au regard de cette observation.

Article 83

1. L’article 1253 du Code judiciaire est adapté afin de tenir compte de l’informatisation de la procédure. Désormais, le dossier administratif ne sera plus tenu au greffe de la justice de paix en version papier mais sera tenu dans le registre central de la protection des personnes.

2. Puisque le registre est “central”, pourquoi est-il prévu, à l’alinéa 4 de l’article 1253 en projet du Code judiciaire, que le greffier communique le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent conformément à l’article 628, 3°? Dans la mesure où le registre est “central”, la communication est-elle nécessaire?

3. La suppression des termes “au greffe” en vertu de l’article 83, c), de l’avant-projet confirme que le dossier administratif ne sera plus présent en version papier au greffe. Comment le greffe pourrait-il communiquer un dossier au nouveau greffe?

Cette remarque dépend de la mise en œuvre concrète du registre central, mise en œuvre qui sera réalisée en vertu d’un arrêté royal non encore adopté.

4. Enfin, par souci de sécurité juridique, les termes “au greffe” de l’alinéa 3 de l’article 1253 du Code judiciaire ne devraient-ils pas être remplacés par “au sein du registre” plutôt qu’abrogés?

Artikel 84

Artikel 1253/1 van het Gerechtelijk Wetboek, dat de gevallen beschrijft waarbij inzage in het administratief dossier wordt verleend en afschriften van het administratief dossier kunnen bekomen worden, wordt aangepast rekening houdend met de informatisering van het dossier en het eenvormig maken van de procedure.

Er wordt op gewezen dat in de bespreking van artikel 84 van het voorontwerp verwezen wordt naar de bespreking van datzelfde “artikel 84”. De bespreking moet derhalve herzien worden.

Meer fundamenteel, waarom een recht op inzage van het administratief dossier behouden als dat administratief dossier bijgehouden wordt in elektronische vorm en dus door elke betrokkene bij het dossier ingezien zou kunnen worden?

Het ontworpen artikel 1253/4, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek lijkt overigens te bevestigen dat de betrokken personen toegang hebben tot de voor hen relevante gegevens van het register.

Die opmerking hangt af van de concrete uitwerking van het centraal register, die zal gebeuren krachtens een nog niet aangenomen koninklijk besluit.

Artikelen 86 tot 91

1. Het ontworpen artikel 1253/3 van het Gerechtelijk Wetboek is klaarblijkelijk uitgewerkt in het licht van de wet van 8 december 1992 “tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens”. Sedert 25 mei 2018 is die wet evenwel opgeheven door de AVG, hetgeen ook bevestigd wordt in artikel 275, eerste lid, van het ontwerp van wet “betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens”.¹³

Het dispositief behoort derhalve in zijn geheel te worden herzien in het licht van de nieuwe toepasselijke wettelijke verplichtingen. Daarbij moet onder andere rekening gehouden worden met het feit dat de AVG onmiddellijk van toepassing is.

Er moet inzonderheid op gewezen worden dat:

— voortaan een “functionaris voor gegevensbescherming” en niet een “aangestelde voor de gegevensbescherming” moet worden aangewezen door de verwerkingsverantwoordelijke (zie artikel 37, lid 1, a), van de AVG); de taken van laatstgenoemde worden overigens gedefinieerd in artikel 39 van de AVG;

— zoals al gesteld is aan het begin van dit advies in het kader van het onderzoek van de voorafgaande

¹³ *Parl. St. Kamer*, 2017-18, nr. 3126/001; zie ook artikel 109 van de wet van 3 december 2017 “tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit”.

Article 84

L'article 1253/1 du Code judiciaire, qui vise les hypothèses de consultation et de copie du dossier administratif, est adapté compte tenu de l'informatisation du dossier et de l'unification de la procédure.

À noter que le commentaire de l'article 84 de l'avant-projet renvoie au commentaire du même “article 84”. Le commentaire doit dès lors être adapté.

Plus fondamentalement, pourquoi maintenir un droit à la consultation du dossier administratif si ce dossier administratif est tenu de manière informatisée, auquel chaque intervenant du dossier aurait accès?

L'article 1253/4, § 1er, en projet du Code judiciaire semble d'ailleurs confirmer que les personnes concernées peuvent accéder aux données du registre qui sont pertinentes pour elles.

Cette remarque dépend de la mise en œuvre concrète du registre central, mise en œuvre qui sera réalisée en vertu d'un arrêté royal non encore adopté.

Articles 86 à 91

1. De toute évidence, l'article 1253/3 en projet du Code judiciaire a été élaboré au regard de la loi du 8 décembre 1992 “relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel”. Depuis le 25 mai 2018, cette loi a cependant été abrogée par le RGPD, ce que confirme l'article 275, alinéa 1er, du projet de loi “relatif à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel”¹³.

Le dispositif devra donc être revu dans son ensemble au regard des nouvelles obligations légales applicables en tenant compte, entre autres, du caractère directement applicable du RGPD.

Il y a lieu notamment de relever que:

— c'est désormais un “délégué à la protection des données” qui doit être désigné par le responsable du traitement et non pas un “préposé à la protection des données” (voir l'article 37, paragraphe 1er, a), du RGPD); les missions de ce dernier sont, par ailleurs, définies par l'article 39 du RGPD;

— comme évoqué en tête du présent avis dans le cadre de l'examen des formalités préalables, la Commission de

¹³ *Doc. parl.*, Chambre, 2017-2018, n° 3126/001; voir aussi l'article 109 de la loi du 3 décembre 2017 “portant création de l'Autorité de protection des données”.

vormvereisten, de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer overigens vervangen is door de Gegevensbeschermingsautoriteit;

— de verplichting om de persoon in te lichten wier persoonsgegevens verwerkt worden, geregeld is bij de artikelen 13 en 14 van de AVG;

— de onafhankelijkheid van de functionaris voor de gegevensbescherming wordt geregeld bij artikel 38, lid 3, van de AVG.

2. Het beginsel van wettelijkheid en voorzienbaarheid¹⁴ dat ten grondslag ligt aan de bescherming van het recht op eerbiediging van het privéleven, vereist hoe dan ook in de verplichting dat alle categorieën van personen die toegang kunnen hebben tot de verwerkte gegevens gedefinieerd moeten worden bij een wetgevende bepaling.

Bijgevolg is de machtiging die bij artikel 1253/4, § 1, tweede lid, aan de Koning wordt verleend, niet aanvaardbaar.

3. In het ontworpen artikel 1253/6 wordt het volgende bepaald: “Na afloop van deze termijn (van vijf jaar) worden de gegevens naar het Rijksarchief overgebracht”.

In verband met de archivering van persoonsgegevens die voor verwerking in aanmerking komen heeft het Grondwettelijk Hof in zijn arrest 108/2016 van 14 juli 2016, het volgende geoordeeld:

“B.113.3. Krachtens artikel 44/10, § 1, tweede lid, van de wet op het politieambt, dienen de persoonsgegevens en de informatie te worden gewist na afloop van de voor archivering voorgeschreven termijn van 30 jaar “onverminderd de archiefwet van 24 juni 1955”. Rekening houdend met de in B.110 vermelde rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, moet die bepaling in die zin worden geïnterpreteerd dat de uitwissing van de persoonsgegevens en informatie de regel is en dat slechts in uitzonderlijke gevallen – ingegeven door de doelstellingen die met de Archiefwet worden nagestreefd – kan worden overgegaan tot het verzenden van informatie uit de A.N.G. aan het Rijksarchief. Uit de in B.113.1 aangehaalde parlementaire voorbereiding blijkt dat ter zake met het Rijksarchief akkoorden dienen te worden gesloten.

Na het verzenden van de desbetreffende informatie aan het Rijksarchief, kunnen de persoonsgegevens die daarvan deel uitmaken, niet langer worden beschouwd als gegevens waarvan de verwerking noodzakelijk is voor doeleinden van gerechtelijke of bestuurlijke politie. Dit brengt met zich mee

la protection de la vie privée a, du reste, été remplacée par l’Autorité de protection des données;

— l’obligation d’information de la personne visée par le traitement de ces données à caractère personnel est réglée par les articles 13 et 14 du RGPD;

— l’indépendance du délégué à la protection des données est réglée par l’article 38, paragraphe 3, du RGPD.

2. En toute hypothèse, le principe de légalité et de prévisibilité¹⁴ qui sous-tend la protection du droit à la vie privée impose que l’ensemble des catégories de personnes pouvant avoir accès aux données traitées soient définies par une disposition de nature législative.

Par conséquent, l’habilitation faite au Roi par l’article 1253/4, § 1er, alinéa 2, n’est pas admissible.

3. L’article 1253/6 en projet prévoit qu’“à l’expiration de ce délai [de cinq ans], les données sont déposées aux Archives générales du Royaume”.

Quant à la question de l’archivage des données à caractère personnel soumises à un traitement, la Cour constitutionnelle a considéré ce qui suit dans son arrêt n° 108/2016 du 14 juillet 2016:

“B.113.3. En vertu de l’article 44/10, § 1er, alinéa 2, de la loi sur la fonction de police, les données à caractère personnel et les informations doivent être effacées à l’issue du délai de trente ans prévu pour l’archivage, “sans préjudice de la loi du 24 juin 1955 relative aux archives”. Compte tenu de la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l’homme mentionnée en B.110, cette disposition doit être interprétée en ce sens que l’effacement des données à caractère personnel et des informations est la règle et que ce n’est que dans des cas exceptionnels – tenant aux finalités de la loi relative aux archives – que des informations provenant de la B.N.G. peuvent être transmises aux Archives de l’État. Les travaux préparatoires reproduits en B.113.1 font apparaître que des accords doivent être conclus en la matière avec les Archives de l’État.

Après le transfert des informations en cause aux Archives de l’État, les données à caractère personnel qui en font partie ne peuvent plus être considérées comme des données dont le traitement est nécessaire aux fins de police judiciaire ou administrative. Il s’ensuit que le traitement de ces données

¹⁴ Zie in dat verband, inzonderheid advies 63.202/2, op 26 april 2018 gegeven over een voorontwerp dat ontstaan gegeven heeft aan het wetsontwerp “tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG” (Parl. St. Kamer 2017-18, nr. 54-3185/001).

¹⁴ Sur ce point, voir notamment l’avis n° 63.202/2 donné le 26 avril 2018 sur l’avant-projet devenu le projet de loi “instituant le comité de sécurité de l’information et modifiant diverses lois concernant la mise en œuvre du Règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l’égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE” (Doc. parl., Chambre, 2017-2018, n° 54-3185/001).

dat de verwerking ervan in het Rijksarchief slechts mogelijk is in zoverre de ter zake geldende regels van de Archiefwet en de Privacywet worden nageleefd.

Onder voorbehoud van die interpretatie, is het niet zonder redelijke verantwoording dat informatie uit de A.N.G. kan worden overgezonden aan het Rijksarchief.

[...]

B.115.8. Om dezelfde redenen als die welke zijn vermeld in B.113.3, moeten de in artikel 44/11/2, § 7, van de wet op het politieambt vervatte woorden “onverminderd de archiefwet van 24 juni 1955” in die zin worden begrepen dat de uitwisseling van de in de basisgegevensbanken vervatte persoonsgegevens en informatie de regel is en een verzending van informatie aan het Rijksarchief slechts mogelijk is in uitzonderlijke gevallen en met naleving van de in B.113.3 vermelde voorwaarden”.

Overeenkomstig die rechtspraak is het uitwissen van persoonsgegevens en informatie de regel en is het slechts in uitzonderlijke gevallen – die te maken hebben met de doelstellingen die met de Archiefwet worden nagestreefd – mogelijk informatie van het register naar het Rijksarchief over te zenden.

In het ontworpen artikel 1253/6 van het Gerechtelijk Wetboek mag derhalve niet worden voorzien in de systematische overbrenging van gegevens van het register naar het Rijksarchief.

De voorliggende bepaling dient in het licht van deze opmerking herzien te worden.

Artikel 97

Bij artikel 97 wordt artikel 230/ 3, van de wet van 17 maart 2013 opgeheven.

In die overgangsbepaling wordt het volgende gesteld: “Tot 1 september 2017, is, in afwijking van artikel 1241, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, de vermelding van de in het derde lid, 5°, van hetzelfde artikel bedoelde gegevens niet voorgeschreven op straffe van niet-ontvankelijkheid van het verzoekschrift”.

Die overgangsbepaling heeft geen uitwerking meer sedert 1 september 2017. Artikel 97 van het voorontwerp is derhalve niet relevant en moet vervallen.

Artikel 99

1. Artikel 99 van het voorontwerp dient zich aan als een overgangsbepaling voor artikel 19 van het voorontwerp.

2. Bij het lezen van de bespreking en van de bepaling zelf van artikel 99 van het voorontwerp laat het zich aanzien dat de overgangsbepaling in feite betrekking heeft op artikel 18 van

dans les Archives de l'État n'est possible que dans le respect des règles de la loi relative aux archives et de la loi sur la protection de la vie privée applicables en la matière.

Sous réserve de cette interprétation, il n'est pas dénué de justification raisonnable que des informations provenant de la B.N.G. puissent être transférées aux Archives de l'État.

[...]

B.115.8. Pour les mêmes motifs que ceux qui ont été mentionnés en B.113.3, les termes “sans préjudice de la loi du 24 juin 1955 relative aux archives” figurant dans l'article 44/11/2, § 7, de la loi sur la fonction de police doivent être interprétés en ce sens que l'effacement des données à caractère personnel et des informations contenues dans les banques de données de base constitue la règle et que le transfert d'informations aux Archives de l'État n'est possible que dans des cas exceptionnels et en respectant les conditions indiquées en B.113.3”.

Conformément à cette jurisprudence, l'effacement des données à caractère personnel et des informations est la règle et ce n'est que dans des cas exceptionnels – tenant aux finalités de la loi relative aux archives – que des informations provenant du Registre peuvent être transmises aux Archives de l'État.

L'article 1253/6 en projet du Code judiciaire ne peut dès lors pas prévoir le dépôt systématique des données du registre aux Archives générales du Royaume.

La disposition à l'examen sera revue à la lumière de cette observation.

Article 97

L'article 97 abroge l'article 230/3 de la loi du 17 mars 2013.

Cette disposition transitoire indique que, jusqu'au 1er septembre 2017, par dérogation à l'article 1241, alinéa 1er, du Code judiciaire, la mention des données visées dans l'alinéa 3, 5°, du même article, n'est pas prescrite sous peine d'irrecevabilité de la requête.

Cette disposition transitoire ne produit plus ses effets depuis le 1er septembre 2017. L'article 97 de l'avant-projet est dès lors dépourvu de pertinence et sera supprimé.

Article 99

1. L'article 99 de l'avant-projet se présente comme une disposition transitoire pour l'article 19 de l'avant-projet.

2. À la lecture du commentaire et de la disposition même de l'article 99 de l'avant-projet, il semble que la disposition transitoire concerne en réalité l'article 18 de l'avant-projet,

het voorontwerp, dat is de bepaling waarin een grond voor onverenigbaarheid wordt toegevoegd wat de functies van de bewindvoerder betreft.

Het dispositief moet dienovereenkomstig worden verbeterd.

3. Krachtens die vooropgestelde overgangsbepaling zal die nieuwe grond voor onverenigbaarheid wat de functies van de bewindvoerder betreft enkel van toepassing zijn voor de bewindvoerders “aangesteld na de inwerkingtreding van de wet”.

Aldus kunnen de bewindvoerders die thans aangesteld zijn en “die de hoedanigheid hebben van persoonlijk assistent en waarvan de tussenkomst geregeld werd door een persoonlijk-assistentiecontract overeenkomstig artikel 12 van het Besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2000 “houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap”, hun taken blijven vervullen na de inwerkingtreding van de wet.

Er behoort opgemerkt te worden dat in artikel 490/1, § 1, 2°, van het Burgerlijk Wetboek gepreciseerd wordt dat personen die krachtens artikel 496/6 geen bewindvoerder mogen zijn, niet als buitengerechtelijke lasthebbers mogen optreden.

Ter wille van de rechtszekerheid behoort de overgangsbepaling die vervat ligt in artikel 99 uitgebreid te worden tot de buitengerechtelijke lasthebbers die aangesteld zijn vóór de inwerkingtreding van de wet en “die de hoedanigheid hebben van persoonlijk assistent en waarvan de tussenkomst geregeld werd door een persoonlijk-assistentiecontract overeenkomstig artikel 12 van het Besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2000”.

De nieuwe regel inzake onverenigbaarheid zou aldus enkel betrekking hebben op de gevallen waarbij een buitengerechtelijke lasthebber aangesteld wordt na de inwerkingtreding van de wet.

Artikel 100

1. Artikel 100 van het voorontwerp is een overgangsbepaling die in verband moet worden gebracht met de ontworpen artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek.

Zolang het koninklijk besluit waarvan sprake is in artikel 1241, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek niet vastgesteld is, welk besluit de procedures en de voorwaarden vastlegt voor de erkenning van de artsen die een geneeskundige verklaring kunnen afgeven overeenkomstig dat artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek, kunnen niet erkende artsen eveneens een omstandige geneeskundige verklaring afgeven als bedoeld in artikel 1241 en aangewezen worden om een advies uit te brengen als bedoeld in artikel 1246, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek.

Onder voorbehoud van de belangrijke opmerking nr. 1 met betrekking tot artikel 60, behoort het volgende te worden opgemerkt.

soit la disposition qui ajoute une cause d'incompatibilité avec la fonction d'administrateur.

Le dispositif sera rectifié en conséquence.

3. En vertu de cette disposition transitoire présumée, la nouvelle cause d'incompatibilité avec la mission d'administrateur ne sera d'application que pour les administrateurs désignés après l'entrée en vigueur de la loi.

Ainsi, les administrateurs qui sont désignés actuellement et qui ont la qualité d'assistant personnel et dont l'intervention est régie par un contrat d'assistance personnelle visé à l'article 12 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 15 décembre 2000 “établissant les conditions d'octroi d'un budget d'assistance personnelle aux personnes handicapées”, pourront poursuivre leur mission après l'entrée en vigueur de la loi.

À noter que l'article 490/1, § 1er, 2°, du Code civil précise que ne peuvent intervenir en qualité de mandataire extrajudiciaire les personnes qui en vertu de l'article 496/6 ne peuvent être administrateurs.

Par souci de sécurité juridique, la disposition transitoire qu'est l'article 99 doit être étendue aux mandataires extrajudiciaires désignés avant l'entrée en vigueur de la loi et qui ont la qualité d'assistant personnel et dont l'intervention est régie par un contrat d'assistance personnelle visé à l'article 12 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 15 décembre 2000.

La nouvelle règle d'incompatibilité ne concernerait alors que les cas où un mandataire extrajudiciaire vient à être désigné après l'entrée en vigueur de la loi.

Article 100

1. L'article 100 de l'avant-projet est une disposition transitoire à mettre en lien avec les articles 1241 et 1246 en projet du Code judiciaire.

Tant que l'arrêté royal visé à l'article 1241, alinéa 3, du Code judiciaire n'a pas été adopté, à savoir celui qui déterminera les procédures et les conditions de l'agrément des médecins qui pourront délivrer un certificat médical conforme à cet article 1241 du Code judiciaire, des médecins non agréés peuvent également délivrer un certificat médical circonstancié visé à l'article 1241 et être désignés pour donner un avis visé à l'article 1246, § 2, du Code judiciaire.

Sous réserve de l'importante observation n° 1 formulée sous l'article 60, il y a lieu de considérer ce qui suit.

2. Het verdient aanbeveling om te voorzien in een extra termijn die de artsen de mogelijkheid biedt om die erkenning aan te vragen. Door louter te verwijzen naar de vaststelling van het koninklijk besluit impliceert dat zodra het koninklijk besluit is vastgesteld, alleen de erkende artsen (en psychiaters) de verklaring kunnen opstellen.

3. De artsen moet de tijd gegeven worden om die erkenning te verkrijgen omdat anders de toegang tot de rechter beperkt wordt en het recht op eerbiediging van het privéleven van de betrokken persoon geschonden wordt.

Artikel 101

1. In artikel 101 van het voorontwerp wordt voorzien in een “dubbele” inwerkingtreding van de bepalingen van het voorontwerp.

2.1. De artikelen 76, 77, 79 en 84, a), treden in werking “op een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk op 1 januari 2020”.

Uit de bespreking van artikel 101 van het voorontwerp valt af te leiden dat het in feite gaat om de artikelen 75, 76, 78 en 83, a), van het voorontwerp, met andere woorden de artikelen die handelen over het centraal register en over de informatisering van de procedure.

Het dispositief moet in die zin worden aangepast.

2.2. Naar aanleiding van die informatisering van de procedure brengen heel wat andere bepalingen van het voorontwerp bovendien wijzigingen aan in de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek (onder andere de mededeling van de verslagen door de bewindvoerders).

Ter wille van de rechtszekerheid zou er ook in een overgangsmaatregel moeten worden voorzien met betrekking tot die mededelingen.

Het ontworpen artikel 1249/5 van het Gerechtelijk Wetboek is niet voldoende, aangezien deze bepaling betrekking heeft op de kennisgevingen en oproepingen door de griffie van het vreedgerecht wanneer dit niet langs elektronische weg kan gebeuren.

3. De andere bepalingen van deze wet treden in werking op de eerste dag van de derde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Gelet op het feit dat die overgangsbepaling ingevoegd is in titel II van het voorontwerp, moet de bedoeling van de steller van de tekst nader toegelicht te worden: heeft de overgangsbepaling betrekking op alle bepalingen van de wet of slechts op de bepalingen van die titel II?

Artikel 111

1. Artikel 330 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangevuld teneinde te voorzien in een nieuwe aanvangsdatum voor de

2. Il conviendrait de laisser également un délai supplémentaire pour permettre aux médecins de solliciter cet agrément. La simple référence à l'adoption de l'arrêté royal implique que, dès que l'arrêté royal est adopté, seuls les médecins agréés (et les psychiatres) pourront rédiger le certificat.

3. Il faut laisser du temps aux médecins pour obtenir cet agrément sous peine de restreindre l'accès au juge et de porter atteinte au droit au respect de la vie privée de la personne concernée.

Article 101

1. L'article 101 de l'avant-projet fixe l'entrée en vigueur des dispositions de l'avant-projet, avec une “double” entrée en vigueur.

2.1. Les articles 76, 77, 79 et 84, a), entrent en vigueur à une date à définir par le Roi et au plus tard le 1er janvier 2020.

Le commentaire de l'article 101 de l'avant-projet laisse en réalité sous-entendre que les articles concernés sont les articles 75, 76, 78 et 83, a), de l'avant-projet, soit les articles concernant le registre central et l'informatisation de la procédure.

Le dispositif doit être adapté en ce sens.

2.2. Par ailleurs, de nombreuses autres dispositions de l'avant-projet modifient les dispositions du Code civil à la suite de cette informatisation de la procédure (notamment la communication des rapports par les administrateurs).

Par souci de sécurité juridique, une disposition transitoire devrait également être prévue pour ces communications.

L'article 1249/5 en projet du Code judiciaire ne suffit pas puisque cette disposition vise les notifications et convocations réalisées par le greffe de la justice de paix lorsque l'informatisation n'est pas possible.

3. Les autres dispositions de la présente loi entrent en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

Compte tenu du fait que cette disposition transitoire se trouve insérée dans le titre II de l'avant-projet, l'intention de l'auteur du texte sera précisée: la disposition transitoire vise-t-elle toutes les dispositions de loi ou bien uniquement les dispositions de ce titre II?

Article 111

1. L'article 330 du Code civil est complété pour ajouter un nouveau point de départ à l'action en contestation d'une

vordering tot betwisting van een erkenning door de persoon die het vaderschap, het moederschap of het meemoederschap opeist.

De vordering kan worden ingesteld binnen één jaar na de ontdekking van het feit dat die persoon de vader of de moeder van het kind is. Een nieuwigheid in het ontwerp bestaat erin dat die vordering ook kan worden ingesteld binnen het jaar nadat die persoon kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat hij of zij de vader, de moeder of de meemoeder van het kind is.

2. Grammaticaal zijn de woorden “qu’il ou elle” in de Franse tekst een verwijzing naar “la personne qui revendique”, zodat het terminologisch correcter zou zijn om de woorden “qu’elle” te bezigen.

3. Voorts strekt het ontworpen artikel 111, 2°, ertoe het “vijfde lid” van artikel 330, § 1, van het Burgerlijk Wetboek aan te vullen.

Er is evenwel geen vijfde lid in artikel 330, § 1, zodat artikel 111 van het voorontwerp aldus aangepast moet worden dat daarin *de facto* verwezen wordt naar het vierde lid, tweede zin, van artikel 330, § 1, van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 113

Het ontworpen artikel 25, § 1, van de wet van 1 juli 2006 “tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan” strekt ertoe het betwisten van een erkenning of een vermoeden van vaderschap mogelijk te maken binnen het jaar nadat de persoon kennis genomen heeft van de erkenning, indien deze plaatsvindt “na de inwerkingtreding”.

In de overgangsbepaling wordt evenwel niet gepreciseerd over welke inwerkingtreding het gaat.

Gaat het om de inwerkingtreding van de wet van 1 juli 2006? In dat geval is de termijn van een jaar reeds verlopen, aangezien de wet in werking getreden is op 1 juli 2007.

Het kan slechts gaan om de inwerkingtreding van de wet waarop dit voorontwerp betrekking heeft. De tekst moet in die zin aangepast worden.

Artikelen 114 tot 116

Duidelijkheidshalve dient geschreven te worden dat de termijn van een jaar, waarvan sprake is in de artikelen 114 tot 116 een aanvang neemt op de datum van de inwerkingtreding van “Titel 3” in plaats van op de datum van inwerkingtreding “van deze wet”.

reconnaissance par la personne qui revendique la paternité, la maternité ou la comaternité.

L’action pourra être intentée dans l’année de la découverte du fait “qu’il ou elle” est le père ou la mère de l’enfant ou, nouveauté en projet, dans l’année après “qu’il ou elle” a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait “qu’il ou elle” est le père ou la mère de l’enfant ou la coparente de l’enfant.

2. Au niveau grammatical, les mots “qu’il ou elle” de la version française se réfèrent à “la personne qui revendique”, de sorte que, dans un souci de correction terminologique, ce sont les mots “qu’elle” qui devraient être employés.

3. Par ailleurs, l’article 111, 2°, en projet, tend à compléter “l’alinéa 5” de l’article 330, § 1er, du Code civil.

Il n’y a toutefois pas d’alinéa 5 dans l’article 330, § 1er, de sorte que l’article 111 de l’avant-projet doit être adapté pour viser en réalité l’alinéa 4, seconde phrase, de l’article 330, § 1er, du Code civil.

Article 113

L’article 25, § 1er, en projet, de la loi du 1er juillet 2006 “modifiant des dispositions du Code civil relatives à l’établissement de la filiation et aux effets de celle-ci”, tend à permettre de contester une reconnaissance ou une présomption de paternité dans l’année après que la personne a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu “après l’entrée en vigueur”.

La disposition transitoire ne précise toutefois pas de quelle entrée en vigueur il s’agit.

S’agit-il de l’entrée en vigueur de la loi du 1er juillet 2006? Dans cette hypothèse, puisque la loi est entrée en vigueur le 1er juillet 2007, le délai d’un an est déjà expiré.

Il ne peut s’agir que de l’entrée en vigueur de la loi faisant l’objet du présent avant-projet, lequel sera précisé en ce sens.

Articles 114 à 116

Dans un souci de précision, il convient d’écrire que le délai d’un an dont il est question dans les articles 114 à 116 prend cours à la date d’entrée en vigueur du “Titre 3” plutôt qu’à l’entrée en vigueur “de la présente loi”.

Artikel 114

Artikel 114 regelt het overgangsrecht van artikel 318, § 2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, zoals het ontworpen is in artikel 104 van het voorontwerp.

De bespreking van deze bepaling in de Nederlandse en in de Franse tekst van het voorontwerp loopt niet gelijk. In de Franse tekst van de bespreking is er sprake van “un enfant né avant le 1er juillet 2007”, terwijl in de Nederlandse tekst een “kind geboren na 1 juli 2007” staat.

De bespreking moet worden herzien.

Artikelen 117 en 118

De artikelen 117 en 118 strekken tot wijziging respectievelijk van de artikelen 335, § 4, en 335ter, § 3, van het Burgerlijk Wetboek teneinde een meerderjarig kind de mogelijkheid te bieden om een nieuwe familienaam te kiezen bij de vaststelling van een nieuwe afstammingsband. De regeling is vergelijkbaar met die welke geldt voor de minderjarige kinderen.

Voor beide bepalingen is in geen enkele overgangsbepaling voorzien, zodat die bepalingen enkel van toepassing zullen zijn in de gevallen die zich voordoen nadat die bepalingen in werking getreden zullen zijn.

De steller van het voorontwerp dient zich ervan te vergewissen of dit wel de bedoeling is.

Artikel 123

Artikel 123 strekt tot wijziging van artikel 2 van de wet van 15 mei 1987 “betreffende de namen en voornamen” teneinde de regels te verduidelijken voor het instellen van een vordering wanneer een niet-ontvoogde minderjarige verzoekt om een voogd *ad hoc* aan te stellen die hem kan bijstaan bij het verzoek tot voornaamswijziging.

De wijziging heeft evenwel geen betrekking op het derde lid van dat artikel zoals vermeld wordt in artikel 123 van het voorontwerp, maar wel op het vijfde lid van dat artikel 2.

Er behoort eveneens opgemerkt te worden dat artikel 2 van de wet van 15 mei 1987 zal vervangen worden door artikel 119 van de wet van 18 juni 2018, dat in werking treedt op 1 augustus 2018. Het zou bijgevolg logischer zijn nu al met deze nieuwe versie van dit artikel 2 rekening te houden.

Er dient opnieuw opgemerkt te worden dat, wat de artikelen 119 tot 123 van het voorontwerp betreft, er in geen enkele overgangsbepaling voorzien wordt, zodat de wijzigingen enkel van toepassing zullen zijn voor de gevallen die zich voordoen nadat die bepalingen in werking getreden zijn.

De steller van het voorontwerp dient zich ervan te vergewissen of dit wel de bedoeling is.

Article 114

L'article 114 règle le droit transitoire de l'article 318, § 2, alinéa 2, du Code civil, tel qu'il est en projet à l'article 104 de l'avant-projet.

Le commentaire en français et celui en néerlandais de cette disposition ne sont pas identiques. Le commentaire en français vise l'enfant né avant le 1er juillet 2007, alors que le commentaire en néerlandais vise l'enfant né “na 1 juli 2007”.

Le commentaire sera revu.

Articles 117 et 118

Les articles 117 et 118 tendent à modifier respectivement les articles 335, § 4, et 335ter, § 3, du Code civil pour permettre à un enfant majeur de choisir un nouveau nom de famille en cas de création d'un nouveau lien de filiation. Le régime est similaire à celui prévu pour les enfants mineurs.

Aucune disposition transitoire n'est prévue pour ces deux dispositions, de sorte qu'elles ne seront applicables que pour les situations nées après leur entrée en vigueur.

L'auteur de l'avant-projet vérifiera si telle est bien son intention.

Article 123

L'article 123 tend à modifier l'article 2 de la loi du 15 mai 1987 “relative aux noms et prénoms” afin de préciser les modalités introductives d'instance en cas de demande d'un mineur non-émancipé d'une désignation d'un tuteur *ad hoc* pour l'assister dans la demande de changement de prénom.

La modification ne concerne toutefois pas l'alinéa 3 de cet article comme mentionné dans l'article 123 de l'avant-projet, mais l'alinéa 5 de cet article 2.

Il convient également d'observer que l'article 2 de la loi du 15 mai 1987 sera remplacé par l'article 119 de la loi 18 juin 2018, en vigueur à la date du 1er août 2018. Il serait en conséquence plus logique de prendre dès à présent en compte la nouvelle version de cet article 2.

Il convient de noter à nouveau, concernant les articles 119 à 123 de l'avant-projet, qu'aucune disposition transitoire n'est prévue de sorte que les modifications ne seront applicables que pour les situations nées après leur entrée en vigueur.

L'auteur de l'avant-projet vérifiera si telle est bien son intention.

Artikelen 124 en 126

1. Het ontworpen artikel 164 van het Burgerlijk Wetboek verleent de familierechtbank de bevoegdheid om het verbod voor aanverwanten als bedoeld in artikel 161 alsmede het in artikel 163 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde verbod op te heffen. De procedure wordt op eenzijdig verzoekschrift ingesteld door een van de toekomstige echtgenoten.

In de bepaling wordt gesteld dat de rechtbank uitspraak doet na de partijen te hebben opgeroepen en na het advies van de procureur des Konings ter zake te hebben gewonnen.

2. Aangezien het gaat om een op eenzijdig verzoekschrift ingestelde procedure, is het begrip “partijen” hier niet op zijn plaats en dient dit vervangen te worden door “toekomstige echtgenoten”.

Een soortgelijke opmerking kan worden gemaakt met betrekking tot artikel 353-13 van het Burgerlijk Wetboek zoals het gewijzigd is bij artikel 126 van het voorontwerp.

3. De tweede zin van het ontworpen artikel 164, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek hoort veeleer thuis in het Gerechtelijk Wetboek, aangezien deze een procedurekwestie regelt.

Artikel 127

Het ontworpen artikel 629*bis*, § 2/2, van het Burgerlijk Wetboek bepaalt de territoriale bevoegdheid van de familierechtbank wat betreft de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek. Het betreft de familierechtbank van de woonplaats, of bij ontstentenis daarvan, van de verblijfplaats van een van de toekomstige echtgenoten. Indien de toekomstige echtgenoten geen woonplaats of verblijfplaats hebben in België, is de familierechtbank te Brussel bevoegd om kennis te nemen van de vordering.

Volgens de bespreking van die bepaling heeft de steller van het voorontwerp gesteund op artikel 629*bis*, § 2/1, van het Gerechtelijk Wetboek. In die bepaling wordt evenwel gepreciseerd dat het begrip “gewone verblijfplaats” moet worden opgevat in de zin van artikel 4, § 2, van het Wetboek van Internationaal privaatrecht.

Ter wille van de rechtszekerheid zou het beter zijn om het ontworpen artikel 629*bis*, § 2/2, van het Gerechtelijk Wetboek aldus aan te vullen dat daarin op dezelfde wijze verwezen wordt naar het begrip “gewone verblijfplaats” als bedoeld in artikel 4, § 2, van het Wetboek van internationaal privaatrecht.

Artikel 131

1. De steller van het voorontwerp mag zonder nadere toelichting niet voorzien in een machtiging om van het verzoek

Articles 124 et 126

1. L'article 164 en projet du Code civil octroie la compétence au tribunal – de la famille – pour lever la prohibition prévue pour les alliés au sens de l'article 161 et la prohibition visée à l'article 163 du Code civil. La procédure est introduite sur une requête unilatérale par un des futurs conjoints.

La disposition prévoit que le tribunal statue après avoir convoqué les parties et avoir recueilli l'avis du procureur du Roi sur le sujet.

2. S'agissant d'une procédure introduite sur requête unilatérale, le terme “parties” n'est pas approprié et devrait être remplacé par “futurs conjoints”.

Une observation similaire peut être faite concernant l'article 353-13 du Code civil, tel que modifié par l'article 126 de l'avant-projet.

3. La deuxième phrase de l'article 164, alinéa 2, en projet du Code civil trouverait plus adéquatement sa place au sein du Code judiciaire dès lors qu'elle règle un aspect de procédure.

Article 127

L'article 629*bis*, § 2/2, en projet du Code civil détermine la compétence territoriale du tribunal de la famille pour les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil. Il s'agira du tribunal de la famille du domicile ou, à défaut, de la résidence d'un des futurs conjoints. En l'absence de domicile ou de résidence des futurs conjoints en Belgique, le tribunal de la famille de Bruxelles est compétent pour connaître de la demande.

Selon le commentaire de cette disposition, l'auteur de l'avant-projet s'est inspiré de l'article 629*bis*, § 2/1, du Code judiciaire. Cette disposition précise toutefois que la notion de “résidence habituelle” s'entend au sens de l'article 4, § 2, du Code de droit international privé.

Par souci de sécurité juridique, il serait préférable que l'article 629*bis*, § 2/2, en projet du Code judiciaire soit complété afin de faire cette même référence à la notion “de résidence” habituelle au sens de l'article 4, § 2, du Code de droit international privé.

Article 131

1. L'auteur de l'avant-projet ne peut autoriser la notification de la demande d'accord relative à des frais extraordinaires

om akkoord met betrekking tot de buitengewone kosten “op elektronische wijze” kennis te geven, waarbij bovendien alleen de “aangetekende brief” of het “faxbericht” in aanmerking genomen wordt als papieren verzending.

Daar het in het belang van de partijen is om te beschikken over een zekere datum van kennisgeving, dienen de elektronische verzendingen beperkt te worden tot die waaraan een vaste datum van verzending gekoppeld is met inachtneming van verordening nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 “betreffende de elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG”.

Fundamenteeler stelt de afdeling Wetgeving zich, in het licht van het evenredigheidsbeginsel en van het recht op eerbiediging van het familie- en gezinsleven, vragen bij de relevantie van de regeling waarin de voorliggende bepaling voorziet en die erin bestaat te preciseren dat er sprake is van een voorafgaand akkoord inzake de evaluatie van de buitengewone kosten enkel en alleen door het stilzwijgen van de betrokken ouder gedurende acht dagen, zelfs al kan die termijn verlengd worden tot dertig dagen tijdens de schoolvakanties van minstens één week of meer.

Deze vraag is des te prangender daar het niet zeker is dat, gelet op de concrete omstandigheden die gepaard gaan met de uitvoering van die bepaling, dat criterium van de schoolvakanties wel echt relevant is.

De bepaling moet opnieuw worden onderzocht.

2. Overeenkomstig het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie dienen, naast de verzending van een aangetekende brief, alle mogelijke verzendingswijzen in aanmerking genomen te worden waarbij een vaste datum opgegeven wordt.

Artikel 132

1. Artikel 132, 1°, past artikel 1321, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek aldus aan dat daarin bepaald wordt dat de motiveringsplicht van toepassing is op de rechterlijke beslissingen, maar voortaan ook op de overeenkomsten tussen partijen, meer in het bijzonder de overeenkomsten die voorafgaan aan een echtscheiding door onderlinge toestemming. De eerste zin van die bepaling (“Behoudens akkoord van de partijen over het bedrag van de onderhoudsbijdrage in het belang van het kind, vermeldt elke rechterlijke beslissing die de onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek volgende elementen”) wordt derhalve vervangen door “Elke rechterlijke beslissing en elke overeenkomst die een onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek vermeldt volgende elementen:”.

2. In de Franse tekst van artikel 132, 2°, van het voorontwerp is er sprake van de term “juge” die gebezigd zou worden in paragraaf 1, 1°, van artikel 1321 van het Gerechtelijk Wetboek.

“par voie électronique”, sans autre précision, tout en limitant l’envoi papier à “la lettre recommandée” ou au “fax”.

Dès lors qu’il est dans l’intérêt des parties de disposer d’une date certaine de la notification, il convient de limiter les envois électroniques à ceux conférant date certaine à l’envoi dans le respect du règlement n° 910/2014 du Parlement européen et du Conseil du 23 juillet 2014 “sur l’identification électronique et les services de confiance pour les transactions électroniques au sein du marché intérieur et abrogeant la directive 1999/93/CE”.

Plus fondamentalement, la section de législation s’interroge sur la pertinence, au regard du principe de proportionnalité lié au respect du droit à la vie familiale, du mécanisme prévu par la disposition à l’examen qui consiste à préciser l’existence d’un accord préalable sur l’évaluation des frais extraordinaires par le seul effet du silence du parent concerné pendant huit jours, même si ce délai peut être prolongé à trente jours pendant les vacances scolaires d’au moins une semaine ou plus.

Cette question se pose d’autant plus qu’il n’est pas certain que, compte tenu des circonstances concrètes qui accompagneront la mise en œuvre de cette disposition, ce critère des vacances scolaires soit véritablement pertinent.

La disposition sera réexaminée.

2. Conformément au principe d’égalité et de non-discrimination, outre l’envoi d’une lettre recommandée, il convient d’admettre tous les modes d’envoi lui conférant une date certaine.

Article 132

1. L’article 132, 1°, adapte l’article 1321, § 1er, du Code judiciaire afin de prévoir que l’exigence de motivation s’applique aux décisions judiciaires, mais également désormais aux conventions entre parties, en particulier les conventions préalables à divorce par consentement mutuel. La première phrase de cette disposition (“Sauf accord des parties quant au montant de la contribution alimentaire conforme à l’intérêt de l’enfant, toute décision judiciaire, fixant une contribution alimentaire en vertu de l’article 203, § 1er, du Code civil, indique les éléments suivants”) est dès lors remplacée par “Toute décision judiciaire et toute convention, fixant une contribution alimentaire en vertu de l’article 203, § 1er, du Code civil, indique les éléments suivants:”.

2. La version française de l’article 132, 2°, de l’avant-projet fait mention du terme “juge” dans le paragraphe 1er, 1°, de l’article 1321 du Code judiciaire.

Die term is evenwel bij de wet van 30 juli 2013 “betreffende de invoering van een familie- en jeugdrechtbank” vervangen door de bewoordingen “le tribunal de la famille”.

De ontworpen bepaling moet in die zin worden aangepast.

3. Artikel 132, 3°, van het voorontwerp past paragraaf 2 van artikel 1321 van het Gerechtelijk Wetboek aldus aan dat daarin wordt bepaald: “de familierechtbank of de overeenkomst verduidelijkt” de elementen waarvan sprake is in die bepaling.

In artikel 1321, § 2, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek, is er evenwel nog steeds sprake van de familierechtbank wanneer bepaald wordt “op welke manier zij de in § 1 bedoelde elementen in acht genomen heeft”. Het woord “zij” moet vervangen worden aangezien het voortaan ofwel gaat om de familierechtbank, ofwel om de overeenkomst.

4. Het is tot slot ook van belang op te merken dat de wijziging waarvan sprake is in artikel 132, 5°, toepassing moet vinden op de twee leden van artikel 1321, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 141

1. Teneinde ervoor te zorgen dat de betrokken rechtspersonen niet de mogelijkheid ontnomen wordt om een vordering in te stellen op grond van een belang conform het, niet gewijzigde, eerste lid van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek, behoort de inleidende zin van het ontworpen artikel 17, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, als volgt te worden herschreven: “De vordering van een rechtspersoon die de bescherming beoogt van de fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale verdragen waarbij België partij is, is eveneens ontvankelijk onder de volgende voorwaarden:”

2. Het ontworpen artikel 17, tweede lid, 1°, in de Nederlandse versie, moet beter geredigeerd worden als volgt:

“1° dat zijn maatschappelijk doel van een bijzondere aard is en losstaat van het nastreven van het algemeen belang”.

De bepaling onder 2° schrijve men in de Franse tekst als volgt: “2° que seul un intérêt collectif est poursuivi”.

SLOTOPMERKINGEN

1. Deze wet brengt wijzigingen aan op het vlak van de onbekwaamheid van de beschermde personen, inzonderheid met betrekking tot hun persoonlijke rechten, alsook met betrekking tot bepaalde aspecten die verband houden met hun goederen.

Met betrekking tot die kwesties wordt in geen enkele overgangsbepaling voorzien. De bedoeling van de steller van het voorontwerp zo dus moeten worden gepreciseerd: wenst hij dat de nieuwe regels enkel van toepassing zijn op de maatregelen uitgevaardigd na de inwerkingtreding van de wet of op alle huidige maatregelen?

Ce terme a toutefois été remplacé par “tribunal de la famille” par la loi du 30 juillet 2013 “portant création d’un tribunal de la famille et de la jeunesse”.

La disposition en projet doit être adaptée en ce sens.

3. L’article 132, 3°, de l’avant-projet adapte le paragraphe 2 de l’article 1321 du Code judiciaire afin qu’il soit prévu que “le tribunal de la famille ou la convention précise” les éléments dont il est question dans cette disposition.

Toutefois, l’article 1321, § 2, 1°, du Code judiciaire fait toujours référence au tribunal de la famille lorsqu’il dispose “de quelle manière il a pris en compte les éléments prévus”. Le mot “il” doit être remplacé puisque désormais ce sera soit le tribunal de la famille soit la convention.

4. Il est enfin important de relever que la modification prévue à l’article 132, 5°, doit s’appliquer dans les deux alinéas de l’article 1321, § 3, du Code judiciaire.

Article 141

1. Afin de ne pas exclure les personnes morales concernées de la possibilité d’introduire une action selon un intérêt conforme à l’alinéa 1er, non modifié, de l’article 17 du Code judiciaire, il y a lieu, dans la phrase liminaire de l’article 17, alinéa 2, en projet du Code judiciaire, d’une part, d’omettre le mot et le signe “Toutefois,” et, d’autre part, d’insérer le mot “également” entre les mots “est” et “recevable”.

2. La rédaction de la version française de l’article 17, alinéa 2, 1° et 2°, en projet sera améliorée comme suit:

“1° que son objet social soit d’une nature particulière, distinct de la poursuite de l’intérêt général;

2° que seul un intérêt collectif est poursuivi”.

OBSERVATIONS FINALES

1. La présente loi modifie l’incapacité des personnes protégées, notamment quant aux droits personnels, ainsi que sur certains aspects relatifs à leurs biens.

Aucune disposition transitoire n’est prévue sur ces questions. Ainsi, l’intention de l’auteur de l’avant-projet devra être précisée: souhaite-t-il que les nouvelles règles soient applicables aux seules mesures prononcées après l’entrée en vigueur de la loi ou bien à toutes les mesures actuelles?

Daarbij komt nog dat artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek de vrederechter thans verplicht om de uitgesproken maatregel na twee jaar te herzien. Die ambtshalve herziening wordt geschrapt. De vraag rijst of die schrapping enkel geldt voor de maatregelen die uitgesproken worden na de inwerkingtreding van de wet of ook voor de maatregelen die uitgesproken worden minder dan twee jaar na de inwerkingtreding van de wet.

Men kan zich ook afvragen of de nieuwe regels inzake de verslagen alleen van toepassing zullen zijn op de maatregelen die uitgesproken worden na de inwerkingtreding van de wet of ook op de maatregelen die uitgesproken worden vóór de inwerkingtreding van de wet.

2. Gelet op het feit dat de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van de beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen niet meer voorgeschreven wordt in artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek, moet wel in het ontworpen artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek, moet artikel 3, eerste lid, 9°/1, van de wet van 8 augustus 1983 “tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen” in die zin worden aangepast.

3. De steller van het voorontwerp wordt verzocht na te gaan of de wijzigingen die aangebracht worden in het Burgerlijk Wetboek en in het Gerechtelijk Wetboek geen gevolgen hebben voor andere teksten.

Zo zal bijvoorbeeld, gelet op de beoogte schrapping van artikel 492/1, § 1, derde lid, 19°, van het Burgerlijk Wetboek waarvan het principe overgenomen zou worden in artikel 492/1, § 1, derde lid, 3°, van hetzelfde Wetboek, artikel 10, §§ 1 en 3, van de wet van 19 december 2008 “inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek” moeten worden aangepast in zoverre in die twee paragrafen verwezen wordt naar dat artikel 492/1, § 1, derde lid, 19°, van het Burgerlijk Wetboek.

De griffier,

Béatrice DRAPIER

De voorzitter,

Pierre VANDERNOOT

De même, actuellement, l'article 492/4 du Code civil impose au juge de paix de revoir la mesure prononcée deux ans plus tard. Cette révision d'office est supprimée. La question se pose de savoir si cette suppression est applicable aux seules mesures prononcées après l'entrée en vigueur de la loi ou bien également aux mesures prononcées moins de deux ans après l'entrée en vigueur de la loi.

On peut se demander également si les nouvelles règles concernant les rapports seront applicables aux seules mesures prononcées après l'entrée en vigueur de la loi ou également à celles prononcées avant l'entrée en vigueur de la loi.

2. Compte tenu du fait que la publication au *Moniteur belge* de la décision ordonnant une mesure de protection n'est plus prévue à l'article 1249 du Code judiciaire mais à l'article 1250 en projet du Code judiciaire, l'article 3, alinéa 1er, 9°/1, de la loi du 8 août 1983 “organisant un registre national des personnes physiques” doit être adapté en ce sens.

3. L'auteur de l'avant-projet est invité à vérifier si les modifications apportées au Code civil et au Code judiciaire à l'avant-projet n'ont pas des incidences sur d'autres textes.

Ainsi par exemple, compte tenu de la suppression envisagée de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 19°, du Code civil, dont le principe serait repris dans l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 3°, du même Code, l'article 10, §§ 1er et 3, de la loi du 19 décembre 2008 “relative à l'obtention et à l'utilisation de matériel corporel humain destiné à des applications médicales humaines ou à des fins de recherche scientifique” doit être adapté en ce que ces deux paragraphes font référence à cet article 492/1, § 1er, alinéa 3, 19°, du Code civil.

Le greffier,

Béatrice DRAPIER

Le président,

Pierre VANDERNOOT

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Justitie is ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

TITEL 1*Algemene bepaling***Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

TITEL 2

Vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

HOOFDSTUK 1**Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek****Art. 2**

In artikel 145/1 van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 18 juni 2018, wordt het derde lid opgeheven.

Art. 3

In artikel 186 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, wordt het derde lid opgeheven.

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition du ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre de la Justice est chargé de présenter en notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

TITRE 1ER*Disposition générale***Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

TITRE 2

Simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

CHAPITRE 1ER**Modifications du Code civil****Art. 2**

Dans l'article 145/1 du Code civil, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 18 juin 2018, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 3

Dans l'article 186 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 4

In artikel 231 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, wordt het derde lid opgeheven.

Art. 5

In artikel 328, § 2, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt het derde lid opgeheven.

Art. 6

Artikel 489 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt aangevuld met de woorden “en de personen, en op daden van beheer in de zin van artikel 494, g)”.

Art. 7

In artikel 490 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “, wordt geregistreerd” vervangen door de woorden “, en de beëindiging van deze lastgeving krachtens het vijfde lid worden geregistreerd”;

2° in het vijfde lid wordt de zin die begint met de woorden “De lasthebber en de meerderjarige of ontvoogde minderjarige lastgever” en eindigt met de woorden “de redenen voor deze beslissing.”, vervangen door de volgende zinnen:

“De lasthebber, de meerderjarige lastgever die wilsbekwaam is of de ontvoogde minderjarige voor wie geen beschermingsmaatregel werd getroffen als bedoeld in artikel 492/1, delen hun beslissing om de overeenkomst te beëindigen aan de in het tweede lid bedoelde griffier of notaris mee. De lasthebber deelt deze informatie mee aan de vrederechter.”.

Art. 8

In artikel 490/1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Art. 4

Dans l'article 231 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 5

Dans l'article 328, § 2, du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 6

L'article 489 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est complété par les mots “et aux personnes et aux actes de gestion au sens de l'article 494, g)”.

Art. 7

A l'article 490 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “est enregistré” sont remplacés par les mots “et la fin de ce mandat, en vertu de l'alinéa 5, sont enregistrés”;

2° dans l'alinéa 5, la phase commençant par les mots “Le mandataire et le mandant majeur” et finissant par les mots “les raisons de cette décision.” est remplacée par les phrases suivantes:

“Le mandataire, le mandant majeur capable d'exprimer sa volonté ou le mineur émancipé à l'égard duquel aucune mesure de protection visée à l'article 492/1 n'a été prise, communiquent au greffe ou au notaire visé à l'alinéa 2 leur décision de mettre fin au contrat. Le mandataire communique cette information au juge de paix.”.

Art. 8

A l'article 490/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° in § 2, eerste lid, wordt de zin “De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.” opgeheven;

2° in § 2, derde lid, wordt de zin “De bepalingen van deel IV, boek IV, hoofdstuk X, afdeling I van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.” opgeheven;

3° in § 3 wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 9

In artikel 490/2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) § 1, derde lid, wordt vervangen als volgt:

“De lasthebber betreft de lastgever zoveel mogelijk en in verhouding tot diens begripsvermogen bij de uitoefening van zijn opdracht. Hij pleegt bij de uitvoering van zijn opdracht op regelmatige tijdstippen overleg met de lastgever en, in voorkomend geval, de door de lastgever aangeduide personen.”;

b) in § 1, vierde lid, wordt de zin “De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure is van toepassing.” opgeheven;

c) in § 1, wordt het zesde lid vervangen als volgt:

“Heeft de lastgever meerdere lasthebbers aangewezen, dan worden de geschillen tussen hen beslecht in het belang van de lastgever, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.”;

d) § 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. De vrederechter kan te allen tijde de bijzondere of algemene lastgeving bedoeld in artikel 490 geheel of gedeeltelijk beëindigen, indien de wijze waarop de lasthebber de opdracht uitvoert van die aard is dat de belangen van de lastgever in het gedrang komen. Hij kan deze lastgeving geheel of gedeeltelijk vervangen door rechterlijke beschermingsmaatregelen die beter overeenstemmen met de belangen van de lastgever. Hij kan de tenuitvoerlegging van de lastgeving of de uitoefening van de bevoegdheden van de lasthebber onderwerpen aan dezelfde vormvereisten als degene die van toepassing zijn op de rechterlijke beschermingsmaatregelen.

De vrederechter kan ofwel ambtshalve ofwel op verzoek van enige belanghebbende of van de procureur

1° dans le § 2, alinéa 1er, la phrase “Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d’application.” est abrogée;

2° dans le § 2, alinéa 3, la phrase “Les dispositions de la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section 1ère du Code judiciaire sont d’application.” est abrogée;

3° dans le § 3, l’alinéa 2 est abrogé.

Art. 9

A l’article 490/2, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

a) le § 1er, alinéa 3, est remplacé par ce qui suit:

“Le mandataire associe le mandant, dans toute la mesure du possible et compte tenu de son degré de compréhension, à l’exercice de sa mission. Dans l’accomplissement de sa mission, il se concerte à intervalles réguliers avec le mandant et, le cas échéant, avec les personnes désignées par le mandant.”;

b) dans le § 1er, alinéa 4, la phrase “La procédure visée à l’article 1250 du Code judiciaire est d’application.” est abrogée;

c) dans le § 1er, l’alinéa 6 est remplacé par ce qui suit:

“Si le mandant a désigné plusieurs mandataires, les différends entre ces derniers sont réglés dans l’intérêt du mandant après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l’article 1247 du Code judiciaire.”;

d) le § 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Le juge de paix peut, à tout moment, mettre fin, en tout ou partie, au mandat spécial ou général visé à l’article 490 si la manière d’exercer la mission du mandataire est de nature à mettre en péril les intérêts du mandant. Il peut remplacer, en tout ou en partie, ce mandat par une mesure de protection judiciaire qui serait plus conforme aux intérêts du mandant. Il peut soumettre l’exécution du mandat ou l’exercice des attributions du mandataire aux mêmes formalités que celles qui s’appliquent à la mesure de protection judiciaire.

Le juge de paix, peut, soit d’office, soit à la demande de tout intéressé ainsi que du procureur du Roi, statuer

des Konings uitspraak doen over de uitvoeringsmodaliteiten van de lastgeving of over de bevoegdheden van de lasthebber. In geval van niet-naleving van de uitvoeringsmodaliteiten van de lastgeving of van de bevoegdheden van de lasthebber, gelden dezelfde sancties als degene waarin is voorzien voor een rechterlijke beschermingsmaatregel.”;

e) in § 3, wordt de bepaling onder 1° vervangen als volgt:

“1° ingeval niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bedoeld in de artikelen 488/1 en 488/2;”;

f) in § 3, 2° en 3°, worden de woorden “de kennisgeving” telkens vervangen door de woorden “de registratie”.

Art. 10

In artikel 492 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 25 april 2014, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 11

In artikel 492/1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in § 1, derde lid, wordt de bepaling onder 15° opgeheven;

b) in § 1 derde lid, wordt de bepaling onder 17° aangevuld met de woorden “of het verzet daartegen overeenkomstig artikel 10 van dezelfde wet”;

c) in § 1, derde lid, wordt de bepaling onder 19° vervangen als volgt:

“19° het verlenen van de toestemming tot de wegneming van lichaamsmateriaal bij levenden bedoeld in de artikelen 10, 12 en 20, § 1er, van de wet van 19 december 2008 inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek, of het verzet daartegen overeenkomstig de artikelen 12 en 20, § 2, van dezelfde wet;”;

d) § 1, derde lid, wordt aangevuld met de bepalingen onder 21° en 22°, luidende:

“21° de ondertekening of authenticatie met behulp van de elektronische identiteitskaart overeenkomstig

sur les modalités d'exécution du mandat ou sur les attributions du mandataire. Les mêmes sanctions que celles prévues pour une mesure de protection judiciaire s'appliquent en cas de non-respect des modalités d'exécution du mandat ou des attributions du mandataire.”;

e) dans le § 3, le 1° est remplacé par ce qui suit:

“1° lorsque les conditions prévues aux articles 488/1 et 488/2 ne sont plus rencontrées;”;

f) dans le § 3, 2° et 3°, les mots “la notification” sont chaque fois remplacés par les mots “l'enregistrement”.

Art. 10

Dans l'article 492 du même Code, remplacé par la loi du 25 avril 2014, l'alinéa 2 est abrogé.

Art. 11

A l'article 492/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le § 1er, alinéa 3, le 15° est abrogé;

b) dans le § 1er, alinéa 3, le 17° est complété par les mots “ou de s'y opposer conformément à l'article 10 de la même loi”;

c) dans le § 1er, alinéa 3, le 19° est remplacé par ce qui suit:

“19° de consentir à un prélèvement de matériel corporel sur des personnes vivantes visé aux articles 10, 12 et 20, § 1er, de la loi du 19 décembre 2008 relative à l'obtention et à l'utilisation de matériel corporel humain destiné à des applications médicales humaines ou à des fins de recherche scientifique, ou de s'y opposer conformément aux articles 12 et 20, § 2, de la même loi;”;

d) le § 1er, alinéa 3, est complété par les 21° et 22°, rédigés comme suit:

“21° de signer ou de s'authentifier au moyen de la carte d'identité électronique, conformément à l'article 6,

artikel 6, § 7, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

22° de aflegging van de in artikel 135/1 bedoelde aangifte van de overtuiging dat het geslacht vermeld in de akte van geboorte niet overeenstemt met de innerlijk beleefde genderidentiteit.”;

e) in § 1 wordt tussen het derde lid en vierde lid een lid ingevoegd, luidende:

“De rechter spreekt zich in alle gevallen ook uit over de bevoegdheid van de bewindvoerder om de rechten van de patiënt uit te oefenen op basis van artikel 14, § 2, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt voor het geval hij zelf deze rechten niet kan uitoefenen volgens voornoemde wet.”;

f) in § 2, derde lid, 4°, worden de woorden “van meer dan negen jaar” opgeheven;

g) § 2, derde lid wordt aangevuld met de bepalingen onder 19° en 20°, luidende:

“19° de uitoefening van zijn rechten en plichten in fiscale en sociale zaken;

20° het aangaan van periodieke schulden.”.

Art. 12

In artikel 492/4 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zin “Artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek en, ingeval het een verzoek tot beëindiging van de rechterlijke beschermingsmaatregel betreft, artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek, zijn van toepassing.” opgeheven;

2° het tweede lid wordt vervangen als volgt:

“De bewindvoerder brengt de vrederechter op de hoogte telkens er zich een fundamentele wijziging in de omstandigheden heeft voorgedaan. De vrederechter onderzoekt op basis van deze informatie ambtshalve of zich een evaluatie van de rechterlijke beschermingsmaatregel opdringt en handelt, in voorkomend geval, overeenkomstig het eerste lid.”.

§ 7, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population, aux cartes d'identité, aux cartes d'étranger et aux documents de séjour et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques;

22° de faire la déclaration d'avoir la conviction que le sexe mentionné dans l'acte de naissance ne correspond pas à l'identité de genre vécue intimement visée à l'article 135/1.”;

e) dans le § 1er, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre l'alinéa 3 et l'alinéa 4:

“Dans tous les cas, le juge se prononce également sur la compétence de l'administrateur d'exercer les droits du patient sur base de l'article 14, § 2, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, si la personne n'est pas en mesure d'exercer elle-même ces droits selon la loi précitée.”;

f) dans le § 2, alinéa 3, 4°, les mots “de plus de neuf ans” sont abrogés;

g) le § 2, alinéa 3, est complété par les 19° et 20°, rédigés comme suit:

“19° d'exercer ses droits et obligations en matière fiscale et sociale;

20° de contracter des dettes périodiques.”.

Art. 12

A l'article 492/4 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, la phrase “L'article 1246 du Code judiciaire et, s'il s'agit d'une demande de cessation de la mesure de protection judiciaire, l'article 1241 du Code judiciaire, sont d'application.” est abrogée;

2° l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“L'administrateur avertit le juge de paix de tout changement fondamental de la situation. Sur base de cette information, le juge détermine d'office si une évaluation de la mesure de protection s'impose et, le cas échéant, procède conformément à l'alinéa 1er.”.

Art. 13

Artikel 492/5 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt opgeheven.

Art. 14

In artikel 493, § 3, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wetten van 12 mei 2014 en van 31 juli 2017, wordt de zin “De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure is van toepassing.” opgeheven.

Art. 15

In artikel 496 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 12 mei 2014, wordt het zesde lid opgeheven.

Art. 16

Artikel 496/6 van hetzelfde Wetboek, ingevoerd bij de wet van 17 maart 2013, wordt aangevuld met de bepaling onder 6° luidende:

“6° de personen die de hoedanigheid hebben van persoonlijk assistent en waarvan de tussenkomst geregeld werd door een persoonlijk-assistentiecontract overeenkomstig artikel 12 van het Besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap.”

Art. 17

In artikel 496/7, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt de zin “De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure is van toepassing.” opgeheven.

Art. 18

In artikel 497/2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de inleidende zin worden de woorden “, in zoverre de beschermde persoon daarvoor

Art. 13

L'article 492/5 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est abrogé.

Art. 14

Dans l'article 493, § 3, alinéa 1er, du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013 et modifié par les lois du 12 mai 2014 et du 31 juillet 2017, la phrase “La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.” est abrogée.

Art. 15

Dans l'article 496 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi de 12 mai 2014, l'alinéa 6 est abrogé.

Art. 16

L'article 496/6 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est complété par un 6° rédigé comme suit:

“6° les personnes qui ont la qualité d'assistant personnel et dont l'intervention est réglée par un contrat d'assistance personnelle visé à l'article 12 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 15 décembre 2000 établissant les conditions d'octroi d'un budget d'assistance personnelle aux personnes handicapées.”

Art. 17

Dans l'article 496/7, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, la phrase “La procédure prévue par l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.” est abrogée.

Art. 18

A l'article 497/2 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans la phrase liminaire, les mots “Les actes suivants” sont remplacés par les mots “Pour autant que

handelingsonbekwaam werd verklaard” ingevoegd tussen de woorden “De volgende handelingen zijn” en de woorden “niet vatbaar voor”;

b) de bepaling onder 17° wordt vervangen als volgt:

“17° de in artikel 135/1 bedoelde aangifte van de overtuiging dat het geslacht vermeld in de akte van geboorte niet overeenstemt met de innerlijk beleefde genderidentiteit”;

c) het artikel wordt aangevuld met een bepaling onder 28°, luidende:

“28° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van organen bedoeld in artikel 5 of 10 van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen.”

Art. 19

In artikel 497/3, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

“Geschillen tussen de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen of tussen de bewindvoerders over de goederen worden beslecht in het belang van de beschermde persoon, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.”;

2° de paragraaf wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De in het eerste lid bedoelde procedure is ook van toepassing op de geschillen tussen enerzijds de bewindvoerder over de persoon of de bewindvoerder over de goederen en anderzijds de beschermde persoon.”

Art. 20

In artikel 497/4 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het tweede lid opgeheven.

la personne protégée ait été déclarée incapable, les actes suivants”;

b) le 17° est remplacé par ce qui suit:

“17° la déclaration d’avoir la conviction que le sexe mentionné dans l’acte de naissance ne correspond pas à l’identité de genre vécue intimement visée à l’article 135/1”;

c) l’article est complété par un 28°, rédigé comme suit:

“28° le consentement à un prélèvement d’organe visé à l’article 5 ou 10 de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d’organes.”

Art. 19

A l’article 497/3, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° l’alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“Les litiges entre l’administrateur de la personne et l’administrateur des biens ou entre les administrateurs des biens sont réglés dans l’intérêt de la personne protégée, après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l’article 1247 du Code judiciaire.”;

2° le paragraphe est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Il en va de même pour les litiges entre l’administrateur de la personne ou l’administrateur des biens, d’une part, et la personne protégée, d’autre part.”

Art. 20

Dans l’article 497/4 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, l’alinéa 2 est abrogé.

Art. 21

In artikel 497/5 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “de goedkeuring van het verslag bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/14 of 499/17” vervangen door de woorden “onderzoek van het verslag bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/14 of 499/17, overeenkomstig artikel 497/8 en de goedkeuring ervan”;

2° in het derde lid wordt de tweede zin aangevuld met de woorden “en de wijze bepalen waarop de vergoeding van deze kosten wordt begroot”;

3° in het vierde lid wordt de derde zin aangevuld met de woorden “en kan bepalen welke ambtsverrichtingen als buitengewoon kunnen worden beschouwd”;

4° in het vierde lid wordt het woord “overlegging” vervangen door het woord “mededeling”.

Art. 22

Artikel 497/6 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt opgeheven.

Art. 23

Artikel 497/8 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 497/8. De vrederechter onderzoekt en keurt de verslagen bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 of 499/17 goed na minstens nagegaan te zijn of:

1° het verslag en, indien nodig, de bij het verslag gevoegde documenten, zijn neergelegd;

2° het verslag ten minste de wettelijk vereiste elementen bevat;

3° het verslag in overeenstemming is met het door de Koning opgestelde model;

4° indien er meerdere bewindvoerders zijn, de wijze van opmaak van het verslag bedoeld in artikel 498/3, § 2, derde lid, correct werd nageleefd; en

5° er geen ernstige aanwijzingen zijn van tekortkomingen of fraude in het beheer van de bewindvoerder.”

Art. 21

A l'article 497/5 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “approbation du rapport visé aux articles 498/3, 498/4, 499/14 ou 499/17” sont remplacés par les mots “vérification du rapport visé aux articles 498/3, 498/4, 499/14 ou 499/17, conformément à l'article 497/8 et approbation de celui-ci”;

2° dans l'alinéa 3, la deuxième phrase est complétée par les mots “et déterminer le mode de calcul de l'indemnité liée à ces frais”;

3° dans l'alinéa 4, la troisième phrase est complétée par les mots “et déterminer les prestations qui peuvent être considérées comme des devoirs exceptionnels”;

4° dans l'alinéa 4, le mot “présentation” est remplacé par le mot “communication”.

Art. 22

L'article 497/6 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est abrogé.

Art. 23

L'article 497/8 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 497/8. Le juge de paix examine et approuve les rapports visés aux articles 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 ou 499/17 après avoir vérifié au moins que:

1° le rapport et, au besoin, les documents joints au rapport, ont été déposés;

2° le rapport comprend au moins les éléments requis par la loi;

3° le rapport est conforme au modèle établi par le Roi;

4° s'il y a plusieurs administrateurs, le mode de rédaction du rapport visé à l'article 498/3, § 2, alinéa 3, a été respecté correctement; et

5° il n'existe pas des indices sérieux de manquements ou de fraude dans la gestion de l'administrateur.”

Art. 24

In artikel 498/3 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, tweede lid, worden de woorden “brengt de bewindvoerder jaarlijks schriftelijk verslag uit” vervangen door de woorden “deelt de bewindvoerder jaarlijks een schriftelijk verslag mee”;

2° in § 2, eerste lid, worden de woorden “brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit” vervangen door de woorden “deelt jaarlijks een schriftelijk verslag mee”;

3° in § 3, eerste lid, wordt de eerste zin vervangen door de zin “De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en indien dat het geval is, keurt hij het verslag goed” en worden de woorden “aan hem overgezonden” vervangen door de woorden “hem ter kennis gebracht”.

Art. 25

In artikel 498/4 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de eerste en de tweede zin vervangen als volgt: “De bewindvoerder deelt binnen een maand na de beëindiging van zijn opdracht een eindverslag, opgesteld overeenkomstig artikel 498/3, § 1, derde lid, en/of 498/3, § 2, tweede lid, mee aan de vrederechter, aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder. Het verslag wordt in laatstgenoemd geval eveneens meegedeeld aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon.”;

2° het tweede lid wordt vervangen als volgt:

“De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8. Naargelang van het resultaat keurt hij het verslag goed of weigert hij het. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de reden voor de weigering om met het verslag in te stemmen.”;

3° het derde lid wordt opgeheven;

4° in het vroegere vierde lid, dat het derde lid wordt, worden de woorden “en het proces-verbaal worden” vervangen door het woord “wordt”.

Art. 24

A l'article 498/3 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, alinéa 2, les mots “fait rapport par écrit” sont remplacés par les mots “communique un rapport écrit”;

2° dans le § 2, alinéa 1er, les mots “fait annuellement rapport par écrit” sont remplacés par les mots “communique tous les ans un rapport écrit”;

3° dans le § 3, alinéa 1er, les mots “marque son approbation au bas du rapport” sont remplacés par les mots “vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8 et dans l'affirmative, approuve le rapport” et le mot “transmises” est remplacé par le mot “notifiées”.

Art. 25

A l'article 498/4 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, le mot “remet” est remplacé par le mot “communique” et le mot “remis” est remplacé par le mot “communiqué”;

2° l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Le juge de paix vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8. En fonction du résultat, il approuve le rapport ou le refuse. Le cas échéant, il est fait mention du motif de refus de consentir au rapport.”;

3° l'alinéa 3 est abrogé;

4° dans l'alinéa 4 ancien, qui devient l'alinéa 3, les mots “Le rapport et le procès-verbal sont versés” sont remplacés par les mots “Le rapport est versé”.

Art. 26

In artikel 499/6 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “bezorgt uiterlijk zes weken na de aanvaarding van zijn aanwijzing een verslag over de leefsituatie van de beschermde persoon” vervangen door de woorden “deelt uiterlijk zes weken na de kennisgeving van de beslissing waarbij een maatregel ter bescherming van de persoon bevolen is een verslag over de leefsituatie van de beschermde persoon mee”;

2° in het tweede lid worden de woorden “één maand na de aanvaarding van zijn aanwijzing” vervangen door de woorden “zes weken na de kennisgeving van de beslissing waarbij een maatregel ter bescherming van de persoon bevolen” en worden de woorden “zendt hij dit verslag over” vervangen door de woorden “deelt hij dit verslag mee”.

Art. 27

In artikel 499/7 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in § 1 worden het eerste lid, 2°, het tweede en het derde lid opgeheven;

b) in § 3 worden de woorden “de bewindvoerder tevens machtigen” vervangen door de woorden “een bewindvoerder tevens machtigen” en worden de zinnen “Indien de zaak slechts door de bewindvoerder over de persoon of de bewindvoerder over de goederen bij hem aanhangig wordt gemaakt, wordt de andere gehoord of tenminste bij gerechtsbrief opgeroepen. Door die oproeping wordt hij partij in het geding.” opgeheven;

c) in § 4 wordt de zin “De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.” opgeheven.

Art. 28

In artikel 499/10 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “bij artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “in deel 4, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1, van het Gerechtelijk Wetboek”.

Art. 26

A l'article 499/6 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “un mois après avoir accepté sa désignation” sont remplacés par les mots “six semaines après la notification de la décision dans laquelle une mesure de protection de la personne a été ordonnée” et les mots “fait rapport” sont remplacés par les mots “communique son rapport”;

2° dans l'alinéa 2, les mots “un mois après avoir accepté sa désignation” sont remplacés par les mots “six semaines après la notification de la décision dans laquelle une mesure de protection des biens a été ordonnée” et le mot “transmet” est remplacé par le mot “communique”.

Art. 27

A l'article 499/7 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le § 1er, l'alinéa 1er, 2°, et les alinéas 2 et 3 sont abrogés;

b) dans le § 3, les mots “autoriser l'administrateur” sont remplacés par les mots “autoriser un administrateur” et les phrases “S'il est seulement saisi par l'administrateur de la personne ou l'administrateur des biens, l'autre est entendu ou du moins convoqué par pli judiciaire. Cette convocation le rend partie à la cause.” sont abrogées;

c) dans le § 4, la phrase “Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.” est abrogée.

Art. 28

Dans l'article 499/10 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les mots “à l'article 1250 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “à la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section 1ère, du Code judiciaire”.

Art. 29

In artikel 499/11 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “overeenkomstig de in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure” opgeheven.

Art. 30

In artikel 499/14 van hetzelfde Wetboek worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, tweede lid, worden de woorden “brengt de bewindvoerder jaarlijks schriftelijk verslag uit” vervangen door de woorden “deelt de bewindvoerder jaarlijks een schriftelijk verslag mee”;

2° in § 1, vierde lid, wordt de eerste zin vervangen door de zin “De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en indien dat het geval is, keurt hij het verslag goed.” en worden de woorden “aan hem overgezonden” vervangen door de woorden “hem ter kennis gebracht”;

3° in § 2, eerste lid, worden de woorden “bezorgt jaarlijks een schriftelijk verslag” vervangen door de woorden “deelt jaarlijks een schriftelijk verslag mee”;

4° § 2, derde lid, wordt vervangen als volgt:

“Met het verslag wordt een kopie meegedeeld van het eerste en laatste rekeninguittreksel van de periode waarop het verslag betrekking heeft ter staving van de erin vermelde saldi alsook, in voorkomend geval, de attesten van de financiële instelling betreffende de belegde kapitalen.”;

5° in § 2, vijfde lid, wordt de zin “De vrederechter keurt in een proces-verbaal het verslag goed.” vervangen door de zin “De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en indien dat het geval is, keurt hij het verslag goed.”;

6° in § 3 worden de woorden “en het proces-verbaal worden” vervangen door het woord “wordt”;

Art. 31

In artikel 499/15 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt de zin “De procedure van artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.” opgeheven.

Art. 29

Dans l'article 499/11 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les mots “, conformément à la procédure prévue à l'article 1252 du Code judiciaire” sont abrogés.

Art. 30

A l'article 499/14 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, alinéa 2, les mots “fait, tous les ans, rapport par écrit” sont remplacés par les mots “communique tous les ans un rapport écrit”;

2° dans le § 1er, alinéa 4, les mots “marque son approbation au bas du rapport” sont remplacés par les mots “vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8 et dans l'affirmative, il approuve le rapport” et le mot “transmises” est remplacé par le mot “notifiées”;

3° dans le § 2, alinéa 1er, les mots “remet annuellement un rapport écrit” sont remplacés par les mots “communique tous les ans un rapport écrit”;

4° le § 2, alinéa 3, est remplacé par ce qui suit:

“Une copie du premier et du dernier extraits de compte de la période concernée par le rapport, destinée à étayer les soldes qui y sont mentionnés ainsi que, le cas échéant, une attestation de l'organisme financier relative aux capitaux placés sont communiqués en même temps que le rapport.”;

5° dans le § 2, alinéa 5, la phrase “Le juge de paix approuve le rapport dans un procès-verbal.” est remplacée par la phrase “Le juge de paix vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8 et dans l'affirmative, il approuve le rapport.”;

6° le § 3, les mots “Le rapport et le procès-verbal sont joints” sont remplacés par les mots “Le rapport est joint”;

Art. 31

Dans l'article 499/15 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, la phrase “La procédure prévue à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.” est abrogée.

Art. 32

Artikel 499/17 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art 499/17. De bewindvoerder deelt binnen een maand na de beëindiging van zijn opdracht, een eindverslag opgesteld overeenkomstig artikel 499/14, § 1, derde lid en/of 499/14, § 2, tweede lid, mee aan de vrederechter, aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder. Het verslag wordt in laatstgenoemd geval eveneens meegedeeld aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon.

De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en naargelang van het resultaat keurt hij het verslag goed of weigert hij het. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de reden voor de weigering om het verslag goed te keuren.

Het verslag wordt toegevoegd aan het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

Bij betwisting wordt overeenkomstig de artikelen 1358 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek rekening en verantwoording voor de rechtbank afgelegd.”

Art. 33

Artikel 499/18 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 499/18. Zolang het verslag bedoeld in artikel 499/17, eerste lid niet goedgekeurd en meegedeeld is overeenkomstig die bepaling, kunnen tussen de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd en zijn vroegere bewindvoerder over de goederen geen geldige overeenkomsten worden gesloten en blijft artikel 908 van toepassing.

De nieuwe bewindvoerder over de goederen of de vroeger beschermde persoon kan slechts opheffing van de zekerheidstelling die de bewindvoerder inzake zijn beheer heeft gegeven verlenen ten vroegste nadat het verslag bedoeld in artikel 499/17, eerste lid goedgekeurd en meegedeeld is overeenkomstig die bepaling.”

Art. 32

L'article 499/17 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 499/17. L'administrateur communique dans le mois de la fin de sa mission un rapport final établi conformément à l'article 499/14, § 1er, alinéa 3 et/ou à l'article 499/14, § 2, alinéa 2, au juge de paix, à la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin ou au nouvel administrateur. Dans le dernier cas, le rapport est également communiqué à la personne protégée et à sa personne de confiance.

Le juge de paix vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8 et en fonction du résultat, il approuve le rapport ou le refuse. Le cas échéant, il est fait mention du motif de refus d'approuver le rapport.

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

S'il donne lieu à des contestations, le compte est rendu en justice conformément aux articles 1358 et suivants du Code judiciaire.”

Art. 33

L'article 499/18 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 499/18. Tant que le rapport visé à l'article 499/17, alinéa 1er, n'a pas été approuvé et communiqué conformément à cette disposition, aucun contrat valable ne peut être conclu entre la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin et l'ancien administrateur de ses biens et l'article 908 reste d'application.

Le nouvel administrateur des biens ou la personne anciennement protégée ne peut donner la mainlevée de la garantie fournie par l'administrateur comme caution de sa gestion au plus tôt qu'après que le rapport visé à l'article 499/17, alinéa 1er, a été approuvé et communiqué conformément à la présente disposition.”

Art. 34

In artikel 499/19, § 2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 en vervangen bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste en tweede lid worden vervangen als volgt:

“Indien de beschermde persoon tijdens de duur van het bewind overlijdt, kan de vrederechter, ambtshalve of op verzoek van de bewindvoerder, van de vertrouwenspersoon of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, in afwijking van § 1, de bewindvoerder over de goederen, bij afwezigheid van erfgenamen die zich bij deze bewindvoerder hebben aangemeld, machtigen om diens opdracht uit te oefenen tot uiterlijk zes maanden na dit overlijden.

De bevoegdheden van de bewindvoerder zijn in dat geval beperkt tot de eventuele teruggave van een goed dat de persoon als hoofdverblijfplaats had gehuurd met inbegrip van het recht om te beschikken over de huurwaarborg en de betaling bij voorafnemings op de tegoeden van de nalatenschap van de bezoldigingen en vergoedingen bedoeld in artikel 497/5, de begrafenis-kosten en de andere bevoorrechte schuldvorderingen vermeld in de artikelen 19 en 20 van de hypotheekwet van 16 december 1851 evenals de rusthuiskosten voor zover deze dateren van voor het overlijden van de beschermde persoon.

De opdracht van de bewindvoerder eindigt in ieder geval op het tijdstip waarop de curator over de onbeheerde nalatenschap zijn opdracht aanvat of op het tijdstip waarop een erfgenaam zich aanmeldt. De bewindvoerder deelt deze informatie mee aan de vrederechter.”;

2° in het vroegere derde lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden “artikel 499/17, § 2,” vervangen door de woorden “artikel 499/17, eerste lid” en worden de woorden “legt de bewindvoerder binnen de termijn bedoeld in het eerste lid, zijn definitief verslag en rekening neer ter griffie” vervangen door de woorden “deelt de bewindvoerder, binnen de termijn bedoeld in het eerste lid, zijn definitief verslag en rekening mee aan de griffie”.

Art. 35

In artikel 500/2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 worden de woorden “binnen een maand nadat het verslag bedoeld in artikel 499/6 bij het administratief dossier is gevoegd, na de ouders, de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon te

Art. 34

A l'article 499/19, § 2, du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et remplacé par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les alinéas 1er et 2 sont remplacés par ce qui suit:

“En cas de décès de la personne protégée pendant la durée de l'administration, le juge de paix peut, par dérogation au § 1er, autoriser, d'office ou à la demande de l'administrateur, de la personne de confiance ou de toute personne intéressée ainsi que du procureur du Roi, l'administrateur des biens, en l'absence d'héritiers qui se seraient signalés auprès de cet administrateur, à poursuivre sa mission jusqu'à six mois au maximum après ce décès.

Dans ce cas, les compétences de l'administrateur se limitent à la restitution éventuelle d'un bien loué par la personne en tant que résidence principale, en ce compris le droit de disposer de la garantie locative, et au paiement par prélèvement sur les avoirs de la succession des rémunérations et des indemnités visées à l'article 497/5, des frais funéraires et des autres créances privilégiées mentionnées aux articles 19 et 20 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, ainsi que des frais de séjour en maison de repos, pour autant que ceux-ci soient antérieurs au décès de la personne protégée.

La mission de l'administrateur prend fin en tous les cas au moment où le curateur entame sa mission sur la succession vacante ou au moment où un héritier se manifeste. L'administrateur communique cette information au juge de paix.”;

2° dans l'alinéa 3 ancien, qui devient l'alinéa 4, les mots “l'article 499/17, § 2,” sont remplacés par les mots “l'article 499/17, alinéa 1er,” et le mot “dépose” est remplacé par le mot “communique”.

Art. 35

Dans l'article 500/2 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les mots “, dans le mois qui suit le moment où le rapport visé à l'article 499/6 a été versé au dossier administratif, après avoir entendu les parents, la personne protégée et sa personne de confiance” sont

hebben gehoord” vervangen door de woorden “in de beschikking die de ouders als bewindvoerders van de beschermde persoon aanstelt”.

Art. 36

In artikel 500/3 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, derde lid, worden de woorden “waarbij de voorkeur wordt gegeven aan de bemiddeling overeenkomstig de artikelen 1724 tot 1737 van het Gerechtelijk Wetboek en bij ontstentenis daarvan overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen, overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek”;

2° in § 2 worden de woorden “overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek” opgeheven.

Art. 37

In artikel 501 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, wordt het vijfde lid opgeheven.

Art. 38

In artikel 501/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 39

In titel XI, hoofdstuk II/1, afdeling 4, onderafdeling 5, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 501/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 501/3. De geschillen tussen de vertrouwenspersoon en de beschermde persoon of één van de bewindvoerders en tussen de vertrouwenspersonen worden geregeld door de vrederechter in het belang van de beschermde persoon, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen, overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.”

remplacés par les mots “dans l’ordonnance où les père et mère sont désignés comme administrateurs de la personne protégée”.

Art. 36

A l’article 500/3 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, alinéa 3, les mots “en privilégiant le recours à la médiation conformément aux articles 1737 du Code judiciaire et à défaut, conformément à la procédure prévue par l’article 1252 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties, conformément à l’article 1247 du Code judiciaire”;

2° dans le § 2, les mots “, conformément à la procédure prévue à l’article 1252 du Code judiciaire” sont abrogés.

Art. 37

Dans l’article 501 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, l’alinéa 5 est abrogé.

Art. 38

Dans l’article 501/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, l’alinéa 2 est abrogé.

Art. 39

Dans le titre XI, chapitre II/1, section 4, sous-section 5, du même Code, il est inséré un article 501/3, rédigé comme suit:

“Art. 501/3. Les litiges entre la personne de confiance et la personne protégée ou un des administrateurs et entre personnes de confiance, sont réglés dans l’intérêt de la personne protégée après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l’article 1247 du Code judiciaire.”

Art. 40

In artikel 905 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, wordt het zesde lid opgeheven.

Art. 41

Artikel 908 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013 en vervangen bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 908. De in boek 1, titel XI, hoofdstuk II/1, bedoelde bewindvoerder en eenieder die een gerechtelijk mandaat uitoefent, kunnen geen voordeel genieten van beschikkingen onder de levenden of bij testament die de beschermde persoon of de persoon ten aanzien van wie dit mandaat wordt uitgeoefend tijdens de rechterlijke bescherming of dit mandaat te hunnen behoeve mocht hebben gemaakt. Deze bepaling is niet van toepassing op de personen genoemd in artikel 496, eerste lid en artikel 909, derde lid, 2° en 3°.”

Art. 42

In artikel 1100/2, § 2, ingevoegd bij de wet van 31 juli 2017, wordt de zin “De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.” opgeheven.

Art. 43

In artikel 1397/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt opgeheven;

2° in het derde lid wordt de zin “De bij artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde rechtspleging is van toepassing” opgeheven.

Art. 44

In artikel 1426, § 4, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “Artikel 1249” vervangen door de woorden “Artikel 1250”.

Art. 40

Dans l'article 905 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 6 est abrogé.

Art. 41

L'article 908 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013 et remplacé par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 908. L'administrateur visé au livre 1er, titre XI, chapitre II/1, et toute personne exerçant un mandat judiciaire ne pourront pas profiter des dispositions entre vifs ou testamentaires que la personne protégée ou la personne à l'égard de laquelle ce mandat est exercé aurait pu faire en leur faveur au cours de la protection judiciaire ou de ce mandat. Cette disposition n'est pas applicable aux personnes mentionnées à l'article 496, alinéa 1er, et à l'article 909, alinéa 3, 2° et 3°.”

Art. 42

Dans l'article 1100/2, § 2, inséré par la loi du 31 juillet 2017, la phrase “Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.” est abrogée.

Art. 43

A l'article 1397/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 2 est abrogé;

2° dans l'alinéa 3, la phrase “La procédure prévue à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.” est abrogée.

Art. 44

Dans l'article 1426, § 4, du même Code, modifié par la loi du 17 mars 2013, les mots “L'article 1249 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “L'article 1250 du Code judiciaire”.

Art. 45

In artikel 1475, § 2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 23 november 1998 en gewijzigd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het vierde lid opgeheven.

Art. 46

In artikel 1476, § 2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 23 november 1998 en gewijzigd bij de wet van 17 maart 2013, wordt het negende lid opgeheven.

Art. 47

In artikel 2003 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 17 maart 2013 en van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “Wat de lastgevingen bedoeld in artikel 489 betreft” vervangen door de woorden “Wat betreft de algemene lastgevingen bedoeld in artikel 1987 of de lastgevingen bedoeld in artikel 489”;

2° het tweede lid wordt aangevuld met een zin, luidende:

“Van het voorgaande kan worden afgeweken indien dit uitdrukkelijk werd bedongen in het kader van een lastgevingsovereenkomst waarbij meerdere lastgevers eenzelfde belang nastreven of ingeval de lastgeving onlosmakelijk deel uitmaakt van een complexe overeenkomst die hoofdzakelijk andere rechtshandelingen tot voorwerp heeft.”;

3° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De lastgeving eindigt in alle gevallen indien de lasthebber komt te verkeren in een staat bedoeld in artikel 488/1 of artikel 488/2.”.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 48

In artikel 594 van het Gerechtelijk Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Art. 45

Dans l'article 1475, § 2, du même Code, inséré par la loi du 23 novembre 1998 et modifié par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 4 est abrogé.

Art. 46

Dans l'article 1476, § 2, du même Code, inséré par la loi du 23 novembre 1998 et modifié par la loi du 17 mars 2013, l'alinéa 9 est abrogé.

Art. 47

Dans l'article 2003 du même Code, modifié par les lois du 17 mars 2013 et du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 2, les mots “En ce qui concerne les mandats visés à l'article 489” sont remplacés par les mots “En ce qui concerne les mandats généraux visés à l'article 1987 ou les mandats visés à l'article 489”;

2° l'alinéa 2 est complété par une phrase rédigée comme suit:

“Il peut être dérogé à ce qui précède si cela est expressément stipulé dans le contrat de mandat dans lequel plusieurs mandants poursuivent un intérêt semblable ou dans le cas où le mandat fait partie indissociablement d'un contrat complexe qui concerne principalement d'autres actes juridiques.”;

3° l'article est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Dans tous les cas, le mandat prend fin si le mandataire se trouve dans l'état visé à l'article 488/1 ou à l'article 488/2.”.

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 48

A l'article 594, du Code judiciaire, modifié en dernier lieu par la loi du 30 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° in de bepaling onder 16° worden de woorden “490 tot 501/2” vervangen door de woorden “488/1 tot 502”;

2° in de bepaling onder 16°/1 wordt het woord “1252” vervangen door het woord “1251”.

Art. 49

In artikel 764, eerste lid, 2°, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 12 mei 2014, worden de woorden “, het beheer over de goederen van een persoon ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke” opgeheven.

Art. 50

Artikel 765 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 juli 2013 en gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, wordt opgeheven.

Art. 51

In deel IV, boek IV, hoofdstuk X, wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen als volgt:

“Afdeling 1. Procedure van toepassing op de rechterlijke bescherming”.

Art. 52

In deel IV, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1, wordt voor artikel 1238 een onderafdeling 1 ingevoegd met als opschrift:

“Onderafdeling 1. Indiening van het verzoek”.

Art. 53

Artikel 1238 van hetzelfde Wetboek vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Artikel 1238. § 1. De beschermde of te beschermen persoon, elke belanghebbende of de procureur des Konings kan om een rechterlijke beschermingsmaatregel

1° dans le 16°, les mots “490 à 501/2” sont remplacés par les mots “488/1 à 502”;

2° dans le 16°/1, le mot “1252” est remplacé par le mot “1251”.

Art. 49

Dans l'article 764, alinéa 1er, 2°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 12 mai 2014, les mots “, à l'administration des biens d'une personne qui fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux” sont abrogés.

Art. 50

L'article 765 du même Code, remplacé par la loi du 30 juillet 2013 et modifié par la loi du 8 mai 2014, est abrogé.

Art. 51

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, l'intitulé de la Section première est remplacé par ce qui suit:

“Section première. De la procédure applicable à la protection judiciaire”.

Art. 52

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section première, avant l'article 1238, il est inséré une sous-section première, intitulée:

“Sous-section première. De l'introduction de la demande”.

Art. 53

L'article 1238 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Article 1238. § 1er. La personne protégée ou à protéger, toute personne intéressée ou le procureur du Roi peuvent introduire une demande de mesure de

verzoeken op grond van de artikelen 488/1 tot 502 van het Burgerlijk Wetboek of de bepalingen van dit hoofdstuk.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 kan de vrederechter ambtshalve een beschermingsmaatregel nemen:

1° als bij hem een verzoek bedoeld in de artikelen 5, § 1, en 23 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, is neergelegd en als hem een omstandig verslag bedoeld in de artikelen 13, 14 en 25 van dezelfde wet wordt toegezonden;

2° als de internering van een persoon werd bevolen;

3° in de andere gevallen waarin uitdrukkelijk is voorzien in de wet, inzonderheid in de gevallen bedoeld in de artikelen 490/1, § 2, en 490/2, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek; of

4° als hij gevat is overeenkomstig § 1 en zulks nuttig acht, voor zover partijen geen verzoek in die zin hebben neergelegd.

In het in het eerste lid, 1°, bedoelde geval wordt de beschermingsmaatregel bij afzonderlijke beschikking bevolen.

Het openbaar ministerie deelt de bevoegde vrederechter onverwijld de beslissing tot internering mee.”.

Art. 54

Artikel 1239 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1239. Elk verzoek op grond van de artikelen 488/1 tot 502 van het Burgerlijk Wetboek wordt ingediend bij verzoekschrift gericht aan het bevoegde vredegerecht. De Koning stelt de modellen van verzoekschriften op.

De artikelen 1025 tot 1034~~sexies~~ zijn niet van toepassing.”.

Art. 55

Artikel 1240 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

protection fondée sur les articles 488/1 à 502 du Code civil ou les dispositions du présent chapitre.

§ 2. Par dérogation au paragraphe 1er, le juge de paix peut prendre une mesure de protection d'office:

1° si une demande visée aux articles 5, § 1er, et 23 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection des malades mentaux a été déposée ou si un rapport circonstancié visé aux articles 13, 14 et 25 de la même loi lui est transmis;

2° si l'internement d'une personne a été ordonnée;

3° dans les autres cas expressément prévus par la loi, notamment dans les cas prévus aux articles 490/1, § 2, et 490/2, § 2, alinéa 1er, du Code civil; ou

4° s'il a été saisi conformément au § 1er et s'il l'estime utile, lorsque les parties n'ont pas introduit de demande à cette fin.

Dans le cas visé à l'alinéa 1er, 1°, la mesure de protection est ordonnée par ordonnance distincte.

Le ministère public communique immédiatement la décision d'internement au juge de paix compétent.”.

Art. 54

L'article 1239 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1239. Toute demande fondée sur les articles 488/1 à 502 du Code civil ou sur les dispositions du présent chapitre est introduite par requête adressée à la justice de paix compétente. Le Roi établit les modèles de requêtes.

Les articles 1025 à 1034~~sexies~~ ne sont pas d'application.”.

Art. 55

L'article 1240 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1240. § 1. Het verzoekschrift bevat de volgende vermeldingen:

- 1° de dag, de maand en het jaar;
 - 2° de naam, de voornamen, de verblijf- of woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn rijksregisternummer;
 - 3° de naam, de voornaam, de verblijf- of woonplaats van de beschermde of de te beschermen persoon en, in voorkomend geval, haar rijksregisternummer;
 - 4° in voorkomend geval, van zijn vader en zijn moeder, zijn echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner, voor zover de beschermde of de te beschermen persoon met hen samenleeft, of van de persoon met wie de te beschermen persoon een feitelijk gezin vormt, of, in voorkomend geval, de benaming en maatschappelijke zetel van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon of een stichting van openbaar nut die voor de te beschermen persoon over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikt;
 - 5° de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de beschermde of de te beschermen persoon;
 - 6° het voorwerp en in het kort de gronden van het verzoek;
 - 7° de keuze van registratie van de verzoeker in het centraal register van bescherming van de personen en zo ja, zijn elektronisch adres;
 - 8° de inventaris van de bij het verzoekschrift gevoegde genummerde stukken.
- § 2. Het verzoekschrift vermeldt bovendien en voor zover mogelijk de volgende vermeldingen:
- 1° de plaats en de datum van geboorte van de beschermde of de te beschermen persoon;
 - 2° de aard en de samenstelling van de te beheren goederen;
 - 3° de naam, de voornaam en de woonplaats van de meerderjarige familieleden in de dichtste graad, doch niet verder dan de tweede graad;
 - 4° de naam, de voornaam en de woonplaats van de personen die zouden kunnen fungeren als vertrouwenspersoon;

“Art. 1240. § 1er. La requête contient les mentions suivantes:

- 1° l'indication des jour, mois et année;
 - 2° les nom, prénoms, résidence ou domicile du requérant et, le cas échéant, son numéro de registre national;
 - 3° les nom, prénom, résidence ou domicile de la personne protégée ou à protéger et, le cas échéant, son numéro de registre national;
 - 4° le cas échéant, de son père et de sa mère, de son conjoint, du cohabitant légal, pour autant que la personne protégée ou à protéger vive avec eux, ou de la personne avec laquelle elle vit maritalement ou, le cas échéant, la dénomination et le siège social de la fondation privée qui se consacre exclusivement à la personne protégée ou d'une fondation d'utilité publique qui, pour la personne à protéger, dispose d'un comité créé statutairement et chargé d'assurer les administrations;
 - 5° le degré de parenté ou la nature des relations existant entre le requérant et la personne protégée ou à protéger;
 - 6° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;
 - 7° le choix du requérant de se faire inscrire dans le registre central de la protection des personnes et, dans l'affirmative, son adresse électronique;
 - 8° l'inventaire des pièces numérotées qu'il joint à la requête.
- § 2. La requête contient en outre, dans la mesure du possible, les mentions suivantes:
- 1° le lieu et la date de naissance de la personne protégée ou à protéger;
 - 2° la nature et la composition des biens à gérer;
 - 3° les nom, prénom et domicile des membres de la famille majeurs du degré de parenté le plus proche, sans toutefois remonter plus loin que le second degré;
 - 4° les nom, prénom et domicile des personnes qui pourraient faire office de personne de confiance;

5° de familiale, morele en materiële leefomstandigheden waarvan de kennis voor de vrederechter nuttig kan zijn bij de aanstelling van een bewindvoerder;

6° in geval van een verzoek tot plaatsing onder bescherming bedoeld in artikelen 488/1 en 488/2 van het Burgerlijk Wetboek, suggesties betreffende de keuze van de aan te stellen bewindvoerder, de aard en de omvang van diens bevoegdheden;

7° in voorkomend geval, de naam, de voornamen en de verblijf- of woonplaats van de bewindvoerder, de bewindvoerders en de vertrouwenspersoon of lasthebber;

8° het elektronisch adres en het telefoonnummer waarop de betrokken personen kunnen worden bereikt.

§ 3. Als het verzoek onvolledig is, stelt de rechter de verzoeker ervan in kennis dat hij het verzoek binnen acht dagen dient aan te vullen, tenzij die vermeldingen reeds zijn opgenomen in het register bedoeld in artikel 1253/2.”

Art. 56

Artikel 1241 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 wordt vervangen als volgt:

“Art. 1241. § 1. Tenzij het verzoek gegrond is op artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek, wordt een omstandige geneeskundige verklaring, waarvan het model door de Koning wordt vastgesteld, van ten hoogste vijftien dagen oud, afgeleverd door een erkende arts of een psychiater, bij het verzoekschrift gevoegd. Die verklaring beschrijft de gezondheidstoestand van voornoemde persoon op grond van de actuele medische gegevens van het patiëntendossier bedoeld in artikel 9 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt of een recent onderzoek van de persoon.

Het model bedoeld in het eerste lid vermeldt minstens:

1° of de beschermde of de te beschermen persoon zich kan verplaatsen en, zo ja, indien zulks gelet op zijn toestand aangewezen is;

2° de gezondheidstoestand van de beschermde of de te beschermen persoon;

3° de weerslag van deze gezondheidstoestand op het behoorlijk beheren van zijn belangen van vermogensrechtelijke of andere aard. Wat betreft de belangen van vermogensrechtelijke aard, wordt inzonderheid vermeld

5° les conditions de vie familiale, morale et matérielle dont la connaissance pourrait être utile au juge de paix pour la désignation d'un administrateur;

6° en cas de demande de placement sous protection visée aux articles 488/1 et 488/2 du Code civil, des suggestions concernant le choix de l'administrateur à désigner, la nature et l'étendue de ses pouvoirs;

7° le cas échéant, les nom, prénoms ainsi que la résidence ou le domicile de l'administrateur, des administrateurs et de la personne de confiance ou du mandataire;

8° l'adresse électronique et le numéro de téléphone où les personnes concernées peuvent être jointes.

§ 3. Si la demande est incomplète, le juge notifie au demandeur qu'il doit la compléter dans les huit jours, à moins que ces mentions ne figurent déjà dans le registre visé à l'article 1253/2.”

Art. 56

L'article 1241 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1241. § 1er. A moins que la demande ne soit fondée sur l'article 488/2 du Code civil, un certificat médical circonstancié dont le modèle est établi par le Roi, de moins de quinze jours, délivré par un médecin agréé ou un psychiatre, est joint à la requête. Il y décrit l'état de santé de celle-ci sur base des données médicales actualisées du dossier du patient visé à l'article 9 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient ou sur base d'un examen récent de la personne.

Le modèle de certificat visé à l'alinéa 1er mentionne à tout le moins:

1° si la personne protégée ou à protéger peut se déplacer, et, dans l'affirmative, s'il est indiqué qu'elle se déplace, compte tenu de son état;

2° l'état de santé de la personne protégée ou à protéger;

3° l'incidence de cet état de santé sur la bonne gestion de ses intérêts de nature patrimoniale ou autre. En ce qui concerne les intérêts de nature patrimoniale, il est mentionné en particulier si la personne protégée ou à

of de beschermde of de te beschermen persoon nog bij machte is kennis te nemen van de rekenschap van het beheer;

4° de zorgverlening die een dergelijke gezondheids-toestand normaal met zich meebrengt.

Deze geneeskundige verklaring mag niet worden opgesteld door een arts die een bloed- of aanverwant is van de beschermde of te beschermen persoon of van de verzoeker, of die op enigerlei wijze verbonden is aan de instelling waar de beschermde of te beschermen persoon zich bevindt.

De Koning bepaalt de procedures en de voorwaarden voor de erkenning van de artsen bedoeld in het eerste lid.

§ 2. In geval van nood of absolute onmogelijkheid om de verklaring bij te voegen om redenen die de verzoeker toelicht en voor zover het verzoek voldoende elementen bevat om een beschermingsmaatregel te rechtvaardigen, duidt de rechter een erkende arts of psychiater aan om een advies uit te brengen over de gezondheidstoestand van de beschermde of te beschermen persoon.”.

Art. 57

Artikel 1242 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1242. De griffie van het vredegericht gaat na of in één van de centrale registers hiertoe bijgehouden door de Koninklijke federatie van het Belgisch notariaat, een lastgevingsovereenkomst als bedoeld in artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek, een beslissing om deze overeenkomst te beëindigen, of een verklaring houdende keuze van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon, bedoeld in artikel 496 van het Burgerlijk Wetboek werd geregistreerd. Hij vraagt, in voorkomend geval, de notaris of de griffier van het vredegericht waar de lastgevingsovereenkomst werd neergelegd of de akte tot aanwijzing van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon werd verleden, dit eensluidend verklaard afschrift mee te delen.”.

Art. 58

In deel IV, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1, wordt een onderafdeling 2 voor artikel 1243 van hetzelfde Wetboek ingevoegd, met als opschrift:

protéger est encore à même de prendre connaissance du compte rendu de la gestion;

4° les soins qu’implique normalement un tel état de santé.

Ce certificat ne peut pas être établi par un médecin parent ou allié de la personne protégée ou à protéger ou du requérant, ou attaché à un titre quelconque à l’établissement dans lequel elle se trouve.

Le Roi détermine les procédures et les conditions de l’agrément des médecins visé à l’alinéa 1er.

§ 2. En cas d’urgence avérée ou impossibilité absolue de joindre le certificat en raison de motifs que le requérant expose et pour autant que la requête contienne suffisamment d’éléments pouvant justifier l’adoption d’une mesure de protection, le juge désigne un médecin agréé ou un psychiatre pour émettre un avis sur l’état de santé de la personne protégée ou à protéger.”.

Art. 57

L’article 1242 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1242. Le greffe de la justice de paix vérifie si un contrat de mandat, visé à l’article 490 du Code civil, une décision de mettre fin à ce contrat ou une déclaration contenant le choix de l’administrateur et d’une personne de confiance, visée à l’article 496 du Code civil, ont été enregistrés dans un des registres centraux prévus à cet effet et tenus par la Fédération royale du notariat belge. Il demande, le cas échéant, au notaire ou au greffier de la justice de paix où le contrat de mandat a été déposé ou devant laquelle l’acte de désignation d’un administrateur et d’une personne de confiance a été passé, de lui communiquer cette copie certifiée conforme.”.

Art. 58

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section première, avant l’article 1243 du même Code, il est inséré une sous-section 2, intitulée:

“Onderafdeling 2. Verloop van de gerechtelijke procedure”.

Art. 59

Artikel 1243 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, vervangen als volgt:

“Art. 1243. In de gevallen waarin de wet de vrede-rechter toestaat ambtshalve de zaak aanhangig te maken, wordt een proces-verbaal opgesteld. Er wordt voorts gehandeld overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.”

Art. 60

Artikel 1244 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 december 2017, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1244. § 1. De rechter onderzoekt het verzoek.

§ 2. Hij roept ambtshalve de verzoeker op wanneer deze vraagt gehoord te worden.

Hij roept ambtshalve de beschermde of de te beschermen persoon op wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op zijn bekwaamheid, in de zin van artikel 491, e), van het Burgerlijk Wetboek, tenzij die persoon zich niet kan verplaatsen.

Hij kan bovendien de personen bedoeld in de vorige leden, de lasthebber, de bewindvoerder of bewindvoerders, de vertrouwenspersoon en elke andere persoon, inzonderheid de personen die zijn vermeld in artikel 1240, oproepen telkens hij dit nuttig acht.

De oproepingen worden ter kennis gebracht door de griffier.

De personen die worden opgeroepen, worden aldus partij in het geding, tenzij zij zich er ter zitting tegen verzetten. Zij worden hiervan op de hoogte gebracht in de oproeping.”

Art. 61

In hetzelfde wetboek wordt een artikel 1244/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 1244/1. Telkens wanneer de beschermde persoon of te beschermen persoon verschijnt zonder bijstand van een advocaat vraagt de rechter de persoon of

“Sous-section 2. Du déroulement de la procédure judiciaire”.

Art. 59

L'article 1243 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1243. Dans les cas où la loi autorise la saisine d'office par le juge de paix, il est établi un procès-verbal. Pour le surplus, il est procédé conformément aux dispositions du présent chapitre.”

Art. 60

L'article 1244 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 décembre 2017, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1244. § 1er. Le juge vérifie la demande.

§ 2. Il convoque d'office le requérant lorsqu'il fait la demande d'être entendu.

Il convoque d'office la personne protégée ou à protéger lorsque la demande est susceptible d'affecter sa capacité au sens de l'article 491, e), du Code civil, à moins qu'elle soit dans l'impossibilité de se déplacer.

Il peut, en outre, convoquer les personnes visées aux alinéas précédents, le mandataire, le ou les administrateurs, la personne de confiance et toute autre personne, notamment celles qui sont mentionnées à l'article 1240, chaque fois qu'il l'estime utile.

Les convocations sont notifiées par le greffier.

Les personnes convoquées deviennent des parties à la cause sauf si elles s'y opposent à l'audience. Elles en sont avisées dans la convocation.”

Art. 61

Dans le même Code, il est inséré un article 1244/1, rédigé comme suit:

“Art. 1244/1. Chaque fois que la personne protégée ou la personne à protéger comparet sans assistance d'un avocat, le juge demande à la personne si elle souhaite

hij wenst dat een advocaat wordt aangesteld, hetzij door er zelf een aan te wijzen, hetzij op vraag van de griffier. In dit laatste geval, vraagt de griffier de stafhouder of het bureau voor juridische bijstand om van ambtswege een advocaat aan te wijzen.

Ingeval een advocaat aangesteld moet worden, wordt de zaak verdaagd naar een nabije datum.”.

Art. 62

Artikel 1245 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1245. § 1. De beschermde of de te beschermen persoon kan, tot op de dag van de zitting en, indien hij dit wenst, vergezeld van de vertrouwenspersoon, verzoeken om afzonderlijk door de vrederechter in raadkamer te worden gehoord, vóór de andere in het geding betrokken partijen.

De beschermde of de te beschermen persoon wordt op een geschikte plaats gehoord.

Indien de beschermde persoon of de te beschermen persoon wilsonbekwaam is en de vertrouwenspersoon uiterlijk op de dag van de zitting verzoekt om afzonderlijk in raadkamer te worden gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen willicht de vrederechter dat verzoek in, tenzij hij bij een met redenen omklede beschikking zijn weigering te kennen geeft.

§ 2. Van het verhoor wordt een proces-verbaal opge maakt dat wordt neergelegd in het administratief dossier bedoeld in artikel 1253. Indien de rechter tijdens het gesprek met de beschermde of de te beschermen persoon van oordeel is dat voornoemde persoon wilsonbekwaam is, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal, met verduidelijking van de redenen hiervoor.”.

Art. 63

Artikel 1246 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wetten van 25 april 2014 en 31 juli 2017, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1246. § 1. De vrederechter wint alle nuttige inlichtingen in.

§ 2. Hij kan een erkende arts of een psychiater aanwijzen die advies uitbrengt over de gezondheidstoestand van de betrokken persoon.

qu’un avocat soit désigné, soit par elle-même, soit à la demande du greffier. Dans ce dernier cas, le greffier demande au bâtonnier ou au bureau d’aide juridique de désigner un avocat commis d’office.

Si un avocat doit être désigné, l’affaire est remise à une date rapprochée.”.

Art. 62

L’article 1245 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1245. § 1er. Jusqu’au jour de l’audience, la personne protégée ou à protéger, accompagnée, si elle le souhaite, de la personne de confiance, peut demander à être entendue individuellement par le juge de paix en chambre du conseil avant les autres parties à la cause.

La personne protégée ou à protéger est entendue dans un lieu approprié.

Si la personne protégée ou à protéger est incapable d’exprimer sa volonté et que la personne de confiance demande, au plus tard le jour de l’audience, à être entendue individuellement en chambre du conseil avant les autres parties à la cause, le juge y fait droit à moins de faire connaître son refus par ordonnance motivée.

§ 2. L’audition des personnes fait l’objet d’un procès-verbal qui est versé au dossier administratif visé à l’article 1253. Si le juge estime, au cours de l’entretien avec la personne protégée ou à protéger, qu’elle est incapable d’exprimer sa volonté, il l’indique dans le rapport en en précisant les motifs.”.

Art. 63

L’article 1246 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par les lois du 25 avril 2014 et du 31 juillet 2017, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1246. § 1er. Le juge de paix s’entoure de tous les renseignements utiles.

§ 2. Il peut désigner un médecin agréé ou un psychiatre qui donnera son avis sur l’état de santé de la personne concernée.

De Koning bepaalt de procedures en de voorwaarden voor de erkenning van de artsen bedoeld in het eerste lid.

§ 3. Wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon, in de zin van artikel 491, e), van het Burgerlijk Wetboek, wint hij nuttige inlichtingen in bij de procureur des Konings, via de bevoegde sociale dienst, over de familiale, morele en materiële toestand en over de leefomstandigheden van die persoon. Hij doet hetzelfde bij de omgeving van de beschermde of te beschermen persoon of bij enige andere persoon die hem inlichtingen kan verschaffen. De bloedverwanten tot de tweede graad van de beschermde of de te beschermen persoon alsook de personen die belast zijn met zijn dagelijkse zorg of die hem begeleiden, worden als leden uit zijn omgeving beschouwd.

In de andere gevallen kan facultatief gebruik worden gemaakt van de onderzoeks- en opsporingsmaatregelen bedoeld in het eerste lid.

§ 4. Wanneer daartoe aanleiding bestaat of op verzoek van de beschermde of te beschermen persoon, mag de vrederechter zich begeven naar de verblijfplaats van de beschermde of de te beschermen persoon of naar de plaats waar hij zich bevindt, in voorkomend geval vergezeld door personen die hijzelf of de betrokken persoon aanwijst. Hij doet zulks ambtshalve wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon en indien laatstgenoemde zich niet kan verplaatsen. Hij stelt een proces-verbaal op van het bezoek.”

Art. 64

Artikel 1247 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1247. De rechter tracht het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen op verzoek van een van hen of zelfs ambtshalve, indien hij zulks mogelijk acht.”

Art. 65

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1247/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 1247/1. De rechter benoemt de bewindvoerder nadat zij zich verzekerd heeft van zijn aanvaarding.”

Le Roi détermine les procédures et les conditions de l'agrément des médecins visé à l'alinéa 1er.

§ 3. Lorsque la demande est susceptible d'affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger, au sens de l'article 491, e), du Code civil, il recueille des renseignements utiles auprès du procureur du Roi, à l'intervention du service social compétent, sur la situation familiale, morale et matérielle ainsi que sur ses conditions de vie. Il fait de même auprès de l'entourage de la personne protégée ou à protéger ou de toute personne apte à le renseigner. Les parents jusqu'au second degré de la personne protégée ou à protéger ainsi que les personnes qui se chargent de ses soins quotidiens ou qui l'accompagnent sont considérés comme membres de son entourage.

Dans les autres cas, le recours aux mesures d'investigation et d'information visées à l'alinéa 1er, est facultatif.

§ 4. Lorsqu'il y a lieu ou à la demande de la personne protégée ou à protéger, le juge de paix peut se rendre à l'endroit où la personne protégée ou à protéger réside ou se trouve, entouré le cas échéant des personnes que celui-ci ou la personne concernée désigne. Il le fait d'office lorsque la demande est susceptible d'affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger et que celle-ci se trouve dans l'incapacité de se déplacer. Il est dressé procès-verbal de la visite.”

Art. 64

L'article 1247 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1247. Le juge tente de rapprocher le point de vue des parties à la demande de l'une d'elles ou même d'office, s'il l'estime possible.”

Art. 65

Dans le même Code, il est inséré un article 1247/1 rédigé comme suit:

“Art. 1247/1. Le juge désigne l'administrateur après s'être assuré de son acceptation.”

Art. 66

Artikel 1248 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1248. De rechter stelt de regels vast inzake de kosten en uitgaven. De artikelen 1017 en volgende zijn niet van toepassing.

De rechter beslist in het licht van de omstandigheden van elke zaak of de kosten van de ambtshalve toegewezen advocaat in de gevallen bedoeld in artikel 1244/1 aan de verzoeker of de beschermde of te beschermen persoon in rekening worden gebracht, tenzij de verzoeker of de beschermde of te beschermen persoon de voorwaarden bedoeld in artikel 508/13 om te genieten van de volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de tweedelijns rechtsbijstand, niet vervult.”.

Art. 67

Artikel 1249 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1249. De beschikking wordt in raadkamer gegeven.

Naast de vermeldingen opgesomd in artikel 780 vermeldt de beschikking het rijksregisternummer van de beschermde persoon.”.

Art. 68

Artikel 1249/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1249/1. De beschikkingen zijn uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande voorziening en zonder borgstelling, tenzij de rechter anders heeft beslist. In afwijking van artikel 1047, eerste lid, kan tegen de beschikking die een weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon, in de zin van artikel 491, e), van het Burgerlijk Wetboek steeds verzet worden gedaan maar enkel door de beschermde of de te beschermen persoon.”.

Art. 69

Artikel 1249/2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, vervangen als volgt:

Art. 66

L'article 1248 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1248. Le juge fixe les règles concernant les frais et les dépens . Les articles 1017 et suivants ne sont pas d'application.

Le juge décide, à la lumière des circonstances de chaque affaire, si les dépens de l'avocat commis d'office dans les hypothèses visées par l'article 1244/1 sont imputés au requérant ou à la personne protégée ou à protéger, à moins que le requérant ou la personne protégée ou à protéger ne remplisse les conditions visées à l'article 508/13 pour bénéficier de la gratuité complète ou partielle de l'aide juridique de deuxième ligne.”.

Art. 67

L'article 1249 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1249. L'ordonnance est délivrée en chambre du conseil.

Outre les mentions énumérées dans l'article 780, l'ordonnance indique le numéro de registre national de la personne protégée.”.

Art. 68

L'article 1249/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1249/1. Les ordonnances sont exécutoires par provision nonobstant tout recours et sans caution, à moins que le juge n'en ait décidé autrement. Par dérogation à l'article 1047, alinéa 1er, l'ordonnance qui affecte la capacité de la personne protégée ou à protéger au sens de l'article 491, e), du Code civil peut toujours être frappée d'opposition mais uniquement par la personne protégée ou à protéger. ”.

Art. 69

L'article 1249/2 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1249/2. § 1. Binnen drie dagen na de uitspraak geeft de griffier kennis van de beschikking aan de partijen en, in voorkomend geval, de bewindvoerders.

Een niet ondertekend afschrift wordt, in voorkomend geval, binnen dezelfde termijn aan de beschermde persoon, de vertrouwenspersonen en de advocaten van de partijen meegedeeld.

§ 2. De termijn om de rechtsmiddelen aan te wenden voor de partijen begint te lopen vanaf deze kennisgeving. De griffier brengt de partijen hiervan op de hoogte op het ogenblik van de kennisgeving.

§ 3. Een uittreksel bevattende het beschikkende gedeelte kan worden meegedeeld aan enige andere persoon die een bijzonder belang verantwoordt in verband met de bescherming van de betrokken persoon.”

Art. 70

In het vierde deel, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1, wordt een onderafdeling 3 ingevoegd, luidende:

“Onderafdeling 3. Kennisgevingen, mededelingen en neerleggingen”.

Art. 71

In hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 1249/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 1249/3. De in artikel 1239 bedoelde verzoekschriften worden neergelegd via het in artikel 1253/2 bedoelde register, hierna “register” genoemd.

De als bijlage bijgevoegde stukken bij de verzoekschriften worden neergelegd ter griffie of neergelegd via het register.”

Art. 72

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1249/4 ingevoegd, luidende:

“Art. 1249/4 § 1. Elke kennisgeving, elke mededeling of elke neerlegging ter griffie in het kader van het huidig hoofdstuk of van boek 1, titel XI, hoofdstukken II en II/1, van het Burgerlijk Wetboek gebeurt uitsluitend via het register tussen de volgende categorieën personen:

“Art. 1249/2. § 1er. Dans les trois jours du prononcé, le greffier notifie les ordonnances aux parties et, le cas échéant, aux administrateurs.

Une copie non signée est, le cas échéant, communiquée à la personne protégée, aux personnes de confiance, et aux avocats des parties dans le même délai.

§ 2. Le délai pour exercer les voies de recours par les parties court à partir de cette notification. Le greffier en avise les parties au moment de la notification.

§ 3. Un extrait de l’ordonnance comprenant le dispositif peut être communiqué à toute autre personne qui justifie d’un intérêt particulier en lien avec la protection de la personne concernée.”

Art. 70

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section 1ère, il est inséré une sous-section 3, intitulée comme suit:

“Sous-section 3. Des notifications, communications et dépôts”.

Art. 71

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/3, rédigé comme suit:

“Art. 1249/3. Les requêtes visées à l’article 1239 sont déposées au moyen du registre visé à l’article 1253/2, ci-après dénommé “registre”.

Les pièces jointes en annexe aux requêtes sont déposées au greffe ou déposées au moyen du registre.”

Art. 72

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/4, rédigé comme suit:

“Art. 1249/4. § 1er. Toute notification, toute communication ou tout dépôt au greffe dans le cadre du présent chapitre ou du livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1, du Code civil s’effectue exclusivement au moyen du registre entre les catégories de personnes suivantes:

1° het vrederecht, met inbegrip van de griffie;

2° het openbaar ministerie;

3° de andere openbare diensten;

4° de advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders;

5° de private stichtingen die zich uitsluitend inzetten voor de te beschermen persoon en de stichtingen van openbaar nut die voor de te beschermen personen over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikken, gevestigd in België en die in het register zijn ingeschreven. Ze worden beschouwd als ingeschreven na ontvangst van de inschrijvingsvoorwaarden;

6° elk ander persoon, in zover hij ingeschreven is in het register voor de betrokken procedure.

Ten aanzien van de personen bedoeld in het eerste lid, 5° en 6°, die in het register zijn ingeschreven ter gelegenheid van een eerdere procedure, maar nog niet voor de betrokken procedure zijn ingeschreven, doet de griffie de eerste mededeling of kennisgeving door middel van het register, met de vraag om de inschrijving binnen drie werkdagen te bevestigen. De bevestiging die binnen die termijn wordt gegeven, geldt als inschrijving in het register voor de betrokken procedure. Bij gebreke van bevestiging binnen de termijn, wordt de elektronische mededeling of kennisgeving als ongedaan beschouwd en gaat de griffie over tot de mededeling of kennisgeving in papieren vorm.

§ 2. Ingeval een handeling niet kon worden verricht binnen de, zelfs op straffe van nietigheid of van verval voorgeschreven, termijnen wegens het disfunctioneren van het register, dient deze verricht te worden ten laatste op de eerste werkdag na de laatste dag van de termijn, hetzij op papier, hetzij op elektronische wijze ingeval het register opnieuw gebruikt kan worden.

§ 3. Elke kennisgeving, elke mededeling of elke neerlegging die heeft plaatsgegrepen met schending van de eerste en tweede paragraaf wordt beschouwd als onbestaande.

§ 4. De tekst van het huidige artikel wordt overgenomen in elke mededeling of kennisgeving uitgaande van de griffie. In geval deze is bestemd voor een partij die niet is ingeschreven, bevat ze tevens de voorwaarden tot inschrijving in het register.”.

1° la justice de paix, en ce compris le greffe;

2° le ministère public;

3° les autres services publics;

4° les avocats, notaires et huissiers de justice;

5° les fondations privées qui se consacrent exclusivement à la personne protégée ou à protéger et les fondations d'utilité publique qui disposent, pour les personnes à protéger, d'un comité institué statutairement chargé d'assumer des administrations, établies en Belgique et qui sont inscrites dans le registre pour la procédure concernée. Elles sont réputées inscrites dès réception des modalités d'inscription dans le registre;

6° toute autre personne, pour autant qu'elle soit inscrite dans le registre pour la procédure concernée.

A l'égard des personnes visées à l'alinéa 1er, 5° et 6°, qui ont été inscrites dans le registre à l'occasion d'une procédure antérieure mais qui ne sont pas encore inscrites pour la procédure concernée, le greffe effectue la première communication ou notification au moyen du registre en demandant confirmation de cette inscription dans les trois jours ouvrables. La confirmation intervenue dans ce délai vaut inscription dans le registre pour la procédure concernée. A défaut de confirmation dans le délai, la communication ou notification électronique est réputée non avenue et le greffe procède à la communication ou notification en format papier.

§ 2. Si un acte n'a pu être accompli dans les délais, même prescrits à peine de nullité ou de déchéance, en raison d'un dysfonctionnement du registre, celui-ci doit être accompli au plus tard le premier jour ouvrable suivant le dernier jour du délai, soit en format papier, soit par voie électronique, si le registre peut de nouveau être utilisé.

§ 3. Toute notification, toute communication ou tout dépôt intervenus en violation des paragraphes 1er et 2 est considéré comme non-avenue.

§ 4. Le texte du présent article est reproduit dans toute communication ou notification émanant du greffe. Lorsqu'elle est destinée à une partie qui n'est pas inscrite, elle contient en outre les modalités d'inscription dans le registre.”.

Art. 73

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1249/5 ingevoegd, luidende:

“Art. 1249/5 § 1. Wanneer de kennisgeving niet op elektronische wijze gebeurt en deze wijze niet is opgelegd overeenkomstig deze onderafdeling, geschiedt iedere kennisgeving in het kader van dit hoofdstuk of in het kader van boek I, titel XI, hoofdstukken II en II/1, van het Burgerlijk Wetboek overeenkomstig dit artikel.

§ 2. Alle oproepingen gericht aan de beschermde of de te beschermen persoon, de bewindvoerders of de vertrouwenspersoon worden bij gerechtsbrief ter kennis gebracht door de griffier.

§ 3. De volgende beslissingen worden bij gerechtsbrief ter kennis gebracht door de griffier:

1° de beslissingen met het oog op het mandaat, de uitvoering of de beëindiging ervan, op grond van de artikelen 490/1, §§ 2 en 3, en 490/2, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek;

2° de beslissingen betreffende de aanwijzing van een bewindvoerder, zijn vervanging, het einde van zijn mandaat of de wijziging van zijn opdrachten, op grond van de artikelen 490/1, § 1, vierde lid, 496/2, 496/3, eerste lid, 496/4, 496/7, 497/4 en 499/15 van het Burgerlijk Wetboek;

3° de beslissingen betreffende de homologatie van de aanstelling van een vertrouwenspersoon, zijn vervanging of het einde van zijn mandaat, op grond van de artikelen 501 en 501/1 van het Burgerlijk Wetboek; en

4° de beslissingen met het oog op de goedkeuring, de wijziging of de beëindiging van een rechterlijke beschermingsmaatregel op grond van de artikelen 490/1, § 2, derde lid, 490/2, § 2, eerste lid, 492/1, 492/4, 493, § 3, 499/4 en 498/1 van het Burgerlijk Wetboek.

§ 4. Alle andere kennisgevingen geschieden bij gewone brief.”

Art. 74

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1249/6 ingevoegd, luidende:

“Art. 1249/6. § 1. De griffier converteert in elektronische vorm, verklaart gelijkvormig en laadt op in het register de documenten en stukken die hem worden meegedeeld of die worden neergelegd langs een andere

Art. 73

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/5, rédigé comme suit:

“Art. 1249/5. § 1er. Lorsqu'elle n'a pas lieu par voie électronique et que cette voie n'est pas imposée par la présente sous-section, toute notification dans le cadre du présent chapitre ou du livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1, du Code civil s'effectue conformément au présent article.

§ 2. Toutes les convocations adressées à la personne protégée ou à protéger, aux administrateurs ou à la personne de confiance sont notifiées par le greffier par pli judiciaire.

§ 3. Les décisions suivantes sont notifiées par le greffier par pli judiciaire:

1° les décisions visant le mandat, son exécution ou y mettant fin, fondées sur les articles 490/1, §§ 2 et 3, et 490/2, § 2, alinéa 1er, du Code civil;

2° les décisions relatives à la désignation d'un administrateur, à son remplacement, à la fin de son mandat ou relatives à la modification de ses missions, fondées sur les articles 490/2, § 1er, alinéa 4, 496/2, 496/3, alinéa 1er, 496/4, 496/7, 497/4 et 499/15 du Code civil;

3° les décisions relatives à l'homologation de la désignation d'une personne de confiance, à son remplacement ou à la fin de sa mission, fondées sur les articles 501 et 501/1 du Code civil; et

4° les décisions visant l'adoption, la modification ou la fin d'une mesure de protection judiciaire fondées sur les articles 490/1, § 2, alinéa 3, 490/2, § 2, alinéa 1er, 492/1, 492/4, 493, § 3, 499/4 et 498/1 du Code civil.

§ 4. Toutes les autres notifications s'effectuent par pli simple.”

Art. 74

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/6, rédigé comme suit:

“Art. 1249/6. § 1er. Le greffier convertit sous format électronique, déclare conforme et charge dans le registre les documents et pièces qui lui sont communiqués ou déposés par d'autres voies que le registre, lorsque

weg dan het register, in geval dit is toegelaten ingevolge de huidige onderafdeling. De Koning kan de vorm bepalen waarin de verklaring moet worden gedaan.

In geval van tegenstrijdigheid tussen de papieren documenten en stukken en deze opgeladen in het register hebben de papieren documenten en stukken voorrang op deze laatsten.

De Koning bepaalt de voorwaarden voor de verbetering van de gegevens in het register.

§ 2. De documenten en stukken die op het ogenblik van inwerkingtreding van deze bepaling in papieren vorm ter griffie worden gehouden worden geacht deel uit te maken van het register. Zij hoeven niet te worden opgeladen in het register en zijn raadpleegbaar ter griffie.”.

Art. 75

In deel IV, boek IV, hoofdstuk X van hetzelfde Wetboek, wordt het opschrift van afdeling II vervangen als volgt:

“Afdeling 2. Bekendmaking van beschermingsmaatregelen”.

Art. 76

Artikel 1250 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1250. Elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, beëindigd of gewijzigd, wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* door toedoen van de griffier.

De bekendmaking geschiedt binnen vijftien dagen na de beslissing die de beschermingsmaatregel beveelt, beëindigt of wijzigt; de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten is, worden aansprakelijk gesteld ten aanzien van de betrokkenen indien vaststaat dat het verzuim of de vertraging te wijten is aan een collusie.”.

Art. 77

Artikel 1251 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 17 maart 2013, wordt hersteld in de volgende lezing:

ces voies sont autorisées en vertu de la présente sous-section. Le Roi peut déterminer la forme dans laquelle la déclaration doit être faite.

En cas de discordance entre les documents et pièces sur papier et ceux chargés dans le registre, les documents et pièces sur papier priment sur ces derniers.

Le Roi détermine les conditions de la rectification des données dans le registre.

§ 2. Les documents et pièces qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente disposition, sont tenus au greffe sous format papier sont censés faire partie du registre. Ils ne doivent pas être chargés dans le registre et peuvent être consultés au greffe.”.

Art. 75

Dans la quatrième partie, livre IV, chapitre X, du même Code l'intitulé de la section II est remplacé par ce qui suit:

“Section 2. De la publicité des mesures de protection”.

Art. 76

L'article 1250 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1250. Toute décision ordonnant une mesure de protection, y mettant fin ou la modifiant est, à la diligence du greffier, insérée par extrait au *Moniteur belge*.

La publication est faite dans les quinze jours de la décision ordonnant la mesure de protection, y mettant fin ou la modifiant ; les fonctionnaires auxquels l'omission ou le retard serait imputable sont tenus pour responsables envers les intéressés, s'il est prouvé que l'omission ou le retard résulte d'une collusion.”.

Art. 77

L'article 1251 du même Code, abrogé par la loi du 17 mars 2013, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 1251. Binnen de termijn van 15 dagen bedoeld in artikel 1250, tweede lid, brengt de griffier een uittreksel van de beslissing ter kennis van de burgemeester van de woonplaats van de beschermde persoon teneinde te worden aangetekend in het bevolkingsregister. De burgemeester levert een uittreksel uit het bevolkingsregister af, met vermelding van de naam, het adres en de staat van bekwaamheid van een persoon, alsook de identiteit van de bewindvoerder, de persoon zelf of enige derde die een belang aantoonst.”

Art. 78

Artikel 1252 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, wordt opgeheven.

Art. 79

In artikel 1253 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de inleidende zin van het eerste lid worden de woorden “Per beschermde persoon wordt op de griffie van het vredegericht een administratief dossier gehouden,” vervangen door de woorden “Onverminderd artikel 1249/6, § 2, houdt de griffier in het register bedoeld in artikel 1253/2, per beschermde persoon, een administratief dossier”;

b) in het eerste lid wordt de bepaling onder 7° vervangen als volgt:

“7° het proces-verbaal van verhoor van de beschermde of de te beschermen persoon bedoeld in artikel 1245, § 2.”;

c) in het derde lid worden de woorden “op de griffie” vervangen door de woorden “in het register”;

d) in het vierde lid worden de woorden “, zendt de griffier het administratief dossier na het verstrijken van de beroepstermijn over aan de nieuw bevoegde vrederechter overeenkomstig artikel 628, 3°” vervangen door “, deelt de griffier het administratief dossier mee aan de nieuw bevoegde vrederechter overeenkomstig artikel 628, 3°”.

“Art. 1251. Dans le délai de quinze jours visé à l’article 1250, alinéa 2, un extrait de la décision est notifiée par les soins du greffier au bourgmestre du domicile de la personne protégée, afin d’être consigné dans le registre de la population. Le bourgmestre délivre un extrait du registre de la population mentionnant le nom, l’adresse et l’état de capacité d’une personne, ainsi que l’identité de l’administrateur, à la personne même ou à tout tiers justifiant d’un intérêt.”

Art. 78

L’article 1252 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013 et modifié par la loi du 25 avril 2014, est abrogé.

Art. 79

A l’article 1253 du même Code, remplacé par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans la phrase liminaire de l’alinéa 1er, les mots “Pour chaque personne protégée est tenu au greffe de la justice de paix” sont remplacés par les mots “Sans préjudice de l’article 1249/6, § 2, le greffier de la justice de paix tient, dans le registre visé à l’article 1253/2, pour chaque personne protégée,”;

b) dans l’alinéa 1er, le 7° est remplacé par ce qui suit:

“7° le procès-verbal d’audition de la personne protégée ou à protéger visé à l’article 1245, § 2.”;

c) dans l’alinéa 3, les mots “au greffe” sont remplacés par les mots “au sein du registre”;

d) dans l’alinéa 4, les mots “le greffier transmet le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent, conformément à l’article 628, 3°, après l’expiration du délai de recours” sont remplacés par les mots “le greffier communique le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent conformément à l’article 628, 3°”.

Art. 80

In artikel 1253/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, eerste lid, worden de woorden “op de griffie van het vredegerecht” opgeheven;

2° in § 2, eerste lid, worden de woorden “overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 1250” opgeheven.

Art. 81

In het vierde deel, boek 4, hoofdstuk X van hetzelfde wetboek wordt, na artikel 1253/1 een afdeling 4 ingevoegd met als opschrift “Het centraal register van de bescherming van de personen”.

Art. 82

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 1253/2. Het centraal register van bescherming van de personen, hierna “register” genoemd, is de geïnformatiseerde gegevensbank voor het beheer, de opvolging en de behandeling van procedures betreffende de beschermde personen.

Het register verzamelt alle stukken en gegevens met betrekking tot de procedures beoogd in het huidige hoofdstuk alsook in boek I, titel XI, hoofdstukken II en II/1, van het Burgerlijk Wetboek. Deze stukken en gegevens worden hierna “gegevens van het register” genoemd.

Het register geldt als authentieke bron voor alle akten en gegevens die erin zijn opgenomen.”.

Art. 83

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 1253/3. § 1. De Federale Overheidsdienst Justitie, hierna “de beheerder” genoemd, staat in voor de inrichting en het operationeel beheer van het register en voorziet de technische middelen voor de verwerking.”.

Art. 80

A l'article 1253/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, alinéa 1er, les mots “au greffe de la justice de paix” sont abrogés;

2° dans le § 2, alinéa 1er, les mots “conformément à la procédure visée à l'article 1250” sont abrogés.

Art. 81

Dans la quatrième partie, livre 4, chapitre X du même Code, il est inséré après l'article 1253/1 une section 4 intitulée “Du registre central de la protection des personnes”.

Art. 82

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/2 rédigé comme suit:

“Art. 1253/2. Le registre central de la protection des personnes, ci-après dénommé “registre”, est la banque de données informatisée qui permet la gestion, le suivi et le traitement des procédures relatives aux personnes protégées.

Le registre rassemble toutes les pièces et toutes les données relatives aux procédures visées au présent chapitre ainsi qu'au livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1, du Code civil. Ces pièces et ces données sont dénommées, ci-après, “données du registre”.

Le registre vaut comme source authentique pour tous les actes et données qui y sont enregistrés.”.

Art. 83

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/3 rédigé comme suit:

“Art. 1253/3. § 1er. Le Service public fédéral Justice, ci-après dénommé “le gestionnaire”, met en place le registre, en assure la gestion opérationnelle et fournit les moyens techniques du traitement.”.

Art. 84

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/4 ingevoegd luidende:

“Art. 1253/4. § 1. De magistraten van de rechterlijke orde bedoeld in artikel 58*bis*, de griffiers en bewindvoerders, in het kader van de vervulling van hun wettelijke opdrachten alsook de beschermde persoon of, na zijn overlijden, zijn erfgenamen, de vertrouwenspersoon en, in het algemeen, elkeen die partij is in een procedure waarvan de behandeling door het register wordt verzekerd, hun advocaten, de notarissen, de gerechtsdeurwaarders en de beheerder hebben toegang tot de voor hen relevante gegevens van het register, volgens de nadere regels bepaald door de Koning, na het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De Koning kan, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, andere categorieën van personen of instellingen de toestemming geven om die gegevens te raadplegen onder de voorwaarden die Hij bepaalt.

§ 2. Het is de beheerder verboden om de gegevens van het register te verstrekken aan andere dan de in paragraaf 1 bedoelde personen.

Hij die, in welke hoedanigheid ook, deelneemt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van de gegevens van het register of kennis heeft van die gegevens moet het vertrouwelijk karakter ervan in acht nemen.

Artikel 458 van het Strafwetboek is op hen van toepassing.”

Art. 85

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/5 ingevoegd, luidende:

“Art. 1253/5. De beheerder verstrekt de operationele middelen om te kunnen voldoen aan de verplichtingen bedoeld in artikelen 13 en 14 van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.”

Art. 84

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/4 rédigé comme suit:

“Art. 1253/4. § 1er. Les magistrats de l'ordre judiciaire visés à l'article 58*bis*, les greffiers et les administrateurs, dans le cadre de l'accomplissement de leurs missions légales, ainsi que la personne protégée ou à protéger ou, après le décès de celle-ci, ses héritiers, la personne de confiance et généralement toute partie à une procédure dont le traitement est assuré par le registre, leurs avocats, les notaires, les huissiers et le gestionnaire peuvent accéder aux données du registre qui sont pertinentes pour eux, selon les modalités fixées par le Roi, après avis de l'Autorité de protection des données.

Le Roi peut, après avis de l'Autorité de protection des données, permettre à d'autres catégories de personnes ou d'institutions de consulter ces données dans les conditions qu'il détermine.

§ 2. Le gestionnaire n'est pas autorisé à communiquer les données du registre à d'autres personnes que celles visées au paragraphe 1er.

Quiconque participe, à quelque titre que ce soit, à la collecte, au traitement ou à la communication des données du registre, ou a connaissance de telles données est tenu d'en respecter le caractère confidentiel.

L'article 458 du Code pénal leur est applicable.”

Art. 85

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/5 rédigé comme suit:

“Art. 1253/5. Le gestionnaire, fournit les moyens opérationnels pour satisfaire aux obligations visées aux articles 13 et 14 du Règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE.”

Art. 86

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/6 ingevoegd luidende:

“Art. 1253/6. De gegevens van het register worden bewaard gedurende vijf jaar te rekenen vanaf het einde van de beschermingsmaatregelen.

Na afloop van deze termijn worden de gegevens van het register gewist zijn, onverminderd de Archiefwet van 24 juni 1955 .”.

Art. 87

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1253/7 ingevoegd, luidende:

“Art. 1253/7. De Koning bepaalt, na het advies te hebben ingewonnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit, de gegevens van en de nadere regels voor de inrichting en werking van het register, alsook de nadere regels voor de toegang tot en de inschrijving in het register.”.

HOOFDSTUK 3

Wijziging van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt

Art. 88

In artikel 14, § 2, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, vervangen bij de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “na machtiging door de vrederechter overeenkomstig artikel 499/7, § 1” vervangen door de woorden “aangesteld door de vrederechter overeenkomstig artikel 492/1, § 1, vierde lid.”.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers

Art. 89

In artikel 54, § 4, van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Art. 86

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/6 rédigé comme suit:

“Art. 1253/6. Les données du registre sont conservées pendant les cinq années qui suivent la fin des mesures de protection.

À l’expiration de ce délai, les données du registre sont effacées, sans préjudice de la loi du 24 juin 1955 relative aux archives.”.

Art. 87

Dans le même Code, il est inséré un article 1253/7 rédigé comme suit:

“Art. 1253/7. Le Roi détermine, après avoir recueilli l’avis de l’Autorité de protection des données, les données du registre, les modalités de mise en place et de fonctionnement du registre ainsi que les modalités d’accès et d’inscription au registre, et le contrôle a posteriori de l’intérêt à y accéder.”.

CHAPITRE 3

Modification de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient

Art. 88

Dans l’article 14, § 2, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, remplacé par la loi du 17 mars 2013, les mots “après autorisation du juge de paix conformément à l’article 499/7, § 1er” sont remplacés par les mots “désigné par le juge de paix pour le faire, conformément à l’article 492/1, § 1er, alinéa 4.”.

CHAPITRE 4

Modification de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs

Art. 89

A l’article 54, § 4, de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs, les modifications suivantes sont apportées:

1° in het eerste lid, 1., worden de woorden “artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “artikel 1239 van het Gerechtelijk Wetboek” en worden de woorden “artikelen 1239 en 1247 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “artikelen 1238, § 2, en 1243 van het Gerechtelijk Wetboek”;

2° in het tweede lid worden de woorden “artikel 1249” vervangen door de woorden “artikel 1250”.

HOOFDSTUK 5

Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Art. 90

In artikel 3, eerste lid, bepaling onder 9°/1, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 en vervangen bij de wet van 9 november 2015, worden de woorden “artikel 1249” vervangen door de woorden “artikel 1250”.

HOOFDSTUK 6

Wijzigingen van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

Art. 91

In artikel 228 van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regeling inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 92

In artikel 229 van dezelfde wet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 93

In artikel 230/1 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 25 april 2014, worden de woorden “artikel 488bis, B, § 2 en § 3” vervangen door de woorden “artikelen 392, eerste en tweede lid, en 488bis, B, §§ 2 en 3”.

1° dans l’alinéa 1er, 1., les mots “à l’article 1240 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “à l’article 1239 du Code judiciaire” et les mots “aux articles 1239 et 1247 du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “aux articles 1238, § 2, et 1243 du Code judiciaire”;

2° dans l’alinéa 2, les mots “article 1249” sont remplacés par les mots “article 1250”.

CHAPITRE 5

Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques

Art. 90

Dans l’article 3, alinéa 1er, 9°/1, de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques, inséré par la loi du 17 mars 2013 et remplacé par la loi du 9 novembre 2015, les mots “article 1249” sont remplacés par les mots “article 1250”.

CHAPITRE 6

Modifications de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d’incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

Art. 91

Dans l’article 228 de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d’incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine, l’alinéa 2 est abrogé.

Art. 92

Dans l’article 229 de la même loi, l’alinéa 3 est abrogé.

Art. 93

Dans l’article 230/1 de la même loi, inséré par la loi du 25 avril 2014, les mots “à l’article 488bis, B, § 2 et § 3” sont remplacés par les mots “aux articles 392, alinéas 1er et 2, et 488bis, B, §§ 2 et 3”.

HOOFDSTUK 7

Slotbepalingen

Art. 94

Artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd door deze wet, is van toepassing op alle lastgevingen verleend na de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 95

De nadere regels inzake de evaluatie van de beschermingsmaatregelen bedoeld in artikel 12 zijn van toepassing op de gerechtelijke beschermingsmaatregelen die minder dan twee jaar voor de inwerkingtreding van deze wet getroffen werden.

Art. 96

De wijzigingen voorzien in artikel 16 zijn van toepassing op de bewindvoerders en buitengerechtelijke lasthebbers aangesteld na de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 97

De nadere regels voor de verslaggeving evenals die voor het toezicht en de goedkeuring van de verslagen bedoeld in artikelen 21, 23 tot 26, 30, 32 en 33 zijn van toepassing op de gerechtelijke beschermingsmaatregelen die werden getroffen voor de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 98

Niet-erkende artsen kunnen ook de omstandige geneeskundige verklaring zoals bedoeld in artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek afleveren en aangewezen worden om een advies uit te brengen zoals bedoeld in artikel 1246, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek gedurende een periode van 5 jaar die volgt op de inwerkingtreding van de koninklijke besluiten die de procedures en erkenningsvoorwaarden van deze artsen vaststellen.

Art. 99

De artikelen 71, 72, 74 en 79, a) en c), treden in werking op een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk op 1 januari 2020.

CHAPITRE 7

Dispositions finales

Art. 94

L'article 490 du Code civil, tel que modifié par cette loi, est d'application aux mandats conclus après l'entrée en vigueur de cette loi.

Art. 95

Les modalités d'évaluation des mesures de protection visées à l'article 12 sont applicables aux mesures de protection judiciaire ordonnées moins de deux ans avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 96

Les modifications prévues à l'article 16 s'appliquent aux administrateurs et aux mandataires extrajudiciaires désignés après l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 97

Les modalités de rapportage ainsi que celles du contrôle et de l'approbation des rapports visées aux articles 21, 23 à 26, 30, 32 et 33 sont applicables aux mesures de protection judiciaire ordonnées avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 98

Des médecins non agréés peuvent délivrer un certificat médical circonstancié visé à l'article 1241 du Code judiciaire et être désignés pour donner un avis visé à l'article 1246, § 2, du Code judiciaire pendant un délai de 5 ans qui suit l'entrée en vigueur des arrêtés royaux qui fixent les procédures et les conditions d'agrément de ces médecins.

Art. 99

Les articles 71, 72, 74 et 79, a) et c) entrent en vigueur à une date à définir par le Roi et au plus tard le 1er janvier 2020.

De andere bepalingen van Titel II van deze wet treden in werking op de eerste dag van de derde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Les autres dispositions du Titre II de la présente loi entrent en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

TITEL 3

Wijzigingen van het afstammingsrecht

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 100

In artikel 313, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd door de wet van 1 juli 2006, worden de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” opgeheven.

Art. 101

In artikel 314, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd door de wet van 1 juli 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” worden opgeheven;

2° het lid wordt aangevuld met de woorden “, tenzij de familierechtbank oordeelt dat de vaststelling van het moederschap niet strijdig is met het belang van het kind”.

Art. 102

In artikel 318, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 1 juli 2006 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2006 en bij de wet van 5 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het tweede lid worden de woorden “binnen een jaar na zijn overlijden of na de geboorte” vervangen door de woorden “binnen een jaar na zijn overlijden of na de ontdekking van de geboorte of binnen een jaar na hun ontdekking van het feit dat de overledene niet de vader van het kind is”;

2° het tweede lid wordt aangevuld met de volgende zin: “Indien de echtgenoot overleden is vóór de geboorte van het kind kan zijn vaderschap worden betwist door zijn bloedverwanten in de opgaande en in de

TITRE 3

Modifications du droit de la filiation

CHAPITRE 1ER

Modifications du Code civil

Art. 100

Dans l'article 313, § 2, du Code civil, modifié par la loi du 1er juillet 2006, les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés.

Art. 101

A l'article 314, alinéa 2, du même Code, modifié par la loi du 1er juillet 2006, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété par les mots “, à moins que le tribunal de la famille estime que l'établissement de la maternité n'est pas contraire à l'intérêt de l'enfant”.

Art. 102

A l'article 318, § 2, du même Code, remplacé par la loi du 1er juillet 2006 et modifié par la loi du 27 décembre 2006 et par la loi du 5 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 2, les mots “dans l'année de son décès ou de la naissance” sont remplacés par les mots “dans l'année de son décès ou de la découverte de la naissance ou dans l'année de leur découverte du fait que le défunt n'est pas le père de l'enfant”;

2° l'alinéa 2 est complété par la phrase suivante: “Si le mari est décédé avant la naissance de l'enfant, sa paternité peut être contestée par ses ascendants ou ses descendants dans l'année de la découverte de la

neerdalende lijn binnen een jaar na de ontdekking van de geboorte of binnen een jaar na hun ontdekking van het feit dat de overledene niet de vader van het kind is.”.

Art. 103

In artikel 321 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd door de wet van 1 juli 2006, worden de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” opgeheven.

Art. 104

In artikel 325 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987 en gewijzigd bij de wet van 1 juli 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” worden opgeheven;

2° het lid wordt aangevuld met de woorden “, tenzij de familierechtbank oordeelt dat de vaststelling van het vaderschap niet strijdig is met het belang van het kind”.

Art. 105

In artikel 325/5 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd door de wet van 5 mei 2014, worden de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” opgeheven.

Art. 106

In artikel 325/7, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2014 en gewijzigd bij de wet van 18 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het vijfde lid wordt aangevuld met de woorden “, of binnen een jaar nadat zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat zij de meemoeder van het kind is”;

2° het zesde lid wordt aangevuld met de woorden “, of binnen een jaar nadat hij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat hij de vader van het kind is”.

naissance ou dans l'année de leur découverte du fait que le défunt n'est pas le père de l'enfant.”.

Art. 103

Dans l'article 321 du même Code, modifié par la loi du 1er juillet 2006, les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés.

Art. 104

A l'article 325 du même Code, remplacé par la loi du 31 mars 1987 et modifié par la loi du 1er juillet 2006, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété par les mots “, à moins que le tribunal de la famille estime que l'établissement de la paternité n'est pas contraire à l'intérêt de l'enfant”.

Art. 105

Dans l'article 325/5 du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2014, les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés.

Art. 106

A l'article 325/7, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2014 et modifié par la loi du 18 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 5 est complété par les mots “, ou dans l'année après qu'elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'elle est la coparente de l'enfant”;

2° l'alinéa 6 est complété par les mots “ou dans l'année après qu'il a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'il est le père de l'enfant”.

Art. 107

In artikel 325/10 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding” worden opgeheven;

2° het enig lid wordt aangevuld als volgt: “, tenzij de familierechtbank oordeelt dat de vaststelling van het meemoederschap niet strijdig is met het belang van het kind”.

Art. 108

In artikel 329*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2006 en gewijzigd door de wetten van 17 maart 2013 en 30 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 2, derde lid, worden de woorden “Als het verzoek een kind betreft dat op het tijdstip van de indiening van het verzoek een jaar of ouder is, kan de rechtbank bovendien” vervangen door de woorden “De rechtbank kan bovendien” en wordt het woord “kennelijk” opgeheven;

2° in § 3, vijfde lid, worden de woorden “kennelijk” en “, als dat kind op het tijdstip waarop de vordering wordt ingediend één jaar of ouder is” opgeheven.

Art. 109

In artikel 330, § 1, vierde lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 6 juli 2006 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2006 en de wet van 18 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “, of binnen een jaar nadat hij of zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat hij of zij de vader of de moeder van het kind is” worden ingevoegd tussen de woorden “de ontdekking van het feit dat hij of zij de vader of de moeder van het kind is” en de woorden “; die van het kind”;

2° de tweede zin wordt aangevuld met de woorden “, of binnen een jaar nadat zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat zij de meemoeder van het kind is”.

Art. 107

A l'article 325/10 du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement n'ait été annulé ou dissous par décès ou divorce” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété par les mots “, à moins que le tribunal de la famille estime que l'établissement de la comaternité n'est pas contraire à l'intérêt de l'enfant”.

Art. 108

À l'article 329*bis* du même Code, inséré par la loi du 1er juillet 2006 et modifié par les lois des 17 mars 2013 et 30 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 2, alinéa 3, les mots “Lorsque la demande concerne un enfant âgé d'un an ou plus au moment de l'introduction de la demande, le tribunal peut en outre” sont remplacés par les mots “Le tribunal peut en outre” et le mot “manifestement” est abrogé;

2° dans le § 3, alinéa 5, les mots “manifestement” et “lorsque celui-ci est âgé d'un an ou plus au moment de l'introduction de la demande” sont abrogés.

Art. 109

À l'article 330, § 1er, alinéa 4, du même Code, remplacé par la loi du 6 juillet 2006 et modifié par la loi du 27 décembre 2006 et la loi du 18 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “, ou dans l'année après qu'elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'elle est le père ou la mère de l'enfant” sont insérés entre les mots “la découverte qu'elle est le père ou la mère de l'enfant” et les mots “; celle de l'enfant”;

2° la deuxième phrase est complétée par les mots “, ou dans l'année après qu'il ou elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'elle est la coparente de l'enfant”.

Art. 110

In artikel 332^{quinq}ues, § 2, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2006 en gewijzigd door de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “ze betrekking heeft op een kind dat minstens één jaar ouder is op het ogenblik van de indiening ervan, en” en het woord “kennelijk” opgeheven.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan

Art. 111

Artikel 25, § 1, van de overgangsbepalingen van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan, wordt aangevuld met de woorden “, of binnen een jaar nadat hij of zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze na de inwerkingtreding van deze wet plaatsvindt.”.

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepalingen

Art. 112

In afwijking van artikel 318, § 2, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd bij deze wet, kunnen de bloedverwanten in de opgaande en in de neerdalende lijn van de overleden echtgenoot diens vaderschap betwisten gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van Titel 3, zelfs indien er meer dan een jaar verstreken zou zijn sedert de ontdekking van de geboorte of het feit dat hij niet de vader is van het kind.

Art. 113

In afwijking van de artikelen 325/7, § 1, vijfde lid en 330, § 1, vierde en vijfde lid van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd bij deze wet, kan de erkenning worden betwist door de persoon die het moederschap, vaderschap of meemoederschap opeist gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van Titel 3, zelfs indien er meer dan een jaar verstreken zou zijn sedert de kennisneming van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat hij of zij de moeder, de vader of de meemoeder van het kind is.

Art. 110

Dans l'article 332^{quinq}ues, § 2, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 1er juillet 2006 et modifié par la loi du 17 mars 2013, les mots “elle concerne un enfant âgé d'au moins un an au moment de l'introduction de la demande, et si” et le mot “manifestement” sont abrogés.

CHAPITRE 2

Modifications de la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci

Art. 111

L'article 25, § 1er, des dispositions transitoires de la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci est complété par les mots “, ou dans l'année après qu'il ou elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après l'entrée en vigueur de la présente loi.”.

CHAPITRE 3

Dispositions transitoires

Art. 112

Par dérogation à l'article 318, § 2, alinéa 2, du Code civil, tel que modifié par la présente loi, les ascendants et les descendants du mari décédé peuvent contester sa paternité pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur du Titre 3, quand bien même il se serait écoulé plus d'un an depuis la découverte de la naissance ou du fait qu'il n'est pas le père de l'enfant.

Art. 113

Par dérogation aux articles 325/7, § 1er, alinéa 5, et 330, § 1er, alinéas 4 et 5, du Code civil, tels que modifiés par la présente loi, la reconnaissance peut être contestée par la personne qui revendique la maternité, la paternité ou la comaternité pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur du Titre 3, quand bien même il se serait écoulé plus d'un an depuis qu'elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'il ou elle est le père, la mère ou la coparente de l'enfant.

Art. 114

De persoon die het moederschap of vaderschap van het kind opeist op grond van artikel 25, § 1, van de overgangsbepalingen van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan en wiens termijn in geval van een erkenning na de inwerkingtreding van de voormelde wet reeds verstreken is, kan deze erkenning betwisten gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van Titel 3.

TITEL 4

Wijzigingen van de artikelen 335 en 335ter van het Burgerlijk Wetboek teneinde een meerderjarig kind de mogelijkheid te bieden van zijn nieuwe naam akte te laten nemen als gevolg van de vaststelling van een nieuwe afstammingsband via gerechtelijke weg

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 115

Artikel 335, § 4, van het Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014, wordt aangevuld met twee leden, luidende:

“Bij vaststelling van een nieuwe afstammingsband van een meerderjarig kind van vaderszijde, van moederszijde of van meemoederszijde als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 318, §§ 5 en 6, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die laatstgenoemde in voorkomend geval heeft gekozen met inachtneming van de in § 1 of in artikel 335ter, § 1, vervatte regels.

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand wijzigt de akte van geboorte van het kind en de akten van de burgerlijke stand waarop het vonnis betrekking heeft, ten gevolge van het in het eerste lid bedoelde vonnis.”.

Art. 116

Artikel 335ter, § 3, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2014 en gewijzigd bij de wet van 18 december 2016, wordt aangevuld met twee leden, luidende:

Art. 114

La personne qui revendique la maternité ou la paternité de l'enfant sur la base de l'article 25, § 1er, des dispositions transitoires de la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci, alors que, dans le cas d'une reconnaissance postérieure à l'entrée en vigueur de la loi précitée, le délai est déjà expiré, peut contester cette reconnaissance pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur du Titre 3.

TITRE 4

Modifications des articles 335 et 335ter du Code civil en vue de permettre à un enfant majeur de faire acter son nouveau nom à la suite de l'établissement d'un nouveau lien de filiation par voie judiciaire

CHAPITRE 1ER**Modifications du Code civil**

Art. 115

L'article 335, § 4, du Code civil, remplacé par la loi du 8 mai 2014, est complété par deux alinéas, rédigés comme suit:

“En cas d'établissement d'un nouveau lien de filiation d'un enfant majeur à l'égard du père, de la mère ou de la coparente, à la suite d'une action en contestation sur base des articles 312, § 2, 318, §§ 5 et 6, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le nouveau nom de l'enfant, choisi, le cas échéant, par ce dernier selon les règles énoncées au § 1er ou à l'article 335ter, § 1er.

L'officier de l'état civil modifie l'acte de naissance de l'enfant et les actes de l'état civil auxquels le jugement se rapporte, suite au jugement visé à l'alinéa 1er.”.

Art. 116

L'article 335ter, § 3, du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2014 et remplacé par la loi du 18 décembre 2016, est complété par deux alinéas, rédigés comme suit:

“Bij vaststelling van een nieuwe afstammingsband van een meerderjarig kind van vaderszijde, van moederszijde of van meemoederszijde als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 318/3, §§ 4 en 5, 325/7, §§ 3 en 6, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die laatstgenoemde in voorkomend geval heeft gekozen met inachtneming van de in § 1 of in artikel 335, § 1, vervatte regels.

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand wijzigt de akte van geboorte van het kind en de akten van de burgerlijke stand waarop het vonnis betrekking heeft, ten gevolge van het in het tweede lid bedoelde vonnis.”.

HOOFDSTUK 2

Slotbepaling

Art. 117

Deze titel is van toepassing op de vorderingen tot betwisting van een afstammingsband bedoeld in de artikelen 115 en 116 die werden ingediend bij de familierechtbank of een familiiekamer van het Hof van Beroep voor de inwerkingtreding van deze wet.

TITEL 5

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het voorleggen van de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek aan de familierechtbank

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 118

Artikel 164 van Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 13 februari 2003 en gewijzigd bij de wet van 13 februari 2005 en bij de wet van 15 mei 2007, wordt vervangen als volgt:

“Art. 164. De rechtbank kan, om gewichtige redenen, het in artikel 161 bedoelde verbod voor aanverwanten en het in artikel 163 bedoelde verbod opheffen.

De procedure wordt op eenzijdig verzoekschrift ingeleid door een van de toekomstige echtgenoten. De

“En cas d'établissement d'un nouveau lien de filiation d'un enfant majeur à l'égard du père, de la mère ou de la coparente, à la suite d'une action en contestation sur base des articles 312, § 2, 325/3, §§ 4 et 5, 325/7, §§ 3 et 4, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le nouveau nom de l'enfant choisi, le cas échéant, par ce dernier selon les règles énoncées au § 1er ou à l'article 335, § 1er.

L'officier de l'état civil modifie l'acte de naissance de l'enfant et les actes de l'état civil auxquels le jugement se rapporte, suite au jugement visé à l'alinéa 2.”.

CHAPITRE 2

Disposition finale

Art. 117

Le présent titre est applicable aux demandes en contestation d'un lien de filiation visées aux articles 115 et 116 introduites devant le tribunal de la famille ou une chambre de la famille de la Cour d'appel avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

TITRE 5

Modifications du Code civil et du Code judiciaire en vue de soumettre les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil au tribunal de la famille

CHAPITRE 1ER

Modifications du Code civil

Art. 118

L'article 164 du Code civil, remplacé par la loi du 13 février 2003 et modifié par la loi du 13 février 2005 et par la loi du 15 mai 2007 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 164. Le tribunal peut, pour motifs graves, lever la prohibition prévue pour les alliés au sens de l'article 161 et la prohibition visée à l'article 163.

La procédure est introduite sur requête unilatérale par un des futurs conjoints. Le tribunal statue après avoir

rechtbank doet uitspraak na de toekomstige echtgenoten te hebben opgeroepen en na het advies van de procureur des Konings ter zake te hebben ingewonnen.”.

Art. 119

In de artikelen 313, § 2, 314, tweede lid, 321, 325, 325/5, 325/10, en 343, § 1, b) en b)/1 van hetzelfde Wetboek worden de woorden “de Koning” telkens vervangen door de woorden “de familierechtbank”.

Art. 120

In artikel 353-13 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003 en gewijzigd bij de wet van 2 juni 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “de Koning” vervangen door de woorden “de familierechtbank”;

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De procedure wordt op eenzijdig verzoekschrift ingeleid door een van de toekomstige echtgenoten. De rechtbank doet uitspraak na de toekomstige echtgenoten te hebben opgeroepen en na het advies van de procureur des Konings ter zake te hebben ingewonnen.”.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 121

In artikel 629*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 30 juli 2013, wordt een § 2/2 ingevoegd, luidende:

“§ 2/2. De vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek worden voor de familierechtbank van de woonplaats of, bij ontstentenis daarvan, van de verblijfplaats van een van de toekomstige echtgenoten gebracht.

Indien de toekomstige echtgenoten geen woonplaats of geen verblijfplaats hebben in België, is de familierechtbank van Brussel bevoegd om kennis te nemen van de vordering.”.

convoqué les futurs conjoints et après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi sur le sujet.”.

Art. 119

Dans les articles 313, § 2, 314, alinéa 2, 321, 325, 325/5, 325/10, et 343, § 1er, b) et b)/1, du même Code, les mots “le Roi” sont chaque fois remplacés par les mots “le tribunal de la famille”.

Art. 120

A l'article 353-13 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003 et modifié par la loi du 2 juin 2010, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 2, les mots “le Roi” sont remplacés par les mots “le tribunal de la famille”;

2° l'article est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“La procédure est introduite sur requête unilatérale par un des futurs conjoints. Le tribunal statue après avoir convoqué les futurs conjoints et après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi sur le sujet.”.

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 121

Dans l'article 629*bis* du Code judiciaire, inséré par la loi du 30 juillet 2013, il est inséré un § 2/2, rédigé comme suit:

“§ 2/2. Les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil sont portées devant le tribunal de la famille du domicile ou à défaut, de la résidence d'un des futurs conjoints.

En l'absence de domicile ou de résidence des futurs conjoints en Belgique, le tribunal de la famille de Bruxelles est compétent pour connaître de la demande.”.

Art. 122

In artikel 764, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 3 augustus 1992 en laatst gewijzigd bij de wet van 17 mei 2017, wordt de bepaling onder 1°/1 ingevoegd, luidende:

“1°/1 de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek;”.

Art. 123

In artikel 872, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 30 juli 2013 en de wet van 8 mei 2014, worden de woorden “of in geval van vordering tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek” ingevoegd tussen de woorden “bedoelde aangelegenheden” en de woorden “kan de familierechtbank”.

HOOFDSTUK 3

Slotbepaling

Art. 124

Deze titel is van toepassing op de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan ingediend na de inwerkingtreding ervan.

TITEL 6

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de werking van de Commissie voor Onderhoudsbijdragen, de vaststelling en afrekening van de buitengewone kosten en de vermeldingen in overeenkomsten die onderhoudsbijdragen vaststellen

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 125

Artikel 203*bis*, § 3, van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 31 maart 1987 en vervangen door de wet van 19 maart 2010 wordt aangevuld met drie leden, luidende:

Art. 122

Dans l'article 764, alinéa 1er, du même Code, remplacé par la loi du 3 août 1992 et modifié en dernier lieu par la loi du 17 mai 2017, il est inséré un 1°/1, rédigé comme suit:

“1°/1 les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil;”.

Art. 123

Dans l'article 872, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 30 juillet 2013 et la loi du 8 mai 2014, les mots “ou en cas de demande de levée de la prohibition de contracter un mariage visée aux articles 164 et 353-13 du Code civil” sont insérés entre les mots “de la quatrième partie” et les mots “, le tribunal de la famille”.

CHAPITRE 3

Disposition finale

Art. 124

Le présent titre est applicable aux demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage qui sont introduites après son entrée en vigueur.

TITRE 6

Modifications du Code civil et du Code judiciaire relatives au fonctionnement de la Commission des contributions alimentaires, la détermination et le règlement des frais extraordinaires et les mentions dans les conventions qui fixent les contributions alimentaires

CHAPITRE 1ER

Modifications du Code civil

Art. 125

L'article 203*bis*, § 3, alinéa 3 du Code civil, inséré par la loi du 31 mars 1987 et remplacé par la loi du 19 mars 2010 est complété par trois alinéas rédigés comme suit:

“In de gevallen waarin buitengewone kosten het voorwerp moeten zijn van een voorafgaand overleg en een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord, behalve in geval van hoogdringendheid en overmacht, is aan de vereiste van een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord voldaan wanneer de ouder aan wie het verzoek tot akkoord wordt gericht bij aangetekende brief, faxbericht of op elektronische wijze, nalaat hierop op dezelfde wijze te reageren binnen de 8 dagen. Als het verzoek tijdens de schoolvakanties van minstens één week of meer geformuleerd is, wordt deze termijn tot 30 dagen verlengd.

Wordt een uitgave geweigerd, zal de betwisting door de meest gereede partij voorgelegd worden aan de bevoegde rechter.

De Koning stelt de buitengewone kosten vast en bepaalt de buitengewone kosten die het voorwerp moeten zijn van een voorafgaand overleg en een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord, behalve in geval van hoogdringendheid en overmacht, alsook de wijze van afrekening van deze kosten.”

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 126

In artikel 1321 van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 maart 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “Behoudens akkoord van de partijen over het bedrag van de onderhoudsbijdrage in het belang van het kind, vermeldt elke rechterlijke beslissing die de onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek volgende elementen:” vervangen door de woorden “Elke rechterlijke beslissing en elke overeenkomst die een onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek vermeldt volgende elementen:”;

2° in de bepaling onder paragraaf 1, 1°, worden de woorden “of door de partijen” ingevoegd tussen de woorden “de familierechtbank” en de woorden “in acht genomen”;

3° in paragraaf 2 worden de woorden “of de overeenkomst” ingevoegd tussen de woorden “De familierechtbank” en het woord “verduidelijkt”;

4° in de bepaling onder § 2, 2°, worden de woorden

“Dans les cas où les frais extraordinaires doivent faire l’objet d’une concertation préalable et d’un accord préalable exprès, sauf en cas d’urgence et de force majeure, la condition d’un accord préalable est remplie lorsque le parent à qui la demande d’accord est adressée par envoi recommandé ou par fax s’abstient d’y répondre de l’une de ces manières dans les 8 jours. Lorsque la demande est formulée pendant les vacances scolaires d’au moins une semaine ou plus, ce délai est porté à 30 jours.

En cas de refus de prise en charge d’une dépense, la contestation sera soumise au juge compétent, à la requête de la partie la plus diligente.

Le Roi détermine les frais extraordinaires et précise les frais extraordinaires qui doivent faire l’objet d’une concertation préalable et d’un accord préalable exprès, sauf en cas d’urgence et de force majeure, ainsi que le mode de règlement de ces frais.”

CHAPITRE 2

Modifications du Code judiciaire

Art. 126

A l’article 1321 du Code judiciaire, inséré par la loi du 19 mars 2010, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, les mots “Sauf accord des parties quant au montant de la contribution alimentaire conforme à l’intérêt de l’enfant, toute décision judiciaire, fixant une contribution alimentaire en vertu de l’article 203, § 1er, du Code civil, indique les éléments suivants:” sont remplacés par les mots “Toute décision judiciaire et toute convention fixant une contribution alimentaire en vertu de l’article 203, § 1er, du Code civil indique les éléments suivants:”;

2° dans le paragraphe 1er, 1°, les mots “ou par les parties” sont insérés entre les mots “tribunal de la famille” et les mots “en vertu”;

3° dans le paragraphe 2, les mots “ou la convention” sont insérés entre le mot “famille” et le mot “précise”;

4° dans le paragraphe 2, 2°, les mots “dans un

“bij een met bijzondere redenen omkleed vonnis” vervangen door de woorden “met een omstandige motivering”, wordt het woord “bepaalt” vervangen door het woord “bepalen” en wordt het woord “afwijkt” vervangen door het woord “afwijken”;

5° in paragraaf 3, eerste en tweede lid, worden de woorden “of de overeenkomst” telkens ingevoegd tussen de woorden “Het vonnis” en het woord “vermeldt”.

Art. 127

Artikel 1322, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 maart 2010, wordt vervangen als volgt:

“Zij evalueert minstens elke twee jaar deze aanbevelingen en bezorgt een advies aan de minister van Justitie, vóór de 31ste mei van het jaar volgend op het voorbije tweede burgerlijke jaar. De minister van Justitie legt dit advies neer in de Kamer van volksvertegenwoordigers, aangevuld met zijn bemerkingen.”.

TITEL 7

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek om de vermelding van het beroep in de akten van rechtspleging te schrappen

Art. 128

In artikelen 43, eerste lid, 2°, 949, 4°, 1026, 2°, 1034ter, 2°, 1057, eerste lid, 2°, 1158, 3°, 1173, 2° en 3°, 1183, 1°, 1226, § 2, eerste lid, 2°, 1311, eerste lid, 2°, 1337ter, § 1, 2°, 1340, eerste lid, 2°, 1343, § 3, derde lid, 2°, 1344bis, tweede lid, 2°, 1344octies, tweede lid, 2°, 1557, tweede lid, 1564, vijfde lid, 1598, derde lid, en 1675/4, § 2, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, worden de woorden “, het beroep” telkens opgeheven.

Art. 129

In artikelen 816, eerste lid, 934, eerste lid, 941, eerste lid, 1253ter, eerste lid, 1371bis, eerste lid, 1390bis, tweede lid, 1°, 1432, tweede lid, 2°, en 1675/4, § 2, 6°, van hetzelfde Wetboek, wordt het woord “, beroep” telkens opgeheven.

jugement spécialement motivé” sont remplacés par les mots “par une motivation spéciale”, les mots “il a fixé” sont remplacés par les mots “ils ont fixés”, et les mots “il s’écarte” par les mots “ils s’écartent”;

5° dans le paragraphe 3, alinéas 1er et 2, les mots “ou la convention” sont chaque fois insérés entre les mots “jugement” et “mentionne”.

Art. 127

L’article 1322, § 1er, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 19 mars 2010, est remplacé par ce qui suit:

“Tous les deux ans au moins, la commission évalue ces recommandations et adresse un avis à l’attention du ministre de la Justice, avant le 31 mai de la deuxième année civile écoulée. Le ministre de la Justice transmet cet avis à la Chambre des représentants, accompagné de ses commentaires.”.

TITRE 7

Modifications du Code judiciaire en vue de supprimer la mention de la profession dans les actes de procédure

Art. 128

Dans les articles 43, alinéa 1er, 2°, 949, 4°, 1026, 2°, 1034ter, 2°, 1057, alinéa 1er, 2°, 1158, 3°, 1173, 2° et 3°, 1183, 1°, 1226, § 2, alinéa 1er, 2°, 1311, alinéa 1er, 2°, 1337ter, § 1er, 2°, 1340, alinéa 1er, 2°, 1343, § 3, alinéa 3, 2°, 1344bis, alinéa 2, 2°, 1344octies, alinéa 2, 2°, 1557, alinéa 2, 1564, alinéa 5, 1598, alinéa 3, et 1675/4, § 2, 2°, du Code Judiciaire, le mot “, profession” est chaque fois abrogé.

Art. 129

Dans les articles 816, alinéa 1er, 934, alinéa 1er, 941, alinéa 1er, 1253ter, alinéa 1er, 1371bis, alinéa 1er, 1390bis, alinéa 2, 1°, 1432, alinéa 2, 2°, et 1675/4, § 2, 6°, du même Code, le mot “, profession” est chaque fois abrogé.

Art. 130

In artikelen 961/2, vierde lid, 1316, tweede lid, en 1571 van hetzelfde Wetboek worden de woorden “, de woonplaats en het beroep” telkens vervangen door de woorden “en de woonplaats”.

Art. 131

In artikel 1501, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden “, de voornaam en het beroep” vervangen door de woorden “en de voornaam”.

Art. 132

In artikel 1675/16*bis*, § 3, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 december 2005, worden de woorden “, zijn beroep” opgeheven.

TITEL 8

*Wijziging van artikel 1410
van het Gerechtelijk Wetboek*

Art. 133

In artikel 1410, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek wordt de bepaling onder 9° vervangen als volgt:

“9° de financiële uitkering voorzien in de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen;”.

Art. 134

Artikel 133 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2017.

Art. 130

Dans les articles 961/2, alinéa 4, 1316, alinéa 2, et 1571 du même Code, les mots “, domicile et profession” sont chaque fois remplacés par les mots “et domicile”.

Art. 131

Dans l'article 1501, alinéa 1er, du même Code, les mots “, prénom et profession” sont remplacés par les mots “et prénom”.

Art. 132

Dans l'article 1675/16*bis*, § 3, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 13 décembre 2005, les mots “, sa profession” sont abrogés.

TITRE 8

*Modification de l'article 1410
du Code judiciaire*

Art. 133

Dans l'article 1410, § 2, du Code judiciaire, le 9° est remplacé par ce qui suit:

“9° à la prestation financière visée dans la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants;”.

Art. 134

L'article 133 produit ses effets le 1er janvier 2017.

TITEL 9

Wijzigingen van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek en van bijzondere wetten met als doel een gemeenschappelijk regime van vordering ter verdediging van collectieve belangen op te richten

HOOFDSTUK 1

**Wijziging van artikel 17
van het Gerechtelijk Wetboek**

Art. 135

Artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De vordering van een rechtspersoon die de bescherming beoogt van de fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale verdragen waarbij België partij is, is eveneens ontvankelijk onder de volgende voorwaarden:

1° dat zijn maatschappelijk doel van bijzondere aard is, onderscheiden van het algemeen belang;

2° dat louter een collectief belang wordt nagestreefd;

3° dat hij optreedt in rechte in het kader van zijn maatschappelijk doel, met het oog op de verdediging van een belang dat verband houdt met dat doel;

4° dat hij op duurzame en effectieve wijze zijn maatschappelijk doel nastreeft.”.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen met als doel bepaalde bijzondere wetten in overeenstemming te brengen met het nieuwe artikel 17, tweede lid, van het Gerechtelijke Wetboek

Art. 136

In artikel 32, 1°, van de wet van 30 juli 1981 tot bestrafing van bepaalde door racisme en xenofobie ingegeven daden worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “vereniging die op de dag van de feiten ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezit, en” worden vervangen door de woorden “rechtspersoon die”;

2° het artikel wordt aangevuld met de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult”.

TITRE 9

Modifications de l'article 17 du Code judiciaire et de lois particulières en vue de créer un régime de droit commun d'action d'intérêt collectif

CHAPITRE 1ER

**Modification de l'article 17
du Code judiciaire**

Art. 135

L'article 17 du Code judiciaire est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“La demande d'une personne morale visant à protéger des libertés fondamentales reconnues dans la Constitution et dans les conventions internationales auxquelles la Belgique est partie, est également recevable aux conditions suivantes:

1° que son objet social soit d'une nature particulière, distincte de l'intérêt général;

2° que seul un intérêt collectif soit poursuivi;

3° qu'elle agisse en justice dans le cadre de son objet social, en vue d'assurer la défense d'un intérêt en rapport avec cet objet;

4° qu'elle poursuive son objet social de manière durable et effective.”.

CHAPITRE 2

**Modifications en vue de mettre
en concordance certaines lois particulières
avec le nouvel article 17, alinéa 2,
du Code judiciaire**

Art. 136

A l'article 32, 1°, de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins trois ans à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° l'article est complété par les mots “et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 137

In artikel 1, eerste lid, van de wet van 12 januari 1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu worden de woorden “zoals omschreven in artikel 2” vervangen door de woorden “die de bescherming van het leefmilieu tot doel heeft en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult”.

Art. 138

Artikel 2 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 139

In artikel 9ter, tweede lid, van de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren, ingevoegd bij de wet van 11 april 1999, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

Art. 140

In artikel 4 van de wet van 23 maart 1995 tot bestraffing van het ontkennen, minimaliseren, rechtvaardigen of goedkeuren van de genocide die tijdens de tweede wereldoorlog door het Duitse nationaalsocialistische regime is gepleegd, gewijzigd bij de wet van 17 augustus 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “vereniging die op het ogenblik van de feiten ten minste vijf jaar rechtspersoonlijkheid geniet, en” worden vervangen door het woord “rechtspersoon”;

2° de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult” worden ingevoegd tussen de woorden “te verdedigen” en de woorden “, kunnen in rechte”.

Art. 141

In artikel 11, § 5, van de wet van 13 april 1995 houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de mensensmokkel, worden de woorden “door

Art. 137

Dans l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 12 janvier 1993 concernant un droit d'action en matière de protection de l'environnement, les mots “telle que définie à l'article 2” sont remplacés par les mots “ayant dans son objet social la protection de l'environnement et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 138

L'article 2 de la même loi est abrogé.

Art. 139

A l'article 9ter, alinéa 2, de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial, inséré par la loi du 11 avril 1999, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 140

A l'article 4 de la loi du 23 mars 1995 tendant à réprimer la négation, la minimisation, la justification ou l'approbation du génocide commis par le régime national-socialiste allemand pendant la seconde guerre mondiale, modifié par la loi du 17 août 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° les mots “et qui remplit les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire” sont insérés entre les mots “des déportés” et les mots “, peuvent ester”.

Art. 141

Dans l'article 11, § 5, de la loi du 13 avril 1995 concernant des dispositions en vue de la répression de la traite et du trafic des êtres humains, les mots “associations

de Koning daartoe erkende verenigingen” vervangen door de woorden “rechtspersonen die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervullen”.

Art. 142

In artikel 32*duodecies*, eerste lid, 4°, van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, ingevoegd bij de wet van 11 juni 2002 en gewijzigd bij de wet van 28 maart 2014, worden de woorden “stichtingen en de verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld bij de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, met ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid op de dag waarop de vordering wordt ingesteld” vervangen door de woorden “rechtspersonen die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervullen”.

Art. 143

In artikel 7 van de wet van 24 november 1997 strekkende om het geweld tussen partners tegen te gaan, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “vereniging die op de datum van de feiten sinds ten minste vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezit en” vervangen door de woorden “rechtspersoon die”;

2° in hetzelfde lid worden de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult” ingevoegd tussen de woorden “hun gezin” en de woorden “, kan met instemming”;

3° in het tweede lid wordt het woord “vereniging” vervangen door het woord “rechtspersoon”.

Art. 144

In artikel 9, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand

agréées à cet effet par le Roi” sont remplacés par les mots “personnes morales qui remplissent les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 142

A l’article 32*duodecies*, alinéa 1er, 4°, de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l’exécution de leur travail, inséré par la loi du 11 juin 2002 et modifié par la loi du 28 mars 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “fondations et les associations sans but lucratif, visés par la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations, dotés de la personnalité juridique depuis trois ans au moins au jour de l’intentement de l’action” sont remplacés par les mots “personnes morales qui remplissent les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”;

2° les mots “qu’ils” sont remplacés par les mots “qu’elles”.

Art. 143

A l’article 7 de la loi du 24 novembre 1997 visant à combattre la violence au sein du couple, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1er, les mots “association, jouissant de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans, à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° dans le même alinéa, les mots “et d’apporter de l’aide aux victimes de violence au sein du couple et à leur famille,” sont remplacés par les mots “,d’apporter de l’aide aux victimes de violence au sein du couple et à leur famille et remplissant les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”;

3° dans l’alinéa 2, les mots “l’association” sont remplacés par les mots “la personne morale”.

Art. 144

A l’article 9, alinéa 2, de la loi du 2 août 2002 concernant la lutte contre le retard de paiement dans les

bij handelstransacties, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

Art. 145

In artikel 127, § 1, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, ingevoegd bij de wet van 31 juli 2013, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

Art. 146

In artikel 10, tweede lid, van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

Art. 147

In artikel 30, 1°, van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “vereniging die op de dag van de feiten ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezitten, en” worden vervangen door de woorden “rechtspersoon die”;

2° het artikel wordt aangevuld met de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult”.

transactions commerciales, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 145

A l’article 127, § 1er, alinéa 2, de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, inséré par la loi du 31 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 146

A l’article 10, alinéa 2, de la loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 147

A l’article 30, 1°, de la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins trois ans à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° l’article est complété par les mots “et remplissant les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 148

In artikel 35, 1°, van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “vereniging die op de dag van de feiten ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezit, en” worden vervangen door de woorden “rechtspersoon die”;

2° het artikel wordt aangevuld met de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult”.

Art. 149

In artikel 3, § 2, van de dienstenwet van 26 maart 2010 betreffende bepaalde juridische aspecten bedoeld in artikel 77 van de Grondwet, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden,”.

Art. 150

In artikel 20, tweede lid, van de wet van 28 augustus 2011 betreffende de bescherming van de consumenten inzake overeenkomsten betreffende het gebruik van goederen in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden,”.

Art. 151

In artikel 43 van de wet van 26 november 2011 tot wijziging en aanvulling van het Strafwetboek teneinde het misbruik van de zwakke toestand van personen strafbaar te stellen, en de strafrechtelijke bescherming van kwetsbare personen tegen mishandeling uit te breiden, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “vereniging

Art. 148

A l'article 35, 1°, de la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins trois ans à la date des faits, et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° l'article est complété par les mots “et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 149

A l'article 3, § 2, de la loi du 26 mars 2010 sur les services concernant certains aspects juridiques visés à l'article 77 de la Constitution, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 150

A l'article 20, alinéa 2, de la loi du 28 août 2011 relative à la protection des consommateurs en matière de contrats d'utilisation de biens à temps partagé, de produits de vacances à long terme, de revente et d'échange, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l'alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 151

A l'article 43 de la loi du 26 novembre 2011 modifiant et complétant le Code pénal en vue d'incriminer l'abus de la situation de faiblesse des personnes et d'étendre la protection pénale des personnes vulnérables contre la maltraitance, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “association, jouissant

die op de datum van de feiten sinds minstens vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezit en” vervangen door de woorden “rechtspersoon die”;

2° in hetzelfde lid worden de woorden “en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult,” ingevuld tussen de woorden “of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid,” en de woorden “kan, met instemming”;

3° het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 152

In artikel XI.336, § 2, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen in de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden”.

Art. 153

In artikel XVII.7, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden “In afwijking van de bepalingen in de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden,”.

de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans à la date des faits et” sont remplacés par les mots “personne morale”;

2° dans l’alinéa 1er, les mots “et remplissant les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire” sont insérés entre les mots “déficience physique ou mentale” et les mots “, peut avec l’accord de la victime”;

3° l’alinéa 2 est abrogé.

Art. 152

A l’article XI.336, § 2, alinéa 2, du Code de droit économique, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 153

A l’article XVII.7, alinéa 2, du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° l’alinéa est complété par les mots “, dans les conditions prévues à l’article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire”.

Art. 154

In artikel XVII.30, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden “In afwijking van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden,”.

Gegeven te Brussel, 3 oktober 2018

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Justitie,

Koen GEENS

Art. 154

A l'article XVII.30, alinéa 2, du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “Par dérogation aux articles 17 et 18 du Code judiciaire,” sont abrogés;

2° les mots “et à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire” sont insérés entre les mots “énoncées à l'article XVII. 27” et les mots “soient remplies”.

Donné à Bruxelles, le 3 octobre 2018

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

Coördinatie van de artikelen

BASISTEKST

AANGEPASTE BASISTEKST AAN HET ONTWERP VAN WET

TITEL 2	TITEL 2
Vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid	Vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

HOOFDSTUK 1 - Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

HOOFDSTUK 1 - Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 2

Art. 2

Art. 145/1. De persoon die krachtens artikel 492/1, § 1, derde lid, 2°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een huwelijk aan te gaan, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter alsnog worden gemachtigd een huwelijk aan te gaan.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Een eensluidend verklaard afschrift van de beschikking wordt eveneens overgezonden aan de in artikel 63 bedoelde ambtenaar van de burgerlijke stand.

Art. 145/1. De persoon die krachtens artikel 492/1, § 1, derde lid, 2°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een huwelijk aan te gaan, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter alsnog worden gemachtigd een huwelijk aan te gaan.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

[...]

Een eensluidend verklaard afschrift van de beschikking wordt eveneens overgezonden aan de in artikel 63 bedoelde ambtenaar van de burgerlijke stand.

Art. 3

Art. 3

Art. 186. De persoon die krachtens artikel 492/1, § 1, derde lid, 3°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om de nietigverklaring van het huwelijk te vorderen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter, alsnog worden

Art. 186. De persoon die krachtens artikel 492/1, § 1, derde lid, 3°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om de nietigverklaring van het huwelijk te vorderen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter, alsnog worden gemachtigd de

gemachtigd de vordering tot nietigverklaring van het huwelijk in te stellen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Art. 4

Art. 231. De persoon die krachtens artikel 492/1 uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om de echtscheiding te vorderen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter, alsnog worden gemachtigd de vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting als bedoeld in artikel 229 in te stellen of een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming als bedoeld in artikel 230 in te dienen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Art. 5

Art. 328. § 1. De erkenning kan geschieden door een ontvoogde minderjarige en door een niet-ontvoogde minderjarige met onderscheidingsvermogen.

§ 2. De persoon die op grond van artikel 492/1, § 1, derde lid, 7°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een kind te erkennen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter alsnog worden gemachtigd een kind te erkennen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

vordering tot nietigverklaring van het huwelijk in te stellen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

[...]

Art. 4

Art. 231. De persoon die krachtens artikel 492/1 uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om de echtscheiding te vorderen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter, alsnog worden gemachtigd de vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting als bedoeld in artikel 229 in te stellen of een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming als bedoeld in artikel 230 in te dienen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

[...]

Art. 5

Art. 328. § 1. De erkenning kan geschieden door een ontvoogde minderjarige en door een niet-ontvoogde minderjarige met onderscheidingsvermogen.

§ 2. De persoon die op grond van artikel 492/1, § 1, derde lid, 7°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een kind te erkennen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter alsnog worden gemachtigd een kind te erkennen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

[...]

§ 3. De erkenning kan geschieden ten gunste van een verwekt kind, dan wel van een overleden kind indien dit afstammelingen heeft nagelaten. Indien het kind overleden is zonder afstammelingen na te laten, kan de erkenning slechts geschieden binnen het jaar na zijn geboorte.

§ 3. De erkenning kan geschieden ten gunste van een verwekt kind, dan wel van een overleden kind indien dit afstammelingen heeft nagelaten. Indien het kind overleden is zonder afstammelingen na te laten, kan de erkenning slechts geschieden binnen het jaar na zijn geboorte.

De erkenning ten gunste van een verwekt kind kan gebeuren op elk ogenblik van de zwangerschap op basis van een zwangerschapsattest opgesteld door een geneesheer of een vroedvrouw.

De erkenning ten gunste van een verwekt kind kan gebeuren op elk ogenblik van de zwangerschap op basis van een zwangerschapsattest opgesteld door een geneesheer of een vroedvrouw.

Art. 6

Art. 6

Art. 489. De bepalingen van deze afdeling zijn uitsluitend van toepassing op daden van vertegenwoordiging die betrekking hebben op de goederen.

Art. 489. De bepalingen van deze afdeling zijn uitsluitend van toepassing op daden van vertegenwoordiging die betrekking hebben op de goederen **en de personen, en op daden van beheer in de zin van artikel 494, g).**

Art. 7

Art. 7

Art. 490. De bijzondere of algemene lastgeving verleend door een wilsbekwame meerderjarige of ontvoogde minderjarige persoon waarvoor geen enkele beschermingsmaatregel werd getroffen als bedoeld in artikel 492/1, en die in het bijzonder tot doel heeft om voor hem een buitenrechterlijke bescherming te regelen, wordt geregistreerd in het centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat.

Art. 490. De bijzondere of algemene lastgeving verleend door een wilsbekwame meerderjarige of ontvoogde minderjarige persoon waarvoor geen enkele beschermingsmaatregel werd getroffen als bedoeld in artikel 492/1, en die in het bijzonder tot doel heeft om voor hem een buitenrechterlijke bescherming te regelen, **en de beëindiging van deze lastgeving krachtens het vijfde lid worden geregistreerd** in het centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat.

Het verzoek tot registratie gebeurt door de neerlegging van een voor eensluidend verklaard afschrift van de overeenkomst ter griffie van het vredegerecht van de verblijfplaats van de lastgever en subsidiair van zijn woonplaats, of door tussenkomst van de notaris die de lastgevingsovereenkomst heeft opgesteld.

Het verzoek tot registratie gebeurt door de neerlegging van een voor eensluidend verklaard afschrift van de overeenkomst ter griffie van het vredegerecht van de verblijfplaats van de lastgever en subsidiair van zijn woonplaats, of door tussenkomst van de notaris die de lastgevingsovereenkomst heeft opgesteld.

In deze overeenkomst kunnen een aantal beginselen worden opgenomen die de lasthebber bij de uitoefening van zijn opdracht in acht moet nemen.

Binnen vijftien dagen na het verzoek tot registratie van de lastgevingsovereenkomst laat de griffier of de notaris deze opnemen in het centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. De Koning bepaalt de nadere regels inzake oprichting, beheer en raadpleging van het centraal register. Hij bepaalt welke overheden gratis toegang hebben tot het centraal register en bepaalt het tarief van de kosten voor de registratie van de overeenkomsten.

De lasthebber en de meerderjarige of ontvoogde minderjarige lastgever die wilsbekwaam is en voor wie geen beschermingsmaatregel werd getroffen als bedoeld in artikel 492/1 kunnen op ieder ogenblik hun beslissing om de overeenkomst te beëindigen schriftelijk ter kennis brengen van de in het tweede lid bedoelde griffie of notaris, met opgave van de redenen voor deze beslissing. De lastgever kan op dezelfde wijze ook de beginselen wijzigen die de lasthebber bij de uitoefening van zijn opdracht in acht moet nemen en die zijn opgenomen in die overeenkomst. De griffier of de notaris die in kennis is gesteld van de beslissing om de overeenkomst te beëindigen, brengt de griffier of notaris door wiens tussenkomst de overeenkomst werd geregistreerd hiervan op de hoogte. Deze laatste vermeldt de wijziging op de oorspronkelijke akte of op het afschrift. Er wordt voorts gehandeld overeenkomstig het vierde lid.

Art. 8

Art. 490/1. § 1. De in artikel 490 bedoelde bijzondere of algemene lastgeving eindigt niet van rechtswege wanneer de lastgever verkeert in de toestand als bedoeld in artikel 488/1 en 488/2.

In afwijking van het eerste lid kunnen in dat geval niet als lasthebber optreden :

In deze overeenkomst kunnen een aantal beginselen worden opgenomen die de lasthebber bij de uitoefening van zijn opdracht in acht moet nemen.

Binnen vijftien dagen na het verzoek tot registratie van de lastgevingsovereenkomst laat de griffier of de notaris deze opnemen in het centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. De Koning bepaalt de nadere regels inzake oprichting, beheer en raadpleging van het centraal register. Hij bepaalt welke overheden gratis toegang hebben tot het centraal register en bepaalt het tarief van de kosten voor de registratie van de overeenkomsten.

De lasthebber, de meerderjarige lastgever die wilsbekwaam is of de ontvoogde minderjarige voor wie geen beschermingsmaatregel werd getroffen als bedoeld in artikel 492/1, delen hun beslissing om de overeenkomst te beëindigen aan de in het tweede lid bedoelde griffier of notaris mee. De lasthebber deelt deze informatie mee aan de vrederechter. De lastgever kan op dezelfde wijze ook de beginselen wijzigen die de lasthebber bij de uitoefening van zijn opdracht in acht moet nemen en die zijn opgenomen in die overeenkomst. De griffier of de notaris die in kennis is gesteld van de beslissing om de overeenkomst te beëindigen, brengt de griffier of notaris door wiens tussenkomst de overeenkomst werd geregistreerd hiervan op de hoogte. Deze laatste vermeldt de wijziging op de oorspronkelijke akte of op het afschrift. Er wordt voorts gehandeld overeenkomstig het vierde lid.

Art. 8

Art. 490/1. § 1. De in artikel 490 bedoelde bijzondere of algemene lastgeving eindigt niet van rechtswege wanneer de lastgever verkeert in de toestand als bedoeld in artikel 488/1 en 488/2.

In afwijking van het eerste lid kunnen in dat geval niet als lasthebber optreden :

1° de personen op wie een in afdeling 3 bedoelde rechterlijke beschermingsmaatregel van toepassing is;

2° de personen die krachtens artikel 496/6 geen bewindvoerder mogen zijn.

§ 2. De vrederechter kan hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de lastgever, de lasthebber, iedere belanghebbende evenals de procureur des Konings, een beslissing treffen omtrent de uitvoering van de lastgeving. De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Ingeval de vrederechter vaststelt dat de lastgever zich bevindt in de toestand als bedoeld in artikel 488/1 of 488/2, dat de lastgeving beantwoordt aan het belang van de lastgever en dat de lasthebber zijn opdracht heeft aanvaard, beveelt hij dat de lastgeving geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd overeenkomstig artikel 490/2. De beslissing wordt bij gerechtsbrief ter kennis gebracht van de verzoeker, de lastgever en de lasthebber.

In het tegenovergestelde geval kan de vrederechter, bij een met bijzondere redenen omklede beschikking, met toepassing van artikel 492/1 een rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen die de lastgeving geheel of gedeeltelijk beëindigt, of daarbovenop komt. De bepalingen van deel IV, boek IV, hoofdstuk X, afdeling I van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

§ 3. De lasthebber beoordeelt het tijdstip waarop de lastgever komt te verkeren in een toestand als bedoeld in artikel 488/1 of 488/2, in voorkomend geval, overeenkomstig hetgeen wordt bepaald in de lastgevingsovereenkomst bedoeld in artikel 490. Deze beoordeling is tegenstelbaar aan een derde te goeder trouw.

De handelingen die de lasthebber in naam en voor rekening van de lastgever heeft verricht, kunnen, ingeval de lastgevingsovereenkomst niet voldoet aan de voorwaarden bepaald in § 1, nietig worden verklaard in geval van benadeling, als de lasthebber wist of had moeten weten dat de lastgever zich op dat tijdstip kennelijk bevond in een toestand als bedoeld in artikel 488/1 of 488/2. De rechter beoordeelt de nietigheid van de handelingen, met inachtneming van de

1° de personen op wie een in afdeling 3 bedoelde rechterlijke beschermingsmaatregel van toepassing is;

2° de personen die krachtens artikel 496/6 geen bewindvoerder mogen zijn.

§ 2. De vrederechter kan hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de lastgever, de lasthebber, iedere belanghebbende evenals de procureur des Konings, een beslissing treffen omtrent de uitvoering van de lastgeving. [...]

Ingeval de vrederechter vaststelt dat de lastgever zich bevindt in de toestand als bedoeld in artikel 488/1 of 488/2, dat de lastgeving beantwoordt aan het belang van de lastgever en dat de lasthebber zijn opdracht heeft aanvaard, beveelt hij dat de lastgeving geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd overeenkomstig artikel 490/2. De beslissing wordt bij gerechtsbrief ter kennis gebracht van de verzoeker, de lastgever en de lasthebber.

In het tegenovergestelde geval kan de vrederechter, bij een met bijzondere redenen omklede beschikking, met toepassing van artikel 492/1 een rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen die de lastgeving geheel of gedeeltelijk beëindigt, of daarbovenop komt. [...]

§ 3. De lasthebber beoordeelt het tijdstip waarop de lastgever komt te verkeren in een toestand als bedoeld in artikel 488/1 of 488/2, in voorkomend geval, overeenkomstig hetgeen wordt bepaald in de lastgevingsovereenkomst bedoeld in artikel 490. Deze beoordeling is tegenstelbaar aan een derde te goeder trouw.

[...]

rechten van de derden die te goeder trouw zijn. De nietigheid doet geen afbreuk aan eventuele aansprakelijkheidsvorderingen die de lastgever tegen de lasthebber kan instellen.

Art. 9

Art. 490/2. § 1. Behoudens andersluidende wettelijke bepaling is de in artikel 490 bedoelde lastgeving onderworpen aan de artikelen 1984 tot 2010.

Bij de uitvoering van zijn opdracht neemt de lasthebber, voor zover mogelijk, de door de lastgever overeenkomstig artikel 490, derde lid, opgegeven beginselen in acht.

De lasthebber pleegt bij de uitvoering van zijn opdracht op regelmatige tijdstippen overleg met de lastgever. Hij brengt de lastgever alsook, in voorkomend geval, de in de lastgevingsovereenkomst aangewezen derden op de hoogte van de handelingen die hij verricht.

Wanneer de belangen van de lasthebber in strijd zijn met die van de lastgever, stelt de vrederechter, ambtshalve of op verzoek van de lastgever of iedere belanghebbende, een lasthebber ad hoc aan. De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure is van toepassing.

De gelden en de goederen van de lastgever worden volledig en duidelijk afgescheiden van het persoonlijke vermogen van de lasthebber. De banktegoeden van de lastgever worden op zijn naam ingeschreven.

Heeft de lastgever meerdere lasthebbers aangewezen, dan worden geschillen tussen hen door de vrederechter op verzoek beslecht in het belang van de lastgever. De in artikel 1252 bedoelde procedure van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.

§ 2. De vrederechter kan te allen tijde geheel of gedeeltelijk een einde maken aan de lastgeving, ingeval de uitvoering ervan van die aard is dat de belangen van de lastgever in gevaar worden gebracht of de lastgeving geheel of gedeeltelijk vervangen moet worden door een rechterlijke

Art. 9

Art. 490/2. § 1. Behoudens andersluidende wettelijke bepaling is de in artikel 490 bedoelde lastgeving onderworpen aan de artikelen 1984 tot 2010.

Bij de uitvoering van zijn opdracht neemt de lasthebber, voor zover mogelijk, de door de lastgever overeenkomstig artikel 490, derde lid, opgegeven beginselen in acht.

De lasthebber betreft de lastgever zoveel mogelijk en in verhouding tot diens begripsvermogen bij de uitoefening van zijn opdracht. Hij pleegt bij de uitvoering van zijn opdracht op regelmatige tijdstippen overleg met de lastgever en, in voorkomend geval, de door de lastgever aangeduide personen.

Wanneer de belangen van de lasthebber in strijd zijn met die van de lastgever, stelt de vrederechter, ambtshalve of op verzoek van de lastgever of iedere belanghebbende, een lasthebber ad hoc aan. [...]

De gelden en de goederen van de lastgever worden volledig en duidelijk afgescheiden van het persoonlijke vermogen van de lasthebber. De banktegoeden van de lastgever worden op zijn naam ingeschreven.

Heeft de lastgever meerdere lasthebbers aangewezen, dan worden de geschillen tussen hen beslecht in het belang van de lastgever, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. De vrederechter kan te allen tijde de bijzondere of algemene lastgeving bedoeld in artikel 490, geheel of gedeeltelijk beëindigen, indien de wijze waarop de lasthebber de opdracht uitvoert van die aard is dat de belangen van de lastgever in het gedrang komen. Hij kan

beschermingsmaatregel die de belangen van de lastgever beter dient. Hij kan tevens de uitvoering van de lastgeving onderwerpen aan dezelfde vormvereisten als die welke gelden bij een rechterlijke beschermingsmaatregel. De vrederechter kan zich hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van elke belanghebbende evenals de procureur des Konings, uitspreken over de voorwaarden en nadere regels tot uitvoering van de lastgeving. Op de niet-naleving van de opgelegde voorwaarden met betrekking tot de lastgeving staan dezelfde sancties als die welke gelden voor een rechterlijke beschermingsmaatregel.

Artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.

deze lastgeving geheel of gedeeltelijk vervangen door rechterlijke beschermingsmaatregelen die beter overeenstemmen met de belangen van de lastgever. Hij kan de tenuitvoerlegging van de lastgeving of de uitoefening van de bevoegdheden van de lasthebber onderwerpen aan dezelfde vormvereisten als degene die van toepassing zijn op de rechterlijke beschermingsmaatregelen.

De vrederechter kan ofwel ambtshalve ofwel op verzoek van enige belanghebbende of van de procureur des Konings uitspraak doen over de uitvoeringsmodaliteiten van de lastgeving of over de bevoegdheden van de lasthebber. In geval van niet-naleving van de uitvoeringsmodaliteiten van de lastgeving of van de bevoegdheden van de lasthebber, gelden dezelfde sancties als degene waarin is voorzien voor een rechterlijke beschermingsmaatregel.

§ 3. De buitengerechtelijke beschermingsmaatregel neemt een einde :

1° ingeval de lastgever zich niet meer bevindt in de toestand als bedoeld in artikel 488/1 of 488/2;

2° door de kennisgeving van de opzegging van de lastgeving door de lasthebber overeenkomstig artikel 490, vijfde lid;

3° door de kennisgeving van de herroeping van de lastgeving door de lastgever overeenkomstig artikel 490, vijfde lid;

4° door het overlijden van de lastgever of van de lasthebber of door diens plaatsing onder een rechterlijke beschermingsmaatregel, overeenkomstig artikel 492/1;

5° door een beslissing van de vrederechter genomen overeenkomstig § 2 of artikel 490/1, § 2, derde lid.

Art. 10

§ 3. De buitengerechtelijke beschermingsmaatregel neemt een einde :

1° ingeval niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bedoeld in de artikelen 488/1 en 488/2;

2° door de **registratie** van de opzegging van de lastgeving door de lasthebber overeenkomstig artikel 490, vijfde lid;

3° door de **registratie** van de herroeping van de lastgeving door de lastgever overeenkomstig artikel 490, vijfde lid;

4° door het overlijden van de lastgever of van de lasthebber of door diens plaatsing onder een rechterlijke beschermingsmaatregel, overeenkomstig artikel 492/1;

5° door een beslissing van de vrederechter genomen overeenkomstig § 2 of artikel 490/1, § 2, derde lid.

Art. 10

Art. 492. De vrederechter kan ten aanzien van de persoon bedoeld in de artikelen 488/1 en 488/2 een rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen wanneer en in de mate hij vaststelt dat dit noodzakelijk is en dat de bestaande wettelijke of buitengerechtelijke bescherming niet volstaat.

Vooraleer de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel beveelt, gaat de griffier na of in het centraal register, bijgehouden door de Koninklijke federatie van het Belgisch notariaat, een lastgevingsovereenkomst of beslissing tot beëindiging van de overeenkomst als bedoeld in artikel 490 werd geregistreerd. Als dit het geval is, laat hij door de notaris of de griffier van het vredegericht waar de lastgevingsovereenkomst werd neergelegd, een eensluidend verklaard afschrift verzenden.

De buitengerechtelijke beschermingsmaatregel blijft van toepassing in de mate dat hij verenigbaar is met de rechterlijke beschermingsmaatregel. In voorkomend geval bepaalt de vrederechter de voorwaarden waaronder de lastgeving verder kan worden uitgevoerd.

Art. 11

Art. 492/1. § 1. De vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de persoon beveelt, bepaalt de handelingen in verband met de persoon waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is, met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden en zijn gezondheidstoestand. Hij somt deze handelingen uitdrukkelijk op in zijn beschikking.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in het eerste lid bedoelde beschikking blijft de beschermde persoon bekwaam voor alle handelingen in verband met zijn persoon.

De vrederechter oordeelt in zijn beschikking in ieder geval uitdrukkelijk over de bekwaamheid van de beschermde persoon met betrekking tot:

- 1° de keuze van zijn verblijfplaats;
- 2° het geven van de toestemming tot huwen bedoeld in artikel 75 en 146;

Art. 492. De vrederechter kan ten aanzien van de persoon bedoeld in de artikelen 488/1 en 488/2 een rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen wanneer en in de mate hij vaststelt dat dit noodzakelijk is en dat de bestaande wettelijke of buitengerechtelijke bescherming niet volstaat.

[...]

De buitengerechtelijke beschermingsmaatregel blijft van toepassing in de mate dat hij verenigbaar is met de rechterlijke beschermingsmaatregel. In voorkomend geval bepaalt de vrederechter de voorwaarden waaronder de lastgeving verder kan worden uitgevoerd.

Art. 11

Art. 492/1. § 1. De vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de persoon beveelt, bepaalt de handelingen in verband met de persoon waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is, met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden en zijn gezondheidstoestand. Hij somt deze handelingen uitdrukkelijk op in zijn beschikking.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in het eerste lid bedoelde beschikking blijft de beschermde persoon bekwaam voor alle handelingen in verband met zijn persoon.

De vrederechter oordeelt in zijn beschikking in ieder geval uitdrukkelijk over de bekwaamheid van de beschermde persoon met betrekking tot:

- 1° de keuze van zijn verblijfplaats;
- 2° het geven van de toestemming tot huwen bedoeld in artikel 75 en 146;

3° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot nietigverklaring van het huwelijk, bedoeld in de artikelen 180, 184 en 192;

4° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk, bedoeld in artikel 229;

5° het indienen van een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming bedoeld in artikel 230;

6° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot scheiding van tafel en bed bedoeld in artikel 311bis;

7° het erkennen van een kind overeenkomstig artikel 328 ;

8° het voeren van gedingen als eiser of als verweerder betreffende zijn afstamming bedoeld in boek I, titel VII;

9° de uitoefening van het ouderlijk gezag over de persoon van de minderjarige, bedoeld in boek I, titel IX en van de ouderlijke prerogatieven ;

10° de aflegging van een verklaring van wettelijke samenwoning bedoeld in artikel 1476, § 1, alsook de beëindiging van de wettelijke samenwoning, bedoeld in artikel 1476, § 2;

11° in voorkomend geval, het afleggen van een verklaring tot verkrijging van de Belgische nationaliteit, bedoeld in hoofdstuk III van het Wetboek van de Belgische nationaliteit van 28 juni 1984;

12° de uitoefening van de rechten bedoeld in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens;

13° de uitoefening van het recht bedoeld in de wet van 23 juni 1961 betreffende het recht tot antwoord;

14° het richten van een verzoek tot naams- of voornaamswijziging, bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen;

15° de uitoefening van de rechten van de patiënt, bedoeld in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt;

16° het verlenen van de toestemming om een experiment op de menselijke persoon uit te

3° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot nietigverklaring van het huwelijk, bedoeld in de artikelen 180, 184 en 192;

4° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk, bedoeld in artikel 229;

5° het indienen van een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming bedoeld in artikel 230;

6° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot scheiding van tafel en bed bedoeld in artikel 311bis;

7° het erkennen van een kind overeenkomstig artikel 328 ;

8° het voeren van gedingen als eiser of als verweerder betreffende zijn afstamming bedoeld in boek I, titel VII;

9° de uitoefening van het ouderlijk gezag over de persoon van de minderjarige, bedoeld in boek I, titel IX en van de ouderlijke prerogatieven ;

10° de aflegging van een verklaring van wettelijke samenwoning bedoeld in artikel 1476, § 1, alsook de beëindiging van de wettelijke samenwoning, bedoeld in artikel 1476, § 2;

11° in voorkomend geval, het afleggen van een verklaring tot verkrijging van de Belgische nationaliteit, bedoeld in hoofdstuk III van het Wetboek van de Belgische nationaliteit van 28 juni 1984;

12° de uitoefening van de rechten bedoeld in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens;

13° de uitoefening van het recht bedoeld in de wet van 23 juni 1961 betreffende het recht tot antwoord;

14° het richten van een verzoek tot naams- of voornaamswijziging, bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen;

15° [...]

16° het verlenen van de toestemming om een experiment op de menselijke persoon uit te

voeren overeenkomstig artikel 6 van de wet van 7 mei 2004 inzake experimenten op de menselijke persoon;

17° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van organen zoals bedoeld in artikel 5 of artikel 10 van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen;

18° de uitoefening van het recht op weigering om een autopsie uit te voeren op zijn kind van minder dan achttien maanden, bedoeld in artikel 3 van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden;

19° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van lichaamsmateriaal bij levenden als bedoeld in artikel 10 van de wet van 19 december 2008 inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek.

20° d'exercer des activités d'armurier, d'intermédiaire, de collectionneur d'armes ou des autres personnes visées au chapitre IV de la loi du 8 juin 2006 réglant des activités économiques et individuelles avec des armes.

voeren overeenkomstig artikel 6 van de wet van 7 mei 2004 inzake experimenten op de menselijke persoon;

17° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van organen zoals bedoeld in artikel 5 of artikel 10 van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen **of het verzet daartegen overeenkomstig artikel 10 van dezelfde wet;**

18° de uitoefening van het recht op weigering om een autopsie uit te voeren op zijn kind van minder dan achttien maanden, bedoeld in artikel 3 van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden;

19° **het verlenen van de toestemming tot de wegneming van lichaamsmateriaal bij levenden bedoeld in de artikelen 10, 12 en 20, §1er, van de wet van 19 december 2008 inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek, of het verzet daartegen overeenkomstig de artikelen 12 en 20, § 2, van dezelfde wet;**

20° d'exercer des activités d'armurier, d'intermédiaire, de collectionneur d'armes ou des autres personnes visées au chapitre IV de la loi du 8 juin 2006 réglant des activités économiques et individuelles avec des armes.

21° **de ondertekening of authenticatie met behulp van de elektronische identiteitskaart overeenkomstig artikel 6, § 7, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;**

22° **de aflegging van de in artikel 135/1 bedoelde aangifte van de overtuiging dat het geslacht vermeld in de akte van geboorte niet overeenstemt met de innerlijk beleefde genderidentiteit;**

De rechter spreekt zich in alle gevallen ook uit over de bevoegdheid van de bewindvoerder om de rechten van de patiënt uit te oefenen op basis van artikel 14, § 2, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt voor

De onbekwaamheid om het ouderlijk gezag bedoeld in het derde lid, 9° uit te oefenen, heeft de onbekwaamheid voor de uitoefening van het wettelijk bewind bedoeld in § 2, derde lid, 17° tot gevolg.

§ 2. De vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de goederen beveelt, bepaalt, met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden, van de aard en de samenstelling van de te beheren goederen en van de gezondheidstoestand van de beschermde persoon, de handelingen of categorieën van handelingen in verband met de goederen waarvoor deze onbekwaam is.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in het eerste lid bedoelde beschikking is de beschermde persoon bekwaam voor alle handelingen met betrekking tot de goederen.

De vrederechter oordeelt in zijn beschikking in ieder geval uitdrukkelijk over de bekwaamheid van de beschermde persoon met betrekking tot:

- 1° het vervreemden van zijn goederen;
- 2° het aangaan van een lening;
- 3° het in pand geven of hypothekeren van zijn goederen alsook het geven van de toestemming tot doorhaling van een hypothecaire inschrijving, met of zonder kwijting, en van de overschrijving van een bevel tot uitvoerend beslag zonder betaling;
- 4° het afsluiten van een pachtcontract, een handelshuurovereenkomst of een gewone huurovereenkomst van meer dan negen jaar;
- 5° het aanvaarden of verwerpen van een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel;
- 6° het aanvaarden van een schenking of een legaat onder bijzondere titel;
- 7° het optreden in rechte als eiser en verweerder;
- 8° het afsluiten van een overeenkomst van onverdeeldheid;
- 9° het aankopen van een onroerend goed;

het geval hij zelf deze rechten niet kan uitoefenen volgens voornoemde wet.

De onbekwaamheid om het ouderlijk gezag bedoeld in het derde lid, 9° uit te oefenen, heeft de onbekwaamheid voor de uitoefening van het wettelijk bewind bedoeld in § 2, derde lid, 17° tot gevolg.

§ 2. De vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de goederen beveelt, bepaalt, met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden, van de aard en de samenstelling van de te beheren goederen en van de gezondheidstoestand van de beschermde persoon, de handelingen of categorieën van handelingen in verband met de goederen waarvoor deze onbekwaam is.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in het eerste lid bedoelde beschikking is de beschermde persoon bekwaam voor alle handelingen met betrekking tot de goederen.

De vrederechter oordeelt in zijn beschikking in ieder geval uitdrukkelijk over de bekwaamheid van de beschermde persoon met betrekking tot:

- 1° het vervreemden van zijn goederen;
- 2° het aangaan van een lening;
- 3° het in pand geven of hypothekeren van zijn goederen alsook het geven van de toestemming tot doorhaling van een hypothecaire inschrijving, met of zonder kwijting, en van de overschrijving van een bevel tot uitvoerend beslag zonder betaling;
- 4° het afsluiten van een pachtcontract, een handelshuurovereenkomst of een gewone huurovereenkomst [...];
- 5° het aanvaarden of verwerpen van een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel;
- 6° het aanvaarden van een schenking of een legaat onder bijzondere titel;
- 7° het optreden in rechte als eiser en verweerder;
- 8° het afsluiten van een overeenkomst van onverdeeldheid;
- 9° het aankopen van een onroerend goed;

10° het aangaan van een dading of het afsluiten van een arbitrageovereenkomst;

11° het voortzetten van een handelszaak;

12° het berusten in een vordering betreffende onroerende rechten;

13° het schenken onder levenden;

14° het aangaan of wijzigen van een huwelijkscontract;

14/1° een overeenkomst als bedoeld in artikel 1478, vierde lid, af te sluiten en te wijzigen;

15° het maken of herroepen van een uiterste wilsbeschikking;

16° het stellen van handelingen met betrekking tot het dagelijkse beheer;

17° de uitoefening van het wettelijk <bewind> over de goederen van de minderjarige bedoeld in boek I, titel IX;

18° het aangaan van een door de wet toegelaten erfovereenkomst.

In voorkomend geval verduidelijkt de vrederechter in zijn beschikking welke de in het derde lid, 16°, bedoelde handelingen zijn die betrekking hebben op het dagelijkse beheer.

§ 3. Ingeval de vrederechter zowel een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de persoon als een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de goederen beveelt, bepaalt hij in twee onderscheiden delen van zijn beschikking de handelingen met betrekking tot de persoon en de handelingen met betrekking tot de goederen waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is.

Art. 12

Art. 492/4. De vrederechter kan te allen tijde hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de beschermde persoon of diens vertrouwenspersoon of bewindvoerder of van elke belanghebbende evenals van de procureur

10° het aangaan van een dading of het afsluiten van een arbitrageovereenkomst;

11° het voortzetten van een handelszaak;

12° het berusten in een vordering betreffende onroerende rechten;

13° het schenken onder levenden;

14° het aangaan of wijzigen van een huwelijkscontract;

14/1° een overeenkomst als bedoeld in artikel 1478, vierde lid, af te sluiten en te wijzigen;

15° het maken of herroepen van een uiterste wilsbeschikking;

16° het stellen van handelingen met betrekking tot het dagelijkse beheer;

17° de uitoefening van het wettelijk <bewind> over de goederen van de minderjarige bedoeld in boek I, titel IX;

18° het aangaan van een door de wet toegelaten erfovereenkomst.

19° de uitoefening van zijn rechten en plichten in fiscale en sociale zaken;

20° het aangaan van periodieke schulden.

In voorkomend geval verduidelijkt de vrederechter in zijn beschikking welke de in het derde lid, 16°, bedoelde handelingen zijn die betrekking hebben op het dagelijkse beheer.

§ 3. Ingeval de vrederechter zowel een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de persoon als een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de goederen beveelt, bepaalt hij in twee onderscheiden delen van zijn beschikking de handelingen met betrekking tot de persoon en de handelingen met betrekking tot de goederen waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is.

Art. 12

Art. 492/4. De vrederechter kan te allen tijde hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de beschermde persoon of diens vertrouwenspersoon of bewindvoerder of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, bij een met

des Konings, bij een met redenen omklede beschikking, een einde maken aan de rechterlijke beschermingsmaatregel of de inhoud ervan wijzigen. Artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek en, ingeval het een verzoek tot beëindiging van de rechterlijke beschermingsmaatregel betreft, artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek, zijn van toepassing. In voorkomend geval eindigt de rechterlijke beschermingsmaatregel op de dag van de beschikking.

Uiterlijk twee jaar na het uitspreken van de in artikel 492/1 bedoelde beschikking wordt de rechterlijke beschermingsmaatregel geëvalueerd overeenkomstig het eerste lid.

De rechterlijke beschermingsmaatregel eindigt van rechtswege in geval van overlijden van de beschermde persoon, door het verstrijken van de duur waarvoor hij is genomen of in geval van toekenning van de definitieve invrijheidstelling aan de geïnterneerde. Het openbaar ministerie geeft de vrederechter kennis van de definitieve invrijheidstelling van de geïnterneerde.

Art. 13

Art. 492/5. De Koning stelt, op eensluidend advies van de Orde van geneesheren en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, een lijst op met de gezondheidstoestanden die geacht worden op ernstige en aanhoudende wijze het vermogen van de te beschermen persoon om zijn belangen van vermogensrechtelijke aard behoorlijk waar te nemen, zelfs met behulp van bijstand, aan te tasten.

Ingeval uit de in artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde geneeskundige verklaring blijkt dat de te beschermen persoon in een gezondheidstoestand is die voorkomt in de in het eerste lid bedoelde lijst, dan zijn de artikelen 492/1, § 2, derde en vierde lid, en 492/4, tweede lid, niet van toepassing en wordt, in afwijking van artikel 492/1, § 3, en bij gebreke van

redenen omklede beschikking, een einde maken aan de rechterlijke beschermingsmaatregel of de inhoud ervan wijzigen. [...] In voorkomend geval eindigt de rechterlijke beschermingsmaatregel op de dag van de beschikking.

De bewindvoerder brengt de vrederechter op de hoogte telkens er zich een fundamentele wijziging in de omstandigheden heeft voorgedaan. De vrederechter onderzoekt op basis van deze informatie ambtshalve of zich een evaluatie van de rechterlijke beschermingsmaatregel opdringt en handelt, in voorkomend geval, overeenkomstig het eerste lid.

De rechterlijke beschermingsmaatregel eindigt van rechtswege in geval van overlijden van de beschermde persoon, door het verstrijken van de duur waarvoor hij is genomen of in geval van toekenning van de definitieve invrijheidstelling aan de geïnterneerde. Het openbaar ministerie geeft de vrederechter kennis van de definitieve invrijheidstelling van de geïnterneerde.

Art. 13

[...]

aanwijzingen in de beschikking bedoeld in artikel 492/1, § 2, de te beschermen persoon vertegenwoordigd bij het stellen van alle rechtshandelingen of proceshandelingen met betrekking tot diens goederen.

De vrederechter kan alsnog tot een beoordeling op maat overgaan, ingeval hij dit noodzakelijk acht.

Art. 14

Art. 493. § 1. De handelingen die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn overeenkomstig artikel 492/1, § 1, vastgestelde onbekwaamheid met betrekking tot zijn persoon, zijn rechtens nietig.

Indien de in het eerste lid bedoelde handelingen voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter maar door de beschermde persoon werden verricht zonder dat die voorwaarden in acht werden genomen, kan de nietigheid van die handelingen worden ingeroepen.

§ 2. De in de artikelen 499/7, § 2, 905, 1397/1 en 1478, vierde lid bedoelde voorwaarden, bedoelde handelingen, evenals de door de wet toegelaten erfovereenkomsten, die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn overeenkomstig artikel 492/1, § 2, vastgestelde onbekwaamheid met betrekking tot zijn goederen, zijn rechtens nietig.

Onder voorbehoud van het eerste lid, zijn de handelingen die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn onbekwaamheid met betrekking tot zijn goederen, vastgesteld overeenkomstig artikel 492/1, § 2, nietig in geval van benadeling. De nietigheid wordt door de rechter beoordeeld rekening houdend met de rechten van derden te goeder trouw. De rechter kan echter de verbintenissen die de beschermde persoon door aankopen of op een andere wijze mocht hebben aangegaan ook verminderen, ingeval zij buitensporig zijn; de rechter houdt daarbij rekening met het vermogen van de beschermde persoon, de goede trouw van de personen die met hem hebben gehandeld en het nut of de nutteloosheid van de uitgaven.

Art. 14

Art. 493. § 1. De handelingen die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn overeenkomstig artikel 492/1, § 1, vastgestelde onbekwaamheid met betrekking tot zijn persoon, zijn rechtens nietig.

Indien de in het eerste lid bedoelde handelingen voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter maar door de beschermde persoon werden verricht zonder dat die voorwaarden in acht werden genomen, kan de nietigheid van die handelingen worden ingeroepen.

§ 2. De in de artikelen 499/7, § 2, 905, 1397/1 en 1478, vierde lid bedoelde voorwaarden, bedoelde handelingen, evenals de door de wet toegelaten erfovereenkomsten, die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn overeenkomstig artikel 492/1, § 2, vastgestelde onbekwaamheid met betrekking tot zijn goederen, zijn rechtens nietig.

Onder voorbehoud van het eerste lid, zijn de handelingen die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn onbekwaamheid met betrekking tot zijn goederen, vastgesteld overeenkomstig artikel 492/1, § 2, nietig in geval van benadeling. De nietigheid wordt door de rechter beoordeeld rekening houdend met de rechten van derden te goeder trouw. De rechter kan echter de verbintenissen die de beschermde persoon door aankopen of op een andere wijze mocht hebben aangegaan ook verminderen, ingeval zij buitensporig zijn; de rechter houdt daarbij rekening met het vermogen van de beschermde persoon, de goede trouw van de personen die met hem hebben gehandeld en het nut of de nutteloosheid van de uitgaven.

Indien handelingen bedoeld in de artikelen 905, 1397/1 en 1478, vierde lid, evenals de door de wet toegelaten erfovereenkomsten,]3 voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter, maar door de beschermde persoon werden verricht zonder dat die voorwaarden in acht werden genomen, zijn deze handelingen rechtens nietig. Hetzelfde geldt indien de gestelde handeling een testament is dat niet voldoet aan de in artikel 905, derde lid, of, in voorkomend geval, artikel 905, vierde lid.

§ 3. De nietigheid kan uitsluitend door de beschermde persoon en zijn bewindvoerder worden ingeroepen. De nietige handeling kan tijdens de duur van de beschermingsmaatregel bevestigd worden door zijn bewindvoerder of, ingeval het een handeling betreft bedoeld in de artikelen 905, 1397/1 en 1478, vierde lid, of een door de wet toegelaten erfovereenkomst, door de beschermde persoon. Als het om een in de artikelen 499/7, 905, 1397/1 en 1478, vierde lid, bedoelde handeling of een door de wet toegelaten erfovereenkomst, gaat, verleent de vrederechter een bijzondere machtiging aan de bewindvoerder of, in voorkomend geval, aan de beschermde persoon. De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure is van toepassing.

Wanneer de beschermde persoon als zodanig wordt toegelaten tot herstel in zijn recht tegen zijn verbintenissen, kan hetgeen ten gevolge van die verbintenissen is betaald tijdens de bescherming van hem niet worden teruggevorderd, tenzij bewezen is dat het betaalde hem tot voordeel heeft gestrekt.

§ 4. Dit artikel is van toepassing op de handelingen die de beschermde persoon die zich laat bijstaan, heeft gesteld in strijd met artikel 498/1.

Art. 15

Art. 496. Iedere persoon voor wie geen rechterlijke beschermingsmaatregel bedoeld in artikel 492/1 werd genomen kan, ten overstaan van de vrederechter van zijn verblijfplaats of, bij

Indien handelingen bedoeld in de artikelen 905, 1397/1 en 1478, vierde lid, evenals de door de wet toegelaten erfovereenkomsten,]3 voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter, maar door de beschermde persoon werden verricht zonder dat die voorwaarden in acht werden genomen, zijn deze handelingen rechtens nietig. Hetzelfde geldt indien de gestelde handeling een testament is dat niet voldoet aan de in artikel 905, derde lid, of, in voorkomend geval, artikel 905, vierde lid.

§ 3. De nietigheid kan uitsluitend door de beschermde persoon en zijn bewindvoerder worden ingeroepen. De nietige handeling kan tijdens de duur van de beschermingsmaatregel bevestigd worden door zijn bewindvoerder of, ingeval het een handeling betreft bedoeld in de artikelen 905, 1397/1 en 1478, vierde lid, of een door de wet toegelaten erfovereenkomst, door de beschermde persoon. Als het om een in de artikelen 499/7, 905, 1397/1 en 1478, vierde lid, bedoelde handeling of een door de wet toegelaten erfovereenkomst, gaat, verleent de vrederechter een bijzondere machtiging aan de bewindvoerder of, in voorkomend geval, aan de beschermde persoon. [...]

Wanneer de beschermde persoon als zodanig wordt toegelaten tot herstel in zijn recht tegen zijn verbintenissen, kan hetgeen ten gevolge van die verbintenissen is betaald tijdens de bescherming van hem niet worden teruggevorderd, tenzij bewezen is dat het betaalde hem tot voordeel heeft gestrekt.

§ 4. Dit artikel is van toepassing op de handelingen die de beschermde persoon die zich laat bijstaan, heeft gesteld in strijd met artikel 498/1.

Art. 15

Art. 496. Iedere persoon voor wie geen rechterlijke beschermingsmaatregel bedoeld in artikel 492/1 werd genomen kan, ten overstaan van de vrederechter van zijn verblijfplaats of, bij

gebrek daaraan, van zijn woonplaats of ten overstaan van een notaris een verklaring afleggen waarin hij zijn voorkeur te kennen geeft omtrent de aan te wijzen bewindvoerder of vertrouwenspersoon indien de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel zou bevelen.

In dezelfde verklaring kunnen een aantal beginselen worden opgenomen die de bewindvoerder met een opdracht van vertegenwoordiging in acht moet nemen bij de uitoefening van zijn opdracht.

Van deze verklaring wordt een authentieke akte opgesteld. De vrederechter met bijstand van de griffier kan zich op verzoek en op kosten van de verzoeker, zelfs buiten zijn kanton, naar diens verblijfplaats of woonplaats begeven om een verklaring op te nemen.

Binnen vijftien dagen na het afleggen van voormelde verklaring laat de griffier of de notaris deze verklaring opnemen in een centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch notariaat.

De Koning bepaalt de nadere regels inzake oprichting, beheer en raadpleging van het centraal register. De Koning bepaalt welke overheden gratis toegang tot het centraal register hebben. De Koning bepaalt het tarief van de kosten voor de opneming van de verklaringen.

Vooraleer de vrederechter de rechterlijke beschermingsmaatregel beveelt, gaat de griffier na of in het in het vierde lid bedoelde register een verklaring werd opgenomen. Als dit het geval is, laat hij door de notaris of de griffier van het vredegericht waar de akte tot aanwijzing van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon werd verleden, een eensluidend verklaard afschrift verzenden.

De in het eerste lid bedoelde persoon kan op ieder moment op dezelfde wijze als bepaald in het eerste en tweede lid de verklaring herroepen en desgevallend een nieuwe voorkeur uitdrukken. Er wordt voorts gehandeld zoals bepaald in de vorige leden. De vrederechter of notaris voor wie de herroeping plaatsheeft, stelt de vrederechter of notaris voor wie de oorspronkelijke verklaring werd afgelegd,

gebrek daaraan, van zijn woonplaats of ten overstaan van een notaris een verklaring afleggen waarin hij zijn voorkeur te kennen geeft omtrent de aan te wijzen bewindvoerder of vertrouwenspersoon indien de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel zou bevelen.

In dezelfde verklaring kunnen een aantal beginselen worden opgenomen die de bewindvoerder met een opdracht van vertegenwoordiging in acht moet nemen bij de uitoefening van zijn opdracht.

Van deze verklaring wordt een authentieke akte opgesteld. De vrederechter met bijstand van de griffier kan zich op verzoek en op kosten van de verzoeker, zelfs buiten zijn kanton, naar diens verblijfplaats of woonplaats begeven om een verklaring op te nemen.

Binnen vijftien dagen na het afleggen van voormelde verklaring laat de griffier of de notaris deze verklaring opnemen in een centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch notariaat.

De Koning bepaalt de nadere regels inzake oprichting, beheer en raadpleging van het centraal register. De Koning bepaalt welke overheden gratis toegang tot het centraal register hebben. De Koning bepaalt het tarief van de kosten voor de opneming van de verklaringen.

[...]

De in het eerste lid bedoelde persoon kan op ieder moment op dezelfde wijze als bepaald in het eerste en tweede lid de verklaring herroepen en desgevallend een nieuwe voorkeur uitdrukken. Er wordt voorts gehandeld zoals bepaald in de vorige leden. De vrederechter of notaris voor wie de herroeping plaatsheeft, stelt de vrederechter of notaris voor wie de oorspronkelijke verklaring werd afgelegd, hiervan in kennis. Deze laatstvermeldt de herroeping op de gewijzigde akte.

hiervan in kennis. Deze laatste vermeldt de herroeping op de gewijzigde akte.

Art. 16

Art. 496/6. Mogen geen bewindvoerders zijn :

1° personen ten aanzien van wie een rechterlijke of een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel werd genomen;

2° rechtspersonen, met uitzondering van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon of een stichting van openbaar nut die voor de te beschermen personen over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikt;

3° bestuurs- of personeelsleden van de instelling waar de beschermde persoon verblijft;

4° wat uitsluitend het bewind over de goederen betreft, personen die niet vrij over hun goederen kunnen beschikken;

5° personen die, krachtens artikel 32 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, volledig ontzet zijn uit het ouderlijk gezag.

Art. 17

Art. 496/7. Onverminderd artikel 492/4 kan de vrederechter te allen tijde, hetzij ambtshalve hetzij op verzoek van de beschermde persoon, van diens vertrouwenspersoon of bewindvoerder of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, bij een

Art. 16

Art. 496/6. Mogen geen bewindvoerders zijn :

1° personen ten aanzien van wie een rechterlijke of een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel werd genomen;

2° rechtspersonen, met uitzondering van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon of een stichting van openbaar nut die voor de te beschermen personen over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikt;

3° bestuurs- of personeelsleden van de instelling waar de beschermde persoon verblijft;

4° wat uitsluitend het bewind over de goederen betreft, personen die niet vrij over hun goederen kunnen beschikken;

5° personen die, krachtens artikel 32 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, volledig ontzet zijn uit het ouderlijk gezag.

6° de personen die de hoedanigheid hebben van persoonlijk assistent en waarvan de tussenkomst geregeld werd door een persoonlijk-assistentiecontract overeenkomstig artikel 12 van het Besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap.

Art. 17

Art. 496/7. Onverminderd artikel 492/4 kan de vrederechter te allen tijde, hetzij ambtshalve hetzij op verzoek van de beschermde persoon, van diens vertrouwenspersoon of bewindvoerder of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, bij een met redenen

met redenen omklede beschikking, de bewindvoerder vervangen of diens bevoegdheden wijzigen. Ingeval er verscheidene bewindvoerders over de goederen werden aangesteld, kan hij daarenboven een einde maken aan de opdracht van een bewindvoerder of de wijze waarop zij hun bevoegdheden uitoefenen wijzigen. De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure is van toepassing.

Indien hij zulks nodig acht, kan de vrederechter van de bewindvoerder over de goederen waarborgen eisen, hetzij bij zijn aanwijzing, hetzij gedurende de uitoefening van zijn opdracht.

Art. 18

Art. 497/2. De volgende handelingen zijn niet vatbaar voor bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder :

- 1° het geven van de toestemming tot huwen, bedoeld in de artikelen 75 en 146;
- 2° het instellen van een vordering tot nietigverklaring van een huwelijk, bedoeld in de artikelen 180, 184 en 192;
- 3° het vaststellen van de echtelijke verblijfplaats, bedoeld in artikel 214, tweede lid;
- 4° de toestemming om over de gezinswoning te beschikken, bedoeld in artikel 220, § 1;
- 5° het instellen van een vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk, bedoeld in artikel 229;
- 6° het instellen van een vordering tot scheiding van tafel en bed, bedoeld in artikel 311bis;
- 7° het indienen van een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming, bedoeld in artikel 230;
- 8° de erkenning van een kind, bedoeld in artikel 328;
- 9° de toestemming tot de erkenning, bedoeld in artikel 329bis, § 2;

omklede beschikking, de bewindvoerder vervangen of diens bevoegdheden wijzigen. Ingeval er verscheidene bewindvoerders over de goederen werden aangesteld, kan hij daarenboven een einde maken aan de opdracht van een bewindvoerder of de wijze waarop zij hun bevoegdheden uitoefenen wijzigen. [...]

Indien hij zulks nodig acht, kan de vrederechter van de bewindvoerder over de goederen waarborgen eisen, hetzij bij zijn aanwijzing, hetzij gedurende de uitoefening van zijn opdracht.

Art. 18

Art. 497/2. De volgende handelingen zijn, **in zoverre de beschermde persoon daarvoor handelingsonbekwaam werd verklaard** niet vatbaar voor bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder :

- 1° het geven van de toestemming tot huwen, bedoeld in de artikelen 75 en 146;
- 2° het instellen van een vordering tot nietigverklaring van een huwelijk, bedoeld in de artikelen 180, 184 en 192;
- 3° het vaststellen van de echtelijke verblijfplaats, bedoeld in artikel 214, tweede lid;
- 4° de toestemming om over de gezinswoning te beschikken, bedoeld in artikel 220, § 1;
- 5° het instellen van een vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk, bedoeld in artikel 229;
- 6° het instellen van een vordering tot scheiding van tafel en bed, bedoeld in artikel 311bis;
- 7° het indienen van een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming, bedoeld in artikel 230;
- 8° de erkenning van een kind, bedoeld in artikel 328;
- 9° de toestemming tot de erkenning, bedoeld in artikel 329bis, § 2;

10° het verzet tegen een rechtsvordering tot onderzoek naar het moederschap of het vaderschap, bedoeld in artikel 332quinquies, § 2;

11° ...

12° het verlenen van de toestemming tot zijn adoptie, bedoeld in artikel 348-1;

13° de uitoefening van het ouderlijk gezag over het minderjarige kind van de beschermde persoon, met uitzondering van de uitoefening van het wettelijk bewind over de goederen van de minderjarige bedoeld in boek I, titel IX, alsook van de ouderlijke prerogatieven met betrekking tot de staat van de persoon van dit minderjarige kind;

14° het afleggen van een verklaring tot wettelijke samenwoning, bedoeld in artikel 1476, § 1, alsook de beëindiging van de wettelijke samenwoning, bedoeld in artikel 1476, § 2;

15° het verlenen van de toestemming tot sterilisatie;

16° het verlenen van de toestemming tot een handeling van medisch begeleide voortplanting zoals bedoeld in de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten;

17° de aangifte van de voortdurende en onomkeerbare innerlijke overtuiging te behoren tot het andere geslacht dan datgene dat is vermeld in de akte van geboorte bedoeld in artikel 62bis, § 1;

18° het verzoek tot euthanasie bedoeld in artikel 3 en 4 van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie;

19° het verzoek tot uitvoering van een zwangerschapsafbreking bedoeld in artikel 350 van het Strafwetboek;

20° het verlenen van de toestemming tot het stellen van handelingen die de fysieke integriteit of de intieme levenssfeer van de beschermde persoon raken, onverminderd de afwijkende bepalingen opgenomen in bijzondere wetten;

21° het verlenen van de toestemming voor het gebruik van gameten of embryo's in vitro voor onderzoeksdoeleinden bedoeld in artikel 8 van de wet van 11 mei 2003 betreffende het onderzoek op embryo's in vitro;

10° het verzet tegen een rechtsvordering tot onderzoek naar het moederschap of het vaderschap, bedoeld in artikel 332quinquies, § 2;

11° ...

12° het verlenen van de toestemming tot zijn adoptie, bedoeld in artikel 348-1;

13° de uitoefening van het ouderlijk gezag over het minderjarige kind van de beschermde persoon, met uitzondering van de uitoefening van het wettelijk bewind over de goederen van de minderjarige bedoeld in boek I, titel IX, alsook van de ouderlijke prerogatieven met betrekking tot de staat van de persoon van dit minderjarige kind;

14° het afleggen van een verklaring tot wettelijke samenwoning, bedoeld in artikel 1476, § 1, alsook de beëindiging van de wettelijke samenwoning, bedoeld in artikel 1476, § 2;

15° het verlenen van de toestemming tot sterilisatie;

16° het verlenen van de toestemming tot een handeling van medisch begeleide voortplanting zoals bedoeld in de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten;

17° de in artikel 135/1 bedoelde aangifte van de overtuiging dat het geslacht vermeld in de akte van geboorte niet overeenstemt met de innerlijk beleefde genderidentiteit ;"

18° het verzoek tot euthanasie bedoeld in artikel 3 en 4 van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie;

19° het verzoek tot uitvoering van een zwangerschapsafbreking bedoeld in artikel 350 van het Strafwetboek;

20° het verlenen van de toestemming tot het stellen van handelingen die de fysieke integriteit of de intieme levenssfeer van de beschermde persoon raken, onverminderd de afwijkende bepalingen opgenomen in bijzondere wetten;

21° het verlenen van de toestemming voor het gebruik van gameten of embryo's in vitro voor onderzoeksdoeleinden bedoeld in artikel 8 van de wet van 11 mei 2003 betreffende het onderzoek op embryo's in vitro;

22° de uitoefening van het recht op weigering om een autopsie uit te voeren op zijn kind van minder dan achttien maanden bedoeld in artikel 3 van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden;

23° het verlenen van de toestemming tot afneming van bloed en bloederivaten zoals bedoeld in artikel 5 van de wet van 5 juli 1994 betreffende bloed en bloederivaten van menselijke oorsprong;

24° het schenken onder levenden, met uitzondering van de gebruikelijke geschenken in verhouding tot het vermogen van de beschermde persoon en van het bepaalde in artikel 499/7, § 4;

25° het maken of herroepen van een uiterste wilsbeschikking;

26° de uitoefening van politieke rechten bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de Grondwet;

27° het aangaan van een door de wet toegelaten erfovereenkomst, in de hoedanigheid van beschikker, of in de hoedanigheid van vermoedelijk erfgenaam wanneer de erfovereenkomst, in hoofde van de beschermde persoon, de verzaking aan rechten in een niet opengevallen nalatenschap tot gevolg heeft.

Art. 19

Art. 497/3. § 1. Geschillen tussen de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen worden op verzoek door de vrederechter beslecht in het belang van de beschermde persoon, overeenkomstig de procedure bepaald bij artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek.

22° de uitoefening van het recht op weigering om een autopsie uit te voeren op zijn kind van minder dan achttien maanden bedoeld in artikel 3 van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden;

23° het verlenen van de toestemming tot afneming van bloed en bloederivaten zoals bedoeld in artikel 5 van de wet van 5 juli 1994 betreffende bloed en bloederivaten van menselijke oorsprong;

24° het schenken onder levenden, met uitzondering van de gebruikelijke geschenken in verhouding tot het vermogen van de beschermde persoon en van het bepaalde in artikel 499/7, § 4;

25° het maken of herroepen van een uiterste wilsbeschikking;

26° de uitoefening van politieke rechten bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de Grondwet;

27° het aangaan van een door de wet toegelaten erfovereenkomst, in de hoedanigheid van beschikker, of in de hoedanigheid van vermoedelijk erfgenaam wanneer de erfovereenkomst, in hoofde van de beschermde persoon, de verzaking aan rechten in een niet opengevallen nalatenschap tot gevolg heeft.

28° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van organen bedoeld in artikel 5 of 10 van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen.

Art. 19

Art. 497/3. § 1. Geschillen tussen de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen of tussen de bewindvoerders over de goederen worden beslecht in het belang van de beschermde persoon, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.

De in het eerste lid bedoelde procedure is ook van toepassing op de geschillen tussen enerzijds de bewindvoerder over de persoon of de

bewindvoerder over de goederen en anderzijds de beschermde persoon.

§ 2. Rechtshandelingen en beslissingen die zowel betrekking hebben op de persoon als op de goederen van de beschermde persoon mogen alleen met instemming van de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen worden genomen.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke bewindvoerder geacht te handelen met instemming van de andere bewindvoerder wanneer hij alleen een handeling stelt die met de rechterlijke beschermingsregeling verband houdt, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen

Art. 20

Art. 497/4. In geval van belangentegenstelling tussen de beschermde persoon en zijn bewindvoerder wijst de vrederechter of de rechter bij wie de zaak aanhangig is, hetzij ambtshalve hetzij op verzoek van de vertrouwenspersoon, van iedere belanghebbende of van de procureur des Konings, een bewindvoerder ad hoc aan.

De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure is van overeenkomstige toepassing, behoudens ingeval de rechter bij wie de zaak aanhangig is een bewindvoerder ad hoc aanwijst.

Art. 21

Art. 497/5. Na de goedkeuring van het verslag bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/14 of 499/17, kan de vrederechter de bewindvoerder, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing, een bezoldiging toekennen waarvan het bedrag niet hoger mag zijn dan drie procent van de inkomsten van de beschermde persoon. De vrederechter houdt bij de begroting van de bezoldiging rekening met de aard, de samenstelling en omvang van het beheerde vermogen, alsook met de aard, complexiteit en

§ 2. Rechtshandelingen en beslissingen die zowel betrekking hebben op de persoon als op de goederen van de beschermde persoon mogen alleen met instemming van de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen worden genomen.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke bewindvoerder geacht te handelen met instemming van de andere bewindvoerder wanneer hij alleen een handeling stelt die met de rechterlijke beschermingsregeling verband houdt, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen

Art. 20

Art. 497/4. In geval van belangentegenstelling tussen de beschermde persoon en zijn bewindvoerder wijst de vrederechter of de rechter bij wie de zaak aanhangig is, hetzij ambtshalve hetzij op verzoek van de vertrouwenspersoon, van iedere belanghebbende of van de procureur des Konings, een bewindvoerder ad hoc aan.

[...]

Art. 21

Art. 497/5. Na **onderzoek van het verslag bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/14 of 499/17, overeenkomstig artikel 497/8 en de goedkeuring ervan**, kan de vrederechter de bewindvoerder, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing, een bezoldiging toekennen waarvan het bedrag niet hoger mag zijn dan drie procent van de inkomsten van de beschermde persoon. De vrederechter houdt bij de begroting van de bezoldiging rekening met de aard, de samenstelling en omvang van het beheerde

omvang van de door de bewindvoerder geleverde prestaties. Indien de bewindvoerder over de persoon niet werd aangesteld tot bewindvoerder over de goederen bepaalt de vrederechter welk aandeel in de bezoldiging elk van beiden ontvangt. De Koning kan de inkomsten bepalen die als basis dienen voor de begroting van de bezoldiging.

Ingeval de vrederechter vaststelt dat de bewindvoerder tekortschiet in de uitoefening van zijn opdracht, kan hij bij een met bijzondere redenen omklede beslissing weigeren een bezoldiging toe te kennen of een lagere bezoldiging toekennen.

Naast de bezoldiging worden de gemaakte kosten vergoed, na door de vrederechter behoorlijk te zijn nagezien. De Koning kan bepaalde kosten op forfaitaire wijze begroten.

De vrederechter kan de bewindvoerder, na overlegging van met redenen omklede staten, een vergoeding toekennen die in overeenstemming is met de vervulde buitengewone ambtsverrichtingen. Onder buitengewone ambtsverrichtingen worden de materiële en intellectuele prestaties verstaan die niet kaderen in het dagelijks beheer van het vermogen van de beschermde persoon. De Koning kan de wijze bepalen waarop de vergoeding voor buitengewone ambtsverrichtingen wordt begroot.

Behoudens in uitzonderlijke omstandigheden kan de vrederechter geen bezoldiging toekennen aan de ouder of de ouders van de beschermde persoon die aangewezen zijn als bewindvoerder.

Het is de bewindvoerder verboden, buiten de in het eerste, derde en vierde lid vermelde bezoldigingen of vergoedingen, enige bezoldiging of voordeel, van welke aard ook of van wie ook, te ontvangen met betrekking tot de uitoefening van het gerechtelijk mandaat van bewindvoerder.

Art. 22

vermogen, alsook met de aard, complexiteit en omvang van de door de bewindvoerder geleverde prestaties. Indien de bewindvoerder over de persoon niet werd aangesteld tot bewindvoerder over de goederen bepaalt de vrederechter welk aandeel in de bezoldiging elk van beiden ontvangt. De Koning kan de inkomsten bepalen die als basis dienen voor de begroting van de bezoldiging.

Ingeval de vrederechter vaststelt dat de bewindvoerder tekortschiet in de uitoefening van zijn opdracht, kan hij bij een met bijzondere redenen omklede beslissing weigeren een bezoldiging toe te kennen of een lagere bezoldiging toekennen.

Naast de bezoldiging worden de gemaakte kosten vergoed, na door de vrederechter behoorlijk te zijn nagezien. De Koning kan bepaalde kosten op forfaitaire wijze begroten **en de wijze bepalen waarop de vergoeding van deze kosten wordt begroot.**

De vrederechter kan de bewindvoerder, na **mededeling** van met redenen omklede staten, een vergoeding toekennen die in overeenstemming is met de vervulde buitengewone ambtsverrichtingen. Onder buitengewone ambtsverrichtingen worden de materiële en intellectuele prestaties verstaan die niet kaderen in het dagelijks beheer van het vermogen van de beschermde persoon. De Koning kan de wijze bepalen waarop de vergoeding voor buitengewone ambtsverrichtingen wordt begroot **en kan bepalen welke ambtsverrichtingen als buitengewoon kunnen worden beschouwd.**

Behoudens in uitzonderlijke omstandigheden kan de vrederechter geen bezoldiging toekennen aan de ouder of de ouders van de beschermde persoon die aangewezen zijn als bewindvoerder.

Het is de bewindvoerder verboden, buiten de in het eerste, derde en vierde lid vermelde bezoldigingen of vergoedingen, enige bezoldiging of voordeel, van welke aard ook of van wie ook, te ontvangen met betrekking tot de uitoefening van het gerechtelijk mandaat van bewindvoerder.

Art. 22

Art. 497/6. De vrederechter kan alle maatregelen nemen om zich te informeren over de familiale, morele en materiële toestand van de beschermde persoon, alsook over diens leefomstandigheden.

In het bijzonder kan hij de procureur des Konings verzoeken om, door de bemiddeling van de bevoegde sociale dienst, over al deze punten alle dienstige inlichtingen in te winnen.

Art. 23

Art. 497/8. Ingeval de beschermde persoon een gezondheidstoestand heeft die voorkomt in de lijst bedoeld in artikel 492/5, eerste lid, wordt hij, wat de toepassing van de artikelen 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 en 499/17 betreft, geacht niet in staat te zijn kennis te nemen van het verslag.

Art. 24

Art. 498/3. § 1. De vrederechter bepaalt het tijdstip waarop of de omstandigheden waarin en de wijze waarop de bewindvoerder over de persoon verslag uitbrengt over de handelingen waarvoor hij de beschermde persoon bijstand heeft verleend.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in artikel 492/1, § 1, bedoelde beschikking brengt de bewindvoerder jaarlijks schriftelijk verslag uit aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en

Artikel 497/6. [...]

Art. 23

Art. 497/8. De vrederechter onderzoekt en keurt de verslagen bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 of 499/17 goed na minstens nagegaan te zijn of:

1° het verslag en, indien nodig, de bij het verslag gevoegde documenten, zijn neergelegd;

2° het verslag ten minste de wettelijk vereiste elementen bevat;

3° het verslag in overeenstemming is met het door de Koning opgestelde model;

4° indien er meerdere bewindvoerders zijn, de wijze van opmaak van het verslag bedoeld in artikel 498/3, § 2, derde lid, correct werd nageleefd; en

5° er geen ernstige aanwijzingen zijn van tekortkomingen of fraude in het beheer van de bewindvoerder.

Art. 24

Art. 498/3. § 1. De vrederechter bepaalt het tijdstip waarop of de omstandigheden waarin en de wijze waarop de bewindvoerder over de persoon verslag uitbrengt over de handelingen waarvoor hij de beschermde persoon bijstand heeft verleend.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in artikel 492/1, § 1, bedoelde beschikking **deelt de bewindvoerder jaarlijks een schriftelijk verslag mee** aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en

bewindvoerder over de goederen. De vrederechter kan de bewindvoerder ervan ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld :

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder, of zijn benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon;

3° een overzicht van de handelingen waarvoor de bewindvoerder bijstand heeft verleend aan de beschermde persoon.

§ 2. De bewindvoerder over de goederen brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder over de persoon. De vrederechter kan de bewindvoerder ervan ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld :

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of zijn benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon;

3° een overzicht van de handelingen waarvoor de bewindvoerder bijstand heeft verleend aan de beschermde persoon.

Ingeval de vrederechter verscheidene bewindvoerders over de goederen heeft aangesteld, bepaalt hij de wijze waarop ze dit schriftelijk verslag dienen uit te brengen.

§ 3. Onderaan het verslag brengt de vrederechter zijn goedkeuring aan. Eventuele opmerkingen of aanmerkingen waarmee de

bewindvoerder over de goederen. De vrederechter kan de bewindvoerder ervan ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld :

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder, of zijn benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon;

3° een overzicht van de handelingen waarvoor de bewindvoerder bijstand heeft verleend aan de beschermde persoon.

§ 2. De bewindvoerder over de goederen **deelt jaarlijks een schriftelijk verslag mee** aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder over de persoon. De vrederechter kan de bewindvoerder ervan ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld :

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of zijn benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon;

3° een overzicht van de handelingen waarvoor de bewindvoerder bijstand heeft verleend aan de beschermde persoon.

Ingeval de vrederechter verscheidene bewindvoerders over de goederen heeft aangesteld, bepaalt hij de wijze waarop ze dit schriftelijk verslag dienen uit te brengen.

§ 3. **De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en indien dat het geval is, keurt hij het verslag goed.** Eventuele opmerkingen of

bewindvoerder in de toekomst rekening dient te houden [...] worden aan hem overgezonden.

Het verslag wordt bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.

§ 4. De Koning bepaalt een model van verslag.

Art. 25

Art. 498/4. De bewindvoerder overhandigt binnen een maand na de beëindiging van zijn opdracht, een eindverslag opgesteld overeenkomstig artikel 498/3, § 1, derde lid, en/of 498/3, § 2, tweede lid, aan de vrederechter, aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder. Het verslag wordt in laatstgenoemd geval eveneens overhandigd aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan de bewindvoerder er evenwel van ontslaan om dit verslag over te zenden aan de beschermde persoon, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Er wordt een proces-verbaal opgemaakt waarin vastgesteld wordt dat het verslag is goedgekeurd of afgekeurd. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de reden waarom het verslag werd afgekeurd.

Elke goedkeuring van het eindverslag voorafgaand aan de datum van het proces-verbaal bedoeld in het tweede lid, is nietig.

Het verslag en het proces-verbaal worden bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.

Art. 26

aanmerkingen waarmee de bewindvoerder in de toekomst rekening dient te houden [...] worden **hem ter kennis gebracht.**

Het verslag wordt bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.

§ 4. De Koning bepaalt een model van verslag.

Art. 25

Art. 498/4. **De bewindvoerder deelt binnen een maand na de beëindiging van zijn opdracht, een eindverslag opgesteld overeenkomstig artikel 498/3, § 1, derde lid, en/of 498/3, § 2, tweede lid, mee aan de vrederechter, aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder. Het verslag wordt in laatstgenoemd geval eveneens meegedeeld aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon.** Het verslag wordt in laatstgenoemd geval eveneens overhandigd aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan de bewindvoerder er evenwel van ontslaan om dit verslag over te zenden aan de beschermde persoon, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8. Naargelang van het resultaat keurt hij het verslag goed of weigert hij het. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de reden voor de weigering om met het verslag in te stemmen.

[...]

Het verslag **wordt** bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.

Art. 26

Art. 499/6. De bewindvoerder over de persoon bezorgt uiterlijk één maand na de aanvaarding van zijn aanwijzing een verslag over de leefsituatie van de beschermde persoon aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan hem ervan ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon over te zenden, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Uiterlijk één maand na de aanvaarding van zijn aanwijzing stelt de bewindvoerder over de goederen een verslag op met betrekking tot de vermogenstoestand en de inkomstenbronnen van de beschermde persoon en zendt hij dit verslag over aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan hem ervan ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon over te zenden, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

De vrederechter kan de bewindvoerder, gelet op de omvang van zijn opdracht, evenwel van de in het eerste en tweede lid bedoelde verplichting ontslaan.

Het verslag wordt gevoegd bij het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

De Koning bepaalt een model van schriftelijk verslag.

Art. 27

Art. 499/7.§ 1. Onverminderd de bepalingen opgenomen in bijzondere wetten moet de vrederechter de bewindvoerder over de persoon bijzondere machtiging verlenen om :

1° de verblijfplaats van de beschermde persoon te wijzigen;

2° de rechten bedoeld in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt overeenkomstig artikel 14, § 2, van voornoemde wet uit te oefenen;

Art. 499/6. De bewindvoerder over de persoon **deelt uiterlijk zes weken na de kennisgeving van de beslissing waarbij een maatregel ter bescherming van de persoon bevolen is een verslag over de leefsituatie van de beschermde personen mee** aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan hem ervan ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon over te zenden, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Uiterlijk **zes weken na de kennisgeving van de beslissing waarbij een maatregel ter bescherming van de persoon bevolen** stelt de bewindvoerder over de goederen een verslag op met betrekking tot de vermogenstoestand en de inkomstenbronnen van de beschermde persoon en **deelt hij dit verslag mee** aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan hem ervan ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon over te zenden, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

De vrederechter kan de bewindvoerder, gelet op de omvang van zijn opdracht, evenwel van de in het eerste en tweede lid bedoelde verplichting ontslaan.

Het verslag wordt gevoegd bij het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

De Koning bepaalt een model van schriftelijk verslag.

Art. 27

Art. 499/7.§ 1. Onverminderd de bepalingen opgenomen in bijzondere wetten moet de vrederechter de bewindvoerder over de persoon bijzondere machtiging verlenen om :

1° de verblijfplaats van de beschermde persoon te wijzigen;

[...]

3° de beschermde persoon in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij rechtsplegingen en handelingen.

De vrederechter kan de machtiging bedoeld in het eerste lid, 2°, verlenen voor de uitoefening van alle rechten die verband houden met een bepaalde medische behandeling.

In afwijking van het eerste lid, 2°, kan de bewindvoerder die bevoegd is om op te treden krachtens de voornoemde wet van 22 augustus 2002, in geval van dringende noodzakelijkheid, zonder voorafgaande bijzondere machtiging van de vrederechter de rechten opgesomd in die wet uitoefenen. Hij brengt de vrederechter, de vertrouwenspersoon en de bewindvoerder over de goederen onverwijld op de hoogte van zijn optreden.

§ 2. De vrederechter moet de bewindvoerder over de goederen bijzondere machtiging verlenen om :

1° de goederen van de beschermde persoon, met uitzondering van de vruchten en de onbruikbare voorwerpen, te vervreemden, tenzij het beheer is opgedragen aan een in artikel 499/5, tweede lid, bedoelde instelling;

2° een lening aan te gaan;

3° de goederen van de beschermde persoon te hypothekeren of in pand te geven of toestemming te geven tot doorhaling van een hypothecaire inschrijving, met of zonder kwijting, en van de overschrijving van een bevel tot uitvoerend beslag zonder betaling en van het ontslag van ambtshalve inschrijving;

4° een pachtcontract, een handelshuurovereenkomst of een gewone huurovereenkomst van meer dan negen jaar te sluiten, alsook een handelshuurovereenkomst te hernieuwen;

5° een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel te verwerpen of te aanvaarden, wat slechts onder voorrecht van boedelbeschrijving kan geschieden. De vrederechter kan bij een met redenen omklede beschikking machtiging verlenen om een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel zuiver te aanvaarden, rekening houdende met de aard en de omvang

3° de beschermde persoon in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij rechtsplegingen en handelingen.

[...]

[...]

§ 2. De vrederechter moet de bewindvoerder over de goederen bijzondere machtiging verlenen om :

1° de goederen van de beschermde persoon, met uitzondering van de vruchten en de onbruikbare voorwerpen, te vervreemden, tenzij het beheer is opgedragen aan een in artikel 499/5, tweede lid, bedoelde instelling;

2° een lening aan te gaan;

3° de goederen van de beschermde persoon te hypothekeren of in pand te geven of toestemming te geven tot doorhaling van een hypothecaire inschrijving, met of zonder kwijting, en van de overschrijving van een bevel tot uitvoerend beslag zonder betaling en van het ontslag van ambtshalve inschrijving;

4° een pachtcontract, een handelshuurovereenkomst of een gewone huurovereenkomst van meer dan negen jaar te sluiten, alsook een handelshuurovereenkomst te hernieuwen;

5° een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel te verwerpen of te aanvaarden, wat slechts onder voorrecht van boedelbeschrijving kan geschieden. De vrederechter kan bij een met redenen omklede beschikking machtiging verlenen om een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel zuiver te aanvaarden, rekening houdende met de aard en de omvang van

van het geërfde vermogen en voor zover de baten kennelijk de lasten van het geërfde vermogen overschrijden;

6° een schenking of een legaat onder bijzondere titel te aanvaarden;

7° de beschermde persoon in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij rechtsplegingen en handelingen, behoudens voor :

- rechtsplegingen en handelingen bedoeld in de artikelen 1150, 1180, 1°, 1187, tweede lid, en 1206 van het Gerechtelijk Wetboek;

- burgerlijke partijstelling;

- geschillen met betrekking tot huurcontracten of met betrekking tot bewoning zonder akte of bewijs en

- vorderingen tot toepassing van de sociale wetgeving ten gunste van de beschermde persoon;

8° een overeenkomst van onverdeeldheid te sluiten;

9° een onroerend goed aan te kopen;

10° een dading aan te gaan of een overeenkomst tot arbitrage te sluiten;

11° een handelszaak voort te zetten. Het bestuur van de handelszaak mag worden opgedragen aan een bijzondere bewindvoerder onder het toezicht van de bewindvoerder voor de goederen. De bijzondere bewindvoerder wordt aangewezen door de vrederechter. De vrederechter kan zijn toestemming tot voortzetting van de handelszaak te allen tijde intrekken;

12° souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen, zelfs als het om voorwerpen van geringe waarde gaat, te vervreemden onverminderd artikel 499/9;

13° te berusten in een vordering betreffende onroerende rechten;

14° de betalingsdienstaanbieders te machtigen op de betaalinstrumenten van de beschermde persoon enig onderscheidingsteken aan te brengen;

15° een door de wet toegelaten erfovereenkomst aan te gaan, in de hoedanigheid van vermoedelijk erfgenaam, waarbij de vermelde erfovereenkomst echter

het geërfde vermogen en voor zover de baten kennelijk de lasten van het geërfde vermogen overschrijden;

6° een schenking of een legaat onder bijzondere titel te aanvaarden;

7° de beschermde persoon in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij rechtsplegingen en handelingen, behoudens voor :

- rechtsplegingen en handelingen bedoeld in de artikelen 1150, 1180, 1°, 1187, tweede lid, en 1206 van het Gerechtelijk Wetboek;

- burgerlijke partijstelling;

- geschillen met betrekking tot huurcontracten of met betrekking tot bewoning zonder akte of bewijs en

- vorderingen tot toepassing van de sociale wetgeving ten gunste van de beschermde persoon;

8° een overeenkomst van onverdeeldheid te sluiten;

9° een onroerend goed aan te kopen;

10° een dading aan te gaan of een overeenkomst tot arbitrage te sluiten;

11° een handelszaak voort te zetten. Het bestuur van de handelszaak mag worden opgedragen aan een bijzondere bewindvoerder onder het toezicht van de bewindvoerder voor de goederen. De bijzondere bewindvoerder wordt aangewezen door de vrederechter. De vrederechter kan zijn toestemming tot voortzetting van de handelszaak te allen tijde intrekken;

12° souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen, zelfs als het om voorwerpen van geringe waarde gaat, te vervreemden onverminderd artikel 499/9;

13° te berusten in een vordering betreffende onroerende rechten;

14° de betalingsdienstaanbieders te machtigen op de betaalinstrumenten van de beschermde persoon enig onderscheidingsteken aan te brengen;

15° een door de wet toegelaten erfovereenkomst aan te gaan, in de hoedanigheid van vermoedelijk erfgenaam, waarbij de vermelde erfovereenkomst echter niet, in hoofde van de beschermde

niet, in hoofde van de beschermde persoon, de verzaking aan rechten in een niet opengevallen nalatenschap tot gevolg kan hebben.

De afhaling en overschrijving van gelden geplaatst op een rekening van de beschermde persoon worden voor de toepassing van het eerste lid, 1°, niet beschouwd als vervreemdingen, voor zover zij voldoen aan de eisen bepaald bij artikel 499/4.

§ 3. Ingeval een rechtshandeling of proceshandeling zowel de persoon als het vermogen van de beschermde persoon betreft, kan de vrederechter de bewindvoerder tevens machtigen om alleen op te treden. Indien de zaak slechts door de bewindvoerder over de persoon of de bewindvoerder over de goederen bij hem aanhangig wordt gemaakt, wordt de andere gehoord of tenminste bij gerechtsbrief opgeroepen. Door die oproeping wordt hij partij in het geding. De bewindvoerder die de machtiging verkrijgt, brengt de andere bewindvoerder onverwijld op de hoogte van zijn optreden.

§ 4. De vrederechter kan de bewindvoerder over de goederen een bijzondere machtiging verlenen om te schenken ingeval de beschermde persoon daar zelf wilsonbekwaam toe is en uit de verklaring bedoeld in artikel 496, tweede lid, of uit vroegere schriftelijke of mondelinge verklaringen van de beschermde persoon, geuit op een tijdstip waarop hij wilsbekwaam was, de wil tot schenken uitdrukkelijk blijkt. De schenking moet in verhouding staan tot het vermogen van de beschermde persoon en mag bovendien de beschermde persoon of zijn onderhoudsgerechtigden niet behoeftig dreigen te maken. De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Art. 28

Art. 499/10. Met uitzondering van de echtgenoot of echtgenote, kan de bewindvoerder geen goederen van de beschermde persoon verkrijgen, noch rechtstreeks, noch door een tussenpersoon, behalve na bijzondere

persoon, de verzaking aan rechten in een niet opengevallen nalatenschap tot gevolg kan hebben.

De afhaling en overschrijving van gelden geplaatst op een rekening van de beschermde persoon worden voor de toepassing van het eerste lid, 1°, niet beschouwd als vervreemdingen, voor zover zij voldoen aan de eisen bepaald bij artikel 499/4.

§ 3. Ingeval een rechtshandeling of proceshandeling zowel de persoon als het vermogen van de beschermde persoon betreft, kan de vrederechter **een bewindvoerder tevens machtigen** om alleen op te treden. [...] De bewindvoerder die de machtiging verkrijgt, brengt de andere bewindvoerder onverwijld op de hoogte van zijn optreden.

§ 4. De vrederechter kan de bewindvoerder over de goederen een bijzondere machtiging verlenen om te schenken ingeval de beschermde persoon daar zelf wilsonbekwaam toe is en uit de verklaring bedoeld in artikel 496, tweede lid, of uit vroegere schriftelijke of mondelinge verklaringen van de beschermde persoon, geuit op een tijdstip waarop hij wilsbekwaam was, de wil tot schenken uitdrukkelijk blijkt. De schenking moet in verhouding staan tot het vermogen van de beschermde persoon en mag bovendien de beschermde persoon of zijn onderhoudsgerechtigden niet behoeftig dreigen te maken. [...]

Art. 28

Art. 499/10. Met uitzondering van de echtgenoot of echtgenote, kan de bewindvoerder geen goederen van de beschermde persoon verkrijgen, noch rechtstreeks, noch door een tussenpersoon, behalve na bijzondere machtiging verleend door

machtiging verleend door de vrederechter overeenkomstig de procedure bepaald bij artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek of krachtens de wet van 16 mei 1900 tot wijziging van het erfstelsel voor de kleine nalatenschappen, de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit, of in het kader van een gerechtelijke of minnelijke verdeling goedgekeurd overeenkomstig artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek. Hij kan de goederen van de beschermde persoon slechts in huur nemen als de vrederechter daartoe op schriftelijk verzoek machtiging verleent. In dat geval bepaalt de vrederechter in zijn beschikking de huurvoorwaarden, alsook de bijzondere waarborgen verbonden aan de aldus toegestane huur.

Art. 29

Art. 499/11. Ingeval geen bewindvoerder over de persoon die tot opdracht heeft te oordelen over de verblijfplaats van de beschermde persoon werd aangesteld, kan deze enkel gewijzigd worden met goedkeuring van de bewindvoerder over de goederen. Bij weigering kan de beschermde persoon of elke belanghebbende zich wenden tot de vrederechter overeenkomstig de in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure. De vrederechter oordeelt over het belang van de beschermde persoon.

Art. 30

Art. 499/14. § 1. De vrederechter bepaalt het tijdstip of de omstandigheden en de wijze waarop de bewindvoerder over de persoon verslag uitbrengt.

Bij gebreke van aanwijzingen in de beschikking bedoeld in artikel 492/1, § 1, brengt de bewindvoerder jaarlijks schriftelijk verslag uit aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en bewindvoerder over de goederen. De vrederechter kan de bewindvoerder ervan

de vrederechter overeenkomstig de procedure bepaald **in deel 4, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1, van het Gerechtelijk Wetboek** of krachtens de wet van 16 mei 1900 tot wijziging van het erfstelsel voor de kleine nalatenschappen, de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit, of in het kader van een gerechtelijke of minnelijke verdeling goedgekeurd overeenkomstig artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek. Hij kan de goederen van de beschermde persoon slechts in huur nemen als de vrederechter daartoe op schriftelijk verzoek machtiging verleent. In dat geval bepaalt de vrederechter in zijn beschikking de huurvoorwaarden, alsook de bijzondere waarborgen verbonden aan de aldus toegestane huur.

Art. 29

Art. 499/11. Ingeval geen bewindvoerder over de persoon die tot opdracht heeft te oordelen over de verblijfplaats van de beschermde persoon werd aangesteld, kan deze enkel gewijzigd worden met goedkeuring van de bewindvoerder over de goederen. Bij weigering kan de beschermde persoon of elke belanghebbende zich wenden tot de vrederechter [...] De vrederechter oordeelt over het belang van de beschermde persoon.

Art. 30

Art. 499/14. § 1. De vrederechter bepaalt het tijdstip of de omstandigheden en de wijze waarop de bewindvoerder over de persoon verslag uitbrengt.

Bij gebreke van aanwijzingen in de beschikking bedoeld in artikel 492/1, § 1, **deelt de bewindvoerder jaarlijks een schriftelijk verslag mee** aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en bewindvoerder over de goederen. De vrederechter kan de bewindvoerder ervan

ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld :

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of zijn benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon;

3° de leefsituatie van de beschermde persoon;

4° de maatregelen die de bewindvoerder heeft genomen ter bevordering van het welzijn van de beschermde persoon;

5° de wijze waarop de bewindvoerder de beschermde persoon en, in voorkomend geval, diens vertrouwenspersoon en bewindvoerder over de goederen betrokken heeft bij de uitoefening van zijn opdracht en rekening heeft gehouden met hun mening;

6° in voorkomend geval, de wijze waarop de bewindvoerder rekening heeft gehouden met de opmerkingen die de vrederechter heeft geformuleerd bij een eerder verslag.

Onderaan het verslag brengt de vrederechter zijn goedkeuring aan. Eventuele op- of aanmerkingen waarmee de bewindvoerder over de persoon in de toekomst rekening dient te houden worden aan hem overgezonden.

§ 2. De bewindvoerder over de goederen bezorgt jaarlijks een schriftelijk verslag aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder over de persoon. De vrederechter kan de bewindvoerder ervan ontslaan om dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld :

ontslaan dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld :

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of zijn benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon;

3° de leefsituatie van de beschermde persoon;

4° de maatregelen die de bewindvoerder heeft genomen ter bevordering van het welzijn van de beschermde persoon;

5° de wijze waarop de bewindvoerder de beschermde persoon en, in voorkomend geval, diens vertrouwenspersoon en bewindvoerder over de goederen betrokken heeft bij de uitoefening van zijn opdracht en rekening heeft gehouden met hun mening;

6° in voorkomend geval, de wijze waarop de bewindvoerder rekening heeft gehouden met de opmerkingen die de vrederechter heeft geformuleerd bij een eerder verslag.

De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en indien dat het geval is, keurt hij het verslag goed. Eventuele op- of aanmerkingen waarmee de bewindvoerder over de persoon in de toekomst rekening dient te houden worden **hem ter kennis gebracht.**

§ 2. De bewindvoerder over de goederen **deelt jaarlijks een schriftelijk verslag mee** aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder over de persoon. De vrederechter kan de bewindvoerder ervan ontslaan om dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld :

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of zijn benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon, en, in voorkomend geval, van zijn vertrouwenspersoon;

3° de rekeningen omvattende minstens een overzicht van de stand van het beheerde vermogen bij de aanvang en op het einde van deze periode;

4° de wijze waarop de bewindvoerder de beschermde persoon en, in voorkomend geval, diens bewindvoerder over de persoon en diens vertrouwenspersoon betrokken heeft bij de uitoefening van zijn opdracht en rekening heeft gehouden met hun mening;

5° de materiële levensvoorwaarden van de beschermde persoon;

6° in voorkomend geval, de wijze waarop de bewindvoerder rekening heeft gehouden met de opmerkingen die de vrederechter heeft geformuleerd bij een eerder verslag.

Bij het verslag wordt een fotokopie gevoegd van het laatste rekeninguittreksel ter staving van de erin vermelde saldi alsook, in voorkomend geval, een attest van de financiële instelling betreffende de belegde kapitalen.

De bewindvoerder voert een vereenvoudigde boekhouding, die tenminste betrekking heeft op de mutaties in contant geld of op de rekeningen. De vrederechter kan de bewindvoerder echter, gelet op de aard en de omvang van het te beheren vermogen, vrijstelling verlenen van deze verplichting.

De vrederechter keurt in een proces-verbaal het verslag goed. Hij kan daarbij voorbehouden en opmerkingen formuleren waarmee de bewindvoerder rekening moet houden.

Wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat de rekening tekortkomingen vertoont of wanneer de rekening vrij complex is, kan de vrederechter een technisch adviseur aanwijzen die hem technisch advies moet geven over de rekening. De vrederechter kan de kosten voor de technisch

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of zijn benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon, en, in voorkomend geval, van zijn vertrouwenspersoon;

3° de rekeningen omvattende minstens een overzicht van de stand van het beheerde vermogen bij de aanvang en op het einde van deze periode;

4° de wijze waarop de bewindvoerder de beschermde persoon en, in voorkomend geval, diens bewindvoerder over de persoon en diens vertrouwenspersoon betrokken heeft bij de uitoefening van zijn opdracht en rekening heeft gehouden met hun mening;

5° de materiële levensvoorwaarden van de beschermde persoon;

6° in voorkomend geval, de wijze waarop de bewindvoerder rekening heeft gehouden met de opmerkingen die de vrederechter heeft geformuleerd bij een eerder verslag.

Met het verslag wordt een kopie meegedeeld van het eerste en laatste rekeninguittreksel van de periode waarop het verslag betrekking heeft ter staving van de erin vermelde saldi alsook, in voorkomend geval, de attesten van de financiële instelling betreffende de belegde kapitalen.

De bewindvoerder voert een vereenvoudigde boekhouding, die tenminste betrekking heeft op de mutaties in contant geld of op de rekeningen. De vrederechter kan de bewindvoerder echter, gelet op de aard en de omvang van het te beheren vermogen, vrijstelling verlenen van deze verplichting.

De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en indien dat het geval is, keurt hij het verslag goed. Hij kan daarbij voorbehouden en opmerkingen formuleren waarmee de bewindvoerder rekening moet houden.

Wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat de rekening tekortkomingen vertoont of wanneer de rekening vrij complex is, kan de vrederechter een technisch adviseur aanwijzen die hem technisch advies moet geven over de rekening. De vrederechter kan de kosten voor de technisch

adviseur ten laste leggen van de bewindvoerder ingeval deze kennelijk tekortschoot in zijn verslaggevingsplicht of in de uitoefening van zijn opdracht.

Ingeval de vrederechter verscheidene bewindvoerders heeft aangesteld, bepaalt hij de wijze waarop deze het verslag bedoeld in het tweede lid dienen uit te brengen.

§ 3. Het verslag en het proces-verbaal worden bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.

§ 4. De Koning bepaalt een model van schriftelijk verslag en van vereenvoudigde boekhouding.

Art. 31

Art. 499/15. De bewindvoerder over de goederen kan tijdens het bewind de vrederechter verzoeken om een bewindvoerder ad hoc aan te stellen die tot opdracht heeft de reeds neergelegde bewindsrekeningen te controleren en, in voorkomend geval, er namens de beschermde persoon kwijting voor te verlenen. De procedure van artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing. De eventuele kosten komen ten laste van de bewindvoerder.

Art. 32

Art. 499/17. § 1. Indien de vrederechter de opdracht van de bewindvoerder over de persoon beëindigt bij een beschikking bedoeld in de artikelen 492/4, eerste lid, of 496/7 of indien de rechterlijke beschermingsmaatregel van rechtswege eindigt overeenkomstig artikel 492/4, derde lid, geeft de vrederechter de bewindvoerder over de persoon de opdracht om, binnen de maand na de datum van de beëindiging van zijn opdracht vermeld in de beschikking, een eindverslag, opgesteld overeenkomstig artikel 499/14, § 1, neer te leggen ter griffie.

adviseur ten laste leggen van de bewindvoerder ingeval deze kennelijk tekortschoot in zijn verslaggevingsplicht of in de uitoefening van zijn opdracht.

Ingeval de vrederechter verscheidene bewindvoerders heeft aangesteld, bepaalt hij de wijze waarop deze het verslag bedoeld in het tweede lid dienen uit te brengen.

§ 3. Het verslag **wordt** bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.

§ 4. De Koning bepaalt een model van schriftelijk verslag en van vereenvoudigde boekhouding.

Art. 31

Art. 499/15. De bewindvoerder over de goederen kan tijdens het bewind de vrederechter verzoeken om een bewindvoerder ad hoc aan te stellen die tot opdracht heeft de reeds neergelegde bewindsrekeningen te controleren en, in voorkomend geval, er namens de beschermde persoon kwijting voor te verlenen. [...]. De eventuele kosten komen ten laste van de bewindvoerder.

Art. 32

Art 499/17. De bewindvoerder deelt binnen een maand na de beëindiging van zijn opdracht, een eindverslag opgesteld overeenkomstig artikel 499/14, § 1, derde lid en/of 499/14, § 2, tweede lid, mee aan de vrederechter, aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder. Het verslag wordt in laatstgenoemd geval eveneens meegedeeld aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon.

De in het eerste lid bedoelde beschikking verplicht de bewindvoerder tevens om een kopie van het eindverslag over te zenden aan de beschermde persoon, aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder over de persoon alsook, in voorkomend geval, aan de bewindvoerder over de goederen en de vertrouwenspersoon. De vrederechter kan de bewindvoerder over de persoon er evenwel van ontslaan dit verslag over te zenden aan de beschermde persoon, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Voorts bepaalt de vrederechter in zijn beschikking de dag en het uur waarop de bewindvoerder, de beschermde persoon, de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of diens nieuwe bewindvoerder over de persoon alsook, in voorkomend geval, de bewindvoerder over de goederen en de vertrouwenspersoon, dienen te verschijnen in raadkamer. De beschikking wordt hen bij gerechtsbrief ter kennis gebracht.

Op de gestelde dag en uur wordt een proces-verbaal opgesteld waarin al dan niet vastgesteld wordt dat het verslag is neergelegd en goedgekeurd.

Elke goedkeuring van het verslag vóór de datum van het in het vierde lid bedoelde proces-verbaal, is nietig.

§ 2. Indien de vrederechter de opdracht van de bewindvoerder over de goederen beëindigt bij een beschikking bedoeld in de artikelen 492/4, eerste lid, of 496/7 of indien de rechterlijke beschermingsmaatregel van rechtswege eindigt overeenkomstig artikel 492/4, derde lid, geeft de vrederechter de bewindvoerder over de goederen de opdracht om, binnen de maand na de datum van de beëindiging van zijn opdracht vermeld in de beschikking, een eindverslag, opgesteld overeenkomstig artikel 499/14, § 2, alsook een lijst van roerende goederen die in zijn bezit zijn en die aan de rechthebbende overhandigd moeten worden, neer te leggen ter griffie.

Indien overeenkomstig artikel 496/4, § 2, verscheidene bewindvoerders over de goederen

De vrederechter gaat na of het verslag voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 497/8 en naargelang van het resultaat keurt hij het verslag goed of weigert hij het. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de reden voor de weigering om het verslag goed te keuren.

Het verslag wordt toegevoegd aan het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

Bij betwisting wordt overeenkomstig de artikelen 1358 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek rekening en verantwoording voor de rechtbank afgelegd.

werden aangesteld en de vrederechter de opdracht van één van hen beëindigt, bepaalt hij in zijn beschikking de wijze waarop het eindverslag bedoeld in het eerste lid dient te worden uitgebracht.

De in het eerste lid bedoelde beschikking verplicht de bewindvoerder tevens om een kopie van het eindverslag en de lijst van roerende goederen die in zijn bezit zijn en die aan de rechthebbende overhandigd moeten worden over te zenden aan de beschermde persoon,]2 aan de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan diens nieuwe bewindvoerder over de goederen alsook, in voorkomend geval, aan de bewindvoerder over de persoon en de vertrouwenspersoon. De vrederechter kan de bewindvoerder over de goederen er evenwel van ontslaan dit verslag over te zenden aan de beschermde persoon, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Voorts bepaalt de vrederechter in zijn beschikking de dag en het uur waarop de bewindvoerder, [2 de beschermde persoon,]2 de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of diens nieuwe bewindvoerder over de goederen alsook, in voorkomend geval, de bewindvoerder over de persoon en de vertrouwenspersoon, dienen te verschijnen in raadkamer. De beschikking wordt hen bij gerechtsbrief ter kennis gebracht.

Op de gestelde dag en uur wordt een proces-verbaal opgesteld, waarin al dan niet vastgesteld wordt dat de rekening en verantwoording is gedaan, dat de rekening is goedgekeurd en dat de uittrekkende bewindvoerder kwijting is verleend voor de rekeningen waarvoor nog geen kwijting was verleend, overeenkomstig artikel 499/15. Het proces-verbaal wordt medeondertekend door de verschijnende partijen, de vrederechter en de hoofdgriffier.

Elke goedkeuring van de definitieve rekening vóór de datum van het in het vierde lid bedoelde proces-verbaal, is nietig.

Bij betwisting wordt overeenkomstig de artikelen 1358 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek rekening en verantwoording voor de rechtbank gedaan.

§ 3. Het verslag en het proces-verbaal worden bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.

Art. 33

Art. 499/18. Zolang de definitieve rekening niet is goedgekeurd, kunnen tussen de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd en zijn vroegere bewindvoerder over de goederen geen geldige overeenkomsten worden gesloten.

Op voorlegging van een door de griffier voor eensluidend verklaard afschrift van het overeenkomstig artikel 499/17, § 2, vierde lid, opgemaakte proces-verbaal verleent de nieuwe bewindvoerder over de goederen of de vroeger beschermde persoon opheffing van de zekerheidstelling die de bewindvoerder inzake zijn beheer heeft gegeven.

Art. 34

Art. 499/19. § 1. De opdracht van de bewindvoerder eindigt op het tijdstip van het overlijden van de beschermde persoon.

§ 2. Indien de beschermde persoon tijdens de duur van het bewind overlijdt, kan de vrederechter, ambtshalve of op verzoek van de bewindvoerder, van de vertrouwenspersoon of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, in afwijking van § 1, de bewindvoerder over de goederen, bij afwezigheid van erfgenamen die zich bij deze bewindvoerder hebben aangemeld, machtigen om diens opdracht uit te oefenen tot uiterlijk twee maanden na dit overlijden.

De bevoegdheden van de bewindvoerder zijn in dat geval beperkt tot de betaling van de bezoldigingen en vergoedingen bedoeld in artikel 497/5 van het Burgerlijk Wetboek, de begrafeniskosten en de andere bevoorrechte schuldvorderingen vermeld in de artikelen 19 en 20 van de hypotheekwet van 16 december 1851

Art. 33

Art. 499/18. Zolang het verslag bedoeld in artikel 499/17, eerste lid niet goedgekeurd en meegedeeld is overeenkomstig die bepaling, kunnen tussen de persoon ten aanzien van wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd en zijn vroegere bewindvoerder over de goederen geen geldige overeenkomsten worden gesloten en blijft artikel 908 van toepassing.

De nieuwe bewindvoerder over de goederen of de vroeger beschermde persoon kan slechts opheffing van de zekerheidstelling die de bewindvoerder inzake zijn beheer heeft gegeven verlenen ten vroegste nadat het verslag bedoeld in artikel 499/17, eerste lid goedgekeurd en meegedeeld is overeenkomstig die bepaling.

Art. 34

Art. 499/19. § 1. Art. 499/19. § 1. De opdracht van de bewindvoerder eindigt op het tijdstip van het overlijden van de beschermde persoon.

§ 2. Indien de beschermde persoon tijdens de duur van het bewind overlijdt, kan de vrederechter, ambtshalve of op verzoek van de bewindvoerder, van de vertrouwenspersoon of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, in afwijking van § 1, de bewindvoerder over de goederen, bij afwezigheid van erfgenamen die zich bij deze bewindvoerder hebben aangemeld, machtigen om diens opdracht uit te oefenen tot uiterlijk zes maanden na dit overlijden.

De bevoegdheden van de bewindvoerder zijn in dat geval beperkt tot de eventuele teruggave van een goed dat de persoon als hoofdverblijfplaats had gehuurd met inbegrip van het recht om te beschikken over de huurwaarborg en de betaling bij voorafneming op de tegoeden van de nalatenschap van de bezoldigingen en

evenals de rusthuiskosten voor zover deze dateren van vóór het overlijden van de beschermde persoon.

In afwijking van artikel 499/17, § 2, legt de bewindvoerder binnen de termijn bedoeld in het eerste lid, zijn definitief verslag en rekening neer ter griffie, waar de erfgenamen van de beschermde persoon en de notaris die belast is met de aangifte en de verdeling van de nalatenschap ervan kennis kunnen nemen. Dit geldt onverminderd de toepassing van de artikelen 1358 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 35

Art. 500/2. In afwijking van artikel 499/14 bepaalt de vrederechter binnen een maand nadat het verslag bedoeld in artikel 499/6 bij het administratief dossier is gevoegd, na de ouders, de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon te hebben gehoord, het tijdstip waarop of de omstandigheden waarin en de wijze waarop de ouders verslag uitbrengen.

Art. 36

Art. 500/3. § 1. Ingeval beide ouders aangesteld zijn tot bewindvoerder oefenen zij gezamenlijk het bewind uit.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke ouder geacht te handelen met instemming van de andere ouder wanneer hij, alleen, een daad van beheer van de goederen van de beschermde persoon verricht, behoudens de bij wet bepaalde uitzonderingen.

vergoedingen bedoeld in artikel 497/5, de begrafeniskosten en de andere bevoorrechte schuldvorderingen vermeld in de artikelen 19 en 20 van de hypotheekwet van 16 december 1851 evenals de rusthuiskosten voor zover deze dateren van voor het overlijden van de beschermde persoon.

De opdracht van de bewindvoerder eindigt in ieder geval op het tijdstip waarop de curator over de onbeheerde nalatenschap zijn opdracht aanvat of op het tijdstip waarop een erfgenaam zich aanmeldt. De bewindvoerder deelt deze informatie mee aan de vrederechter.”

In afwijking van artikel 499/17, eerste lid, deelt de bewindvoerder, binnen de termijn bedoeld in het eerste lid, zijn definitief verslag en rekening mee aan de griffie, waar de erfgenamen van de beschermde persoon en de notaris die belast is met de aangifte en de verdeling van de nalatenschap ervan kennis kunnen nemen. Dit geldt onverminderd de toepassing van de artikelen 1358 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 35

Art. 500/2. In afwijking van artikel 499/14 bepaalt de vrederechter **in de beschikking die de ouders als bewindvoerders van de beschermde persoon aanstelt**, het tijdstip waarop of de omstandigheden waarin en de wijze waarop de ouders verslag uitbrengen.

Art. 36

Art. 500/3. § 1. Ingeval beide ouders aangesteld zijn tot bewindvoerder oefenen zij gezamenlijk het bewind uit.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke ouder geacht te handelen met instemming van de andere ouder wanneer hij, alleen, een daad van beheer van de goederen van de beschermde persoon verricht, behoudens de bij wet bepaalde uitzonderingen.

Geschillen tussen de ouders worden beslecht in het belang van de beschermde persoon waarbij de voorkeur wordt gegeven aan de bemiddeling overeenkomstig de artikelen 1724 tot 1737 van het Gerechtelijk Wetboek en bij ontstentenis daarvan overeenkomstig de procedure bepaald bij artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. Indien een derde optreedt als bewindvoerder, worden conflicten tussen deze derde en de ouders die eveneens als bewindvoerder werden aangesteld beslecht in het belang van de beschermde persoon overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 37

Art. 501. De te beschermen of beschermde persoon heeft het recht zich, tijdens de hele duur van het bewin>, te laten bijstaan door een door hemzelf aangewezen vertrouwenspersoon.

De homologatie van de aanwijzing van de vertrouwenspersoon gebeurt door een schriftelijk of mondeling verzoek dat daartoe bij de aanvang of tijdens de duur van het <bewind> aan de vrederechter wordt gericht door de beschermde of de te beschermen persoon, door een derde in diens belang, dan wel door de procureur des Konings. De vrederechter vergewist zich vooraf van zijn aanvaarding en oordeelt bij een met bijzondere redenen omklede beschikking.

Indien de persoon die overeenkomstig de artikelen 496 en 496/1 is aangewezen, de functie van vertrouwenspersoon aanvaardt, homologeert de vrederechter de aanwijzing, tenzij ernstige redenen met betrekking tot het belang van de beschermde persoon, die nauwkeurig zijn omschreven in de gronden van de beschikking, uitsluiten dat deze keuze wordt gevolgd.

Indien de beschermde persoon zelf geen vertrouwenspersoon heeft aangewezen, kan de vrederechter de mogelijkheid onderzoeken om alsnog de aanwijzing van een vertrouwenspersoon te homologeren overeenkomstig het tweede en het derde lid,

Geschillen tussen de ouders worden beslecht in het belang van de beschermde persoon **na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen, overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.**

§ 2. Indien een derde optreedt als bewindvoerder, worden conflicten tussen deze derde en de ouders die eveneens als bewindvoerder werden aangesteld beslecht in het belang van de beschermde persoon [...].

Art. 37

Art. 501. De te beschermen of beschermde persoon heeft het recht zich, tijdens de hele duur van het bewin>, te laten bijstaan door een door hemzelf aangewezen vertrouwenspersoon.

De homologatie van de aanwijzing van de vertrouwenspersoon gebeurt door een schriftelijk of mondeling verzoek dat daartoe bij de aanvang of tijdens de duur van het <bewind> aan de vrederechter wordt gericht door de beschermde of de te beschermen persoon, door een derde in diens belang, dan wel door de procureur des Konings. De vrederechter vergewist zich vooraf van zijn aanvaarding en oordeelt bij een met bijzondere redenen omklede beschikking.

Indien de persoon die overeenkomstig de artikelen 496 en 496/1 is aangewezen, de functie van vertrouwenspersoon aanvaardt, homologeert de vrederechter de aanwijzing, tenzij ernstige redenen met betrekking tot het belang van de beschermde persoon, die nauwkeurig zijn omschreven in de gronden van de beschikking, uitsluiten dat deze keuze wordt gevolgd.

Indien de beschermde persoon zelf geen vertrouwenspersoon heeft aangewezen, kan de vrederechter de mogelijkheid onderzoeken om alsnog de aanwijzing van een vertrouwenspersoon te homologeren overeenkomstig het tweede en

dan wel ambtshalve een vertrouwenspersoon aan te wijzen.

Artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.

Als vertrouwenspersoon kunnen niet worden aangewezen :

1° de bewindvoerder van de beschermde persoon;

2° personen ten aanzien van wie een rechterlijke of een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel werd genomen;

3° rechtspersonen;

4° personen die, overeenkomstig artikel 32 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, volledig ontzet zijn uit het ouderlijk gezag;

5° ingeval het bewind wordt uitgeoefend door beide ouders of één van beide, een bloedverwant van de beschermde persoon tot en met de tweede graad.

In uitzonderlijke omstandigheden kan de vrederechter evenwel bij een met bijzondere redenen omklede beschikking afwijken van het zesde lid, 5°, ingeval hij vaststelt dat dit het belang van de beschermde persoon dient.

De vrederechter kan de aanwijzing van de vertrouwenspersoon weigeren op grond van diens uittreksel uit het strafregister.

In het belang van de beschermde persoon kan hij verscheidene vertrouwenspersonen aanwijzen.

In voorkomend geval preciseert hij de bevoegdheden van de verscheidene vertrouwenspersonen, alsook de wijze waarop zij hun bevoegdheid uitoefenen.

Art. 38

Art. 501/1. De beschermde persoon kan te allen tijde afzien van de ondersteuning van de vertrouwenspersoon of een andere vertrouwenspersoon aanwijzen. De procedure

het derde lid, dan wel ambtshalve een vertrouwenspersoon aan te wijzen.

[...]

Als vertrouwenspersoon kunnen niet worden aangewezen :

1° de bewindvoerder van de beschermde persoon;

2° personen ten aanzien van wie een rechterlijke of een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel werd genomen;

3° rechtspersonen;

4° personen die, overeenkomstig artikel 32 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, volledig ontzet zijn uit het ouderlijk gezag;

5° ingeval het bewind wordt uitgeoefend door beide ouders of één van beide, een bloedverwant van de beschermde persoon tot en met de tweede graad.

In uitzonderlijke omstandigheden kan de vrederechter evenwel bij een met bijzondere redenen omklede beschikking afwijken van het zesde lid, 5°, ingeval hij vaststelt dat dit het belang van de beschermde persoon dient.

De vrederechter kan de aanwijzing van de vertrouwenspersoon weigeren op grond van diens uittreksel uit het strafregister.

In het belang van de beschermde persoon kan hij verscheidene vertrouwenspersonen aanwijzen.

In voorkomend geval preciseert hij de bevoegdheden van de verscheidene vertrouwenspersonen, alsook de wijze waarop zij hun bevoegdheid uitoefenen.

Art. 38

Art. 501/1. De beschermde persoon kan te allen tijde afzien van de ondersteuning van de vertrouwenspersoon of een andere vertrouwenspersoon aanwijzen. De procedure

wordt ingeleid bij schriftelijk of mondeling verzoek.

Artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.

De vrederechter kan, te allen tijde, in het belang van de te beschermen persoon, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een bewindvoerder of van de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking beslissen dat de vertrouwenspersoon zijn functie niet meer mag uitoefenen.

Art. 39

Art. 40

Art. 905. Onverminderd de artikelen 903 en 904, kan de persoon die op grond van artikel 492/1 onbekwaam is verklaard om te beschikken, hetzij bij schenking onder de levenden hetzij bij testament, toch beschikken na machtiging, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

Als de vrederechter met toepassing van het eerste lid de beschermde persoon toestaat bij testament te beschikken, kan deze alleen bij authentieke akte een testament maken, zonder dat hij het ontwerp ervan aan de vrederechter moet voorleggen.

In afwijking van het derde lid kan de vrederechter toestaan dat een internationaal testament wordt opgesteld wanneer aan de in artikel 972 bedoelde vormvereisten voor het testament bij openbare akte niet kan worden

wordt ingeleid bij schriftelijk of mondeling verzoek.

[...]

De vrederechter kan, te allen tijde, in het belang van de te beschermen persoon, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een bewindvoerder of van de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking beslissen dat de vertrouwenspersoon zijn functie niet meer mag uitoefenen.

Art. 39

Art. 501/3. De geschillen tussen de vertrouwenspersoon en de beschermde persoon of één van de bewindvoerders en tussen de vertrouwenspersonen worden geregeld door de vrederechter in het belang van de beschermde persoon, na getracht te hebben het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen, overeenkomstig artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 40

Art. 905. Onverminderd de artikelen 903 en 904, kan de persoon die op grond van artikel 492/1 onbekwaam is verklaard om te beschikken, hetzij bij schenking onder de levenden hetzij bij testament, toch beschikken na machtiging, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

Als de vrederechter met toepassing van het eerste lid de beschermde persoon toestaat bij testament te beschikken, kan deze alleen bij authentieke akte een testament maken, zonder dat hij het ontwerp ervan aan de vrederechter moet voorleggen.

In afwijking van het derde lid kan de vrederechter toestaan dat een internationaal testament wordt opgesteld wanneer aan de in artikel 972 bedoelde vormvereisten voor het testament bij openbare akte niet kan worden voldaan wegens de

voldaan wegens de lichamelijke ongeschiktheid van de beschermde persoon.

Bovendien mag de vrederechter machtiging om te schenken weigeren indien de schenking de beschermde persoon of zijn onderhoudsgerechtigden behoeftig dreigt te maken.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Art. 41

Art. 908. De in boek 1, titel XI, hoofdstuk II/1, bedoelde bewindvoerder en eenieder die een gerechtelijk mandaat uitoefent, kunnen geen schenking of legaat ontvangen van de beschermde persoon of de persoon ten aanzien van wie hij dit mandaat uitoefent. De uitzonderingen bepaald in artikel 909, derde lid, 2° en 3° zijn van overeenkomstige toepassing.

Art. 42

Art. 1100/2. § 1. Een minderjarige kan enkel partij zijn bij een erfovereenkomst in de hoedanigheid van vermoedelijk erfgenaam, waarbij de erfovereenkomst echter niet, in hoofde van de minderjarige, de verzaking aan rechten in een niet opengevallen nalatenschap tot gevolg kan hebben. Artikel 410, § 1, 10° is van toepassing.

§ 2. De persoon die, krachtens artikel 492/1, § 2, onbekwaam werd verklaard om een erfovereenkomst aan te gaan, kan deze toch aangaan, met alle eraan verbonden gevolgen, na machtiging, op zijn verzoek, door de vrederechter bedoeld in artikel 628, 3° van het Gerechtelijk Wetboek. De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon. De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

lichamelijke ongeschiktheid van de beschermde persoon.

Bovendien mag de vrederechter machtiging om te schenken weigeren indien de schenking de beschermde persoon of zijn onderhoudsgerechtigden behoeftig dreigt te maken.

[...]

Art. 41

Art. 908. De in boek 1, titel XI, hoofdstuk II/1, bedoelde bewindvoerder en eenieder die een gerechtelijk mandaat uitoefent, kunnen geen voordeel genieten van beschikkingen onder de levenden of bij testament die de beschermde persoon of de persoon ten aanzien van wie dit mandaat wordt uitgeoefend tijdens de rechterlijke bescherming of dit mandaat te hunnen behoefte mocht hebben gemaakt. Deze bepaling is niet van toepassing op de personen genoemd in artikel 496, eerste lid en artikel 909, derde lid, 2° en 3°.

Art. 42

Art. 1100/2. § 1. Een minderjarige kan enkel partij zijn bij een erfovereenkomst in de hoedanigheid van vermoedelijk erfgenaam, waarbij de erfovereenkomst echter niet, in hoofde van de minderjarige, de verzaking aan rechten in een niet opengevallen nalatenschap tot gevolg kan hebben. Artikel 410, § 1, 10° is van toepassing.

§ 2. De persoon die, krachtens artikel 492/1, § 2, onbekwaam werd verklaard om een erfovereenkomst aan te gaan, kan deze toch aangaan, met alle eraan verbonden gevolgen, na machtiging, op zijn verzoek, door de vrederechter bedoeld in artikel 628, 3° van het Gerechtelijk Wetboek. De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

[...]

Bij gebrek aan de in het eerste lid bedoelde machtiging kan de beschermde persoon enkel partij zijn bij een erfovereenkomst in de hoedanigheid van vermoedelijk erfgenaam, waarbij de erfovereenkomst echter niet, in hoofde van de beschermde persoon, de verzaking aan rechten in een niet opengevallen nalatenschap tot gevolg kan hebben. Artikel 499/7, § 2, 15° is van toepassing.

Art. 43

Art. 1397/1. De beschermde persoon die krachtens artikel 492/1 onbekwaam werd verklaard om een huwelijkscontract af te sluiten, kan een huwelijkscontract aangaan en zijn huwelijksvermogenstelsel wijzigen na hiertoe, op zijn verzoek, te zijn gemachtigd door de vrederechter, op basis van het door de notaris opgestelde ontwerp.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

In bijzondere gevallen kan de vrederechter de bewindvoerder machtigen alleen op te treden of hem toestaan de beschermde persoon bij te staan. De bij artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde rechtspleging is van toepassing. Bij het verzoekschrift wordt een kopie gevoegd van de notariële ontwerpakte.

Art. 44

Art. 1426. § 1. Indien een der echtgenoten blijkt geeft van ongeschiktheid in het bestuur van het gemeenschappelijk vermogen zowel als van zijn eigen vermogen of de belangen van het gezin in gevaar brengt, kan de andere echtgenoot vorderen dat de bestuursbevoegdheden hem geheel of gedeeltelijk worden ontnomen.

De familierechtbank kan dat bestuur opdragen, hetzij aan de eiser, hetzij aan een derde, die zij aanwijst.

Die beslissing kan worden herroepen, indien de redenen waarop zij gegrond was, komen te vervallen.

Bij gebrek aan de in het eerste lid bedoelde machtiging kan de beschermde persoon enkel partij zijn bij een erfovereenkomst in de hoedanigheid van vermoedelijk erfgenaam, waarbij de erfovereenkomst echter niet, in hoofde van de beschermde persoon, de verzaking aan rechten in een niet opengevallen nalatenschap tot gevolg kan hebben. Artikel 499/7, § 2, 15° is van toepassing.

Art. 43

Art. 1397/1. De beschermde persoon die krachtens artikel 492/1 onbekwaam werd verklaard om een huwelijkscontract af te sluiten, kan een huwelijkscontract aangaan en zijn huwelijksvermogenstelsel wijzigen na hiertoe, op zijn verzoek, te zijn gemachtigd door de vrederechter, op basis van het door de notaris opgestelde ontwerp.

[...]

In bijzondere gevallen kan de vrederechter de bewindvoerder machtigen alleen op te treden of hem toestaan de beschermde persoon bij te staan. [...] Bij het verzoekschrift wordt een kopie gevoegd van de notariële ontwerpakte.

Art. 44

Art. 1426. § 1. Indien een der echtgenoten blijkt geeft van ongeschiktheid in het bestuur van het gemeenschappelijk vermogen zowel als van zijn eigen vermogen of de belangen van het gezin in gevaar brengt, kan de andere echtgenoot vorderen dat de bestuursbevoegdheden hem geheel of gedeeltelijk worden ontnomen.

De familierechtbank kan dat bestuur opdragen, hetzij aan de eiser, hetzij aan een derde, die zij aanwijst.

Die beslissing kan worden herroepen, indien de redenen waarop zij gegrond was, komen te vervallen.

§ 2. Iedere rechterlijke beslissing waarbij aan een der echtgenoten zijn bestuursbevoegdheden worden ontnomen of waarbij die bevoegdheden hem worden teruggegeven, wordt door de griffier ter kennis gebracht van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats waar het huwelijk voltrokken is; deze maakt er melding van op de kant van de huwelijksakte.

Indien het huwelijk niet in België is voltrokken, wordt de beslissing ter kennis gebracht van de ambtenaar van de burgerlijke stand van het eerste district Brussel, die de beslissing overschrijft in het register van de huwelijksakten.

§ 3. Indien de echtgenoot aan wie het bestuur onttrokken of teruggegeven wordt, koopman is, geeft de griffier daarvan bericht aan de Kruispuntbank van Ondernemingen.

§ 4. Artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek is mede van toepassing.

Art. 45

Art. 1475. § 1. Onder "wettelijke samenwoning" wordt verstaan de toestand van samenleven van twee personen die een verklaring hebben afgelegd overeenkomstig artikel 1476.

§ 2. Om een verklaring van wettelijke samenwoning te kunnen afleggen, moeten beide partijen voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° niet verbonden zijn door een huwelijk of door een andere wettelijke samenwoning;

2° bekwaam zijn om contracten aan te gaan overeenkomstig de artikelen 1123 en 1124.

De persoon die krachtens artikel 492/1, § 1, derde lid, 10°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter gemachtigd worden om een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen.

§ 2. Iedere rechterlijke beslissing waarbij aan een der echtgenoten zijn bestuursbevoegdheden worden ontnomen of waarbij die bevoegdheden hem worden teruggegeven, wordt door de griffier ter kennis gebracht van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats waar het huwelijk voltrokken is; deze maakt er melding van op de kant van de huwelijksakte.

Indien het huwelijk niet in België is voltrokken, wordt de beslissing ter kennis gebracht van de ambtenaar van de burgerlijke stand van het eerste district Brussel, die de beslissing overschrijft in het register van de huwelijksakten.

§ 3. Indien de echtgenoot aan wie het bestuur onttrokken of teruggegeven wordt, koopman is, geeft de griffier daarvan bericht aan de Kruispuntbank van Ondernemingen.

§ 4. Artikel **1250** van het Gerechtelijk Wetboek is mede van toepassing.

Art. 45

Art. 1475. § 1. Onder "wettelijke samenwoning" wordt verstaan de toestand van samenleven van twee personen die een verklaring hebben afgelegd overeenkomstig artikel 1476.

§ 2. Om een verklaring van wettelijke samenwoning te kunnen afleggen, moeten beide partijen voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° niet verbonden zijn door een huwelijk of door een andere wettelijke samenwoning;

2° bekwaam zijn om contracten aan te gaan overeenkomstig de artikelen 1123 en 1124.

[...]

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Art. 46

Art. 1476. § 1. Een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd door middel van een geschrift dat tegen ontvangstbewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats.

Dat geschrift bevat de volgende gegevens :

1° de datum van de verklaring;

2° de naam, de voornamen, de plaats en de datum van geboorte en de handtekening van beide partijen;

3° de gemeenschappelijke woonplaats;

4° de vermelding van de wil van beide partijen om wettelijk samen te wonen;

5° de vermelding dat beide partijen vooraf kennis hebben genomen van de inhoud van de artikelen 1475 tot 1479;

6° ...

De ambtenaar van de burgerlijke stand gaat na of beide partijen voldoen aan de wettelijke voorwaarden inzake de wettelijke samenwoning en maakt in voorkomend geval melding van de verklaring in het bevolkingsregister.

(Artikel 64, §§ 3 en 4, is van overeenkomstige toepassing op de akten van de burgerlijke stand en de bewijzen, die, in voorkomend geval, worden gevraagd tot staving dat is voldaan aan de wettelijke voorwaarden.)

§ 2. De wettelijke samenwoning houdt op wanneer een van de partijen in het huwelijk treedt of overlijdt, of wanneer er een einde aan

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Art. 46

Art. 1476. § 1. Een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd door middel van een geschrift dat tegen ontvangstbewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats.

Dat geschrift bevat de volgende gegevens :

1° de datum van de verklaring;

2° de naam, de voornamen, de plaats en de datum van geboorte en de handtekening van beide partijen;

3° de gemeenschappelijke woonplaats;

4° de vermelding van de wil van beide partijen om wettelijk samen te wonen;

5° de vermelding dat beide partijen vooraf kennis hebben genomen van de inhoud van de artikelen 1475 tot 1479;

6° ...

De ambtenaar van de burgerlijke stand gaat na of beide partijen voldoen aan de wettelijke voorwaarden inzake de wettelijke samenwoning en maakt in voorkomend geval melding van de verklaring in het bevolkingsregister.

(Artikel 64, §§ 3 en 4, is van overeenkomstige toepassing op de akten van de burgerlijke stand en de bewijzen, die, in voorkomend geval, worden gevraagd tot staving dat is voldaan aan de wettelijke voorwaarden.)

§ 2. De wettelijke samenwoning houdt op wanneer een van de partijen in het huwelijk treedt of overlijdt, of wanneer er een einde aan wordt

wordt gemaakt overeenkomstig het bepaalde in deze paragraaf.

De wettelijke samenwoning kan worden beëindigd hetzij in onderlinge overeenstemming door de samenwonenden, hetzij eenzijdig door een van de samenwonenden door middel van een schriftelijke verklaring die tegen ontvangstbewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, zoals bepaald in het volgende lid. Dit geschrift bevat de volgende gegevens :

1° de datum van de verklaring;

2° de naam, de voornamen, de plaats en de datum van geboorte van beide partijen en de handtekening van beide partijen of van de partij die de verklaring aflegt;

3° de woonplaats van beide partijen;

4° de vermelding van de wil de wettelijke samenwoning te beëindigen.

De verklaring van de beëindiging in onderlinge overeenstemming wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van beide partijen of, indien de partijen geen woonplaats hebben in dezelfde gemeente, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van één van hen. In dat geval geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis van de beëindiging binnen acht dagen bij aangetekende brief aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van de andere partij.

De eenzijdige verklaring van de beëindiging wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van beide partijen of, indien de partijen geen woonplaats hebben in dezelfde gemeente, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de woonplaats van de partij die de verklaring aflegt. De ambtenaar van de burgerlijke stand betekent binnen acht dagen de beëindiging bij gerechtsdeurwaardersexploot aan de andere partij en in voorkomend geval geeft hij er kennis van bij aangetekende brief binnen dezelfde termijn aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van de andere partij.

gemaakt overeenkomstig het bepaalde in deze paragraaf.

De wettelijke samenwoning kan worden beëindigd hetzij in onderlinge overeenstemming door de samenwonenden, hetzij eenzijdig door een van de samenwonenden door middel van een schriftelijke verklaring die tegen ontvangstbewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, zoals bepaald in het volgende lid. Dit geschrift bevat de volgende gegevens :

1° de datum van de verklaring;

2° de naam, de voornamen, de plaats en de datum van geboorte van beide partijen en de handtekening van beide partijen of van de partij die de verklaring aflegt;

3° de woonplaats van beide partijen;

4° de vermelding van de wil de wettelijke samenwoning te beëindigen.

De verklaring van de beëindiging in onderlinge overeenstemming wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van beide partijen of, indien de partijen geen woonplaats hebben in dezelfde gemeente, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van één van hen. In dat geval geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis van de beëindiging binnen acht dagen bij aangetekende brief aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van de andere partij.

De eenzijdige verklaring van de beëindiging wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van beide partijen of, indien de partijen geen woonplaats hebben in dezelfde gemeente, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de woonplaats van de partij die de verklaring aflegt. De ambtenaar van de burgerlijke stand betekent binnen acht dagen de beëindiging bij gerechtsdeurwaardersexploot aan de andere partij en in voorkomend geval geeft hij er kennis van bij aangetekende brief binnen dezelfde termijn aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van de andere partij.

In elk geval moeten de kosten van de betekening en de kennisgeving vooraf worden betaald door hen die de verklaring afleggen.

De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt melding van de beëindiging van de wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister.

De persoon die krachtens artikel 492/1, § 1, derde lid, 10°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen, kan, op zijn, verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter gemachtigd worden om de wettelijke samenwoning te beëindigen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Art. 47

Art. 2003.Lastgeving eindigt :

Door herroeping van de volmacht van de lasthebber,

Door opzegging van de lastgeving door de lasthebber,

Door de (...) dood, of het kennelijk vermogen, hetzij van de lastgever, hetzij van de lasthebber.

Wat de lastgevingen bedoeld in artikel 489 betreft, ingeval de lastgever komt te verkeren in een staat bedoeld in artikel 488/1 of 488/2 en de lastgeving niet voldoet aan de eisen bepaald in de artikelen 490 en 490/1, § 1.

In elk geval moeten de kosten van de betekening en de kennisgeving vooraf worden betaald door hen die de verklaring afleggen.

De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt melding van de beëindiging van de wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister.

De persoon die krachtens artikel 492/1, § 1, derde lid, 10°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen, kan, op zijn, verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter gemachtigd worden om de wettelijke samenwoning te beëindigen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

[...]

Art. 47

Art. 2003.Lastgeving eindigt :

Door herroeping van de volmacht van de lasthebber,

Door opzegging van de lastgeving door de lasthebber,

Door de (...) dood, of het kennelijk vermogen, hetzij van de lastgever, hetzij van de lasthebber.

Wat betreft de algemene lastgeving bedoeld in artikel 1987 of de lastgeving bedoeld in artikel 489, ingeval de lastgever komt te verkeren in een staat bedoeld in artikel 488/1 of 488/2 en de lastgeving niet voldoet aan de eisen bepaald in de artikelen 490 en 490/1, § 1. Van het voorgaande kan worden afgeweken indien dit uitdrukkelijk werd bedongen in het kader van een lastgevingsovereenkomst waarbij meerdere lastgevers eenzelfde belang nastreven of ingeval de lastgeving onlosmakelijk deel uitmaakt van een complexe overeenkomst die hoofdzakelijk andere rechtshandelingen tot voorwerp heeft.

De lastgeving eindigt in alle gevallen indien de lasthebber komt te verkeren in een staat bedoeld in artikel 488/1 of artikel 488/2.

HOOFDSTUK 2 - Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 48

Art. 594. De vrederechter doet op verzoekschrift uitspraak:

1° op vorderingen tot aanwijzing van deskundigen wanneer dit hem toekomt krachtens overeenkomst tussen partijen of krachtens de wet, of wanneer het voorwerp van het deskundigenonderzoek tot zijn volstreekte bevoegdheid behoort;

2° in geval van voogdij, over het verzet van de wettelijke vertegenwoordiger tegen de uitoefening van de rechten van de niet ontvoogde minderjarige om de op diens spaarboekje ingeschreven sommen op te vragen;

3° over het verzet van de vader of de voogd tegen de aansluiting van de minderjarige bij een beroepsvereniging;

4° over het verzet van de militair tegen betaling van de militievergoeding aan de (echtgenoot);

5° over het verzet tegen de uitbetaling van uitkeringen welke geheel of gedeeltelijk worden verleend uit de middelen van:

a) de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, zoals bedoeld in artikel 44 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

b) het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers, zoals bedoeld in artikel 5 van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden;

c) de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;

HOOFDSTUK 2 - Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 48

Art. 594. De vrederechter doet op verzoekschrift uitspraak:

1° op vorderingen tot aanwijzing van deskundigen wanneer dit hem toekomt krachtens overeenkomst tussen partijen of krachtens de wet, of wanneer het voorwerp van het deskundigenonderzoek tot zijn volstreekte bevoegdheid behoort;

2° in geval van voogdij, over het verzet van de wettelijke vertegenwoordiger tegen de uitoefening van de rechten van de niet ontvoogde minderjarige om de op diens spaarboekje ingeschreven sommen op te vragen;

3° over het verzet van de vader of de voogd tegen de aansluiting van de minderjarige bij een beroepsvereniging;

4° over het verzet van de militair tegen betaling van de militievergoeding aan de (echtgenoot);

5° over het verzet tegen de uitbetaling van uitkeringen welke geheel of gedeeltelijk worden verleend uit de middelen van:

a) de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, zoals bedoeld in artikel 44 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

b) het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers, zoals bedoeld in artikel 5 van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden;

c) de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;

6° op de verzoeken die bij hem worden ingediend in verband met de voogdij van minderjarigen [2 ...]2 alsook ter uitvoering van de artikelen 378 en 483 van het Burgerlijk Wetboek;

7° op de verzoeken inzake specifieke voogdij als voorzien in Titel XIII, Hoofdstuk 6. - " Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen " van de programmawet van 24 december 2002;

8° over het verzet van de voogd, de toeziende voogd, de curator of de rechthebbende, tegen de uitbetaling van de gezinsbijslag aan de bijslagtrekkende zoals het is bedoeld in artikel 69, § 3, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, buiten het geval waar de vordering bij de jeugdrechtbank aanhangig gemaakt wordt op grond van artikel 29 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

9° in geval van een minderjarige onder voogdij, over het verzet tegen de betaling aan de bijslagtrekkende van de gezinsbijslag voor zelfstandigen, tenzij een vordering bij de jeugdrechtbank aanhangig gemaakt werd op grond van artikel 29 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

10° over verzoeken om machtiging op grond van de artikelen 236 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en 143 van het Wetboek der successierechten;

11° over de verzoeken om machtiging tot hypothecaire inschrijving die door de ontvanger [8 ...]8 worden gedaan krachtens artikel 87 van het Wetboek der successierechten;

12° over verzoeken om aanwijzing van een bewindvoerder ad hoc ten einde in een (besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid) een onbekwaamverklarde vennoot te vertegenwoordigen;

13° (opgeheven)

14° over het verzoek van medeëigenaars, vruchtgebruikers of degenen die een recht hebben van erfpacht, opstal, gebruik of bewoning, om aanstelling van een gemeenschappelijke lasthebber die zitting neemt in de algemene vergadering van de polder of van de watering;

6° op de verzoeken die bij hem worden ingediend in verband met de voogdij van minderjarigen [2 ...]2 alsook ter uitvoering van de artikelen 378 en 483 van het Burgerlijk Wetboek;

7° op de verzoeken inzake specifieke voogdij als voorzien in Titel XIII, Hoofdstuk 6. - " Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen " van de programmawet van 24 december 2002;

8° over het verzet van de voogd, de toeziende voogd, de curator of de rechthebbende, tegen de uitbetaling van de gezinsbijslag aan de bijslagtrekkende zoals het is bedoeld in artikel 69, § 3, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, buiten het geval waar de vordering bij de jeugdrechtbank aanhangig gemaakt wordt op grond van artikel 29 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

9° in geval van een minderjarige onder voogdij, over het verzet tegen de betaling aan de bijslagtrekkende van de gezinsbijslag voor zelfstandigen, tenzij een vordering bij de jeugdrechtbank aanhangig gemaakt werd op grond van artikel 29 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

10° over verzoeken om machtiging op grond van de artikelen 236 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en 143 van het Wetboek der successierechten;

11° over de verzoeken om machtiging tot hypothecaire inschrijving die door de ontvanger [8 ...]8 worden gedaan krachtens artikel 87 van het Wetboek der successierechten;

12° over verzoeken om aanwijzing van een bewindvoerder ad hoc ten einde in een (besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid) een onbekwaamverklarde vennoot te vertegenwoordigen;

13° (opgeheven)

14° over het verzoek van medeëigenaars, vruchtgebruikers of degenen die een recht hebben van erfpacht, opstal, gebruik of bewoning, om aanstelling van een gemeenschappelijke lasthebber die zitting neemt in de algemene vergadering van de polder of van de watering;

15° over de verzoeken die bij hem worden ingediend krachtens de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke;

16° over elk verzoek dat tot hem is gericht met toepassing van de artikelen 490 tot 501/2 van het Burgerlijk Wetboek.

16° /1 op de vorderingen om maatregelen tot gerechtelijk bescherming, als bedoeld in de artikelen 1238 tot 1252;

16°/2 over vorderingen betreffende het vermoeden van afwezigheid bedoeld in artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek;

17° over het verzoek van openbare ambtenaren om aflevering van een uitvoerbaar afschrift voor de terugbetaling van de bedragen die zij hebben voorgesloten bij uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten;

18° over het verzoek om vaststelling van het bedrag van de borgsom bedoeld in artikel 94 van het Wetboek der successierechten;

19° over de verzoeken om een curator aan te wijzen krachtens artikel 936 van het Burgerlijk Wetboek;

20° over het verzoek om machtiging, inzake pacht, om de gebouwen op te trekken en alle werken uit te voeren die nodig zijn voor de bewoonbaarheid van het gepacht goed of dienstig voor de exploitatie ervan en die stroken met de bestemming van dat goed.

21° op de vorderingen tot benoeming van de syndicus of tot aanwijzing van een vervanger, ingesteld op grond van artikel 577-8, § 1 of § 7, van het Burgerlijk Wetboek.

22° over de verzoeken die bij hem worden ingediend krachtens de wet van 18 oktober 2017 betreffende het onrechtmatig binnendringen in, bezetten van of verblijven in andermans goed.

Art. 49

Art. 764. Uitgenomen voor de vrederechter, voor de rechter zitting houdend in kort geding en voor de beslagrechter, worden op straffe van nietigheid aan het openbaar ministerie meegedeeld :

15° over de verzoeken die bij hem worden ingediend krachtens de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke;

16° over elk verzoek dat tot hem is gericht met toepassing van de artikelen **488/1 tot 502** van het Burgerlijk Wetboek.

16° /1 op de vorderingen om maatregelen tot gerechtelijk bescherming, als bedoeld in de artikelen 1238 tot 1251;

16°/2 over vorderingen betreffende het vermoeden van afwezigheid bedoeld in artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek;

17° over het verzoek van openbare ambtenaren om aflevering van een uitvoerbaar afschrift voor de terugbetaling van de bedragen die zij hebben voorgesloten bij uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten;

18° over het verzoek om vaststelling van het bedrag van de borgsom bedoeld in artikel 94 van het Wetboek der successierechten;

19° over de verzoeken om een curator aan te wijzen krachtens artikel 936 van het Burgerlijk Wetboek;

20° over het verzoek om machtiging, inzake pacht, om de gebouwen op te trekken en alle werken uit te voeren die nodig zijn voor de bewoonbaarheid van het gepacht goed of dienstig voor de exploitatie ervan en die stroken met de bestemming van dat goed.

21° op de vorderingen tot benoeming van de syndicus of tot aanwijzing van een vervanger, ingesteld op grond van artikel 577-8, § 1 of § 7, van het Burgerlijk Wetboek.

22° over de verzoeken die bij hem worden ingediend krachtens de wet van 18 oktober 2017 betreffende het onrechtmatig binnendringen in, bezetten van of verblijven in andermans goed.

Art. 49

Art. 764. Uitgenomen voor de vrederechter, voor de rechter zitting houdend in kort geding en voor de beslagrechter, worden op straffe van nietigheid aan het openbaar ministerie meegedeeld :

1° de vorderingen betreffende de staat van personen wanneer minderjarigen of onbekwamen bij het geding betrokken zijn;

2° de vorderingen betreffende de verklaring van afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden), de voogdij over een minderjarige, het beheer over de goederen van een persoon ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke;

3° de vorderingen betreffende de akten van de burgerlijke stand;

4° de vorderingen die burgerrechtelijk ingesteld zijn wegens een drukpersmisdrijf;

5° de vorderingen tot betichting van valsheid in burgerlijke zaken;

6° de vorderingen tot herroeping van het gewijsde;

7° de vorderingen tot wraking;

8° de (vorderingen tot gerechtelijke reorganisatie), de vorderingen tot faillietverklaring, tot verdaging van de datum van staking van betaling, alsook de (vorderingen tot intrekking van een reorganisatieplan) en tot sluiting van het faillissement;)

9° de vorderingen en oproepingen met toepassing van artikel 182, § 3, van het Wetboek van vennootschappen, tot gerechtelijke ontbinding van vennootschappen bedoeld in artikel 182 van het Wetboek van vennootschappen;

9bis°. de vorderingen tot gerechtelijke ontbinding van verenigingen zonder winstoogmerk en van stichtingen respectievelijk bedoeld in de artikelen 18, eerste lid, 4°, en 39, eerste lid, 5°, van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen;

10° de vorderingen bepaald in de artikelen 578, 11°, 580, 2°, 3°, 6° tot 18°, 581, 2°, 3°, 9° en 10°, 582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° en 12°, 583 en 587septies;

11° alle vorderingen waarvan de mededelingen aan het openbaar ministerie is voorgeschreven bij de bijzondere wetten.

1° de vorderingen betreffende de staat van personen wanneer minderjarigen of onbekwamen bij het geding betrokken zijn;

2° de vorderingen betreffende de verklaring van afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden), de voogdij over een minderjarige, [...];

3° de vorderingen betreffende de akten van de burgerlijke stand;

4° de vorderingen die burgerrechtelijk ingesteld zijn wegens een drukpersmisdrijf;

5° de vorderingen tot betichting van valsheid in burgerlijke zaken;

6° de vorderingen tot herroeping van het gewijsde;

7° de vorderingen tot wraking;

8° de (vorderingen tot gerechtelijke reorganisatie), de vorderingen tot faillietverklaring, tot verdaging van de datum van staking van betaling, alsook de (vorderingen tot intrekking van een reorganisatieplan) en tot sluiting van het faillissement;)

9° de vorderingen en oproepingen met toepassing van artikel 182, § 3, van het Wetboek van vennootschappen, tot gerechtelijke ontbinding van vennootschappen bedoeld in artikel 182 van het Wetboek van vennootschappen;

9bis°. de vorderingen tot gerechtelijke ontbinding van verenigingen zonder winstoogmerk en van stichtingen respectievelijk bedoeld in de artikelen 18, eerste lid, 4°, en 39, eerste lid, 5°, van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen;

10° de vorderingen bepaald in de artikelen 578, 11°, 580, 2°, 3°, 6° tot 18°, 581, 2°, 3°, 9° en 10°, 582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° en 12°, 583 en 587septies;

11° alle vorderingen waarvan de mededelingen aan het openbaar ministerie is voorgeschreven bij de bijzondere wetten.

12° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie;

13° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden;

14° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen.)

16° de burgerrechtelijke vorderingen betreffende de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen houdende veroordeling tot een bijzondere verbeurdverklaring, een geldboete en de gerechtskosten in het kader van het strafrechtelijk uitvoeringsonderzoek.

17° de vorderingen betreffende de aanpassing van de registratie van het geslacht van een persoon in zijn akte van geboorte.

Het openbaar ministerie kan zich alle andere zaken laten meedelen wanneer het zulks dienstig acht. Met uitzondering van de in artikel 138bis, § 2, eerste lid, bedoelde rechtsvordering, kan de rechtbank of het hof de mededeling ook ambtshalve bevelen.

Het openbaar ministerie verleent in de meest aangewezen vorm advies wanneer het zulks dienstig acht.

In afwijking van het derde lid verleent het openbaar ministerie in de gevallen bedoeld in het eerste lid, 9°, 9bis° en 10° steeds advies wanneer de rechtbank hierom verzoekt.

Het college van procureurs-generaal geeft richtlijnen in welke zaken bedoeld in het eerste lid advies wordt verstrekt. Deze richtlijnen zijn bindend voor alle leden van het openbaar ministerie. De procureurs-generaal bij de hoven van beroep staan in voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijnen binnen hun rechtsgebied.

Art. 50

Art. 765. Wanneer hij uitspraak doet over de vorderingen met betrekking tot minderjarigen of personen beschermd krachtens artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek, kan de vrederechter, zelfs ambtshalve, na onderzoek van de zaak, het

12° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie;

13° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden;

14° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen.)

16° de burgerrechtelijke vorderingen betreffende de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen houdende veroordeling tot een bijzondere verbeurdverklaring, een geldboete en de gerechtskosten in het kader van het strafrechtelijk uitvoeringsonderzoek.

17° de vorderingen betreffende de aanpassing van de registratie van het geslacht van een persoon in zijn akte van geboorte.

Het openbaar ministerie kan zich alle andere zaken laten meedelen wanneer het zulks dienstig acht. Met uitzondering van de in artikel 138bis, § 2, eerste lid, bedoelde rechtsvordering, kan de rechtbank of het hof de mededeling ook ambtshalve bevelen.

Het openbaar ministerie verleent in de meest aangewezen vorm advies wanneer het zulks dienstig acht.

In afwijking van het derde lid verleent het openbaar ministerie in de gevallen bedoeld in het eerste lid, 9°, 9bis° en 10° steeds advies wanneer de rechtbank hierom verzoekt.

Het college van procureurs-generaal geeft richtlijnen in welke zaken bedoeld in het eerste lid advies wordt verstrekt. Deze richtlijnen zijn bindend voor alle leden van het openbaar ministerie. De procureurs-generaal bij de hoven van beroep staan in voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijnen binnen hun rechtsgebied.

Art. 50

Artikel 765. [...]

schriftelijk advies van het openbaar ministerie eisen.

In dat geval bezorgt de griffier van het vredegerecht het volledige dossier van de rechtspleging aan de rechtbank van eerste aanleg van het arrondissement waarin het kanton zich bevindt.

Het advies wordt binnen de door de vrederechter vastgestelde termijn uitgebracht door het openbaar ministerie bij de familie- en jeugdrechtbank.

Laatstgenoemde brengt het advies van het openbaar ministerie bij gewone brief ter kennis van de advocaten van de partijen en bij gerechtsbrief ter kennis van de partijen zonder advocaat, waarbij wordt meegedeeld dat zij binnen een maand conclusies kunnen neerleggen uitsluitend met betrekking tot de inhoud van dit advies.

Die conclusies worden alleen in aanmerking genomen voor zover zij antwoorden op het advies van het parket.

De griffier stelt de datum en het uur van de zitting vast waarop de zaak zal worden bepleit.

Art. 51

Afdeling 1. - Rechterlijke bescherming

Art. 52

Art. 53

Art. 1238.§ 1. Op verzoek van de te beschermen persoon, van elke belanghebbende of van de procureur des Konings kan een rechterlijke beschermingsmaatregel worden bevolen als bedoeld in artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek.

In afwijking van het eerste lid kunnen enkel de te beschermen persoon, zijn ouders, zijn

Art. 51

Afdeling 1. Procedure van toepassing op de rechterlijke bescherming

Art. 52

Onderafdeling 1. Indiening van het verzoek

Art. 53

Artikel 1238. § 1. De beschermde of te beschermen persoon, elke belanghebbende of de procureur des Konings kan om een rechterlijke beschermingsmaatregel verzoeken op grond van de artikelen 488/1 tot 502 van het Burgerlijk Wetboek of de bepalingen van dit hoofdstuk.

echtgenoot, zijn wettelijk samenwonende partner, de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt, een lid van de naaste familie, of de lasthebber bedoeld in artikel 490 of 490/1 van het Burgerlijk Wetboek, om een rechterlijke beschermingsmaatregel verzoeken ingeval de te beschermen persoon zich bevindt in de toestand zoals bedoeld in artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek.

De vrederechter die gevat is overeenkomstig het eerste lid, kan uitspraak doen over alle maatregelen bedoeld in de artikelen 490/1, 490/2 en 492/1 van het Burgerlijk Wetboek.

§ 2. Eenzelfde persoon mag ten hoogste twee van de in § 1 bedoelde verzoeken hebben ingediend tijdens de tien jaar die de indiening van het laatste verzoek voorafgaan, indien de vrederechter tijdens dezelfde periode heeft geweigerd in te gaan op een verzoek dat gegrond was op dezelfde redenen.

Art. 54

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 kan de vrederechter ambtshalve een beschermingsmaatregel nemen:

1° als bij hem een verzoek bedoeld in de artikelen 5, § 1, en 23 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, is neergelegd en als hem een omstandig verslag bedoeld in de artikelen 13, 14 en 25 van dezelfde wet wordt toegezonden;

2° als de internering van een persoon werd bevolen;

3° in de andere gevallen waarin uitdrukkelijk is voorzien in de wet, inzonderheid in de gevallen bedoeld in de artikelen 490/1, § 2, en 490/2, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek; of

4° als hij gevat is overeenkomstig § 1 en zulks nuttig acht, voor zover partijen geen verzoek in die zin hebben neergelegd.

In het in het eerste lid, 1°, bedoelde geval wordt de beschermingsmaatregel bij afzonderlijke beschikking bevolen.

Het openbaar ministerie deelt de bevoegde vrederechter onverwijld de beslissing tot internering mee.

Art. 54

Art. 1239. De vrederechter kan die maatregel ook ambtshalve bevelen :

1° als bij hem een verzoek bedoeld in de artikelen 5, § 1, en 23 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, is ingediend en als hem een omstandig verslag bedoeld in de artikelen 13, 14 en 25 van dezelfde wet wordt toegezonden;

2° als de internering van een persoon werd bevolen;

3° in de gevallen bedoeld in de artikelen 490/1, § 2, en 490/2, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek.

In het in het eerste lid, [2 1°]2, bedoelde geval wordt de beschermingsmaatregel bij afzonderlijke beschikking bevolen.

Het openbaar ministerie brengt de bevoegde vrederechter onverwijld op de hoogte van de beslissing tot internering.

Art. 55

Art. 1240. De beschermingsmaatregel wordt bij eenzijdig verzoekschrift gevorderd overeenkomstig de artikelen 1026 tot 1034.

In afwijking van artikel 1026 wordt het verzoekschrift ondertekend door de verzoeker of door diens advocaat.

Het in het eerste lid bedoelde verzoekschrift bevat, behalve de vermeldingen bepaald bij artikel 1026 :

1° de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de te beschermen persoon;

2° de naam, de voornaam, de verblijf- of woonplaats van de te beschermen persoon en, in voorkomend geval, van zijn vader en zijn moeder, zijn echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner, voor zover de te beschermen persoon met hen samenleeft, of van de persoon met wie de te beschermen persoon

Art. 1239. Elk verzoek op grond van de artikelen 488/1 tot 502 van het Burgerlijk Wetboek wordt ingediend bij verzoekschrift gericht aan het bevoegde vredegerecht. De Koning stelt de modellen van verzoekschriften op.

De artikelen 1025 tot 1034sexies zijn niet van toepassing.

Art. 55

Art. 1240. § 1. Het verzoekschrift bevat de volgende vermeldingen:

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornamen, de verblijf- of woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn rijksregisternummer;

3° de naam, de voornaam, de verblijf- of woonplaats van de beschermde of de te beschermen persoon en, in voorkomend geval, haar rijksregisternummer;

4° in voorkomend geval, van zijn vader en zijn moeder, zijn echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner, voor zover de beschermde of de te beschermen persoon met hen samenleeft, of van de persoon met wie de te beschermen persoon een feitelijk gezin vormt, of, in voorkomend geval, de benaming en

een feitelijk gezin vormt, of, in voorkomend geval, de benaming en maatschappelijke zetel van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon of een stichting van openbaar nut die voor de te beschermen persoon over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikt.

Het verzoekschrift moet vergezeld zijn van een attest van woonplaats van de te beschermen persoon dat ten hoogste vijftien dagen oud is.

maatschappelijke zetel van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon of een stichting van openbaar nut die voor de te beschermen persoon over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikt;

5° de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de beschermde of de te beschermen persoon;

Het verzoekschrift vermeldt bovendien en voor zover mogelijk :

1° de plaats en datum van geboorte van de te beschermen persoon;

2° de aard en de samenstelling van de te beheren goederen;

3° de naam, de voornaam en de woonplaats van de meerderjarige familieleden in de dichtste graad, doch niet verder dan de tweede graad;

4° de naam, de voornaam en de woonplaats van personen die zouden kunnen fungeren als vertrouwenspersoon;

5° de familiale, morele en materiële leefomstandigheden waarvan de kennis voor de vrederechter nuttig kan zijn bij de aanstelling van een bewindvoerder.

Als het verzoekschrift onvolledig is, vraagt de vrederechter de verzoeker om het binnen acht dagen aan te vullen.

Het verzoekschrift kan tevens suggesties vermelden betreffende de keuze van de aan te stellen bewindvoerder, alsook betreffende de aard en de omvang van diens bevoegdheden.

De Koning stelt een model van verzoekschrift vast waarin de verzoeker het sociale netwerk van

6° het voorwerp en in het kort de gronden van het verzoek;

7° de keuze van registratie van de verzoeker in het centraal register van bescherming van de personen en zo ja, zijn elektronisch adres;

8° de inventaris van de bij het verzoekschrift gevoegde genummerde stukken.

§ 2. Het verzoekschrift vermeldt bovendien en voor zover mogelijk de volgende vermeldingen:

1° de plaats en de datum van geboorte van de beschermde of de te beschermen persoon;

2° de aard en de samenstelling van de te beheren goederen;

3° de naam, de voornaam en de woonplaats van de meerderjarige familieleden in de dichtste graad, doch niet verder dan de tweede graad;

4° de naam, de voornaam en de woonplaats van de personen die zouden kunnen fungeren als vertrouwenspersoon;

5° de familiale, morele en materiële leefomstandigheden waarvan de kennis voor de

de te beschermen persoon aan de hand van een vragenlijst moet schetsen.

vrede rechter nuttig kan zijn bij de aanstelling van een bewindvoerder;

6° in geval van een verzoek tot plaatsing onder bescherming bedoeld in artikelen 488/1 en 488/2 van het Burgerlijk Wetboek, suggesties betreffende de keuze van de aan te stellen bewindvoerder, de aard en de omvang van diens bevoegdheden;

7° in voorkomend geval, de naam, de voornamen en de verblijf- of woonplaats van de bewindvoerder, de bewindvoerders en de vertrouwenspersoon of lasthebber;

8° het elektronisch adres en het telefoonnummer waarop de betrokken personen kunnen worden bereikt;

§ 3. Als het verzoek onvolledig is, stelt de rechter de verzoeker ervan in kennis dat hij het verzoek binnen acht dagen dient aan te vullen, tenzij die vermeldingen reeds zijn opgenomen in het register bedoeld in artikel 1253/2.

Art. 56

Art. 1241. Tenzij het verzoek gegrond is op artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek en behoudens in spoedeisende gevallen wordt, op straffe van niet-ontvankelijkheid, bij het verzoekschrift een omstandige geneeskundige verklaring gevoegd die ten hoogste vijftien dagen oud is en die de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon beschrijft.

De Koning stelt een standaardformulier van omstandige geneeskundige verklaring op, dat door de geneesheer wordt ingevuld op basis van actuele medische gegevens zoals het patiëntendossier bedoeld in artikel 9 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt of een recent onderzoek van de persoon.

Dit standaardformulier vermeldt minstens :

Art. 56

Art. 1241. §1. Tenzij het verzoek gegrond is op artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek, wordt een omstandige geneeskundige verklaring, waarvan het model door de Koning wordt vastgesteld, van ten hoogste vijftien dagen oud, afgeleverd door een erkende arts of een psychiater, bij het verzoekschrift gevoegd. Die verklaring beschrijft de gezondheidstoestand van vornoemde persoon op grond van de actuele medische gegevens van het patiëntendossier bedoeld in artikel 9 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt of een recent onderzoek van de persoon.

Het model bedoeld in het eerste lid vermeldt minstens:

1° of de te beschermen persoon zich kan verplaatsen en, zo ja, indien zulks gelet op zijn toestand aangewezen is;

2° de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon;

3° de weerslag van deze gezondheidstoestand op het behoorlijk waarnemen van zijn belangen van vermogensrechtelijke of andere aard. Wat betreft de belangen van vermogensrechtelijke aard, wordt inzonderheid vermeld of de te beschermen persoon nog bij machte is kennis te nemen van de rekenschap van het beheer;

4° de zorgverlening die een dergelijke gezondheidstoestand normaal met zich meebrengt;

5° de gevolgen van de vastgestelde gezondheidstoestand op het functioneren volgens de International Classification of Functioning, Disability and Health die op 22 mei 2001 door de vierenvijftigste Wereldgezondheidsvergadering (WHA) werd aangenomen;

6° de vermelding of de te beschermen persoon in een gezondheidstoestand is die voorkomt in de lijst bedoeld in artikel 492/5, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Deze geneeskundige verklaring mag niet worden opgesteld door een geneesheer die een bloed- of aanverwant is van de te beschermen persoon of van de verzoeker, of die op enigerlei wijze verbonden is aan de instelling waar de te beschermen persoon zich bevindt.

Indien er wegens dringendheid geen geneeskundige verklaring bij het verzoekschrift is gevoegd, gaat de vrederechter na of het aangevoerde motief van dringendheid

1° of de beschermde of de te beschermen persoon zich kan verplaatsen en, zo ja, indien zulks gelet op zijn toestand aangewezen is;

2° de gezondheidstoestand van de beschermde of de te beschermen persoon;

3° de weerslag van deze gezondheidstoestand op het behoorlijk beheren van zijn belangen van vermogensrechtelijke of andere aard. Wat betreft de belangen van vermogensrechtelijke aard, wordt inzonderheid vermeld of de beschermde of de te beschermen persoon nog bij machte is kennis te nemen van de rekenschap van het beheer;

4° de zorgverlening die een dergelijke gezondheidstoestand normaal met zich meebrengt.

Deze geneeskundige verklaring mag niet worden opgesteld door een arts die een bloed- of aanverwant is van de beschermde of te beschermen persoon of van de verzoeker, of die op enigerlei wijze verbonden is aan de instelling waar de beschermde of te beschermen persoon zich bevindt.

De Koning bepaalt de procedures en de voorwaarden voor de erkenning van de artsen bedoeld in het eerste lid.

gerechtvaardigd is. Zo ja, stelt de vrederechter een geneesheer-deskundige aan die overeenkomstig het tweede lid advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon.

Ingeval de verzoeker in de absolute onmogelijkheid verkeert om de geneeskundige verklaring bedoeld in het eerste lid bij het verzoekschrift te voegen, geeft hij in het verzoekschrift uitdrukkelijk de redenen hiervoor aan en motiveert hij waarom een rechterlijke beschermingsmaatregel hem aangewezen lijkt. De vrederechter die bij een uitdrukkelijk met redenen omklede beschikking oordeelt dat aan het vereiste van de absolute onmogelijkheid is voldaan en dat in het verzoekschrift voldoende ernstige redenen worden opgegeven die een beschermingsmaatregel kunnen rechtvaardigen, stelt een geneesheer-deskundige aan die overeenkomstig het tweede lid advies uitbrengt over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon.

§2. In geval van nood of absolute onmogelijkheid om de verklaring bij te voegen om redenen die de verzoeker toelicht en voor zover het verzoek voldoende elementen bevat om een beschermingsmaatregel te rechtvaardigen, duidt de rechter een erkende arts of psychiater aan om een advies uit te brengen over de gezondheidstoestand van de beschermde of te beschermen persoon.

Art. 57

Art. 1242. Onverminderd de toepassing van artikel 7, § 1, van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, kan de griffier bij de ontvangst van het verzoekschrift de stafhouder van de Orde van advocaten of het bureau voor rechtsbijstand verzoeken om van ambtswege een advocaat aan te wijzen op verzoek van de te beschermen persoon, van elke belanghebbende of van de procureur des Konings.

Art. 57

Art. 1242. De griffie van het vrederecht gaat na of in één van de centrale registers hiertoe bijgehouden door de Koninklijke federatie van het Belgisch notariaat, een lastgevingsovereenkomst als bedoeld in artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek, een beslissing om deze overeenkomst te beëindigen, of een verklaring houdende keuze van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon, bedoeld in artikel 496 van het Burgerlijk Wetboek werd geregistreerd. Hij vraagt, in voorkomend geval, de notaris of de griffier van het vrederecht waar de lastgevingsovereenkomst werd neergelegd of de akte tot aanwijzing van

een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon werd verleden, dit eensluidend verklaard afschrift mee te delen.

De vrederechter beslist in elke zaak afzonderlijk of de kosten van de advocaat bedoeld in het eerste lid ten laste worden gelegd van de verzoeker of van de beschermde persoon, tenzij de verzoeker of de beschermde persoon voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 508/13 om gehele of gedeeltelijke kosteloze tweedelijsbijstand te genieten.

Ingeval het verzoek wordt afgewezen, worden de kosten bedoeld in artikel 1018, eerste lid, 6°, vergoed door de verzoeker, indien deze niet voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 508/13 om gehele of gedeeltelijke kosteloze juridische tweedelijsbijstand te genieten. Als, ten gevolge van het verzoek, een beschermingsmaatregel wordt genomen, worden de kosten bedoeld in artikel 1018, 6°, vergoed door de beschermde persoon zelf, indien deze niet voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 508/13 om gehele of gedeeltelijke kosteloze juridische tweedelijsbijstand te genieten.

Tezelfdertijd gaat de griffier na of in het centraal register, bijgehouden door de Koninklijke federatie van het Belgisch notariaat, een lastgevingsovereenkomst als bedoeld in artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek of een verklaring houdende keuze van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon werd geregistreerd en vraagt hij, in voorkomend geval, de notaris of de griffier van het vredegericht waar de lastgevingsovereenkomst werd neergelegd of de akte tot aanduiding van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon werd verleden, een eensluidend verklaard afschrift over te zenden.

Art. 58

Art. 58

Onderafdeling 2. Verloop van de gerechtelijke procedure

Art. 59

Art. 59

Art. 1243.§ 1. De te beschermen persoon en desgevallend, zijn vader en zijn moeder, de echtgenoot, de wettelijke samenwonende en de meerderjarige kinderen van de te beschermen persoon, voor zover de te beschermen persoon met hen samenleeft, of de persoon met wie de te beschermen persoon een feitelijk gezin vormt, worden door de griffier bij gerechtsbrief opgeroepen om door de vrederechter te worden gehoord, desgevallend in aanwezigheid van de vertrouwenspersoon en de lasthebber van de te beschermen persoon. Van het verhoor wordt een proces-verbaal opgesteld.

Bij de gerechtsbrief wordt een afschrift van het verzoekschrift en desgevallend, een afschrift van de verklaring bedoeld in artikel 496 van het Burgerlijk Wetboek gevoegd.

De gerechtsbrief aan de te beschermen persoon vermeldt de naam en het adres van de advocaat die ambtshalve is aangesteld en vermeldt het recht van de te beschermen persoon om een andere advocaat te kiezen en om zich te laten bijstaan door een arts.

De personen die, overeenkomstig het eerste lid, bij gerechtsbrief worden opgeroepen, worden aldus partij in het geding, tenzij zij zich hiertegen verzetten ter zitting. Van deze bepaling geeft de griffier kennis in de gerechtsbrief.

De andere familieleden kunnen persoonlijk op de zitting verschijnen en vragen gehoord te worden. Zij kunnen hun opmerkingen ook schriftelijk tot op de dag van de zitting aan de vrederechter meedelen. De griffier stelt bij gerechtsbrief de in het verzoekschrift vermelde familieleden in kennis van de indiening van dat verzoekschrift, alsook van de plaats en het tijdstip waarop de te beschermen persoon zal worden gehoord.

Er wordt overeenkomstig de bepalingen van dit artikel gehandeld indien de vrederechter overweegt ambtshalve een maatregel te nemen.

§ 2. De te beschermen persoon kan, tot op de dag van de zitting en, indien hij dat wenst, vergezeld van de vertrouwenspersoon, verzoeken om afzonderlijk door de vrederechter in raadkamer te worden gehoord, vóór de andere in het geding betrokken partijen.

Indien de te beschermen persoon wilsonbekwaam is en de vertrouwenspersoon

Art. 1243. In de gevallen waarin de wet de vrederechter toestaat ambtshalve de zaak aanhangig te maken, wordt een proces-verbaal opgesteld. Er wordt voorts gehandeld overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.

uiterlijk op de dag van de zitting verzoekt om afzonderlijk in raadkamer te worden gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen, willigt de vrederechter dat verzoek in, tenzij hij bij een met redenen omklede beschikking zijn weigering te kennen geeft.

Art. 60

Art. 1244.[1 § 1. De vrederechter wint alle nuttige inlichtingen in; hij kan een geneesheer-deskundige aanstellen die advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon.

De vrederechter wint eveneens nuttige inlichtingen in bij de omgeving van de te beschermen persoon, waaronder in het bijzonder diens bloedverwanten tot de tweede graad, alsook de personen die belast zijn met de dagelijkse zorg van de te beschermen persoon of die hem begeleiden.

De vrederechter kan daarnaast eenieder horen die hem kan inlichten. In voorkomend geval geschiedt de oproeping door de griffier bij gerechtsbrief.

Van de ingewonnen inlichtingen wordt een proces-verbaal opgemaakt.

§ 2. Wanneer daartoe aanleiding bestaat of op verzoek van de te beschermen persoon begeeft de vrederechter zich]2 naar de verblijfplaats van de te beschermen persoon of naar de plaats waar hij zich bevindt. Hiervan wordt een proces-verbaal opgesteld.

Art. 60

Art. 1244. § 1. De rechter onderzoekt het verzoek.

§2. Hij roept ambtshalve de verzoeker op wanneer deze vraagt gehoord te worden.

Hij roept ambtshalve de beschermde of de te beschermen persoon op wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op zijn bekwaamheid, in de zin van artikel 491, e) van het Burgerlijk Wetboek, tenzij die persoon zich niet kan verplaatsen.

Hij kan bovendien de personen bedoeld in de vorige leden, de lasthebber, de bewindvoerder of bewindvoerders, de vertrouwenspersoon en elke andere persoon, inzonderheid de personen die

zijn vermeld in artikel 1240, oproepen telkens hij dit nuttig acht.

De oproepingen worden ter kennis gebracht door de griffier.

De personen die worden opgeroepen, worden aldus partij in het geding, tenzij zij zich er ter zitting tegen verzetten. Zij worden hiervan op de hoogte gebracht in de oproeping.

Art. 61

Art. 61

Art. 1244/1. Telkens wanneer de beschermde persoon of te beschermen persoon verschijnt zonder bijstand van een advocaat, vraagt de rechter de persoon of hij wenst dat een advocaat wordt aangesteld hetzij door er zelf een aan te wijzen hetzij op vraag van de griffier. In dit laatste geval, vraagt de griffier de stafhouder of het bureau voor juridische bijstand om van ambtswege een advocaat aan te wijzen.

Ingeval een advocaat aangesteld moet worden, wordt de zaak verdaagd naar een nabije datum.

Art. 62

Art. 62

Art. 1245. Binnen drie dagen na de uitspraak geeft de griffier bij gerechtsbrief kennis van de beslissing aan de aangestelde bewindvoerder. De bewindvoerder laat binnen acht dagen na zijn aanwijzing schriftelijk weten of hij deze aanvaardt. Dit stuk wordt gevoegd bij het dossier van de rechtspleging.

Art. 1245. § 1. De beschermde of de te beschermen persoon kan, tot op de dag van de zitting en, indien hij dit wenst, vergezeld van de vertrouwenspersoon, verzoeken om afzonderlijk door de vrederechter in raadkamer te worden gehoord, vóór de andere in het geding betrokken partijen.

Wordt de aanwijzing, bedoeld in het eerste lid, niet aanvaard, dan stelt de vrederechter ambtshalve een andere bewindvoerder aan.

De beschermde of de te beschermen persoon wordt op een geschikte plaats gehoord.

Binnen drie dagen na de ontvangst van de aanvaarding geeft de griffier bij gerechtsbrief kennis van de uitspraak aan de partijen.

Indien de beschermde persoon of de te beschermen persoon wilsonbekwaam is en de vertrouwenspersoon uiterlijk op de dag van de zitting verzoekt om afzonderlijk in raadkamer te worden gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen willicht de vrederechter dat

Een niet ondertekend afschrift wordt, in voorkomend geval, gezonden aan de vertrouwenspersoon van de beschermde persoon en aan de advocaten van de partijen.

verzoek in, tenzij hij bij een met redenen omklede beschikking zijn weigering te kennen geeft.

§ 2. Van het verhoor wordt een proces-verbaal opgemaakt dat wordt neergelegd in het administratief dossier bedoeld in artikel 1253. Indien de rechter tijdens het gesprek met de beschermde of de te beschermen persoon van oordeel is dat voornoemde persoon wilsonbekwaam is, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal, met verduidelijking van de redenen hiervoor.

Art. 63

Art. 1246. § 1. Onverminderd de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek waarbij het ambtshalve aanhangig maken bij de rechter wordt opgelegd of toegestaan, worden de aanvragen gegrond op artikel 628, 3°, en de artikelen 145/1, 186, 231, 328, [2 ...]2 490/2, § 2, 499/7, § 4, 501/1, 905 [3 1100/2, § 2, eerste lid,]3, 1397/1, 1475, § 2, tweede lid, [2 , 1476, § 2, zevende lid en 1478, vijfde lid,]2 van het Burgerlijk Wetboek bij verzoekschrift ingediend.

Art. 63

Art. 1246. § 1. De vrederechter wint alle nuttige inlichtingen in.

§ 2. De artikelen 1026 tot 1034 zijn van toepassing onder voorbehoud van de volgende bepalingen.

Het verzoekschrift wordt ondertekend door de verzoeker of door zijn advocaat.

§ 2. Hij kan een erkende arts of een psychiater aanwijzen die advies uitbrengt over de gezondheidstoestand van de betrokken persoon.

De Koning bepaalt de procedures en de voorwaarden voor de erkenning van de artsen bedoeld in het eerste lid.

Ingeval het verzoek gegrond is op artikel 490/2, § 2, van het Burgerlijk Wetboek worden de lastgever en de lasthebber opgeroepen om door de vrederechter gehoord te worden. In de andere gevallen worden de beschermde persoon, de bewindvoerder en, in voorkomend geval, de vertrouwenspersoon opgeroepen om door de vrederechter gehoord te worden. De oproeping gebeurt door de griffier bij gerechtsbrief.

De vrederechter kan een geneesheer-deskundige aanstellen die advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand van de beschermde persoon. De vrederechter wint alle nuttige inlichtingen in en kan eenieder horen die hij geschikt acht om hem in te lichten. De vrederechter wint, in voorkomend geval, inzonderheid alle inlichtingen in bij de personen die instaan voor de dagelijkse zorg van de beschermde persoon of de beschermde persoon en zijn omgeving begeleiden in deze zorg.

De personen die worden opgeroepen bij gerechtsbrief overeenkomstig het derde lid worden partij in het geding, tenzij zij zich hiertegen verzetten ter zitting. Van deze bepaling geeft de griffier kennis in de gerechtsbrief.

§ 3. Wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon, in de zin van artikel 491, e) van het Burgerlijk Wetboek, wint hij nuttige inlichtingen in bij de procureur des Konings, via de bevoegde sociale dienst, over de familiale, morele en materiële toestand en over de leefomstandigheden van die persoon. Hij doet hetzelfde bij de omgeving van de beschermde of te beschermen persoon of bij enige andere persoon die hem inlichtingen kan verschaffen. De bloedverwanten tot de tweede graad van de beschermde of de te beschermen persoon alsook de personen die belast zijn met zijn dagelijkse zorg of die hem begeleiden, worden als leden uit zijn omgeving beschouwd.

In de andere gevallen kan facultatief gebruik worden gemaakt van de onderzoeks- en opsporingsmaatregelen bedoeld in het eerste lid.

§ 4. Wanneer daartoe aanleiding bestaat of op verzoek van de beschermde of te beschermen persoon, mag de vrederechter zich begeven naar de verblijfplaats van de beschermde of de te beschermen persoon of naar de plaats waar hij zich bevindt, in voorkomend geval vergezeld door personen die hijzelf of de betrokken persoon aanwijst. Hij doet zulks ambtshalve wanneer het verzoek een mogelijke weerslag heeft op de

bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon en indien laatstgenoemde zich niet kan verplaatsen. Hij stelt een proces-verbaal op van het bezoek.

Art. 64

Art. 1247. In de gevallen waarin de wet de vrederechter toestaat ambtshalve de zaak aanhangig te maken, wordt een proces-verbaal opgesteld. Er wordt voorts gehandeld overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.

Art. 64

Art. 1247. De rechter tracht het standpunt van de partijen dichter bij elkaar te brengen op verzoek van een van hen of zelfs ambtshalve, indien hij zulks mogelijk acht.

Art. 65

Art. 65

Art. 1247/1. De rechter benoemt de bewindvoerder nadat zij zich verzekerd heeft van zijn aanvaarding.

Art. 66

Art. 66

Art. 1248. Voor iedere beschermde persoon wordt op de griffie van het vrederecht een administratief dossier zoals bedoeld in afdeling 3 aangelegd

Art. 1248. De rechter stelt de regels vast inzake de kosten en uitgaven. De artikelen 1017 en volgende zijn niet van toepassing.

De rechter beslist in het licht van de omstandigheden van elke zaak of de kosten van de ambtshalve toegewezen advocaat in de gevallen bedoeld in artikel 1244/1 aan de verzoeker of de beschermde of te beschermen persoon in rekening worden gebracht, tenzij de verzoeker of de beschermde of te beschermen persoon de voorwaarden bedoeld in artikel 508/13 om te genieten van de volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de tweedelijns rechtsbijstand, niet vervult.

Art. 67

Art. 67

Art. 1249. Elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt opgelegd,

Art. 1249. De beschikking wordt in raadkamer gegeven.

beëindigd of gewijzigd, wordt, door toedoen van de griffier, bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad opgenomen.

De bekendmaking moet geschieden binnen vijftien dagen na de aanvaarding door de bewindvoerder; de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten zou zijn, zijn aansprakelijk jegens de betrokkenen indien bewezen wordt dat de vertraging of het verzuim het gevolg is van collusie

Art. 68

Art. 1249/1. innen de termijn van vijftien dagen bedoeld in artikel 1249, tweede lid, wordt een uittreksel van de beslissing door de griffier meegedeeld aan de burgemeester van de woonplaats van de beschermde persoon, ten einde te worden aangetekend in het bevolkingsregister. De burgemeester verstrekt een uittreksel uit het bevolkingsregister met vermelding van de naam, het adres en de staat van bekwaamheid van een persoon, alsook de identiteit van de bewindvoerder, aan de persoon zelf of aan elke derde die een belang aantoont.

Art. 69

Art. 1249/2. De Koning kan andere maatregelen van openbaarmaking in het belang van derden voorschrijven.

Naast de vermeldingen opgesomd in artikel 780 vermeldt de beschikking het rijksregisternummer van de beschermde persoon.

Art. 68

Art. 1249/1. De beschikkingen zijn uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande voorziening en zonder borgstelling, tenzij de rechter anders heeft beslist. In afwijking van artikel 1047, eerste lid, kan tegen de beschikking die een weerslag heeft op de bekwaamheid van de beschermde of de te beschermen persoon, in de zin van artikel 491, e), van het Burgerlijk Wetboek steeds verzet worden gedaan maar enkel door de beschermde of de te beschermen persoon.

Art. 69

Art. 1249/2. § 1. Binnen drie dagen na de uitspraak geeft de griffier kennis van de beschikking aan de partijen en, in voorkomend geval, de bewindvoerders.

Een niet ondertekend afschrift wordt, in voorkomend geval, binnen dezelfde termijn aan de beschermde persoon, de vertrouwenspersonen en de advocaten van de partijen meegedeeld.

§ 2. De termijn om de rechtsmiddelen aan te wenden voor de partijen begint te lopen vanaf deze kennisgeving. De griffier brengt de partijen hiervan op de hoogte op het ogenblik van de kennisgeving.

§ 3. Een uittreksel bevattende het beschikkende gedeelte kan worden meegedeeld aan enige andere persoon die een bijzonder belang verantwoordt in verband met de bescherming van de betrokken persoon.

Art. 70

Art. 70

Onderafdeling 3. Kennisgevingen, mededelingen en neerleggingen

Art. 71

Art. 71

Art. 1249/3. De in artikel 1239 bedoelde verzoekschriften worden neergelegd via het in artikel 1253/2 bedoelde register, hierna "register" genoemd.

De als bijlage bijgevoegde stukken bij de verzoekschriften worden neergelegd ter griffie of neergelegd via het register .

Art. 72

Art. 72

Art. 1249/4 § 1. Elke kennisgeving, elke mededeling of elke neerlegging ter griffie in het kader van het huidig hoofdstuk of van boek 1, titel XI, hoofdstukken II en II/1, van het Burgerlijk Wetboek gebeurt uitsluitend via het register tussen de volgende categorieën personen:

1° het vredegerecht, met inbegrip van de griffie;

2° het openbaar ministerie;

3° de andere openbare diensten;

4° de advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders;

5° de private stichtingen die zich uitsluitend inzetten voor de te beschermen persoon en de stichtingen van openbaar nut die voor de te beschermen personen over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikken, gevestigd in België en die in het register zijn ingeschreven. Ze worden beschouwd als ingeschreven na ontvangst van de inschrijvingsvoorwaarden;

6° elk ander persoon, in zover hij ingeschreven is in het register voor de betrokken procedure.

Ten aanzien van de personen bedoeld in het eerste lid, 5° en 6°, die in het register zijn ingeschreven ter gelegenheid van een eerdere procedure, maar nog niet voor de betrokken procedure zijn ingeschreven, doet de griffie de eerste mededeling of kennisgeving door middel van het register, met de vraag om de inschrijving binnen drie werkdagen te bevestigen. De bevestiging die binnen die termijn wordt gegeven, geldt als inschrijving in het register voor de betrokken procedure. Bij gebreke van bevestiging binnen de termijn, wordt de elektronische mededeling of kennisgeving als ongedaan beschouwd en gaat de griffie over tot de mededeling of kennisgeving in papieren vorm.

§ 2. Ingeval een handeling niet kon worden verricht binnen de, zelfs op straffe van nietigheid of van verval voorgeschreven, termijnen wegens het disfunctioneren van het register, dient deze verricht te worden ten laatste op de eerste werkdag na de laatste dag van de termijn, hetzij op papier, hetzij op elektronische wijze ingeval het register opnieuw gebruikt kan worden.

§ 3. Elke kennisgeving, elke mededeling of elke neerlegging die heeft plaatsgegrepen met schending van de eerste en tweede paragraaf wordt beschouwd als onbestaande.

§ 4. De tekst van het huidige artikel wordt overgenomen in elke mededeling of kennisgeving uitgaande van de griffie. In geval deze is bestemd voor een partij die niet is ingeschreven, bevat ze tevens de voorwaarden tot inschrijving in het register.

Art. 73

Art. 73

Art. 1249/5 § 1. Wanneer de kennisgeving niet op elektronische wijze gebeurt en deze wijze niet is opgelegd overeenkomstig deze onderafdeling, geschiedt iedere kennisgeving in het kader van dit hoofdstuk of in het kader van boek I, titel XI,

hoofdstukken II en II/1, van het Burgerlijk Wetboek overeenkomstig dit artikel.

§ 2. Alle oproepingen gericht aan de beschermde of de te beschermen persoon, de bewindvoerders of de vertrouwenspersoon worden bij gerechtsbrief ter kennis gebracht door de griffier.

§ 3. De volgende beslissingen worden bij gerechtsbrief ter kennis gebracht door de griffier:

1° de beslissingen met het oog op het mandaat, de uitvoering of de beëindiging ervan, op grond van de artikelen 490/1, §§ 2 en 3, en 490/2, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek;

2° de beslissingen betreffende de aanwijzing van een bewindvoerder, zijn vervanging, het einde van zijn mandaat of de wijziging van zijn opdrachten, op grond van de artikelen 490/1, §1, vierde lid, 496/2, 496/3, eerste lid, 496/4, 496/7, 497/4 en 499/15 van het Burgerlijk Wetboek;

3° de beslissingen betreffende de homologatie van de aanstelling van een vertrouwenspersoon, zijn vervanging of het einde van zijn mandaat, op grond van de artikelen 501 en 501/1 van het Burgerlijk Wetboek; en

4° de beslissingen met het oog op de goedkeuring, de wijziging of de beëindiging van een rechterlijke beschermingsmaatregel op grond van de artikelen 490/1, § 2, derde lid, 490/2, § 2, eerste lid, 492/1, 492/4, 493, § 3, 499/4 en 498/1 van het Burgerlijk Wetboek.

§ 4. Alle andere kennisgevingen geschieden bij gewone brief.

Art. 74

Art. 74

Art. 1249/6. § 1. De griffier converteert in elektronische vorm, verklaart gelijkvormig en laadt op in het register de documenten en stukken die hem worden meegedeeld of die worden neergelegd langs een andere weg dan het register, in geval dit is toegelaten ingevolge de huidige onderafdeling. De Koning kan de vorm

bepalen waarin de verklaring moet worden gedaan.

In geval van tegenstrijdigheid tussen de papieren documenten en stukken en deze opgeladen in het register hebben de papieren documenten en stukken voorrang op deze laatsten.

De Koning bepaalt de voorwaarden voor de verbetering van de gegevens in het register.

§2. De documenten en stukken die op het ogenblik van inwerkingtreding van deze bepaling in papieren vorm ter griffie worden gehouden worden geacht deel uit te maken van het register. Zij hoeven niet te worden opgeladen in het register en zijn raadpleegbaar ter griffie.

Art. 75

Afdeling 2. - Het bewind

Art. 76

Art. 1250. Onverminderd andersluidende bepalingen is artikel 1246, § 2, van toepassing op aanvragen gegrond op de artikelen 490/2, § 1, vierde lid, 496/7, eerste lid, 497/4, tweede lid, 499/7, §§ 1 en 2, 499/10 [2, 1397/1, derde lid en 1478, zevende lid,] 2 van het Burgerlijk Wetboek. In voorkomend geval is artikel 1247 van toepassing.

In afwijking van artikel 1246, § 2, vraagt de vrederechter de mening van de beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder. Hij kan de lastgever, de lasthebber, de beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder oproepen om hen te horen in raadkamer. In de

Art. 75

Afdeling 2. Bekendmaking van beschermingsmaatregelen

Art. 76

Art. 1250. Elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, beëindigd of gewijzigd, wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* door toedoen van de griffier.

De bekendmaking geschiedt binnen vijftien dagen na de beslissing die de beschermingsmaatregel beveelt, beëindigt of wijzigt; de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten is, worden aansprakelijk gesteld ten aanzien van de betrokkenen indien

gevallen bedoeld in de artikelen 490/2, § 1, vierde lid en 496/7, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek worden deze personen in ieder geval opgeroepen. De oproeping geschiedt door de griffier bij gerechtsbrief. De vertrouwenspersoon kan, met de instemming van de beschermde persoon, vragen om afzonderlijk te worden gehoord. Van dit verhoor wordt een proces-verbaal opgemaakt. De vrederechter is evenwel niet verplicht de mening van de beschermde persoon te vragen indien deze in een gezondheidstoestand verkeert die voorkomt in de lijst bedoeld in artikel 492/5, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek of indien hij op grond van feitelijke elementen, vastgesteld in een met redenen omkleed proces-verbaal, van oordeel is dat de beschermde persoon niet in staat is om zijn mening te geven.

De personen die worden opgeroepen bij gerechtsbrief overeenkomstig het tweede lid worden partij in het geding, tenzij zij zich hiertegen verzetten ter zitting. Van deze bepaling geeft de griffier kennis in de gerechtsbrief.

Art. 77

Art. 78

Art. 1252. § 1. Alle verzoeken op grond van de artikelen 490/2, § 1, laatste lid, 497/3, § 1, 500/3, § 1, derde lid, en § 2, van het Burgerlijk Wetboek worden door de vrederechter beslecht.

vaststaat dat het verzuim of de vertraging te wijten is aan een collusie.

Art. 77

Art. 1251. Binnen de termijn van 15 dagen bedoeld in artikel 1250, tweede lid, brengt de griffier een uittreksel van de beslissing ter kennis van de burgemeester van de woonplaats van de beschermde persoon teneinde te worden aangetekend in het bevolkingsregister. De burgemeester levert een uittreksel uit het bevolkingsregister af, met vermelding van de naam, het adres en de staat van bekwaamheid van een persoon, alsook de identiteit van de bewindvoerder, de persoon zelf of enige derde die een belang aantoonst.

Art. 78

Art. 1252. [...]

§ 2. De artikelen 1026 tot 1034 zijn van toepassing onder voorbehoud van de volgende bepalingen.

Het verzoekschrift wordt ondertekend door de verzoeker of door zijn advocaat.

De vrederechter gelast onmiddellijk de oproeping van de betrokken partijen. De oproeping gebeurt bij gerechtsbrief en wordt door de griffier binnen vijf dagen aan de partijen verzonden

De verschijning vindt plaats binnen de maand na de oproeping. De vrederechter poogt de betrokken partijen te verzoenen. De vrederechter stelt, in voorkomend geval, de verzoening vast in een proces-verbaal dat ondertekend wordt door de betrokken partijen.

De uitgifte van het proces-verbaal wordt voorzien van het formulier van tenuitvoerlegging.

Ingeval de poging tot verzoening mislukt, beslecht de vrederechter, binnen acht dagen, het geschil bij een met redenen omklede beschikking.

De personen die worden opgeroepen bij gerechtsbrief overeenkomstig het derde lid, worden partij in het geding, tenzij zij zich hiertegen verzetten ter zitting. Van deze bepaling geeft de griffier kennis in de gerechtsbrief.

§ 3. De te beschermen persoon kan, tot op de dag van de zitting en, indien hij dat wenst, vergezeld van de vertrouwenspersoon, verzoeken om afzonderlijk door de vrederechter te worden gehoord, vóór de andere in het geding betrokken partijen.

Indien de te beschermen persoon wilsonbekwaam is en de vertrouwenspersoon, uiterlijk tot op de dag van de zitting, verzoekt om afzonderlijk te worden gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen, willigt de vrederechter dat verzoek in, tenzij hij bij een met redenen omklede beschikking zijn weigering te kennen geeft.

Art. 79

Art. 79

Art. 1253. Per beschermde persoon wordt op de griffie van het vrederecht een administratief dossier gehouden, dat onder meer het volgende bevat :

1° een eensluidend verklaard afschrift van de beslissing tot toevoeging van een bewindvoerder aan de beschermde persoon;

2° het verslag dat het te beheren vermogen en de inkomstenbronnen van de beschermde persoon beschrijft;

3° de verslagen die jaarlijks en binnen dertig dagen na de beëindiging van de opdracht van de bewindvoerder worden neergelegd;

4° een afschrift van alle eindbeschikkingen die in het kader van het bewind werden uitgesproken, alsook in het kader van de eventuele beroepsprocedures;

5° alle andere documenten, zoals de gevoerde briefwisseling en andere stukken die de griffie ontvangt, voor zover ze overeenkomstig artikel 721 niet dienen gerangschikt te worden in het overeenstemmend dossier van de rechtspleging;

6° een eensluidend verklaard afschrift van het proces-verbaal waarin de bewindvoerder zijn voorkeur uitdrukt over de aanwijzing van een bewindvoerder zo hij zelf niet meer in staat zou zijn die functie langer uit te oefenen;

7° een afschrift van het proces-verbaal van verzoening opgesteld met toepassing van artikel 1252, vierde lid.

Bij het administratief dossier wordt een inventaris van de stukken gevoegd, die door de griffier wordt bijgehouden en waarop de datum van de neerlegging, het volgnummer van de inschrijving en de aard van die stukken worden vermeld.

Na de beëindiging van het bewind wordt het administratief dossier gedurende vijf jaar bewaard op de griffie om nadien te worden vernietigd.

Indien het bewindsforum verandert, zendt de griffier het administratief dossier na het

Art. 1253. **Onverminderd artikel 1249/6, § 2, houdt de griffier in het register bedoeld in artikel 1253/2, per beschermde persoon, een administratief dossier,** dat onder meer het volgende bevat :

1° een eensluidend verklaard afschrift van de beslissing tot toevoeging van een bewindvoerder aan de beschermde persoon;

2° het verslag dat het te beheren vermogen en de inkomstenbronnen van de beschermde persoon beschrijft;

3° de verslagen die jaarlijks en binnen dertig dagen na de beëindiging van de opdracht van de bewindvoerder worden neergelegd;

4° een afschrift van alle eindbeschikkingen die in het kader van het bewind werden uitgesproken, alsook in het kader van de eventuele beroepsprocedures;

5° alle andere documenten, zoals de gevoerde briefwisseling en andere stukken die de griffie ontvangt, voor zover ze overeenkomstig artikel 721 niet dienen gerangschikt te worden in het overeenstemmend dossier van de rechtspleging;

6° een eensluidend verklaard afschrift van het proces-verbaal waarin de bewindvoerder zijn voorkeur uitdrukt over de aanwijzing van een bewindvoerder zo hij zelf niet meer in staat zou zijn die functie langer uit te oefenen;

7° het proces-verbaal van verhoor van de beschermde of de te beschermen persoon bedoeld in artikel 1245, § 2.

Bij het administratief dossier wordt een inventaris van de stukken gevoegd, die door de griffier wordt bijgehouden en waarop de datum van de neerlegging, het volgnummer van de inschrijving en de aard van die stukken worden vermeld.

Na de beëindiging van het bewind wordt het administratief dossier gedurende vijf jaar bewaard **in het register** om nadien te worden vernietigd.

Indien het bewindsforum verandert, **deelt de griffier het administratief dossier mee aan de**

verstrijken van de beroepstermijn over aan de nieuw bevoegde vrederechter overeenkomstig artikel 628, 3°.

Indien nodig maakt de griffier de eensluidend verklaarde afschriften van de stukken die in verschillende dossiers moeten worden neergelegd.

Art. 80

Art. 1253/1. § 1. De beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder evenals de procureur des Konings hebben tijdens de duur van het bewind het recht inzage te nemen van het dossier bedoeld in artikel 1253 op de griffie van het vredegerecht.

Na het overlijden van de beschermde persoon komt dit recht toe aan zijn erfgenamen, de procureur des Konings evenals de notaris belast met de vereffening en verdeling van zijn nalatenschap.

§ 2. Elke andere belanghebbende die inzage wenst in het dossier bedoeld in § 1 kan daartoe overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 1250 een met redenen omkleed verzoek indienen bij de vrederechter.

De vrederechter weegt de rechten en belangen van de verzoeker bij de uitoefening van het inzagerecht af tegen de rechten en belangen van de beschermde persoon, en in het bijzonder, diens recht op eerbiediging van zijn privéleven. Ingeval de vrederechter het verzoek inwilligt, bepaalt hij in welke documenten van het dossier de verzoeker inzage krijgt.

§ 3. De in § 1 bedoelde personen hebben tevens recht op een afschrift van het geheel of een gedeelte van het administratief dossier.

De vrederechter bepaalt in zijn beschikking bedoeld in § 2 of de belanghebbende het recht heeft om een afschrift te verkrijgen.

De Koning kan het maximumbedrag vaststellen dat gevraagd mag worden per fotokopie of per andere drager van informatie.

nieuw bevoegde vrederechter overeenkomstig artikel 628, 3°.

Art. 80

Art. 1253/1. § 1. De beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder evenals de procureur des Konings hebben tijdens de duur van het bewind het recht inzage te nemen van het dossier bedoeld in artikel 1253 [...].

Na het overlijden van de beschermde persoon komt dit recht toe aan zijn erfgenamen, de procureur des Konings evenals de notaris belast met de vereffening en verdeling van zijn nalatenschap.

§ 2. Elke andere belanghebbende die inzage wenst in het dossier bedoeld in § 1 kan daartoe [...] een met redenen omkleed verzoek indienen bij de vrederechter.

De vrederechter weegt de rechten en belangen van de verzoeker bij de uitoefening van het inzagerecht af tegen de rechten en belangen van de beschermde persoon, en in het bijzonder, diens recht op eerbiediging van zijn privéleven. Ingeval de vrederechter het verzoek inwilligt, bepaalt hij in welke documenten van het dossier de verzoeker inzage krijgt.

§ 3. De in § 1 bedoelde personen hebben tevens recht op een afschrift van het geheel of een gedeelte van het administratief dossier.

De vrederechter bepaalt in zijn beschikking bedoeld in § 2 of de belanghebbende het recht heeft om een afschrift te verkrijgen.

De Koning kan het maximumbedrag vaststellen dat gevraagd mag worden per fotokopie of per andere drager van informatie.

Art. 81

Art. 81

Afdeling 4 - Het centraal register van de bescherming van de personen

Art. 82

Art. 82

Art. 1253/2. Het centraal register van bescherming van de personen, hierna "register" genoemd, is de geïnformatiseerde gegevensbank voor het beheer, de opvolging en de behandeling van procedures betreffende de beschermde personen.

Het register verzamelt alle stukken en gegevens met betrekking tot de procedures beoogd in het huidige hoofdstuk alsook in boek I, titel XI, hoofdstukken II en II/1, van het Burgerlijk Wetboek. Deze stukken en gegevens worden hierna "gegevens van het register" genoemd.

Het register geldt als authentieke bron voor alle akten en gegevens die erin zijn opgenomen.

Art. 83

Art. 83

Art. 1253/3. § 1. De Federale Overheidsdienst Justitie, hierna « de beheerder » genoemd, staat in voor de inrichting en het operationeel beheer van het register en voorziet de technische middelen voor de verwerking.

Art. 84

Art. 84

Art. 1253/4. § 1. De magistraten van de rechterlijke orde bedoeld in artikel 58bis, de griffiers en bewindvoerders, in het kader van de vervulling van hun wettelijke opdrachten alsook de beschermde persoon of, na zijn overlijden, zijn erfgenamen, de vertrouwenspersoon en, in het algemeen, elkeen die partij is in een procedure waarvan de behandeling door het register wordt verzekerd, hun advocaten, de notarissen, de gerechtsdeurwaarders en de beheerder hebben toegang tot de voor hen relevante gegevens van het register, volgens de nadere regels bepaald

door de Koning, na het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De Koning kan, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, andere categorieën van personen of instellingen de toestemming geven om die gegevens te raadplegen onder de voorwaarden die Hij bepaalt.

§ 2. Het is de beheerder verboden om de gegevens van het register te verstrekken aan andere dan de in paragraaf 1 bedoelde personen.

Hij die, in welke hoedanigheid ook, deelneemt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van de gegevens van het register of kennis heeft van die gegevens, moet het vertrouwelijk karakter ervan in acht nemen.

Artikel 458 van het Strafwetboek is op hen van toepassing.

Art. 85

Art. 85

Art. 1253/5. De beheerder verstrekt de operationele middelen om te kunnen voldoen aan de verplichtingen bedoeld in artikelen 13 en 14 van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

Art. 86

Art. 86

Art. 1253/6. De gegevens van het register worden bewaard gedurende vijf jaar te rekenen vanaf het einde van de beschermingsmaatregelen.

Na afloop van deze termijn worden de gegevens van het register gewist zijn, onverminderd de Archiefwet van 24 juni 1955.

Art. 87

Art. 87

Art. 1253/7. De Koning bepaalt, na het advies te hebben ingewonnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit, de gegevens van en de nadere regels voor de inrichting en werking van het register alsook de nadere regels voor de toegang tot en de inschrijving in het register.

HOOFDSTUK 3 – Wijziging van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt

Art. 88

Art. 14.§ 1. De in deze wet vervatte rechten van een meerderjarige persoon worden door de persoon zelf uitgeoefend voor zover hij hiertoe wilsbekwaam is.

Deze rechten worden evenwel uitgeoefend door een persoon die de patiënt vooraf heeft aangewezen om in zijn plaats op te treden, voor zover en zolang hij niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

De aanwijzing van de in het tweede lid bedoelde persoon geschiedt bij een gedagtekend en door de patiënt en deze persoon ondertekend bijzonder schriftelijk mandaat waaruit de toestemming van laatstgenoemde blijkt. Dit mandaat kan door de patiënt of door de door hem aangewezen vertegenwoordiger door middel van een gedagtekend en ondertekend geschrift worden herroepen.

§ 2. Heeft de patiënt geen vertegenwoordiger aangewezen of treedt de door de patiënt aangewezen vertegenwoordiger niet op, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de bewindvoerder over de persoon, na machtiging door de vrederechter overeenkomstig artikel 499/7, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, voor zover en zolang de beschermde persoon niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

HOOFDSTUK 3 – Wijziging van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt

Art. 88

Art. 14.§ 1. De in deze wet vervatte rechten van een meerderjarige persoon worden door de persoon zelf uitgeoefend voor zover hij hiertoe wilsbekwaam is.

Deze rechten worden evenwel uitgeoefend door een persoon die de patiënt vooraf heeft aangewezen om in zijn plaats op te treden, voor zover en zolang hij niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

De aanwijzing van de in het tweede lid bedoelde persoon geschiedt bij een gedagtekend en door de patiënt en deze persoon ondertekend bijzonder schriftelijk mandaat waaruit de toestemming van laatstgenoemde blijkt. Dit mandaat kan door de patiënt of door de door hem aangewezen vertegenwoordiger door middel van een gedagtekend en ondertekend geschrift worden herroepen.

§ 2. Heeft de patiënt geen vertegenwoordiger aangewezen of treedt de door de patiënt aangewezen vertegenwoordiger niet op, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de bewindvoerder over de persoon, **aangesteld door de vrederechter overeenkomstig artikel 492/1, § 1, vierde lid**, van het Burgerlijk Wetboek, voor zover en zolang de beschermde persoon niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

§ 3. Is er geen bewindvoerder die bevoegd is om de patiënt krachtens § 2 te vertegenwoordigen, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de samenwonende echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner of de feitelijk samenwonende partner.

Indien de persoon die krachtens het eerste lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, worden de rechten in opeenvolgende volgorde uitgeoefend door een meerderjarig kind, een ouder, een meerderjarige broer of zus van de patiënt.

Indien ook de persoon die krachtens het tweede lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, behartigt de betrokken beroepsbeoefenaar, in voorkomend geval in multidisciplinair overleg, de belangen van de patiënt. Dit is eveneens het geval bij conflict tussen twee of meer personen die krachtens § 2 of krachtens het eerste en het tweede lid kunnen optreden.

§ 4. De patiënt wordt zoveel mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de uitoefening van zijn rechten.

§ 5. Het in artikel 11 bedoelde klachtrecht kan in afwijking van §§ 1, 2 en 3 worden uitgeoefend door de in voornoemde paragrafen bedoelde personen die door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad zijn aangewezen zonder dat de voorziene volgorde in acht moet worden genomen.

HOOFDSTUK 4 – Wijziging van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers

Art. 89

Art. 54. § 1. De toegang tot de speelzalen van kansspelinrichtingen klasse I en II is verboden voor personen jonger dan 21 jaar, uitgezonderd het meerderjarige personeel van kansspelinrichtingen op hun plaats van tewerkstelling. De toegang tot

§ 3. Is er geen bewindvoerder die bevoegd is om de patiënt krachtens § 2 te vertegenwoordigen, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de samenwonende echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner of de feitelijk samenwonende partner.

Indien de persoon die krachtens het eerste lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, worden de rechten in opeenvolgende volgorde uitgeoefend door een meerderjarig kind, een ouder, een meerderjarige broer of zus van de patiënt.

Indien ook de persoon die krachtens het tweede lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, behartigt de betrokken beroepsbeoefenaar, in voorkomend geval in multidisciplinair overleg, de belangen van de patiënt. Dit is eveneens het geval bij conflict tussen twee of meer personen die krachtens § 2 of krachtens het eerste en het tweede lid kunnen optreden.

§ 4. De patiënt wordt zoveel mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de uitoefening van zijn rechten.

§ 5. Het in artikel 11 bedoelde klachtrecht kan in afwijking van §§ 1, 2 en 3 worden uitgeoefend door de in voornoemde paragrafen bedoelde personen die door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad zijn aangewezen zonder dat de voorziene volgorde in acht moet worden genomen.

HOOFDSTUK 4 – Wijziging van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers

Art. 89

Art. 54. § 1. De toegang tot de speelzalen van kansspelinrichtingen klasse I en II is verboden voor personen jonger dan 21 jaar, uitgezonderd het meerderjarige personeel van kansspelinrichtingen op hun plaats van tewerkstelling. De toegang tot

kansspelinrichtingen klasse IV is verboden voor minderjarigen.

De deelneming aan kansspelen in kansspelinrichtingen klasse III alsmede de deelneming aan kansspelen en weddenschappen in kansspelinrichtingen klasse IV, zijn verboden voor minderjarigen.

Dit verbod voor minderjarigen geldt ook voor de weddenschappen toegelaten buiten de kansspelinrichtingen klasse IV.

De deelneming aan kansspelen via informatiemaatschappij-instrumenten, met uitzondering van de weddenschappen, is verboden voor personen jonger dan 21 jaar. De deelneming aan weddenschappen via informatiemaatschappij-instrumenten is verboden voor minderjarigen.

§ 2. De toegang tot de speelzalen van kansspelinrichtingen klasse I en II is verboden voor magistraten, notarissen, deurwaarders en leden van de politiediensten buiten het kader van de uitoefening van hun functies. De deelname aan kansspelen in de zin van deze wet waarvoor een registratieplicht geldt, met uitzondering van de weddenschappen, zijn verboden voor magistraten, notarissen, deurwaarders en leden van de politiediensten buiten het kader van de uitoefening van hun functies.

§ 3. De commissie ontzegt de toegang tot de kansspelen in de zin van deze wet waarvoor een registratieplicht geldt aan:

1. personen die daarom zelf hebben verzocht;
2. personen beschermd krachtens artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek op verzoek van hun bewindvoerder;
3. personen aan wie krachtens het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 een verbod is opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen, na kennisgeving door het openbaar ministerie.
4. personen met een probleem van gokverslaving. Dit toegangsverbod kan op verzoek van elke belanghebbende worden uitgesproken. Het verzoek omvat de motieven

kansspelinrichtingen klasse IV is verboden voor minderjarigen.

De deelneming aan kansspelen in kansspelinrichtingen klasse III alsmede de deelneming aan kansspelen en weddenschappen in kansspelinrichtingen klasse IV, zijn verboden voor minderjarigen.

Dit verbod voor minderjarigen geldt ook voor de weddenschappen toegelaten buiten de kansspelinrichtingen klasse IV.

De deelneming aan kansspelen via informatiemaatschappij-instrumenten, met uitzondering van de weddenschappen, is verboden voor personen jonger dan 21 jaar. De deelneming aan weddenschappen via informatiemaatschappij-instrumenten is verboden voor minderjarigen.

§ 2. De toegang tot de speelzalen van kansspelinrichtingen klasse I en II is verboden voor magistraten, notarissen, deurwaarders en leden van de politiediensten buiten het kader van de uitoefening van hun functies. De deelname aan kansspelen in de zin van deze wet waarvoor een registratieplicht geldt, met uitzondering van de weddenschappen, zijn verboden voor magistraten, notarissen, deurwaarders en leden van de politiediensten buiten het kader van de uitoefening van hun functies.

§ 3. De commissie ontzegt de toegang tot de kansspelen in de zin van deze wet waarvoor een registratieplicht geldt aan:

1. personen die daarom zelf hebben verzocht;
2. personen beschermd krachtens artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek op verzoek van hun bewindvoerder;
3. personen aan wie krachtens het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 een verbod is opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen, na kennisgeving door het openbaar ministerie.
4. personen met een probleem van gokverslaving. Dit toegangsverbod kan op verzoek van elke belanghebbende worden uitgesproken. Het verzoek omvat de motieven en wordt ingediend

en wordt ingediend bij de commissie. De commissie neemt haar beslissing na de betrokken speler uitgenodigd te hebben zijn verweermiddelen naar voor te brengen;

6. personen voor wie het verzoek tot collectieve schuldenregeling toelaatbaar werd verklaard.

§ 4. De commissie ontzegt preventief de toegang tot de kansspelen in de zin van deze wet waarvoor een registratieplicht geldt aan:

1. de te beschermen persoon voor wie een verzoekschrift is ingediend overeenkomstig artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek of een proces-verbaal van ambtshalve aanhangig maken werd opgesteld overeenkomstig de artikelen 1239 en 1247 van het Gerechtelijk Wetboek;

2. de te beschermen persoon voor wie een verzoekschrift is ingediend overeenkomstig artikel 5 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

De preventieve ontzeggingen opgesomd in het eerste lid nemen een einde wanneer de commissie in kennis is gesteld van de beslissingen bedoeld in artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek en in de artikelen 8, 12 en 30 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

De informatie die aan de commissie moet worden overgezonden door de gerechtelijke instanties, kan op elektronische wijze worden verzonden.

§ 5. De Koning bepaalt de wijze waarop de toegang tot de kansspelen in de zin van deze wet, wordt verboden of ontzegd.

HOOFDSTUK 5 – Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Art. 90

bij de commissie. De commissie neemt haar beslissing na de betrokken speler uitgenodigd te hebben zijn verweermiddelen naar voor te brengen;

6. personen voor wie het verzoek tot collectieve schuldenregeling toelaatbaar werd verklaard.

§ 4. De commissie ontzegt preventief de toegang tot de kansspelen in de zin van deze wet waarvoor een registratieplicht geldt aan:

1. de te beschermen persoon voor wie een verzoekschrift is ingediend overeenkomstig artikel **1239** van het Gerechtelijk Wetboek of een proces-verbaal van ambtshalve aanhangig maken werd opgesteld overeenkomstig de artikelen **1238**, **§ 2** en **1243** van het Gerechtelijk Wetboek;

2. de te beschermen persoon voor wie een verzoekschrift is ingediend overeenkomstig artikel 5 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

De preventieve ontzeggingen opgesomd in het eerste lid nemen een einde wanneer de commissie in kennis is gesteld van de beslissingen bedoeld in artikel **1250** van het Gerechtelijk Wetboek en in de artikelen 8, 12 en 30 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

De informatie die aan de commissie moet worden overgezonden door de gerechtelijke instanties, kan op elektronische wijze worden verzonden.

§ 5. De Koning bepaalt de wijze waarop de toegang tot de kansspelen in de zin van deze wet, wordt verboden of ontzegd.

HOOFDSTUK 5 – Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Art. 90

Art. 3. Voor ieder persoon wordt volgende informatie in het Rijksregister opgenomen en bewaard :

- 1° de naam en voornamen;
- 2° de geboorteplaats en -datum;
- 3° het geslacht;
- 4° de nationaliteit;
- 5° de hoofdverblijfplaats;
- 6° de plaats en datum van het overlijden, of, in het geval van een verklaring van afwezigheid, de datum van de overschrijving van de beslissing houdende verklaring van afwezigheid;
- 7° ...
- 8° de burgerlijke staat;
- 9° de samenstelling van het gezin.
- 9° /1 de akten en beslissingen betreffende de rechtsbekwaamheid en de beslissingen tot bewind over de goederen of over de persoon bedoeld in artikel 1249, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek; de naam, de voornaam en het adres van de persoon die een minderjarige, een onbekwaam verklaarde, een geïnterneerde of een persoon die onder het statuut van verlengde minderjarigheid geplaatst is, vertegenwoordigt of bijstaat of van de bewindvoerder over de goederen of de persoon van wie melding wordt gemaakt in de in artikel 1249, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde beslissing.
- 10° de vermelding van het register waarin de in artikel 2 bedoelde personen zijn ingeschreven;
- 11° de administratieve toestand van de in artikel 2, eerste lid, 3°, bedoelde personen;
- 12° in voorkomend geval, het bestaan van het identiteits- en handtekeningscertificaat, zoals bepaald in de wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatediensten;
- 13° de wettelijke samenwoning.
- 14° de verblijfstoestand voor de vreemdelingen bedoeld in artikel 2.
- 15° de vermelding van de ascendenten in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot

Art. 3. Voor ieder persoon wordt volgende informatie in het Rijksregister opgenomen en bewaard :

- 1° de naam en voornamen;
- 2° de geboorteplaats en -datum;
- 3° het geslacht;
- 4° de nationaliteit;
- 5° de hoofdverblijfplaats;
- 6° de plaats en datum van het overlijden, of, in het geval van een verklaring van afwezigheid, de datum van de overschrijving van de beslissing houdende verklaring van afwezigheid;
- 7° ...
- 8° de burgerlijke staat;
- 9° de samenstelling van het gezin.
- 9° /1 de akten en beslissingen betreffende de rechtsbekwaamheid en de beslissingen tot bewind over de goederen of over de persoon bedoeld in artikel 1250, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek; de naam, de voornaam en het adres van de persoon die een minderjarige, een onbekwaam verklaarde, een geïnterneerde of een persoon die onder het statuut van verlengde minderjarigheid geplaatst is, vertegenwoordigt of bijstaat of van de bewindvoerder over de goederen of de persoon van wie melding wordt gemaakt in de in artikel 1250, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde beslissing.
- 10° de vermelding van het register waarin de in artikel 2 bedoelde personen zijn ingeschreven;
- 11° de administratieve toestand van de in artikel 2, eerste lid, 3°, bedoelde personen;
- 12° in voorkomend geval, het bestaan van het identiteits- en handtekeningscertificaat, zoals bepaald in de wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatediensten;
- 13° de wettelijke samenwoning.
- 14° de verblijfstoestand voor de vreemdelingen bedoeld in artikel 2.
- 15° de vermelding van de ascendenten in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot stand

stand komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie;

16° de vermelding van de afstammelingen in rechtstreekse, dalende lijn in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot stand komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie;

17° in voorkomend geval de contactgegevens van de burgers, die enkel op vrijwillige basis worden meegedeeld, zoals bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad; de Koning bepaalt eveneens de nadere regels van de mededeling van deze gegevens aan de diensten van het Rijksregister van de natuurlijke personen en de nadere regels van de wijziging van deze gegevens door de burger;

De opeenvolgende wijzigingen van de in het eerste lid bedoelde informatiegegevens worden met de datum waarop zij uitwerking hebben in het Rijksregister vermeld.

Worden eveneens vermeld in het Rijksregister, vanaf de door de Koning bepaalde datum, de vermeldingen van de akten van de burgerlijke stand betreffende het uur van de geboorte en het uur van het overlijden.

Op verzoek van een gemeentebestuur kan andere informatie in het Rijksregister worden opgenomen. Deze mag slechts medegedeeld worden aan de overheid die ze verstrekt heeft.

De informatiegegevens worden bewaard gedurende dertig jaar te rekenen van de dag van het overlijden van de persoon op wie zij betrekking hebben.

komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie;

16° de vermelding van de afstammelingen in rechtstreekse, dalende lijn in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot stand komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie;

17° in voorkomend geval de contactgegevens van de burgers, die enkel op vrijwillige basis worden meegedeeld, zoals bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad; de Koning bepaalt eveneens de nadere regels van de mededeling van deze gegevens aan de diensten van het Rijksregister van de natuurlijke personen en de nadere regels van de wijziging van deze gegevens door de burger;

De opeenvolgende wijzigingen van de in het eerste lid bedoelde informatiegegevens worden met de datum waarop zij uitwerking hebben in het Rijksregister vermeld.

Worden eveneens vermeld in het Rijksregister, vanaf de door de Koning bepaalde datum, de vermeldingen van de akten van de burgerlijke stand betreffende het uur van de geboorte en het uur van het overlijden.

Op verzoek van een gemeentebestuur kan andere informatie in het Rijksregister worden opgenomen. Deze mag slechts medegedeeld worden aan de overheid die ze verstrekt heeft.

De informatiegegevens worden bewaard gedurende dertig jaar te rekenen van de dag van het overlijden van de persoon op wie zij betrekking hebben.

HOOFDSTUK 6 - Wijzigingen van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

HOOFDSTUK 6 - Wijzigingen van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid

Art. 91

Art. 228. Onverminderd artikel 227, tweede lid, worden na verloop van vijf jaar, te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet, de voorlopige bewindvoeringen, die vóór de inwerkingtreding van deze wet geregeld waren met toepassing van artikel 488bis, A), van het Burgerlijk Wetboek, van rechtswege onderworpen aan de bepalingen betreffende het bewind van de goederen bedoeld in boek I, titel XI, hoofdstuk II/1 van het Burgerlijk Wetboek. De vrederechter die bevoegd is voor de organisatie en het toezicht op het voorlopig bewind blijft bevoegd, onverminderd de toepassing van artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek.

De vrederechter past binnen de twee jaar die volgen op de termijn bedoeld in het eerste lid, artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek toe, desnoods ambtshalve.

De artikelen 493 tot 493/3 van het Burgerlijk Wetboek zijn zodra deze wet in werking treedt van toepassing op de bestaande beschermingsregelingen.

Art. 92

Art. 229. Ingeval uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet geen rechterlijke beschermingsmaatregel overeenkomstig artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek werd bevolen, eindigt de bijstand door een gerechtelijk raadsman van rechtswege en zijn alle vormen van voogdij over personen in staat van verlengde minderjarigheid of onbekwaam verklaard dan wel van ouderlijk gezag over personen in staat van verlengde minderjarigheid, van rechtswege onderworpen aan de bepalingen van boek I, titel XI, hoofdstuk II/1 van het Burgerlijk Wetboek. De voogd of de ouders worden in dat geval van rechtswege bewindvoerder. De beschermde persoon wordt voor de toepassing van deze bepaling geacht onbekwaam te zijn verklaard voor het verrichten van alle handelingen bedoeld in artikel 492/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en alle handelingen met betrekking tot de goederen. Hij wordt tevens geacht

Art. 91

Art. 228. Onverminderd artikel 227, tweede lid, worden na verloop van vijf jaar, te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet, de voorlopige bewindvoeringen, die vóór de inwerkingtreding van deze wet geregeld waren met toepassing van artikel 488bis, A), van het Burgerlijk Wetboek, van rechtswege onderworpen aan de bepalingen betreffende het bewind van de goederen bedoeld in boek I, titel XI, hoofdstuk II/1 van het Burgerlijk Wetboek. De vrederechter die bevoegd is voor de organisatie en het toezicht op het voorlopig bewind blijft bevoegd, onverminderd de toepassing van artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek.

[...]

De artikelen 493 tot 493/3 van het Burgerlijk Wetboek zijn zodra deze wet in werking treedt van toepassing op de bestaande beschermingsregelingen.

Art. 92

Art. 229. Ingeval uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet geen rechterlijke beschermingsmaatregel overeenkomstig artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek werd bevolen, eindigt de bijstand door een gerechtelijk raadsman van rechtswege en zijn alle vormen van voogdij over personen in staat van verlengde minderjarigheid of onbekwaam verklaard dan wel van ouderlijk gezag over personen in staat van verlengde minderjarigheid, van rechtswege onderworpen aan de bepalingen van boek I, titel XI, hoofdstuk II/1 van het Burgerlijk Wetboek. De voogd of de ouders worden in dat geval van rechtswege bewindvoerder. De beschermde persoon wordt voor de toepassing van deze bepaling geacht onbekwaam te zijn verklaard voor het verrichten van alle handelingen bedoeld in artikel 492/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en alle handelingen met betrekking tot de goederen. Hij wordt tevens geacht vertegenwoordigd te

vertegenwoordigd te moeten worden bij het verrichten van deze handelingen.

De voor de organisatie en het toezicht op de voogdij bevoegde vrederechter blijft bevoegd, onverminderd de toepassing van artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek.

Binnen de twee jaar die volgen op de termijn bedoeld in het eerste lid, past de vrederechter, desnoods ambsthalf, artikel 492/4, van het Burgerlijk Wetboek toe, behalve voor de personen die de bijstand van een gerechtelijk raadsman nodig hebben gehad.

De artikelen 493 tot 493/3 van het Burgerlijk Wetboek zijn zodra deze wet in werking treedt van toepassing op de bestaande beschermingsregelingen.

Art. 93

Art. 230/1. De wilsverklaringen afgelegd overeenkomstig artikel 488bis, B, § 2 en § 3, van het Burgerlijk Wetboek, worden na de inwerkingtreding van deze wet beschouwd als wilsverklaringen afgelegd overeenkomstig de overeenstemmende bepalingen van artikel 496 en 496/1 van het Burgerlijk Wetboek.

moeten worden bij het verrichten van deze handelingen.

De voor de organisatie en het toezicht op de voogdij bevoegde vrederechter blijft bevoegd, onverminderd de toepassing van artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek.

[...]

De artikelen 493 tot 493/3 van het Burgerlijk Wetboek zijn zodra deze wet in werking treedt van toepassing op de bestaande beschermingsregelingen.

Art. 93

Art. 230/1. De wilsverklaringen afgelegd overeenkomstig artikelen **392, eerste en tweede lid, en 488bis, B, §§ 2 en 3**, van het Burgerlijk Wetboek, worden na de inwerkingtreding van deze wet beschouwd als wilsverklaringen afgelegd overeenkomstig de overeenstemmende bepalingen van artikel 496 en 496/1 van het Burgerlijk Wetboek.

TITEL 3

Wijzigingen van het afstammingsrecht

HOOFDSTUK 1 : Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 100

Art. 313. § 1. Indien de naam van de moeder niet in de akte van geboorte is vermeld of bij ontstentenis van zulk een akte, kan zij het kind erkennen onder de bij artikel 329bis bepaalde voorwaarden.

TITEL 3

Wijzigingen van het afstammingsrecht

HOOFDSTUK 1 : Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 100

Art. 313. § 1. Indien de naam van de moeder niet in de akte van geboorte is vermeld of bij ontstentenis van zulk een akte, kan zij het kind erkennen onder de bij artikel 329bis bepaalde voorwaarden.

§ 2. De erkenning is evenwel niet ontvankelijk indien daaruit blijkt dat tussen haar en de vader een huwelijksbeletsel bestaat waarvan de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

§ 3. Indien de moeder gehuwd is en een kind erkent dat tijdens het huwelijk geboren is, moet de erkenning worden medegedeeld aan de echtgenoot of de echtgenote.

Indien de akte is opgemaakt door een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand, geeft deze kennis van de akte; indien zij niet is opgemaakt door een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand, wordt de akte betekend op verzoek van de moeder, het kind of diens wettelijke vertegenwoordiger.

Totdat de kennisgeving of betekening heeft plaatsgehad kan de erkenning niet worden tegengeworpen aan de echtgenoot of de echtgenote, aan de kinderen geboren uit diens huwelijk met degene die het kind erkent en aan de kinderen die door de beide echtgenoten geadopteerd zijn.

Art. 101

Art. 314. Bij gebreke van de akte van geboorte, van de vermelding van de naam van de moeder in die akte of wanneer het kind onder valse namen is ingeschreven en niet is erkend, kan de afstamming van moederszijde gerechtelijk worden vastgesteld onder de bij artikel 332quinquies bepaalde voorwaarden.

De vordering is evenwel niet ontvankelijk indien daaruit blijkt dat tussen de moeder en de vader een huwelijksbeletsel bestaat waarvan de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

De eiser moet het bewijs leveren dat het kind hetzelfde is als dat van wie de vermeende moeder is bevallen.

§ 2. De erkenning is evenwel niet ontvankelijk indien daaruit blijkt dat tussen haar en de vader een huwelijksbeletsel bestaat waarvan de Koning geen ontheffing kan verlenen [...].

§ 3. Indien de moeder gehuwd is en een kind erkent dat tijdens het huwelijk geboren is, moet de erkenning worden medegedeeld aan de echtgenoot of de echtgenote.

Indien de akte is opgemaakt door een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand, geeft deze kennis van de akte; indien zij niet is opgemaakt door een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand, wordt de akte betekend op verzoek van de moeder, het kind of diens wettelijke vertegenwoordiger.

Totdat de kennisgeving of betekening heeft plaatsgehad kan de erkenning niet worden tegengeworpen aan de echtgenoot of de echtgenote, aan de kinderen geboren uit diens huwelijk met degene die het kind erkent en aan de kinderen die door de beide echtgenoten geadopteerd zijn.

Art. 101

Art. 314. Bij gebreke van de akte van geboorte, van de vermelding van de naam van de moeder in die akte of wanneer het kind onder valse namen is ingeschreven en niet is erkend, kan de afstamming van moederszijde gerechtelijk worden vastgesteld onder de bij artikel 332quinquies bepaalde voorwaarden.

De vordering is evenwel niet ontvankelijk indien daaruit blijkt dat tussen de moeder en de vader een huwelijksbeletsel bestaat waarvan de Koning geen ontheffing kan verlenen [...], **tenzij de familierechtbank oordeelt dat de vaststelling van het moederschap niet strijdig is met het belang van het kind.**

De eiser moet het bewijs leveren dat het kind hetzelfde is als dat van wie de vermeende moeder is bevallen.

Hij kan zulks bewijzen door aan te tonen dat het ten aanzien van de vermeende moeder het bezit van staat heeft.

Bij gebreke van bezit van staat kan het bewijs van de afstamming door alle wettelijke middelen worden geleverd. Het tegenbewijs kan eveneens door alle wettelijke middelen worden geleverd.

Art. 102

Art. 318. § 1. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van de echtgenoot, kan het vermoeden van vaderschap worden betwist voor de familierechtbank door de moeder, het kind, de man ten aanzien van wie de afstamming vaststaat de man die het vaderschap van het kind opeist en de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist.

§ 2. De vordering van de moeder moet worden ingesteld binnen een jaar na de geboorte. De vordering van de echtgenoot moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij niet de vader van het kind is, die van de man die het vaderschap van het kind opeist moet worden ingesteld binnen het jaar na de ontdekking van het feit dat hij de vader van het kind is en die van het kind moet worden ingesteld op zijn vroegst op de dag waarop het de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt en uiterlijk op de dag waarop het de leeftijd van tweeëntwintig jaar heeft bereikt of binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de echtgenoot zijn vader niet is. De vordering van de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd in de verwekking en de verwekking hiervan het gevolg kan zijn.

Indien de echtgenoot overleden is zonder in rechte te zijn opgetreden, terwijl de termijn om zulks te doen nog niet verstreken is, kan zijn vaderschap binnen een jaar na zijn overlijden of na de geboorte, worden betwist door zijn

Hij kan zulks bewijzen door aan te tonen dat het ten aanzien van de vermeende moeder het bezit van staat heeft.

Bij gebreke van bezit van staat kan het bewijs van de afstamming door alle wettelijke middelen worden geleverd. Het tegenbewijs kan eveneens door alle wettelijke middelen worden geleverd.

Art. 102

Art. 318. § 1. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van de echtgenoot, kan het vermoeden van vaderschap worden betwist voor de familierechtbank door de moeder, het kind, de man ten aanzien van wie de afstamming vaststaat de man die het vaderschap van het kind opeist en de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist.

§ 2. De vordering van de moeder moet worden ingesteld binnen een jaar na de geboorte. De vordering van de echtgenoot moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij niet de vader van het kind is, die van de man die het vaderschap van het kind opeist moet worden ingesteld binnen het jaar na de ontdekking van het feit dat hij de vader van het kind is en die van het kind moet worden ingesteld op zijn vroegst op de dag waarop het de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt en uiterlijk op de dag waarop het de leeftijd van tweeëntwintig jaar heeft bereikt of binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de echtgenoot zijn vader niet is. De vordering van de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd in de verwekking en de verwekking hiervan het gevolg kan zijn.

Indien de echtgenoot overleden is zonder in rechte te zijn opgetreden, terwijl de termijn om zulks te doen nog niet verstreken is, kan zijn vaderschap **binnen een jaar na zijn overlijden of na de ontdekking van de geboorte of binnen een jaar na hun ontdekking van het feit dat de**

bloedverwanten in de opgaande en in de neerdalende lijn.

Het vaderschap dat vaststaat krachtens artikel 317 kan daarenboven worden betwist door de vorige echtgenoot.

§ 3. Onverminderd het bepaalde in §§ 1 en 2, wordt het vermoeden van vaderschap teniet gedaan indien door alle wettelijke middelen is bewezen dat de betrokkene niet de vader is.

De betwisting van het vermoeden van vaderschap van de echtgenoot wordt bovendien, behoudens tegenbewijs, gegrond verklaard :

1° in de gevallen bedoeld in artikel 316bis ;

2° wanneer de afstamming van moederszijde door erkenning of bij rechterlijke beslissing is vastgesteld;

3° wanneer de vordering werd ingesteld vooraleer de afstamming van moederszijde is komen vast te staan.

§ 4. De vordering tot betwisting van het vermoeden van vaderschap is niet ontvankelijk, als de echtgenoot toestemming heeft gegeven tot kunstmatige inseminatie of tot een andere daad die de voortplanting tot doel had, tenzij de verwekking van het kind hiervan niet het gevolg kan zijn.

§ 5. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de persoon die beweert de biologische vader van het kind te zijn, is maar gegrond als diens vaderschap is komen vast te staan. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van de afstammingsband van de verzoeker met zich. De [1 familierechtbank]¹ gaat na of aan de voorwaarden van artikel

overledene niet de vader van het kind is, worden betwist door zijn bloedverwanten in de opgaande en in de neerdalende lijn. **Indien de echtgenoot overleden is vóór de geboorte van het kind kan zijn vaderschap worden betwist door zijn bloedverwanten in de opgaande en in de neerdalende lijn binnen een jaar na de ontdekking van de geboorte of binnen een jaar na hun ontdekking van het feit dat de overledene niet de vader van het kind is.**

Het vaderschap dat vaststaat krachtens artikel 317 kan daarenboven worden betwist door de vorige echtgenoot.

§ 3. Onverminderd het bepaalde in §§ 1 en 2, wordt het vermoeden van vaderschap teniet gedaan indien door alle wettelijke middelen is bewezen dat de betrokkene niet de vader is.

De betwisting van het vermoeden van vaderschap van de echtgenoot wordt bovendien, behoudens tegenbewijs, gegrond verklaard :

1° in de gevallen bedoeld in artikel 316bis ;

2° wanneer de afstamming van moederszijde door erkenning of bij rechterlijke beslissing is vastgesteld;

3° wanneer de vordering werd ingesteld vooraleer de afstamming van moederszijde is komen vast te staan.

§ 4. De vordering tot betwisting van het vermoeden van vaderschap is niet ontvankelijk, als de echtgenoot toestemming heeft gegeven tot kunstmatige inseminatie of tot een andere daad die de voortplanting tot doel had, tenzij de verwekking van het kind hiervan niet het gevolg kan zijn.

§ 5. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de persoon die beweert de biologische vader van het kind te zijn, is maar gegrond als diens vaderschap is komen vast te staan. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van de afstammingsband van de verzoeker met zich. De [1 familierechtbank]¹ gaat na of aan de voorwaarden van artikel

332quinquies is voldaan. In ontkennend geval wordt de vordering afgewezen.

§ 6. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist, is maar gegrond als bewezen wordt dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet 6 van juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd in de medisch begeleide voortplanting en de verwekking van het kind hiervan het gevolg kan zijn. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van een afstammingsband ten opzichte van de verzoekster met zich. De familierechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies, §§ 1, 1/1, 2 en 4, is voldaan. Zo niet, wordt de vordering afgewezen.

Art. 103

Art. 321. De vader kan het kind niet erkennen, wanneer uit die erkenning een huwelijksbeletsel zou blijken tussen hem en de moeder waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 104

Art. 325. Het onderzoek naar het vaderschap is onontvankelijk, wanneer uit het vonnis een huwelijksbeletsel tussen de vermeende vader en de moeder zou blijken waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 105

332quinquies is voldaan. In ontkennend geval wordt de vordering afgewezen.

§ 6. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist, is maar gegrond als bewezen wordt dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet 6 van juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd in de medisch begeleide voortplanting en de verwekking van het kind hiervan het gevolg kan zijn. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van een afstammingsband ten opzichte van de verzoekster met zich. De familierechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies, §§ 1, 1/1, 2 en 4, is voldaan. Zo niet, wordt de vordering afgewezen.

Art. 103

Art. 321. De vader kan het kind niet erkennen, wanneer uit die erkenning een huwelijksbeletsel zou blijken tussen hem en de moeder waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen [...].

Art. 104

Art. 325. Het onderzoek naar het vaderschap is onontvankelijk, wanneer uit het vonnis een huwelijksbeletsel tussen de vermeende vader en de moeder zou blijken waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen [...], **tenzij de familierechtbank oordeelt dat de vaststelling van het vaderschap niet strijdig is met het belang van het kind.**

Art. 105

Art. 325/5. De meemoeder kan het kind niet erkennen, wanneer uit die erkenning een huwelijksbeletsel zou blijken tussen haar en de moeder waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 106

Art. 325/7. § 1. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de erkenning van het meemoederschap worden betwist voor de familierechtbank door de man die het vaderschap opeist, de moeder, het kind, de vrouw die het kind erkend heeft en de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist.

De erkenner en zij die de voorafgaande, in artikel 329bis vereiste of bedoelde toestemmingen hebben gegeven, zijn echter alleen gerechtigd de erkenning te betwisten, indien zij bewijzen dat aan hun toestemming een gebrek kleefde.

De erkenning kan niet worden betwist door hen die partij zijn geweest bij de beslissing waarbij de erkenning is toegestaan overeenkomstig artikel 329bis, of bij de beslissing waarbij de krachtens dat artikel gevorderde vernietiging is afgewezen

De vordering van de moeder en de persoon die het kind erkend heeft, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de verwekking van het kind niet het gevolg kan zijn van de daad waarin de persoon die het kind erkend heeft overeenkomstig de wet 6 van juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd.

De vordering van de vrouw die het meemoederschap opeist, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat zij heeft toegestemd in de verwekking overeenkomstig de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten en de verwekking het gevolg kan zijn van die daad.

Art. 325/5. De meemoeder kan het kind niet erkennen, wanneer uit die erkenning een huwelijksbeletsel zou blijken tussen haar en de moeder waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen [...].

Art. 106

Art. 325/7. § 1. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de erkenning van het meemoederschap worden betwist voor de familierechtbank door de man die het vaderschap opeist, de moeder, het kind, de vrouw die het kind erkend heeft en de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist.

De erkenner en zij die de voorafgaande, in artikel 329bis vereiste of bedoelde toestemmingen hebben gegeven, zijn echter alleen gerechtigd de erkenning te betwisten, indien zij bewijzen dat aan hun toestemming een gebrek kleefde.

De erkenning kan niet worden betwist door hen die partij zijn geweest bij de beslissing waarbij de erkenning is toegestaan overeenkomstig artikel 329bis, of bij de beslissing waarbij de krachtens dat artikel gevorderde vernietiging is afgewezen

De vordering van de moeder en de persoon die het kind erkend heeft, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de verwekking van het kind niet het gevolg kan zijn van de daad waarin de persoon die het kind erkend heeft overeenkomstig de wet 6 van juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd.

De vordering van de vrouw die het meemoederschap opeist, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat zij heeft toegestemd in de verwekking overeenkomstig de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten en de verwekking het gevolg kan zijn van die daad, **of binnen een jaar nadat zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze**

De vordering van de man die het vaderschap van het kind opeist, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij de vader van het kind is.

De vordering van het kind moet worden ingesteld op zijn vroegst op de dag waarop het de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt en uiterlijk op de dag waarop het de leeftijd van tweeëntwintig jaar heeft bereikt of binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de verwekking niet het gevolg kan zijn van de daad waarin de erkenner overeenkomstig de wet van 7 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd.

§ 2. Onverminderd het bepaalde in § 1, wordt de erkenning tenietgedaan, indien door alle wettelijke middelen is bewezen dat de betrokkene niet heeft toegestemd in de verwekking overeenkomstig de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten of de verwekking hiervan niet het gevolg kan zijn.

§ 3. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de persoon die beweert de biologische vader van het kind te zijn, is maar gegrond als diens vaderschap is komen vast te staan. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van de afstammingsband van de verzoeker met zich. De familierechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies is voldaan. In ontkennend geval wordt de vordering afgewezen.

§ 4. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de vrouw die het meemoederschap opeist, is maar gegrond als bewezen wordt dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet van 6 juli 2007 betreffende de

plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat zij de meemoeder van het kind is.

De vordering van de man die het vaderschap van het kind opeist, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij de vader van het kind is, **“of binnen een jaar nadat hij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat hij de vader van het kind is.**

De vordering van het kind moet worden ingesteld op zijn vroegst op de dag waarop het de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt en uiterlijk op de dag waarop het de leeftijd van tweeëntwintig jaar heeft bereikt of binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de verwekking niet het gevolg kan zijn van de daad waarin de erkenner overeenkomstig de wet van 7 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd.

§ 2. Onverminderd het bepaalde in § 1, wordt de erkenning tenietgedaan, indien door alle wettelijke middelen is bewezen dat de betrokkene niet heeft toegestemd in de verwekking overeenkomstig de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten of de verwekking hiervan niet het gevolg kan zijn.

§ 3. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de persoon die beweert de biologische vader van het kind te zijn, is maar gegrond als diens vaderschap is komen vast te staan. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van de afstammingsband van de verzoeker met zich. De familierechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies is voldaan. In ontkennend geval wordt de vordering afgewezen.

§ 4. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de vrouw die het meemoederschap opeist, is maar gegrond als bewezen wordt dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide

medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd tot medisch begeleide voortplanting en de verwekking van het kind hiervan het gevolg kan zijn. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van de afstammingsband van de verzoeker met zich. De familierechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies, §§ 1, 1/1, 2 en 4, is voldaan. In ontkennend geval wordt de vordering afgewezen.

Art. 107

Art. 325/10. Het onderzoek naar het meemoederschap is onontvankelijk, wanneer uit het vonnis een huwelijksbeletsel tussen de vermeende meemoeder en de moeder zou blijken waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 108

Art. 329bis. § 1. De erkenning van het meerderjarige of het ontvoogde minderjarige kind is alleen ontvankelijk zo het kind daarin vooraf toestemt.

§ 1/1. De toestemming van het meerderjarige kind is niet vereist indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het kind niet wilsbekwaam is. Hetzelfde geldt ingeval het kind, bij beschikking van de vrederechter krachtens artikel 492/1, onbekwaam wordt verklaard om met zijn erkenning in te stemmen. Het kind dat zijn mening zelfstandig kan uiten, wordt rechtstreeks door de rechter gehoord. Ingeval het kind niet zelf zijn mening kan uiten, vertolkt de vertrouwenspersoon de mening van het kind. De rechter hecht passend belang aan deze mening.

voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd tot medisch begeleide voortplanting en de verwekking van het kind hiervan het gevolg kan zijn. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van de afstammingsband van de verzoeker met zich. De familierechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies, §§ 1, 1/1, 2 en 4, is voldaan. In ontkennend geval wordt de vordering afgewezen.

Art. 107

Art. 325/10. Het onderzoek naar het meemoederschap is onontvankelijk, wanneer uit het vonnis een huwelijksbeletsel tussen de vermeende meemoeder en de moeder zou blijken waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen [...], **tenzij de familierechtbank oordeelt dat de vaststelling van het meemoederschap niet strijdig is met het belang van het kind.**

Art. 108

Art. 329bis. § 1. De erkenning van het meerderjarige of het ontvoogde minderjarige kind is alleen ontvankelijk zo het kind daarin vooraf toestemt.

§ 1/1. De toestemming van het meerderjarige kind is niet vereist indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het kind niet wilsbekwaam is. Hetzelfde geldt ingeval het kind, bij beschikking van de vrederechter krachtens artikel 492/1, onbekwaam wordt verklaard om met zijn erkenning in te stemmen. Het kind dat zijn mening zelfstandig kan uiten, wordt rechtstreeks door de rechter gehoord. Ingeval het kind niet zelf zijn mening kan uiten, vertolkt de vertrouwenspersoon de mening van het kind. De rechter hecht passend belang aan deze mening.

§ 2. Indien het kind minderjarig en niet ontvoegd is, is de erkenning alleen ontvankelijk mits de ouder ten aanzien van wie de afstamming vaststaat of, indien de erkenning voor de geboorte van het kind gebeurt, de moeder, vooraf daarin toestemt.

Bovendien is de voorafgaande toestemming van het kind vereist, indien het de volle leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt. Deze toestemming is niet vereist indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het kind geen onderscheidingsvermogen heeft.

Bij gebreke van die toestemmingen dagvaardt degene die het kind wil erkennen de personen wier toestemming vereist is voor de rechtbank. De partijen worden in raadkamer gehoord. De rechtbank poogt ze te verzoenen. Indien de rechtbank de partijen tot verzoening brengt, ontvangt zij de nodige toestemmingen. Bij gebreke van verzoening wordt het verzoek verworpen als vaststaat dat de verzoeker niet de biologische vader of moeder is. Als het verzoek een kind betreft dat op het tijdstip van de indiening van het verzoek een jaar of ouder is, kan de rechtbank bovendien de erkenning weigeren als ze kennelijk strijdig is met de belangen van het kind.

Indien tegen degene die het kind wil erkennen een strafvordering is ingesteld wegens een in artikel 375 van het Strafwetboek bedoeld feit dat gepleegd is op de persoon van de moeder tijdens de wettelijke periode van verwekking, kan de erkenning niet plaatsvinden en wordt de in het vierde lid bedoelde termijn van één jaar opgeschort tot de beslissing over de strafvordering in kracht van gewijsde is gegaan. Als degene die het kind wil erkennen op grond daarvan schuldig wordt verklaard, kan de erkenning niet plaatsvinden en wordt het verzoek om toestemming tot erkenning verworpen.

§ 3. Is het kind minderjarig en niet ontvoegd en heeft het geen bekende ouder, of is de ouder ten aanzien van wie de afstamming vaststaat overleden, vermoedelijk afwezig, in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven dan wel wilsonbekwaam]¹, dan moet de ambtenaar van de burgerlijke stand een letterlijk afschrift

§ 2. Indien het kind minderjarig en niet ontvoegd is, is de erkenning alleen ontvankelijk mits de ouder ten aanzien van wie de afstamming vaststaat of, indien de erkenning voor de geboorte van het kind gebeurt, de moeder, vooraf daarin toestemt.

Bovendien is de voorafgaande toestemming van het kind vereist, indien het de volle leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt. Deze toestemming is niet vereist indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het kind geen onderscheidingsvermogen heeft.

Bij gebreke van die toestemmingen dagvaardt degene die het kind wil erkennen de personen wier toestemming vereist is voor de rechtbank. De partijen worden in raadkamer gehoord. De rechtbank poogt ze te verzoenen. Indien de rechtbank de partijen tot verzoening brengt, ontvangt zij de nodige toestemmingen. Bij gebreke van verzoening wordt het verzoek verworpen als vaststaat dat de verzoeker niet de biologische vader of moeder is. **De rechtbank kan bovendien** de erkenning weigeren als ze [...] strijdig is met de belangen van het kind.

Indien tegen degene die het kind wil erkennen een strafvordering is ingesteld wegens een in artikel 375 van het Strafwetboek bedoeld feit dat gepleegd is op de persoon van de moeder tijdens de wettelijke periode van verwekking, kan de erkenning niet plaatsvinden en wordt de in het vierde lid bedoelde termijn van één jaar opgeschort tot de beslissing over de strafvordering in kracht van gewijsde is gegaan. Als degene die het kind wil erkennen op grond daarvan schuldig wordt verklaard, kan de erkenning niet plaatsvinden en wordt het verzoek om toestemming tot erkenning verworpen.

§ 3. Is het kind minderjarig en niet ontvoegd en heeft het geen bekende ouder, of is de ouder ten aanzien van wie de afstamming vaststaat overleden, vermoedelijk afwezig, in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven dan wel wilsonbekwaam]¹, dan moet de ambtenaar van de burgerlijke stand een letterlijk afschrift van de

van de erkenning ter kennis brengen van de wettelijke vertegenwoordiger van het kind en van het kind zelf, indien het de volle leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt, tenzij dezen vooraf in de erkenning hebben toegestemd.

Indien de erkenning niet ontvangen is door een Belgische ambtenaar van de burgerlijke stand, moet zij op verzoek van de erkenner worden betekend aan de in het eerste lid bedoelde personen.

Binnen zes maanden te rekenen van de betekening of de kennisgeving kunnen de personen aan wie zij is gedaan, bij dagvaarding, gezamenlijk verzoekschrift of verzoekschrift op tegenspraak de vernietiging van de erkenning vorderen van de territoriaal bevoegde familierechtbank.

De griffier stelt de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte van erkenning heeft opgemaakt, onmiddellijk in kennis van die vordering.

Nadat de partijen werden gehoord, doet de rechtbank uitspraak over de vordering tot nietigverklaring. Ze vernietigt de erkenning indien het bewijs wordt geleverd dat de verweerder niet de biologische vader of moeder is. Bovendien vernietigt ze de erkenning als die kennelijk strijdig is met de belangen van het kind, als dat kind op het tijdstip waarop de vordering wordt ingediend één jaar of ouder is.

Het vierde lid van § 2 is van overeenkomstige toepassing. Totdat de termijn van zes maanden verstreken is of totdat de afwijzende beslissing in kracht van gewijsde is gegaan, kan de erkenning niet worden tegengeworpen aan het kind en aan zijn wettelijke vertegenwoordiger die er zich niettemin op kunnen beroepen.

Art. 109

Art. 330. § 1. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de erkenning van het moederschap worden betwist voor de familierechtbank door de vader, het kind, de vrouw die het kind heeft erkend en de vrouw die het moederschap van het kind opeist. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de

erkenning ter kennis brengen van de wettelijke vertegenwoordiger van het kind en van het kind zelf, indien het de volle leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt, tenzij dezen vooraf in de erkenning hebben toegestemd.

Indien de erkenning niet ontvangen is door een Belgische ambtenaar van de burgerlijke stand, moet zij op verzoek van de erkenner worden betekend aan de in het eerste lid bedoelde personen.

Binnen zes maanden te rekenen van de betekening of de kennisgeving kunnen de personen aan wie zij is gedaan, bij dagvaarding, gezamenlijk verzoekschrift of verzoekschrift op tegenspraak de vernietiging van de erkenning vorderen van de territoriaal bevoegde familierechtbank.

De griffier stelt de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte van erkenning heeft opgemaakt, onmiddellijk in kennis van die vordering.

Nadat de partijen werden gehoord, doet de rechtbank uitspraak over de vordering tot nietigverklaring. Ze vernietigt de erkenning indien het bewijs wordt geleverd dat de verweerder niet de biologische vader of moeder is. Bovendien vernietigt ze de erkenning als die [...] strijdig is met de belangen van het kind [...].

Het vierde lid van § 2 is van overeenkomstige toepassing. Totdat de termijn van zes maanden verstreken is of totdat de afwijzende beslissing in kracht van gewijsde is gegaan, kan de erkenning niet worden tegengeworpen aan het kind en aan zijn wettelijke vertegenwoordiger die er zich niettemin op kunnen beroepen.

Art. 109

Art. 330. § 1. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de erkenning van het moederschap worden betwist voor de familierechtbank door de vader, het kind, de vrouw die het kind heeft erkend en de vrouw die het moederschap van het kind opeist. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de erkenning

erkenning van het vaderschap worden betwist voor de familierechtbank door de moeder, het kind, de man die het kind heeft erkend, de man die het vaderschap van het kind opeist en de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist.

De erkenner en zij die de voorafgaande, in artikel 329bis vereiste of bedoelde toestemmingen hebben gegeven, zijn echter alleen gerechtigd de erkenning te betwisten, indien zij bewijzen dat aan hun toestemming een gebrek kleefde.

De erkenning kan niet worden betwist door hen die partij zijn geweest bij de beslissing waarbij de erkenning is toegestaan overeenkomstig artikel 329bis, of bij de beslissing waarbij de krachtens dat artikel gevorderde vernietiging is afgewezen.

De vordering van de vader, de moeder of de persoon die het kind erkend heeft, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de persoon die het kind erkend heeft, niet de vader of de moeder is; die van de persoon die het vaderschap of moederschap opeist moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij of zij de vader of de moeder van het kind is; die van het kind moet op zijn vroegst worden ingesteld op de dag waarop het de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt en moet uiterlijk worden ingesteld op de dag waarop het de leeftijd van tweeëntwintig jaar heeft bereikt of binnen een jaar na het ontdekken van het feit dat de persoon die het erkend heeft noch zijn vader, noch zijn moeder is. De vordering van de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd in de verwekking en de verwekking hiervan het gevolg kan zijn.

van het vaderschap worden betwist voor de familierechtbank door de moeder, het kind, de man die het kind heeft erkend, de man die het vaderschap van het kind opeist en de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist.

De erkenner en zij die de voorafgaande, in artikel 329bis vereiste of bedoelde toestemmingen hebben gegeven, zijn echter alleen gerechtigd de erkenning te betwisten, indien zij bewijzen dat aan hun toestemming een gebrek kleefde.

De erkenning kan niet worden betwist door hen die partij zijn geweest bij de beslissing waarbij de erkenning is toegestaan overeenkomstig artikel 329bis, of bij de beslissing waarbij de krachtens dat artikel gevorderde vernietiging is afgewezen.

De vordering van de vader, de moeder of de persoon die het kind erkend heeft, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de persoon die het kind erkend heeft, niet de vader of de moeder is; die van de persoon die het vaderschap of moederschap opeist moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij of zij de vader of de moeder van het kind is, **of binnen een jaar nadat hij of zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat hij of zij de vader of de moeder van het kind is**; die van het kind moet op zijn vroegst worden ingesteld op de dag waarop het de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt en moet uiterlijk worden ingesteld op de dag waarop het de leeftijd van tweeëntwintig jaar heeft bereikt of binnen een jaar na het ontdekken van het feit dat de persoon die het erkend heeft noch zijn vader, noch zijn moeder is. De vordering van de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd in de verwekking en de verwekking hiervan het gevolg kan zijn, **of binnen een jaar nadat zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze plaatsvindt na de ontdekking van het feit dat zij de meemoeder van het kind is**.

§ 2. Onverminderd het bepaalde in § 1, wordt de erkenning tenietgedaan, indien door alle wettelijke middelen is bewezen dat de betrokkene niet de vader of de moeder is.

§ 3. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de persoon die beweert de biologische vader of moeder van het kind te zijn, is maar gegrond als diens vaderschap of moederschap is komen vast te staan. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van de afstammingsband van de verzoeker met zich. De rechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies is voldaan. In ontkennend geval wordt de vordering afgewezen.

§ 4. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist, is maar gegrond als bewezen wordt dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet 6 van juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd in de medisch begeleide voortplanting en de verwekking van het kind hiervan het gevolg kan zijn. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van een afstammingsband ten opzichte van de verzoekster met zich. De familierechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies, §§ 1, 1/1, 2 en 4 is voldaan. Zo niet, wordt de vordering afgewezen.

Art. 110

Art. 332quinquies. § 1. De vorderingen tot onderzoek naar het moederschap of het vaderschap zijn onontvankelijk indien het meerderjarige of het ontvoogde minderjarige kind zich daartegen verzet.

§ 1/1. Er wordt geen rekening gehouden met het verzet van het meerderjarige kind indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld

§ 2. Onverminderd het bepaalde in § 1, wordt de erkenning tenietgedaan, indien door alle wettelijke middelen is bewezen dat de betrokkene niet de vader of de moeder is.

§ 3. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de persoon die beweert de biologische vader of moeder van het kind te zijn, is maar gegrond als diens vaderschap of moederschap is komen vast te staan. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van de afstammingsband van de verzoeker met zich. De rechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies is voldaan. In ontkennend geval wordt de vordering afgewezen.

§ 4. De vordering tot betwisting die wordt ingesteld door de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist, is maar gegrond als bewezen wordt dat zij overeenkomstig artikel 7 van de wet 6 van juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd in de medisch begeleide voortplanting en de verwekking van het kind hiervan het gevolg kan zijn. De beslissing welke die vordering tot betwisting inwilligt, brengt van rechtswege de vaststelling van een afstammingsband ten opzichte van de verzoekster met zich. De familierechtbank gaat na of aan de voorwaarden van artikel 332quinquies, §§ 1, 1/1, 2 en 4 is voldaan. Zo niet, wordt de vordering afgewezen.

Art. 110

Art. 332quinquies. § 1. De vorderingen tot onderzoek naar het moederschap of het vaderschap zijn onontvankelijk indien het meerderjarige of het ontvoogde minderjarige kind zich daartegen verzet.

§ 1/1. Er wordt geen rekening gehouden met het verzet van het meerderjarige kind indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn

zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het kind niet wilsbekwaam is. Hetzelfde geldt ingeval het kind, bij beschikking van de vrederechter krachtens artikel 492/1, onbekwaam wordt verklaard zich te verzetten tegen een rechtsvordering tot onderzoek naar het moederschap of het vaderschap. Het kind dat zijn mening zelfstandig kan uiten, wordt rechtstreeks door de rechter gehoord. Ingeval het kind zijn mening niet zelf kan uiten, vertolkt de vertrouwenspersoon de mening van het kind. De rechter hecht passend belang aan die mening.

§ 2. Indien het verzet uitgaat van een minderjarig kind dat niet ontvoegd is en de volle leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt, van degene van de ouders van het kind ten aanzien van wie de afstamming vaststaat, of van het openbaar ministerie, wijst de rechtbank, zonder afbreuk te doen aan § 3, de vordering slechts af indien ze betrekking heeft op een kind dat minstens één jaar oud is op het ogenblik van de indiening ervan, en de vaststelling van de afstamming kennelijk strijdig is met de belangen van het kind.

Er wordt geen rekening gehouden met het verzet van het minderjarige kind indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het kind geen onderscheidingsvermogen heeft.

§ 3. De rechtbank wijst de vordering hoe dan ook af indien het bewijs wordt geleverd dat degene wiens afstamming wordt onderzocht niet de biologische vader of moeder van het kind is.

§ 4. Indien tegen de man die een vaderschapsonderzoek vordert een strafvordering is ingesteld wegens een in artikel 375 van het Strafwetboek bedoeld feit dat gepleegd is op de persoon van de moeder tijdens de wettelijke periode van verwekking, wordt op verzoek van een van de partijen de uitspraak verdaagd, tot wanneer de beslissing over de strafvordering in kracht van gewijsde is getreden. Indien de betrokkene hiervoor wordt veroordeeld, zal de vordering tot onderzoek naar het vaderschap op vraag van één van de partijen worden verworpen.

in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het kind niet wilsbekwaam is. Hetzelfde geldt ingeval het kind, bij beschikking van de vrederechter krachtens artikel 492/1, onbekwaam wordt verklaard zich te verzetten tegen een rechtsvordering tot onderzoek naar het moederschap of het vaderschap. Het kind dat zijn mening zelfstandig kan uiten, wordt rechtstreeks door de rechter gehoord. Ingeval het kind zijn mening niet zelf kan uiten, vertolkt de vertrouwenspersoon de mening van het kind. De rechter hecht passend belang aan die mening.

§ 2. Indien het verzet uitgaat van een minderjarig kind dat niet ontvoegd is en de volle leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt, van degene van de ouders van het kind ten aanzien van wie de afstamming vaststaat, of van het openbaar ministerie, wijst de rechtbank, zonder afbreuk te doen aan § 3, de vordering slechts af indien [...] de vaststelling van de afstamming [...] strijdig is met de belangen van het kind.

Er wordt geen rekening gehouden met het verzet van het minderjarige kind indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het kind geen onderscheidingsvermogen heeft.

§ 3. De rechtbank wijst de vordering hoe dan ook af indien het bewijs wordt geleverd dat degene wiens afstamming wordt onderzocht niet de biologische vader of moeder van het kind is.

§ 4. Indien tegen de man die een vaderschapsonderzoek vordert een strafvordering is ingesteld wegens een in artikel 375 van het Strafwetboek bedoeld feit dat gepleegd is op de persoon van de moeder tijdens de wettelijke periode van verwekking, wordt op verzoek van een van de partijen de uitspraak verdaagd, tot wanneer de beslissing over de strafvordering in kracht van gewijsde is getreden. Indien de betrokkene hiervoor wordt veroordeeld, zal de vordering tot onderzoek naar het vaderschap op vraag van één van de partijen worden verworpen.

HOOFDSTUK 2 : Wijzigingen van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan

Art. 111

Art. 25. § 1. In afwijking van artikel 330, § 1, vierde lid, zoals gewijzigd bij deze wet, en van artikel 318, § 1, tweede lid, zoals ingevoegd bij deze wet, kunnen de erkenning en het vermoeden van vaderschap van de echtgenoot worden betwist door de persoon die het moederschap of vaderschap van het kind opeist gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet, zelfs indien er meer dan een jaar verstreken zou zijn sedert de geboorte of het ontdekken van de geboorte van het kind.

§ 2. Gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet, behoudt elke belanghebbende derde, in de zin van artikel 330, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek in zijn vorige lezing, de mogelijkheid een erkenning te betwisten, volgens de voorwaarden voorgeschreven door de vroegere wetgeving.

§ 3. De verjaringstermijn van de vordering tot betwisting van de erkenning ingesteld door artikel 330, § 1, vierde lid, zoals gewijzigd bij deze wet, begint te lopen de dag waarop deze wet in werking treedt, tenzij de vordering reeds was verjaard, en zonder dat de totale duur van de verjaringstermijn dertig jaar kan overschrijden.

§ 4. De erkenning en het vermoeden van vaderschap van de echtgenoot betreffende een kind dat geboren werd voor de inwerkingtreding van deze wet, kunnen worden betwist door de echtgenoot of door degene die het kind erkent, binnen een termijn van één jaar vanaf de datum van de ontdekking van het feit dat hij niet de

HOOFDSTUK 2 : Wijzigingen van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan

Art. 111

Art. 25. § 1. In afwijking van artikel 330, § 1, vierde lid, zoals gewijzigd bij deze wet, en van artikel 318, § 1, tweede lid, zoals ingevoegd bij deze wet, kunnen de erkenning en het vermoeden van vaderschap van de echtgenoot worden betwist door de persoon die het moederschap of vaderschap van het kind opeist gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet, zelfs indien er meer dan een jaar verstreken zou zijn sedert de geboorte of het ontdekken van de geboorte van het kind, **of binnen een jaar nadat hij of zij kennis heeft genomen van de erkenning, indien deze na de inwerkingtreding van deze wet plaatsvindt.**

§ 2. Gedurende een termijn van één jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet, behoudt elke belanghebbende derde, in de zin van artikel 330, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek in zijn vorige lezing, de mogelijkheid een erkenning te betwisten, volgens de voorwaarden voorgeschreven door de vroegere wetgeving.

§ 3. De verjaringstermijn van de vordering tot betwisting van de erkenning ingesteld door artikel 330, § 1, vierde lid, zoals gewijzigd bij deze wet, begint te lopen de dag waarop deze wet in werking treedt, tenzij de vordering reeds was verjaard, en zonder dat de totale duur van de verjaringstermijn dertig jaar kan overschrijden.

§ 4. De erkenning en het vermoeden van vaderschap van de echtgenoot betreffende een kind dat geboren werd voor de inwerkingtreding van deze wet, kunnen worden betwist door de echtgenoot of door degene die het kind erkent, binnen een termijn van één jaar vanaf de datum van de ontdekking van het feit dat hij niet de vader

vader van het kind is, zelfs indien er meer dan een jaar zou zijn verstreken sedert de geboorte of het ontdekken van de geboorte van het kind.

§ 5. De personen die de rechten bezitten die voortvloeien uit artikel 320 van het Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987 en gewijzigd bij de wet van 27 december 1994 en uit artikel 323 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987, zoals opgeheven bij deze wet, kunnen nog een vordering instellen binnen een termijn van een jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wet.

§ 6. Het oude artikel 319bis van het Burgerlijk Wetboek, zoals van toepassing voor de inwerkingtreding van deze wet, blijft van toepassing op de erkenningen die plaats hebben gehad vóór de inwerkingtreding van deze wet.

De erkenner kan evenwel ook een nieuwe erkenning doen overeenkomstig de bepalingen die van kracht zijn op het ogenblik van de erkenning.

van het kind is, zelfs indien er meer dan een jaar zou zijn verstreken sedert de geboorte of het ontdekken van de geboorte van het kind.

§ 5. De personen die de rechten bezitten die voortvloeien uit artikel 320 van het Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987 en gewijzigd bij de wet van 27 december 1994 en uit artikel 323 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987, zoals opgeheven bij deze wet, kunnen nog een vordering instellen binnen een termijn van een jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wet.

§ 6. Het oude artikel 319bis van het Burgerlijk Wetboek, zoals van toepassing voor de inwerkingtreding van deze wet, blijft van toepassing op de erkenningen die plaats hebben gehad vóór de inwerkingtreding van deze wet.

De erkenner kan evenwel ook een nieuwe erkenning doen overeenkomstig de bepalingen die van kracht zijn op het ogenblik van de erkenning.

TITEL 4

Wijzigingen van de artikelen 335 en 335ter van het Burgerlijk Wetboek teneinde een meerderjarig kind de mogelijkheid te bieden van zijn nieuwe naam akte te laten nemen als gevolg van de vaststelling van een nieuwe afstammingsband via gerechtelijke weg

TITEL 4

Wijzigingen van de artikelen 335 en 335ter van het Burgerlijk Wetboek teneinde een meerderjarig kind de mogelijkheid te bieden van zijn nieuwe naam akte te laten nemen als gevolg van de vaststelling van een nieuwe afstammingsband via gerechtelijke weg

HOOFDSTUK 1 : Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 115

Art. 335. § 1. Het kind wiens afstamming van vaderszijde en afstamming van moederszijde tegelijkertijd komen vast te staan draagt ofwel de naam van zijn vader, ofwel de naam van zijn moeder, ofwel één die samengesteld is uit hun

HOOFDSTUK 1 : Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 115

Art. 335. § 1. Het kind wiens afstamming van vaderszijde en afstamming van moederszijde tegelijkertijd komen vast te staan draagt ofwel de naam van zijn vader, ofwel de naam van zijn moeder, ofwel één die samengesteld is uit hun

twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

De ouders kiezen de naam van het kind op het ogenblik van de aangifte van de geboorte. De ambtenaar van de burgerlijke stand neemt akte van deze keuze. In geval van onenigheid of bij afwezigheid van keuze, draagt het kind de naam van de vader. In geval van onenigheid draagt het kind de naam van de vader en de naam van de moeder naast elkaar in alfabetische volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen. Wanneer de vader en de moeder, of een van hen, een dubbele naam dragen, kiest de betrokkene het deel van de naam dat aan het kind wordt doorgegeven. Bij afwezigheid van keuze wordt het deel van de dubbele naam dat wordt doorgegeven bepaald op basis van de alfabetische volgorde.

De weigering om een keuze te maken wordt beschouwd als een geval van onenigheid.

Indien de ouders samen de geboorte van het kind aangeven, stelt de ambtenaar van de burgerlijke stand, overeenkomstig het tweede lid, de door de ouders gekozen naam of de onenigheid tussen de ouders, vast.

Indien een ouder alleen de geboorte van het kind aangeeft, geeft deze de door de ouders gekozen naam of de onenigheid tussen de ouders aan de ambtenaar van de burgerlijke stand aan.

§ 2. Het kind wiens afstamming alleen van moederszijde vaststaat, draagt de naam van zijn moeder.

Het kind wiens afstamming alleen van vaderszijde vaststaat, draagt de naam van zijn vader.

§ 3. Indien de afstamming van vaderszijde komt vast te staan na de afstamming van moederszijde, blijft de naam van het kind onveranderd. Hetzelfde geldt indien de afstamming van moederszijde komt vast te staan na de afstamming van vaderszijde.

Evenwel kunnen de ouders samen, of kan een van hen indien de andere overleden is, in een door de ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte verklaren dat het kind ofwel de naam van de persoon ten aanzien van wie de

twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

De ouders kiezen de naam van het kind op het ogenblik van de aangifte van de geboorte. De ambtenaar van de burgerlijke stand neemt akte van deze keuze. In geval van onenigheid of bij afwezigheid van keuze, draagt het kind de naam van de vader. In geval van onenigheid draagt het kind de naam van de vader en de naam van de moeder naast elkaar in alfabetische volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen. Wanneer de vader en de moeder, of een van hen, een dubbele naam dragen, kiest de betrokkene het deel van de naam dat aan het kind wordt doorgegeven. Bij afwezigheid van keuze wordt het deel van de dubbele naam dat wordt doorgegeven bepaald op basis van de alfabetische volgorde.

De weigering om een keuze te maken wordt beschouwd als een geval van onenigheid.

Indien de ouders samen de geboorte van het kind aangeven, stelt de ambtenaar van de burgerlijke stand, overeenkomstig het tweede lid, de door de ouders gekozen naam of de onenigheid tussen de ouders, vast.

Indien een ouder alleen de geboorte van het kind aangeeft, geeft deze de door de ouders gekozen naam of de onenigheid tussen de ouders aan de ambtenaar van de burgerlijke stand aan.

§ 2. Het kind wiens afstamming alleen van moederszijde vaststaat, draagt de naam van zijn moeder.

Het kind wiens afstamming alleen van vaderszijde vaststaat, draagt de naam van zijn vader.

§ 3. Indien de afstamming van vaderszijde komt vast te staan na de afstamming van moederszijde, blijft de naam van het kind onveranderd. Hetzelfde geldt indien de afstamming van moederszijde komt vast te staan na de afstamming van vaderszijde.

Evenwel kunnen de ouders samen, of kan een van hen indien de andere overleden is, in een door de ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte verklaren dat het kind ofwel de naam van de persoon ten aanzien van wie de afstamming als

afstamming als tweede komt vast te staan zal dragen, ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

Deze verklaring wordt afgelegd binnen een termijn van één jaar te rekenen van de dag van de erkenning of van de dag waarop een beslissing die de afstamming van vaderszijde of van moederszijde vaststelt in kracht van gewijsde is gegaan, en voor de meerderjarigheid of de ontvoogding van het kind. De termijn van één jaar begint te lopen op de dag die volgt op de in de artikelen 313, § 3, tweede lid, 319bis, tweede lid, of 322, tweede lid, bedoelde kennisgeving of betekening.

Bij wijziging van de afstamming van vaderszijde of van moederszijde tijdens de minderjarigheid van het kind als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 318, §§ 5 en 6, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die in voorkomend geval door de ouders is gekozen, met inachtneming van de in § 1 of artikel 335ter bedoelde regels.

Van de in het tweede lid bedoelde verklaring of van het beschikkend gedeelte van het in het vierde lid bedoelde vonnis wordt melding gemaakt op de kant van de akte van geboorte en van de andere akten betreffende het kind.

§ 4. Indien de afstamming van een kind wordt gewijzigd wanneer het de meerderjarige leeftijd heeft bereikt, wordt er zonder zijn instemming geen verandering aan zijn naam aangebracht.

tweede komt vast te staan zal dragen, ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

Deze verklaring wordt afgelegd binnen een termijn van één jaar te rekenen van de dag van de erkenning of van de dag waarop een beslissing die de afstamming van vaderszijde of van moederszijde vaststelt in kracht van gewijsde is gegaan, en voor de meerderjarigheid of de ontvoogding van het kind. De termijn van één jaar begint te lopen op de dag die volgt op de in de artikelen 313, § 3, tweede lid, 319bis, tweede lid, of 322, tweede lid, bedoelde kennisgeving of betekening.

Bij wijziging van de afstamming van vaderszijde of van moederszijde tijdens de minderjarigheid van het kind als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 318, §§ 5 en 6, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die in voorkomend geval door de ouders is gekozen, met inachtneming van de in § 1 of artikel 335ter bedoelde regels.

Van de in het tweede lid bedoelde verklaring of van het beschikkend gedeelte van het in het vierde lid bedoelde vonnis wordt melding gemaakt op de kant van de akte van geboorte en van de andere akten betreffende het kind.

§ 4. Indien de afstamming van een kind wordt gewijzigd wanneer het de meerderjarige leeftijd heeft bereikt, wordt er zonder zijn instemming geen verandering aan zijn naam aangebracht.

Bij vaststelling van een nieuwe afstammingsband van een meerderjarig kind van vaderszijde, van moederszijde of van meemoederszijde als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 318, §§ 5 en 6, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die laatstgenoemde in voorkomend geval heeft gekozen met inachtneming van de in § 1 of in artikel 335ter, § 1, vervatte regels.

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand wijzigt de akte van geboorte van het kind en de akten van de burgerlijke stand waarop het vonnis betrekking heeft, ten gevolge van het in het eerste lid bedoelde vonnis.

Art. 116

Art. 335ter. § 1. Het kind wiens afstamming van moederszijde en afstamming van meemoederszijde tegelijkertijd komen vast te staan draagt ofwel de naam van zijn moeder, ofwel de naam van zijn meemoeder, ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

De moeder en de meemoeder kiezen de naam van het kind op het ogenblik van de aangifte van de geboorte. De ambtenaar van de burgerlijke stand neemt akte van deze keuze. In geval van onenigheid draagt het kind de naam van de moeder en de naam van de meemoeder naast elkaar in alfabetische volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen. Wanneer de moeder en de meemoeder, of een van hen, een dubbele naam dragen, kiest de betrokkene het deel van de naam dat aan het kind wordt doorgegeven. Bij afwezigheid van keuze wordt het deel van de dubbele naam dat wordt doorgegeven bepaald op basis van de alfabetische volgorde.

De weigering om een keuze te maken wordt beschouwd als een geval van onenigheid.

Indien de moeder en de meemoeder samen de geboorte van het kind aangeven, stelt de ambtenaar van de burgerlijke stand, overeenkomstig het tweede lid, de door de ouders gekozen naam of de onenigheid tussen de ouders, vast.

Indien de moeder of de meemoeder alleen de geboorte van het kind aangeeft, geeft zij de door de ouders gekozen naam of de onenigheid tussen de ouders, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand aan.

§ 2. Indien de afstamming van meemoederszijde komt vast te staan na de afstamming van moederszijde, blijft de naam van het kind onveranderd.

Evenwel kunnen de moeder en meemoeder samen, of kan een van hen indien de andere overleden is, in een door de ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte verklaren dat

Art. 116

Art. 335ter. § 1. Het kind wiens afstamming van moederszijde en afstamming van meemoederszijde tegelijkertijd komen vast te staan draagt ofwel de naam van zijn moeder, ofwel de naam van zijn meemoeder, ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

De moeder en de meemoeder kiezen de naam van het kind op het ogenblik van de aangifte van de geboorte. De ambtenaar van de burgerlijke stand neemt akte van deze keuze. In geval van onenigheid draagt het kind de naam van de moeder en de naam van de meemoeder naast elkaar in alfabetische volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen. Wanneer de moeder en de meemoeder, of een van hen, een dubbele naam dragen, kiest de betrokkene het deel van de naam dat aan het kind wordt doorgegeven. Bij afwezigheid van keuze wordt het deel van de dubbele naam dat wordt doorgegeven bepaald op basis van de alfabetische volgorde.

De weigering om een keuze te maken wordt beschouwd als een geval van onenigheid.

Indien de moeder en de meemoeder samen de geboorte van het kind aangeven, stelt de ambtenaar van de burgerlijke stand, overeenkomstig het tweede lid, de door de ouders gekozen naam of de onenigheid tussen de ouders, vast.

Indien de moeder of de meemoeder alleen de geboorte van het kind aangeeft, geeft zij de door de ouders gekozen naam of de onenigheid tussen de ouders, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand aan.

§ 2. Indien de afstamming van meemoederszijde komt vast te staan na de afstamming van moederszijde, blijft de naam van het kind onveranderd.

Evenwel kunnen de moeder en meemoeder samen, of kan een van hen indien de andere overleden is, in een door de ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte verklaren dat

het kind ofwel de naam van de meemoeder zal dragen, ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

Deze verklaring wordt afgelegd binnen een termijn van één jaar te rekenen van de dag van de erkenning of van de dag waarop een beslissing die de afstamming van meemoederszijde vaststelt in kracht van gewijsde is gegaan, en voor de meerderjarigheid of de ontvoogding van het kind. De termijn van één jaar begint te lopen op de dag die volgt op de in de artikelen 325/6, tweede lid, en 325/8, tweede lid, bedoelde kennisgeving of betekening.

Bij wijziging van de afstamming van meemoederszijde of van moederszijde tijdens de minderjarigheid van het kind als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 325/3, §§ 4 en 5, 325/7, §§ 3 en 4, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die in voorkomend geval is gekozen door de ouders met inachtneming van de in paragraaf 1 of in artikel 335, § 1, vervatte regels.

Van de in het tweede lid bedoelde verklaring of van het beschikkend gedeelte van het in het vierde lid bedoelde vonnis wordt melding gemaakt op de kant van de akte van geboorte en van de andere akten betreffende het kind.

§ 3. Indien de afstamming van een kind wordt gewijzigd wanneer het de meerderjarige leeftijd heeft bereikt, wordt er zonder zijn instemming geen verandering aan zijn naam aangebracht.

het kind ofwel de naam van de meemoeder zal dragen, ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen, in de door hen gekozen volgorde met niet meer dan één naam voor elk van hen.

Deze verklaring wordt afgelegd binnen een termijn van één jaar te rekenen van de dag van de erkenning of van de dag waarop een beslissing die de afstamming van meemoederszijde vaststelt in kracht van gewijsde is gegaan, en voor de meerderjarigheid of de ontvoogding van het kind. De termijn van één jaar begint te lopen op de dag die volgt op de in de artikelen 325/6, tweede lid, en 325/8, tweede lid, bedoelde kennisgeving of betekening.

Bij wijziging van de afstamming van meemoederszijde of van moederszijde tijdens de minderjarigheid van het kind als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 325/3, §§ 4 en 5, 325/7, §§ 3 en 4, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die in voorkomend geval is gekozen door de ouders met inachtneming van de in paragraaf 1 of in artikel 335, § 1, vervatte regels.

Van de in het tweede lid bedoelde verklaring of van het beschikkend gedeelte van het in het vierde lid bedoelde vonnis wordt melding gemaakt op de kant van de akte van geboorte en van de andere akten betreffende het kind.

§ 3. Indien de afstamming van een kind wordt gewijzigd wanneer het de meerderjarige leeftijd heeft bereikt, wordt er zonder zijn instemming geen verandering aan zijn naam aangebracht.

Bij vaststelling van een nieuwe afstammingsband van een meerderjarig kind van vaderszijde, van moederszijde of van meemoederszijde als gevolg van een vordering tot betwisting van de afstamming op grond van de artikelen 312, § 2, 318/3, §§ 4 en 5, 325/7, §§ 3 en 6, of 330, §§ 3 en 4, neemt de rechter akte van de nieuwe naam van het kind die laatstgenoemde in voorkomend geval heeft gekozen met inachtneming van de in § 1 of in artikel 335, § 1, vervatte regels.

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand wijzigd de akte van geboorte van het kind en de akten van de burgerlijke stand waarop het vonnis

betrekking heeft, ten gevolge van het in het tweede lid bedoelde vonnis.

§ 4. De overeenkomstig de paragrafen 1 en 2, bepaalde naam geldt ook voor de andere kinderen wier afstamming later ten aanzien van dezelfde moeder en meemoeder komt vast te staan.

§ 4. De overeenkomstig de paragrafen 1 en 2, bepaalde naam geldt ook voor de andere kinderen wier afstamming later ten aanzien van dezelfde moeder en meemoeder komt vast te staan.

TITEL 5

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het voorleggen van de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek aan de familierechtbank

TITEL 5

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het voorleggen van de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek aan de familierechtbank

HOOFDSTUK 1 : Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

HOOFDSTUK 1 : Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 118

Art. 118

Art. 164. Echter kan de Koning, om gewichtige redenen, (het in artikel 161 bedoelde verbod voor aanverwanten en) het in het vorige artikel bevatte verbod opheffen.

Art. 164. De rechtbank kan, om gewichtige redenen, het in artikel 161 bedoelde verbod voor aanverwanten en het in artikel 163 bedoelde verbod opheffen.

De procedure wordt op eenzijdig verzoekschrift ingeleid door een van de toekomstige echtgenoten. De rechtbank doet uitspraak na de toekomstige echtgenoten te hebben opgeroepen en na het advies van de procureur des Konings ter zake te hebben ingewonnen.

Art. 119

Art. 119

Art. 313. § 1. Indien de naam van de moeder niet in de akte van geboorte is vermeld of bij ontstentenis van zulk een akte, kan zij het kind erkennen onder de bij artikel 329bis bepaalde voorwaarden.

Art. 313. § 1. Indien de naam van de moeder niet in de akte van geboorte is vermeld of bij ontstentenis van zulk een akte, kan zij het kind erkennen onder de bij artikel 329bis bepaalde voorwaarden.

§ 2. De erkenning is evenwel niet ontvankelijk indien daaruit blijkt dat tussen haar en de vader

§ 2. De erkenning is evenwel niet ontvankelijk indien daaruit blijkt dat tussen haar en de vader

een huwelijksbeletsel bestaat waarvan de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

§ 3. Indien de moeder gehuwd is en een kind erkent dat tijdens het huwelijk geboren is, moet de erkenning worden medegedeeld aan de echtgenoot of de echtgenote.

Indien de akte is opgemaakt door een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand, geeft deze kennis van de akte; indien zij niet is opgemaakt door een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand, wordt de akte betekend op verzoek van de moeder, het kind of diens wettelijke vertegenwoordiger.

Totdat de kennisgeving of betekening heeft plaatsgehad kan de erkenning niet worden tegengeworpen aan de echtgenoot of de echtgenote, aan de kinderen geboren uit diens huwelijk met degene die het kind erkent en aan de kinderen die door de beide echtgenoten geadopteerd zijn.

Art. 314. Bij gebreke van de akte van geboorte, van de vermelding van de naam van de moeder in die akte of wanneer het kind onder valse namen is ingeschreven en niet is erkend, kan de afstamming van moederszijde gerechtelijk worden vastgesteld onder de bij artikel 332quinquies bepaalde voorwaarden.

De vordering is evenwel niet ontvankelijk indien daaruit blijkt dat tussen de moeder en de vader een huwelijksbeletsel bestaat waarvan de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

De eiser moet het bewijs leveren dat het kind hetzelfde is als dat van wie de vermeende moeder is bevallen.

Hij kan zulks bewijzen door aan te tonen dat het ten aanzien van de vermeende moeder het bezit van staat heeft.

Bij gebreke van bezit van staat kan het bewijs van de afstamming door alle wettelijke middelen

een huwelijksbeletsel bestaat waarvan **de familierechtbank** geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

§ 3. Indien de moeder gehuwd is en een kind erkent dat tijdens het huwelijk geboren is, moet de erkenning worden medegedeeld aan de echtgenoot of de echtgenote.

Indien de akte is opgemaakt door een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand, geeft deze kennis van de akte; indien zij niet is opgemaakt door een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand, wordt de akte betekend op verzoek van de moeder, het kind of diens wettelijke vertegenwoordiger.

Totdat de kennisgeving of betekening heeft plaatsgehad kan de erkenning niet worden tegengeworpen aan de echtgenoot of de echtgenote, aan de kinderen geboren uit diens huwelijk met degene die het kind erkent en aan de kinderen die door de beide echtgenoten geadopteerd zijn.

Art. 314. Bij gebreke van de akte van geboorte, van de vermelding van de naam van de moeder in die akte of wanneer het kind onder valse namen is ingeschreven en niet is erkend, kan de afstamming van moederszijde gerechtelijk worden vastgesteld onder de bij artikel 332quinquies bepaalde voorwaarden.

De vordering is evenwel niet ontvankelijk indien daaruit blijkt dat tussen de moeder en de vader een huwelijksbeletsel bestaat waarvan **de familierechtbank** geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

De eiser moet het bewijs leveren dat het kind hetzelfde is als dat van wie de vermeende moeder is bevallen.

Hij kan zulks bewijzen door aan te tonen dat het ten aanzien van de vermeende moeder het bezit van staat heeft.

Bij gebreke van bezit van staat kan het bewijs van de afstamming door alle wettelijke middelen

worden geleverd. Het tegenbewijs kan eveneens door alle wettelijke middelen worden geleverd.

Art. 321. De vader kan het kind niet erkennen, wanneer uit die erkenning een huwelijksbeletsel zou blijken tussen hem en de moeder waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 325. Het onderzoek naar het vaderschap is onontvankelijk, wanneer uit het vonnis een huwelijksbeletsel tussen de vermeende vader en de moeder zou blijken waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 325/5. De meemoeder kan het kind niet erkennen, wanneer uit die erkenning een huwelijksbeletsel zou blijken tussen haar en de moeder waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 325/10. Het onderzoek naar het meemoederschap is onontvankelijk, wanneer uit het vonnis een huwelijksbeletsel tussen de vermeende meemoeder en de moeder zou blijken waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 343. § 1. Er wordt verstaan onder :

- a) adoptant : een persoon, echtgenoten, of samenwonenden;
- b) samenwonenden : twee personen die een verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd of twee personen die op een permanente en affectieve wijze samenwonen sedert ten minste drie jaar op het tijdstip van de

worden geleverd. Het tegenbewijs kan eveneens door alle wettelijke middelen worden geleverd.

Art. 321. De vader kan het kind niet erkennen, wanneer uit die erkenning een huwelijksbeletsel zou blijken tussen hem en de moeder waarvoor **de familierechtbank** geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 325. Het onderzoek naar het vaderschap is onontvankelijk, wanneer uit het vonnis een huwelijksbeletsel tussen de vermeende vader en de moeder zou blijken waarvoor **de familierechtbank** geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 325/5. De meemoeder kan het kind niet erkennen, wanneer uit die erkenning een huwelijksbeletsel zou blijken tussen haar en de moeder waarvoor **de familierechtbank** geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 325/10. Het onderzoek naar het meemoederschap is onontvankelijk, wanneer uit het vonnis een huwelijksbeletsel tussen de vermeende meemoeder en de moeder zou blijken waarvoor **de familierechtbank** geen ontheffing kan verlenen tenzij het huwelijk waardoor dat beletsel is ontstaan, nietig werd verklaard of werd ontbonden door overlijden of door echtscheiding.

Art. 343. § 1. Er wordt verstaan onder :

- a) adoptant : een persoon, echtgenoten, of samenwonenden;
- b) samenwonenden : twee personen die een verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd of twee personen die op een permanente en affectieve wijze samenwonen sedert ten minste drie jaar op het tijdstip van de indiening

indiening van het verzoek om adoptie, voor zover zij niet door een band van bloedverwantschap zijn verbonden die leidt tot een huwelijksverbod waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen;

b/1) voormalige partner : de voormalige echtgenoot of de voormalige wettelijk samenwonende, of een van de gescheiden personen die op een permanente en affectieve wijze hebben samengewoond gedurende ten minste drie jaar, voor zover zij niet door een band van bloedverwantschap zijn verbonden die leidt tot een huwelijksverbod waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen;

c) kind : een persoon van minder dan achttien jaar.

§ 2. Er bestaan twee vormen van adoptie : de gewone adoptie en de volle adoptie.

Art. 120

Art. 353-13. Het huwelijk is verboden :

1° tussen de adoptant en de geadopteerde of zijn afstammelingen;

2° tussen de geadopteerde en de vorige echtgenoot van de adoptant;

3° tussen de adoptant en de vorige echtgenoot van de geadopteerde;

4° tussen de adoptieve kinderen van een zelfde adoptant;

5° tussen de geadopteerde en de kinderen van de adoptant.

De Koning kan om gewichtige redenen ontheffing verlenen van de in het eerste lid, 2° tot 5°, vermelde verbodsbepalingen.

van het verzoek om adoptie, voor zover zij niet door een band van bloedverwantschap zijn verbonden die leidt tot een huwelijksverbod waarvoor **de familierechtbank** geen ontheffing kan verlenen;

b/1) voormalige partner : de voormalige echtgenoot of de voormalige wettelijk samenwonende, of een van de gescheiden personen die op een permanente en affectieve wijze hebben samengewoond gedurende ten minste drie jaar, voor zover zij niet door een band van bloedverwantschap zijn verbonden die leidt tot een huwelijksverbod waarvoor **de familierechtbank** geen ontheffing kan verlenen;

c) kind : een persoon van minder dan achttien jaar.

§ 2. Er bestaan twee vormen van adoptie : de gewone adoptie en de volle adoptie.

Art. 120

Art. 353-13. Het huwelijk is verboden :

1° tussen de adoptant en de geadopteerde of zijn afstammelingen;

2° tussen de geadopteerde en de vorige echtgenoot van de adoptant;

3° tussen de adoptant en de vorige echtgenoot van de geadopteerde;

4° tussen de adoptieve kinderen van een zelfde adoptant;

5° tussen de geadopteerde en de kinderen van de adoptant.

De familierechtbank kan om gewichtige redenen ontheffing verlenen van de in het eerste lid, 2° tot 5°, vermelde verbodsbepalingen.

De procedure wordt op eenzijdig verzoekschrift ingeleid door een van de toekomstige echtgenoten. De rechtbank doet uitspraak na de toekomstige echtgenoten te hebben opgeroepen en na het advies van de procureur des Konings ter zake te hebben ingewonnen.

HOOFDSTUK 2 : Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 121

Art. 629bis. § 1. De vorderingen tussen partijen die hetzij gehuwd zijn of geweest zijn, hetzij wettelijk samenwonenden zijn of geweest zijn, alsook de vorderingen aangaande gemeenschappelijke kinderen van partijen of goederen van die kinderen en de vorderingen met betrekking tot het in artikel 375bis van het Burgerlijk Wetboek bedoelde persoonlijke contact of aangaande kinderen waarvan de afstamming slechts ten aanzien van één van de ouders is vastgesteld, worden voor de familierechtbank gebracht waarbij reeds een vordering voor de aangelegenheden als bedoeld in artikel 572bis aanhangig is gemaakt.

§ 2. De vorderingen aangaande het ouderlijk gezag, de verblijfsregeling en de onderhoudsverplichtingen voor een minderjarig kind worden voor de familierechtbank van de woonplaats van de minderjarige gebracht, of, bij ontstentenis, van de gewone verblijfplaats van de minderjarige.

Indien de minderjarige geen woonplaats of geen gewone verblijfplaats heeft, is de familierechtbank van Brussel bevoegd om kennis te nemen van de vordering.

In zaken waarin de partijen verscheidene gemeenschappelijke minderjarige kinderen hebben, wier woonplaatsen, of bij ontstentenis, gewone verblijfplaatsen, verschillend zijn, is de familierechtbank waarbij de zaak het eerst aanhangig is gemaakt, bevoegd om door samenhang, krachtens artikel 634, kennis te nemen van het geheel van de vorderingen van de partijen.

§ 2/1. De vorderingen aangaande de afstamming worden voor de familierechtbank van de woonplaats of, bij ontstentenis, van de gewone verblijfplaats van het kind gebracht.

Indien het kind geen woonplaats of gewone verblijfplaats heeft, is de familierechtbank van

HOOFDSTUK 2 : Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 121

Art. 629bis. § 1. De vorderingen tussen partijen die hetzij gehuwd zijn of geweest zijn, hetzij wettelijk samenwonenden zijn of geweest zijn, alsook de vorderingen aangaande gemeenschappelijke kinderen van partijen of goederen van die kinderen en de vorderingen met betrekking tot het in artikel 375bis van het Burgerlijk Wetboek bedoelde persoonlijke contact of aangaande kinderen waarvan de afstamming slechts ten aanzien van één van de ouders is vastgesteld, worden voor de familierechtbank gebracht waarbij reeds een vordering voor de aangelegenheden als bedoeld in artikel 572bis aanhangig is gemaakt.

§ 2. De vorderingen aangaande het ouderlijk gezag, de verblijfsregeling en de onderhoudsverplichtingen voor een minderjarig kind worden voor de familierechtbank van de woonplaats van de minderjarige gebracht, of, bij ontstentenis, van de gewone verblijfplaats van de minderjarige.

Indien de minderjarige geen woonplaats of geen gewone verblijfplaats heeft, is de familierechtbank van Brussel bevoegd om kennis te nemen van de vordering.

In zaken waarin de partijen verscheidene gemeenschappelijke minderjarige kinderen hebben, wier woonplaatsen, of bij ontstentenis, gewone verblijfplaatsen, verschillend zijn, is de familierechtbank waarbij de zaak het eerst aanhangig is gemaakt, bevoegd om door samenhang, krachtens artikel 634, kennis te nemen van het geheel van de vorderingen van de partijen.

§ 2/1. De vorderingen aangaande de afstamming worden voor de familierechtbank van de woonplaats of, bij ontstentenis, van de gewone verblijfplaats van het kind gebracht.

Indien het kind geen woonplaats of gewone verblijfplaats heeft, is de familierechtbank van

Brussel bevoegd om kennis te nemen van de vordering.

Het begrip "gewone verblijfplaats" moet worden opgevat in de zin van artikel 4, § 2, van het Wetboek van Internationaal privaatrecht.

Brussel bevoegd om kennis te nemen van de vordering.

Het begrip "gewone verblijfplaats" moet worden opgevat in de zin van artikel 4, § 2, van het Wetboek van Internationaal privaatrecht.

§ 2/2. De vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek worden voor de familierechtbank van de woonplaats of, bij ontstentenis daarvan, van de verblijfplaats van een van de toekomstige echtgenoten gebracht.

Indien de toekomstige echtgenoten geen woonplaats of geen verblijfplaats hebben in België, is de familierechtbank van Brussel bevoegd om kennis te nemen van de vordering.

§ 3 De zaken aangaande de akten van de burgerlijke stand, de zaken als bedoeld in de artikelen 633sexies en 633septies, de zaken aangaande een adoptie of aangaande erfopvolgingen, testamenten en schenkingen worden voor de familierechtbank gebracht die krachtens dit Wetboek bevoegd is.

§ 3 De zaken aangaande de akten van de burgerlijke stand, de zaken als bedoeld in de artikelen 633sexies en 633septies, de zaken aangaande een adoptie of aangaande erfopvolgingen, testamenten en schenkingen worden voor de familierechtbank gebracht die krachtens dit Wetboek bevoegd is.

§ 4. Behalve de vorderingen als bedoeld in § 2, kunnen de vorderingen aangaande de onderhoudsverplichtingen als bedoeld in artikel 572bis, 7°, voor de familierechtbank van de woonplaats van de eiser worden gebracht, met uitzondering van de vorderingen die strekken om die onderhoudsverplichtingen te verminderen of op te heffen.

§ 4. Behalve de vorderingen als bedoeld in § 2, kunnen de vorderingen aangaande de onderhoudsverplichtingen als bedoeld in artikel 572bis, 7°, voor de familierechtbank van de woonplaats van de eiser worden gebracht, met uitzondering van de vorderingen die strekken om die onderhoudsverplichtingen te verminderen of op te heffen.

§ 5. Behalve de vorderingen aangaande de §§ 1 tot 4, worden de vorderingen voor de familierechtbank van de woonplaats van de verweerder of van de laatste echtelijke of van de laatste gemeenschappelijke woonplaats van de wettelijke samenwonenden verblijfplaats gebracht.

§ 5. Behalve de vorderingen aangaande de §§ 1 tot 4, worden de vorderingen voor de familierechtbank van de woonplaats van de verweerder of van de laatste echtelijke of van de laatste gemeenschappelijke woonplaats van de wettelijke samenwonenden verblijfplaats gebracht.

§ 6. Onder voorbehoud van § 1, vallen de zaken met verscheidene vorderingen, waarvan er minstens een in § 2 wordt bedoeld, onder de territoriale bevoegdheid van de

§ 6. Onder voorbehoud van § 1, vallen de zaken met verscheidene vorderingen, waarvan er minstens een in § 2 wordt bedoeld, onder de territoriale bevoegdheid van de familierechtbank

familie rechtbank van de woonplaats of van de gewone verblijfplaats van de minderjarige.

§ 7. Indien het belang van het kind het vereist, beslist de familie rechtbank het dossier door te verwijzen naar de familie rechtbank van een ander arrondissement.

De familie rechtbank kan beslissen om de zaak te verwijzen naar de familie rechtbank van een ander arrondissement indien daar een jeugddossier werd samengesteld of indien de goede rechtsbedeling een dergelijke verwijzing vereist. De verwijzing naar een ander arrondissement waar een jeugddossier werd samengesteld, gebeurt op verzoek van een partij of van het openbaar ministerie.

De beslissing waarin het eerste en het tweede lid voorzien, wordt met redenen omkleed en er kan geen enkel rechtsmiddel tegen worden aangewend.

§ 8. Onder voorbehoud van § 1 kunnen de partijen in onderling overleg bepalen welke familie rechtbank bevoegd zal zijn om hun familiedossier te behandelen.

Art. 122

Art. 764. Uitgenomen voor de vrederechter, voor de rechter zitting houdend in kort geding en voor de beslagrechter, worden op straffe van nietigheid aan het openbaar ministerie meegedeeld :

1° de vorderingen betreffende de staat van personen wanneer minderjarigen of onbekwamen bij het geding betrokken zijn;

2° de vorderingen (betreffende de verklaring van afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden), de voogdij over een minderjarige, het beheer over de goederen van een persoon ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van 26

van de woonplaats of van de gewone verblijfplaats van de minderjarige.

§ 7. Indien het belang van het kind het vereist, beslist de familie rechtbank het dossier door te verwijzen naar de familie rechtbank van een ander arrondissement.

De familie rechtbank kan beslissen om de zaak te verwijzen naar de familie rechtbank van een ander arrondissement indien daar een jeugddossier werd samengesteld of indien de goede rechtsbedeling een dergelijke verwijzing vereist. De verwijzing naar een ander arrondissement waar een jeugddossier werd samengesteld, gebeurt op verzoek van een partij of van het openbaar ministerie.

De beslissing waarin het eerste en het tweede lid voorzien, wordt met redenen omkleed en er kan geen enkel rechtsmiddel tegen worden aangewend.

§ 8. Onder voorbehoud van § 1 kunnen de partijen in onderling overleg bepalen welke familie rechtbank bevoegd zal zijn om hun familiedossier te behandelen.

Art. 122

Art. 764. Uitgenomen voor de vrederechter, voor de rechter zitting houdend in kort geding en voor de beslagrechter, worden op straffe van nietigheid aan het openbaar ministerie meegedeeld :

1° de vorderingen betreffende de staat van personen wanneer minderjarigen of onbekwamen bij het geding betrokken zijn;

1°/1 de vorderingen tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek;

2° de vorderingen (betreffende de verklaring van afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden), de voogdij over een minderjarige, het beheer over de goederen van een persoon ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van 26 juni

juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke;

3° de vorderingen betreffende de akten van de burgerlijke stand;

4° de vorderingen die burgerrechtelijk ingesteld zijn wegens een drukpersmisdrijf;

5° de vorderingen tot betichting van valsheid in burgerlijke zaken;

6° de vorderingen tot herroeping van het gewijsde;

7° de vorderingen tot wraking;

8° de vorderingen tot gerechtelijke reorganisatie, de vorderingen tot faillietverklaring, tot verdaging van de datum van staking van betaling, alsook de vorderingen tot intrekking van een reorganisatieplan en tot sluiting van het faillissement;

9° de vorderingen en oproepingen met toepassing van artikel 182, § 3, van het Wetboek van vennootschappen, tot gerechtelijke ontbinding van vennootschappen bedoeld in artikel 182 van het Wetboek van vennootschappen;

9bis°. de vorderingen tot gerechtelijke ontbinding van verenigingen zonder winstoogmerk en van stichtingen respectievelijk bedoeld in de artikelen 18, eerste lid, 4°, en 39, eerste lid, 5°, van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen;

10° de vorderingen bepaald in de artikelen 578, 11°, 580, 2°, 3°, 6° tot 18°, 581, 2°, 3°, 9° en 10°, 582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° en 12°, 583 en 587septies;

11° alle vorderingen waarvan de mededelingen aan het openbaar ministerie is voorgeschreven bij de bijzondere wetten.

12° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie;

13° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden;

14° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen.

1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke;

3° de vorderingen betreffende de akten van de burgerlijke stand;

4° de vorderingen die burgerrechtelijk ingesteld zijn wegens een drukpersmisdrijf;

5° de vorderingen tot betichting van valsheid in burgerlijke zaken;

6° de vorderingen tot herroeping van het gewijsde;

7° de vorderingen tot wraking;

8° de vorderingen tot gerechtelijke reorganisatie, de vorderingen tot faillietverklaring, tot verdaging van de datum van staking van betaling, alsook de vorderingen tot intrekking van een reorganisatieplan en tot sluiting van het faillissement;

9° de vorderingen en oproepingen met toepassing van artikel 182, § 3, van het Wetboek van vennootschappen, tot gerechtelijke ontbinding van vennootschappen bedoeld in artikel 182 van het Wetboek van vennootschappen;

9bis°. de vorderingen tot gerechtelijke ontbinding van verenigingen zonder winstoogmerk en van stichtingen respectievelijk bedoeld in de artikelen 18, eerste lid, 4°, en 39, eerste lid, 5°, van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen;

10° de vorderingen bepaald in de artikelen 578, 11°, 580, 2°, 3°, 6° tot 18°, 581, 2°, 3°, 9° en 10°, 582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° en 12°, 583 en 587septies;

11° alle vorderingen waarvan de mededelingen aan het openbaar ministerie is voorgeschreven bij de bijzondere wetten.

12° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie;

13° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden;

14° de vorderingen ingesteld op grond van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen.

16° de burgerrechtelijke vorderingen betreffende de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen houdende veroordeling tot een bijzondere verbeurdverklaring, een geldboete en de gerechtskosten in het kader van het strafrechtelijk uitvoeringsonderzoek.

17° de vorderingen betreffende de aanpassing van de registratie van het geslacht van een persoon in zijn akte van geboorte.

Het openbaar ministerie kan zich alle andere zaken laten meedelen wanneer het zulks dienstig acht. Met uitzondering van de in artikel 138bis, § 2, eerste lid, bedoelde rechtsvordering, kan de rechtbank of het hof de mededeling ook ambtshalve bevelen.

Het openbaar ministerie verleent in de meest aangewezen vorm advies wanneer het zulks dienstig acht.

In afwijking van het derde lid verleent het openbaar ministerie in de gevallen bedoeld in het eerste lid, 9°, 9bis° en 10° steeds advies wanneer de rechtbank hierom verzoekt.

Het college van procureurs-generaal geeft richtlijnen in welke zaken bedoeld in het eerste lid advies wordt verstrekt. Deze richtlijnen zijn bindend voor alle leden van het openbaar ministerie. De procureurs-generaal bij de hoven van beroep staan in voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijnen binnen hun rechtsgebied.

Art. 123

Art. 872. In de in hoofdstuk Xbis, boek IV van het vierde deel bedoelde aangelegenheden kan de familierechtbank van het openbaar ministerie vorderen, wanneer de zaak aan het advies van deze ambtenaar mag worden onderworpen, inlichtingen in te winnen omtrent de punten die zij op beperkende wijze aangeeft.

De akten van dit onderzoek worden op de griffie neergelegd en bij het dossier van de rechtspleging gevoegd. De griffier brengt zulks ter kennis van de partijen.

16° de burgerrechtelijke vorderingen betreffende de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen houdende veroordeling tot een bijzondere verbeurdverklaring, een geldboete en de gerechtskosten in het kader van het strafrechtelijk uitvoeringsonderzoek.

17° de vorderingen betreffende de aanpassing van de registratie van het geslacht van een persoon in zijn akte van geboorte.

Het openbaar ministerie kan zich alle andere zaken laten meedelen wanneer het zulks dienstig acht. Met uitzondering van de in artikel 138bis, § 2, eerste lid, bedoelde rechtsvordering, kan de rechtbank of het hof de mededeling ook ambtshalve bevelen.

Het openbaar ministerie verleent in de meest aangewezen vorm advies wanneer het zulks dienstig acht.

In afwijking van het derde lid verleent het openbaar ministerie in de gevallen bedoeld in het eerste lid, 9°, 9bis° en 10° steeds advies wanneer de rechtbank hierom verzoekt.

Het college van procureurs-generaal geeft richtlijnen in welke zaken bedoeld in het eerste lid advies wordt verstrekt. Deze richtlijnen zijn bindend voor alle leden van het openbaar ministerie. De procureurs-generaal bij de hoven van beroep staan in voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijnen binnen hun rechtsgebied.

Art. 123

Art. 872. In de in hoofdstuk Xbis, boek IV van het vierde deel bedoelde aangelegenheden **of in geval van vordering tot opheffing van het verbod een huwelijk aan te gaan bedoeld in de artikelen 164 en 353-13 van het Burgerlijk Wetboek** kan de familierechtbank van het openbaar ministerie vorderen, wanneer de zaak aan het advies van deze ambtenaar mag worden onderworpen, inlichtingen in te winnen omtrent de punten die zij op beperkende wijze aangeeft.

De akten van dit onderzoek worden op de griffie neergelegd en bij het dossier van de rechtspleging gevoegd. De griffier brengt zulks ter kennis van de partijen.

TITEL 6	TITEL 6
Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de werking van de Commissie voor Onderhoudsbijdragen, de vaststelling en afrekening van de buitengewone kosten en de vermeldingen in overeenkomsten die onderhoudsbijdragen vaststellen	Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de werking van de Commissie voor Onderhoudsbijdragen, de vaststelling en afrekening van de buitengewone kosten en de vermeldingen in overeenkomsten die onderhoudsbijdragen vaststellen

HOOFDSTUK 1 : Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 125

Art. 203bis. § 1. Elke ouder draagt bij in de kosten die voortvloeien uit de bij artikel 203, § 1, bepaalde verplichting, in verhouding tot zijn respectieve aandeel in de samengevoegde middelen.

§ 2. Onverminderd de rechten van het kind, kan elk van de ouders van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1.

§ 3. De kosten omvatten de gewone kosten en de buitengewone kosten.

De gewone kosten zijn alle gebruikelijke kosten met betrekking tot het dagelijkse onderhoud van het kind.

Onder buitengewone kosten wordt verstaan de uitzonderlijke, noodzakelijke of onvoorzienbare uitgaven die voortvloeien uit toevallige of ongewone gebeurtenissen en die het gebruikelijke budget voor het dagelijkse onderhoud van het kind dat desgevallend als basis diende voor de vaststelling van de onderhoudsbijdragen, overschrijden.

HOOFDSTUK 1 : Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 125

Art. 203bis. § 1. Elke ouder draagt bij in de kosten die voortvloeien uit de bij artikel 203, § 1, bepaalde verplichting, in verhouding tot zijn respectieve aandeel in de samengevoegde middelen.

§ 2. Onverminderd de rechten van het kind, kan elk van de ouders van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1.

§ 3. De kosten omvatten de gewone kosten en de buitengewone kosten.

De gewone kosten zijn alle gebruikelijke kosten met betrekking tot het dagelijkse onderhoud van het kind.

Onder buitengewone kosten wordt verstaan de uitzonderlijke, noodzakelijke of onvoorzienbare uitgaven die voortvloeien uit toevallige of ongewone gebeurtenissen en die het gebruikelijke budget voor het dagelijkse onderhoud van het kind dat desgevallend als basis diende voor de vaststelling van de onderhoudsbijdragen, overschrijden.

In de gevallen waarin buitengewone kosten het voorwerp moeten zijn van een voorafgaand overleg en een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord, behalve in geval van hoogdringendheid en overmacht, is aan de vereiste van een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord voldaan

wanneer de ouder aan wie het verzoek tot akkoord wordt gericht bij aangetekende brief, faxbericht of op elektronische wijze, nalaat hierop op dezelfde wijze te reageren binnen de 8 dagen. Als het verzoek tijdens de schoolvakanties van minstens één week of meer geformuleerd is, wordt deze termijn tot 30 dagen verlengd.

Wordt een uitgave geweigerd, zal de betwisting door de meest gerede partij voorgelegd worden aan de bevoegde rechter.

De Koning stelt de buitengewone kosten vast en bepaalt de buitengewone kosten die het voorwerp moeten zijn van een voorafgaand overleg en een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord, behalve in geval van hoogdringendheid en overmacht, alsook de wijze van afrekening van deze kosten.

§ 4. Op vraag van één van de ouders kan de familierechtbank de partijen verplichten een rekening te openen bij een door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten op grond van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen vergunde instelling, die bestemd wordt tot de betaling van de bijdragen vastgesteld op grond van artikel 203, § 1.

In dat geval bepaalt de rechtbank minstens :

- 1° de bijdrage van elk der ouders in de kosten bedoeld in artikel 203, § 1, alsook de sociale voordelen die aan het kind toekomen die op deze rekening gestort dienen te worden;
- 2° het maandelijks tijdstip waarop deze bijdragen en sociale voordelen gestort dienen te worden;
- 3° de wijze waarop over de op deze rekening gestorte sommen kan worden beschikt;
- 4° de kosten die betaald worden met deze gelden;
- 5° de organisatie van het toezicht op de uitgaven;
- 6° de manier waarop tekorten aangevuld zullen worden;
- 7° de bestemming van de overschotten die op deze rekening gestort worden.

Stortingen van bijdragen gedaan ter uitvoering van dit artikel, worden beschouwd als betalingen

§ 4. Op vraag van één van de ouders kan de familierechtbank de partijen verplichten een rekening te openen bij een door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten op grond van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen vergunde instelling, die bestemd wordt tot de betaling van de bijdragen vastgesteld op grond van artikel 203, § 1.

In dat geval bepaalt de rechtbank minstens :

- 1° de bijdrage van elk der ouders in de kosten bedoeld in artikel 203, § 1, alsook de sociale voordelen die aan het kind toekomen die op deze rekening gestort dienen te worden;
- 2° het maandelijks tijdstip waarop deze bijdragen en sociale voordelen gestort dienen te worden;
- 3° de wijze waarop over de op deze rekening gestorte sommen kan worden beschikt;
- 4° de kosten die betaald worden met deze gelden;
- 5° de organisatie van het toezicht op de uitgaven;
- 6° de manier waarop tekorten aangevuld zullen worden;
- 7° de bestemming van de overschotten die op deze rekening gestort worden.

Stortingen van bijdragen gedaan ter uitvoering van dit artikel, worden beschouwd als betalingen

van onderhoudsbijdragen in het kader van de in artikel 203, § 1, gedefinieerde onderhoudsverplichting.

HOOFDSTUK 2 : Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 126

Art. 1321. § 1. Behoudens akkoord van de partijen over het bedrag van de onderhoudsbijdrage in het belang van het kind, vermeldt elke rechterlijke beslissing die de onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek volgende elementen :

1° de aard en het bedrag van de middelen van elk van de ouders door de familierechtbank in acht genomen op grond van artikel 203, § 2, van het Burgerlijk Wetboek;

2° de gewone kosten waaruit het budget voor het kind is samengesteld alsook de manier waarop deze begroot zijn;

3° de aard van de buitengewone kosten die in acht genomen kunnen worden, het deel van deze kosten dat elk van de ouders voor zijn rekening dient te nemen alsook de modaliteiten voor de aanwending van deze kosten;

4° de verblijfsregeling van het kind en de bijdrage in natura van elk van de ouders in het levensonderhoud van het kind tengevolge van deze verblijfsregeling;

5° het bedrag van de kinderbijslag en van de sociale en fiscale voordelen van alle aard die elk van de ouders voor het kind ontvangt;

6° de inkomsten die elk van de ouders in voorkomend geval ontvangt uit het genot van de goederen van het kind;

7° het aandeel van elk van de ouders in de tenlasteneming van de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en de daarop eventueel vastgestelde onderhoudsbijdrage, evenals de modaliteiten voor de aanpassing ervan op grond van artikel 203quater van het Burgerlijk Wetboek;

van onderhoudsbijdragen in het kader van de in artikel 203, § 1, gedefinieerde onderhoudsverplichting.

HOOFDSTUK 2 : Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 126

Art. 1321. § 1. **Elke rechterlijke beslissing en elke overeenkomst die een onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, §1, van het Burgerlijk Wetboek vermeldt volgende elementen :**

1° de aard en het bedrag van de middelen van elk van de ouders door de familierechtbank **of door de partijen** in acht genomen op grond van artikel 203, § 2, van het Burgerlijk Wetboek;

2° de gewone kosten waaruit het budget voor het kind is samengesteld alsook de manier waarop deze begroot zijn;

3° de aard van de buitengewone kosten die in acht genomen kunnen worden, het deel van deze kosten dat elk van de ouders voor zijn rekening dient te nemen alsook de modaliteiten voor de aanwending van deze kosten;

4° de verblijfsregeling van het kind en de bijdrage in natura van elk van de ouders in het levensonderhoud van het kind tengevolge van deze verblijfsregeling;

5° het bedrag van de kinderbijslag en van de sociale en fiscale voordelen van alle aard die elk van de ouders voor het kind ontvangt;

6° de inkomsten die elk van de ouders in voorkomend geval ontvangt uit het genot van de goederen van het kind;

7° het aandeel van elk van de ouders in de tenlasteneming van de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en de daarop eventueel vastgestelde onderhoudsbijdrage, evenals de modaliteiten voor de aanpassing ervan op grond van artikel 203quater van het Burgerlijk Wetboek;

8° de bijzondere omstandigheden van de zaak die in acht genomen zijn.

§ 2. De familierechtbank verduidelijkt :

1° op welke manier zij de in § 1 bedoelde elementen in acht genomen heeft;

2° bij een met bijzondere redenen omkleed vonnis, op welke manier zij de onderhoudsbijdrage en de modaliteiten voor de aanpassing ervan overeenkomstig artikel 203quater, § 2, van het Burgerlijk Wetboek heeft bepaald, ingeval zij afwijkt van de in artikel 1322, § 3, voorziene berekeningswijze.

§ 3. Het vonnis vermeldt uitdrukkelijk en in begrijpbare taal de mogelijkheid om de inkomsten van de schuldenaar of iedere andere hem door een derde verschuldigde geldsom te ontvangen, als bedoeld in artikel 203ter, eerste en tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, zijnde de loonmachtiging.

Het vonnis vermeldt de gegevens van de Dienst voor alimentatievorderingen, opgericht bij de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, en wijst op diens opdracht betreffende het toekennen van voorschotten op onderhoudsbijdragen en de invordering van verschuldigde onderhoudsbijdragen.

Art. 127

Art. 1322. § 1. Er wordt een commissie voor onderhoudsbijdragen opgericht die aanbevelingen opstelt voor de begroting van de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en de vaststelling van de bijdrage van elk van de ouders overeenkomstig artikel 203bis van het Burgerlijk Wetboek.

Zij evalueert jaarlijks deze aanbevelingen en bezorgt een advies aan de minister van Justitie en de minister bevoegd voor de Gezinnen, vóór de 31ste januari van het jaar volgend op het voorbije burgerlijke jaar. De bevoegde minister voor de Gezinnen legt dit advies neer in de

8° de bijzondere omstandigheden van de zaak die in acht genomen zijn.

§ 2. De familierechtbank **of de overeenkomst** verduidelijkt :

1° op welke manier zij de in § 1 bedoelde elementen in acht genomen heeft;

2° **met een omstandige motivering**, op welke manier zij de onderhoudsbijdrage en de modaliteiten voor de aanpassing ervan overeenkomstig artikel 203quater, § 2, van het Burgerlijk Wetboek heeft **bepalen**, ingeval zij **afwijken** van de in artikel 1322, § 3, voorziene berekeningswijze.

§ 3. Het vonnis **of de overeenkomst** vermeldt uitdrukkelijk en in begrijpbare taal de mogelijkheid om de inkomsten van de schuldenaar of iedere andere hem door een derde verschuldigde geldsom te ontvangen, als bedoeld in artikel 203ter, eerste en tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, zijnde de loonmachtiging.

Het vonnis **of de overeenkomst** vermeldt de gegevens van de Dienst voor alimentatievorderingen, opgericht bij de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, en wijst op diens opdracht betreffende het toekennen van voorschotten op onderhoudsbijdragen en de invordering van verschuldigde onderhoudsbijdragen.

Art. 127

Art. 1322. § 1. Er wordt een commissie voor onderhoudsbijdragen opgericht die aanbevelingen opstelt voor de begroting van de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en de vaststelling van de bijdrage van elk van de ouders overeenkomstig artikel 203bis van het Burgerlijk Wetboek.

Zij evalueert minstens elke twee jaar deze aanbevelingen en bezorgt een advies aan de minister van Justitie, vóór de 31ste mei van het jaar volgend op het voorbije tweede burgerlijke jaar. De minister van Justitie legt dit advies neer

federale wetgevende Kamers, aangevuld met de bemerkingen van de in het voorgaande lid genoemde ministers.

§ 2. De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van de commissie die uit een gelijk aantal leden van elk geslacht bestaat.

Hij verzoekt elk deelgebied dat betrokken is bij gezinszaken, deel te nemen aan de werkzaamheden van die commissie.

§ 3. De Koning kan een berekeningswijze opstellen om de toepassing van de in § 1 bedoelde aanbevelingen te vergemakkelijken.

in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, aangevuld met zijn bemerkingen.

§ 2. De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van de commissie die uit een gelijk aantal leden van elk geslacht bestaat.

Hij verzoekt elk deelgebied dat betrokken is bij gezinszaken, deel te nemen aan de werkzaamheden van die commissie.

§ 3. De Koning kan een berekeningswijze opstellen om de toepassing van de in § 1 bedoelde aanbevelingen te vergemakkelijken.

TITEL 7

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de vermelding van het beroep in de akten van rechtspleging te schrappen

Art. 128

Art. 43. Het exploit van betekening moet door de optredende gerechtsdeurwaarder ondertekend zijn en vermelden:

1° de dag, de maand en het jaar, en de plaats van de betekening;

2° de naam, de voornaam, het beroep, de woonplaats en, in voorkomend geval, het gerechtelijk elektronisch adres of het adres van elektronische woonstkeuze, de hoedanigheid en de inschrijving in de Kruispuntbank van ondernemingen van de persoon op wiens verzoek het exploit wordt betekend;

3° de naam, de voornaam, de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats en, in voorkomend geval, het gerechtelijk elektronisch adres of adres van elektronische woonstkeuze en de hoedanigheid van de persoon voor wie het exploit bestemd is;

4° de naam, voornaam en, bij voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon aan wie afschrift ter hand gesteld is, of in het geval bedoeld in artikel 38, § 1, het achterlaten van het

TITEL 7

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de vermelding van het beroep in de akten van rechtspleging te schrappen

Art. 128

Art. 43. Het exploit van betekening moet door de optredende gerechtsdeurwaarder ondertekend zijn en vermelden:

1° de dag, de maand en het jaar, en de plaats van de betekening;

2° de naam, de voornaam [...], de woonplaats en, in voorkomend geval, het gerechtelijk elektronisch adres of het adres van elektronische woonstkeuze, de hoedanigheid en de inschrijving in de Kruispuntbank van ondernemingen van de persoon op wiens verzoek het exploit wordt betekend;

3° de naam, de voornaam, de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats en, in voorkomend geval, het gerechtelijk elektronisch adres of adres van elektronische woonstkeuze en de hoedanigheid van de persoon voor wie het exploit bestemd is;

4° de naam, voornaam en, bij voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon aan wie afschrift ter hand gesteld is, of in het geval bedoeld in artikel 38, § 1, het achterlaten van het afschrift, of

afschrift, of in de gevallen bedoeld in artikel 40, de afgifte van het exploit op de post;

5° de naam en de voornaam van de gerechtsdeurwaarder en het adres van zijn kantoor;

6° de omstandige opgave van de kosten der akte.

De persoon aan wie het afschrift wordt ter hand gesteld, tekent het origineel voor ontvangst. Weigert hij te tekenen, dan maakt de deurwaarder daarvan melding in het exploit.

Art. 949. Het proces-verbaal vermeldt :

1° de partijen in het geding, de dag en het uur van de zitting, het verschijnen of het verstek van partijen en getuigen, de verdaging met opgave van dag en uur indien zulks bevolen wordt;

2° de beslissingen en beschikkingen door de rechter genomen tijdens het getuigenverhoor; indien de beschikkingen niet rechtstreeks in het proces-verbaal worden opgetekend, wordt de desbetreffende akte erbij gevoegd;

3° de verzoeken en verklaringen door de partijen tijdens het getuigenverhoor gedaan, indien de geldigheid van een proceshandeling ervan afhangt of indien een van hen vordert dat daarvan akte wordt genomen;

4° de naam, de voornaam, het beroep, de plaats en datum van geboorte en de woonplaats van de gehoorde personen, hun eed en getuigenis, alsmede hun andere verklaringen of verzoeken;

5° de datum waarop het getuigenverhoor gesloten is en, indien daartoe grond bestaat, de dag en het uur van de zitting waarop de partijen zullen worden gehoord;

6° de lijst van de stukken die er bijgevoegd zijn.

Art. 1026. Het verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid:

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker en in voorkomend geval de naam, de voornaam, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

in de gevallen bedoeld in artikel 40, de afgifte van het exploit op de post;

5° de naam en de voornaam van de gerechtsdeurwaarder en het adres van zijn kantoor;

6° de omstandige opgave van de kosten der akte.

De persoon aan wie het afschrift wordt ter hand gesteld, tekent het origineel voor ontvangst. Weigert hij te tekenen, dan maakt de deurwaarder daarvan melding in het exploit.

Art. 949. Het proces-verbaal vermeldt :

1° de partijen in het geding, de dag en het uur van de zitting, het verschijnen of het verstek van partijen en getuigen, de verdaging met opgave van dag en uur indien zulks bevolen wordt;

2° de beslissingen en beschikkingen door de rechter genomen tijdens het getuigenverhoor; indien de beschikkingen niet rechtstreeks in het proces-verbaal worden opgetekend, wordt de desbetreffende akte erbij gevoegd;

3° de verzoeken en verklaringen door de partijen tijdens het getuigenverhoor gedaan, indien de geldigheid van een proceshandeling ervan afhangt of indien een van hen vordert dat daarvan akte wordt genomen;

4° de naam, de voornaam [...], de plaats en datum van geboorte en de woonplaats van de gehoorde personen, hun eed en getuigenis, alsmede hun andere verklaringen of verzoeken;

5° de datum waarop het getuigenverhoor gesloten is en, indien daartoe grond bestaat, de dag en het uur van de zitting waarop de partijen zullen worden gehoord;

6° de lijst van de stukken die er bijgevoegd zijn.

Art. 1026. Het verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid:

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de verzoeker en in voorkomend geval de naam, de voornaam, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

3° het voorwerp en in het kort de gronden van de vordering;

4° de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen;

5° de handtekening van de advocaat van de partij, tenzij de wet anders bepaalt.

Art. 1034ter. Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid :

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornaam, het beroep, de woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn hoedanigheid en inschrijving in het handelsregister of ambachtsregister;

3° de naam, de voornaam, de woonplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen;

4° het voorwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5° de rechter voor wie de vordering aanhangig wordt gemaakt;

6° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

Art. 1057. Met uitzondering van het geval waarin het hoger beroep bij conclusie wordt ingesteld, vermeldt de akte van hoger beroep, op straffe van nietigheid:

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de eiser in hoger beroep;

3° de naam, de voornaam en de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats van de gedaagde in hoger beroep;

4° de beslissing waartegen in hoger beroep wordt gekomen;

5° de rechter in hoger beroep;

6° de plaats waar de gedaagde in hoger beroep akte moet laten nemen van zijn verklaring van verschijning;

7° de uiteenzetting van de grieven;

8° de plaats, de dag en het uur van verschijning, tenzij hoger beroep is ingesteld bij aangetekend

3° het voorwerp en in het kort de gronden van de vordering;

4° de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen;

5° de handtekening van de advocaat van de partij, tenzij de wet anders bepaalt.

Art. 1034ter. Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid :

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornaam [...], de woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn hoedanigheid en inschrijving in het handelsregister of ambachtsregister;

3° de naam, de voornaam, de woonplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen;

4° het voorwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5° de rechter voor wie de vordering aanhangig wordt gemaakt;

6° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

Art. 1057. Met uitzondering van het geval waarin het hoger beroep bij conclusie wordt ingesteld, vermeldt de akte van hoger beroep, op straffe van nietigheid:

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de eiser in hoger beroep;

3° de naam, de voornaam en de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats van de gedaagde in hoger beroep;

4° de beslissing waartegen in hoger beroep wordt gekomen;

5° de rechter in hoger beroep;

6° de plaats waar de gedaagde in hoger beroep akte moet laten nemen van zijn verklaring van verschijning;

7° de uiteenzetting van de grieven;

8° de plaats, de dag en het uur van verschijning, tenzij hoger beroep is ingesteld bij aangetekend

schrijven, in welk geval de griffier de partijen oproept om te verschijnen op de zitting die de rechter bepaalt.

De akte vermeldt eventueel ook de naam van de advocaat van de eiser in hoger beroep.

Art. 1158. Het proces-verbaal van verzegeling bevat :

1° de vermelding van de dag en het uur;

2° de beweegredenen van de verzegeling en in voorkomend geval de verklaring dat de rechter handelt, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de procureur des Konings, van de burgemeester of van een schepen;

3° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker en zijn keuze van woonplaats in de gemeente waar de verzegeling gedaan is, indien hij daar niet verblijft;

4° de beschikking waarbij de verzegeling wordt toegestaan;

5° de verschijning en de beweringen van de partijen;

6° de opgave van de plaatsen, kantoren, koffers, kasten en voorwerpen waarop het zegel gelegd is;

7° een korte beschrijving van de buiten verzegeling gebleven voorwerpen;

8° de eed van degenen die de plaats bewonen, dat zij niets verduisterd hebben, middellijk of onmiddellijk, en dat zij van zodanige verduistering geen kennis dragen;

9° de vermelding dat de sleutels van de verzegelde sloten aan de griffier van het vrederecht zijn overhandigd met opdracht ze te bewaren totdat de zegels worden gelicht.

Art. 1173. Het proces-verbaal van ontzegeling bevat :

1° melding van de dag en het uur;

2° De naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoekers en hun keuze van woonplaats in het arrondissement:

schrijven, in welk geval de griffier de partijen oproept om te verschijnen op de zitting die de rechter bepaalt.

De akte vermeldt eventueel ook de naam van de advocaat van de eiser in hoger beroep.

Art. 1158. Het proces-verbaal van verzegeling bevat :

1° de vermelding van de dag en het uur;

2° de beweegredenen van de verzegeling en in voorkomend geval de verklaring dat de rechter handelt, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de procureur des Konings, van de burgemeester of van een schepen;

3° de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de verzoeker en zijn keuze van woonplaats in de gemeente waar de verzegeling gedaan is, indien hij daar niet verblijft;

4° de beschikking waarbij de verzegeling wordt toegestaan;

5° de verschijning en de beweringen van de partijen;

6° de opgave van de plaatsen, kantoren, koffers, kasten en voorwerpen waarop het zegel gelegd is;

7° een korte beschrijving van de buiten verzegeling gebleven voorwerpen;

8° de eed van degenen die de plaats bewonen, dat zij niets verduisterd hebben, middellijk of onmiddellijk, en dat zij van zodanige verduistering geen kennis dragen;

9° de vermelding dat de sleutels van de verzegelde sloten aan de griffier van het vrederecht zijn overhandigd met opdracht ze te bewaren totdat de zegels worden gelicht.

Art. 1173. Het proces-verbaal van ontzegeling bevat :

1° melding van de dag en het uur;

2° De naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de verzoekers en hun keuze van woonplaats in het arrondissement:

3° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de tegenwoordige, vertegenwoordigde of behoorlijk aangemaande partijen;

4° de uiteenzetting van het onderzoek en van de beschikking waarbij de ontzegeling wordt toegestaan;

5° de vaststelling dat de vormen in acht zijn genomen;

6° de beweringen en opmerkingen van de verzoekende en de verschijnende personen;

7° de vermelding van de notaris die de boedelbeschrijving zal opmaken, indien er een plaatsvindt;

8° de erkenning dat de zegels gaaf en ongeschonden zijn; indien dat niet het geval is, de staat van de beschadiging, met dien verstande dat voorziening openstaat zoals het behoort wegens de gezegde beschadiging;

9° de vorderingen tot opsporing, de uitkomsten van die opsporingen en alle andere vorderingen waarover moet worden beslist.

Art. 1183. Behalve de formaliteiten die gemeen zijn aan alle notariële akten, bevat de boedelbeschrijving ook :

1° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoekers, de verschenen en niet verschenen personen, degenen die zich tegen de ontzegeling hebben verzet, de aangewezen notarissen en de particuliere deskundigen;

2° de aanwijzing van de beschikking waarbij een notaris wordt benoemd als vertegenwoordiger van de niet tegenwoordige personen, van de belanghebbenden die (...) buiten het Rijk wonen, van de personen die de vrederechter weert krachtens artikel 1165;

3° de aangifte van de gebeurtenis die de reden is van de boedelbeschrijving, alsmede van de plaats waar deze verricht wordt en van de persoon die de voorwerpen vertoont;

4° de schatting van de roerende goederen. Tenzij de partijen het eens zijn over die schatting, geschiedt deze door de optredende notaris, die

3° de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de tegenwoordige, vertegenwoordigde of behoorlijk aangemaande partijen;

4° de uiteenzetting van het onderzoek en van de beschikking waarbij de ontzegeling wordt toegestaan;

5° de vaststelling dat de vormen in acht zijn genomen;

6° de beweringen en opmerkingen van de verzoekende en de verschijnende personen;

7° de vermelding van de notaris die de boedelbeschrijving zal opmaken, indien er een plaatsvindt;

8° de erkenning dat de zegels gaaf en ongeschonden zijn; indien dat niet het geval is, de staat van de beschadiging, met dien verstande dat voorziening openstaat zoals het behoort wegens de gezegde beschadiging;

9° de vorderingen tot opsporing, de uitkomsten van die opsporingen en alle andere vorderingen waarover moet worden beslist.

Art. 1183. Behalve de formaliteiten die gemeen zijn aan alle notariële akten, bevat de boedelbeschrijving ook :

1° de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de verzoekers, de verschenen en niet verschenen personen, degenen die zich tegen de ontzegeling hebben verzet, de aangewezen notarissen en de particuliere deskundigen;

2° de aanwijzing van de beschikking waarbij een notaris wordt benoemd als vertegenwoordiger van de niet tegenwoordige personen, van de belanghebbenden die (...) buiten het Rijk wonen, van de personen die de vrederechter weert krachtens artikel 1165;

3° de aangifte van de gebeurtenis die de reden is van de boedelbeschrijving, alsmede van de plaats waar deze verricht wordt en van de persoon die de voorwerpen vertoont;

4° de schatting van de roerende goederen. Tenzij de partijen het eens zijn over die schatting, geschiedt deze door de optredende notaris, die

zich kan doen bijstaan door een particulier deskundige;

5° de opgave van de gelden, de openbare effecten, de aandelen en obligaties.

De bij loting terugbetaalbare effecten worden aangeduid met hun nummer en hun reeks;

6° de staat van de rekeningen bij derden, overeenkomstig de verklaring van de partijen;

7° de korte beschrijving van de boekhouding, de ontleding van de titels, papieren en stukken betreffende de baten en lasten van het vermogen of van de onverdeelde massa.

De beschreven stukken, titels en papieren worden genummerd en geparafeerd door de notaris, die bovendien de geschriften in de boeken afsluit;

8° de verklaringen door de belanghebbenden gedaan ten laste of ten bate van de boedel, de aan partijen gestelde vragen en de daarop gegeven antwoorden;

9° de aanwijzing van de persoon aan wie de beschreven voorwerpen worden toevertrouwd;

10° de waarschuwing door de notaris dat de wet straffen uitvaardigt tegen hen die zich schuldig maken aan het wegmaken of helen van voorwerpen of aan meeneed;

11° de eed van degenen die in het bezit geweest zijn van de voorwerpen of die de plaatsen bewoond hebben, dat zij niets hebben verduisterd, en dat zij van zodanige verduistering geen kennis dragen.

Art. 1226. 1. Verzoeken op grond van de artikelen 112, 118, 126 en 127 van het Burgerlijk Wetboek worden bij verzoekschrift ingesteld, vergezeld van de stukken tot staving.

De artikelen 1026 tot 1034 zijn van toepassing, onverminderd de bepalingen die volgen, artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek en de artikelen 118 tot 135 van hetzelfde Wetboek.

§ 2. Het verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid:

1° de dag, de maand en het jaar;

zich kan doen bijstaan door een particulier deskundige;

5° de opgave van de gelden, de openbare effecten, de aandelen en obligaties.

De bij loting terugbetaalbare effecten worden aangeduid met hun nummer en hun reeks;

6° de staat van de rekeningen bij derden, overeenkomstig de verklaring van de partijen;

7° de korte beschrijving van de boekhouding, de ontleding van de titels, papieren en stukken betreffende de baten en lasten van het vermogen of van de onverdeelde massa.

De beschreven stukken, titels en papieren worden genummerd en geparafeerd door de notaris, die bovendien de geschriften in de boeken afsluit;

8° de verklaringen door de belanghebbenden gedaan ten laste of ten bate van de boedel, de aan partijen gestelde vragen en de daarop gegeven antwoorden;

9° de aanwijzing van de persoon aan wie de beschreven voorwerpen worden toevertrouwd;

10° de waarschuwing door de notaris dat de wet straffen uitvaardigt tegen hen die zich schuldig maken aan het wegmaken of helen van voorwerpen of aan meeneed;

11° de eed van degenen die in het bezit geweest zijn van de voorwerpen of die de plaatsen bewoond hebben, dat zij niets hebben verduisterd, en dat zij van zodanige verduistering geen kennis dragen.

Art. 1226. 1. Verzoeken op grond van de artikelen 112, 118, 126 en 127 van het Burgerlijk Wetboek worden bij verzoekschrift ingesteld, vergezeld van de stukken tot staving.

De artikelen 1026 tot 1034 zijn van toepassing, onverminderd de bepalingen die volgen, artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek en de artikelen 118 tot 135 van hetzelfde Wetboek.

§ 2. Het verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid:

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker evenals de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die bestaan tussen de verzoeker en de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon;

3° het onderwerp en in het kort de gronden van het verzoek;

4° de naam, de voornaam, de verblijfplaats of de woonplaats van de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon en, in voorkomend geval, van de echtgenoot, de samenwonende en de bloed- en aanverwanten in de erfelijke graad van de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon;

5° de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen.

Wanneer het verzoek gegrond is op artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, worden het verzoekschrift en alle naar behoren geïnventariseerde stukken in tweevoud neergelegd bij het vredegericht. Zodra die neerlegging is geschied, bezorgt de griffier een exemplaar ervan aan het openbaar ministerie.

Wanneer de aanvraag gegrond is op artikel 126 van het Burgerlijk Wetboek, bevat het verzoekschrift, op straffe van nietigheid, de naam, voornaam en woonplaats van de notaris die de belangen van de verdwenen persoon moet vertegenwoordigen bij iedere verdeling of erfenis die hem kan aanbelangen, tot het tijdstip waarop het vonnis wordt uitgesproken.

Het verzoekschrift moet worden ondertekend door de verzoeker, door zijn notaris of zijn advocaat. Indien de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon een woonplaats in België heeft gehad, moet het verzoekschrift vergezeld zijn van een attest van woonplaats van deze persoon dat ten hoogste vijftien dagen oud is.

Het verzoekschrift vermeldt bovendien, voor zover mogelijk, de plaats en datum van geboorte van de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon, alsmede de aard en de samenstelling van de te beheren goederen.

Als het verzoekschrift onvolledig is, vraagt de rechter de verzoeker om het binnen de door hem vooropgestelde termijn aan te vullen.

2° de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de verzoeker evenals de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die bestaan tussen de verzoeker en de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon;

3° het onderwerp en in het kort de gronden van het verzoek;

4° de naam, de voornaam, de verblijfplaats of de woonplaats van de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon en, in voorkomend geval, van de echtgenoot, de samenwonende en de bloed- en aanverwanten in de erfelijke graad van de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon;

5° de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen.

Wanneer het verzoek gegrond is op artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, worden het verzoekschrift en alle naar behoren geïnventariseerde stukken in tweevoud neergelegd bij het vredegericht. Zodra die neerlegging is geschied, bezorgt de griffier een exemplaar ervan aan het openbaar ministerie.

Wanneer de aanvraag gegrond is op artikel 126 van het Burgerlijk Wetboek, bevat het verzoekschrift, op straffe van nietigheid, de naam, voornaam en woonplaats van de notaris die de belangen van de verdwenen persoon moet vertegenwoordigen bij iedere verdeling of erfenis die hem kan aanbelangen, tot het tijdstip waarop het vonnis wordt uitgesproken.

Het verzoekschrift moet worden ondertekend door de verzoeker, door zijn notaris of zijn advocaat. Indien de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon een woonplaats in België heeft gehad, moet het verzoekschrift vergezeld zijn van een attest van woonplaats van deze persoon dat ten hoogste vijftien dagen oud is.

Het verzoekschrift vermeldt bovendien, voor zover mogelijk, de plaats en datum van geboorte van de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon, alsmede de aard en de samenstelling van de te beheren goederen.

Als het verzoekschrift onvolledig is, vraagt de rechter de verzoeker om het binnen de door hem vooropgestelde termijn aan te vullen.

§ 3. De procureur des Konings wint alle dienstige inlichtingen in, in voorkomend geval bij de echtgenoot, de samenwonende en de bloed- en aanverwanten tot de vierde graad van de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon.

Ingeval de verdwijning in het buitenland is gebeurd, kan hij bovendien de medewerking vorderen van de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken en van de Belgische diplomatieke en consulaire ambtenaren in het buitenland. Deze verstrekken hem alle inlichtingen en afschriften van documenten die hij nuttig acht voor het voortzetten van het onderzoek.

De rechtbank doet uitspraak na het advies van het openbaar ministerie te hebben gehoord.

Wanneer het verzoek is gegrond op artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, doet de vrederechter uitspraak nadat hij eerst het schriftelijke of mondelinge advies van het openbaar ministerie heeft gehoord.

§ 4. Daarenboven verwittigt de griffier bij gerechtsbrief de in het verzoekschrift vermelde familieleden dat er een verzoekschrift werd ingediend.

De personen die bij gerechtsbrief worden opgeroepen, worden aldus partij in het geding, tenzij zij zich er ter zitting tegen verzetten. De griffier geeft de partijen kennis ervan in de gerechtsbrief.

Deze kunnen persoonlijk op de zitting verschijnen en vragen om gehoord te worden. Zij kunnen ook hun opmerkingen schriftelijk vóór de dag van de zitting aan de rechter meedelen.

Art. 1311. Zodra een vordering tot scheiding van goederen op de rol is gebracht, schrijft de griffier onverwijld in een daartoe op de griffie gehouden register een uittreksel van de vordering in, dat bevat :

1° de dagtekening van de vordering;

2° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de echtgenoten.

Binnen een maand na het sluiten van het kalenderjaar maakt de griffier een alfabetische

§ 3. De procureur des Konings wint alle dienstige inlichtingen in, in voorkomend geval bij de echtgenoot, de samenwonende en de bloed- en aanverwanten tot de vierde graad van de verdwenen of vermoedelijk afwezige persoon.

Ingeval de verdwijning in het buitenland is gebeurd, kan hij bovendien de medewerking vorderen van de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken en van de Belgische diplomatieke en consulaire ambtenaren in het buitenland. Deze verstrekken hem alle inlichtingen en afschriften van documenten die hij nuttig acht voor het voortzetten van het onderzoek.

De rechtbank doet uitspraak na het advies van het openbaar ministerie te hebben gehoord.

Wanneer het verzoek is gegrond op artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, doet de vrederechter uitspraak nadat hij eerst het schriftelijke of mondelinge advies van het openbaar ministerie heeft gehoord.

§ 4. Daarenboven verwittigt de griffier bij gerechtsbrief de in het verzoekschrift vermelde familieleden dat er een verzoekschrift werd ingediend.

De personen die bij gerechtsbrief worden opgeroepen, worden aldus partij in het geding, tenzij zij zich er ter zitting tegen verzetten. De griffier geeft de partijen kennis ervan in de gerechtsbrief.

Deze kunnen persoonlijk op de zitting verschijnen en vragen om gehoord te worden. Zij kunnen ook hun opmerkingen schriftelijk vóór de dag van de zitting aan de rechter meedelen.

Art. 1311. Zodra een vordering tot scheiding van goederen op de rol is gebracht, schrijft de griffier onverwijld in een daartoe op de griffie gehouden register een uittreksel van de vordering in, dat bevat :

1° de dagtekening van de vordering;

2° de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de echtgenoten.

Binnen een maand na het sluiten van het kalenderjaar maakt de griffier een alfabetische lijst

lijst op van de zaken die tijdens het verlopen jaar in het register zijn ingeschreven.

Art. 1337ter. § 1. (Het verzoekschrift vermeldt :)

1°) de dag, de maand en het jaar;

2°) de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker en, desgevallend, de naam, voornaam, woonplaats, en hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

3°) de naam, de voornaam en de woonplaats, of bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats van de persoon tegen wie de vordering wordt ingesteld of, indien de vordering tegen een rechtspersoon wordt ingesteld, de maatschappelijke of administratieve zetel;

4°) het onderwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5°) de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

§ 2. Het verzoekschrift moet eveneens de vermelding bevatten dat geen vordering betreffende de overeenkomst waarop de gevraagde betalingsfaciliteiten betrekking hebben, aanhangig werd gemaakt bij de rechter ten gronde.

Bij het verzoekschrift wordt een afschrift van de kredietovereenkomst gevoegd.

§ 3. Van het verzoekschrift worden zoveel exemplaren neergelegd als er partijen in het geding zijn.

Art. 1340. Binnen vijftien dagen na het verstrijken van de termijn die in artikel 1339 is bepaald, wordt de vordering bij een verzoekschrift in tweevoud aan de rechter gezonden. Het bevat:

1° de vermelding van de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker, alsmede in voorkomend geval de naam, de voornaam, de

op van de zaken die tijdens het verlopen jaar in het register zijn ingeschreven.

Art. 1337ter. § 1. (Het verzoekschrift vermeldt :)

1°) de dag, de maand en het jaar;

2°) de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de verzoeker en, desgevallend, de naam, voornaam, woonplaats, en hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

3°) de naam, de voornaam en de woonplaats, of bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats van de persoon tegen wie de vordering wordt ingesteld of, indien de vordering tegen een rechtspersoon wordt ingesteld, de maatschappelijke of administratieve zetel;

4°) het onderwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5°) de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

§ 2. Het verzoekschrift moet eveneens de vermelding bevatten dat geen vordering betreffende de overeenkomst waarop de gevraagde betalingsfaciliteiten betrekking hebben, aanhangig werd gemaakt bij de rechter ten gronde.

Bij het verzoekschrift wordt een afschrift van de kredietovereenkomst gevoegd.

Art. 1340. Binnen vijftien dagen na het verstrijken van de termijn die in artikel 1339 is bepaald, wordt de vordering bij een verzoekschrift in tweevoud aan de rechter gezonden. Het bevat:

1° de vermelding van de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de verzoeker, alsmede in voorkomend geval de naam, de voornaam, de woonplaats en de

woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

3° (het onderwerp van de vordering en een nauwkeurige opgave van het geëiste bedrag met een specificatie van de bestanddelen van de schuldvordering alsmede van de gronden waarop deze berust);

4° de aanwijzing van de rechter die van de zaak kennis moet nemen;

5° de handtekening van de advocaat van de partij.

Indien de verzoeker het geraden acht, geeft hij de redenen op waarom hij zich tegen het verlenen van uitstel van betaling verzet.

Bij het verzoekschrift worden gevoegd :

1° de fotocopie van het geschrift waarop de vordering gegrond is;

2° ofwel het exploot, ofwel het afschrift van de aangetekende brief waarbij het ontvangstbewijs wordt gevoegd, ofwel het origineel van die brief waarbij het bewijs wordt gevoegd dat de geadresseerde de brief geweigerd of niet bij de post afgehaald heeft en een verklaring waaruit blijkt dat de schuldenaar is ingeschreven op het adres dat in het bevolkingsregister is vermeld.

Art. 1343. § 1. Wanneer de rechter het verzoekschrift geheel of gedeeltelijk inwilligt, heeft zijn beschikking de gevolgen van een verstekvonnis.

§ 2. De akte van betekening van deze beschikking bevat op straffe van nietigheid buiten een afschrift van het verzoekschrift, de vermelding van de termijn waarbinnen door de schuldenaar verzet kan worden aangetekend, van de rechter voor wie dit verzet moet worden gedaan, alsmede de hiertoe in acht te nemen vormen.

Tevens op straffe van nietigheid wordt de schuldenaar bij de akte van betekening verwittigd dat hij, als hij binnen de gestelde termijn geen verhaal instelt, door alle wettelijke middelen kan worden genoodzaakt de geëiste geldsommen te betalen.

hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

3° (het onderwerp van de vordering en een nauwkeurige opgave van het geëiste bedrag met een specificatie van de bestanddelen van de schuldvordering alsmede van de gronden waarop deze berust);

4° de aanwijzing van de rechter die van de zaak kennis moet nemen;

5° de handtekening van de advocaat van de partij.

Indien de verzoeker het geraden acht, geeft hij de redenen op waarom hij zich tegen het verlenen van uitstel van betaling verzet.

Bij het verzoekschrift worden gevoegd :

1° de fotocopie van het geschrift waarop de vordering gegrond is;

2° ofwel het exploot, ofwel het afschrift van de aangetekende brief waarbij het ontvangstbewijs wordt gevoegd, ofwel het origineel van die brief waarbij het bewijs wordt gevoegd dat de geadresseerde de brief geweigerd of niet bij de post afgehaald heeft en een verklaring waaruit blijkt dat de schuldenaar is ingeschreven op het adres dat in het bevolkingsregister is vermeld.

Art. 1343. § 1. Wanneer de rechter het verzoekschrift geheel of gedeeltelijk inwilligt, heeft zijn beschikking de gevolgen van een verstekvonnis.

§ 2. De akte van betekening van deze beschikking bevat op straffe van nietigheid buiten een afschrift van het verzoekschrift, de vermelding van de termijn waarbinnen door de schuldenaar verzet kan worden aangetekend, van de rechter voor wie dit verzet moet worden gedaan, alsmede de hiertoe in acht te nemen vormen.

Tevens op straffe van nietigheid wordt de schuldenaar bij de akte van betekening verwittigd dat hij, als hij binnen de gestelde termijn geen verhaal instelt, door alle wettelijke middelen kan worden genoodzaakt de geëiste geldsommen te betalen.

§ 3. Tegen die beschikking waarbij bevel tot betaling wordt gegeven kan de schuldenaar verzet of hoger beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van boek III, titels II en III van dit deel.

In afwijking van artikel 1047 kan het verzet worden gedaan bij een verzoekschrift dat bij de griffie van het gerecht in zoveel exemplaren als er betrokken partijen en advocaten zijn wordt ingediend, en door de griffier bij gerechtsbrief ter kennis gebracht aan de schuldeiser en aan zijn advocaat.

Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid :

- 1° de dag, de maand en het jaar;
- 2° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van hem die verzet doet;
- 3° de naam, de voornaam en de woonplaats van de schuldeisers en de naam van zijn advocaat;
- 4° de bestreden beschikking;
- 5° de middelen van de verzetdoende partij.

De partijen worden door de griffier opgeroepen om te verschijnen op de terechtzitting die de rechter heeft vastgesteld.

§ 4. Wordt het verzoek waarin artikel 1340 voorziet afgewezen, dan kan de vordering langs de gewone weg worden ingesteld.

Tegen de beschikking waarbij het verzoek, overeenkomstig artikel 1342, eerste lid, gedeeltelijk wordt ingewilligd, kan de verzoeker geen verzet of hoger beroep instellen, maar hij kan de beschikking niet betekenen en de vordering voor het geheel langs de gewone weg instellen.

Art. 1344bis. Onder voorbehoud van de bepalingen omtrent de pacht kan elke vordering inzake de huur van goederen worden ingeleid bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het vrederecht.

Het verzoekschrift vermeld, op straffe van nietigheid :

- 1. de dag, de maand en het jaar;

§ 3. Tegen die beschikking waarbij bevel tot betaling wordt gegeven kan de schuldenaar verzet of hoger beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van boek III, titels II en III van dit deel.

In afwijking van artikel 1047 kan het verzet worden gedaan bij een verzoekschrift dat bij de griffie van het gerecht in zoveel exemplaren als er betrokken partijen en advocaten zijn wordt ingediend, en door de griffier bij gerechtsbrief ter kennis gebracht aan de schuldeiser en aan zijn advocaat.

Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid :

- 1° de dag, de maand en het jaar;
- 2° de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van hem die verzet doet;
- 3° de naam, de voornaam en de woonplaats van de schuldeisers en de naam van zijn advocaat;
- 4° de bestreden beschikking;
- 5° de middelen van de verzetdoende partij.

De partijen worden door de griffier opgeroepen om te verschijnen op de terechtzitting die de rechter heeft vastgesteld.

§ 4. Wordt het verzoek waarin artikel 1340 voorziet afgewezen, dan kan de vordering langs de gewone weg worden ingesteld.

Tegen de beschikking waarbij het verzoek, overeenkomstig artikel 1342, eerste lid, gedeeltelijk wordt ingewilligd, kan de verzoeker geen verzet of hoger beroep instellen, maar hij kan de beschikking niet betekenen en de vordering voor het geheel langs de gewone weg instellen.

Art. 1344bis. Onder voorbehoud van de bepalingen omtrent de pacht kan elke vordering inzake de huur van goederen worden ingeleid bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het vrederecht.

Het verzoekschrift vermeld, op straffe van nietigheid :

- 1. de dag, de maand en het jaar;

2. de naam, de voornaam het beroep en de woonplaats van de verzoeker;

3. de naam, de voornaam en de woonplaats, of bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats van de persoon tegen wie de vordering is ingesteld.

4. het onderwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5. de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

Een getuigschrift van de woonplaats van de onder 3 vermelde persoon wordt bij het verzoekschrift gevoegd. Het getuigschrift wordt afgegeven door het gemeentebestuur.

De partijen worden door de griffier per gerechtsbrief opgeroepen om binnen vijftien dagen na de inschrijving van het verzoekschrift op de algemene rol, te verschijnen op de zitting die de rechter bepaalt. Bij de oproeping wordt een afschrift van het verzoekschrift gevoegd.

Art. 1344octies. Iedere houder van een recht of titel op het betrokken goed kan bij verzoekschrift op tegenspraak of, in geval van volstreckte noodzakelijkheid, bij eenzijdig verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het vrederecht, een vordering inleiden tot uithuiszetting uit plaatsen die zonder recht of titel worden betrokken.

Het verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid :

1. de dag, de maand en het jaar;

2. de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker;

3. behalve ingeval het verzoek wordt ingeleid bij eenzijdig verzoekschrift, de naam, de voornaam en de woonplaats, of bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats van de persoon tegen wie de vordering is ingesteld;

4. het onderwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5. de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat, of, ingeval het verzoek wordt ingeleid bij eenzijdig verzoekschrift, de handtekening van de advocaat.

Ingeval het verzoek wordt ingeleid bij verzoekschrift op tegenspraak wordt een

2. de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de verzoeker;

3. de naam, de voornaam en de woonplaats, of bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats van de persoon tegen wie de vordering is ingesteld.

4. het onderwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5. de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

Een getuigschrift van de woonplaats van de onder 3 vermelde persoon wordt bij het verzoekschrift gevoegd. Het getuigschrift wordt afgegeven door het gemeentebestuur.

De partijen worden door de griffier per gerechtsbrief opgeroepen om binnen vijftien dagen na de inschrijving van het verzoekschrift op de algemene rol, te verschijnen op de zitting die de rechter bepaalt. Bij de oproeping wordt een afschrift van het verzoekschrift gevoegd.

Art. 1344octies. Iedere houder van een recht of titel op het betrokken goed kan bij verzoekschrift op tegenspraak of, in geval van volstreckte noodzakelijkheid, bij eenzijdig verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het vrederecht, een vordering inleiden tot uithuiszetting uit plaatsen die zonder recht of titel worden betrokken.

Het verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid :

1. de dag, de maand en het jaar;

2. de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de verzoeker;

3. behalve ingeval het verzoek wordt ingeleid bij eenzijdig verzoekschrift, de naam, de voornaam en de woonplaats, of bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats van de persoon tegen wie de vordering is ingesteld

4. het onderwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5. de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat, of, ingeval het verzoek wordt ingeleid bij eenzijdig verzoekschrift, de handtekening van de advocaat.

Ingeval het verzoek wordt ingeleid bij verzoekschrift op tegenspraak wordt een

getuigschrift van de woonplaats van de persoon bedoeld in het tweede lid, onder de bepaling onder 3 bij het verzoekschrift gevoegd. Het getuigschrift wordt afgegeven door het gemeentebestuur.

Ingeval het verzoek wordt ingeleid bij verzoekschrift op tegenspraak worden de partijen of, ingeval het verzoek wordt ingeleid bij eenzijdig verzoekschrift, wordt de eisende partij door de griffier bij gerechtsbrief opgeroepen om binnen acht, respectievelijk twee dagen na de inschrijving van het verzoekschrift op de algemene rol te verschijnen op de zitting die de rechter bepaalt, onverminderd zijn mogelijkheid om deze termijnen op verzoek van een advocaat of gerechtsdeurwaarder in te korten. Bij de oproeping wordt, ingeval het verzoek wordt ingeleid bij verzoekschrift op tegenspraak, een afschrift van het verzoekschrift gevoegd.

Wanneer de partijen verschijnen, probeert de rechter hen te verzoenen.

De vrederechter kan op de inleidingszitting de zaak aanhouden of ze verwijzen opdat er op een nabije datum zou worden over gepleit, waarbij hij de duur van de debatten bepaalt. Het vonnis vermeldt dat de partijen niet tot verzoening kwamen.

In afwijking van artikel 747 worden op de inleidingszitting, ingeval het verzoek bij verzoekschrift op tegenspraak wordt ingeleid inzake een vordering tot uithuiszetting, conclusietermijnen ambtshalve en op nabije datum vastgesteld door de vrederechter. De partijen doen hun opmerkingen uiterlijk op de inleidingszitting gelden.

Art. 1557. Een uittreksel uit de akte van toewijzing wordt betekend aan de beslagene, aan de eigenaar van het schip indien hij niet de schuldenaar is, aan alle ingeschreven schuldeisers en aan degenen die zich hebben aangemeld.

Het uittreksel bevat de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de beslaglegger, van de partij tegen wie het beslag geschiedt, en van de koper, de dag van de toewijzing, de prijs waarvoor de toewijzing is gedaan en de naam van de openbare of ministeriële ambtenaar die de verkoop heeft gehouden.

getuigschrift van de woonplaats van de persoon bedoeld in het tweede lid, onder de bepaling onder 3 bij het verzoekschrift gevoegd. Het getuigschrift wordt afgegeven door het gemeentebestuur.

Ingeval het verzoek wordt ingeleid bij verzoekschrift op tegenspraak worden de partijen of, ingeval het verzoek wordt ingeleid bij eenzijdig verzoekschrift, wordt de eisende partij door de griffier bij gerechtsbrief opgeroepen om binnen acht, respectievelijk twee dagen na de inschrijving van het verzoekschrift op de algemene rol te verschijnen op de zitting die de rechter bepaalt, onverminderd zijn mogelijkheid om deze termijnen op verzoek van een advocaat of gerechtsdeurwaarder in te korten. Bij de oproeping wordt, ingeval het verzoek wordt ingeleid bij verzoekschrift op tegenspraak, een afschrift van het verzoekschrift gevoegd.

Wanneer de partijen verschijnen, probeert de rechter hen te verzoenen.

De vrederechter kan op de inleidingszitting de zaak aanhouden of ze verwijzen opdat er op een nabije datum zou worden over gepleit, waarbij hij de duur van de debatten bepaalt. Het vonnis vermeldt dat de partijen niet tot verzoening kwamen.

In afwijking van artikel 747 worden op de inleidingszitting, ingeval het verzoek bij verzoekschrift op tegenspraak wordt ingeleid inzake een vordering tot uithuiszetting, conclusietermijnen ambtshalve en op nabije datum vastgesteld door de vrederechter. De partijen doen hun opmerkingen uiterlijk op de inleidingszitting gelden.

Art. 1557. Een uittreksel uit de akte van toewijzing wordt betekend aan de beslagene, aan de eigenaar van het schip indien hij niet de schuldenaar is, aan alle ingeschreven schuldeisers en aan degenen die zich hebben aangemeld.

Het uittreksel bevat de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de beslaglegger, van de partij tegen wie het beslag geschiedt, en van de koper, de dag van de toewijzing, de prijs waarvoor de toewijzing is gedaan en de naam van de openbare of ministeriële ambtenaar die de verkoop heeft gehouden.

De vorderingen tot nietigverklaring worden, op straffe van verval, ingesteld binnen vijftien dagen na deze betekening.

Art. 1564. Het uitvoerend beslag op onroerend goed wordt voorafgegaan door een bevel bij exploit betekend aan de persoon dan wel aan de werkelijke of in de titel der schuldvordering gekozen woonplaats.

Bovenaan op dit bevel wordt volledig afschrift van de titel gegeven, indien hij niet reeds aan de schuldenaar betekend was binnen de drie jaren die aan het bevel voorafgaan of wanneer het gaat om een authentieke akte waarbij een hypotheek wordt gevestigd.

Het bevel bevat keuze van woonplaats in het arrondissement waar de rechter die van het beslag moet kennis nemen, zitting houdt, en de schuldenaar kan aan deze gekozen woonplaats alle betekeningen doen, zelfs van verzet tegen het bevel, aanbod van gerede betaling en hoger beroep.

Het bevel bepaalt dat bij gebreke van betaling beslag zal worden gelegd op de onroerende goederen van de schuldenaar, die overeenkomstig artikel 1568, 2°, kunnen worden aangeduid.

Het bevel vermeldt de naam, de voornamen, het beroep, de woonplaats, de plaats en datum van geboorte van de schuldenaar.

Het bevel brengt ter kennis van de schuldenaar dat hij aan de rechter elk aankoopbod uit de hand van zijn onroerend goed kan overmaken binnen de acht dagen van het betekenen van het exploit van beslaglegging.

Art. 1598. Een uittreksel uit de akte van toewijzing wordt op verzoek van de aangewezen notaris aan de beslagene betekend.

Die betekening geschiedt ten laatste vijftien dagen na het verstrijken van de termijn die in de verkoopsvoorwaarden voor de betaling van de in artikel 1585 bedoelde kosten is gesteld.

Het uittreksel vermeldt de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de beslaglegger, van de beslagene en van de koper, de dag van de toewijzing, de prijs waarvoor ze is

De vorderingen tot nietigverklaring worden, op straffe van verval, ingesteld binnen vijftien dagen na deze betekening.

Art. 1564. Het uitvoerend beslag op onroerend goed wordt voorafgegaan door een bevel bij exploit betekend aan de persoon dan wel aan de werkelijke of in de titel der schuldvordering gekozen woonplaats.

Bovenaan op dit bevel wordt volledig afschrift van de titel gegeven, indien hij niet reeds aan de schuldenaar betekend was binnen de drie jaren die aan het bevel voorafgaan of wanneer het gaat om een authentieke akte waarbij een hypotheek wordt gevestigd.

Het bevel bevat keuze van woonplaats in het arrondissement waar de rechter die van het beslag moet kennis nemen, zitting houdt, en de schuldenaar kan aan deze gekozen woonplaats alle betekeningen doen, zelfs van verzet tegen het bevel, aanbod van gerede betaling en hoger beroep.

Het bevel bepaalt dat bij gebreke van betaling beslag zal worden gelegd op de onroerende goederen van de schuldenaar, die overeenkomstig artikel 1568, 2°, kunnen worden aangeduid.

Het bevel vermeldt de naam, de voornamen [...], de woonplaats, de plaats en datum van geboorte van de schuldenaar.

Het bevel brengt ter kennis van de schuldenaar dat hij aan de rechter elk aankoopbod uit de hand van zijn onroerend goed kan overmaken binnen de acht dagen van het betekenen van het exploit van beslaglegging.

Art. 1598. Een uittreksel uit de akte van toewijzing wordt op verzoek van de aangewezen notaris aan de beslagene betekend.

Die betekening geschiedt ten laatste vijftien dagen na het verstrijken van de termijn die in de verkoopsvoorwaarden voor de betaling van de in artikel 1585 bedoelde kosten is gesteld.

Het uittreksel vermeldt de naam, de voornaam [...] en de woonplaats van de beslaglegger, van de beslagene en van de koper, de dag van de

gedaan en de naam van de notaris vóór wie de akte is verleden.

De Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie maakt beknopt melding van de toewijzing op de kant van de overschrijving van het beslag.

Art. 1675/4. § 1. De vordering tot collectieve schuldenregeling wordt ingeleid bij verzoekschrift en behandeld overeenkomstig de artikelen 1027 tot 1034. De als bijlage toegevoegde stukken bij het verzoekschrift worden in tweevoud neergelegd of toegestuurd.

§ 2. Het verzoekschrift bevat de volgende vermeldingen :

1° de dag, de maand, en het jaar;

2° de naam, de voornamen, de geboortedatum, het beroep en de woonplaats van de verzoeker en in voorkomend geval de naam, de voornamen, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

3° het onderwerp en in het kort de gronden van de vordering;

4° de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen;

5° de identiteit van de eventueel voorgestelde schuldbemiddelaar;

6° naam, voornamen, beroep, woonplaats en geboortedatum van de echtgenoot van de verzoeker of de met de verzoeker samenwonende(n), desgevallend hun huwelijksvermogensstelsel evenals de samenstelling van het gezin;

7° een gedetailleerde staat en raming van de baten en de lasten van het vermogen van de verzoeker, van het gemeenschappelijk vermogen indien hij gehuwd is onder een stelsel van gemeenschap van goederen en van het vermogen van de echtgenoot of de met de verzoeker samenwonende(n);

8° een gedetailleerde staat en raming van de, binnen de zes maanden voorafgaand aan de inleiding van het verzoekschrift, vervreemde goederen die deel uitmaakten van de vermogens bedoeld in 7°;

toewijzing, de prijs waarvoor ze is gedaan en de naam van de notaris vóór wie de akte is verleden.

De Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie maakt beknopt melding van de toewijzing op de kant van de overschrijving van het beslag.

Art. 1675/4. § 1. De vordering tot collectieve schuldenregeling wordt ingeleid bij verzoekschrift en behandeld overeenkomstig de artikelen 1027 tot 1034. De als bijlage toegevoegde stukken bij het verzoekschrift worden in tweevoud neergelegd of toegestuurd.

§ 2. Het verzoekschrift bevat de volgende vermeldingen :

1° de dag, de maand, en het jaar;

2° de naam, de voornamen, de geboortedatum [...] en de woonplaats van de verzoeker en in voorkomend geval de naam, de voornamen, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

3° het onderwerp en in het kort de gronden van de vordering;

4° de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen;

5° de identiteit van de eventueel voorgestelde schuldbemiddelaar;

6° naam, voornamen, beroep, woonplaats en geboortedatum van de echtgenoot van de verzoeker of de met de verzoeker samenwonende(n), desgevallend hun huwelijksvermogensstelsel evenals de samenstelling van het gezin;

7° een gedetailleerde staat en raming van de baten en de lasten van het vermogen van de verzoeker, van het gemeenschappelijk vermogen indien hij gehuwd is onder een stelsel van gemeenschap van goederen en van het vermogen van de echtgenoot of de met de verzoeker samenwonende(n);

8° een gedetailleerde staat en raming van de, binnen de zes maanden voorafgaand aan de inleiding van het verzoekschrift, vervreemde goederen die deel uitmaakten van de vermogens bedoeld in 7°;

9° de naam, de voornamen en de woonplaats of, wanneer het een rechtspersoon betreft, de benaming en de zetel van de schuldeisers van de verzoeker en in voorkomend geval van de schuldenaars van de verzoeker en van de personen die voor hem een persoonlijke zekerheid hebben gesteld :

10° in voorkomend geval de geheel of gedeeltelijk betwiste schulden en de gronden van betwisting;

11° de procedures tot het verkrijgen van uitstel van betaling, bedoeld in artikel 1334, en die tot het verkrijgen van betalingsfaciliteiten, bedoeld in artikel 1337bis en in artikel 59, § 1, tweede lid, van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet, waarin de verzoeker betrokken is :

12° de redenen van de onmogelijkheid om zijn schulden terug te betalen;

13° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

§ 3. Als de vermeldingen onvolledig zijn, vraagt de rechter binnen acht dagen de verzoeker om zijn verzoekschrift aan te vullen.

Art. 129

Art. 816. De partijen of hun rechthebbenden die verklaren het geding te hervatten leggen overeenkomstig de regels van de artikelen 742 en 743 ter griffie een akte neer waarin, op straffe van nietigheid, opgave wordt gedaan van de redenen waarom het geding hervat wordt, alsmede van hun naam, voornaam, beroep en woonplaats, of, bij gebreke van woonplaats, hun verblijfplaats. De griffier geeft bij gerechtsbrief kennis van die akte aan de overige partijen.

Dagvaarding tot hervatting van het geding kan bovendien worden uitgebracht op verzoek van iedere partij.

Art. 934. Alvorens te worden gehoord, doet de getuige opgave van zijn naam, voornaam, beroep, plaats en datum van geboorte en woonplaats.

9° de naam, de voornamen en de woonplaats of, wanneer het een rechtspersoon betreft, de benaming en de zetel van de schuldeisers van de verzoeker en in voorkomend geval van de schuldenaars van de verzoeker en van de personen die voor hem een persoonlijke zekerheid hebben gesteld :

10° in voorkomend geval de geheel of gedeeltelijk betwiste schulden en de gronden van betwisting;

11° de procedures tot het verkrijgen van uitstel van betaling, bedoeld in artikel 1334, en die tot het verkrijgen van betalingsfaciliteiten, bedoeld in artikel 1337bis en in artikel 59, § 1, tweede lid, van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet, waarin de verzoeker betrokken is :

12° de redenen van de onmogelijkheid om zijn schulden terug te betalen;

13° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

§ 3. Als de vermeldingen onvolledig zijn, vraagt de rechter binnen acht dagen de verzoeker om zijn verzoekschrift aan te vullen.

Art. 129

Art. 816. De partijen of hun rechthebbenden die verklaren het geding te hervatten leggen overeenkomstig de regels van de artikelen 742 en 743 ter griffie een akte neer waarin, op straffe van nietigheid, opgave wordt gedaan van de redenen waarom het geding hervat wordt, alsmede van hun naam, voornaam, [...] en woonplaats, of, bij gebreke van woonplaats, hun verblijfplaats. De griffier geeft bij gerechtsbrief kennis van die akte aan de overige partijen.

Dagvaarding tot hervatting van het geding kan bovendien worden uitgebracht op verzoek van iedere partij.

Art. 934. Alvorens te worden gehoord, doet de getuige opgave van zijn naam, voornaam, [...] plaats en datum van geboorte en woonplaats.

(Hij legt de volgende eed af :

"Ik zweer in eer en geweten dat ik de gehele waarheid en niets dan de waarheid zal zeggen"

of :

"Je jure en honneur et conscience de dire tout la vérité, rien que la vérité."

of :

"Ich schwöre auf Ehre und Gewissen, die ganze Wahrheit und nur die Wahrheit zu sagen".)

(Hij legt de volgende eed af :

"Ik zweer in eer en geweten dat ik de gehele waarheid en niets dan de waarheid zal zeggen"

of :

"Je jure en honneur et conscience de dire tout la vérité, rien que la vérité."

of :

"Ich schwöre auf Ehre und Gewissen, die ganze Wahrheit und nur die Wahrheit zu sagen".)

Art. 941. Niettemin kan de rechter, indien het hem tijdens het getuigenverhoor gevraagd wordt door een partij, aan deze toestaan om andere getuigen voor te brengen onder opgave van hun naam, voornaam, beroep en woonplaats, voor zover uit de reeds gehoorde getuigenissen volgt dat het horen van die getuigen kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen.

De beschikking wordt door de griffier bij gerechtsbrief ter kennis gebracht van de partijen en de getuigen worden opgeroepen zoals bepaald is in artikel 923.

Art. 1253ter. Het verzoekschrift bevat naam, voornaam, beroep en woonplaats van de echtgenoten.

Een schriftelijk verzoek wordt ondertekend door de eiser of zijn advocaat. (De artikelen 1034bis tot 1034sexies zijn van toepassing op het schriftelijk verzoek.)

Art. 1371bis. De vordering tot toewijzing, afschaffing of verplaatsing van een uitweg wordt ingesteld bij verzoekschrift dat de naam, voornamen, beroep en woonplaats vermeldt van de eigenaar van elk van de betrokken percelen.

Binnen acht dagen na de indiening van het verzoekschrift bepaalt de rechter bij beschikking dag en uur van verschijning ter plaatse. De partijen werden ten minste acht dagen vóór de dag van de verschijning opgeroepen bij gerechtsbrief.

Indien blijkt dat de uitweg met minder kosten en lasten kan worden gevorderd jegens een of meer

Art. 941. Niettemin kan de rechter, indien het hem tijdens het getuigenverhoor gevraagd wordt door een partij, aan deze toestaan om andere getuigen voor te brengen onder opgave van hun naam, voornaam [...] en woonplaats, voor zover uit de reeds gehoorde getuigenissen volgt dat het horen van die getuigen kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen.

De beschikking wordt door de griffier bij gerechtsbrief ter kennis gebracht van de partijen en de getuigen worden opgeroepen zoals bepaald is in artikel 923.

Art. 1253ter. Het verzoekschrift bevat naam, voornaam [...] en woonplaats van de echtgenoten.

Een schriftelijk verzoek wordt ondertekend door de eiser of zijn advocaat. (De artikelen 1034bis tot 1034sexies zijn van toepassing op het schriftelijk verzoek.)

Art. 1371bis. De vordering tot toewijzing, afschaffing of verplaatsing van een uitweg wordt ingesteld bij verzoekschrift dat de naam, voornamen [...] en woonplaats vermeldt van de eigenaar van elk van de betrokken percelen.

Binnen acht dagen na de indiening van het verzoekschrift bepaalt de rechter bij beschikking dag en uur van verschijning ter plaatse. De partijen werden ten minste acht dagen vóór de dag van de verschijning opgeroepen bij gerechtsbrief.

Indien blijkt dat de uitweg met minder kosten en lasten kan worden gevorderd jegens een of meer

andere erven welke het ingesloten erf afsluiten van de openbare weg, zal de vrederechter de eiser bevelen de eigenaars van die erven ter griffie bekend te maken. Deze eigenaars worden bij gerechtsbrief in de zaak geroepen.

De eigenaars die in België geen bekende woonplaats hebben, worden geroepen bij gerechtsbrief, gericht aan de burgemeester van de gemeente, waarin hun eigendom gelegen is en aan de procureur des Konings, de burgemeester zendt de gerechtsbrief onverwijld door aan de eigenaars of de gebruikers van dat eigendom.

De rechter kan bij beschikking onderaan het verzoekschrift een deskundige aanwijzen die, op verzoek van de griffier, de verschijning van de partijen ter plaatse bijwoont en kan worden belast met alle opdrachten welke de oplossing van het geschil kunnen bevorderen.

Het vonnis waarbij een uitweg wordt toegewezen is voorlopig uitvoerbaar niettegenstaande hoger beroep of verzet en zonder borgstelling. De vernietiging van het vonnis kan geen aanleiding geven tot enige andere schadevergoeding dan die bedoeld in artikel 682 van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 1390bis. Wanneer krachtens de artikelen 203ter, 220, § 3, 221, 301, § 11, van het Burgerlijk Wetboek of artikel 1253ter/5, eerste lid, 6°, van dit Wetboek een delegatie wordt toegekend, stelt naar gelang van het geval de griffier, de gerechtsdeurwaarder of de ambtenaar die toepassing maakt van artikel 15 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën binnen drie werkdagen na de kennisgeving of de betekening, een bericht van delegatie op, dat aan het bestand van berichten wordt gezonden.

Het bericht van delegatie vermeldt :

- 1° naam, voornamen, beroep, woonplaats en geboortedatum van de delegataris;
- 2° naam, voornamen, woonplaats of bij gebreke daarvan verblijfplaats en geboortedatum van de delegant;

andere erven welke het ingesloten erf afsluiten van de openbare weg, zal de vrederechter de eiser bevelen de eigenaars van die erven ter griffie bekend te maken. Deze eigenaars worden bij gerechtsbrief in de zaak geroepen.

De eigenaars die in België geen bekende woonplaats hebben, worden geroepen bij gerechtsbrief, gericht aan de burgemeester van de gemeente, waarin hun eigendom gelegen is en aan de procureur des Konings, de burgemeester zendt de gerechtsbrief onverwijld door aan de eigenaars of de gebruikers van dat eigendom.

De rechter kan bij beschikking onderaan het verzoekschrift een deskundige aanwijzen die, op verzoek van de griffier, de verschijning van de partijen ter plaatse bijwoont en kan worden belast met alle opdrachten welke de oplossing van het geschil kunnen bevorderen.

Het vonnis waarbij een uitweg wordt toegewezen is voorlopig uitvoerbaar niettegenstaande hoger beroep of verzet en zonder borgstelling. De vernietiging van het vonnis kan geen aanleiding geven tot enige andere schadevergoeding dan die bedoeld in artikel 682 van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 1390bis. Wanneer krachtens de artikelen 203ter, 220, § 3, 221, 301, § 11, van het Burgerlijk Wetboek of artikel 1253ter/5, eerste lid, 6°, van dit Wetboek een delegatie wordt toegekend, stelt naar gelang van het geval de griffier, de gerechtsdeurwaarder of de ambtenaar die toepassing maakt van artikel 15 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën binnen drie werkdagen na de kennisgeving of de betekening, een bericht van delegatie op, dat aan het bestand van berichten wordt gezonden.

Het bericht van delegatie vermeldt :

- 1° naam, voornamen [...] , woonplaats en geboortedatum van de delegataris;
- 2° naam, voornamen, woonplaats of bij gebreke daarvan verblijfplaats en geboortedatum van de delegant;

3° identiteit, woonplaats of zetel en in voorkomend geval geboortedatum van de gedelegeerde derde;

4° het bedrag, de voorwaarden, de grenzen en de oorzaak van de delegatie.

Wanneer op grond van de artikelen [2 203ter, 220, § 3, 221, 301, § 11, van het Burgerlijk Wetboek of van artikel 1253ter/5, eerste lid, 6°]2, van dit Wetboek een delegatie wordt gevorderd, raadpleegt de griffier van het gerecht waarbij de zaak aanhangig is gemaakt op de wijze bepaald in artikel 1391 kosteloos de berichten bedoeld in dit artikel. Indien er berichten bestaan, maakt hij de lijst ervan op en voegt deze bij het dossier.

Indien de inkomsten of de geldsommen waarop de vordering betrekking heeft reeds het voorwerp zijn van een delegatie of een beslag op grond van uitkeringen tot levensonderhoud, geeft de griffier aan de begunstigde van de delegatie of aan de beslaglegger, teneinde hem in geding te betrekken, bij gerechtsbrief kennis van een afschrift van een afschrift van het verzoekschrift of van de dagvaarding, met uitnodiging om te verschijnen.

De verweerder kan in het geding eveneens de schuldeisers betrekken jegens wie hij veroordeeld is om een uitkering tot levensonderhoud te betalen, maar die geen delegatie genieten, noch beslag gelegd hebben.

Na de partijen te hebben gehoord, bepaalt de rechter indien nodig de verdeling onder de gerechtigden van het levensonderhoud.

Art. 1432. Aan het bewarend beslag op onroerend goed moet geen bevel voorafgaan.

Het beslag wordt gedaan bij deurwaardersexploot, dat aan de schuldenaar wordt betekend en, op straffe van nietigheid, bevat:

1° een afschrift van het verzoekschrift en van de beschikking waarbij het beslag wordt toegestaan, of, indien het nog niet is betekend, van het vonnis dat als toelating geldt, zoals bepaald is in artikel 1414;

3° identiteit, woonplaats of zetel en in voorkomend geval geboortedatum van de gedelegeerde derde;

4° het bedrag, de voorwaarden, de grenzen en de oorzaak van de delegatie.

Wanneer op grond van de artikelen [2 203ter, 220, § 3, 221, 301, § 11, van het Burgerlijk Wetboek of van artikel 1253ter/5, eerste lid, 6°]2, van dit Wetboek een delegatie wordt gevorderd, raadpleegt de griffier van het gerecht waarbij de zaak aanhangig is gemaakt op de wijze bepaald in artikel 1391 kosteloos de berichten bedoeld in dit artikel. Indien er berichten bestaan, maakt hij de lijst ervan op en voegt deze bij het dossier.

Indien de inkomsten of de geldsommen waarop de vordering betrekking heeft reeds het voorwerp zijn van een delegatie of een beslag op grond van uitkeringen tot levensonderhoud, geeft de griffier aan de begunstigde van de delegatie of aan de beslaglegger, teneinde hem in geding te betrekken, bij gerechtsbrief kennis van een afschrift van een afschrift van het verzoekschrift of van de dagvaarding, met uitnodiging om te verschijnen.

De verweerder kan in het geding eveneens de schuldeisers betrekken jegens wie hij veroordeeld is om een uitkering tot levensonderhoud te betalen, maar die geen delegatie genieten, noch beslag gelegd hebben.

Na de partijen te hebben gehoord, bepaalt de rechter indien nodig de verdeling onder de gerechtigden van het levensonderhoud.

Art. 1432. Aan het bewarend beslag op onroerend goed moet geen bevel voorafgaan.

Het beslag wordt gedaan bij deurwaardersexploot, dat aan de schuldenaar wordt betekend en, op straffe van nietigheid, bevat:

1° een afschrift van het verzoekschrift en van de beschikking waarbij het beslag wordt toegestaan, of, indien het nog niet is betekend, van het vonnis dat als toelating geldt, zoals bepaald is in artikel 1414;

2° vermelding van de identiteit van de schuldenaar, met naam, voornamen, beroep, woonplaats en geboorteplaats en datum;

3° nauwkeurige aanwijzing van de in beslag genomen goederen overeenkomstig artikel 1568;

4° het uittreksel uit de kadastrale legger.

Binnen vierentwintig uur na de handeling van beslag, zendt de optredende gerechtsdeurwaarder, bij ter post aangetekende brief, twee exemplaren van een bericht aan de ontvanger van belastingen in wiens ambtsgebied de eigenaar of de vruchtgebruiker van het goed zijn woonplaats heeft of zijn hoofdverblijfplaats, alsmede aan de ontvanger van belastingen van de plaats waar het goed gelegen is. Het bericht bevat aanduiding van het inbeslaggenomen goed en van de som ten belope waarvan beslag is gelegd. Bij niet-naleving van deze bepaling kan de gerechtsdeurwaarder er persoonlijk toe gehouden zijn de gewaarborgde belastingen te betalen, echter slechts tot beloop van het bedrag waarvoor beslag is gelegd.

Art. 1675/4. § 1. De vordering tot collectieve schuldenregeling wordt ingeleid bij verzoekschrift en behandeld overeenkomstig de artikelen 1027 tot 1034. De als bijlage toegevoegde stukken bij het verzoekschrift worden in tweevoud neergelegd of toegestuurd.

§ 2. Het verzoekschrift bevat de volgende vermeldingen :

1° de dag, de maand, en het jaar;

2° de naam, de voornamen, de geboortedatum, het beroep en de woonplaats van de verzoeker en in voorkomend geval de naam, de voornamen, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

3° het onderwerp en in het kort de gronden van de vordering;

4° de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen;

5° de identiteit van de eventueel voorgestelde schuldbemiddelaar;

2° vermelding van de identiteit van de schuldenaar, met naam, voornamen [...] , woonplaats en geboorteplaats en datum;

3° nauwkeurige aanwijzing van de in beslag genomen goederen overeenkomstig artikel 1568;

4° het uittreksel uit de kadastrale legger.

Binnen vierentwintig uur na de handeling van beslag, zendt de optredende gerechtsdeurwaarder, bij ter post aangetekende brief, twee exemplaren van een bericht aan de ontvanger van belastingen in wiens ambtsgebied de eigenaar of de vruchtgebruiker van het goed zijn woonplaats heeft of zijn hoofdverblijfplaats, alsmede aan de ontvanger van belastingen van de plaats waar het goed gelegen is. Het bericht bevat aanduiding van het inbeslaggenomen goed en van de som ten belope waarvan beslag is gelegd. Bij niet-naleving van deze bepaling kan de gerechtsdeurwaarder er persoonlijk toe gehouden zijn de gewaarborgde belastingen te betalen, echter slechts tot beloop van het bedrag waarvoor beslag is gelegd.

Art. 1675/4. § 1. De vordering tot collectieve schuldenregeling wordt ingeleid bij verzoekschrift en behandeld overeenkomstig de artikelen 1027 tot 1034. De als bijlage toegevoegde stukken bij het verzoekschrift worden in tweevoud neergelegd of toegestuurd.

§ 2. Het verzoekschrift bevat de volgende vermeldingen :

1° de dag, de maand, en het jaar;

2° de naam, de voornamen, de geboortedatum, het beroep en de woonplaats van de verzoeker en in voorkomend geval de naam, de voornamen, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;

3° het onderwerp en in het kort de gronden van de vordering;

4° de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen;

5° de identiteit van de eventueel voorgestelde schuldbemiddelaar;

6° naam, voornamen, beroep, woonplaats en geboortedatum van de echtgenoot van de verzoeker of de met de verzoeker samenwonende(n), desgevallend hun huwelijksvermogensstelsel evenals de samenstelling van het gezin;

7° een gedetailleerde staat en raming van de baten en de lasten van het vermogen van de verzoeker, van het gemeenschappelijk vermogen indien hij gehuwd is onder een stelsel van gemeenschap van goederen en van het vermogen van de echtgenoot of de met de verzoeker samenwonende(n);

8° een gedetailleerde staat en raming van de, binnen de zes maanden voorafgaand aan de inleiding van het verzoekschrift, vervreemde goederen die deel uitmaakten van de vermogens bedoeld in 7°;

9° de naam, de voornamen en de woonplaats of, wanneer het een rechtspersoon betreft, de benaming en de zetel van de schuldeisers van de verzoeker en in voorkomend geval van de schuldenaars van de verzoeker en van de personen die voor hem een persoonlijke zekerheid hebben gesteld :

10° in voorkomend geval de geheel of gedeeltelijk betwiste schulden en de gronden van betwisting;

11° de procedures tot het verkrijgen van uitstel van betaling, bedoeld in artikel 1334, en die tot het verkrijgen van betalingsfaciliteiten, bedoeld in artikel 1337bis en in artikel 59, § 1, tweede lid, van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet, waarin de verzoeker betrokken is :

12° de redenen van de onmogelijkheid om zijn schulden terug te betalen;

13° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

§ 3. Als de vermeldingen onvolledig zijn, vraagt de rechter binnen acht dagen de verzoeker om zijn verzoekschrift aan te vullen.

Art. 130

Art. 961/2. De schriftelijke verklaringen worden door de partijen of op verzoek van de rechter

6° naam, voornamen [...] , woonplaats en geboortedatum van de echtgenoot van de verzoeker of de met de verzoeker samenwonende(n), desgevallend hun huwelijksvermogensstelsel evenals de samenstelling van het gezin;

7° een gedetailleerde staat en raming van de baten en de lasten van het vermogen van de verzoeker, van het gemeenschappelijk vermogen indien hij gehuwd is onder een stelsel van gemeenschap van goederen en van het vermogen van de echtgenoot of de met de verzoeker samenwonende(n);

8° een gedetailleerde staat en raming van de, binnen de zes maanden voorafgaand aan de inleiding van het verzoekschrift, vervreemde goederen die deel uitmaakten van de vermogens bedoeld in 7°;

9° de naam, de voornamen en de woonplaats of, wanneer het een rechtspersoon betreft, de benaming en de zetel van de schuldeisers van de verzoeker en in voorkomend geval van de schuldenaars van de verzoeker en van de personen die voor hem een persoonlijke zekerheid hebben gesteld :

10° in voorkomend geval de geheel of gedeeltelijk betwiste schulden en de gronden van betwisting;

11° de procedures tot het verkrijgen van uitstel van betaling, bedoeld in artikel 1334, en die tot het verkrijgen van betalingsfaciliteiten, bedoeld in artikel 1337bis en in artikel 59, § 1, tweede lid, van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet, waarin de verzoeker betrokken is :

12° de redenen van de onmogelijkheid om zijn schulden terug te betalen;

13° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

§ 3. Als de vermeldingen onvolledig zijn, vraagt de rechter binnen acht dagen de verzoeker om zijn verzoekschrift aan te vullen.

Art. 130

Art. 961/2. De schriftelijke verklaringen worden door de partijen of op verzoek van de rechter

overgelegd. De rechter bezorgt aan de partijen deze verklaringen die hem rechtstreeks worden toegezonden.

De schriftelijke verklaringen moeten worden opgesteld door personen die aan de vereiste voorwaarden voldoen om als getuige te worden gehoord.

De schriftelijke verklaring bevat het relaas van de feiten waarbij de opsteller ervan aanwezig was of die hij zelf heeft vastgesteld.

De schriftelijke verklaring vermeldt de naam, de voornamen, de geboortedatum en -plaats, de woonplaats en het beroep van de opsteller ervan alsook, zo nodig, diens graad van bloed- of aanverwantschap met de partijen, of er sprake is van ondergeschiktheid tegenover de partijen, of ze samenwerken dan wel of ze gemeenschappelijke belangen hebben.

De schriftelijke verklaring vermeldt voorts dat ze is opgesteld voor overlegging aan de rechtbank en dat de opsteller ervan weet heeft van het feit dat hij zich door een valse verklaring aan straffen blootstelt.

De schriftelijke verklaring wordt geschreven, gedagtekend en door de opsteller ervan ondertekend. Hij moet daaraan als bijlage het origineel of een fotokopie toevoegen van elk officieel document dat zijn identiteit aantoont en waarop zijn handtekening voorkomt.

Art. 1316. Op verzoek van (de eiser) wordt een uittreksel uit de (beslissing) van scheiding opgenomen in het Belgisch Staatsblad.

In dat uittreksel worden vermeld de dagtekening en het onderwerp van het vonnis, de [1 familierechtbank]¹ die de beslissing heeft gewezen en de naam, de voornaam, de woonplaats en het beroep van de echtgenoten.

Art. 1571. Indien er reeds vroeger een beslag is overgelegd en overgeschreven, vermeldt de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie haar weigering op de kant van het tweede beslag alsmede de datum van het vroegere beslag, de naam, de voornaam, de woonplaats en het beroep van de

overgelegd. De rechter bezorgt aan de partijen deze verklaringen die hem rechtstreeks worden toegezonden.

De schriftelijke verklaringen moeten worden opgesteld door personen die aan de vereiste voorwaarden voldoen om als getuige te worden gehoord.

De schriftelijke verklaring bevat het relaas van de feiten waarbij de opsteller ervan aanwezig was of die hij zelf heeft vastgesteld.

De schriftelijke verklaring vermeldt de naam, de voornamen, de geboortedatum en -plaats **en de woonplaats** van de opsteller ervan alsook, zo nodig, diens graad van bloed- of aanverwantschap met de partijen, of er sprake is van ondergeschiktheid tegenover de partijen, of ze samenwerken dan wel of ze gemeenschappelijke belangen hebben.

De schriftelijke verklaring vermeldt voorts dat ze is opgesteld voor overlegging aan de rechtbank en dat de opsteller ervan weet heeft van het feit dat hij zich door een valse verklaring aan straffen blootstelt.

De schriftelijke verklaring wordt geschreven, gedagtekend en door de opsteller ervan ondertekend. Hij moet daaraan als bijlage het origineel of een fotokopie toevoegen van elk officieel document dat zijn identiteit aantoont en waarop zijn handtekening voorkomt.

Art. 1316. Op verzoek van (de eiser) wordt een uittreksel uit de (beslissing) van scheiding opgenomen in het Belgisch Staatsblad.

In dat uittreksel worden vermeld de dagtekening en het onderwerp van het vonnis, de [1 familierechtbank]¹ die de beslissing heeft gewezen en de naam, de voornaam **en de woonplaats** van de echtgenoten.

Art. 1571. Indien er reeds vroeger een beslag is overgelegd en overgeschreven, vermeldt de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie haar weigering op de kant van het tweede beslag alsmede de datum van het vroegere beslag, de naam, de voornaam **en de woonplaats** van de beslaglegger en van de beslagene en de datum van de overschrijving.

beslaglegger en van de beslagene en de datum van de overschrijving.

Art. 131

Art. 1501. De gerechtsdeurwaarder moet, op straffe van nietigheid van het beslagexploot, worden bijgestaan door een meerderjarige getuige die geen bloedverwant of aanverwant is van de partijen of van hemzelf, tot en met de graad van achterneef; hij vermeldt in het proces-verbaal de naam, de voornaam en het beroep van deze getuige, die het origineel en de afschriften ondertekent. De aanwijzing van de getuige sluit in dat deze woonplaats kiest ten kantore van de optredende deurwaarder.

Onder dezelfde voorwaarden kan de deurwaarder zich door een tweede getuige laten bijstaan.

De vervolgende partij mag bij het beslag niet tegenwoordig zijn.

Art. 132

Art. 1675/16bis. § 1. Onverminderd de toepassing van artikel 1287 van het Burgerlijk Wetboek en behalve in geval van het organiseren van bedrieglijk onvermogen, kunnen natuurlijke personen die kosteloos een persoonlijke zekerheid hebben gesteld ten behoeve van de verzoeker, volledig of gedeeltelijk van hun verbintenis worden bevrijd indien de rechter vaststelt dat hun verbintenis onevenredig is met hun inkomsten en met hun vermogen.

§ 2. Om de in § 1 bedoelde bevrijding te genieten, legt de natuurlijke persoon die kosteloos een persoonlijke zekerheid ten behoeve van de verzoeker heeft gesteld, ter griffie van het gerecht waarbij het verzoek tot collectieve schuldenregeling is ingediend, een verklaring neer waaruit blijkt dat zijn verbintenis onevenredig is met zijn inkomsten en met zijn vermogen.

Zodra deze persoon bekend is, wordt hij daartoe door de schuldbemiddelaar, bij een ter post

Art. 131

Art. 1501. De gerechtsdeurwaarder moet, op straffe van nietigheid van het beslagexploot, worden bijgestaan door een meerderjarige getuige die geen bloedverwant of aanverwant is van de partijen of van hemzelf, tot en met de graad van achterneef; hij vermeldt in het proces-verbaal de naam **en de voornaam** van deze getuige, die het origineel en de afschriften ondertekent. De aanwijzing van de getuige sluit in dat deze woonplaats kiest ten kantore van de optredende deurwaarder.

Onder dezelfde voorwaarden kan de deurwaarder zich door een tweede getuige laten bijstaan.

De vervolgende partij mag bij het beslag niet tegenwoordig zijn.

Art. 132

Art. 1675/16bis. § 1. Onverminderd de toepassing van artikel 1287 van het Burgerlijk Wetboek en behalve in geval van het organiseren van bedrieglijk onvermogen, kunnen natuurlijke personen die kosteloos een persoonlijke zekerheid hebben gesteld ten behoeve van de verzoeker, volledig of gedeeltelijk van hun verbintenis worden bevrijd indien de rechter vaststelt dat hun verbintenis onevenredig is met hun inkomsten en met hun vermogen.

§ 2. Om de in § 1 bedoelde bevrijding te genieten, legt de natuurlijke persoon die kosteloos een persoonlijke zekerheid ten behoeve van de verzoeker heeft gesteld, ter griffie van het gerecht waarbij het verzoek tot collectieve schuldenregeling is ingediend, een verklaring neer waaruit blijkt dat zijn verbintenis onevenredig is met zijn inkomsten en met zijn vermogen.

Zodra deze persoon bekend is, wordt hij daartoe door de schuldbemiddelaar, bij een ter post

aangetekende brief met ontvangstbewijs, in kennis gesteld van de mogelijkheid de in het eerste lid bedoelde verklaring neer te leggen. Deze kennisgeving bevat de tekst van dit artikel.

§ 3. De in § 2 bedoelde verklaring vermeldt de identiteit van de persoon, zijn beroep en zijn woonplaats.

De persoon voegt bij zijn verklaring :

1° het afschrift van zijn laatste aangifte in de personenbelasting;

2° de lijst van alle activa en passiva die behoren tot zijn vermogen;

3° alle andere stukken aan de hand waarvan de staat van zijn middelen en zijn lasten nauwkeurig kan worden opgemaakt.

De verklaring wordt bij het dossier van collectieve schuldenregeling gevoegd.

Ingeval de verklaring of de bijlagen erbij onvolledig zijn, verzoekt de rechter de persoon binnen acht dagen de vereiste nadere gegevens te verstrekken of de nodige stukken neer te leggen.

§ 4. De rechter doet uitspraak over de bevrijding van de persoon die de in § 2 bedoelde verklaring heeft neergelegd wanneer hij de beslissing neemt waarmee hij een minnelijke aanzuiveringsregeling homologeert of een gerechtelijke aanzuiveringsregeling beveelt.

Hij kan tevens uitspraak doen op een later tijdstip, indien de behandeling van de bevrijding de beoordeling van het verzoek tot collectieve schuldenregeling kan vertragen.

De rechter hoort in elk geval vooraf de verzoeker, de persoon die de in § 2 bedoelde verklaring heeft neergelegd of de betrokken schuldeisers, die overeenkomstig artikel 1675/16, § 1 worden opgeroepen.

§ 5. Indien de persoon voor wie de persoon bedoeld in § 1 een persoonlijke zekerheid heeft gesteld, voldoet aan de voorwaarden om een verzoek tot collectieve schuldenregeling in te dienen, doch nalaat zulks te doen, kan tevens om

aangetekende brief met ontvangstbewijs, in kennis gesteld van de mogelijkheid de in het eerste lid bedoelde verklaring neer te leggen. Deze kennisgeving bevat de tekst van dit artikel.

§ 3. De in § 2 bedoelde verklaring vermeldt de identiteit van de persoon [...] en zijn woonplaats.

De persoon voegt bij zijn verklaring :

1° het afschrift van zijn laatste aangifte in de personenbelasting;

2° de lijst van alle activa en passiva die behoren tot zijn vermogen;

3° alle andere stukken aan de hand waarvan de staat van zijn middelen en zijn lasten nauwkeurig kan worden opgemaakt.

De verklaring wordt bij het dossier van collectieve schuldenregeling gevoegd.

Ingeval de verklaring of de bijlagen erbij onvolledig zijn, verzoekt de rechter de persoon binnen acht dagen de vereiste nadere gegevens te verstrekken of de nodige stukken neer te leggen.

§ 4. De rechter doet uitspraak over de bevrijding van de persoon die de in § 2 bedoelde verklaring heeft neergelegd wanneer hij de beslissing neemt waarmee hij een minnelijke aanzuiveringsregeling homologeert of een gerechtelijke aanzuiveringsregeling beveelt.

Hij kan tevens uitspraak doen op een later tijdstip, indien de behandeling van de bevrijding de beoordeling van het verzoek tot collectieve schuldenregeling kan vertragen.

De rechter hoort in elk geval vooraf de verzoeker, de persoon die de in § 2 bedoelde verklaring heeft neergelegd of de betrokken schuldeisers, die overeenkomstig artikel 1675/16, § 1 worden opgeroepen.

§ 5. Indien de persoon voor wie de persoon bedoeld in § 1 een persoonlijke zekerheid heeft gesteld, voldoet aan de voorwaarden om een verzoek tot collectieve schuldenregeling in te dienen, doch nalaat zulks te doen, kan tevens om

bevrijding worden verzocht bij de rechter die bevoegd is inzake collectieve schuldenregeling.

Het verzoek is gericht tegen de hoofdschuldenaar en de schuldeiser van de verbintenis die door de in § 1 bedoelde persoon wordt gewaarborgd.

Bevrijding wordt verleend indien de rechter vaststelt dat de verbintenis van de in § 1 bedoelde persoon onevenredig is met diens inkomsten en met diens vermogen.

De persoon die om bevrijding verzoekt, legt tot staving van zijn verzoek, op straffe van schorsing, volgende stukken neer :

1° het afschrift van zijn laatste aangifte in de personenbelasting;

2° de lijst van alle activa of passiva die behoren tot zijn vermogen;

3° alle andere stukken aan de hand waarvan de staat van zijn middelen en zijn lasten nauwkeurig kan worden opgemaakt.

De indiening van het verzoek schorst de middelen van tenuitvoerlegging ten laste van de persoon die een persoonlijke zekerheid heeft gesteld ten voordele van de hoofdschuldenaar, zulks tot over het verzoek een in kracht van gewijsde gegane beslissing wordt genomen.

bevrijding worden verzocht bij de rechter die bevoegd is inzake collectieve schuldenregeling.

Het verzoek is gericht tegen de hoofdschuldenaar en de schuldeiser van de verbintenis die door de in § 1 bedoelde persoon wordt gewaarborgd.

Bevrijding wordt verleend indien de rechter vaststelt dat de verbintenis van de in § 1 bedoelde persoon onevenredig is met diens inkomsten en met diens vermogen.

De persoon die om bevrijding verzoekt, legt tot staving van zijn verzoek, op straffe van schorsing, volgende stukken neer :

1° het afschrift van zijn laatste aangifte in de personenbelasting;

2° de lijst van alle activa of passiva die behoren tot zijn vermogen;

3° alle andere stukken aan de hand waarvan de staat van zijn middelen en zijn lasten nauwkeurig kan worden opgemaakt.

De indiening van het verzoek schorst de middelen van tenuitvoerlegging ten laste van de persoon die een persoonlijke zekerheid heeft gesteld ten voordele van de hoofdschuldenaar, zulks tot over het verzoek een in kracht van gewijsde gegane beslissing wordt genomen.

TITEL 8

Wijziging van artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 133

Art. 1410. § 1. Artikel 1409, § 1bis, § 2 en § 3, vindt bovendien toepassing op:

1° de al dan niet provisionele uitkeringen tot onderhoud, door de rechter toegewezen, alsmede de uitkeringen die na echtscheiding aan de niet schuldige echtgenoot worden toegekend;

2° de pensioenen, aanpassingsuitkeringen, overgangsuitkeringen, renten, rentebijlagen of als pensioen geldende voordelen betaald krachtens een wet, een statuut of een overeenkomst;

2°bis. het vakantiegeld en de aanvullende toeslag bij het vakantiegeld betaald krachtens de

TITEL 8

Wijziging van artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 133

Art. 1410. § 1. Artikel 1409, § 1bis, § 2 en § 3, vindt bovendien toepassing op:

1° de al dan niet provisionele uitkeringen tot onderhoud, door de rechter toegewezen, alsmede de uitkeringen die na echtscheiding aan de niet schuldige echtgenoot worden toegekend;

2° de pensioenen, aanpassingsuitkeringen, overgangsuitkeringen, renten, rentebijlagen of als pensioen geldende voordelen betaald krachtens een wet, een statuut of een overeenkomst;

2°bis. het vakantiegeld en de aanvullende toeslag bij het vakantiegeld betaald krachtens de

wetgeving betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers;

3° de werkloosheidsuitkeringen en de uitkeringen betaald door fondsen voor bestaanszekerheid;

4° de uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid en de invaliditeitsuitkeringen betaald krachtens de wetgeving op de ziekte- en invaliditeitsverzekering of de wet van 16 juni 1960 die onder meer de maatschappelijke prestaties waarborgt ten gunste van de gewezen werknemers van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi en de wetgeving betreffende de overzeese sociale zekerheid;

5° de uitkeringen, renten en toelagen betaald krachtens de wetgeving op de vergoeding van schade uit arbeidsongevallen of beroepsziekten, of de genoemde wet van 16 juni 1960 of verzekeringsovereenkomsten aangegaan bij toepassing van de wetgeving op de overzeese sociale zekerheid, met uitzondering van het gedeelte van de uitkering bedoeld in § 2, 4°, van dit artikel;

6° ...

7° de militievergoedingen bedoeld bij de wet van 9 juli 1951;

8° de uitkering toegekend bij onderbreking van de beroepsloopbaan.

§ 2. De volgende schuldvorderingen zijn niet vatbaar voor overdracht of beslag ten laste van de rechthebbende :

1° de gezinsbijslagen, met inbegrip van deze betaald krachtens de wetgeving betreffende de soldijtrekkende militairen;

2° de wezenpensioenen of -renten betaald krachtens een wet, een statuut of een overeenkomst;

3° de tegemoetkomingen aan minder-validen;

4° het gedeelte van de vergoedingen uitgekeerd krachtens de wetgeving op de vergoeding van schade uit arbeidsongevallen die 100 pct. overschrijdt en toegekend wordt aan zwaar verminkten wier toestand de hulp van een andere persoon volstrekt en (normaal vergt, evenals de bedragen toegekend voor de behoefte aan andermans hulp krachtens de wet

wetgeving betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers;

3° de werkloosheidsuitkeringen en de uitkeringen betaald door fondsen voor bestaanszekerheid;

4° de uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid en de invaliditeitsuitkeringen betaald krachtens de wetgeving op de ziekte- en invaliditeitsverzekering of de wet van 16 juni 1960 die onder meer de maatschappelijke prestaties waarborgt ten gunste van de gewezen werknemers van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi en de wetgeving betreffende de overzeese sociale zekerheid;

5° de uitkeringen, renten en toelagen betaald krachtens de wetgeving op de vergoeding van schade uit arbeidsongevallen of beroepsziekten, of de genoemde wet van 16 juni 1960 of verzekeringsovereenkomsten aangegaan bij toepassing van de wetgeving op de overzeese sociale zekerheid, met uitzondering van het gedeelte van de uitkering bedoeld in § 2, 4°, van dit artikel;

6° ...

7° de militievergoedingen bedoeld bij de wet van 9 juli 1951;

8° de uitkering toegekend bij onderbreking van de beroepsloopbaan.

§ 2. De volgende schuldvorderingen zijn niet vatbaar voor overdracht of beslag ten laste van de rechthebbende :

1° de gezinsbijslagen, met inbegrip van deze betaald krachtens de wetgeving betreffende de soldijtrekkende militairen;

2° de wezenpensioenen of -renten betaald krachtens een wet, een statuut of een overeenkomst;

3° de tegemoetkomingen aan minder-validen;

4° het gedeelte van de vergoedingen uitgekeerd krachtens de wetgeving op de vergoeding van schade uit arbeidsongevallen die 100 pct. overschrijdt en toegekend wordt aan zwaar verminkten wier toestand de hulp van een andere persoon volstrekt en (normaal vergt, evenals de bedragen toegekend voor de behoefte aan andermans hulp krachtens de wet betreffende de

betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994);

5° de bedragen uit te keren :

1. aan de rechthebbende van geneeskundige verstrekkingen als tegemoetkoming ten laste van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen of krachtens de wet van 16 juni 1960 of de wetgeving betreffende de overzeese sociale zekerheid;

2. als kosten voor geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen of als kosten voor prothesen en orthopedische toestellen aan een door een arbeidsongeval of een beroepsziekte getroffen persoon krachtens de wetgeving betreffende de arbeidsongevallen of de beroepsziekten.

6° de bedragen uitgekeerd als gewaarborgd inkomen voor bejaarden of als inkomensgarantie voor ouderen.

7° de bedragen uitgekeerd als bestaansminimum;

8° de bedragen uitgekeerd als maatschappelijke dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

9° de uitkering voorzien in artikel 7 van het koninklijk besluit van 18 november 1996 houdende invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in geval van faillissement, en van gelijkgestelde personen, met toepassing van de artikelen 29 en 49 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

10° de al dan niet provisionele vergoedingen voor prothesen, medische hulpmiddelen en implantaten.

11° de bedragen bepaald in artikel 120 van de programmawet (I) van 27 december 2006 uitgekeerd als tussenkomst van het Schadeloosstellingsfonds voor asbestslachtoffers.

§ 3. In afwijking van § 1, kan twee derde van het pensioen en van de sociale uitkeringen der personen in een ziekenhuis opgenomen op

verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994);

5° de bedragen uit te keren :

1. aan de rechthebbende van geneeskundige verstrekkingen als tegemoetkoming ten laste van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen of krachtens de wet van 16 juni 1960 of de wetgeving betreffende de overzeese sociale zekerheid;

2. als kosten voor geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen of als kosten voor prothesen en orthopedische toestellen aan een door een arbeidsongeval of een beroepsziekte getroffen persoon krachtens de wetgeving betreffende de arbeidsongevallen of de beroepsziekten.

6° de bedragen uitgekeerd als gewaarborgd inkomen voor bejaarden of als inkomensgarantie voor ouderen.

7° de bedragen uitgekeerd als bestaansminimum;

8° de bedragen uitgekeerd als maatschappelijke dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

9° de financiële uitkering voorzien in de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen;

10° de al dan niet provisionele vergoedingen voor prothesen, medische hulpmiddelen en implantaten.

11° de bedragen bepaald in artikel 120 van de programmawet (I) van 27 december 2006 uitgekeerd als tussenkomst van het Schadeloosstellingsfonds voor asbestslachtoffers.

§ 3. In afwijking van § 1, kan twee derde van het pensioen en van de sociale uitkeringen der personen in een ziekenhuis opgenomen op kosten

kosten van de commissies van openbare onderstand en van het speciaal onderstandsfonds, aan die instellingen worden overgedragen.

De Koning kan de in het eerste lid bepaalde verhouding wijzigen.

§ 4. In afwijking van de bepalingen van de §§ 1 en 2, kunnen de prestaties die ten onrechte uitgekeerd zijn uit de middelen van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, van de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, van het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers, van het Fonds voor de beroepsziekten, van het Fonds voor arbeidsongevallen, van openbare of particuliere instellingen belast met de toepassing van de wetgeving betreffende het sociaal statuut van de zelfstandigen of van de dienst voor Overzeese Sociale Zekerheid, hetzij uit de middelen die ingeschreven zijn in de begroting van het ministerie van Sociale Zaken of uit die ingeschreven in de begroting van de pensioenen met het oog op de toekenning van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, hetzij uit middelen dienstig voor de toekenning van het bestaansminimum of een gelijkaardige uitkering ingeschreven in de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en uit die ingeschreven in de begrotingen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hetzij uit de financiële middelen die aan de gemeenschappen en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie ter beschikking staan voor de betaling van de gezinsbijslag vanaf 1 januari 2015 ambtshalve teruggevorderd worden ten belope van 10 % van iedere latere prestatie die aan de debiteur van het onverschuldigde bedrag of aan zijn rechthebbenden wordt uitgekeerd. Hetzelfde geldt voor de intresten op die prestaties ingeval de onterechte betaling frauduleus werd uitgekeerd.

Voor het bepalen van deze 10 % wordt het bedrag van die prestatie desgevallend verhoogd met de overeenkomstige prestatie die krachtens één of meerdere buitenlandse regelingen wordt genoten.

Wanneer de in het eerste, derde en vierde lid, bedoelde terugvordering, niet meer kan worden

van de commissies van openbare onderstand en van het speciaal onderstandsfonds, aan die instellingen worden overgedragen.

De Koning kan de in het eerste lid bepaalde verhouding wijzigen.

§ 4. In afwijking van de bepalingen van de §§ 1 en 2, kunnen de prestaties die ten onrechte uitgekeerd zijn uit de middelen van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, van de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, van het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers, van het Fonds voor de beroepsziekten, van het Fonds voor arbeidsongevallen, van openbare of particuliere instellingen belast met de toepassing van de wetgeving betreffende het sociaal statuut van de zelfstandigen of van de dienst voor Overzeese Sociale Zekerheid, hetzij uit de middelen die ingeschreven zijn in de begroting van het ministerie van Sociale Zaken of uit die ingeschreven in de begroting van de pensioenen met het oog op de toekenning van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, hetzij uit middelen dienstig voor de toekenning van het bestaansminimum of een gelijkaardige uitkering ingeschreven in de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en uit die ingeschreven in de begrotingen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hetzij uit de financiële middelen die aan de gemeenschappen en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie ter beschikking staan voor de betaling van de gezinsbijslag vanaf 1 januari 2015 ambtshalve teruggevorderd worden ten belope van 10 % van iedere latere prestatie die aan de debiteur van het onverschuldigde bedrag of aan zijn rechthebbenden wordt uitgekeerd. Hetzelfde geldt voor de intresten op die prestaties ingeval de onterechte betaling frauduleus werd uitgekeerd.

Voor het bepalen van deze 10 % wordt het bedrag van die prestatie desgevallend verhoogd met de overeenkomstige prestatie die krachtens één of meerdere buitenlandse regelingen wordt genoten.

Wanneer de in het eerste, derde en vierde lid, bedoelde terugvordering, niet meer kan worden

uitgevoerd door de instelling of door de uitbetalingsdienst bij gebrek aan nog te betalen prestaties, kan die terugvordering op haar verzoek ambtshalve worden uitgevoerd door een instelling of dienst die één der prestaties bedoeld in § 1, 2°, 3°, 4°, 5° en 8° verschuldigd is, ten belope van 10 % van dat bedrag.

Werd de betaling ten onrechte bedrieglijk verkregen, dan kan de ambtshalve terugvordering van de onverschuldigd betaalde prestaties en intresten op die bedragen slaan op het geheel van de latere prestaties van éénzelfde aard of die door dezelfde instelling of dienst worden uitgekeerd.

Werden de gezinsbijslagen ten onrechte verkregen ingevolge een nalatigheid of een verzuim van de rechthebbende of van de bijslagtrekkende, dan kan de terugvordering slaan op het geheel van de gezinsbijslag die later verschuldigd is aan dezelfde bijslagtrekkende.

Indien de debiteur of zijn rechthebbenden het bewijs leveren dat het inkomen, zoals berekend volgens de principes vastgelegd in de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, lager ligt of komt te liggen ingevolge de ambtshalve terugvordering dan het bedrag van het bestaansminimum naargelang de onderscheiden categorieën vastgelegd in dezelfde wet, wordt de terugvordering naargelang het geval geschorst of beperkt.

Ter verificatie van de voorgelegde stukken beschikken de instellingen over de bevoegdheid om een onderzoek naar de bestaansmiddelen te voeren.

Alle federale overheidsdiensten, alle instellingen die belast zijn met de toepassing van een wetgeving betreffende de sociale zekerheid, de arbeidsongevallen en de beroepsziekten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, alsook de gerechtigden, hun lasthebbers, hun erfgenamen of rechtverkrijgenden zijn verplicht aan de instellingen en uitbetalingsdiensten, op eenvoudig verzoek, alle dienstige stukken voor te leggen.

De instelling of dienst die een voordeel uitbetaalt, voorzien in §§ 1 en 2, en met terugwerkende kracht verkregen, kan van de vervallen en nog niet uitbetaalde bedragen het bedrag van de eerdere prestaties die niet samen

uitgevoerd door de instelling of door de uitbetalingsdienst bij gebrek aan nog te betalen prestaties, kan die terugvordering op haar verzoek ambtshalve worden uitgevoerd door een instelling of dienst die één der prestaties bedoeld in § 1, 2°, 3°, 4°, 5° en 8° verschuldigd is, ten belope van 10 % van dat bedrag.

Werd de betaling ten onrechte bedrieglijk verkregen, dan kan de ambtshalve terugvordering van de onverschuldigd betaalde prestaties en intresten op die bedragen slaan op het geheel van de latere prestaties van éénzelfde aard of die door dezelfde instelling of dienst worden uitgekeerd.

Werden de gezinsbijslagen ten onrechte verkregen ingevolge een nalatigheid of een verzuim van de rechthebbende of van de bijslagtrekkende, dan kan de terugvordering slaan op het geheel van de gezinsbijslag die later verschuldigd is aan dezelfde bijslagtrekkende.

Indien de debiteur of zijn rechthebbenden het bewijs leveren dat het inkomen, zoals berekend volgens de principes vastgelegd in de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, lager ligt of komt te liggen ingevolge de ambtshalve terugvordering dan het bedrag van het bestaansminimum naargelang de onderscheiden categorieën vastgelegd in dezelfde wet, wordt de terugvordering naargelang het geval geschorst of beperkt.

Ter verificatie van de voorgelegde stukken beschikken de instellingen over de bevoegdheid om een onderzoek naar de bestaansmiddelen te voeren.

Alle federale overheidsdiensten, alle instellingen die belast zijn met de toepassing van een wetgeving betreffende de sociale zekerheid, de arbeidsongevallen en de beroepsziekten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, alsook de gerechtigden, hun lasthebbers, hun erfgenamen of rechtverkrijgenden zijn verplicht aan de instellingen en uitbetalingsdiensten, op eenvoudig verzoek, alle dienstige stukken voor te leggen.

De instelling of dienst die een voordeel uitbetaalt, voorzien in §§ 1 en 2, en met terugwerkende kracht verkregen, kan van de vervallen en nog niet uitbetaalde bedragen het bedrag van de eerdere prestaties die niet samen met bedoelde voordelen

met bedoelde voordelen mogen worden genoten, afhouden ten voordele van de instelling of dienst die ten onrechte uitbetaald heeft.

Indien een pensioengerechtigde, omwille van de toekenning van een rust- of overlevingspensioen lastens een Belgische sociale zekerheidsregeling, met terugwerkende kracht aan een met toepassing van artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders uitbetaald voordeel verzaakt, treedt de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, van rechtswege en tot beloop van de ontvangen uitkeringen, in de rechten van de pensioengerechtigde op de hem verschuldigde pensioenbedragen.

Indien een gerechtigde op uitkeringen bedoeld in artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, omwille van de toekenning van die uitkeringen, met terugwerkende kracht verzaakt aan een rust- of overlevingspensioen, treedt de de Federale Pensioendienst, van rechtswege en tot beloop van het ontvangen pensioen, in de rechten van de uitkeringsgerechtigde op de hem verschuldigde uitkeringsbedragen.

§ 5. De instelling of de dienst die § 4, tweede lid, toepast, brengt de debiteur hiervan op de hoogte, bij een ter post aangetekend schrijven. Deze brief vermeldt op straffe van nietigheid :

- 1° het terug te vorderen bedrag evenals de berekeningswijze van dat bedrag;
- 2° de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij de bevoegde rechtbank;
- 3° de instelling of de dienst waaraan de terugvordering gevraagd wordt, evenals de terugvorderingsmodaliteiten.

De instelling of de dienst bezorgt, bij gewone brief, aan de instelling of de dienst waaraan de terugvordering wordt gevraagd :

- 1° de nodige gegevens ter identificering van de debiteur;
- 2° het bedrag van het terug te vorderen onverschuldigde bedrag en de terugvorderingsmodaliteiten;

mogen worden genoten, afhouden ten voordele van de instelling of dienst die ten onrechte uitbetaald heeft.

Indien een pensioengerechtigde, omwille van de toekenning van een rust- of overlevingspensioen lastens een Belgische sociale zekerheidsregeling, met terugwerkende kracht aan een met toepassing van artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders uitbetaald voordeel verzaakt, treedt de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, van rechtswege en tot beloop van de ontvangen uitkeringen, in de rechten van de pensioengerechtigde op de hem verschuldigde pensioenbedragen.

Indien een gerechtigde op uitkeringen bedoeld in artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, omwille van de toekenning van die uitkeringen, met terugwerkende kracht verzaakt aan een rust- of overlevingspensioen, treedt de de Federale Pensioendienst, van rechtswege en tot beloop van het ontvangen pensioen, in de rechten van de uitkeringsgerechtigde op de hem verschuldigde uitkeringsbedragen.

§ 5. De instelling of de dienst die § 4, tweede lid, toepast, brengt de debiteur hiervan op de hoogte, bij een ter post aangetekend schrijven. Deze brief vermeldt op straffe van nietigheid :

- 1° het terug te vorderen bedrag evenals de berekeningswijze van dat bedrag;
- 2° de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij de bevoegde rechtbank;
- 3° de instelling of de dienst waaraan de terugvordering gevraagd wordt, evenals de terugvorderingsmodaliteiten.

De instelling of de dienst bezorgt, bij gewone brief, aan de instelling of de dienst waaraan de terugvordering wordt gevraagd :

- 1° de nodige gegevens ter identificering van de debiteur;
- 2° het bedrag van het terug te vorderen onverschuldigde bedrag en de terugvorderingsmodaliteiten;

3° de datum van de in voorgaand lid bedoelde notificatie;

4° elke wijziging van de hiervoor vermelde elementen.

De instelling of de dienst waaraan de terugvordering wordt gevraagd, stelt de debiteur, bij gewone brief, in kennis van :

1° de naam van de instelling of de dienst die om de terugvordering heeft verzocht evenals het bedrag en de modaliteiten ervan;

2° de datum vanaf dewelke het onverschuldigde bedrag zal worden ingehouden.

De datum bedoeld in het derde lid, 2°, moet drie maanden later zijn dan de datum van de in het eerste lid bedoelde notificatie.

Het beroep bedoeld in het eerste lid, 2°, wordt, op straffe van verval, binnen de drie maanden na de dag van aanbidding van het aangetekend schrijven ingediend bij de bevoegde arbeidsrechtbank.

§ 6. De instelling of de dienst die ambtshalve een terugvordering uitvoert krachtens § 4, eerste, derde of vierde lid, en waaraan een verzoek is gericht op grond van het tweede lid van dezelfde paragraaf, geeft hieraan gevolg nadat zij haar eigen schuld heeft teruggevorderd.

Wanneer meerdere instellingen of diensten bij éénzelfde instelling of dienst een verzoek indienen op grond van § 4, tweede lid, wordt de ambtshalve terugvordering eerst uitgevoerd ten gunste van de meest gereede instelling of dienst.

3° de datum van de in voorgaand lid bedoelde notificatie;

4° elke wijziging van de hiervoor vermelde elementen.

De instelling of de dienst waaraan de terugvordering wordt gevraagd, stelt de debiteur, bij gewone brief, in kennis van :

1° de naam van de instelling of de dienst die om de terugvordering heeft verzocht evenals het bedrag en de modaliteiten ervan;

2° de datum vanaf dewelke het onverschuldigde bedrag zal worden ingehouden.

De datum bedoeld in het derde lid, 2°, moet drie maanden later zijn dan de datum van de in het eerste lid bedoelde notificatie.

Het beroep bedoeld in het eerste lid, 2°, wordt, op straffe van verval, binnen de drie maanden na de dag van aanbidding van het aangetekend schrijven ingediend bij de bevoegde arbeidsrechtbank.

§ 6. De instelling of de dienst die ambtshalve een terugvordering uitvoert krachtens § 4, eerste, derde of vierde lid, en waaraan een verzoek is gericht op grond van het tweede lid van dezelfde paragraaf, geeft hieraan gevolg nadat zij haar eigen schuld heeft teruggevorderd.

Wanneer meerdere instellingen of diensten bij éénzelfde instelling of dienst een verzoek indienen op grond van § 4, tweede lid, wordt de ambtshalve terugvordering eerst uitgevoerd ten gunste van de meest gereede instelling of dienst.

TITEL 9

Wijzigingen van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek en van bijzondere wetten met als doel een gemeenrechtelijk regime van vordering ter verdediging van collectieve belangen op te richten

TITEL 9

Wijzigingen van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek en van bijzondere wetten met als doel een gemeenrechtelijk regime van vordering ter verdediging van collectieve belangen op te richten

HOOFDSTUK 1 : Wijziging van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek

HOOFDSTUK 1 : Wijziging van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 135

Art. 17. De rechtsvordering kan niet worden toegelaten, indien de eiser geen hoedanigheid en geen belang heeft om ze in te dienen.

Art. 135

Art. 17. De rechtsvordering kan niet worden toegelaten, indien de eiser geen hoedanigheid en geen belang heeft om ze in te dienen.

De vordering van een rechtspersoon die de bescherming beoogt van de fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale verdragen waarbij België partij is, is eveneens ontvankelijk onder de volgende voorwaarden:

1° dat zijn maatschappelijk doel van bijzondere aard is, onderscheiden van het algemeen belang;

2° dat louter een collectief belang wordt nagestreefd;

3° dat hij optreedt in rechte in het kader van zijn maatschappelijk doel, met het oog op de verdediging van een belang dat verband houdt met dat doel;

4° dat hij op duurzame en effectieve wijze zijn maatschappelijk doel nastreeft.

HOOFDSTUK 2 : Wijzigingen met als doel bepaalde bijzondere wetten in overeenstemming te brengen met het nieuwe artikel 17, tweede lid, van het Gerechtelijke Wetboek

HOOFDSTUK 2 : Wijzigingen met als doel bepaalde bijzondere wetten in overeenstemming te brengen met het nieuwe artikel 17, tweede lid, van het Gerechtelijke Wetboek

Art. 136

Art. 32. Kunnen in rechte optreden in de rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven, wanneer afbreuk wordt gedaan aan de statutaire opdrachten die ze zich tot doel hebben gesteld :

1° elke instelling van openbaar nut en elke vereniging die op de dag van de feiten ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezit, en zich statutair tot doel stelt de rechten van de mens te verdedigen of discriminatie te bestrijden;

2° de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties, bedoeld bij artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de

Art. 136

1° elke instelling van openbaar nut en elke **rechtspersoon die** zich statutair tot doel stelt de rechten van de mens te verdedigen of discriminatie te bestrijden **en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult;**

2° de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties, bedoeld bij artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de

collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités;

3° de representatieve vakorganisaties in de zin van de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;

4° de representatieve vakorganisaties in het aangewezen orgaan van vakbondsoverleg voor de administraties, diensten of instellingen waarop de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel niet van toepassing is;

5° de representatieve organisaties van de zelfstandigen.

Art. 137

Artikel 1. Onverminderd de bevoegdheid van andere rechtscolleges op basis van andere wetsbepalingen, stelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, op verzoek van de procureur des Konings, van een administratieve overheid of van een rechtspersoon zoals omschreven in artikel 2, het bestaan vast van een zelfs onder het strafrecht vallende handeling, die een kennelijke inbreuk is of een ernstige dreiging vormt voor een inbreuk op één of meer bepalingen van wetten, decreten, ordonnances, verordeningen of besluiten betreffende de bescherming van het leefmilieu.

Hij kan de staking bevelen van handelingen waarvan de uitvoering reeds is begonnen of maatregelen opleggen ter preventie van de uitvoering ervan of ter voorkoming van schade aan het leefmilieu. Voor elk debat over de grond van de zaak moet een verzoeningspoging plaatshebben.

De voorzitter kan aan de overtreder een termijn toestaan om aan de opgelegde maatregelen te voldoen.

Art. 138

collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités ;

3° de representatieve vakorganisaties in de zin van de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;

4° de representatieve vakorganisaties in het aangewezen orgaan van vakbondsoverleg voor de administraties, diensten of instellingen waarop de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel niet van toepassing is;

5° de representatieve organisaties van de zelfstandigen.

Art. 137

Artikel 1. Onverminderd de bevoegdheid van andere rechtscolleges op basis van andere wetsbepalingen, stelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, op verzoek van de procureur des Konings, van een administratieve overheid of van een rechtspersoon **die de bescherming van het leefmilieu tot doel heeft en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult**, het bestaan vast van een zelfs onder het strafrecht vallende handeling, die een kennelijke inbreuk is of een ernstige dreiging vormt voor een inbreuk op één of meer bepalingen van wetten, decreten, ordonnances, verordeningen of besluiten betreffende de bescherming van het leefmilieu.

Hij kan de staking bevelen van handelingen waarvan de uitvoering reeds is begonnen of maatregelen opleggen ter preventie van de uitvoering ervan of ter voorkoming van schade aan het leefmilieu. Voor elk debat over de grond van de zaak moet een verzoeningspoging plaatshebben.

De voorzitter kan aan de overtreder een termijn toestaan om aan de opgelegde maatregelen te voldoen.

Art. 138

Art. 2. De rechtspersoon bedoeld in artikel 1 moet een vereniging zonder winstoogmerk zijn, die onderworpen is aan de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend. Hij moet alle voorschriften van die wet nageleefd hebben, de bescherming van het leefmilieu tot doel hebben en in zijn statuten het grondgebied omschreven hebben tot waar zijn bedrijvigheid zich uitstrekt.

De rechtspersoon moet, op de dag waarop hij de vordering tot staking instelt, sedert te minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezitten.

Hij moet door overlegging van zijn activiteitenverslagen of van enig ander stuk, bewijzen dat er een werkelijke bedrijvigheid is die overeenstemt met zijn statutair doel en dat die bedrijvigheid betrekking heeft op het collectief milieubelang dat hij beoogt te beschermen.

Art. 139

Art. 9ter. De vordering tot staking, bedoeld in artikel 2 van de wet van 11 april 1999 aangaande de vordering tot staking van inbreuken op de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren, wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren;

3° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit voor zover zij voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 98, § 1, 4 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument.

In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek, kunnen de verenigingen bedoeld in het eerste lid, 3° en

Art. 2. [...]

Art. 139

Art. 9ter. De vordering tot staking, bedoeld in artikel 2 van de wet van 11 april 1999 aangaande de vordering tot staking van inbreuken op de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren, wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren;

3° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit voor zover zij voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 98, § 1, 4 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument.

Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden, kunnen de verenigingen bedoeld in het eerste lid, 3° en 4°, in rechte optreden voor de

4°, in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

De artikelen 99 en 100 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument zijn van toepassing op de in het eerste lid bedoelde vordering tot staking.

Art. 140

Art. 4. Het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme opgericht door het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013, alsmede iedere vereniging die op het ogenblik van de feiten ten minste vijf jaar rechtspersoonlijkheid geniet, en die zich, op grond van haar statuten, tot doel stelt de morele belangen en de eer van het verzet of van de gedeporteerden te verdedigen, kunnen in rechte optreden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding van geven.

Art. 141

Art. 11.§ 1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt beschouwd :

1° als mensenhandel : de misdrijven die bedoeld worden in de artikelen 433quinquies tot 433octies van het Strafwetboek;

2° als mensensmokkel : de misdrijven die bedoeld worden in de artikelen 77bis tot 77quinquies van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

§ 2. Binnen het kader van zijn bevoegdheden, bepaalt de Koning de regels en de concrete maatregelen die Hij ten voordele van de slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel opportuun acht ten einde hen te helpen, onder meer, bij het doen van eventuele gerechtelijke stappen.

verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

De artikelen 99 en 100 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument zijn van toepassing op de in het eerste lid bedoelde vordering tot staking.

Art. 140

Art. 4. Het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme opgericht door het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013, alsmede iedere **rechtspersoon** die zich, op grond van haar statuten, tot doel stelt de morele belangen en de eer van het verzet of van de gedeporteerden te verdedigen **en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult**, kunnen in rechte optreden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding van geven.

Art. 141

Art. 11.§ 1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt beschouwd :

1° als mensenhandel : de misdrijven die bedoeld worden in de artikelen 433quinquies tot 433octies van het Strafwetboek;

2° als mensensmokkel : de misdrijven die bedoeld worden in de artikelen 77bis tot 77quinquies van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

§ 2. Binnen het kader van zijn bevoegdheden, bepaalt de Koning de regels en de concrete maatregelen die Hij ten voordele van de slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel opportuun acht ten einde hen te helpen, onder meer, bij het doen van eventuele gerechtelijke stappen.

§ 3. Artikel 2 van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding wordt aangevuld als volgt : " Bovendien heeft het Centrum de opdracht de bestrijding van de mensenhandel te stimuleren ".

§ 4. In artikel 3, 5°, van dezelfde wet worden tussen de woorden "ingegeven daden" en de woorden "aanleiding kan geven" de woorden "of waartoe de toepassing van de wet van ... houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de kinderpornografie " ingevoegd.

§ 5. De door de Koning daartoe erkende verenigingen en de instellingen van openbaar nut kunnen in rechte optreden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven.

Art. 142

Art. 32duodecies. Ter verdediging van de rechten van de personen op wie deze afdeling van toepassing is, kunnen in alle geschillen waartoe de toepassing van deze afdeling aanleiding zou kunnen geven, in rechte optreden :

1° de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties, zoals die bij artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités zijn bepaald;

2° de representatieve vakorganisaties in de zin van artikel 7 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;

3° de representatieve vakorganisaties in het aangewezen orgaan van vakbondsoverleg voor de administraties, diensten en instellingen waarop de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel niet van toepassing is;

§ 3. Artikel 2 van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding wordt aangevuld als volgt : " Bovendien heeft het Centrum de opdracht de bestrijding van de mensenhandel te stimuleren ".

§ 4. In artikel 3, 5°, van dezelfde wet worden tussen de woorden "ingegeven daden" en de woorden "aanleiding kan geven" de woorden "of waartoe de toepassing van de wet van ... houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de kinderpornografie " ingevoegd.

§ 5. De **rechtspersonen die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervullen** en de instellingen van openbaar nut kunnen in rechte optreden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven.

Art. 142

Art. 32duodecies. Ter verdediging van de rechten van de personen op wie deze afdeling van toepassing is, kunnen in alle geschillen waartoe de toepassing van deze afdeling aanleiding zou kunnen geven, in rechte optreden :

1° de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties, zoals die bij artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités zijn bepaald;

2° de representatieve vakorganisaties in de zin van artikel 7 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;

3° de representatieve vakorganisaties in het aangewezen orgaan van vakbondsoverleg voor de administraties, diensten en instellingen waarop de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel niet van toepassing is;

4° de stichtingen en de verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld bij de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, met ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid op de dag waarop de vordering wordt ingesteld, wanneer door de feiten van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag afbreuk is gedaan aan hetgeen zij statutair nastreven.

5° het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme opgericht door het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013

6° het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, opgericht door de wet van 16 december 2002 in de geschillen die betrekking hebben op het geslacht.

(De bevoegdheid van de in het eerste lid bedoelde organisaties doet geen afbreuk aan het recht van de persoon die meent het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk om zelf op te treden of in het geding tussen te komen ".

De in het eerste lid, (...), bedoelde organisaties kunnen hun bevoegdheid evenwel enkel uitoefenen mits de persoon die meent het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk ermee akkoord gaat.

Art. 143

Art. 7. Elke instelling van openbaar nut en elke vereniging die op de datum van de feiten sinds ten minste vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezit en volgens haar statuten tot doel heeft geweld tussen partners te voorkomen door de verspreiding van informatie aan alle betrokken doelgroepen en hulp te bieden aan slachtoffers van geweld tussen partners en aan hun gezin, kan met instemming van het slachtoffer in rechte optreden in het geding waartoe de toepassing van artikel 410, derde lid, van het Strafwetboek aanleiding zou geven.

Het slachtoffer mag op ieder ogenblik afzien van de bij het eerste lid van dit artikel bedoelde

4° de **rechtspersonen die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervullen**, wanneer door de feiten van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag afbreuk is gedaan aan hetgeen zij statutair nastreven.

5° het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme opgericht door het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013

6° het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, opgericht door de wet van 16 december 2002 in de geschillen die betrekking hebben op het geslacht.

(De bevoegdheid van de in het eerste lid bedoelde organisaties doet geen afbreuk aan het recht van de persoon die meent het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk om zelf op te treden of in het geding tussen te komen ".

De in het eerste lid, (...), bedoelde organisaties kunnen hun bevoegdheid evenwel enkel uitoefenen mits de persoon die meent het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk ermee akkoord gaat.

Art. 143

Art. 7. Elke instelling van openbaar nut en elke **rechtspersoon die** volgens haar statuten tot doel heeft geweld tussen partners te voorkomen door de verspreiding van informatie aan alle betrokken doelgroepen en hulp te bieden aan slachtoffers van geweld tussen partners en aan hun gezin **en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult**, kan met instemming van het slachtoffer in rechte optreden in het geding waartoe de toepassing van artikel 410, derde lid, van het Strafwetboek aanleiding zou geven.

Het slachtoffer mag op ieder ogenblik afzien van de bij het eerste lid van dit artikel bedoelde

instemming, wat een einde maakt aan de mogelijkheid voor de instelling van openbaar nut of voor de betrokken vereniging om in rechte te blijven optreden in het geschil waartoe de toepassing van artikel 410, derde lid, van het Strafwetboek aanleiding zou geven.

Art. 144

Art. 9. De vordering tot staking, bedoeld in artikel 8, wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de minister of ministers die voor de betrokken aangelegenheid bevoegd zijn;

3° de beroepsregulerende overheid of een beroepsvereniging of een interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid.

In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek, kunnen de instanties bedoeld in het vorige lid, 3°, in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

De vordering tot staking ingesteld op verzoek van een in het eerste lid, 3°, bedoelde instantie, kan, afzonderlijk of gezamenlijk, worden ingesteld tegen verscheidene ondernemingen uit dezelfde economische sector of tegen hun professionele verenigingen of interprofessionele verenigingen die gebruik maken dan wel het gebruik aanbevelen van dezelfde of van soortgelijke algemene contractuele bedingen of praktijken.

Art. 145

Art. 127. § 1. De vordering gegrond op artikel 125, eerste lid, 1°, wordt ingesteld op verzoek van :

1° de FSMA;

2° de minister bevoegd voor Financiën, de minister bevoegd voor Economie, de minister

instemming, wat een einde maakt aan de mogelijkheid voor de instelling van openbaar nut of voor de betrokken **rechtspersoon** om in rechte te blijven optreden in het geschil waartoe de toepassing van artikel 410, derde lid, van het Strafwetboek aanleiding zou geven.

Art. 144

Art. 9. De vordering tot staking, bedoeld in artikel 8, wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de minister of ministers die voor de betrokken aangelegenheid bevoegd zijn;

3° de beroepsregulerende overheid of een beroepsvereniging of een interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid.

Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden, kunnen de instanties bedoeld in het vorige lid, 3°, in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

De vordering tot staking ingesteld op verzoek van een in het eerste lid, 3°, bedoelde instantie, kan, afzonderlijk of gezamenlijk, worden ingesteld tegen verscheidene ondernemingen uit dezelfde economische sector of tegen hun professionele verenigingen of interprofessionele verenigingen die gebruik maken dan wel het gebruik aanbevelen van dezelfde of van soortgelijke algemene contractuele bedingen of praktijken.

Art. 145

Art. 127. § 1. De vordering gegrond op artikel 125, eerste lid, 1°, wordt ingesteld op verzoek van

1° de FSMA;

2° de minister bevoegd voor Financiën, de minister bevoegd voor Economie, de minister

bevoegd voor Pensioenen of de minister bevoegd voor consumentenbescherming;

3° de belanghebbenden;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit en voor zover zij in de bijzondere raadgevende commissie Verbruik vertegenwoordigd is;

5° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid.

In afwijking van de bepalingen in de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de verenigingen bedoeld in 4° en 5° in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

§ 2. De vordering gegrond op artikel 125, eerste lid, 2°, 3° of 4°, wordt enkel ingesteld op verzoek van de FSMA.

§ 3. De vordering gegrond op artikel 125 kan niet meer worden ingesteld één jaar nadat de feiten waarop men zich beroept een einde hebben genomen.

Art. 146

Art. 10. De vordering tot staking wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren;

3° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit voorzover zij voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 98, § 1, 4, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument.

In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek, kunnen de verenigingen bedoeld in het eerste lid, 3° en

bevoegd voor Pensioenen of de minister bevoegd voor consumentenbescherming;

3° de belanghebbenden;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit en voor zover zij in de bijzondere raadgevende commissie Verbruik vertegenwoordigd is;

5° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid.

Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden kunnen de verenigingen bedoeld in 4° en 5° in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

§ 2. De vordering gegrond op artikel 125, eerste lid, 2°, 3° of 4°, wordt enkel ingesteld op verzoek van de FSMA.

§ 3. De vordering gegrond op artikel 125 kan niet meer worden ingesteld één jaar nadat de feiten waarop men zich beroept een einde hebben genomen.

Art. 146

Art. 10. De vordering tot staking wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren;

3° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit voorzover zij voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 98, § 1, 4, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument.

Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden, kunnen de verenigingen bedoeld in

4°, in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

De artikelen 99 en 100 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument zijn van toepassing op de in het eerste lid bedoelde vordering tot staking.

Art. 147

Art. 30. Kunnen in rechte optreden in de rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven, wanneer afbreuk wordt gedaan aan de statutaire opdrachten die ze zich tot doel hebben gesteld :

1° elke instelling van openbaar nut en elke vereniging die op de dag van de feiten ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezitten, en zich statutair tot doel stelt de rechten van de mens te verdedigen of discriminatie te bestrijden;

2° de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties, bedoeld bij artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités;

3° de representatieve vakorganisaties in de zin van de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;

4° de representatieve vakorganisaties in het aangewezen orgaan van vakbondsoverleg voor de administraties, diensten of instellingen waarop de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel niet van toepassing is;

5° de representatieve organisaties van de zelfstandigen.

Art. 148

Art. 35. Kunnen in rechte optreden in de rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven, wanneer afbreuk

het eerste lid, 3° en 4°, in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

De artikelen 99 en 100 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument zijn van toepassing op de in het eerste lid bedoelde vordering tot staking.

Art. 147

Art. 30. Kunnen in rechte optreden in de rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven, wanneer afbreuk wordt gedaan aan de statutaire opdrachten die ze zich tot doel hebben gesteld :

1° elke instelling van openbaar nut en elke **rechtspersoon die** zich statutair tot doel stelt de rechten van de mens te verdedigen of discriminatie te bestrijden **en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult ;**

2° de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties, bedoeld bij artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités;

3° de representatieve vakorganisaties in de zin van de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;

4° de representatieve vakorganisaties in het aangewezen orgaan van vakbondsoverleg voor de administraties, diensten of instellingen waarop de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel niet van toepassing is;

5° de representatieve organisaties van de zelfstandigen.

Art. 148

Art. 35. Kunnen in rechte optreden in de rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven, wanneer afbreuk wordt

wordt gedaan aan de statutaire opdrachten die ze zich tot doel hebben gesteld :

1° elke instelling van openbaar nut en vereniging, die op de dag van de feiten ten minste drie jaar rechtspersoonlijkheid bezit, en zich statutair tot doel stelt de rechten van de mens te verdedigen of discriminatie te bestrijden;

2° de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties, bedoeld bij artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités;

3° de representatieve vakorganisaties in de zin van de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;

4° de representatieve vakorganisaties in het aangewezen orgaan van vakbondsoverleg voor de administraties, diensten of instellingen waarop de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel niet van toepassing is;

5° de representatieve organisaties van de zelfstandigen.

Art. 149

Art. 3. § 1. De vordering gegrond op artikel 2 wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de Minister bevoegd voor Middenstand of zijn gevolgmachtigde ambtenaar;

3° de Minister bevoegd voor Economie of zijn gevolgmachtigde ambtenaar;

4° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

5° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit en voor zover zij voldoet aan de voorwaarden van artikel 98, § 1, 4°, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.

gedaan aan de statutaire opdrachten die ze zich tot doel hebben gesteld :

1° elke instelling van openbaar nut en **rechtspersoon die** zich statutair tot doel stelt de rechten van de mens te verdedigen of discriminatie te bestrijden **en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult ;**

2° de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties, bedoeld bij artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités;

3° de representatieve vakorganisaties in de zin van de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;

4° de representatieve vakorganisaties in het aangewezen orgaan van vakbondsoverleg voor de administraties, diensten of instellingen waarop de wet van 19 december 1974 tot de regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel niet van toepassing is;

5° de representatieve organisaties van de zelfstandigen.

Art. 149

Art. 3. § 1. De vordering gegrond op artikel 2 wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de Minister bevoegd voor Middenstand of zijn gevolgmachtigde ambtenaar;

3° de Minister bevoegd voor Economie of zijn gevolgmachtigde ambtenaar;

4° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

5° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit en voor zover zij voldoet aan de voorwaarden van artikel 98, § 1, 4°, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.

§ 2. In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de verenigingen en groepen bedoeld in 3° en 4° in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

Art. 150

Art. 20. De vordering tot staking bedoeld in artikel 2 van de wet van 11 april 1999 aangaande de vordering tot staking van de inbreuken op de wet betreffende de overeenkomsten inzake de verkrijging van een recht van deeltijds gebruik van onroerende goederen wordt ingesteld op vraag van :

1° de belanghebbenden;

2° de minister of de directeur-generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand & Energie;

3° een professionele of interprofessionele vereniging die rechtspersoonlijkheid heeft;

4° een vereniging ter verdediging van consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit, voor zover zij vertegenwoordigd is in de bijzondere raadgevende commissie Verbruik of erkend is door de minister op grond van de criteria vastgesteld bij een koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

In afwijking van de bepalingen van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de verenigingen bedoeld in de punten 3 en 4 in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

Art. 151

Art. 43. Elke instelling van openbaar nut en elke vereniging die op de datum van de feiten sinds minstens vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezit en volgens haar statuten tot doel heeft ofwel de slachtoffers van sektarische praktijken te

§ 2. **Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden**, kunnen de verenigingen en groepen bedoeld in 3° en 4° in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

Art. 150

Art. 20. De vordering tot staking bedoeld in artikel 2 van de wet van 11 april 1999 aangaande de vordering tot staking van de inbreuken op de wet betreffende de overeenkomsten inzake de verkrijging van een recht van deeltijds gebruik van onroerende goederen wordt ingesteld op vraag van :

1° de belanghebbenden;

2° de minister of de directeur-generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand & Energie;

3° een professionele of interprofessionele vereniging die rechtspersoonlijkheid heeft;

4° een vereniging ter verdediging van consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit, voor zover zij vertegenwoordigd is in de bijzondere raadgevende commissie Verbruik of erkend is door de minister op grond van de criteria vastgesteld bij een koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden, kunnen de verenigingen bedoeld in de punten 3 en 4 in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

Art. 151

Art. 43. Elke instelling van openbaar nut en elke **rechtspersoon die** volgens haar statuten tot doel heeft ofwel de slachtoffers van sektarische praktijken te beschermen, ofwel geweld of mishandeling te voorkomen jegens elke persoon

beschermen, ofwel geweld of mishandeling te voorkomen jegens elke persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, kan, met instemming van het slachtoffer of zijn vertegenwoordiger, in rechte optreden in de gedingen waartoe de toepassing van de artikelen 142, 330bis, 347bis, 376, 377, 378, 380, 391bis, 405bis, 405ter, 410, 417ter, 417quater, 417quinquies, 422bis, 423 tot 430, 433, 433quater, 433septies, 433decies, 442bis, 442quater, 462, 463, 471, 493 en 496 van het Strafwetboek en artikel 77quater van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen aanleiding zou geven.

Dit recht om in rechte op te treden kan evenwel slechts uitgeoefend worden voor zover deze instellingen en verenigingen erkend zijn door de Koning, die de nadere regels vaststelt voor deze erkenning.

Op ieder ogenblik kan het slachtoffer zelf of via zijn vertegenwoordiger afzien van de in het eerste lid bedoelde instemming, hetgeen tot gevolg heeft dat de instelling van openbaar nut of de betrokken vereniging niet langer de mogelijkheid heeft om in rechte op te treden in de in hetzelfde lid bedoelde gedingen.

Art. 152

Art. XI.336. § 1. Niettegenstaande de rechtsbescherming voorzien in artikel XI.291 en in artikel XI.316, zijn de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg en de voorzitter van de rechtbank van koophandel in aangelegenheden die tot de respectieve bevoegdheid van die rechtbanken behoren, bevoegd voor het vaststellen van elke overtreding van artikel XI.291, §§ 2 en 4, en van artikel XI.316, §§ 2 en 5, en naargelang het geval:

1° Inzake auteursrecht en naburige rechten :

a) ofwel het opleggen aan de rechthebbenden van het nemen van passende maatregelen die de begunstigden van de uitzonderingen voorzien in artikel XI.189, § 2, artikel XI.190, 5°, 6°, 7°, 8°, 12°, 14°, 15° en 17°, artikel XI.191, § 1, eerste lid, 1° tot

die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, **en die de voorwaarden voorzien in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek vervult**, kan, met instemming van het slachtoffer of zijn vertegenwoordiger, in rechte optreden in de gedingen waartoe de toepassing van de artikelen 142, 330bis, 347bis, 376, 377, 378, 380, 391bis, 405bis, 405ter, 410, 417ter, 417quater, 417quinquies, 422bis, 423 tot 430, 433, 433quater, 433septies, 433decies, 442bis, 442quater, 462, 463, 471, 493 en 496 van het Strafwetboek en artikel 77quater van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen aanleiding zou geven.

[...]

Op ieder ogenblik kan het slachtoffer zelf of via zijn vertegenwoordiger afzien van de in het eerste lid bedoelde instemming, hetgeen tot gevolg heeft dat de instelling van openbaar nut of de betrokken vereniging niet langer de mogelijkheid heeft om in rechte op te treden in de in hetzelfde lid bedoelde gedingen.

Art. 152

Art. XI.336. § 1. Niettegenstaande de rechtsbescherming voorzien in artikel XI.291 en in artikel XI.316, zijn de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg en de voorzitter van de rechtbank van koophandel in aangelegenheden die tot de respectieve bevoegdheid van die rechtbanken behoren, bevoegd voor het vaststellen van elke overtreding van artikel XI.291, §§ 2 en 4, en van artikel XI.316, §§ 2 en 5, en naargelang het geval:

1° Inzake auteursrecht en naburige rechten :

a) ofwel het opleggen aan de rechthebbenden van het nemen van passende maatregelen die de begunstigden van de uitzonderingen voorzien in artikel XI.189, § 2, artikel XI.190, 5°, 6°, 7°, 8°, 12°, 14°, 15° en 17°, artikel XI.191, § 1, eerste lid, 1° tot

tot 5°, en artikel XI.217, 5°, 6°, 11°, 13°, 14° en 16°, of in de bepalingen door de Koning bepaald krachtens artikel XI.291, § 2, tweede lid, toelaten te kunnen genieten van deze uitzonderingen ingeval die begunstigde op rechtmatige wijze toegang heeft tot het werk of de beschermde prestatie;

b) ofwel het bevelen aan de rechthebbenden om de technische voorzieningen aan te passen aan artikel XI.291, § 4;

2° inzake het recht van de producenten van databanken :

a) ofwel het opleggen aan de producenten van databanken van het nemen van passende maatregelen die de begunstigten van de uitzonderingen voorzien in artikel XI.310, eerste lid, 2° en 3°, toelaten te kunnen genieten van deze uitzonderingen ingeval die begunstigde op rechtmatige wijze toegang heeft tot de databank;

b) ofwel het bevelen aan de producenten van databanken om de technische voorzieningen aan te passen aan artikel XI.316, § 5.

§ 2. De vordering gegrond op paragraaf 1 wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de minister bevoegd voor het auteursrecht;

3° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit en voor zover zij in de bijzondere raadgevende commissie Verbruik vertegenwoordigd is of door de minister bevoegd voor het auteursrecht, volgens criteria bepaald bij een koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, erkend is.

In afwijking van de bepalingen in de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek, kunnen de verenigingen en groepen bedoeld in de punten 3° en 4° in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

5°, en artikel XI.217, 5°, 6°, 11°, 13°, 14° en 16°, of in de bepalingen door de Koning bepaald krachtens artikel XI.291, § 2, tweede lid, toelaten te kunnen genieten van deze uitzonderingen ingeval die begunstigde op rechtmatige wijze toegang heeft tot het werk of de beschermde prestatie;

b) ofwel het bevelen aan de rechthebbenden om de technische voorzieningen aan te passen aan artikel XI.291, § 4;

2° inzake het recht van de producenten van databanken :

a) ofwel het opleggen aan de producenten van databanken van het nemen van passende maatregelen die de begunstigten van de uitzonderingen voorzien in artikel XI.310, eerste lid, 2° en 3°, toelaten te kunnen genieten van deze uitzonderingen ingeval die begunstigde op rechtmatige wijze toegang heeft tot de databank;

b) ofwel het bevelen aan de producenten van databanken om de technische voorzieningen aan te passen aan artikel XI.316, § 5.

§ 2. De vordering gegrond op paragraaf 1 wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de minister bevoegd voor het auteursrecht;

3° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit en voor zover zij in de bijzondere raadgevende commissie Verbruik vertegenwoordigd is of door de minister bevoegd voor het auteursrecht, volgens criteria bepaald bij een koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, erkend is.

Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden, kunnen de verenigingen en groepen bedoeld in de punten 3° en 4° in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

§ 3. De vordering gegrond op paragraaf 1 wordt ingesteld en behandeld zoals in kortgeding.

Zij mag worden ingesteld bij verzoekschrift op tegenspraak, overeenkomstig de artikelen 1034ter tot 1034sexies van het Gerechtelijk Wetboek.

De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg of de voorzitter van de rechtbank van koophandel kan bevelen dat de beschikking of de samenvatting ervan wordt aangeplakt gedurende de termijn die hij bepaalt, en zowel binnen als buiten de inrichtingen van de overtreder en op diens kosten, evenals de bekendmaking van de beschikking of van de samenvatting ervan, op kosten van de overtreder, in dagbladen of op een andere wijze.

De beschikking is uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk rechtsmiddel en zonder borgtocht.

Art. 153

Art. XVII.7. De vordering gegrond op artikel XVII.1 wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de voor deze materie bevoegde minister of de directeur-generaal van de algemene directie Controle en Bemiddeling van de federale overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, tenzij het verzoek betrekking heeft op een daad als bedoeld in artikel VI. 104;

3° een beroepsregulerende overheid, een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit en voor zover zij in de bijzondere raadgevende commissie Verbruik vertegenwoordigd is of door de minister erkend is, volgens criteria vastgesteld bij een koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, tenzij het verzoek betrekking heeft op een daad als bedoeld in artikel VI. 104.

In afwijking van de bepalingen in de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de

§ 3. De vordering gegrond op paragraaf 1 wordt ingesteld en behandeld zoals in kortgeding.

Zij mag worden ingesteld bij verzoekschrift op tegenspraak, overeenkomstig de artikelen 1034ter tot 1034sexies van het Gerechtelijk Wetboek.

De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg of de voorzitter van de rechtbank van koophandel kan bevelen dat de beschikking of de samenvatting ervan wordt aangeplakt gedurende de termijn die hij bepaalt, en zowel binnen als buiten de inrichtingen van de overtreder en op diens kosten, evenals de bekendmaking van de beschikking of van de samenvatting ervan, op kosten van de overtreder, in dagbladen of op een andere wijze.

De beschikking is uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk rechtsmiddel en zonder borgtocht.

Art. 153

Art. XVII.7. De vordering gegrond op artikel XVII.1 wordt ingesteld op verzoek van :

1° de belanghebbenden;

2° de voor deze materie bevoegde minister of de directeur-generaal van de algemene directie Controle en Bemiddeling van de federale overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, tenzij het verzoek betrekking heeft op een daad als bedoeld in artikel VI. 104;

3° een beroepsregulerende overheid, een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;

4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit en voor zover zij in de bijzondere raadgevende commissie Verbruik vertegenwoordigd is of door de minister erkend is, volgens criteria vastgesteld bij een koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, tenzij het verzoek betrekking heeft op een daad als bedoeld in artikel VI. 104.

Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde

verenigingen bedoeld in het eerste lid, 3° en 4°, in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

Ten aanzien van de beoefenaars van een vrij beroep kan de in het eerste lid bedoelde vordering eveneens worden ingesteld op verzoek van een ziekenfonds of een landsbond. Het tweede lid is van toepassing.

Art. 154

Art. XVII.30. De voorzitter van de rechtbank van koophandel van Brussel aanvaardt de in artikel XVII. 27 aangehaalde lijst van de bevoegde instanties als bewijs van het vermogen van de bevoegde instantie om te handelen, onverminderd zijn recht om na te gaan of de doelstelling van de bevoegde instantie het instellen van een vordering in een specifiek geval rechtvaardigt.

In afwijking van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de bevoegde instanties een vordering tot staking van een inbreuk instellen om de collectieve belangen van de consumenten te verdedigen mits de in artikel XVII. 27 vermelde voorwaarden vervuld worden.

voorwaarden kunnen de verenigingen bedoeld in het eerste lid, 3° en 4°, in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

Ten aanzien van de beoefenaars van een vrij beroep kan de in het eerste lid bedoelde vordering eveneens worden ingesteld op verzoek van een ziekenfonds of een landsbond. Het tweede lid is van toepassing.

Art. 154

Art. XVII.30. De voorzitter van de rechtbank van koophandel van Brussel aanvaardt de in artikel XVII. 27 aangehaalde lijst van de bevoegde instanties als bewijs van het vermogen van de bevoegde instantie om te handelen, onverminderd zijn recht om na te gaan of de doelstelling van de bevoegde instantie het instellen van een vordering in een specifiek geval rechtvaardigt.

Onder de in artikel 17, tweede lid, 1° tot 4°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden, kunnen de bevoegde instanties een vordering tot staking van een inbreuk instellen om de collectieve belangen van de consumenten te verdedigen mits de in artikel XVII. 27 vermelde voorwaarden vervuld worden.

Coordination des articles

TEXTE DE BASE

TEXTE DE BASE ADAPTE AU PROJET DE LOI

TITRE 2	TITRE 2
Simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine	Simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

CHAPITRE 1er - Modifications du Code civil

CHAPITRE 1er - Modifications du Code civil

Art. 2

Art. 145/1. La personne expressément déclarée incapable de contracter mariage en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 2°, peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire, à contracter mariage.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Une copie certifiée conforme de l'ordonnance est également transmise à l'officier de l'état civil visé à l'article 63.

Art. 3

Art. 186. La personne expressément déclarée incapable de demander l'annulation du mariage en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 3°, peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire à introduire une action en annulation du mariage.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Art. 2

Art. 145/1. La personne expressément déclarée incapable de contracter mariage en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 2°, peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire, à contracter mariage.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

[...]

Une copie certifiée conforme de l'ordonnance est également transmise à l'officier de l'état civil visé à l'article 63.

Art. 3

Art. 186. La personne expressément déclarée incapable de demander l'annulation du mariage en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 3°, peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire à introduire une action en annulation du mariage.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Art. 4

Art. 231. La personne déclarée expressément incapable de demander le divorce en vertu de l'article 492/1 peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire à introduire l'action en divorce pour désunion irrémédiable en vertu de l'article 229, ou une demande de divorce par consentement mutuel, en vertu de l'article 230.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Art. 5

Art. 328. § 1er. La reconnaissance peut être faite par un mineur émancipé et par un mineur non émancipé capable de discernement.

§ 2. La personne expressément déclarée incapable de reconnaître un enfant en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 7°, peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire, à reconnaître un enfant.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

§ 3. Le bénéficiaire de la reconnaissance peut être un enfant conçu ou un enfant décédé, si ce dernier a laissé une postérité. Si l'enfant est décédé sans laisser de postérité, il ne peut être reconnu que dans l'année qui suit sa naissance.

[...]

Art. 4

Art. 231. La personne déclarée expressément incapable de demander le divorce en vertu de l'article 492/1 peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire à introduire l'action en divorce pour désunion irrémédiable en vertu de l'article 229, ou une demande de divorce par consentement mutuel, en vertu de l'article 230.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

[...]

Art. 5

Art. 328. § 1er. La reconnaissance peut être faite par un mineur émancipé et par un mineur non émancipé capable de discernement.

§ 2. La personne expressément déclarée incapable de reconnaître un enfant en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 7°, peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire, à reconnaître un enfant.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

[...]

§ 3. Le bénéficiaire de la reconnaissance peut être un enfant conçu ou un enfant décédé, si ce dernier a laissé une postérité. Si l'enfant est décédé sans laisser de postérité, il ne peut être reconnu que dans l'année qui suit sa naissance.

La reconnaissance d'un enfant conçu peut avoir lieu à tout moment de la grossesse sur la base d'une attestation de grossesse réalisée par un médecin ou par une sage-femme.

Art. 6

Art. 489. Les dispositions de la présente section s'appliquent exclusivement aux actes de représentation relatifs aux biens.

Art. 7

Art. 490. Le mandat spécial ou général accordé par une personne majeure capable d'exprimer sa volonté ou par une personne mineure émancipée à l'égard de laquelle aucune mesure de protection visée à l'article 492/1 n'a été prise, et ayant pour but spécifique d'organiser à son égard une protection extrajudiciaire, est enregistré dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge.

La demande d'enregistrement s'effectue par le dépôt d'une copie certifiée conforme du contrat au greffe de la justice de paix du lieu de résidence du mandant et, subsidiairement, de son domicile, ou par l'intermédiaire du notaire ayant dressé l'acte portant mandat.

Dans ce contrat peuvent figurer un certain nombre de principes que le mandataire doit respecter dans l'exercice de sa mission.

Dans les quinze jours suivant la demande d'enregistrement du contrat de mandat, le greffier ou le notaire le fait enregistrer dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge. Le Roi fixe les modalités de création, de tenue et de consultation du registre central. Il détermine les autorités qui ont accès gratuitement au registre central et fixe le tarif des frais pour l'enregistrement des contrats.

Le mandataire et le mandant majeur ou mineur émancipé qui est capable d'exprimer sa volonté

La reconnaissance d'un enfant conçu peut avoir lieu à tout moment de la grossesse sur la base d'une attestation de grossesse réalisée par un médecin ou par une sage-femme.

Art. 6

Art. 489. Les dispositions de la présente section s'appliquent exclusivement aux actes de représentation relatifs aux biens **et aux personnes et aux actes de gestion au sens de l'article 494, g).**

Art. 7

Art. 490. Le mandat spécial ou général accordé par une personne majeure capable d'exprimer sa volonté ou par une personne mineure émancipée à l'égard de laquelle aucune mesure de protection visée à l'article 492/1 n'a été prise, et ayant pour but spécifique d'organiser à son égard une protection extrajudiciaire, **et la fin de ce mandat, en vertu de l'alinéa 5, sont enregistrés** dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge.

La demande d'enregistrement s'effectue par le dépôt d'une copie certifiée conforme du contrat au greffe de la justice de paix du lieu de résidence du mandant et, subsidiairement, de son domicile, ou par l'intermédiaire du notaire ayant dressé l'acte portant mandat.

Dans ce contrat peuvent figurer un certain nombre de principes que le mandataire doit respecter dans l'exercice de sa mission.

Dans les quinze jours suivant la demande d'enregistrement du contrat de mandat, le greffier ou le notaire le fait enregistrer dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge. Le Roi fixe les modalités de création, de tenue et de consultation du registre central. Il détermine les autorités qui ont accès gratuitement au registre central et fixe le tarif des frais pour l'enregistrement des contrats.

Le mandataire, le mandant majeur capable d'exprimer sa volonté ou le mineur émancipé à

et à l'égard duquel aucune mesure de protection visée à l'article 492/1 n'a été prise peuvent, à tout moment, informer par écrit le greffe ou le notaire visé à l'alinéa 2 de leur décision de mettre fin au contrat, en indiquant les raisons de cette décision. De la même manière, le mandant peut également modifier les principes que le mandataire doit respecter dans l'exercice de sa mission et qui figurent dans ce contrat. Le greffier ou le notaire qui a été informé de la décision de mettre fin au contrat en avise le greffier ou le notaire par les soins duquel le contrat a été enregistré. Ce dernier mentionne la modification sur l'acte authentique ou la copie. Il est ensuite procédé conformément à l'alinéa 4.

Art. 8

Art. 490/1. § 1er. Le mandat spécial ou général visé à l'article 490 n'expire pas de plein droit lorsque le mandant se trouve dans la situation visée aux articles 488/1 et 488/2.

Par dérogation à l'alinéa 1er, ne peuvent, dans ce cas, intervenir en qualité de mandataire :

- 1° les personnes qui sont placées sous mesure de protection judiciaire visée à la section 3;
- 2° les personnes qui en vertu de l'article 496/6 ne peuvent être administrateurs.

§ 2. Le juge de paix peut, soit d'office, soit à la demande du mandant, du mandataire, de tout intéressé ainsi que du procureur du Roi, statuer sur l'exécution du mandat. Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Si le juge de paix constate que le mandant se trouve dans la situation visée aux articles 488/1 ou 488/2, que le mandat répond à l'intérêt du mandant et que le mandataire a accepté sa mission, il ordonne l'exécution totale ou partielle du mandat conformément à l'article 490/2. La décision est communiquée par pli judiciaire au requérant, au mandant et au mandataire.

Dans le cas contraire, le juge de paix peut ordonner, par une ordonnance spécialement motivée, en application de l'article 492/1, une mesure de protection judiciaire qui fait cesser totalement ou partiellement le mandat ou s'y

l'égard duquel aucune mesure de protection visée à l'article 492/1 n'a été prise, communiquent au greffe ou au notaire visé à l'alinéa 2 leur décision de mettre fin au contrat. Le mandataire communique cette information au juge de paix. De la même manière, le mandant peut également modifier les principes que le mandataire doit respecter dans l'exercice de sa mission et qui figurent dans ce contrat. Le greffier ou le notaire qui a été informé de la décision de mettre fin au contrat en avise le greffier ou le notaire par les soins duquel le contrat a été enregistré. Ce dernier mentionne la modification sur l'acte authentique ou la copie. Il est ensuite procédé conformément à l'alinéa 4.

Art. 8

Art. 490/1. § 1er. Le mandat spécial ou général visé à l'article 490 n'expire pas de plein droit lorsque le mandant se trouve dans la situation visée aux articles 488/1 et 488/2.

Par dérogation à l'alinéa 1er, ne peuvent, dans ce cas, intervenir en qualité de mandataire :

- 1° les personnes qui sont placées sous mesure de protection judiciaire visée à la section 3;
- 2° les personnes qui en vertu de l'article 496/6 ne peuvent être administrateurs.

§ 2. Le juge de paix peut, soit d'office, soit à la demande du mandant, du mandataire, de tout intéressé ainsi que du procureur du Roi, statuer sur l'exécution du mandat. [...]

Si le juge de paix constate que le mandant se trouve dans la situation visée aux articles 488/1 ou 488/2, que le mandat répond à l'intérêt du mandant et que le mandataire a accepté sa mission, il ordonne l'exécution totale ou partielle du mandat conformément à l'article 490/2. La décision est communiquée par pli judiciaire au requérant, au mandant et au mandataire.

Dans le cas contraire, le juge de paix peut ordonner, par une ordonnance spécialement motivée, en application de l'article 492/1, une mesure de protection judiciaire qui fait cesser

ajoute. Les dispositions de la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section Ire du Code judiciaire sont d'application.

§ 3. Le mandataire apprécie le moment où le mandant se trouve dans une situation visée à l'article 488/1 ou 488/2, le cas échéant, conformément à ce qui est prévu dans le contrat de mandat visé à l'article 490. Cette appréciation est opposable à un tiers de bonne foi.

Les actes accomplis par le mandataire au nom et pour le compte du mandant peuvent, si le contrat de mandat ne remplit pas les conditions prévues au § 1er, être annulés en cas de préjudice, si le mandataire savait ou devait savoir que le mandant se trouvait manifestement, à ce moment, dans une situation visée à l'article 488/1 ou 488/2. La nullité de ces actes est appréciée par le juge en tenant compte des droits des tiers de bonne foi. La nullité ne porte pas atteinte aux actions éventuelles en responsabilité qui peuvent appartenir au mandant contre le mandataire.

Art. 9

Art. 490/2. § 1er. Sauf disposition légale contraire, le mandat visé à l'article 490, est soumis aux articles 1984 à 2010.

Dans l'accomplissement de sa mission, le mandataire respecte, autant que possible, les principes indiqués par le mandant conformément à l'article 490, alinéa 3.

Dans l'accomplissement de sa mission, le mandataire se concerte à intervalles réguliers avec le mandant. Il informe le mandant ainsi que, le cas échéant, les tiers désignés dans le contrat de mandat, des actes qu'il accomplit.

Lorsque les intérêts du mandataire sont en opposition avec ceux du mandant, le juge de paix désigne, d'office ou à la demande du mandant ou de tout intéressé, un mandataire ad hoc. La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.

totalement ou partiellement le mandat ou s'y ajoute. [...]

§ 3. Le mandataire apprécie le moment où le mandant se trouve dans une situation visée à l'article 488/1 ou 488/2, le cas échéant, conformément à ce qui est prévu dans le contrat de mandat visé à l'article 490. Cette appréciation est opposable à un tiers de bonne foi.

[...]

Art. 9

Art. 490/2. § 1er. Sauf disposition légale contraire, le mandat visé à l'article 490, est soumis aux articles 1984 à 2010.

Dans l'accomplissement de sa mission, le mandataire respecte, autant que possible, les principes indiqués par le mandant conformément à l'article 490, alinéa 3.

Le mandataire associe le mandant, dans toute la mesure du possible et compte tenu de son degré de compréhension, à l'exercice de sa mission. Dans l'accomplissement de sa mission, il se concerta à intervalles réguliers avec le mandant et, le cas échéant, avec les personnes désignées par le mandant.

Lorsque les intérêts du mandataire sont en opposition avec ceux du mandant, le juge de paix désigne, d'office ou à la demande du mandant ou de tout intéressé, un mandataire ad hoc. [...]

Les fonds et les biens du mandant sont entièrement et nettement séparés du patrimoine personnel du mandataire. Les avoirs bancaires du mandant sont inscrits à son nom propre.

Si le mandant a désigné plusieurs mandataires, les différends entre ces derniers sont réglés, sur requête, par le juge de paix dans l'intérêt du mandant. La procédure prévue à l'article 1252 du Code judiciaire est d'application.

§ 2. Le juge de paix peut, à tout moment, mettre fin, en tout ou en partie, au mandat si l'exécution de la mission est de nature à mettre en péril les intérêts du mandant ou qu'il y a lieu de remplacer, en tout ou en partie, le mandat par une mesure de protection judiciaire qui serait plus conforme aux intérêts du mandant. Il peut également soumettre l'exécution du mandat aux mêmes formalités que celles qui s'appliquent dans le cas d'une mesure de protection judiciaire. Le juge de paix peut, soit d'office, soit à la demande de tout intéressé ainsi que du procureur du Roi, statuer sur les conditions et les modalités d'exécution du mandat. Les mêmes sanctions que celles prévues pour une mesure de protection judiciaire s'appliquent en cas de non-respect des conditions du mandat.

Artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing. L'article 1246 du Code judiciaire est d'application.

§ 3. La mesure de protection extrajudiciaire prend fin :

- 1° lorsque le mandant ne se trouve plus dans la situation prévue à l'article 488/1 ou 488/2;
- 2° suite à la notification de la renonciation du mandataire au mandat conformément à l'article 490, alinéa 5;
- 3° suite à la notification de la révocation du mandat par le mandant conformément à l'article 490, alinéa 5;

Les fonds et les biens du mandant sont entièrement et nettement séparés du patrimoine personnel du mandataire. Les avoirs bancaires du mandant sont inscrits à son nom propre.

Si le mandant a désigné plusieurs mandataires, les différends entre ces derniers sont réglés dans l'intérêt du mandant après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l'article 1247 du Code judiciaire.

§ 2. Le juge de paix peut, à tout moment, mettre fin, en tout ou partie, au mandat spécial ou général visé à l'article 490 si la manière d'exercer la mission du mandataire est de nature à mettre en péril les intérêts du mandant. Il peut remplacer, en tout ou en partie, ce mandat par une mesure de protection judiciaire qui serait plus conforme aux intérêts du mandant. Il peut soumettre l'exécution du mandat ou l'exercice des attributions du mandataire aux mêmes formalités que celles qui s'appliquent à la mesure de protection judiciaire.

Le juge de paix, peut, soit d'office, soit à la demande de tout intéressé ainsi que du procureur du Roi, statuer sur les modalités d'exécution du mandat ou sur les attributions du mandataire. Les mêmes sanctions que celles prévues pour une mesure de protection judiciaire s'appliquent en cas de non-respect des modalités d'exécution du mandat ou des attributions du mandataire.

§ 3. La mesure de protection extrajudiciaire prend fin :

- 1° lorsque les conditions prévues aux articles 488/1 et 488/2 ne sont plus rencontrées;**
- 2° suite à l'enregistrement de la renonciation du mandataire au mandat conformément à l'article 490, alinéa 5;
- 3° suite à l'enregistrement de la révocation du mandat par le mandant conformément à l'article 490, alinéa 5;

4° suite au décès ou au placement sous protection judiciaire, conformément à l'article 492/1, soit du mandant soit du mandataire;

5° suite à une décision du juge de paix prise en vertu du § 2 ou de l'article 490/1, § 2, alinéa 3.

Art. 10

Art. 492. Le juge de paix peut ordonner, à l'égard de la personne visée aux articles 488/1 et 488/2, une mesure de protection judiciaire lorsque et dans la mesure où il en constate la nécessité et il constate l'insuffisance de la protection légale ou extrajudiciaire existante.

Avant que le juge de paix n'ordonne une mesure de protection judiciaire, le greffier vérifie dans le registre central tenu par la fédération royale du notariat belge si un contrat de mandat ou une décision de mettre fin au contrat visés à l'article 490 du Code civil a été enregistré. Si tel est le cas, il fait transmettre par le notaire ou le greffier de la justice de paix où le contrat de mandat a été déposé une copie certifiée conforme.

La mesure de protection extrajudiciaire demeure d'application dans la mesure où elle est compatible avec la mesure de protection judiciaire. Le cas échéant, le juge de paix fixe les conditions auxquelles le mandat peut être poursuivi.

Art. 11

Art. 492/1. § 1er. Le juge de paix qui ordonne une mesure de protection judiciaire concernant la personne décide quels sont les actes en rapport avec la personne que la personne protégée est incapable d'accomplir, en tenant compte des circonstances personnelles ainsi que de son état de santé. Il énumère expressément ces actes dans son ordonnance.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'alinéa 1er, la personne protégée reste capable pour tous les actes relatifs à sa personne.

4° suite au décès ou au placement sous protection judiciaire, conformément à l'article 492/1, soit du mandant soit du mandataire;

5° suite à une décision du juge de paix prise en vertu du § 2 ou de l'article 490/1, § 2, alinéa 3.

Art. 10

Art. 492. Le juge de paix peut ordonner, à l'égard de la personne visée aux articles 488/1 et 488/2, une mesure de protection judiciaire lorsque et dans la mesure où il en constate la nécessité et il constate l'insuffisance de la protection légale ou extrajudiciaire existante.

[...]

La mesure de protection extrajudiciaire demeure d'application dans la mesure où elle est compatible avec la mesure de protection judiciaire. Le cas échéant, le juge de paix fixe les conditions auxquelles le mandat peut être poursuivi.

Art. 11

Art. 492/1. § 1er. Le juge de paix qui ordonne une mesure de protection judiciaire concernant la personne décide quels sont les actes en rapport avec la personne que la personne protégée est incapable d'accomplir, en tenant compte des circonstances personnelles ainsi que de son état de santé. Il énumère expressément ces actes dans son ordonnance.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'alinéa 1er, la personne protégée reste capable pour tous les actes relatifs à sa personne.

Dans son ordonnance, le juge de paix se prononce en tout cas expressément sur la capacité de la personne protégée :

- 1° de choisir sa résidence;
- 2° de consentir au mariage, comme prévu aux articles 75 et 146;
- 3° d'intenter une action en annulation du mariage visée aux articles 180, 184 et 192 et de se défendre contre une telle action;
- 4° d'introduire une demande de divorce pour désunion irrémédiable, visée à l'article 229, et de se défendre contre une telle demande;
- 5° d'introduire une demande de divorce par consentement mutuel, visée à l'article 230;
- 6° d'introduire une demande de séparation de corps, visée à l'article 311bis et de se défendre contre une telle demande;
- 7° de reconnaître un enfant conformément à l'article 328;
- 8° d'exercer, soit en demandant, soit en défendant, des actions relatives à sa filiation visée au livre Ier, titre VII;
- 9° d'exercer l'autorité parentale visée au livre Ier, titre IX, sur la personne du mineur et les prérogatives parentales;
- 10° de faire une déclaration de cohabitation légale visée à l'article 1476, § 1er et d'y mettre fin conformément à l'article 1476, § 2;
- 11° le cas échéant, de faire une déclaration en vue d'acquérir la nationalité belge, visée au chapitre III du Code de la nationalité belge du 28 juin 1984;
- 12° d'exercer les droits visés par la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel;
- 13° d'exercer le droit visé par la loi du 23 juin 1961 relative au droit de réponse;
- 14° d'adresser une demande de changement de nom ou de prénom, prévue à l'article 2 de la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms;
- 15° d'exercer les droits du patient prévus par la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient;
- 16° de consentir à une expérimentation sur la personne humaine conformément à l'article 6 de

Dans son ordonnance, le juge de paix se prononce en tout cas expressément sur la capacité de la personne protégée :

- 1° de choisir sa résidence;
- 2° de consentir au mariage, comme prévu aux articles 75 et 146;
- 3° d'intenter une action en annulation du mariage visée aux articles 180, 184 et 192 et de se défendre contre une telle action;
- 4° d'introduire une demande de divorce pour désunion irrémédiable, visée à l'article 229, et de se défendre contre une telle demande;
- 5° d'introduire une demande de divorce par consentement mutuel, visée à l'article 230;
- 6° d'introduire une demande de séparation de corps, visée à l'article 311bis et de se défendre contre une telle demande;
- 7° de reconnaître un enfant conformément à l'article 328;
- 8° d'exercer, soit en demandant, soit en défendant, des actions relatives à sa filiation visée au livre Ier, titre VII;
- 9° d'exercer l'autorité parentale visée au livre Ier, titre IX, sur la personne du mineur et les prérogatives parentales;
- 10° de faire une déclaration de cohabitation légale visée à l'article 1476, § 1er et d'y mettre fin conformément à l'article 1476, § 2;
- 11° le cas échéant, de faire une déclaration en vue d'acquérir la nationalité belge, visée au chapitre III du Code de la nationalité belge du 28 juin 1984;
- 12° d'exercer les droits visés par la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel;
- 13° d'exercer le droit visé par la loi du 23 juin 1961 relative au droit de réponse;
- 14° d'adresser une demande de changement de nom ou de prénom, prévue à l'article 2 de la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms;
- 15° [...]
- 16° de consentir à une expérimentation sur la personne humaine conformément à l'article 6 de

la loi du 7 mai 2004 relative aux expérimentations sur la personne humaine;

17° de consentir à un prélèvement d'organes, visé à l'article 5 ou 10 de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes;

18° d'exercer le droit de refuser la réalisation d'une autopsie sur son enfant de moins de dix-huit mois, conformément à l'article 3 de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné et médicalement inexpliqué d'un enfant de moins de dix-huit mois;

19° de consentir à un prélèvement de matériel corporel sur des personnes vivantes, visé à l'article 10 de la loi du 19 décembre 2008 relative à l'obtention et à l'utilisation de matériel corporel humain destiné à des applications médicales humaines ou à des fins de recherche scientifique.

20° d'exercer des activités d'armurier, d'intermédiaire, de collectionneur d'armes ou des autres personnes visées au chapitre IV de la loi du 8 juin 2006 réglant des activités économiques et individuelles avec des armes.

la loi du 7 mai 2004 relative aux expérimentations sur la personne humaine;

17° de consentir à un prélèvement d'organes, visé à l'article 5 ou 10 de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes **ou de s'y opposer conformément à l'article 10 de la même loi;**

18° d'exercer le droit de refuser la réalisation d'une autopsie sur son enfant de moins de dix-huit mois, conformément à l'article 3 de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné et médicalement inexpliqué d'un enfant de moins de dix-huit mois;

19° **de consentir à un prélèvement de matériel corporel sur des personnes vivantes visé aux articles 10, 12 et 20, § 1er, de la loi du 19 décembre 2008 relative à l'obtention et à l'utilisation de matériel corporel humain destiné à des applications médicales humaines ou à des fins de recherche scientifique, ou de s'y opposer conformément aux articles 12 et 20, § 2, de la même loi ;**

20° d'exercer des activités d'armurier, d'intermédiaire, de collectionneur d'armes ou des autres personnes visées au chapitre IV de la loi du 8 juin 2006 réglant des activités économiques et individuelles avec des armes.

21° de signer ou de s'authentifier au moyen de la carte d'identité électronique, conformément à l'article 6, § 7, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population, aux cartes d'identité, aux cartes d'étranger et aux documents de séjour et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques ;

22° de faire la déclaration d'avoir la conviction que le sexe mentionné dans l'acte de naissance ne correspond pas à l'identité de genre vécue intimement visée à l'article 135/1 ;

Dans tous les cas, le juge se prononce également sur la compétence de l'administrateur d'exercer les droits du patient sur base de l'article 14, § 2, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, si la personne n'est pas en mesure d'exercer elle-même ces droits selon la loi précitée.

L'incapacité d'exercer l'autorité parentale visée à l'alinéa 3, 9°, entraîne l'incapacité d'exercer l'administration légale visée au § 2, alinéa 3, 17°.

§ 2. Le juge de paix qui ordonne une mesure de protection judiciaire des biens décide, en tenant compte des circonstances personnelles, de la nature et de la composition des biens à gérer, ainsi que de l'état de santé de la personne protégée, quels sont les actes ou catégories d'actes en rapport avec les biens que celle-ci est incapable d'accomplir.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'alinéa 1er, la personne protégée est capable pour tous les actes en rapport avec les biens.

Dans son ordonnance, le juge de paix se prononce en tout cas expressément sur la capacité de la personne protégée :

- 1° d'aliéner ses biens;
- 2° de contracter un emprunt;
- 3° de donner ses biens en gage ou de les hypothéquer ainsi que d'autoriser la radiation d'une inscription hypothécaire, avec ou sans quittance, et d'une transcription d'une ordonnance de saisie-exécution sans paiement;
- 4° de consentir un bail à ferme, un bail commercial ou un bail à loyer de plus de neuf ans;
- 5° de renoncer à une succession ou à un legs universel ou à titre universel ou l'accepter;
- 6° d'accepter une donation ou un legs à titre particulier;
- 7° d'ester en justice en demandant ou en défendant;
- 8° de conclure un pacte d'indivision;
- 9° d'acheter un bien immeuble;
- 10° de transiger ou conclure une convention d'arbitrage;
- 11° de continuer un commerce;
- 12° d'acquiescer à une demande relative à des droits immobiliers;
- 13° de disposer par donation entre vifs;
- 14° de conclure ou modifier un contrat de mariage;

L'incapacité d'exercer l'autorité parentale visée à l'alinéa 3, 9°, entraîne l'incapacité d'exercer l'administration légale visée au § 2, alinéa 3, 17°.

§ 2. Le juge de paix qui ordonne une mesure de protection judiciaire des biens décide, en tenant compte des circonstances personnelles, de la nature et de la composition des biens à gérer, ainsi que de l'état de santé de la personne protégée, quels sont les actes ou catégories d'actes en rapport avec les biens que celle-ci est incapable d'accomplir.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'alinéa 1er, la personne protégée est capable pour tous les actes en rapport avec les biens.

Dans son ordonnance, le juge de paix se prononce en tout cas expressément sur la capacité de la personne protégée :

- 1° d'aliéner ses biens;
- 2° de contracter un emprunt;
- 3° de donner ses biens en gage ou de les hypothéquer ainsi que d'autoriser la radiation d'une inscription hypothécaire, avec ou sans quittance, et d'une transcription d'une ordonnance de saisie-exécution sans paiement;
- 4° de consentir un bail à ferme, un bail commercial ou un bail à loyer [...];
- 5° de renoncer à une succession ou à un legs universel ou à titre universel ou l'accepter;
- 6° d'accepter une donation ou un legs à titre particulier;
- 7° d'ester en justice en demandant ou en défendant;
- 8° de conclure un pacte d'indivision;
- 9° d'acheter un bien immeuble;
- 10° de transiger ou conclure une convention d'arbitrage;
- 11° de continuer un commerce;
- 12° d'acquiescer à une demande relative à des droits immobiliers;
- 13° de disposer par donation entre vifs;
- 14° de conclure ou modifier un contrat de mariage;

14/1° de conclure ou modifier une convention visée à l'article 1478, alinéa 4;

15° de rédiger ou révoquer un testament;

16° de poser des actes de gestion journalière;

17° d'exercer l'administration légale des biens du mineur visé au livre 1er, titre IX;

18° de conclure un pacte successoral autorisé par la loi.

Le cas échéant, le juge de paix précise dans son ordonnance quels sont les actes de gestion journalière visés à l'alinéa 3, 16°.

§ 3. Si le juge de paix ordonne à la fois une mesure de protection judiciaire de la personne et une mesure de protection judiciaire des biens, il détermine dans deux parties distinctes de son ordonnance les actes en rapport avec la personne et les actes en rapport avec les biens que la personne protégée est incapable d'accomplir.

Art. 12

Art. 492/4. Le juge de paix peut à tout moment, soit d'office, soit à la demande de la personne protégée ou de sa personne de confiance, de son administrateur ou de tout intéressé, ainsi que du procureur du Roi, mettre fin à la mesure de protection judiciaire ou en modifier le contenu par une ordonnance motivée. L'article 1246 du Code judiciaire et, s'il s'agit d'une demande de cessation de la mesure de protection judiciaire, l'article 1241 du Code judiciaire, sont d'application. Le cas échéant, la mesure de protection judiciaire prend fin le jour de l'ordonnance.

La mesure de protection judiciaire est évaluée conformément à l'alinéa 1er au plus tard deux ans après le prononcé de l'ordonnance visée à l'article 492/1.

14/1° de conclure ou modifier une convention visée à l'article 1478, alinéa 4;

15° de rédiger ou révoquer un testament;

16° de poser des actes de gestion journalière;

17° d'exercer l'administration légale des biens du mineur visé au livre 1er, titre IX;

18° de conclure un pacte successoral autorisé par la loi.

19° d'exercer ses droits et obligations en matière fiscale et sociale ;

20° de contracter des dettes périodiques.

Le cas échéant, le juge de paix précise dans son ordonnance quels sont les actes de gestion journalière visés à l'alinéa 3, 16°.

§ 3. Si le juge de paix ordonne à la fois une mesure de protection judiciaire de la personne et une mesure de protection judiciaire des biens, il détermine dans deux parties distinctes de son ordonnance les actes en rapport avec la personne et les actes en rapport avec les biens que la personne protégée est incapable d'accomplir.

Art. 12

Art. 492/4. Le juge de paix peut à tout moment, soit d'office, soit à la demande de la personne protégée ou de sa personne de confiance, de son administrateur ou de tout intéressé, ainsi que du procureur du Roi, mettre fin à la mesure de protection judiciaire ou en modifier le contenu par une ordonnance motivée. [...] Le cas échéant, la mesure de protection judiciaire prend fin le jour de l'ordonnance.

L'administrateur avertit le juge de paix de tout changement fondamental de la situation. Sur base de cette information, le juge détermine d'office si une évaluation de la mesure de protection s'impose et, le cas échéant, procède conformément à l'alinéa 1er.

La mesure de protection judiciaire prend fin de plein droit en cas de décès de la personne protégée, à l'échéance du terme pour lequel elle a été prise ou en cas d'octroi de la libération définitive de l'interné. Le ministère public informe le juge de paix de la libération définitive de l'interné.

Art. 13

Art. 492/5. Le Roi établit, sur avis conforme de l'Ordre des médecins et du Conseil supérieur national des personnes handicapées, une liste des états de santé réputés altérer gravement et de façon persistante la faculté de la personne à protéger d'assumer dûment la gestion de ses intérêts patrimoniaux, même en recourant à l'assistance.

S'il ressort du certificat médical visé à l'article 1241 du Code judiciaire que la personne à protéger est dans un état de santé qui figure sur la liste visée à l'alinéa 1er, les articles 492/1, § 2, alinéas 3 et 4, et 492/4, alinéa 2, ne sont pas d'application et, par dérogation à l'article 492/1, § 3, et en l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'article 492/1, § 2, la personne à protéger est représentée lors de l'accomplissement de tous les actes juridiques et les actes de procédure concernant ses biens.

Le juge de paix a néanmoins la possibilité de procéder à une appréciation sur mesure s'il l'estime nécessaire.

Art. 14

Art. 493. § 1er. Les actes accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de sa personne, établie conformément à l'article 492/1, § 1er, sont nuls de droit.

Si les actes visés à l'alinéa 1er, ont été autorisés par le juge de paix sous conditions mais ont été accomplis par la personne protégée sans respecter celles-ci, la nullité de ces actes peut être invoquée.

La mesure de protection judiciaire prend fin de plein droit en cas de décès de la personne protégée, à l'échéance du terme pour lequel elle a été prise ou en cas d'octroi de la libération définitive de l'interné. Le ministère public informe le juge de paix de la libération définitive de l'interné.

Art. 13

[...]

Art. 14

Art. 493. § 1er. Les actes accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de sa personne, établie conformément à l'article 492/1, § 1er, sont nuls de droit.

Si les actes visés à l'alinéa 1er, ont été autorisés par le juge de paix sous conditions mais ont été accomplis par la personne protégée sans respecter celles-ci, la nullité de ces actes peut être invoquée.

§ 2. Les actes visés aux articles 499/7, § 2, 905, 1397/1 et 1478, alinéa 4 ainsi que les pactes successoraux autorisés par la loi, accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de ses biens, établie conformément à l'article 492/1, § 2, sont nuls de droit.

Sous réserve de l'alinéa 1er, les actes accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de ses biens, établie conformément à l'article 492/1, § 2, sont nuls en cas de lésion. La nullité est appréciée par le juge compte tenu des droits des tiers de bonne foi. Toutefois, le juge peut également, en cas d'excès, réduire les obligations que la personne protégée aurait contractées par voie d'achats ou autrement; à cet égard, le juge prend en considération la fortune de la personne protégée, la bonne foi des personnes qui ont contracté avec elle, ainsi que l'utilité ou l'inutilité des dépenses.

Si des actes visés aux articles 905, 1397/1 et 1478, alinéa 4, ainsi que les pactes successoraux autorisés par la loi ont été autorisés par le juge de paix sous conditions, mais ont été accomplis par la personne protégée sans respecter celles-ci, ils sont nuls de droit. Il en va de même si l'acte posé est un testament qui ne satisfait pas aux conditions visées à l'article 905, alinéa 3, ou, le cas échéant, visées à l'article 905, alinéa 4.

§ 3. La nullité ne peut être invoquée que par la personne protégée et son administrateur. La nullité de l'acte peut être couverte par son administrateur pendant la durée de la mesure de protection ou, s'il s'agit d'un acte visé aux articles 905, 1397/1 et 1478, alinéa 4, ou d'un pacte successoral autorisé par la loi, par la personne protégée. S'il s'agit d'un acte visé aux articles 499/7, 905, 1397/1 et 1478, alinéa 4, ou d'un pacte successoral autorisé par la loi, le juge de paix donne une autorisation spéciale à l'administrateur ou, le cas échéant, à la personne protégée. La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.

Lorsque la personne protégée est admise en cette qualité à se faire restituer contre ses engagements, le remboursement de ce qui aurait été, en conséquence de ces engagements, payé pendant la protection ne peut en être

§ 2. Les actes visés aux articles 499/7, § 2, 905, 1397/1 et 1478, alinéa 4 ainsi que les pactes successoraux autorisés par la loi, accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de ses biens, établie conformément à l'article 492/1, § 2, sont nuls de droit.

Sous réserve de l'alinéa 1er, les actes accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de ses biens, établie conformément à l'article 492/1, § 2, sont nuls en cas de lésion. La nullité est appréciée par le juge compte tenu des droits des tiers de bonne foi. Toutefois, le juge peut également, en cas d'excès, réduire les obligations que la personne protégée aurait contractées par voie d'achats ou autrement; à cet égard, le juge prend en considération la fortune de la personne protégée, la bonne foi des personnes qui ont contracté avec elle, ainsi que l'utilité ou l'inutilité des dépenses.

Si des actes visés aux articles 905, 1397/1 et 1478, alinéa 4, ainsi que les pactes successoraux autorisés par la loi ont été autorisés par le juge de paix sous conditions, mais ont été accomplis par la personne protégée sans respecter celles-ci, ils sont nuls de droit. Il en va de même si l'acte posé est un testament qui ne satisfait pas aux conditions visées à l'article 905, alinéa 3, ou, le cas échéant, visées à l'article 905, alinéa 4.

§ 3. La nullité ne peut être invoquée que par la personne protégée et son administrateur. La nullité de l'acte peut être couverte par son administrateur pendant la durée de la mesure de protection ou, s'il s'agit d'un acte visé aux articles 905, 1397/1 et 1478, alinéa 4, ou d'un pacte successoral autorisé par la loi, par la personne protégée. S'il s'agit d'un acte visé aux articles 499/7, 905, 1397/1 et 1478, alinéa 4, ou d'un pacte successoral autorisé par la loi, le juge de paix donne une autorisation spéciale à l'administrateur ou, le cas échéant, à la personne protégée. [...]

Lorsque la personne protégée est admise en cette qualité à se faire restituer contre ses engagements, le remboursement de ce qui aurait été, en conséquence de ces engagements, payé pendant la protection ne peut en être exigé, à

exigé, à moins qu'il ne soit prouvé que ce qui a été payé a tourné à son profit.

§ 4. Le présent article est applicable aux actes posés en violation de l'article 498/1 par la personne protégée qui bénéficie d'un régime d'assistance.

Art. 15

Art. 496. Toute personne pour laquelle aucune mesure de protection judiciaire visée à l'article 492/1 n'a été prise peut déposer devant le juge de paix de sa résidence ou, à défaut, de son domicile ou devant un notaire une déclaration dans laquelle elle fait connaître sa préférence en ce qui concerne l'administrateur ou la personne de confiance à désigner si le juge de paix ordonnait une mesure de protection judiciaire.

Cette même déclaration peut contenir plusieurs principes que l'administrateur chargé d'une mission de représentation doit respecter dans l'exercice de sa mission.

Il est établi un acte authentique de cette déclaration. Le juge de paix assisté du greffier peut se rendre à la résidence ou au domicile du demandeur, même en dehors de son canton, à la demande et aux frais de ce dernier, afin d'enregistrer une déclaration.

Dans les quinze jours suivant le dépôt de la déclaration susvisée, le greffier ou le notaire fait enregistrer ladite déclaration dans un registre central, tenu par la Fédération Royale du Notariat Belge.

Le Roi fixe les modalités de création, de tenue et de consultation du registre central. Le Roi détermine les autorités qui ont accès gratuitement au registre central. Le Roi fixe le tarif des frais pour l'enregistrement de ces déclarations.

Avant que le juge de paix ne prononce la mesure de protection judiciaire, le greffier vérifie si une déclaration a été enregistrée dans le registre visé à l'alinéa 4. Si tel est le cas, il demande au notaire ou au greffier de la justice de paix devant laquelle l'acte de désignation d'un administrateur et

moins qu'il ne soit prouvé que ce qui a été payé a tourné à son profit.

§ 4. Le présent article est applicable aux actes posés en violation de l'article 498/1 par la personne protégée qui bénéficie d'un régime d'assistance.

Art. 15

Art. 496. Toute personne pour laquelle aucune mesure de protection judiciaire visée à l'article 492/1 n'a été prise peut déposer devant le juge de paix de sa résidence ou, à défaut, de son domicile ou devant un notaire une déclaration dans laquelle elle fait connaître sa préférence en ce qui concerne l'administrateur ou la personne de confiance à désigner si le juge de paix ordonnait une mesure de protection judiciaire.

Cette même déclaration peut contenir plusieurs principes que l'administrateur chargé d'une mission de représentation doit respecter dans l'exercice de sa mission.

Il est établi un acte authentique de cette déclaration. Le juge de paix assisté du greffier peut se rendre à la résidence ou au domicile du demandeur, même en dehors de son canton, à la demande et aux frais de ce dernier, afin d'enregistrer une déclaration.

Dans les quinze jours suivant le dépôt de la déclaration susvisée, le greffier ou le notaire fait enregistrer ladite déclaration dans un registre central, tenu par la Fédération Royale du Notariat Belge.

Le Roi fixe les modalités de création, de tenue et de consultation du registre central. Le Roi détermine les autorités qui ont accès gratuitement au registre central. Le Roi fixe le tarif des frais pour l'enregistrement de ces déclarations.

[...]

d'une personne de confiance a été passé de lui envoyer une copie certifiée conforme.

La personne visée à l'alinéa 1er peut, à tout moment, de manière identique à celle prévue aux alinéas 1er et 2, révoquer la déclaration et exprimer, le cas échéant, une nouvelle préférence. Il est ensuite procédé comme prévu aux alinéas précédents. Le juge de paix ou le notaire devant lequel la déclaration est révoquée en informe le juge de paix ou le notaire devant lequel la déclaration initiale a été faite. Ce dernier mentionne la révocation sur l'acte modifié.

Art. 16

Art. 496/6. Ne peuvent être administrateurs :

- 1° les personnes faisant l'objet d'une mesure de protection judiciaire ou extrajudiciaire;
- 2° les personnes morales, à l'exception de la fondation privée qui se consacre exclusivement à la personne protégée ou d'une fondation d'utilité publique qui dispose pour les personnes à protéger d'un comité statutaire chargé d'assumer les administrations;
- 3° les dirigeants ou les membres du personnel de l'institution où réside la personne protégée;
- 4° en ce qui concerne l'administration des biens uniquement, les personnes qui ne peuvent disposer librement de leurs biens;
- 5° les personnes qui, en vertu de l'article 32 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, sont totalement déchues de l'autorité parentale.

Art. 17

La personne visée à l'alinéa 1er peut, à tout moment, de manière identique à celle prévue aux alinéas 1er et 2, révoquer la déclaration et exprimer, le cas échéant, une nouvelle préférence. Il est ensuite procédé comme prévu aux alinéas précédents. Le juge de paix ou le notaire devant lequel la déclaration est révoquée en informe le juge de paix ou le notaire devant lequel la déclaration initiale a été faite. Ce dernier mentionne la révocation sur l'acte modifié.

Art. 16

Art. 496/6. Ne peuvent être administrateurs :

- 1° les personnes faisant l'objet d'une mesure de protection judiciaire ou extrajudiciaire;
- 2° les personnes morales, à l'exception de la fondation privée qui se consacre exclusivement à la personne protégée ou d'une fondation d'utilité publique qui dispose pour les personnes à protéger d'un comité statutaire chargé d'assumer les administrations;
- 3° les dirigeants ou les membres du personnel de l'institution où réside la personne protégée;
- 4° en ce qui concerne l'administration des biens uniquement, les personnes qui ne peuvent disposer librement de leurs biens;
- 5° les personnes qui, en vertu de l'article 32 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, sont totalement déchues de l'autorité parentale.

6° les personnes qui ont la qualité d'assistant personnel et dont l'intervention est régie par un contrat d'assistance personnelle visé à l'article 12 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 15 décembre 2000 établissant les conditions d'octroi d'un budget d'assistance personnelle aux personnes handicapées.

Art. 17

Art. 496/7. Sans préjudice de l'article 492/4, le juge de paix peut à tout moment, soit d'office, soit à la demande de la personne protégée, de sa personne de confiance, de son administrateur ou de toute personne intéressée ainsi qu'à celle du procureur du Roi, par ordonnance motivée, remplacer l'administrateur ou modifier les pouvoirs qui lui ont été confiés. Si plusieurs administrateurs de biens ont été désignés, il peut en outre mettre fin à la mission d'un administrateur ou modifier la façon dont ceux-ci exercent leurs compétences. La procédure prévue par l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.

S'il l'estime nécessaire, le juge de paix peut exiger de l'administrateur de biens des garanties, soit au moment de sa désignation, soit en cours d'exercice de sa mission.

Art. 18

Art. 497/2. Les actes suivants ne sont pas susceptibles de faire l'objet d'une assistance ou d'une représentation par l'administrateur :

- 1° le consentement au mariage visé aux articles 75 et 146;
- 2° l'intentement d'une action en annulation de mariage, visée aux articles 180, 184 et 192;
- 3° la fixation de la résidence conjugale visée à l'article 214, alinéa 2;
- 4° le consentement à disposer du logement familial, visé à l'article 220, § 1er;
- 5° l'intentement d'une action en divorce pour désunion irrémédiable, visé à l'article 229;
- 6° l'introduction d'une demande de séparation de corps, visée à l'article 311bis;
- 7° l'introduction d'une demande en divorce par consentement mutuel, visée à l'article 230;
- 8° la reconnaissance d'un enfant, visée à l'article 328;
- 9° le consentement à la reconnaissance, visé à l'article 329bis, § 2;

Art. 496/7. Sans préjudice de l'article 492/4, le juge de paix peut à tout moment, soit d'office, soit à la demande de la personne protégée, de sa personne de confiance, de son administrateur ou de toute personne intéressée ainsi qu'à celle du procureur du Roi, par ordonnance motivée, remplacer l'administrateur ou modifier les pouvoirs qui lui ont été confiés. Si plusieurs administrateurs de biens ont été désignés, il peut en outre mettre fin à la mission d'un administrateur ou modifier la façon dont ceux-ci exercent leurs compétences. [...]

S'il l'estime nécessaire, le juge de paix peut exiger de l'administrateur de biens des garanties, soit au moment de sa désignation, soit en cours d'exercice de sa mission.

Art. 18

Art. 497/2. **Pour autant que la personne protégée ait été déclarée incapable, les actes suivants** ne sont pas susceptibles de faire l'objet d'une assistance ou d'une représentation par l'administrateur :

- 1° le consentement au mariage visé aux articles 75 et 146;
- 2° l'intentement d'une action en annulation de mariage, visée aux articles 180, 184 et 192;
- 3° la fixation de la résidence conjugale visée à l'article 214, alinéa 2;
- 4° le consentement à disposer du logement familial, visé à l'article 220, § 1er;
- 5° l'intentement d'une action en divorce pour désunion irrémédiable, visé à l'article 229;
- 6° l'introduction d'une demande de séparation de corps, visée à l'article 311bis;
- 7° l'introduction d'une demande en divorce par consentement mutuel, visée à l'article 230;
- 8° la reconnaissance d'un enfant, visée à l'article 328;
- 9° le consentement à la reconnaissance, visé à l'article 329bis, § 2;

10° l'opposition à une action en recherche de maternité ou de paternité, visée à l'article 332quinquies, § 2;

11° ...

12° le consentement à son adoption, visé à l'article 348-1;

13° l'exercice de l'autorité parentale sur l'enfant mineur de la personne protégée, à l'exception de l'exercice de l'administration légale des biens du mineur visé au livre 1er, titre IX, ainsi que des prérogatives parentales en ce qui concerne l'état de la personne de cet enfant mineur;

14° le fait de faire une déclaration de cohabitation légale visée à l'article 1476, § 1er, et celui d'y mettre fin conformément à l'article 1476, § 2;

15° le consentement à une stérilisation;

16° le consentement à un acte de procréation médicalement assistée visé par la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes;

17° la déclaration d'avoir la conviction constante et irréversible d'appartenir au sexe opposé à celui qui est indiqué dans l'acte de naissance visée à l'article 62bis, § 1er;

18° la demande d'euthanasie, visée aux articles 3 et 4 de la loi du 28 mai 2002 relative à l'euthanasie;

19° la demande de pratiquer une interruption de grossesse, visée à l'article 350 du Code pénal;

20° le consentement à des actes qui touchent l'intégrité physique ou la vie intime de la personne protégée, sans préjudice des dispositions dérogatoires reprises dans des lois particulières;

21° le consentement à l'utilisation de gamètes ou d'embryons in vitro à des fins de recherche, visé à l'article 8 de la loi du 11 mai 2003 relative à la recherche sur les embryons in vitro;

22° l'exercice du droit de refuser la réalisation d'une autopsie sur son enfant de moins de dix-huit mois, visé à l'article 3 de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné et médicalement

10° l'opposition à une action en recherche de maternité ou de paternité, visée à l'article 332quinquies, § 2;

11° ...

12° le consentement à son adoption, visé à l'article 348-1;

13° l'exercice de l'autorité parentale sur l'enfant mineur de la personne protégée, à l'exception de l'exercice de l'administration légale des biens du mineur visé au livre 1er, titre IX, ainsi que des prérogatives parentales en ce qui concerne l'état de la personne de cet enfant mineur;

14° le fait de faire une déclaration de cohabitation légale visée à l'article 1476, § 1er, et celui d'y mettre fin conformément à l'article 1476, § 2;

15° le consentement à une stérilisation;

16° le consentement à un acte de procréation médicalement assistée visé par la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes;

17° la déclaration d'avoir la conviction que le sexe mentionné dans l'acte de naissance ne correspond pas à l'identité de genre vécue intimement visée à l'article 135/1 ;

18° la demande d'euthanasie, visée aux articles 3 et 4 de la loi du 28 mai 2002 relative à l'euthanasie;

19° la demande de pratiquer une interruption de grossesse, visée à l'article 350 du Code pénal;

20° le consentement à des actes qui touchent l'intégrité physique ou la vie intime de la personne protégée, sans préjudice des dispositions dérogatoires reprises dans des lois particulières;

21° le consentement à l'utilisation de gamètes ou d'embryons in vitro à des fins de recherche, visé à l'article 8 de la loi du 11 mai 2003 relative à la recherche sur les embryons in vitro;

22° l'exercice du droit de refuser la réalisation d'une autopsie sur son enfant de moins de dix-huit mois, visé à l'article 3 de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné et médicalement inexploqué d'un enfant de moins de dix-huit mois;

inexpliqué d'un enfant de moins de dix-huit mois;

23° le consentement à un prélèvement de sang et de dérivés du sang, visé à l'article 5 de la loi du 5 juillet 1994 relative au sang et aux dérivés du sang d'origine humaine;

24° la donation entre vifs, à l'exception des cadeaux d'usage proportionnels au patrimoine de la personne protégée et du prescrit de l'article 499/7, § 4;

25° l'établissement ou la révocation d'une disposition testamentaire;

26° l'exercice des droits politiques visés à l'article 8, alinéa 2, de la Constitution;

27° la conclusion d'un pacte successoral autorisé par la loi, en qualité de disposant, ou en qualité d'héritier présomptif quand ledit pacte emporte, dans le chef de la personne protégée, renonciation à des droits dans une succession non ouverte.

Art. 19

Art. 497/3. § 1er. Les litiges entre l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens sont réglés, sur requête, par le juge de paix dans l'intérêt de la personne protégée, conformément à la procédure prévue à l'article 1252 du Code judiciaire.

§ 2. L'accord de l'administrateur de la personne et de l'administrateur des biens est requis pour accomplir les actes juridiques et prendre les décisions qui concernent à la fois la personne et les biens de la personne protégée.

23° le consentement à un prélèvement de sang et de dérivés du sang, visé à l'article 5 de la loi du 5 juillet 1994 relative au sang et aux dérivés du sang d'origine humaine;

24° la donation entre vifs, à l'exception des cadeaux d'usage proportionnels au patrimoine de la personne protégée et du prescrit de l'article 499/7, § 4;

25° l'établissement ou la révocation d'une disposition testamentaire;

26° l'exercice des droits politiques visés à l'article 8, alinéa 2, de la Constitution;

27° la conclusion d'un pacte successoral autorisé par la loi, en qualité de disposant, ou en qualité d'héritier présomptif quand ledit pacte emporte, dans le chef de la personne protégée, renonciation à des droits dans une succession non ouverte.

28° le consentement à un prélèvement d'organe visé à l'article 5 ou 10 de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes.

Art. 19

Art. 497/3. § 1er. Les litiges entre l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens ou entre les administrateurs des biens sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée, après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l'article 1247 du Code judiciaire.

Il en va de même pour les litiges entre l'administrateur de la personne ou l'administrateur des biens, d'une part, et la personne protégée, d'autre part.

§ 2. L'accord de l'administrateur de la personne et de l'administrateur des biens est requis pour accomplir les actes juridiques et prendre les décisions qui concernent à la fois la personne et les biens de la personne protégée.

A l'égard des tiers de bonne foi, chaque administrateur est censé agir avec l'accord de l'autre administrateur lorsqu'il accomplit seul un acte ayant trait au régime de protection judiciaire, sauf les exceptions prévues par la loi.

Art. 20

Art. 497/4. En cas d'opposition d'intérêts entre la personne protégée et son administrateur, le juge de paix ou le juge saisi du litige désigne un administrateur ad hoc, soit d'office, soit à la requête de la personne de confiance, de tout intéressé ou du procureur du Roi.

La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est applicable par analogie, exception faite du cas où le juge saisi de l'affaire désigne un administrateur ad hoc.

Art. 21

Art. 497/5. Par décision spécialement motivée, le juge de paix peut allouer à l'administrateur, après approbation du rapport visé aux articles 498/3, 498/4, 499/14 ou 499/17, une rémunération dont le montant ne peut pas dépasser trois pour cent des revenus de la personne protégée. Le juge de paix tient compte, pour l'évaluation de la rémunération, de la nature, de la composition et de l'importance du patrimoine géré, ainsi que de la nature, de la complexité et de l'importance des prestations fournies par l'administrateur. Si l'administrateur de la personne n'a pas été désigné en qualité d'administrateur des biens, le juge de paix détermine quelle part de la rémunération revient à chacun d'eux. Le Roi peut déterminer les revenus qui servent de base à l'évaluation de la rémunération.

Si le juge de paix constate que l'administrateur faillit à sa mission, il peut, par décision spécialement motivée, refuser d'allouer une rémunération ou allouer une rémunération inférieure.

A l'égard des tiers de bonne foi, chaque administrateur est censé agir avec l'accord de l'autre administrateur lorsqu'il accomplit seul un acte ayant trait au régime de protection judiciaire, sauf les exceptions prévues par la loi.

Art. 20

Art. 497/4. En cas d'opposition d'intérêts entre la personne protégée et son administrateur, le juge de paix ou le juge saisi du litige désigne un administrateur ad hoc, soit d'office, soit à la requête de la personne de confiance, de tout intéressé ou du procureur du Roi.

[...]

Art. 21

Art. 497/5. Par décision spécialement motivée, le juge de paix peut allouer à l'administrateur, **après vérification du rapport visé aux articles 498/3, 498/4, 499/14 ou 499/17, conformément à l'article 497/8 et approbation de celui-ci**, une rémunération dont le montant ne peut pas dépasser trois pour cent des revenus de la personne protégée. Le juge de paix tient compte, pour l'évaluation de la rémunération, de la nature, de la composition et de l'importance du patrimoine géré, ainsi que de la nature, de la complexité et de l'importance des prestations fournies par l'administrateur. Si l'administrateur de la personne n'a pas été désigné en qualité d'administrateur des biens, le juge de paix détermine quelle part de la rémunération revient à chacun d'eux. Le Roi peut déterminer les revenus qui servent de base à l'évaluation de la rémunération.

Si le juge de paix constate que l'administrateur faillit à sa mission, il peut, par décision spécialement motivée, refuser d'allouer une rémunération ou allouer une rémunération inférieure.

La rémunération est majorée des frais exposés, dûment contrôlés par le juge de paix. Le Roi peut fixer certains frais de manière forfaitaire.

Le juge de paix peut allouer à l'administrateur, sur présentation d'états motivés, une indemnité en rapport avec les devoirs exceptionnels accomplis. Par devoirs exceptionnels accomplis, on entend les prestations matérielles et intellectuelles qui ne s'inscrivent pas dans le cadre de la gestion quotidienne du patrimoine de la personne protégée. Le Roi peut fixer le mode de calcul de l'indemnité relative aux devoirs exceptionnels.

Sauf dans des circonstances exceptionnelles, le juge de paix ne peut allouer aucune rémunération au parent ou aux parents de la personne protégée qui ont été désignés comme administrateur.

L'administrateur ne peut recevoir, en dehors des rémunérations ou indemnités visées aux alinéas 1er, 3 et 4, aucune rétribution ni aucun avantage, de quelque nature ou de qui que ce soit, ayant un rapport avec l'exercice du mandat judiciaire d'administrateur.

Art. 22

Art. 497/6. Le juge de paix peut prendre toutes mesures pour s'enquérir de la situation familiale, morale et matérielle de la personne protégée, ainsi que de ses conditions de vie.

Il peut notamment demander au procureur du Roi de prendre, à l'intervention du service social compétent, tous renseignements utiles concernant ces différents points.

Art. 23

Art. 497/8. Lorsque la personne protégée se trouve dans un état de santé mentionné dans la liste visée à l'article 492/5, alinéa 1er, elle est réputée n'être pas en mesure de prendre connaissance du rapport en ce qui concerne

La rémunération est majorée des frais exposés, dûment contrôlés par le juge de paix. Le Roi peut fixer certains frais de manière forfaitaire **et déterminer le mode de calcul de l'indemnité liée à ces frais.**

Le juge de paix peut allouer à l'administrateur, sur **communication** d'états motivés, une indemnité en rapport avec les devoirs exceptionnels accomplis. Par devoirs exceptionnels accomplis, on entend les prestations matérielles et intellectuelles qui ne s'inscrivent pas dans le cadre de la gestion quotidienne du patrimoine de la personne protégée. Le Roi peut fixer le mode de calcul de l'indemnité relative aux devoirs exceptionnels **et déterminer les prestations qui peuvent être considérées comme des devoirs exceptionnels.**

Sauf dans des circonstances exceptionnelles, le juge de paix ne peut allouer aucune rémunération au parent ou aux parents de la personne protégée qui ont été désignés comme administrateur.

L'administrateur ne peut recevoir, en dehors des rémunérations ou indemnités visées aux alinéas 1er, 3 et 4, aucune rétribution ni aucun avantage, de quelque nature ou de qui que ce soit, ayant un rapport avec l'exercice du mandat judiciaire d'administrateur.

Art. 22

Art. 497/6. [...]

Art. 23

Art. 497/8. **Le juge de paix examine et approuve les rapports visés aux articles 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 ou 499/17 après avoir vérifié au moins que :**

l'application des articles 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 et 499/17.

1° le rapport et, au besoin, les documents joints au rapport, ont été déposés ;

2° le rapport comprend au moins les éléments requis par la loi ;

3° le rapport est conforme au modèle établi par le Roi ;

4° s'il y a plusieurs administrateurs, le mode de rédaction du rapport visé à l'article 498/3, § 2, alinéa 3, a été respecté correctement ; et

5° il n'existe pas des indices sérieux de manquements ou de fraude dans la gestion de l'administrateur.

Art. 24

Art. 498/3. § 1er. Le juge de paix détermine le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles l'administrateur de la personne fait rapport sur les actes pour lesquels il a assisté la personne protégée.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'article 492/1, § 1er, l'administrateur fait rapport par écrit tous les ans au juge de paix, à la personne protégée, à sa personne de confiance et à son administrateur des biens. Le juge de paix peut dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants :

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur, ou sa raison sociale et son siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et de sa personne de confiance;

3° un relevé des actes pour lesquels l'administrateur a assisté la personne protégée.

§ 2. L'administrateur des biens fait annuellement rapport par écrit au juge de paix, à la personne protégée, à sa personne de confiance et à son

Art. 24

Art. 498/3. § 1er. Le juge de paix détermine le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles l'administrateur de la personne fait rapport sur les actes pour lesquels il a assisté la personne protégée.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'article 492/1, § 1er, l'administrateur **communiquant un rapport écrit** tous les ans au juge de paix, à la personne protégée, à sa personne de confiance et à son administrateur des biens. Le juge de paix peut dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants :

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur, ou sa raison sociale et son siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et de sa personne de confiance;

3° un relevé des actes pour lesquels l'administrateur a assisté la personne protégée.

§ 2. L'administrateur des biens **communiquant tous les ans un rapport écrit** au juge de paix, à la personne protégée, à sa personne de confiance et

administrateur de la personne. Le juge de paix peut dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants :

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur, ou sa raison sociale et son siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et de sa personne de confiance;

3° un relevé des actes pour lesquels l'administrateur a assisté la personne protégée.

Si le juge de paix a désigné plusieurs administrateurs des biens, il détermine de quelle manière ils doivent faire ce rapport écrit.

§ 3. Le juge de paix marque son approbation au bas du rapport. Les remarques ou observations éventuelles dont l'administrateur doit tenir compte à l'avenir lui sont transmises.

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

§ 4. Le Roi établit un modèle de rapport.

Art. 25

Art. 498/4. Dans le mois de la cessation de sa mission, l'administrateur remet un rapport définitif établi conformément à l'article 498/3, § 1er, alinéa 3, et/ou à l'article 498/3, § 2, alinéa 2, au juge de paix, à la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin, ou au nouvel administrateur. Dans ce dernier cas, le rapport est également remis à la personne protégée et à sa personne de confiance. Le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

à son administrateur de la personne. Le juge de paix peut dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants :

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur, ou sa raison sociale et son siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et de sa personne de confiance;

3° un relevé des actes pour lesquels l'administrateur a assisté la personne protégée.

Si le juge de paix a désigné plusieurs administrateurs des biens, il détermine de quelle manière ils doivent faire ce rapport écrit.

§ 3. Le juge de paix **vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8 et dans l'affirmative, approuve le rapport**. Les remarques ou observations éventuelles dont l'administrateur doit tenir compte à l'avenir lui sont **notifiées**.

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

§ 4. Le Roi établit un modèle de rapport.

Art. 25

Art. 498/4. Dans le mois de la cessation de sa mission, l'administrateur **communiqu**e un rapport définitif établi conformément à l'article 498/3, § 1er, alinéa 3, et/ou à l'article 498/3, § 2, alinéa 2, au juge de paix, à la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin, ou au nouvel administrateur. Dans ce dernier cas, le rapport est également **communiqué** à la personne protégée et à sa personne de confiance. Le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Il est dressé un procès-verbal constatant l'approbation ou la non-approbation du rapport. Le cas échéant, il est fait mention du motif du refus d'approbation du rapport.

Toute approbation du rapport définitif antérieure à la date du procès-verbal prévu à l'alinéa 2 est nulle.

Le rapport et le procès-verbal sont versés au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

Art. 26

Art. 499/6. Au plus tard un mois après avoir accepté sa désignation, l'administrateur de la personne fait rapport au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance, sur le cadre de vie de la personne protégée. Le juge de paix peut le dispenser de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Au plus tard un mois après avoir accepté sa désignation, l'administrateur des biens rédige un rapport concernant la situation patrimoniale et les sources de revenus de la personne protégée et le transmet au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance. Le juge de paix peut le dispenser de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur de l'obligation visée aux alinéas 1er et 2, eu égard à l'étendue de sa mission.

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

Le Roi établit un modèle de rapport écrit.

Art. 27

Le juge de paix vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8. En fonction du résultat, il approuve le rapport ou le refuse. Le cas échéant, il est fait mention du motif de refus de consentir au rapport.

[...]

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

Art. 26

Art. 499/6. Au plus tard **six semaines après la notification de la décision dans laquelle une mesure de protection de la personne a été ordonnée**, l'administrateur de la personne **communique son rapport** au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance, sur le cadre de vie de la personne protégée. Le juge de paix peut le dispenser de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Au plus tard **six semaines après la notification de la décision dans laquelle une mesure de protection des biens a été ordonnée**, l'administrateur des biens rédige un rapport concernant la situation patrimoniale et les sources de revenus de la personne protégée et le **communique** au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance. Le juge de paix peut le dispenser de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur de l'obligation visée aux alinéas 1er et 2, eu égard à l'étendue de sa mission.

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

Le Roi établit un modèle de rapport écrit.

Art. 27

Art. 499/7 § 1er. Sans préjudice des dispositions de lois particulières, l'administrateur de la personne doit être spécialement autorisé par le juge de paix pour :

1° changer la résidence de la personne protégée;
2° exercer les droits prévus par la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, conformément à l'article 14, § 2, de la loi précitée;

3° représenter la personne protégée en justice en demandant dans les procédures et actes.

Le juge de paix peut donner l'autorisation visée à l'alinéa 1er, 2°, pour l'exercice de tous les droits liés à un traitement médical déterminé.

Par dérogation à l'alinéa 1er, 2°, l'administrateur compétent pour intervenir en vertu de la loi du 22 août 2002 peut, en cas d'urgence, exercer sans autorisation préalable particulière du juge de paix les droits énumérés dans la loi précitée. Il informe sans délai le juge de paix, la personne de confiance et l'administrateur des biens de son intervention.

§ 2. L'administrateur des biens doit être spécialement autorisé par le juge de paix pour :

1° aliéner les biens de la personne protégée, hormis les fruits et objets de rebut, sauf dans le cadre de la gestion confiée à un établissement visé à l'article 499/5, alinéa 2;

2° emprunter;

3° hypothéquer ou donner en gage les biens de la personne protégée ou autoriser la radiation d'une inscription hypothécaire, avec ou sans quittance, et d'une transcription d'une ordonnance de saisie-exécution sans paiement et de la dispense d'inscription d'office;

4° conclure un bail à ferme, un bail commercial ou un bail à loyer de plus de neuf ans, ainsi que pour renouveler un bail commercial;

5° renoncer à une succession ou à un legs universel ou à titre universel ou l'accepter, ce qui ne pourra se faire que sous bénéfice d'inventaire. Le juge de paix peut, par une ordonnance motivée, octroyer l'autorisation d'accepter une succession, un legs universel ou à titre universel purement et simplement, compte tenu de la nature et de la consistance du

Art. 499/7 § 1er. Sans préjudice des dispositions de lois particulières, l'administrateur de la personne doit être spécialement autorisé par le juge de paix pour :

1° changer la résidence de la personne protégée;

[...]

3° représenter la personne protégée en justice en demandant dans les procédures et actes.

[...]

[...]

§ 2. L'administrateur des biens doit être spécialement autorisé par le juge de paix pour :

1° aliéner les biens de la personne protégée, hormis les fruits et objets de rebut, sauf dans le cadre de la gestion confiée à un établissement visé à l'article 499/5, alinéa 2;

2° emprunter;

3° hypothéquer ou donner en gage les biens de la personne protégée ou autoriser la radiation d'une inscription hypothécaire, avec ou sans quittance, et d'une transcription d'une ordonnance de saisie-exécution sans paiement et de la dispense d'inscription d'office;

4° conclure un bail à ferme, un bail commercial ou un bail à loyer de plus de neuf ans, ainsi que pour renouveler un bail commercial;

5° renoncer à une succession ou à un legs universel ou à titre universel ou l'accepter, ce qui ne pourra se faire que sous bénéfice d'inventaire. Le juge de paix peut, par une ordonnance motivée, octroyer l'autorisation d'accepter une succession, un legs universel ou à titre universel purement et simplement, compte tenu de la nature et de la consistance du patrimoine hérité et pour autant

patrimoine hérité et pour autant que les bénéfices soient manifestement supérieurs aux charges du patrimoine hérité;

6° accepter une donation ou un legs à titre particulier;

7° représenter la personne protégée en justice en demandant dans les procédures et actes, sauf pour :

- les procédures et actes visés aux articles 1150, 1180, 1°, 1187, alinéa 2, et 1206 du Code judiciaire;

- les constitutions de partie civile;

- les litiges relatifs aux contrats locatifs ou à l'occupation sans titre ni droit, et

- les demandes d'application de la législation sociale en faveur de la personne protégée;

8° conclure un pacte d'indivision;

9° acheter un bien immobilier;

10° transiger ou conclure une convention d'arbitrage;

11° continuer un commerce. L'administration du commerce peut être confiée à un administrateur spécial sous le contrôle de l'administrateur des biens. L'administrateur des biens spécial est désigné par le juge de paix. Le juge de paix peut à tout moment retirer son autorisation de continuer le commerce;

12° aliéner des souvenirs et autres objets à caractère personnel, même s'il s'agit d'objets de peu de valeur, sans préjudice de l'article 499/9;

13° acquiescer à une demande relative à des droits immobiliers;

14° autoriser les prestataires de services de paiement à apposer tout signe distinctif sur les instruments de paiement de la personne protégée;

15° conclure un pacte successoral autorisé par la loi, en qualité d'héritier présomptif, ledit pacte ne pouvant toutefois emporter, dans le chef de la personne protégée, renonciation à des droits dans une succession non ouverte

Le retrait et le virement de sommes d'argent placées sur un compte de la personne protégée ne sont pas considérés comme une aliénation de biens pour l'application de l'alinéa 1er, 1°, pour

que les bénéfices soient manifestement supérieurs aux charges du patrimoine hérité;

6° accepter une donation ou un legs à titre particulier;

7° représenter la personne protégée en justice en demandant dans les procédures et actes, sauf pour :

- les procédures et actes visés aux articles 1150, 1180, 1°, 1187, alinéa 2, et 1206 du Code judiciaire;

- les constitutions de partie civile;

- les litiges relatifs aux contrats locatifs ou à l'occupation sans titre ni droit, et

- les demandes d'application de la législation sociale en faveur de la personne protégée;

8° conclure un pacte d'indivision;

9° acheter un bien immobilier;

10° transiger ou conclure une convention d'arbitrage;

11° continuer un commerce. L'administration du commerce peut être confiée à un administrateur spécial sous le contrôle de l'administrateur des biens. L'administrateur des biens spécial est désigné par le juge de paix. Le juge de paix peut à tout moment retirer son autorisation de continuer le commerce;

12° aliéner des souvenirs et autres objets à caractère personnel, même s'il s'agit d'objets de peu de valeur, sans préjudice de l'article 499/9;

13° acquiescer à une demande relative à des droits immobiliers;

14° autoriser les prestataires de services de paiement à apposer tout signe distinctif sur les instruments de paiement de la personne protégée;

15° conclure un pacte successoral autorisé par la loi, en qualité d'héritier présomptif, ledit pacte ne pouvant toutefois emporter, dans le chef de la personne protégée, renonciation à des droits dans une succession non ouverte

Le retrait et le virement de sommes d'argent placées sur un compte de la personne protégée ne sont pas considérés comme une aliénation de biens pour l'application de l'alinéa 1er, 1°, pour

autant qu'ils remplissent les conditions fixées à l'article 499/4.

§ 3. Si un acte juridique ou un acte de procédure concerne aussi bien la personne que le patrimoine de la personne protégée, le juge de paix peut également autoriser l'administrateur à agir seul. S'il est seulement saisi par l'administrateur de la personne ou l'administrateur des biens, l'autre est entendu ou du moins convoqué par pli judiciaire. Cette convocation le rend partie à la cause. L'administrateur qui obtient l'autorisation informe sans délai l'autre administrateur de sa démarche.

§ 4. L'administrateur des biens peut être spécialement autorisé par le juge de paix pour disposer par donation si la personne protégée est incapable d'exprimer sa volonté et si la volonté de donner ressort expressément de la déclaration visée à l'article 496, alinéa 2, ou de déclarations écrites ou orales antérieures de la personne protégée, formulées à un moment où elle était capable d'exprimer sa volonté. La donation doit être en rapport avec le patrimoine de la personne protégée et ne peut en outre menacer d'indigence ni celle-ci ni ses créanciers d'aliments. Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Art. 28

Art. 499/10. A l'exception du conjoint, l'administrateur ne peut acquérir les biens de la personne protégée, ni directement ni par personne interposée, sauf moyennant l'autorisation spéciale du juge de paix, accordée conformément à la procédure prévue à l'article 1250 du Code judiciaire ou en vertu de la loi du 16 mai 1900 apportant des modifications au régime successoral des petits héritages, en vertu de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité, ou dans le cadre d'un partage judiciaire ou amiable approuvé conformément à l'article 1206 du Code judiciaire. Il ne peut prendre à bail les biens de la personne protégée qu'avec l'autorisation du juge

autant qu'ils remplissent les conditions fixées à l'article 499/4.

§ 3. Si un acte juridique ou un acte de procédure concerne aussi bien la personne que le patrimoine de la personne protégée, le juge de paix peut également **autoriser un administrateur** à agir seul. [...] L'administrateur qui obtient l'autorisation informe sans délai l'autre administrateur de sa démarche.

§ 4. L'administrateur des biens peut être spécialement autorisé par le juge de paix pour disposer par donation si la personne protégée est incapable d'exprimer sa volonté et si la volonté de donner ressort expressément de la déclaration visée à l'article 496, alinéa 2, ou de déclarations écrites ou orales antérieures de la personne protégée, formulées à un moment où elle était capable d'exprimer sa volonté. La donation doit être en rapport avec le patrimoine de la personne protégée et ne peut en outre menacer d'indigence ni celle-ci ni ses créanciers d'aliments. [...]

Art. 28

Art. 499/10. A l'exception du conjoint, l'administrateur ne peut acquérir les biens de la personne protégée, ni directement ni par personne interposée, sauf moyennant l'autorisation spéciale du juge de paix, accordée conformément à la procédure prévue à la **quatrième partie, livre IV, chapitre X, section 1ère, du Code judiciaire** ou en vertu de la loi du 16 mai 1900 apportant des modifications au régime successoral des petits héritages, en vertu de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité, ou dans le cadre d'un partage judiciaire ou amiable approuvé conformément à l'article 1206 du Code judiciaire. Il ne peut prendre à bail les biens de la personne protégée qu'avec

de paix, obtenue sur requête écrite. Dans ce cas, le juge de paix détermine dans son ordonnance les conditions de cette location et les garanties spéciales liées au bail ainsi consenti.

Art. 29

Art. 499/11. Si aucun administrateur de la personne chargé de décider de la résidence de la personne protégée n'a été désigné, cette résidence ne peut être modifiée que moyennant l'approbation de l'administrateur des biens. En cas de refus, la personne protégée ou toute personne intéressée peut s'adresser au juge de paix, conformément à la procédure prévue à l'article 1252 du Code judiciaire. Le juge de paix statue sur l'intérêt de la personne protégée.

Art. 30

Art. 499/14. § 1er. Le juge de paix détermine le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles l'administrateur de la personne fait rapport.

A défaut d'indications dans l'ordonnance visée à l'article 492/1, § 1er, l'administrateur fait, tous les ans, rapport par écrit au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance et à son administrateur des biens. Le juge de paix peut dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, si celle-ci n'est pas en mesure d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants :

- 1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur, ou sa dénomination et son siège social;
- 2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et de sa personne de confiance;
- 3° le cadre de vie de la personne protégée;
- 4° les mesures prises par l'administrateur pour améliorer le bien-être de la personne protégée;

l'autorisation du juge de paix, obtenue sur requête écrite. Dans ce cas, le juge de paix détermine dans son ordonnance les conditions de cette location et les garanties spéciales liées au bail ainsi consenti.

Art. 29

Art. 499/11. Si aucun administrateur de la personne chargé de décider de la résidence de la personne protégée n'a été désigné, cette résidence ne peut être modifiée que moyennant l'approbation de l'administrateur des biens. En cas de refus, la personne protégée ou toute personne intéressée peut s'adresser au juge de paix [...] Le juge de paix statue sur l'intérêt de la personne protégée.

Art. 30

Art. 499/14. § 1er. Le juge de paix détermine le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles l'administrateur de la personne fait rapport.

A défaut d'indications dans l'ordonnance visée à l'article 492/1, § 1er, l'administrateur **communique tous les ans un rapport écrit** au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance et à son administrateur des biens. Le juge de paix peut dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, si celle-ci n'est pas en mesure d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants :

- 1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur, ou sa dénomination et son siège social;
- 2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et de sa personne de confiance;
- 3° le cadre de vie de la personne protégée;
- 4° les mesures prises par l'administrateur pour améliorer le bien-être de la personne protégée;

5° la manière dont l'administrateur a associé la personne protégée et, le cas échéant, sa personne de confiance et son administrateur des biens à l'accomplissement de sa mission et a tenu compte de leur opinion;

6° le cas échéant, la manière dont l'administrateur a tenu compte des remarques que le juge de paix a formulées lors d'un rapport précédent.

Le juge de paix marque son approbation au bas du rapport. Les remarques ou observations éventuelles dont l'administrateur de la personne doit tenir compte à l'avenir lui sont transmises.

§ 2. L'administrateur des biens remet annuellement un rapport écrit au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance et son administrateur de la personne. Le juge de paix peut cependant dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, si celle-ci n'est pas en mesure d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants :

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur, ou sa dénomination et son siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et, le cas échéant, de sa personne de confiance;

3° les comptes, contenant au moins un résumé de l'état du patrimoine géré au début et à la fin de cette période;

4° la manière dont l'administrateur a associé la personne protégée et, le cas échéant, son administrateur de la personne et sa personne de confiance à l'exercice de sa mission et a tenu compte de leur opinion;

5° les conditions de vie matérielles de la personne protégée;

6° le cas échéant, la manière dont l'administrateur a tenu compte des remarques que le juge de paix a formulées lors d'un rapport précédent.

5° la manière dont l'administrateur a associé la personne protégée et, le cas échéant, sa personne de confiance et son administrateur des biens à l'accomplissement de sa mission et a tenu compte de leur opinion;

6° le cas échéant, la manière dont l'administrateur a tenu compte des remarques que le juge de paix a formulées lors d'un rapport précédent.

Le juge de paix **vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8 et dans l'affirmative, il approuve le rapport.** Les remarques ou observations éventuelles dont l'administrateur de la personne doit tenir compte à l'avenir lui sont **notifiées**.

§ 2. L'administrateur des biens **communique tous les ans un rapport écrit** au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance et son administrateur de la personne. Le juge de paix peut cependant dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, si celle-ci n'est pas en mesure d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants :

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur, ou sa dénomination et son siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et, le cas échéant, de sa personne de confiance;

3° les comptes, contenant au moins un résumé de l'état du patrimoine géré au début et à la fin de cette période;

4° la manière dont l'administrateur a associé la personne protégée et, le cas échéant, son administrateur de la personne et sa personne de confiance à l'exercice de sa mission et a tenu compte de leur opinion;

5° les conditions de vie matérielles de la personne protégée;

6° le cas échéant, la manière dont l'administrateur a tenu compte des remarques que le juge de paix a formulées lors d'un rapport précédent.

Il est joint au rapport une photocopie du dernier extrait de compte destinée à étayer les soldes qui y sont mentionnés ainsi que, le cas échéant, une attestation de l'organisme financier relative aux capitaux placés.

L'administrateur tient une comptabilité simplifiée portant au minimum sur les mouvements des disponibilités en espèces et en comptes. Le juge de paix peut toutefois, eu égard à la nature et à l'étendue du patrimoine à gérer, dispenser l'administrateur de cette obligation.

Le juge de paix approuve le rapport dans un procès-verbal. Il peut y formuler des réserves et des remarques dont l'administrateur doit tenir compte.

S'il existe des indices sérieux de manquements dans les comptes ou s'il existe une certaine complexité dans les comptes, le juge de paix peut désigner un expert technique chargé de lui donner un avis d'ordre technique sur le compte. Le juge de paix peut mettre les frais du conseiller technique à charge de l'administrateur si celui-ci a manifestement failli à son obligation de rapport ou dans l'exercice de sa mission.

Si le juge de paix a désigné plusieurs administrateurs, il fixe la manière dont ceux-ci font le rapport visé à l'alinéa 2.

§ 3. Le rapport et le procès-verbal sont joints au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

§ 4. Le Roi détermine un modèle de rapport écrit et de comptabilité simplifiée.

Art. 31

Art. 499/15. L'administrateur des biens peut, au cours de l'administration, demander au juge de paix de désigner un administrateur ad hoc chargé de contrôler les comptes de l'administration déjà déposés et, le cas échéant, d'en accorder la décharge au nom de la personne protégée. La procédure prévue à l'article 1250 du

Une copie du premier et du dernier extraits de compte de la période concernée par le rapport, destinée à étayer les soldes qui y sont mentionnés ainsi que, le cas échéant, une attestation de l'organisme financier relative aux capitaux placés sont communiqués en même temps que le rapport.

L'administrateur tient une comptabilité simplifiée portant au minimum sur les mouvements des disponibilités en espèces et en comptes. Le juge de paix peut toutefois, eu égard à la nature et à l'étendue du patrimoine à gérer, dispenser l'administrateur de cette obligation.

Le juge de paix vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8 et dans l'affirmative, il approuve le rapport. Il peut y formuler des réserves et des remarques dont l'administrateur doit tenir compte.

S'il existe des indices sérieux de manquements dans les comptes ou s'il existe une certaine complexité dans les comptes, le juge de paix peut désigner un expert technique chargé de lui donner un avis d'ordre technique sur le compte. Le juge de paix peut mettre les frais du conseiller technique à charge de l'administrateur si celui-ci a manifestement failli à son obligation de rapport ou dans l'exercice de sa mission.

Si le juge de paix a désigné plusieurs administrateurs, il fixe la manière dont ceux-ci font le rapport visé à l'alinéa 2.

§ 3. **Le rapport est joint** au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

§ 4. Le Roi détermine un modèle de rapport écrit et de comptabilité simplifiée.

Art. 31

Art. 499/15. L'administrateur des biens peut, au cours de l'administration, demander au juge de paix de désigner un administrateur ad hoc chargé de contrôler les comptes de l'administration déjà déposés et, le cas échéant, d'en accorder la décharge au nom de la personne protégée. [...].

Code judiciaire est d'application. Les frais éventuels sont à charge de l'administrateur.

Art. 32

Art. 499/17. § 1er. Si le juge de paix met fin à la mission de l'administrateur de la personne par une ordonnance visée aux articles 492/4, alinéa 1er, ou 496/7 ou si la mesure de protection judiciaire prend fin de plein droit conformément à l'article 492/4, alinéa 3, le juge de paix charge l'administrateur de la personne de déposer au greffe, dans le mois de la date de la cessation de sa mission mentionnée dans l'ordonnance, un rapport final, établi conformément à l'article 499/14, § 1er.

L'ordonnance visée à l'alinéa 1er oblige également l'administrateur à transmettre une copie du rapport final à la personne protégée, à la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin ou au nouvel administrateur de la personne, ainsi que, le cas échéant, à l'administrateur des biens et à la personne de confiance. Le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur de la personne de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Le juge de paix précise également dans son ordonnance, le jour où et l'heure à laquelle l'administrateur, la personne protégée, la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin ou le nouvel administrateur de la personne, ainsi que, le cas échéant, l'administrateur des biens et la personne de confiance doivent comparaître en chambre du conseil. L'ordonnance leur est notifiée par pli judiciaire.

Aux jour et heure fixés, il est établi un procès-verbal constatant ou non que le rapport a été remis et approuvé.

Toute approbation du rapport antérieure à la date du procès-verbal prévu à l'alinéa 4 est nulle.

§ 2. Si le juge de paix met fin à la mission de l'administrateur des biens par une ordonnance visée aux articles 492/4, alinéa 1er, ou 496/7 ou si la mesure de protection judiciaire prend fin de

Les frais éventuels sont à charge de l'administrateur.

Art. 32

Art. 499/17. L'administrateur communique dans le mois de la fin de sa mission un rapport final établi conformément à l'article 499/14, § 1er, alinéa 3 et/ou à l'article 499/14, § 2, alinéa 2, au juge de paix, à la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin ou au nouvel administrateur. Dans le dernier cas, le rapport est également communiqué à la personne protégée et à sa personne de confiance.

Le juge de paix vérifie que le rapport satisfait aux conditions visées à l'article 497/8 et en fonction du résultat, il approuve le rapport ou le refuse. Le cas échéant, il est fait mention du motif de refus d'approuver le rapport.

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

S'il donne lieu à des contestations, le compte est rendu en justice conformément aux articles 1358 et suivants du Code judiciaire.

plein droit conformément à l'article 492/4, alinéa 3, le juge de paix charge l'administrateur des biens de déposer au greffe, dans le mois de la date de la cessation de sa mission mentionnée dans l'ordonnance, un rapport final établi conformément à l'article 499/14, § 2, ainsi qu'une liste de biens mobiliers en sa possession et qui doivent être remis à l'ayant droit.

Si le juge paix met fin à la mission d'un des administrateurs des biens qui ont été désignés conformément à l'article 496/4, § 2, il précise dans son ordonnance les modalités selon lesquelles le rapport final visé à l'alinéa 1er doit être fait.

L'ordonnance visée à l'alinéa 1er oblige également l'administrateur à transmettre une copie du rapport final et de la liste de biens mobiliers en sa possession et qui doivent être remis à l'ayant droit à la personne protégée, à la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin ou au nouvel administrateur de ses biens, ainsi que, le cas échéant, à l'administrateur de la personne et à la personne de confiance. Le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur des biens de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Le juge de paix précise également dans son ordonnance, le jour où et l'heure à laquelle l'administrateur, la personne protégée, la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin ou le nouvel administrateur de ses biens, ainsi que, le cas échéant, l'administrateur de la personne et la personne de confiance doivent comparaître en chambre du conseil. L'ordonnance leur est notifiée par pli judiciaire.

Aux jour et heure fixés, il est établi un procès-verbal constatant ou non la reddition du compte, son approbation et la décharge donnée à l'administrateur sortant pour les comptes n'ayant pas encore fait l'objet d'une décharge, conformément à l'article 499/15. Le procès-verbal est cosigné par les parties comparantes, le juge de paix et le greffier en chef.

Toute approbation du compte définitif antérieure à la date du procès-verbal prévu à l'alinéa 4 est nulle.

S'il donne lieu à des contestations, le compte est rendu en justice conformément aux articles 1358 et suivants du Code judiciaire.

§ 3. Le rapport et le procès-verbal sont versés au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

Art. 33

Art. 499/18. Tant que le compte définitif n'a pas été approuvé, aucun contrat valable ne peut être conclu entre la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin et l'ancien administrateur de ses biens.

Sur production d'une copie certifiée conforme par le greffier du procès-verbal dressé, conformément à l'article 499/17, § 2, alinéa 4, le nouvel administrateur des biens ou la personne anciennement protégée donne la mainlevée de la garantie fournie par l'administrateur pour sûreté de sa gestion.

Art. 34

Art. 499/19. § 1er. La mission de l'administrateur prend fin au moment du décès de la personne protégée.

§ 2. En cas de décès de la personne protégée pendant la durée de l'administration, le juge de paix peut, par dérogation au § 1er, autoriser, d'office ou à la demande de l'administrateur, de la personne de confiance ou de toute personne intéressée ainsi que du procureur du Roi, l'administrateur des biens, en l'absence d'héritiers qui se seraient signalés auprès de cet administrateur, à poursuivre sa mission jusqu'à deux mois au maximum après ce décès.

Dans ce cas, les compétences de l'administrateur se limitent au paiement des rémunérations et des indemnités visées à l'article 497/5 du Code civil, des frais funéraires et des autres créances

Art. 33

Art. 499/18. Tant que le rapport visé à l'article 499/17, alinéa 1er, n'a pas été approuvé et communiqué conformément à cette disposition, aucun contrat valable ne peut être conclu entre la personne à l'égard de laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin et l'ancien administrateur de ses biens et l'article 908 reste d'application.

Le nouvel administrateur des biens ou la personne anciennement protégée ne peut donner la mainlevée de la garantie fournie par l'administrateur comme caution de sa gestion au plus tôt qu'après que le rapport visé à l'article 499/17, alinéa 1er, a été approuvé et communiqué conformément à la présente disposition.

Art. 34

Art. 499/19. § 1er. La mission de l'administrateur prend fin au moment du décès de la personne protégée.

En cas de décès de la personne protégée pendant la durée de l'administration, le juge de paix peut, par dérogation au § 1er, autoriser, d'office ou à la demande de l'administrateur, de la personne de confiance ou de toute personne intéressée ainsi que du procureur du Roi, l'administrateur des biens, en l'absence d'héritiers qui se seraient signalés auprès de cet administrateur, à poursuivre sa mission jusqu'à six mois au maximum après ce décès.

Dans ce cas, les compétences de l'administrateur se limitent à la restitution éventuelle d'un bien loué par la personne en tant que résidence principale, en ce compris le droit de disposer de

privilégiées mentionnées aux articles 19 et 20 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, ainsi que des frais de séjour en maison de repos, pour autant que ceux-ci soient antérieurs au décès de la personne protégée.

Par dérogation à l'article 499/17, § 2, l'administrateur dépose, au cours de la période visée à l'alinéa 1er, son rapport et compte définitifs au greffe, où les héritiers de la personne protégée et le notaire chargé de la déclaration et du partage de la succession peuvent en prendre connaissance. Cette disposition s'applique sans préjudice de l'application des articles 1358 et suivants du Code judiciaire.

Art. 35

Art. 500/2. Par dérogation à l'article 499/14, le juge de paix fixe, dans le mois qui suit le moment où le rapport visé à l'article 499/6 a été versé au dossier administratif, après avoir entendu les parents, la personne protégée et sa personne de confiance, le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles les parents font rapport.

Art. 36

Art. 500/3. § 1er. Si les deux parents ont été désignés comme administrateurs, ils exercent conjointement l'administration.

A l'égard des tiers de bonne foi, chaque parent est réputé agir avec l'accord de l'autre parent quand il accomplit seul un acte concernant la gestion des biens de la personne protégée, sous réserve des exceptions prévues par la loi.

la garantie locative, et au paiement par prélèvement sur les avoirs de la succession des rémunérations et des indemnités visées à l'article 497/5, des frais funéraires et des autres créances privilégiées mentionnées aux articles 19 et 20 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, ainsi que des frais de séjour en maison de repos, pour autant que ceux-ci soient antérieurs au décès de la personne protégée.

La mission de l'administrateur prend fin en tous les cas au moment où le curateur entame sa mission sur la succession vacante ou au moment où un héritier se manifeste. L'administrateur communique cette information au juge de paix.

Par dérogation à l'article 499/17, alinéa 1er, § 2, l'administrateur **communique**, au cours de la période visée à l'alinéa 1er, son rapport et compte définitifs au greffe, où les héritiers de la personne protégée et le notaire chargé de la déclaration et du partage de la succession peuvent en prendre connaissance. Cette disposition s'applique sans préjudice de l'application des articles 1358 et suivants du Code judiciaire.

Art. 35

Art. 500/2. Par dérogation à l'article 499/14, le juge de paix fixe, **dans l'ordonnance où les père et mère sont désignés comme administrateurs de la personne protégée**, le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles les parents font rapport.

Art. 36

Art. 500/3. § 1er. Si les deux parents ont été désignés comme administrateurs, ils exercent conjointement l'administration.

A l'égard des tiers de bonne foi, chaque parent est réputé agir avec l'accord de l'autre parent quand il accomplit seul un acte concernant la gestion des biens de la personne protégée, sous réserve des exceptions prévues par la loi.

Les différends entre les parents sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée en privilégiant le recours à la médiation conformément aux articles 1724 à 1737 du Code Judiciaire et à défaut, conformément à la procédure prévue par l'article 1252 du Code judiciaire.

§ 2. Si un tiers est administrateur, les conflits entre ce tiers et les parents également désignés comme administrateurs sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée, conformément à la procédure prévue par l'article 1252 du Code judiciaire.

Art. 37

Art. 501. La personne à protéger ou protégée a le droit d'être soutenue, pendant toute la durée de l'administration, par une personne de confiance qu'elle a désignée personnellement.

L'homologation de la désignation de la personne de confiance s'effectue, sur requête écrite ou verbale adressée au juge de paix, par la personne protégée ou à protéger, par un tiers dans l'intérêt de celle-ci, ou par le procureur du Roi, au début ou au cours de l'administration. Le juge de paix s'assure au préalable de son acceptation et statue par une ordonnance spécialement motivée.

Si la personne désignée conformément aux articles 496 et 496/1 accepte la fonction de personne de confiance, le juge de paix homologue la désignation, à moins que des raisons graves tenant à l'intérêt de la personne protégée et précisées dans les motifs de l'ordonnance n'interdisent de suivre ce choix.

Si la personne protégée n'a pas désigné personnellement de personne de confiance, le juge de paix peut examiner la possibilité d'homologuer néanmoins la désignation d'une personne de confiance, conformément aux alinéas 2 et 3, ou peut désigner d'office une personne de confiance.

L'article 1246 du Code judiciaire est d'application.

Ne peuvent être désignés comme personne de confiance :

Les différends entre les parents sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée **après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties, conformément à l'article 1247 du Code judiciaire** prévue par l'article 1252 du Code judiciaire.

§ 2. § 2. Si un tiers est administrateur, les conflits entre ce tiers et les parents également désignés comme administrateurs sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée [...].

Art. 37

Art. 501. La personne à protéger ou protégée a le droit d'être soutenue, pendant toute la durée de l'administration, par une personne de confiance qu'elle a désignée personnellement.

L'homologation de la désignation de la personne de confiance s'effectue, sur requête écrite ou verbale adressée au juge de paix, par la personne protégée ou à protéger, par un tiers dans l'intérêt de celle-ci, ou par le procureur du Roi, au début ou au cours de l'administration. Le juge de paix s'assure au préalable de son acceptation et statue par une ordonnance spécialement motivée.

Si la personne désignée conformément aux articles 496 et 496/1 accepte la fonction de personne de confiance, le juge de paix homologue la désignation, à moins que des raisons graves tenant à l'intérêt de la personne protégée et précisées dans les motifs de l'ordonnance n'interdisent de suivre ce choix.

Si la personne protégée n'a pas désigné personnellement de personne de confiance, le juge de paix peut examiner la possibilité d'homologuer néanmoins la désignation d'une personne de confiance, conformément aux alinéas 2 et 3, ou peut désigner d'office une personne de confiance.

[...]

Ne peuvent être désignés comme personne de confiance :

- 1° l'administrateur de la personne protégée;
- 2° les personnes à l'égard desquelles a été prise une mesure de protection judiciaire ou extrajudiciaire;
- 3° les personnes morales;
- 4° les personnes qui, conformément à l'article 32 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, sont totalement déchues de l'autorité parentale;
- 5° si l'administration est exercée par les deux parents ou par l'un des deux, un parent de la personne protégée jusqu'au deuxième degré.

Toutefois, dans des circonstances exceptionnelles, le juge de paix peut déroger, par une ordonnance spécialement motivée, à l'alinéa 6, 5°, s'il constate que cela sert l'intérêt de la personne protégée.

Le juge de paix peut refuser la désignation de la personne de confiance sur la base de son extrait de casier judiciaire.

Il peut, dans l'intérêt de la personne protégée, désigner plusieurs personnes de confiance.

Le cas échéant, il précise les compétences des différentes personnes de confiance ainsi que les modalités d'exercice de leur compétence.

Art. 38

Art. 501/1. La personne protégée peut renoncer à tout moment au soutien de la personne de confiance ou désigner une autre personne de confiance. La procédure est introduite par requête écrite ou orale.

L'article 1246 du Code judiciaire est d'application.

Le juge de paix peut, dans l'intérêt de la personne à protéger, décider à tout moment, par ordonnance motivée, soit d'office, soit à la demande d'un administrateur ou du procureur du Roi, que la personne de confiance ne peut plus exercer sa fonction.

Art. 39

- 1° l'administrateur de la personne protégée;
- 2° les personnes à l'égard desquelles a été prise une mesure de protection judiciaire ou extrajudiciaire;
- 3° les personnes morales;
- 4° les personnes qui, conformément à l'article 32 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, sont totalement déchues de l'autorité parentale;
- 5° si l'administration est exercée par les deux parents ou par l'un des deux, un parent de la personne protégée jusqu'au deuxième degré.

Toutefois, dans des circonstances exceptionnelles, le juge de paix peut déroger, par une ordonnance spécialement motivée, à l'alinéa 6, 5°, s'il constate que cela sert l'intérêt de la personne protégée.

Le juge de paix peut refuser la désignation de la personne de confiance sur la base de son extrait de casier judiciaire.

Il peut, dans l'intérêt de la personne protégée, désigner plusieurs personnes de confiance.

Le cas échéant, il précise les compétences des différentes personnes de confiance ainsi que les modalités d'exercice de leur compétence.

Art. 38

Art. 501/1. La personne protégée peut renoncer à tout moment au soutien de la personne de confiance ou désigner une autre personne de confiance. La procédure est introduite par requête écrite ou orale.

[...]

Le juge de paix peut, dans l'intérêt de la personne à protéger, décider à tout moment, par ordonnance motivée, soit d'office, soit à la demande d'un administrateur ou du procureur du Roi, que la personne de confiance ne peut plus exercer sa fonction.

Art. 39

Art. 501/3. Les litiges entre la personne de confiance et la personne protégée ou un des administrateurs et entre personnes de confiance, sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée après avoir tenté de rapprocher le point de vue des parties conformément à l'article 1247 du Code judiciaire.

Art. 40

Art. 905. Sans préjudice des articles 903 et 904, la personne qui, sur la base de l'article 492/1, a été déclarée incapable de disposer, soit par donation entre vifs, soit par testament, peut néanmoins le faire après y avoir été autorisée, à sa demande, par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

Le juge de paix juge de la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Lorsque, vertu de l'alinéa 1er, le juge de paix donne l'autorisation à la personne protégée de disposer par testament, celle-ci ne peut tester que par acte authentique, sans devoir en soumettre le projet au juge de paix.

Par dérogation à l'alinéa 3, le juge de paix peut autoriser que le testament soit reçu en la forme internationale lorsque les conditions de forme du testament authentique visées à l'article 972 ne peuvent être remplies en raison de l'inaptitude physique de la personne protégée.

Le juge de paix peut en outre refuser l'autorisation de disposer par donation si la donation menace d'indigence la personne protégée ou ses créanciers d'aliments.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Art. 41

Art. 908. L'administrateur visé au livre 1er, titre XI, chapitre II/1, et quiconque exerce un mandat judiciaire, ne peuvent recevoir de don ou de legs de la personne protégée ou de la personne à l'égard de laquelle ils exercent ce mandat. [2 ...]2

Art. 40

Art. 905. Sans préjudice des articles 903 et 904, la personne qui, sur la base de l'article 492/1, a été déclarée incapable de disposer, soit par donation entre vifs, soit par testament, peut néanmoins le faire après y avoir été autorisée, à sa demande, par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

Le juge de paix juge de la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Lorsque, vertu de l'alinéa 1er, le juge de paix donne l'autorisation à la personne protégée de disposer par testament, celle-ci ne peut tester que par acte authentique, sans devoir en soumettre le projet au juge de paix.

Par dérogation à l'alinéa 3, le juge de paix peut autoriser que le testament soit reçu en la forme internationale lorsque les conditions de forme du testament authentique visées à l'article 972 ne peuvent être remplies en raison de l'inaptitude physique de la personne protégée.

Le juge de paix peut en outre refuser l'autorisation de disposer par donation si la donation menace d'indigence la personne protégée ou ses créanciers d'aliments.

[...]

Art. 41

Art. 908. L'administrateur visé au livre 1er, titre XI, chapitre II/1, et toute personne exerçant un mandat judiciaire ne pourront pas profiter des dispositions entre vifs ou testamentaires que la personne protégée ou la personne à l'égard de laquelle ce mandat est exercé aurait pu faire en

Les exceptions prévues à l'article 909, alinéa 3, 2° et 3°, sont applicables par analogie.

leur faveur au cours de la protection judiciaire ou de ce mandat. Cette disposition n'est pas applicable aux personnes mentionnées à l'article 496, alinéa 1er, et à l'article 909, alinéa 3, 2° et 3°.

Art. 42

Art. 1100/2. § 1er. Un mineur ne peut être partie à un pacte successoral qu'en qualité d'héritier présomptif, ledit pacte ne pouvant toutefois emporter, dans le chef du mineur, renonciation à des droits dans une succession non ouverte. L'article 410, § 1er, 10° est d'application.

Art. 42

Art. 1100/2. § 1er. Un mineur ne peut être partie à un pacte successoral qu'en qualité d'héritier présomptif, ledit pacte ne pouvant toutefois emporter, dans le chef du mineur, renonciation à des droits dans une succession non ouverte. L'article 410, § 1er, 10° est d'application.

§ 2. La personne qui, sur la base de l'article 492/1, § 2, a été déclarée incapable de conclure un pacte successoral, peut néanmoins conclure le pacte, avec tous les effets qui s'y attachent, après y avoir été autorisée, à sa demande, par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire. Le juge de paix juge de la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté. Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

§ 2. La personne qui, sur la base de l'article 492/1, § 2, a été déclarée incapable de conclure un pacte successoral, peut néanmoins conclure le pacte, avec tous les effets qui s'y attachent, après y avoir été autorisée, à sa demande, par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire. Le juge de paix juge de la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté. [...]

A défaut de l'autorisation visée à l'alinéa 1er, la personne protégée ne peut être partie à un pacte successoral qu'en qualité d'héritier présomptif, ledit pacte ne pouvant toutefois emporter, dans le chef de la personne protégée, renonciation à des droits dans une succession non ouverte. L'article 499/7, § 2, 15° est d'application.

A défaut de l'autorisation visée à l'alinéa 1er, la personne protégée ne peut être partie à un pacte successoral qu'en qualité d'héritier présomptif, ledit pacte ne pouvant toutefois emporter, dans le chef de la personne protégée, renonciation à des droits dans une succession non ouverte. L'article 499/7, § 2, 15° est d'application.

Art. 43

Art. 1397/1. La personne protégée déclarée incapable de conclure un contrat de mariage en vertu de l'article 492/1 peut conclure un contrat de mariage et modifier son régime matrimonial après avoir obtenu, à sa demande, l'autorisation du juge de paix sur la base du projet rédigé par le notaire.

Art. 43

Art. 1397/1. La personne protégée déclarée incapable de conclure un contrat de mariage en vertu de l'article 492/1 peut conclure un contrat de mariage et modifier son régime matrimonial après avoir obtenu, à sa demande, l'autorisation du juge de paix sur la base du projet rédigé par le notaire.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

[...]

Dans des cas particuliers, le juge de paix peut autoriser l'administrateur à agir seul, ou l'autoriser à assister la personne protégée. La procédure prévue à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application. Une copie du projet d'acte notarié est jointe à la requête.

Art. 44

Art. 1426. § 1. Si l'un des époux fait preuve d'incapacité dans la gestion tant du patrimoine commun que de son patrimoine propre ou met en péril les intérêts de la famille, l'autre époux peut demander que tout ou partie des pouvoirs de gestion lui soit retiré.

Le tribunal de la famille peut confier cette gestion, soit au demandeur, soit à un tiers qu'il désigne.

Cette décision peut être révoquée si les motifs qui l'ont justifiée cessent d'exister.

§ 2. Toute décision judiciaire retirant à l'un des époux ses pouvoirs de gestion ou lui rendant ces pouvoirs est notifiée par le greffier à l'officier de l'état civil du lieu où le mariage a été célébré; celui-ci en fera mention en marge de l'acte de mariage.

Si le mariage n'a pas été célébré en Belgique, la décision sera notifiée à l'officier de l'état civil du premier district de Bruxelles qui la transcrit dans le registre des actes de mariage.

§ 3. Si l'époux à qui la gestion est retirée ou rendue est commerçant, le greffier en avise la Banque-Carrefour des Entreprises.

§ 4. L'article 1249 du Code judiciaire est applicable.

Art. 45

Art. 1475. § 1er. Par "cohabitation légale", il y a lieu d'entendre la situation de vie commune de

Dans des cas particuliers, le juge de paix peut autoriser l'administrateur à agir seul, ou l'autoriser à assister la personne protégée. [...] Une copie du projet d'acte notarié est jointe à la requête.

Art. 44

Art. 1426. § 1. Si l'un des époux fait preuve d'incapacité dans la gestion tant du patrimoine commun que de son patrimoine propre ou met en péril les intérêts de la famille, l'autre époux peut demander que tout ou partie des pouvoirs de gestion lui soit retiré.

Le tribunal de la famille peut confier cette gestion, soit au demandeur, soit à un tiers qu'il désigne.

Cette décision peut être révoquée si les motifs qui l'ont justifiée cessent d'exister.

§ 2. Toute décision judiciaire retirant à l'un des époux ses pouvoirs de gestion ou lui rendant ces pouvoirs est notifiée par le greffier à l'officier de l'état civil du lieu où le mariage a été célébré; celui-ci en fera mention en marge de l'acte de mariage.

Si le mariage n'a pas été célébré en Belgique, la décision sera notifiée à l'officier de l'état civil du premier district de Bruxelles qui la transcrit dans le registre des actes de mariage.

§ 3. Si l'époux à qui la gestion est retirée ou rendue est commerçant, le greffier en avise la Banque-Carrefour des Entreprises.

§ 4. L'article **1250** du Code judiciaire est applicable.

Art. 45

Art. 1475. § 1er. Par "cohabitation légale", il y a lieu d'entendre la situation de vie commune de

deux personnes ayant fait une déclaration au sens de l'article 1476.

§ 2. Pour pouvoir faire une déclaration de cohabitation légale, les deux parties doivent satisfaire aux conditions suivantes :

1° ne pas être liées par un mariage ou par une autre cohabitation légale;

2° être capables de contracter conformément aux articles 1123 et 1124.

La personne expressément déclarée incapable de faire une déclaration de cohabitation légale en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 10°, peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire à faire une déclaration de cohabitation légale.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Art. 46

Art. 1476. § 1er. Une déclaration de cohabitation légale est faite au moyen d'un écrit remis contre récépissé à l'officier de l'état civil du domicile commun.

Cet écrit contient les informations suivantes :

1° la date de la déclaration;

2° les noms, prénoms, lieu et date de naissance et signatures des deux parties;

3° le domicile commun;

4° la mention de la volonté des parties de cohabiter légalement;

5° la mention de ce que les deux parties ont pris connaissance préalablement du contenu des articles 1475 à 1479;

6° ...

deux personnes ayant fait une déclaration au sens de l'article 1476.

§ 2. Pour pouvoir faire une déclaration de cohabitation légale, les deux parties doivent satisfaire aux conditions suivantes :

1° ne pas être liées par un mariage ou par une autre cohabitation légale;

2° être capables de contracter conformément aux articles 1123 et 1124.

[...]

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Art. 46

Art. 1476. § 1er. Une déclaration de cohabitation légale est faite au moyen d'un écrit remis contre récépissé à l'officier de l'état civil du domicile commun.

Cet écrit contient les informations suivantes :

1° la date de la déclaration;

2° les noms, prénoms, lieu et date de naissance et signatures des deux parties;

3° le domicile commun;

4° la mention de la volonté des parties de cohabiter légalement;

5° la mention de ce que les deux parties ont pris connaissance préalablement du contenu des articles 1475 à 1479;

6° ...

L'officier de l'état civil vérifie si les deux parties satisfont aux conditions légales régissant la cohabitation légale et acte, dans l'affirmative, la déclaration dans le registre de la population.

(L'article 64, §§ 3 et 4, s'applique par analogie aux actes de l'état civil et aux preuves qui, le cas échéant, sont demandées afin de justifier qu'il est satisfait aux conditions légales.)

§ 2. La cohabitation légale prend fin lorsqu'une des parties se marie, décède ou lorsqu'il y est mis fin conformément au présent paragraphe.

Il peut être mis fin à la cohabitation légale, soit de commun accord par les cohabitants, soit unilatéralement par l'un des cohabitants au moyen d'une déclaration écrite qui est remise contre récépissé à l'officier de l'état civil conformément aux dispositions de l'alinéa suivant. Cet écrit contient les informations suivantes :

1° la date de la déclaration;

2° les noms, prénoms, lieux et dates de naissance des deux parties et les signatures des deux parties ou de la partie qui fait la déclaration;

3° le domicile des deux parties;

4° la mention de la volonté de mettre fin à la cohabitation légale.

La déclaration de cessation par consentement mutuel est remise à l'officier de l'état civil de la commune du domicile des deux parties ou, dans le cas où les parties ne sont pas domiciliées dans la même commune, à l'officier de l'état civil de la commune du domicile de l'une d'elles. Dans ce cas, l'officier de l'état civil notifie la cessation, dans les huit jours et par lettre recommandée, à l'officier de l'état civil de la commune du domicile de l'autre partie.

La déclaration unilatérale de cessation est remise à l'officier de l'état civil de la commune du domicile des deux parties ou, lorsque les parties ne sont pas domiciliées dans la même commune, à l'officier de l'état civil de la commune du domicile de la partie qui fait la déclaration. L'officier de l'état civil signifie la cessation à l'autre partie dans les huit jours et par exploit d'huissier de justice et, le cas échéant, il la notifie, dans le même délai et par lettre

L'officier de l'état civil vérifie si les deux parties satisfont aux conditions légales régissant la cohabitation légale et acte, dans l'affirmative, la déclaration dans le registre de la population.

(L'article 64, §§ 3 et 4, s'applique par analogie aux actes de l'état civil et aux preuves qui, le cas échéant, sont demandées afin de justifier qu'il est satisfait aux conditions légales.)

§ 2. La cohabitation légale prend fin lorsqu'une des parties se marie, décède ou lorsqu'il y est mis fin conformément au présent paragraphe.

Il peut être mis fin à la cohabitation légale, soit de commun accord par les cohabitants, soit unilatéralement par l'un des cohabitants au moyen d'une déclaration écrite qui est remise contre récépissé à l'officier de l'état civil conformément aux dispositions de l'alinéa suivant. Cet écrit contient les informations suivantes :

1° la date de la déclaration;

2° les noms, prénoms, lieux et dates de naissance des deux parties et les signatures des deux parties ou de la partie qui fait la déclaration;

3° de woonplaats van beide partijen;

4° la mention de la volonté de mettre fin à la cohabitation légale.

La déclaration de cessation par consentement mutuel est remise à l'officier de l'état civil de la commune du domicile des deux parties ou, dans le cas où les parties ne sont pas domiciliées dans la même commune, à l'officier de l'état civil de la commune du domicile de l'une d'elles. Dans ce cas, l'officier de l'état civil notifie la cessation, dans les huit jours et par lettre recommandée, à l'officier de l'état civil de la commune du domicile de l'autre partie.

La déclaration unilatérale de cessation est remise à l'officier de l'état civil de la commune du domicile des deux parties ou, lorsque les parties ne sont pas domiciliées dans la même commune, à l'officier de l'état civil de la commune du domicile de la partie qui fait la déclaration. L'officier de l'état civil signifie la cessation à l'autre partie dans les huit jours et par exploit d'huissier de justice et, le cas échéant, il la notifie, dans le même délai et

recommandée, à l'officier de l'état civil de la commune du domicile de l'autre partie.

En tout état de cause, les frais de la signification et de la notification doivent être payés préalablement par ceux qui font la déclaration.

L'officier de l'état civil acte la cessation de la cohabitation légale dans le registre de la population.

La personne expressément déclarée incapable de faire une déclaration de cohabitation légale en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 10°, peut, à sa demande, être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire à mettre fin à la cohabitation légale.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Art. 47

Art. 2003. Le mandat finit :

Par la révocation du mandataire,

Par la renonciation de celui-ci au mandat,

Par la mort [...], ou la déconfiture, soit du mandant, soit du mandataire.

En ce qui concerne les mandats visés à l'article 489, lorsque le mandant se retrouve dans l'état visé à l'article 488/1 ou 488/2 et que le mandat ne répond pas aux exigences prévues aux articles 490 et 490/1, § 1er.

par lettre recommandée, à l'officier de l'état civil de la commune du domicile de l'autre partie.

En tout état de cause, les frais de la signification et de la notification doivent être payés préalablement par ceux qui font la déclaration.

L'officier de l'état civil acte la cessation de la cohabitation légale dans le registre de la population.

La personne expressément déclarée incapable de faire une déclaration de cohabitation légale en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 10°, peut, à sa demande, être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire à mettre fin à la cohabitation légale.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

[...]

Art. 47

Art. 2003. Le mandat finit :

Par la révocation du mandataire,

Par la renonciation de celui-ci au mandat,

Par la mort [...], ou la déconfiture, soit du mandant, soit du mandataire.

En ce qui concerne les mandats généraux visés à l'article 1987 ou les mandats visés à l'article 489, lorsque le mandant se retrouve dans l'état visé à l'article 488/1 ou 488/2 et que le mandat ne répond pas aux exigences prévues aux articles 490 et 490/1, § 1er. Il peut être dérogé à ce qui précède si cela est expressément stipulé dans le contrat de mandat dans lequel plusieurs mandants poursuivent un intérêt semblable ou dans le cas où le mandat fait partie indissociablement d'un contrat complexe qui concerne principalement d'autres actes juridiques.

Dans tous les cas, le mandat prend fin si le mandataire se trouve dans l'état visé à l'article 488/1 ou à l'article 488/2.

CHAPITRE 2 - Modifications du Code judiciaire**Art. 48**

Art. 594. Le juge de paix, saisi par voie de requête, statue:

1° sur les demandes de désignation d'experts lorsque la convention des parties ou la loi lui attribue cette désignation ou que l'objet de l'expertise entre dans sa compétence d'attribution;

2° en cas de tutelle, sur l'opposition faite par le représentant légal à l'exercice des droits de l'enfant mineur non émancipé au retrait des sommes inscrites au livret ou carnet d'épargne de ce dernier;

3° sur l'opposition du père ou du tuteur à l'affiliation de l'enfant mineur à une union professionnelle;

4° sur l'opposition du militaire au paiement (au conjoint) de l'indemnité de milice;

5° sur l'opposition au paiement des prestations fournies en tout ou en partie à l'aide des ressources:

a) de l'Office national de sécurité sociale, prévue à l'article 44 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs;

b) du Fonds national de retraite des ouvriers mineurs, prévue à l'article 5 de l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés;

c) la Caisse Auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;

6° sur les demandes dont il est saisi en matière de tutelle des mineurs ainsi qu'en exécution des articles 378 et 483 du Code civil;

7° sur les demandes en matière de tutelle spécifique prévues par le Titre XIII, Chapitre 6. - "Tutelle des mineurs étrangers non accompagnés" de la loi-programme du 24 décembre 2002;

CHAPITRE 2 - Modifications du Code judiciaire**Art. 48**

Art. 594. Le juge de paix, saisi par voie de requête, statue:

1° sur les demandes de désignation d'experts lorsque la convention des parties ou la loi lui attribue cette désignation ou que l'objet de l'expertise entre dans sa compétence d'attribution;

2° en cas de tutelle, sur l'opposition faite par le représentant légal à l'exercice des droits de l'enfant mineur non émancipé au retrait des sommes inscrites au livret ou carnet d'épargne de ce dernier;

3° sur l'opposition du père ou du tuteur à l'affiliation de l'enfant mineur à une union professionnelle;

4° sur l'opposition du militaire au paiement (au conjoint) de l'indemnité de milice;

5° over het verzet tegen de uitbetaling van uitkeringen welke geheel of gedeeltelijk worden verleend uit de middelen van:

a) de l'Office national de sécurité sociale, prévue à l'article 44 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs;

b) du Fonds national de retraite des ouvriers mineurs, prévue à l'article 5 de l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés;

c) la Caisse Auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;

6° sur les demandes dont il est saisi en matière de tutelle des mineurs ainsi qu'en exécution des articles 378 et 483 du Code civil;

7° sur les demandes en matière de tutelle spécifique prévues par le Titre XIII, Chapitre 6. - "Tutelle des mineurs étrangers non accompagnés" de la loi-programme du 24 décembre 2002;

8° sur l'opposition faite par le tuteur, le subrogé tuteur, le curateur ou l'attributaire, au paiement à l'allocataire des prestations familiales telle qu'elle est prévue à l'article 69, § 3, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, hormis le cas où le tribunal de la jeunesse a été saisi sur base de l'article 29 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

9° lorsqu'il s'agit d'un mineur sous tutelle]3 (sur l'opposition au paiement à l'allocataire des prestations familiales pour travailleurs indépendants, hormis le cas où le tribunal de la jeunesse a été saisi sur base de l'article 29 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

10° sur les demandes d'autorisation sur base des articles 236 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe et 143 du Code des droits de succession

11° sur les demandes d'autorisation d'inscription hypothécaire faites par le receveur, en vertu de l'article 87 du Code des droits de succession;

12° sur les demandes de désignation d'un administrateur ad hoc pour représenter au sein d'une (société privée à responsabilité limitée) un des associés, frappé d'incapacité;

13° (abrogé)

14° sur la demande des indivisaires, usufruitiers ou titulaires de droits d'emphytéose, de superficie, d'usage ou d'habitation de désigner un mandataire commun appelé à siéger à l'assemblée générale du polder ou à celle de la wateringue;

15° sur les demandes dont il est saisi en vertu de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux;

16° sur toute demande qui lui est adressée en application des articles 490 à 501/2 du Code civil.

16° /1 sur les demandes de mesure de protection judiciaire visées aux articles 1238 à 1252;

16°/2 sur les demandes en constat de présomption d'absence visées à l'article 112 du Code civil;

17° sur la demande des officiers publics tendant à se faire délivrer exécutoire pour le remboursement des sommes avancées par eux

8° sur l'opposition faite par le tuteur, le subrogé tuteur, le curateur ou l'attributaire, au paiement à l'allocataire des prestations familiales telle qu'elle est prévue à l'article 69, § 3, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, hormis le cas où le tribunal de la jeunesse a été saisi sur base de l'article 29 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

9° lorsqu'il s'agit d'un mineur sous tutelle]3 (sur l'opposition au paiement à l'allocataire des prestations familiales pour travailleurs indépendants, hormis le cas où le tribunal de la jeunesse a été saisi sur base de l'article 29 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

10° sur les demandes d'autorisation sur base des articles 236 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe et 143 du Code des droits de succession

11° sur les demandes d'autorisation d'inscription hypothécaire faites par le receveur, en vertu de l'article 87 du Code des droits de succession;

12° sur les demandes de désignation d'un administrateur ad hoc pour représenter au sein d'une (société privée à responsabilité limitée) un des associés, frappé d'incapacité;

13° (abrogé)

14° sur la demande des indivisaires, usufruitiers ou titulaires de droits d'emphytéose, de superficie, d'usage ou d'habitation de désigner un mandataire commun appelé à siéger à l'assemblée générale du polder ou à celle de la wateringue;

15° sur les demandes dont il est saisi en vertu de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux;

16° sur toute demande qui lui est adressée en application des articles **488/1 à 502** du Code civil.

16° /1 sur les demandes de mesure de protection judiciaire visées aux articles 1238 à 1251;

16°/2 sur les demandes en constat de présomption d'absence visées à l'article 112 du Code civil;

17° sur la demande des officiers publics tendant à se faire délivrer exécutoire pour le remboursement des sommes avancées par eux en

en exécution du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe;

18° sur la demande tendant à fixer le montant du cautionnement prévu par l'article 94 du Code des droits de succession;

19° sur les demandes de désignation d'un curateur conformément à l'article 936 du Code civil;

20° sur la demande d'autorisation, en matière de bail à ferme, de faire les constructions, travaux et tous ouvrages nécessaires à l'habilité du bien loué ou utiles à l'exploitation du bien et conformes à sa destination.

21° sur les demandes relatives à la nomination du syndic ou à la désignation de son remplaçant, fondées sur l'article 577-8, § 1er ou § 7, du Code civil.

22° sur les demandes dont il est saisi en vertu de la loi du 18 octobre 2017 relative à la pénétration, à l'occupation ou au séjour illégitimes dans le bien d'autrui.

Art. 49

Art. 764. Sauf devant le juge de paix, le juge des référés et le juge des saisies, sont, à peine de nullité, communiquées au ministère public :

1° les demandes relatives à l'état des personnes, lorsque des mineurs ou des incapables sont en cause;

2° les demandes relatives à la déclaration d'absence et à la déclaration judiciaire de décès, à la tutelle d'un mineur, à l'administration des biens d'une personne qui fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux;

3° les demandes relatives aux actes de l'état civil;

4° les demandes en matière civile, mues en raison d'un délit de presse;

5° les demandes d'inscription en faux civil;

6° les demandes en requête civile;

7° les demandes de récusation;

exécution du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe;

18° sur la demande tendant à fixer le montant du cautionnement prévu par l'article 94 du Code des droits de succession;

19° sur les demandes de désignation d'un curateur conformément à l'article 936 du Code civil;

20° sur la demande d'autorisation, en matière de bail à ferme, de faire les constructions, travaux et tous ouvrages nécessaires à l'habilité du bien loué ou utiles à l'exploitation du bien et conformes à sa destination.

21° sur les demandes relatives à la nomination du syndic ou à la désignation de son remplaçant, fondées sur l'article 577-8, § 1er ou § 7, du Code civil.

22° sur les demandes dont il est saisi en vertu de la loi du 18 octobre 2017 relative à la pénétration, à l'occupation ou au séjour illégitimes dans le bien d'autrui.

Art. 49

Art. 764. Sauf devant le juge de paix, le juge des référés et le juge des saisies, sont, à peine de nullité, communiquées au ministère public :

1° les demandes relatives à l'état des personnes, lorsque des mineurs ou des incapables sont en cause;

2° les demandes relatives à la déclaration d'absence et à la déclaration judiciaire de décès, à la tutelle d'un mineur [...];

3° les demandes relatives aux actes de l'état civil;

4° les demandes en matière civile, mues en raison d'un délit de presse;

5° les demandes d'inscription en faux civil;

6° les demandes en requête civile;

7° les demandes de récusation;

8° les demandes en, en déclaration de faillite, en report de la date de cessation de paiement ainsi que les demandes de révocation d'un plan de réorganisation et en clôture de la faillite;

9° les demandes et convocations par application de l'article 182, § 3, du Code des sociétés, en dissolution judiciaire de sociétés visées à l'article 182 du Code des sociétés;

9bis°. les demandes en dissolution judiciaire d'associations sans but lucratif et des fondations visées respectivement aux articles 18, alinéa 1er, 4°, et 39, alinéa 1er, 5° de la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les fondations, les partis politiques européens et les fondations politiques européennes;

10° les demandes prévues aux articles 578, 11°, 580, 2°, 3°, 6° à 18°, 581, 2°, 3°, 9° et 10°, 582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° et 12°, 583 et 587septies;

11° toutes les demandes dont la communication au ministère public est prévue par les lois spéciales.

12° les demandes fondées sur la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination;

13° les demandes fondées sur la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie;

14° les demandes fondées sur la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes.

16° les demandes civiles relatives à l'exécution de décisions judiciaires portant condamnation à une confiscation spéciale, à une amende et aux frais de justice dans le cadre de l'enquête pénale d'exécution.

17° les demandes relatives à la modification de l'enregistrement du sexe d'une personne dans son acte de naissance;

Le ministère public peut se faire communiquer toutes les autres causes lorsqu'il le juge convenable. Le tribunal ou la cour peut également ordonner d'office la communication, à l'exception de l'action visée à l'article 138bis, § 2, alinéa 1er.

Le ministère public émet son avis dans la forme la plus appropriée lorsqu'il le juge convenable.

8° les demandes en, en déclaration de faillite, en report de la date de cessation de paiement ainsi que les demandes de révocation d'un plan de réorganisation et en clôture de la faillite;

9° les demandes et convocations par application de l'article 182, § 3, du Code des sociétés, en dissolution judiciaire de sociétés visées à l'article 182 du Code des sociétés;

9bis°. de vorderingen tot gerechtelijke ontbinding van verenigingen zonder winstoogmerk en van stichtingen respectievelijk bedoeld in de artikelen 18, eerste lid, 4°, en 39, eerste lid, 5°, van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen;

10° de vorderingen bepaald in de artikelen 578, 11°, 580, 2°, 3°, 6° tot 18°, 581, 2°, 3°, 9° en 10°, 582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° en 12°, 583 en 587septies;

11° toutes les demandes dont la communication au ministère public est prévue par les lois spéciales.

12° les demandes fondées sur la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination;

13° les demandes fondées sur la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie;

14° les demandes fondées sur la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes.

16° les demandes civiles relatives à l'exécution de décisions judiciaires portant condamnation à une confiscation spéciale, à une amende et aux frais de justice dans le cadre de l'enquête pénale d'exécution.

17° les demandes relatives à la modification de l'enregistrement du sexe d'une personne dans son acte de naissance;

Le ministère public peut se faire communiquer toutes les autres causes lorsqu'il le juge convenable. Le tribunal ou la cour peut également ordonner d'office la communication, à l'exception de l'action visée à l'article 138bis, § 2, alinéa 1er.

Le ministère public émet son avis dans la forme la plus appropriée lorsqu'il le juge convenable.

Par dérogation à l'alinéa 3, le ministère public émet toujours, dans les cas visés à l'alinéa 1er, 9° 9bis° et 10° un avis lorsque le tribunal le demande.

Le collège des procureurs généraux arrête des directives précisant dans quelles affaires visées à l'alinéa 1er un avis sera rendu. Ces directives sont contraignantes pour tous les membres du ministère public. Les procureurs généraux près les cours d'appel veillent à l'exécution de ces directives au sein de leur ressort.

Art. 50

Art. 765. Lorsqu'il statue sur les demandes relatives aux mineurs ou personnes protégées en vertu de l'article 492/1 du Code civil, le juge de paix peut, même d'office, requérir, après instruction de la cause, l'avis écrit du ministère public.

Dans ce cas, le dossier complet de la procédure est transmis par le greffier de la justice de paix au parquet du tribunal de première instance de l'arrondissement dans lequel se trouve le canton.

L'avis est rendu, dans le délai fixé par le juge de paix, par le ministère public près le tribunal de la famille et de la jeunesse.

Le dossier est ensuite renvoyé, accompagné de l'avis du ministère public, au [2 greffier]² de la justice de paix.

Celui-ci notifie par lettre missive aux avocats des parties, et par pli judiciaire aux parties sans avocat, l'avis du ministère public, en les informant de ce qu'ils ont un mois pour déposer des conclusions portant exclusivement sur le contenu de cet avis.

Ces conclusions sont uniquement prises en considération dans la mesure où elles répondent à l'avis du parquet.

Art. 51

Par dérogation à l'alinéa 3, le ministère public émet toujours, dans les cas visés à l'alinéa 1er, 9° 9bis° et 10° un avis lorsque le tribunal le demande.

Het college van procureurs-generaal geeft richtlijnen in welke zaken bedoeld in het eerste lid advies wordt verstrekt. Deze richtlijnen zijn bindend voor alle leden van het openbaar ministerie. De procureurs-generaal bij de hoven van beroep staan in voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijnen binnen hun rechtsgebied.

Art. 50

Art. [...]

Art. 51

Section première. - Rechterlijke bescherming

Art. 52

Art. 53

Art. 1238. § 1er. A la demande de la personne à protéger, de tout intéressé ou du procureur du Roi, une mesure de protection judiciaire visée à l'article 492/1 du Code civil peut être ordonnée.

Par dérogation à l'alinéa 1er seuls la personne à protéger, ses parents, son conjoint, son cohabitant légal, la personne avec laquelle elle vit maritalement, un membre de la famille proche ou le mandataire visé aux articles 490 ou 490/1 du Code civil peuvent demander une mesure de protection judiciaire lorsque la personne à protéger se trouve dans la situation visée à l'article 488/2 du Code civil.

Le juge de paix qui est saisi conformément à l'alinéa 1er, peut statuer sur toutes les mesures visées dans les articles 490/1, 490/2 et 492/1 du Code civil.

§ 2. Une même personne ne peut avoir introduit qu'un maximum de deux demandes visées au § 1er durant les dix années précédant l'introduction de la dernière demande si le juge de paix a refusé de faire droit à une demande reposant sur les mêmes motifs au cours de la même période.

Section Première . De la procédure applicable à la protection judiciaire.

Art. 52

Sous-section première. De l'introduction de la demande.

Art. 53

Art. 1238. § 1. La personne protégée ou à protéger, toute personne intéressée ou le procureur du Roi peuvent introduire une demande de mesure de protection fondée sur les articles 488/1 à 502 du Code civil ou les dispositions du présent chapitre.

§ 2. Par dérogation au paragraphe 1e, le juge de paix peut prendre une mesure de protection d'office:

1° si une demande visée aux articles 5, § 1er, et 23 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection des malades mentaux a été déposée ou si un rapport circonstancié visé aux articles 13, 14 et 25 de la même loi lui est transmis;

2° si l'internement d'une personne a été ordonnée ;

3° dans les autres cas expressément prévus par la loi, notamment dans les cas prévus aux articles 490/1, § 2, et 490/2, § 2, alinéa 1er, du Code civil ; ou

4° s'il a été saisi conformément au § 1er et s'il l'estime utile, lorsque les parties n'ont pas introduit de demande à cette fin.

Dans le cas visé à l'alinéa 1er, 1°, la mesure de protection est ordonnée par ordonnance distincte.

Le ministère public communique immédiatement la décision d'internement au juge de paix compétent.

Art. 54

Art. 1239. Le juge de paix peut également ordonner cette mesure d'office :

1° s'il a été saisi d'une demande visée aux articles 5, § 1er, et 23 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux ou si un rapport circonstancié, visé aux articles 13, 14 et 25 de la même loi, lui est transmis;

2° si l'internement d'une personne a été ordonné;

3° dans les cas prévus aux articles 490/1, § 2, et 490/2, § 2, alinéa 1er du Code civil.

Dans le cas visé à l'alinéa 1er, 1°, la mesure de protection est ordonnée par ordonnance distincte.

Le ministère public porte immédiatement la décision d'internement à la connaissance du juge de paix compétent.

Art. 55

Art. 1240. La mesure de protection est requise par requête unilatérale, conformément aux articles 1026 à 1034.

Art. 54

Art. 1239. Toute demande fondée sur les articles 488/1 à 502 du Code civil ou sur les dispositions du présent chapitre est introduite par requête adressée à la justice de paix compétente. Le Roi établit les modèles de requêtes.

Les articles 1025 à 1034 *sexies* ne sont pas d'application.

Art. 55

Art. 1240. § 1er. La requête contient les mentions suivantes :

Par dérogation à l'article 1026, la requête est signée par le demandeur ou par son avocat.

La requête visée à l'alinéa 1er contient, outre les mentions prévues à l'article 1026 :

1° le degré de parenté ou la nature des relations existant entre le requérant et la personne à protéger;

2° les nom, prénom, résidence ou domicile de la personne à protéger et, le cas échéant, de son père et de sa mère, de son conjoint, du cohabitant légal, pour autant que la personne à protéger vive avec eux, ou de la personne avec laquelle elle vit maritalement ou, le cas échéant, la dénomination et le siège social de la fondation privée qui se consacre exclusivement à la personne protégée [2 ou d'une fondation d'utilité publique qui, pour la personne à protéger, dispose d'un comité créé statutairement et chargé d'assurer les administrations

La requête doit être accompagnée d'[2 une attestation de domicile]2 de la personne à protéger datant de quinze jours au plus.

1° l'indication des jour, mois et année ;

2° les nom, prénoms, résidence ou domicile du requérant et, le cas échéant, son numéro de registre national ;

3° les nom, prénom, résidence ou domicile de la personne protégée ou à protéger et, le cas échéant, son numéro de registre national ;

4° le cas échéant, de son père et de sa mère, de son conjoint, du cohabitant légal, pour autant que la personne protégée ou à protéger vive avec eux, ou de la personne avec laquelle elle vit maritalement ou, le cas échéant, la dénomination et le siège social de la fondation privée qui se consacre exclusivement à la personne protégée ou d'une fondation d'utilité publique qui, pour la personne à protéger, dispose d'un comité créé statutairement et chargé d'assurer les administrations ;

5° le degré de parenté ou la nature des relations existant entre le requérant et la personne protégée ou à protéger ;

La requête mentionne en outre, dans la mesure du possible :

1° le lieu et la date de naissance de la personne à protéger;

2° la nature et la composition des biens à gérer;

3° les nom, prénom et domicile des membres de la famille majeurs du degré de parenté le plus proche, sans toutefois remonter plus loin que le second degré;

4° les nom, prénom et domicile des personnes qui pourraient faire office de personne de confiance;

6° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande ;

7° le choix du requérant de se faire inscrire dans le registre central de la protection des personnes et, dans l'affirmative, son adresse électronique ;

8° l'inventaire des pièces numérotées qu'il joint à la requête .

§ 2. La requête contient en outre, dans la mesure du possible, les mentions suivantes :

1° le lieu et la date de naissance de la personne protégée ou à protéger ;

5° les conditions de vie familiales, morales et matérielles dont la connaissance pourrait être utile au juge de paix pour la désignation d'un administrateur.

Si la requête est incomplète, le juge de paix invite le requérant à la compléter dans les huit jours.

La requête peut par ailleurs comporter des suggestions concernant le choix de l'administrateur à désigner, ainsi que concernant la nature et l'étendue de ses pouvoirs.

Le Roi établit un modèle de requête dans lequel le requérant doit décrire, à l'aide d'un questionnaire, le réseau social de la personne à protéger.

2° la nature et la composition des biens à gérer ;

3° les nom, prénom et domicile des membres de la famille majeurs du degré de parenté le plus proche, sans toutefois remonter plus loin que le second degré ;

4° les nom, prénom et domicile des personnes qui pourraient faire office de personne de confiance ;

5° les conditions de vie familiale, morale et matérielle dont la connaissance pourrait être utile au juge de paix pour la désignation d'un administrateur ;

6° en cas de demande de placement sous protection visée aux articles 488/1 et 488/2 du Code civil, des suggestions concernant le choix de l'administrateur à désigner, la nature et l'étendue de ses pouvoirs ;

7° le cas échéant, les nom, prénoms ainsi que la résidence ou le domicile de l'administrateur, des administrateurs et de la personne de confiance ou du mandataire ;

8° l'adresse électronique et le numéro de téléphone où les personnes concernées peuvent être jointes ;

§ 3. Si la demande est incomplète, le juge notifie au demandeur qu'il doit la compléter dans les huit jours, à moins que ces mentions ne figurent déjà dans le registre visé à l'article 1253/2.

Art. 56

Art. 1241. A moins que la demande ne soit fondée sur l'article 488/2 du Code civil et sauf en cas d'urgence, est joint à la requête, sous peine d'irrecevabilité, un certificat médical circonstancié ne datant pas de plus de quinze jours et décrivant l'état de santé de la personne à protéger.

Art. 56

Art. 1241. § 1er. A moins que la demande ne soit fondée sur l'article 488/2 du Code civil, un certificat médical circonstancié dont le modèle est établi par le Roi, de moins de quinze jours, délivré par un médecin agréé ou un psychiatre, est joint à la requête. Il y décrit l'état de santé de celle-ci sur base des données médicales actualisées du dossier du patient visé à l'article 9 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du

Le Roi établit un formulaire type de certificat médical circonstancié à compléter par le médecin sur la base des données médicales actualisées telles que le dossier du patient visé à l'article 9 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, ou un examen récent de la personne

Ce formulaire type précise au moins :

1° si la personne à protéger peut se déplacer, et, dans l'affirmative, s'il est indiqué qu'elle se déplace, compte tenu de son état;

2° l'état de santé de la personne à protéger;

3° l'incidence de cet état de santé sur la bonne gestion de ses intérêts de nature patrimoniale ou autre. En ce qui concerne les intérêts de nature patrimoniale, il est mentionné, en particulier, si la personne à protéger est encore à même de prendre connaissance du compte rendu de la gestion;

4° les soins qu'implique normalement un tel état de santé;

5° les conséquences de l'état de santé constaté sur le fonctionnement, selon la Classification internationale du fonctionnement, du handicap et de la santé adoptée le 22 mai 2001 par la cinquante-quatrième Assemblée mondiale de la Santé (AMS);

6° si l'état de santé de la personne à protéger figure sur la liste visée à l'article 492/5, alinéa 1er, du Code civil.

Ce certificat médical ne peut pas être établi par un médecin parent ou allié de la personne à protéger ou du requérant, ou attaché à un titre

patient ou sur base d'un examen récent de la personne.

Le modèle de certificat visé à l'alinéa 1er mentionne à tout le moins :

1° si la personne protégée ou à protéger peut se déplacer, et, dans l'affirmative, s'il est indiqué qu'elle se déplace, compte tenu de son état ;

2° l'état de santé de la personne protégée ou à protéger ;

3° l'incidence de cet état de santé sur la bonne gestion de ses intérêts de nature patrimoniale ou autre. En ce qui concerne les intérêts de nature patrimoniale, il est mentionné en particulier si la personne protégée ou à protéger est encore à même de prendre connaissance du compte rendu de la gestion ;

4° les soins qu'implique normalement un tel état de santé.

Ce certificat ne peut pas être établi par un médecin parent ou allié de la personne protégée ou à protéger ou du requérant, ou attaché à un

quelconque à l'établissement dans lequel la personne à protéger se trouve.

Lorsque, en cas d'urgence, aucun certificat médical n'est joint à la requête, le juge de paix vérifie si le motif d'urgence invoqué est avéré. Dans l'affirmative, le juge de paix désigne un expert médical qui doit émettre un avis sur l'état de santé de la personne à protéger conformément à l'alinéa 2.

Si le requérant est dans l'impossibilité absolue de joindre à la requête le certificat médical visé à l'alinéa 1er, il en donne expressément les raisons dans la requête et il justifie pourquoi une mesure de protection judiciaire lui semble indiquée. Le juge de paix qui estime, par une ordonnance expressément motivée, que la condition de l'impossibilité absolue est remplie et que la requête contient suffisamment de raisons sérieuses pouvant justifier une mesure de protection, désigne un expert médical qui émet un avis sur l'état de santé de la personne à protéger conformément à l'alinéa 2.

titre quelconque à l'établissement dans lequel elle se trouve.

Le Roi détermine les procédures et les conditions de l'agrément des médecins visé à l'alinéa 1er.

§ 2. En cas d'urgence avérée ou impossibilité absolue de joindre le certificat en raison de motifs que le requérant expose et pour autant que la requête contienne suffisamment d'éléments pouvant justifier l'adoption d'une mesure de protection, le juge désigne un médecin agréé ou un psychiatre pour émettre un avis sur l'état de santé de la personne protégée ou à protéger.

Art. 57

Art. 1242. Sans préjudice de l'article 7, § 1er, de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, le greffier peut, à la réception de la requête, demander au bâtonnier de l'Ordre des avocats ou au bureau d'aide juridique de commettre un avocat d'office à la demande de la personne à protéger, de tout intéressé ou du procureur du Roi.

Art. 57

Art. 1242. Le greffe de la justice de paix vérifie si un contrat de mandat, visé à l'article 490 du Code civil, une décision de mettre fin à ce contrat ou une déclaration contenant le choix de l'administrateur et d'une personne de confiance, visée à l'article 496 du Code civil, ont été enregistrés dans un des registres centraux prévus à cet effet et tenus par la Fédération royale du notariat belge. Il demande, le cas échéant, au notaire ou au greffier de la justice de paix où le contrat de mandat a été déposé ou devant laquelle l'acte de désignation d'un administrateur et d'une personne de confiance a

été passé, de lui communiquer cette copie certifiée conforme.

Le juge de paix décide à la lumière des circonstances de chaque affaire si les dépens de l'avocat visés à l'alinéa 1er sont imputés au requérant ou à la personne protégée, à moins que le requérant ou la personne protégée ne remplisse les conditions visées à l'article 508/13 pour bénéficier de la gratuité complète ou partielle de l'aide juridique de deuxième ligne.

En cas de rejet de la requête, les dépens visés à l'article 1018, alinéa 1er, 6°, sont payés par le requérant, s'il ne remplit pas les conditions visées à l'article 508/13 pour bénéficier de la gratuité complète ou partielle de l'aide juridique de deuxième ligne. Dans le cas où la demande conduit à prendre une mesure de protection, les dépens visés à l'article 1018, 6°, sont payés par la personne protégée même [2 ...]2 si elle ne remplit pas les conditions visées à l'article 508/13 pour bénéficier de la gratuité complète ou partielle de l'aide juridique de deuxième ligne.

Le greffier vérifie en même temps si un contrat de mandat, visé à l'article 490 du Code civil, ou une déclaration contenant le choix d'un administrateur et d'une personne de confiance a été enregistré dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge et demande, le cas échéant, au notaire ou au greffier de la justice de paix où le contrat de mandat a été déposé ou devant laquelle l'acte de désignation d'un administrateur et d'une personne de confiance a été passé, de lui envoyer une copie certifiée conforme.

Art. 58

Art. 58

Sous-section 2. Du déroulement de la procédure judiciaire.

Art. 59

Art. 59

Art. 1243. § 1er. La personne à protéger et, le cas échéant, son père et sa mère, le conjoint, le cohabitant légal, les enfants majeurs de la personne à protéger, pour autant que la

Art. 1243. Dans les cas où la loi autorise la saisine d'office par le juge de paix, il est établi un procès-verbal. Pour le surplus, il est procédé

personne à protéger vive avec eux, ou la personne vivant maritalement avec la personne à protéger sont convoqués par le greffier, par pli judiciaire, pour être entendus par le juge de paix, le cas échéant en présence de la personne de confiance et du mandataire de la personne à protéger. Il est dressé procès-verbal de l'audition.

Au pli judiciaire sont joints une copie de la requête ainsi que, le cas échéant, une copie de la déclaration visée à l'article 496 du Code civil.

Le pli judiciaire adressé à la personne à protéger mentionne les nom et adresse de l'avocat commis d'office et mentionne que la personne à protéger a le droit de choisir un autre avocat et de se faire assister par un médecin.

Les personnes convoquées par pli judiciaire conformément à l'alinéa 1er, deviennent par cette convocation parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier en avise les parties dans le pli judiciaire.

Les autres membres de la famille peuvent comparaître en personne à l'audience et demander à être entendus. Ils peuvent aussi communiquer leurs observations au juge de paix, par écrit, jusqu'au jour de l'audience. Le greffier informe, par pli judiciaire, les membres de la famille mentionnés dans la requête de l'introduction de celle-ci ainsi que du lieu et du moment où la personne à protéger sera entendue.

Il est procédé conformément aux dispositions du présent article en cas de mesure envisagée d'office par le juge de paix.

§ 2. Jusqu'au jour de l'audience, la personne à protéger, accompagnée, si elle le souhaite, de la personne de confiance, peut demander à être entendue individuellement par le juge de paix en chambre du conseil, avant les autres parties à la cause.

Si la personne à protéger est incapable d'exprimer sa volonté et que la personne de confiance demande, au plus tard le jour de l'audience, à être entendue individuellement en chambre du conseil avant les autres parties à la cause, le juge de paix y fait droit à moins de faire connaître son refus par ordonnance motivée.

conformément aux dispositions du présent chapitre.

Art. 60

Art. 1244. § 1er. Le juge de paix s'entoure de tous les renseignements utiles; il peut désigner un expert médical qui donnera son avis sur l'état de santé de la personne à protéger.

Le juge de paix recueille également des renseignements utiles auprès de l'entourage de la personne à protéger, dont notamment les parents de celle-ci jusqu'au deuxième degré, ainsi que les personnes qui se chargent des soins quotidiens de la personne à protéger ou qui l'accompagnent.

Le juge de paix peut en outre entendre toute personne apte à le renseigner. Le cas échéant, le greffier adresse la convocation par pli judiciaire.

Il est dressé procès-verbal des renseignements recueillis.

§ 2. Lorsqu'il y a lieu ou à la demande de la personne à protéger, le juge de paix se rend à l'endroit où la personne à protéger réside ou à l'endroit où elle se trouve. Il est dressé procès-verbal de sa visite.

Art. 61**Art. 60**

Art. 1244. § 1. Le juge vérifie la demande.

§ 2. Il convoque d'office le requérant lorsqu'il fait la demande d'être entendu.

Il convoque d'office la personne protégée ou à protéger lorsque la demande est susceptible d'affecter sa capacité au sens de l'article 491, e) du Code civil, à moins qu'elle soit dans l'impossibilité de se déplacer.

Il peut, en outre, convoquer les personnes visées aux alinéas précédents, le mandataire, le ou les administrateurs, la personne de confiance et toute autre personne, notamment celles qui sont mentionnées à l'article 1240, chaque fois qu'il l'estime utile.

Les convocations sont notifiées par le greffier.

Les personnes convoquées deviennent des parties à la cause sauf si elles s'y opposent à l'audience. Elles en sont avisées dans la convocation.

Art. 61

Art. 1244/1. Chaque fois que la personne protégée ou la personne à protéger comparait sans assistance d'un avocat, le juge demande à la personne si elle souhaite qu'un avocat soit désigné, soit par elle-même, soit à la demande du greffier. Dans ce dernier cas, le greffier demande au bâtonnier ou au bureau d'aide juridique de désigner un avocat commis d'office.

Si un avocat doit être désigné, l'affaire est remise à une date rapprochée.

Art. 62

Art. 1245. Le greffier notifie la décision à l'administrateur désigné, sous pli judiciaire dans les trois jours du prononcé. L'administrateur fait savoir par écrit, dans les huit jours de sa désignation s'il accepte celle-ci. Cet écrit est déposé au dossier de la procédure.

A défaut de l'acceptation prévue à l'alinéa 1er, le juge de paix désigne d'office un autre administrateur.

Dans les trois jours suivant la réception de l'acceptation, le greffier notifie la décision, sous pli judiciaire, aux parties.

Une copie non signée est, le cas échéant, adressée à la personne de confiance de la personne protégée et aux avocats des parties.

Art. 62

Art. 1245. § 1er. Jusqu'au jour de l'audience, la personne protégée ou à protéger, accompagnée, si elle le souhaite, de la personne de confiance, peut demander à être entendue individuellement par le juge de paix en chambre du conseil avant les autres parties à la cause.

La personne protégée ou à protéger est entendue dans un lieu approprié.

Si la personne protégée ou à protéger est incapable d'exprimer sa volonté et que la personne de confiance demande, au plus tard le jour de l'audience, à être entendue individuellement en chambre du conseil avant les autres parties à la cause, le juge y fait droit à moins de faire connaître son refus par ordonnance motivée.

§ 2. L'audition des personnes fait l'objet d'un procès-verbal qui est versé au dossier administratif visé à l'article 1253. Si le juge estime, au cours de l'entretien avec la personne protégée ou à protéger, qu'elle est incapable d'exprimer sa volonté, il l'indique dans le rapport en en précisant les motifs.

Art. 63

Art. 1246. § 1er. Sans préjudice des dispositions du Code civil imposant ou autorisant la saisine d'office du juge, les demandes fondées sur l'article 628, 3°, et sur les articles 145/1, 186, 231, 328, 490/2, § 2, 499/7, § 4, 501/1, 905 [3 1100/2, § 2, alinéa 1er,]3, 1397/1, 1475, § 2, alinéa 2, 1476, § 2, alinéa 7 et 1478, alinéa 5, du Code civil sont introduites par requête.

§ 2. Les articles 1026 à 1034 sont applicables, sous réserve des dispositions qui suivent.

La requête est signée par le requérant ou par son avocat.

Si la requête est fondée sur l'article 490/2, § 2, du Code civil, le mandant et le mandataire sont convoqués pour être entendus par le juge de paix. Dans les autres cas, la personne protégée, l'administrateur et, le cas échéant, la personne de confiance sont convoqués pour être entendus par le juge de paix. Le greffier adresse la convocation par pli judiciaire.

Le juge de paix peut désigner un médecin-expert qui donnera son avis sur l'état de santé de la personne protégée. Le juge de paix recueille toutes les informations utiles et peut entendre tous ceux qu'il pense pouvoir l'éclairer. Le juge de paix recueille, le cas échéant, tous les renseignements auprès des personnes qui prennent en charge les soins quotidiens de la personne protégée ou qui accompagnent dans ces soins la personne protégée et son entourage.

Les personnes convoquées par pli judiciaire conformément à l'alinéa 3 deviennent des parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier avise les parties de cette disposition dans le pli judiciaire.

Art. 63

Art. 1246. § 1er. Le juge de paix s'entoure de tous les renseignements utiles.

§ 2. Il peut désigner un médecin agréé ou un psychiatre qui donnera son avis sur l'état de santé de la personne concernée.

Le Roi détermine les procédures et les conditions de l'agrément des médecins visé à l'alinéa 1er.

§ 3. Lorsque la demande est susceptible d'affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger, au sens de l'article 491, e) du Code civil, il recueille des renseignements utiles auprès du procureur du Roi, à l'intervention du service social compétent, sur la situation familiale, morale et matérielle ainsi que sur ses conditions de vie. Il fait de même auprès de l'entourage de

la personne protégée ou à protéger ou de toute personne apte à le renseigner. Les parents jusqu'au second degré de la personne protégée ou à protéger ainsi que les personnes qui se chargent de ses soins quotidiens ou qui l'accompagnent sont considérés comme membres de son entourage.

Dans les autres cas, le recours aux mesures d'investigation et d'information visées à l'alinéa 1er, est facultatif.

§ 4. Lorsqu'il y a lieu ou à la demande de la personne protégée ou à protéger, le juge de paix peut se rendre à l'endroit où la personne protégée ou à protéger réside ou se trouve, entouré le cas échéant des personnes que celui-ci ou la personne concernée désigne. Il le fait d'office lorsque la demande est susceptible d'affecter la capacité de la personne protégée ou à protéger et que celle-ci se trouve dans l'incapacité de se déplacer. Il est dressé procès-verbal de la visite.

Art. 64

Art. 1247. Dans les cas où la loi autorise la saisine d'office par le juge de paix, il est établi un procès-verbal. Pour le surplus, il est procédé conformément aux dispositions du présent chapitre.

Art. 64

Art. 1247. Le juge tente de rapprocher le point de vue des parties à la demande de l'une d'elles ou même d'office, s'il l'estime possible.

Art. 65

Art. 65

Art. 1247/1. Le juge désigne l'administrateur après s'être assuré de son acceptation.

Art. 66

Art. 66

Art. 1248. Un dossier administratif visé à la section 3 est constitué au greffe de la justice de paix pour chaque personne protégée.

Art. 1248. Le juge fixe les règles concernant les frais et les dépens. Les articles 1017 et suivants ne sont pas d'application.

Le juge décide, à la lumière des circonstances de chaque affaire, si les dépens de l'avocat commis d'office dans les hypothèses visées par l'article 1244/1 sont imputés au requérant ou à la personne protégée ou à protéger, à moins que le requérant ou la personne protégée ou à protéger ne remplisse les conditions visées à l'article 508/13 pour bénéficier de la gratuité complète ou partielle de l'aide juridique de deuxième ligne.

Art. 67

Art. 1249. Toute décision ordonnant une mesure de protection, y mettant fin ou la modifiant est, à la diligence du greffier insérée par extrait au Moniteur belge.

La publication doit être faite dans les quinze jours de l'acceptation par l'administrateur; les fonctionnaires auxquels l'omission ou le retard serait imputable sont tenus pour responsables envers les intéressés, s'il est prouvé que le retard ou l'omission résulte d'une collusion.

Art. 68

Art. 1249/1. Dans le délai de quinze jours visé à l'article 1249, alinéa 2, un extrait de la décision est notifié par les soins du greffier au bourgmestre du domicile de la personne protégée, afin d'être consignée dans le registre de la population. Le bourgmestre délivre un extrait du registre de la population mentionnant le nom, l'adresse et l'état de capacité d'une personne, ainsi que l'identité de l'administrateur, à la personne même ou à tout tiers justifiant d'un intérêt.

Art. 69

Art. 1249/2. Le Roi peut prescrire d'autres mesures de publicité à prendre dans l'intérêt des tiers.

Art. 67

Art. 1249. L'ordonnance est délivrée en chambre du conseil.

Outre les mentions énumérées dans l'article 780, l'ordonnance indique le numéro de registre national de la personne protégée.

Art. 68

Art. 1249/1. Les ordonnances sont exécutoires par provision nonobstant tout recours et sans caution, à moins que le juge n'en ait décidé autrement. Par dérogation à l'article 1047, alinéa 1er, l'ordonnance qui affecte la capacité de la personne protégée ou à protéger au sens de l'article 491, e), du Code civil peut toujours être frappée d'opposition mais uniquement par la personne protégée ou à protéger.

Art. 69

Art. 1249/2. § 1er. Dans les trois jours du prononcé, le greffier notifie les ordonnances aux parties et, le cas échéant, aux administrateurs.

Une copie non signée est, le cas échéant, communiquée à la personne protégée, aux personnes de confiance, et aux avocats des parties dans le même délai.

§ 2. Le délai pour exercer les voies de recours par les parties court à partir de cette notification. Le greffier en avise les parties au moment de la notification.

§ 3. Un extrait de l'ordonnance comprenant le dispositif peut être communiqué à toute autre personne qui justifie d'un intérêt particulier en lien avec la protection de la personne concernée.

Art. 70

Art. 70

Sous-section 3. Des notifications, communications et dépôts

Art. 71

Art. 71

Art. 1249/3. Les requêtes visées à l'article 1239 sont déposées au moyen du registre visé à l'article 1253/2, ci-après dénommé « registre ».

Les pièces jointes en annexe aux requêtes sont déposées au greffe ou déposées au moyen du registre.

Art. 72

Art. 72

Art. 1249/4. § 1er. Toute notification, toute communication ou tout dépôt au greffe dans le cadre du présent chapitre ou du livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1, du Code civil s'effectue exclusivement au moyen du registre entre les catégories de personnes suivantes :

- 1° la justice de paix, en ce compris le greffe ;
- 2° le ministère public ;
- 3° les autres services publics ;
- 4° les avocats, notaires et huissiers de justice ;

5° les fondations privées qui se consacrent exclusivement à la personne protégée ou à protéger et les fondations d'utilité publique qui disposent, pour les personnes à protéger, d'un comité institué statutairement chargé d'assumer des administrations, établies en Belgique et qui sont inscrites dans le registre pour la procédure concernée. Elles sont réputées inscrites dès réception des modalités d'inscription dans le registre ;

6° toute autre personne, pour autant qu'elle soit inscrite dans le registre pour la procédure concernée.

A l'égard des personnes visées à l'alinéa 1er, 5° et 6°, qui ont été inscrites dans le registre à l'occasion d'une procédure antérieure mais qui ne sont pas encore inscrites pour la procédure concernée, le greffe effectue la première communication ou notification au moyen du registre en demandant confirmation de cette inscription dans les trois jours ouvrables. La confirmation intervenue dans ce délai vaut inscription dans le registre pour la procédure concernée. A défaut de confirmation dans le délai, la communication ou notification électronique est réputée non avenue et le greffe procède à la communication ou notification en format papier.

§ 2. Si un acte n'a pu être accompli dans les délais, même prescrits à peine de nullité ou de déchéance, en raison d'un dysfonctionnement du registre, celui-ci doit être accompli au plus tard le premier jour ouvrable suivant le dernier jour du délai, soit en format papier, soit par voie électronique, si le registre peut de nouveau être utilisé.

§ 3. Toute notification, toute communication ou tout dépôt intervenus en violation des paragraphes 1er et 2 est considéré comme non-avenue.

§ 4. Le texte du présent article est reproduit dans toute communication ou notification émanant du greffe. Lorsqu'elle est destinée à une partie qui n'est pas inscrite, elle contient en outre les modalités d'inscription dans le registre.

Art. 73**Art. 73**

Art. 1249/5. § 1er. Lorsqu'elle n'a pas lieu par voie électronique et que cette voie n'est pas imposée par la présente sous-section, toute notification dans le cadre du présent chapitre ou du livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1, du Code civil s'effectue conformément au présent article.

§ 2. Toutes les convocations adressées à la personne protégée ou à protéger, aux administrateurs ou à la personne de confiance sont notifiées par le greffier par pli judiciaire.

§ 3. Les décisions suivantes sont notifiées par le greffier par pli judiciaire :

1° les décisions visant le mandat, son exécution ou y mettant fin, fondées sur les articles 490/1, §§ 2 et 3, et 490/2, § 2, alinéa 1er, du Code civil ;

2° les décisions relatives à la désignation d'un administrateur, à son remplacement, à la fin de son mandat ou relatives à la modification de ses missions, fondées sur les articles 490/2, § 1er, alinéa 4, 496/2, 496/3, alinéa 1er, 496/4, 496/7, 497/4 et 499/15 du Code civil ;

3° les décisions relatives à l'homologation de la désignation d'une personne de confiance, à son remplacement ou à la fin de sa mission, fondées sur les articles 501 et 501/1 du Code civil ; et

4° les décisions visant l'adoption, la modification ou la fin d'une mesure de protection judiciaire fondées sur les articles 490/1, § 2, alinéa 3, 490/2, § 2, alinéa 1er, 492/1, 492/4, 493, § 3, 499/4, et 498/1 du Code civil.

§ 4. Toutes les autres notifications s'effectuent par pli simple.

Art. 74**Art. 74**

Art. 1249/6. § 1er. Le greffier convertit sous format électronique, déclare conforme et charge dans le registre les documents et pièces qui lui sont communiqués ou déposés par d'autres voies

que le registre, lorsque ces voies sont autorisées en vertu de la présente sous-section. Le Roi peut déterminer la forme dans laquelle la déclaration doit être faite.

En cas de discordance entre les documents et pièces sur papier et ceux chargés dans le registre, les documents et pièces sur papier priment sur ces derniers.

Le Roi détermine les conditions de la rectification des données dans le registre.

§ 2. Les documents et pièces qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente disposition, sont tenus au greffe sous format papier sont censés faire partie du registre. Ils ne doivent pas être chargés dans le registre et peuvent être consultés au greffe.

Art. 75

Section 2. – De l'administration

Art. 76

Art. 1250. Sans préjudice de dispositions contraires, l'article 1246, § 2, s'applique aux demandes fondées sur les articles 490/2, § 1er, alinéa 4, 496/7, alinéa 1er, 497/4, alinéa 2, 499/7, §§ 1er et 2, 499/10, 1397/1, alinéa 3, et 1478, alinéa 7,, du Code civil. Le cas échéant, l'article 1247 est d'application.

Par dérogation à l'article 1246, § 2, le juge de paix demande l'avis de la personne protégée, de sa personne de confiance et de son administrateur. Il peut convoquer le mandant, le mandataire, la personne protégée, sa personne de confiance et son administrateur pour les entendre en chambre du conseil. Dans les cas visés aux

Art. 75

Section 2. De la publicité des mesures de protection

Art. 76

Art. 1250. Toute décision ordonnant une mesure de protection, y mettant fin ou la modifiant est, à la diligence du greffier, insérée par extrait au *Moniteur belge*.

La publication est faite dans les quinze jours de la décision ordonnant la mesure de protection, y mettant fin ou la modifiant ; les fonctionnaires auxquels l'omission ou le retard serait imputable sont tenus pour responsables envers les intéressés, s'il est prouvé que l'omission ou le retard résulte d'une collusion.

articles 490/2, § 1er, alinéa 4, et 496/7, alinéa 1er, du Code civil, ces personnes sont en tout cas convoquées. Le greffier adresse la convocation par pli judiciaire. Avec l'accord de la personne protégée, la personne de confiance peut demander à être entendue individuellement. Il est dressé un procès-verbal de cette audition. Le juge de paix n'est cependant pas tenu de demander l'avis de la personne protégée si celle-ci se trouve dans un état de santé qui figure sur la liste visée à l'article 492/5, alinéa 1er, du Code civil ou s'il estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, qu'elle n'est pas en état de donner son opinion.

Les personnes convoquées par pli judiciaire conformément à l'alinéa 2 deviennent des parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier en avise les parties dans le pli judiciaire.

Art. 77

Art. 77

Art. 1251. Dans le délai de quinze jours visé à l'article 1250, alinéa 2, un extrait de la décision est notifié par les soins du greffier au bourgmestre du domicile de la personne protégée, afin d'être consigné dans le registre de la population. Le bourgmestre délivre un extrait du registre de la population mentionnant le nom, l'adresse et l'état de capacité d'une personne, ainsi que l'identité de l'administrateur, à la personne même ou à tout tiers justifiant d'un intérêt.

Art. 78

Art. 78

Art. 1252.[1 § 1er. Toutes les requêtes fondées sur les articles 490/2, § 1er, dernier alinéa, 497/3, § 1er et 500/3, § 1er, alinéa 3, et § 2, du Code civil sont tranchées par le juge de paix.

Art. 1252. [...]

§ 2. Les articles 1026 à 1034 sont applicables sous réserve des dispositions suivantes.

La requête est signée par le requérant ou son avocat.

Le juge de paix ordonne immédiatement la convocation des parties concernées. La convocation est adressée par pli judiciaire et envoyée aux parties par le greffier dans les cinq jours.

La comparution a lieu dans le mois qui suit la convocation. Le juge de paix tente de concilier les parties concernées. Le cas échéant, le juge de paix consigne l'accord de conciliation dans un procès-verbal signé par les parties concernées.

L'expédition du procès-verbal est revêtue de la formule exécutoire.

En cas d'échec de la tentative de conciliation, le juge de paix règle le différend dans les huit jours par ordonnance motivée.

Les personnes convoquées par pli judiciaire conformément à l'alinéa 3 deviennent des parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier en avise les parties dans le pli judiciaire.

§ 3. Jusqu'au jour de l'audience, la personne à protéger, accompagnée, si elle le souhaite, de la personne de confiance, peut demander à être entendue individuellement par le juge de paix avant les autres parties à la cause.

Si la personne à protéger est incapable d'exprimer sa volonté et que la personne de confiance demande, au plus tard le jour de l'audience, à être entendue individuellement avant les autres parties à la cause, le juge de paix fait droit à cette demande à moins de faire connaître son refus par ordonnance motivée.

Art. 79

Art. 1253. Pour chaque personne protégée est tenu au greffe de la justice de paix un dossier administratif qui comprend notamment :

1° une copie certifiée conforme de l'ordonnance visant à adjoindre un administrateur à la personne protégée;

Art. 79

Art. 1253. **Sans préjudice de l'article 1249/6, § 2, le greffier de la justice de paix tient, dans le registre visé à l'article 1253/2, pour chaque personne protégée, un dossier administratif qui comprend notamment :**

1° une copie certifiée conforme de l'ordonnance visant à adjoindre un administrateur à la personne protégée;

2° le rapport décrivant le patrimoine à gérer et les sources de revenus de la personne protégée;

3° les rapports déposés chaque année et dans les trente jours suivant la fin de la mission de l'administrateur;

4° une copie de toutes les ordonnances finales prononcées dans le cadre de l'administration, ainsi que celles éventuellement prononcées en appel;

5° tous les autres documents, tels que la correspondance et les autres documents parvenant au greffe, à condition qu'ils ne doivent pas être classés dans le dossier correspondant de la procédure, conformément à l'article 721;

6° une copie certifiée conforme du procès-verbal dans lequel l'administrateur exprime sa préférence concernant la désignation d'un administrateur au cas où il ne serait plus en mesure de continuer à exercer lui-même cette fonction;

7° une copie du procès-verbal de conciliation établi en application de l'article 1252, alinéa 4.

Il est joint au dossier administratif un inventaire des pièces, tenu à jour par le greffier et mentionnant la date de dépôt, le numéro d'inscription et la nature de ces pièces.

Le dossier administratif est conservé au greffe pendant un délai de cinq ans après la fin de l'administration; passé ce délai, il sera détruit.

Si le lieu d'administration est modifié, le greffier transmet le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent, conformément à l'article 628, 3°, après l'expiration du délai de recours.

Au besoin, le greffier établit les copies certifiées conformes des pièces dont le dépôt dans des dossiers distincts se justifie.

Art. 80

Art. 1253/1. § 1er. La personne protégée, sa personne de confiance et son administrateur ainsi que le procureur du Roi ont, pendant la durée de l'administration, le droit de consulter le dossier administratif visé à l'article 1253 au greffe de la justice de paix.

2° le rapport décrivant le patrimoine à gérer et les sources de revenus de la personne protégée;

3° les rapports déposés chaque année et dans les trente jours suivant la fin de la mission de l'administrateur;

4° une copie de toutes les ordonnances finales prononcées dans le cadre de l'administration, ainsi que celles éventuellement prononcées en appel;

5° tous les autres documents, tels que la correspondance et les autres documents parvenant au greffe, à condition qu'ils ne doivent pas être classés dans le dossier correspondant de la procédure, conformément à l'article 721;

6° une copie certifiée conforme du procès-verbal dans lequel l'administrateur exprime sa préférence concernant la désignation d'un administrateur au cas où il ne serait plus en mesure de continuer à exercer lui-même cette fonction;

7° le procès-verbal d'audition de la personne protégée ou à protéger visé à l'article 1245, § 2.

Il est joint au dossier administratif un inventaire des pièces, tenu à jour par le greffier et mentionnant la date de dépôt, le numéro d'inscription et la nature de ces pièces.

Le dossier administratif est conservé au **sein du registre** pendant un délai de cinq ans après la fin de l'administration; passé ce délai, il sera détruit.

Si le lieu d'administration est modifié, **le greffier communique le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent conformément à l'article 628, 3°.**

Au besoin, le greffier établit les copies certifiées conformes des pièces dont le dépôt dans des dossiers distincts se justifie.

Art. 80

Art. 1253/1. § 1er. La personne protégée, sa personne de confiance et son administrateur ainsi que le procureur du Roi ont, pendant la durée de l'administration, le droit de consulter le dossier administratif visé à l'article 1253 [...].

Après le décès de la personne protégée, ce droit revient à ses héritiers, au procureur du Roi ainsi qu'au notaire chargé de la liquidation et du partage de sa succession.

§ 2. Tout autre intéressé qui souhaite consulter le dossier visé au § 1er peut introduire une requête motivée à cet effet auprès du juge de paix conformément à la procédure visée à l'article 1250.

Le juge de paix met en balance les droits et intérêts du requérant lors de l'exercice du droit de consultation et les droits et intérêts de la personne protégée et, en particulier, son droit à la vie privée. Si le juge de paix accède à la demande, il détermine les documents du dossier que le requérant peut consulter.

§ 3. Les personnes visées au § 1er ont également droit à une copie de l'ensemble ou d'une partie du dossier administratif.

Le juge de paix détermine, dans son ordonnance visée au § 2, si l'intéressé a le droit d'obtenir une copie.

Le Roi peut fixer le montant maximum pouvant être demandé par page copiée ou par autre support d'information.

Art. 81

Art. 82

Après le décès de la personne protégée, ce droit revient à ses héritiers, au procureur du Roi ainsi qu'au notaire chargé de la liquidation et du partage de sa succession.

§ 2. Tout autre intéressé qui souhaite consulter le dossier visé au § 1er peut introduire une requête motivée à cet effet auprès du juge de paix [...].

Le juge de paix met en balance les droits et intérêts du requérant lors de l'exercice du droit de consultation et les droits et intérêts de la personne protégée et, en particulier, son droit à la vie privée. Si le juge de paix accède à la demande, il détermine les documents du dossier que le requérant peut consulter.

§ 3. Les personnes visées au § 1er ont également droit à une copie de l'ensemble ou d'une partie du dossier administratif.

Le juge de paix détermine, dans son ordonnance visée au § 2, si l'intéressé a le droit d'obtenir une copie.

Le Roi peut fixer le montant maximum pouvant être demandé par page copiée ou par autre support d'information.

Art. 81

Section 4 - Du registre central de la protection des personnes

Art. 82

Art. 1253/2. Le registre central de la protection des personnes, ci-après dénommé "registre", est la banque de données informatisée qui permet la gestion, le suivi et le traitement des procédures relatives aux personnes protégées.

Le registre rassemble toutes les pièces et toutes les données relatives aux procédures visées au présent chapitre ainsi qu'au livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1, du Code civil. Ces pièces et ces

données sont dénommées, ci-après, « données du registre ».

Le registre vaut comme source authentique pour tous les actes et données qui y sont enregistrés.

Art. 83

Art. 83

Art. 1253/3. § 1er. Le Service public fédéral Justice, ci-après dénommé “le gestionnaire”, met en place le registre, en assure la gestion opérationnelle et fournit les moyens techniques du traitement.

Art. 84

Art. 84

Art. 1253/4. § 1er. Les magistrats de l'ordre judiciaire visés à l'article 58bis, les greffiers et les administrateurs, dans le cadre de l'accomplissement de leurs missions légales, ainsi que la personne protégée ou à protéger ou, après le décès de celle-ci, ses héritiers, la personne de confiance et généralement toute partie à une procédure dont le traitement est assuré par le registre, leurs avocats, les notaires, les huissiers et le gestionnaire peuvent accéder aux données du registre qui sont pertinentes pour eux, selon les modalités fixées par le Roi, après avis de l'Autorité de protection des données.

Le Roi peut, après avis de l'Autorité de protection des données, permettre à d'autres catégories de personnes ou d'institutions de consulter ces données dans les conditions qu'il détermine.

§ 2. Le gestionnaire n'est pas autorisé à communiquer les données du registre à d'autres personnes que celles visées au paragraphe 1er.

Quiconque participe, à quelque titre que ce soit, à la collecte, au traitement ou à la communication des données du registre, ou a connaissance de telles données est tenu d'en respecter le caractère confidentiel.

L'article 458 du Code pénal leur est applicable.

Art. 85

Art. 85

Art. 1253/5. Le gestionnaire, fournit les moyens opérationnels pour satisfaire aux obligations visées aux articles 13 et 14 du Règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE.

Art. 86

Art. 86

Art. 1253/6. Les données du registre sont conservées pendant les cinq années qui suivent la fin des mesures de protection.

À l'expiration de ce délai, les données du registre sont effacées, sans préjudice de la loi du 24 juin 1955 relative aux archives.

Art. 87

Art. 87

Art. 1253/7. Le Roi détermine, après avoir recueilli l'avis de l'Autorité de protection des données, les données du registre, les modalités de mise en place et de fonctionnement du registre ainsi que les modalités d'accès et d'inscription au registre, et le contrôle a posteriori de l'intérêt à y accéder.

CHAPITRE 3 – Modification de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient

CHAPITRE 3 – Modification de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient

Art. 88

Art. 88

Art. 14. § 1er. Les droits d'une personne majeure inscrits dans la présente loi sont exercés par la personne même, pour autant qu'elle soit capable d'exprimer sa volonté pour ce faire.

Ces droits sont cependant exercés par une personne que le patient a préalablement désignée pour se substituer à lui, pour autant et

Art. 14. § 1er. Les droits d'une personne majeure inscrits dans la présente loi sont exercés par la personne même, pour autant qu'elle soit capable d'exprimer sa volonté pour ce faire.

Ces droits sont cependant exercés par une personne que le patient a préalablement désignée pour se substituer à lui, pour autant et aussi

aussi longtemps qu'il n'est pas en mesure d'exercer ses droits lui-même.

La désignation de la personne visée à l'alinéa 2 s'effectue par un mandat écrit spécifique, daté et signé par cette personne ainsi que par le patient, mandat par lequel cette personne marque son consentement. Ce mandat peut être révoqué par le patient ou par le mandataire désigné par lui par un écrit daté et signé.

§ 2. Si le patient n'a pas désigné de mandataire ou si le mandataire désigné par le patient n'intervient pas, les droits établis par la présente loi sont exercés par l'administrateur de la personne, après autorisation du juge de paix, conformément à l'article 499/7, § 1er du Code civil, pour autant et aussi longtemps que la personne protégée n'est pas en mesure d'exercer ses droits elle-même.

§ 3. Si aucun administrateur n'est habilité à représenter le patient en vertu du § 2, les droits établis par la présente loi sont exercés par l'époux cohabitant, le partenaire cohabitant légal ou le partenaire cohabitant de fait.

Si la personne qui peut intervenir en vertu de l'alinéa 1er ne souhaite pas intervenir ou si elle fait défaut, les droits sont exercés, en ordre successif, par un enfant majeur, un parent, un frère ou une soeur majeurs du patient.

Si la personne qui peut intervenir en vertu de l'alinéa 2 ne souhaite pas intervenir ou si elle fait défaut, c'est le praticien professionnel concerné, le cas échéant dans le cadre d'une concertation pluridisciplinaire, qui veille aux intérêts du patient. Il en va de même en cas de conflit entre deux ou plusieurs personnes pouvant intervenir en vertu du § 2 ou des alinéas 1er et 2.

§ 4. Le patient est associé à l'exercice de ses droits autant qu'il est possible et compte tenu de sa capacité de compréhension.

§ 5. Le droit de plainte visé à l'article 11 peut, par dérogation aux §§ 1er, 2 et 3, être exercé par les personnes visées à ces paragraphes, désignées

longtemps qu'il n'est pas en mesure d'exercer ses droits lui-même.

La désignation de la personne visée à l'alinéa 2 s'effectue par un mandat écrit spécifique, daté et signé par cette personne ainsi que par le patient, mandat par lequel cette personne marque son consentement. Ce mandat peut être révoqué par le patient ou par le mandataire désigné par lui par un écrit daté et signé.

§ 2. Si le patient n'a pas désigné de mandataire ou si le mandataire désigné par le patient n'intervient pas, les droits établis par la présente loi sont exercés par l'administrateur de la personne, **désigné par le juge de paix pour le faire, conformément à l'article 492/1, §1er, alinéa 4,** du Code civil, pour autant et aussi longtemps que la personne protégée n'est pas en mesure d'exercer ses droits elle-même.

§ 3. Si aucun administrateur n'est habilité à représenter le patient en vertu du § 2, les droits établis par la présente loi sont exercés par l'époux cohabitant, le partenaire cohabitant légal ou le partenaire cohabitant de fait.

Si la personne qui peut intervenir en vertu de l'alinéa 1er ne souhaite pas intervenir ou si elle fait défaut, les droits sont exercés, en ordre successif, par un enfant majeur, un parent, un frère ou une soeur majeurs du patient.

Si la personne qui peut intervenir en vertu de l'alinéa 2 ne souhaite pas intervenir ou si elle fait défaut, c'est le praticien professionnel concerné, le cas échéant dans le cadre d'une concertation pluridisciplinaire, qui veille aux intérêts du patient. Il en va de même en cas de conflit entre deux ou plusieurs personnes pouvant intervenir en vertu du § 2 ou des alinéas 1er et 2.

§ 4. Le patient est associé à l'exercice de ses droits autant qu'il est possible et compte tenu de sa capacité de compréhension.

§ 5. Le droit de plainte visé à l'article 11 peut, par dérogation aux §§ 1er, 2 et 3, être exercé par les personnes visées à ces paragraphes, désignées par

par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, sans devoir respecter l'ordre prévu.

CHAPITRE 4 – Modification de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs

Art. 89

Art. 54. § 1er. L'accès aux salles de jeux des établissements de jeux de hasard des classes I et II est interdit aux personnes de moins de 21 ans, à l'exception du personnel majeur des établissements de jeux de hasard sur leur lieu de travail. L'accès aux établissements de jeux de hasard de classe IV est interdit aux mineurs.

La pratique des jeux de hasard dans les établissements de jeux de hasard de classe III ainsi que la pratique des jeux de hasard et paris dans les établissements de jeux de hasard de classe IV, sont interdites aux mineurs.

Cette interdiction pour les mineurs s'applique également aux paris autorisés en dehors des établissements de jeux de hasard de classe IV.

La pratique des jeux de hasard par le biais des instruments de la société de l'information, à l'exception des paris, est interdite aux personnes de moins de 21 ans. La pratique des paris par le biais des instruments de la société de l'information est interdite aux mineurs.

§ 2. L'accès aux salles de jeux des établissements de jeux de hasard de classe I et II est interdit aux magistrats, aux notaires, aux huissiers et aux membres des services de police en dehors de l'exercice de leurs fonctions. La pratique des jeux de hasard au sens de la loi, pour lesquels une obligation d'enregistrement existe, à l'exception des paris, est interdite aux magistrats, aux notaires, aux huissiers et aux membres des services de police en dehors de l'exercice de leurs fonctions.

le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, sans devoir respecter l'ordre prévu.

CHAPITRE 4 – Modification de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs

Art. 89

Art. 54. § 1er. L'accès aux salles de jeux des établissements de jeux de hasard des classes I et II est interdit aux personnes de moins de 21 ans, à l'exception du personnel majeur des établissements de jeux de hasard sur leur lieu de travail. L'accès aux établissements de jeux de hasard de classe IV est interdit aux mineurs.

La pratique des jeux de hasard dans les établissements de jeux de hasard de classe III ainsi que la pratique des jeux de hasard et paris dans les établissements de jeux de hasard de classe IV, sont interdites aux mineurs.

Cette interdiction pour les mineurs s'applique également aux paris autorisés en dehors des établissements de jeux de hasard de classe IV.

La pratique des jeux de hasard par le biais des instruments de la société de l'information, à l'exception des paris, est interdite aux personnes de moins de 21 ans. La pratique des paris par le biais des instruments de la société de l'information est interdite aux mineurs.

§ 2. L'accès aux salles de jeux des établissements de jeux de hasard de classe I et II est interdit aux magistrats, aux notaires, aux huissiers et aux membres des services de police en dehors de l'exercice de leurs fonctions. La pratique des jeux de hasard au sens de la loi, pour lesquels une obligation d'enregistrement existe, à l'exception des paris, est interdite aux magistrats, aux notaires, aux huissiers et aux membres des services de police en dehors de l'exercice de leurs fonctions.

§ 3. La commission prononce l'exclusion de l'accès aux jeux de hasard au sens de la présente loi pour lesquels une obligation d'enregistrement existe:

1. des personnes qui l'ont volontairement sollicité;
2. Des personnes protégées en vertu de l'article 492/1 du Code civil, à la demande de leur administrateur;
3. des personnes à qui, conformément à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934, interdiction a été faite d'exercer certaines fonctions, professions ou activités, après notification par le ministère public.
4. des personnes qui ont un problème de dépendance au jeu. Cette interdiction d'accès peut être prononcée à la demande de toute personne intéressée. La demande comporte les motifs et est introduite auprès de la commission. La commission rend sa décision après avoir invité le joueur concerné à présenter ses moyens de défense;
6. des personnes pour lesquelles la demande de règlement collectif de dettes a été déclarée admissible.

§ 4. La commission prononce préventivement l'exclusion de l'accès aux jeux de hasard au sens de la présente loi pour lesquels une obligation d'enregistrement existe:

1. des personnes à protéger pour lesquelles une requête a été introduite conformément à l'article 1240 du Code judiciaire ou pour lesquelles un procès-verbal de saisine d'office a été établi conformément aux articles 1239 et 1247 du Code judiciaire;
 2. 2 des personnes à protéger pour lesquelles une requête a été introduite conformément à l'article 5 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux.
- Les interdictions préventives énumérées au premier alinéa prennent fin lorsque la commission a été avisée des décisions visées à l'article 1249 du Code judiciaire et aux articles 8, 12 et 30 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux.

§ 3. La commission prononce l'exclusion de l'accès aux jeux de hasard au sens de la présente loi pour lesquels une obligation d'enregistrement existe:

1. des personnes qui l'ont volontairement sollicité;
2. Des personnes protégées en vertu de l'article 492/1 du Code civil, à la demande de leur administrateur;
3. des personnes à qui, conformément à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934, interdiction a été faite d'exercer certaines fonctions, professions ou activités, après notification par le ministère public.
4. des personnes qui ont un problème de dépendance au jeu. Cette interdiction d'accès peut être prononcée à la demande de toute personne intéressée. La demande comporte les motifs et est introduite auprès de la commission. La commission rend sa décision après avoir invité le joueur concerné à présenter ses moyens de défense;
6. des personnes pour lesquelles la demande de règlement collectif de dettes a été déclarée admissible.

§ 4. La commission prononce préventivement l'exclusion de l'accès aux jeux de hasard au sens de la présente loi pour lesquels une obligation d'enregistrement existe:

1. des personnes à protéger pour lesquelles une requête a été introduite conformément à l'article 1239 du Code judiciaire ou pour lesquelles un procès-verbal de saisine d'office a été établi conformément aux articles 1238, §2 et 1243 du Code judiciaire;
 2. 2 des personnes à protéger pour lesquelles une requête a été introduite conformément à l'article 5 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux.
- Les interdictions préventives énumérées au premier alinéa prennent fin lorsque la commission a été avisée des décisions visées à l'article 1250 du Code judiciaire et aux articles 8, 12 et 30 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux.

Les informations devant être transmises à la commission par les instances judiciaires peuvent être envoyées par voie électronique.

§ 5. Le Roi fixe le mode d'interdiction d'accès aux jeux de hasard au sens de la présente loi

CHAPITRE 5 – Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques

Art. 90

Art. 3. Pour chaque personne, les informations suivantes sont enregistrées et conservées par le Registre national :

- 1° les nom et prénoms;
- 2° le lieu et la date de naissance;
- 3° le sexe;
- 4° la nationalité;
- 5° la résidence principale;
- 6° le lieu et la date du décès ou, en cas de déclaration d'absence, la date de la transcription de la décision déclarative d'absence;
- 7° ...
- 8° l'état civil;
- 9° la composition du ménage.
- 9° /1 les actes et décisions relatifs à la capacité juridique et les décisions d'administration de biens ou de la personne visées à l'article 1249, alinéa 1er, du Code judiciaire; le nom, le prénom et l'adresse de la personne qui représente ou assiste un mineur, un interdit, un interné ou une personne placée sous statut de minorité prolongée, ou de l'administrateur de biens ou de la personne dont il est fait mention dans la décision visée à l'article 1249, alinéa 1er, du Code judiciaire.
- 10° la mention du registre dans lequel les personnes visées à l'article 2 sont inscrites;
- 11° la situation administrative des personnes visées à l'article 2, alinéa 1er, 3°.

Les informations devant être transmises à la commission par les instances judiciaires peuvent être envoyées par voie électronique.

§ 5. Le Roi fixe le mode d'interdiction d'accès aux jeux de hasard au sens de la présente loi

CHAPITRE 5 – Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques

Art. 90

Art. 3. Pour chaque personne, les informations suivantes sont enregistrées et conservées par le Registre national :

- 1° les nom et prénoms;
- 2° le lieu et la date de naissance;
- 3° le sexe;
- 4° la nationalité;
- 5° la résidence principale;
- 6° le lieu et la date du décès ou, en cas de déclaration d'absence, la date de la transcription de la décision déclarative d'absence;
- 7° ...
- 8° l'état civil;
- 9° la composition du ménage.
- 9° /1 les actes et décisions relatifs à la capacité juridique et les décisions d'administration de biens ou de la personne visées à l'article 1249, alinéa 1er, du Code judiciaire; le nom, le prénom et l'adresse de la personne qui représente ou assiste un mineur, un interdit, un interné ou une personne placée sous statut de minorité prolongée, ou de l'administrateur de biens ou de la personne dont il est fait mention dans la décision visée à l'article 1250, alinéa 1er, du Code judiciaire.
- 10° la mention du registre dans lequel les personnes visées à l'article 2 sont inscrites;
- 11° la situation administrative des personnes visées à l'article 2, alinéa 1er, 3°.

12° s'il échet l'existence du certificat d'identité et de signature, dans le sens de la loi du 9 juillet 2001 fixant certaines règles relatives au cadre juridique pour les signatures électroniques et les services de certification;

13° la cohabitation légale.

14° la situation de séjour pour les étrangers visés à l'article 2.

15° la mention des ascendants au premier degré, que le lien de filiation soit établi dans l'acte de naissance, par décision judiciaire, par reconnaissance ou par une adoption;

16° la mention des descendants en ligne directe au premier degré, que le lien de filiation soit établi dans l'acte de naissance, par décision judiciaire, par reconnaissance ou par une adoption;

17° le cas échéant, les coordonnées communiquées uniquement sur une base volontaire par les citoyens, telles que déterminées par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres; le Roi détermine également les modalités de communication de ces données aux services du Registre national des personnes physiques et de modification de ces données par le citoyen;

Les modifications successives apportées aux informations visées à l'alinéa 1er, ainsi que leur date de prise d'effet sont mentionnées au Registre national.

Sont également mentionnées au Registre national, à partir de la date déterminée par le Roi, les énonciations des actes d'état civil relatives à l'heure de la naissance et à l'heure du décès.

A la demande d'une administration communale, d'autres informations peuvent être enregistrées par le Registre national. Leur communication n'est autorisée qu'à l'autorité publique qui les a fournies.

Les informations sont conservées pendant trente ans à compter du jour du décès de la personne à laquelle elles sont relatives.

12° s'il échet l'existence du certificat d'identité et de signature, dans le sens de la loi du 9 juillet 2001 fixant certaines règles relatives au cadre juridique pour les signatures électroniques et les services de certification;

13° la cohabitation légale.

14° la situation de séjour pour les étrangers visés à l'article 2.

15° la mention des ascendants au premier degré, que le lien de filiation soit établi dans l'acte de naissance, par décision judiciaire, par reconnaissance ou par une adoption;

16° la mention des descendants en ligne directe au premier degré, que le lien de filiation soit établi dans l'acte de naissance, par décision judiciaire, par reconnaissance ou par une adoption;

17° le cas échéant, les coordonnées communiquées uniquement sur une base volontaire par les citoyens, telles que déterminées par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres; le Roi détermine également les modalités de communication de ces données aux services du Registre national des personnes physiques et de modification de ces données par le citoyen;

Les modifications successives apportées aux informations visées à l'alinéa 1er, ainsi que leur date de prise d'effet sont mentionnées au Registre national.

Sont également mentionnées au Registre national, à partir de la date déterminée par le Roi, les énonciations des actes d'état civil relatives à l'heure de la naissance et à l'heure du décès.

A la demande d'une administration communale, d'autres informations peuvent être enregistrées par le Registre national. Leur communication n'est autorisée qu'à l'autorité publique qui les a fournies.

Les informations sont conservées pendant trente ans à compter du jour du décès de la personne à laquelle elles sont relatives.

CHAPITRE 6 - Modifications du la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

Art. 91

Art. 228. Sans préjudice de l'article 227, alinéa 2, à l'expiration d'un délai de cinq ans à compter de l'entrée en vigueur de la présente loi, les administrations provisoires réglées avant l'entrée en vigueur de la présente loi en exécution de l'article 488bis, A), du Code civil, sont soumises de plein droit aux dispositions relatives à l'administration des biens visée au livre Ier, titre XI, chapitre II/1, du Code civil. Le juge de paix compétent pour l'organisation et la surveillance de l'administration provisoire reste compétent, sans préjudice de l'application de l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

Dans les deux ans qui suivent le délai visé à l'alinéa 1er, le juge de paix applique, le cas échéant d'office, l'article 492/4 du Code civil.

Les articles 493 à 493/3 du Code civil sont applicables aux régimes de protection en cours dès l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 92

Art. 229. Si, cinq ans au plus tard après l'entrée en vigueur de la présente loi, aucune mesure de protection judiciaire n'a été ordonnée conformément à l'article 492/1 du Code civil, le conseil judiciaire s'éteint de plein droit et toutes les formes de tutelle des mineurs prolongés ou des personnes interdites, ou d'autorité parentale sur les mineurs prolongés sont soumises de plein droit aux dispositions du livre Ier, titre XI, chapitre II/1, du Code civil. Le tuteur ou les parents deviennent dans ce cas d'office

CHAPITRE 6 - Modifications du la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine

Art. 91

Art. 228. Sans préjudice de l'article 227, alinéa 2, à l'expiration d'un délai de cinq ans à compter de l'entrée en vigueur de la présente loi, les administrations provisoires réglées avant l'entrée en vigueur de la présente loi en exécution de l'article 488bis, A), du Code civil, sont soumises de plein droit aux dispositions relatives à l'administration des biens visée au livre Ier, titre XI, chapitre II/1, du Code civil. Le juge de paix compétent pour l'organisation et la surveillance de l'administration provisoire reste compétent, sans préjudice de l'application de l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

[...]

Les articles 493 à 493/3 du Code civil sont applicables aux régimes de protection en cours dès l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 92

Art. 229. Si, cinq ans au plus tard après l'entrée en vigueur de la présente loi, aucune mesure de protection judiciaire n'a été ordonnée conformément à l'article 492/1 du Code civil, le conseil judiciaire s'éteint de plein droit et toutes les formes de tutelle des mineurs prolongés ou des personnes interdites, ou d'autorité parentale sur les mineurs prolongés sont soumises de plein droit aux dispositions du livre Ier, titre XI, chapitre II/1, du Code civil. Le tuteur ou les parents deviennent dans ce cas d'office administrateur. Pour

administrateur. Pour l'application de la présente disposition, la personne protégée est réputée avoir été déclarée incapable d'accomplir tous les actes visés à l'article 492/1, § 1er, du Code civil, et tous les actes relatifs aux biens. Elle est également réputée devoir être représentée pour l'accomplissement de ces actes.

Le juge de paix compétent pour l'organisation et la surveillance de la tutelle reste compétent, sans préjudice de l'application de l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

Dans les deux ans qui suivent le délai visé à l'alinéa 1er, le juge de paix applique le cas échéant d'office, l'article 492/4 du Code civil, sauf aux personnes qui ont eu besoin de l'assistance d'un conseil judiciaire.

Les articles 493 à 493/3 du Code civil sont applicables aux régimes de protection en cours dès l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 93

Art. 230/1. Les déclarations effectuées conformément à l'article 488bis, B, § 2 et § 3, du Code civil sont, après l'entrée en vigueur de la présente loi, considérées comme des déclarations faites conformément aux dispositions correspondantes des articles 496 et 496/1 du Code civil.

l'application de la présente disposition, la personne protégée est réputée avoir été déclarée incapable d'accomplir tous les actes visés à l'article 492/1, § 1er, du Code civil, et tous les actes relatifs aux biens. Elle est également réputée devoir être représentée pour l'accomplissement de ces actes.

Le juge de paix compétent pour l'organisation et la surveillance de la tutelle reste compétent, sans préjudice de l'application de l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

[...]

Les articles 493 à 493/3 du Code civil sont applicables aux régimes de protection en cours dès l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 93

Art. 230/1. Les déclarations effectuées conformément **aux articles 392, alinéa 1er et 2, et 488bis, B, §§ 2 et 3**, du Code civil sont, après l'entrée en vigueur de la présente loi, considérées comme des déclarations faites conformément aux dispositions correspondantes des articles 496 et 496/1 du Code civil.

TITRE 3

Modifications du droit de la filiation

CHAPITRE 1er : Modifications du Code civil

Art. 100

Art. 313 § 1. Si le nom de la mère n'est pas mentionné dans l'acte de naissance ou à défaut

TITRE 3

Modifications du droit de la filiation

CHAPITRE 1er : Modifications du Code civil

Art. 100

Art. 313 § 1. Si le nom de la mère n'est pas mentionné dans l'acte de naissance ou à défaut de

de cet acte, elle peut reconnaître l'enfant aux conditions fixées par l'article 329bis.

§ 2. Toutefois, la reconnaissance n'est pas recevable lorsqu'elle ferait apparaître entre le père et la mère un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

§ 3. Si la mère est mariée et que l'enfant qu'elle reconnaît soit né pendant le mariage, la reconnaissance doit être portée à la connaissance de l'époux ou l'épouse.

A cet effet, si l'acte est reçu par un officier de l'état civil belge, il est notifié par celui-ci; s'il n'est pas reçu par un officier de l'état civil belge, il est signifié à la requête de la mère, de l'enfant ou du représentant légal de ce dernier.

Jusqu'à cette notification ou signification, la reconnaissance est inopposable à l'époux ou l'épouse, aux enfants nés de son mariage avec l'auteur de la reconnaissance et aux enfants adoptés par les deux époux.

Art. 101

Art. 314. A défaut d'acte de naissance, de mention du nom de la mère dans cet acte ou lorsque l'enfant est inscrit sous de faux noms et en l'absence de reconnaissance, la filiation maternelle peut être établie judiciairement aux conditions fixées par l'article 332quinquies.

Toutefois, l'action n'est pas recevable lorsqu'elle ferait apparaître entre les père et mère un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Le demandeur doit apporter la preuve que l'enfant est celui dont la mère prétendue a accouché.

Il peut apporter cette preuve en démontrant que l'enfant a la possession d'état à l'égard de la mère prétendue.

cet acte, elle peut reconnaître l'enfant aux conditions fixées par l'article 329bis.

§ 2. Toutefois, la reconnaissance n'est pas recevable lorsqu'elle ferait apparaître entre le père et la mère un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser [...].

§ 3. Si la mère est mariée et que l'enfant qu'elle reconnaît soit né pendant le mariage, la reconnaissance doit être portée à la connaissance de l'époux ou l'épouse.

A cet effet, si l'acte est reçu par un officier de l'état civil belge, il est notifié par celui-ci; s'il n'est pas reçu par un officier de l'état civil belge, il est signifié à la requête de la mère, de l'enfant ou du représentant légal de ce dernier.

Jusqu'à cette notification ou signification, la reconnaissance est inopposable à l'époux ou l'épouse, aux enfants nés de son mariage avec l'auteur de la reconnaissance et aux enfants adoptés par les deux époux.

Art. 101

Art. 314. A défaut d'acte de naissance, de mention du nom de la mère dans cet acte ou lorsque l'enfant est inscrit sous de faux noms et en l'absence de reconnaissance, la filiation maternelle peut être établie judiciairement aux conditions fixées par l'article 332quinquies.

Toutefois, l'action n'est pas recevable lorsqu'elle ferait apparaître entre les père et mère un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser [...], **à moins que le tribunal de la famille estime que l'établissement de la maternité n'est pas contraire à l'intérêt de l'enfant.**

Le demandeur doit apporter la preuve que l'enfant est celui dont la mère prétendue a accouché.

Il peut apporter cette preuve en démontrant que l'enfant a la possession d'état à l'égard de la mère prétendue.

A défaut de possession d'état, la preuve de la filiation peut être administrée par toutes voies de droit. La preuve contraire peut également être administrée par toutes voies de droit.

Art. 102

Art. 318. § 1er A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard du mari, la présomption de paternité peut être contestée devant le tribunal de la famille par la mère, l'enfant, l'homme à l'égard duquel la filiation est établie l'homme qui revendique la paternité de l'enfant et la femme qui revendique la comaternité de l'enfant.

§ 2. L'action de la mère doit être intentée dans l'année de la naissance. L'action du mari doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'il n'est pas le père de l'enfant, celle de celui qui revendique la paternité de l'enfant doit être intentée dans l'année de la découverte qu'il est le père de l'enfant et celle de l'enfant doit être intentée au plus tôt le jour où il a atteint l'âge de douze ans et au plus tard le jour où il atteint l'âge de vingt-deux ans [ou dans l'année de la découverte du fait que le mari n'est pas son père]. L'action de la femme qui revendique la comaternité doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'elle a consenti à la conception, conformément à l'article 7 de la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes, et que la conception peut en être la conséquence.

Si le mari est décédé sans avoir agi, mais étant encore dans le délai utile pour le faire, sa paternité peut être contestée, dans l'année de son décès ou de la naissance, par ses ascendants et par ses descendants.

A défaut de possession d'état, la preuve de la filiation peut être administrée par toutes voies de droit. La preuve contraire peut également être administrée par toutes voies de droit.

Art. 102

Art. 318. § 1er A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard du mari, la présomption de paternité peut être contestée devant le tribunal de la famille par la mère, l'enfant, l'homme à l'égard duquel la filiation est établie l'homme qui revendique la paternité de l'enfant et la femme qui revendique la comaternité de l'enfant.

§ 2. L'action de la mère doit être intentée dans l'année de la naissance. L'action du mari doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'il n'est pas le père de l'enfant, celle de celui qui revendique la paternité de l'enfant doit être intentée dans l'année de la découverte qu'il est le père de l'enfant et celle de l'enfant doit être intentée au plus tôt le jour où il a atteint l'âge de douze ans et au plus tard le jour où il atteint l'âge de vingt-deux ans [ou dans l'année de la découverte du fait que le mari n'est pas son père]. L'action de la femme qui revendique la comaternité doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'elle a consenti à la conception, conformément à l'article 7 de la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes, et que la conception peut en être la conséquence.

Si le mari est décédé sans avoir agi, mais étant encore dans le délai utile pour le faire, sa paternité peut être contestée, **dans l'année de son décès ou de la découverte de la naissance ou dans l'année de leur découverte du fait que le défunt n'est pas le père de l'enfant**, par ses ascendants et par ses descendants. **Si le mari est décédé avant la naissance de l'enfant, sa paternité peut être constatée pas ses ascendants ou ses descendants dans l'année de la découverte de la naissance ou dans l'année de leur découverte du fait que le défunt n'est pas le père de l'enfant.**

La paternité établie en vertu de l'article 317 peut en outre être contestée par le précédent mari.

§ 3. Sans préjudice des §§ 1er et 2, la présomption de paternité du mari est mise à néant s'il est prouvé par toutes voies de droit que l'intéressé n'est pas le père.

La contestation de la présomption de paternité du mari est en outre déclarée fondée, sauf preuve contraire :

- 1° dans les cas visés à l'article 316bis ;
- 2° lorsque la filiation maternelle est établie par reconnaissance ou par décision judiciaire;
- 3° lorsque l'action est introduite avant que la filiation maternelle ne soit établie.

§ 4. La demande en contestation de la présomption de paternité n'est pas recevable si le mari a consenti à l'insémination artificielle ou à un autre acte ayant la procréation pour but, sauf si la conception de l'enfant ne peut en être la conséquence.

§ 5. La demande en contestation introduite par la personne qui se prétend le père biologique de l'enfant n'est fondée que si sa paternité est établie. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation du demandeur. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

§ 6. La demande en contestation introduite par la femme qui revendique la comaternité de l'enfant n'est fondée que s'il est prouvé qu'elle a consenti à la procréation médicalement assistée conformément à l'article 7 de la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes, et que la conception de l'enfant peut en être la conséquence. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation à l'égard de la demanderesse. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies, §§

La paternité établie en vertu de l'article 317 peut en outre être contestée par le précédent mari.

§ 3. Sans préjudice des §§ 1er et 2, la présomption de paternité du mari est mise à néant s'il est prouvé par toutes voies de droit que l'intéressé n'est pas le père.

La contestation de la présomption de paternité du mari est en outre déclarée fondée, sauf preuve contraire :

- 1° dans les cas visés à l'article 316bis ;
- 2° lorsque la filiation maternelle est établie par reconnaissance ou par décision judiciaire;
- 3° lorsque l'action est introduite avant que la filiation maternelle ne soit établie.

§ 4. La demande en contestation de la présomption de paternité n'est pas recevable si le mari a consenti à l'insémination artificielle ou à un autre acte ayant la procréation pour but, sauf si la conception de l'enfant ne peut en être la conséquence.

§ 5. La demande en contestation introduite par la personne qui se prétend le père biologique de l'enfant n'est fondée que si sa paternité est établie. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation du demandeur. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

§ 6. La demande en contestation introduite par la femme qui revendique la comaternité de l'enfant n'est fondée que s'il est prouvé qu'elle a consenti à la procréation médicalement assistée conformément à l'article 7 de la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes, et que la conception de l'enfant peut en être la conséquence. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation à l'égard de la demanderesse. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies, §§ 1er,

1er, 1/1, 2 et 4, sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

Art. 103

Art. 321. Le père ne peut reconnaître l'enfant, lorsque la reconnaissance ferait apparaître entre la mère et lui un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 104

Art. 325. La recherche de paternité est irrecevable lorsque le jugement ferait apparaître entre le père prétendu et la mère un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 105

Art. 325/5. La coparente ne peut reconnaître l'enfant, lorsque la reconnaissance ferait apparaître entre la mère et elle un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser, à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 106

Art. 325/7. § 1er. A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard de celui qui l'a reconnu, la reconnaissance par la coparente peut être contestée devant le tribunal de la famille par l'homme qui revendique la paternité, la mère, l'enfant, la femme qui a reconnu l'enfant et la femme qui revendique la comaternité.

Toutefois, l'auteur de la reconnaissance et ceux qui ont donné les consentements préalables requis ou visés par l'article 329bis ne sont

1/1, 2 et 4, sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

Art. 103

Art. 321. Le père ne peut reconnaître l'enfant, lorsque la reconnaissance ferait apparaître entre la mère et lui un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser [...].

Art. 104

Art. 325. La recherche de paternité est irrecevable lorsque le jugement ferait apparaître entre le père prétendu et la mère un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser [...], **à moins que le tribunal de la famille estime que l'établissement de la paternité n'est pas contraire à l'intérêt de l'enfant.**

Art. 105

Art. 325/5. La coparente ne peut reconnaître l'enfant, lorsque la reconnaissance ferait apparaître entre la mère et elle un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser [...].

Art. 106

Art. 325/7. § 1er. A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard de celui qui l'a reconnu, la reconnaissance par la coparente peut être contestée devant le tribunal de la famille par l'homme qui revendique la paternité, la mère, l'enfant, la femme qui a reconnu l'enfant et la femme qui revendique la comaternité.

Toutefois, l'auteur de la reconnaissance et ceux qui ont donné les consentements préalables requis ou visés par l'article 329bis ne sont

recevables à contester la reconnaissance que s'ils prouvent que leur consentement a été vicié.

La reconnaissance ne peut être contestée par ceux qui ont été parties à la décision qui l'a autorisée conformément à l'article 329bis ou à celle qui a refusé l'annulation demandée en vertu de cet article.

L'action de la mère et de la personne qui a reconnu l'enfant doit être intentée dans l'année de la découverte du fait que la conception de l'enfant ne peut pas être la conséquence de l'acte auquel la personne qui a reconnu l'enfant a consenti conformément à la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes.

L'action de la femme qui revendique la comaternité doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'elle a consenti à la conception conformément à la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes et que la conception peut être la conséquence de cet acte.

L'action de l'homme qui revendique la paternité de l'enfant doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'il est le père de l'enfant.

L'action de l'enfant doit être intentée au plus tôt le jour où il a atteint l'âge de douze ans et au plus tard le jour où il a atteint l'âge de vingt-deux ans ou dans l'année de la découverte du fait que sa conception ne peut être la conséquence de l'acte auquel l'auteur de la reconnaissance a consenti conformément à la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes.

§ 2. Sans préjudice du § 1er, la reconnaissance est mise à néant s'il est prouvé par toutes voies de droit que l'intéressé n'a pas consenti à la conception conformément à la loi du 6 juillet

recevables à contester la reconnaissance que s'ils prouvent que leur consentement a été vicié.

La reconnaissance ne peut être contestée par ceux qui ont été parties à la décision qui l'a autorisée conformément à l'article 329bis ou à celle qui a refusé l'annulation demandée en vertu de cet article.

De vordering van de moeder en de persoon die het kind erkend heeft, moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de verwekking van het kind niet het gevolg kan zijn van de daad waarin de persoon die het kind erkend heeft overeenkomstig de wet 6 van juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten heeft toegestemd.

L'action de la femme qui revendique la comaternité doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'elle a consenti à la conception conformément à la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes et que la conception peut être la conséquence de cet acte, **ou dans l'année après qu'elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'elle est la coparente de l'enfant.**

L'action de l'homme qui revendique la paternité de l'enfant doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'il est le père de l'enfant, **ou dans l'année après qu'il a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'il est le père de l'enfant.**

L'action de l'enfant doit être intentée au plus tôt le jour où il a atteint l'âge de douze ans et au plus tard le jour où il a atteint l'âge de vingt-deux ans ou dans l'année de la découverte du fait que sa conception ne peut être la conséquence de l'acte auquel l'auteur de la reconnaissance a consenti conformément à la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes.

§ 2. Sans préjudice du § 1er, la reconnaissance est mise à néant s'il est prouvé par toutes voies de droit que l'intéressé n'a pas consenti à la conception conformément à la loi du 6 juillet 2007

2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes ou que la conception ne peut en être la conséquence.

§ 3. La demande en contestation introduite par la personne qui se prétend le père biologique de l'enfant n'est fondée que si sa paternité est établie. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation du demandeur. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

§ 4. La demande en contestation introduite par la femme qui revendique la comaternité n'est fondée que s'il est prouvé qu'elle consenti à la procréation médicalement assistée conformément à la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes et que la conception de l'enfant peut en être la conséquence. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation du demandeur. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies, §§ 1er, 1er/1, 2 et 4 sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

Art. 107

Art. 325/10. La recherche de comaternité est irrecevable lorsque le jugement ferait apparaître, entre la coparente prétendue et la mère, un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 108

relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes ou que la conception ne peut en être la conséquence.

§ 3. La demande en contestation introduite par la personne qui se prétend le père biologique de l'enfant n'est fondée que si sa paternité est établie. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation du demandeur. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

§ 4. La demande en contestation introduite par la femme qui revendique la comaternité n'est fondée que s'il est prouvé qu'elle consenti à la procréation médicalement assistée conformément à la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes et que la conception de l'enfant peut en être la conséquence. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation du demandeur. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies, §§ 1er, 1er/1, 2 et 4 sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

Art. 107

Art. 325/10. La recherche de comaternité est irrecevable lorsque le jugement ferait apparaître, entre la coparente prétendue et la mère, un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser [...], **à moins que le tribunal de la famille estime que l'établissement de la comaternité n'est pas contraire à l'intérêt de l'enfant.**

Art. 108

Art. 329bis. § 1er. La reconnaissance de l'enfant majeur ou mineur émancipé n'est recevable que moyennant son consentement préalable.

§ 1er/1. Le consentement de l'enfant majeur n'est pas requis si le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, que l'enfant n'est pas capable d'exprimer sa volonté. Il en va de même si l'ordonnance du juge de paix prise en vertu de l'article 492/1 déclare l'enfant incapable de consentir à sa reconnaissance. L'enfant en mesure d'exprimer son opinion de manière autonome est entendu directement par le juge. Le cas échéant, la personne de confiance exprime l'opinion de l'enfant si celui-ci n'est pas en mesure d'exprimer lui-même son opinion. Le juge attache l'importance qu'il convient à cette opinion.

§ 2. Si l'enfant est mineur non émancipé, la reconnaissance n'est recevable que moyennant le consentement préalable du parent à l'égard duquel la filiation est établie, ou de la mère si la reconnaissance est faite avant la naissance de l'enfant.

Est en outre requis, le consentement préalable de l'enfant s'il a douze ans accomplis. Ce consentement n'est pas requis de l'enfant dont le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, qu'il est privé de discernement.

A défaut de ces consentements, le candidat à la reconnaissance cite les personnes dont le consentement est requis devant le tribunal. Les parties sont entendues en chambre du conseil. Le tribunal tente de les concilier. S'il concilie les parties, le tribunal reçoit les consentements nécessaires. A défaut de conciliation, la demande est rejetée s'il est prouvé que le demandeur n'est pas le père ou la mère biologique. Lorsque la demande concerne un enfant âgé d'un an ou plus au moment de l'introduction de la demande, le tribunal peut en outre refuser la reconnaissance si elle est manifestement contraire à l'intérêt de l'enfant.

Si une action publique est intentée contre le candidat à la reconnaissance, du chef d'un fait visé à l'article 375 du Code pénal, commis sur la

Art. 329bis. § 1er. La reconnaissance de l'enfant majeur ou mineur émancipé n'est recevable que moyennant son consentement préalable.

§ 1er/1. Le consentement de l'enfant majeur n'est pas requis si le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, que l'enfant n'est pas capable d'exprimer sa volonté. Il en va de même si l'ordonnance du juge de paix prise en vertu de l'article 492/1 déclare l'enfant incapable de consentir à sa reconnaissance. L'enfant en mesure d'exprimer son opinion de manière autonome est entendu directement par le juge. Le cas échéant, la personne de confiance exprime l'opinion de l'enfant si celui-ci n'est pas en mesure d'exprimer lui-même son opinion. Le juge attache l'importance qu'il convient à cette opinion.

§ 2. Si l'enfant est mineur non émancipé, la reconnaissance n'est recevable que moyennant le consentement préalable du parent à l'égard duquel la filiation est établie, ou de la mère si la reconnaissance est faite avant la naissance de l'enfant.

Est en outre requis, le consentement préalable de l'enfant s'il a douze ans accomplis. Ce consentement n'est pas requis de l'enfant dont le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, qu'il est privé de discernement.

A défaut de ces consentements, le candidat à la reconnaissance cite les personnes dont le consentement est requis devant le tribunal. Les parties sont entendues en chambre du conseil. Le tribunal tente de les concilier. S'il concilie les parties, le tribunal reçoit les consentements nécessaires. A défaut de conciliation, la demande est rejetée s'il est prouvé que le demandeur n'est pas le père ou la mère biologique. **Le tribunal peut en outre** refuser la reconnaissance si elle est [...] contraire à l'intérêt de l'enfant.

Indien tegen degene die het kind wil erkennen een strafvordering is ingesteld wegens een in artikel 375 van het Strafwetboek bedoeld feit dat

personne de la mère pendant la période légale de conception, la reconnaissance ne peut avoir lieu et le délai d'un an visé à l'alinéa 4 est suspendu jusqu'à ce que la décision sur l'action publique soit coulée en force de chose jugée. Si le candidat à la reconnaissance est reconnu coupable de ce chef, la reconnaissance ne peut avoir lieu et la demande d'autorisation de reconnaissance est rejetée.

§ 3. Si l'enfant est mineur non émancipé et n'a pas d'auteur connu, ou que celui de ses auteurs à l'égard duquel la filiation est établie est décédé, présumé absent, dans l'impossibilité ou incapable d'exprimer sa volonté, l'officier de l'état civil doit notifier une copie littérale de la reconnaissance au représentant légal de l'enfant et à l'enfant lui-même, s'il a douze ans accomplis, à moins que ceux-ci n'aient préalablement consenti à la reconnaissance.

Si la reconnaissance n'a pas été reçue par un officier de l'état civil belge, elle doit, à la requête de son auteur, être signifiée aux personnes désignées à l'alinéa 1er.

Dans les six mois de la signification ou de la notification, les personnes auxquelles elle a été faite peuvent, par citation, requête conjointe ou requête contradictoire, demander au tribunal de la famille territorialement compétent d'annuler la reconnaissance.

Le greffier informe immédiatement de cette demande l'officier de l'état civil qui a établi l'acte de reconnaissance.

Les parties entendues, le tribunal statue sur l'action en nullité. Il annule la reconnaissance s'il est prouvé que la partie défenderesse n'est pas le père ou la mère biologique. En outre, il annule la reconnaissance si elle est manifestement contraire à l'intérêt de l'enfant lorsque celui-ci est âgé d'un an ou plus au moment de l'introduction de la demande.

L'alinéa 4 du § 2 est applicable par analogie. Jusqu'à l'expiration du délai de six mois ou jusqu'à ce que la décision de débouté soit passée en force de chose jugée, la reconnaissance est inopposable à l'enfant et à son représentant légal, lesquels pourront néanmoins s'en prévaloir.

gepleegd is op de persoon van de moeder tijdens de wettelijke periode van verwekking, kan de erkenning niet plaatsvinden en wordt de in het vierde lid bedoelde termijn van één jaar opgeschort tot de beslissing over de strafvordering in kracht van gewijsde is gegaan. Als degene die het kind wil erkennen op grond daarvan schuldig wordt verklaard, kan de erkenning niet plaatsvinden en wordt het verzoek om toestemming tot erkenning verworpen.

§ 3. Si l'enfant est mineur non émancipé et n'a pas d'auteur connu, ou que celui de ses auteurs à l'égard duquel la filiation est établie est décédé, présumé absent, dans l'impossibilité ou incapable d'exprimer sa volonté, l'officier de l'état civil doit notifier une copie littérale de la reconnaissance au représentant légal de l'enfant et à l'enfant lui-même, s'il a douze ans accomplis, à moins que ceux-ci n'aient préalablement consenti à la reconnaissance.

Si la reconnaissance n'a pas été reçue par un officier de l'état civil belge, elle doit, à la requête de son auteur, être signifiée aux personnes désignées à l'alinéa 1er.

Dans les six mois de la signification ou de la notification, les personnes auxquelles elle a été faite peuvent, par citation, requête conjointe ou requête contradictoire, demander au tribunal de la famille territorialement compétent d'annuler la reconnaissance.

Le greffier informe immédiatement de cette demande l'officier de l'état civil qui a établi l'acte de reconnaissance.

Les parties entendues, le tribunal statue sur l'action en nullité. Il annule la reconnaissance s'il est prouvé que la partie défenderesse n'est pas le père ou la mère biologique. En outre, il annule la reconnaissance si elle est [...] contraire à l'intérêt de l'enfant [...].

L'alinéa 4 du § 2 est applicable par analogie. Jusqu'à l'expiration du délai de six mois ou jusqu'à ce que la décision de débouté soit passée en force de chose jugée, la reconnaissance est inopposable à l'enfant et à son représentant légal, lesquels pourront néanmoins s'en prévaloir.

Art. 109

Art. 330. § 1er. A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard de celle qui l'a reconnu, la reconnaissance maternelle peut être contestée devant le tribunal de la famille par le père, l'enfant, l'auteur de la reconnaissance et la femme qui revendique la maternité. A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard de celui qui l'a reconnu, la reconnaissance paternelle peut être contestée devant le tribunal de la famille par la mère, l'enfant, l'auteur de la reconnaissance l'homme qui revendique la paternité de l'enfant et la femme qui revendique la comaternité de l'enfant.

Toutefois, l'auteur de la reconnaissance et ceux qui ont donné les consentements préalables requis ou visés par l'article 329bis ne sont recevables à contester la reconnaissance que s'ils prouvent que leur consentement a été vicié.

La reconnaissance ne peut être contestée par ceux qui ont été parties à la décision qui l'a autorisée conformément à l'article 329bis ou à celle qui a refusé l'annulation demandée en vertu de cet article.

L'action du père, de la mère ou de la personne qui a reconnu l'enfant doit être intentée dans l'année de la découverte du fait que la personne qui a reconnu l'enfant n'est pas le père ou la mère; celle de la personne qui revendique la paternité ou la maternité doit être intentée dans l'année de la découverte qu'elle est le père ou la mère de l'enfant; celle de l'enfant doit être intentée au plus tôt le jour où il a atteint l'âge de douze ans et au plus tard le jour où il a atteint l'âge de vingt-deux ans ou dans l'année de la découverte du fait que la personne qui l'a reconnu n'est pas son père ou sa mère. L'action de la femme qui revendique la comaternité doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'elle a consenti à la conception, conformément à l'article 7 de la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes, et que la conception peut en être la conséquence.

Art. 109

Art. 330. § 1er. A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard de celle qui l'a reconnu, la reconnaissance maternelle peut être contestée devant le tribunal de la famille par le père, l'enfant, l'auteur de la reconnaissance et la femme qui revendique la maternité. A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard de celui qui l'a reconnu, la reconnaissance paternelle peut être contestée devant le tribunal de la famille par la mère, l'enfant, l'auteur de la reconnaissance l'homme qui revendique la paternité de l'enfant et la femme qui revendique la comaternité de l'enfant.

Toutefois, l'auteur de la reconnaissance et ceux qui ont donné les consentements préalables requis ou visés par l'article 329bis ne sont recevables à contester la reconnaissance que s'ils prouvent que leur consentement a été vicié.

La reconnaissance ne peut être contestée par ceux qui ont été parties à la décision qui l'a autorisée conformément à l'article 329bis ou à celle qui a refusé l'annulation demandée en vertu de cet article.

L'action du père, de la mère ou de la personne qui a reconnu l'enfant doit être intentée dans l'année de la découverte du fait que la personne qui a reconnu l'enfant n'est pas le père ou la mère; celle de la personne qui revendique la paternité ou la maternité doit être intentée dans l'année de la découverte qu'elle est le père ou la mère de l'enfant, **ou dans l'année après qu'elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'elle est le père ou la mère de l'enfant**; celle de l'enfant doit être intentée au plus tôt le jour où il a atteint l'âge de douze ans et au plus tard le jour où il a atteint l'âge de vingt-deux ans ou dans l'année de la découverte du fait que la personne qui l'a reconnu n'est pas son père ou sa mère. L'action de la femme qui revendique la comaternité doit être intentée dans l'année de la découverte du fait qu'elle a consenti à la conception, conformément à l'article 7 de la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes, et que la conception peut en être la conséquence, **ou dans**

l'année après qu'il ou elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après la découverte du fait qu'elle est la coparente de l'enfant.

§ 2. Sans préjudice du § 1er, la reconnaissance est mise à néant s'il est prouvé par toutes voies de droit que l'intéressé n'est pas le père ou la mère.

§ 2. Sans préjudice du § 1er, la reconnaissance est mise à néant s'il est prouvé par toutes voies de droit que l'intéressé n'est pas le père ou la mère.

§ 3. La demande en contestation introduite par la personne qui se prétend le père ou la mère biologique de l'enfant n'est fondée que si sa paternité ou sa maternité est établie. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation du demandeur. Le tribunal vérifie que les conditions de l'article 332quinquies sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

§ 3. La demande en contestation introduite par la personne qui se prétend le père ou la mère biologique de l'enfant n'est fondée que si sa paternité ou sa maternité est établie. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation du demandeur. Le tribunal vérifie que les conditions de l'article 332quinquies sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

§ 4. La demande en contestation introduite par la femme qui revendique la comaternité de l'enfant n'est fondée que s'il est prouvé qu'elle a consenti à la procréation médicalement assistée conformément à l'article 7 de la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes, et que la conception de l'enfant peut en être la conséquence. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation à l'égard de la demanderesse. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies, §§ 1er, 1/1, 2 et 4, sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

§ 4. La demande en contestation introduite par la femme qui revendique la comaternité de l'enfant n'est fondée que s'il est prouvé qu'elle a consenti à la procréation médicalement assistée conformément à l'article 7 de la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes, et que la conception de l'enfant peut en être la conséquence. La décision faisant droit à cette action en contestation entraîne de plein droit l'établissement de la filiation à l'égard de la demanderesse. Le tribunal de la famille vérifie que les conditions de l'article 332quinquies, §§ 1er, 1/1, 2 et 4, sont respectées. A défaut, l'action est rejetée.

Art. 110

Art. 332quinquies. § 1er. Les actions en recherche de maternité ou de paternité ne sont pas recevables si l'enfant majeur ou mineur émancipé s'y oppose.

Art. 110

Art. 332quinquies. § 1er. Les actions en recherche de maternité ou de paternité ne sont pas recevables si l'enfant majeur ou mineur émancipé s'y oppose.

§ 1er/1. Il n'est pas tenu compte de l'opposition de l'enfant majeur si le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal

§ 1er/1. Il n'est pas tenu compte de l'opposition de l'enfant majeur si le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal

motivé, que l'enfant n'est pas capable d'exprimer sa volonté. Il en va de même si l'ordonnance du juge de paix prise en vertu de l'article 492/1 déclare l'enfant incapable de s'opposer à l'action en recherche de maternité ou de paternité. L'enfant en mesure d'exprimer son opinion de manière autonome est entendu directement par le juge. Le cas échéant, la personne de confiance exprime l'opinion de l'enfant si celui-ci n'est pas en mesure d'exprimer lui-même son opinion. Le juge attache l'importance qu'il convient à cette opinion.

§ 2. Si l'opposition à l'action émane d'un enfant mineur non émancipé qui a douze ans accomplis, de celui des auteurs de l'enfant à l'égard duquel la filiation est établie, ou du ministère public, le tribunal ne rejette la demande, sans préjudice du § 3, que si elle concerne un enfant âgé d'au moins un an au moment de l'introduction de la demande, et si l'établissement de la filiation est manifestement contraire à l'intérêt de l'enfant.

Il n'est pas tenu compte de l'opposition de l'enfant mineur dont le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, qu'il est privé de discernement.

§ 3. Le tribunal rejette en toute hypothèse la demande s'il est prouvé que celui ou celle dont la filiation est recherchée n'est pas le père ou la mère biologique de l'enfant.

§ 4. Si une action publique est intentée contre l'homme demandeur en recherche de paternité, du chef d'un fait visé à l'article 375 du Code pénal, commis sur la personne de la mère pendant la période légale de conception, il est sursis à statuer, à la demande d'une des parties, jusqu'à ce que la décision sur l'action publique soit coulée en force de chose jugée. Si l'intéressé est reconnu coupable de ce chef, la demande de recherche de paternité est rejetée à la demande d'une des parties.

CHAPITRE 2 : Modifications de la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci

motivé, que l'enfant n'est pas capable d'exprimer sa volonté. Il en va de même si l'ordonnance du juge de paix prise en vertu de l'article 492/1 déclare l'enfant incapable de s'opposer à l'action en recherche de maternité ou de paternité. L'enfant en mesure d'exprimer son opinion de manière autonome est entendu directement par le juge. Le cas échéant, la personne de confiance exprime l'opinion de l'enfant si celui-ci n'est pas en mesure d'exprimer lui-même son opinion. Le juge attache l'importance qu'il convient à cette opinion.

§ 2. Si l'opposition à l'action émane d'un enfant mineur non émancipé qui a douze ans accomplis, de celui des auteurs de l'enfant à l'égard duquel la filiation est établie, ou du ministère public, le tribunal ne rejette la demande, sans préjudice du § 3, que [...] l'établissement de la filiation est [...] contraire à l'intérêt de l'enfant.

Il n'est pas tenu compte de l'opposition de l'enfant mineur dont le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, qu'il est privé de discernement.

§ 3. Le tribunal rejette en toute hypothèse la demande s'il est prouvé que celui ou celle dont la filiation est recherchée n'est pas le père ou la mère biologique de l'enfant.

§ 4. Si une action publique est intentée contre l'homme demandeur en recherche de paternité, du chef d'un fait visé à l'article 375 du Code pénal, commis sur la personne de la mère pendant la période légale de conception, il est sursis à statuer, à la demande d'une des parties, jusqu'à ce que la décision sur l'action publique soit coulée en force de chose jugée. Si l'intéressé est reconnu coupable de ce chef, la demande de recherche de paternité est rejetée à la demande d'une des parties.

CHAPITRE 2 : Modifications de la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci

Art. 111

Art. 25. § 1er. Par dérogation à l'article 330, § 1er, alinéa 4, tel que modifié par la présente loi, et à l'article 318, § 1er, alinéa 2, tel qu'inséré par la présente loi, la reconnaissance et la présomption de paternité du mari pourront être contestées par la personne qui revendique la maternité ou la paternité de l'enfant pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi, quand bien même il se serait écoulé plus d'un an depuis la naissance ou la découverte de la naissance de l'enfant.

§ 2. Pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi, tout tiers intéressé au sens de l'article 330, § 1er, alinéa 1er, du Code civil dans sa rédaction antérieure, conserve la faculté de contester une reconnaissance, selon les conditions prescrites par la législation antérieure.

§ 3. Le délai de prescription de l'action en contestation de la reconnaissance institué par l'article 330, § 1re, alinéa 4, tel que modifié par la présente loi, commence à courir le jour de l'entrée en vigueur de celle-ci, à moins que l'action n'était déjà prescrite, et sans que la durée totale du délai de prescription ne puisse dépasser trente ans.

§ 4. La reconnaissance et la présomption de paternité du mari relatives à un enfant né avant l'entrée en vigueur de la présente loi peuvent être contestées par le mari ou par l'auteur de la reconnaissance dans un délai d'un an à dater de la découverte du fait qu'il n'est pas le père de l'enfant, quand bien même il se serait écoulé plus d'un an depuis la naissance ou la découverte de la naissance de l'enfant.

§ 5. Les personnes titulaires des droits découlant de l'article 320 du Code civil, remplacé par la loi du 31 mars 1987 et modifié par la loi du 27 décembre 1994 et de l'article 323 du même code, remplacé par la loi du 31 mars 1987, tels

Art. 111

Art. 25. § 1er. Par dérogation à l'article 330, § 1er, alinéa 4, tel que modifié par la présente loi, et à l'article 318, § 1er, alinéa 2, tel qu'inséré par la présente loi, la reconnaissance et la présomption de paternité du mari pourront être contestées par la personne qui revendique la maternité ou la paternité de l'enfant pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi, quand bien même il se serait écoulé plus d'un an depuis la naissance ou la découverte de la naissance de l'enfant, **ou dans l'année après qu'il ou elle a appris la reconnaissance, si celle-ci a lieu après l'entrée en vigueur de la présente loi.**

§ 2. Pendant un délai d'un an prenant cours à l'entrée en vigueur de la présente loi, tout tiers intéressé au sens de l'article 330, § 1er, alinéa 1er, du Code civil dans sa rédaction antérieure, conserve la faculté de contester une reconnaissance, selon les conditions prescrites par la législation antérieure.

§ 3. Le délai de prescription de l'action en contestation de la reconnaissance institué par l'article 330, § 1re, alinéa 4, tel que modifié par la présente loi, commence à courir le jour de l'entrée en vigueur de celle-ci, à moins que l'action n'était déjà prescrite, et sans que la durée totale du délai de prescription ne puisse dépasser trente ans.

§ 4. La reconnaissance et la présomption de paternité du mari relatives à un enfant né avant l'entrée en vigueur de la présente loi peuvent être contestées par le mari ou par l'auteur de la reconnaissance dans un délai d'un an à dater de la découverte du fait qu'il n'est pas le père de l'enfant, quand bien même il se serait écoulé plus d'un an depuis la naissance ou la découverte de la naissance de l'enfant.

§ 5. Les personnes titulaires des droits découlant de l'article 320 du Code civil, remplacé par la loi du 31 mars 1987 et modifié par la loi du 27 décembre 1994 et de l'article 323 du même code, remplacé par la loi du 31 mars 1987, tels qu'abrogés par la

qu'abrogés par la présente loi, peuvent encore agir dans un délai d'un an à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 6. L'ancien article 319bis du Code civil, tel qu'applicable avant l'entrée en vigueur de la présente loi, reste applicable aux reconnaissances qui ont été effectuées avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

L'auteur de la reconnaissance peut toutefois faire une nouvelle reconnaissance conformément aux dispositions en vigueur au moment de la reconnaissance.

présente loi, peuvent encore agir dans un délai d'un an à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 6. L'ancien article 319bis du Code civil, tel qu'applicable avant l'entrée en vigueur de la présente loi, reste applicable aux reconnaissances qui ont été effectuées avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

L'auteur de la reconnaissance peut toutefois faire une nouvelle reconnaissance conformément aux dispositions en vigueur au moment de la reconnaissance.

TITRE 4

Modifications des articles 335 et 335ter du Code civil en vue de permettre à un enfant majeur de faire acter son nouveau nom à la suite de l'établissement d'un nouveau lien de filiation par voie judiciaire

TITEL 4

Modifications des articles 335 et 335ter du Code civil en vue de permettre à un enfant majeur de faire acter son nouveau nom à la suite de l'établissement d'un nouveau lien de filiation par voie judiciaire

CHAPITRE 1er : Modifications du Code civil

Art. 115

Art. 335. § 1er. L'enfant dont la filiation paternelle et la filiation maternelle sont établies simultanément porte soit le nom de son père, soit le nom de sa mère, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par eux dans la limite d'un nom pour chacun d'eux.

Les père et mère choisissent le nom de l'enfant lors de la déclaration de naissance. L'officier de l'état civil prend acte de ce choix. En cas de désaccord ou en cas d'absence de choix, l'enfant porte le nom de son père. En cas de désaccord, l'enfant porte les noms du père et de la mère accolés par ordre alphabétique dans la limite d'un nom pour chacun d'eux. Lorsque le père et la mère, ou l'un d'entre eux, portent un double nom, la partie du nom transmise à l'enfant est choisie par l'intéressé. En l'absence de choix, la partie du double nom transmise est déterminée selon l'ordre alphabétique.

CHAPITRE 1er : Modifications du Code civil

Art. 115

Art. 335. § 1er. L'enfant dont la filiation paternelle et la filiation maternelle sont établies simultanément porte soit le nom de son père, soit le nom de sa mère, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par eux dans la limite d'un nom pour chacun d'eux.

Les père et mère choisissent le nom de l'enfant lors de la déclaration de naissance. L'officier de l'état civil prend acte de ce choix. En cas de désaccord ou en cas d'absence de choix, l'enfant porte le nom de son père. En cas de désaccord, l'enfant porte les noms du père et de la mère accolés par ordre alphabétique dans la limite d'un nom pour chacun d'eux. Lorsque le père et la mère, ou l'un d'entre eux, portent un double nom, la partie du nom transmise à l'enfant est choisie par l'intéressé. En l'absence de choix, la partie du double nom transmise est déterminée selon l'ordre alphabétique.

Le refus d'effectuer un choix est considéré comme un cas de désaccord.

Lorsque les père et mère déclarent conjointement la naissance de l'enfant, l'officier de l'état civil constate le nom choisi par eux ou le désaccord entre eux, conformément à l'alinéa 2.

Si le père ou la mère déclare seul la naissance de l'enfant, il ou elle déclare à l'officier de l'état civil le nom choisi par eux ou le désaccord entre eux.

§ 2. L'enfant dont seule la filiation maternelle est établie, porte le nom de sa mère.

L'enfant dont seule la filiation paternelle est établie, porte le nom de son père.

§ 3. Si la filiation paternelle est établie après la filiation maternelle, aucune modification n'est apportée au nom de l'enfant. Il en va de même si la filiation maternelle est établie après la filiation paternelle.

Toutefois, les père et mère ensemble, ou l'un d'eux si l'autre est décédé peuvent déclarer, dans un acte dressé par l'officier de l'état civil, que l'enfant portera soit le nom de la personne à l'égard de laquelle la filiation est établie en second lieu, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par eux dans la limite d'un nom pour chacun d'eux.

Cette déclaration est faite dans un délai d'un an à dater de la reconnaissance ou du jour où une décision établissant la filiation paternelle ou maternelle est coulée en force de chose jugée et avant la majorité ou l'émancipation de l'enfant. Le délai d'un an prend cours le jour suivant la notification ou la signification visées aux articles 313, § 3, alinéa 2, 319bis, alinéa 2, ou 322, alinéa 2.

En cas de modification de la filiation paternelle ou maternelle durant la minorité de l'enfant en suite d'une action en contestation sur la base des articles 312, § 2, 318, §§ 5 et 6, ou 330, §§ 3 et 4]3, le juge acte le nouveau nom de l'enfant, choisi, le cas échéant, [3 par les parents selon les règles énoncées au § 1er ou à l'article 335ter, § 1er.

Le refus d'effectuer un choix est considéré comme un cas de désaccord.

Lorsque les père et mère déclarent conjointement la naissance de l'enfant, l'officier de l'état civil constate le nom choisi par eux ou le désaccord entre eux, conformément à l'alinéa 2.

Si le père ou la mère déclare seul la naissance de l'enfant, il ou elle déclare à l'officier de l'état civil le nom choisi par eux ou le désaccord entre eux.

§ 2. L'enfant dont seule la filiation maternelle est établie, porte le nom de sa mère.

L'enfant dont seule la filiation paternelle est établie, porte le nom de son père.

§ 3. Indien de afstamming van vaderszijde komt vast te staan na de afstamming van moederszijde, blijft de naam van het kind onveranderd. Hetzelfde geldt indien de afstamming van moederszijde komt vast te staan na de afstamming van vaderszijde.

Toutefois, les père et mère ensemble, ou l'un d'eux si l'autre est décédé peuvent déclarer, dans un acte dressé par l'officier de l'état civil, que l'enfant portera soit le nom de la personne à l'égard de laquelle la filiation est établie en second lieu, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par eux dans la limite d'un nom pour chacun d'eux.

Cette déclaration est faite dans un délai d'un an à dater de la reconnaissance ou du jour où une décision établissant la filiation paternelle ou maternelle est coulée en force de chose jugée et avant la majorité ou l'émancipation de l'enfant. Le délai d'un an prend cours le jour suivant la notification ou la signification visées aux articles 313, § 3, alinéa 2, 319bis, alinéa 2, ou 322, alinéa 2.

En cas de modification de la filiation paternelle ou maternelle durant la minorité de l'enfant en suite d'une action en contestation sur la base des articles 312, § 2, 318, §§ 5 et 6, ou 330, §§ 3 et 4]3, le juge acte le nouveau nom de l'enfant, choisi, le cas échéant, [3 par les parents selon les règles énoncées au § 1er ou à l'article 335ter, § 1er.

Mention de la déclaration visée à l'alinéa 2 ou du dispositif du jugement visé à l'alinéa 4 est faite en marge de l'acte de naissance et des autres actes concernant l'enfant.

§ 4. Si la filiation d'un enfant est modifiée alors que celui-ci a atteint l'âge de la majorité, aucune modification n'est apportée à son nom sans son accord.

Mention de la déclaration visée à l'alinéa 2 ou du dispositif du jugement visé à l'alinéa 4 est faite en marge de l'acte de naissance et des autres actes concernant l'enfant.

§ 4. Si la filiation d'un enfant est modifiée alors que celui-ci a atteint l'âge de la majorité, aucune modification n'est apportée à son nom sans son accord.

En cas d'établissement d'un nouveau lien de filiation d'un enfant majeur à l'égard du père, de la mère ou de la coparente, à la suite d'une action en contestation sur base des articles 312, § 2, 318, §§ 5 et 6, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le nouveau nom de l'enfant, choisi, le cas échéant, par ce dernier selon les règles énoncées au § 1er ou à l'article 335ter, § 1er.

L'officier de l'état civil modifie l'acte de naissance de l'enfant et les actes de l'état civil auxquels le jugement se rapporte, suite au jugement visé à l'alinéa 1er.

Art. 116

Art. 335ter. § 1er. L'enfant dont la filiation maternelle et la filiation à l'égard de la coparente sont établies simultanément porte soit le nom de sa mère, soit le nom de sa coparente, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par elles dans la limite d'un nom pour chacune d'elles.

La mère et la coparente choisissent le nom de l'enfant lors de la déclaration de naissance. L'officier de l'état civil prend acte de ce choix. En cas de désaccord, l'enfant porte les noms de la mère et de la coparente accolés par ordre alphabétique dans la limite d'un nom pour chacune d'elles. Lorsque la mère et la coparente, ou l'une d'entre elles, portent un double nom, la partie du nom transmise à l'enfant est choisie par l'intéressée. En l'absence de choix, la partie du double nom transmise est déterminée selon l'ordre alphabétique.

Le refus d'effectuer un choix est considéré comme un cas de désaccord.

Lorsque la mère et la coparente viennent déclarer conjointement la naissance de l'enfant, l'officier de l'état civil constate le nom choisi par

Art. 116

Art. 335ter. § 1er. L'enfant dont la filiation maternelle et la filiation à l'égard de la coparente sont établies simultanément porte soit le nom de sa mère, soit le nom de sa coparente, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par elles dans la limite d'un nom pour chacune d'elles.

La mère et la coparente choisissent le nom de l'enfant lors de la déclaration de naissance. L'officier de l'état civil prend acte de ce choix. En cas de désaccord, l'enfant porte les noms de la mère et de la coparente accolés par ordre alphabétique dans la limite d'un nom pour chacune d'elles. Lorsque la mère et la coparente, ou l'une d'entre elles, portent un double nom, la partie du nom transmise à l'enfant est choisie par l'intéressée. En l'absence de choix, la partie du double nom transmise est déterminée selon l'ordre alphabétique.

Le refus d'effectuer un choix est considéré comme un cas de désaccord.

Lorsque la mère et la coparente viennent déclarer conjointement la naissance de l'enfant, l'officier

elles, ou le désaccord entre elles, conformément à l'alinéa 2.

Si la mère ou la coparente vient déclarer seule la naissance de l'enfant, elle déclare à l'officier d'état civil le nom choisi par elles ou le désaccord entre elles.

§ 2. Si la filiation à l'égard de la coparente est établie après la filiation maternelle, aucune modification n'est apportée au nom de l'enfant.

Toutefois, la mère et la coparente ensemble, ou l'une d'elles si l'autre est décédée, peuvent déclarer, dans un acte dressé par l'officier de l'état civil, que l'enfant portera soit le nom de la coparente, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par elles dans la limite d'un nom pour chacune d'elles.

Cette déclaration est faite dans un délai d'un an à dater de la reconnaissance ou du jour où une décision établissant la filiation à l'égard de la coparente est coulée en force de chose jugée et avant la majorité ou l'émancipation de l'enfant. Le délai d'un an prend cours le jour suivant la notification ou la signification visées aux articles 325/6, alinéa 2, et 325/8, alinéa 2.

En cas de modification de la filiation à l'égard de la coparente ou de la filiation maternelle durant la minorité de l'enfant en suite d'une action en contestation de la filiation sur la base des articles 312, § 2, 325/3, §§ 4 et 5, 325/7, §§ 3 et 4, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le nouveau nom de l'enfant, choisi, le cas échéant, par les parents selon les règles énoncées au paragraphe 1er ou à l'article 335, § 1er.

Mention de la déclaration visée à l'alinéa 2 ou du dispositif du jugement visé à l'alinéa 4 est faite en marge de l'acte de naissance et des autres actes concernant l'enfant.

§ 3. Si la filiation d'un enfant est modifiée alors que celui-ci a atteint l'âge de la majorité, aucune modification n'est apportée à son nom sans son accord.

de l'état civil constate le nom choisi par elles, ou le désaccord entre elles, conformément à l'alinéa 2.

Si la mère ou la coparente vient déclarer seule la naissance de l'enfant, elle déclare à l'officier d'état civil le nom choisi par elles ou le désaccord entre elles.

§ 2. Indien de afstamming van meemoederszijde komt vast te staan na de afstamming van moederszijde, blijft de naam van het kind onveranderd.

Toutefois, la mère et la coparente ensemble, ou l'une d'elles si l'autre est décédée, peuvent déclarer, dans un acte dressé par l'officier de l'état civil, que l'enfant portera soit le nom de la coparente, soit leurs deux noms accolés dans l'ordre choisi par elles dans la limite d'un nom pour chacune d'elles.

Cette déclaration est faite dans un délai d'un an à dater de la reconnaissance ou du jour où une décision établissant la filiation à l'égard de la coparente est coulée en force de chose jugée et avant la majorité ou l'émancipation de l'enfant. Le délai d'un an prend cours le jour suivant la notification ou la signification visées aux articles 325/6, alinéa 2, et 325/8, alinéa 2.

En cas de modification de la filiation à l'égard de la coparente ou de la filiation maternelle durant la minorité de l'enfant en suite d'une action en contestation de la filiation sur la base des articles 312, § 2, 325/3, §§ 4 et 5, 325/7, §§ 3 et 4, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le nouveau nom de l'enfant, choisi, le cas échéant, par les parents selon les règles énoncées au paragraphe 1er ou à l'article 335, § 1er.

Mention de la déclaration visée à l'alinéa 2 ou du dispositif du jugement visé à l'alinéa 4 est faite en marge de l'acte de naissance et des autres actes concernant l'enfant.

§ 3. Si la filiation d'un enfant est modifiée alors que celui-ci a atteint l'âge de la majorité, aucune modification n'est apportée à son nom sans son accord.

En cas d'établissement d'un nouveau lien de filiation d'un enfant majeur à l'égard du père, de la mère ou de la coparente, à la suite d'une action en contestation sur base des articles 312, § 2,

325/3, §§ 4 et 5, 325/7, §§ 3 et 4, ou 330, §§ 3 et 4, le juge acte le nouveau nom de l'enfant choisi, le cas échéant, par ce dernier selon les règles énoncées au § 1er ou à l'article 335, § 1er.

L'officier de l'état civil modifie l'acte de naissance de l'enfant et les actes de l'état civil auxquels le jugement se rapporte, suite au jugement visé à l'alinéa 2.

§ 4. Le nom déterminé conformément aux paragraphes 1er et 2 s'impose aux autres enfants dont la filiation est ultérieurement établie à l'égard des mêmes mère et coparente.

§ 4. Le nom déterminé conformément aux paragraphes 1er et 2 s'impose aux autres enfants dont la filiation est ultérieurement établie à l'égard des mêmes mère et coparente.

TITRE 5

Modifications du Code civil et du Code judiciaire en vue de soumettre les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil au tribunal de la famille

TITRE 5

Modifications du Code civil et du Code judiciaire en vue de soumettre les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil au tribunal de la famille

CHAPITRE 1er : Modifications du Code civil

Art. 118

Art. 164. Néanmoins, il est loisible au Roi de lever, pour des causes graves, la prohibition prévue pour les alliés au sens de l'article 161 et la prohibition portée au précédent article.

Art. 119

Art. 313. § 1. Si le nom de la mère n'est pas mentionné dans l'acte de naissance ou à défaut de cet acte, elle peut reconnaître l'enfant [aux conditions fixées par l'article 329bis.

CHAPITRE 1er : Modifications du Code civil

Art. 118

Art. 164. Le tribunal peut, pour motifs graves, lever la prohibition prévue pour les alliés au sens de l'article 161 et la prohibition visée à l'article 163.

La procédure est introduite sur requête unilatérale par un des futurs conjoints. Le tribunal statue après avoir convoqué les futurs conjoints et après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi sur le sujet.

Art. 119

Art. 313. § 1. Si le nom de la mère n'est pas mentionné dans l'acte de naissance ou à défaut de cet acte, elle peut reconnaître l'enfant [aux conditions fixées par l'article 329bis.

§ 2. Toutefois, la reconnaissance n'est pas recevable lorsqu'elle ferait apparaître entre le père et la mère un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser [a moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

§ 3. Si la mère est mariée et que l'enfant qu'elle reconnaît soit né pendant le mariage, la reconnaissance doit être portée à la connaissance de l'époux ou l'épouse.

A cet effet, si l'acte est reçu par un officier de l'état civil belge, il est notifié par celui-ci; s'il n'est pas reçu par un officier de l'état civil belge, il est signifié à la requête de la mère, de l'enfant ou du représentant légal de ce dernier.

Jusqu'à cette notification ou signification, la reconnaissance est inopposable à l'époux ou l'épouse, aux enfants nés de son mariage avec l'auteur de la reconnaissance et aux enfants adoptés par les deux époux.

Art. 314. A défaut d'acte de naissance, de mention du nom de la mère dans cet acte ou lorsque l'enfant est inscrit sous de faux noms et en l'absence de reconnaissance, la filiation maternelle peut être établie judiciairement aux conditions fixées par l'article 332quinquies.

Toutefois, l'action n'est pas recevable lorsqu'elle ferait apparaître entre les père et mère un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Le demandeur doit apporter la preuve que l'enfant est celui dont la mère prétendue a accouché.

Il peut apporter cette preuve en démontrant que l'enfant a la possession d'état à l'égard de la mère prétendue.

A défaut de possession d'état, la preuve de la filiation peut être administrée par toutes voies de droit. La preuve contraire peut également être administrée par toutes voies de droit.

§ 2. Toutefois, la reconnaissance n'est pas recevable lorsqu'elle ferait apparaître entre le père et la mère un empêchement à mariage dont **le tribunal de la famille** ne peut dispenser [a moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

§ 3. Si la mère est mariée et que l'enfant qu'elle reconnaît soit né pendant le mariage, la reconnaissance doit être portée à la connaissance de l'époux ou l'épouse.

A cet effet, si l'acte est reçu par un officier de l'état civil belge, il est notifié par celui-ci; s'il n'est pas reçu par un officier de l'état civil belge, il est signifié à la requête de la mère, de l'enfant ou du représentant légal de ce dernier.

Jusqu'à cette notification ou signification, la reconnaissance est inopposable à l'époux ou l'épouse, aux enfants nés de son mariage avec l'auteur de la reconnaissance et aux enfants adoptés par les deux époux.

Art. 314. A défaut d'acte de naissance, de mention du nom de la mère dans cet acte ou lorsque l'enfant est inscrit sous de faux noms et en l'absence de reconnaissance, la filiation maternelle peut être établie judiciairement aux conditions fixées par l'article 332quinquies.

Toutefois, l'action n'est pas recevable lorsqu'elle ferait apparaître entre les père et mère un empêchement à mariage dont **le tribunal de la famille** ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Le demandeur doit apporter la preuve que l'enfant est celui dont la mère prétendue a accouché.

Il peut apporter cette preuve en démontrant que l'enfant a la possession d'état à l'égard de la mère prétendue.

A défaut de possession d'état, la preuve de la filiation peut être administrée par toutes voies de droit. La preuve contraire peut également être administrée par toutes voies de droit.

Art. 321. Le père ne peut reconnaître l'enfant, lorsque la reconnaissance ferait apparaître entre la mère et lui un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 325. La recherche de paternité est irrecevable lorsque le jugement ferait apparaître entre le père prétendu et la mère un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 325/5. La coparente ne peut reconnaître l'enfant, lorsque la reconnaissance ferait apparaître entre la mère et elle un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser, à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 325/10. La recherche de comaternité est irrecevable lorsque le jugement ferait apparaître, entre la coparente prétendue et la mère, un empêchement à mariage dont le Roi ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 343. § 1er. On entend par :

a) adoptant : une personne, des époux, ou des cohabitants;

b) cohabitants : deux personnes ayant fait une déclaration de cohabitation légale ou deux personnes qui vivent ensemble de façon permanente et affective depuis au moins trois ans au moment de l'introduction de la demande en adoption, pour autant qu'elles ne soient pas unies par un lien de parenté entraînant une prohibition de mariage dont elles ne peuvent être dispensées par le Roi;

b/1) ancien partenaire: l'ancien époux ou l'ancien cohabitant légal, ou l'une ou l'autre des personnes séparées qui ont vécu ensemble de façon permanente et affective pendant une

Art. 321. Le père ne peut reconnaître l'enfant, lorsque la reconnaissance ferait apparaître entre la mère et lui un empêchement à mariage dont le **tribunal de la famille** ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 325. La recherche de paternité est irrecevable lorsque le jugement ferait apparaître entre le père prétendu et la mère un empêchement à mariage dont le **tribunal de la famille** ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 325/5. La coparente ne peut reconnaître l'enfant, lorsque la reconnaissance ferait apparaître entre la mère et elle un empêchement à mariage dont le **tribunal de la famille** ne peut dispenser, à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 325/10. La recherche de comaternité est irrecevable lorsque le jugement ferait apparaître, entre la coparente prétendue et la mère, un empêchement à mariage dont le **tribunal de la famille** ne peut dispenser à moins que le mariage qui a fait naître cet empêchement ait été annulé ou dissous par décès ou divorce.

Art. 343. § 1er. On entend par :

a) adoptant : une personne, des époux, ou des cohabitants;

b) cohabitants : deux personnes ayant fait une déclaration de cohabitation légale ou deux personnes qui vivent ensemble de façon permanente et affective depuis au moins trois ans au moment de l'introduction de la demande en adoption, pour autant qu'elles ne soient pas unies par un lien de parenté entraînant une prohibition de mariage dont elles ne peuvent être dispensées par le **tribunal de la famille**;

b/1) ancien partenaire: l'ancien époux ou l'ancien cohabitant légal, ou l'une ou l'autre des personnes séparées qui ont vécu ensemble de façon permanente et affective pendant une période d'au

période d'au moins trois ans, pour autant qu'elles ne soient pas unies par un lien de parenté entraînant une prohibition de mariage dont elles ne peuvent être dispensées par le Roi;

c) enfant : une personne âgée de moins de dix-huit ans.

§ 2. Il existe deux sortes d'adoption : l'adoption simple et l'adoption plénière.

Art. 120

Art. 353-13. Le mariage est prohibé :

1° entre l'adoptant et l'adopté ou ses descendants;

2° entre l'adopté et l'ancien conjoint de l'adoptant;

3° entre l'adoptant et l'ancien conjoint de l'adopté;

4° entre les enfants adoptifs d'un même adoptant;

5° entre l'adopté et les enfants de l'adoptant.

Les empêchements visés à l'alinéa 1er, 2° à 5°, peuvent être levés par le **tribunal de la famille** pour des motifs graves.

CHAPITRE 2 : Modifications du Code judiciaire

Art. 121

Art. 62bis. § 1er. Les demandes entre parties qui, soit, sont ou ont été mariées, soit, sont ou ont été des cohabitants légaux, ainsi que les demandes relatives à des enfants communs des parties ou aux biens de ces enfants et les demandes relatives aux relations personnelles visées à l'article 375bis du Code civil ou relatives à un enfant dont la filiation n'est établie qu'à

moins trois ans, pour autant qu'elles ne soient pas unies par un lien de parenté entraînant une prohibition de mariage dont elles ne peuvent être dispensées par le **tribunal de la famille**;

c) enfant : une personne âgée de moins de dix-huit ans.

§ 2. Il existe deux sortes d'adoption : l'adoption simple et l'adoption plénière.

Art. 120

Art. 353-13. Le mariage est prohibé :

1° entre l'adoptant et l'adopté ou ses descendants;

2° entre l'adopté et l'ancien conjoint de l'adoptant;

3° entre l'adoptant et l'ancien conjoint de l'adopté;

4° entre les enfants adoptifs d'un même adoptant;

5° entre l'adopté et les enfants de l'adoptant.

De familierechtbank kan om gewichtige redenen ontheffing verlenen van de in het eerste lid, 2° tot 5°, vermelde verbodsbepalingen.

La procédure est introduite sur requête unilatérale par un des futurs conjoints. Le tribunal statue après avoir convoqué les futurs conjoints et après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi sur le sujet.

CHAPITRE 2 : Modifications du Code judiciaire

Art. 121

Art. 62bis. § 1er. Les demandes entre parties qui, soit, sont ou ont été mariées, soit, sont ou ont été des cohabitants légaux, ainsi que les demandes relatives à des enfants communs des parties ou aux biens de ces enfants et les demandes relatives aux relations personnelles visées à l'article 375bis du Code civil ou relatives à un enfant dont la filiation n'est établie qu'à l'égard d'un des parents,

l'égard d'un des parents, sont portées devant le tribunal de la famille qui a déjà été saisi d'une demande dans les matières visées à l'article 572bis.

§ 2. Les demandes relatives à l'autorité parentale, l'hébergement et les obligations alimentaires à l'égard d'un enfant mineur sont portées devant le tribunal de la famille du domicile du mineur ou, à défaut, de la résidence habituelle du mineur.

En l'absence de domicile ou de résidence habituelle du mineur, le tribunal de la famille de Bruxelles est compétent pour connaître de la demande.

Dans les causes où les parties ont plusieurs enfants mineurs communs dont les domiciles ou, à défaut, les résidences habituelles sont différents, le tribunal de la famille premièrement saisi est compétent pour connaître par connexité, en vertu de l'article 634, de l'ensemble des demandes formulées par les parties.

§ 2/1. Les actions relatives à la filiation sont portées devant le tribunal de la famille du domicile ou à défaut, de la résidence habituelle de l'enfant.

En l'absence de domicile ou de résidence habituelle de l'enfant, le tribunal de la famille de Bruxelles est compétent pour connaître de la demande.

La notion de "résidence habituelle" s'entend au sens de l'article 4, § 2, du Code de droit international privé.

sont portées devant le tribunal de la famille qui a déjà été saisi d'une demande dans les matières visées à l'article 572bis.

§ 2. Les demandes relatives à l'autorité parentale, l'hébergement et les obligations alimentaires à l'égard d'un enfant mineur sont portées devant le tribunal de la famille du domicile du mineur ou, à défaut, de la résidence habituelle du mineur.

En l'absence de domicile ou de résidence habituelle du mineur, le tribunal de la famille de Bruxelles est compétent pour connaître de la demande.

Dans les causes où les parties ont plusieurs enfants mineurs communs dont les domiciles ou, à défaut, les résidences habituelles sont différents, le tribunal de la famille premièrement saisi est compétent pour connaître par connexité, en vertu de l'article 634, de l'ensemble des demandes formulées par les parties.

§ 2/1. Les actions relatives à la filiation sont portées devant le tribunal de la famille du domicile ou à défaut, de la résidence habituelle de l'enfant.

En l'absence de domicile ou de résidence habituelle de l'enfant, le tribunal de la famille de Bruxelles est compétent pour connaître de la demande.

La notion de "résidence habituelle" s'entend au sens de l'article 4, § 2, du Code de droit international privé.

§ 2/2. Les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil sont portées devant le tribunal de la famille du domicile ou à défaut, de la résidence d'un des futurs conjoints.

En l'absence de domicile ou de résidence des futurs conjoints en Belgique, le tribunal de la famille de Bruxelles est compétent pour connaître de la demande.

§ 3. Les causes relatives aux actes de l'état civil, celles visées aux articles 633sexies et 633septies, celles relatives à une adoption ou relatives aux successions, testaments et donations sont portées devant le tribunal de la famille compétent selon le présent Code.

§ 4. A l'exception de celles prévues au § 2, les demandes relatives aux pensions alimentaires visées à l'article 572bis, 7°, peuvent être portées devant le tribunal de la famille du domicile du demandeur, à l'exception des demandes tendant à réduire ou à supprimer ces pensions alimentaires.

§ 5. A l'exception de celles relatives aux §§ 1er à 4, les demandes sont portées devant le tribunal de la famille du domicile du défendeur ou du lieu de la dernière résidence conjugale ou de la dernière résidence commune des cohabitants légaux.

§ 6. Sous réserve du § 1er, les causes comportant plusieurs demandes dont une au moins est visée au § 2 sont de la compétence territoriale du tribunal de la famille du domicile ou de la résidence habituelle du mineur.

§ 7. Le tribunal de la famille décide de renvoyer le dossier au tribunal de la famille d'un autre arrondissement si l'intérêt de l'enfant le commande.

Le tribunal de la famille peut décider de renvoyer l'affaire au tribunal de la famille d'un autre arrondissement si un dossier jeunesse y a été constitué ou si la bonne administration commande pareil renvoi. Le renvoi vers un autre arrondissement où un dossier jeunesse a été constitué se fait à la demande d'une partie ou du ministère public.

La décision prévue aux alinéas 1er et 2 est motivée et n'est susceptible d'aucun recours.

§ 8. Sous réserve du § 1er, les parties peuvent, de commun accord, déterminer le tribunal de la

§ 3. Les causes relatives aux actes de l'état civil, celles visées aux articles 633sexies et 633septies, celles relatives à une adoption ou relatives aux successions, testaments et donations sont portées devant le tribunal de la famille compétent selon le présent Code.

§ 4. A l'exception de celles prévues au § 2, les demandes relatives aux pensions alimentaires visées à l'article 572bis, 7°, peuvent être portées devant le tribunal de la famille du domicile du demandeur, à l'exception des demandes tendant à réduire ou à supprimer ces pensions alimentaires.

§ 5. A l'exception de celles relatives aux §§ 1er à 4, les demandes sont portées devant le tribunal de la famille du domicile du défendeur ou du lieu de la dernière résidence conjugale ou de la dernière résidence commune des cohabitants légaux.

§ 6. Sous réserve du § 1er, les causes comportant plusieurs demandes dont une au moins est visée au § 2 sont de la compétence territoriale du tribunal de la famille du domicile ou de la résidence habituelle du mineur.

§ 7. Le tribunal de la famille décide de renvoyer le dossier au tribunal de la famille d'un autre arrondissement si l'intérêt de l'enfant le commande.

Le tribunal de la famille peut décider de renvoyer l'affaire au tribunal de la famille d'un autre arrondissement si un dossier jeunesse y a été constitué ou si la bonne administration commande pareil renvoi. Le renvoi vers un autre arrondissement où un dossier jeunesse a été constitué se fait à la demande d'une partie ou du ministère public.

La décision prévue aux alinéas 1er et 2 est motivée et n'est susceptible d'aucun recours.

§ 8. Sous réserve du § 1er, les parties peuvent, de commun accord, déterminer le tribunal de la

famille qui sera compétent pour traiter de leur dossier familial.

Art. 122

Art. 764. Sauf devant le juge de paix, le juge des référés et le juge des saisies, sont, à peine de nullité, communiquées au ministère public :

1° les demandes relatives à l'état des personnes, lorsque des mineurs ou des incapables sont en cause;

2° les demandes relatives à la déclaration d'absence et à la déclaration judiciaire de décès, à la tutelle d'un mineur, à l'administration des biens d'une personne qui fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux;

3° les demandes relatives aux actes de l'état civil;

4° les demandes en matière civile, mues en raison d'un délit de presse;

5° les demandes d'inscription en faux civil;

6° les demandes en requête civile;

7° les demandes de récusation;

8° les demandes en réorganisation judiciaire, en déclaration de faillite, en report de la date de cessation de paiement ainsi que [les demandes de révocation d'un plan de réorganisation] et en clôture de la faillite;

9° es demandes et convocations par application de l'article 182, § 3, du Code des sociétés, en dissolution judiciaire de sociétés visées à l'article 182 du Code des sociétés;

9bis°. les demandes en dissolution judiciaire d'associations sans but lucratif et des fondations visées respectivement aux articles 18, alinéa 1er, 4°, et 39, alinéa 1er, 5° de la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les fondations, les partis politiques européens et les fondations politiques européennes;

famille qui sera compétent pour traiter de leur dossier familial.

Art. 122

Art. 764. Sauf devant le juge de paix, le juge des référés et le juge des saisies, sont, à peine de nullité, communiquées au ministère public :

1° les demandes relatives à l'état des personnes, lorsque des mineurs ou des incapables sont en cause;

1°/1 les demandes de levée de la prohibition de contracter un mariage visées aux articles 164 et 353-13 du Code civil ;

2° les demandes relatives à la déclaration d'absence et à la déclaration judiciaire de décès, à la tutelle d'un mineur, à l'administration des biens d'une personne qui fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux;

3° les demandes relatives aux actes de l'état civil;

4° les demandes en matière civile, mues en raison d'un délit de presse;

5° les demandes d'inscription en faux civil;

6° les demandes en requête civile;

7° les demandes de récusation;

8° les demandes en réorganisation judiciaire, en déclaration de faillite, en report de la date de cessation de paiement ainsi que [les demandes de révocation d'un plan de réorganisation] et en clôture de la faillite;

9° es demandes et convocations par application de l'article 182, § 3, du Code des sociétés, en dissolution judiciaire de sociétés visées à l'article 182 du Code des sociétés;

9bis°. les demandes en dissolution judiciaire d'associations sans but lucratif et des fondations visées respectivement aux articles 18, alinéa 1er, 4°, et 39, alinéa 1er, 5° de la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les fondations, les partis politiques européens et les fondations politiques européennes;

10° les demandes prévues aux articles 578, 11°, 580, 2°, 3°, 6° à 18°, 581, 2°, 3°, 9° et 10°, 582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° et 12°, 583 et 587septies;

11° toutes les demandes dont la communication au ministère public est prévue par les lois spéciales.

12° les demandes fondées sur la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination;

13° les demandes fondées sur la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie;

14° les demandes fondées sur la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes.

16° les demandes civiles relatives à l'exécution de décisions judiciaires portant condamnation à une confiscation spéciale, à une amende et aux frais de justice dans le cadre de l'enquête pénale d'exécution.

17° les demandes relatives à la modification de l'enregistrement du sexe d'une personne dans son acte de naissance;

Le ministère public peut se faire communiquer toutes les autres causes lorsqu'il le juge convenable. Le tribunal ou la cour peut également ordonner d'office la communication, à l'exception de l'action visée à l'article 138bis, § 2, alinéa 1er.

Le ministère public émet son avis dans la forme la plus appropriée lorsqu'il le juge convenable.

Par dérogation à l'alinéa 3, le ministère public émet toujours, dans les cas visés à l'alinéa 1er, 9° 9bis° et 10° un avis lorsque le tribunal le demande.

Le collège des procureurs généraux arrête des directives précisant dans quelles affaires visées à l'alinéa 1er un avis sera rendu. Ces directives sont contraignantes pour tous les membres du ministère public. Les procureurs généraux près les cours d'appel veillent à l'exécution de ces directives au sein de leur ressort.

Art. 123

10° les demandes prévues aux articles 578, 11°, 580, 2°, 3°, 6° à 18°, 581, 2°, 3°, 9° et 10°, 582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° et 12°, 583 et 587septies;

11° toutes les demandes dont la communication au ministère public est prévue par les lois spéciales.

12° les demandes fondées sur la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination;

13° les demandes fondées sur la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie;

14° les demandes fondées sur la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes.

16° les demandes civiles relatives à l'exécution de décisions judiciaires portant condamnation à une confiscation spéciale, à une amende et aux frais de justice dans le cadre de l'enquête pénale d'exécution.

17° les demandes relatives à la modification de l'enregistrement du sexe d'une personne dans son acte de naissance;

Le ministère public peut se faire communiquer toutes les autres causes lorsqu'il le juge convenable. Le tribunal ou la cour peut également ordonner d'office la communication, à l'exception de l'action visée à l'article 138bis, § 2, alinéa 1er.

Le ministère public émet son avis dans la forme la plus appropriée lorsqu'il le juge convenable.

Par dérogation à l'alinéa 3, le ministère public émet toujours, dans les cas visés à l'alinéa 1er, 9° 9bis° et 10° un avis lorsque le tribunal le demande.

Le collège des procureurs généraux arrête des directives précisant dans quelles affaires visées à l'alinéa 1er un avis sera rendu. Ces directives sont contraignantes pour tous les membres du ministère public. Les procureurs généraux près les cours d'appel veillent à l'exécution de ces directives au sein de leur ressort.

Art. 123

Art. 872. Dans les matières visées au chapitre Xbis, livre IV de la quatrième partie, le tribunal de la famille peut requérir le ministère public, lorsque l'affaire peut lui être communiquée pour avis, de recueillir des renseignements sur les objets que limitativement il précise.

Les actes de cette information sont déposés au greffe, dans le dossier de la procédure. Les parties en sont averties par le greffier.

Art. 872. Dans les matières visées au chapitre Xbis, livre IV de la quatrième partie **ou en cas de demande de levée de la prohibition de contracter un mariage visée aux articles 164 et 353-13 du Code civil**, le tribunal de la famille peut requérir le ministère public, lorsque l'affaire peut lui être communiquée pour avis, de recueillir des renseignements sur les objets que limitativement il précise.

Les actes de cette information sont déposés au greffe, dans le dossier de la procédure. Les parties en sont averties par le greffier.

TITRE 6

Modifications du Code civil et du Code judiciaire relatives au fonctionnement de la Commission des contributions alimentaires, la détermination et le règlement des frais extraordinaires et les mentions dans les conventions qui fixent les contributions alimentaires

TITRE 6

Modifications du Code civil et du Code judiciaire relatives au fonctionnement de la Commission des contributions alimentaires, la détermination et le règlement des frais extraordinaires et les mentions dans les conventions qui fixent les contributions alimentaires

CHAPITRE 1er : Modifications du Code civil

Art. 125

Art. 203bis.1 § 1er. Chacun des père et mère contribue aux frais résultant de l'obligation définie à l'article 203, § 1er, à concurrence de sa part dans les facultés cumulées.

§ 2. Sans préjudice des droits de l'enfant, chacun des père et mère peut réclamer à l'autre sa contribution aux frais résultant de l'article 203, § 1er.

§ 3. Les frais comprennent les frais ordinaires et les frais extraordinaires.

Les frais ordinaires sont les frais habituels relatifs à l'entretien quotidien de l'enfant.

CHAPITRE 1er : Modifications du Code civil

Art. 125

Art. 203bis.1 § 1er. Chacun des père et mère contribue aux frais résultant de l'obligation définie à l'article 203, § 1er, à concurrence de sa part dans les facultés cumulées.

§ 2. Sans préjudice des droits de l'enfant, chacun des père et mère peut réclamer à l'autre sa contribution aux frais résultant de l'article 203, § 1er.

§ 3. Les frais comprennent les frais ordinaires et les frais extraordinaires.

Les frais ordinaires sont les frais habituels relatifs à l'entretien quotidien de l'enfant.

Par frais extraordinaires, on entend les dépenses exceptionnelles, nécessaires ou imprévisibles qui résultent de circonstances accidentelles ou inhabituelles et qui dépassent le budget habituel affecté à l'entretien quotidien de l'enfant qui a servi de base, le cas échéant, à la fixation des contributions alimentaires.

Par frais extraordinaires, on entend les dépenses exceptionnelles, nécessaires ou imprévisibles qui résultent de circonstances accidentelles ou inhabituelles et qui dépassent le budget habituel affecté à l'entretien quotidien de l'enfant qui a servi de base, le cas échéant, à la fixation des contributions alimentaires.

Dans les cas où les frais extraordinaires doivent faire l'objet d'une concertation préalable et d'un accord préalable exprès, sauf en cas d'urgence et de force majeure, la condition d'un accord préalable est remplie lorsque le parent à qui la demande d'accord est adressée par envoi recommandé ou par fax s'abstient d'y répondre de l'une de ces manières dans les 8 jours. Lorsque la demande est formulée pendant les vacances scolaires d'au moins une semaine ou plus, ce délai est porté à 30 jours.

En cas de refus de prise en charge d'une dépense, la contestation sera soumise au juge compétent, à la requête de la partie la plus diligente.

Le Roi détermine les frais extraordinaires et précise les frais extraordinaires qui doivent faire l'objet d'une concertation préalable et d'un accord préalable exprès, sauf en cas d'urgence et de force majeure, ainsi que le mode de règlement de ces frais.

§ 4. A la demande du père ou de la mère, le tribunal de la famille peut imposer aux parties d'ouvrir un compte auprès d'une institution agréée sur la base de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit par l'Autorité des services et marchés financiers, destiné au paiement des contributions fixées sur base de l'article 203, § 1er.

§ 4. A la demande du père ou de la mère, le tribunal de la famille peut imposer aux parties d'ouvrir un compte auprès d'une institution agréée sur la base de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit par l'Autorité des services et marchés financiers, destiné au paiement des contributions fixées sur base de l'article 203, § 1er.

Dans ce cas, le tribunal détermine au moins:

Dans ce cas, le tribunal détermine au moins:

1° la contribution de chacun des père et mère aux frais visés à l'article 203, § 1er, ainsi que les avantages sociaux revenant à l'enfant qui doivent être versés sur ce compte;

1° la contribution de chacun des père et mère aux frais visés à l'article 203, § 1er, ainsi que les avantages sociaux revenant à l'enfant qui doivent être versés sur ce compte;

2° le moment du mois auquel ces contributions et avantages sociaux doivent être versés;

2° le moment du mois auquel ces contributions et avantages sociaux doivent être versés;

3° la manière dont il peut être disposé des sommes versées sur ce compte;

3° la manière dont il peut être disposé des sommes versées sur ce compte;

4° les frais payés au moyen des ces sommes;

4° les frais payés au moyen des ces sommes;

- 5° l'organisation du contrôle des dépenses;
- 6° la manière dont les découverts sont apurés;
- 7° l'affectation des surplus versés sur ce compte.

Les versements de contributions effectués en exécution de cet article sont considérés comme des paiements de contributions alimentaires dans le cadre de l'obligation alimentaire telle que définie à l'article 203, § 1er.

CHAPITRE 2 : Modifications du Code judiciaire

Art. 126

Art. 1321. § 1er Sauf accord des parties quant au montant de la contribution alimentaire conforme à l'intérêt de l'enfant, toute décision judiciaire, fixant une contribution alimentaire en vertu de l'article 203, § 1er du Code civil, indique les éléments suivants :

- 1° la nature et le montant des facultés de chacun des père et mère pris en compte par le tribunal de la famille en vertu de l'article 203, § 2, du Code civil;
- 2° les frais ordinaires constituant le budget de l'enfant ainsi que la manière dont ces frais sont évalués;
- 3° la nature des frais extraordinaires qui pourront être pris en considération, la proportion de ces frais à assumer par chacun des père et mère ainsi que les modalités de l'engagement de ces frais;
- 4° les modalités d'hébergement de l'enfant et la contribution en nature de chacun des père et mère à l'entretien de l'enfant suite à cet hébergement;
- 5° le montant des allocations familiales et avantages sociaux et fiscaux de tous types que chacun des père et mère reçoit pour l'enfant;
- 6° le cas échéant, les revenus de chacun des père et mère résultant de la jouissance des biens de l'enfant;
- 7° la part de chacun des père et mère dans la prise en charge des frais résultant de l'article 203, § 1er du Code civil et la contribution

- 5° l'organisation du contrôle des dépenses;
- 6° la manière dont les découverts sont apurés;
- 7° l'affectation des surplus versés sur ce compte.

Les versements de contributions effectués en exécution de cet article sont considérés comme des paiements de contributions alimentaires dans le cadre de l'obligation alimentaire telle que définie à l'article 203, § 1er.

CHAPITRE 2 : Modifications du Code judiciaire

Art. 126

Art. 1321. § 1. **Sauf accord des parties quant au montant de la contribution alimentaire conforme à l'intérêt de l'enfant, toute décision judiciaire fixant une contribution alimentaire en vertu de l'article 203, § 1er, du Code civil indique les éléments suivants:**

- 1° la nature et le montant des facultés de chacun des père et mère pris en compte par le tribunal de la famille **ou par les parties** en vertu de l'article 203, § 2, du Code civil;
- 2° les frais ordinaires constituant le budget de l'enfant ainsi que la manière dont ces frais sont évalués;
- 3° la nature des frais extraordinaires qui pourront être pris en considération, la proportion de ces frais à assumer par chacun des père et mère ainsi que les modalités de l'engagement de ces frais;
- 4° les modalités d'hébergement de l'enfant et la contribution en nature de chacun des père et mère à l'entretien de l'enfant suite à cet hébergement;
- 5° le montant des allocations familiales et avantages sociaux et fiscaux de tous types que chacun des père et mère reçoit pour l'enfant;
- 6° le cas échéant, les revenus de chacun des père et mère résultant de la jouissance des biens de l'enfant;
- 7° la part de chacun des père et mère dans la prise en charge des frais résultant de l'article 203, § 1er du Code civil et la contribution alimentaire

alimentaire éventuellement ainsi fixée et les modalités de son adaptation en vertu de l'article 203quater du Code civil;

8° les circonstances particulières de la cause prises en considération.

§ 2. Le tribunal de la famille précise :

1° de quelle manière il a pris en compte les éléments prévus au § 1er;

2° dans un jugement spécialement motivé, de quelle manière il a fixé la contribution alimentaire et les modalités de son adaptation conformément à l'article 203quater, § 2, du Code civil, s'il s'écarte du mode de calcul prévu à l'article 1322, § 3.

§ 3. Le jugement **ou la convention** mentionne explicitement et dans une formulation intelligible la possibilité, visée à l'article 203ter, alinéas 1er et 2, du Code civil, de percevoir les revenus du débiteur ou toute autre somme qui lui serait due par un tiers, c'est-à-dire l'autorisation de perception de revenus.

Le jugement mentionne les coordonnées du Service des créances alimentaires, créé par la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, et rappelle ses missions en matière d'octroi d'avances sur pensions alimentaires et de récupération de pensions alimentaires dues.

Art. 127

Art. 1322. § 1er. Il est institué une commission des contributions alimentaires, chargée d'établir des recommandations pour l'évaluation des frais résultant de l'article 203, § 1er du Code civil et de la fixation de la contribution de chacun des père et mère conformément à l'article 203bis du Code civil.

Chaque année, la commission évalue ces recommandations et adresse un avis à

éventuellement ainsi fixée et les modalités de son adaptation en vertu de l'article 203quater du Code civil;

8° les circonstances particulières de la cause prises en considération.

§ 2. Le tribunal de la famille **ou la convention** précise :

1° de quelle manière il a pris en compte les éléments prévus au § 1er;

2° **par motivation spéciale**, de quelle manière **ils ont fixés** la contribution alimentaire et les modalités de son adaptation conformément à l'article 203quater, § 2, du Code civil, **s'ils s'écartent** du mode de calcul prévu à l'article 1322, § 3.

§ 3. Het vonnis **of de overeenkomst** vermeldt uitdrukkelijk en in begrijpbare taal de mogelijkheid om de inkomsten van de schuldenaar of iedere andere hem door een derde verschuldigde geldsom te ontvangen, als bedoeld in artikel 203ter, eerste en tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, zijnde de loonmachtiging.

Het vonnis **of de overeenkomst** vermeldt de gegevens van de Dienst voor alimentatievorderingen, opgericht bij de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, en wijst op diens opdracht betreffende het toekennen van voorschotten op onderhoudsbijdragen en de invordering van verschuldigde onderhoudsbijdragen.

Art. 127

Art. 1322. § 1er. Il est institué une commission des contributions alimentaires, chargée d'établir des recommandations pour l'évaluation des frais résultant de l'article 203, § 1er du Code civil et de la fixation de la contribution de chacun des père et mère conformément à l'article 203bis du Code civil.

Tous les deux ans au moins, la commission évalue ces recommandations et adresse un avis à

l'attention du ministre de la Justice et du ministre compétent pour les Familles, avant le 31 janvier de l'année qui suit l'année civile écoulée. Le ministre compétent pour les Familles transmet cet avis aux Chambres législatives fédérales, accompagné des commentaires des ministres mentionnés à l'alinéa précédent.

§ 2. Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de la commission, qui compte un nombre égal de membres de chaque sexe.

Il invite chaque entité fédérée concernée par les matières familiales à participer aux travaux de ladite commission.

§ 3. Le Roi peut fixer un mode de calcul destiné à faciliter la mise en oeuvre des recommandations visées au § 1er .

l'attention du ministre de la Justice, avant le 31 mai de la deuxième année civile écoulée. Le ministre de la Justice transmet cet avis à la Chambre des Représentants, accompagné de ses commentaires.

§ 2. Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de la commission, qui compte un nombre égal de membres de chaque sexe.

Il invite chaque entité fédérée concernée par les matières familiales à participer aux travaux de ladite commission.

§ 3. Le Roi peut fixer un mode de calcul destiné à faciliter la mise en oeuvre des recommandations visées au § 1er .

TITRE 7

Modifications du Code judiciaire en vue de supprimer la mention de la profession dans les actes de procédure

Art. 128

Art. 43. L'exploit de signification doit être signé par l'huissier de justice instrumentant et contenir l'indication:

1° des jour, mois et an et du lieu de la signification;

2° des nom, prénom, profession, domicile et, le cas échéant, adresse judiciaire électronique ou adresse d'élection de domicile électronique, qualité et inscription à la Banque-Carrefour des entreprises de la personne à la requête de qui l'exploit est signifié;

3° des nom, prénom, domicile ou, à défaut de domicile, résidence et, le cas échéant, adresse judiciaire électronique ou adresse d'élection de domicile électronique et qualité du destinataire de l'exploit;

4° des nom, prénom et, le cas échéant, qualité de la personne à qui la copie a été remise ou du

TITRE 7

Modifications du Code judiciaire en vue de supprimer la mention de la profession dans les actes de procédure

Art. 128

Art. 43. L'exploit de signification doit être signé par l'huissier de justice instrumentant et contenir l'indication:

1° des jour, mois et an et du lieu de la signification;

2° des nom, prénom [...], domicile et, le cas échéant, adresse judiciaire électronique ou adresse d'élection de domicile électronique, qualité et inscription à la Banque-Carrefour des entreprises de la personne à la requête de qui l'exploit est signifié;

3° des nom, prénom, domicile ou, à défaut de domicile, résidence et, le cas échéant, adresse judiciaire électronique ou adresse d'élection de domicile électronique et qualité du destinataire de l'exploit;

4° des nom, prénom et, le cas échéant, qualité de la personne à qui la copie a été remise ou du dépôt

dépôt de la copie dans le cas prévu à l'article 38, § 1er, ou du dépôt de l'exploit à la poste, dans les cas prévus à l'article 40;

5° des nom et prénom de l'huissier de justice et indication de l'adresse de son étude;

6° du coût détaillé de l'acte.

La personne à qui la copie est remise vise l'original. Si elle refuse de signer, l'huissier relate ce refus dans l'exploit.

de la copie dans le cas prévu à l'article 38, § 1er, ou du dépôt de l'exploit à la poste, dans les cas prévus à l'article 40;

5° des nom et prénom de l'huissier de justice et indication de l'adresse de son étude;

6° du coût détaillé de l'acte.

La personne à qui la copie est remise vise l'original. Si elle refuse de signer, l'huissier relate ce refus dans l'exploit.

Art. 949. Le procès-verbal contient la relation:

1° des parties en cause, des jour et heure de l'audience, des comparutions ou défauts des parties et témoins, des remises à autres jour et heure si elles sont ordonnées;

2° des décisions et ordonnances prises par le juge en cours d'enquête; si les ordonnances ne sont pas directement portées au procès-verbal, l'acte qui les contient y est annexé;

3° des demandes et déclarations faites par les parties en cours d'enquête, si la validité d'un acte de procédure en dépend ou si l'une d'elles en requiert acte;

4° des nom, prénom, profession, lieu et date de naissance et domicile des personnes entendues, de leur serment et déposition, ainsi que de leurs autres déclarations ou demandes;

5° de la date de la clôture de l'enquête et s'il échet des jour et heure de l'audience où les parties seront entendues;

6° de la liste des pièces qui y sont annexées.

Art. 949. Le procès-verbal contient la relation:

1° des parties en cause, des jour et heure de l'audience, des comparutions ou défauts des parties et témoins, des remises à autres jour et heure si elles sont ordonnées;

2° des décisions et ordonnances prises par le juge en cours d'enquête; si les ordonnances ne sont pas directement portées au procès-verbal, l'acte qui les contient y est annexé;

3° des demandes et déclarations faites par les parties en cours d'enquête, si la validité d'un acte de procédure en dépend ou si l'une d'elles en requiert acte;

4° des nom, prénom [...], lieu et date de naissance et domicile des personnes entendues, de leur serment et déposition, ainsi que de leurs autres déclarations ou demandes;

5° de la date de la clôture de l'enquête et s'il échet des jour et heure de l'audience où les parties seront entendues;

6° de la liste des pièces qui y sont annexées.

Art. 1026. La requête contient à peine de nullité:

1° l'indication des jour, mois et an;

2° les nom, prénom, profession et domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de ses représentants légaux;

3° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;

4° la désignation du juge qui doit en connaître;

5° sauf lorsque la loi en dispose autrement, la signature de l'avocat de la partie.

Art. 1026. La requête contient à peine de nullité:

1° l'indication des jour, mois et an;

2° les nom, prénom [...] et domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de ses représentants légaux;

3° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;

4° la désignation du juge qui doit en connaître;

5° sauf lorsque la loi en dispose autrement, la signature de l'avocat de la partie.

Art. 1034ter. La requête contient à peine de nullité:

- 1° l'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénom, profession, domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, ses qualités et inscription au registre de commerce ou au registre de l'artisanat;
- 3° les nom, prénom, domicile et, le cas échéant, la qualité de la personne à convoquer;
- 4° l'objet et l'exposé sommaire des moyens de la demande;
- 5° l'indication du juge qui est saisi de la demande;
- 6° la signature du requérant ou de son avocat.

Art. 1057. Hormis les cas où il est formé par conclusions, l'acte d'appel contient, à peine de nullité:

- 1° L'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénom, profession et domicile de l'appelant;
- 3° les nom, prénom et domicile ou à défaut de domicile, la résidence de l'intimé;
- 4° la détermination de la décision dont appel;
- 5° l'indication du juge d'appel;
- 6° l'indication du lieu où l'intimé devra faire acter sa déclaration de comparution;
- 7° l'énonciation des griefs;
- 8° l'indication des lieu, jour et heure de la comparution, à moins que l'appel n'ait été formé par lettre recommandée, auquel cas les parties sont convoquées, par le greffier, à comparaître à l'audience fixée par le juge.

Le cas échéant, l'acte d'appel contient aussi l'indication du nom de l'avocat de l'appelant.

Art. 1158. Le procès-verbal d'apposition contient:

- 1° l'indication des jour et heure;
- 2° les motifs de l'apposition, et, le cas échéant, la déclaration que le juge agit, soit d'office, soit à la

Art. 1034ter. La requête contient à peine de nullité:

- 1° l'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénom [...], domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, ses qualités et inscription au registre de commerce ou au registre de l'artisanat;
- 3° les nom, prénom, domicile et, le cas échéant, la qualité de la personne à convoquer;
- 4° l'objet et l'exposé sommaire des moyens de la demande;
- 5° l'indication du juge qui est saisi de la demande;
- 6° la signature du requérant ou de son avocat.

Art. 1057. Hormis les cas où il est formé par conclusions, l'acte d'appel contient, à peine de nullité:

- 1° L'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénom [...] et domicile de l'appelant;
- 3° les nom, prénom et domicile ou à défaut de domicile, la résidence de l'intimé;
- 4° la détermination de la décision dont appel;
- 5° l'indication du juge d'appel;
- 6° l'indication du lieu où l'intimé devra faire acter sa déclaration de comparution;
- 7° l'énonciation des griefs;
- 8° l'indication des lieu, jour et heure de la comparution, à moins que l'appel n'ait été formé par lettre recommandée, auquel cas les parties sont convoquées, par le greffier, à comparaître à l'audience fixée par le juge.

Le cas échéant, l'acte d'appel contient aussi l'indication du nom de l'avocat de l'appelant.

Art. 1158. Le procès-verbal d'apposition contient:

- 1° l'indication des jour et heure;
- 2° les motifs de l'apposition, et, le cas échéant, la déclaration que le juge agit, soit d'office, soit à la

diligence du procureur du Roi, du bourgmestre ou d'un échevin;

3° les nom, prénom, profession et domicile du requérant et son élection de domicile dans la commune où les scellés sont apposés, s'il n'y réside;

4° l'ordonnance qui permet les scellés;

5° les comparutions et dires des parties;

6° la désignation des lieux, bureaux, coffres, armoires et objets sur lesquels les scellés sont apposés;

7° une description sommaire des objets non placés sous scellés;

8° le serment, par ceux qui demeurent dans le lieu, qu'ils n'ont rien détourné, vu ni su qu'il ait été rien détourné, directement ou indirectement;

9° la mention que les clefs des serrures sur lesquelles les scellés sont apposés sont remises au greffier de la justice de paix avec mission de les garder jusqu'au moment où les scellés seront levés.

Art. 1173. Le procès-verbal de levée contient:

1° l'indication du jour et de l'heure;

2° les nom, prénom, profession et domicile des requérants et leur élection de domicile dans l'arrondissement;

3° les nom, prénom, profession et domicile des parties présentes, représentées ou dûment sommées;

4° l'énonciation de la requête et de l'ordonnance autorisant la levée;

5° la constatation de l'accomplissement des formalités;

6° les dires et observations des requérants et des comparants;

7° la mention du notaire qui procèdera à l'inventaire si celui-ci a lieu;

8° la reconnaissance des scellés s'ils sont sains et entiers; s'ils ne le sont pas, l'état des altérations, sauf à se pourvoir comme il appartiendra en raison desdites altérations;

diligence du procureur du Roi, du bourgmestre ou d'un échevin;

3° les nom, prénom [...] et domicile du requérant et son élection de domicile dans la commune où les scellés sont apposés, s'il n'y réside;

4° l'ordonnance qui permet les scellés;

5° les comparutions et dires des parties;

6° la désignation des lieux, bureaux, coffres, armoires et objets sur lesquels les scellés sont apposés;;

7° une description sommaire des objets non placés sous scellés;

8° le serment, par ceux qui demeurent dans le lieu, qu'ils n'ont rien détourné, vu ni su qu'il ait été rien détourné, directement ou indirectement;

9° la mention que les clefs des serrures sur lesquelles les scellés sont apposés sont remises au greffier de la justice de paix avec mission de les garder jusqu'au moment où les scellés seront levés.

Art. 1173. Le procès-verbal de levée contient:

1° l'indication du jour et de l'heure;

2° les nom, prénom [...] et domicile des requérants et leur élection de domicile dans l'arrondissement;

3° les nom, prénom [...] et domicile des parties présentes, représentées ou dûment sommées;

4° l'énonciation de la requête et de l'ordonnance autorisant la levée;

5° la constatation de l'accomplissement des formalités;

6° les dires et observations des requérants et des comparants;

7° la mention du notaire qui procèdera à l'inventaire si celui-ci a lieu;

8° la reconnaissance des scellés s'ils sont sains et entiers; s'ils ne le sont pas, l'état des altérations, sauf à se pourvoir comme il appartiendra en raison desdites altérations;

9° les réquisitions aux fins de perquisition, le résultat desdites perquisitions et toutes autres demandes sur lesquelles il y a lieu de statuer.

Art. 1183. Outre les formalités communes à tous les actes notariés, l'inventaire contient:

1° les nom, prénom, profession et domicile des requérants, comparants, défaillants, opposants, notaires commis, experts particuliers;

2° l'indication de l'ordonnance désignant le notaire commis pour représenter les personnes non présentes, les intéressés résidant hors du royaume, les personnes écartées par le juge de paix en vertu de l'article 1165;

3° l'indication de l'événement qui est la cause de l'inventaire, du lieu où il est procédé, de la personne qui fait la représentation des objets;

4° l'estimation des effets mobiliers. Sauf accord des parties sur cette estimation, la prise est faite par le notaire instrumentant qui peut se faire assister par un expert particulier;

5° la désignation des espèces, fonds publics, actions et obligations.

Les titres remboursables par voie de tirage au sort sont individualisés par l'indication de leurs numéros et séries;

6° l'état des comptes chez des tiers selon la déclaration des parties;

7° la description sommaire des livres comptables, l'analyse des titres, papiers et documents concernant les forces actives ou passives du patrimoine ou de la masse indivise.

Les documents, titres et papiers inventoriés sont cotés et paraphés par le notaire qui arrête en outre les écritures dans les livres;

8° les déclarations actives et passives faites par les intéressés, les interpellations des parties et les réponses qui y sont faites;

9° la désignation de la personne à qui les objets inventoriés sont confiés;

10° l'avertissement donné par le notaire des sanctions édictées par la loi contre ceux qui se rendent coupables de divertissement, de recel ou de faux serment;

11° le serment prêté par ceux qui ont été en possession des objets ou qui ont habité les lieux,

9° les réquisitions aux fins de perquisition, le résultat desdites perquisitions et toutes autres demandes sur lesquelles il y a lieu de statuer.

Art. 1183. Outre les formalités communes à tous les actes notariés, l'inventaire contient:

1° les nom, prénom [...] et domicile des requérants, comparants, défaillants, opposants, notaires commis, experts particuliers;

2° l'indication de l'ordonnance désignant le notaire commis pour représenter les personnes non présentes, les intéressés résidant hors du royaume, les personnes écartées par le juge de paix en vertu de l'article 1165;

3° l'indication de l'événement qui est la cause de l'inventaire, du lieu où il est procédé, de la personne qui fait la représentation des objets;

4° l'estimation des effets mobiliers. Sauf accord des parties sur cette estimation, la prise est faite par le notaire instrumentant qui peut se faire assister par un expert particulier;

5° la désignation des espèces, fonds publics, actions et obligations.

Les titres remboursables par voie de tirage au sort sont individualisés par l'indication de leurs numéros et séries;

6° l'état des comptes chez des tiers selon la déclaration des parties;

7° la description sommaire des livres comptables, l'analyse des titres, papiers et documents concernant les forces actives ou passives du patrimoine ou de la masse indivise.

Les documents, titres et papiers inventoriés sont cotés et paraphés par le notaire qui arrête en outre les écritures dans les livres;

8° les déclarations actives et passives faites par les intéressés, les interpellations des parties et les réponses qui y sont faites;

9° la désignation de la personne à qui les objets inventoriés sont confiés;

10° l'avertissement donné par le notaire des sanctions édictées par la loi contre ceux qui se rendent coupables de divertissement, de recel ou de faux serment;

11° le serment prêté par ceux qui ont été en possession des objets ou qui ont habité les lieux,

qu'ils n'ont rien détourné, vu ni su qu'il ait été rien détourné.

Art. 1226. § 1er Les demandes fondées sur les articles 112, 118, 126 et 127 du Code civil sont introduites par requête, pièces à l'appui.

Les articles 1026 à 1034 sont applicables, sous réserve des dispositions qui suivent, de l'article 112 du Code civil, et des articles 118 à 135 du même Code.

§ 2 La requête contient à peine de nullité:

1° l'indication des jour, mois et an;

2° les nom, prénom, profession et domicile du requérant ainsi que le degré de parenté ou la nature des relations qui existent entre le requérant et la personne disparue ou présumée absente;

3° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;

4° les nom, prénom, résidence ou domicile de la personne disparue ou présumée absente et, le cas échéant, du conjoint, du cohabitant, et des parents et alliés au degré successible de la personne disparue ou présumée absente;

5° la désignation du juge qui doit en connaître.

Lorsque la demande est fondée sur l'article 112 du Code civil, la requête ainsi que toutes les pièces dûment inventoriées sont déposées en double exemplaire à la justice de paix. Dès leur dépôt, le greffier en communique un exemplaire au ministère public.

Lorsque la demande est fondée sur l'article 126 du Code civil, la requête contient, à peine de nullité, les nom, prénom et domicile du notaire chargé de représenter les intérêts de la personne disparue dans toute opération de partage ou de succession qui pourrait la concerner et ce, jusqu'au prononcé du jugement.

La requête est signée par le requérant, par son notaire ou son avocat. Si la personne disparue ou présumée absente a eu un domicile en Belgique, la requête est accompagnée d'une attestation de domicile de celle-ci ne datant pas de plus de quinze jours.

qu'ils n'ont rien détourné, vu ni su qu'il ait été rien détourné.

Art. 1226. § 1er Les demandes fondées sur les articles 112, 118, 126 et 127 du Code civil sont introduites par requête, pièces à l'appui.

De artikelen 1026 tot 1034 zijn van toepassing, onverminderd de bepalingen die volgen, artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek en de artikelen 118 tot 135 van hetzelfde Wetboek.

§ 2 La requête contient à peine de nullité:

1° l'indication des jour, mois et an;

2° les nom, prénom [...] et domicile du requérant ainsi que le degré de parenté ou la nature des relations qui existent entre le requérant et la personne disparue ou présumée absente;

3° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;

4° les nom, prénom, résidence ou domicile de la personne disparue ou présumée absente et, le cas échéant, du conjoint, du cohabitant, et des parents et alliés au degré successible de la personne disparue ou présumée absente;

5° la désignation du juge qui doit en connaître.

Lorsque la demande est fondée sur l'article 112 du Code civil, la requête ainsi que toutes les pièces dûment inventoriées sont déposées en double exemplaire à la justice de paix. Dès leur dépôt, le greffier en communique un exemplaire au ministère public.

Lorsque la demande est fondée sur l'article 126 du Code civil, la requête contient, à peine de nullité, les nom, prénom et domicile du notaire chargé de représenter les intérêts de la personne disparue dans toute opération de partage ou de succession qui pourrait la concerner et ce, jusqu'au prononcé du jugement.

La requête est signée par le requérant, par son notaire ou son avocat. Si la personne disparue ou présumée absente a eu un domicile en Belgique, la requête est accompagnée d'une attestation de domicile de celle-ci ne datant pas de plus de quinze jours.

La requête mentionne en outre, dans la mesure du possible, le lieu et la date de naissance de la personne disparue ou présumée absente, ainsi que la nature et la composition des biens à gérer.

Si la requête est incomplète, le juge invite le requérant à la compléter dans un délai qu'il fixe.

§ 3 Le procureur du Roi recueille tous renseignements utiles, le cas échéant auprès du conjoint, du cohabitant, et des parents et alliés jusqu'au quatrième degré de la personne disparue ou présumée absente.

Lorsque la disparition est survenue à l'étranger, il peut requérir en outre le concours du service public fédéral Affaires étrangères et des agents diplomatiques et consulaires belges à l'étranger. Ceux-ci lui communiquent tous les renseignements et copies de documents qu'il juge utiles à la poursuite de l'instruction.

Le tribunal statue, le ministère public préalablement entendu en son avis.

Lorsque la demande est fondée sur l'article 112 du Code civil, le juge de paix statue, le ministère public préalablement entendu en son avis écrit ou oral.

§ 4 Le greffier informe en outre, par pli judiciaire, les membres de la famille mentionnés dans la requête de l'introduction de celle-ci.

Les personnes convoquées par pli judiciaire deviennent par cette convocation parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier en avise les parties dans le pli judiciaire.

Celles-ci peuvent comparaître en personne à l'audience et demander à être entendues. Elles peuvent également communiquer leurs observations au juge, par écrit, avant le jour de l'audience.

Art. 1311. Dès la mise au rôle d'une demande en séparation de biens, le greffier inscrit sans délai dans un registre tenu à cet effet au greffe un extrait de la demande, lequel contient:

1° la date de la demande;

La requête mentionne en outre, dans la mesure du possible, le lieu et la date de naissance de la personne disparue ou présumée absente, ainsi que la nature et la composition des biens à gérer.

Si la requête est incomplète, le juge invite le requérant à la compléter dans un délai qu'il fixe

§ 3 Le procureur du Roi recueille tous renseignements utiles, le cas échéant auprès du conjoint, du cohabitant, et des parents et alliés jusqu'au quatrième degré de la personne disparue ou présumée absente.

Lorsque la disparition est survenue à l'étranger, il peut requérir en outre le concours du service public fédéral Affaires étrangères et des agents diplomatiques et consulaires belges à l'étranger. Ceux-ci lui communiquent tous les renseignements et copies de documents qu'il juge utiles à la poursuite de l'instruction.

Le tribunal statue, le ministère public préalablement entendu en son avis.

Lorsque la demande est fondée sur l'article 112 du Code civil, le juge de paix statue, le ministère public préalablement entendu en son avis écrit ou oral.

§ 4 Le greffier informe en outre, par pli judiciaire, les membres de la famille mentionnés dans la requête de l'introduction de celle-ci.

Les personnes convoquées par pli judiciaire deviennent par cette convocation parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier en avise les parties dans le pli judiciaire.

Celles-ci peuvent comparaître en personne à l'audience et demander à être entendues. Elles peuvent également communiquer leurs observations au juge, par écrit, avant le jour de l'audience.

Art. 1311. Dès la mise au rôle d'une demande en séparation de biens, le greffier inscrit sans délai dans un registre tenu à cet effet au greffe un extrait de la demande, lequel contient:

1° la date de la demande;

2° les noms, prénom, profession et domicile des époux.

Dans le mois qui suit la clôture de l'année civile, le greffier fait une table alphabétique des affaires inscrites dans le registre dans le courant de l'année écoulée.

Art. 1337ter. § 1er La requête mentionne:

1° l'indication des jour, mois et année;

2° les nom, prénom, profession et domicile du requérant ainsi que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de ses représentants légaux;

3° les nom, prénom et domicile ou, à défaut de domicile, la résidence de la personne contre laquelle la demande est introduite ou, si la demande est introduite contre une personne morale, l'indication de son siège social ou administratif;

4° l'objet et l'exposé sommaire des moyens de la demande;

5° la signature du requérant ou de son avocat.

§ 2 La requête doit également contenir la déclaration que le juge du fond n'a été saisi d'aucune demande relative au contrat auquel se rapportent les facilités de paiement demandées.

Une copie du contrat de crédit est jointe à la requête.

§ 3 La requête est déposée en autant d'exemplaires qu'il y a de parties à la cause.

Art. 1340. Dans les quinze jours qui suivent l'expiration du délai prévu à l'article 1339, la demande est adressée au juge par requête en double exemplaire contenant:

1° l'indication des jour, mois et an;

2° les nom, prénom, profession et domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de ses représentants légaux;

3° l'objet de la demande et l'indication précise du montant de la somme réclamée avec le

2° les noms, prénom [...] et domicile des époux.

Dans le mois qui suit la clôture de l'année civile, le greffier fait une table alphabétique des affaires inscrites dans le registre dans le courant de l'année écoulée.

Art. 1337ter. § 1er La requête mentionne:

1° l'indication des jour, mois et année;

2° les nom, prénom [...] et domicile du requérant ainsi que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de ses représentants légaux;

3° les nom, prénom et domicile ou, à défaut de domicile, la résidence de la personne contre laquelle la demande est introduite ou, si la demande est introduite contre une personne morale, l'indication de son siège social ou administratif;

4° l'objet et l'exposé sommaire des moyens de la demande;

5° la signature du requérant ou de son avocat.

§ 2 La requête doit également contenir la déclaration que le juge du fond n'a été saisi d'aucune demande relative au contrat auquel se rapportent les facilités de paiement demandées.

Une copie du contrat de crédit est jointe à la requête.

§ 3 La requête est déposée en autant d'exemplaires qu'il y a de parties à la cause.

Art. 1340. Dans les quinze jours qui suivent l'expiration du délai prévu à l'article 1339, la demande est adressée au juge par requête en double exemplaire contenant:

1° l'indication des jour, mois et an;

2° les nom, prénom [...] et domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de ses représentants légaux;

3° l'objet de la demande et l'indication précise du montant de la somme réclamée avec le décompte

décompte des différents éléments de la créance ainsi que du fondement de celle-ci;

4° la désignation du juge qui doit en connaître;

5° la signature de l'avocat de la partie.

S'il l'estime opportun, le requérant indique les motifs pour lesquels il s'oppose à l'octroi de délais de grâce.

Sont annexés à la requête:

1° la photocopie de l'écrit qui sert de fondement à la demande;

2° soit l'exploit, soit la copie de la lettre recommandée à laquelle est joint l'accusé de réception, soit l'original de cette lettre auquel sont joints la preuve du refus de réception ou de la non-réclamation à la poste et un certificat établissant que le débiteur est inscrit à l'adresse indiquée sur les registres de la population.

Art. 1343. § 1er Lorsque le juge fait droit à la requête, en tout ou en partie, son ordonnance a les effets d'un jugement par défaut.

§ 2 A peine de nullité, l'acte de signification de cette ordonnance contient, outre une copie de la requête, l'indication du délai dans lequel le débiteur peut former opposition, du juge devant lequel celle-ci doit être portée ainsi que des formes selon lesquelles elle doit être faite.

Sous la même sanction, l'acte de signification avertit le débiteur qu'à défaut de recours dans le délai indiqué, il pourra être contraint par toutes voies de droit de payer les sommes réclamées.

§ 3 L'ordonnance d'injonction de payer est susceptible d'opposition ou d'appel de la part du débiteur, conformément aux dispositions des titres II et III du livre III de la présente partie.

Par dérogation à l'article 1047, l'opposition peut être formée par requête déposée au greffe de la juridiction en autant d'exemplaires qu'il y a de parties en cause et d'avocats, et notifiée par le greffier, sous pli judiciaire, au créancier et à son avocat.

des différents éléments de la créance ainsi que du fondement de celle-ci;

4° la désignation du juge qui doit en connaître;;

5° la signature de l'avocat de la partie.

S'il l'estime opportun, le requérant indique les motifs pour lesquels il s'oppose à l'octroi de délais de grâce.

Sont annexés à la requête:

1° la photocopie de l'écrit qui sert de fondement à la demande;

2° soit l'exploit, soit la copie de la lettre recommandée à laquelle est joint l'accusé de réception, soit l'original de cette lettre auquel sont joints la preuve du refus de réception ou de la non-réclamation à la poste et un certificat établissant que le débiteur est inscrit à l'adresse indiquée sur les registres de la population.

Art. 1343. § 1er Lorsque le juge fait droit à la requête, en tout ou en partie, son ordonnance a les effets d'un jugement par défaut.

§ 2 A peine de nullité, l'acte de signification de cette ordonnance contient, outre une copie de la requête, l'indication du délai dans lequel le débiteur peut former opposition, du juge devant lequel celle-ci doit être portée ainsi que des formes selon lesquelles elle doit être faite.

Sous la même sanction, l'acte de signification avertit le débiteur qu'à défaut de recours dans le délai indiqué, il pourra être contraint par toutes voies de droit de payer les sommes réclamées.

§ 3 L'ordonnance d'injonction de payer est susceptible d'opposition ou d'appel de la part du débiteur, conformément aux dispositions des titres II et III du livre III de la présente partie.

Par dérogation à l'article 1047, l'opposition peut être formée par requête déposée au greffe de la juridiction en autant d'exemplaires qu'il y a de parties en cause et d'avocats, et notifiée par le greffier, sous pli judiciaire, au créancier et à son avocat.

A peine de nullité, la requête contient:

- 1° l'indication des jours, mois et an;
- 2° les nom, prénom, profession et domicile de l'opposant;
- 3° les nom, prénom et domicile du créancier et l'indication du nom de l'avocat de celui-ci;
- 4° la détermination de l'ordonnance entreprise;
- 5° les moyens de l'opposant.

Les parties sont convoquées par le greffier à comparaître à l'audience fixée par le juge.

§ 4 Si la requête prévue à l'article 1340 est rejetée, la demande peut être introduite par la voie ordinaire.

L'ordonnance qui a fait droit partiellement conformément à l'article 1342, premier alinéa, n'est susceptible ni d'opposition ni d'appel de la part du requérant, sauf pour celui-ci à ne pas signifier l'ordonnance et à introduire la demande pour le tout par la voie ordinaire.

Art. 1344bis. Sous réserve des dispositions relatives aux baux à ferme, toute demande en matière de louage de choses peut être introduite par une requête écrite déposée au greffe de la justice de paix.

A peine de nullité, la requête contient:

- 1° l'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénom, profession et domicile du requérant;
- 3° les nom, prénom et domicile ou, à défaut du domicile, la résidence de la personne contre laquelle la demande est introduite;
- 4° l'objet et l'exposé sommaire des moyens de la demande;
- 5° la signature du requérant ou de son avocat.

Un certificat de domicile de la personne mentionnée sous 3 est annexé à la requête. Il est délivré par l'administration communale.

Les parties sont convoquées par le greffier, sous pli judiciaire, à comparaître, dans les quinze jours

A peine de nullité, la requête contient:

- 1° l'indication des jours, mois et an;
- 2° les nom, prénom [...] et domicile de l'opposant;
- 3° les nom, prénom et domicile du créancier et l'indication du nom de l'avocat de celui-ci;
- 4° la détermination de l'ordonnance entreprise;
- 5° les moyens de l'opposant.

Les parties sont convoquées par le greffier à comparaître à l'audience fixée par le juge.

§ 4 Si la requête prévue à l'article 1340 est rejetée, la demande peut être introduite par la voie ordinaire.

L'ordonnance qui a fait droit partiellement conformément à l'article 1342, premier alinéa, n'est susceptible ni d'opposition ni d'appel de la part du requérant, sauf pour celui-ci à ne pas signifier l'ordonnance et à introduire la demande pour le tout par la voie ordinaire.

Art. 1344bis. Sous réserve des dispositions relatives aux baux à ferme, toute demande en matière de louage de choses peut être introduite par une requête écrite déposée au greffe de la justice de paix.

A peine de nullité, la requête contient:

- 1° l'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénom [...] et domicile du requérant;
- 3° les nom, prénom et domicile ou, à défaut du domicile, la résidence de la personne contre laquelle la demande est introduite;
- 4° l'objet et l'exposé sommaire des moyens de la demande;
- 5° la signature du requérant ou de son avocat.

Un certificat de domicile de la personne mentionnée sous 3 est annexé à la requête. Il est délivré par l'administration communale.

Les parties sont convoquées par le greffier, sous pli judiciaire, à comparaître, dans les quinze jours de

de l'inscription de la requête au rôle général, à l'audience fixée par le juge. Une copie de la requête est annexée à la convocation.

Art. 1344octies. Tout détenteur d'un droit ou d'un titre sur le bien occupé peut introduire, par requête contradictoire ou, en cas d'absolue nécessité, par requête unilatérale déposée au greffe de la justice de paix, une demande d'expulsion de lieux occupés sans droit ni titre.

La requête contient à peine de nullité:

1. l'indication des jour, mois et an;
2. les nom, prénom, profession et domicile du requérant;
3. sauf en cas d'introduction de la demande par une requête unilatérale, les nom, prénom et domicile ou, à défaut de domicile, la résidence de la personne contre laquelle la demande est introduite
4. l'objet et l'exposé sommaire des moyens de la demande;
5. la signature du requérant ou de son avocat ou, en cas d'introduction de la demande par une requête unilatérale, la signature de l'avocat.

En cas d'introduction de la demande par une requête contradictoire, un certificat de domicile de la personne visée à l'alinéa 2, sous le 3 est annexé à la requête. Ce certificat est délivré par l'administration communale.

En cas d'introduction de la demande par une requête contradictoire, les parties ou, en cas d'introduction de la demande par une requête unilatérale, la partie demanderesse sont convoquées par le greffier, sous pli judiciaire, à comparaître, respectivement dans les huit jours ou dans les deux jours de l'inscription de la requête au rôle général, à l'audience fixée par le juge, sans préjudice de sa possibilité de réduire les délais à la demande d'un avocat ou d'un huissier de justice. En cas d'introduction de la demande par une requête contradictoire, une copie de la requête est annexée à la convocation.

Lorsque les parties comparaissent, le juge tente de concilier les parties.

Le juge de paix peut retenir l'affaire à l'audience d'introduction ou la remettre pour qu'elle soit

l'inscription de la requête au rôle général, à l'audience fixée par le juge. Une copie de la requête est annexée à la convocation.

Art. 1344octies. Tout détenteur d'un droit ou d'un titre sur le bien occupé peut introduire, par requête contradictoire ou, en cas d'absolue nécessité, par requête unilatérale déposée au greffe de la justice de paix, une demande d'expulsion de lieux occupés sans droit ni titre.

La requête contient à peine de nullité:

1. l'indication des jour, mois et an;
2. les nom, prénom [...] et domicile du requérant;
3. sauf en cas d'introduction de la demande par une requête unilatérale, les nom, prénom et domicile ou, à défaut de domicile, la résidence de la personne contre laquelle la demande est introduite;
4. l'objet et l'exposé sommaire des moyens de la demande;
5. la signature du requérant ou de son avocat ou, en cas d'introduction de la demande par une requête unilatérale, la signature de l'avocat.

En cas d'introduction de la demande par une requête contradictoire, un certificat de domicile de la personne visée à l'alinéa 2, sous le 3 est annexé à la requête. Ce certificat est délivré par l'administration communale.

En cas d'introduction de la demande par une requête contradictoire, les parties ou, en cas d'introduction de la demande par une requête unilatérale, la partie demanderesse sont convoquées par le greffier, sous pli judiciaire, à comparaître, respectivement dans les huit jours ou dans les deux jours de l'inscription de la requête au rôle général, à l'audience fixée par le juge, sans préjudice de sa possibilité de réduire les délais à la demande d'un avocat ou d'un huissier de justice. En cas d'introduction de la demande par une requête contradictoire, une copie de la requête est annexée à la convocation.

Lorsque les parties comparaissent, le juge tente de concilier les parties.

Le juge de paix peut retenir l'affaire à l'audience d'introduction ou la remettre pour qu'elle soit

plaidée à une date rapprochée, en fixant la durée des débats. Le jugement indique que les parties n'ont pu être conciliées.

Par dérogation à l'article 747, en cas d'introduction de la demande d'expulsion par une requête contradictoire, les délais pour conclure sont fixés d'office et à une date rapprochée par le juge de paix à l'audience d'introduction. Les parties font valoir leurs observations au plus tard à l'audience d'introduction.

Art. 1557. Un extrait de l'acte d'adjudication est signifié à la partie saisie, au propriétaire du navire s'il n'est pas le débiteur, à tous les créanciers inscrits et à ceux qui se sont fait connaître.

L'extrait contient les nom, prénom, profession et domicile du saisissant, de la partie saisie et de l'adjudicataire, le jour de l'adjudication, le prix pour lequel elle a été faite, et le nom de l'officier public ou ministériel qui a procédé à la vente.

Les demandes en nullité sont formulées, à peine de déchéance, dans les quinze jours de cette signification.

Art. 1564. La saisie-exécution immobilière est précédée d'un commandement, signifié par exploit à personne ou au domicile réel ou élu dans le titre de la créance.

En tête de ce commandement, il est donné copie entière du titre, sauf si la signification en a été faite au débiteur dans les trois années qui précèdent le commandement ou s'il s'agit d'un acte authentique contenant une constitution d'hypothèque.

Le commandement contient éléction de domicile dans l'arrondissement où siège le juge qui doit connaître de la saisie et le débiteur peut faire à ce domicile élu toutes significations, même d'opposition au commandement, d'offres réelles et d'appel.

Le commandement énonce que, faute de paiement, il sera procédé à la saisie des immeubles du débiteur, dont l'indication peut être donnée conformément à l'article 1568, 2°.

plaidée à une date rapprochée, en fixant la durée des débats. Le jugement indique que les parties n'ont pu être conciliées.

Par dérogation à l'article 747, en cas d'introduction de la demande d'expulsion par une requête contradictoire, les délais pour conclure sont fixés d'office et à une date rapprochée par le juge de paix à l'audience d'introduction. Les parties font valoir leurs observations au plus tard à l'audience d'introduction.

Art. 1557. Un extrait de l'acte d'adjudication est signifié à la partie saisie, au propriétaire du navire s'il n'est pas le débiteur, à tous les créanciers inscrits et à ceux qui se sont fait connaître.

L'extrait contient les nom, prénom [...] et domicile du saisissant, de la partie saisie et de l'adjudicataire, le jour de l'adjudication, le prix pour lequel elle a été faite, et le nom de l'officier public ou ministériel qui a procédé à la vente.

Les demandes en nullité sont formulées, à peine de déchéance, dans les quinze jours de cette signification.

Art. 1564. La saisie-exécution immobilière est précédée d'un commandement, signifié par exploit à personne ou au domicile réel ou élu dans le titre de la créance.

En tête de ce commandement, il est donné copie entière du titre, sauf si la signification en a été faite au débiteur dans les trois années qui précèdent le commandement ou s'il s'agit d'un acte authentique contenant une constitution d'hypothèque.

Le commandement contient éléction de domicile dans l'arrondissement où siège le juge qui doit connaître de la saisie et le débiteur peut faire à ce domicile élu toutes significations, même d'opposition au commandement, d'offres réelles et d'appel.

Le commandement énonce que, faute de paiement, il sera procédé à la saisie des immeubles du débiteur, dont l'indication peut être donnée conformément à l'article 1568, 2°.

Le commandement indique les nom, prénoms, profession, domicile, lieu et date de naissance du débiteur.

Le commandement informe le débiteur qu'il peut transmettre au juge toute offre d'achat de gré à gré de son immeuble dans les huit jours de la signification de l'exploit de saisie.

Art. 1598. Un extrait de l'acte d'adjudication est signifié à la partie saisie à la requête du notaire commis.

Cette signification a lieu au plus tard quinze jours après l'expiration du délai fixé dans le cahier des charges pour le paiement des frais prévus à l'article 1585.

L'extrait contient les nom, prénom, profession et domicile du saisissant, de la partie saisie et de l'adjudicataire, le jour de l'adjudication, le prix pour lequel elle a été faite et le nom du notaire qui l'a reçue.

L'Administration générale de la Documentation patrimoniale fait mention sommaire de l'adjudication en marge de la transcription de la saisie.

Art. 1675/4 § 1er La demande de règlement collectif de dettes est introduite par requête et instruite conformément aux articles 1027 à 1034. Les pièces jointes en annexe à la requête sont déposées ou expédiées en double exemplaire.

§ 2 La requête contient les mentions suivantes:

- 1° l'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénoms, date de naissance, profession et domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, les nom, prénoms, domicile et qualité de ses représentants légaux;
- 3° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;
- 4° la désignation du juge qui doit en connaître;
- 5° l'identité du médiateur de dettes éventuellement proposé;
- 6° les nom, prénoms, profession, domicile et date de naissance du conjoint du requérant ou

Le commandement indique les nom, prénoms [...], domicile, lieu et date de naissance du débiteur.

Le commandement informe le débiteur qu'il peut transmettre au juge toute offre d'achat de gré à gré de son immeuble dans les huit jours de la signification de l'exploit de saisie.

Art. 1598. Un extrait de l'acte d'adjudication est signifié à la partie saisie à la requête du notaire commis.

Cette signification a lieu au plus tard quinze jours après l'expiration du délai fixé dans le cahier des charges pour le paiement des frais prévus à l'article 1585.

L'extrait contient les nom, prénom [...] et domicile du saisissant, de la partie saisie et de l'adjudicataire, le jour de l'adjudication, le prix pour lequel elle a été faite et le nom du notaire qui l'a reçue.

L'Administration générale de la Documentation patrimoniale fait mention sommaire de l'adjudication en marge de la transcription de la saisie.

Art. 1675/4 § 1er La demande de règlement collectif de dettes est introduite par requête et instruite conformément aux articles 1027 à 1034. Les pièces jointes en annexe à la requête sont déposées ou expédiées en double exemplaire.

§ 2 La requête contient les mentions suivantes:

- 1° l'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénoms, date de naissance [...] et domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, les nom, prénoms, domicile et qualité de ses représentants légaux;
- 3° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;
- 4° la désignation du juge qui doit en connaître;
- 5° l'identité du médiateur de dettes éventuellement proposé;
- 6° les nom, prénoms, profession, domicile et date de naissance du conjoint du requérant ou de la ou

de la ou des personnes cohabitant avec le requérant, le cas échéant, leur régime matrimonial ainsi que la composition du ménage;

7° un état détaillé et estimatif des éléments actifs et passifs du patrimoine du requérant, du patrimoine commun s'il est marié sous un régime de communauté et du patrimoine du conjoint ou de la ou des personnes cohabitant avec lui ;

8° un état détaillé et estimatif des biens faisant partie des patrimoines visés au 7°, aliénés au cours des six mois précédant l'introduction de la requête;

9° les nom, prénoms et domicile ou, s'il s'agit d'une personne morale, la dénomination et le siège, des créanciers du requérant et le cas échéant, des débiteurs du requérant et des personnes qui ont constitué pour lui une sûreté personnelle.

10° le cas échéant, les dettes contestées en tout ou en partie ainsi que les motifs de contestation;

11° les procédures d'octroi de délais de grâce visées à l'article 1334, d'octroi de facilités de paiement visées à l'article 1337bis et à l'article 59, § 1er, alinéa 2, de la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire dans lesquelles le requérant est engagé;

12° les raisons de l'impossibilité de rembourser ses dettes;

13° la signature du requérant ou de son avocat.

§ 3 Si les mentions sont incomplètes, le juge invite le requérant dans les huit jours à compléter sa requête.

Art. 129

Art. 816. Les parties ou leurs ayants droit qui déclarent reprendre l'instance déposent au greffe, selon les règles énoncées aux articles 742 et 743, un acte relatant, à peine de nullité, les causes de la reprise d'instance, avec l'indication de leurs nom, prénom, profession et domicile ou, à défaut de celui-ci, l'indication de leur résidence. La notification de l'acte est faite

des personnes cohabitant avec le requérant, le cas échéant, leur régime matrimonial ainsi que la composition du ménage;

7° un état détaillé et estimatif des éléments actifs et passifs du patrimoine du requérant, du patrimoine commun s'il est marié sous un régime de communauté et du patrimoine du conjoint ou de la ou des personnes cohabitant avec lui ;

8° un état détaillé et estimatif des biens faisant partie des patrimoines visés au 7°, aliénés au cours des six mois précédant l'introduction de la requête;

9° les nom, prénoms et domicile ou, s'il s'agit d'une personne morale, la dénomination et le siège, des créanciers du requérant et le cas échéant, des débiteurs du requérant et des personnes qui ont constitué pour lui une sûreté personnelle.

10° le cas échéant, les dettes contestées en tout ou en partie ainsi que les motifs de contestation;

11° les procédures d'octroi de délais de grâce visées à l'article 1334, d'octroi de facilités de paiement visées à l'article 1337bis et à l'article 59, § 1er, alinéa 2, de la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire dans lesquelles le requérant est engagé;

12° les raisons de l'impossibilité de rembourser ses dettes;

13° la signature du requérant ou de son avocat.

§ 3. Als de vermeldingen onvolledig zijn, vraagt de rechter binnen acht dagen de verzoeker om zijn verzoekschrift aan te vullen.

Art. 129

Art. 816. Les parties ou leurs ayants droit qui déclarent reprendre l'instance déposent au greffe, selon les règles énoncées aux articles 742 et 743, un acte relatant, à peine de nullité, les causes de la reprise d'instance, avec l'indication de leurs nom, prénom [...] et domicile ou, à défaut de celui-ci, l'indication de leur résidence. La notification de l'acte est faite par le greffier, sous pli judiciaire, aux autres parties.

par le greffier, sous pli judiciaire, aux autres parties.

Citation en reprise d'instance peut en outre être donnée, à la requête de toute partie.

Art. 934. Le témoin, avant d'être entendu, déclare ses nom, prénom, profession, lieu et date de naissance et domicile.

Il prête serment dans les termes suivants:

“Je jure en honneur et conscience de dire toute la vérité, rien que la vérité.” ou: “Ik zweer in eer en geweten dat ik de gehele waarheid en niets dan de waarheid zal zeggen.” Ou “Ich schwöre auf Ehre und Gewissen, die ganze Wahrheit und nur die Wahrheit zu sagen.”

Art. 941. Néanmoins le juge peut, si une partie le lui demande lors de l'enquête, l'autoriser à produire d'autres témoins dont elle aura indiqué les nom, prénom, profession et domicile, pourvu qu'il résulte des dépositions déjà entendues que l'audition de ces témoins est utile à la manifestation de la vérité.

L'ordonnance est notifiée aux parties par le greffier sous pli judiciaire et les témoins sont convoqués ainsi qu'il est dit à l'article 923.

Art. 1253ter. La requête contient les nom, prénom, profession et domicile des époux.

La requête écrite est signée par le demandeur ou son avocat. Les articles 1034bis à 1034sexies sont applicables à la requête écrite.

Art. 1371bis. L'action en attribution, suppression ou déplacement d'un passage est introduite par requête contenant l'indication des nom, prénoms, profession et domicile du propriétaire de chacune des parcelles concernées.

Dans les huit jours de l'introduction de la requête, le juge fixe par ordonnance le jour et l'heure de la comparution sur les lieux. Les parties sont convoquées par pli judiciaire, au moins huit jours avant celui de la comparution.

Citation en reprise d'instance peut en outre être donnée, à la requête de toute partie.

Art. 934. Le témoin, avant d'être entendu, déclare ses nom, prénom [...], lieu et date de naissance et domicile.

Il prête serment dans les termes suivants:

“Je jure en honneur et conscience de dire toute la vérité, rien que la vérité.” ou: “Ik zweer in eer en geweten dat ik de gehele waarheid en niets dan de waarheid zal zeggen.” Ou “Ich schwöre auf Ehre und Gewissen, die ganze Wahrheit und nur die Wahrheit zu sagen.”

Art. 941. Néanmoins le juge peut, si une partie le lui demande lors de l'enquête, l'autoriser à produire d'autres témoins dont elle aura indiqué les nom, prénom [...] et domicile, pourvu qu'il résulte des dépositions déjà entendues que l'audition de ces témoins est utile à la manifestation de la vérité.

L'ordonnance est notifiée aux parties par le greffier sous pli judiciaire et les témoins sont convoqués ainsi qu'il est dit à l'article 923.

Art. 1253ter. La requête contient les nom, prénom [...] et domicile des époux.

La requête écrite est signée par le demandeur ou son avocat. Les articles 1034bis à 1034sexies sont applicables à la requête écrite.

Art. 1371bis. L'action en attribution, suppression ou déplacement d'un passage est introduite par requête contenant l'indication des nom, prénoms [...] et domicile du propriétaire de chacune des parcelles concernées.

Dans les huit jours de l'introduction de la requête, le juge fixe par ordonnance le jour et l'heure de la comparution sur les lieux. Les parties sont convoquées par pli judiciaire, au moins huit jours avant celui de la comparution.

S'il apparaît que l'issue peut être aménagée à moindres frais et inconvénients à charge d'une ou de plusieurs autres parcelles séparant le fonds enclavé de la voie publique, le juge ordonne au demandeur de faire connaître au greffe le ou les propriétaires de ces parcelles. Ces propriétaires sont mis en cause par pli judiciaire.

Les propriétaires n'ayant pas de domicile connu en Belgique sont convoqués par pli judiciaire, adressé au bourgmestre de la commune de la situation de leur bien et au procureur du Roi; le bourgmestre transmet sans délai le pli judiciaire aux propriétaires ou aux exploitants de ce bien.

Par ordonnance rendue au bas de la requête, le juge peut commettre un expert qui, à l'invitation du greffier, assistera à la comparution des parties sur les lieux, et au besoin se verra confier toute mission utile à la solution du litige.

Le jugement d'attribution d'un passage est exécutoire par provision, nonobstant appel ou opposition, et sans caution. La réformation du jugement ne peut donner lieu à d'autres dommages et intérêts que ceux qui sont visés à l'article 682 du Code civil.

Art. 1390bis. Lorsqu'une délégation est accordée en vertu des articles 203ter, 220, § 3, 221, 301, § 11, du Code civil ou 1253ter/5, alinéa 1er, 6°, du présent Code, un avis de délégation est dans les trois jours ouvrables de la notification ou de la signification établi, suivant les cas, par le greffier, l'huissier de justice ou l'officier qui fait application de l'article 15 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances et adressé au fichier des avis.

L'avis de délégation relate:

- 1° les nom, prénoms, profession et domicile et la date de naissance du délégataire;
- 2° les nom, prénoms et domicile, à défaut de domicile, la résidence et la date de naissance du délégant;
- 3° l'identité et le domicile ou siège et, le cas échéant, la date de naissance du tiers délégué;
- 4° le montant, les conditions, les limites et la cause de la délégation.

S'il apparaît que l'issue peut être aménagée à moindres frais et inconvénients à charge d'une ou de plusieurs autres parcelles séparant le fonds enclavé de la voie publique, le juge ordonne au demandeur de faire connaître au greffe le ou les propriétaires de ces parcelles. Ces propriétaires sont mis en cause par pli judiciaire.

Les propriétaires n'ayant pas de domicile connu en Belgique sont convoqués par pli judiciaire, adressé au bourgmestre de la commune de la situation de leur bien et au procureur du Roi; le bourgmestre transmet sans délai le pli judiciaire aux propriétaires ou aux exploitants de ce bien.

Par ordonnance rendue au bas de la requête, le juge peut commettre un expert qui, à l'invitation du greffier, assistera à la comparution des parties sur les lieux, et au besoin se verra confier toute mission utile à la solution du litige.

Le jugement d'attribution d'un passage est exécutoire par provision, nonobstant appel ou opposition, et sans caution. La réformation du jugement ne peut donner lieu à d'autres dommages et intérêts que ceux qui sont visés à l'article 682 du Code civil.

Art. 1390bis. Lorsqu'une délégation est accordée en vertu des articles 203ter, 220, § 3, 221, 301, § 11, du Code civil ou 1253ter/5, alinéa 1er, 6°, du présent Code, un avis de délégation est dans les trois jours ouvrables de la notification ou de la signification établi, suivant les cas, par le greffier, l'huissier de justice ou l'officier qui fait application de l'article 15 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances et adressé au fichier des avis.

L'avis de délégation relate:

- 1° les nom, prénoms [...] et domicile et la date de naissance du délégataire;
- 2° les nom, prénoms et domicile, à défaut de domicile, la résidence et la date de naissance du délégant;
- 3° l'identité et le domicile ou siège et, le cas échéant, la date de naissance du tiers délégué;
- 4° le montant, les conditions, les limites et la cause de la délégation

Lorsqu'une délégation est demandée en vertu des articles 203ter, 220, § 3, 221, 301, § 11, du Code civil ou 1253ter/5, alinéa 1er, 6°, du présent Code, le greffier de la juridiction saisie consulte, sans frais, selon les modalités fixées à l'article 1391, les avis prévus au présent article. S'il en existe, le greffier en établit le relevé qu'il joint au dossier.

Si les revenus ou les sommes sur lesquels porte la demande font déjà l'objet d'une délégation ou d'une saisie pour cause d'aliments, le greffier notifie sous pli judiciaire au bénéficiaire de la délégation ou au saisissant, pour le mettre à la cause, une copie de la requête ou de la citation avec invitation à comparaître.

Le défendeur peut également mettre à la cause les créanciers auxquels il a été condamné à payer des aliments mais qui ne bénéficient pas d'une délégation ou qui n'ont pas pratiqué une saisie.

Les parties entendues, le juge détermine, au besoin, la répartition à opérer entre les ayants droit d'aliments.

Art. 1432. La saisie immobilière conservatoire ne doit être précédée d'aucun commandement.

Elle est faite par exploit d'huissier signifié au débiteur et contenant, à peine de nullité:

1° la copie de la requête et de l'ordonnance autorisant la saisie ou, s'il n'a pas été signifié précédemment, du jugement qui, ainsi qu'il est dit à l'article 1414, tient lieu d'autorisation;

2° mention de l'identité du débiteur par ses nom, prénoms, profession, domicile, lieu et date de naissance;

3° l'indication précise des biens saisis conformément à l'article 1568;

4° l'extrait de la matrice cadastrale.

Dans les vingt-quatre heures de l'acte de saisie, l'huissier de justice instrumentant adresse en double exemplaire, sous pli recommandé à la poste, un avis au receveur des contributions dans le ressort duquel le propriétaire ou l'usufruitier du bien a son domicile ou son principal établissement, et au receveur des contributions dans le ressort duquel le bien est situé. L'avis contient l'indication du bien saisi et

Lorsqu'une délégation est demandée en vertu des articles 203ter, 220, § 3, 221, 301, § 11, du Code civil ou 1253ter/5, alinéa 1er, 6°, du présent Code, le greffier de la juridiction saisie consulte, sans frais, selon les modalités fixées à l'article 1391, les avis prévus au présent article. S'il en existe, le greffier en établit le relevé qu'il joint au dossier.

Si les revenus ou les sommes sur lesquels porte la demande font déjà l'objet d'une délégation ou d'une saisie pour cause d'aliments, le greffier notifie sous pli judiciaire au bénéficiaire de la délégation ou au saisissant, pour le mettre à la cause, une copie de la requête ou de la citation avec invitation à comparaître.

Le défendeur peut également mettre à la cause les créanciers auxquels il a été condamné à payer des aliments mais qui ne bénéficient pas d'une délégation ou qui n'ont pas pratiqué une saisie.

Les parties entendues, le juge détermine, au besoin, la répartition à opérer entre les ayants droit d'aliments.

Art. 1432. La saisie immobilière conservatoire ne doit être précédée d'aucun commandement.

Elle est faite par exploit d'huissier signifié au débiteur et contenant, à peine de nullité:

1° la copie de la requête et de l'ordonnance autorisant la saisie ou, s'il n'a pas été signifié précédemment, du jugement qui, ainsi qu'il est dit à l'article 1414, tient lieu d'autorisation;

2° mention de l'identité du débiteur par ses nom, prénoms [...], domicile, lieu et date de naissance;

3° l'indication précise des biens saisis conformément à l'article 1568;

4° l'extrait de la matrice cadastrale.

Dans les vingt-quatre heures de l'acte de saisie, l'huissier de justice instrumentant adresse en double exemplaire, sous pli recommandé à la poste, un avis au receveur des contributions dans le ressort duquel le propriétaire ou l'usufruitier du bien a son domicile ou son principal établissement, et au receveur des contributions dans le ressort duquel le bien est situé. L'avis contient l'indication du bien saisi et de la somme à

de la somme à concurrence de laquelle la saisie a été pratiquée. S'il contrevient à la présente disposition l'huissier de justice peut être personnellement tenu au paiement des impôts garantis, mais à concurrence seulement du montant pour lequel la saisie a été pratiquée.

Art. 1675/4. § 1er La demande de règlement collectif de dettes est introduite par requête et instruite conformément aux articles 1027 à 1034. Les pièces jointes en annexe à la requête sont déposées ou expédiées en double exemplaire.

§ 2 La requête contient les mentions suivantes:

- 1° l'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénoms, date de naissance, profession et domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, les nom, prénoms, domicile et qualité de ses représentants légaux;
- 3° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;
- 4° la désignation du juge qui doit en connaître;
- 5° l'identité du médiateur de dettes éventuellement proposé;
- 6° les nom, prénoms, profession, domicile et date de naissance du conjoint du requérant ou de la ou des personnes cohabitant avec le requérant, le cas échéant, leur régime matrimonial ainsi que la composition du ménage;
- 7° un état détaillé et estimatif des éléments actifs et passifs du patrimoine du requérant, du patrimoine commun s'il est marié sous un régime de communauté et du patrimoine du conjoint ou de la ou des personnes cohabitant avec lui;
- 8° un état détaillé et estimatif des biens faisant partie des patrimoines visés au 7°, aliénés au cours des six mois précédant l'introduction de la requête;
- 9° les nom, prénoms et domicile ou, s'il s'agit d'une personne morale, la dénomination et le siège, des créanciers du requérant et le cas échéant, des débiteurs du requérant et des personnes qui ont constitué pour lui une sûreté personnelle ;

concurrence de laquelle la saisie a été pratiquée. S'il contrevient à la présente disposition l'huissier de justice peut être personnellement tenu au paiement des impôts garantis, mais à concurrence seulement du montant pour lequel la saisie a été pratiquée.

Art. 1675/4. § 1er La demande de règlement collectif de dettes est introduite par requête et instruite conformément aux articles 1027 à 1034. Les pièces jointes en annexe à la requête sont déposées ou expédiées en double exemplaire.

§ 2 La requête contient les mentions suivantes:

- 1° l'indication des jour, mois et an;
- 2° les nom, prénoms, date de naissance [...] et domicile du requérant, ainsi que, le cas échéant, les nom, prénoms, domicile et qualité de ses représentants légaux;
- 3° l'objet et l'indication sommaire des motifs de la demande;
- 4° la désignation du juge qui doit en connaître;
- 5° l'identité du médiateur de dettes éventuellement proposé;
- 6° les nom, prénoms [...], domicile et date de naissance du conjoint du requérant ou de la ou des personnes cohabitant avec le requérant, le cas échéant, leur régime matrimonial ainsi que la composition du ménage;
- 7° un état détaillé et estimatif des éléments actifs et passifs du patrimoine du requérant, du patrimoine commun s'il est marié sous un régime de communauté et du patrimoine du conjoint ou de la ou des personnes cohabitant avec lui;
- 8° un état détaillé et estimatif des biens faisant partie des patrimoines visés au 7°, aliénés au cours des six mois précédant l'introduction de la requête;
- 9° les nom, prénoms et domicile ou, s'il s'agit d'une personne morale, la dénomination et le siège, des créanciers du requérant et le cas échéant, des débiteurs du requérant et des personnes qui ont constitué pour lui une sûreté personnelle ;

10° le cas échéant, les dettes contestées en tout ou en partie ainsi que les motifs de contestation;

11° les procédures d'octroi de délais de grâce visées à l'article 1334, d'octroi de facilités de paiement visées à l'article 1337bis et à l'article 59, § 1er, alinéa 2, de la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire dans lesquelles le requérant est engagé;

12° les raisons de l'impossibilité de rembourser ses dettes;

13° la signature du requérant ou de son avocat.

§ 3 Si les mentions sont incomplètes, le juge invite le requérant dans les huit jours à compléter sa requête.

Art. 130

Art. 961/2. Les attestations sont produites par les parties ou à la demande du juge. Le juge communique aux parties celles qui lui sont directement adressées.

Les attestations doivent être établies par des personnes qui remplissent les conditions requises pour être entendues comme témoin.

L'attestation contient la relation des faits auxquels son auteur a assisté ou qu'il a personnellement constatés.

L'attestation mentionne les noms, prénoms, date et lieu de naissance, domicile et profession de son auteur ainsi que, s'il y a lieu, son lien de parenté ou d'alliance avec les parties, de subordination à leur égard, de collaboration ou de communauté d'intérêts avec elles.

L'attestation indique en outre qu'elle est établie en vue de sa production en justice et que son auteur a connaissance qu'une fausse attestation de sa part l'expose à des sanctions pénales.

L'attestation est écrite, datée et signée de la main de son auteur. Celui-ci doit annexer, en original ou en photocopie, tout document officiel justifiant de son identité et comportant sa signature.

10° le cas échéant, les dettes contestées en tout ou en partie ainsi que les motifs de contestation;

11° les procédures d'octroi de délais de grâce visées à l'article 1334, d'octroi de facilités de paiement visées à l'article 1337bis et à l'article 59, § 1er, alinéa 2, de la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire dans lesquelles le requérant est engagé;

12° les raisons de l'impossibilité de rembourser ses dettes;

13° la signature du requérant ou de son avocat.

§ 3 Si les mentions sont incomplètes, le juge invite le requérant dans les huit jours à compléter sa requête.

Art. 130

Art. 961/2. Les attestations sont produites par les parties ou à la demande du juge. Le juge communique aux parties celles qui lui sont directement adressées.

Les attestations doivent être établies par des personnes qui remplissent les conditions requises pour être entendues comme témoin.

L'attestation contient la relation des faits auxquels son auteur a assisté ou qu'il a personnellement constatés.

L'attestation mentionne les noms, prénoms, date et lieu de naissance **et domicile** de son auteur ainsi que, s'il y a lieu, son lien de parenté ou d'alliance avec les parties, de subordination à leur égard, de collaboration ou de communauté d'intérêts avec elles.

L'attestation indique en outre qu'elle est établie en vue de sa production en justice et que son auteur a connaissance qu'une fausse attestation de sa part l'expose à des sanctions pénales.

L'attestation est écrite, datée et signée de la main de son auteur. Celui-ci doit annexer, en original ou en photocopie, tout document officiel justifiant de son identité et comportant sa signature.

Art. 1316. A la diligence du demandeur, extrait de la décision de séparation est publié au *Moniteur belge*.

L'extrait contient l'indication de la date et de l'objet du jugement, du tribunal de la famille qui l'a rendu et des nom, prénom, domicile et profession des époux.

Art. 1316. A la diligence du demandeur, extrait de la décision de séparation est publié au *Moniteur belge*.

L'extrait contient l'indication de la date et de l'objet du jugement, du tribunal de la famille qui l'a rendu et des nom, prénom **et domicile** des époux.

Art. 1571. S'il y a eu précédente saisie présentée et transcrite, l'Administration générale de la Documentation patrimoniale constate son refus en marge de la seconde et elle énonce la date de la précédente, les nom, prénom, domicile et profession du saisissant et du saisi et la date de la transcription.

Art. 1571. S'il y a eu précédente saisie présentée et transcrite, l'Administration générale de la Documentation patrimoniale constate son refus en marge de la seconde et elle énonce la date de la précédente, les nom, prénom **et domicile** du saisissant et du saisi et la date de la transcription.

Art. 131

Art. 1501. L'huissier de justice doit, à peine de nullité de l'exploit de saisie, être assisté d'un témoin majeur, non parent ni allié des parties ou de lui-même, jusqu'au degré de cousin issu de germain inclusivement; il énonce sur le procès-verbal les nom, prénoms et profession de ce témoin, qui signe l'original et les copies. L'indication du témoin implique l'élection de domicile de celui-ci en l'étude de l'huissier instrumentant.

Il est permis à l'huissier d'être assisté aux mêmes conditions, d'un second témoin.

La partie poursuivante ne peut être présente à la saisie.

Art. 131

Art. 1501. L'huissier de justice doit, à peine de nullité de l'exploit de saisie, être assisté d'un témoin majeur, non parent ni allié des parties ou de lui-même, jusqu'au degré de cousin issu de germain inclusivement; il énonce sur le procès-verbal les nom **et prénom** de ce témoin, qui signe l'original et les copies. L'indication du témoin implique l'élection de domicile de celui-ci en l'étude de l'huissier instrumentant.

Il est permis à l'huissier d'être assisté aux mêmes conditions, d'un second témoin.

La partie poursuivante ne peut être présente à la saisie.

Art. 132

Art. 1675/16bis. § 1er Sans préjudice de l'application de l'article 1287 du Code civil, et sauf en cas d'organisation frauduleuse d'insolvabilité, les personnes physiques qui, à titre gratuit, se sont constituées sûreté personnelle du requérant, peuvent être déchargées en tout ou en partie de leur engagement si le juge constate que leur obligation est disproportionnée à leurs revenus et à leur patrimoine.

Art. 132

Art. 1675/16bis. § 1er Sans préjudice de l'application de l'article 1287 du Code civil, et sauf en cas d'organisation frauduleuse d'insolvabilité, les personnes physiques qui, à titre gratuit, se sont constituées sûreté personnelle du requérant, peuvent être déchargées en tout ou en partie de leur engagement si le juge constate que leur obligation est disproportionnée à leurs revenus et à leur patrimoine.

§ 2 Pour bénéficier de la décharge visée au § 1er, la personne physique qui s'est constituée à titre gratuit sûreté personnelle du requérant, dépose au greffe de la juridiction saisie de la demande en règlement collectif de dettes une déclaration attestant que son obligation est disproportionnée à ses revenus et à son patrimoine.

A cette fin, cette personne est avertie par le médiateur de dettes, dès qu'elle est connue, par courrier recommandé avec accusé de réception, de la possibilité d'effectuer la déclaration visée à l'alinéa 1er. Cet avertissement reprend le texte du présent article.

§ 3 La déclaration visée au § 2 mentionne l'identité de la personne, sa profession et son domicile.

La personne joint à sa déclaration:

- 1° la copie de sa dernière déclaration à l'impôt des personnes physiques;
- 2° le relevé de l'ensemble des éléments actifs ou passifs qui composent son patrimoine;
- 3° toute autre pièce de nature à établir avec précision l'état de ses ressources et les charges qui sont siennes.

La déclaration est versée au dossier du règlement collectif de dettes.

Si la déclaration ou ses annexes sont incomplètes, le juge invite dans les huit jours la personne à apporter les précisions requises ou à déposer les pièces nécessaires.

§ 4 Le juge statue sur la décharge de la personne ayant fait la déclaration visée au § 2 lorsqu'il rend la décision par laquelle il homologue un plan de règlement amiable ou ordonne un plan de règlement judiciaire.

Il peut également statuer par une décision ultérieure, si le traitement de cette question est de nature à retarder le jugement de la demande en règlement collectif de dettes.

En tout état de cause, le juge entend préalablement le requérant, la personne ayant fait la déclaration visée au § 2 ainsi que les créanciers concernés, qui sont

§ 2 Pour bénéficier de la décharge visée au § 1er, la personne physique qui s'est constituée à titre gratuit sûreté personnelle du requérant, dépose au greffe de la juridiction saisie de la demande en règlement collectif de dettes une déclaration attestant que son obligation est disproportionnée à ses revenus et à son patrimoine.

A cette fin, cette personne est avertie par le médiateur de dettes, dès qu'elle est connue, par courrier recommandé avec accusé de réception, de la possibilité d'effectuer la déclaration visée à l'alinéa 1er. Cet avertissement reprend le texte du présent article.

§ 3 La déclaration visée au § 2 mentionne l'identité de la personne [...] et son domicile.

La personne joint à sa déclaration:

- 1° la copie de sa dernière déclaration à l'impôt des personnes physiques;
- 2° le relevé de l'ensemble des éléments actifs ou passifs qui composent son patrimoine;
- 3° toute autre pièce de nature à établir avec précision l'état de ses ressources et les charges qui sont siennes.

La déclaration est versée au dossier du règlement collectif de dettes.

Si la déclaration ou ses annexes sont incomplètes, le juge invite dans les huit jours la personne à apporter les précisions requises ou à déposer les pièces nécessaires.

§ 4 Le juge statue sur la décharge de la personne ayant fait la déclaration visée au § 2 lorsqu'il rend la décision par laquelle il homologue un plan de règlement amiable ou ordonne un plan de règlement judiciaire.

Il peut également statuer par une décision ultérieure, si le traitement de cette question est de nature à retarder le jugement de la demande en règlement collectif de dettes

En tout état de cause, le juge entend préalablement le requérant, la personne ayant fait la déclaration visée au § 2 ainsi que les créanciers

convoqués conformément à l'article 1675/16, § 1er.

§ 5 Si la personne pour qui la personne visée au § 1er s'est constituée sûreté personnelle se trouve dans les conditions pour introduire une demande en règlement collectif de dettes mais s'abstient de le faire, la décharge peut également être sollicitée du juge compétent en matière de règlement collectif de dettes.

La demande est dirigée contre le débiteur principal et le créancier de l'obligation que garantit la personne visée au § 1er.

La décharge est accordée si le juge constate que l'obligation de la personne visée au § 1er est disproportionnée à ses revenus et à son patrimoine.

A l'appui de sa demande, le demandeur dépose, à peine de surséance:

- 1° la copie de sa dernière déclaration à l'impôt des personnes physiques;
- 2° le relevé de l'ensemble des éléments actifs ou passifs qui composent son patrimoine;

3° toute autre pièce de nature à établir avec précision l'état de ses ressources et les charges qui sont siennes.

L'introduction de la demande suspend les voies d'exécution à charge de la personne ayant constitué une sûreté personnelle au profit du débiteur principal, et ce, jusqu'à ce qu'une décision passée en force de chose jugée soit rendue sur la demande.

concernés, qui sont convoqués conformément à l'article 1675/16, § 1er.

§ 5 Si la personne pour qui la personne visée au § 1er s'est constituée sûreté personnelle se trouve dans les conditions pour introduire une demande en règlement collectif de dettes mais s'abstient de le faire, la décharge peut également être sollicitée du juge compétent en matière de règlement collectif de dettes.

La demande est dirigée contre le débiteur principal et le créancier de l'obligation que garantit la personne visée au § 1er.

La décharge est accordée si le juge constate que l'obligation de la personne visée au § 1er est disproportionnée à ses revenus et à son patrimoine.

A l'appui de sa demande, le demandeur dépose, à peine de surséance:

- 1° la copie de sa dernière déclaration à l'impôt des personnes physiques;
- 2° le relevé de l'ensemble des éléments actifs ou passifs qui composent son patrimoine;

3° toute autre pièce de nature à établir avec précision l'état de ses ressources et les charges qui sont siennes.

L'introduction de la demande suspend les voies d'exécution à charge de la personne ayant constitué une sûreté personnelle au profit du débiteur principal, et ce, jusqu'à ce qu'une décision passée en force de chose jugée soit rendue sur la demande.

TITRE 8

Modification de l'article 1410 du Code judiciaire

Art. 133

Art. 1410 § 1er. L'article 1409, § 1^{er}bis, § 2 et § 3, est en outre applicable:

TITRE 8

Modification de l'article 1410 du Code judiciaire

Art. 133

Art. 1410 § 1er. L'article 1409, § 1^{er}bis, § 2 et § 3, est en outre applicable:

1° aux provisions et pensions alimentaires adjugées par justice, ainsi qu'aux pensions allouées après divorce à l'époux non coupable;

2° aux pensions, indemnités d'adaptation, allocations de transition, rentes, majorations de rente ou avantages tenant lieu de pension, payés en vertu d'une loi, d'un statut ou d'un contrat;

2°bis au pécule de vacances et au pécule complémentaire au pécule de vacances payés en vertu de la législation relative à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés;

3°aux allocations de chômage et aux allocations payées par les fonds de sécurité d'existence;

4°aux indemnités pour incapacité de travail et aux allocations d'invalidité payées en vertu de la législation relative à l'assurance maladie-invalidité ou de la loi du 16 juin 1960 portant notamment garantie des prestations sociales assurées en faveur des anciens employés du Congo belge et du Ruanda-Urundi et de la législation relative à la sécurité sociale d'outre-mer;

5° aux indemnités, rentes et allocations payées en vertu de la législation sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail ou des maladies professionnelles, de ladite loi du 16 juin 1960 ou de contrats d'assurance souscrits en application des dispositions de la législation relative à la sécurité sociale d'outre-mer, à l'exception de la partie de l'allocation prévue au § 2, 4°, du présent article;

6° ...

7° aux indemnités de milice prévues par la loi du 9 juillet 1951;

8° à l'indemnité accordée en cas d'interruption de la carrière professionnelle.

§ 2 Ne sont ni cessibles ni saisissables à charge du bénéficiaire les créances suivantes:

1° les prestations familiales, y compris celles payées en vertu de la législation portant indemnité des militaires soldés;

2°les pensions et rentes d'orphelins payées en vertu d'une loi, d'un statut ou d'un contrat;

3°les allocations au profit des handicapés;

1° aux provisions et pensions alimentaires adjugées par justice, ainsi qu'aux pensions allouées après divorce à l'époux non coupable;

2° aux pensions, indemnités d'adaptation, allocations de transition, rentes, majorations de rente ou avantages tenant lieu de pension, payés en vertu d'une loi, d'un statut ou d'un contrat;

2°bis au pécule de vacances et au pécule complémentaire au pécule de vacances payés en vertu de la législation relative à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés;

3°aux allocations de chômage et aux allocations payées par les fonds de sécurité d'existence;

4°aux indemnités pour incapacité de travail et aux allocations d'invalidité payées en vertu de la législation relative à l'assurance maladie-invalidité ou de la loi du 16 juin 1960 portant notamment garantie des prestations sociales assurées en faveur des anciens employés du Congo belge et du Ruanda-Urundi et de la législation relative à la sécurité sociale d'outre-mer;

5° aux indemnités, rentes et allocations payées en vertu de la législation sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail ou des maladies professionnelles, de ladite loi du 16 juin 1960 ou de contrats d'assurance souscrits en application des dispositions de la législation relative à la sécurité sociale d'outre-mer, à l'exception de la partie de l'allocation prévue au § 2, 4°, du présent article;

6° ...

7° aux indemnités de milice prévues par la loi du 9 juillet 1951;

8° à l'indemnité accordée en cas d'interruption de la carrière professionnelle.

§ 2 Ne sont ni cessibles ni saisissables à charge du bénéficiaire les créances suivantes:

1° les prestations familiales, y compris celles payées en vertu de la législation portant indemnité des militaires soldés;

2°les pensions et rentes d'orphelins payées en vertu d'une loi, d'un statut ou d'un contrat;

3°les allocations au profit des handicapés;

4° la partie de l'indemnité payée en vertu de la législation sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail, qui dépasse 100 p.c. et qui est accordée aux grands blessés dont l'état nécessite absolument et normalement l'assistance [d'une autre personne, ainsi que les montants accordés au titre d'aide d'une tierce personne en vertu de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994;

5° les sommes à payer:

1. au bénéficiaire de prestations de santé, à titre d'intervention à charge de l'assurance soins de santé et indemnités ou en vertu de la loi du 16 juin 1960 ou de la législation relative à la sécurité sociale d'outremer;

2. à titre de soins médicaux, chirurgicaux, pharmaceutiques et hospitaliers ou de frais d'appareils de prothèse et d'orthopédie à une personne victime d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle, conformément à la législation sur les accidents du travail ou les maladies professionnelles;

6° les sommes payées à titre de revenu garanti ou de garantie de revenus aux personnes âgées;

7° les sommes payées à titre de minimum de moyens d'existence;

8° les sommes payées à titre d'aide sociale par les centres publics d'aide sociale;

9° la prestation visée à l'article 7 de l'arrêté royal du 18 novembre 1996 instaurant une assurance sociale en faveur des travailleurs indépendants en cas de faillite et des personnes assimilées, en application des articles 29 et 49 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pension;

10° les indemnités, provisionnelles ou non, afférentes à des prothèses, à des dispositifs médicaux et à des implants;

11° les sommes visées à l'article 120 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 payées à titre d'intervention du Fonds d'indemnisation des victimes de l'amiante.

4° la partie de l'indemnité payée en vertu de la législation sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail, qui dépasse 100 p.c. et qui est accordée aux grands blessés dont l'état nécessite absolument et normalement l'assistance [d'une autre personne, ainsi que les montants accordés au titre d'aide d'une tierce personne en vertu de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994;

5° les sommes à payer:

1. au bénéficiaire de prestations de santé, à titre d'intervention à charge de l'assurance soins de santé et indemnités ou en vertu de la loi du 16 juin 1960 ou de la législation relative à la sécurité sociale d'outremer;

2. à titre de soins médicaux, chirurgicaux, pharmaceutiques et hospitaliers ou de frais d'appareils de prothèse et d'orthopédie à une personne victime d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle, conformément à la législation sur les accidents du travail ou les maladies professionnelles;

6° les sommes payées à titre de revenu garanti ou de garantie de revenus aux personnes âgées;

7° les sommes payées à titre de minimum de moyens d'existence;

8° les sommes payées à titre d'aide sociale par les centres publics d'aide sociale;

9° à la prestation financière visée dans la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants;

10° les indemnités, provisionnelles ou non, afférentes à des prothèses, à des dispositifs médicaux et à des implants;

11° les sommes visées à l'article 120 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 payées à titre d'intervention du Fonds d'indemnisation des victimes de l'amiante.

§ 3 Par dérogation au paragraphe premier, les deux tiers des pensions et allocations sociales auxquelles peuvent prétendre les personnes hospitalisées aux frais des commissions d'assistance publique et du fonds spécial d'assistance peuvent être cédés à ces institutions.

Le Roi peut modifier la proportion fixée à l'article 1er.

§ 4 Par dérogation aux dispositions des §§ 1er et 2, les prestations payées indûment soit à l'aide des ressources de l'Office national de sécurité sociale, de l'Office national de sécurité sociale des administrations provinciales et locales, du Fonds national de retraite des ouvriers mineurs, du Fonds des maladies professionnelles, du Fonds des accidents du travail, des organismes publics ou privés chargés de l'application de la législation relative au statut social des travailleurs indépendants ou de l'Office de sécurité sociale d'outre-mer, soit à l'aide des ressources inscrites au budget du ministère des Affaires sociales ou de celles inscrites au budget des pensions en vue de l'octroi de revenu garanti aux personnes âgées, soit à l'aide des ressources en vue de l'octroi du minimum de moyens d'existence ou d'une allocation de même nature inscrites au budget du ministère des Affaires sociales et de celles inscrites aux budgets des centres publics d'aide sociale, soit à l'aide des moyens financiers mis à disposition des communautés et de la Commission communautaire commune en vue du paiement des prestations familiales à dater du 1er janvier 2015 peuvent être récupérées d'office à concurrence de 10 % de chaque prestation ultérieure fournie au débiteur de l'indu ou à ses ayants droit. Il en est de même pour les intérêts afférents à ces prestations lorsque le paiement indû a été obtenu frauduleusement.

Pour la détermination de ces 10 %, le montant de cette prestation est augmenté, le cas échéant, de la prestation correspondante accordée en vertu d'une ou de plusieurs réglementations étrangères.

Lorsque la récupération visée aux alinéas 1er, 3 et 4, ne peut plus être effectuée par l'organisme ou le service créancier à défaut de prestation

§ 3 Par dérogation au paragraphe premier, les deux tiers des pensions et allocations sociales auxquelles peuvent prétendre les personnes hospitalisées aux frais des commissions d'assistance publique et du fonds spécial d'assistance peuvent être cédés à ces institutions.

Le Roi peut modifier la proportion fixée à l'article 1er.

§ 4 Par dérogation aux dispositions des §§ 1er et 2, les prestations payées indûment soit à l'aide des ressources de l'Office national de sécurité sociale, de l'Office national de sécurité sociale des administrations provinciales et locales, du Fonds national de retraite des ouvriers mineurs, du Fonds des maladies professionnelles, du Fonds des accidents du travail, des organismes publics ou privés chargés de l'application de la législation relative au statut social des travailleurs indépendants ou de l'Office de sécurité sociale d'outre-mer, soit à l'aide des ressources inscrites au budget du ministère des Affaires sociales ou de celles inscrites au budget des pensions en vue de l'octroi de revenu garanti aux personnes âgées, soit à l'aide des ressources en vue de l'octroi du minimum de moyens d'existence ou d'une allocation de même nature inscrites au budget du ministère des Affaires sociales et de celles inscrites aux budgets des centres publics d'aide sociale, soit à l'aide des moyens financiers mis à disposition des communautés et de la Commission communautaire commune en vue du paiement des prestations familiales à dater du 1er janvier 2015 peuvent être récupérées d'office à concurrence de 10 % de chaque prestation ultérieure fournie au débiteur de l'indu ou à ses ayants droit. Il en est de même pour les intérêts afférents à ces prestations lorsque le paiement indû a été obtenu frauduleusement.

Pour la détermination de ces 10 %, le montant de cette prestation est augmenté, le cas échéant, de la prestation correspondante accordée en vertu d'une ou de plusieurs réglementations étrangères.

Lorsque la récupération visée aux alinéas 1er, 3 et 4, ne peut plus être effectuée par l'organisme ou le service créancier à défaut de prestation encore

encore due par lui, elle peut être opérée d'office à la demande de celui-ci, par un organisme ou service versant l'une des prestations visées au § 1er, 2°, 3°, 4°, 5° et 8°, à concurrence de 10 % du montant de celle-ci.

Lorsque le paiement indu a été obtenu frauduleusement, la récupération d'office [des prestations indûment versées et des intérêts afférents à ces sommes] peut porter sur l'intégralité des prestations fournies ultérieurement qui sont de même nature ou qui sont versées par le même organisme ou service.

Lorsque les prestations familiales ont été obtenues indûment suite à une négligence ou à une omission de l'attributaire ou de l'allocataire, la récupération peut porter sur l'intégralité des prestations familiales dues ultérieurement au même allocataire.

Si le débiteur ou ses ayants droit prouvent que le revenu, calculé selon les principes établis dans la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence, est inférieur ou devient inférieur, suite à la récupération d'office, au montant du minimum de moyens d'existence selon les diverses catégories comme prévu dans la même loi, la récupération est selon le cas suspendue ou limitée.

Pour la vérification des pièces soumises, les organismes disposent de la compétence d'examen des moyens d'existence.

Toutes les administrations publiques fédérales, tous les organismes chargés de l'application d'une législation sur la sécurité sociale, les accidents du travail et les maladies professionnelles, les centres publics d'aide sociale, ainsi que les bénéficiaires, leurs mandataires, leurs héritiers ou ayants droit sont tenus de communiquer aux organismes et services de paiement, sur simple réquisition, tout document utile.

L'organisme ou le service payeur d'un avantage prévu aux §§ 1er et 2, et obtenu avec effet rétroactif, peut déduire des sommes échues et non encore payées, au profit de l'organisme ou du service qui a payé indûment, le montant des prestations fournies antérieurement et qui ne peuvent être cumulées avec lesdits avantages.

Lorsqu'un bénéficiaire de pension a renoncé avec effet rétroactif, en raison de l'octroi d'une

due par lui, elle peut être opérée d'office à la demande de celui-ci, par un organisme ou service versant l'une des prestations visées au § 1er, 2°, 3°, 4°, 5° et 8°, à concurrence de 10 % du montant de celle-ci.

Lorsque le paiement indu a été obtenu frauduleusement, la récupération d'office [des prestations indûment versées et des intérêts afférents à ces sommes] peut porter sur l'intégralité des prestations fournies ultérieurement qui sont de même nature ou qui sont versées par le même organisme ou service.

Lorsque les prestations familiales ont été obtenues indûment suite à une négligence ou à une omission de l'attributaire ou de l'allocataire, la récupération peut porter sur l'intégralité des prestations familiales dues ultérieurement au même allocataire.

Si le débiteur ou ses ayants droit prouvent que le revenu, calculé selon les principes établis dans la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence, est inférieur ou devient inférieur, suite à la récupération d'office, au montant du minimum de moyens d'existence selon les diverses catégories comme prévu dans la même loi, la récupération est selon le cas suspendue ou limitée.

Pour la vérification des pièces soumises, les organismes disposent de la compétence d'examen des moyens d'existence.

Toutes les administrations publiques fédérales, tous les organismes chargés de l'application d'une législation sur la sécurité sociale, les accidents du travail et les maladies professionnelles, les centres publics d'aide sociale, ainsi que les bénéficiaires, leurs mandataires, leurs héritiers ou ayants droit sont tenus de communiquer aux organismes et services de paiement, sur simple réquisition, tout document utile.

L'organisme ou le service payeur d'un avantage prévu aux §§ 1er et 2, et obtenu avec effet rétroactif, peut déduire des sommes échues et non encore payées, au profit de l'organisme ou du service qui a payé indûment, le montant des prestations fournies antérieurement et qui ne peuvent être cumulées avec lesdits avantages.

Lorsqu'un bénéficiaire de pension a renoncé avec effet rétroactif, en raison de l'octroi d'une pension

pension de retraite ou de survie à charge d'un régime belge de sécurité sociale, aux allocations perçues en vertu de l'article 7 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 relatif à la sécurité sociale des travailleurs, l'Office national de l'emploi est subrogé d'office et pour le montant des allocations perçues, dans le droit du bénéficiaire de pension aux montants de pension qui lui sont dus.

Lorsqu'un bénéficiaire d'allocations visées à l'article 7 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 relatif à la sécurité sociale des travailleurs a renoncé avec effet rétroactif, en raison de l'octroi de ces allocations, à une pension de retraite ou de survie, le Service fédéral des Pensions est subrogé d'office et pour le montant de la pension perçue, dans le droit du bénéficiaire des allocations aux montants des allocations qui lui sont dus.

§ 5 L'organisme ou le service qui fait application du § 4, alinéa 2, le porte à la connaissance du débiteur par lettre recommandée à la poste. Cette lettre mentionne sous peine de nullité:

- 1° le montant à récupérer ainsi que le mode de calcul de ce montant;
- 2° la possibilité d'introduire un recours devant la juridiction compétente;
- 3° l'organisme ou le service auquel la récupération est demandée, ainsi que les modalités de récupération.

L'organisme ou le service fournit, par simple lettre, à l'organisme ou au service auquel la récupération est demandée:

- 1° les données nécessaires pour identifier le débiteur;
- 2° le montant de l'indu à récupérer et les modalités de récupération;
- 3° la date de la notification visée à l'alinéa précédent;
- 4° toute modification des éléments visés ci-dessus.

L'organisme ou le service auquel la récupération est demandée communique au débiteur, par envoi ordinaire:

de retraite ou de survie à charge d'un régime belge de sécurité sociale, aux allocations perçues en vertu de l'article 7 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 relatif à la sécurité sociale des travailleurs, l'Office national de l'emploi est subrogé d'office et pour le montant des allocations perçues, dans le droit du bénéficiaire de pension aux montants de pension qui lui sont dus.

Lorsqu'un bénéficiaire d'allocations visées à l'article 7 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 relatif à la sécurité sociale des travailleurs a renoncé avec effet rétroactif, en raison de l'octroi de ces allocations, à une pension de retraite ou de survie, le Service fédéral des Pensions est subrogé d'office et pour le montant de la pension perçue, dans le droit du bénéficiaire des allocations aux montants des allocations qui lui sont dus.

§ 5 L'organisme ou le service qui fait application du § 4, alinéa 2, le porte à la connaissance du débiteur par lettre recommandée à la poste. Cette lettre mentionne sous peine de nullité:

- 1° le montant à récupérer ainsi que le mode de calcul de ce montant;
- 2° la possibilité d'introduire un recours devant la juridiction compétente;
- 3° l'organisme ou le service auquel la récupération est demandée, ainsi que les modalités de récupération.

L'organisme ou le service fournit, par simple lettre, à l'organisme ou au service auquel la récupération est demandée:

- 1° les données nécessaires pour identifier le débiteur;
- 2° le montant de l'indu à récupérer et les modalités de récupération;
- 3° la date de la notification visée à l'alinéa précédent;
- 4° toute modification des éléments visés ci-dessus.

L'organisme ou le service auquel la récupération est demandée communique au débiteur, par envoi ordinaire:

1° le nom de l'organisme ou du service d'où provient la demande de récupération ainsi que le montant et les modalités de celle-ci;

2° la date à partir de laquelle l'indu sera récupéré.

La date visée à l'alinéa 3, 2°, doit être postérieure de trois mois à la date de la notification visée à l'alinéa 1er.

Le recours visé à l'alinéa 1er, 2°, est porté devant le tribunal du travail compétent dans les trois mois de la date de présentation du pli recommandé, et ce, à peine de forclusion.

§ 6 L'organisme ou le service qui procède à une récupération d'office en vertu du § 4, alinéa 1er, 3 ou 4, et qui est saisi d'une demande fondée sur l'alinéa 2 du même paragraphe, donne suite à celle-ci après avoir récupéré sa propre créance.

Lorsque plusieurs organismes ou services introduisent auprès d'un même organisme ou service une demande fondée sur le § 4, alinéa 2, la récupération d'office s'opère d'abord en faveur de l'organisme ou du service le plus diligent.

1° le nom de l'organisme ou du service d'où provient la demande de récupération ainsi que le montant et les modalités de celle-ci;

2° la date à partir de laquelle l'indu sera récupéré.

La date visée à l'alinéa 3, 2°, doit être postérieure de trois mois à la date de la notification visée à l'alinéa 1er.

Le recours visé à l'alinéa 1er, 2°, est porté devant le tribunal du travail compétent dans les trois mois de la date de présentation du pli recommandé, et ce, à peine de forclusion.

§ 6 L'organisme ou le service qui procède à une récupération d'office en vertu du § 4, alinéa 1er, 3 ou 4, et qui est saisi d'une demande fondée sur l'alinéa 2 du même paragraphe, donne suite à celle-ci après avoir récupéré sa propre créance.

Lorsque plusieurs organismes ou services introduisent auprès d'un même organisme ou service une demande fondée sur le § 4, alinéa 2, la récupération d'office s'opère d'abord en faveur de l'organisme ou du service le plus diligent.

TITRE 9

Modifications de l'article 17 du Code judiciaire et de lois particulières en vue de créer un régime de droit commun d'action d'intérêt collectif

CHAPITRE 1er : Modification de l'article 17 Code judiciaire

Art. 135

Art. 17. L'action ne peut être admise si le demandeur n'a pas qualité et intérêt pour la former.

TITRE 9

Modifications de l'article 17 du Code judiciaire et de lois particulières en vue de créer un régime de droit commun d'action d'intérêt collectif

CHAPITRE 1er : Modification de l'article 17 Code judiciaire

Art. 135

Art. 17. L'action ne peut être admise si le demandeur n'a pas qualité et intérêt pour la former.

La demande d'une personne morale visant à protéger des libertés fondamentales reconnues dans la Constitution et dans les conventions internationales auxquelles la Belgique est partie,

est également recevable aux conditions suivantes:

1° que son objet social soit d'une nature particulière, distincte de l'intérêt général ;

2° que seul un intérêt collectif soit poursuivi;

3° qu'elle agisse en justice dans le cadre de son objet social, en vue d'assurer la défense d'un intérêt en rapport avec cet objet;

4° qu'elle poursuive son objet social de manière durable et effective.

CHAPITRE 2 : Modifications en vue de mettre en concordance certaines lois particulières avec le nouvel article 17, alinéa 2, du Code judiciaire

Art. 136

Art 32 de la loi du 30 juillet 1983 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie

Peuvent ester en justice dans les litiges auxquels l'application de la présente loi donnerait lieu, lorsqu'un préjudice est porté aux fins statutaires qu'ils se sont données pour mission de poursuivre:

1° tout établissement d'utilité publique et toute association, jouissant de la personnalité juridique depuis au moins trois ans à la date des faits, et se proposant par ses statuts de défendre les droits de l'homme ou de combattre la discrimination;

2° les organisations représentatives des travailleurs et des employeurs, visées à l'article 3 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

3° les organisations représentatives au sens de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités;

4° les organisations syndicales représentatives au sein de l'organe de concertation syndicale désigné pour les administrations, services ou institutions

CHAPITRE 2 : Modifications en vue de mettre en concordance certaines lois particulières avec le nouvel article 17, alinéa 2, du Code judiciaire

Art. 136

Art 32 de la loi du 30 juillet 1983 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie

Peuvent ester en justice dans les litiges auxquels l'application de la présente loi donnerait lieu, lorsqu'un préjudice est porté aux fins statutaires qu'ils se sont données pour mission de poursuivre:

1° tout établissement d'utilité publique et toute **personne morale** se proposant par ses statuts de défendre les droits de l'homme ou de combattre la discrimination **et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire** ;

2° les organisations représentatives des travailleurs et des employeurs, visées à l'article 3 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

3° les organisations représentatives au sens de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités;

4° les organisations syndicales représentatives au sein de l'organe de concertation syndicale désigné pour les administrations, services ou institutions

pour lesquels la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités n'est pas d'application;

Art. 137

Art. 1 de la loi du 12 janvier 1993 concernant un droit d'action en matière de protection de l'environnement

Sans préjudice des compétences d'autres juridictions en vertu d'autres dispositions légales, le président du tribunal de première instance, à la requête du procureur du Roi, d'une autorité administrative ou d'une personne morale telle que définie à l'article 2, constate l'existence d'un acte même pénalement réprimé, constituant une violation manifeste ou une menace grave de violation d'une ou de plusieurs dispositions des lois, décrets, ordonnances, règlements ou arrêtés relatifs à la protection de l'environnement.

Il peut ordonner la cessation d'actes qui ont formé un commencement d'exécution ou imposer des mesures visant à prévenir l'exécution de ces actes ou à empêcher des dommages à l'environnement. Avant tout débat au fond, une tentative de conciliation aura lieu.

Art. 138

Art. 2. de la loi du 12 janvier 1993 concernant un droit d'action en matière de protection de l'environnement

La personne morale visée à l'article 1er doit être une association sans but lucratif régie par la loi du 27 juin 1921 accordant la personnalité civile aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique. Elle doit en avoir respecté toutes les prescriptions, avoir dans son objet social la protection de l'environnement et avoir, dans ses statuts, défini le territoire auquel s'étend son activité.

La personne morale doit, au jour de l'intentement de l'action en cessation, être

pour lesquels la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités n'est pas d'application;

Art. 137

Art. 1 de la loi du 12 janvier 1993 concernant un droit d'action en matière de protection de l'environnement

Sans préjudice des compétences d'autres juridictions en vertu d'autres dispositions légales, le président du tribunal de première instance, à la requête du procureur du Roi, d'une autorité administrative ou d'une personne morale **ayant dans son objet social la protection de l'environnement et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire**, constate l'existence d'un acte même pénalement réprimé, constituant une violation manifeste ou une menace grave de violation d'une ou de plusieurs dispositions des lois, décrets, ordonnances, règlements ou arrêtés relatifs à la protection de l'environnement.

Il peut ordonner la cessation d'actes qui ont formé un commencement d'exécution ou imposer des mesures visant à prévenir l'exécution de ces actes ou à empêcher des dommages à l'environnement. Avant tout débat au fond, une tentative de conciliation aura lieu.

Art. 138

Art. 2. de la loi du 12 janvier 1993 concernant un droit d'action en matière de protection de l'environnement

[...]

[...]

dotée de la personnalité juridique depuis trois ans au moins.

Art. 139

Art. 9ter de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial

L'action en cessation visée à l'article 2 de la loi du 11 avril 1999 relative à l'action en cessation des infractions à la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial, est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions;

3° d'une association professionnelle ou interprofessionnelle ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle réponde aux conditions fixées par l'article 98, § 1er, 4 de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur.

Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire, les associations visées à l'alinéa 1er, 3° et 4°, peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis.

Art. 140

Art. 4. Le Centre interfédéral pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme et les discriminations, créé par l'accord de coopération du 12 juin 2013, ainsi que toute association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans à la date des faits, et qui se propose, par ses statuts, de défendre les intérêts moraux et l'honneur de la résistance ou des déportés, peuvent ester en justice dans tous les litiges auxquels l'application de la présente loi pourrait donner lieu.

Art. 139

Art. 9ter de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial

L'action en cessation visée à l'article 2 de la loi du 11 avril 1999 relative à l'action en cessation des infractions à la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial, est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions;

3° d'une association professionnelle ou interprofessionnelle ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle réponde aux conditions fixées par l'article 98, § 1er, 4 de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur.

[...] Les associations visées à l'alinéa 1er, 3° et 4°, peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis, **dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire.**

Art. 140

Art. 4. Le Centre interfédéral pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme et les discriminations, créé par l'accord de coopération du 12 juin 2013, ainsi que toute **personne morale** qui se propose, par ses statuts, de défendre les intérêts moraux et l'honneur de la résistance ou des déportés **et qui remplit les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire**, peuvent ester en justice dans tous les litiges auxquels l'application de pourrait donner lieu.

Art. 141

Art. 11 de la loi du 13 avril 1995 contenant des dispositions en vue de la répression de la traite et du trafic des êtres humains

§ 1er Pour l'application du présent chapitre, il y a lieu d'entendre:

1° par traite des êtres humains: les infractions visées aux articles 433quinquies à 433octies du Code pénal;

2° par trafic des êtres humains : les infractions visées aux articles 77bis à 77quinquies de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

§ 2 Dans le cadre de ses compétences, le Roi détermine les règles et mesures concrètes qu'il estime opportun de fixer et de prendre en faveur des victimes de la traite et du trafic des êtres humains afin de (...) les aider, notamment, dans leurs éventuelles démarches en justice.

§ 3 L'article 2 de la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, est complété comme suit: "Le Centre est en outre chargé de stimuler la lutte contre la traite des êtres humains".

§ 4 A l'article 3, 5°, de la même loi, les mots "auxquels l'application de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie pourrait donner lieu l'application de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie ou l'application de la loi du... contenant des dispositions en vue de la répression de la traite des êtres humains et de la pornographie infantine."

§ 5 Les associations agréées à cet effet par le Roi et les organismes d'intérêt public peuvent ester en justice dans tous les litiges auxquels l'application de la présente loi pourrait donner lieu.

Art. 141

Art. 11 de la loi du 13 avril 1995 contenant des dispositions en vue de la répression de la traite et du trafic des êtres humains

§ 1er Pour l'application du présent chapitre, il y a lieu d'entendre:

1° par traite des êtres humains: les infractions visées aux articles 433quinquies à 433octies du Code pénal;-

2° par trafic des êtres humains : les infractions visées aux articles 77bis à 77quinquies de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

§ 2 Dans le cadre de ses compétences, le Roi détermine les règles et mesures concrètes qu'il estime opportun de fixer et de prendre en faveur des victimes de la traite et du trafic des êtres humains afin de (...) les aider, notamment, dans leurs éventuelles démarches en justice.

§ 3 L'article 2 de la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, est complété comme suit: "Le Centre est en outre chargé de stimuler la lutte contre la traite des êtres humains".

§ 4 A l'article 3, 5°, de la même loi, les mots "auxquels l'application de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie pourrait donner lieu l'application de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie ou l'application de la loi du... contenant des dispositions en vue de la répression de la traite des êtres humains et de la pornographie infantine."

§ 5 les **personnes morales qui remplissent les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire** et les organismes d'intérêt public peuvent ester en justice dans tous les litiges auxquels l'application de la présente loi pourrait donner lieu.

Art. 142

Art. 32 duodecies de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail

Pour la défense des droits des personnes à qui la présente section est d'application, peuvent ester en justice dans tous les litiges auxquels l'application de la présente section pourrait donner lieu:

1° les organisations représentatives des travailleurs et des employeurs telles qu'elles sont définies à l'article 3 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

2° les organisations syndicales représentatives au sens de l'article 7 de la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités;

3° les organisations syndicales représentatives au sein de l'organe de concertation syndicale désigné pour les administrations, services et institutions pour lesquels la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités n'est pas d'application;

4° les fondations et les associations sans but lucratif, visés par la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations, dotés de la personnalité juridique depuis trois ans au moins au jour de l'intentement de l'action, dans le cas où les faits de violence ou de harcèlement moral ou sexuel ont porté préjudice aux fins statutaires qu'ils se sont donné pour mission de poursuivre;

5° le Centre interfédéral pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme et les discriminations, créé par l'accord de coopération du 12 juin 2013;

6° l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes créé par la loi du 16 décembre 2002 dans les litiges qui ont trait au sexe.

Art. 142

Art. 32 duodecies de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail

Pour la défense des droits des personnes à qui la présente section est d'application, peuvent ester en justice dans tous les litiges auxquels l'application de la présente section pourrait donner lieu:

1° les organisations représentatives des travailleurs et des employeurs telles qu'elles sont définies à l'article 3 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

2° les organisations syndicales représentatives au sens de l'article 7 de la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités;

3° les organisations syndicales représentatives au sein de l'organe de concertation syndicale désigné pour les administrations, services et institutions pour lesquels la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités n'est pas d'application;

4° les **personnes morales qui remplissent les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire**, dans le cas où les faits de violence ou de harcèlement moral ou sexuel ont porté préjudice aux fins statutaires qu'elles se sont donné pour mission de poursuivre;

5° le Centre interfédéral pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme et les discriminations, créé par l'accord de coopération du 12 juin 2013;

6° l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes créé par la loi du 16 décembre 2002 dans les litiges qui ont trait au sexe.

Le pouvoir des organisations, visées à l'alinéa 1er, ne porte pas atteinte au droit de la personne qui déclare être l'objet de violence ou de harcèlement moral ou sexuel au travail d'agir personnellement ou d'intervenir dans l'instance.

Le pouvoir des organisations visées à l'alinéa 1er est néanmoins subordonné à l'accord de la personne qui déclare être l'objet de violence ou de harcèlement moral ou sexuel au travail

Art. 143

Art. 7 de la loi du 24 novembre 1997 visant à combattre la violence au sein du couple

Tout établissement d'utilité publique et toute association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans à la date des faits, et se proposant par statut de prévenir la violence au sein du couple par la diffusion d'information à tous les publics concernés et d'apporter de l'aide aux victimes de violence au sein du couple et à leur famille, peuvent, avec l'accord de la victime, ester en justice dans le litige auquel l'application de l'article 410, alinéa 3, du Code pénal donnerait lieu.

La victime peut renoncer, à tout moment, à l'accord visé à l'alinéa 1er, ce qui a pour effet de mettre fin à la possibilité pour l'établissement d'utilité publique ou l'association concernée de continuer à ester en justice pour le litige auquel l'application de l'article 410, alinéa 3, du Code pénal donnerait lieu.

Art. 144

Art. 9. de la loi du 2 août 2002 concernant la lutte contre le retard de paiement dans les transactions commerciales

L'action en cessation, visée à l'article 8 est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre compétent ou des ministres compétents pour la matière concernée;

Le pouvoir des organisations, visées à l'alinéa 1er, ne porte pas atteinte au droit de la personne qui déclare être l'objet de violence ou de harcèlement moral ou sexuel au travail d'agir personnellement ou d'intervenir dans l'instance.

Le pouvoir des organisations visées à l'alinéa 1er est néanmoins subordonné à l'accord de la personne qui déclare être l'objet de violence ou de harcèlement moral ou sexuel au travail

Art. 143

Art. 7 de la loi du 24 novembre 1997 visant à combattre la violence au sein du couple

Tout établissement d'utilité publique et toute **personne morale** se proposant par statut de prévenir la violence au sein du couple par la diffusion d'information à tous les publics concernés, **d'apporter de l'aide aux victimes de violence au sein du couple et à leur famille et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire**, peuvent, avec l'accord de la victime, ester en justice dans le litige auquel l'application de l'article 410, alinéa 3, du Code pénal donnerait lieu.

La victime peut renoncer, à tout moment, à l'accord visé à l'alinéa 1er, ce qui a pour effet de mettre fin à la possibilité pour l'établissement d'utilité publique ou **la personne morale** concernée de continuer à ester en justice pour le litige auquel l'application de l'article 410, alinéa 3, du Code pénal donnerait lieu.

Art. 144

Art. 9. de la loi du 2 août 2002 concernant la lutte contre le retard de paiement dans les transactions commerciales

L'action en cessation, visée à l'article 8 est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre compétent ou des ministres compétents pour la matière concernée;

3° de l'autorité professionnelle ou d'un groupement professionnel ou interprofessionnel jouissant de la personnalité civile.

Par dérogation aux articles 17 et 18 du Code judiciaire, les instances visées à l'alinéa précédent, 3°, peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis.

L'action en cessation formée à la demande d'une instance visée à l'alinéa 1er, 3°, peut être dirigée, séparément ou conjointement, contre plusieurs entreprises du même secteur économique ou contre leurs groupements professionnels ou interprofessionnels qui utilisent ou recommandent l'utilisation des mêmes clauses contractuelles ou pratiques générales, ou de clauses ou pratiques similaires.

Art. 145

Art. 127 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers

§ 1er L'action fondée sur l'article 125, alinéa 1er, 1°, est formée à la demande:

1° de la FSMA;

2° du ministre ayant les Finances dans ses attributions, du ministre ayant l'Economie dans ses attributions, du ministre ayant les Pensions dans ses attributions ou du ministre ayant la Protection des consommateurs dans ses attributions;

3° des intéressés;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité juridique, pour autant qu'elle soit représentée à la Commission consultative spéciale Consommation;

5° d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité juridique.

Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire, les associations et groupements visés aux 4° et 5° peuvent agir en

3° de l'autorité professionnelle ou d'un groupement professionnel ou interprofessionnel jouissant de la personnalité civile.

[...] Les instances visées à l'alinéa précédent, 3°, peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis, **dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire.**

L'action en cessation formée à la demande d'une instance visée à l'alinéa 1er, 3°, peut être dirigée, séparément ou conjointement, contre plusieurs entreprises du même secteur économique ou contre leurs groupements professionnels ou interprofessionnels qui utilisent ou recommandent l'utilisation des mêmes clauses contractuelles ou pratiques générales, ou de clauses ou pratiques similaires.

Art. 145

Art. 127 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers

§ 1er L'action fondée sur l'article 125, alinéa 1er, 1°, est formée à la demande:

1° de la FSMA;

2° du ministre ayant les Finances dans ses attributions, du ministre ayant l'Economie dans ses attributions, du ministre ayant les Pensions dans ses attributions ou du ministre ayant la Protection des consommateurs dans ses attributions;

3° des intéressés;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité juridique, pour autant qu'elle soit représentée à la Commission consultative spéciale Consommation

5° d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité juridique.

[...] Les associations et groupements visés aux 4° et 5° peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis,

justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis.

§ 2 L'action fondée sur l'article 125, alinéa 1er, 2°, 3° ou 4°, est formée exclusivement à la demande de la FSMA.

§ 3 L'action fondée sur l'article 125 ne peut plus être intentée un an après que les faits dont on se prévaut ont pris fin.

Art. 146

Art. 10. de la loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur.

L'action en cessation est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du Ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions;

3° d'une association professionnelle ou interprofessionnelle ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle réponde aux conditions fixées par l'article 98, § 1er, 4, de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur.

Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire, les associations visées à l'alinéa 1er, 3° et 4°, peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis.

Art. 147

Art. 30 de la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination

Peuvent ester en justice dans les litiges auxquels l'application de la présente loi donnerait lieu,

dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire

§ 2 L'action fondée sur l'article 125, alinéa 1er, 2°, 3° ou 4°, est formée exclusivement à la demande de la FSMA.

§ 3 L'action fondée sur l'article 125 ne peut plus être intentée un an après que les faits dont on se prévaut ont pris fin.

Art. 146

Art. 10. de la loi du 20 décembre 2002 relative au recouvrement amiable des dettes du consommateur.

L'action en cessation est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du Ministre qui a les Affaires économiques dans ses attributions;

3° d'une association professionnelle ou interprofessionnelle ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle réponde aux conditions fixées par l'article 98, § 1er, 4, de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur.

[...] Les associations visées à l'alinéa 1er, 3° et 4°, peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis, **dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire.**

Art. 147

Art. 30 de la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination

Peuvent ester en justice dans les litiges auxquels l'application de la présente loi donnerait lieu,

lorsqu'un préjudice est porté aux fins statutaires qu'ils se sont donné pour mission de poursuivre:

1° tout établissement d'utilité publique et toute association, jouissant de la personnalité juridique depuis au moins trois ans à la date des faits, et se proposant par ses statuts de défendre les droits de l'homme ou de combattre la discrimination;

2° les organisations représentatives des travailleurs et des employeurs, visées à l'article 3 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

3° les organisations représentatives au sens de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités;

4° les organisations syndicales représentatives au sein de l'organe de concertation syndicale désigné pour les administrations, services ou institutions pour lesquels la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités n'est pas d'application;

5° les organisations représentatives des travailleurs indépendants

Art. 148

Art. 35 de la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes

Peuvent ester en justice dans les litiges auxquels l'application de la présente loi donnerait lieu, lorsqu'un préjudice est porté aux fins statutaires qu'ils se sont donné pour mission de poursuivre:

1° tout établissement d'utilité publique et toute association, jouissant de la personnalité juridique depuis au moins trois ans à la date des faits, et se proposant par ses statuts de défendre les droits de l'homme ou de combattre la discrimination;

2° les organisations représentatives des travailleurs et des employeurs, visées à l'article 3 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

lorsqu'un préjudice est porté aux fins statutaires qu'ils se sont donné pour mission de poursuivre:

1° tout établissement d'utilité publique et toute **personne morale** se proposant par ses statuts de défendre les droits de l'homme ou de combattre la discrimination **et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire**;

2° les organisations représentatives des travailleurs et des employeurs, visées à l'article 3 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

3° les organisations représentatives au sens de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités;

4° les organisations syndicales représentatives au sein de l'organe de concertation syndicale désigné pour les administrations, services ou institutions pour lesquels la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités n'est pas d'application;

5° les organisations représentatives des travailleurs indépendants

Art. 148

Art. 35 de la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes

Peuvent ester en justice dans les litiges auxquels l'application de la présente loi donnerait lieu, lorsqu'un préjudice est porté aux fins statutaires qu'ils se sont donné pour mission de poursuivre:

1° tout établissement d'utilité publique et toute **personne morale** se proposant par ses statuts de défendre les droits de l'homme ou de combattre la discrimination **et remplissant les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire** ;

2° les organisations représentatives des travailleurs et des employeurs, visées à l'article 3 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

3° les organisations représentatives au sens de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités;

4° les organisations syndicales représentatives au sein de l'organe de concertation syndicale désigné pour les administrations, services ou institutions pour lesquels la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités n'est pas d'application;

5° les organisations représentatives des travailleurs indépendants.

Art. 149

Art. 3. de la loi du 26 mars 2010 sur les services concernant certains aspects juridiques visés à l'article 77 de la Constitution

§ 1er. L'action fondée sur l'article 2 est formée à la demande :

1° des intéressés;

2° du Ministre qui a les Classes moyennes dans ses attributions ou de son fonctionnaire délégué;

3° du Ministre qui a l'Economie dans ses attributions ou de son fonctionnaire délégué;

4° d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité civile;

5° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle réponde aux conditions fixées par l'article 98, § 1er, 4°, de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur.

§ 2. Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire, les associations et groupements visés aux points 3° et 4° peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis.

Art. 150

3° les organisations représentatives au sens de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités;

4° les organisations syndicales représentatives au sein de l'organe de concertation syndicale désigné pour les administrations, services ou institutions pour lesquels la loi du 19 décembre 1974 réglant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités n'est pas d'application;

5° les organisations représentatives des travailleurs indépendants.

Art. 149

Art. 3. de la loi du 26 mars 2010 sur les services concernant certains aspects juridiques visés à l'article 77 de la Constitution

§ 1er. L'action fondée sur l'article 2 est formée à la demande :

1° des intéressés;

2° du Ministre qui a les Classes moyennes dans ses attributions ou de son fonctionnaire délégué;

3° du Ministre qui a l'Economie dans ses attributions ou de son fonctionnaire délégué

4° d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité civile;

5° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle réponde aux conditions fixées par l'article 98, § 1er, 4°, de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur.

§ 2. [...] Les associations et groupements visés aux points 3° et 4° peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis, **dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire.**

Art. 150

Art. 20. de la loi du 28 août 2011 relative à la protection des consommateurs en matière de contrats d'utilisation de biens à temps partagé, de produits de vacances à long terme, de revente et d'échange

L'action en cessation visée à l'article 2 de la loi du 11 avril 1999 relative à l'action en cessation des infractions à la loi relative aux contrats portant sur l'acquisition d'un droit d'utilisation d'immeubles à temps partagé est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre ou du directeur général de la Direction générale Contrôle et Médiation du Service public fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes & Energie ;

3° d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle soit représentée au Commission consultative spéciale Consommation ou qu'elle soit agréée par le ministre, suivant des critères déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.

Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire, les associations et groupements visés aux points 3 et 4 peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis.

Art. 151

Art. 43. de la loi du 26 novembre 2011 modifiant et complétant le Code pénal en vue d'incriminer l'abus de la situation de faiblesse des personnes et d'étendre la protection pénale des personnes vulnérables contre la maltraitance :

Tout établissement d'utilité publique et toute association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans à la date des faits et se proposant par statut soit de protéger les victimes de pratiques sectaires, soit de prévenir la violence ou la maltraitance à l'égard de toute personne vulnérable en raison de son âge, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité

Art. 20. de la loi du 28 août 2011 relative à la protection des consommateurs en matière de contrats d'utilisation de biens à temps partagé, de produits de vacances à long terme, de revente et d'échange

L'action en cessation visée à l'article 2 de la loi du 11 avril 1999 relative à l'action en cessation des infractions à la loi relative aux contrats portant sur l'acquisition d'un droit d'utilisation d'immeubles à temps partagé est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre ou du directeur général de la Direction générale Contrôle et Médiation du Service public fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes & Energie;

3° d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle soit représentée au Commission consultative spéciale Consommation ou qu'elle soit agréée par le ministre, suivant des critères déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.

[...] Les associations et groupements visés aux points 3 et 4 peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis, **dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire.**

Art. 151

Art. 43. de la loi du 26 novembre 2011 modifiant et complétant le Code pénal en vue d'incriminer l'abus de la situation de faiblesse des personnes et d'étendre la protection pénale des personnes vulnérables contre la maltraitance :

Tout établissement d'utilité publique et toute **personne morale** se proposant par statut soit de protéger les victimes de pratiques sectaires, soit de prévenir la violence ou la maltraitance à l'égard de toute personne vulnérable en raison de son âge, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale **et remplissant les conditions prévues à l'article**

ou d'une déficience physique ou mentale, peut avec l'accord de la victime ou de son représentant, ester en justice dans les procédures auxquelles donnerait lieu l'application

des articles 142, 330bis, 347bis, 376, 377, 378, 380, 391bis, 405bis, 405ter, 410, 417ter, 417quater, 417quinquies, 422bis, 423 à 430, 433, 433quater, 433septies, 433decies, 442bis, 442quater, 462, 463, 471, 493 et 496 du Code pénal et de l'article 77quater de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

Ce droit d'ester en justice ne peut toutefois être exercé que si ces établissements et associations ont été agréés par le Roi qui fixe les modalités de cet agrément.

La victime peut à tout moment, renoncer, par elle-même ou son représentant, à l'accord visé à l'alinéa 1er, ce qui a pour effet de mettre fin à la possibilité, pour l'établissement d'utilité publique ou l'association concernée, de continuer à ester en justice dans les procédures visées dans le même alinéa.

Art. 152

Art. XI.336. du Code de droit économique

§ 1er Nonobstant la protection juridique prévue à l'article XI.291 et à l'article XI.316, le président du tribunal de première instance et le président du tribunal de commerce, dans les matières qui sont respectivement de la compétence de ces tribunaux, sont compétents pour constater toute violation de l'article XI.291, §§ 2 et 4, et de l'article XI.316, §§ 2 et 5, et selon le cas:

1° En matière de droit d'auteur et de droits voisins:

a) soit enjoindre aux ayants droit de prendre les mesures nécessaires permettant aux bénéficiaires des exceptions prévues à l'article XI.189, § 2, à l'article XI.190, 5°, 6°, 7°, 8°, 12°, 14°, 15° et 17°, à l'article XI.191, § 1er, alinéa 1er,

17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire, peut avec l'accord de la victime ou de son représentant, ester en justice dans les procédures auxquelles donnerait lieu l'application des articles 142, 330bis, 347bis, 376, 377, 378, 380, 391bis, 405bis, 405ter, 410, 417ter, 417quater, 417quinquies, 422bis, 423 à 430, 433, 433quater, 433septies, 433decies, 442bis, 442quater, 462, 463, 471, 493 et 496 du Code pénal et de l'article 77quater de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

[...]

La victime peut à tout moment, renoncer, par elle-même ou son représentant, à l'accord visé à l'alinéa 1er, ce qui a pour effet de mettre fin à la possibilité, pour l'établissement d'utilité publique ou l'association concernée, de continuer à ester en justice dans les procédures visées dans le même alinéa.

Art. 152

Art. XI.336. du Code de droit économique

§ 1er Nonobstant la protection juridique prévue à l'article XI.291 et à l'article XI.316, le président du tribunal de première instance et le président du tribunal de commerce, dans les matières qui sont respectivement de la compétence de ces tribunaux, sont compétents pour constater toute violation de l'article XI.291, §§ 2 et 4, et de l'article XI.316, §§ 2 et 5, et selon le cas:

1° En matière de droit d'auteur et de droits voisins:

a) soit enjoindre aux ayants droit de prendre les mesures nécessaires permettant aux bénéficiaires des exceptions prévues à l'article XI.189, § 2, à l'article XI.190, 5°, 6°, 7°, 8°, 12°, 14°, 15° et 17°, à l'article XI.191, § 1er, alinéa 1er, 1° à 5°, et à l'article

1° à 5°, et à l'article XI.217, 5°, 6°, 11°, 13°, 14° et 16°, ou aux dispositions déterminées par le Roi en vertu de l'article XI.291, § 2, alinéa 2, de bénéficier desdites exceptions lorsque le bénéficiaire a un accès licite à l'œuvre ou à la prestation protégée;

b) soit enjoindre aux ayants droit de rendre les mesures techniques de protection conformes à l'article XI.291, § 4;

2° en matière de droit des producteurs de bases de données:

a) soit enjoindre aux producteurs de bases de données de prendre les mesures nécessaires permettant aux bénéficiaires des exceptions prévues à l'article XI.310, alinéa 1er, 2° et 3°, de bénéficier desdites exceptions lorsque le bénéficiaire a un accès licite à la base de données;

b) soit enjoindre aux producteurs de bases de données de rendre les mesures techniques de protection conformes à l'article XI.316, § 5.

§ 2 L'action fondée sur le paragraphe 1er est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre ayant le droit d'auteur dans ses attributions;

3° d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle soit représentée à la Commission consultative spéciale Consommation ou qu'elle soit agréée par le ministre ayant le droit d'auteur dans ses attributions suivant des critères déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire, les associations et groupements visés aux points 3° et 4° peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis.

§ 3 L'action visée au paragraphe 1er est formée et instruite selon les formes du référé.

XI.217, 5°, 6°, 11°, 13°, 14° et 16°, ou aux dispositions déterminées par le Roi en vertu de l'article XI.291, § 2, alinéa 2, de bénéficier desdites exceptions lorsque le bénéficiaire a un accès licite à l'œuvre ou à la prestation protégée;

b) soit enjoindre aux ayants droit de rendre les mesures techniques de protection conformes à l'article XI.291, §

2° en matière de droit des producteurs de bases de données::

a) soit enjoindre aux producteurs de bases de données de prendre les mesures nécessaires permettant aux bénéficiaires des exceptions prévues à l'article XI.310, alinéa 1er, 2° et 3°, de bénéficier desdites exceptions lorsque le bénéficiaire a un accès licite à la base de données;

b) soit enjoindre aux producteurs de bases de données de rendre les mesures techniques de protection conformes à l'article XI.316, § 5.

§ 2 L'action fondée sur le paragraphe 1er est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre ayant le droit d'auteur dans ses attributions;

3° d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle soit représentée à la Commission consultative spéciale Consommation ou qu'elle soit agréée par le ministre ayant le droit d'auteur dans ses attributions suivant des critères déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

[...] Les associations et groupements visés aux points 3° et 4° peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis, **dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire.**

§ 3 L'action visée au paragraphe 1er est formée et instruite selon les formes du référé.

Elle peut être introduite par requête contradictoire conformément aux articles 1034ter à 1034sexies du Code judiciaire.

Le président du tribunal de première instance ou le président du tribunal de commerce peut ordonner l'affichage de l'ordonnance ou du résumé qu'il en rédige pendant le délai qu'il détermine aussi bien à l'intérieur qu'à l'extérieur des établissements du contrevenant et aux frais de celui-ci, de même que la publication de l'ordonnance ou du résumé aux frais du contrevenant par la voie des journaux ou de toute autre manière.

L'ordonnance est exécutoire par provision nonobstant toute voie de recours, et sans caution.

Art. 153

Art. XVII.7. du Code de droit économique

L'action fondée sur l'article XVII.1 est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre compétent pour la matière concernée ou du directeur général de la direction générale Contrôle et Médiation du Service public fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie, sauf lorsque la demande porte sur un acte visé à l'article VI.104;

3° d'une autorité professionnelle, d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile, pour autant qu'elle soit représentée à la Commission consultative spéciale Consommation ou qu'elle soit agréée par le ministre, suivant des critères déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, sauf lorsque la demande porte sur un acte visé à l'article VI.104.

Par dérogation aux dispositions des articles 17 et 18 du Code judiciaire, les associations et groupements visés à l'alinéa premier, 3° et 4°,

Elle peut être introduite par requête contradictoire conformément aux articles 1034ter à 1034sexies du Code judiciaire.

Le président du tribunal de première instance ou le président du tribunal de commerce peut ordonner l'affichage de l'ordonnance ou du résumé qu'il en rédige pendant le délai qu'il détermine aussi bien à l'intérieur qu'à l'extérieur des établissements du contrevenant et aux frais de celui-ci, de même que la publication de l'ordonnance ou du résumé aux frais du contrevenant par la voie des journaux ou de toute autre manière.

L'ordonnance est exécutoire par provision nonobstant toute voie de recours, et sans caution.

Art. 153

Art. XVII.7. du Code de droit économique

L'action fondée sur l'article XVII.1 est formée à la demande:

1° des intéressés;

2° du ministre compétent pour la matière concernée ou du directeur général de la direction générale Contrôle et Médiation du Service public fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie, sauf lorsque la demande porte sur un acte visé à l'article VI.104;

3° d'une autorité professionnelle, d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité civile;

4° d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile, pour autant qu'elle soit représentée à la Commission consultative spéciale Consommation ou qu'elle soit agréée par le ministre, suivant des critères déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, sauf lorsque la demande porte sur un acte visé à l'article VI.104.

[...] Les associations et groupements visés à l'alinéa premier, 3° et 4°, peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs

peuvent agir en justice pour la défense de leurs intérêts collectifs statutairement définis.

A l'encontre des personnes exerçant une profession libérale, l'action visée à l'alinéa 1er peut également être formée à la demande d'une mutuelle ou d'une union nationale. L'alinéa 2 est applicable.

Art. 154

Art. XVII.30. du Code de droit économique

Le président du tribunal de commerce de Bruxelles accepte la liste des entités qualifiées citée à l'article XVII.27, comme preuve de la capacité pour agir de l'entité qualifiée, sans préjudice de son droit d'examiner si le but de l'entité qualifiée justifie le fait qu'elle intente une action dans une affaire donnée.

Par dérogation aux articles 17 et 18 du Code judiciaire, les entités qualifiées peuvent intenter une action en cessation d'une infraction en vue de la défense des intérêts collectifs des consommateurs, pour peu que les conditions énoncées à l'article XVII.27 soient remplies.

statutairement définis, **dans les conditions prévues à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire.**

A l'encontre des personnes exerçant une profession libérale, l'action visée à l'alinéa 1er peut également être formée à la demande d'une mutuelle ou d'une union nationale. L'alinéa 2 est applicable.

Art. 154

Art. XVII.30. du Code de droit économique

Le président du tribunal de commerce de Bruxelles accepte la liste des entités qualifiées citée à l'article XVII.27, comme preuve de la capacité pour agir de l'entité qualifiée, sans préjudice de son droit d'examiner si le but de l'entité qualifiée justifie le fait qu'elle intente une action dans une affaire donnée.

[...] Les entités qualifiées peuvent intenter une action en cessation d'une infraction en vue de la défense des intérêts collectifs des consommateurs, pour peu que les conditions énoncées à l'article XVII.27 **et à l'article 17, alinéa 2, 1° à 4°, du Code judiciaire** soient remplies.

Advies 58/2018 van 4 juli 2018

Betreft: Voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en tot vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid (CO-A-2018-039)

De Gegevensbeschermingsautoriteit;

Gelet op de wet *van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Justitie, Koen GEENS, ontvangen op 9 mei 2018;

Gelet op het verslag van Mireille Salmon;

Brengt op 4 juli 2018 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. De Minister van Justitie, de heer Koen Geens, verzoekt de Gegevensbeschermingsautoriteit een advies uit te brengen over het « *Voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en tot vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid* » (hierna het Voorontwerp van wet)¹ Er zijn diverse amendementen voor de procedure inzake onbekwaamheid, zonder duidelijk of ernstige gevolgen voor de persoonsgegevensbescherming, uitgezonderd de oprichting van een centraal register van de bescherming van de personen, hierna het « *Register* » genoemd (vierde deel, boek 4, hoofdstuk X van het Wetboek, artikel 1253/1 afdeling 4 met als titel « *Het centraal register van de bescherming van de personen* »). Deze gegevensbank dient « *voor het beheer, de opvolging en de behandeling van procedures betreffende de beschermde personen* » en zal gelden als « *authentieke bron* » voor alle akten en gegevens die erin zijn opgenomen (artikel 86 van het Voorontwerp van wet).
2. De FOD Justitie, die « *de beheerder* » wordt genoemd, is belast met de inrichting en het beheer van het Register, en wordt beschouwd als verantwoordelijke voor de verwerking (artikel 87 van het Voorontwerp van wet).

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande opmerking
3. Het Voorontwerp refereert meerdere keren naar de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP"). Bij het schrijven van dit advies, was deze wet slechts gedeeltelijk aangepast op het ogenblik van de inwerkingtreding van de AVG. De organisatorische aspecten van de gegevensbescherming in België zijn geregeld in de organieke wet van 3 december 2017 tot

¹ Deze bepalingen strekken ertoe de bestaande beschermingsprocedures aan te passen aan de moeilijkheden die de actoren op het terrein hebben ondervonden ingevolge de inwerkingtreding van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid. Zoals verduidelijkt in de Memorie van toelichting, strekte deze wet van 2013 ertoe om het beginsel van de categorisering van onbekwame personen op te heffen en te voorzien in een "beschermingsregeling à la carte" afgestemd en aangepast aan de behoeften van de persoon (Memorie van toelichting, blz. 2). Deze wet strekt er eveneens toe om de onbekwame personen een maximale autonomie te laten behouden zodat zij in de eerste plaats worden begeleid en niet systematisch onder de "voogdij" van een bewindvoerder worden geplaatst (Ibid, blz. 2.).

oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Elke referentie naar de Privacycommissie moet dus vervangen worden door de huidige naam van haar rechtsopvolger, de Gegevensbeschermingsautoriteit. Een ontwerp van kaderwet « *betreffende de bescherming van natuurlijke personen ter vaststelling van bepaalde materiële regels voor de bescherming van persoonsgegevens* » is in voorbereiding (zie advies 33/2018 van de Privacycommissie over het « *Voorontwerp van wet betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, terug te vinden op deze link* » https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_33_2018.pdf). Er moet over gewaakt worden dat het Voorontwerp wordt aangepast in functie van mogelijke ontwikkelingen in de wetgeving op dit punt, met name voor wat de regels betreffen aangaande de verwerking van gerechtelijke gegevens die het voorwerp zouden kunnen uitmaken van specifieke nationale regels (zie hieronder).

2. Rechtmatigheid - Doeleinde - Proportionaliteit - Transparantie

a) Rechtmatigheid

4. De verwerking van gerechtelijke persoonsgegevens, zoals de persoonsgegevens die het toekomstige Register zal bevatten, is in principe verboden (zie artikel 8, §1 van de WVP - artikel 10 AVG dat in dit verband verwijst naar de nationale of Europese wet). Op grond van artikel 8, §2 WVP dat - bij het schrijven van dit advies - nog in werking is, is dit opgelegd verbod echter niet van toepassing op de verwerkingen die onder meer worden verricht:

- a) onder toezicht van een openbare overheid of van een ministeriële ambtenaar in de zin van het Gerechtelijk Wetboek, indien de verwerking noodzakelijk is voor de uitoefening van hun taken;
- b) door andere personen, indien de verwerking noodzakelijk is voor de verwezenlijking van doeleinden die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn vastgesteld (artikel 8, §1 WVP).

De Gegevensbeschermingsautoriteit verzoekt de wetgever om desgevallend de equivalente bepalingen te raadplegen in de toekomstige kaderwet die de WVP zal opheffen en vervangen.

5. De personen die gemachtigd worden om toegang te krijgen tot de gegevens worden expliciet vermeld in artikel 88, §1 van het Voorontwerp van wet). Het gaat om de volgende categorieën personen : « *De magistraten van de rechterlijke orde bedoeld in artikel 58bis, de griffiers en bewindvoerders, in het kader van de vervulling van hun wettelijke opdrachten, alsook de*

beschermde persoon of, na zijn overlijden, zijn erfgenamen, de vertrouwenspersoon en, in het algemeen, elkeen die partij is in een procedure waarvan de behandeling door het register wordt verzekerd, hun advocaten, de notarissen, de gerechtsdeurwaarders en de beheerder».

6. De Koning kan andere categorieën van personen de toestemming geven om die gegevens te raadplegen onder de voorwaarden die hij bepaalt (artikel 88 van het Voorontwerp van wet). De Autoriteit merkt op dat overeenkomstig artikel 36.4 van de AVG het toekomstig koninklijk besluit aan haar moet worden voorgelegd voor voorafgaand onderzoek. Hiermee kan zij beoordelen of de openstelling van deze toegang rechtmatig en verenigbaar is met het doeleinde van de verwerking van de betrokken gerechtelijke gegevens.

b) Doeleinde

7. Krachtens artikel 5.1.b van de AVG moeten persoonsgegevens worden verkregen voor welbepaalde doeleinden en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die daarmee onverenigbaar is. De omschrijving van de nagestreefde doeleinden moet dus zo precies, gedetailleerd en volledig mogelijk zijn.
8. Het doeleinde van het Register is het samenstellen van een geïnformatiseerde gegevensbank *«voor het beheer, de opvolging en de behandeling van procedures betreffende de beschermde personen»* (artikel 86 van het Voorontwerp).
9. Het Register zal bovendien een platform zijn voor de uitwisselingen tussen de rechtbank en de verschillende betrokken actoren (artikel 76, Memorie van toelichting en commentaar bij artikel 86 van het Voorontwerp).
10. Het zal alle gegevens en stukken bevatten met betrekking tot de procedures betreffende de beschermende persoon en de bewindvoering van zijn goederen (deze procedures worden uitdrukkelijk vermeld in artikel 86 van het Voorontwerp²).
11. Het Register zal de authentieke bron zijn voor alle gegevens die erin zijn opgenomen (artikel 86 van het Voorontwerp van wet). Het Voorontwerp regelt een overgangsstelsel voor de documenten die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het Voorontwerp op papieren drager worden bijgehouden op de griffie: zij worden geacht deel uit te maken van het register. Zij hoeven niet te worden opgeladen in het register en zijn raadpleegbaar ter griffie (artikel 78 van het Voorontwerp van wet). De Autoriteit stelt zich echter vragen over het statuut van

² Het betreft de procedures bedoeld in Boek I, titel XI, hoofdstukken II en II/1 van het Burgerlijk Wetboek en het vierde deel, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1 van Gerechtelijk Wetboek.

deze papieren stukken: maken zij deel uit van het register als authentieke bron? De Autoriteit leidt af uit de definitie van het Register in artikel 86, namelijk « *een geïnformatiseerde gegevensbank* », dat alleen de elektronisch opgeladen stukken in het register een authentieke informatiebron zijn en niet de papieren stukken die voor de inwerkingtreding van het Voorontwerp werden verzameld zelfs al maken deze vroegere papieren documenten volgens artikel 78 van het Voorontwerp toch deel uit van het Register. Indien dit het geval is, moet het statuut van deze papieren stukken van voor de inwerkingtreding van het Voorontwerp, worden opgehelderd.

12. De Autoriteit heeft overigens vragen over het verband tussen het « *administratief dossier* » waarvan sprake in de artikelen 83a en 86 van het Voorontwerp en het « *Register* ». Het volstaat om op te helderen of het hier al of niet gaat om gescheiden gegevensbanken en in welke mate de stukken van het administratief dossier zich al dan niet bevinden in het Register als authentieke bron.
13. De Autoriteit stelt vast dat het doeleinde van het Register welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is, mits de hierboven aanbevolen ophelderingen worden gegeven en de aanbevolen procedures worden ingevoerd.

c) Proportionaliteit

14. Artikel 5.1.c AVG bepaalt dat persoonsgegevens "toereikend moeten zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. De verantwoordelijke voor de verwerking moet bij de keuze voor een bepaalde verwerkingswijze, erover waken dat hij opteert voor die modaliteiten die het minst de privacy van de betrokkenen aantasten. Een inmenging in het recht op bescherming van de gegevens van de betrokkenen, moet voor de verwerkingsverantwoordelijke immers proportioneel zijn ten opzichte van de doeleinden van die verwerking.
15. De *gegevens van het Register* worden vastgesteld aan de hand van de verwijzingen naar de procedures waarop zij betrekking hebben (artikel 86 van het Voorontwerp)³. Er is geen precieze lijst van de betrokken gegevens; er wordt echter bepaald dat de meer technische aspecten zoals de nadere omschrijving van de gegevens en modaliteiten voor de inrichting en de werking van het register het voorwerp moeten uitmaken van een Koninklijk besluit waarover de Gegevensbeschermingsautoriteit zich moet uitspreken (artikel 91 van het

³ Artikel 86 van het Voorontwerp: Het register verzamelt alle stukken en gegevens met betrekking tot de procedures beoogd in het huidige hoofdstuk [het vierde deel, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1 van Gerechtelijk Wetboek] en de procedures bedoeld in Boek I, titel XI, hoofdstukken II en II/1 van het Burgerlijk Wetboek ».

Voorontwerp van wet en Memorie van toelichting, blz. 8 *juncto* artikel 36.4 AVG. De Autoriteit is van mening dat het Register slechts als authentieke bron kan worden beschouwd van zodra de precieze lijst met authentieke gegevens zal worden geleverd, hetzij in deze wet hetzij in het toekomstig koninklijk besluit. In dit verband verwijst de Autoriteit naar haar aanbeveling uit eigen beweging nr. 09/2012 van 23 mei 2012 in verband met authentieke gegevensbronnen in de overheidssector⁴.

16. De *toegang tot de gegevens van het Register* is beperkt tot de op limitatief omschreven categorieën personen in het Voorontwerp van wet (artikel 88, §1 van het Voorontwerp, zie hierboven onder de titel rechtmatigheid). De beheerder van het Register (zie hieronder, onder de titel Verantwoordelijke voor de verwerking) is niet gemachtigd om de gegevens van het Register aan andere personen mee te delen. De toegang tot het Register kan echter worden uitgebreid naar anderen personen via een Koninklijk besluit dat wordt genomen na raadpleging van de Autoriteit (artikel 88, §2 van het Voorontwerp).
17. Het Voorontwerp van wet vermeldt *de gevallen waarin het Register verplicht moet worden gebruikt*. Het gaat vooreerst over het indienen van het oorspronkelijk verzoekschrift dat ertoe strekt een te beschermen persoon onder rechterlijke bescherming te laten plaatsten (artikel 75, Memorie van toelichting, blz. 8). Het commentaar bij de betrokken artikelen verduidelijkt dat het verzoekschrift in het systeem kan worden opgeladen vanaf een privécomputer die voorzien is van een elektronische identiteitskaartlezer of bij gebrek daaraan, op de griffie van het vredegerecht waar computers ter beschikking zullen worden gesteld van de rechtzoekenden (commentaar bij de artikelen, artikel 75, blz. 64).
18. Vervolgens omschrijft het Voorontwerp nader de categorieën personen voor wie het gebruik van het Register verplicht zal zijn om in het kader van de bescherming van de betrokken personen, stukken ter griffie te betekenen, mee te delen of neer te leggen: het vredegerecht, met inbegrip van de griffie, het openbaar ministerie, de andere openbare diensten, de advocaten, gerechtsdeurwaarders, notarissen, de private stichtingen die zich uitsluitend inzetten voor de te beschermen persoon en de stichtingen van openbaar nut die voor de te beschermen personen over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikken, gevestigd in België en die in het register zijn ingeschreven (artikel 76, 1ste lid van het Voorontwerp). Het gaat eveneens over elke andere persoon in

⁴ Zie de Aanbeveling uit eigen beweging nr. 09/2012 van 23 mei 2012 in verband met authentieke gegevensbronnen in de overheidssector, blz. 5 §13 « *In het kader van een authentieke bron mogen enkel gegevens worden ingezameld/bewaard/doorgegeven die relevant en niet overmatig zijn. Het proportionaliteitsbeginsel legt ter zake op verschillende vlakken beperkingen op, met name omtrent: a. de groep van betrokkenen over wie gegevens worden verwerkt; b. de aard en de hoeveelheid gegevens die verwerkt worden; c. de categorieën van derden aan wie de gegevens verstrekt kunnen worden.* »

zover hij ingeschreven is in het register voor de betrokken procedure (artikel 76, 2de lid). Het Voorontwerp van wet preciseert overigens dat de inschrijvingsprocedure in het Register bepaald zal worden door de Koning (artikel 89 van het Voorontwerp van wet).

19. Voor particulieren is het gebruik van het Register in principe slechts verplicht op voorwaarde dat zij hebben ingestemd met dat gebruik en dat zij geldig zijn ingeschreven in het Register (artikel 76, §1, 2e lid, §4, en de Memorie van toelichting, blz.8). Bij gebrek aan een inschrijving gebeuren de kennisgevingen of neerleggingen ten aanzien van die particulieren in papieren vorm (Memorie van toelichting, blz. 65).
20. De *gevolgen van het gebruik of het niet gebruik van het Register* worden duidelijk vermeld in het Voorontwerp van wet: in alle gevallen waarin het gebruik van het register verplicht is, moeten de kennisgevingen, mededelingen en neerleggingen geschieden via elektronische weg, zo niet kunnen zij als nietig en «*nietbestaand worden beschouwd*». (Artikel 76,§ 3 van het Voorontwerp van wet en Memorie van toelichting, blz. 8).
21. Gelet op wat voorafgaat, beschouwt de Autoriteit dat de voorgenomen gegevensverwerking proportioneel is als bedoeld in artikel 5.1.c. AVG, op voorwaarde dat wordt opgehelderd welke gegevens in het Register zijn opgenomen.

d) Transparantie

22. Krachtens artikel 13 en 14 van de AVG moet er over de voorgenomen verwerking diverse informatie worden verstrekt aan de betrokken persoon (verantwoordelijke voor de verwerking, doeleinden, bestemming van de gegevens,...) op het ogenblik dat de hem betreffende gegevens verkregen worden.
23. Artikel 89 van het Voorontwerp van wet voorziet in een informatieplicht voor de beheerder (FOD Justitie) tegenover de beschermde of te beschermen persoon, volgens de modaliteiten vast te stellen door de Koning na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit. De lijst met de limitatief voorziene, te verstrekken informatie, (betrokken gegevens van het register, categorieën personen die toegang hebben tot die gegevens, bewaartermijn van de gegevens, verantwoordelijke voor de verwerking en de manier waarop de persoon zijn gegevens kan inzien). Deze lijst biedt minder informatie dan opgelegd in de artikelen 13 en 14 van de AVG.
24. De Gegevensbeschermingsautoriteit is van mening dat het de wetgever vrij staat om te voorzien in een verminderde informatieplicht in het kader van verplichtingen die specifiek voorzien zijn in het Nationaal Belgisch recht. Paragraaf 5 van artikel 14 van de AVG voorziet

immers in een uitzondering op deze informatieplicht wanneer dergelijk verkregen gegevens niet werden ingezameld bij de betrokkene. Zo wordt de verwerkingsverantwoordelijke vrijgesteld om de voormelde informatie te verstrekken wanneer het verkrijgen of de mededeling van informatie uitdrukkelijk is voorzien door het Unierecht of het lidstatelijk recht waaraan de verwerkingsverantwoordelijke onderworpen is en dat voorziet in gepaste maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen. In dit geval is de Autoriteit van mening dat tot het bewijs van het tegendeel, de informatie die aan de betrokkene moet worden verstrekt krachtens artikel 89 van het Voorontwerp voor hem volstaan om zijn rechten uit te oefenen in het kader van de betrokken gerechtelijke procedures, onder voorbehoud van de 2 aanbevolen verbeteringen als hierna vermeld.

25. Ten eerste, rekening houdend met de mogelijkheid dat de toegang tot het Register wordt uitgebreid naar nieuwe categorieën personen via een Koninklijk besluit (artikel 88, §2 van het Voorontwerp van wet) en rekening houdend met het gevoelig karakter van de gegevens die in het Register worden verwerkt, acht de Autoriteit het raadzaam om de betrokkenen van wie de gegevens in het Register worden verwerkt, de mogelijkheid te geven om concreet toegang te verkrijgen tot de identiteit van de personen die hun gegevens in het Register hebben geraadpleegd. In elk geval, indien de wetgever van mening is dat het niet nodig is om in deze mogelijkheid te voorzien, geldt dat naast de verplichting van artikel 15 van de AVG om de betrokkene toegang te geven tot de «ontvangers of categorieën ontvangers » aan wie de gegevens werden meegedeeld, een indirecte controle van deze toegangen toegelaten zou moeten zijn.
26. Ten tweede zou het ook opportuun zijn om te voorzien in een heldere informatie voor de betrokkenen over hun recht om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit en dit in functie van de nog te bepalen bevoegde autoriteit (zie paragraaf 34 hieronder).

3. Bewaartermijn

27. Volgens artikel 5.1.e AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
28. Artikel 90 van het Voorontwerp bepaalt dat de gegevens van het register bewaard worden gedurende de vijf jaren die volgen op de beschermingsmaatregelen, en dat bij het verstrijken van die termijn de gegevens naar het Rijksarchief worden overgebracht.

29. De aldus bepaalde bewaartermijn kan als passend worden beschouwd in het licht van artikel 5.1.d van de AVG

4. Aansprakelijkheid, functionaris voor gegevensbescherming en beveiligingsmaatregelen

a) Verwerkingsverantwoordelijke

30. De AVG definieert de verantwoordelijke voor de verwerking in artikel 4.1, § 7. Het gaat over de « *natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die / dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt* ».

31. Het Voorontwerp van wet duidt in artikel 87, §2 uitdrukkelijk de FOD Justitie aan als « *verantwoordelijke voor de verwerking* » als bedoeld in artikel 4.1, § 7 AVG. Er wordt verduidelijkt dat de FOD Justitie bovendien de « *beheerder* » is die instaat voor de inrichting en het beheer van het Register alsook voor de werking en het gebruik ervan (artikel 87, §1).

32. De Memorie van toelichting preciseert dat de verantwoordelijkheid van het register wordt uitgeoefend door de FOD Justitie « *in samenwerking* » met de rechterlijke orde: « *Met het oog op de toepassing van de Europese Algemene Privacyverordening 2016/679 vanaf 25 mei 2018 dient evenwel een kanttekening te worden gemaakt bij de draagwijdte van de verantwoordelijkheid van de FOD Justitie. Gelet op de finaliteiten van het register zal de FOD in zijn beheer ervan deels afhankelijk zijn van de rechterlijke orde. Immers, de FOD kan bepaalde van zijn verplichtingen als verantwoordelijke voor de verwerking slechts nakomen mits medewerking van de rechterlijke orde, in het bijzonder de griffies. Bijvoorbeeld, in de mate dat de griffies de gerechtelijke gegevens voor het register aanleveren kan de FOD niet instaan voor de kwaliteit en de juistheid van de gegevens. Ook de aangestelde voor de gegevensbescherming van de FOD zal zich genoodzaakt zien zijn opdrachten eveneens jegens de rechterlijke orde uit te oefenen om werkelijk te kunnen instaan voor de correcte toepassing van de privacywetgeving.* » (Commentaar bij de artikelen, blz. 69).

33. De Memorie van toelichting verduidelijkt ook dat het register in de praktijk « *in overleg met de rechterlijke orde moeten beheerd worden, bijvoorbeeld in het kader van artikel 42 van de wet van 18 februari 2014 betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie.* » (Commentaar bij de artikelen, blz. 69). Ter verduidelijking: artikel 10 van deze wet betreffende een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie richt een College van hoven en rechtbanken op dat instaat voor de goede algemene werking van

de zetel. Meer in het bijzonder biedt dit College: « *ondersteuning aan het beheer binnen de hoven van beroep en arbeidshoven, rechtbanken en vrederechten* » en geeft voor dit doel « *aanbevelingen en dwingende richtlijnen aan alle directiecomités van respectievelijk de hoven van beroep en arbeidshoven, rechtbanken en vrederechten* » (artikel 10 van de wet van 18 februari 2014 betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie).

34. De Gegevensbeschermingsautoriteit is van menig dat in deze context de rol van de rechterlijke orde moet worden verduidelijkt met betrekking tot de voorgenomen gegevensverwerking en de mogelijke impact van het verzelfstandigd beheer als voorzien in de voormelde wet. Er moet met name worden opgehelderd wie de verwerkingsverantwoordelijke is, de rechterlijke orde of FOD Justitie of dat zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zijn, waarna desgevallend de bevoegde autoriteit voor het toezicht op de verwerking eveneens moet worden opgehelderd. De Gegevensbeschermingsautoriteit is immers niet belast met het toezicht op de verwerkingen die de hoven en rechtbanken (en het openbaar ministerie) hebben verricht in de uitoefening van hun gerechtelijke taken (artikel 4, §2 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van en Gegevensbeschermingsautoriteit). Bij een gezamenlijke verantwoordelijkheid, zouden gepaste akkoorden moeten worden afgesloten die de respectievelijke verplichtingen van iedere partij bepalen met name met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkenen (artikel 26 AVG).
35. Indien evenwel de FOD Justitie de enige verwerkingsverantwoordelijke is van het Register, zoals het Voorontwerp laat uitschijnen, wil de Gegevensbeschermingsautoriteit eraan herinneren dat de FOD Justitie als verwerkingsverantwoordelijke moet waken over de kwaliteit van de daarin opgenomen gegevens, , *a fortiori* omdat het Register moet dienen als authentieke bron. In dit verband verwijst de Autoriteit naar haar aanbeveling uit eigen beweging nr. 9/2012 van 23 mei 2012 in verband met authentieke gegevensbronnen in de overheidssector. Zeker, de leden van de rechterlijke orde zijn verantwoordelijk voor de gegevens die zij inbrengen maar de verwerkingsverantwoordelijke is in fine verantwoordelijk voor de kwaliteit van de gegevens van dit Register. Dit gezegd zijnde, verzoekt de Autoriteit de wetgever om de wijzen van beroep voor de betrokkenen tegen fouten in het Register te verduidelijken.
36. Ook stelt de Autoriteit voor om de mogelijkheid te overwegen om in de feiten, de rechterlijke orde - in zijn geheel - of het hierboven vernoemde College van hoven en rechtbanken - de enige verwerkingsverantwoordelijke te laten zijn, terwijl de FOD Justitie in werkelijkheid slechts een « *beheerder* » verwerker zou zijn, belast met het aanleveren van technische middelen voor de verwerking, zonder echt controle te hebben op het doeleinde noch de

kwaliteit van de gegevens. In ieder geval moet de kwalificatie van de rol van de partijen overeenstemmen met de realiteit van de verwerking, op straffe van een herkwalificering van de rol van de partijen (cf. artikel van de AVG). Bijgevolg verzoekt de Autoriteit de wetgever om nader te omschrijven hoe de aangeduide verwerkingsverantwoordelijke(n) beschik(t)(ken) over de mogelijkheid de doeleinden en middelen van de verwerking te bepalen, overeenkomstig de definitie van de verwerkingsverantwoordelijke volgens de AVG (artikel 4.7 AVG).

b) De functionaris voor gegevensbescherming

37. Het Voorontwerp bepaalt dat de beheerder een « *aangestelde voor de gegevensbescherming* » aanstelt die onder meer wordt belast met het verstrekken van adviezen inzake de beveiliging van persoonsgegevens en de uitvoering van opdrachten inzake de beveiliging van gegevens die door de Koning worden bepaald, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (artikel 87, §3 van het Voorontwerp van wet).
38. De Gegevensbeschermingsautoriteit veronderstelt dat het gaat om de functie « *functionaris voor gegevensbescherming* », bedoeld onder artikel 37 van de AVG en niet de « *aangestelde voor gegevensbescherming* » bedoeld onder artikel 17bis van de WVP van 8 december 1992 die binnenkort zal worden opgeheven door de Kaderwet.
39. Voor zover de FOD Justitie de verwerkingsverantwoordelijke is (zie de opmerkingen hierboven), vraagt de Autoriteit zich af in welke mate de functionaris specifiek zal zijn voor het Register of dezelfde functionaris die de FOD Justitie krachtens artikel 37.1 van de AVG moet aanstellen voor al zijn verwerkingen. Indien de rechterlijke orde moet worden beschouwd als verantwoordelijke voor de verwerking of medeverantwoordelijke, moet worden benadrukt dat de AVG de « *gerechten bij de uitoefening van hun rechterlijke taken* » vrijstelt van de verplichting om een functionaris aan te stellen (artikel 37.1 AVG). Maar het is echter niet verboden er een aan te stellen. Ook hier is met betrekking tot de functie van de functionaris voor gegevensbescherming, al dan niet specifiek voor het Register, een opheldering aanbevolen.
40. De Autoriteit stelt vast dat erin is voorzien dat de regels volgens dewelke de aangestelde voor de gegevensbescherming zijn opdrachten zal vervullen, voor advies aan haar worden voorgelegd. In dit verband verwijst de Autoriteit naar haar Aanbeveling over dit onderwerp (Aanbeveling nr 04/2017 van 24 mei 2017 betreffende de aanwijzing van een functionaris voor gegevensbescherming in toepassing van de Algemene Verordening

Gegevensbescherming (AVG) en in het bijzonder de toelaatbaarheid van het cumuleren van deze functie met andere functies waaronder die van veiligheidsconsulent).

41. De opdrachten van deze « *aangestelde* » zijn nader omschreven in het Voorontwerp van wet. De Autoriteit merkt in dit verband op dat het zou volstaan om te verwijzen naar artikel 39 van de AVG waarin de opdrachten van de functionaris voor gegevensbescherming zijn bepaald. De Autoriteit benadrukt dat bepaalde taken die in het Voorontwerp zijn opgenomen niet verenigbaar zijn met de onafhankelijkheid die voor deze functie vereist is (artikel 38.6 van de AVG). Het gaat onder meer over de opdracht die zou bestaan uit « *het opstellen, het toepassen (...) van een beleid inzake de beveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer* ».
42. De AVG legt immers aan de verwerkingsverantwoordelijke specifiek de verantwoordelijkheid op om de passende technische en organisatorische maatregelen te treffen, waaronder een passend gegevensbeschermingsbeleid (artikel 24.1 *juncto* artikel 24.2 AVG).
43. Bovendien zoals gepreciseerd staat in de richtsnoeren van de Autoriteit over dit onderwerp mag « *de functionaris geen functie binnen het organisme uitoefenen die hem ertoe noopt de de doeleinden en middelen van de verwerking te bepalen* ». De rol van de functionaris bestaat uit advies verstrekken en begeleiden van de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker bij de uitvoering van de AVG, alsook het toezicht op die uitvoering.
44. De functionaris kan dus niet diegene zijn die de doeleinden van een privacybeleid bepaalt of uitvoert (zie naar analogie, de aanbeveling van de Gegevensbeschermingsautoriteit nr. 04/2017 van 24 mei 2017 betreffende de rol van de functionaris voor gegevensbescherming, blz. 18, punt 48: « *Op dezelfde wijze is hij betrokken bij de gegevensbeschermingseffectenbeoordeling zonder daarvoor evenwel de verantwoordelijkheid te dragen (wat toekomt aan de verwerkingsverantwoordelijke), hij zal de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker adviseren over de beveiliging zonder zelf de noodzakelijke maatregelen uit te voeren. Indien hij dit zou doen, zou hij zich ten aanzien van zijn functie in een ontoelaatbaar belangenconflict bevinden* »).
45. Daarom stelt de Autoriteit voor om erin te voorzien dat de toekomstige functionaris voor gegevensbescherming van het Register niet belast wordt met de opmaak en de uitvoering of het actualiseren van een beveiligingsbeleid en privacybescherming maar met het verstrekken van advies hierover aan de verwerkingsverantwoordelijke.

c) Beveiligingsmaatregelen

46. Krachtens artikel 24 van de AVG, is de verwerkingsverantwoordelijke verplicht om alle technische en organisatorische maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn om de veiligheid van de gegevens te garanderen. De Autoriteit verwijst hiervoor naar de "*Referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens*" terug te vinden op haar website⁵.
47. De gevoelige persoonsgegevens - waaronder de gerechtelijke gegevens (artikel 10 van de AVG) - rechtvaardigen strengere beveiligingsmaatregelen.
48. In dit opzicht stelt de Autoriteit tot haar tevredenheid vast dat het wetsontwerp een verplichting tot beroepsgeheim oplegt, zoals bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek, aan eenieder die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van de gegevens van het Register of kennis heeft van die gegevens (artikel 88 van het Voorontwerp van wet).
49. Gelet op het gevoelig karakter van de verwerkte gegevens en op de rol van "*authentieke bron*" die aan het toekomstig register wordt toegekend, verzoekt de Autoriteit om overeenkomstig artikel 35.3.b van de AVG, voorafgaand aan de verwerking een effectbeoordeling uit te voeren op de voorgenomen, nieuwe verwerkingen, tenzij er in het kader van de goedkeuring van de juridische grond die momenteel voor advies van de Autoriteit voorligt, op grond van artikel 35.10 van de AVG, voorafgaand een algemene effectbeoordeling werd verricht.
50. Het Register zal de authentieke bron zijn voor alle gegevens die erin zijn opgenomen (artikel 86 van het Voorontwerp van wet). Er wordt in voorzien dat elk papieren document dat aan de griffie wordt bezorgd, zal worden omgezet in elektronisch formaat en door de Griffie zal worden opgeladen in het Register. Als deze papieren stukken die in het register in digitaal formaat werden omgezet eveneens beschouwd worden als authentieke gegevens, verzoekt de Autoriteit om te voorzien in een geschikte procedure die het authentiek karakter waarborgt van deze documenten, met name, dat erop wordt toegezien dat het papieren document wordt omgezet in een onwijzigbaar formaat (zoals de gegevens die rechtstreeks in het Register worden ingebracht). De Autoriteit verzoekt ook om de nodige procedures in te voeren waarmee de eiser zijn rechten kan doen gelden ingeval van fouten bij de conversie (bijvoorbeeld verminking) van het papieren document. Hiertoe lijkt het ook verstandig om bij

5

http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens.pdf

de conversie van het papieren formaat naar het "Register-formaat" te voorzien in een timestamp.

51. Zoals eerder al vermeld, is de toegang tot de gegevens van het Register beperkt tot de categorieën personen, limitatief omschreven in het Voorontwerp van wet, en kan de toegang tot het Register echter worden uitgebreid naar andere personen via een Koninklijk besluit dat wordt genomen na raadpleging van de Autoriteit (artikel 88, §1 en §2 van het Voorontwerp). Het is waar dat er een vertrouwelijkheidsplicht rust op iedere persoon die op grond van artikel 458 van het Strafwetboek, deelneemt aan het verzamelen, verwerken of meedelen van gegevens van het Register. De Autoriteit is evenwel van mening dat er bijkomende garanties moeten worden ingevoerd zodat een controle mogelijk is naar de hoedanigheid en het belang van de personen die toegang kregen tot de gegevens van het Register
52. Er is bepaald dat de modaliteiten voor de inrichting en werking van het Register evenals de modaliteiten voor toegang en inschrijving in het Register door de Koning worden vastgesteld na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit. De Autoriteit vindt het evenwel noodzakelijk om meteen te benadrukken dat volgens haar, het informaticasysteem om het Register te raadplegen, de hoedanigheid van de personen moet kunnen controleren die het Register willen raadplegen en dat het ook mogelijk moet zijn om een controle *a posteriori* te verrichten naar het belang die zij hebben om dit Register te raadplegen (vb. lopend gerechtelijk dossier).

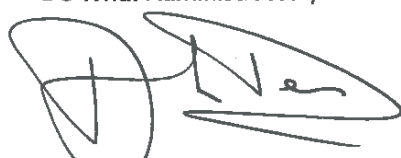
OM DEZE REDENEN,,

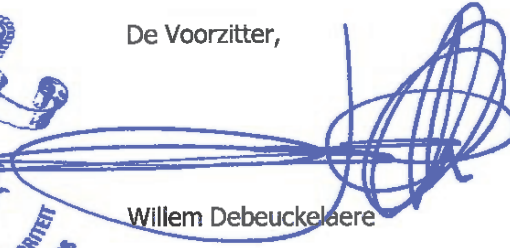
Brengt de Autoriteit een gunstig advies uit over het Voorontwerp van wet, op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met haar opmerkingen in voorliggend advies:

- Paragraaf 1: de verwijzingen naar de privacywetgeving aanpassen, met name verwijzen naar de Gegevensbeschermingsautoriteit in plaats van naar de Privacycommissie;
- Paragraaf 11: nadere omschrijving van het statuut van de papieren stukken van het register die voor de inwerkingtreding van het Voorontwerp werden verzameld: gelden deze als authentieke bron?;

- Paragraaf 12: nadere omschrijving van het verband tussen het « administratief dossier » waarvan sprake in de artikelen 83a en 86 van het Voorontwerp en het « Register »;
- Paragraaf 15: nader omschrijven welke gegevens deel uitmaken van het Register zodat het Register kan dienen als authentieke bron;
- Paragraaf 26 en 34: voorzien in een heldere informatie voor de betrokkenen over hun recht om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit, met name bij een fout in de gegevensbank van het Register en dit in functie van de nog te bepalen bevoegde autoriteit;
- Paragrafen 30 en 36: Nadere omschrijving van rol van de rechterlijke orde met betrekking tot de geplande gegevensverwerking en de eventuele gevolgen voor het autonome beheer als voorzien in de voormelde wet; ophelderen in welke mate de rechterlijke orde en de FOD Justitie al dan niet gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zijn, waarna desgevallend de bevoegde autoriteit voor het toezicht op de verwerking eveneens moet worden opgehelderd; ophelderen hoe de aangeduide verwerkingsverantwoordelijken in de mogelijkheid zijn om de doeleinden en de middelen van de verwerking te bepalen overeenkomstig de definitie van verwerkingsverantwoordelijke als omschreven in de AVG;
- Paragrafen 37 - 45: voor zover de FOD Justitie verwerkingsverantwoordelijke is, de rol aanpassen die is toegekend aan de "aangestelde voor gegevensbescherming" overeenkomstig de opdrachten bepaald in artikel 38 van de AVG ter naleving van de onafhankelijkheidsvoorwaarde; hem niet belasten met de opmaak en de uitvoering of het actualiseren van een beveiligingsbeleid en privacybescherming maar met het verstrekken van advies hierover aan de verwerkingsverantwoordelijke;
- Paragraaf 49: voorafgaand aan de verwerking een effectbeoordeling uitvoeren op de voorgenomen, nieuwe verwerkingen overeenkomstig artikel 35.3 van de AVG, tenzij er in het kader van de goedkeuring van de juridische grond die momenteel voor advies van de Autoriteit voorligt, op grond van artikel 35.10 van de AVG, voorafgaand een algemene effectbeoordeling werd verricht;
- Paragraaf 50: voorzien in een geschikte procedure die het authentiek karakter waarborgt van deze documenten, met name deze die op papier werden ingediend en door de griffies opgeladen in het Register; voorzien in de noodzakelijke procedures waarmee de elser zijn rechten kan doen gelden ingeval van fouten bij de conversie van het papieren document;

- Paragrafen 51 en 52: via het toegangssysteem tot het Register voorzien in een controle van de kwaliteit en het belang van de personen die de gegevens hebben verkregen uit het Register; de personen van wie de gegevens in het Register worden verwerkt, de mogelijkheid geven om toegang te hebben tot de personen of categorieën personen die hun gegevens hebben geraadpleegd in het Register;

De Wnd. Administrateur,

An Machkens

De Voorzitter,

Willem Debeuckelaere

Avis n° 58/2018 du 4 juillet 2018

Objet: Avant-projet de loi portant dispositions diverses en matière de droit civil et portant simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine (CO-A-2018-039)

L'Autorité de protection des données ;

Vu la loi du 3 décembre 2017 *relative à la loi portant création de l'Autorité de protection des données*, en particulier les articles 23 et 26;

Vu la demande d'avis du Ministre de la Justice Koen Geens reçue le 9 mai 2018 ;

Vu le rapport de Salmon Mireille;

Émet, le 4 juillet 2018, l'avis suivant :

I. OBJET ET CONTEXTE DE LA DEMANDE

1. Le Ministre de la Justice, Monsieur Koen Geens, a demandé à l'Autorité de Protection des données d'émettre un avis concernant l'« *Avant-projet de loi portant dispositions diverses en matière de droit civil et portant simplification des dispositions du Code civil et du Code judiciaire en matière d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine* » (ci-après l'Avant-projet de loi)¹. Divers aménagements de la procédure en matière d'incapacité sont prévus, sans impact patent ou majeur sur la protection des données personnelles, excepté la création d'un registre central de la protection des personnes, ci-après dénommé le « *Registre* » (quatrième partie, livre 4, chapitre X du Code, article 1253/1 section 4 intitulée « *Du registre central de la protection des personnes* »). Cette base de données permettra « *la gestion, le suivi et le traitement des procédures relatives aux personnes protégées* » et aura valeur de « *source authentique* » pour tous les actes et données qui y sont enregistrés (article 86 de l'Avant-projet de loi).
2. Le SPF Justice, dénommé « *le gestionnaire* », est chargé de mettre en place et de gérer le Registre, à titre de responsable du traitement des données (article 87 de l'Avant-projet de loi)

II. EXAMEN DE LA DEMANDE D'AVIS

1. Remarque préliminaire
3. L'Avant-projet contient plusieurs références à la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel (ci-après « LVP »). A l'heure de la rédaction du présent avis, cette loi n'a encore été que partiellement adaptée à l'entrée en vigueur du RGPD. Les aspects organisationnels de la protection des données en Belgique ont été réglés dans la loi organique du 3 décembre 2017 portant création de l'Autorité de protection des données. Toute référence à l'ancienne Commission vie privée doit donc être remplacée par l'intitulé actuel de son successeur en droit, l'Autorité de protection des données. Par ailleurs, un projet de loi-cadre « *relatif à la protection des personnes*

¹ Ces dispositions visent à aménager les procédures existantes relatives à la protection des personnes suite aux difficultés rencontrées par les acteurs de terrain suite à l'entrée en vigueur de la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un statut de protection conforme à la dignité humaine. Comme le précise l'exposé des motifs, cette loi de 2013 visait notamment à « supprimer le principe de la catégorisation des incapables » et prévoir un « régime de protection à la carte, proportionné et adapté aux besoins de la personne » (Exposé des motifs, p. 2). Cette loi visant également à maintenir un maximum d'autonomie au bénéfice des personnes incapables, afin que prévoir leur accompagnement de préférence à la mise sous « tutelle » systématique auprès d'un administrateur (Ibid, p. 2).

physiques, destinée à fixer certaines règles matérielles de protection des données personnelles » est en préparation (cf. avis 33/2018 de la Commission de la protection de la vie privée sur l' « *Avant-projet de loi relatif à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel* », disponible à la page suivante : https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/avis_33_2018.pdf). Il faudra veiller à adapter l'Avant-projet en fonction des éventuelles évolutions de la législation sur ce point, notamment en ce qui concerne les règles relative au traitement des données judiciaires qui pourraient faire l'objet de règles nationales spécifiques (voir ci-dessous).

2. Licéité - Finalité - Proportionnalité - Transparence

a) Licéité

4. Le traitement de données à caractère personnel judiciaires, telles que les données personnelles contenues dans le futur Registre, est en principe interdit (voir article 8 § 1 de la LPV – article 10 RGPD qui renvoie à la loi nationale ou européenne sur ce point). Sur base de l'article 8 § 2 LVP qui – à l'heure de la rédaction du présent avis - est encore en vigueur, l'interdiction posée ne s'applique toutefois pas aux traitements effectués, entre autres,
 - a) sous le contrôle d'une autorité publique ou d'un officier ministériel au sens du Code judiciaire, lorsque le traitement est nécessaire à l'exercice de leurs tâches;
 - b) par d'autres personnes lorsque le traitement est nécessaire à la réalisation de finalités fixées par ou en vertu d'une loi, d'un décret ou d'une ordonnance (article 8 § 1 LVP).

L'Autorité de protection des données invite le législateur à consulter la disposition équivalente, le cas échéant, dans la future loi-cadre qui abrogera et remplacera la LVP.

5. Les personnes autorisées à accéder aux données sont explicitement listées à l'article 88 § 1 de l'Avant-projet de loi). Il s'agit des catégories de personnes suivantes : « *les magistrats de l'ordre judiciaire visés à l'article 58bis (du Code judiciaire), les greffiers et les administrateurs, dans le cadre de l'accomplissement de leurs missions légales, ainsi que la personne protégée ou à protéger ou, après le décès de celle-ci, ses héritiers, la personne de confiance et généralement toute partie à une procédure dont le traitement est assuré par le registre, leurs avocats, les notaires, les huissiers et le gestionnaire* ».

6. Le Roi aura la faculté d'autoriser d'autres catégories de personnes à accéder au Registre dans des conditions qu'il déterminera (article 88 de l'Avant-projet de loi). L'Autorité note qu'il est prévu de lui soumettre ce futur arrêté royal pour examen préalable - conformément à l'article 36.4 du RGPD, ce qui lui permettra d'évaluer si l'ouverture de cet accès est licite et compatible avec la finalité de traitement des données judiciaires concernées.

b) Finalité

7. Conformément à l'article 5.1.b RGPD, les données à caractère personnel doivent être obtenues pour des finalités déterminées et explicites et ne peuvent pas être traitées ultérieurement de manière incompatible avec ces finalités. La description des finalités poursuivies doit donc être aussi précise, détaillée et complète que possible.
8. La finalité du Registre est de constituer une base de donnée informatique qui « *permet la gestion, le suivi et le traitement des procédures relatives aux personnes protégées* » (article 86 de l'Avant-projet).
9. Le registre constituera en outre la plateforme à travers laquelle s'effectueront les échanges entre le tribunal et les différents acteurs concernés (Article 76, exposé des motifs et commentaire de l'article 86 de l'Avant-projet).
10. Il contiendra toutes les données et pièces relatives à aux procédures relatives à la personne protégée et à l'administration de ses biens (lesquelles procédures sont explicitement visées à l'article 86 de l'Avant-projet²).
11. Le Registre constituera la source authentique pour toutes les données qui y sont enregistrées (article 86 de l'Avant-projet de loi). L'Avant-projet organise un régime transitoire pour les documents qui, au moment de l'entrée en vigueur de l'Avant-projet, sont tenus au greffe sous format papier : ils sont censés faire partie du registre mais ne doivent toutefois pas être chargés électroniquement dans le registre et peuvent être consultés au greffe (article 78 de l'Avant-projet de loi). L'Autorité s'interroge toutefois sur le statut de ces pièces papier : font-elles partie du registre en tant que source authentique ? L'Autorité déduit de la définition du Registre à l'article 86, à savoir, une « *banque de données informatisée* », que seule les pièces chargées électroniquement dans le registre constituent une source authentique d'information, et non les pièces papier collectées avant l'entrée en vigueur de l'Avant-projet de loi, même si ces documents papiers antérieurs font toutefois partie du Registre selon l'article 78 de l'avant-

² Il s'agit des procédures visées au livre IIer, titre XI, chapitres II et II/1 du Code civil, ainsi que la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section 1er du Code judiciaire.

projet. Si tel est le cas, le statut des pièces papier antérieures à l'entrée en vigueur de l'Avant-projet devrait être clarifié.

12. L'Autorité s'interroge par ailleurs sur les liens entre le « *dossier administratif* » dont il est question aux articles 83a et 86 de l'Avant-projet et le « *Registre* ». Il convient de clarifier s'il s'agit ou non de bases de données séparées et dans quelle mesure les pièces du dossier administratif se retrouvent ou non dans le Registre en tant que source authentique.

13. L'Autorité constate que la finalité du Registre est déterminée et explicite, sous réserve des clarifications et mise en place des procédures recommandées ci-dessus.

c) Proportionnalité

14. L'article 5.1.c RGPD prévoit que les données à caractère personnel doivent être adéquates, pertinentes et limitées à ce qui est nécessaire au regard des finalités pour lesquelles elles sont traitées. Dans le choix des modalités de traitement permettant d'atteindre la finalité poursuivie, le responsable du traitement devrait également veiller à opter pour celles qui sont les moins attentatoires à la vie privée des personnes concernées. Une ingérence dans le droit à la protection des données des personnes concernées doit en effet être proportionnée au regard des finalités du traitement pour le responsable du traitement.

15. Les *données du Registre* sont définies par références aux procédures auxquelles elles se rapportent (article 86 de l'Avant-projet de loi)³. La liste précise des données concernées n'est pas fournie ; toutefois, il est prévu que les aspects plus techniques, tels que le détail des données et les modalités de mise en place et de fonctionnement du registre, devront faire l'objet d'un arrêté royal, sur lequel l'Autorité de protection des données devra se prononcer (Article 91 de l'Avant-projet de loi et Exposé des motifs, p. 8 *juncto* article 36.4 RGPD). L'Autorité estime que le Registre ne pourra être considéré comme une source authentique qu'à partir du moment où la liste précise des données authentiques sera fournie, soit dans la présente loi, soit dans le futur arrêté royal. L'Autorité se réfère à cet égard à sa Recommandation d'initiative n° 09/2012 du 23 mai 2012 relative aux sources authentiques de données dans le secteur public⁴.

³ Article 86 de l'Avant-projet : « Le registre rassemble toutes les pièces et toutes les données relatives aux procédures visées au présent chapitre [la quatrième partie, livre IV, chapitre X, section 1er du Code judiciaire] et les procédures visées au livre Ier, titre XI, chapitres II et II/1 du Code civil ».

⁴ Voir Recommandation d'initiative de la CPVP n° 09/2012 du 23 mai 2012 relative aux sources authentiques de données dans le secteur public, p. 5 § 13 « *Dans le cadre d'une source authentique, il est uniquement permis de collecter/conserver/transmettre des données pertinentes et non excessives. En la matière, le principe de proportionnalité impose des restrictions à plusieurs niveaux, notamment en ce qui concerne : a. le groupe de personnes concernées au sujet desquelles des données sont traitées ; b. la nature et la quantité de données qui sont traitées ; c. les catégories de tiers auxquels les données peuvent être fournies.* »

16. L'accès aux données du Registre est limité à des catégories de personnes définies de manière limitative dans l'Avant-projet de loi (article 88 § 1er de l'Avant-projet, voir ci-dessus sous le titre licéité). Le gestionnaire du Registre (voir ci-dessous, sous le titre Responsable du traitement) n'est pas autorisé à communiquer les données du Registre à d'autres personnes. L'accès au Registre peut toutefois être étendu à d'autres personnes par Arrêté royal pris après consultation de l'Autorité (article 88 § 2 de l'Avant-projet).
17. L'Avant-projet de loi énonce *les hypothèses dans lesquelles le Registre doit être utilisé obligatoirement*. Il s'agit tout d'abord de l'introduction de la requête initiale qui vise à faire placer la personne à protéger sous protection judiciaire (article 75, exposé des motifs, p. 8). Le commentaire des articles concernés précise que la requête pourra être chargée dans le système à partir d'un ordinateur privé muni d'un lecteur de carte d'identité électronique, ou, à défaut, à partir du greffe de la justice de paix où des ordinateurs seront⁵ mis à disposition des justiciables (Commentaire des articles, article 75, p. 64).
18. Ensuite, l'Avant-projet précise les catégories de personnes à l'égard desquelles l'utilisation du Registre sera obligatoire pour notifier, communiquer ou déposer des pièces au greffe dans le cadre de la protection des personnes concernées : la justice de paix en ce compris le greffe, le ministère public, les autres services publics, les avocats, notaires et huissiers de justice, les fondations privées qui se consacrent exclusivement à la personne protégée ou à protéger et les fondations d'utilité publique qui disposent, pour les personnes à protéger, d'un comité institué statutairement chargé d'assumer des administrations, établies en Belgique et qui sont inscrites dans le registre pour la procédure concernée (article 76, alinéa 1er de l'Avant-projet). Il s'agit également de toute autre personne pour autant qu'elle soit inscrite dans le registre pour la procédure concernée (article 76 alinéa 2). L'Avant-projet de loi précise d'ailleurs que la procédure d'inscription dans le Registre sera déterminée par le Roi (article 89 de l'Avant-projet de loi).
19. Pour ce qui concerne les particuliers, l'utilisation du Registre n'est en principe obligatoire que pour autant qu'ils aient marqué leur accord pour cette utilisation et soient valablement inscrits dans le Registre (article 76 § 1 al. 2, § 4, et Exposé des motifs, p. 8). A défaut, les communications, notifications ou dépôt se dérouleront, à leur égard, en format papier (Exposé des motifs, p. 65).

⁵ Ces ordinateurs « sont » déjà mis à dispositions du justiciable selon la version NL du texte.

20. Les *conséquences de l'utilisation ou de la non-utilisation du Registre* sont clairement énoncées dans l'Avant-projet de loi : dans tous les cas où l'utilisation du registre sera obligatoire, les notifications, communications et dépôts devront avoir lieu par voie électronique, sous peine d'être considérés comme nuls et « *non avenues* ». (Article 76 § 3 de l'Avant-projet de loi et exposé des motifs, p. 8).

21. Compte tenu de ce qui précède, l'Autorité considère que le traitement de données envisagé est proportionné au sens de l'article 5.1.c RGPD, sous réserve de clarification des données incluses dans le Registre.

d) Transparence

22. En vertu de l'article 13 et 14 du RGPD, diverses informations doivent être communiquées à la personne concernée au sujet des traitements envisagés (responsable du traitement, finalités, destinataires des données, ...) lors de l'obtention des données la concernant.

23. L'article 89 de l'Avant-projet de loi prévoit une obligation d'information à charge du gestionnaire (SPF Justice) envers la personne protégée ou à protéger, selon des modalités à fixer par le Roi après avis de l'Autorité de protection des données. La liste des informations à fournir est toutefois prévue de manière limitative (données du registre concernées, catégories de personnes qui ont accès à ces données, délai de conservation des données, responsable de traitement et la manière dont la personne peut obtenir accès à ces données). Cette liste d'information est moins fournie que celle imposée aux articles 13 et 14 du RGPD.

24. L'Autorité de protection des données est d'avis qu'il est loisible au législateur de prévoir des obligations d'information réduites dans le cadre d'obligations spécifiquement prévues par le droit national belge. En effet, le paragraphe 5 de l'article 14 du RGPD, prévoit une exception à cette obligation d'information lorsque les données ainsi obtenues n'ont pas été collectées auprès de la personne concernée. Ainsi, le responsable du traitement est dispensé de fournir les informations précitées lorsque l'obtention ou la communication des informations sont expressément prévues par le droit de l'Union ou le droit de l'Etat membre auquel le responsable du traitement est soumis, et à condition que ce droit prévoit des mesures appropriées visant à protéger les intérêts légitimes des personnes concernées. En l'occurrence, l'Autorité estime jusqu'à preuve du contraire que les informations qu'il est prévu de fournir à la personne concernées selon l'article 89 de l'Avant-projet sont suffisantes pour lui permettre d'exercer ses droits dans le cadre des procédures judiciaires concernées, sous réserve de deux améliorations recommandées ci-dessous.

25. Premièrement, compte tenu notamment de la possibilité d'étendre l'accès au Registre à de nouvelles catégories de personnes par Arrêté royal (article 88 § 2 de l'Avant-projet), et compte tenu du caractère sensible des données traitées dans le Registre, l'Autorité estime qu'il convient de permettre aux personnes concernées par le traitement de données dans le Registre d'obtenir concrètement un accès à l'identité des personnes qui ont consulté leurs données dans le Registre. A tout le moins, si le législateur devait estimer qu'il n'est pas nécessaire de prévoir cette faculté va au-delà de l'obligation faite à l'article 15 du RGPD de permettre l'accès de la personne concernée au « destinataires ou catégories de destinataires » auxquelles les données ont été communiquées, un contrôle indirect de ces accès devrait pouvoir être permis.

26. Deuxièmement, il serait également opportun de prévoir une information claire aux personnes concernées en ce qui concerne leur droit d'introduire une réclamation auprès d'une autorité de contrôle, et ce, en fonction de l'autorité de contrôle compétente, à déterminer (voir paragraphe 34 ci-dessous).

3. Délai de conservation

27. Conformément à l'article 5.1.e du RGPD, les données peuvent pas être conservées sous une forme permettant l'identification des personnes concernées pendant une durée n'excédant pas celle nécessaire au regard des finalités pour lesquelles elles sont traitées.

28. L'article 90 de l'Avant-projet prévoit que les données du registre sont conservées pendant les cinq années qui suivent la fin des mesures de protection, et qu'à l'expiration de ce délai, les données sont déposées aux Archives générales du royaume.

29. La durée de conservation ainsi prévue peut être considérée comme adéquate au regard de l'article 5.1.d du RGPD.

4. Responsabilité, délégué à la protection des données et mesures de sécurité

a) Responsable du traitement

30. Le RGPD définit le responsable du traitement en son article 4.1 § 7. Il s'agit de « *la personne physique ou morale, l'autorité publique, le service ou un autre organisme qui, seul ou conjointement avec d'autres, détermine les finalités et les moyens du traitement* ».

31. L'Avant-projet de loi désigne explicitement, en son article 87 § 2 le SPF Justice comme étant le « *responsable de traitement* » au sens de l'article 4.1 § 7 RGPD. Il est précisé que le SPF Justice est en outre le « *gestionnaire* » qui met en place et gère le fonctionnement du registre, en assure le fonctionnement et l'utilisation (article 87 § 1).
32. L'exposé des motifs précise que la responsabilité du registre sera exercée par le SPF Justice « *en collaboration* » avec l'ordre judiciaire : « *En vue de l'application du Règlement général européen sur la protection des données 2016/679 à partir du 25 mai 2018, une observation doit être faite à propos de la portée de la responsabilité du SPF Justice. Eu égard aux finalités du registre, le SPF sera en partie dépendant de l'ordre judiciaire dans le cadre de sa gestion. En effet, le SPF ne peut accomplir certaines de ses obligations qu'en collaboration avec l'ordre judiciaire, en particulier les greffes. Par exemple, dans la mesure où les greffes fournissent les données judiciaires pour le registre, le SPF ne peut pas répondre de la qualité et de la justesse de ces données. Le préposé à la protection des données se verra aussi dans la nécessité d'exercer ses tâches à travers l'ordre judiciaire afin de répondre réellement de l'application correcte de la législation relative à la vie privée.* » (commentaire des articles, p. 69).
33. L'Exposé des motifs précise également que le registre sera en pratique « *géré en concertation avec l'ordre judiciaire, par exemple, dans le cadre de l'article 42 de la loi du 18 février 2014 relative à l'introduction d'une gestion autonome pour l'organisation judiciaire.* » (commentaire des articles, p. 69). Précisons que l'article 10 de cette loi relative à la gestion autonome de l'organisation judiciaire crée un Collège des cours et tribunaux qui assure le bon fonctionnement général du siège. Plus particulièrement, ce Collège « *soutient la gestion au sein des cours d'appel, des cours du travail, des tribunaux et des justices de paix* » et à ces fins, « *adresse des recommandations et des directives contraignantes à tous les comités de direction respectifs des cours d'appel, des cours du travail, des tribunaux et des justices de paix* » (article 10 de la loi du 18 février 2014 relative à l'introduction d'une gestion autonome pour l'organisation judiciaire).
34. Dans ce contexte, l'Autorité de protection des données estime qu'il y a lieu de préciser le rôle de l'ordre judiciaire par rapport au traitement de données envisagé, et l'impact éventuel de l'autonomie de gestion prévue à la loi précitée. Il y a notamment lieu de clarifier qui, entre l'ordre judiciaire et le SPF Justice, est responsable de traitement ou s'ils sont responsables conjoints, auquel cas, l'autorité compétente pour la surveillance du traitement, le cas échéant, devrait également être clarifiée. L'Autorité de protection des données, en effet, n'est pas en charge du contrôle des traitements effectués par les cours et tribunaux (ainsi que le ministère public) dans l'exercice de leur fonction juridictionnelle (article 4 § 2 Loi du 3 décembre 2017

portant création de l'Autorité de protection des données). En cas de responsabilité conjointe, des accords adéquats devraient être conclus afin de déterminer les obligations respectives de chacune des parties notamment en ce qui concerne l'exercice des droits des personnes concernées (article 26 RGPD).

35. Si toutefois le SPF Justice est le seul responsable de traitement du registre, comme suggéré dans l'Avant-projet, l'Autorité de protection des données rappelle qu'il appartient au SPF Justice en tant que responsable du traitement de veiller à la qualité des données y incluses, *a fortiori* dans la mesure où le Registre doit faire fonction de source authentique. L'Autorité renvoie à cet égard à sa Recommandation d'initiative n° 9/2012 du 23 mai 2012 relative aux sources authentiques de données dans le secteur public. Les membres de l'ordre judiciaire seraient certes responsables des données qu'ils introduisent, toutefois, le responsable du traitement serait *in fine* responsable de la qualité des données de ce Registre. A cet égard, l'Autorité recommande au législateur de préciser les recours des individus contre les erreurs dans le Registre.
36. L'Autorité suggère également d'envisager la possibilité que dans les faits, l'ordre judiciaire — dans son ensemble - ou le Collège des cours et tribunaux évoqué ci-dessus - soit seul responsable du traitement, tandis que le SPF Justice ne serait en réalité qu'un « *gestionnaire* » sous-traitant, chargé de fournir les moyens techniques du traitement, sans contrôle véritable sur la finalité des données pas plus que sur leur qualité. Dans tous les cas, la qualification du rôle des parties doit correspondre à la réalité du traitement, sous peine de voir le rôle des parties requalifié (cf. article 28.10 du RGPD). L'Autorité recommande donc au législateur de préciser en quoi le ou les responsables de traitement désignés disposent bien de la faculté de déterminer les finalités et les moyens du traitement conformément à la définition du responsable de traitement sous le RGPD (article 4.7 RGPD).
- b) Délégué à la protection des données
37. L'Avant-projet de loi prévoit que le gestionnaire désignera un « *préposé à la protection des données* », chargé notamment de remettre des avis concernant la sécurisation des données, et d'exécuter les missions relatives à la sécurisation des données qui seront déterminées par le Roi après avis de l'Autorité de protection des données (article 87 § 3 de l'Avant-projet de loi).
38. L'autorité de protection des données suppose qu'il s'agit de la fonction de « *délégué à la protection des données* » visée à l'article 37 du RGPD et non du « *préposé à la protection des*

données » visé à l'article 17 bis de la loi Vie privée du 8 décembre 1992 qui sera bientôt abrogé par la loi-Cadre.

39. Pour autant que le SPF Justice soit le responsable du traitement (voir remarques ci-dessus), l'Autorité se demande dans quelle mesure ce délégué sera spécifique pour le Registre ou identique au délégué que le SPF Justice est tenu de désigner pour l'ensemble de ses traitements en vertu de l'article 37.1 du RGPD. Si l'ordre judiciaire doit être considéré comme responsable ou co-responsable du traitement, il faut souligner que le RGPD dispense de l'obligation de désigner un délégué les « *juridictions agissant dans l'exercice de leur fonction juridictionnelle* » (article 37.1 RGPD). Il ne leur est toutefois pas interdit de procéder à une telle désignation. Là encore, une clarification serait recommandée quant à la fonction du délégué à la protection des données, spécifique ou non au Registre.
40. L'Autorité constate qu'il est prévu de lui soumettre pour avis les règles selon lesquelles le préposé à la protection des données exercera ses missions. L'Autorité renvoie sur ce point à la Recommandation qu'elle a rendue à ce sujet (Recommandation n° 04/2017 du 24 mai 2017 relative à la désignation d'un délégué à la protection des données conformément au Règlement général sur la protection des données, en particulier l'admissibilité du cumul de cette fonction avec d'autres fonctions dont celle de conseiller en sécurité).
41. Les missions de ce « *préposé* » sont détaillées dans l'Avant-projet de loi. L'Autorité remarque à cet égard qu'il suffirait de renvoyer à l'article 39 du RGPD où les missions du délégué à la protection des données sont déterminées. Par ailleurs, l'Autorité souligne que certaines des tâches reprises dans l'Avant-projet ne sont pas compatibles avec l'indépendance requise pour cette fonction (article 38.6 du RGPD). Il s'agit notamment de la mission qui consisterait à se charger de « *l'établissement, de la mise en œuvre [...] d'une politique de sécurisation et de protection de la vie privée* ».
42. En effet, tout d'abord, le RGPD attribue spécifiquement au responsable de traitement la responsabilité de mettre en œuvre des mesures techniques et organisationnelles appropriées, parmi lesquelles des politiques appropriées en matière de protection des données (article 24.1 *juncto* article 24.2 RGPD).
43. De plus, comme précisé dans les lignes directrices de l'Autorité à ce sujet, « *le délégué ne peut occuper une fonction au sein de l'organisme qui le conduit à déterminer les finalités et les moyens des traitements* ». Le délégué à la protection des données a un rôle de conseil, d'accompagnement du responsable de traitement et du sous-traitant dans la mise en œuvre du RGPD ainsi que dans le contrôle de cette mise en œuvre.

44. Le délégué ne peut donc être la personne chargée de déterminer les finalités d'une politique vie privée ou de la mettre en œuvre (cf. par analogie, la recommandation de l'Autorité de protection des données n° 04/2017 du 24 mai 2017 relative au rôle du délégué à la protection des données p. 18, point 48 : « *De la même manière qu'il est associé à la réalisation de l'analyse d'impact sans en supporter la responsabilité (laquelle incombe au responsable de traitement), il conseillera le responsable de traitement ou le sous-traitant en matière de sécurité sans lui-même mettre en œuvre les mesures nécessaires. S'il le faisait, il se trouverait dans une situation de conflit d'intérêt inadmissible au regard de sa fonction* »).
45. Dès lors, l'Autorité suggère de prévoir que le futur délégué à la protection des données du Registre sera chargé non pas de l'établissement et la mise en œuvre ou mise à jour d'une politique de sécurisation et de protection de la vie privée, mais bien de conseiller le responsable de traitement à ce sujet.

c) Mesures de sécurité

46. En vertu de l'article 24 RGPD, le responsable du traitement a l'obligation de prendre toutes les mesures techniques et organisationnelles nécessaires pour assurer la sécurité des données. L'Autorité se réfère à ce titre aux « *mesures de référence en matière de sécurité applicables à tout traitement de données à caractère personnel* » figurant sur son site web⁶.
47. Les données à caractère personnel sensibles, dont celles relatives à la justice (article 10 RGPD), sont de nature à justifier des mesures de sécurité plus strictes.
48. A cet égard, l'Autorité constate avec satisfaction que l'Avant-projet de loi impose une obligation de secret professionnel au sens de l'article 458 du Code pénal à quiconque participe à quelque titre que ce soit, à la collecte, au traitement ou à la communication des données du Registre, ou a connaissance de telles données (article 88 de l'Avant-projet de loi).
49. Compte tenu du caractère sensible des données traitées, et de la fonction de « *source authentique* » dévolue au futur registre, l'Autorité recommande de réaliser, avant la mise en œuvre du traitement, une analyse de l'impact des nouveaux traitements envisagés sur la protection des données à caractère personnel, conformément à l'article 35.3.b du RGPD, à moins qu'une analyse d'impact générale préalable ait été réalisée dans le cadre de l'adoption

⁶ <http://www.privacycommission.be/fr/static/pdf/mesures-de-reference-vs-01.pdf>

de la base juridique présentement soumise pour avis à l'Autorité, sur pied de l'article 35.10 du RGPD.

50. Le Registre constituera la source authentique pour toutes les données qui y sont enregistrées (article 86 de l'Avant-projet de loi). Il est prévu que tout document communiqué sous format papier au greffe sera converti en format électronique et chargé dans le Registre par le greffe. Si ces pièces papier converties en format numérique dans le registre sont aussi considérées comme données authentiques, l'Autorité recommande de prévoir une procédure adéquate en vue de garantir le caractère authentique de ces documents, notamment, s'assurer que le document papier est converti en un format non modifiable (tout comme les données introduites directement dans le Registre). L'Autorité recommande également de mettre en place les procédures nécessaires pour permettre au requérant de faire valoir ses droits en cas d'erreur lors de la conversion (par exemple tronquée) du document papier. A cette fin, il semble également avisé de prévoir un marquage temporel lors de la conversion du format papier en format « Registre ».
51. Comme indiqué précédemment, l'accès aux données du Registre est limité à des catégories de personnes définies de manière limitative dans l'Avant-projet de loi et l'accès au Registre peut être étendu à d'autres personnes par Arrêté royal pris après consultation de l'Autorité (article 88 § 1 et § 2 de l'Avant-projet). Certes, une obligation de confidentialité est mise à charge de toute personne qui participe à la collecte, au traitement ou à la communication des données du Registre, sur pied de l'article 458 du Code pénal. L'Autorité estime toutefois que des garanties complémentaires doivent être mises en place afin de permettre le contrôle de la qualité et de l'intérêt des personnes obtenant des données du Registre.
52. Il est prévu que les modalités de mise en place et de fonctionnement du Registre, ainsi que les modalités d'accès et d'inscription au Registre seront fixées par le Roi après avis de l'Autorité de protection des données. A cet égard également, l'Autorité estime nécessaire de souligner d'emblée que le système informatique de consultation du Registre devra, de son avis, permettre un contrôle de la qualité des personnes sollicitant une consultation du Registre, ainsi que la possibilité d'un contrôle *a posteriori* de leur intérêt à le consulter ce Registre (ex. dossier judiciaire en cours).

PAR CES MOTIFS,

L'Autorité émet un avis favorable sur l'Avant-projet de loi moyennant la prise en considération des remarques formulées aux points suivants du présent avis :

- Paragraphe 1: adapter les références à la législation vie privée, notamment faire référence à l'Autorité de protection des données en lieu et place de la Commission vie privée ;
- Paragraphe 11 : préciser le statut des pièces papier du registre qui ont été collectées avant l'entrée en vigueur de l'Avant-projet : constituent-elles la source authentique ;
- Paragraphe 12 : préciser les liens entre le « dossier administratif » dont il est question aux articles 83a et 86 de l'Avant-projet et le « Registre » ;
- Paragraphe 15 : préciser quelles données font partie du Registre afin que le Registre puisse faire fonction de source authentique ;
- Paragraphes 26 et 34 : prévoir une information claire aux personnes concernées en ce qui concerne leur droit d'introduire une réclamation auprès d'une autorité de contrôle, notamment en cas d'erreur dans la base de données du Registre, et ce, en fonction de l'autorité de contrôle compétente, à déterminer ;
- Paragraphes 30-36 : préciser le rôle de l'ordre judiciaire par rapport au traitement de données envisagé, et l'impact éventuel de l'autonomie de gestion prévue à la loi précitée ; clarifier dans quelle mesure l'ordre judiciaire et le SPF Justice sont ou non des responsables de traitement conjoints, auquel cas, l'autorité compétence pour la surveillance du traitement devrait également être clarifiée ; préciser en quoi le ou les responsables de traitement désignés disposent bien de la faculté de déterminer les finalités et les moyens du traitement conformément à la définition du responsable de traitement sous le RGPD ;
- Paragraphes 37 - 45 : pour autant que le SPF Justice soit responsable du traitement, adapter le rôle dévolu au « préposé à la protection des données » conformément aux missions prévues à l'article 38 du RGPD et afin de respecter la condition d'indépendance du RGPD ; le charger non pas de l'établissement et la mise en œuvre ou mise à jour d'une politique de sécurisation

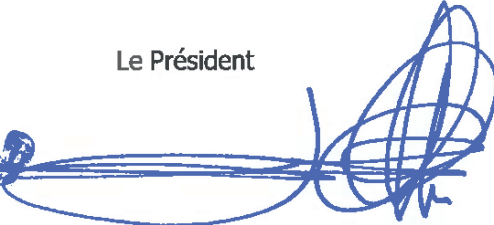
et de protection de la vie privée, mais bien de conseiller le responsable de traitement à ce sujet ;

- Paragraphe 49 : réaliser, avant la mise en œuvre du traitement, une analyse de l'impact des nouveaux traitements envisagés sur la protection des données à caractère personnel, conformément à l'article 35.3.b du RGPD, à moins qu'une analyse d'impact générale préalable ait été réalisée dans le cadre de l'adoption de la base juridique présentement soumise pour avis à l'Autorité, sur pied de l'article 35.10 du RGPD ;
- Paragraphe 50 : prévoir une procédure adéquate en vue de garantir le caractère authentique de ces documents, notamment ceux qui sont introduit en format papier et chargés dans le Registre par les greffes ; prévoir les procédures nécessaires pour permettre au requérant de faire valoir ses droits en cas d'erreur lors de la conversion du document papier ;
- Paragraphes 51 et 52 : prévoir via le système d'accès au Registre un contrôle de la qualité et de l'intérêt des personnes obtenant des données du Registre ; permettre aux personnes concernées par le traitement de données dans le Registre d'obtenir un accès aux personnes ou catégories de personnes qui ont consulté leurs données dans le Registre ;

L'Administrateur f.f.,

An Machtens

Le Président

Willem Debeuckelaere